

རྩེ་ལམ་རིམ་པ་དག་དབང་ཡུན་ཚོགས་ཀྱི་

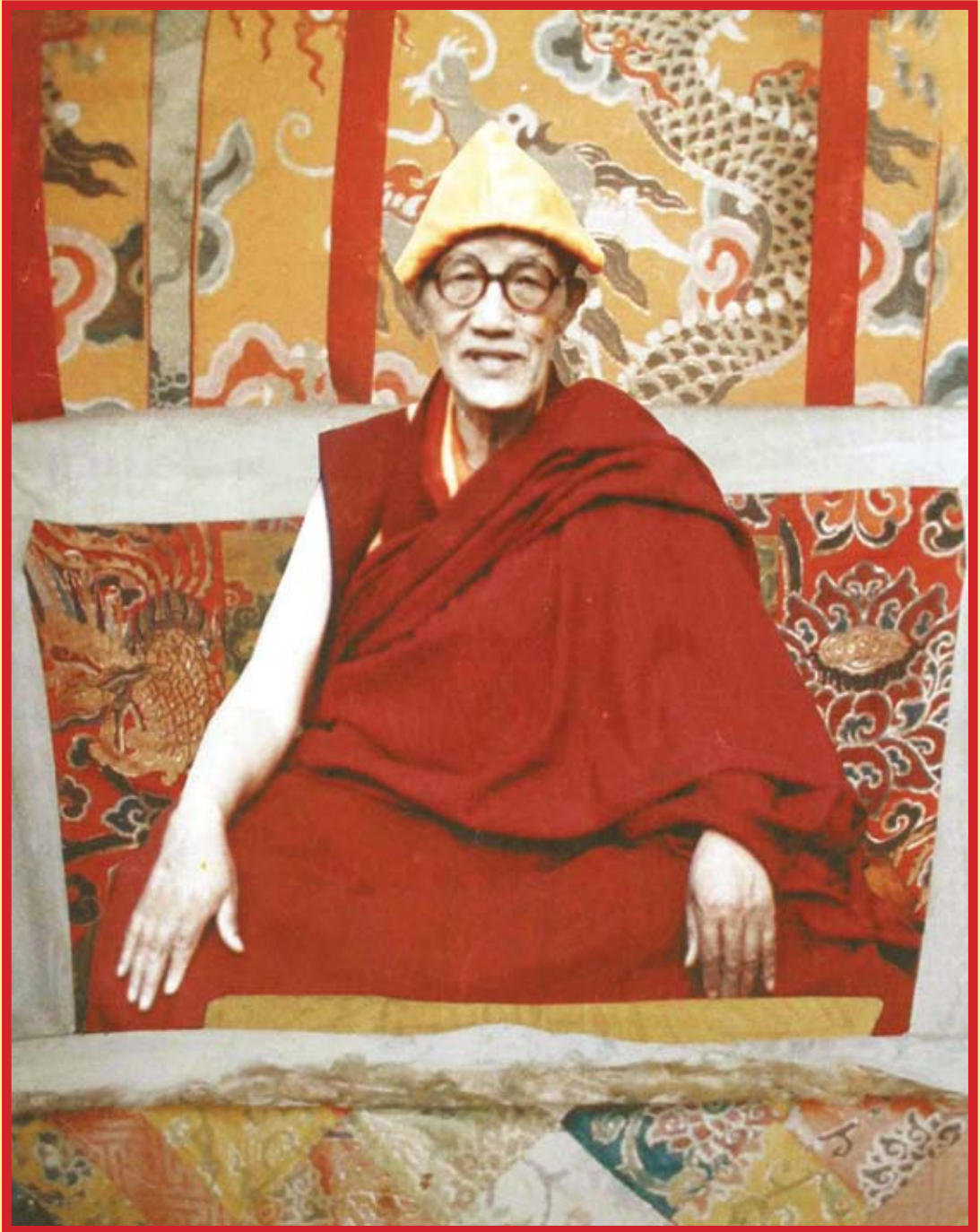
གསུང་འབུམ།

༼ བོད་གསུམ་པ༽

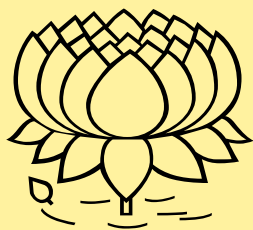
ཡུན་ཚོགས་ཚོས་བཟང་གིས་ཁུ་སྒྲིག་བྱས།

2017

[illegible]

རྟེ་ལམ་རིམ་པ་དག་དབང་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་

གསུང་འབུམ།

ཁོད་གསུམ་པ། ༽

ཕུན་ཚོགས་ཚོས་བཟང་གིས་ཁྱ་སྒྲིག་བྱས།

2017

མེད་བཟོད།

རི་སྐད་དུ་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་པོས། དང་པོར་རྒྱ་ཆེན་པོས་པ་མང་
 དུ་བཅུ་ལ། བར་དུ་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་གདམས་པར་ཤར། ཐ་མར་ཉིན་མཆན་ཀྱན་དུ་
 ཉམས་སུ་སྤངས། ཀྱན་ཀྱང་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་བསྡོས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་
 ཅག་ནམས་ཀྱི་དཔལ་ལྷན་སྤྲུལ་པ་དམ་པ་ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཟླ་བ་ཚུན་
 ལམ་རིམ་པ་དག་དབང་ཕུན་ཆོག་མཆོག་ནི། བོད་རབ་བྱུང་བཙུ་ལྔ་པའི་ཆུ་བྱི་ལྔ་ ༡༩༩༩
 ལོར་རྒྱལ་ཐང་རྫོང་། རོང་ཕུལ་ནགས་སྟེང་གྲ་བར་སྐྱེ་འབྱུངས། དགྲུང་ལོ་བཅུ་ལྔ་པའི་རྒྱུ་ཞིང་མཆན་དག་དབང་
 ཐང་དགོན་ཆེན་མུམ་ཅེན་སྤྱིང་དུ་སྤང་ཕུང་གོང་མའི་དུང་དུ་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་མཆན་དག་དབང་
 ཕུན་ཆོག་གས་གསོལ། མཁས་བླ་བ་ཆེན་པོ་ཨ་བུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་བསྟེན་ནས་སྤྲུལ་པ་ཅི་གསུང་
 བཀའ་བཞེན་བསྐྱབས་པའི་མཆོད་པས་མཉེས་པ་མཛད། དགྲུང་ལོ་ཉི་ལྔ་པའི་གཉེས་པར་དབུས་སུ་
 ཐེབས་ནས་འབྲས་སྤངས་སྟོ་སྤྱིང་གྲ་ཆོང་དུ་ཆོས་བཞུགས་གནང་། འཕགས་པོད་ཀྱི་གཞུང་
 ཆེན་ཁག་ལ་དཀའ་སྤྱད་དག་པོས་དཔྱིད་ཕྱིན་པ་སྤངས། འཆོ་བ་རན་ངོན་ཁོ་ནར་བསྟེན་ནས།
 གསང་སྟགས་པོ་བྲང་དང་། བྲག་རི་རི་ཁྲོད། དགོན་གསར་རི་ཁྲོད་སོགས་ལ་སྟོན་སྐྱབ་མང་
 དུ་མཛད། བོད་ས་པག་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར། རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡང་མེད་པར་སྤྲུལ་པ་རིན་པོ་ཆེ་གྲ་
 སྟོན་བདུན་སྟོང་རྡོལ་རི་ཁྲོད་ནས་བཙོན་དུ་བཅུག། བཙོན་དུ་བཞུགས་རིང་བསམ་བཞིན་ལས་
 འདས་པའི་དམ་པའི་རང་རྟགས་ལྟར་བཞེས་མཛད། རིག་གནས་གསར་བཟུང་ཐེར་བའི་གཏོར་
 བཙོན་བརྒྱུག་གསུམ་གྱི་ལས་འགུལ་རིང་། སྐྱ་སྟོག་འཕེན་འཛུགས་རང་རྒྱལ་བའི་སྐྱ་གསུང་

ཐུགས་རྟེན་སྤངས་སྤོབ་གནང་། གྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ལོ་ཕྱི་ནང་མི་རིགས་ཁྱིམ་གྲག་བཀའ་བར་དགོ་
ཚུལ་སྤོང་དང་དགོ་བསྟེན་གྱི་སྒྲུལ་པ་འཕོག་པ་དང་། ལོ་རེ་བཞིན་སྟོན་དབྱིད་གཉིས་ལ་གསུང་
ཆོས་ཀྱི་ཆར་རྒྱ་ཆེར་པ་བ་ནས་སྐལ་ལྷན་གདུལ་བྱ་འབྲུམ་སྤག་མང་པོའི་རྒྱུད་ལ་ཐར་བའི་ས་
པོན་བསྐྱུན་པ་དང་། གཞན་ཡང་གཞུང་ཆེན་གྱི་དཔེ་ཁྱིད་མཛད་པ། གསུང་རབ་ཀྱི་དཔར་བརྒྱ་
བ། རྟེན་གསུམ་བཞེངས་པ་སོགས། གངས་ལྗོངས་རྒྱལ་བསྟན་རིན་ཆེན་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་
མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གནང་བའི་མཛད་པ་སྤྱག་ལ་སྟོན་མེ་བཏེགས་པ་ལྟ་བུའི་བཀའ་བྱིན་གྱིས་
འབྲུབ་པར་མཛད།

མཛད་པ་ཀུན་ལས་གསུང་གི་ནི། མཛད་པ་མཆོག་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གྱི་
རབས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་དུ་བསྐྱལ་བའི་གསུང་ཚུལ་རྣམས་ནི། ཆོག་ཉུང་ཞིང་དོན་
འདུ་ཕུལ་ཆེ་བ། རིགས་པའི་ངར་དང་ལྷན་པས་དཀའ་གནད་ཀྱི་མདུད་པ་ལྷུག་པར་གྲོལ་བ། ཁ་
བཤད་མཁས་པའི་ཆོག་སྐལ་ཙམ་མིན་པར་ཉམས་སྤྱོད་ཀྱི་པོའི་ལེགས་བཤད་མདུ་བྱུང་བ་
རྣམས། དེ་སྟོན་ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་ནས། པོད་བཞི་བསྐྱུན་པ་དང་། དེ་རྗེས་སེར་
གུའུ་ནང་བསྟན་དཔེ་རྟེན་འཆོལ་བསྐྱུ་ཕྱོགས་བསྐྱེགས་ཁང་ནས་པོད་བྱུག་བསྐྱུན་འདུག་པ་
ལས། བཙན་བྱོལ་ནང་དུ་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་པར་སྐྱུན་གནང་མེད་པར་སོང་། ད་ལམ་དགོ་སྤོང་ཕྱན་
ཆོགས་ཡེ་ཤེས་ལགས་དང་། དག་དབང་བྱམས་ཆེན་ལགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་འཆར་
འགོད་དང་། པར་རྩ་འཆོལ་སྐྱབ་གནང་བ། ལྷ་སྐྱིག་བྱེད་པའི་ལས་དོན་རིང་འགོ་གོན་ཆང་མ་
དག་དབང་བྱམས་ཆེན་ལགས་དང་ཨོན་ཇི་ལགས་བྱང་ནས་གནང་བ་དང་། ལྷ་དག་བྱེད་སྐབས་
དགོ་སྤོང་ཕྱན་ཆོགས་ཡེ་ཤེས་ལགས་དང་། དཀོན་མཆོག་བསྟན་འཛིན་ལགས། ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་
ལགས་སོགས་ནས་རོགས་རམ་ཆད་མེད་གནང་བར་བརྟེན། རྗེ་བཙུན་གླ་མའི་གསུང་འབྲུམ་
ཆ་ཆང་བ་ཞིག་བསྐྱུན་སྐབ་ན་སྟུམ་པའི་འདུན་པས་བསྐྱལ་ཏེ། སེར་གུའུ་ནང་བསྟན་ཕྱོགས་

བསྐྱིགས་ཁང་གི་པར་ཅ་གཞིར་བཟུང་ཐོག་ ལྷ་མ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་ནམ་ཐར་སོགས་འགའ་
 ཞིག་གསར་སྣོན་ཞུས་ཏེ། གསུང་འབྲུམ་ཆ་ཆང་བ་ཡིན་ཁུལ་གྱིས་པོད་བཞི་བསྐྱིགས། ཀན་
 སུཅུ་པར་མ་དང་ཞིབ་བསྐྱར་བྱས། འབྲེལ་ཡོད་གཞུང་གཞན་དང་ཡང་བསྐྱར་ནས་ཡིག་ཞོར་
 བྱང་བ་དང་གཞུང་སྤྱིའི་བབ་དང་མི་མཐུན་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་གང་གི་གསུང་གི་འགྲོས་དང་མི་
 མཐུན་པ་ནམས་ཁྱེད་དག་བྱས་པའི་དགོས་པར་བསམ་ནས་འདོར་ལེན་བྱས་པ་ལས་རང་དགར་
 བསྐྱར་བཅོས་མ་བྱས་པར་བསྐྱིགས་ཁུལ་ལགས་མོད། རང་ཉིད་སྤྱིས་སྤྱངས་ཀྱི་ཤེས་རབ་
 དམན་ཞིང་། གཞུང་ལུགས་ཀྱི་གོ་བ་མེད་པ་དང་། ཁྱེད་དག་བྱེད་པའི་དུས་ལུན་སྤང་བ་སོགས་
 ཀྱི་སློན་དང་ཞོར་འཁུལ་མི་ཅུང་བ་བྱང་ཡོད་པ་ལགས་ན་ཟུར་གནས་མཁུན་ལྡན་ནམས་ཀྱི་
 སྤྱན་སྲར་སྤྱིང་ནས་བཤགས་སོ། དགེ་བའི་དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་མཆིས་ན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་
 རྒྱས་པ་དང་། འགྲོ་ཀུན་བདེ་ཞིང་སྤྱིད་པ། ལྷག་པར་ས་གསུམ་འགྲོ་བའི་མིག་གཅིག་ཡགོང་ས་
 ཡསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སྐྱ་ཆེ་བཟོན་ཅིང་བྱགས་བཞེད་སྤྱན་གྱིས་འབྲུབ་པའི་རྒྱར་གྱུར་
 ཅིག་ཅས་འཕགས་མཆོག་བྱག་ན་བརྗོད་སྤྱད་ས་ཡི་ཐིག་ལེར་མདོན་པར་བཞེད་ནས་བགྲང་
 བྱ་བྱ་གཉིས་འཁོར་བའི་དུས་བྲན་བྱད་པར་ཅན་ཉིན་ཆོས་པའི་གཟུགས་བརྟན་འཆང་བ་འབྲས་
 གཙང་སྤུན་ཆོགས་ཆོས་བཟང་གིས་བྲིས་པའོ། དགེ་ལེགས་འཕེལ།

དཀར་ཆག

༡༽	ཐེང་བརྗོད།	03
༢༽	ལམ་རིམ་ཟེན་གྱིས་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་ཅེས་བྲ་བ།	1
༣༽	ལམ་རིམ་ཆོགས་ཀྱང་བཅུ་གཉིས་མ།	152
༤༽	ལམ་ཕྱོན་གྱི་འགྲེལ་བ་ཡིད་གྱི་སྟེགས་བྲ་ཞེས་བྲ་བ།	153
༥༽	ལམ་གཙོའི་འགྲེལ་ཆུང་དུས་ཟུན་འཛུམས་པའི་ཉི་འོད་ཅེས་བྲ་བ།	181
༦༽	ཕྱོད་འཇུག་ཆེན་མོའི་འགྲེལ་བ་ཆོག་ཉུང་དོན་གསལ་ ཟུན་གྱི་ཕྱོད་བྲ་ཞེས་བྲ་བ།	187
༧༽	བཤེས་སྒྲིངས་འགྲེལ་བ་ཆོག་དོན་རབ་གསལ།	359
༨༽	ཐོ་ཕྱོད་ཆོགས་བརྒྱད་མ།	391
༩༽	ཐོ་ཕྱོད་ཆོགས་བརྒྱད་མའི་མཆན་འགྲེལ།	392
༡༠༽	ཐོ་ཕྱོད་གི་ཟེན་གྱིས་གཅེས་འཛིན་ཆ་གདུང་སེལ་བའི་ཁ་བའི་ རེག་བ་ཞེས་བྲ་བ།	394

༡༡༽	བྱང་ཆུབ་སེམས་སྤྱོད་གི་གདམས་པ་གཅེས་འཛིན་ཆ་གདུང་གཞིལ་བའི་ ག་བྱང་ཆུབ་ཆུན་ཞེས་བྱ་བ།.....	413
༡༢༽	ཁོ་སྤྱོད་ལམ་རིམ་གྱི་སྐོར་ནམས་སྤྱོད་གཅེས་ཏུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་བ།.....	416
༡༣༽	བྱུག་ཆེན་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་བསྟུས་པ་ཡིད་གྱི་ཐུན་སེལ་ཞེས་བྱ་བ།	462
༡༤༽	འདུལ་བ་བྱ་མཆོའི་མཆན་འགྲེལ་མཁས་པ་དགའ་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་བ།	482
༡༥༽	ཐེག་ཆེན་གསེ་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་པའི་པན་ཡོན།	488
༡༦༽	སྤྱོད་གསུམ་པོལ་ཞེས་བསྐྱེད་ཆུང་སྐལ་བཟང་དགའ་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བ།	496
༡༧༽	སྤྱང་ལྷུང་ཐུན་མོང་བའི་ཐེན་ཐེས།	511
༡༨༽	མདོར་བསྟུས་ཆོག་སྤྱོད་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་ཆོག་གཞན་པན་ལྷག་བསམ་ དཀར་བའི་ཆོ་བ་ཞེས་བྱ་བ།	513
༡༩༽	གསུང་ཐོར་བྱ་སྤྱོད་ཆོགས།	517

ལམ་རིམ་ཟེན་བྱེས་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གུ་རུ་མཆོད་ལྟོ་ལ། གཏིང་མཐའ་མི་མངོན་ཐུགས་རྗེ་རྒྱ་མཚོའི་སྒྲོང་། །
འགོག་པ་མེད་པར་དག་ཏུ་འཕྱར་བའི་རྒྱལ་ས། །སྤྱང་སོར་ཡོངས་སྤྱོད་འཛིག་ཏེན་རིན་ཆེན་གཅིག །
ཤུག་ཐུ་ནེ་དཔལ་གྱི་ལྷན་སོས་སྒྲོངས། །རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཆ་བ་མི་པམ་འཇམ་པའི་དབྱངས། །
ཤིང་ཏའི་སྒོལ་གཏོད་ལྷ་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་སོགས། །བརྒྱུད་ལྷན་སྒྲ་མའི་ཞབས་སྒྲེས་གོ་སར་ར། །
ཡན་ལག་མཆོག་གི་སྒོལ་རྒྱན་དུ་བསྐལ། །དག་ལ་དབང་འབྱོར་སྒོ་གྲོས་བཟང་ལྷན་
རྒྱལ་ཀུན་ཡེ་ཤེས་མི་ཡི་གར། །ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལུང་ཏོགས་དམ་ཆོས་རྗེ་བཞེན་འཛིན་ལ་
ཐོགས་ཀུན་ལས། །རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་འཕྲིན་ལས་ཟེར་བརྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་དོག་སོར་
འགོངས། །ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་རྣམ་བཞི་བྱང་ཆེན་ཐོབ་ཀྱང་གཙུག་ཏུ་མཆོད། །

དེ་ལྟར་མཆོད་པར་བརྗོད་ནས་གང་སྤངས་བར་བྱ་བ་ལ། སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་སྒྲོང་དགོས་
པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དེ་རིམ་སྒྲོང་བའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་སུ་ཡང་སེམས་དྲི་མས་
བསྐྱེད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་དང་། དྲི་མ་བྱང་པན་ཆད་དག་པའི་སངས་རྒྱས་
སུ་བརྗོད་པས། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི་སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་སྒྲོང་བ་ལས་གཞན་གང་ཡང་
བྱར་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་གནད་བསྟན་ན་སེམས་སྒྲོང་ཞེས་པ་གཅིག་
ལས་མེད་ཅིང་། དེ་མེད་པས་ཆོག་གཅིག་སུ་དེ་ཉིད་ལུང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་གྱུབ་
སོ། །དེའི་ཕྱིར་བཤེས་པའི་སྤྱིངས་ཡིག་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐུགས་དུལ་མཛོད་ཅིག་བཅོམ་ལྷན་
གྱིས། །སེམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བར་ལགས་པར་གསུངས། །ཞེས་ཏེ། གཞན་ཡང་མང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་མཚན་དེ་དག་གི་ཕྱིར་ན་མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་
ལམ་གྱི་ལུས་གཅིག་ཏུ་བྲིལ་བའི་གཞུང་ནི་སེམས་སྤྱོད་གི་གདམས་པ་སྟེ་མཚན་གཞན་བྱང་
ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཉིད་ཡིན་པས། ལམ་རིམ་དུ་མ་འདུས་པའི་སངས་རྒྱུ་གི་ཆོས་སྣ་གཅིག་
ཀྱང་མེད་ལ། དེ་མེད་པས་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཆོས་ཀྱི་པན་ཡོན་ངོ་མཆར་བ་རི་སྟེད་ཅིག་
གསུངས་པ་ནམས་ཀྱང་ལམ་རིམ་གྱི་པན་ཡོན་དུ་དོན་གྱིས་འདུ་བས་བརྒྱ་གོ་གཅིག་ཆོད་
གདམས་པ་འདི་ལྟ་བུ་དང་མཇུག་པའི་སྐབས་འདིར་སྟོང་ལ་རུས་པ་བཅུག་སྟེ་ལོང་བས་སྤང་
མཚུག་གི་ཚུལ་དུ་འབད་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །སྤྱི་མ་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ལམ་གྱི་
གཞུང་ཡིན་ན་ལམ་རིམ་གྱི་གཞུང་ཡིན་པས་བྲལ། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ན་ལམ་རིམ་གྱི་ཡན་
ལག་ཡིན་པས་བྲལ། ཅེས་ལན་དུ་མར་གསུངས་པ་ཐོས་སོ། །

དེས་ན་འདི་འཆད་པ་ལ་གཉིས། ལམ་གྱི་ཅ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དང་།
བསྟེན་ནས་སྒོ་རི་ལྟར་སྤྱོད་པའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་པན་ཡོན།
མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས། བསམ་པས་བསྟེན་ཚུལ། སྤྱོད་པས་བསྟེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ།
པན་ཡོན་སེམས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དེ་རི་ལྟར་སེམས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ནི། དཔེར་ན་ཟས་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་སྤྱོད་དང་མི་སྤྱོད་ནི་ཟས་ལ་ལེགས་པར་ཟ་དང་མི་ཟ་
རག་ལས་ཤིང་། དེ་ནི་ཟ་འདོད་ཡོད་མེད་ལ་རག་ལས་ལ། དེ་ནི་ཟས་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་བའི་
དགའ་བ་ཡོད་མེད་ལ་རག་ལས་པ་ལྟར། དག་བའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་དང་མི་ཐོབ་ནི་ཐོབ་
ཕྱིར་བཙོན་འབྲས་བུ་ཆམས་དང་མི་བཆམས་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ནི་ཐོབ་འདོད་ཡོད་མེད་ལ་
རག་ལས་ལ། དེ་ནི་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུར་ཡོན་ཏན་ནམ་པན་ཡོན་དུ་མཐོང་བའི་དད་བ་ཡོད་མེད་
ལ་རག་ལས་པས། དད་བ་དཀར་ཆོས་ཀྱི་ཅ་བར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་
ནི་དེ་ལྟར་རོ། །སྤྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་བྲེ་བྲག་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ལའང་སྟོན་དུ་བསྟེན་པའི་

པན་ཡོན་བསམས་དགོས་ཏེ། རི་ཙམ་གྱིས་བསྟན་པའི་པན་ཡོན་མཐོང་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་ལ་
 དད་པ་སྐྱེ་ཞིང་། རི་ཙམ་གྱིས་དད་པ་སྐྱེ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་བསྟན་པའོད་སྐྱེ་ལ། །རི་ཙམ་གྱིས་
 བསྟན་པའོད་བྱང་བ་དེ་ཙམ་གྱི་བསྟན་པའུགས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་དེ་ལས་གོ་སྒྲིག་སྟེ་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཐ་མར་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་ཐོབ་པར་འོད་ཀྱང་ཐོག་མར་
 དེའི་ཡོན་ཏན་བསམས་ཏེ་དད་པ་བཟན་པོ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ནི་གནས་ཀྱི་དོན་ཏེ། སྟོད་འཇུག་
 ལས། དགོ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཅ་བ་མོས་པ་ཐུབ་པས་གསུངས། །དེ་ཡི་ཅ་བ་
 ཏུ་ཉི། །རྣམ་སྟོན་འབྲས་བུ་བསྟོམས་པས་སོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་པན་ཡོན་རི་ལྟར་སེམས་པའི་རྒྱལ་ལ། མཆོད་ཅིང་བསྟན་བཀྱར་བའི་པན་
 ཡོན། དད་ཅིང་གྲུས་པའི་པན་ཡོན། བྱན་ཅིང་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་པན་ཡོན། འདུད་ཅིང་
 སངས་རྒྱས་སུ་ལྟ་བའི་པན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། མཆོད་པའི་པན་ཡོན་དང་། བསྟན་བཀྱར་
 བའི་པན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོར། སྒྲ་མ་གཅིག་ལ་མཆོད་པས་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པའི་པན་ཡོན་འབྱུང་བ་ནི། རི་སྐད་དུ། དེ་བྱིན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
 ལ། །ཏུ་ཉི་བྱིན་པ་ཉིད་དུ་འབྱུང། །ཞེས་སྒྲ་མ་གཅིག་ལ་ཐུལ་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་
 ཐུལ་བའི་བསོད་ནམས་ཐོབ་པར་གསུངས་ཏེ། གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་
 བོ་ཡོན་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །

གཉིས་པ་སྒྲ་མ་གཅིག་གིས་བཞེས་པས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཞེས་པའི་པན་
 ཡོན་འབྱུང་བ་ནི། བདེ་མཚོག་ཅ་རྒྱད་ལས། སྟོབ་དཔོན་ལུས་སུ་ལེགས་གནས་ཏེ། །སྐྱབ་པ་པོ་
 ལས་མཆོད་པ་ལེན། །ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས། འདི་ཡི་དོན་ལྡན་འགའ་ཞིག་
 ལ། །ང་ནི་དེ་ཡི་ལུས་གནས་ཏེ། །སྐྱབ་པོ་གཞན་ལས་མཆོད་པ་ལེན། །དེ་མཉེས་དེ་ཡི་རང་གི་
 རྒྱུ། །ལས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་དག་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སྒྲ་མ་གཅིག་གིས་བཞེས་པ་ན་བདེ་མཚོག་དང་

འདས་དབྱངས་སོགས་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་སྤྱན་མ་བྱངས་ཀྱང་ཕྱོན་ནས་སྒྲ་མའི་ལུས་ལ་
ཞུགས་ཏེ་སྒྲོབ་མའི་མཆོད་པ་དངོས་སུ་བཞེས་ཏེ་རྒྱུད་ཕྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་སྒྲ་མ་གཅིག་ལ་མཆོད་པས་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་མཆོད་པའི་བསོད་
ནམས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ནི། སྟོན་པའི་རྒྱུད་ལས། གང་ཕྱིར་ཕྱོགས་བརྒྱའི་སངས་
རྒྱུ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསོད་ནམས་པས། །སྒྲ་མའི་བ་སྤྱུ་ཁྱེད་གཅིག་
མཆོག་ཅེས་དང་། ཡེ་ཞེས་དམ་པའི་རྒྱུད་ལས། བསྐྱལ་པའི་སངས་རྒྱུ་མཆོད་པ་ལས། །སྒྲ་
མའི་བ་སྤྱུ་ཉག་གཅིག་ལ། །འབྲུ་མར་ཐེགས་པ་གཅིག་བྱུག་ན། །བསོད་ནམས་སྤང་ལོ་བྱུང་པར་
འཕགས། །ཞེས་ཕྱོགས་བརྒྱའི་སངས་རྒྱུ་དང་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཚུལ་བཞིན་མཆོད་པ་
ལས་ཐ་ན་སྒྲ་མའི་བ་སྤྱུ་རྒྱུ་གཅིག་ལ་འབྲུ་མར་ཐེགས་པ་གཅིག་ཅེས་བྱུག་ན་བསོད་ནམས་
ཆེས་ཆེ་བར་གསུངས་ཏེ། སྒྲ་མ་ནི་སངས་རྒྱུ་བྱང་སེམས་གཞན་ཐམས་ཅད་ལས་བཀའ་འདྲིན་
ཆེས་ཆེ་བའི་དོན་གྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྩེ་རིན་པོ་ཆེས། ལམ་མཐར་ཐུག་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པར་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་གྱི་བ་སྤྱུའི་ཁྱེད་བྱུ་གཅིག་ལ་མཆོད་པས་སངས་རྒྱུ་
ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་ཐེག་པ་སྒྲ་ན་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི། བན་འདོགས་
པ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཞིང་དུ་སངས་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་གཏན་ཆོགས་དང་
བཅས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་ལྟའི་བསྐྱལ་པ་སྟོང་དུ་ལྟའི་ཞལ་བས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་སྟོབ་པ་ལས་ནང་པ་སངས་རྒྱུ་པའི་
དགེ་བསྟེན་གཅིག་ལ་མི་ཡུལ་གྱི་འཆོ་བ་ལན་གཅིག་ཅེས་སྤྱར་ན་བསོད་ནམས་ཆེ། དེ་བཞིན་
དུ་དགེ་བསྟེན་ལས་དགེ་སྟོང་། དེ་ལས་དད་པའི་རྩེས་འབྲང་། དེ་ལས་ཆོས་ཀྱི་རྩེས་འབྲང་།
དེ་ལས་བརྒྱུད་པ། དེ་ལས་ཞུགས་པ། དེ་ལས་ཕྱིར་འོང་། དེ་ལས་ཕྱིར་མི་འོང་། དེ་ལས་དག་
བཅོམ། དེ་ལས་རང་སངས་རྒྱུ་ཏེ། དེ་དག་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲངས་དང་

མཉམ་བུ་ལ་སྒྲུབ་ལྟར་སྒྲིལ་བ་བྱིན་པ་ལས། བྱི་མ་བྱི་མ་གཅིག་ཙམ་ལ་མིའི་འཆོ་བ་པལ་བུ་ལ་ན་
 གཅིག་ཙམ་བྱིན་ན་བསོད་ནམས་ཆེས་ཆེ་བར་གསུངས་ཤིང་། ཡང་རང་སངས་རྒྱས་གང་ན་སྐྱ་
 བཞུགས་ལ་སྒྲུབ་ལྟར་མཆོད་བུ་ལ་བུ་བས་སངས་རྒྱས་གཅིག་གི་མཆོད་ཐོས་པ་ཙམ་དང་སྐྱ་
 རི་མོར་བྱིས་པ་མཐོང་བ་ཙམ་བསོད་ནམས་ཆེ་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་
 མཆོད་ན་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ཏེ། བསོད་ནམས་དེ་ཉིད་གཟུགས་སྐྱ་བྱ་བ་ན་ནམ་མཁར་ཡང་མི་ཤོང་བའི་
 ཆོད་དོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་དེ་ལས་ཀྱང་སྒྲ་མའི་བ་སྐྱ་ཤར་གཅིག་ལ་འབྲུ་མར་ཐེགས་པ་གཅིག་ཙམ་
 བྱུག་ན་བསོད་ནམས་ཆེས་ཆེ་བར་གསུངས་འདུག་པས། སྒྲ་མར་མི་མཆོད་པའི་ཐབས་རང་མི་
 འདུག་སྟུང་དུ་ངེས་པ་ཉིད་ཉིད་དུ་བསྒྲོམ། དེར་མ་ཟད་གསང་བ་བསམ་བྱིས་མི་བྱུག་པའི་རྣམ་
 བར་ཐར་པ་ལས་ནི། རྒྱལ་གཅིག་སྟེང་ན་རྒྱལ་སྟེང་སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་ལྟར། རྒྱལ་སྐྱ་རབ་
 གཅིག་གི་གོ་སར་ཡང་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་སྐུ་དང་བཅས་
 པ་དངོས་སྐྱ་བཞུགས་ཤིང་། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ནས་ནམ་མཁར་གང་བྱུག་ཏུ་གོ་མཆོམས་མེད་
 པར་བཞུགས་ཡོད་པས། དེ་དག་རེ་རེ་ཞིང་གི་མདུན་དུ་ལྟགས་ནས་སྐྱ་ཞིག་གིས་མཆོད་པར་
 བྱས་ཏེ་མི་བྱས་ལ། འོན་ཏེ་མདུན་ན་བཞུགས་པའི་སྒྲ་མ་གཅིག་བྱ་མཆོད་པས་དེ་ཐམས་ཅད་
 མཆོད་པར་འགྲོ་ཞིང་། སྒྲ་མ་གཅིག་གིས་བཞེས་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཞེས་པར་ཡང་འགྲོ་
 ལ། དེར་མ་ཟད་དེ་ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པའི་བསོད་ནམས་འཕྲོ་བ་པས།
 སྒྲ་མ་མཆོད་པ་ལས་ལྷག་པའི་གནད་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེས་ན་མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
 སྤངས་ནས། །སྒྲ་མའི་མཆོད་པ་ཡང་དག་བཅུམས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཆོད་པ་གཞན་
 ཐམས་ཅད་བཞག་ནས་སྒྲ་མར་མཆོད་པ་ལ་བཙུན་རིགས་མོད་ཀྱང་རང་རེ་གོ་བསྒྲོག་ནས་
 མཆོད་པར་འདུག་གསུང་།

གཉིས་པ་བསྟེན་བཀྱར་བའི་པན་ཡོན་ལ་དངོས་དང་། ཞར་བྱང་སྐྱ་བཞེངས་པའི་

པན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ལུང་། རིགས་པ། ལོ་རྒྱུས་སོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་
པའི་མདོར། ལྷ་མ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱེད་པ་ལ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་
པའོ། །ཞེས་ལྷ་མའི་ཞབས་ཏོག་བསྐྱབ་པ་ལ་པན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་འབྱུང་བར་
གསུངས་ཏེ། གཞན་ཡང་མང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷ་མ་ནི་སངས་རྒྱུ་ཀུན་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བཀྱར་བསྟེ་
བྱེད་པ་དང་། རིམ་གྱི་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་པར་འགྲོ་ཞིང་།
སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་ལས་ལྷ་མ་མཆོད་པ་པན་ཡོན་ཆེ་བར་གསུངས་པའི་རིགས་
པས་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་བསྟེན་བཀྱར་བ་ལས། ལྷ་མར་བསྟེན་བཀྱར་བ་བསོད་ནམས་
ཆེས་ཆེ་བར་ཡང་བྱལ་བོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྗེ་བོས། ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་ལྷ་མའི་ཞབས་ཏོག་ཏུ་བཀོལ་ན་སྒོམ་
གྱི་དམིགས་པ་བྱུར་དུ་འཆོལ་མི་དགོས་གསུངས་ནས་ཨ་མིད་བྱང་ཚུབ་རིན་ཆེན་པ་རྗེ་བོ་
རང་གི་བྱུག་གཡོག་འབའ་ཞིག་མཛད་དུ་བརྟུག་སྟེ། དེའི་ཉེན་འབྲེལ་གྱིས་དུས་ཕྱིས་སུ་རྗེ་
བོའི་སྒོ་བ་མ་གཅིག་ལ་ཨ་མིད་ལས་སྒོམ་བཟང་བ་དང་རྟོགས་པ་མཐོ་བ་སུ་ཡང་མ་བྱུང་བར་
བྲགས་ལ། དག་བཤེས་དགོན་པ་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཨ་མིད་ཀྱིས་རྗེ་བོའི་གཡོག་བྱེད། དག་
བཤེས་སྟོན་པས་ལོ་རྒྱ་བྱེད། ངས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྒོམས་པ་ལགས་ཏེ། རྟོགས་པ་ཁོང་གཉིས་
མཐོ་བར་འདུག་གསུང་སྐད། དེ་བཞིན་དུ་དག་བཤེས་བྱ་ཡུལ་བས་ཀྱང་ཁོང་གི་ལྷ་མ་སྐྱུན་སྡེ་
ཚུལ་ཁྲིམས་འབར་གྱི་བྱུག་གཡོག་འབའ་ཞིག་མཛད་པས། དེའི་སྒོ་བས་ཀྱིས་ཉིན་གཅིག་ཐལ་
བ་བསྐྱམས་ནས་སྐས་གདང་གསུམ་པར་ཐེབས་པ་ན་བཀའ་བསྟན་བཅས་ཀྱི་ཆོག་དོན་མཐའ་
དག་བྲགས་ལ་ཕལ་གྱིས་བྱུང་བ་སོགས་ངོ་མཆར་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
ཞིག་རང་འབྱུངས་སུ་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། འཇམ་མགོན་ས་པཌ་གྱིས་ཀྱང་ཁོང་གི་ལྷ་མ་རྗེ་

བཅུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆན་གྱི་བསྟན་གཏོག་ལེགས་པར་མཛད་པས། དེས་ལས་སྤྱོད་དག་
 ཉེ་ལུང་རྟོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་མང་པོ་རང་ལུགས་སུ་སྤྱོད་བར་གསུངས་ཏེ། ཁོང་གི་ཞལ་ནས། ཁོ་
 བོ་གཞོན་རྒྱུ་དུས་ནས་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད་ཏེ་སྒྲ་མའི་སྤྱོད་པ་ཞིག་བྱེད་པ་ལགས་
 པས་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཅིག་ལྷ་ལྷས་པས། རྗེ་བཅུན་གྱི་ཞལ་ནས། ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ལ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མི་སྤྱོད་ཁྱེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྤྱོད་ཏེ་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲ་མའི་ཕྱོགས་
 སུ་དཀའ་ཐུབ་མི་རུས་གསུངས་ནས་གནང་དུ་མ་བཞེད། ཕྱིས་ཁོ་བོ་ལ་འཆི་ལྷས་འཛིགས་པ་
 ཞིག་ཀྱང་བྱུང་། ཁམས་ཀྱང་མ་བདེ་བ་ལ། དེའི་སྐབས་སུ་སྒྲ་མ་ཡང་སྤྱོད་ཁམས་མི་བདེ་བ་སྒྲ་བ་
 འགའ་བྱུང་། དེ་དུས་ཉིན་མཆན་རྒྱན་མ་ཆད་པར་གཉིད་དང་ཁ་ཟས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་མ་བྱས་
 པར་བསྟན་གཏོག་གི་ཞབས་ཏྲིག་བྱས་པས། དེས་ཕྱིག་པ་ཆབས་ཆེན་འདག་པ་འདྲ། དེ་ནས་
 གཞོད་ཀྱིས་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གནང་བས་སྒྲ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྤྱོད་ཏེ་སངས་
 རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་དུ་མཛོང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཆི་ལྷས་ལས་ཀྱང་
 སྒོལ། ཁམས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་བདེ། དེ་ནས་སྤྱོད་དང་། ཆད་མ་དང་། གསང་སྤྱགས་དང་། པར་བྱིན་
 དང་། མཛོན་པ་དང་། འདུལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལུང་དང་རིགས་པའི་གནད་ཐམས་ཅད་བྱིན་ཅི་མ་
 ལོག་པར་གཞོད་གོ། །སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འཛིགས་པའི་སྤྱོད་པས་བཞོབ། ལྷ་འདྲེ་མི་གསུམ་
 ཀྱན་ཀྱང་བྱམས་པ་བྱུང་། རྒྱ་ནག་རྒྱལ་པོ་སོགས་རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་ལྷ་བ་དང་།
 གཅིགས་ཆེན་དུ་བྱེད་པའང་བྱུང་། ནང་དུ་ཡང་ཡང་དག་པའི་རྟོགས་པ་སྤྱོད། དེའི་ཆེ་སྒྲ་མ་
 བསྟན་ཚུལ་བསྟན་པ་དེ་ཁོ་བོའི་དོན་དུ་མཛད་པར་གདའ་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་དགོ་བཤེས་
 འབྲོམ་སྟོན་པས་ཀྱང་རྗེ་བོའི་ཞབས་ཏྲིག་གཞན་དང་མི་མཉམ་པར་མཛད་པས། རྗེ་བོའི་སྤྱོད་པ་
 གཞན་ལས་ཁྱད་ཏུ་སྟོན་པ་བྱུང་བ་དང་། ལྷག་པར་རྗེ་བོའི་ཆབ་ཆེན་ཡང་བྱག་རྗེན་པས་སྤངས་
 ཏེ་འདོར་བ་སོགས་སྒྲ་མའི་ཕྱོགས་སུ་ངན་ལས་ཐམས་ཅད་ལྷག་པར་ཡང་དང་དུ་སྤངས་པའི་

རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་རྟེན་དགོ་བསྟེན་དུ་བཞུགས་ཀྱང་། རབ་བྱུང་ཀྱན་གྱིའང་གཙུག་རྒྱན་དུ་གྱུར་
ཅིང་རྫོ་པོའི་རྒྱལ་ཚབ་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། མདོར་ན་འཇམ་མགོན་ས་པཎ་གྱི་ཞལ་ནས། བསྐྱལ་
བ་སྟོང་དུ་བ་རོལ་བྱིན་པའི་ཚུལ། །མགོ་དང་རྒྱུ་ལག་བདོག་པ་གཏོང་བའི་ཚོགས། །སྒྲ་མའི་
ལམ་གྱིས་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ལ་སྟུང་། །རིམ་གྱོ་གྱིས་ལ་དགའ་བ་བསྒྲོམས་ཤིག་ཨང་། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་གཞན་དུ་བསྐྱལ་བ་སྟོང་ཐག་མང་པོར་མགོ་དང་རྒྱུ་ལག་སོགས་བདོག་པ་
ཐམས་ཅད་གཏོང་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡང་སྒྲ་མའི་ཞབས་ཏིག་ལ་འབད་ན་སྐྱད་ཅིག་
མ་གཅིག་ལ་སྟུང་པར་འགྱུར་བས་སྒྲོ་བ་མའི་ཚོགས་རྫོགས་པ་དང་སྒྲིབ་པ་སྒྲིང་བའི་ཐབས་སུ་
སྒྲ་མའི་ཞབས་ཏིག་ལས་སྟག་པ་གང་ཡང་མེད་གསུང་། དེས་ན་སྟོང་བུ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་
གསུངས་པའི་སེམས་དགུས་བསྟེན་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ལག་ལེན་དུ་འགོལ་གང་བྱུང་བྱེད་
ཅིང་། དམའ་མཐར་སྟོན་ལམ་རྒྱུ་ཡང་འདེབས་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་སྒྲ་མའི་སྐུ་བརྟན་བཞེངས་པའི་པན་ཡོན་ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཆོད་
བ་ལས་སྒྲ་མར་མཆོད་པ་པན་ཡོན་ཆེ་བ་དང་འབྲ་བར། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་བརྟན་
བཞེངས་པ་ལས་སྒྲ་མའི་སྐུ་བརྟན་བཞེངས་པ་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་ཡང་གསུངས་ཏེ། ཨ་
ཏི་བཀོད་པའི་རྒྱུད་ལས། སངས་རྒྱས་དཔག་དུ་མེད་པ་ཡི། །སྐུ་གཟུགས་གངས་མེད་བྱས་
པ་བས། །སྒྲ་མའི་སྐུ་འབག་སུས་བྲིས་པ། །འདི་ནི་བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་
སོ། །འདིས་མཆོན་ནས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་རབ་འབྲི་བ་ལས་སྒྲ་མའི་གསུང་
འབྲི་བ་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དད་ཅིང་གུས་པའི་པན་ཡོན་ལ། བྱིན་རྒྱལས་ངང་གིས་འཇུག་པའི་པན་ཡོན།
ཉམས་རྟོགས་ཤུགས་གྱིས་སྒྲེ་བའི་པན་ཡོན། བྱུང་བ་སྐྱུར་དུ་ཐོབ་པའི་པན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་
ནི། གངས་ལས་རྩ་རྒྱན་འབྱུང་དང་མི་འབྱུང་ནི་དེ་ལ་ཉི་འོད་པོག་དང་མི་པོག་ལ་རག་ལས་པ་

བཞིན་དུ་སྒྲོལ་མའི་བྱིན་རྒྱལ་མའི་འཇུག་དང་མི་འཇུག་ནི་སྒྲོལ་མར་དད་པ་ཡོད་མེད་ལ་རག་ལས་པས་
བྱིན་རྒྱལ་མའི་འཇུག་པར་འདོད་ན་མོས་གུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་ནས་བསྐྱེད་པ་དགོས་སོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་ལྷ་ལྷན་ལས། སྒྲོལ་མ་སྐྱེ་བཞིའི་གངས་རི་ལ། །མོས་གུས་ཀྱི་ཉི་མ་མ་ཤར་ན། །བྱིན་
རྒྱལ་མའི་ཀྱུ་རྒྱུན་མི་འབྱུང་བས། །སེམས་མོས་གུས་འདི་ལ་ནན་ཏན་མཛོད། །ཅེས་དང་།
བེའུ་བྱུམ་སྒྲོན་པོ་ལས། སྒྲོལ་མའི་བྱིན་རྒྱལ་མའི་དང་ཆུང་བ། །དངོས་ལ་མ་ཡིན་རང་ལ་རག་
ལས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱིན་རྒྱལ་མའི་འཇུག་ཕུལ་ཆེ་ཆུང་དད་པ་ཆེ་ཆུང་གི་རྗེས་སུ་བྱེད་
པ་དང་འབྲེལ་བར་ཉམས་ཏྟགས་སྐྱེ་ཕུལ་ཆེ་ཆུང་ཡང་དད་པ་ཆེ་ཆུང་གི་རྗེས་སུ་བྱེད། མོད་ཆང་
པས། མོས་གུས་རབ་ལ་ཉམས་སྦྱོང་རབ། །མོས་གུས་འབྲིང་ལ་ཉམས་སྦྱོང་འབྲིང་། །མོས་
གུས་ཐ་ལ་ཉམས་སྦྱོང་ཐ། །དེ་བྱིར་ཆད་ལྷན་མོས་གུས་གཅེས། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་བ་དབེན་
ས་པས། མདོར་ན་ཉམས་ཏྟགས་ཆེ་ཆུང་གང་སྐྱེས་པ། །དད་པ་ཆེ་ཆུང་བསྐྱོམས་པའི་མཐུ་
ཡིན་པས། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་མཆོག་བདུན་པས། ཉམས་དང་ཏྟགས་པ་སྐྱེ་བ་ལ། །སྒྲོལ་མའི་
བྱིན་རྒྱལ་མའི་ཐོགས་སུ་ཆེ། །དེ་ཡང་དད་དང་མོས་གུས་ལ། །རག་ལས་ཅེ་གཅིག་གསལ་བ་
ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མདོར་ན་དད་གུས་རི་ཅམ་ཆེ་བ་དེ་ཅམ་དུ་བྱིན་རྒྱལ་
མའི་འཇུག་ཅིང་། བྱིན་རྒྱལ་མའི་ཅམ་འཇུག་པ་དེ་ཅམ་དུ་ཉམས་ཏྟགས་སྐྱེ་བས་སྒྲོལ་མའི་མོས་གུས་
ཁོ་ན་ཉམས་ཏྟགས་སྐྱེ་བའི་སྒྲོལ་བསྐྱེད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྟོ་རྩེ་སྒྲོལ་དཔོན་ཆད་ལྷན་ཅིག་ལ་མོས་གུས་རྣམ་དག་ཆད་དུ་འཁྱོལ་
བཞིག་བྱང་ན་ཆེ་འདིར་འཆང་རྒྱ་མི་རྒྱ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་
ལས། བསྐྱེད་པ་དུས་གསུམ་ཐམས་ཅད་དུ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་པ་དང་། །སྟོག་
ཆགས་བྱེ་བའི་ཆེ་བསྐྱེད་པས་སོ། །ཆེ་འདིར་སངས་རྒྱུས་མི་འཐོབ་སྟེ། །བཀའ་འབྲིན་ཅན་གྱི་

སྒྲ་མ་ལ། །དད་པ་ཡིས་ནི་མཉེས་བྱེད་ན། །མཆོག་དང་ཕྱན་མོང་དངོས་གྲུབ་ནི། །ཆེ་འདི་ཉིད་
ལ་ངེས་པར་འཛོལ། །ཅེས་དང་། །གྲུབ་ཆེན་ཚོག་ལྷོག་པས། །སྒྲོམ་སྤྱན་གྱིས་གྲོལ་བར་ཐེ་ཆོམ་
ཟ། །མོས་གྲུས་གྱིས་གྲོལ་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་དང་། །ཉི་ལོ་པས། །རྩི་ཆེ་འཆང་དབང་ཆེ་
འདིར་ཐོབ་འདོད་པས། །ལམ་གྱི་མཐར་ཐུག་སྒྲ་མ་དམ་པའི་ལམ། །མོས་གྲུས་མཐར་ཐུག་སྒྲ་
མའི་མོས་གྲུས་ཡིན། །ཞེས་དང་། །རྒྱལ་བ་རྒྱོད་ཆང་པས། །ཆེ་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་
དེ། །གདམས་པ་གཞན་གྱིས་ཁས་མི་ལོངས། །མོས་གྲུས་གྱིས་ལོངས་པར་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་
སོ། །མ་བསྐྱོམས་སངས་རྒྱས་ཞེས་ཐོས་བསམ་སོགས་གྱི་ངལ་བ་ཆེར་མ་དགོས་པར་བདེ་
སྒྲག་ཏུ་གྲོལ་བ་ཡང་མོས་གྲུས་གྱི་མཐུ་ཡིན་པར་བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མ་རྣམས་བཞེད་དེ། །རྒྱལ་
བ་ཡང་དགོན་པས། །སྒྲ་མས་ཆོག་གཅིག་མ་བཤད་ལ། །སྒྲོབ་མས་ཕྱན་གཅིག་མ་བསྐྱོམས་
པར། །ཆེ་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་དེ། །ལམ་ཐབ་མོ་སྒྲ་མའི་མོས་གྲུས་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་ནས། །དད་པ་སྤྱན་འགྲོལ་མ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་སྟེ། །ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཞིང་སྟེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་དེ་དངོས་འབྲེལ་རེད། །གང་ཡིན་
ཞེ་ན། །ངས་ནི་གཞན་དག་ལྟར་དཀའ་བ་གང་ཡང་སྤྱད་མ་སྤྱོད་། །གསུངས་པའང་སྒྲ་མའི་མོས་
གྲུས་ལ་གཞན་ཏུ་བསྐྱུན་པའི་སྟོབས་གྱིས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་སྤྱན་གྲུབ་
ཏུ་མངོན་ཏུ་འགྱུར་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་སྟེ། །མདོར་ན་རྒྱལ་བ་རྒྱོད་ཆང་པ་ཆེན་པོས། །མོས་
གྲུས་ལྟ་བུའི་གདམས་པ་ནི། །སྤྱོན་ཆད་མ་བྱུང་ད་མི་བྱུང་། །ཞེས་མོས་གྲུས་ལས་ལྷག་པའི་
གདམས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། །བཀའ་གདམས་གོང་མ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་
ལྟར་གསུངས་པས། །འདི་ལ་ཆིག་བྲིལ་ཏུ་འབད་རིགས་སོ། །སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་།
སྒྲ་མའི་མོས་གྲུས་འདི་ལ་ནི་ལམ་སྤྱི་དང་མི་འདྲ་བའི་ཐབ་ཁྱད་དམིགས་བསལ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་
གསུང་བ་ཐོས་སོ། །འོ་ན་མོས་གྲུས་རྣམ་དག་སྐྱེས་པའི་ཆད་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་སམ་སྤམ་

ན། ལྷ་མའི་ཡོན་ཏན་དང་ཐུགས་རྗེ་བླ་མ་ཅམ་གྱིས་མིག་ནས་མཆི་མ་འབྱུག་པ་དང་ལུས་གྱི་
 བ་སྐྱུ་ལྷང་རུས་པ་ཅམ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཉེ་བརྒྱད་གསོལ་འདེབས་ལས། འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་
 འདས་པའི་དགེ་ལེགས་གྱི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དགོངས་པའོ། །འདི་དང་མཐུན་པར་
 སྒྲོན་གྱི་དམ་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་སྐྱ་མའི་མཆོན་ཐོས་པ་དང་བླ་མ་ཅམ་གྱིས་སྐྱུ་ཆབ་དབང་
 མེད་དུ་འབྱུང་བར་བཤད་ལ། བདག་ཅག་གི་རྩ་བའི་སྐྱ་མའི་རྣམ་པར་ཐར་པའང་དེ་དང་འབྲ་
 རྟེ། སྒྲོབ་མ་ཡོངས་ལ་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པ་དེའོ། །ཞལ་ནས་ཀྱང་། བྱེད་ཅག་རྩ་བའི་སྐྱ་མའི་
 མཆོན་གང་འདོད་འདོད་བརྗོད་ཐུབ་པ་སྐལ་བ་བཟང་པོ་རེད། ངས་ནི་རྩ་བའི་སྐྱ་མའི་མཆོན་
 རྗོགས་པར་བརྗོད་མ་སྒྲོང་། བརྗོད་པར་བརྩམས་པ་ན་བརྒྱུངས་ནས་ཐོན་གྱིན་མི་འདུག་གསུང་།
 མདོར་ན་སྐྱ་མ་ལ་དམིགས་པའི་དད་གུས་བཙས་མིན་ཞིག་བྱུང་ན་བྱིན་རྒྱལས་མི་འདུག་པའི་
 དབང་མེད། ལྷ་མའི་བྱིན་རྒྱལས་ཞུགས་ན་ཡོན་ཏན་མི་སྐྱེ་བའི་དབང་མེད་པས་མོས་གུས་ལས་
 ཐབ་པ་མེད་གསུང་། གསུམ་པ་བླ་ཅིང་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཕན་ཡོན་ལ། བླ་མའི་ཕན་
 ཡོན་དང་། གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། བླ་མ་ཅམ་གྱི་ཕན་ཡོན་དང་།
 ཏྲག་པར་རྒྱུན་ལྡན་དུ་བླ་མའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པ་ལས་ལྷག་པའི་
 ཕན་ཡོན། རྗོགས་རིམ་བསྐྱོམ་པ་ལས་ལྷག་པའི་ཕན་ཡོན། བསོད་ནམས་གཞན་ཐམས་ཅད་
 ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཕན་ཡོན། འཕོ་བ་རྣམས་གྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་
 བླ་མ་ཅམ་གྱི་བཀོད་པར། མཆོན་དང་དཔེ་བྱུང་འབར་བའི་ལྷ། །བསྐལ་པ་འབྱུང་དུ་བསྐྱོམ་པ་
 བས། །སྐྱ་མ་སྐྱེད་ཅིག་བླ་མ་ཅམ་གྱི་ཕན་ཡོན་ལྷ་བསྐལ་པ་འབྱུང་ཐག་དུ་མར་བསྐྱོམ་
 པ་ལས་སྐྱ་མ་སྐྱེད་ཅིག་བླ་མ་ཅམ་གྱི་ཕན་ཡོན་ནམས་ཆེས་ཆེ་བར་གསུངས་ཤིང་། གསལ་བ་སྒྲོན་མའི་
 རྒྱུད་ལས་ཀྱང་འདི་ལྷ་དུ་གསུངས་ཏེ། གང་གིས་བསྐལ་པ་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་གི་བར་དུ་སྐྱེན་
 པ་བཅང་། ལྷ་མ་ཞིགས་བསྐུངས། བསོད་པ་བསྐྱོམས། བརྩོན་འགྱུས་བརྩམས། བསམ་གཏན་

ལ་མཉམ་པར་བཞག །ཞེས་རབ་བསྐྱེད་པ་བས། ལྷའི་སྤྱུ་མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་གིས་བརྒྱན་པ་
སྐད་ཅིག་དྲན་པ་བསོད་ནམས་ཆེ། དེ་བསྐྱལ་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་བར་དུ་བསྐྱོམ་པ་བས།
ལྷ་མ་སྐད་ཅིག་དྲན་པ་བསོད་ནམས་ཆེའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆེ་འདི་ཉིད་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་བ་ཁོད་ཆང་བས་ཀྱང་། བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པ་མང་ལགས་ཏེ། །ལྷ་
མ་བསྐྱོམ་པའི་གོང་ན་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཨ་ཏིའི་བཀོད་པ་ལས། རྩོགས་པའི་རིམ་པ་བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་
ནི། །གཉིད་དང་འདུ་འཇི་སྤངས་ཏེ་བསྐྱོམས་པ་ལས། །ལྷ་མ་རང་སེམས་སྟེང་དུ་དར་གཅིག་
ཅམ། །བསྐྱོམས་པའི་བཙུ་བྱག་ཆར་ཡང་མི་སོད་དོ། །ཞེས་རྩོགས་རིམ་བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་
ཡེངས་མེད་བསྐྱོམས་པ་ལས། ལྷ་མ་སྟེང་དབྱུག་སུ་དར་གཅིག་བསྐྱོམས་པ་བསོད་ནམས་བཙུ་
བྱག་འགྱུར་གྱིས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །བསྐྱེད་རྩོགས་སོགས་ཐབ་རྒྱའི་མན་དག་ཅི་འདྲ་ཞིག་
བསྐྱོམས་ཀྱང་ཅིག་ཤོས་ལ་སྟོས་ན་ས་སྟོད་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བར་དགོངས་ཏེ། བཀའ་བརྒྱད་འདིའི་
ལུགས་གྱིས་དགེ་སྦྱོར་གང་བྱེད་ཀྱང་ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟེང་ནས་བྱེད་པའི་བྱག་སྟོལ་
མཆིས་པ་ནི་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་མན་དག །རྩེ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་བཞེད་སྟོལ། དམ་
པ་བར་མ་ཆད་པ་ལས་བརྒྱད་པའི་གདམས་པ་མད་དུ་བྱུང་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི། མགྱིན་སྟོན་ལྷ་བའི་རྩོགས་བརྗོད་ལས། འོན་ཏེ་ལྷ་མ་དྲན་ཅམ་
གྱིས། །རྒྱལ་ཀུན་མཆོད་དང་བཀུར་བ་སོགས། །བསོད་ནམས་གཞན་ཀུན་ཟིལ་གཞོན་
གསུངས། །ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་ཡི་རང་བསྐྱོམས། །ཞེས་ལྷ་མ་ཡིད་ལ་དྲན་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་དང་བསྟེན་བཀུར་བ་སོགས་གྱིས་མཆོན་པའི་བསོད་ནམས་
གཞན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་གསུངས་ཏེ། མཁས་རྣམས་ཤེགས་པ་ཅན་གྱི་བྱུགས་ལ་
འཐད་མི་འཐད་རི་ལྟར་ཡང་ཉམས་ལེན་མཁན་གྱིས་གཅིག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་བའི་གནས་སོ། །

བཞི་པ་འཕོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་པན་ཡོན་ནི། དབྱང་བཟང་གིས་ཁྱས་
 པའི་རྒྱད་ལས། སྦྱེས་བྱ་གང་ཞིག་འཆི་བའི་ཆོ། །སྒྲ་མ་སྒྲ་ཅིག་བྲན་གྱུར་ན། །འཕོ་བ་རྣམས་
 ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། །སྦྱེས་བྱ་དེ་ནི་མངོན་སངས་རྒྱས། །ཞེས་སྦྱིག་ཅན་སྤྱུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་
 འཆི་ཁར་སྒྲ་མ་སྒྲ་ཅིག་ཅམ་བྲན་བྱུ་ན་འཕོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་མཐུས་
 བདེ་འགྲོར་སྦྱེས་ཏེ་རིང་མིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོ་བ་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རྟག་པར་རྒྱན་ལྷན་དུ་བྲན་པའི་པན་ཡོན་ལ། འདོད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་
 འབད་མེད་ལྷན་བྱུ་ཏུ་འགྱུར་བའི་པན་ཡོན། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་མང་པོ་ཞར་ལ་འབྱུང་ཅིང་། ཆེ་
 འདིར་མཆོག་ཐོབ་པའི་པན་ཡོན། སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གོ་ཆེད་པའི་པན་ཡོན་
 རོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲོལ་བྱ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། དག་བའི་བཞེས་གཉེན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མི་
 འབྲལ་བ་ལ་དོན་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྒྲ་མ་འབྲལ་མེད་དུ་བྲན་ན་འདོད་པའི་
 དོན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་ལྷན་བྱུ་ཏུ་འགྱུར་བར་གསུངས་ཏེ་སྒྲོལ་བས་ཀྱང་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚོགས་སྦྱོག་པ་ཆེན་པོས། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དཀར་ན་རང་དཀར། རྗེ་
 བཅོན་སྒྲོལ་མ་དམར་ན་རང་དམར། དབྱེས་པ་དོ་རྗེ་སྒྲོ་ན་རང་སྒྲོ། ང་ནི་གང་ན་འདུག་ཀྱང་
 རྒྱ་མའི་སྤང་བ་དང་བྲལ་མ་སྒྲོང་། ཆེ་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་དེ་དཔོང་ཡོང་འདྲ། ཞེས་སྒྲ་
 མའི་སྤང་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྲན་པའི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་མང་པོའི་ཞལ་
 གཟིགས་ཤིང་། སྦྱ་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་མཆོག་འབྱུང་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལྷ་བྱའོ། །དེས་ན་རང་
 རེ་སྒྲ་མ་མངོན་སྤྱུ་དུ་མངལ་བ་ལ་རི་མི་སྤྱམ་པར་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་འཕྲུག་གཅིག་ཟུར་དུ་འབད་པས་
 བསྐྱབས་ནས་ཞལ་གཟིགས་སུ་རེ་བཞི་ཁོང་གི་རྣམ་ཐར་དང་རྒྱུ་འགལ་ལོ། །སྦྱན་སྒྲོ་བློ་བློས་
 རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། རང་རེ་ལ་འཁོས་འབྱེད་མེད་ཀྱང་ཡིད་ལ་སྒྲ་མ་མིན་པ་བསམ་
 རྒྱུ་མེད་པ་ཞིག་བྱེད་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བས་ཆེ་འདི་རང་ལ་སྦྱ་མདོག་འགྱུར་མི་འགྲོ་བ་མི་སྤིང་

ཅེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཡིད་བཞིན་གྱི་འོར་བུ་བྱང་ན་བདོག་པའི་དངོས་པོ་གཞན་མེད་ཀྱང་དེ་གཅིག་ཕྱས་ཆོག་པ་ལྟར་མོས་གྲུས་བཅས་མིན་རྒྱན་ཆགས་སུ་བྱང་ན་ལྷང་རྟོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་མེད་ཀྱང་དེ་ཞིག་དེ་གཅིག་ཕྱས་ཆོག་པ་ལྟར་བྱང་ན་པ་གོང་མ་རྣམས་གསུངས་ཏེ། འགྲོ་མགོན་གཙང་པ་རྒྱ་རས་གྱིས། རྩེ་ཡི་མོས་གྲུས་མ་བྲལ་ན། །ཆོས་མི་ཤེས་ཀྱང་འདི་གས་ཆོག །སྒོ་མ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་འདི་གས་ཆོག །ཅེས་བྱ་བ་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་འདུག་ཅིང། སངས་རྒྱས་སྒོ་མ་བས་ཀྱང་། ལུ་ཅག་གི་བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དད་གྲུས་ཡོད་པ་གཅིག་ཕྱས་ཆོག་པས། དད་གྲུས་མ་ཉམས་པ་གྱིས་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ། ཅེས་གསུངས་སྤང་བས་སོ། །

གཉིས་པ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་པན་ཡོན་ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་ལས་སྒྲ་མ་གཅིག་ཕྱར་མཆོད་པ་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་གསུངས་པའི་རིགས་པས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བསྟོད་ཅིང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལས་སྒྲ་མར་བསྟོད་ཅིང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་པན་ཡོན་ཆེ་བར་བཞེད་དེ། རྩེ་ཆོད་ཆང་པས། བརྒྱས་བརྩོད་བྱེ་བ་ས་ཡ་ལས། །སྒྲ་མའི་གསོལ་འདེབས་ལན་གཅིག་དགལ། །ཞེས་ཡི་དམ་ལྟ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲིང་སོ་བྱེ་བ་ས་ཡ་མང་སོ་བརྒྱས་པ་ལས་སྒྲ་མའི་མཆོན་སྤྲུགས་སམ་གསོལ་འདེབས་ལན་གཅིག་ཅམ་བྱས་པ་པན་ཡོན་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ཁོང་གིས། གསོལ་བ་བཏབ་པའི་པན་ཡོན་ནི། །རྩེ་དང་སྤྲུགས་ཡིད་གཅིག་ཏུ་འབྲས། །གསོལ་བ་བཏབ་པའི་པན་ཡོན་ནི། །ཕུན་མོང་མ་ཡིན་རྟོགས་པ་འཆར། །གསོལ་བ་བཏབ་པའི་པན་ཡོན་ནི། །རྒྱན་ཆད་མེད་པའི་ཉམས་སྤྱོད་ཡོང་། །གསོལ་བ་བཏབ་པའི་པན་ཡོན་ནི། །དཀོན་མཆོག་སྤྲུགས་རྩེས་ཏྲག་ཏུ་སྐྱོབ། །གསོལ་བ་བཏབ་པའི་པན་ཡོན་ནི། །ཅི་བསམ་དགོས་འདོད་ལྷན་གྱིས་འབྲུབ། །ཅེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་

དང་མཐུན་པར་འགྲོ་མགོན་སངས་རྒྱལ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་། །མ་མཐར་ཞག་བཅུ་སྟོར་གསེལ་
 བ་རེམས་ལ་ཐོབ་དང་། ཉགས་ཁྱད་པར་ཅན་མ་བྱུང་ན་ངས་ལན་པ་ཡིན་གསུང་བ་དང་། རྒྱལ་
 བ་ཡང་དགོན་པས་ཀྱང་། རྒྱན་ཆད་མེད་པར་གསེལ་བ་ཕྱར་ཚུགས་སུ་བཏབ་པས། འིན་
 རྒྱལ་སྤྱི་ལ་འདུག །ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་རང་ལོག་ལ་ལྟོག་། དངོས་པོར་འཛིན་པ་རང་ཞིག་ཏུ་
 འཛིག་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྒྱུད་ལ་རང་ཤར་དུ་སྒྲེ། རང་བྱུང་ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་རྟོགས་པ་ལག་
 མཐེལ་དུ་གཏེར་བཞག་པ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་ཅེར་མཐོང་དུ་རང་ངོ་ཤེས་གསུང་བ་སོགས་
 མཐའ་ཡས་སོ། །ནད་གདོན་བར་ཆད་སེལ་བ་ལའང་སྒྲ་མར་གསེལ་བ་བཏབ་པ་ཉིད་མཆོག་
 ཏུ་བསྐྱགས་ཏེ། སྟོན་འཕན་པོ་ཡུང་བའི་ཡུང་པར་མི་ཞིག་ལ་གདོན་གྱིས་བཏབ་པས། དག་
 བཤེས་ཁམ་ཡུང་བ་གདན་པར་ས། དེར་ཁོང་གིས་བྱམས་སྤྱིང་ཇེ་བསྐྱོམས་པ་དང་། ཁྱོ་བོའི་
 སྐྱགས་བསྐྱུས་པ་སོགས་གང་བྱས་ཀྱང་མི་པན་པ་ལ་གཞོག་། ཁོང་གི་སྒྲ་མ་དག་བཤེས་སྟོན་
 པ་ལ་གསེལ་བ་བཏབ་པས་པན་པར་བྱུང་གསུངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། རྒྱལ་བ་ཞོད་ཆང་པས་
 ཀྱང་། གསེལ་བ་བཏབ་པའི་པན་ཡོན་ནི། །མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྟོང་དུ་བཞིན་གཟིགས། །གསེལ་
 བ་བཏབ་པའི་པན་ཡོན་ནི། །བར་ཆད་བདུད་གྱིས་རྒྱུགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དག་བཤེས་
 སྟོན་པས་ཀྱང་། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་གཞན་ལ་གསེལ་བ་བཏབ་པ་ལས། རྩ་བོ་ལ་གསེལ་བ་བཏབ་
 བ་འིན་རྒྱལ་སྤྱི་ལ་རང་ལ་ཉམས་སྟོང་ཡོད་གསུངས་པ་སོགས་མང་ངོ་། །སྒྲོ་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ་
 དང་། ཆོས་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་གང་ལའང་སྒྲ་མར་གསེལ་བ་གདབ་པ་ཉིད་བོགས་འདོན་གྱི་
 མཆོག་ཏུ་ཡང་བསྐྱགས་ཏེ། ཏེ་ལོ་པས། བོགས་འདོན་ཀྱན་གྱི་མཆོག་གྱུར་པ། །སྒྲ་མ་ཡིན་ནོ་ན་
 རོ་པ། །ཞེས་དང་། ཇེ་རིན་པོ་ཆེས་འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་ལ་གདམས་པ་ལས། དེ་
 ལྟར་སྐར་བཞད་པའི་ཡོན་ཏན་མ་སྒྲེས་པ་ནམས་སྒྲེ་སྒྲ་བ་དང་སྒྲེས་པ་ནམས་ལམ་དུ་འགྲོ་ཞིང་
 རྒྱན་བཏན་པར་བྱེད་པ་ལ། མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་

ཤེས་བསྐྱེད་པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་དང་། སྐྱབས་ཀྱི་དམ་པ་གསུམ་ལ་དམིགས་ནམ་ལེགས་པར་
བྱེད་པའི་སློན་ནས་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་ངེས་ཤེས་འདྲོངས་པ་གནད་དུ་ཆེ་བས། ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་
གང་བསྐྱབས་ཀྱང་འདི་གཉིས་ཀྱི་སློན་ནས་གསོལ་བ་དག་ཏུ་གདབ་ཅིང་། སློན་ལམ་ཤུགས་དག་
པར་བྱའོ་ཞེས་གདམས་པ་ལྟར་རོ། །མདོར་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་འོར་བུ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ན་ཆེ་
འདིའི་འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བ་དང་འབྲ་བར་སྒྲ་མ་ལ་གསོལ་བ་ཤུགས་དག་ཏུ་
བཏབ་ན། འདས་མ་འདས་ཀྱི་དཔལ་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་ལྷན་བྱུང་ཏུ་
འབྱུང་བས། གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་གསུངས་ཏེ། ན་རོ་བས། གཙུག་གི་
འོར་བུ་ལྟ་བུར་གསོལ་བ་བཏབ། །འདིས་ནི་ཕྱན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་པར་འབྱུང། །ཞེས་
དང་། གཞན་ཡང་དེ་དང་ཆ་འབྲ་བ་དམ་པ་མང་པོས་དབྱངས་གཅིག་ཏུ་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་འདུད་ཅིང་སངས་རྒྱས་སུ་ལྟ་བའི་པན་ཡོན་ལ། གུས་པས་འདུད་པའི་པན་ཡོན་
དང་། སངས་རྒྱས་སུ་ལྟ་བའི་པན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་མ་ལ་ལུས་ཀྱི་སློན་ནས་བྲག་འཆལ་
ཞིང་མདོན་དུ་ལྷང་བ་དང་། དག་གི་སློན་ནས་བསྟོད་ཅིང་ཡོན་ཏན་བསྐྱགས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་སློ་
ནས་དད་ཅིང་གཙུག་ཏུ་བཀུར་བ་སོགས་མདོར་ན་སྤྲོམ་གསུམ་སོ་སོའི་སྐབས་ནས་རྒྱ་མ་ལ་ཞེ་
ས་དང་སྤྱད་དེ་རྩྭ་བྱ་བར་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་བཞིན་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ན་ཆོགས་
རྒྱབས་སོ་ཆེ་ཞར་ལ་རྫོགས་ཤིང་ལྟ་མི་ཀུན་གྱིས་བྲག་བྱ་བའི་འོས་སུ་འགྱུར་བ་སོགས་པན་
ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་སྟེ། བསམ་མི་བྲལ་ལ་དད་བྱས་ན། །ནམ་པར་སླིན་པའང་བསམ་མི་
བྲལ། །ཅེས་དང་། ཅི་འབྲ་བ་ཡི་ལས་བྱས་པ། །འབྲས་བུ་དེ་འབྲུལ་དུ་འབྱུང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པའི་དགོངས་པའོ། །དེས་ན་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་ཀྱི་སློན་ནས་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་
ལ་འདུད། །ཅེས་པའི་ཚུལ་དུ་བྱ་བ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སློན་ལྟར་གསུང་།

གཉིས་པ་ནི། མདོ་རྒྱད་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་ནས་རྒྱ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་ལྟ་

དགོས་པར་ལན་གཅིག་མིན་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་བལྟས་པའི་པན་ཡོན་ཡང་ལག་ན་དོ་
 རྗེ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱད་ལས། དེ་ཡི་སེམས་ནི་དེ་ལྟ་ན། །རྟག་ཏུ་དགོ་བ་སྦྱེ་བར་འགྱུར། །དེ་
 ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །པན་པར་བྱེད་པའི་སངས་རྒྱས་འགྱུར། །ཞེས་སྒྲ་མ་ལ་སངས་
 རྒྱས་སུ་བལྟས་ན་ཡོན་ཏན་མ་སྦྱེས་པ་རྣམས་སྦྱེ་ཞིང་། སྦྱེས་ཟེན་རྣམས་གོང་དུ་འཕེལ་ནས་
 ལྷུང་དུ་འཆང་བྱ་བར་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། སྒྲ་མ་
 དང་ནི་དོ་རྗེ་འཛིན། །གང་གིས་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཐོང་། །དངོས་གྲུབ་བསྐྱུས་པའི་མཆོན་
 ཉིད་ཅན། །དེ་ཉིད་དེ་ནི་འདིར་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་སོགས་རྒྱད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་
 རྣམས་སུ་འདི་འདྲ་མཐའ་ལས་པ་ཅིག་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་མཐོང་
 བའི་བཅོས་མིན་གྱི་དད་གྲུས་འདི་ལས་ཟབ་པ་དང་ལྷུང་བ་གང་ཡང་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། རི་
 སྐད་དུ། གང་གི་འིན་གྱིས་བདེ་ཆེན་ཉིད། །སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་འཆར་བ་གང་། །སྒྲ་མ་རིན་ཆེན་
 ཉུ་བུའི་སྒྲ། །དོ་རྗེ་ཅན་ཞབས་པད་ལ་འདུད། །ཅེས་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་མཐོང་བའི་དད་གྲུས་
 བཅོས་མིན་ཞིག་བྱུང་ན་དེའི་མཐུས་བདེ་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཡང་ཆེ་མུང་སྐད་ཅིག་མ་
 གཅིག་ལ་འཛོལ་པར་གསུངས་པ་སོགས་མང་ངོ་། །བྱང་སེམས་སྦྱིལ་བུ་བའི་གསུང་རྒྱན་ལས་
 ཀྱང་། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་གཅེས་ཤོས་ནི་སྦྱང་ཡིན། །འོན་ཏེ་དེ་སྦྱངས་ཀྱང་སྦྱོ་
 སྦྱོ་དམར་ཅེར་བ་གཅིག་ལས་མེད། དེ་བཞིན་དུ་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཟབ་ཤོས་
 སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན། །འོན་ཏེ་དེའི་བཅུད་སྦྱངས་ཀྱང་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་མཐོང་བའི་མོས་
 གྲུས་གཅིག་བུ་ལས་མེད་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་དམ་པ་རྣམས་དགོངས་
 པ་གཅིག་དང་དབྱངས་གཅིག་གོ། །གོང་མའི་གསུང་རྒྱན་ཞིག་ལ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་སོགས་གྲུབ་
 མཐའ་གཞན་དག་ལ་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐེལ་དུ་བྱེད་པའི་གདམས་པ་ཡོད་
 པས། དེའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བས་སྦྱིགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་མུང་གཅིག་ལ་འཆང་བྱ་བ་དུ་མ་ཞིག་བྱུང་

བ་ཡིན། འོན་ཏེ་སྒྲ་མའི་རྣམ་འབྱོར་ལམ་གྱི་སྟོན་གཤིང་དུ་བྱེད་པའི་གདམས་པ་མེད་པས། མོ་
 གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ཙམ་ལ་འཁང་རྒྱ་བ་སུ་ཡང་མ་བྱུང་། རང་རེའི་བཀའ་བརྒྱུད་འདི་ལ་
 སྒྲ་མའི་རྣམ་འབྱོར་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐིལ་དུ་བྱེད་པར་མ་ཟད། ལམ་གྱི་སྟོན་གཤིང་དུ་བྱེད་པའི་
 གདམས་པ་བྱུད་པར་བ་ཡོད་པས། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་མོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ཙམ་ལའང་
 འཁང་རྒྱ་བ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། དེའང་ཆོས་ལུགས་གཞན་དག་ལྟར་མཆོམས་བཅད་འདག་སྐྱར་
 སོགས་ཀྱིས་དཀའ་སྤྱད་མངོན་ཆོད་ཆེ་བ་ལ་སྟོས་མི་དགོས་པར་ཆོགས་རྒྱུ་དུས་བྱུབ་པའི་གོ་
 འཕང་བརྟེན་པ་མང་དུ་བྱུང་སྟེ། ཟུང་འཇུག་ལོར་བུའི་ཐེང་བ་ཞེས་ངོ་མཆར་བའི་མོ་རྒྱུས་རྣམ་
 ཐར་ལ་བལྟས་ནའང་ཤེས་པར་བྱས་གསུངས། འོ་ན་སྒྲ་མའི་མོས་གུས་ཆེ་འདྲིར་འཁང་རྒྱ་བའི་
 ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ན། བསྐྱེད་རྫོགས་སོགས་སྟགས་ཀྱི་ཐབ་གནད་རྣམས་མི་དགོས་སམ་
 སྟམ་ན་དགོས་མོད་ཀྱི། འོན་ཏེ་སྒྲར་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་བ་ནི། བྱུང་ཆོ་བོ་མར་གྱི་སྐྱེ་བྱིན་
 ཡིན་ཟེར་བའི་དཔེ་ལྟར་སྟགས་ཐབ་པ་མོས་གུས་ཀྱི་མཐུ་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་རྒྱལ་བ་རྟོན་ཆང་པའི་རྣམ་ཐར་ལས། སྤྱིར་ན་གསང་སྟགས་ཐབས་ཆེ་བ། །ལམ་ཐབ་སྒྲ་
 མའི་མོས་གུས་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་བ་ཡང་དགོན་པས། ཆོས་ཐབ་མོ་གསང་སྟགས་སྒྲ་
 མེད་ཀྱི། །ལམ་གནད་དུ་བྱིས་བ་མོས་གུས་ཡིན། །ཞེས་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱུ་མཐོང་བའི་མོས་
 གུས་ཉིད་སྟགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཐབ་གནད་མཐའ་དག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འདིལ་བའི་ཉིང་ཁུ་ཡིན་
 བར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེའང་རི་རྒྱུད་བཤད་པའི་མོས་གུས་ཆང་དུ་འཁྱོལ་བ་ཞིག་བྱུང་ན།
 དེས་བསྐྱེད་རྫོགས་སོགས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲ་བྲངས་ནས་སྐྱར་དུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་
 འོན་ཡིན་ཏེ། མཐིན་སྟོན་སྒྲ་བའི་རྟོགས་བརྗོད་ལས། སྒྲ་མ་སངས་རྒྱུ་ཀུན་དངོས་སུ། །ཁ་
 ཞེ་མེད་པར་མཐོང་བ་འདི། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་འགོ་འབྲེན་ཡིན། །རྒྱལ་སྐས་ཀུན་གྱི་གཤེགས་
 ལུལ་ལགས། །ཞེས་བྱུང་བ་ལྟར་རོ། །མདོར་ན་འགྲོ་མགོན་སངས་རྒྱུ་དཔོན་གྱི་ཞལ་ནས།

མོས་གུས་ཀྱི་བརྒྱན་དང་བྲལ་བ་ལ། །རྟོགས་པའི་ལྷ་གྲུ་མི་འཁྱུངས་པས། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་
ཤེས་དང་མ་བྲལ་བར། །གསོལ་བ་འདེབས་པ་འདི་གལ་རེ་ཆེ། །ཞེས་དང་། ལྷན་སྡེ་སྒྲོ་གོས་
རྒྱལ་མཆོན་གྱིས། མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་ནས། །དངོས་གྲུབ་ཀྱན་གྱི་གཞི་
ཅ་སྒྲ་མར་གསུངས། །དངོས་གྲུབ་འདོད་ན་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་ནམས། །ཚུལ་བཞིན་མཉེས་པར་
གྱིས་ཤིག་ཤུག་ཤི་སྤྲུལ། །ཞེས་དང་། བཤུ་ཆེན་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས། ཆེ་གཅིག་གི་སངས་
རྒྱས་སྐྱབ་པའི་ཐབས། །མཆོན་ལྷན་གྱི་རྩེ་བཅུན་སྒྲ་མ་ལ། །ཡེངས་མེད་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་
པ་འདི། །ཟབ་ལམ་གྱི་སྒྲིང་པོ་བསྐྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་གདམས་པ་ལྟར། སྒྲ་མ་ལ་མཆོད་པ་དང་
བསྟེན་བཀྱར་བ་སོགས་སྒྲིང་བསམ་སྒྲིང་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ཅིང་། བྱད་
བར་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་མ་བྲལ་བའི་ངང་ནས་གསོལ་བ་ཕུར་ཚུགས་སུ་ཡང་
ཡང་གདབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རི་རྒྱུད་བཤད་པའི་པན་ཡོན་མཐའ་དག་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་
མདོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཚུལ་བཞིན་མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ། བརྟམ་
སྒྲོད་ཞོར་བའི་ཉེས་༡ དམིགས། བཀའ་བཅག་པའི་ཉེས་༢ དམིགས། ཁོང་ཁྱོ་བའི་ཉེས་༣
དམིགས། སྒྲོན་རྟོག་པའི་ཉེས་༤ དམིགས། ཐ་མལ་བར་ལྟ་བའི་ཉེས་༥ དམིགས། ཞེ་ས་མི་
བྱེད་པའི་ཉེས་༦ དམིགས། ལྷན་དང་བཞོན་པ་སོགས་འགོམ་པའི་ཉེས་༧ དམིགས། སྐྱ་རྩས་
རྒྱུད་ཐོས་སུ་གཏོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་༨ དམིགས། ལུགས་དཀྱུགས་པའི་ཉེས་༩ དམིགས།
མཛད་སྒྲོད་ལ་ལོག་ལྟར་ཞོར་བའི་ཉེས་༡༠ དམིགས། སྒྲ་མ་ལ་སྒྲ་མར་མི་འདྲིན་པའི་ཉེས་༡༡
དམིགས་སོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ་སྟེ། དང་པོ་སྒྲ་མ་གཅིག་ལ་སྒྲོད་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་
སྒྲོད་པའི་ཉེས་བར་འགྱུར་བ་ནི། རི་རྒྱུད་དུ། དེ་འདྲའི་མགོན་ལ་བསམ་བྱས་ནས། །སྒྲོ་བ་མར་
གྱུར་བས་བརྟམ་ན་ནི། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བརྟམ་པས་ན། །དེ་ཉིད་རྟག་དུ་སྐྱབ་བསྐྱལ་
ཐོབ། །ཅེས་སྒྲ་མ་གཅིག་ལ་སྒྲོད་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོད་པའི་ཉེས་དམིགས་འགྱུར་

Abstract

གཉིད་སྐྱགས་འདྲ་འཛི་སོགས་ཀྱི་གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ཉིན་མཆན་བར་མེད་དུ་
བསྐྱབས་སུ་ཟེན་ཀྱང་འགྲུབ་སྐྱེ་ལྟོགས་གི་སྤར་ཞིང་དཔལ་བ་དང་ཡི་དྲགས་སོགས་བསྐྱབས་
བ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་ཏེ་ལྷ་བདུད་དུ་འབབ་བ་དང་འདྲ་བར་ཆོས་ཀྱང་སྤང་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེད་དུ་
འགྱུར་བའི་དོན་ནོ། །

བཞི་བ་སྐྱ་མ་ལ་སྒྲོད་ན་ཆེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་མི་ཤེས་བ་སྤྱ་ཆོགས་འབྱུང་བ་
ནི། སྐྱ་མ་ལ་བཅུ་བ་ལས། སྒྲོབ་དཔོན་ལ་ནི་སྒྲོད་བ་དེ། །ཡམས་དང་འཆེ་བའི་ནད་ནམས་
དང་། །གདོན་དང་རིམས་དང་དུག་ནམས་ཀྱིས། །སྤོངས་ཆེན་འདི་ནི་འཆི་བར་འགྱུར། །རྒྱལ་པོ་
མེ་དང་སྤྱལ་གདུག་དང་། །ཆུ་དང་མཁའ་འགོ་སྐྱེད་པོ་དང་། །གདོན་དང་ལོག་འདེན་ནམས་ཀྱིས་
ཀྱང་། །བསད་ནས་སེམས་ཅན་དཔལ་བར་འགྲོ། །ཞེས་སྐྱ་མ་ལ་འཕྲར་ཁ་གཏོང་ན་ཆེ་འདིར་ནད་
རིམས་སོགས་མི་འདོད་པའི་སྐྱེད་དན་སྤྱ་ཆོགས་ཀྱིས་ཉྱག་ཏུ་གཅེས་ཤིང་། །ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ཡང་
མནར་མེད་པའི་དཔལ་བར་སྤངས་ཏེ་མི་བཟད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱོད་བར་གསུངས་སོ། །

ལྷ་བ་ཡོན་ཏན་སྤར་མ་སྤྱེས་བ་གསར་དུ་མི་སྤྱེ་ཞིང་། སྤྱེས་ཟེན་དག་ཀྱང་ཉམས་པར་
འགྱུར་བ་ནི། །ཤིང་གི་རྩ་བ་ཉམས་ན་ཡལ་ག་དང་ལོ་འབྲས་སོགས་གསར་དུ་མི་སྤྱེ་བར་མ་
ཟད་སྤྱེས་ཟེན་དག་ཀྱང་ཉམས་ནས་འགོ་བ་ལྟར་ཡོན་ཏན་གྱི་རྩ་བ་དང་བ་ཡིན་པས་དེ་ཉམས་
ན་སྤར་མེད་གསར་དུ་སྤྱེ་བ་ལྟོགས་གི་སྤར་ཡོད་སྤྱེས་ཟེན་ནམས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་ཉམས་
པར་འགྱུར་ཏེ། །ཤེས་བྱེད་ཀྱི་མདོ་ལུང་ནམས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་བཞུགས་པས་དེར་ལྟོ་བར་
བྱའོ། །འདི་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་མང་སྟེ། སྤར་དགེ་བཤེས་དགོན་བ་བའི་སྒྲོབ་མ་
ཞིག་རི་ཅམ་བསྒྲོམས་ཀྱང་རྟོགས་བ་སྤྱེར་མི་ཉན་ནས། དགོན་བ་བ་ལ་ཁྱེས་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་
སྐྱ་མ་འདྲ་བ་ལ་མ་གྲུས་བ་མ་བྱས་སམ་གསུངས། དེ་འདྲ་གཅིག་བདོག་ཁྱེས་པས། འོ་ན་དེ་
ལ་བཟོད་གསོལ་ཡང་དག་བ་གཅིག་ཀྱིས་དང་གསུངས། དེར་གསུངས་བ་ལྟར་བཟོད་གསོལ་

བྱས་ནས་བསྐྱོམས་པས་གདོད་ཉོགས་པ་སྐྱེས་པའི་རབས་དང་། རྒྱ་གར་དུ་སློབ་མ་ཞིག་གིས་
རིགས་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་ནས་ཁྱ་མའི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ནས་འབྱར་བས་དེ་མ་ཐག་རྩུ་འབྲུལ་ཉམས་
ཏེ་ས་ལ་སྤངས་པའི་བྱང་བ་སོགས་མཐའ་ཡས་སོ། །ཁྱ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཁྱ་མ་
ལ་མ་གྲུས་པ་དང་བརྟན་སྟོད་ཤོར་ཕྱིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤྱུལ་ཡིན་ཟེར་བ་ཆོར་ཡང་མི་ཤིས་
པ་ཤི་སྟག་འབྱུང་བ་མངོན་སུམ་དུ་མང་པོ་མཐོང་གསུང་། དེ་ནས་བཀའ་གདམས་གོང་མའི་
གསུང་སྟོས་ལས། ཁྱ་མ་ལ་གྲུས་པ་མེད་ན་སྡེ་སྟོད་གསུམ་ཤེས་ཀྱང་པན་མེད་གསུངས་པ་
ལྟར། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ལོག་ན་ཡོན་ཏན་རི་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་རང་གཞན་སུ་ལའང་པན་
མི་ཐོགས་པ་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། རབ་ལ་སོག་གི་ཕྱིར་ཡང་བརྟན་སྟོད་མ་ཤོར་
བ་བྱ་དགོས་ཤིང་། བརྒྱལ་ལན་རེ་ཙམ་ཤོར་ཐལ་ནའང་སྤལ་སྤལ་དུ་འགྱོད་བཤགས་བྱ་དགོས་
ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ཤི་ནས་ངན་སོང་སུ་མཐའ་མེད་པ་སྟོང་བར་འགྱུར་བ་མ་ཟད། ཆེ་འདིར་
ཡང་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་མདོ་རྒྱད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ནས་
ལན་ཅིག་མིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཕྱིར་འཆོས་པའི་ཐབས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་དགོས་
སྟམ་ན། ཁྱ་མ་ལྟ་བུ་པ་ལས། ཁྱ་མ་ལ་ནི་གྲུས་བཅས་ཡོན། །རྗེས་མཐུན་ཁྱོད་ཀྱིས་སྦྱོན་
པར་བྱ། །དེས་ནི་རིམས་སོགས་གཞོད་པ་རྣམས། །ཕྱིར་ཞིང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
གང་ལ་སྟོད་པའི་ཁྱ་མ་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་གྲུས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དང་བཅས་ཏེ་ཟས་གོས་སོགས་རྗེས་
སུ་མཐུན་པའི་ཡོན་སྤུལ་ནས་འགྱོད་ཆངས་ལོགས་པར་བྱས་ན་སྟོད་པའི་ལས་སྐྱིབ་བྱང་ནས་
རིམས་སོགས་སྦྲར་མི་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་ཁྱ་མར་སྟོད་པ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་
སུ་བཤད་ལ། གལ་ཏེ་སྟོད་ཡུལ་གྱི་ཁྱ་མ་ཞལ་མ་བཞུགས་པའམ་བཞུགས་ཀྱང་ཐག་རིང་
བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་སྟབས་མ་འགྲིག་ན། དགོ་བཤེས་སྟོན་པའི་གསུང་སྟོས་ལས་
འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ་སྟེ། དེའང་སྤྱིར་ཁྱ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱ་ཐ་དད་མེད་པས་སྤྲུགས་རྒྱུད་གཅིག་

བར་བསམས་ལ། ད་ལྟ་ཉེ་སར་བཞུགས་པའི་སྒྲ་མ་ལ་སྒར་ལྟར་འཆགས་ན་འདག་ཀྱས་པར་གསུངས་སོ། །ཕྱིར་བཙོས་པའི་ཐབས་འདི་ནི་སྒྲ་མ་ལ་ཁོང་ཁོ་བ་དང་མ་དད་པར་བགྱིས་པ་སོགས་བསྟན་ཚུལ་ལོག་པའི་རིགས་མཐའ་དག་ལ་སྒྱུར་དུ་རུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་སྒྲ་མའི་བཀའ་བཅག་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ནི། རི་ཙམ་དུ་བཀའ་དང་མཐུན་ན་དེ་ཙམ་དུ་ལེགས་པའོ། །རི་ཙམ་དུ་བཀའ་དང་མི་མཐུན་ན་དེ་ཙམ་དུ་མི་ལེགས་པའོ། །ཞེས་ལེགས་ཉེས་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མའི་བཀའ་དང་མཐུན་མི་མཐུན་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་མདོ་སྟེ་ལས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་གྲུར་ལས་ཀྱང་། དེ་ཆེ་དབང་བསྐྱར་མཆོག་ཐོབ་པའི། །སྟོབ་མའང་སྒྲ་མའི་བཀའ་འདས་ན། །འདིག་རྟེན་འདིར་ཡང་སྟུག་བསྐལ་ཞིང་། །འདིག་རྟེན་པ་རོལ་དཔྱལ་བར་འགྲོ། །ཞེས་དང་། ཉི་ལོ་པས་ཀྱང་། ཅི་གསུང་བཀའ་ལ་མི་ཉན་ན། །རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་སྦྱེས་དུས་མེད། །ཅེས་སྒྲ་མས་ཅི་གསུང་བཀའ་བཞིན་མ་བསྐྱབས་ན་སྟོབ་མའི་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་སྦྱེ་བའི་སྐབས་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། ད་དུང་མང་ངོ་། །

གཉིས་པ་འཐད་པའི་རིགས་པ་ནི། སྒྲ་མའི་གསུང་གི་གནད་དེལ་ན་དགེ་བ་སྐྱབས་ཤིག །སྤྱིག་པ་སྟོངས་ཤིག །བྱ་བ་གཅིག་ལས་མེད་ལ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ལས་འབྲས་མི་བསྐྱུ་བའི་དོན་གྱིས་བདེ་བས་སོངས་ཤིང་སྟུག་བསྐལ་གྱིས་མནར་བ་ལས་འོས་མེད་པས། མི་ལེགས་པ་ཁོ་ནའོ། །

གསུམ་པ་སྟོན་གྱི་བྱུང་བ་ནི། ལྷུ་བ་ཆེན་ནག་པོ་བ་དང་། རས་རྩུང་བ་སོགས་རྒྱ་བོད་གྱི་ལྷུ་བ་ཐོབ་ཅོད་མེད་འགའ་ལའང་སྒྲ་མའི་བཀའ་བཅག་པའི་ཉེས་པས་འོ་བརྒྱལ་ཆེན་པོ་བྱུང་འདུག་ན་པལ་བ་བདག་འབྲ་བ་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོས་པས་ཆོས་ལྡན་གྱི་གསུང་བཅག་པ་དང་། རས་སུ་བོར་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་གསུང་། བཀའ་ལས་འདས་ཕྱིན་ཀྱང་སྟོང་བཟང་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་འཆུག་འགྲོ་བ་ནི། དཀའ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ཏེ། ཁོང་ལ་ཁྱི་

ནས་མཁའ་བཟང་གིས་སྤར་འབྲུད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པས་ད་ལམ་སྤྱི་ཕྱག་མ་འཆལ་བར་
སོང་གསུངས་ཀྱང་། མར་ཅམ་མེབས་པ་ན་སྤྲ་མའི་ཡོན་ཏན་དང་ཐུགས་རྩེ་བླ་ནས་དད་པའི་
ཤུགས་ཀྱིས་ཕྱག་མང་དུ་འཆལ་ཤོར་བས། དེས་རྟེན་འབྲེལ་འབྲུགས་ནས་སྤར་མཇལ་མི་ཐུབ་
ཚུལ་ཁོང་གི་ནམ་ཐར་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལེགས་ཉེས་ཐན་བྱས་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་
འབྲུགས་པའི་ལོ་རྒྱས་མང་། ཡོན་ཏེ་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པའི་གསུང་བྱོན་ན། དེ་སྐད་མི་གསུང་
བར་ཞུ་ཞེས་རྒྱོག་དགོས་ལ། མཐུན་ཀྱང་སྐྱབ་པར་མི་བྱས་ན་མི་བྱས་ལུགས་དལ་བྱས་ཞུས་ནས་
ཤད་སྤྱང་བྱེད་དགོས་ཏེ། མདོ་རྩ་བ་ལས། ཆོས་མ་ཡིན་པར་སྤྲ་ན་བརྒྱུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་།
ལྷ་བཙུ་པ་ལས། རིགས་པ་ཡིས་ནི་མི་བྱས་ན། །མི་བྱས་དེ་ལ་ཆོག་གིས་སྤྱང་། །ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ཁོང་ཁོ་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱད་ལས། ལྷ་མ་ལ་ཁོས་
སྐད་ཅིག་གངས། །བསྐལ་པར་བསགས་པའི་དགོ་བཅོམ་ནས། །དེ་རྟེན་བསྐལ་པར་དཔྱལ་
སོགས་ཀྱི། །ཐུག་བསྐལ་ཆོར་བ་དག་པོ་སྤྱང་། །ཞེས་ལྷ་མ་ལ་ཁོ་སེམས་བསྐྱེད་ན་སྐད་ཅིག་
རི་ཅམ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་བསྐལ་པར་བསགས་པའི་དགོ་རྩ་བཅོམ་ནས་དེ་ཅམ་གྱིས་
བསྐལ་པར་དཔྱལ་བར་གནས་པར་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་དཔེར་མཆོན་ན་ཐུང་མཐའི་སྐད་ཅིག་
མ་གཅིག་གི་རིང་ལ་ཁོ་སེམས་བསྐྱེད་ན། བསྐལ་ཆེན་གཅིག་གི་རིང་ལ་བསགས་པའི་དགོ་རྩ་
བཅོམ་ནས་བསྐལ་ཆེན་གཅིག་གི་རིང་ལ་དཔྱལ་བར་གནས་དགོས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་སྤྱིར་
གང་ཟག་སུ་ལའང་ཁོང་ཁོ་མ་ཤོར་བ་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ལྷ་མ་ལ་ཁོང་ཁོ་སྐད་
ཅིག་ཀྱང་མ་ཤོར་བ་བྱ་དགོས་གསུང་།

བཞི་པ་སྤྲ་མའི་སྟོན་ལ་རྟོག་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། རྒྱད་ལས། ཡོན་ཏན་བཟུང་ན་
དངོས་བྱུང་ཐོབ། །སྟོན་གྱིས་དངོས་བྱུང་ཉམས་པར་བྱེད། །ཅས་སྤྲ་མའི་སྟོན་ལ་བསམས་ན་
དངོས་བྱུང་གི་གོགས་སུ་འགྱུར་བར་མདོ་རྒྱད་མང་པོ་ཞིག་ནས་གསུངས་སོ། །དགོ་བཤེས་པོ་

ཉོ་བས་ཀྱང་། སྒྲོན་ལ་སྒྲུག་ལ་བྱ་ར་བྱེད་ན་བྱིན་ཆུབས་མེད་ཀྱི་སྤྱིང་ན་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་
 གླ་མ་དང་མི་འབྲད། ཆེ་འདི་རང་ལ་ཡང་མཛེ་བྱུང་ལོ། །ཐུག་ཏུ་སྒྲུགས་སོ། །སྤྱིང་སྤྱིང་ལངས་
 སོ་ཐེར་བ་སོགས་མི་འདོད་བ་སྤྱ་ཆོགས་འབྱུང་གསུང་། མདོར་ན་གླ་མའི་ཡོན་ཏན་བསམས་
 ནས་མོས་གྲུས་བྱས་ན་ལེགས་པའི་ཆོགས་མཐའ་དག་བདེ་སྒྲུག་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་
 བཞིན་དུ་གླ་མའི་སྒྲོན་ནས་བསམས་ཏེ་མ་གྲུས་བ་བྱས་ན་ཉེས་པའི་ཆོགས་མཐའ་དག་ཐོག་
 བབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས། ལེགས་ཉེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགག་ཅ་མཆམས་འདི་ན་ཡོད་པ་
 ཡིན་གསུངས།

ལྷ་པ་ཐ་མལ་པར་ལྷ་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི། རང་གི་སྤྱང་ཆོད་དང་སྤྱང་ནས་གླ་མ་ལ་
 ཐ་མལ་པར་བལྟས་ན་ཡོན་ཏན་སྒྲེ་བ་ལྷ་ཞོག་གི་དམ་ཆོག་ཉམས་པའི་མཐར་ཐུག་ཏུ་འགྲོ་བས།
 འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་མི་འདོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བར་བཀའ་གདམས་གོང་མ་རྣམས་
 གསུངས་ཏེ། རྩོ་བོ་ལ་དགེ་བཤེས་སྒྲོན་པས། བོད་ན་སྒྲོམ་སྒྲུབ་བྱེད་པ་མང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་
 བྱུང་བར་ཅན་སྒྲེ་བ་མི་བདོག་ཞུས་པས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་ཆེ་སྒྲེས་ཆུང་སྒྲེས་ཐམས་
 ཅད་གླ་མ་ལ་བསྐྱེད་ནས་སྒྲེ་བ་ལ་བྱེད་བོད་པ་རྣམས་གླ་མ་ལ་ཐ་མལ་པའི་འདུ་ཤེས་ལས་མེད་
 པས་ག་ན་སྒྲེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བེད་བྱམ་སྒྲོན་པོའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་ཐ་མལ་པའི་འདུ་ཤེས་བྱུང་ན། དམ་ཆོག་ཉམས་པའི་མཐར་ཐུག་
 ཏུ་འགྲོ་གསུང་བ་སོགས་བཀའ་གདམས་གསར་རྩིང་གི་གསུང་སྒྲོས་རྣམས་སུ་དེ་འདྲ་བ་མཐའ་
 ཡས་པ་ཅིག་སྤྱང་ངོ་། །དེ་བས་ན། སྒྲོབ་མ་ཐ་མལ་པའི་སྒྲོ་ལ་གླ་མ་ཡང་ཐ་མལ་པར་སྤྱང་བ་
 ལས་མ་འདས་ཀྱང་། དེ་ནི་རང་སྤྱང་མ་དག་པའི་སྒྲོན་ཡིན་ཀྱི་དོན་དངོས་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་
 ཐག་གིས་ཆོད་པས་སྤྱང་ངོར་ཐ་མལ་དང་རང་འགའ་བར་སྤྱང་ཡང་ངེས་ངོར་རྩོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་སུ་ཐག་གིས་ཆོད་པའི་ངེས་ཤེས་བརྟན་པོ་དགོས་གསུང་།

དུག་པ་ཞེས་མི་བྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། ཇི་ལྟར་འཁོར་ལོས་བརྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་
ལ་སྒྲོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཕུ་དུད་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་སྒྲུ་མ་ལ་ལྟག་དང་བཅས་པར་བྱ་བར་གསུངས་
ཏེ། དེའང་ལུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཞབས་ལ་གཏུགས་པའི་ཕྱག་བྱ་བ་དང་། རག་གི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་ཅིང་
གསོལ་བ་འདེབས་པ། ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མཆོག་ཏུ་དད་པས་བཀྱར་བ་སོགས་སྟོམ་གསུམ་སོ་
སོའི་སྐབས་སུ་སྒྲུ་མ་ལ་གྲུས་ཞབས་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཤེས་
པར་བྱས་ནས་ལག་ལེན་ལ་འགོ་བཙལ་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་སྟོམ་གསུམ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་
པའི་ཉེས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །སྟོན་སྟོན་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་འཁོར་
སྟོན་མང་པོ་ལ་ཆོས་གསུངས་ནས་བཞུགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཁོང་གི་སྒྲུ་མ་གྱུ་བ་ཆེན་པག་ཆང་
བ་ཕུ་ཉིའི་ཆ་བྱེད་ཀྱིས་ཐེབས་བྱུང་བ་ལ། དེར་བཞེངས་ནས་ཕྱག་བྱེད་ན་ཅུང་ཟད་ཉམས་དམའ་
བར་དགོངས་ཏེ་སྤྱོད་ཀྱིས་མ་གཟེགས་པའི་ཚུལ་མཛད་པས་དེ་མ་ཐག་སྤྱོད་འབྲས་གཉིས་ཀ་
ས་ལ་ལྟུངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར། རིགས་དང་། གཞུགས་དང་། ཐོས་པ་ལ་སོགས་པས་ང་རྒྱལ་
ཏེ་སྒྲུ་མ་མཐོང་བ་ན་སྟན་ལས་ལྟང་བ་སོགས་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་ཞེས་མི་བྱེད་ན་རང་གིས་རང་
ཉིད་གཏན་བཟག་ཏུ་གཏོང་བ་ལས་གཞན་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་སྒྲུ་མའི་ངོས་ནས་ཁོ་ཞིང་གཏུམ་
པ་སོགས་ཁྱི་དང་འདྲ་བ་ཞིག་ལས་མེད་ཀྱང་ཁྱི་མཁུག་མགོ་ལ་འཁུར་ནས་འགོ་བ་དང་འདྲ་བར་
སྟོན་མའི་ངོས་ནས་ཤིན་ཏུ་གྲུས་པས་སྤྱི་པོའི་གཙུག་ཏུ་འཁུར་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་གསུངས།

བདུན་པ་སྟན་དང་བཞོན་པ་སོགས་འགོ་མ་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་པ་
ལས། མཆོད་རྟེན་གཤེག་འདྲའི་སྤྲིག་འཛིགས་པས། །གྲིབ་མའང་འགོ་མ་པར་མི་བྱ་ན། །ལྟམ་
དང་སྟན་དང་བཞོན་པ་སོགས། །འགོ་མ་མི་བྱ་བ་སྟོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་སྒྲུ་མའི་གྲིབ་མ་ཅན་
འགོ་མ་པ་ལའང་མཆོད་རྟེན་གཤེག་པ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་པ་འབྱུང་ན། ལྟམ་དང་སྟན་སོགས་
འགོ་མ་ན་ལྟ་ཅི་སྟོས་པར་གསུངས་ཏེ། རྒྱུག་ནས་པན་ཡོན་ལའང་སྤྱར་དུ་རུང་དོ། །སྤྱིར་མཆོད་

ཉེན་བཞིག་པ་ནི་ཉེ་བའི་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་པས་ཉེས་བཞིན་ཏུ་ཕྱི་མོད་ཀྱི། དེ་ལས་
 གྲང་སྒྲ་མའི་བཞུགས་གདན་སོགས་འགོམ་པ་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བར་གསུངས་ཤིང་། འབྲུང་ཡང་
 ཞིན་ཏུ་ཉེ་བས་གཟབ་དགོས་གསུངས། འགའ་ཞིག་སེམས་ཀྱི་གཏིང་ནས་མོས་གྲུས་ཡོད་ན་དེ་
 གཅིག་བྱས་ཆོག་པ་སྐད་བྱས་ནས་སྒྲ་མ་ལ་ཞེས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་གི་ད་དུང་བཞུགས་གདན་
 རྟེན་དུ་འདུག་པ་སོགས་མ་འཆམ་པ་ཅིར་ཡང་བྱེད་པར་འདུག་སྟེ། ཞིན་ཏུ་ཡང་བའི་གནས་
 སོ། །འོན་ཏེ་བཀའ་ཡིས་གནང་བ་ཐོབ་པ་དང་། དུལ་དུས་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་མི་
 བྱེད་ཐབས་མེད་བྱུང་བ་ལ་ནི་ཉེས་བཞིན་པ་མེད་དམ་སྟེ། དཔུང་གཞིའོ། །

བརྒྱད་པ་སྐྱེ་ཇས་ཚུད་ཆོས་སུ་གཏོང་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི། སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་པ་ལས།
 སྒྲ་མའི་ཇས་ནི་སྟོན་ཅི་བཞིན། །ཞེས་རང་གི་སྟོན་བཞིན་དུ་གཅེས་པར་བསྐྱུངས་དགོས་པར་
 གསུངས་པས། སྒྲ་མའི་ཇས་ལ་རང་གི་བག་མེད་དུ་ལོངས་སྟོང་བ་དང་། གཞན་ལ་ངོ་དགའི་
 བྱིར་དུ་བྱིན་པ་སོགས་དོན་མེད་ཚུད་ཆོས་སུ་བཏང་ན་ངེས་པ་འད་པའི་བསྐྱུང་བྱ་དང་འགལ་
 བའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བ་མ་ཟད། དེའི་རྒྱ་མཐུན་ཀྱི་འབྲས་བྱས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་རང་གི་ཁོར་
 ཇས་ཚུད་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། བཤེས་ཤིང་ཐོངས་པའི་ཡི་དྲགས་སུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བ་སོགས་
 ཀྱི་ལས་ངན་ཆབས་པོ་ཆེ་གསོག་པ་ཡིན་ནོ། །

དགུ་པ་ཐུགས་དགུགས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། གལ་ཏེ་རང་གིས་སྒྲ་མ་ནམས་ཀྱི་
 ཐུགས་དགུགས་ན། དེའི་འབྲས་བྱས་ཆེ་རབས་སུ་གཞན་གྱིས་རང་གི་སེམས་དགུགས་ཏེ་
 བདེ་བར་གནས་སུ་མི་འདུག་ཅིང་ཞི་བའི་འོག་ཏུ་ཡང་མནར་མེད་པའི་དཔྱལ་བར་སྐྱུངས་ནས་
 ཐུག་བཟུལ་གྱི་ཆོར་བ་བྲག་པོ་སྟོང་བར་གསུངས་ཏེ། ལྟ་བུ་པ་ལས། ནམ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་
 དག་གིས་ནི། །ཀྱན་ཏུ་སེམས་དགུགས་མི་བྱ་སྟེ། །གལ་ཏེ་མོངས་པས་བྱས་གྱུར་ན། །དཔྱལ་
 བར་ངེས་པར་འཆེད་པར་འགྱུར་ཞེས་སོ། །དེས་ན་སྒྲོ་གསུམ་རབ་ཏུ་བསྐྱེམས་ནས་སྟོང་ལམ་

ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲུ་མའི་སྤྱགས་དང་མི་འགལ་བར་བྱེད་དགོས་གསུང་།

བཅུ་པ་མཛད་སྟོན་ལ་ལོག་ལྟར་ཤོར་བའི་ཉེས་དཔེ་གསུམ་ནི། ལྷ་མའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་
 གྱི་མཛད་པ་ལ་མི་མཐུན་པར་བཟུང་སྟེ་ལོག་ལྟ་བུ་དེ་ན་དེ་ལས་ཕྱང་ཆབས་ཆེ་བ་མེད་དེ། སྟོན་
 ལེགས་པའི་ཀམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་མཐའ་དག་ལ་སྟོན་དུ་བལྟས་ནས་ལོག་ལྟ་འབའ་
 ཞིག་བྱས་པའི་དབང་གིས་མནར་མེད་པའི་དཔྱལ་བར་ཐལ་བ་དང་། ལི་ཡུལ་གྱི་དགེ་ཚུལ་
 གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྐམ་པོའི་མཛད་སྟོན་ལ་ལོག་ལྟ་མ་བྱས་ན་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་
 མཆོག་གི་དངོས་བྱུང་ཐོབ་དེས་ཡིན་པ་ལ། ལོག་ལྟ་ཤོར་བའི་སྟོན་གྱིས་ཐུན་མོང་པའི་དངོས་
 བྱུང་ཙམ་ཡང་མི་ཐོབ་པར་རང་ཡུལ་དུ་ཕྱོག་དགོས་བྱུང་བ་སོགས་ལྷ་མའི་མཛད་སྟོན་ལ་མ་
 དད་པ་དང་ལོག་ལྟ་ཅུང་ཟད་སྟེས་པའི་སྟོན་གྱིས་མི་ལེགས་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་སྟོན་རབས་
 བགྲང་གིས་མི་ལང་བས། གནས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་གཟབ་དགོས་པར་གདའ་གསུང་། དེས་ན་ལྷ་
 མའི་ངོས་ནས་མཛད་པ་བཟང་ངན་རྗེ་འདྲ་ཞིག་བསྟན་ཀྱང་། སྟོབ་མའི་ངོས་ནས་ཐམས་ཅད་
 རང་ལ་ཕན་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མཛད་པར་གོ་ནས་སྤར་ཞིང་དད་པ་གོང་འཕེལ་དུ་
 གཏོང་དགོས་ཏེ། དེའང་རང་ལ་མི་དཔྱེས་པའི་ཚུལ་དུ་མཛད་ན། བ་མས་བྱ་ལ་མི་དགའ་བའི་
 རྣམ་པ་བསྟན་པ་དང་འདྲ་བར་གཏིང་ནས་དཔྱེས་པའི་རྣམ་འགྲུར་དུ་བསམ། ཐུགས་ལ་མི་
 འདོགས་པའི་ཚུལ་དུ་མཛད་ན་པ་མས་བྱ་ལ་སོང་ཞིག་རྒྱག་ཅིག་བྱས་པ་དང་འདྲ་བར་ཐུགས་
 རྗེའི་ཞགས་པས་གཏིང་ནས་འཛིན་པའི་རང་ཉགས་སུ་བསམ། དེ་བཞིན་དུ་བཀའ་བཀྲོན་བྱང་
 ར་རང་གི་བར་ཆད་སེལ་ཆེད་དུ་དྲག་ཐུགས་འབེབས་པ་དང་། བརྟུང་བརྟེན་བྱང་ན་ཆེ་རབས་
 ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་ལས་སྒྲིབ་སྐྱད་ཅིག་ལ་སྟོང་བའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཛད་པར་
 སེམས་པ་སོགས་མདོར་ན་མཛད་པ་ཅི་དང་ཅི་མཛད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་དོན་ཅན་དུ་བལྟས་ཏེ་
 དད་པའི་ཁྲོགས་སུ་བསྐྱར་བ་ནི་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྟེས་བུའི་སྟོང་ལ་འཆིང་རྒྱུའི་གདམས་པ་ཐབ་མོ་

སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ཆེ་སྒྲ་མའི་བྱིན་རྒྱལ་ས་རང་ཤུགས་སུ་འཇུག་པས་རྟེན་འབྲེལ་མཐའ་དག་གྱ་
 བཞིར་ཁྲིག་གིས་འགྲིགས་ནས་འོང་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལྟར་ཡང་འགྲོ་མགོན་གཙང་བ་རྒྱ་རས་
 གྱིས། བརྒྱུད་བཞེག་བྱས་ན་དབང་བསྐྱར་ཡིན། །བྱིན་རྒྱལ་ས་འཇུག་ན་དེ་ལ་འཇུག །བཀའ་
 བཀྲོན་བྲག་པོ་བྲག་སྒྲགས་ཡིན། །བར་ཆད་སེལ་ན་དེ་ཡིས་སེལ། །ཐུགས་ལ་མི་འདོགས་
 དུས་ཙམ་ན། །ཐུགས་རྗེའི་ཞགས་པས་འཛིན་ཏྲགས་ཡིན། །བྱམས་ན་བྱམས་པས་ལེགས་པ་
 ཡིན། །སྤང་ན་སྤང་བས་འཆོངས་པ་ཡིན། །རྣམ་ཐར་ཅི་མཛད་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན། །ཞེས་དང་།
 རྒྱལ་བ་ཡང་དགོན་པས། མདོར་ན་ཅི་མཐོང་ཡོན་ཏན་ཡིན། །ཞལ་ནས་ཅི་གསུང་གདམས་དག་
 ཡིན། །རྣམ་ཐར་ཅི་མཛད་དོན་ཅན་ཡིན། །རྟེན་སྤང་གང་བྱུང་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ་དམ་བ་གོང་མ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་ལ་ཞེས་
 སོགས་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཐུགས་སྒྲོན་ནན་ཏན་མཛད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཁ་རག་སྒྲོམ་རྒྱུད་གིས།
 ཐེག་ཆེན་སྟོན་པའི་སྒྲ་མ་ཡི། །ཕྱི་རོལ་སྟོན་ལམ་མི་མཛེས་ཀྱང་། །ནང་གི་ཐུགས་དགོངས་མི་
 ཤེས་པས། །སྒྲ་མའི་སྟོན་ལ་མ་རྟོགས་ཨང་། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྟོན་ལམ་
 མི་མཛེས་པ་ཙམ་རྒྱ་མཆོད་དུ་བྱས་ནས་ལོག་ལྟ་བུ་དང་ན་ལེགས་ཆོགས་གྱི་རྩ་བ་ཆད་འགྲོ་བས།
 སྟོང་ཁོང་རུས་པའི་གཏིང་ནས་བསྐྱེམས་ཏེ་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་གྱི་མཛད་པ་གང་ལའང་ལོག་ལྟ་
 སྐད་ཅིག་ཀྱང་མ་ཤོར་བ་བྱ་དགོས་སོ། །

བཅུ་གཅིག་པ་སྒྲ་མ་ལ་སྒྲ་མར་མི་འཛིན་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། ཁ་ཅིག་གོ་གནས་
 མཐོ་བ་དང་མཆོན་སྟན་ཆེ་བ་སོགས་ལ་སྒྲ་མར་འཛིན་ལོ་བྱས་ཀྱང་བྱ་རྒྱུ་སྒྲོམ་རྒྱུ་བྱ་
 སྒྲ་མར་མི་འཛིན་པར་འདུག་སྟེ། དེ་འབྲེལ་རིགས་ལ་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་སྟེ་གཅིག་
 ཀྱང་འབྱུང་མི་སྲིད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན་སྒྲ་མ་རྣམས་གྱི་རོས་ནས་བཟང་ངན་དང་ཡོན་ཏན་ཆེ་
 རྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་ཡོད་དུ་རྒྱག་ཀྱང་། །སྟོབ་མའི་རོས་ནས་མོས་གྲུས་བྱུང་མེད་དུ་བྱ་

དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱན་སྒྲོལ་གྱིས་ད་ལྟ་རང་
ལ་སྒྲ་མ་མང་ཡོད་ཀྱང་། །ཉེ་རིང་མེད་པའི་ཚོས་གྲུས་མི་བྱེད་པར། །གཅིག་ལ་གཙོ་བོར་ཞེན་
པར་བྱེད་པ་དེ། །ཚོ་རུས་ཞེས་བྱ་ཉོན་མོངས་འདོད་ཆགས་ཡིན། །དེ་ལ་ཚོས་གྲུས་མི་ཟེར་
ཤུགས་སྤྲུལ། །ཚོས་གྲུས་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་མི་ཡིན་ན། །སྒྲ་མ་ནམས་ལ་ཆགས་སྤང་བྱེད་
མི་མིན། །སྤྱི་ཅིན་ཆེ་ཆུང་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་ཀྱང་། །ཚོས་གྲུས་ཁྱད་མེད་དགོས་སོ་ཤུགས་
སྤྲུལ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །གོ་གནས་མཐོ་དམན་དང་ཡོན་ཏན་ཆེ་ཆུང་སོགས་ལའང་སྤྱར་
དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་ཆོགས་བཅད་གཅིག་ལས་མ་ཉན་ཀྱང་སྒྲ་མའི་གྲས་སུ་འཛོག་དགོས་
པར་རྒྱད་ལས་གསུངས་ཏེ། །རི་སྐད་དུ། ཆོགས་བཅད་གཅིག་ཅམ་མཉན་པས་ཀྱང་། །གང་
གིས་སྒྲ་མར་མི་འཛིན་ན། །ཁྱི་ཡི་སྦྱེ་བ་བརྒྱར་སྦྱེས་ནས། །ཆེ་ལ་ཅན་དུ་སྦྱེ་བར་འབྱུང་། །ཞེས་
གང་ལ་སྒྲ་མར་བསྟེན་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་ཆོས་ཀྱི་གནད་དོན་ཐ་ན་ཆོག་བཞི་པའི་ཆོགས་
སུ་བཅད་པ་གཅིག་ལས་མ་ཉན་ཀྱང་དེ་ཉིད་སྒྲ་མར་འཛིན་ཏེ་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་བསྟེན་ན་གྱིད་ལུས་སུ་སྦྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་མང་དུ་འབྱུང་བར་
གསུངས་པས། །དེས་ན་སྒྲ་མ་ཡིན་མེན་གྱི་ས་མཆམས་ནི་རང་གི་འདོད་པས་འབྱེད་རྒྱུ་མ་ཡིན་
ཀྱི་མ་མཐར་སྒྲ་མ་བསྟེན་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་དམ་ཆོས་ཆོག་བཅད་གཅིག་ཡན་ཆད་ཉན་དང་
མི་ཉན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཛོག་དགོས་པ་ཡིན་ལོ། །མདོར་ན་ཆེ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ནས་
ཆུང་བ་མནར་མེད་དུ་རྒྱུང་བསེར་བུ་ལངས་པ་ཡན་གྱི་པན་པའི་བདེ་བ་དང་ལེགས་པའི་ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་བཞེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པའི་པན་ཡོན་དང་། ཆུང་བ་བྱང་སེམས་རྒྱན་
མཐའ་བའི་ཐུགས་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་ཞེས་སྒྲིབ་སྒྲ་མོ་ནས་ཆེ་བ་མནར་མེད་པའི་ཐུག་བསྐྱེད་
ཡན་གྱི་མི་བདེ་བ་དང་མི་ལེགས་པའི་ཉེས་སྦྱོན་ཐམས་ཅད་བཞེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་མ་བསྟེན་
པའི་ཉེས་དམིགས་ཡིན་པས་སྒྲིག་དང་བསྐྱོས་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་

བྱེད་ཀྱས་པར་སྒྲུ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་སྟེན་དུ་གསོལ་བ་ཕྱར་ཚུགས་སུ་གདབ་
 ཅིང་བདུད་ཅི་འབེབས་སྤྱང་ཡང་མན་ངག་བཞིན་དུ་བྱ་བ་སྟེ། དམིགས་སྒྲོར་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་དེ་
 ལྟར་བྱེད་ཐུབ་ན་ཡིན་ཏུ་ལེགས་ཤིང་། སྒྲོར་དངོས་འདུག་གསུམ་དང་ཐུན་ཐུན་མཆོམས་སུ་
 རི་ལྟར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་བ་རྣམས་ཀྱང་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་ནས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་
 དུ་བྱ་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་རྒྱ་ཆོགས་མ་ཆང་ན་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་
 ཡིན་པས་ངལ་བ་འབྲས་མེད་དུ་འགྲོ་གསུངས། དེ་ལྟར་བསྟེན་པའི་པན་ཡོན་དང་མ་བསྟེན་པའི་
 ཉེས་དམིགས་བསམས་པའི་མཐར་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པར་ཐག་བཅད་དགོས་ཞེས་སྒྲུ་མ་རིན་པོ་
 ཆེས་ནན་ཏན་དུ་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་བསམ་པས་བསྟེན་ཚུལ་ལ། །ཡོན་ཏན་བསམས་ནས་དད་བ་སྒྲོར་བ་དང་།
 བཀའ་ངོན་པུན་ནས་གྲུས་པ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྐྱེས་དང་མི་སྐྱེ་ནི་
 སྒྲུ་མའི་བྱིན་ཆུབས་ཞུགས་དང་མི་ཞུགས་ལ་རག་ལས་ཤིང་དེ་ནི་སྒྲུ་མར་དད་གྲུས་ཡོད་མེད་ལ་
 རག་ལས་པས་ཉམས་ཉེགས་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་དད་བ་ནན་གྱིས་སྤྱངས་དགོས་ལ། དེའང་དཔེར་
 མཆོན་ན། རང་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་གཙང་བའི་ཆ་ཤས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་མོད་ཀྱི། སྒྲོས་གཙང་
 བར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་གོམས་གོམས་པས་ད་ལྟ་གཙང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འཆར་
 བ་འདི་ལགས་ན། སྒྲུ་མར་རི་ལྟར་ངན་ཡང་ཡོན་ཏན་སྟེ་གཅིག་མེད་པར་མི་སྲིད་ཅིང་། གང་
 འོན་ལ་འདུག་པ་དེའི་ངོས་ནས་བསམས་ཏེ་གོམས་སུ་གཞུག་ན་ནམ་ཞིག་ཡོན་ཏན་འབའ་ཞིག་
 ཏུ་ཅིའི་ཕྱིར་འཆར་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་ངེས་པར་འཆར་རིགས་པས། དེས་ན་རང་ལ་གང་སྤྱང་བའི་
 ཡོན་ཏན་དེ་གཅིག་ཕུ་ཡིད་ལ་བྱེད་ནའང་ནམ་ཞིག་ཆད་དུ་འཁྲོལ་བའི་དད་བ་སྐྱེ་མོད་ཀྱི། དེ་
 ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་སུ་མཐོང་ན་དད་བ་ཡངས་ལ་རྒྱ་ཆེ་བ་རང་ལུགས་སུ་སྐྱེ་ཞིང་། སྒྲོན་རྟོག་
 གི་བསམ་པ་སྤྱད་ཅིག་ཀྱང་མི་འགྱུ་བ་སོགས་དགེ་མཆོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བས་སྒྲུ་མ་གང་

ཡིན་སངས་རྒྱས་སུ་ངེས་པར་མཐོང་དགོས་ལ། དེའང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་མ་རྣམས་པས་ལུང་
རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་དགོས་སོ། །

དེས་ན་འདི་ལ་གསུམ། ལུང་གིས་བསྐྱབ། རིགས་པས་བསྐྱབ། དེ་དག་ལ་དོགས་པ་
སྒྲིང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རོག་མར་སྒྲ་མ་རྣམས་གསལ་བཏབ་ལ། དེ་ནས་འདི་སྟམ་དུ་བསམས་
ཏེ། བརྟེན་གཉིས་ལས། ལྷ་བརྒྱ་ཐ་མར་གྱུར་བ་ན། །ང་ཉིད་སྒྲོ་བ་དཔོན་གཟུགས་སུ་སྟོན། །ང་
ཡིན་སྟམ་དུ་ཡིད་བྱོས་ལ། །དེ་ཆེ་དེ་ལ་གྲུས་པ་བསྐྱེད། །ཅེས་དང་། གྱུར་ལས། གང་ཉིད་རྟོ་
རྩེ་སེམས་དཔའ་ཞེས། །དེ་ཉིད་སྒྲོ་བ་དཔོན་གཟུགས་སུ་འཛིན། །སེམས་ཅན་པན་གདགས་
དམིགས་ནས་ནི། །ཐ་མལ་པ་ཡི་གཟུགས་སུ་གནས། །ཞེས་དང་། མདོ་ལས། །ཀྱ་ཡེ་མཐོང་བ་
དོན་ཡོད་ཀྱི། །བྱི་མའི་དུས་སུ་གྱུར་བ་ན། །ང་ནི་མཁན་པོའི་ལུས་ཀྱིས་སྟོན། །ང་ནི་སྒྲོ་བ་དཔོན་
གཟུགས་སུ་གནས། །ཞེས་འབྱུང་བས་མཆོན་མདོ་རྒྱད་ཀྱི་གཞུང་དུ་མ་ནས་རྒྱད་ཀྱི་སྟོན་པ་རྟོ་
རྩེ་འཆང་ཉིད་ལྷ་བརྒྱ་ཐ་མའི་དུས་འདིར་སྒྲ་མ་ཐ་མལ་པའི་གཟུགས་སུ་བྱོན་པར་གསུངས་པས།
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་རྣམས་ཐ་མལ་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཅམ་ལས་དོན་ལ་དུག་པ་རྟོ་རྩེ་
འཆང་དངོས་ཡིན་པར་འདུག་སྟམ་དུ་སྒྲིང་བ་མ་ཐོན་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱོམ།

གཉིས་པ་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་ལ་བཞི། ལྟོས་པའི་རིགས་པ། བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་
པ། འཐད་པའི་རིགས་པ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་པ་གང་ལ་ལྟོས་པའི་སྟམ་
པ་ཡིན་མིན་ནི་དེའི་ནད་ལ་པན་པའི་སྟམ་སྟེར་མ་སྟེར་ཀྱི་སྟོན་ནས་བཞག་དགོས་པ་བཞིན་དུ་
རོག་མེད་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཀྱིས་མནར་བའི་ཉམ་ཐག་བདག་ལ་ལྟོས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཡིན་མིན་ནི་ནད་འདི་ལས་སྒྲོ་བ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅི་སྟལ་དང་མ་སྟལ་ཀྱི་སྟོན་ནས་བཞག་
དགོས་ཏེ། གང་གི་བྱིར་ན་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་སུ་བཞག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་སྒྲིང་བའི་ཐབས་སྟོན་
པའི་ཆ་ནས་ཡིན་པས་སོ། །དེའི་བྱིར་བདག་རང་ལ་ལྟོས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་དེན་ཅན་གྲ་མ་

འདི་ནམས་སུ་ངེས་པར་འདུག་སྟེ་དེ་ལྟར་འདྲ་བའི་སྒྲོལ་སྒྲོལ་

གཉིས་པ་ནི། བཙུང་བཟུང་གི་བྱ་བ་བྱེད་ན་མེ་ཡིན་དགོས་པ་དང་འདྲ་བར་སངས་རྒྱས་
 གི་མཛད་པ་མཛད་ན་སངས་རྒྱས་ཡིན་དགོས་པས། སྒྲོལ་སྒྲོལ་སྒྲོལ་སྒྲོལ་པའི་དོན་དུ་ཡང་དག་
 པར་རྒྱུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཏེ། དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་མཛད་པས་སོ་སྟེ་དེ་
 བསམ། འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཇི་ལྟར་མཛད་སྟེ་ན། གཤམ་བྱ་ལ་ལམ་སྟོན་པ་ཉིད་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་། དེ་སྒྲོལ་སྒྲོལ་མཛད་པའི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 མཛད་པ་མཛད་པ་ཞེས་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ལམ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་དག་པོའི་བཤེས་
 གཉིས་སོགས་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་སྒྲོལ་སྒྲོལ་འགྲུག་སྟེ་དེ་ལྟར་འགྲུག་པ་ལས་
 ཤེས་པར་འགྲུག་རོ། །

གསུམ་པ་འཐད་པའི་རིགས་པ་ལ། འབྲས་བུའི་རྟགས་དང་། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས།
 མ་དམིགས་པའི་རྟགས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲོལ་སྒྲོལ་ཀྱིས་ལམ་ཡོངས་རྒྱུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་
 ལོག་པར་གསུངས་པ་དང་སྒྲུབ་ན་ཐུགས་ལ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བར་དཔོག་
 ཅུས་པ་སྟེ། ཚད་མ་རྣམས་འགྲེལ་ལས། ཐབས་བྱུང་དེ་རྒྱ་སྒྲོག་གྱུར་པ། །དེ་འཆད་པ་ནི་དཀའ་བ་
 ཡིན། །ཞེས་རང་གིས་མ་རྟོགས་ན་གཞན་ལ་འཆད་དཀའ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་
 གིས་མི་བྱུང་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གང་སུ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་
 ཚོས་སྒྲོ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གནས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་ཡོངས་རྒྱུགས་མཐུན་ན་ཐ་སྙད་རིག་གནས་སོགས་མི་མཐུན་
 ཀྱང་སྐབས་འདིར་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་རུང་བ་ནི། ཚད་མ་རྣམས་འགྲེལ་ལས། དེ་ཕྱིར་དེ་ཡི་
 བསྐྱུབ་བྱ་རུ། །རྒྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་དབྱེད་བྱའི། །འདི་ཡི་སྤྱིན་བུའི་གངས་མཐུན་པ། །དེད་ལ་
 འགར་ཡང་ཉེར་མཁོ་མེད། །ཅེས་བྱ་བ་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་ཅུས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་ཉག་པ་ནི། མཚན་དཔེས་སྤྲིས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་ཐ་མལ་
པའི་ཚུལ་དུ་བྱོན་པའི་སྤྲི་མ་གཉིས་སྤྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་བཞུན་པ་ཙམ་ལས་བྱུགས་ཆོས་ཉིད་
གྱི་རང་དུ་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་པ་སྟེ། ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་
ནི་ཆོས་ཉིད་ལྟ། །འབྲེན་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་གྱི་སྒྱ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་གྱི་
རང་བཞིན་དུ་གསུངས་ཤིང་། སྤྲི་མ་ཡང་དེ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པས་སོ་སྤྲི་མ་དུ་བསམ། གསུམ་
པ་མ་དམིགས་པའི་ཉག་པ་ནི། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྤྲང་བའི་སྒྲ་ཤད་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། དེ་ཉིད་
དོན་དངོས་སོ་ལ་ཡོད་ནས་སྤྲང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་མིག་ལ་རབ་རིབ་དག་རྗེས་སྤྲང་ལས་ཀྱང་
གསལ་བར་མཐོང་རིགས་པ་ལྟར། སྤྲི་མར་སྒྲོན་དུ་སྤྲང་བ་དེ་ཉིད་དོན་ལ་ཡོད་ནས་སྤྲང་བ་ཞིག་
ཡིན་ན་སེམས་ལ་བྱི་མ་དག་རྗེས་སྤྲང་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་མཐོང་རིགས་པ་ལས་དེ་རྗེས་
ཅི་ཡང་མི་སྤྲང་བར་གསུངས་པས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོན་གྱི་རྣམ་པར་སྤྲང་བ་འདི་དག་རང་
སེམས་མ་དག་པའི་སྒྲོན་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་མེད་པར་ཤེས་ཀྱས་པ་སྟེ། དཔལ་ཆོས་གྱི་བྲགས་
པས། དམིགས་སུ་རུང་བའི་མེད་པ་ནི། །མི་དམིགས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན། །ཞེས་དམིགས་
རུང་མ་དམིགས་པ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པས་སོ་སྤྲི་མ་དུ་བསམ།

བཞི་པ་ཆོས་ཉིད་གྱི་རིགས་པ་ལ་བཞི། གང་འདུལ་དུ་སྤྱུལ་པ། གང་འཆོམ་དུ་སྤྱུལ་
པ། གང་པན་དུ་སྤྱུལ་པ། གང་བྱལ་དུ་སྤྱུལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་པོའི་གཞུགས་ཀྱིས་འདུལ་
པ་ལ་རྒྱལ་པོའི་གཞུགས་སུ་དང་། རྒྱོན་པོའི་གཞུགས་ཀྱིས་འདུལ་པ་ལ་དེའི་གཞུགས་སུ་སྟོན་པ་
སོགས་གང་ལ་གང་འདུལ་བའི་གཞུགས་སུ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱི་སྤྱི་སྟོལ་ལམ་ཆོས་
ཉིད་དུ་གསུངས་པས་སྤྲི་མ་ཐ་མལ་པའི་གཞུགས་ཀྱིས་འདུལ་བ་དག་ལ་ཐ་མལ་པའི་གཞུགས་
སུ་སྟོན་པ་གོར་མ་ཆག་སྤྲི་མ་དུ་བསམ། གཉིས་པ་ནི། མེ་ལོང་གི་ནང་ནས་བྱད་བཞིན་ངེ་འདྲ་
པའི་གཞུགས་བརྟན་འབྱུང་བ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པར་ཆོས་སྤྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་དབྱིངས་

ནས་གདུལ་བྱའི་ལས་སྐལ་དང་འཆམ་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱར་འབྱུང་བ་ཆོས་ཉིད་དུ་གསུངས་
པས། བདག་གི་ལས་སྐལ་དང་འཆམ་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་ཞིག་ཀྱང་འབྱུང་ངེས་ཤིང་། དེ་བཙལ་
ན་སྒྲ་མ་འདི་རྣམས་ལས་འགྲོ་ས་མི་འདུག་སྟུང་བ་བྱེད་དགོས།

གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་རེ་རེའི་མདུན་ནའང་སྟོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཆ་ཆ་རེ་
བཞུགས་པར་གསུངས་ཤིང་། རིགས་པས་ཀྱང་བསྐྱབ་ཏུ་ཡོད་པས། བདག་གི་མདུན་ནའང་
དེ་ལྟ་བུ་རེ་བཞུགས་ནས་ཡོད་ལ། དེའང་ལྗེར་བཞོ་ལྟར་གྱི་ནར་བཞུགས་པ་མ་ཡིན་པར་གང་
པན་གྱི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པའི་སྟོན་པ་བཞུགས་པར་གསུངས་པས། དེས་ན་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་
བདུད་རྩིས་པན་གདགས་པའི་སྒྲ་མ་འདི་རྣམས་སྟོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་
གཟུགས་ཡིན་པར་རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་ཀྱས་པར་འདུག་སྟུང་བྱའོ། །

བཞི་པ་གར་བྱལ་ཏུ་སྐྱལ་བ་ལ། དུས་གར་བྱལ་ཏུ་སྐྱལ་བ་དང་། ཡུལ་གར་བྱལ་ཏུ་
སྐྱལ་བ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དུས་མི་ཡོལ་བར་སྐྱལ་བ་ནི། མདོ་རྒྱན་ལས།
སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་བྱ་བ་ལ། །ཁྱེད་ནི་དུས་ལས་མི་འདའ་བས། །མཛད་པ་རྟག་ཏུ་དོན་མཛད་
པ། །མི་བསྐྱེལ་ཁྱེད་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱིར་གདུལ་བྱའི་ངོས་ནས་ཆོས་
ཉན་པའི་དུས་ལ་བབ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོས་ནས་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བར་ཆོས་གསུང་བ་ཆོས་
ཉིད་ཡིན་པས། སྟོས་བདག་ཅག་ཆོས་ཉན་པའི་དུས་ལ་བབ་ནའང་དུས་སྟོག་ཏུ་གསུང་བར་ངེས་
ཤིང་། གསུང་བ་པོ་ནི་སྒྲ་མ་ལས་མི་སྤྲང་བས། དེས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་སྐྱ་བྱལ་བོ། །

གཉིས་པ་དུས་མི་འཆད་པར་སྐྱལ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་ལས་མཛད་རྒྱ་མེད་པས་དང་སང་གི་དུས་སྐབས་མཛད་ལ། དེའང་གདུལ་བྱའི་ངོས་ནས་
སྐལ་བར་གྱུར་ཕྱིན་གསུང་གི་སྟོན་པ་དོན་མཛད་པས། ད་ལན་ཆོས་ཉན་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྷན་
པ་བདག་ལ་ཆོས་གསུང་བའི་སྒྲ་མ་འདི་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་

ནས་ཀྱང་དཔོག་རྒྱས་པར་འདུག་སྟུང་དུ་བསམ།

གཉིས་པ་ཡུལ་གར་བྱ་བ་ཉུ་སྟུང་པ་ནི། མདོ་ལས། རམ་མཁས་རི་སྟེད་བྱུང་གུ་
བ། །སྟུ་ཡིས་ཀྱང་ནི་དེ་སྟེད་བྱུང་། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་བྱུང་པའི་ས་
སྟོགས་བཞག་ཏུ་མེད་ལ། དེ་མེད་ན་སྟོགས་འདྲིར་ཡང་བྱུང་ནས་ཡོད་པར་གདོན་མི་ཟ་ཞིང་།
དེའང་ཆོན་དང་སྤང་པའི་ཤེལ་བཞིན་དུ་སོ་སོའི་ལས་དབང་དང་འཆོམ་པའི་གཞུགས་ཀྱི་སྟུང་
མཐོང་བར་གསུངས་པས། བདག་གི་ལས་ཀྱི་ངོས་སྒྲུལ་དུ་ཤར་བའི་སངས་རྒྱས་ནི་ལམ་མ་
ནོར་བར་སྟོན་པའི་བྱིན་ཅན་གྱི་ཁྲ་མ་འདི་རྣམས་སུ་སོམ་ཉི་མི་འདུག་སྟུང་དུ་ནན་གྱིས་བསྐོས་
དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ཅོད་པ་སྟོང་བ་ལ། སྤང་བའི་ཅོད་སྟོང་། མི་སྤང་བའི་ཅོད་སྟོང་། མ་རེས་
པའི་ཅོད་སྟོང་ངོ་། །དང་པོ་ནི་གལ་ཏེ་ཁྲ་མ་འདི་རྣམས་ལ་ཆགས་སྤང་གིས་མཆོན་པའི་སྟོན་དུ་
མ་ཞིག་སྤང་བས། སྟོན་ཟད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་སུ་རི་ལྟར་འཐད་སྟུང་ན། རང་གི་སྤང་བ་ལ་རེས་པ་
ཡོད་ན་དེ་ལྟར་ཡང་རེས་པ་གཏན་ནས་མེད་པས། རང་ལ་སྤང་བ་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་ནས་དོན་ལ་
ཡོད་པར་བསྐྱབ་མི་རྒྱས་སོ། །འདི་གང་ལས་རི་ལྟར་ཤེལ་སྟུང་ན། དཔེ་དུག་གི་སྟོན་ནས་ཏེ། དང་
པོ་ནི། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་གང་ལ་རི་ལྟར་བལྟས་ཀྱང་སྒྲིལ་དུ་གི་སྤང་ཚུལ་ལས་མི་འོང་བ་ལྟར་
ལས་སྐྱིབ་ཅན་གྱིས་སུ་ལ་རི་ལྟར་བལྟས་ཀྱང་སྟོན་གྱི་སྤང་ཚུལ་ལས་མི་འོང་བས། རང་ལ་སྟོན་
དུ་སྤང་བས་དོན་ལ་སྟོན་གནས་པའི་རེས་པ་ཅི་ལ་ཡོད།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱུད་ཁྲ་མ་ལས། རི་ལྟར་ཆོན་ནི་སྤྲ་ཆོགས་ཀྱིས། །ནོར་བུ་དེ་དངོས་མིན་
པར་སྤང་། །དེ་བཞིན་འགྲོ་རྒྱུན་སྤྲ་ཆོགས་པས། །བྱུང་བདག་དེ་དངོས་མིན་པར་སྤང་། །ཞེས་
ནོར་བུ་རང་དངོས་ནས་ཆོན་སྤྲ་ཆོགས་སུ་མ་བྱུང་ཀྱང་། དེ་དང་ཉི་བའི་ཆོན་སྤྲ་ཆོགས་པའི་
དབང་གིས་སྤྲ་ཆོགས་སུ་སྤང་བ་ལྟར་བྱུང་བདག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོས་ནས་སྟོན་དུ་མ་བྱུང་།

ཀྱང་། གདུལ་བྱའི་སྒྲོན་གྱི་དབང་གིས་སྒྲོན་ཅན་དུ་སྒྲུང་བར་གསུངས་པས། གླ་མར་སྒྲོན་དུ་སྒྲུང་བ་འདི་དག་རང་སྒྲོན་གླ་མའི་སྤྲེང་ནས་ཚུར་ཤར་བར་འདུག་སྟུང་དུ་བསམ་དགོས།

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་གླ་མ་ལ་སྒྲོན་མེད་ན་སྒྲུལ་བགེས་རྒྱད་སོགས་སྒྲོན་དུ་མ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བཞིན་པ་འདི་ཅི་ལྟར་སྟུང་ན། མིག་ལ་ཤེལ་ནག་སོས་གཡོགས་ནས་དུང་ལ་བལྟས་ཀྱང་ནག་སོ་འབའ་ཞིག་དུ་མཐོང་ཞིང་། དེའང་མངོན་སུམ་ལྟ་བུར་མཐོང་བ་ལྟར་སེམས་ལ་ལས་ངན་པའི་སྒྲིབ་གཡོགས་དང་བཅས་བཞིན་པའི་ངང་ནས་སངས་རྒྱས་དངོས་ལ་བལྟས་ཀྱང་སྒྲོན་ཅན་འབའ་ཞིག་དུ་མཐོང་ཞིང་དེའང་མངོན་སུམ་ལྟ་བུར་མཐོང་བས། དེས་ན་རང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་སྒྲོལ་སྒྲོལ་ཀྱང་དོན་ལ་གནས་པའི་ངེས་པ་ཅི་ལ་ཡོད།

བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིས་བྱིས་ཀྱི་སྒྲུལ་ན་མི་གཙང་བའི་ཟས་ལ་རོལ་བ་སོགས་བྱིས་ཀྱི་རང་འགའ་བའི་སྒྲུང་ཚུལ་ལས་མི་འོང་བར་གསུངས་པས། ཐ་མལ་པར་སྒྲུལ་ན་ཐ་མལ་པའི་སྒྲུང་ཚུལ་ལས་ག་ལ་འོང་། དེས་ན་རྗེ་ཙམ་བརྟགས་ཀྱང་ཐ་མལ་པའི་སྒྲུང་ཚུལ་ལས་མི་འོང་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་མིན་པར་ལྟ་མི་རུང་བར་འདུག་སྟུང་དུ་བསམས།

ལྔ་པ་ནི། དཔེར་ན་མི་ལམ་དུ་མི་ཞིག་གིས་སློག་གཙང་བ་དང་མ་བྱེན་པར་ལེན་པ་སོགས་མི་འཆོམ་པའི་བྱ་བ་སྒྲ་ཆོགས་ཤིག་བྱེད་པ་མིས་ན། དེ་ནི་སློ་འཁྱུལ་བའི་བག་ཆགས་སྒྲིབ་པ་ལས་པར་སྒྲུང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། དོན་དངོས་སོ་ལ་མི་ཉིད་ཀྱང་མ་བྱུབ་ན་དེས་སློག་གཙང་བ་སོགས་ལྟ་གཤམ་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་གླ་མ་ཐ་མལ་པས་སྤྱགས་ཁྲོས་པ་དང་བཀའ་འབེབས་པ་སོགས་མི་ལེགས་པའི་མཛད་པ་ཅི་ཡང་མཛད་པ་མཐོང་མོད་ཀྱི། དེ་ནི་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ལས་ངན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་པར་སྒྲུང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། དོན་དངོས་སོ་ལ་ཐ་མལ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་མ་དམིགས་ན་དེས་སྤྱགས་ཁྲོས་པ་སོགས་ག་ལ་སྤྲིད་སྟུང་དུ་བསམ།

དུག་པ་ནི། མཁྲིས་ནད་ཀྱི་དབང་གིས་གངས་རི་སེར་སོ་དང་། རྒྱུང་ནད་ཀྱི་དབང་གིས་

ཕྱིན་པོར་མཛོང་བ་སོགས་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་རྒྱ་ཅུང་ཟད་དེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་འབྲེལ་བར་བྱེད་
 བྱས་ན་སྤྲུགས་གྱི་འབྲེལ་རྒྱ་ལེ་ལས་སྐྱིབ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་ཞིག་རང་རྒྱུད་ལ་གྲ་མ་ཉམས་
 བར་ཡོད་པ་འདིས་ཅིའི་ཕྱིར་འབྲེལ་བར་མི་བྱེད། དེས་ན་རང་ཉིད་ལས་སྐྱིབ་ཆེ་བའི་ཆོད་དང་
 རྒྱར་ན་ནི་ཁྲ་མ་ཉམས་ལ་གྱི་དང་། བོང་དུ་སོགས་སྤྱའང་མཛོང་ཉིན་འདུག་པ་ལ་དེ་ལྟར་མ་
 མཛོང་བ་འདི་ཡང་སྟབས་ལེགས་སྟམ་པ་བྱེད་དགོས་གསུང།

གཉིས་པ་མི་སྣང་བའི་ཙོད་སྤོང་ནི། གཤམ་ཏེ་སྒྲ་མ་ལ་སྒྲིན་མེད་དུ་རྒྱག་ཀྱང་མཚན་དཔེ་
སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མི་སྣང་བས། ཡོན་ཏན་ཀུན་རྫོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་སྤྱི་ཅི་ལྟར་
རིགས་སྟུང་ན། རང་གི་སྣང་བ་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་དང་འབྲ་བར་མི་སྣང་བ་ལ་འང་ངེས་པ་མེད་
བས། མི་སྣང་བས་མེད་པར་ག་ལ་འབྱུག། དེའི་རྒྱལ་ཡང་དཔེ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཏེ། དང་པོ་
ནི། དཔེར་ན་ཉི་མ་ལ་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འོད་ཀྱང་འོང་བའི་མིག་ལ་རྩང་ཟད་ཀྱང་སྣང་
མི་རྩང་བ་ལྟར་སྒྲ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་མངའ་ཡང་མ་རིག་པས་སྟོ་མིག་
སྤོངས་པའི་ཐ་གཤམ་བདག་ལྟ་བུའི་སྟོ་ལ་སྣང་དུ་ག་ལ་རྩང་སྟུང་དུ་བསམ།

གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན་རི་རྒྱལ་ལྷན་པོ་ཁབ་མིག་ཏུ་རི་ལྷང་བྱས་ནས་ཤོངས་ཏེ་ཤོང་
བའི་གནས་མེད་པ་ལྷང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སོ་སྐྱེའི་ཆོ་ལུང་དུ་ཤོངས་པའི་གནས་མེད་
པས། དེས་ན་རང་གི་ཆོ་ལུང་དུ་མི་ཤོང་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཁྲ་མ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་མེད་པར་ལྷ་བ་ནི། ཁབ་མིག་ཏུ་མི་ཤོངས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་རི་རྒྱལ་ལྷན་པོ་མེད་
པར་ལྷ་བ་དང་བྱད་མེད་དུ་སོང་འདུག་ལྷན་པ་བྱེད།

གསུམ་པ་ནི། ཟུན་པས་བསྐྱིབས་ན་གཞུགས་ཟླ་མོ་ལྷ་ཞོག་གི་རགས་པ་ཡང་མི་
མཐོང་། དེ་བཞིན་དུ་མྱོངས་པས་བསྐྱིབས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཟླ་མོ་ལྷ་ཞོག་གི་རགས་
པ་ཅེས་ཡང་མི་སྣང་བས། དེས་ན་མྱོངས་པས་རིམ་གྱིས་བསྐྱིབས་པ་བདག་ལྷ་ལྷ་པ་སངས་

ཐུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རི་ལྟར་བྱས་ནས་སྒྲ་ཉེ་སྒྲ་བའི་ཐབས་མི་འདུག་སྟེ་དེ་བས་མ།

བཞི་པ་ནི། དཔེར་ན་གང་སྤང་ལྟ་སྤྱད་འཆར་བ་ཞེས་ཐ་མལ་སྤང་ཞེན་སྤངས་པའི་ནལ་
འབྱོར་པའི་གཟིགས་རོང་སྒྲ་མ་འདི་ནམས་སངས་རྒྱས་སྤྱའཆར་བར་གསུངས་པས། དེས་ན་
ད་ལྟ་རང་ལ་སངས་རྒྱས་སྤྱེས་སྤང་བ་ནི། ཐ་མལ་སྤང་ཞེན་མ་སྤངས་པས་ལན་པར་འདུག་
སྤྱུང་དུ་བརྟོམ།

ལྷ་པ་ནི། ལྷ་མ་མཁན་གྱིས་མི་བོང་བྱར་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན་ངེ་སྲིད་སྤགས་
 རིས་གྱིས་མིག་བསྐྱད་པ་དེ་སྲིད་དུ་དོན་ལ་ཡོད་པའི་མི་དང་དེའི་སྤྱོད་བཟོད་སོགས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་
 ཚུང་བད་ཀྱང་མི་སྤྱང་བར་མེད་པའི་བོང་བྱ་དང་ལོག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་མཛོན་སུམ་ལྟ་བུར་སྤྱང་
 བ་ལས་འོས་མེད་པ་ལྟར། ངེ་སྲིད་ལས་ངན་གྱིས་རྒྱུད་བསྐྱད་པ་དེ་སྲིད་དུ་དོན་ལ་ཡོད་པའི་
 སངས་རྒྱས་དང་དེའི་མཛད་པ་སོགས་གང་ཡང་མི་མཐོང་བར་མེད་པའི་ཐ་མལ་པར་མཐོང་
 ཞིང་། ཐ་མལ་པའི་བྱ་བ་མཐའ་དག་བྱེད་པར་མཐོང་བ་ལས་འོས་སུ་མེད་པར་གསུང་།

རྒྱལ་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་པར་ནི། བྱང་མེས་མ་པ་བརྩ་བ་བ་ནམས་
ལའང་སྤང་དུ་མི་རླང་ན་མོངས་པ་བདག་ལྟ་བུའི་སྤོང་ལ་སྤང་དུ་ག་ལ་རླམ་དུ་བསམ་མོ། །

བདུན་པ་ནི། བདུན་གྱི་གཞི་འདིར་སྤྲུམ་པ་ཡོད་ན་སྣང་དུ་རྒྱང་བས། མི་སྣང་ན་མེད་
ཅེས་བྲམ་པས་ཆོག་ལ། ཤ་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལྟ་མིན་པས། མི་སྣང་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྲམ་ནས་མེད་
ཅེས་བྲམ་མི་རུང་། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་རང་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོད་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚྭ་ལ་
སྣང་དུ་རྒྱང་བས། མི་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་འགྲུབ་ལ། གཞན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
ཡོད་ཀྱང་རང་གི་ཚྭ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བས། མི་སྣང་བས་མེད་པར་འགྲུབ་པ་མིན་ནོ། །

བརྒྱད་པ་ནི། བྱམ་པ་ལྟ་བུ་མདུན་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཡོལ་བས་བར་དུ་བཅད་ན་ཅི་ཡང་མི་
མཐོང་ཞིང་། ཡོལ་བ་བསལ་ན་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་མཐོང་བ་ལྟར་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་བཞུགས་

གྲང་ལས་གྱིས་བསྐྱིབས་ན་མི་མཐོང་ཞིང་། ལས་སྐྱིབ་བྱང་ན་དེ་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་སུ་ལྷང་གིས་མངལ་བས། ལྷ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་མཐོང་དང་མི་མཐོང་ནི་རང་ཉིད་ལས་སྐྱིབ་དག་དང་མ་དག་ལ་རག་ལས་པར་འདུག་གི། ལྷ་མ་ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་བཞུགས་དང་མི་བཞུགས་ལ་རག་ལས་པར་མི་འདུག་སྟུང་དུ་བསྐྱོམ་མོ། །

གསུམ་པ་མ་ངེས་པའི་ཚད་སྤོང་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱི་ལྷ་མ་ལ་མཐའ་གཅིག་དུ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ངེས་པ་དགོས་ན། ཁྱོད་གྱི་སྟོབ་མའི་ལྷ་མ་ལའང་དེ་ལྟར་དགོས་པས། ཁྱོད་གྲང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན་ནི་རང་སྟོང་དང་དངོས་སུ་འགལ་བས་རྒྱན་དུ་སྟེ་བ་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ལྷ་མ་ནམས་སངས་རྒྱས་སུ་མཐོང་པའི་གོགས་ཆེ་ཤོས་སུ་འདུག་པས། ཁོ་བོས་བསལ་བར་བྱ་སྟེ། དེའང་ཐེག་བསྟུས་ལས། དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །ཞེས་སྟངས་གཞིའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ལའང་གང་ཟག་སོ་སོའི་ལས་དབང་གིས་སྟངས་ཚུལ་ཐ་དད་དུ་འོང་བར་གསུངས་པས། བཏྲ་ཡུལ་བདག་ཏུ་བྱའི་གང་ཟག་གཅིག་ལའང་ཏུ་བ་པོ་སོ་སོའི་ལས་དབང་གིས་མཐོང་སྟངས་མི་འདྲ་བ་སྟེ་ཆོག་གསུང་འོངས་ལ། དེའི་ཆེ་སོ་སོ་སོ་སོས་རི་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་པ་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། རྒྱ་ལྷང་ནག་ཁྲག་གི་དཔེ་བཞིན་ནོ། །དཔེ་དོན་དུ་རི་ལྟར་འབྲེལ་སྟུང་ན། རྒྱ་པོ་གཤམ་ཏུ་བྱའི་གཞི་གཅིག་ཉིད་ལ་སྟེ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་བཏྲས་པའི་ཆེ་སོ་སོའི་ལས་དབང་གིས་སྟེ་ལ་བདུད་ཅི། མི་ལ་རྒྱ་རང་འགའ་བ། ཡི་དྲགས་ལ་ནག་ཁྲག་དུ་མཐོང་ཞིང་། རི་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ལྟར་སོ་སོ་ལ་འོངས་སྟོད་རྒྱ་ཡང་ཡོད་པས་གསུམ་ག་དོན་ལ་བྱུང་བར་ཁས་ལེན་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་སྟོབ་མ་སོགས་གྱིས་བདག་ལ་སངས་རྒྱས་དང་། རང་ངམ་གཞན་གྱིས་བདག་ལ་ཐ་མལ་པར་མཐོང་ཞིང་། རི་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་དང་། ཐ་མལ་པའི་བྱ་བ་ཡང་བྱེད་པས་གཉིས་ཀ་དོན་ལ་གནས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། འདིས་ནི་ལྷ་མར་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་སོགས་

གྲིས་མ་ངེས་པའི་འགལ་བ་སྒྲོང་ལུགས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །འོ་ན་སྒྲ་མ་གཅིག་ཉིད་སངས་རྒྱས་
དང་། སེམས་ཅན་གཉིས་ཀྱི་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན་ཆུ་སྒྲུང་གཅིག་ཉིད་ནྟག་ཁྲག་སོགས་གསུམ་གར་
ཐལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཅི་ཡོད། གལ་ཏེ་ཆུ་སྒྲུང་གཅིག་གི་ཆ་ཤས་སུ་དེ་གསུམ་གྲུབ་པར་
ཁས་ལེན་གྱི་ཆ་ཅན་ཆུ་སྒྲུང་གཅིག་ཉིད་དེ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་མི་ལེན་པས་སྒྲོན་མེད་དོ་ཞེ་
ན། འདིར་ཡང་བདག་གཅིག་སྤྱི་ཆ་ཤས་སུ་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་པར་
ཁས་ལེན་གྱི་ཆ་ཅན་བདག་གཅིག་སྤྱི་དེ་གཉིས་སུ་གནས་པར་ཁས་མི་ལེན་པས། སངས་རྒྱས་
དང་སེམས་ཅན་གྱི་གཞི་མཐུན་དུ་འགྱུར་བའི་སྒྲོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་བཀའ་འིན་འཛན་ནས་གྲུས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་བདེ་བ་སྟེར་བའི་བཀའ་༡ འིན།
ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པའི་བཀའ་༢ འིན། གདམས་ངག་འཛོགས་པའི་བཀའ་༣ འིན། ཤེས་རྒྱུད་
བརྒྱལ་བའི་བཀའ་༤ འིན། ཀུན་ལས་ལྷག་པའི་བཀའ་༥ འིན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རོ་བོ་རྗེས་བདེ་
བ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མའི་བྱིན་རྒྱལས་ལགས་པས་འིན་དུ་གཞོ་བར་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་
སྒྲ་མས་དགེ་བ་ལ་མ་བརྟུང་ན་བདེ་བ་འབྱུང་བའི་གནས་མེད་པས། རང་ལ་བདེ་བ་བྱུང་ཆད་སྒྲ་
མའི་སྒྲུ་འིན་དུ་འདུག་སྟུང་དུ་བསམ།

གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་མས་མ་བསྐྱབས་ན་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་རང་ཤེས་སུ་མི་འབྱུང་བས།
རང་ལ་ཡོན་ཏན་གང་དང་གང་འདུག་པ་འདི་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མའི་ཐུགས་རྗེ་ལས་བྱུང་བར་འདུག་
སྟུང་དུ་བསམ།

གསུམ་པ་ནི། བདག་ཅག་གི་སྒྲོན་པས་ཆོས་ཕྱིར་དཀའ་བ་སྤྱད་པ་དང་ཚུལ་མཚུངས་
པར་སྒྲ་མས་ཀྱང་ཡུན་རིང་པོར་དཔག་དུ་མེད་པའི་དཀའ་བ་སྤྱད་ནས་འཆལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་
གདམས་པ་མཐའ་དག་པ་ནོར་བུ་ལ་འཛོགས་པའི་ཚུལ་དུ་པངས་པ་མེད་པར་སྒྲོལ་བ་ནི་ཤིན་
ཏུ་ཡང་སྒྲུ་འིན་ཆེ། ཆེ་འདིར་བདེ་བའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་ཟང་ཟེང་ཅུང་ཟད་བྱིན་པ་ལའང་འིན་དུ་ཆོར་

བར་བྱ་དགོས་ན་གཏན་དུ་བདེ་བའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་ཆོས་ཀྱི་གདམས་པ་ལྷུགས་པོར་སྦྱོལ་བ་ལ་ནི་
ལྷ་སྒྲོལ་ཀྱང་ཅི་དགོས། གང་གིས་གང་ལ་སྟོང་གསུམ་ལོར་གྱིས་བཀའ་སྟེ་བྱིན་པ་ལས། དེས་
དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་གདམས་པའི་ཆོག་པ་ཅད་གཅིག་བྱིན་ན་པན་འདོགས་ཆེས་ཆེ་བར་མདོ་ལས་
གསུངས་པས། དེས་ན་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་གདམས་པ་བྱིན་པ་འདི་ལ་ནི་སྐྱེ་བྱིན་རི་ལྷར་
བྱས་ནས་འཁོར་ཏེ་འཁོར་ཐབས་རང་མི་འདུག་ཨང་སྟེ་མིག་ནས་མཆི་མ་འབྲུག་པ་དང་
ལུས་ཀྱི་བ་སྐྱ་ལྡང་བ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་བསམ།

བཞི་པ་ནི། སྟོན་ནས་ད་བར་སངས་རྒྱས་རི་སྟེན་ཅིག་བྱོན་ཀྱང་རང་ཉིད་མ་སྐྱུལ་བར་
ལུས་པ་ལ། ད་ལམ་སྐྱ་མས་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་བརྟལ་ནས་ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་བྱིར་ན་སྐྱ་མ་
ནི་སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བྱིན་ཆེ་བར་འདུག་སྟེ་དེ་བས་ལ། གལ་ཏེ་སྐྱ་མ་དང་སངས་རྒྱས་
གཉིས་ངོ་མོ་དབྱེར་མེད་ཡིན་པས། བཀའ་བྱིན་ཆེ་ཆུང་འོང་མི་ཤེས་སོ་ཞེ་ན། བདེན་མོད། འོན་
ཏེ་འདི་ལྷར་བཞག་པ་ནི་གདུལ་བྱ་སྐྱ་མོང་བའི་སྤང་ཆོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། སྐྱ་མ་སངས་
རྒྱས་ཡིན་པ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་སྟོན་མེད་དོ། །

ལྷ་པ་ནི། ལར་ནས་པ་མ་གཉིས་དང་། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཏེ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་སྐྱེ་བྱིན་
ཆེ་ཤོས་སུ་བཞག་ལ། འོན་ཏེ་དེ་གསུམ་ལས་ཀྱང་སྐྱ་མ་ཉིད་སྐྱེ་བྱིན་གིན་ཏེ་ཆེ་སྟེ། འདི་ལྷར་པ་
མ་གཉིས་ཀྱིས་ཆེ་འདིར་པན་པའི་སྟོ་གོས་བྱིན་པ་ཅམ་དུ་ཟད་ལ། སྐྱ་མས་ནི་གཏན་དུ་པན་པའི་
ཆོས་ཀྱི་གདམས་པ་བྱིན་པས། པ་མ་ལས་ཀྱང་བཀའ་བྱིན་ཆེ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་
གསུང་འབྱོན་རྒྱ་ལྷ་ཞོག་གི་ཞལ་ཅམ་ཡང་སྟོན་དུ་མ་བཞེད་ལ། སྐྱ་མས་ནི་ཞལ་སྟོན་པས་མ་
ཆད་གསུང་ཡང་ནམ་འདོད་ལ་འབྱོན་པས། སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་བཀའ་བྱིན་ཆེ་ཡོ། །མདོར་ན།
པན་པའི་བདེ་བ་དང་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་སྐྱ་མ་ལ་སྐྱུག་པར་གསུངས་
ཤིང་། རིགས་པས་ཀྱང་བྱུང་བའི་བྱིར་ན། སྐྱ་མ་ལས་སྐྱེ་བྱིན་ཆེ་བ་ནི་སུ་ཡང་མི་འདུག་ཨང་

སྒྲུབ་དུ་བསམ།

གཉིས་པ་སྒྲུབ་བས་བསྟེན་ཚུལ་ནི། རི་སྐད་དུ། བཀྲར་སྟེ་ཉིད་པ་དག་དང་རིམ་གྱི་
 དང་། །སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་བཤེས་གཉིན་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་ཉིད་པ་ཟང་ཟེང་གི་
 འབྲུལ་བ། བཀྲར་སྟེ་རིམ་གྱི་བྱེད་པ། ཅེ་གསུང་བཀའ་བཞེན་བསྒྲུབས་པ་སྟེ་གསུམ་ལས། དང་
 བོ་ནི། སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཆོགས་རྫོགས་དགོས་ཤིང་། ཆོགས་ཀྱི་ཞིང་ལ་སྒྲ་མ་ལས་བཟང་བ་སུ་
 ཡང་མེད་པས། །ཐམས་ཅད་སྒྲ་མའི་ཕྱོགས་སུ་བཏང་འོས་པ་སྟེ། སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་པ་ལས། རང་
 གི་དམ་ཆོག་སྟོབ་དཔོན་ནི། །སྒྲིན་མིན་བྱ་དང་ཚུང་མ་དང་། །རང་སྟོག་གིས་ཀྱང་བསྟེན་བྱེད་
 བ། །ལོངས་སྟོད་གཡོ་བས་སྟོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་སྒྲ་མའི་ཕྱོགས་སུ་སྟོག་ཀྱང་གཏོང་འོས་ན།
 ལོངས་སྟོད་ལྟ་ཅི་སྟོས་པར་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟོམ་འབྲུང་ལས་ཀྱང་། མཆོད་པ་
 ཐམས་ཅད་ལོངས་སྟངས་ནས། །སྒྲ་མ་མཆོད་པ་ཡང་དག་བཅུམས། །དེ་མཉེས་པས་ནི་ཀྱན་
 མཁེན་པའི། །ཡེ་ཤེས་མཆོག་དེ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་མཆོད་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་བཞག་
 ནས་གཙོ་བོ་སྒྲ་མར་མཆོད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་བཅས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། རིམ་
 ལྟ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་ཆེ་ཡང་འབྱོར་བས་སྟོགས་
 ཆོད་ཀྱིས་བཟང་ལ་མང་བར་བྱུང་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་ཞིང་ས་བཟང་ཡང་ས་བོན་ངན་ཉུང་ལས་
 མ་བཏབ་ན། ལོ་ཏྲོག་ཀྱང་ངན་ཉུང་ལས་མི་འབྲུང་བ་ལྟར། སྒྲ་མར་ངན་ཉུང་ལས་མ་བྱུང་ན་
 འབྲས་བྱ་ཡང་ངན་ཉུང་ལས་མི་འབྲུང་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་པ་ལས། མི་ཟད་
 དེ་ཉིད་འདོད་པ་ཡིས། །ཅུང་ཟད་ཡིད་འོང་གང་དང་གང་། །ཤིན་ཏུ་ཁྱད་པར་གྱུར་པ་ཉིད། །དེ་
 དང་དེ་ནི་སྒྲ་མར་འབྲུལ། །ཞེས་སོ། །འདི་དང་མཐུན་པར་བཀའ་གདམས་གོང་མའི་གསུང་
 སྟོས་ལས་ཀྱང་། བཟང་བོ་ཡོད་བཞིན་དུ་ངན་པ་འབྲུལ་ན་དམ་ཆོག་ཉམས་ཤིང་། འོན་ཏེ་སྒྲ་མ་
 དེ་ལ་དབྱེས་པའམ་ངན་པ་ལས་མེད་ན་ཉེས་པ་མེད་གསུང་རོ། །

གཉེས་པ་ནི། སྒྲ་མའི་དོན་དུ་མེ་བཏང་ཆུ་ལེན་སོགས་བྱ་བར་འོས་པ་མཐའ་དག་
ལེགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེའང་འབྲོམ་དང་བྱ་ཡུལ་བའི་རྣམ་ཐར་ལྟར་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་སྒྲ་
མའི་ཞབས་ཏོག་དུ་བཀོལ་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་གསུང་། མདོར་ན་སྒྲ་མ་ལ་བཀྲར་སྟེ་རིམ་གྱི་རི་
ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ་མདོ་རྒྱད་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་ནས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། ལྷག་པར་
སྟོང་བྱ་བཀོད་པའི་མདོ་དང་། རྒྱད་དོན་བསྟུས་པ་སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་པ་ནས་རྒྱས་པར་གསུངས་པས།
དེ་དག་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་ལག་ལེན་དུ་ཅི་འཁེལ་སྟེ་བ་ནི་གང་ལས་ཀྱང་གལ་ཆེ་བར་སྤང་ངོ་། །

གསུམ་པ་ནི། སྦྱེས་རབས་ལས། བན་པའི་ལན་དུ་མཆོད་པར་བྱ་བ་ནི། །བསྐྱོ་བའི་
ཆོག་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན། །ཞེས་སྒྲ་མས་རང་ལ་ཆོས་ཀྱིས་བན་འདོགས་པའི་རིན་
ལན་དུ་ཅི་གསུང་བཀའ་བཞིན་བསྟུབ་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། མཆོད་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་
སྟུབ་པའི་མཆོད་པ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་དཔེ་ལས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། སྤྲན་མ་ཐོས་
ན་ནད་ལས་མི་ཐར་བས། སྤྲན་པའི་དག་བཞིན་སྤྲན་ཟ་བ་ཉིད་སྤྲན་པ་བསྟེན་པའི་དགོས་དོན་
གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་སྒྲ་མའི་གསུང་བཞིན་མ་བསྟུབས་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་
གཙོང་ནད་མི་སེལ་བས། ཅི་གསུང་བཀའ་བཞིན་བསྟུབས་པ་ཉིད་སྒྲ་མ་བསྟེན་པའི་དགོས་དོན་
གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྒྲ་མ་ལ་ཟང་ཟིང་གི་འབྲུལ་བ་ཅམ་རྒྱ་ཆར་
ལུལ་ནས་བཀའ་ལ་ཅི་ཡང་མི་བཅི་བ་ནི་སྤྲན་པ་ལ་སྤྲན་རིན་མང་དུ་བཅལ་ནས་སྤྲན་ནམ་ཡང་
མི་བཟའ་བར་རྒྱུད་ཐོས་སུ་གཏོང་བ་དང་འབྲས་སྒྲ་མ་བསྟེན་པའི་དགོས་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་
བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཆོན་དེ་དག་གི་ཕྱིར་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། བརྟན་པ་རི་
སྐད་བརྟན་པ་བསྟུབས་པ་དེས། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་ཡང་དག་མཁྱེན་པར་བྱོས། །ཞེས་གདམས་པ་
ལྟར་བཀའ་བཞིན་བསྟུབ་པའི་མཆོད་པས་སྒྲ་མ་མཉེས་པར་བྱེད་པ་ནི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་
ཀྱི་གནད་བསྟུས་པའི་སྟོང་པོ་ཉག་གཅིག་ཡིན་པས། གནས་འདི་ལ་འབད་བ་ལྟར་བྱའོ་གསུང་།

༥ གཉིས་པ་བསྟན་ནས་སྒྲོ་རིམ་སྒྲོང་བའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྟོང་པོ་
ལེན་པའི་ཕྱིར་བསྐྱལ་བ་དང་། སྟོང་པོ་རིམ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། དལ་འབྱོར་ངོས་
བཟུང་བ། རོན་ཆེ་བ། རྟེན་དཀའ་བའོ། །དང་པོ་ལ། དལ་བ་བརྒྱད་ངོས་བཟུང་བ་དང་། འབྱོར་
པ་བརྒྱ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་དལ་བ་བརྒྱད་ནི། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དང་བའི་ཆ་ནས་ཏེ།
བརྒྱད་ནི། མིའི་མི་ཁོམ་པ་བཞི་དང་། མི་མ་ཡིན་པའི་མི་ཁོམ་པ་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། དུས་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཕྱོན་པའི་སྟན་བསྐྱལ་ལ་སྦྱེས་པ། དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་
མཐའ་འཁོབ་དུ་སྒྲོ་སྒྲོང་སྦྱེས་པ། ཆོས་སྐྱབ་པ་ལ་མེད་མི་རུང་བའི་དབང་པོ་མ་ཆང་བ། ལས་
འབྲས་སོགས་མེད་པར་སྦྱ་བའི་ལོག་ལྟ་ཅན་ཏེ་བཞིའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དཔྱལ་བ། ཡི་དྲགས། དུད་འགོ། ལྷ་ཆེ་རིང་པོ་སྟེ་བཞིའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
གནས་ངན་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་དུ་སྦྱེས་ན་ཆོས་བསྐྱབ་དུ་མི་ཁོམ་པ་ལ་ད་ལན་དེ་དག་གང་དུ་
ཡང་མ་སྦྱེས་པས། དལ་བ་བརྒྱད་ཀ་རང་ཉིད་ལ་ཆང་ནས་འདུག་སྟེ་དུ་ངོས་ཟེན་པར་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ། རང་འབྱོར་ལྷ་དང་གཞན་འབྱོར་ལྷ་སྟེ་བརྒྱ་ལས། དང་པོ་ནི། མི་ཡིན་པ།
ཡུལ་དབུས་སུ་སྦྱེས་པ། དབང་པོ་ཆང་བ། ལས་ཀྱི་མཐའ་མ་ལོག་པ་སྟེ་མཆམས་མེད་མ་བྱས་
པ། གནས་ལ་དད་པ་སྟེ་ལས་འབྲས་ལ་དད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཕྱོན་པ། དེས་ཆོས་གསུངས་པ། གསུངས་པའི་ཆོས་མ་
ཉམས་པར་གནས་པ། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་རྒྱུ་ཞུགས་སོགས་ཡོད་པ། གཞན་གྱིས་སྟོང་བཅེ་
བས་འཆོ་ཆས་སྦྱར་བ་ཡོད་པའོ། །གཞན་འབྱོར་བཞི་པ་རང་ཉིད་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་
པ་ལ་སྦྱར་བ་ནི་དོན་མིན་ཏེ། དེ་ནི་རང་འབྱོར་གྱི་ཁོངས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་འབྱོར་དང་
གཞན་འབྱོར་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཆོས་ཀྱི་མཐུན་ཆེན་རང་ཉིད་ལ་ཆང་དགོས་པ་དང་། གཞན་དག་
ལ་ཆང་དགོས་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ན་རང་འབྱོར་ལྷ་ནི་དངོས་སུ་ཆང་ཞིང་། གཞན་

འབྱོར་ལྷ་ནི་དོད་ཐུབ་ཆང་ནས་འདུག་སྟེ་དུ་ངོས་ཟིན་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དོན་ཆེ་བ་ལ་གསུམ། དོན་ཅན་དུ་ཤེས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ། ཤེས་ནས་འདུག་ལྟོག་བྱ་ཚུལ་སོ། །དང་པོ་ནི། འོར་བྱ་རྩེད་ཀྱང་དེ་དོན་ཅན་དུ་མི་ཤེས་ན་འདོར་བ་ལས་འོས་མེད་པ་ལྟར་དལ་འབྱོར་ཐོབ་ཀྱང་དོན་ཅན་དུ་མི་ཤེས་ན་དོན་མེད་ཆུད་ཐོས་སུ་གཏོང་བ་ལས་མི་འདའ་བས་དོན་ཆེ་བའི་ཚུལ་ལ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་ངེས་པ་རྩེད་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གནས་སྐབས་ལ་ལྟོས་ནས་དོན་ཆེ་བ། མཐར་ཐུག་ལ་ལྟོས་ནས་དོན་ཆེ་བ། ཐ་ན་སྐད་ཅིག་མ་རེར་ཡང་དོན་ལྡན་དུ་བྱར་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཐར་ཐུག་ངེས་ལེགས་ཐོབ་པ་ལ་གནས་སྐབས་མངོན་མཐོ་གཤམ་ཆེ་བས། ཐར་འདོད་ཀྱི་སྐྱེས་བུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཐོབ་བྱ་ནི་མངོན་མཐོའི་གོ་འཕང་སྟེ། དེས་ན་ད་ངེས་ཀྱི་རྟེན་འདིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ནས་དག་བསྐྱངས་ན་རྟོ་ཐོགས་པས་དེ་འབྲའི་མངོན་མཐོའི་གོ་འཕང་སྐྱབ་བྱས་ཤིང་། དེའི་ཁོངས་སྟོད་ཀྱི་རྒྱ་སྒྲིན་པ་དང་གཟུགས་བཟང་གི་རྒྱ་བཟོད་པ་སོགས་ཀྱང་སྐྱབ་བྱས་ལ། བྱད་པར་འཁོར་བསྐྱར་དང་ཆངས་དབང་སོགས་ཀྱང་སྐྱབ་བྱས་ཤིང་། བདེ་ལྡན་དང་མཁའ་སྟོད་སོགས་དག་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་ནའང་དེ་དང་འབྲ་བས། གནས་སྐབས་ལ་ལྟོས་ནས་དོན་ཆེ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ད་ངེས་ཀྱི་རྟེན་འདི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོད་དུ་བྱང་བས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁའ་པའི་གོ་འཕང་ཡང་སྐྱབ་བྱས་ལ། དེར་མ་བད་ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་སོགས་སྟགས་སྟེ་མེད་ཀྱི་སྐྱབ་གཞི་བྱད་པར་བ་རྣམས་ཀྱང་འདི་ལ་ཆང་བས་སྟོགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་ཐུང་གཅིག་ལ་བྱང་འདུག་གི་གོ་འཕང་ཡང་སྐྱབ་བྱས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལེ་ལོས་མི་བྱེད་ན་དེར་བད། བྱེད་ཕྱིན་ནི་མ་རེ་རེ་བཞིན་ཡང་གཏན་དུ་པན་པའི་འདོད་དོན་ཅི་ཡང་བསྐྱབ་དུ་ཡོད་ཅིང་། ཐ་ན་སྐད་ཅིག་མ་རེར་ཡང་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་དུ་

ཡོད་པས་ཤིན་ཏུ་དོན་ཆེན། །གཞན་ཡང་ཡུལ་བཟང་བ་བདེ་ལྡན་དང་། དུས་བཟང་བ་རྫོགས་
 ལྡན་ལྟ་བུ་ལ་བསྐྱལ་བ་དུ་མར་ཆོས་བསྐྱབས་པ་ལས་ཡུལ་དུས་ངན་བ་འདི་ལྟ་བུར་ཐ་ན་ཉིན་
 ཞག་གཅིག་ཙམ་དུ་དགོ་བ་སྣ་གཅིག་བསྐྱབས་ན་བསོད་ནམས་ཆེས་ཆེ་བར་གསུངས་པས།
 དེས་ན་སྤྱི་ལ་ད་རེས་ལས་དུས་ངན་བ་མ་བྱུང་ཡང་། སྐར་རང་ལ་ད་རེས་ལས་དུས་བཟང་བ་
 མ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། ཡུལ་དུས་སོགས་ལ་སྣོས་ནས་ཀྱང་དོན་ཆེ་བ་ཡིན་གསུང་། གསུམ་
 པ་ནི། ཆེ་འདི་སྤང་ཙམ་གྱི་བདེ་བ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བུ་ཚུད་ཐོས་སུ་གཏོང་བ་ལའང་
 ཆེས་པངས་པར་བཅི་འོས་ན་གཏན་གྱི་བདེ་བ་སྐྱབ་བྱེད་དལ་འབྱོར་ཚུད་ཐོས་སུ་གཏོང་ན་ལྟ་
 ཅི་སྣོས་པས། དེས་ན་ཉིན་གྱི་ངོས་ནས་དོན་ངེ་ལྟར་ཆེ་བ་དང་འཆམ་པར་རང་གི་ངོས་ནས་
 ཀྱང་དོན་མེད་ཚུད་ཐོས་སུ་མི་གཏོང་བར་དོན་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ལོན་པ་ཞིག་ཅི་ནས་ཀྱང་བྱ་
 དགོས་ཏེ་སྤྱོད་འབྲུག་ལས། འདི་འདྲའི་དལ་བ་ཉིད་གྱུར་ནས། །བདག་གིས་དགོ་གོམས་མ་
 བྱས་ན། །འདི་ལས་བསྐྱུས་པ་གཞན་མེད་དེ། །འདི་ལས་སྒྲོངས་པའང་གཞན་མེད་དོ། །ཞེས་
 དང་། རྒྱལ་སྐུ་སྒོགས་མེད་པས། དལ་འབྱོར་རིན་ཆེན་གླིང་དུ་ཚུད་དུས་འདིར། །དམ་ཆོས་
 ཡིད་བཞིན་ཁོར་བུ་མི་ལེན་པར། །དོན་མེད་ཆེ་འདིའི་བྱ་བ་ལྟར་གྲངས་ན། །འབྱོད་ཀྱང་འཕྲིས་
 པའི་དུས་ཤིག་བྱུང་དོགས་བདོག་ །ཅེས་དལ་འབྱོར་ཚུད་ཐོས་སུ་གཏོང་ན་དེ་ལས་རང་གིས་རང་
 བསྐྱུས་ཆབས་ཆེ་བ་དང་སྒྲོངས་ཆབས་ཆེ་བ་གཞན་མེད་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །མདོར་ན་
 དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་བའི་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ནས་དོན་ལྡན་དུ་བྱ་བར་ཐག་བཅད་ལ། བཅད་པ་
 ལྟར་དུ་ལག་ལེན་ལ་བཀལ་ཏེ་སྤྱིང་པོ་ལོན་པ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་བྱ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ཉིད་དཀའ་བ་ལ་དངོས་དང་། ཉིད་གོ་བཅད་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱའི་
 སྣོན་སྣ་ཉིད་དཀའ་བ། རོ་པའི་སྣོན་སྣ་ཉིད་དཀའ་བ། དཔའི་སྣོན་སྣ་ཉིད་དཀའ་བའོ། །དང་པོ་
 ལ། ཐོག་མར་བསྐྱུན་དཀའ། བར་དུ་གནས་དཀའ། ཐ་མར་སྤྲོན་དཀའ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དལ་

འབྱོར་ཐོབ་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པས་གཞིར་བཟུང་། སྤྱིན་པ་སོགས་ཀྱིས་ཐོགས་བྱས། སློན་ལམ་གྱིས་མཆམས་སྐྱར་པ་སོགས་རྒྱ་ཆོགས་དབག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་བསྐྱེད་དགོས་ན་བདག་ལྟ་བུས་ག་ལ་རུས་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་གཅིག་སུ་ཡང་ཐོ་མི་སོགས་པའི་དང་ཚུལ་འདི་ལགས་ན་གཞན་དང་གཞན་ནམས་ལྟ་ཅི་སློས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དང་པོ་ཞིག་བསྐྱེད་སྐབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་བར་དུ་འགོ་ཐོན་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་དཀའ། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁོང་ཁོ་ལྟ་བུའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཀྱང་བསྐྱལ་བར་བསགས་པའི་དགོ་ཅ་ཡང་ལྷག་མེད་དུ་འཛོམས་པར་བཤད་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཁོ་སྤྱིན་པ་བདག་ལྟ་བུས་འགོ་རྩེ་ལྟར་ཐོན་ཏེ་ཐོན་པའི་གནས་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། བར་དུ་འགོ་ཐོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ལས་གཞན་གྱིས་གོ་འགོགས་ནས་ཐ་མར་སྤྱིན་པའི་སྐབས་མི་རྙེད། ཅི་སྟེ་ན། ལས་ཀྱིས་འཁོར་བར་ལྷི་གང་དང་། ཉེ་བ་གང་དང་གོམས་པ་གང་། སྤྱིན་བྱས་གང་ཡིན་དེ་དག་ལས། །སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་རྣམས་སྤྱིན་འགྱུར། །ཞེས་དཀར་ནག་གི་ལས་གང་ལྷི་བ་དེ་སྤྱིན་ལ་སྤྱིན་ཞིང་། ལྷི་ཡང་མཉམ་ན་གང་ཉེ་བ་སྤྱིན་ལ་སྤྱིན་པ་སོགས་གསུངས་པས། དེས་ན་བདག་ལྟ་བུ་ལ་ནི་བདེ་འགྱོར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་དགོ་པའི་ལས་ལས་ཅིག་གོས་སུ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་སྤྱིག་པའི་ལས་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་བས་འཆི་ཁར་ངན་འགྱོར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལ་གསོས་བཅུ་སྟེ་དེར་སྤྱི་བ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་དལ་འགྱོར་གྱི་རྒྱ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་དེ་ལྟར་དཀའ་ན་འབྲས་བུ་དལ་འགྱོར་ཐོབ་པ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་དཀའ་སྟུམ་དུ་ནན་ཏན་གྱིས་བསམ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་འོ་པོའི་སྒོ་ནས་རྙེད་དཀའ་བ་ལ། ཆོགས་ཆོས་རེ་རེ་ཞིང་རྙེད་དཀའ་བ་དང་། ཆོགས་པ་ཅན་དེ་བས་ཀྱང་རྙེད་དཀའ་བའོ། །དང་པོ་ལ། དལ་བ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ནས་རྙེད་དཀའ་བ་དང་། འགྱོར་བ་བརྒྱ་པོ་རེ་རེ་ནས་རྙེད་དཀའ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ལྟ་བུའི་འགྱོ་བ་པལ་ཆེ་

བ་ནི་བསམ་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་དང་བྱེད་རྒྱུ་སྤྲིག་པ་ལས་མེད་པས། འགྲོ་ས་དཔུལ་བ་ལས་མེད་ལ།
 དེའི་བྱེད་དཔུལ་བ་དང་བྲལ་བའི་དལ་བ་ཐོབ་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཞིང་། གཞན་རྣམས་ཀྱང་
 དེ་དང་ཚུལ་འདྲའོ། །མདོར་ན་འགྲོ་བ་པལ་ཆེ་བ་མི་ཁོས་པའི་གནས་སུ་ཚུད་ནས་འདུག་ཅིང་།
 རང་གི་འདུག་པུལ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལ། ད་རེས་ཡུད་ཅམ་ཞིག་ཐར་བ་འདི་ནི་ཆེས་ངོ་མཆར་
 ཆེ་བའི་གནས་སུ་འདུག །དེས་ན་སྤར་མི་ལྡོག་པའི་ཐབས་ཤིག་དེས་པར་དུ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་
 རུས་པར་སྐྱེས་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་སྟོན་དུ་ནན་གྱིས་བསྟོན།

གཉིས་པ་ནི། འབྲོར་བ་བརྩའི་དང་པོ་མིར་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཕྱུ་ལ་མཆོན་ནའང་ཤིན་ཏུ་ཆེད་
 དཀའ་སྟེ། མི་ལུས་ཐོབ་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱབ་
 དཀའ་བའི་བྱེད་དང་། ལུང་ལས་ཀྱང་། མིའི་ལུས་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆེད་པར་དཀའ་ཞིང་། ཞེས་
 སོགས་མང་དུ་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་པའི་བྱེད་རོ། །ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱང་དེ་དང་
 འདྲ་བས། འབྲོར་བ་བརྩའི་པོ་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཆེད་དཀའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རེ་རེ་ཅམ་ཡང་སྤྲིད་ན་དགོན་པའི་ཡོ་བྱད་མི་འདྲ་བ་བཙོ་བརྒྱད་དུས་
 གཅིག་ལ་འཛོམས་དགོས་ན་ཤིན་ཏུ་ཆེད་དཀའ་བ་ལྟར། དལ་འབྲོར་གྱི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་ཅམ་ཡང་
 ཤིན་ཏུ་ཆེད་དཀའ་ན་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། འདི་ནི་དཔེར་མཆོན་ན། འགྲོ་བའི་
 རེས་ནས་མིའི་འགྲོ་བ་གཅིག་ཕྱུ་ལོགས་སུ་བཀར་ན་ཆེས་ཉུང་ཟད་ཅིག་ལས་མེད་ལ། དེ་ནས་
 ཀྱང་དབུས་སུ་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཕྱུ་བྱར་དུ་བཅད་ན་སྤར་མ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཉུང་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་ཚུལ་
 དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་གཞན་བྱིར་སྟོང་བཅེ་བའི་བར་དུ་དེད་ན་མཐར་རེ་བྱང་ཅམ་ཡང་ལྟག་དཀའ་
 བས། དེ་ལ་དགོངས་ནས། ངན་འགྲོ་ནི་ས་ཆེན་པོའི་རྩལ་དང་ཅིག་ཤོས་ནི་ཕྱག་སེན་གྱིས་
 བཞེས་པའི་རྩལ་ཅམ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་སངས་རྒྱས་འཛིག་ཉེན་དུ་བྱོན་པ་
 ཡང་བརྒྱ་ལམ་ན་རེས་འགའ་ཅམ་དུ་ཟད་ལ། མི་ལུས་ཐོབ་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས། དེ་གཉིས་

གཅིག་ལྟ་བུ་ལྟུང་ལྟུང་པ་འདུག་ཏུ་དཀའ་ན་ཐམས་ཅད་འདུམ་པ་ལྟ་བུ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ཏུ་བསམ།

གསུམ་པ་དཔེ་ལྟོ་ནས་རྟོག་དཀའ་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་མཚོ་ལྟོ་ནས་རྒྱ་མཚོ་ནས་བསྐྱོད་པའི་གཉེན་ལོང་ལྟ་བུ་ག་གཅིག་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། མཐོང་ན་རྒྱ་མཚོ་ལོང་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་ལོ་བརྒྱ་ལྟོ་ལོ་མཚམས་ནས་མཚོ་ཁར་མགོ་བོ་འདྲེན་ཅམ་རེ་བྱེད་ཀྱི་གཞན་པ་ལ་ཆར་ལོག་ན་ཉལ་བ་ཞིག་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་གཉེན་ལོང་དེའི་ལྟ་བུ་རྒྱ་མཚོ་ལྟོ་ནས་མཐོང་ན་ལྟོ་ན་ལྟོ་ན་པ་ནི་སྤྲོད་མཐའ་ཅམ་ཞིག་སྟེ། དེ་ལས་ཀྱང་དཀྱིལ་སྤྲོད་ནས་མི་ལུས་ཐོབ་པ་ཆེས་དཀའ་བར་གསུང་། དེའང་རྒྱ་མཚོ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་བ། གཉེན་ལོང་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ། རྒྱ་མཚོ་ལོང་པ་ནི་རང་། སལ་ཆར་ལོག་ཏུ་བསྐྱད་པ་ནི་ཤས་ཆར་དཀྱིལ་སྤྲོད་ཏུ་གནས་པ། ལོ་བརྒྱ་ལྟོ་ལོ་མཚམས་ནས་མཚོ་ཁར་ཡུད་ཅམ་རེ་འོང་བ་ནི་བརྒྱ་ལམ་ན་མི་ལུས་ཡུད་ཅམ་རེ་ཐོབ་པ། ལྟ་བུ་དང་མཐོང་ན་ལྟོ་ན་ལྟོ་ན་པ་ནི་མི་ལུས་དང་བསྟན་པ་ལྟོ་ན་ལྟོ་ན་པ་དང་སྤྲོད་ཞེས་དམ་པའི་གསུང་རྒྱན་ལས་བྱུང་ངོ་། །དཔེ་གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་ཁབ་སོར་བཞི་པ་ཞིག་གྱེན་ཏུ་བསྐྱངས་ནས་ཡུངས་ཀར་གཏོར་ན་དེའི་ཅེ་མོར་ཆགས་དཀའ་ཞིང་། དེ་ལས་ཀྱང་ལོ་ནས་མི་ལུས་ཐོབ་པ་བརྒྱ་འགྲུང་གིས་དཀའ་བར་གསུངས་སོ། །དཔེ་གསུམ་པ་ནི། ཤེལ་གྱི་ཀྱང་ལོགས་སུ་སྤྲོད་མ་གཏོར་ན་སལ་ཆར་ལྟོ་ན་ལས་མ་འདས་པ་ལྟར་སྟེ་བོ་སལ་ཆར་ལོ་ནས་དཀྱིལ་སྤྲོད་ཏུ་ལྟོ་ན་ལས་མ་འདས་པར་གསུངས་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། སལ་མོ་ཆེས་ན་མི་རྣམས་ནི། །དམ་པ་མ་ཡིན་ཕྱོགས་ཡོངས་འཛིན། །དེས་ན་སོ་སོ་སྟེ་བོ་རྣམས། །སལ་ཆར་དེས་པར་དཀྱིལ་སྤྲོད་འགྲོ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རྟོག་གོ་བཅད་རིགས་པ་ལ་དཔེ་གཉིས་ཏེ། འཇུག་ཕྱོགས་དང་། ལྷོག་ཕྱོགས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལྟོ་ན་ལྟོ་ན་ལྟོ་ན་པའི་མི་ཞིག་གིས་བརྒྱ་ལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བུ་ཞིག་རྟོག་ན་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཅེ་ལ་འཕྲུང་ནས་འདོད་རྒྱུ་ཆར་བཞིན་ཏུ་དབབ་རིགས་

བ་ལྟར། །ཐོག་མེད་ནས་ད་བར་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་འབྱམས་པའི་ཉམ་ཐག་བདག་ལྟ་བུས་
ད་རེས་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ལན་གཅིག་ཐོབ་པའི་སྐབས་འདིར་ཆོས་ལ་འབད་ནས་གཏན་གྱི་
འདོད་དོན་བསྐྱབ་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བཙོན་པ་བཙོན་ནས་འབྲོས་པའི་སྐྱགས་རྟེན་ན་ཆོས་ཆོས་མེད་པར་
འབྲོས་རིགས་པ་ལྟར་ད་རེས་འཁོར་བའི་བཙོན་ནས་འབྲོས་ན་བྲོས་པའི་དབང་ཡོད་པས།
འཁོར་བ་ལས་ཅི་ཐར་ལྟ་བུའི་དུས་ལ་བབ་པ་ཡིན་གསུང་།

གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་མཚོར་ལྷངས་ནས་ཉམ་ཐག་པའི་མི་ཞིག་གིས་བརྒྱ་ལ་བྱ་ཞིག་དང་
ཕྱད་ན་དེར་ཞུགས་ནས་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་ཏུ་ཅི་བཞུལ་ལྟ་རིགས་པ་ལྟར། ཐོག་མེད་ནས་སྐྱག་
བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་མཚོར་བྱིང་པའི་ཉམ་ཐག་ལྟ་བུས་དལ་འབྱོར་གྱི་བྱ་དང་ལན་གཅིག་ཕྱད་པའི་
སྐབས་འདིར་སྤྲོད་ཁོར་དུས་པའི་གཏིང་ནས་བསྐྱིམས་ཏེ་གཏན་བདེའི་སྐམ་སར་ཐེན་བྱབ་
པ་ཞིག་བྱ་དགོས་གསུང་། སྤིན་བུས་བྱག་འཆལ་རྒྱང་ལ་ཞོན། །གཙང་པའི་ཉ་དང་སྤེལ་ཏེ་
ཐན། །ཞེས་པའི་དཔེ་རྣམས་ཀྱང་འདིར་སྒྲུངས་ནས་བསམ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཐོག་པའི་དཔེ་ལའང་བཞེ་ལས། དང་པོ་ནི། དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་རིན་
པོ་ཆེ་ཕྱིག་པའི་ལས་ལ་བཀོལ་ནས་ཚུད་ཐོས་སུ་བཏང་བ་ནི། །ཁོར་བུ་རིན་པོ་ཆེས་འཕོངས་
འབྱིས་ནས་ཚུ་ལ་སྦྱར་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་སྒྲུན་པར་གསུངས་ཏེ། བཞེས་སྤྲིངས་ལས། གང་ཞིག་
གསེར་སྟོད་རིན་ཆེས་སྤྲས་པ་ཡིས། །ངན་སྦྱགས་འབྲུག་པར་བབྱིས་པ་དེ་བས་ནི། །གང་ཞིག་
མི་རུ་སྦྱེས་ནས་སྤྲིག་པའི་ལས། །བབྱིས་པ་དེ་ནི་ཆེས་རབ་སྒྲུན་པ་ལགས། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དལ་འབྱོར་ཐོབ་ནས་དོན་མེད་རྣམ་གཤེད་ལ་འཆོར་ཏེ། ཆོས་མེད་དུ་
ཤིང་བཅུག་པ་ནི། རིན་ཆེན་གླིང་ནས་ལག་སྟོང་དུ་སྤྲོག་པས་ཀྱང་དཔེར་མི་ཐོད་པའི་སྟེན་
པ་སྟེ། སྟོད་འཇུག་ལས། འདི་འདྲའི་དལ་བ་རྟེན་གྱར་ནས། །བདག་གི་དགོ་གོམས་མ་བྱས་

ལོན་གྱི་ཆད་ཀྱང་སྒྲེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་སྒྲོ་སྒྲུང་ས་ནས་སྒྲོང་བ་ཐོན་མ་ཐོན་ལ་བྱེད་དགོས་
 བས། དེའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། སྒྲེས་བྱ་ཆུང་དྲ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་སྒྲོ་སྒྲུང་བ། འབྲིང་དང་
 ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་སྒྲོ་སྒྲུང་བ། ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སྒྲོ་སྒྲུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། འཛིག་ཉེན་སྲི་
 མ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་བསྐྱེད་པ་དང་། འཛིག་ཉེན་སྲི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྐྱེན་པའོ། །དང་པོ་
 ལ། འཛིག་ཉེན་འདིར་རིང་དུ་མི་གནས་པར་འཆི་བ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་དང་། ཞི་ནས་ངན་འགྲོར་
 ལྷངས་ན་ཅི་ཚུག་བྱེད་བསམས་པའོ། །དང་པོ་ལ། འཆི་བ་བྲན་པའི་པན་ཡོན། མ་བྲན་པའི་ཉེས་
 དམིགས། རི་ལྟར་བྲན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། དཔེ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གནས་གང་དུ་ཡུན་
 རིང་མི་སྡོད་པར་ཤེས་ན་གནས་དེ་ལ་ཆགས་ཞེན་ངང་གིས་ལྡོག་པ་ལྟར། ཆེ་འདིར་ཡུན་རིང་
 མི་སྡོད་པར་ཤེས་ན་འདི་སྤང་གི་ཞེན་འཁྲིས་ངང་གིས་ལྡོག་ཅིང་། དེ་ལོག་ན་དགྲ་འདུལ་གཉེན་
 སྒྲོང་གི་བྱ་གཞག་སོགས་ཆེ་འདིའི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་ཉེས་སྒྲོད་གྱི་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་
 ངང་གིས་ལྡོག་པས་དེ་ལས་དོན་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད།

གཉེས་པ་ནི། སྒྲོགས་གཞན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཤེས་ན་དེར་འགྲོ་ཆས་ངང་གིས་
 བསྐྱོགས་པ་ལྟར། །ཆེ་སྲི་མར་འགྲོ་དགོས་པར་ཤེས་ན་སྲི་མའི་དོན་གཉེར་ངང་གིས་སྒྲི་ཞིང་།
 དེ་བྱུང་ན་སྲི་མར་པན་པའི་ཐབས་ལ་ངང་གིས་ཁྱགས་པས། གཏན་གྱི་སྦྱིད་འགོ་ཚུགས་སྐབ་པ་
 ཞིག་དེ་ནས་འོང་བ་ཡིན་གསུང་།

གསུམ་པ་ནི། གཤེད་མས་གསོད་དུ་འོངས་པར་མཐོང་ན་འཛིགས་ཏེ་ཅེད་ཀྟོད་སོགས་
 ལ་སྒྲོ་མི་འཇུག་པ་ལྟར། གཤེན་རྗེས་གསོད་པར་ཤེས་ན་ང་རྒྱལ་དང་རྒྱགས་པ་སོགས་འོང་ས་
 མེད་པས། ཞི་ཞིང་དུལ་བའི་ཆོས་པ་ཆད་ལྷན་ཅིག་གཞི་ནས་འོང་བ་ཡིན་གསུང་།

གཉེས་པ་མ་བྲན་པའི་ཉེས་དམིགས་ལའང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རིན་ཆེན་གླིང་དུ་
 སྐྱེབས་ཀྱང་སྤྲར་ལྡོག་དགོས་པར་མ་ཤེས་ན་རིན་ཆེན་མི་བསྐྱོགས། དེ་མ་བསྐྱོགས་ན་འགྲོ་ཆེ་

ལག་སྟོང་དུ་ཐྱོག་པ་ལས་འོས་མེད་པ་ལྟར་དལ་འབྱོར་ཐོབ་ཀྱང་རིང་དུ་མི་གནས་པར་གཞན་དུ་
འཕོ་དགོས་པར་མ་ཤེས་ན། དེར་ཕན་པའི་ཆོས་མི་བསྟུན། དེ་མ་བསྟུན་ན་འཆི་ཆེ་ལག་སྟོང་
དུ་འགོ་བ་ལས་འོས་མེད་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁང་བཟང་འགའ་ཞིག་གཏན་གྱི་སྡོད་གནས་སུ་འབྱུང་ན། དེ་ལ་སྟག་
པར་ཡང་ཞེན་ཆགས་འབྱུང་བ་སྟར། ཆེ་འདིར་ཡུན་རིང་སྡོད་པར་འབྱུང་ན་སྤང་གས་སྟག་པར་
འཕེལ་ཏེ་དོན་མ་ཡིན་པའི་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་ལ་འཆོར་བ་ཡིན་གསུང་།

གསུམ་པ་ནི། བཞུན་པས་གསོད་པར་ཉེ་བའི་སྤྲུགས་སྤྲུག་ནམས་ངང་ཚུལ་དེ་མ་
ཤེས་པའི་དབང་གིས་ཡིད་བདེ་བཀ་ཕེབས་ཀྱི་ངང་དུ་གནས་པ་ལྟར། གཤེན་རྗེས་གསོད་
པར་ཉེ་ཡང་དེ་ཡང་ཡང་མ་བླན་ན་བག་མེད་ནམ་གཤེད་ལ་འཆོར་ཉེ་འཆི་ཁར་བྲང་ལ་སེན་མོ་
འདེབས་དགོས་པ་འོང་གསུང་། མདོར་ན་གཏན་བདེའི་ཙ་བ་ཚུགས་དང་མི་ཚུགས་ནི། ཆོས་
ཚུལ་བཞིན་བསྐྱབས་དང་མི་བསྐྱབས་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ནི་འཆི་བ་བླན་དང་མ་བླན་ལ་རག་
ལས་པས། །འདི་ལས་གལ་ཆེ་བ་ནི་མདོ་རྒྱད་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་ནས་གང་ཡང་མ་
གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་རི་ལྟར་བཞུགས་པ་གཉིས། འཆི་བ་དགུ་ལྷགས་སུ་བསམས་པ་དང་།
 འཆི་བའི་རྣམ་པ་བསྐྱེད་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཅ་བ་གསུམ། ལྷ་མཆན་དགུ་ཐག་བཅད་པ་གསུམ་
 གྱི་སྟོན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཅ་བ་རེ་རེ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ལྷ་མཆན་གསུམ་གསུམ་དང་ཐག་བཅད་
 པ་རེ་རེ་སྐྱར་ནས་སེམས་བའོ། །དེས་ན་ཅ་བ་དང་པོ་དེས་པར་འཆི་བ་སེམས་པ་ལ་གཉིས། ལྷ་
 མཆན་གསུམ་སེམས་པ་དང་། ཐག་བཅད་པ་གཅིག་སེམས་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཆི་
 བདག་དེས་པར་འོང་ལ་རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་བསྐྱོག་ཏུ་མེད་པ། ཆེ་ལ་བསྐྱོན་པ་མེད་ཅིང་འབྱིད་
 བྱེད་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པ། གསོན་པའི་ཆེ་ཡང་ཆོས་བྱ་ཡོང་མེད་པར་འཆི་བའོ། །དང་པོ་ལ་

བཞི་ལས། །སྒྲོགས་གང་དུ་གནས་ཀྱང་འཆི་དགོས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། གང་དུ་གནས་ཀྱང་འཆི་
བས་མི་ཚུགས་པའི། །ས་སྒྲོགས་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །བར་སྒྲུང་ལ་མེད་ཀྱི་མཆོའི་ནང་
ནའང་མེད། །རི་བོ་རྣམས་ཀྱི་གསེབ་དུ་ཞུགས་ཀྱང་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཆི་བས་
མི་ཚུགས་པའི་ས་སྒྲོགས་བཅའ་ཀྱང་མི་རྟེན་པས། ལུལ་གང་དུ་བསྐད་ཀྱང་ངེས་པར་དུ་འཆི་
དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་དུས་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་འཆི་དགོས་པ་ནི། །མི་རྟག་པའི་ཆོམས་ལས། བྱང་
དང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཇི་སྟེད་པ། །ཀྱན་གྱིས་ལུས་འདི་བཏང་ནས་འགོ་བ་དང་། །དེ་ཀྱན་
འཇིག་པར་མཁས་པས་རྟོགས་གིས་ཏེ། །ཆོས་ལ་གནས་གིས་ངེས་པར་སྤྱད་བ་སྟོང་། །ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར། སྤར་བྱང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཤི་ནས་ད་ལྟ་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་ཐལ་ཟེན་
ཅིང་། ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ངང་ཚུལ་དེ་ལས་མི་འདའ་བས། དུས་
གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་ངེས་པར་དུ་འཆི་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ལུས་ཇི་འདྲ་ཞིག་སྤངས་ཀྱང་འཆི་དགོས་པ་ནི། གང་ཡང་སངས་རྒྱས་རང་
སངས་རྒྱས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱང་། །སྐྱེ་ལུས་འདི་ནི་སྤོང་མཛད་ན། །སྐྱེ་བོ་
པལ་བ་སྟོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤར་བྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
འཆི་མེད་དོ་ཇི་འདྲ་སྐྱེ་བཞེས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤང་ན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་བསྟན་ན། །སྐྱེ་བོ་པལ་
པ་བདག་འདྲ་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས་པས། ལུས་བཟང་ངན་ཇི་འདྲ་ཞིག་སྤངས་ཀྱང་ངེས་པར་དུ་འཆི་
དགོས་སོ། །དེར་མ་ཟད་བཤེས་སྤྱིངས་ལས། ས་དང་ལྷན་པོ་རྒྱ་མཆོ་ཉི་མ་བདུན། །འབར་བས་
བསྐྱེགས་པས་ལུས་ཅན་འདི་དག་ཀྱང་། །ཐལ་བ་ཡང་ནི་ལུས་པར་མི་འགྱུར་ན། །ཤིན་ཏུ་ཉམ་
ཚུང་མི་རྣམས་སྟོས་ཅི་འཆོལ། །ཞེས་སྤལ་མཁའ་གསུངས་པའི་ལུས་ཅན་རི་སྤྱིང་སོགས་ཀྱང་འཆིག་
ནས་ལུལ་མེད་དུ་སོང་བའི་དུས་ངེས་པར་དུ་འབྱུང་ན། ཉམ་ཚུང་ཚུ་བྱར་ལྟ་བུའི་ལུས་སོག་ལྟ་ཅི་

སྒྲོལ་པར་གསུངས་པས། ཉག་ཞེན་ཆེར་མི་རུང་ངོ་། །

བཞི་པ་ཐབས་རི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་འཆི་བ་ནི། །བྲག་འབངས་པའི་མདོ་ལས། སངས་
 རྒྱུ་གྱི་ཤེས་རབ་དང་རྩ་འབྲུལ་སོགས་ལས་ཀྱང་མི་རྟག་པ་ཉིད་སྟོབས་ཆེ་ཚུལ་འཐད་པ་དང་
 བཅས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར། འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་ན་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་སྟོབས་
 གཅིག་དུ་བྱིལ་ཀྱང་ཅི་ཡང་མཛད་དུ་མེད་ཅིང་། དེ་མེད་ན་སྤྲན་དང་རིམ་གྱོ་སོགས་ཐབས་
 གཞན་དང་གཞན་གྱིས་ལྟ་ཅི་སྟོས་པས། ཆེ་ཟད་ནས་འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་ན་ཐབས་རི་ལྟར་
 བྱས་ཀྱང་མི་ཐན་པར་ངེས་པར་དུ་འཆི་དགོས་སོ། །

ལྷ་མཆོན་གཉིས་པ་ཆེ་ལ་བསྟོན་པ་མེད་ཅིང་འཁྲིད་བྱེད་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་
 པ་ནི། སྟེན་འཇུག་ལས། ཉིན་མཆོན་སྟོན་པ་ཡོང་མེད་པར། །ཆེ་འདི་རྟག་ཏུ་གོད་འགྱུར་
 བེང་། །བསྟོན་པ་འང་གྲུད་ནས་འོངས་མེད་ན། །བདག་ལྟ་འཆི་བར་ཅིས་མི་འགྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། ལར་ནས་སྟིགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་ཆེས་མུར་དུ་ཞིག་ལས་མེད་ལ། དེ་ནས་
 གྲང་དུ་མ་ཞིག་སོང་ཟེན་ཅིང་། ཆེ་ལྟག་ཏུར་བཤད་ཡོད་པ་ལ་འང་པར་ནི་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་འཇོད་ལ།
 ཚུར་ནི་རྒྱད་ཅིག་གྲང་བསྟན་དུ་མེད་པས། ཅི་དེ་ཕྱིར་འཆི་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་མུར་དུ་འཆི་བ་ལས་
 མ་འདས་སོ། །

གསུམ་པ་གསེན་པའི་ཆེ་ཡང་ཆོས་བྱ་ཡོང་མེད་པར་འཆི་བ་ནི། ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་སྐབ་
ཏུ་ཆུག་ཀྱང་གཞོན་དུས་ཆོས་མི་དན། ཆས་དུས་ཆོས་མི་རུས། བར་གྱི་ཆེ་ལའང་རང་གཉིད་
ཆུགས་སོགས་གྲིས་བཅད་དེ་ཆོས་ལ་པན་བ་ལོ་དེ་ལྷང་ཙམ་ཡང་མི་འོང་བས། ལོང་ཡོད་བྱར་
མི་བྱུང་ངོ་། །འདི་དེས་པར་འཆི་བའི་རྒྱ་མཚན་དུ་རི་རྩར་འབྲེལ་སྟུང་ན། དམ་པ་འགའི་གསུང་
རྒྱུན་ལས། སྐབས་འདིར་འཆི་བ་སྤྱི་ཙམ་མིན་པར་ཆོས་མེད་དུ་དེས་པར་འཆི་བའི་རྒྱ་མཚན་དུ་
རྩར་རྒྱ་ཡིན་པས། ཐད་ཀར་མ་འབྲེལ་བའི་སྟོན་མེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །འདི་གོ་རྒྱ་ཆེ་ཡང་དེ་

ལྟར་བྱས་ཆོ་རྒྱུ་མཚན་སྤྲ་མ་གཉིས་ཀྱང་ཆོས་མེད་དུ་ངེས་པར་དུ་འཆི་བའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་སྦྱར་
དགོས་པས། ཅུང་མི་བདེའོ། །དེས་ན་ངེས་པར་འཆི་བའི་རྒྱུ་མཚན་དངོས་མིན་གྱི་འཕྲོས་དོན་
དུ་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་སྤྲ་མ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པར་དུ་འཆི་བར་འདུག་
ཀྱང་། པར་ཅམ་མི་འཆི་བས། དེའི་རིང་ལ་ཆོས་དལ་གྱིས་བསྐྱབ་པས་ཆོག་སྟམ་པའི་བྱི་བཞོལ་
གྱི་ལེ་ལོ་སྐྱེ་སྤྱད་པས་དེ་འགོག་པའི་ཆེད་དུའོ། །ཞེས་བྱས་ན་རུང་ངམ་སྟམ་སྟེ། དཔྱད་དོ། །

གཉིས་པ་ཐག་བཅད་པ་གཅིག་ནི། དེ་ལྟར་ངེས་པར་དུ་འཆི་ན་འཆི་ཆོས་ཤིག་བསྐྱབ་
དགོས་པས། ཆོས་བྱ་བར་ཐག་བཅད་ལ། བཅད་པ་ལྟར་དུ་ལག་ལེན་ལ་བཀལ་ནས་འཆི་ཆེ་ཆེ་མི་
འཇིགས་པའི་གདངས་ཐོབ་པ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་བྱ་དགོས་ཏེ། མདོ་ལས། འཆི་བདག་རྒྱལ་པོ་
མི་བཟད་པ། །རི་སྤྱོད་མ་འོངས་བར་དུ་ནི། །དེ་སྤྱོད་ལེགས་པར་སྦྱད་བྱོས་ལ། །བྱི་ནས་གཏུང་
བར་མ་བྱེད་ཅིག །ཅེས་གདམས་པ་ལྟར་རོ། །

རྩ་བ་གཉིས་པ་ནས་འཆི་ངེས་མེད་སེམས་པ་ལའང་གཉིས། །མཚན་བྱའི་དོན་སེམས་
པ་དང་། །མཚན་བྱེད་གྱི་དཔེ་སེམས་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱུ་མཚན་གསུམ་སེམས་པ་དང་། །ཐག་
བཅད་པ་གཅིག་སེམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོར་སྦྱར་འཇམ་སྤྱིང་དང་སྒྲོས་
སྟྙགས་དུས་གྱི་ཆེ་ལ་ངེས་པ་མེད་པས་ནས་འཆི་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་ནི། མདོ་དལས། འདི་ན་
མ་ངེས་ཐ་མར་ནི། །ལོ་བརྒྱ་དང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱིང་གཞན་དང་
མི་འབྲ་བར་འཇམ་སྤྱིང་གི་ཆེ་ལ་ནི་ངེས་པ་གཏན་ནས་མེད་པ་སྟེ། དང་པོ་ནི་ལོ་གངས་དཔག་
ཏུ་མེད་པའང་ཐུབ་ལ། ཐ་མར་ནི་ལོ་བརྒྱ་ལའང་རིང་མཐའ་བྱེད་དགོས་པའི་དུས་འབྱུང་བས་
སོ། །དེ་ལྟར་སྦྱར་འཇམ་སྤྱིང་གི་ཆེ་ལ་ངེས་པ་མེད་པར་མ་ཟད་སྒྲོས་སྟྙགས་དུས་གྱི་ཆེ་ལ་ནི་དེ་
བས་ཀྱང་ངེས་པ་མེད་དེ། རི་ཅམ་གྱིས་སྟྙགས་མར་སོང་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་ཆེ་སྟོག་ལ་མི་དང་མི་
མིན་གྱི་གཞོན་པ་བདོ་ཞིང་། སྟགས་དང་སྦྱན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱས་པ་ཆེར་ཉམས་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་འཆི་རྒྱུ་མང་ཁིང་གསོན་རྒྱུ་ཉུང་བས་ནམ་འཆི་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་ནི། ནང་གི་འཆི་རྒྱུ་ནད་རིགས་བཞི་བརྒྱ་ཙུ་བཞི་ལ་སོགས་པ་དང་། ཕྱི་འཆི་རྒྱུ་བགེགས་རིགས་སྟོང་ཐལ་བརྒྱད་ཙུ་ལ་སོགས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་མང་ཁིང་། གསོན་རྒྱུ་ནི་སྤྲོ་ལ་སོགས་པ་ཉུང་ཟད་ཅིག་ལས་མེད་ལ། གསོན་རྒྱུ་དུ་རྩྭ་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་འཆི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་སྐབས་ཡོད་པས། འཆི་རྒྱུ་དུ་མི་འགོ་བ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། འཆི་རྒྱུ་མང་ཡང་ལུས་སྟོག་རྒྱུ་འབྲུག་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཙུང་ཟད་སྟེ་མོད་ཀྱང་། དེ་མིན་པས་ཤིན་ཏུ་ཡང་གཞོན་སྟེ་བ་སྟེ། སྟོག་ནི་ཚུ་བྱར་འབྲ་བ་ཡིན། །ཞེས་ཚུ་བྱར་ལྟར་འཇིགས་སྟེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ནམ་འཆི་ལ་ངེས་པ་གཏན་ནས་མེད་པས། དེ་རིང་མི་འཆི་བའི་ངེས་པ་ཡང་མི་སྟངས་ལ། དེའི་ཕྱིར་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་ཆོས་རྣམ་དག་ཅིག་བསྐྱབ་པོ་སྟེ་དུ་ཐག་བཅད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་མཆོན་བྱེད་དཔེ་སེམས་པ་ནི། རྒྱུང་དམར་གྱི་དཀྱིལ་ན་གནས་པའི་མར་མེ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། མཆོན་ལུགས་མི་འབྲ་བ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་ནི། ཀོང་བུའི་ནང་ན་སྐྱུ་མང་ཉུང་རི་ཡོད་མ་ངེས་པས་དེ་ནས་ཤི་ལ་ངེས་བཟུང་བྱར་མེད་པ་ལྟར། ཆེ་རིང་བྱང་རི་ཡོད་མ་ངེས་པས་ནམ་འཆི་ལ་ངེས་བཟུང་བྱར་མེད་པ་སྟེ། དེ་ལ་དགོངས་ནས། སང་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་མ་གཉིས། །སྟོན་དུ་གང་སྟེ་གཏོལ་མེད་པས། སང་གི་ཆོས་ལ་མ་འབད་པར། །ཕྱི་མའི་དོན་ལ་འབད་པར་རིགས། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱུ་མང་ཉུང་གི་ཆད་རྟོགས་ཀྱང་རྒྱུང་གིས་ནམ་གསོད་ཆ་མ་འཆལ་བས་ནམ་འཆི་ལ་ངེས་བཟུང་བྱར་མེད་པ་ལྟར། ཆེ་རིང་བྱང་གི་ཆད་རྟོགས་སུ་ཚུགས་ཀྱང་ཕྱི་ནང་གི་འཆི་རྒྱུ་བྱུག་ལྟར་འཇུབ་པས་ནམ་འཆི་ལ་ངེས་བཟུང་བྱར་མེད་པ་སྟེ། རིན་ཆེན་སྤངས་པ་

ལས། འཆི་བའི་སྐྱོན་ནི་མང་བ་སྟེ། །གསོན་བའི་སྐྱོན་ནི་ཉུང་ཟད་ཅིག །དེ་དག་ཐམས་ཅད་འཆི་
བའི་ཡང་། །དེ་བས་ཉག་ཏུ་ཆོས་མཛོད་ཅིག །ཅེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། མར་མེ་དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་བས་རྒྱུད་གིས་གཞིགས་སྤྲོད་ཞིང་། དེ་སྤྲོད་
བས་ནས་འཆི་ལ་ངེས་བཟུང་བྱར་མེད་བ་ལྟར། ལུས་སྒོག་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་བས་སྐྱོན་གྱིས་
འཇིགས་སྤྲོད་ཞིང་། དེ་སྤྲོད་བས་ནས་འཆི་ལ་ངེས་བཟུང་བྱར་མེད་བ་སྟེ། དཔལ་མགོན་གྲུས། ཆེ་
ནི་གཞོན་མང་རྒྱུད་གིས་བཏབ་བ་ཡི། །ཆུ་ཡི་ཆུ་བྱར་བས་ཀྱང་མི་ཉག་ན། །དབྱུགས་འབྱུང་
དབྱུགས་རྒྱུ་གཉིད་གྱིས་ལོག་བ་ལས། སད་ཁོམ་གང་ལགས་དེ་ནི་ངོ་མཆར་ཆེ། །ཞེས་
སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་དངོས་པོ་ལ་དེ་རིང་འཆི་མི་འཆི་གང་དུའང་མཐའ་མི་ཆོད་མོད། འོན་ཏེ་
རང་གིས་བྱི་མའི་ཕྱོགས་བཟུང་ནས་དེ་རིང་མི་འཆི་བར་ཐག་བཅད་དུ་རུང་ན་སྤྲོད་མའི་ཕྱོགས་
བཟུང་ནས་དེ་རིང་འཆི་བར་ཐག་བཅད་དུ་མི་རུང་བ་ཅི་ཡང་མེད་པས། ཉན་རེ་ཞིང་ཡང་དེ་རིང་
འཆི་སྟམ་དུ་ཐག་བཅད་དགོས་སོ། །

ཙ་བ་གསུམ་པ་འཆི་ཆེ་ཆོས་མིན་གྱིས་མི་པན་པར་བསམ་བ་ལའང་གཉིས། རྒྱ་མཆོན་
གསུམ་བསམ་བ་དང་། ཐག་བཅད་བ་གཅིག་བསམ་བ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནོར་
གྱིས་མི་པན་བ་ནི། རི་སྐད་དུ། རི་ལུང་བ་གསེར་གྱིས་བཀང་ན་ཡང་། །རང་འཆི་དུས་ཉིལ་ཙམ་
འཁྱེར་དབང་མེད། །ཅེས་གསུངས་བ་ལྟར། །ནོར་གྱི་ལུང་པོ་རི་པོ་ཙམ་བདོག་ཀྱང་ཉིལ་གྱི་ཆ་
ཤས་ཙམ་ཡང་འཁྱེར་དབང་མེད་པས། འཆི་བའི་ཆེ་ན་ནོར་ལོངས་སྟོད་གང་གིས་ཀྱང་ཉུང་ཟད་
ཀྱང་པན་བ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་གཉིན་བཤེས་གྱིས་མི་པན་བ་ནི། གཅེས་ཤིང་པངས་བའི་གཉིན་བཤེས་རི་
ཙམ་མང་ཡང་གཅིག་ཀྱང་འཁྱེར་དུ་མེད་པར་རང་ཉིད་གཅིག་ཕུ་འཁྱོད་གོས་ཏེ། སྟོད་འཇུག་
ལས། སྟེ་ན་དེ་ཉིད་གཅིག་སྟེ་ཞིང་། །འཆི་ནའང་དེ་ཉིད་གཅིག་འཆི་བས། །སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྲུག་

གཞན་མི་ལེན་ན། །གོགས་བྱེད་མཛའ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་ད་ལྟའི་གཉེན་དང་
མཛའ་བཤེས་སུ་རྩལ་འདི་དག་ནི་ཟ་གོགས་དང་འབྲུང་གོགས་ཙམ་ཞིག་ལས། གལ་འགག་ཆེ་
ཤོས་འཆི་དུས་སུ་ཕན་མི་བྱུང་བས་བསྐྱེད་འབའ་ཞིག་གོ། །

གསུམ་པ་ལུས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ཕན་པ་ནི། རི་ལྟར་མགོན་ཁང་བཞག་ནས་མགོན་པོ་ཆས་
དགོས་པ་དང་འདྲ་བར་ལུས་བཞག་ནས་སེམས་དེངས་དགོས་པས། འཆི་བའི་ཆེན་ལྷན་ཅིག་
སྐྱེས་པའི་ལུས་འདིས་ཀྱང་མི་ཕན་ན། གཞན་གྱིས་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་སྒྲུམ་དུ་བསམ།

གཉིས་པ་ཐག་བཅད་པ་གཅིག་ནི། དེ་ལྟར་རང་འཆི་བའི་ཆེན་ཨོར་མོངས་སྤྱོད། གཉེན་
ཉི་དུ། གཟུགས་ལང་ཆེ་སོགས་འདིའི་ཕྱན་ཆོག་གིས་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་ཞིང་། ཐ་ན་ལྷན་ཅིག་
འགོགས་པའི་ལུས་འདིས་ཀྱང་མི་ཕན་པས། ཕན་དེས་ཀྱི་ཆོས་རྣམ་དག་ཉག་གཅིག་རྩལ་པ་ཅི་
ཡོད་ཀྱིས་བསྐྱུབ་པར་བྱའོ་སྒྲུམ་དུ་ཐག་བཅད་པར་བྱ་སྟེ། རྩེ་མི་ལས། ལར་ཐམས་ཅད་བཞག་
ནས་འགོ་བ་ལ། །དུས་ད་ལྟ་བཞག་ན་དོན་ཅན་ལགས། །ཞེས་ཆེ་འདི་སྤང་གི་བདེ་སྤྱོད་སྒྲུན་
གསུམ་དང་ལྟོ་གོས་གཏམ་གསུམ་སོགས་ཐམས་ཅད་རིང་མིན་དབང་མེད་ཙམ་སྟེ་བཞག་ནས་
འགོ་དགོས་པས་དེ་བས་ད་ལྟ་ནས་བཞག་སྟེ་ཆོས་ལ་འབད་ན་དོན་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །དེས་
ན་གང་ནས་རི་ལྟར་བསམས་ཀྱང་མཐའ་གཅིག་དུ་ཕན་པ་ཆོས་ལས་མི་འདུག་པས། ཆོས་རྣམ་
དག་ཅིག་ཅི་ནས་ཀྱང་བསྐྱུབ་པར་བྱའོ་སྒྲུམ་དུ་སྒྲོ་ཕྱགས་ཆོས་ལ་གཏོད། ཆོས་ཁོ་ནས་འཆོ་བ་
རི་ལྟར་བྱིད་སྒྲུམ་པ་བྱུང་ན། གཞན་ལ་སྤང་དགོས་བྱུང་ཡང་སྒྲུམ་དུ་ཆོས་ཕྱགས་སྤང་ལ་གཏོད།
སྤང་བས་རི་ལྟར་འཆོ་སྒྲུམ་པ་བྱུང་ན་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་ལྟོགས་གིར་འཆི་ཡང་བཟོད་སྒྲུམ་དུ་སྤང་
ཕྱགས་ཤི་ལ་གཏོད་པ་སོགས་ཏེ། བཀའ་གདམས་ཕྱགས་ནོར་བཙུ་ལ་སྒྲོ་གདངས་འཆའ་བ་ནི་
གང་ལས་ཀྱང་གནད་དུ་ཆེདོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་འཆོ་བས་མོངས་པར་ལྟ་ཞོག་གི་རི་ལྟར་ཕྱག་
ཁྲིད་ནས་བོང་བྱ་ཐོན་པ་དང་འདྲ་བར་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་ཁྱད་དུ་ཐོན་པ་ཞིག་མོད་ལ་འོང་བ་ཡིན་

གསུང་། མདོར་ན་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པ་ལྟོ་དགོས་པས། དེར་པན་ངེས་ཀྱི་ཆོས་ཞིག་བསྐྱབ་དགོས།
ནམ་འགྲོར་གཏོལ་མེད་པས། ད་ལྟ་ནམ་བསྐྱབ་དགོས། འགྲོ་ཆེ་ཆོས་མིན་གྱིས་མི་པན་པས།
ཆོས་འབའ་ཞིག་བསྐྱབ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། ཆོ་ལྡན་ཁྱོད་གྱིས་བདག་
ལ་པན་འདོད་ན། །ཆེ་འདིའི་ཟ་ཆོས་རྗེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཕྱིད། །འཛིག་ཉེན་ཕྱི་མ་ངེས་པར་འགྲོ་
འཆལ་བས། །དེ་ཕྱིར་ཕྱི་མ་དོན་དུ་གཉེར་བར་རིགས། །ཞེས་རང་གིས་རང་ལ་སྤྱོད་བཅེ་བ་
ཞིག་ཡོད་ན་ཆེ་འདི་མི་ལམ་ཙམ་ལ་མ་ཆགས་པར་བྱལ་རིང་ཕྱི་མ་པན་གྱི་དོན་ལ་མཐའ་གཅིག་
དུ་འབད་རིགས་པར་གསུངས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཀྱང་། བག་མེད་པར་གནས་
པར་མ་བྱེད་ཅིག །ཕྱིས་འཆི་བའི་ཆེ་ན་འགྲོད་པར་འགྱུར་བའི་ལས་མ་བྱེད་དང་། འདི་ནི་ངས་
ཁྱེད་རྣམས་ལ་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་རྗེས་སྤྱི་གདམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བདག་ཅག་འཆི་རྒྱུ་མ་
བློས་པར་བག་ཡངས་སྤྱི་འདུག་པ་ལ་སྤྱགས་བཅེ་བས་མི་བཟོད་ནས་ཕྱག་ཐལ་མོ་མ་ཀེར་ཙམ་
གྱི་ཆོད་དུ་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་རྗེས་སྤྱི་གདམས་པ་ལྟར་རོ། །གསུང་རུས་པ་ཅན་འདི་ལ་མཛོ་
བསམ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བཏང་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་འཆི་བའི་རྣམ་པ་བསྐྱོམ་པ་ལ། དངོས་དང་། ཐོགས་དབྱུང་བའི་ཐབས་
སོ། །དང་པོ་ནི། འཆི་བར་འབྲེལ་ཡང་འཆི་ལྷགས་མི་འབྲེལ་བ་མང་བས། དེའི་རྣམ་པ་སྐྱོམ་ལྷགས་
ཀྱང་མང་མོད་ཀྱི། འདིར་ནི་ནད་གྱིས་ཐེབས་ནས་འཆི་བ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། སྤྱན་དང་རིམ་གྱི་
སོགས་བཅོས་ཀ་རྗེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་མི་པན་པར་རྗེ་རྣམས་ལ་སོང་སྟེ་ད་ནི་མི་འཆི་བར་
འདུག་སྟམ་དུ་འཆི་བར་ནི་ཤེས། འཆི་དུས་པན་པའི་ཆོས་བྱས་པར་ནི་མི་བློ། སྤྱིར་བྱས་ཀྱི་
སྤྱིག་པའི་ལས་ལ་ནི་འགྲོད། སྤྱིར་དུ་སྤྱག་པའི་གཉེན་ཉེ་དུ་དང་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་དང་
གཏན་བྲལ་དུ་འགྲོ་བར་ནི་ཤེས། གར་འགྲོ་དང་འདིར་འགྲོའི་གཏོལ་དང་ནི་བྲལ། མཛའ་བཤེས་
དང་ཉེ་དུས་མཐའ་བསྐྱོར་ཉེ་དུ་བའི་གདོང་ལ་ནི་ལྟ། དེ་དག་ལ་ཡིད་ནི་བློང་། ཕྱི་རན་དང་སྤྱག་

བསྐྱལ་གྱིས་ནི་གཟེར། འགྲོར་ནི་མི་འདོད། མི་འགྲོ་བའི་དབང་ནི་མེད། གཤེན་རྩེའི་ཞགས་
བས་ནི་ཟེན། །མལ་གྱི་ཐ་མར་ནི་ཉལ། གཏམ་གྱི་ཐ་མར་ནི་སྒྲ། འབྱུང་བ་ནི་བསྐྱུས། །དབུགས་
ཀྱི་རྒྱ་བ་ནི་ཆད། །རྣམ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ནི་ཐོན། །ལུས་ཀྱི་ཁང་སྟོང་ནི་བཞག །དེ་ལ་རོ་ཞེས་
འཛིགས་སྒྲ་དང་སྒྲུག་སྟོ་བར་ནི་བྱེད། རྒྱབ་ཏུ་འཁུར་ནས་མཆད་སར་ནི་འདོར། །ཡན་ལག་
དང་ཉིང་ལག་སོགས་ནི་སིལ་བྱར་ཕྱལ་ཏེ་བྲ་བྲི་སོགས་ལ་ནི་བྱིན། དེ་དག་གིས་ནི་ཐོས་ཏེ་ཆ་
ཤས་ཕྱ་མོ་ཅམ་ཡང་ཤུལ་མི་ལྷག་པའི་དུས་ཤིག་གཏོན་མི་ཐ་བར་སྒྱར་དུ་འོངས་ཤིང་ཐ་ན་མིང་
འདི་ཡང་མི་གྲག་པའི་དུས་ཤིག་ངེས་པར་དུ་འོང་བ་ན་ཅི་ལ་ཆགས་སྐྱམ་དུ་སྐྱོ་ཤས་སྒྲང་སྒྲང་
བ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱོམ་མོ། །རྩེ་པ་བོང་ཁས་མཛད་པའི་མི་ཉག་བཞུ་བསྐྱལ་སྟོང་གི་ཐུར་
མ་འདིར་བྲངས་ནས་བསམས་ན་ཤིན་ཏུ་ཁྲད་ཆེ་བར་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་འཆི་བ་མི་ཉག་པ་ཞེས་
ཡང་བའི་སྒྲང་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་རང་རེའི་མདུན་ན་ལྷག་ནས་ཡོད་བཞིན་དུ་ད་དུང་སྒྲང་བ་སྐྱིད་
མདོག་གིས་བག་ཡངས་སུ་སྟོད་སྟོད་བ་ནི། བ་དམ་བས། ཉགས་ཀྱི་དབུས་ན་སྤྲུམ་སྐྱིད་སྐྱམ་
བྱེད། །ཉགས་མཐའ་མེ་ཡིས་བསྐྱོར་རོ་དྲིང་རི་བ། །ཞེས་དང་། རྩེ་རིན་པོ་ཆེས། ས་དང་བར་སྒྲང་
ནས་མཁས་མི་མཆོན་པའི། །སྟོབས་ཆེན་མེ་ལྷེས་འཁོར་བའི་ཉགས་ཁྲོད་ཀྱི། །སྟོག་ཆགས་
རྣམས་ཀྱིས་གནས་དེར་བག་པལ་ནས། །སོས་དལ་བདེ་བར་འདུག་པ་རྩེ་ལྟར་འོས། །ཞེས་གང་
གསུངས་པ་རང་ཐོག་ཏུ་འབབ་སྒྲང་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒར་ལྟར་བསྐྱོམས་ཀྱང་སྐྱེར་མི་ཉན་ན། །མི་གཞན་དག་གི་བའི་སར་
བྱིན་ཏེ་མིག་གིས་ལེགས་པར་བལྟས་ནས་བདག་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཅན་ནོ་སྐྱམ་པ་བྱས་
ན་ཡིད་འགྱུར་གྱི་སྟོང་བ་ཐོན་འོང་གསུངས་ཏེ། སྟོད་འཇུག་ལས། དུར་ཁྲོད་སོང་ནས་གཞན་
དག་ནི། །རུས་གོང་དག་དང་བདག་གི་ལུས། །འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་དག་ཏུ་ནི། །ནམ་ཞིག་
མགོ་སྐྱམས་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བའི་མན་ངག་གོ། །གཞན་ཡང་ན་ཆོད་གཞོན་པ་

ལ་གདེངས་བཅོམ་ནས་པར་ཅམ་མི་འཆི་སྟམ་པ་འདུག་ན་ནི། །རང་ལས་གཞོན་པ་ཇི་སྟེན་ཤི་
བ་རྣམས་ཡིད་ལ་ཤར་ནས་དང་། བད་མེད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་གནས་སྐབས་མི་འཆི་
སྟམ་པ་འདུག་ན་ནི་སྟེང་གདོན་སོགས་ཀྱིས་སྒྲོ་བྱར་དུ་ཤི་བ་རྣམས་རྗེས་སུ་བྲན་ནས་སྒྲོག་
སྟེ། སྐབས་གཞན་དུའང་དེས་མཚན་ནས་སོ། །འདི་དག་ལ་དེས་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་ཡང་མང་པོ་
ཞིག་འདུག་པ་ལས་འགའ་ཅམ་བཞོད་ན། དང་པོ་ནི། ཉེས་ཅན་གསོད་སར་འཁྲིད་པ་ན་གོམ་
པ་རེ་རེས་ཀྱང་བསད་པ་ལ་ཉེ་བ་ལྟར། རང་རེ་སྟེས་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ་འཆི་བ་ལ་མངོན་
དུ་ཕྱོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགྲོ་ཞིང་དེའང་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་སོང་བས་ཀྱང་འཆི་བ་ལ་རྗེ་ཉེར་
གཏུགས་ནས་འགྲོ་བ་ཡིན་གསུང་།

གཉིས་པ་ནི། ཀྱང་སྟོབས་པོ་ཆེས་མདའ་འཕངས་ན་སྤྱར་བར་འགྲོ་སྟེ། དེ་ལས་ཀྱང་
རང་རེའི་ཆེ་འགྲོ་བ་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་སྤྱར་གསུང་།

གསུམ་པ་ནི། ཐག་ག་བས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་སྟུན་ཉག་མ་རེ་རེ་བཅུག་ནས་དལ་གྱིས་འཐག་
ལུགས་ལ་བལྟས་ན་ཆར་བའི་དུས་སྐབས་ནམ་ཞིག་ན་འོང་སྟམ་པ་སྟེ་ཡང་སྟུན་གཅིག་བཅུག་
གཉིས་བཅུག་གིས་རིང་མིན་ཆར་ནས་འོང་བ་ལྟར། ལོ་བརྒྱ་སྤག་ཅམ་ཐུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ཀྱང་ཉིན་ཞག་གཅིག་སོང་གཉིས་སོང་གིས་མི་ཆེ་ཡུད་ཀྱིས་རྫོགས་ནས་འོང་བ་ཡིན་གསུང་།

བཞི་པ་ནི། བཞོད་བྱེད་ཀྱི་རྐང་པ་ཐུང་དུ་ཞིག་ལས་མེད་རུང་རིམ་གྱིས་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་
བཞོད་པས་བཞོད་བྱའི་ས་ཁྲོན་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་ཡང་སྤྱར་དུ་ཆོད་ནས་འོང་བ་ལྟར། རང་རེའི་ཆེ་
ཆད་ཡུན་རིང་པོ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་རུང་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་བར་མ་ཆད་དུ་འདུག་པས་ཡུན་
རིང་མི་འགོར་བར་དར་ཅིག་ལ་རྫོགས་འགྲོ་བ་ཡིན་གསུང་།

ལྔ་པ་ནི། མར་མེ་ཇི་ཅམ་འབར་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་སྟུམ་རྫོགས་ཤིང་། སྟུམ་ཇི་ཅམ་རྫོགས་
པ་དེ་ཅམ་གྱིས་ཤི་བ་ལ་ཉེ་བ་ལྟར། རང་རེ་ཇི་ཅམ་འཆོ་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་ཆེ་རྫོགས་ཤིང་། ཆེ་རྗེ་

ཅམ་ཇོགས་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་འཆི་བ་ལ་ཉེ་བས། བྱི་མར་བྱོགས་ནས་མི་འགོ་བའི་གོ་སྐབས་སྐད་
ཅིག་ཀྱང་མེད་གསུང་སྟེ། མདོར་ན་དུས་ཇི་ཅམ་སོང་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་འཆི་བ་ལ་ཉེ་ཞེས་པ་ར་བ་
ཆེན་པོས་སོ། །

ལྷག་པ་ནི། གཤམ་དང་བཅས་པའི་གཟིངས་ཀྱི་ནང་ལ་བསྐྱད་ནས་ཚུ་སྤྱང་གི་གཞུང་ལ་
 ཆས་པ་ན་མྱོ་ལ་ཐད་སོར་སྤྲོད་པ་འདྲ་ཞིག་མངོན་ཡང་དོན་ལ་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་སོང་ནས་ཡོད་པ་
 ལྟར་རང་རེས་ཆེ་ཐད་པ་མ་ཆོར་ཡང་དོན་ལ་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་ཐད་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་གསུང་།

བདུན་པ་ནི། བཤས་རང་ཚུད་པའི་སྤྲུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཅིག་གསོད་གཉིས་
གསོད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་གསོད་པ་ལྟར། ༥་ལྟའི་མི་རྣམས་གཅིག་ཤི་གཉིས་ཤིས་ཐམས་ཅད་ཤི་
དགོས་ན། རང་གཅིག་སྤུ་མ་ཤི་བར་ག་ལ་སྟོད་གསུང་།

བརྒྱད་པ་ནི། ལུང་ལྷ་བ་ནི་མིན་ཏུ་ཉམ་ཚུང་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ས་ད་ལྟ་འོད་འཆོར་
རེར་འདུག་ཀྱང་རྒྱན་རིང་པོར་གནས་པའི་རེ་བ་སྤུ་ལའང་མེད་པ་ལྟར། དེ་ལས་ཀྱང་ཉམ་ཚུང་
བའི་ལུས་སྟོག་མིན་ཏུ་མི་བརྟན་པ་འདིས་སྐྱེས་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་མ་མི་བར་སྟོད་པ་ནི་མིན་ཏུ་
ཡང་ངོ་མཆར་ཆེ་ན། ད་ནི་ཡུན་རིང་པོར་སྟོད་པའི་རེ་བ་ག་ལ་ཡོད་དེ། དེ་རིང་རང་ཡང་འཆི་
ཉིན་གདའ་གསུང་།

དགྲ་པ་ནི། མི་ཞིག་གཡང་སར་སྐྱང་ན་རིང་མིན་ས་ལ་བདེབས་ཏེ་འཆི་བར་མཐོང་
ནས་འདིགས་ཤིང་སྐྱག་པས་སྐད་ངན་མི་བཟད་པ་འཆོར་བར་འཕྱར་བ་ལྟར། རང་རེ་ཡང་སྐྱེ་
བའི་གཡང་ལ་སྐྱངས་ནས་ཡོད་པས་རིང་མིན་འཆི་བའི་ས་གཞི་ལ་བདེབས་ཏེ་སློག་དང་བྲལ་
བའི་སྐྱག་བསྐལ་གྱི་ཆོར་བ་སྟོང་དགོས་ན་ཅི་འུ་མེད་མི་འདིགས་ཏེ། ཡིགས་པར་བསམས་ན་
འདིགས་ཤིང་སྐྱག་པས་སྐད་ངན་འཆོར་དགོས་པའི་ཆོད་ཏུ་གདའ་གསུང་།

བཅུ་པ་ནི། རང་མ་སྒྲིང་དང་ཐུ་སྤོན་མཉམ་པའི་རི་ཆེན་པོ་ཞིག་རང་གི་ཐོག་ཏུ་སྤྱར་ཡོང་།

ན་གང་དུ་འགྲོས་ཏེ་འགྲོས་ས་མེད་པ་ལྟར། འཆི་བདག་ལ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་འགྲོས་ས་མེད་པས།
ཤིན་ཏུ་སྦྱི་གཡའ་བའི་གནས་ཡིན་ནོ་གསུང་།

གཉིས་པ་ཤི་ནས་ངན་འགྲོར་ལྷུང་ན་ཅིར་འགྱུར་བསམ་པ་ལ་གཉིས། ངན་འགྲོར་འགྲོ་
བར་ཐག་ཆོད་ཚུལ་བསམས་པ་དང་། སོང་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་བཟོད་སྒྲགས་མེད་ལུགས་
སེམས་བཏོ། །དང་པོ་ནི། ད་ལྟ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་དོར་ཐོན་བྱ་ཤེས་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་བསམ་རྒྱ་
ཉོན་མོངས་དང་བྱེད་རྒྱ་སྤྲིག་པ་ལས་མི་འབྱུང་བ་འདི་ལས་དཔགས་ན་སྒྲོན་ཆད་མི་ཁོམ་པའི་
གནས་སུ་འབྱུངས་ཆེ་ལས་ངན་པ་སྤྲོ་ཆོག་ཤིག་བསགས་ཡོད་པ་ནི་ཐག་གིས་ཆོད་ལ། དེས་
ན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་བསགས་པའི་སྤྲིག་པས་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་དཔུལ་བར་གནས་
དགོས་པར་བཤད་ན་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་པ་དེ་ལྟ་བུས་སྒྲོས་མི་འཆལ་བས།
བདག་ལྟ་བུ་ནི་ངན་སོང་ལས་འགྲོ་ས་མེད་པ་སྟེ། རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་བ་ལྟས། སྐད་ཅིག་གཅིག་བྱས་
སྤྲིག་པས་ཀྱང་། །བསྐྱེད་པར་དཔུལ་བར་གནས་གསུངས་ན། ཐོག་མེད་འཁོར་བར་བསགས་
སྤྲིག་གིས། །བདེ་འགྲོར་མི་འགྲོ་སྒྲོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་ངན་
འགྲོའི་བྱེད་པ་པོ་ནི་སྤྲིག་སེམས་ཁོ་ན་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། དེ་ལྟ་ན་བདག་ལྟ་བུ་ལ་ནི་པལ་
ཆེར་སྤྲིག་སེམས་ལས་མི་འབྱུང་བ་སྟོ་ཁ་ནང་དུ་སྤྱོད་པས་རང་རྒྱུད་ལ་བལྟས་པས་ཤེས་ན་ཅིའི་
ཕྱིར་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ། དེར་མ་ཐད་ངན་སོང་དུ་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་ལས་ངན་པ་ནི་གང་བྱས་ཀྱང་
ཡུན་རིང་ལ་བྱུགས་དག་པ་སོགས་བསམ་སྦྱོར་ཅི་ཐད་ནས་ངན་འགྲོའི་རྒྱ་མེར་ངེས་སུ་ཡོད་ལ།
བདེ་འགྲོར་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་ལས་བཟང་པོ་ནི་བརྒྱ་ལམ་ན་ངེས་འགའ་ཅུ་ཡང་འབྱུང་དགའ་ཞིང་།
བྱས་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྦྱོར་དངོས་ཆ་མ་ཆང་བ་སོགས་གཟུགས་བརྟན་ཅུ་ལས་མི་འབྱུང་བ་
འདིས་ཀྱང་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བར་ཤེས་ཀྱས་པར་འདུག་སྟུང་དུ་ངེས་པ་མ་རྟེན་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱོམ།

གཉིས་པ་ནི། ངན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་བཟོད་བསམ་པ་ལ་དེའི་གནས་ཚུལ་

ཤེས་དགོས་པས། འདི་ལ་གསུམ། དཔུལ་བའི་སྤྱག་བསྐལ། ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ། དུང་
འགྲོའི་སྤྱག་བསྐལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ཆ་དཔུལ་གྱི་སྤྱག་རྒྱུ་བསྐལ། གང་དཔུལ་གྱི་སྤྱག་
རྒྱུ་བསྐལ། ཉི་འཁོར་བའི་སྤྱག་རྒྱུ་བསྐལ། ཉི་ཆེ་བའི་སྤྱག་རྒྱུ་བསྐལ་ལོ། །དང་པོ་
ལ། སྤྱིའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་། སོ་སོའི་སྤྱག་བསྐལ་ལོ། །དང་པོ་ལྷ་ལས། དང་པོ་སྤྱི་བྱེད་གྱི་
མེ་རབ་རྩ་ཆ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ནི། ཤིང་གཞན་གྱི་མེ་ལས་ཆེར་མའི་མེ་བདུན་འགྱུར་གྱིས་ཆ་
ཞིང་། དེ་ལས་ལ་ཆའི་མེ། དེ་ལས་དུས་མཐའི་མེ། དེ་ལས་དཔུལ་བའི་མེ་བདུན་འགྱུར་གྱིས་
ཆ་བར་གསུངས་ལ། དཔུལ་བའི་ནང་གསལ་ལའང་གོང་མ་གོང་མ་ལས་འོག་མ་འོག་མའི་མེ་
ཆེས་ཆ་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་དགོངས་ནས་རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་བ་ལྷས། གང་དང་སྤྱད་ན་རི་རབ་
ཀྱང་། །ཐལ་བ་ཡང་ནི་མི་ལུས་པ། །ཞེས་མནར་མེད་ཀྱི་མེ་དང་སྤྱད་ན། རི་རབ་ཀྱང་སྤྱད་ཅིག་
ལ་འཆོག་ནས་ཐལ་བ་ཅེས་ཡང་མི་ལུས་པར་གསུངས་སོ། །འོན་ཏེ་དཔུལ་བ་པའི་སེམས་ཅན་
རྣམས་འཆོག་ནས་མེད་དེ་མི་འགྲོ་བ་ནི་ལས་ཀྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པས་བྱས་བ་སྟེ།
བཤེས་སྤྱིངས་ལས། རི་སྤྱིད་མི་དགའི་ལས་ཟད་མ་གྱུར་པ། །དེ་སྤྱིད་སྟོག་དང་བྲལ་བར་མི་
འགྱུར་ངོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་བསྟེན་བྱའི་ལུས་ཤིན་རྩ་ཉམ་ཆུང་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ནི། རི་ལྟར་སྤྱི་བྱེད་ཀྱིས་
བན་པའི་ཤིང་སྐྱམ་པོ་ལ་མེ་འཁྱུད་སྐྱ་བ་དེ་ལྟར་དཔུལ་མེས་རེག་ཅེས་ནས་ལུས་ཐམས་ཅད་
ལ་སྤྱང་གིས་འཁྱུད་ཅིང་། རྩ་གསར་པ་དང་འདྲ་བར་མཆོན་གྱིས་གཞོམ་སྐྱ་བར་ཡང་ཡོད་པར་
བཤད་ངོ། །

གསུམ་པ་དཔུལ་སྤྱང་རྣམས་མི་སྤྱན་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ནི། ཨ་མ་སྤང་མགོ་དང་ཡག་
ཤག་པག་མགོ་ཟེར་བ་སོགས་ཤིན་རྩ་མི་སྤྱག་བའི་གཟུགས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་གསོད་རྒྱུ་ཀྱི་
སྐྱ་བསྐྱགས་པས་ཀྱང་དོན་སྤྱིང་གས་འགྲོ་བའི་ཆོད་ཅེས་དུ་ཡོད་ན། བརྟུང་བ་དང་བརྟེན་པ་

སོགས་ཀྱི་ཆེན་ལྷ་ཅི་སྟོས་ཏེ། སོག་ཆགས་ཕྱ་མོ་གཅན་གཟན་གདུག་པའི་ཁར་ཚུད་པ་ལས་
ཀྱང་འཛིགས་དངངས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་གསུང་།

བཞི་བ་ས་སྟོགས་རྣམས་ཡི་གར་མི་འོང་བའི་སྟུག་བསྐལ་ནི། ཇི་ལྟར་བསོད་ནམས་
ཀྱི་བདག་འབྲས་སུ་བྱུང་བའི་མཐོ་རིམ་ཀྱི་གནས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དེ་ལྟར་མི་དག་
བའི་བདག་འབྲས་བྱུ་བྱུང་བའི་ངན་སོང་གི་གནས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་ཞིང་འཛིགས་
སུ་རུང་བ་ཞིག་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། དེའང་ཆ་དཔྱལ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། ས་གཞི་མཐའ་དག་
ལྷགས་སྟེག་དམར་འབར་བ་ལ་མེ་ལྷེའི་སྒྲིང་བ་དྲག་ཏུ་འཕྱར་བ་སོགས་རང་རིམ་མཐོང་ན་མོད་
ལ་སྟོང་གས་ཏེ་འཆི་བ་ལས་འོས་མེད་པར་གསུངས།

ལྷ་བ་དུས་ཡུན་ཤིན་ཏུ་རིང་བའི་སྟུག་བསྐལ་ནི། ཆ་དཔྱལ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་ཆེ་ཆད་
ཐུང་ཤོས་ཡང་སོས་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དེའི་ཆེ་ཆད་མི་ལོར་བཅིས་ན་ཁྲག་ཁྲིག་ཆེན་པོ་གཅིག་
དང་། ཁྲག་ཁྲིག་དྲུག་། བེར་འབྲུམ་གཉིས་འོང་བར་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་འོག་མིན་ཀྱི་བདེ་
བ་ཇི་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་བ་དེ་ལྟར་དཔྱལ་བའི་སྟུག་བསྐལ་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པར་མདོ་
དན་བ་ཉེར་བཞག་སོགས་ནས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་བ་སོ་སའི་སྟུག་བསྐལ་བསམ་པ་ལ་བརྒྱད་དེ། ཡང་སོས། ཐིག་ནག་། བསྐྱས་
འཛོམས། རུ་འབོད། རུ་འབོད་ཆེན་པོ། ཆ་བ། རབ་ཏུ་ཆ་བ། བཞར་མེད་ཀྱི་སྟུག་བསྐལ་བསམ་
པའོ། །དང་པོ་ནི། དེར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་གཅིག་གིས་གཅིག་མཐོང་བ་ན་ཞེ་སྒྲིང་
དག་པོ་སྐྱེས་ཏེ་མཆོན་བསྐྱེད་རིམ་བྱས་ལ། མཐར་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་སེལ་
བྱར་འཐོར་ཏེ་ས་ལ་འབྱེལ་བ་ན་ཁྱེད་རྣམས་ཡང་སོས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་སྒྲ་འབྱུང་ཞིང་།
དེའི་རྒྱུ་གྱིས་སྦྲར་སོས་ཏེ་ཡང་སྒྲར་ལྟར་མཆོན་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྟུག་བསྐལ་ཉིན་མཆོན་
ཁོར་མོ་ཡུག་ཏུ་སྒྱུང་སྟེ། ཡང་སོས་ཞེས་པའི་རིམ་ཆོག་ཀྱང་དེ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དབྱུང་སྤྱང་དག་གིས་བརྩེད་ནས་
ལྷགས་སྒྲིག་གི་ས་གནི་ལ་ཁ་སྤྱབ་ཏུ་བསྟུང་ཏེ་ཐེག་ནག་པོ་སྤྲོ་ཆོག་སྤྱི་བཏུབ་ནས་ཤིང་བཟོ་
མཁས་པས་ཤིང་ལ་རྩི་ལྟར་བྱ་བ་བཞིན་དུ་མཆོན་གྱིས་བཅད་པ་དང་གཤེག་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱག་
བསྐྱུང་སྤྱོད་སྟེ། ཐེག་ནག་ཅེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་མཁན་དག་གིས་བསྐྱུས་ཏེ་ར་
ལྷག་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཅན་གྱི་རི་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཚུད་པར་བྱས་པ་དང་། དེ་ནས་
དེ་མ་ཐག་དེ་གཉིས་ཀྱིས་འཛིན་ཏེ་ཁ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཁྲག་གི་རྒྱུན་ཆེན་པོ་
སྤྱང་ལྟར་འབབ་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་ལྷགས་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་བརྟག་ནས་འབྱུང་ལྟར་བརྟུང་ཞིང་
འབྱུང་འཁོར་དུ་བརྟག་ནས་བྱེད་ལྟར་འཐག་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱུང་ཡང་བ་དུ་མ་ཞིག་སྤྱོད་
དགོས་པར་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་བསྐྱུས་འཛོམས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རི་གཉིས་ཀྱི་བར་
དུ་བསྐྱུས་ནས་འཛོམས་པས་ན་སྟེ། དེ་པ་ཉི་ཤེས་བཞག་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། གང་
ཕྱིར་བསྐྱུས་ནས་དེར་འདོར་དང་། །ཡང་དག་སྒྲིག་པར་བྱེད་པས་ན། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་བསྐྱུས་
འཛོམས་ཏེ། །དེ་ལྟར་མིང་ནི་དོན་མཐུན་གྲགས། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། དེར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འདིགས་པས་སྤྲག་ནས་བློས་ཏེ་གནས་
ཆོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ན་ལྷགས་ཁང་རིམ་པ་གཅིག་གིས་བསྐྱོར་བ་ཞིག་མཐོང་སྟེ་དེར་ཞུགས་པས་
དེ་མ་ཐག་སྒོ་རང་འགྲིག་ལ་སོང་སྟེ་མེས་འཆིག་པ་ན་ད་ནི་འགྲོས་ས་ཡང་མི་འདུག་སྟུང་དུ་
ཡི་སྤྱག་ནས་སྐད་ངན་དག་ཏུ་འཆོར་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནི་དག་པོའི་མེད་ག་གིས། །རྒྱུན་
མི་འཆད་པར་བསྒྲིགས་པས་ན། །གང་ཕྱིར་སྐད་ནི་དག་འབྲིན་པ། །དེ་ཕྱིར་དུ་ནི་དུ་འབོད་
ཡིན། །ཞེས་སོ། །

ལྷ་པ་ནི། གཞན་སྤྲ་མ་དང་འདྲ་བ་ལ་ལྷགས་རི་ཉིས་རིམ་གྱིས་བསྐྱོར་བའི་ནང་དུ་ཚུད་

དེ་སྐྱེ་ལས་ཉིས་འགྲུར་གྱིས་སྟག་པའི་སྟག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཉེན་བ་ན་ཉམས་ཐག་པའི་སྐྱད་ཀྱི་ང་རོས་
སྐྱེ་ལས་ཆེ་བའི་འོ་དོད་འཁོད་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། མེས་བསྐྱེད་པ་ནི་དག་ཕྱིར་དང་། །དུ་འཁོད་
བ་ཡང་ཆེས་ཕྱིར་དང་། །ལྷ་ཞིང་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །དེ་ནི་དུ་འཁོད་ཆེན་པོ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

དུག་པ་ནི། ལྷགས་ཀྱི་གསལ་ཞིང་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བས་འཁོངས་ནས་ཕྱག་སྟེ་སྟེ་བོར་
འབྱེན་ཅིང་། དེའི་དབང་གིས་ཁ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་སྟོ་ཐམས་ཅད་ནས་མེ་ལྷེ་དམར་ལྷང་
ལྷང་འབར་བ་དང་། དེས་འགར་ལྷགས་ཀྱི་ཆོལ་ཟངས་ཆེན་པོར་འབྱུ་ལྷར་འཆེད་ཅིང་། ལྷགས་
སྟེག་གི་ས་གཞི་ལ་གན་རྒྱལ་དུ་བཞག་ནས་ཐོ་བ་མེ་འབར་བས་བརྟུང་བ་སོགས་ཀྱི་སྟག་
བསྐྱེད་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པོ། །

བདུན་པ་ནི། ལྷགས་ཀྱི་ཅེ་གསུམ་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བས་འཁོངས་ནས་ཏལ་མར་ཕྱག་
སྟེ་དབྱུས་མ་སྟེ་བོ་དང་གཞན་གཉིས་སྟག་པ་གཡས་གཡོན་དུ་ཐོན་པར་བྱེད་ལ། དེའི་སྟོབས་
ཀྱིས་དབང་པོའི་སྟོ་ཐམས་ཅད་ནས་སྐྱེ་ལས་སྟག་པའི་མེ་ལྷེ་ལྷབ་ལྷབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་།
གཞན་ཡང་ལྷགས་སྟེག་ལེབ་མོས་ལྷས་ལ་དཀྱི་ཞིང་། ཐོ་བས་བརྟུངས་བ་དང་། ལྷགས་ཟངས་
ཆེན་པོར་སྐྱེ་ལྷར་འཆེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྟག་བསྐྱེད་བསམ་ལྷལ་ལས་འདས་སོ། །སྐྱེ་མ་ལ་
ཆ་བ་དང་འདི་ལ་རབ་ཆ་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དེ་ཉིད་ལས། གང་ཕྱིར་ཉག་ཏུ་མའི་གཏུང་
བ། །དག་པ་སྟེ་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །འདིག་ཉེན་དག་ཏུ་ཆ་བའི་མིང་། །དོན་དང་མཐུན་པར་གྲགས་
པ་ཡིན། །མེ་ནི་རབ་ཏུ་དག་པོ་ཡིས། །དེར་འཁོད་སེམས་ཅན་རབ་ཆ་བྱེད། །ཆ་བ་ལྷལ་དུ་བྱུང་
བས་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་རབ་ཏུ་ཆ་བར་གསུངས། །ཞེས་སོ། །

བརྟུང་བ་མནར་མེད་ནི། ལྷགས་བརྟུན་མེ་ལྷེའི་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་སྟེ་
ལྷས་ལ་འབྱུང་བས་ལྷས་དང་མེ་དབྱེར་མེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་བྱ་ལུམ་ཟས་སུ་སྟེར་
ཞིང་། ཁོ་རྒྱ་ཁོལ་མ་སྟོམ་དུ་ལྷད་པ་སོགས་ཀྱི་སྟག་བསྐྱེད་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་སྟེ། རབ་ཆ་

ཡན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་མཐའ་དག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ཀྱང་འདི་ལ་ཆར་མི་ཤོད་པར་གསུངས་
སོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་སྤྱད་བསྐྱེད་གིས་མནར་བ་ལས་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་
ན། མནར་མེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། མེ་དྲག་དེར་ནི་ལྷས་ཅན་གྱི། །རྩས་པ་རྣམས་ཀྱང་ལྷག་པར་
འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་བདེ་བའི་སྐབས་མེད་པས། །དེས་ན་མནར་མེད་ཡིན་པར་བཤད། །ཅེས་
སོ། །རྩིས་བཤད་པའི་ཆ་དཔྱལ་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་དེ་དག་ནི་མཆོན་པ་ཅམ་ཞིག་སྟེ། རྩས་པར་
དན་པ་ཉེར་བཞག་དང་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་སོགས་སུ་འོ། །

གཉིས་པ་ཉེ་འཁོར་བ་ནི་ཆ་དཔྱལ་དག་གི་ཉེ་འཁོར་དུ་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་ཕྱི་རོལ་
དུ་ལྷགས་རི་ལྟར་བསྐྱོར་ནས་ཡོད་པས། ཕྱོགས་གྱི་ཆ་ནས་བྱེ་ན་ཕྱོགས་རེ་རེར་བཞི་བཞི་སྟེ་
བཅུ་དྲུག་ཏུ་འོང་བར་གསུངས་སོ། །དོ་སྤོང་ཆ་ནས་བྱེ་ན་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་མེ་ལྷར་གྱི་
འོབས་ནི། ཆ་དཔྱལ་དུ་གནས་པའི་ལས་རྫོགས་ནས་འགྲོས་འདོད་ཀྱི་བསམ་བསམ་དེར་སོང་བ་
ན་ལྷས་མོ་མན་ཆད་མེ་འོབས་སུ་རྒྱབ་ནས་འཆིག་ཅིང་བཏེག་པ་ན་སྐར་སོས་ཏེ་དེ་ལྟར་བྱེད་སྤྱད་
བསྐྱེད་ལོ་གངས་འབུམ་སྤྱད་མང་པོར་སྤྱོད་ངོ་། །

གཉིས་པ་རོ་ལྷགས་ཀྱི་འདམ་ནི། ཤིན་ཏུ་དྲི་ང་བའི་འདམ་རྩལ་གྱི་གནས་ཏེ། བམ་ཞིག་
མེ་ལྷར་ལས་ཐར་ཏེ་དེར་སྤོང་བ་ན་སྟེ་མན་ཆད་འདམ་དུ་བྱིང་ཞིང་། དེ་ན་གནས་པའི་འབྲུ་མཆུ་
ནོན་བྱ་བས་ཤི་རྩས་མཐའ་དག་ཐལ་བྱུང་དུ་བྱུག་སྟེ་ཟ་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆད་མེད་པ་ལོ་མང་
པོའི་བར་དུ་སྤྱོད་ངོ་། །

གསུམ་པ་སྤྱི་གིས་གཏམས་པའི་ཐང་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་
ནི་མཆོན་ཆས་གཏམས་པ་སྟེ། དེའང་རོ་ལྷགས་ལས་ཐར་ཏེ་གང་དུ་དགའ་ཆལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་
ཞིག་མཐོང་ནས་དེར་སོང་བ་ན་མཆོན་ཆས་ལྷས་སྤྱད་པ་དང་། བཅད་ཅིང་དཔལ་པ་སོགས་ཀྱི་
སྤྱད་བསྐྱེད་ལྟར་རིང་པོར་སྤྱོད་ངོ་། །

གཉིས་པ་ནི་རལ་གྱི་ལོ་མའི་ནགས་ཆལ་ཏེ་སྤྲ་མ་ལས་ཐར་ནས་དེར་བྱིན་པ་ན་ཤིང་
ལས་རལ་གྱི་ལོ་མ་མང་པོ་ལྷུངས་ཏེ་ལུས་ལ་བསྟན་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་
པ་སྒྲོང་ངོ་། །

གསུམ་པ་ནི་ཤལ་མ་ལའི་སྤྲང་པོ་ཞེས་སྟགས་ཀྱི་ཆེར་མས་ཁེངས་པའི་ཤིང་སྤྲང་ཆེན་
པོ་ཞིག་ཡོད་དེ། སྤྲ་མ་ལས་ཐར་ཏེ་དེར་ཆས་པ་ན་གཉིན་དང་ཉེ་དུ་ལ་སོགས་པས་ཅེ་ནས་
འབོད་པར་སོས་ཏེ་ཡར་འཛེགས་ཤིང་། དེར་འཛེགས་པ་ན་ཆེར་མའི་སོ་མཐའ་དག་འོག་ཏུ་
བསྟན་ཏེ་ལུས་གཤེག་ཅིང་། ཅེར་སྟེན་པ་ན་ཉེ་དུ་སོགས་མེད་པར་བྱ་སྟགས་ཀྱི་མཆུ་ཅན་དག་
གིས་སྦྱང་པ་གཏོར་ཞིང་འཐུང་བ་དང་། མིག་འབྱ་ལྷུངས་ཤིང་ཟ་བ་སོགས་བྱེད་ལ། ཡང་ཉེ་དུ་
སོགས་ཀྱིས་གཤམ་ནས་འབོད་པར་མཐོང་སྟེ་མར་འབབས་ཤིང་། དེར་བབ་པ་ན་ཆེར་མའི་སོ་
མཐའ་དག་གྱེན་དུ་བསྟན་ཏེ་ལུས་སྤྱག་ཅིང་། ཅ་བར་སྟེན་པ་ན་ཉེ་དུ་སོགས་མེད་པར་བྱི་དང་
གཅན་གཅན་གཏུམ་པོ་སོགས་ཀྱིས་ལུས་ལ་ཉ་བ་སྟོབ་ཏུ་ཟ་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ང་བ་
དུ་མ་ཞིག་སྒྲོང་བའོ། །

བཞི་པ་ཆུ་སྒྲུང་རབ་མེད་ནི། སྤྱ་གྱི་ཐང་ལས་བཀལ་ཏེ་དེར་སོང་བ་ན་འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་
ཆུ་ཁོལ་མའི་ནང་དུ་ལྷུངས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་བཟད་པ་སྒྲོང་བ་སྟེ་སྤྱགས་ཅམ་མོ། །

གསུམ་པ་གང་བའི་དཔྱལ་བ་ལའང་སྤྱི་བྱེ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལོགས་ཐམས་ཅད་
གངས་རི། སྤྱགས་ཐམས་ཅད་སྟན་ནག ། ལུས་ཐམས་ཅད་གཅེར་བྱ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁ་
ཆར་བྱ་ཡུག་འཆུབ་པ། གཞི་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲུག་པས་ཐེབས་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་
གྱིས་མི་བྱུང་བོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཆུ་བྱར་ཅན། ཆུ་བྱར་རྟོལ་བ། ཡ་ཆུ་ཟེར་བ། གྱི་རྩད་ཟེར་བ། སོ་ཐམ་
པ། ལྷུངས་ལྷུང་གས་པ། བརྒྱ་ལྷུང་གས་པ། བརྒྱ་ལྷུང་གས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་

ནི། ཤིན་ཏུ་གང་བས་ལུས་ལ་ཚུ་བྱར་བྱུང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལས་ཀྱང་གང་བས་ཚུ་བྱར་
རྒྱལ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཨ་ཚུ་ཟེར་ཞིང་སྟེ་དག་འདོན་པའོ། །བཞི་པ་ནི། ཨ་ཚུ་ཅམ་ཡང་ཟེར་
མི་སྤྱབ་པར་གྱི་ཏུད་ཟེར་བའོ། །ལྔ་པ་ནི། གྱི་ཏུད་ཅམ་ཡང་ཟེར་མི་སྤྱབ་པར་སོ་ཐམ་པའོ། །དྲུག་
པ་ནི། ལྷུང་ལ་ལྷར་སྟོན་པོར་སོང་སྟེ་ཁ་ལྷའམ་དྲུག་ཏུ་གས་པའོ། །བདུན་པ་ནི། སྟོན་པོ་ལས་
འདས་ཏེ་དམར་པོར་སོང་ཞིང་ཁ་བཅུའམ་དེ་ལས་མང་བར་གས་པའོ། །བརྒྱད་པ་ནི། ལྷ་མ་
ལས་ཀྱང་གང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁ་བརྒྱའམ་དེ་ལས་མང་བར་གས་པའོ། །

བཞི་པ་ནི་ཆེ་བའི་དཔུལ་བ་ནི། རྒྱ་མཚོའི་འབྲམ་དང་མི་ཡུལ་སོགས་སུ་ཡོད་པ་སྟེ།
གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་བསམ་པ་ལའང་སྤྱི་བྱེ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱི་
ཁྱབ་ཏུ་ཡི་དྲགས་ཐམས་ཅད་ལུས་རིད་པ། མདོག་ངན་པ། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་སྤྱ་བ། མགོ་
དང་སྟོ་བ་ཆེ་བ། ཁ་དང་མཚུ་བསྐམ་པ། གདོང་བ་སྐྱས་ཁེབས་པ། ཟ་འདོད་ཆེ་ལ་ཟས་སྟོམ་གྱིས་
པོངས་པ། ལོ་གངས་བརྒྱ་སྤྱག་མང་པོར་བཟའ་བརྒྱུང་ཁམ་གཅིག་ཀྱང་མི་རྟེན་པ། དབྱར་དུས་སུ་
ཆེ་བས་ཀྱང་འཆོག་ལ། དགུན་དུས་སུ་ཉི་མས་ཀྱང་གང་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་ཆེས་མང་ངོ་། །

གཉིས་པ་སོ་སོའི་སྤྱག་བསྐལ་ལ། ཟས་སྟོམ་ལ་ཕྱི་ཉི་ཕྱི་བ་པ་ཅན། ཟས་སྟོམ་ལ་ནང་
གི་སྤྱི་བ་པ་ཅན། ཟས་སྟོམ་ཉིད་ལ་སྤྱི་བ་པ་ཅན་ཏེ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། དེས་འགར་རྒྱང་ནས་
ཚུ་སྤྱང་སོགས་མཐོང་སྟེ་དེར་ཕྱིན་པ་ན་ཅི་ཡང་མི་སྤྱང་བར་གྱུར་པ་དང་། དེས་འགར་སྤྱང་ཡང་
སྤྱིས་བྱ་མཚོན་ཆ་ཐོགས་པས་བཞག་སྟེ་ལོངས་སྟོད་དུ་མི་འབྱུག་པ་དང་། དེས་འགར་བཞག་
མཁན་མེད་ཀྱང་རྒྱག་ཁག་སོགས་སུ་མཐོང་སྟེ་ལོངས་སྟོད་དུ་མེད་པ་སོགས་མདོར་ན་བཟའ་
བརྒྱུང་ལ་ལོངས་སྟོད་པའི་གོ་སྐབས་དང་བྲལ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷོ་བ་རི་རྒྱུད་ཅམ་དུ་ཆེ་ཞིང་། ཁ་ཁབ་མིག་ཅམ་དུ་དོག་ལ། མགིན་པ་ཏ་

རྩ་ཙམ་དུ་སྤྲོ་བས། བརྒྱལ་བས་སྐོམ་ཆེད་ཀྱང་ཁར་མི་ཚུད་ཅིང་། ཚུད་ཀྱང་མིད་པར་མི་ཐར་ལ།
ཐར་ཀྱང་ལྟོ་བ་མི་ཁེངས་པས། བཤེས་སྐོམ་ལས་སངས་པའི་སྐབས་མེད་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཟས་སྐོམ་གྱི་རིགས་གང་ལ་སྤྱད་ཀྱང་དེ་ལས་མེ་འབར་ཏེ་ཁོག་པའི་ནང་
ཐམས་ཅད་ཆེར་འཆིག་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱོད་པའོ། །

གསུམ་པ་དུད་འགྲའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བསམ་པ་ལ། གླེན་ཞིང་སྤོངས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ།
བཤེས་ཤིང་སྐོམ་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ། བཏོལ་ཞིང་སྤྱད་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ། འཛིགས་ཤིང་སྤྱག་པའི་
སྤྱག་བསྐྱལ། གཅིག་ལ་གཅིག་ཟའི་སྤྱག་བསྐྱལ། མགོན་དང་སྐབས་མེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཏེ་
དུག་གོ། དང་པོ་ནི། དུགས་ཀྱི་དོན་ལ་དཔྱོད་པར་ལྟ་ཞོག་གི་ཕྱི་ཕན་གཞོན་ཙམ་ཡང་དཔྱོད་
མི་ཤེས་པས། བྱེ་ལེབ་མར་མེ་ལ་ལྷེབས་པ་དང་། སྤྱང་བྱ་བཟའ་བརྟུང་དུ་མཆོངས་པ་སོགས་
ཀྱིས་མཆོན་ཆེས་གླེན་ཞིང་གཏི་ལྷག་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱབ་པ་ཞིག་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁྱི་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་བཟའ་བརྟུང་རི་ལྟར་བཙལ་ཀྱང་མ་ཆེད་ནས་
ཞག་དུ་མར་ལྟོགས་པར་ལུས་པ་དང་། མཐར་བཤེས་པས་མི་བཟོད་ནས་རྟའི་བངས་དང་ཤིང་
གི་ལོ་མ་སོགས་ལའང་ཟ་བར་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡང་བ་རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། མི་ཐེག་པའི་ཁུར་ཆེན་པོ་བཀལ་ནས་ལྷག་གིས་བྲབ་པ་དང་། ཤ་དང་
པགས་པའི་ཆེད་དུ་སྟོག་དང་ཕྱལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་སྐྱེ་གཡའ་བ་དེ་རྣམས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། ཆེ་བས་ཚུང་བ་གསོན་པོར་ཁུར་མིད་གཏོང་བ་དང་། ཚུང་བས་ཆེ་བར་གྱུད་
ནས་ཁྱག་ཏུ་འཛིབ་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་རང་རེས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བཞིན་པ་དེ་དག་གོ། །

ལྔ་པ་ནི། རྒྱགས་ན་གནས་པའི་རི་དྲགས་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། གཙན་གཟན་དང་རྩོན་པ་
ལ་སོགས་པས་བསད་ཀྱིས་དོགས་ཏེ་འཛིགས་ཡེ་རེར་གནས་པ་ལས་བག་ཐེབས་པའི་སྐབས་
མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དུག་པ་ནི། ཤ་བ་བྱིས་འདེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། འཛིགས་ཤིང་སྤྱག་པས་

རི་ལྟར་འགྲོས་ཀྱང་མགོན་དང་གྲོགས་བྱེད་པ་སྲུ་ཡང་མེད་པས་མཐར་དེའི་ཁར་འགྲོ་བ་དང་།
དེ་བཞིན་དུ་ན་ཡང་སྤྲོད་བྱིན་མི་དང་། བཤེས་ཀྱང་ལྟོ་སྤྲོད་མི་མེད་པ་སོགས་མགོན་སྐྱབས་
དབྱང་གཉིན་དང་བྲལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཏེ། སྤང་བར་གྱི་ཁྱི་ལྟ་བུ་ལ་བལྟས་ན་འང་ཤེས་ཀྱས་
སོ། ། ངན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱས་པར་ནི་མདོ་བྲན་པ་ཉེར་བཞག་སོགས་བལྟས་ནས་ཤེས་
དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་འཛིག་ཉེན་སྤྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟེན་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཤི་ནས་ངན་སོང་དུ་
འགྲོ་བར་ནི་ཐག་ཆོད་ལ། སོང་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱས་པ་བཟོད་པར་ཀུས་མི་ཀུས་རི་ལྟར་
སྤྲོས་ན། བཟོད་ཐབས་གཏན་ནས་མེད་པ་སྟེ། དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་། ད་ལྟ་མི་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་
ཆ་གང་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྲོ་མོ་འདི་ཅམ་ཡང་བཟོད་མི་ཀུས་ན། རི་སྐད་བཤད་པའི་ཆ་གང་གི་
དཔྱལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་ལྟ་བུ་ག་ལ་བཟོད། དེ་བཞིན་དུ་ཞག་ཁ་ཡར་ལྟོ་མེད་པར་ཡང་འདུག་
མི་ཚུགས་ན། ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་རི་ལྟར་བཟོད་དེ་བཟོད་སྐགས་དང་བྲལ་ཞིང་། ཁྱར་
ལྡིང་པོ་བཀྱར་ནས་རྒྱང་གྲགས་ཅམ་དུ་སོང་བ་དང་ཤི་ནས་སེན་མོ་ཅམ་གཅོད་པ་སོགས་ཀྱི་
སྤྱག་བསྐྱེད་ཡང་མི་བཟོད་ན་བཤད་མ་ཐག་པའི་དུད་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་ལྟ་བུ་ག་ལ་བཟོད་དེ་
བཟོད་ཐབས་གཏན་ནས་མེད་པས། དེས་ན་ཤི་ནས་ངན་སོང་དུ་མི་སྤྱང་བའི་ཐབས་ཤིག་ཅི་ནས་
ཀྱང་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ནི་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་བཅོལ་བ་དང་། ལས་འབྲས་ལ་ཚུལ་བཞིན་
སློབ་པ་ལས་བྱར་མེད་པས། དེས་ན་འདི་ལ་གཉིས། བསྟན་པ་ལ་འདུག་པའི་སློང་པ་སྐྱབས་
འགོ་སྤྱོད་བ་དང་། བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་
པའོ། ། དང་པོ་ལ། སྐྱབས་འགོ་གལ་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཆན་དང་། གལ་ཅན་གྱི་སྐྱབས་འགོ་ཉམས་
སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྐྱབས་འགོ་རྣམ་དག་ཅིག་མེད་ན་གཞན་གང་གིས་
ཀྱང་སངས་རྒྱས་པར་མི་ཚུད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྤོམ་པ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མི་སྐྱེ་བས། སྐྱབས་

ལྷ་འགྲོ་བ་ནི་ཆོས་འདི་པར་འཇུག་པའི་སྒྲོ་དང་སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ལྟ་བུར་བསྐྱབས་
 མོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་དང་མི་སྐྱེ་ནི་དགོན་མཆོག་གི་བྱིན་ཆུབ་ས་
 འཇུག་དང་མི་འཇུག་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ནི་སྐྱབས་འགྲོ་ཡོད་མེད་ལ་རག་ལས་པས། སྐྱབས་
 ལྷ་འགྲོ་བ་ལས་དོན་ཆེ་བ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། མདོ་
 རྒྱན་ལས། སྐྱབས་ལྷ་འགྲོ་བ་འདིར་སོང་དོན་ཆེན་ཏེ། །དེས་ནི་དཔག་མེད་ཡོན་ཏན་ཆོག་ས་
 རྣམས་གྲུབ། །ཞེས་དང་། མེ་ཏོག་གི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྷན་འདས་རྣམས་ལ་དད་
 པར་བྱེད་པ་ནི་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་དད་པ་གཅིག་གིས་གང་འདོད་པ་
 དེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་དང་། གང་དག་སེམས་དད་པ་གཅིག་གིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་སངས་
 རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཆམ་ལོ་ཞེས་ཆོག་ཏུ་སྦྲས་ནས་བྱམས་པ་ལ་གནས་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་ཆེ་
 ར་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་བྱིར་མི་ལྡོག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་།
 དགོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། དེགས་ཀྱི་བྱ་དག་གང་དེ་ལྟ་བུར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་
 པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་དགེ་བའི་སེམས་གཅིག་ཅུ་སྐྱེ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གྱུར་
 དགའ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། གང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་
 སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡོད་པ་ལྟ་ཅི་མཛར་ཏེ། གང་དག་དེ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པར་གྱུར་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ན་སེ་གོལ་གཏོགས་པའི་སྤྱིད་དུའང་དད་པ་རྟེན་པ་དང་།
 སེ་གོལ་གཏོགས་པའི་སྤྱིད་དུའང་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་ལྷ་འགྲོ་བ་དང་། ཆོས་ལ་སྐྱབས་ལྷ་
 འགྲོ་བ་དང་། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་ལྷ་འགྲོ་བ་ནི་ཆེས་ངོ་མཛར་ཏོ། །ཞེས་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་མི་མཐེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་
 དག་ཞིང་དུ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་མང་པོ་བཞུགས་པ་ལས་གྱུར་ཡུལ་དུས་ངན་པ་འདི་ལྟ་
 བུར་སེ་གོལ་གཏོགས་པའི་སྤྱིད་ཅུ་སྐྱབས་ལྷ་འགྲོ་བྱེད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་ངོ་མཛར་ཆེ་བར་

བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སངས་རྒྱུ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་དགོ་ཅ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
གང་གིས་ཀྱང་འཛམས་མི་རུས་པ་རྗེ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་དཔེ་དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་ཏེ། བ་ན་
བཞེད་གང་གི་བསམ་པས་སངས་རྒྱུ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་ཆོག་ཏུ་བརྗོད་ནའང་དེའི་
འབྲས་བུ་སངས་རྒྱུ་མ་ཐོབ་བར་དུ་མི་འཛད་ཅེས་མདོ་མང་པོ་ནས་གསུངས་སོ། །ལས་དང་
པོ་པ་རྣམས་ལ་ནི་རེ་ཞིག་བསྐྱེད་རྗེས་སོགས་ལས་ཀྱང་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཉིད་གལ་ཆེ་བར་
བཞེད་དེ། དགོ་བཤེས་སྦྱོར་སྤྲུལ། ང་དམ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་ཉིང་རེ་
འཛིན་མང་པོ་ལའང་ཞག་མང་པོ་གནས་སུ་བརྟུབ། བསྐྱེད་རྗེས་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
བཟང་པོ་ཡང་སྐྱེ་བར་འདུག་སྟེ། དེ་ཀུན་བཞག་ཅིང་སྐྱབས་འགོ་ཉི་ཆེར་བྱས་ན། ཁྱིད་སྟོ་གཏད་
པ་ཁ་ཡར་ལ་སྦྱང་ཆོག་བརྒྱས་པ་ཡིན་གསུང་བ་དང་། དགོ་བཤེས་སྒྲུབ་ཐུང་པས་ཀྱང་། བསྐྱེད་
རྗེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྤྲུག་སྤྲིག་སྐྱེ་ཡིན་འདུག་སྟེ། དེ་ལས་ཀྱང་སྐྱབས་འགོ་ཁོ་ན་བྱེད་གསུང་
བ་སོགས་རྗེ་པོ་བཀའ་གདམས་པ་རྣམས་སྤྲུགས་ལ་སོགས་པ་ཟབ་ཟབ་པོ་དང་མཆར་མཆར་
པོ་ལ་འགྲམ་ཆུ་མི་ལྷང་བར་སྐྱབས་འགོ་ཁོ་ན་ལ་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་དུ་མཛད་པའི་སྟོབས་
ཀྱིས་མི་མི་མིན་གྱི་གཞོད་པ་ཉུང་ཞིང་། ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་མཐའ་དག་འབད་མེད་སྦྱོར་གྱིས་
བྱུབ་པ་དང་། ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ཀྱིས་གཙུག་ཏུ་འཁུར་བ་སོགས་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་ཁྱད་
དུ་འཕགས་པ་དེ་བྱུང་ངོ་། །དགོ་བཤེས་སྦྱོར་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ང་ནི་སྐྱབས་འགོ་མེད་པའི་
སྒྲེ་སྦྱོད་གསུམ་པ་བ་གཅིག་ལས། སྐྱབས་འགོ་སྐྱེས་ལ་མ་ཉམས་པའི་སྒྲུན་པོ་རང་འགའ་བ་
གཅིག་ལ་འདམ་གསུང་བ་དང་། བཀའ་གདམས་གཅིས་བརྟུས་ལས་ཀྱང་། དགོ་བཤེས་ཁམ་
ལུང་པ་བྱིར་མི་སྟོག་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལགས་ཏེ། དུས་རྟག་ཏུ་སྐྱབས་འགོ་ཉི་ཆེ་མཛད་
པ་ཡིན། སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་འདི་བྱུང་ན་དེས་ཆོག །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འོང་
གསུང་བ་དང་། ཁམ་ལུང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། སྐྱབས་འགོ་ཉི་ཆེ་བྱེད་པ་ནི་སྐྱབ་པ་ཆེན་

མོ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་བྱ་བ་སོགས་སྐྱབས་འགོ་ལ་དཔེ་མེད་པའི་བསྐྱབས་བརྗོད་མཛད་གདའ་
 ཞིང་། སྐྱེན་སྤེལ་ཞལ་ནས་ཀྱང་། འཆི་ཁ་མའི་གདམས་ངག་གདམས་ངག་ཟེར་ཏེ། འཆི་ཁ་མའི་
 གདམས་ངག་གཅིག་ལ་སྐྱབས་འགོ་ལས་ཆེ་བ་མེད། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྒྲོ་སྒྲིང་བཀལ་
 ནས་སྐྱབས་འགོ་བྱེད་འགོ་ན་རེར་ཤི་བ་ཡིན་ན། བརྒྱ་ཐམ་པས་མདུན་ནས་འཐེན། བརྒྱ་ཐམ་
 པས་རྒྱབ་ནས་འཕྱལ་ཡང་ངན་སོང་དུ་མི་འགོ་གསུང་བ་སོགས་མཐའ་ཡས་སོ། །དེ་བས་ན་དགེ་
 བཤེས་སྟོད་ལུང་པས། སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ལ་སྒྲོ་སྒྲིང་བ་འདི་གལ་ཆེ། གལ་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡང་། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྐྱབས་འགོ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་པ་དང་རྒྱ་
 བར་འགྱུར་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་གསུང་བ་ལྟར། སྐྱབས་འགོ་ལས་གལ་ཆེ་བ་གང་ཡང་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་གལ་ཅན་གྱི་སྐྱབས་འགོ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་དུག །གང་ལས་སྐྱབས་
 སུ་འགོ་བའི་རྒྱ། །གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཡུལ། ཇི་ལྟར་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་
 སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ངོ་བོ། །སོང་ནས་འདུག་ཐོག་བྱེད་པའི་བསྐྱབས་བྱ། གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་
 འགོ་བའི་པན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱབས་འགོའི་རྒྱ་ལ་མང་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱང་རྒྱུའི་སྐྱབས་
 འདིར་ནི་རང་ཉིད་ངན་སོང་གིས་འཇིགས་པ་དང་། དགོན་མཆོག་ལ་དེ་ལས་སྒྲོབ་པའི་ལུས་
 པ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་མེད་ནའང་སྐྱབས་འགོ་རྣམས་དག་མི་
 འབྱུང་ངོ། །དེ་བས་ན་ཆེ་འདི་ནང་གི་ནད་གདོན་སོགས་ཀྱིས་འཇིགས་ནས་དགོན་མཆོག་ལ་
 སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་སྐྱབས་འགོ་རྣམས་དག་མིན་མོད་ཀྱང་། ཞིང་གི་མཐུས་པན་ཡོན་དཔག་གིས་
 མི་ལང་བ་འབྱུང་བ་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཅིང་། འོག་ཏུ་འཆད་པ་ལས་ཀྱང་ཤེས་པར་འགྱུར་
 རོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུའི་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱབས་འགོའི་རྒྱ་བཤད་པ་འདིས་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་སྐྱབས་
 ཀྱི་སྐྱབས་འགོའི་རྒྱ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། དེ་སྐྱབས་སུ་འོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུའི་

སྐབས་འདིར་རང་ཉིད་ངན་སོང་གི་འཛིགས་པ་ལས་ཐར་བའི་སངས་རྒྱུ་། འཛིགས་པ་དེ་ལས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས། ཆོས་དེ་ཚུལ་བཞིན་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་དགེ་འདུན་ཏེ། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཆེ་འབྲིང་གི་སྐབས་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་ཡང་ངོས་ཟིན་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱུ་གིས་ངན་སོང་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་སྟོན། ཆོས་གིས་ངན་སོང་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བར་བྱེད། དགེ་འདུན་གིས་ཆོས་དེ་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་དགོན་མཆོག་གསུམ་ནི་ངན་འགྲོའི་འཛིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འོས་ལ། འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷ་སྐྱ་སོགས་ནི་མིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ངན་སོང་གི་འཛིགས་པ་མ་སྦངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་མཆོན་ནས་ཆེ་འབྲིང་གི་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འོས་མེད་མེད་ཀྱི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི་ལྷན་སྐབས་སུ་སོང་བའི་ཚུལ་ལ། སྤྱི་དང་སྐབས་སྟོབས་གིས་སྐབས་སུ་སོང་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཡོན་ཏན་ཤེས་པའི་སློན་ནས་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ། ཁྱད་པར་ཤེས་པའི་སློན་ནས་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ། ཁས་སྦངས་པའི་སློན་ནས་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ། གཞན་དུ་མི་སྐྱ་བའི་སློན་ནས་སྐབས་སུ་འགྲོ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱུ་ལ་མཆོན་ན། སྤྱི་ཡོན་ཏན་མཆོན་དང་དཔེ་བྱད། གསུང་གི་ཡོན་ཏན་ཡན་ལག་དུག་ཅུ་ཅ་བཞི། ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཆོན་བཅེ་རུས་པ་སོགས་ཏེ་དེ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་གྲུས་པས་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་སྟེ། ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལའང་དེས་མཆོན་ནས་སོ། །དཔེར་ན་ཕྱོགས་བཅུ་འུ་མ་མཁར་མ་འདུས་པའི་ནམ་མཁའ་མེད་མོད། འོན་ཏེ་ཕྱོགས་རེ་རེའི་ནམ་མཁའ་ལའང་སྤྱི་དང་མཐའ་མེད་པ་ལྟར། སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་འདུས་པའི་སངས་རྒྱུ་གི་ཡོན་ཏན་མེད་མོད། འོན་ཏེ་དེ་རེ་རེའི་ཡོན་ཏན་ལའང་ཆོད་བཟུང་དུ་མེད་ཅིང་། ཐ་ན་བ་སྤྱི་བྱ་ག་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་ལའང་ཆོད་བཟུང་དུ་མེད་པ་སྟེ། འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་བསམས་ཀྱང་ཤེས་རུས་སོ། །གཞན་ཡང་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷ་སྐྱ་སྐྱ་སྐྱ་སོ་ཆེ་རྣམས་ལའང་མཛོན་ཤེས་དང་རྩལ་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་ཡོན་ཏན་དཔག་

ཏུ་མེད་པ་ཞིག་མངའ་མོད་ཀྱི། འོན་ཏེ་དེ་ཐམས་ཅད་སྒྲོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ནང་ནས་ཡོན་ཏན་དམན་ཤོས་རྒྱན་ཞུགས་ལའང་བཅུ་དྲུག་གི་ཆ་ཙམ་དུའང་བསྐྱེད་མི་ཁུས་ན་དེའི་གོང་མ་རྣམས་ལ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་པར་གསུངས་པས། དགོན་མཆོག་གི་དང་ཁྱད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཆེས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་སྒྲོན་ལྷལ་སོ། །དེས་ན་གང་ལ་ཡིད་དང་བའི་དད་པ་ནི་དེའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་ཡིན་པས། དགོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་བསམ་དགོས་ལ། དེའང་སྒྲོ་སྒྲོ་ཆོགས་ནས་དང་དུས་རྒྱན་ལྷན་དུ་བསམ་དགོས་ཏེ། ལམ་རིམ་ཆེ་བ་ལས། སྒྲོ་སྒྲོ་ཆོགས་ནས་བྲན་པར་བྱས་ན་དད་པ་ཡང་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་སྒྲེ་ལ། ཡང་དང་ཡང་དུ་བྲན་པར་བྱས་ན་བྲུགས་བྲག་ལ་རྒྱན་རིང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོ། །མདོར་ན་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་ཚུགས་པ་ལ་དགོན་མཆོག་གི་མཆོད་ཐོས་ཙམ་ནས་སྤྱི་ཐེང་ཞེས་བྱེད་པའི་དད་པ་བྲུགས་བྲག་པོ་ཞིག་དེས་པར་དུ་དགོས་ལ། དེ་འོང་བ་ལ་དགོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་མཐོང་དགོས་པས། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་བལྟས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའི། འདི་ནི་ཆོག་མངས་གིས་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །

གཉིས་པ་ཁྱད་པར་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། དགོན་མཆོག་གསུམ་ནང་པན་ཚུན་གྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་ནས་ཏེ། དེའང་བསྐྱེད་པ་ནས་ཁྱད་པར་མི་འད་བ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་པ་ལས། དང་པོ་མཆོན་ཉིད་ལས་གྱུར་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སངས་རྒྱས་ནི་མདོར་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་མཆོན་ཉིད། ཆོས་ནི་དེ་ལས་བྱུང་བའམ་དེས་གསུངས་པའི་འབྲས་བུའི་མཆོན་ཉིད། དག་འདུན་ནི་ཆོས་དེ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ནོ། །

གཉིས་པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལུང་འཕྲོགས། ཆོས་ཀྱིས་ཉན་མོངས་པ་སྒྲོང་། དག་འདུན་གྱིས་ཆོས་ལ་མདོན་པར་སྒྲོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། འཕྲིན་ལས་མི་

འདྲ་བ་གསུམ་མོ། །

གསུམ་པ་མོས་པའི་བྱད་པར་ནི། སངས་རྒྱལ་བསྟན་བཀྱར་བའི་ཡུལ་དུ་དང་། ཆོས་
མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་དང་། དགེ་འདུན་ཆོས་སྐུ་བའི་གྲོགས་སུ་མོས་པར་བྱེད་བ་སྟེ། མོས་
ལྷགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་མོ། །

བཞི་པ་སྐུ་བའི་བྱད་པར་ནི། སངས་རྒྱལ་ལ་མཆོད་པ་དང་རིམ་གྱི་བྱེད། ཆོས་རང་
རྒྱད་ལ་སྦྱར་ནས་ཚུལ་བཞིན་ཉམས་སུ་བླངས། དགེ་འདུན་དང་ཆོས་དང་ཟང་ཟེང་གིས་སྟོན་
ཅིག་འགྲོགས་པའོ། །

ལྷ་པ་རྩེས་བྲན་གྱི་བྱད་པར་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སོ་སོར་བྱེད་ནས་རྩེས་
སུ་བྲན་བ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་རྩེས་བྲན་གྱི་མདོ་ལས་རི་སྐད་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བྲན་པའོ། །

དྲུག་པ་བསོད་ནམས་འཕེལ་བའི་བྱད་པར་ནི། སངས་རྒྱལ་ལ་ཡོན་ཕྱུལ་བས་དང་།
ཆོས་ལ་བྱ་བ་བྱས་པས་དང་། དགེ་འདུན་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པར་འགྲོགས་པས་བསོད་ནམས་
འཕེལ་བ་སྟེ། གང་ལས་རི་སྐད་འཕེལ་བའི་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་མོ། །

གསུམ་པ་ཁས་བླངས་པའི་སྟོན་སྐབས་སུ་འགོ་བ་ནི། སངས་རྒྱལ་ལ་སྐབས་སྟོན་
པ་པོ་དང་། ཆོས་ལ་སྐབས་དངོས་དང་། དགེ་འདུན་ལ་སྐབས་སྐབས་པའི་གྲོགས་སུ་བཟུང་བའི་
སྟོན་པ་ཉི། སྟོན་པ་དང་། སྟོན་དང་། བྱད་གཡོག་གི་དཔེས་བསྟགས་པ་ལྟར་རོ། །

བཞི་པ་གཞན་དུ་མི་སྐྱ་བའི་སྟོན་སྐབས་སུ་འགོ་བ་ནི། ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་
གྱུར་པའི་སུ་པོན་སོགས་སུ་ལའང་སྐབས་སུ་མི་འགོ་བར་ནང་པ་ཁོ་ན་ལ་སྐབས་སུ་འགོ་བ་སྟེ།
དེའང་ཕྱི་ནང་གི་བྱད་པར་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་ཡིན་གྱི། མོངས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱད་
པར་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྟོན་པའི་བྱད་པར་ནི། བྱད་པའི་སྟོན་པ་སྟོན་ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་
རྩོགས་ལ། ཕྱི་པའི་སྟོན་པ་དེ་ལས་ལྗོག་བ་སྟེ། བྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། བདག་ནི་སྟོན་

བ་གཞན་སྤངས་ནས། །བཅོམ་ལྷན་བྱེད་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །དེ་ཅིའི་སྤང་དུ་ཞེན་བྱེད། །སྒྲོན་
མི་མངའ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྷན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་བསྟན་པའི་བྱེད་པར་ནི། རི་སྤང་དུ། རོན་བཞེན་གཟིགས་ནས་ལེགས་
གསུངས་པ། །བྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྒྲོབ་པ་ལ། །རྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་རིང་དུ་གྱུར། །ཉིས་ཀྱན་ཅ་བ་
ལྷོག་ཕྱིར་རོ། །བྱེད་ཀྱི་བསྟན་ལས་ཕྱིར་སྤྲོགས་པས། །ཡུན་རིང་ངལ་བ་བསྟེན་བྱས་ཀྱང་། །ཕྱི་
ཕྱིར་སྒྲོན་རྣམས་ཐོས་པ་བཞེན། །བདག་ཏུ་ལྟ་བ་བརྟན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་
པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ན་སྒྲོན་ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་འབེལ་ལ། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ན་ཚུལ་
དེ་ལས་སྒྲོག་སྟེ་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཉིས་པ་ཀྱན་ཀྱི་ཅ་བ་ཡོན་ཞིང་།
ནང་པས་དེ་མེལ་བ་ལྷུར་བྱེད་ལ། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་དེ་རི་བརྟན་དུ་གཏོང་བས་ཏེ། དེའི་ཚུལ་ཡང་
ནང་པས་བདག་མེད་བསྟེན་པའི་སྒྲོ་ནས་བདག་འཛིན་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་ཅི་སྤང་དུ་ལྟ་ཞིང་།
ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་བདག་གྲུབ་ཁས་ལེན་པའི་སྒྲོ་ནས་དེའི་ཞེན་ཡུལ་རི་བརྟན་དུ་གཏོང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །དེས་ན་བྱེད་པར་འཕགས་བསྟོད་སོགས་ནས་རི་ལྷར་གསུངས་པ་བཞེན་ཕྱི་ནང་གི་བསྟན་
པ་ལ་མཆོག་དམན་ཀྱི་བྱེད་པར་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་མོད་ཀྱང་། གཙོ་བོར་ནི་བདག་མེད་བསྟེན་མི་
བསྟེན་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བྱེད་ཞུགས་པ་སྟེ། ཉིས་ཀྱན་ཅ་བ་ལྷོག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། བདག་ཏུ་
ལྟ་བ་བརྟན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་གནད་ཀྱང་དེ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་ཕྱི་ནང་གི་བསྟན་པ་གཉིས་ལ་
དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་ཡོན་ཀྱི་བྱེད་པར་མཐོང་ནས་འདོར་ལེན་བྱེད་དགོས་ཀྱི། སྤྲོགས་ལྷུང་གིས་མིན་
ཏེ། འཕགས་བསྟོད་ལས། བདག་ནི་སངས་རྒྱས་སྤྲོགས་མི་འཛིན། །མེར་སྐྱ་སོགས་ལ་མི་
སྤང་ཡང་། །གང་ཞིག་རིགས་པར་ལྷན་པའི་ཆོག་ །དེ་ཉིད་སྒྲོན་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་དང་། བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་པར། གང་ཞིག་ལ་ནི་ཉིས་པ་ཀྱན། །གཏན་ནས་ཡོང་ཡེ་
མི་མངའ་ཞིང་། །གང་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གནས་གྱུར་པ། །གལ་ཏེ་

ལའང་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་དབྱུག་གདགས་པ་སོགས་མ་གྲུས་པ་མཐའ་དག་སྤངས་ནས་སངས་
 རྒྱུ་དངོས་དང་འདྲ་བར་གྲུས་པར་བྱེད། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་བསྐྱབ་བྱུང་གསུང་རབ་
 ན་གཅིག་ཡན་ཆད་ལ་ཆོས་དགོན་མཆོག་དངོས་ལྟར་གྲུས་པར་བྱེད་ཅིང་། གླེགས་བམ་ཐོང་དུ་
 བྱེད་པ་སོགས་མ་གྲུས་པ་མཐའ་དག་སྤངས་། བྱུང་མཐའ་རིས་མེད་ལ་དག་སྤང་སྒྲིང་དགོས་
 བའང་འདིའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་པར་གསུངས། དག་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་བསྐྱབ་བྱུང་
 རབ་བྱུང་གི་ཉུགས་ཙམ་འཛིན་པ་ཡན་ཆད་ལ་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་དངོས་ལྟར་གྲུས་པར་
 བྱེད་ཅིང་། ཐ་ན་དག་འདུན་གྱི་ན་བཟའ་ལྟན་པ་དམར་སེར་ཚུན་ལའང་གྲུས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་
 ལྟར་རང་འོག་ཏུ་འགོ་བ་ས་དང་ཆུ་ལས་མེད་པ་ལྟ་བུའི་དམན་ས་བཟུང་ནས་ཀྱན་ལ་གྲུས་པར་
 བྱེད་ན། བསོད་ནམས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་ཞོར་ལ་ཐོབ་ཅིང་། དེའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་
 བྱུང་ཀྱང་གྱིས་ཚུར་ལའང་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཞིག་འོང་ལ། གཞན་དུ་རང་ལས་ལྷག་པ་སུ་ཡང་
 མེད་པ་ལྟ་བུའི་ང་རྒྱལ་དང་ཁེངས་པ་འཆང་སྟེ་ཀྱན་ལ་མཐོང་ཆུང་དང་མ་གྲུས་པ་གཉིད་
 བ། དེ་ལས་སྤྲིག་ལྷོ་བ་མེད་ཅིང་། ལྷག་པར་ཆོས་སྒྲིང་ཞུགས་པ་ནམས་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་ན་ཉེས་
 དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་བག་དང་ལྡན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །འདིའི་སྒྲིང་ཞིབ་ཅིང་སྤྲོ་བ་སའི་སྤྲོང་
 སོ་འཁོར་ལོ་བཅུ་གཅིག་པའི་མདོར་བཞུགས་པས་ངེས་པར་དུ་མཇལ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་བའི་བསྐྱབ་བྱུང་ལ་བྱུག་ལས། དང་པོར་ཡོན་ཏན་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ནས་
 སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ནི། སྐྱབས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ངོ་མཆར་མཛད་དུ་བྱུང་བ་ནམས་རྗེས་སུ་འཛིན་
 ནས་དད་པ་ཅེ་གཅིག་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་སྟེ། བཀའ་གདམས་གོང་མ་
 རྣམས་ཀྱིས་རྒྱན་པར་སྐྱབས་འགོ་ཉི་ཆེ་མཛད་པའི་བྲག་ལེན་ལྟར་བསྐྱབ་པའོ། །

གཉིས་པ་བཀའ་རིན་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཅི་ཟ་ཅི་འཐུང་གི་ཕྱད་ཀྱིས་མཆོད་པ་ནི། རང་
 ལ་བདེ་སྦྱིད་གང་བྱུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་དགོན་མཆོག་གི་རིན་དུ་བལྟས་ཏེ་བཟའ་བཏུང་གང་བྱས་

ཡུང་གྲུ་བ་ཆེན་པོས་ཕྱད་གིས་མཆོད་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་བཟའ་བཏུང་རྒྱན་དུ་བྱེད་དགོས་
པས། བསོད་ནམས་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་གསོག་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་དང་གནད་ཆེ་
བ་མང་པོ་ཡོད་གསུང་། འདིས་མཆོན་ནས་དགོན་མཆོག་མཆོད་པའི་སྦྱར་བ་ལ་དུས་ཉལ་ཏུ་
བཙོན་དགོས་པར་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་གཞན་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་འགོད་པ་ནི། དགོན་མཆོག་གི་བསྐྱབས་པ་བརྗོད་
ནས་སྐྱབས་མིན་ལ་སྐྱབས་སུ་འཆའ་བ་སོགས་ལས་སྒྲོག་སྟེ་དགོན་མཆོག་ཁོ་ནར་སྐྱབས་སུ་
འགྲོ་འཇུག་བ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་གིས་བཀྱིར་རུང་ན་དེ་ལྟར་བྱེད་པའོ། །

བཞི་པ་པན་ཡོན་བླ་པའི་སློན་ནས་ཉན་ལན་གསུམ་མཆོན་ལན་གསུམ་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་
བ་ནི། འཆད་པར་འགྱུར་པའི་པན་ཡོན་རྣམས་དམིགས་བྱེད་པར་བླ་ནས་དེ་ལྟར་བྱེད་པའོ། །

ལྷ་པ་བྱ་བ་གང་བྱེད་ཡུང་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྒྲོ་བཀའ་ནས་བྱེད་པ་ནི། མི་ལ་
རེ་བ་བྱེད་པ་ལས་ལྷ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དག་འཕྱེར་བའི་དཔེ་ལྟར། ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་
གང་ཞིག་བྱེད་ཡུང་རེ་དོགས་མང་པོ་མི་བྱ་བར་བྱ་བ་འདི་འགྲུབ་མིན་དགོན་མཆོག་རིན་པོ་
ཆེ་མཆོན་སྟམ་དུ་སྒྲོ་བྱས་ཡིངས་གིས་བཀའ་ནས་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་མི་འགྲུབ་
པ་མི་སྤྲོད་གསུང་། དེ་སྤྲོད་དུ་ཡང་སྤྱོད་སུ་རྒྱས་པའི་མདོ་ལས། མ་དད་པ་ནི་དེར་མ་
གཏོགས། །གང་ཞིག་དད་པའི་སེམས་ཤེས་ནས། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་བྱུག་བྱས་ན། །ཆོས་ལས་
མི་འགྲུབ་མི་སྤྲོད་དོ། །ཞེས་སོ། །

དུག་པ་དགོན་མཆོག་གསུམ་སྟོག་གམ་བཞད་གང་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་སྦྱོར་བ་ནི། ལྷ་སྒྲ་
མ་ཡེ་ཤེས་འོད་གྱི་ལོ་རྒྱས་ལྟར། དགོན་མཆོག་མ་སྤངས་ན་སྟོག་དང་སྤལ་བར་མཐོང་ཡང་སྤང་
དུ་མི་རུང་ན། གཞན་དང་གཞན་གྱི་ཕྱིར་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེས་ན་ཆེ་བ་སྟོག་དང་རྒྱུང་བ་བཞད་གང་
གྱི་ཕྱིར་ཡང་དགོན་མཆོག་སྤང་དུ་མི་རུང་སྟེ། སྤང་རྒྱལ་ནི། དགོན་མཆོག་གིས་བདག་ལ་ཅི་བྱ་

སྒྲུབ་དུ་ཡིད་ལ་སེམས་ཤིང་ཆོག་ཏུ་བརྟེན་པ་ལྟ་བུའོ། །

དུག་པ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་པན་ཡོན་ལ་བཅུ་གཅིག་སྟེ། དང་པོ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་
པར་ཚུད་པའི་པན་ཡོན་ནི། ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་སྐྱབས་འགོ་ས་འབྱེད་པར་གསུངས་པས། རི་
སྟོང་སྐྱབས་འགོ་རྒྱད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་སྟོང་དུ་མངོན་ཤེས་དང་རྩ་འབྲུལ་སོགས་ཡོན་ཏན་རྩ་
མཆོང་བ་རིམ་འབྲུལ་ཡོད་ཀྱང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གས་སུ་མི་ཚུད་ལ། དེ་ནས་རྒྱད་ལ་
སྐྱེས་ཅམ་ནས་ཡོན་ཏན་གཞན་མེད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་པར་ཚུད་དེ། དེས་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་
པའི་གས་སུ་ཚུད་པར་འདོད་ན་སྐྱབས་འགོ་རྒྱད་ལ་སྐྱེད་ཐབས་བྱེད་དགོས་ཀྱི། ཡོན་ཏན་གཞན་
འཆོལ་བས་མི་པན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བའི་པན་ཡོན་ནི། སོ་ཐར་རིགས་བརྒྱད་
ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་སྟོམ་པ་གང་མཛོས་ཀྱང་སྐྱབས་འགོ་ཅོམ་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་སྒྲང་དགོས་ལ།
སྟོམ་པ་གོང་མ་གཉིས་ཀྱང་སྐྱབས་འགོ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་སྒྲང་དགོས་པས། སྐྱབས་འགོ་ནི་
སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིའམ་རྟེན་གཅིག་བུའོ། །

གསུམ་པ་ལས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་འབྲང་བའི་པན་ཡོན་ནི། །ལྷ་ཀྱུ་ཐུབ་པའི་མཆོན་ལན་གཅིག་
བརྟེན་པས་བསྐྱལ་བ་ཉི་ཁྲིའི་སྟེག་པ་བྱང་བ་ལྟ་བུས་མཆོན་སྐྱབས་འགོ་བྱེད་པས་སྟེག་ལྷང་གི་
ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་མོད་ལ་འབྲང་བར་གསུངས་ཏེ། ཤེས་བྱེད་མང་ཡང་བྱིར་མི་ལང་རོ། །

བཞི་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་པན་ཡོན་ནི། སྤར་བཤེས་
གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་རི་སྐྱད་བཤད་པ་ལྟར་ཉན་རང་དག་བཅོམ་གང་ན་སུ་བཞུགས་
ལ་བསྐྱལ་བ་དུ་མར་ཡོན་ཕུལ་བ་བས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་རི་མོ་བྱིས་པ་མཐོང་བའམ་
སངས་རྒྱས་ཞེས་པའི་མཆོན་ཐོས་པ་ཅམ་བསོད་ནམས་ཆེས་ཆེན། སྐྱབས་སུ་སོང་ན་ལྟ་ཅི་
སྟོས་ཏེ། དེ་ལ་དགོངས་ནས་པར་བྱིན་བསྐྱས་པར། སྐྱབས་སོང་བསོད་ནམས་གཞུགས་ཡོད་

ན། །སྒོང་གསུམ་འདི་ཡང་སྒོད་དུ་རྩུང་། །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་རྩུ་ཡི་གཏེར། །ཕུལ་གྱིས་གཞལ་བར་
ག་ལ་ལང་། །ཞེས་དང་། མདོ་ལས། ཉན་མཁའ་དག་གི་ཆད་དག་བརྩུང་བ་དང་། །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་
པོ་མཐར་གྱིས་བཟང་རྒྱས་གྱི། །སངས་རྒྱས་དག་ལ་དད་པ་ཤས་ཙམ་གྱི། །བསོད་ནམས་ཆད་
བརྩུང་བར་ནི་རྒྱས་པར་དཀའ། །ཞེས་ཏེ། མཐའ་ཡས་སོ། །

ལྷ་པ་ཀུན་སྒོང་དམན་ཀྱང་འབྲས་བུ་མཆོག་ཏུ་འབྱེན་པའི་པན་ཡོན་ནི། སྤྱིར་གང་གི་
རྒྱར་འགྲོ་མིན་དེའི་ཀུན་སྒོང་གིས་འབྲེད་མོད་ཀྱང་། དམིགས་བསལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ལྟ་བུ་
སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་པའི་དགེ་ཙམ་ནི་ཀུན་སྒོང་ངེས་འབྱུང་སོགས་གྱིས་མ་བེན་ཀྱང་ཐར་པ་དང་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱར་འགྲོ་བར་མདོ་མང་པོ་ནས་ལན་གཅིག་མིན་པར་གསུངས་ཏེ། ཐེ་
རིན་པོ་ཆེས། ཞིང་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་པ་འགའ་རེ་མ་གཏོགས། ཞེས་དམིགས་གྱིས་བསལ་བ་
ཡང་དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་སོ། །

དུག་པ་བསྡོ་བ་ལོག་པར་བསྡོས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཡང་དག་ཏུ་འབྱེན་པའི་པན་ཡོན་ནི།
སངས་རྒྱས་ལ་དགེ་ཙམ་བསྐྱབས་ནས་འཁོར་བའི་རྒྱར་བསྡོས་ཀྱང་དེའི་རྒྱར་མི་འགྲོ་བར་གཅིག་
ཏུ་ཐར་པའི་རྒྱར་འགྲོ་བར་དཔེ་དང་བཅས་སྤྱིར་ཐེ་བད་དཀར་ནས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཐོག་
མའི་ཀུན་སྒོང་དང་ཐ་མའི་བསྡོ་བ་གང་ཡང་ཚུལ་མཐུན་དུ་མི་འབྱུང་བའི་ཐ་ཤལ་བདག་ལྟ་བུས་
ནི་སྐྱབས་འགོ་ལ་ཆེག་ཟེལ་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཐབས་རང་མེད་དོ། །

བདུན་པ་བར་མ་དོར་རྩུད་ཐོས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་པན་ཡོན་ནི། དཔེར་ན་སེམས་ཅན་
གྱི་རིས་ན་རྩོ་ཐེ་རིན་པོ་ཆེ་འབྱུ་བ་སུ་ཡང་མེད་པས་དེ་ཐོས་ན་མི་ཉམས་པར་བྱེར་འབྱུང་བ་
ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་ལྟར། ཉོན་མོངས་པའི་ཆོགས་གྱི་ནང་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་པའི་དགེ་ཙམ་
འཛོམས་རྒྱས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས། དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་དགེ་ཙམ་བསྐྱབས་ཕྱིན་ཆད་རི་
སྤྱིད་བྱང་རྩལ་མ་ཐོབ་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་ནམ་ཡང་མི་ཉམས་པར་མདོ་ལས་གསུངས་ཏེ། གཞན་ཡང་

མང་ངོ་། །དེ་ལྟར་བར་མ་དོར་མི་ཉམས་པ་ནི་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་མ་འདྲེས་པ་སྟེ་བྱན་མོང་
བའི་བྱང་ཆོས་སྤྱུ་གསུངས་པ་དང་སྤྱར་ན་ཁོང་ཁོ་དང་ལོག་ཏུ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ཉམས་པར་
ཁས་ལེན་དགོས་སམ་སྟུམ་མོ། །

བརྒྱད་པ་མི་དང་མི་མེན་གྱི་གཞོད་པས་མི་ཚུགས་པ་ནི། མདོ་རྒྱལ་མཆན་དམ་པ་ལས།
འདིགས་པ་དང་བག་ཚུ་བ་ནམ་བུར་བ་ན་སངས་རྒྱས་ཡིད་ལ་བྱེད་ནས་སྐྱབས་སུ་སོང་ན་དེ་མ་
ཐག་འདིགས་པ་དང་བག་ཚུ་མཐའ་དག་ཉི་བར་ཞི་བར་གསུངས་ཏེ། ད་དུང་མང་། རིགས་པས་
ཀྱང་སངས་རྒྱས་ནི། རང་འདིགས་པ་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་ཞིང་། གཞན་འདིགས་པ་ལས་སྒྲོལ་
བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སོགས་ཀྱི་བྱང་ཆོས་མངའ་བས་ན། གང་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ན་མི་སྒྲོབ་
པ་མི་སྲིད་ཅིང་། སྒྲོབ་མི་རྣམས་པ་ཡང་མི་སྲིད་དེ། འདིག་རྟེན་གསུམ་ན་སངས་རྒྱས་ལས་མཐུ་
ཆེ་བ་ནི་སྤྱི་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་ངོ། །ཉན་ཐོས་དག་བཙུག་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ཀྱང་གཞན་
འདིགས་པ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་དུ་མ་ཞིག་གདའ་ན། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ན་ཏུ་
ཅི་སྟོས། དེས་ན་མི་འམ་མི་མེན་གྱི་གཞོད་པས་གཅེས་ཤིང་སྐྱགས་རྟེན་པ་ནི་དགོན་མཆོག་ལ་
ཡིད་ཆེས་ནས་སྐྱབས་སུ་མ་སོང་བ་ཁོ་ནས་ལན་པ་སྟེ། བསྐྱུགས་འོས་བསྐྱུགས་བསྟོད་ལས།
བྱི་ཡི་ཡན་ལག་སྟོབས་ཀྱན་ནི། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཡང་དག་བསྐྱབས་ལགས་ཀྱང་། །ནང་གི་སྟོབས་
དག་མ་ཆང་བས། །བྱིས་པ་རྣམས་ནི་སྤྱུག་བསྐྱུག་བསྟེན། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོས་ནས་སྒྲོབ་
པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཐའ་དག་མ་ཆང་བ་མེད་པར་བསྐྱབས་སུ་ཐིན་ཀྱང་། ནང་རང་གི་ངོས་ནས་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་རྒྱུ་མ་ཆང་བ་སྟེ་སྒྲོ་བཀའ་ནས་སྐྱབས་སུ་འདོན་པ་མ་བྱུང་བས་ལན་པར་
གསུངས་པ་དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་ཀྱང་། བསྐྱུ་བ་ནས་གསུངས་པ་འདི་རྣམས་ལ་ངེས་
པ་བྱངས་ནས་ཅེ་གཅིག་པའི་སྒྲོ་ལྟས་འཆའ་རྣམས་ན་མི་སྒྲོབ་པ་མི་སྲིད་པས། སྟོང་ཐག་པ་ནས་
ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱ་མ་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། སྒྲོ་དགོན་མཆོག་ལ་

བཀའ་བའི་མི་དེ་བར་ཆད་ཀྱི་དབང་དུ་འགྲོ་བ་མི་སྲིད་པ་ཡིན་གསུང་བ་སོགས་ཁྱད་ས་བགྲང་གིས་མི་ལང་ཞིང་། འདི་ནམས་སྤྱོད་གྲུབ་ཡིན་བྱས་ཀྱང་མི་རིགས་པ་ཆེར་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་དགེ་བཤེས་སྟོན་པས། སྤྱིད་དེ་སྤྱག་གོ་དགོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་མཁུན་སྙམ་པ་ལས་བྱར་མེད་གསུང་བ་ལྟར། སྤྱིད་སྤྱག་གང་ལའང་དགོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་མཁུན་སྙམ་དུ་སྒྲོ་ཡིང་སྤྱར་བྱེད་ན་སྤལ་ལ་འབྱར་དུ་དོད་པའི་རྟགས་ཐོན་པ་ཞིག་འོང་བ་ལགས། དགུ་པ་དན་སོང་དུ་མི་ལྟུང་བ་ནི། སྟོན་ལྷ་དང་རིན་ཆེན་གཙུག་ལྷན་ཅན་གྱི་མཆོན་ཐོས་ན་དན་སོང་དན་འགྲོ་ལོག་པར་ལྟུང་པའི་གནས་མེད་པར་གསུངས་པ་སོགས་དགོན་མཆོག་གི་མཆོན་ཅམ་ཐོས་པས་ཀྱང་དན་སོང་དུ་མི་ལྟུང་ན་སྤྱབས་སུ་སོང་ན་ལྟ་ཅི་སྟོས། བདོ་འགའ་ཞིག་ལས་ནི། འཆི་ཁ་མའི་སེམས་ཅན་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འགའ་ཞིག་གིས་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་མཆོན་ལན་གསུམ་བརྗོད་དུ་བཅུག་ན། ཞི་ནས་དན་སོང་དུ་འགྲོ་བར་ལྟ་ཞོག་གི་གང་འདོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སྤྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་མང་དུ་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ། དགོན་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་མཐུས་སོ། །འཆི་ཁ་མའི་གདམས་དག་ཅིག་ལ་སྤྱབས་འགྲོ་ལས་ཐབ་པ་མེད་གསུང་བ་ཡང་དོན་འདི་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་པར་མཛོན་ནོ། །

བཅུ་པ་ཅི་བསམ་པ་འབྲུབ་པ་ནི། སྤར་བྱངས་པའི་མདོ་ལས། མ་དད་པ་ནི་དེར་མ་གཏོགས། །གང་དག་དད་པའི་སེམས་ཤེས་ནས། །རྒྱལ་བ་ནམས་ལ་བྱག་བྱས་ན། །ཆོས་ལམ་མི་འབྲུབ་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་དད་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ལ་བྱག་འཆའ་ཞིང་སྤྱབས་སུ་མཆིས་ན་འདོད་དོན་གང་ཡང་མི་འབྲུབ་པ་གཏན་མི་སྲིད་པར་གསུངས་པ་དང་། རིགས་པས་ཀྱང་། སྤྱབས་འགྲོ་རྗེ་ཅམ་བྱས་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་བསོད་ནམས་འབྱུང་ཞིང་། བསོད་ནམས་རྗེ་ཅམ་བྱུང་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་འདོད་པའི་དོན་མཐའ་དག་འབད་མེད་ལྟོན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྲུར་བ་སྟེ། རྒྱུ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། བསོད་ནམས་ལྟན་པའི་མི་ཡི་བསམ་པ་ནམས་ཀྱང་།

འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདི་ནི་དཔེ་ལས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། ཟག་བཅས་ཤེས་ཆོས་
 གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཚོར་བུ་སྐད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་དྲུག་གསུམ་གྱིས་བཅིངས་པའི་འཛིག་རྟེན་
 པའི་ལྷ་འདྲེ་དག་ལ་འང་མཆོད་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་པས་རི་ལྟར་བསམས་པའི་དོན་འགྲུབ་ཅེས་
 གསུངས་ན། སྒྲོན་ཀྱན་ཟད་དང་ཡོན་ཏན་ཀྱན་རྫོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ན་ཅིའི་
 བྱིར་མི་འགྲུབ། དེས་ན་རི་ལྟར་འདོད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་དཀོན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་
 ན་འགྲུབ་ངེས་པས། རོར་བུ་བཞག་ནས་འཆིང་བུ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ལུགས་སུ་མི་
 བྱའོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཕྱག་ཁྲི་མཆོག་གི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཐུན་མོང་བ་འདི་
 ཡོད་ན། སྒྲོན་ཁོ་ན་ལ་ཆེ་འདི་བཟང་བྱ་བ་ཅིག་འོང་སྟེ། དེའང་ཅི་བསམ་ཅི་འགྲུབ་པ་ཅིག་འོང་
 བ་ཡིན། དེ་ནས་འཆི་བའི་ལྷས་བཟང་བ་ཅིག་འོང་བ་ཡིན་གསུང་། བཅུ་གཅིག་པ་སྦྱར་དུ་འཁོང་
 རྒྱ་བའི་པན་ཡོན་ནི། ཆོགས་རྫོགས་པ་དང་སྤྱི་བ་སྦྱོང་བའི་སྒྲོ་གཅིག་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་ལས་
 ལྷག་པ་གང་ཡང་མེད་པ་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ན། རི་ཅམ་གྱིས་ཆོགས་རྫོགས་པ་དང་སྤྱི་བ་སྦྱོང་
 བྱང་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་སྤངས་རྫོགས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་ཉེ་བས། སྐྱབས་འགྲོ་བྱུགས་
 དག་ལ་རྒྱན་བཏན་པ་ཞིག་བྱུང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཡང་སྦྱར་དུ་སྒོམ་པར་གསུངས་པ་ནི་
 རིགས་པའི་འཐད་པ་དང་བཅས་པའོ། །དེས་ན་རི་ཞིག་མི་འོང་ངེས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་སོགས་
 ལ་འབད་ལོ་བྱས་པ་ལས་འོང་ངེས་ཀྱི་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འབད་ན་ཁེ་ཆེའམ་སྙམ་པ་ནི་
 ཁོ་པོའི་བསམ་ཚུལ་ལོ། །

གཉིས་པ་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་
 པ་ལ་བཞི། ལས་འབྲས་སེམས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན། རི་ལྟར་སེམས་པའི་རྩལ། བསམས་
 ནས་འབྲུག་ལྷོག་བྱ་བའི་རིམ་པ། དེ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། དཀར་པོའི་
 ལས་འབྲས་སེམས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་དང་། ནག་པོའི་ལས་འབྲས་སེམས་དགོས་པའི་རྒྱ་

མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དགེ་བའི་ཚས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་གང་ཞིག་འབྱུང་དང་མི་འབྱུང་ནི་དེ་ཚུལ་
བཞིན་བསྐྱབ་པའི་བཙུན་འབྲས་བཙམས་དང་མ་བཙམས་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ནི་བསྐྱབ་
འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་ཡོད་མེད་ལ་རག་ལས་པས། དགེ་ཚས་ཀྱན་གྱི་ཅ་བ་ནི་འདུན་པ་ཉིད་ལ་
ཐུག་པ་སྟེ། དཀོན་བཅེགས་ལས། ཚས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྟེན་བཞིན་ཏེ། །འདུན་པའི་ཅ་ལ་
རབ་ཏུ་གནས། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་འདུན་པ་དེའི་ཅ་བ་གང་ཞེ་ན། དགེ་བའི་ཚས་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་
མཐོང་བའི་དད་པ་སྟེ། དབྱས་མཐའ་ལས། གནས་དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང་། །རྒྱ་དང་འབྲས་
བྱ་ཉིད་དུ་འོ། །ཞེས་དད་པ་དང་འདུན་པ་གཉིས་པོ་རྒྱ་འབྲས་སུ་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་
སོ། །འོ་ན་དད་པ་རི་ལྟར་བྱས་ནས་བསྐྱབ་དགོས་སྟམ་ན། ཉག་པ་དང་གྲུས་པའི་སྒོ་ནས་དགེ་
བའི་ཚས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ནམ་རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བྱ་བསྟོམ་པའི་སྒོ་ནས་ཏེ། མདོར་ན་དཀར་
ནག་གི་ལས་འབྲས་སེམས་པའི་སྒོ་ནས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྟོད་འབྲུག་ལས། དགེ་བའི་ཚས་
རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཅ་བ་མོས་པ་བྱབ་པས་གསུངས། །དེ་ཡི་ཅ་བ་ཉག་ཏུ་ནི། །རྣམ་སྟོན་
འབྲས་བྱ་བསྟོམས་པས་སོ། །ཞེས་ཏེ། དཔྱིས་ཕྱིན་པར་བཤད་དོ། །འདིའི་མོས་པ་དང་སྤྲ་མའི་
བདུན་པ་གནད་གཅིག་པས། སྤར་ལྟར་བཤད་དགོས་ཀྱང་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་ཆེར་མི་གསལ་
བར་འདུག་པས་ངེས་པར་བྱའོ། །ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་དེ་དོན་གཉེར་གྱི་ངེས་འབྱུང་དང་། ཐམས་
ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་ལ་དེ་དོན་གཉེར་གྱི་བྱང་སེམས་ངེས་པར་དུ་དགོས་པར་གསུངས་པ་
ཡང་འདིའི་གནད་ཀྱིས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་མེད་ན་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ལ་མི་
སྟོབ། དེ་མ་བསྐྱབ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མི་ཐོབ་པས་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་དད་པ་ལས་འདུན་པ་དང་
དེ་ལས་ཚུལ་བ་སྟེ་བར་དགོངས་ནས། དེ་གསུམ་སྤྱི་རྒྱ་འབྲས་སུ་ལན་གཅིག་མིན་པར་
གསུངས་ཤིང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དཔེ་དག་གིས་ཀྱང་མཚན་ནས་ཡོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་བཟའ་བཏུང་
གི་ཡོན་ཏན་ཡོད་ལ་བྱེད་པ་ན་དེ་ལ་དགའ་བའི་དད་པ་ལྷགས་པ་གསྟེ་ཞིང་། དེས་ཟ་འདོད་

འབྲུག་སྐད་ལྟར་ཉེ་བཟའ་བརྟུང་ཆོལ་བའི་ཚོལ་བ་འབྲུག་སྐད་བྱེད་ལ། མོས་ནས་རྒྱགས་པ་
 ན་བཟའ་བརྟུང་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་བའི་དད་པ་ལྡན་ཅིང་། དེ་ལོག་པས་ཟ་འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་
 ལྡན་ལ། ཟ་འདོད་མེད་པས་ཟས་ཕྱིར་ཆོལ་བའི་ཚོལ་བ་མི་བྱེད་པ་སྟེ། ཀྱན་ལ་སྦྱོར་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །ཡིན་ཡང་ལོག་པའི་ཡུལ་ལ་དད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ཡིན་གྱི། དད་པ་མཆན་ཉིད་པ་མིན་
 མོ། །མདོར་ན་འབྲས་བུ་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱ་དགེ་བ་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱབས་པ་ལས་བྱུང་ལ།
 དེ་ནི་བསྐྱབ་འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་ལས་དང་། དེ་ནི་དགེ་བའི་འབྲས་བུར་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་
 ལས་བྱུང་བས། དཀར་པོའི་ལས་འབྲས་ལ་ཤེས་ནས་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་
 ནི་དེ་ལྟར་རོ། །འདི་ལ་བཀའ་གདམས་གོང་མས། སོ་ནམ་དང་ཆོང་སོགས་ལ་འབྲས་བུ་འབྱུང་
 བའི་ངེས་པ་མེད་མོད། འོན་ཏེ་འབྱུང་ངམ་སྟུམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་ཙམ་ཡོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་དང་
 དེའི་བྱ་བར་ནན་གྱིས་ཞུགས་ལ། རང་ངེས་ཆོས་ལ་འབད་ན་འབྲས་བུ་ངེས་པར་དུ་འབྱུང་ཞིང་།
 དེའང་འདི་ཕྱི་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་འབྱུང་མོད། འོན་ཏེ་ཅི་ཡང་འབད་མི་རྒྱས་
 ཏེ། འདིས་ནི་ཡིད་ཆེས་ལྟ་ཞོག་ཐེ་ཆོམ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་གསལ་པོར་མཆོན་པ་ཡིན་གསུང་།
 གཞན་ཡང་འཛིག་ཉེན་འདི་ན་བྱ་བ་གང་ལས་ཆེ་འདིར་པན་པའི་འབྲས་བུ་ཐོན་ཆོགས་གཅིག་
 འབྱུང་བར་མཐོང་ནའང་དེའི་ཆེད་དུ་ངལ་བ་བྱུང་བས་དེ་ཀྱིས་འབད་བར་འདུག་ལ། དེ་ལྟར་
 ཆོས་ལས་གཏན་གྱི་བདེ་བ་འབྱུང་ཞིང་དོན་ལ་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་སྒྲོས་ཀྱང་མཐོང་ན་ཅིའི་
 ཕྱིར་མི་འབད་དེ། ལྷ་མ་ལས་བྱེ་བ་ཐོག་འབྱུང་འབྱུར་གྱིས་འབད་རིགས་པ་ལ། རང་ངེས་ལྷ་མ་
 དེ་དག་གི་བྱེད་ཆ་ཙམ་ཡང་ཆོས་ལ་འབད་མི་རྒྱས་པ་འདི་ཡང་དཀར་པོའི་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་
 མི་ཆེས་པའི་སྟོན་གཅིག་གོ། །

གཉིས་པ་ནག་པོའི་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། དཔེར་ན་ཁ་
 ཟས་ཞིམ་མངར་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་རུང་དེ་དུག་ཏུ་ཤེས་ཤིང་ཡིད་ཆེས་ན་རི་ལྟར་བཤེས་ཀྱང་

མི་ཟ་ལ། གཞན་དུ་ཆོམ་ཆོམ་མེད་པར་ཟ་བ་ལས་མ་འདས་པ་ལྟར། སྤྲེག་པའི་ཉེས་དམིགས་
རིམ་ཞིན་ཤེས་ན་སྒྲིག་ལ་བབ་ཀྱང་དེ་མི་བྱེད་ལ། གཞན་དུ་ཤར་ཤར་བྱེད་པ་ལས་མ་འདས་
པས། རྒྱ་པོའི་ལས་འབྲས་ཤེས་མི་ཤེས་ཀྱི་དགོ་སྒྲོན་དེ་ལྟ་བུའོ། །གསལ་བར་བཤད་ན་དུག་
རིམ་རྒྱར་རྩོལ་ཡང་ཆེ་འདྲིར་གཞོད་པ་ཅམ་དུ་ཟད་ལ། ཅིག་ཤོས་རིམ་རྒྱར་ཡང་ཆེ་དུ་མར་གཞོད་
པས། སྤྲེག་ཉེས་དམིགས་ཆེ་ཆུང་གི་བྱེད་ཆེན་པོ་ཞུགས་ཤིང་། གང་དོན་ལ་རིམ་རྒྱགས་
པ་དེ་ལྟར་རང་གིས་ཀྱང་ཤེས་ནས་ཡིད་ཆེས་ན་དུག་ལས་ཀྱང་སྤྲེག་ལ་འདྲེམ་བག་ཆེ་བ་ཞིག་
ཅིའི་བྱིར་མི་འོང་། དེས་ན་བདག་དང་བདག་ལྟ་བུས་ནི་གཞན་གྱི་མིག་སྤར་བཅུན་མདོག་བྱེད་
པ་ལས་སྒྲིག་དུ་ཉེས་ལྷུང་པ་མོ་རྣམས་པར་ཞོག་གི་ཤིན་དུ་རགས་པ་ལའང་འདྲེམ་བག་ཅི་ཡང་
མེད་པར་འདྲོལ་ཉོག་དུ་སྤྱད་པ་འདི་ནི་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་སྤྲེག་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་རང་
ཉམས་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་མིན་སྤྲེག་ལ་ངོ་སྒྲིག་བྱེད་པའི་གནས་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། གང་དུག་དུ་
ཤེས་ན་དེ་ལ་ངོ་སྒྲིག་བྱེད་ནས་ཟར་མི་སྤིང་པ་བཞིན་ནོ། །རང་རེས་རྒྱལ་ཁྲིམས་བཀུར་ལ་
ཆོས་ཁྲིམས་མིན་པ་དེ་ཡང་དོན་དུ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་པའི་སྒྲོན་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་གོ་
སྒྲིག་ནས་བཀུར་རིགས་པའི་བྱིར་རོ། །རིམ་རྒྱུ་ཞེ་ན། རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་འགལ་ཡང་གཡོ་དང་
སྤྱི་ཆད་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཐབས་ཚུལ་བྱར་ཡོད་ལ། ཅི་སྟེ་བྱུང་ཡང་ཆེ་འདྲིར་གཟན་པ་ཅམ་དུ་
ཟད་ཅིང་། ཆོས་ཁྲིམས་དང་འགལ་ན་ཆད་པ་འགོག་མེད་དུ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་སྤྲེག་མས་ཆར་
མི་ཤོད་པའི་ཡུན་རིང་ལ་བྱུགས་བྲག་པ་འབྱུང་སྟེ། ཆོས་ལས། འདི་ན་ལ་ལས་རྒྱལ་པོའི་ཆོག་
ཆེན་ལས། །འདས་ཀྱང་ལན་འགའ་ཆད་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཐུབ་པའི་བཀའ་ལུང་ཚུལ་མིན་
འདའ་བྱེད་ན། །དུད་འགྲོར་འགྲོ་འགྱུར་ཨི་ལའི་འདབ་སྤྱུ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །དུད་འགྲོར་འགྲོ་བ་
ནི་མཆོན་པ་ཅམ་སྟེ། གཞན་དུ་ཆོབས་ཆེན་འགལ་ན་དཔྱལ་བར་ཡང་འགྲོ་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་
ན། དཔྱལ་བར་འགྲོར་འགྱུར་དགོ་སྒྲོང་ལྟས་བྱིན་བཞིན། །ཞེས་ཀྱང་སྤྱར་འོས་སོ། །འདིག་རྟེན་

ན་ཆེས་སྒྲིན་པར་བཅིས་པའི་ཐོང་བྱས་ཀྱང་བསམ་བཞིན་གཡང་ལ་མི་མཆོང་སྟེ། དེ་ནི་གཡང་
 སའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བས་བྱས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ན་ཐ་མལ་པའི་གཡང་ས་ཆེན་པོར་ལྷུང་བ་ལས་
 ཀྱང་སྒྲིག་པའི་གཡང་ས་ཆུང་དུར་ལྷུང་བ་ཉེས་དམིགས་ཆེ་ཞིང་། འོན་ལ་ཉེས་དམིགས་རི་ལྟར་
 གནས་པ་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཡིད་ཆེས་ན་བསམ་བཞིན་སྒྲིག་ལ་འཇུག་པ་ག་ལ་སྒྲིད། དེས་ན་
 གཤོན་གྱིས་བརྒྱམས་པའི་མི་ལ་ལས་གཡང་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་སྟེ་དེར་བསམ་བཞིན་ལྷུང་བས་
 པ་རི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་རང་རེ་ཉོན་མོངས་པའི་གཤོན་གྱིས་བསྐྱུས་ཏེ་སྒྲིག་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་ནས་
 དགའ་བཞིན་སྟོབ་ཞིན་དུ་འཇུག་པ་འདི་ནི་ཆེས་ཡ་ང་བ་དང་ངོ་ཆ་བའི་གནས་ཡིན་ནོ། །མདོར་
 ཅིལ་གྱིས་རིལ་ན། ཁྱད་གྱིས་བྱ་བ་གང་ལ་སྒྲུང་དོར་འདི་བཞིན་དུ་གྱིས་དང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན་
 ཡིད་བཞིན་གྱི་འོར་བུ་འདི་སྒྲིབ་གྱི། མིན་ན་འདི་ཉིད་དུ་སྟོག་དང་ཕལ་ལོ། །ཞེས་བསྟོན་བཞིག་
 ལྷུང་ན་རི་ལྟར་བསྟོན་བ་བཞིན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཐབས་མེད་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཆོག་གིས་དངོས་སུ་
 བསྟོན་མཁན་མེད་ཀྱང་དོན་ལ་སྤང་སྤང་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་ན་ཆེ་གཏན་དུ་བདེ་ཞིང་། མིན་ན་གཏན་
 དུ་སྐྱབ་བསྐྱལ་བ་ལས་མི་འདའ་བས། དཀའ་ནག་ལས་འབྲས་ལ་སྒྲུང་དོར་ཚུལ་བཞིན་མི་བྱེད་
 པའི་ཐབས་མེད་ལ། འོན་ཏེ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་ན་དེ་བྱེད་པ་མི་འོང་བས། འདི་ཕྱི་
 གཏན་དུ་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྐྱབ་བསྐྱལ་མི་འདོད་ན་དེའི་རྩ་བ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་
 ཐབས་ལ་ཡོད་སྟེ་རྩལ་གྱིས་འབྲུངས་ཤིག་ཅེས་རང་གིས་རང་ལ་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ་གསོལ་བ་
 འདེབས་པ་ལགས་སོ། །འདི་ལ་བཀའ་གདམས་གོང་མའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་
 ཆེས་ཀྱི་ངེས་པ་བརྟན་པོ་ཞིག་མ་རྟེན་ན་ནམ་མཁའ་ལ་ལྷུས་ལྷག་པ་དང་མཚུངས་པར་ཆོས་ལ་
 གོ་རྒྱུ་དང་ཆོར་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མི་འོང་། གསུང་བ་དང་། རྗེ་བཙུན་མི་ལས་ཀྱང་། རྒྱུ་འབྲས་རགས་པ་
 ཅམ་ལའང་ཡིད་མ་ཆེས་པའི་རྟགས་ནར་མར་བསྟན་ཏིང་། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་བཤད་པ་ལུང་རིགས་
 དང་མཐུན་མཐུན་མོ་མང་པོ་བྱས་རུང་སྟོང་ཉིད་དེ་བས་ཀྱང་ཕྱ་བས་གོ་བ་དང་ཡིད་ཆེས་པ་

དཀའ། ལྟོང་ཉིད་ལ་ཡིད་ཆེས་ཉིང་ལྟོང་ཉིད་རང་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཤར་བ་གོ་ནས། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་
འདྲོང་ལེན་ཕྱིན་སྤྲོད་དགོ་སྒྲུབ་ལ་རང་བཙོན་དུ་འགོ་བ་ཡིན་ཞིང་། ཆོས་ཀྱི་ཅ་བ་རྒྱ་འབྲས་
ལ་ཡིད་ཆེས་པ་འདི་ཡིན་གསུང་བ་སོགས་མཐའ་ཡས་སོ། །ཡིད་ཆེས་རྩོགས་བར་སྐྱེ་བ་ལ་ནི་
ས་ལམ་ཡ་ཆད་བཟོད་དགོས་པར་ཡང་སེམས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་ལས་བྱང་
རྒྱུ་ཡན་ལག་ལས་རྣམས་ནི། །རྒྱད་མི་ཟ་དང་བདེན་མཐོང་དང་། །ཞེས་བའི་ལས་འབྲས་རྒྱད་
མི་ཟ་བ་ལ་འགོད་པ་ས་དབྱ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་སྦྱར་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །དེས་ན་མཁས་
པ་དང་བྱུང་བར་རྫོམ་པ་འགའ་ཞིག་སྤྱིར་ལམ་རིམ་དང་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ལས་འབྲས་དང་
འཆི་བ་མི་རྟག་པ་སོགས་སྐྱེས་བྱ་རྒྱུ་དུའི་ཆོས་སྐྱོར་འདི་རྣམས་ནི་བྲིས་པ་མི་ནག་པ་ལྟ་བུའི་
ཆོས་ཤིག་ལ་མངོན་ཏེ་བཤད་རིན་དང་སྒྲོམ་རིན་མེད་པའི་སྐད་བྲས་པ་དེ་དག་གིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་
གནད་འགག་ཕྱོགས་ཅམ་ཡང་མ་གོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཐག་བཅད་ནས་བཤད་པས་ཆོག་གོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་ལས་རིམ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟམ་ན། རྒྱལ་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་ཏེ། ལས་
དེས་བའི་རྒྱལ། འཕེལ་ཆེ་བའི་རྒྱལ། མ་བྲས་པ་དང་མི་སྤྲད་བའི་རྒྱལ། བྲས་པ་རྒྱད་མི་ཟ་བའི་
རྒྱལ་ལོ། །དང་སོ་ནི། དཔེར་ན་ནས་བཏབ་པ་ལས་ནས་ཁོ་ན་འབྱུང་གི་སྒོ་མི་འབྱུང་བ་དང་། དེ་
བཞིན་སྒོ་བཏབ་པ་ལས་ཀྱང་སྒོ་ཁོ་ན་འབྱུང་གི་ནས་མི་འབྱུང་བ་སོགས་ས་བོན་གང་དང་གང་
ལས་དེ་དང་དེའི་རིགས་ཁོ་ན་འབྱུང་གི་གཞན་མི་འབྱུང་བ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བཞིན་པ་ལྟར།
སྤྱིར་དགོ་ཕྱིན་གི་རྒྱ་ལས་བདེ་སྤྱུག་གི་འབྲས་བྱ་སོ་སོར་མ་འཆོལ་བར་འབྱུང་ངེས་ཤིང་། རྩེ་
བྲག་སྤྱིན་པ་ལས་ལོངས་སྦྱོད་དང་སེར་སྣ་ལས་དབུལ་པོ་སོགས་དགོ་ཕྱིན་གི་རྒྱ་གང་དང་གང་
ལས་བདེ་སྤྱུག་གི་འབྲས་བྱ་དེ་དང་དེ་མ་འཆོལ་བར་སོ་སོར་འབྱུང་ངེས་པས་ན། ལས་དེས་པ་
ཞེས་བྱ་སྟེ། མདོ་ལས། ཅེ་འབྲུ་བ་ཡི་ལས་བྲས་པ། །དེ་འབྲུའི་འབྲས་བྱ་ཉིད་དུ་འབྱུང་། །ཞེས་
སོ། །རྒྱལ་འདི་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ་ནི་འདིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ཞེས་དཀར་ཆོས་ཀྱི་

གྱི་གཞིར་གསུང་རབ་ནས་ལན་གཅིག་མིན་པར་བསྐྱགས་སོ། །

གཉིས་པ་འཕེལ་ཆེ་བ་ལ། སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ངོ་པོ་འོ་སྒོ་ནས་
འཕེལ་༡ བ། བསམ་པའི་སྒོ་ནས་འཕེལ་༢ བ། ཞིང་གི་སྒོ་ནས་འཕེལ་༣ བ། ཏེན་གྱི་སྒོ་ནས་
འཕེལ་༤ བ། དུས་གྱི་སྒོ་ནས་འཕེལ་༥ བ། གཞིའི་སྒོ་ནས་འཕེལ་༦ བའོ། །དང་པོ་ནི། དག་
སྤྱི་གི་རྒྱ་ཚུང་དུ་ལས་ཀྱང་བདེ་སྤྱི་གི་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་བ་སྟེ། ང་ལས་ཀྱང་དང་གཞག་
རྩི་དག་པོ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་བའི་མཐའ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དག་སྤྱི་གི་ལས་གང་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ་བསམ་པ་བྱུགས་བྱས་པོས་
བྱས་པ་ལ་ནི་འབྲས་བུ་གཞན་ལས་ཆེ་བ་དང་དུས་སྤྱིར་དུ་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ། དག་སྒྲོང་
མ་དཀར་མོ་ཟེར་བའི་བྱང་བའི་མཐའ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། དུམ་གླ་མ་སོགས་ཇི་ཅམ་གཉན་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་དེ་ལ་པན་གཞོད་བྱས་
ན་འབྲས་བུ་ཆེ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་ཕྱོགས་བཅུ་འི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཙོན་ར་སྤྱན་ནག་ཏུ་
བཅུག་པ་ལས་བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོས་ནས་འདི་མིག་ལྟ་ཞེས་རྒྱབ་གྱིས་ཕྱོགས་ནས་འདུག་ན་ཉེས་
དམིགས་ཆེ་བ་དང་། ཡང་དང་བས་མིག་ལེགས་ཅམ་བལྟས་ན་འང་དེ་མཚུངས་ཀྱི་པན་ཡོན་
འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཞི་པ་ནི། སྒྲོམ་ལྡན་གྱིས་དག་སྤྱི་གང་བྱས་ཀྱང་གཞན་ལས་སྟོབས་ཆེ་བ་སྟེ།
བྱིས་པས་མར་ཁུ་རྒྱ་མཚོ་ཅམ་ལ་སྟོང་པོ་རི་རབ་ཅམ་བཅུགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ལ་ཕུལ་བ་བས་
རབ་བྱང་གིས་མར་ཁུ་རྒྱ་ཅད་ཅམ་ལ་སྟོང་པོ་ཁབ་ཅེ་ཅམ་བཅུགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ལ་ཕུལ་ན་
བསོད་ནམས་ལྷག་པར་ཆེ་བ་དང་། ཡང་བྱིས་པས་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོར་སྤྱི་གྲུད་པ་བས།
རབ་བྱང་གིས་སྐད་ཅིག་སྤྱི་གྲུད་པ་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བ་ལྟ་བུའོ། །

ལྔ་པ་ནི། དག་སྤྱི་གང་ཡིན་ཡང་དུས་རྟག་པར་བྱས་ན་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེན་པོར་

འགྱུར་བ་སྟེ། ཅུ་ཐེགས་བསགས་བས་སྐྱ་མཆོར་འགྱུར་བའི་དཔེ་བཞིན་ནོ། །

རྒྱལ་པ་ནི། གཞི་སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་པན་གཞིད་བྱས་པ་ལས་གཉིས་ལ་པན་གཞིད་
བྱས་ན་འབྲས་བྱ་ལྟ་བུ་འབྱུང་གིས་ཆེ་བ་ལྟ་བུས་མཆོན་ཡུལ་ནི་ཅམ་མང་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་
འབྲས་བྱ་བདེ་རྒྱལ་མང་དུ་འབྱུང་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དགོ་བ་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་འཕེལ་ལུགས་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་
སྟེ། དེའང་དུས་ཀྱི་སློ་ནས་འཕེལ་བ་ནི། །རྫོགས་ལྡན་ལ་བསྐྱབ་གཞི་ཡོངས་རྫོགས་ལུག་རིང་
པོར་མ་ཉམས་པར་བསྐྱངས་པ་ལས་སྟེགས་དུས་སུ་བསྐྱབ་པ་སྟེ་གཅིག་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཅུ་
བསྐྱངས་ན་བསོད་ནམས་ཆེས་ཆེ་བར་གསྐྱངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཞིང་ཁམས་ཀྱི་སློ་ནས་འཕེལ་
བ་ནི། དག་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་དགོ་བ་རྣམ་དག་བསྐྱལ་བར་བསྐྱབས་པ་ལས་མ་དག་པའི་ཞིང་
ཁམས་འདི་ལྟ་བུར་དགོ་བའི་གཟུགས་བརྟན་སྐད་ཅིག་ཅུ་བསྐྱབས་ན་པན་ཡོན་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་
དང་། ཟེན་བྱེད་གྲོགས་ཀྱི་སློ་ནས་འཕེལ་བ་ནི། བདག་མེད་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟེན་
པའི་དགོ་བ་ལས་དེས་ཟེན་པའི་དགོ་བ་ཆེས་པན་ཡོན་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་སློ་ནས་
འཕེལ་བ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་དགོ་ཅ་སྟེ་གཅིག་ལས་མ་བསྐྱབས་ཀྱང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་
ཅན་རི་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་པན་ཡོན་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཐབས་མཁས་ཀྱི་སློ་ནས་འཕེལ་བ་ནི།
བསྟོ་བ་དང་གཞན་ཡང་ལྷགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཐབས་མཁས་མེད་དུ་བྱུང་བའི་སློ་ནས་འཕེལ་བ་ལྟ་
བུ་སྟེ། ད་དུང་མང་ངོ་། །

གསུམ་པ་ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་སྤང་བ་ནི། དགེ་སྤྱི་ག་གི་ལས་མ་བྱས་ན་བདེ་སྦྱག་གི་འབྲས་བྱ་དང་མི་སྤང་བ་སྟེ། སྤྱིན་པ་མ་བཟང་ན་ལོངས་སྤྱོད་དང་མི་སྤང། སེར་སྣ་མ་བྱས་ན་དབྱལ་པོ་དང་མི་སྤང་བ་ལྷ་བྱའོ། །དེས་ན་འདིར་མི་སྤང་བ་ནི་མི་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་པས། སྤྱིར་བདེ་བ་འདོད་ན་དགེ་བ་ལ་འབད་དགོས་ཤིང་། བྱད་པར་ལོངས་སྤྱོད་འདོད་ན་སྤྱིན་པ་དང་།

བདེ་འགྲོ་འདོད་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་འབད་དགོས་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་བྱས་པ་ཚུད་མི་ཟ་བ་ནི། རི་སྐད་དུ། ལུས་ཅན་དག་གི་ལས་ནམས་
ནི། །བསྐལ་པ་བརྒྱུད་ཡང་ཚུད་མི་ཟ། །ཆོགས་ཤིང་དུས་ལ་བབ་པ་ན། །འབྲས་བུ་སྒྲིན་པ་ཉིད་
དུ་འབྱུང་། །ཞེས་དཀར་ནག་གི་ལས་བྱས་ནས་གོགས་བྱེད་དང་མ་སྤང་ན་བསྐལ་པ་བརྒྱུས་ག་
དུ་མ་སོང་ཡང་བར་མ་དོར་ཚུད་ཐོས་སུ་མི་འགྲོ་བར་ནམ་སྒྲིན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་སྤང་ཅིང་སྒྲིན་
པའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན་འབྲས་བུ་གདོན་མི་ཟ་བ་ཉིད་དུ་སྒྲིན་ཞིང་། དེའང་ས་ལ་མ་ཡིན་རྟོ་ལ་མ་
ཡིན་པར་རང་ཁོ་ན་ལ་སྒྲིན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་བྱ་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་ན་རེ་ཞིག་གི་མ་གར་
ཡོད་མི་མངོན་ཀྱང་ནམ་ས་ལ་འབབ་པ་ན་རང་ལོག་ཏུ་སྤང་གིས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་རང་རེས་
དཀར་ནག་གི་ལས་བྱས་ནས་རེ་ཞིག་ཅིག་ལ་པན་གཞོད་ཅི་ཡང་མི་ཐོན་པས་ལས་ལ་འབྲས་
བུ་ལྟ་ཞིག་ཡོད་དམ་སྟུམ་པ་འབྱུང་མོད་ཀྱི། །ནམ་དུས་ལ་བབ་པ་ན་རྒྱུ་གང་གིས་ཀྱང་སྒྲོག་
དུ་མེད་པར་རང་ཐོག་ཏུ་ཁྲིག་གིས་འབྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྒྲོན་འཕགས་སྐྱེས་པོས་སེར་
སྒྱུར་དམག་བྲངས་པ་ན་མི་ལ་ལ་བྲོས་ནས་ཐར་བ་ནི་ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་སྤང་པའི་སྟོབས་
ཀྱིས་དང་། འགའ་ཞིག་རི་ལྟར་འབྲོས་ཀྱང་མི་ཐར་བར་གཞུག་དེའི་ལག་ལོག་ཏུ་སོང་བ་ནི་བྱས་
པ་ཚུད་མི་ཟ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་མཐའ་ཡས་པ་
གཅིག་མཛངས་སྒྲུན་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ནམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་རེས་པ་ཅི་འདྲོངས་
ལྟ་བར་བྱའོ། །ལས་ལ་ཡིད་ཆེས་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྒོག་གཙོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན།
མཚོན་བསྟུན་པའི་སྒྲོར་བ་ལྟ་བུ་ནི་དེའི་ལས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྒྲོར་བ་དེ་བཏང་བ་དང་དུས་
མཉམ་དུ་ལས་དེ་འགགས་ནས་མེད་པས། བྱིས་དེ་ལས་འབྲས་བུ་རི་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། ས་བོན་
འཆོག་ནས་ཐལ་བའི་རྩལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་བྱས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་སྤང་དེ་ལས་སྒྲུ་གུ་འབྱུང་
བའི་གནས་མེད་པ་བཞིན་ལོ་སྟུམ་པའོ། །འདི་ལ་བྱུང་མཐའ་འགའ་ཞིག་གིས་ནི་ལས་འགགས་

ཀྱང་དེའི་བག་ཆགས་ཀྱན་གཞི་ལ་གནས་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་དང་། ལ་ལས་ཚུད་མི་
ཟ་བ་ཞེས་པ་ཞིག་ཁས་ཐུངས་ཏེ་སྐྱོན་སྤོང་བ་སོགས་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་མོད། མཁས་
པ་དབྱ་མ་པས་ནི། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགགས་པ། །དེ་ཕྱིར་ཀྱན་གཞི་མེད་ཀྱང་
འདི་རྒྱས་ཕྱིར། །ལ་ལར་ལས་འགགས་ཡུན་རིང་ལོན་ལས་ཀྱང་། །འབྲས་བྱ་ཡང་དག་འབྱུང་
བར་རིག་པར་གྱིས། །ཞེས་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་འགགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཁོ་ནས་དོགས་པ་
དེ་སེལ་བར་མཛད་དེ། སྤ་བ་བས་ཀྱང་ཆེས་སྤ་བའི་གནས་སོ། །འདིར་ནི་དཔྱོད་པའི་སྒྲོ་ཅམ་
ཞིག་བསྟན་པ་སྟེ། རྒྱས་པར་དབྱ་མའི་གཞུང་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་ལས་ལས་འབྲས་བྱ་
འབྱུང་བ་ནི་མངོན་སུམ་དང་དངོས་སྟོབས་གང་གིས་ཀྱང་མི་འབྱུབ་པས། ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་
གི་རྟགས་ལས་བསྐྱབ་དགོས་ཤིང་། དེ་བྱུབ་ཕྱིན་དགེ་སྤྲིག་གི་ལས་ལས་བདེ་སྤྲིག་གི་འབྲས་བྱ་
སོ་སོར་མ་འཆོལ་བར་འབྱུང་བ་ནི་མངོན་སུམ་དང་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་དཔོག་རྒྱས་
པར་འདུག་སྟུང་མོ། །འོན་ཏེ་ལོང་བའི་མོམ་ཉུག་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
དབྱུང་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ཤེས་ནས་འཇུག་ལྟོག་བྱ་ཚུལ་ལ། དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་ནོ། །དང་ལོ་
ནི། དེ་ལྟར་ལས་ངེས་པ་དང་འཕེལ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ན་སྤྱིར་དགེ་སྤྲིག་གི་ཆ་སྤ་མོ་ཅམ་ལའང་ཐྲང་
དོར་གྱི་འཇུག་པ་མ་ནོར་བ་བྱ་དགོས་ལ། དེའང་དགེ་སྤྲིག་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲོ་ནི་ལུས་དག་ཡིད་
གསུམ་དུ་ངེས་ཤིང་། དེ་གསུམ་གྱི་དགེ་མི་དགེ་རགས་པ་རྣམས་བསྐྱས་ན། བརྩར་འདུས་པར་
གསུངས་པས། སྤོང་ཅི་སྤྱབ་ལྟ་དགོས་ཏེ། མི་དགེ་བརྩ་སྤོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་མངོན་མཐོང་ངེས་
ལེགས་ཀྱན་གྱི་གཞི་གཅིག་པར་བསྐྱགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བཤེས་སྤྱིངས་ལས།
ཁྲིམས་ནི་རྒྱ་དང་མི་རྒྱའི་ས་བཞིན་དུ། །ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་གཞི་རྟོན་ལགས་པར་གསུངས། །ཞེས་
དང་། དབྱ་མ་འཇུག་པ་ལས། སོ་སོ་སྤྱོ་བོ་རྣམས་དང་གསུང་སྤྱིས་དང་། །རང་བྱང་ཚུབ་ལ་

བདག་ཉིད་དེས་རྣམས་དང་། །ཀྱལ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་དེས་བར་ལེགས་བ་དང་། །མངོན་མཐོང་ཀྱི་
 བྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་མེད། །ཅེས་ཏེ། མཐའ་ཡས་སོ། །དེས་ན་མི་དག་བཙུ་ལ་འཛེལ་ཉིག་
 ཏུ་སྤྱད་བཞིན་དུང་མངོན་མཐོང་དང་དེས་ལེགས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ནི་གཞི་གང་ཡང་མེད་པའི་
 རྣམ་མཁའ་སྒྲོང་པར་མཁའ་བཙེགས་འདོད་པ་དང་འབྲ་བས། བཞད་གང་གི་གནས་སོ། །དེ་ལ་
 སྤང་བྱ་མི་དག་བ་བཙུ་ནི། ལུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སློག་གཅོད་པ། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ། འདོད་པས་
 ལོག་པར་གཡེམ་པ་སྟེ་གསུམ་དང་། དག་གི་སྒྲོ་ནས་རྩུབ། སྤང་མ། ཆོག་རྩུབ། དག་ཀྱལ་ཏེ་བཞི་
 དང་། ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བརྒྱབ་སེམས། གཞོད་སེམས། ལོག་ལྟ་སྟེ་གསུམ་སོ། །དེ་དག་གི་གཞི།
 བསམ་པ། སྒྲོང་བ་སོགས་ནི་འདིར་མ་བྱིས་ཏེ། ལོགས་སུ་བྱིས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དག་
 བ་བཙུ་ནི། མི་དག་བཙུ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་ནས་སྒྲོང་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བ་བཙུ་སྟེ།
 དེ་ལྟ་ན་འདི་སྟུམ་དུ་གཞན་གྱིས་རང་གསོད་ན་རི་ལྟར་བཟོད་དེ་བཟོད་ཐབས་མེད་པ་དང་འབྲ་
 བར་རང་གིས་གཞན་གསོད་ནའང་ཡུལ་དེས་བཟོད་ཐབས་མེད་པས་གསོད་ག་ལ་རུང་། དེས་
 ན་ཉི་མ་དེ་རིང་ནས་བརྒྱད་སྟེ་ཁྱེན་ཅི་ལ་ཐུག་ཀྱང་སེམས་ཅན་སུ་ཡང་མི་གསོད་སྟུམ་དུ་ཞེ་ཐག་
 བ་ནས་དམ་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་སྒྲོམ་པ་
 རེ་རེ་ཐོབ་པས། བན་ཡོན་མཐའ་ཡས་ཤིང་། དེའི་འབྲས་བུར་གྱི་བའི་འོག་དུ་ཡང་བདེ་འགྲོའི་
 ཉེན་བཟང་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པར་མ་ཟད། ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆེ་རིང་ཞིང་ནད་མི་འབྱུང་
 བ་སོགས་པན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་རི་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་རྣམས་སའི་སྤྱིང་པོ་འཁོར་
 ལོ་བཙུ་གཅིག་པ་སོགས་མདོ་རྒྱད་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་ནས་རི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟར་
 དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་མཛུངས་སྟུན་སོགས་སུ་རྒྱས་པར་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །མ་
 བྱིན་ལེན་སྒྲོང་བ་སོགས་ལའང་པན་ཡོན་དེ་མཚུངས་འབྱུང་བས། དཀར་པོ་དག་བ་བཙུ་ནི་སྟུན་
 ལྟར་བསྟེན་གང་ཐུབ་བྱ་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སློག་གཅོད་པ་སོགས་མི་

དགེ་བ་བརྩེ་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ན་ནི། རི་རྒྱུད་དུ། ཀུན་གྱི་དང་པོ་རན་པ་མཐོ་ལོ། ཞེས་མི་
 དགེ་བརྩེ་པོ་གང་བྱས་ཀྱང་ཤི་ནས་ཐོག་མར་རན་སོང་དུ་སྐྱབས་བསྐལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མྱོང་
 དགོས་ཤིང་། དེ་ནས་ཐར་དུ་ཆུག་ཀྱང་ཆེ་མུང་ཞིང་ནད་མང་བ་སོགས་ཉེས་དམིགས་བསམ་
 གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་བརྗོད་གྱིས་མི་ཡང་བ་འབྱུང་བར་གསུངས་པས། སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བ་བརྩེ་ནི་
 དུག་ལྟར་སྤོང་གང་སྐབ་བྱ་དགོས་སོ། །མདོར་ན་མི་དགེ་བརྩེ་ནམ་གཞག་རགས་རིམ་ཙམ་
 ཞེས་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་འདི་སྟམ་དུ་ད་ནས་བཟུང་སྟེ་སྤྲིག་མི་གཙོད། མ་གྱིན་པར་མི་ལོན།
 འདོད་ལོག་མི་བྱ། རུན་མི་སྤྲ། སྤ་མ་མི་བྱེད། ཆོག་རྩལ་མི་སྤྲ། ངག་ཀྱལ་མི་སྤོང་། བརྟལ་
 སེམས་མི་བྱ། གཞོད་སེམས་མི་བྱ། ལོག་ལྟ་མི་བྱ་སྟམ་དུ་ཡིད་གྱིས་ཡང་དག་པར་བསྐྱམ་པར་
 བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་དགེ་བརྩེ་གནད་འདུས་པའི་ཉམས་ལེན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། སྤར་བསགས་
 ཀྱི་སྤྲིག་ལྟར་མང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་འཛོམས་པར་ཉི་མའི་སྟོང་པོའི་མདོར་གསུངས་པས་ཤིན་ཏུ་
 གནད་ཆེ་ལོ། །དེ་ལྟར་རབ་ལ་མི་དགེ་བརྩེ་ག་གཏན་དུ་སྤོང་གང་སྐབ་བྱེད་ཅིང་། ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་
 མི་སྐབ་ན་རེ་རེ་ཙམ་ཡང་གཏན་དུ་སྤོང་གང་སྐབ་བྱ་ལ། འབྱུང་ཉེ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཉིན་ཞག་རེ་
 ཙམ་ཡང་སྤོང་གང་སྐབ་བྱེད། །དེས་ན་ཉིན་གྱི་དུང་དུ་བྱལ་གསུམ་འཆམ་ལ། བདག་གིས་དུས་
 འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་སྤིང་ལོ་གཅིག་གམ་རྩ་བ་གཅིག་གམ་ཐ་ན་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་བར་དུ་
 ཡང་ཉེས་པ་འདི་དང་འདི་མི་བྱའོ་ཞེས་ཁས་སྐྱོང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཀྱང་ཡུལ་དུས་
 ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་པན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་རྒྱུད་དུ་ཡང་མདོ་ལས། གང་གིས་བསྐྱལ་
 པ་གཞུང་བྱེ་སྟེད་དུ། །དང་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཟས་དང་སྟོམ་རྣམས་དང་། །གདུགས་དང་བ་དན་
 མར་མེའི་སྤང་བ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་སྤག་ཁྱིག་རིམ་གྱོ་བྱས། །གང་གིས་དམ་ཆོས་རབ་
 ཏུ་འཛིག་པ་དང་། །བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ་འགགས་པར་འགྱུར་བའི་ཆོ། །ཉིན་མཆན་དུ་ནི་
 བསྐྱབ་པ་གཅིག་སྟོད་ན། །བསོད་ནམས་དེ་ནི་དེ་བས་ཁྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་སོ། །འདི་

གཤམ་མི་ཆེ་ཡང་ཁྱེད་མེད་པ་མིན་ཏེ། བསྐྱ་བ་ནས་དགེ་བསྟན་བརྒྱ་ཐམ་པ་གསུངས་པ་
 དང་། ལྷ་གཅིག་སྒྲོ་ལག་ལྷོད་པའི་དགེ་བསྟན་ཡོད་པར་གསུངས་པས་ཤེས་རྒྱས་སོ། །འོན་ཏེ་
 གཅིག་ཅུ་སྒྲོང་བར་ཡང་པན་ཡོན་ཡོད་ཟེར་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་མི་སྒྲོང་ལ་ཉེས་དམིགས་མེད་
 ཟེར་བ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ་མིན་པས། བྱེད་པར་བྱའོ། །འདྲིར་སྒྲོམ་ལྷན་ཡིན་ན་གང་ཁས་སྒྲུངས་པའི་
 བསྐྱ་བ་བྱ་མཐའ་དག་དང་། དེ་མིན་ཡང་མི་དགེ་བཅུ་ཉེ་ལྷན་བཞག་སྒྲོ་ཞིང་ཞིབ་པར་ཤེས་ནས་
 སྒྲུང་སྒྲུང་བྱེད་པ་ནི་གཏན་གྱི་མདུན་མའི་གཞི་ཅ་གཅིག་བྱ་ཡིན་པས། རྒྱས་པར་གཞན་དུ་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ལྷོ་བས་བཞེས་སྒྲིག་པ་སྒྲོང་ཚུལ་
 དང་། ལྷ་སྒྲིག་གི་ཉེན་བསྐྱབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྷར་སྒྲིག་ལྷང་སྒྲི་དང་། ཁྱེད་པར་མི་
 དགེ་བཅུས་མ་གོས་པ་ལ་འབད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་མང་བ་དང་བྲན་ཤེས་མི་བརྟན་པ་སོགས་གིས་
 རྒྱུན་པས་བརྒྱ་ལ་གོས་ནའང་ངེ་མི་སྒྲིམ་པར་འདྲིལ་དུ་མི་རུང་བས། ལྷོ་བས་བཞེས་སྒྲོ་ནས་སྒྲུལ་
 སྒྲུལ་དུ་བཞགས་དགོས་ལ། ལྷོ་བས་བཞེ་ནི། ཉེན་གྱི་ལྷོ་བས། ལྷ་པར་སྒྲུན་འབྲིན་པའི་ལྷོ་བས།
 གཉེན་པོ་ཀུན་དུ་སྒྲོད་པའི་ལྷོ་བས། ཉེས་པ་ལས་སྒྲར་ལྷོག་པའི་ལྷོ་བས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི།
 ལྷོ་བས་འགྲོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷོ་བས་ཉེས་དམིགས་བྲན་ནས་སྒྲར་
 བྱས་ལ་འགྲོད་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྷོ་བས་སྒྲོང་བའི་བསམ་པས་དེའི་གཉེན་
 པོར་དགེ་བ་ལ་འབད་བ་སྟེ། མཆོན་དང་གཟུངས་སྒྲགས་ཐབ་མོ་བརྟོན་པ་སོགས་སོ། །བཞི་
 པ་ནི། ལྷོ་ཆད་མི་བྱ་སྒྲིམ་དུ་སྒྲོམ་སེམས་ལྷགས་བྲག་བསྟན་པའོ། །དེ་ལྷར་ལྷོ་བས་བཞེས་སྒྲོ་
 ལྷ་བཞགས་ན་ནི་ལྷོ་བས་སྒྲུང་ལྷག་མེད་དུ་སྒྲོང་རྒྱས་པ་སྟེ། གང་གི་ལྷོ་བས་ལྷོ་བས་རེ་རེ་ཅུ་
 གིས་ཀྱང་སྒྲིག་སྒྲིབ་དཔག་དུ་མེད་པ་སྒྲོང་རྒྱས་པར་བཞག་ན་བཞི་གཙོགས་ན་ལྷ་ཅེ་སྒྲོས་པའི་
 ལྷོ་བས་ལོ། །དེས་ན་ལྷོ་བས་བཞེ་མ་ཆོང་ལྷོ་བས་སྒྲུང་གང་ཡང་མི་འདག་པར་སྒྲུ་བ་ནི་མཐོང་རྒྱ་

ཆུང་བའི་སྒྲོན་ནོ། །སྤྲུལ་ལ་འགྲོད་སེམས་དང་ཕྱི་མ་ལ་སྤྲུལ་སེམས་དང་ལྷན་པའི་སྒྲོན་ན་ཚུལ་
བཞིན་གཤགས་ན་ནི་བསྐྱུགས་པའི་གནས་སྤངས་གསུངས་ཏེ། མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་ན་སྐྱེས་
བྱུངས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟར་ལྷ་དུམ་མ་རའི་མེ་ཏོག་ལྟར་ཤིན་ཏུ་དགོན་ནོ། །དེ་གང་ཞེ་ན།
མི་དགེ་བའི་ཆོས་མི་བྱེད་པ་དང་། ཁ་ན་མ་སྐོ་བའི་སྤྲིག་བྱས་པར་འགྲོད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཤིན་
ཏུ་དགོན་ནོ། །ཞེས་དང་། གང་ཞིག་སྒྲོན་ཆད་བག་མེད་སྤྱར་ནས་ནི། །ཕྱིས་ནས་བག་དང་ལྷན་
པར་གྱུར་དེ་ཡང་། །ཆོ་བ་སྤྲིན་བྲལ་ལྟ་བུ་ན་མས་མཛེས་ཏེ། །དགའ་བོ་སོར་བྲེང་མཐོང་ལྷན་
བདེ་བྱེད་བཞིན། །ཞེས་ཏེ། འདི་བཞེས་སྤྲིངས་ལས་ཀྱང་བསྐྱར་ནས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་རྟེན་བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་མ་
རྟེན་ན་ལམ་བསྐྱབ་པ་ལ་ས་ཆོད་མི་འབྱུང་བར་གསུངས་པས་དེ་བསྐྱབ་དགོས་ལ། དེའང་ཡོན་
ཏན་དང་པོ་ནི། ཆེ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྟེ། དེ་བྱུང་ན་ཡུན་རིང་སོར་ཆོས་བསྐྱབ་པས་ཆོག་ལ།
མིན་ན་མིན་པས་ངས་པར་དུ་དགོས་སོ། །དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ནི། རང་གིས་སྒོག་གཙོད་སྤྱོད་བ།
གཞན་སྒོག་གི་འཇིགས་པ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་བ། ཉན་པ་ལ་སྤྲིན་བྱིན་པ་སོགས་སོ། །ཡོན་
ཏན་གཉིས་པ་ནི། ཁ་དོག་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྟེ། དེ་བྱུང་ན་མཐོང་བས་དགའ་ནས་གཞན་དང་
གིས་འདུ་ཞིང་། ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཆོག་ལ་ཉན་པའོ། །རྒྱ་ནི་རྟེན་གྱི་བྱུང་དུ་མར་མེ་དང་མེ་ཏོག་
ལ་སོགས་པ་སྤུལ་བ་དང་། གཞན་ལ་གོས་གསར་བ་སྤྲིན་པ་སོགས་སོ། །ཡོན་ཏན་གསུམ་
པ་ནི། དིགས་མཐོན་སོར་སྐྱེས་པ་སྟེ། དེ་བྱུང་ན་བསྐྱོ་བ་ལས་མི་འདའ་བར་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་
པའོ། །རྒྱ་ནི། ང་རྒྱལ་བཅོམ་ནས་གཞན་ལ་བྲན་ལྟར་གྲུས་པར་བྱེད་པའོ། །ཡོན་ཏན་བཞི་པ་
ནི། དབང་ཕྱག་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྟེ་ཡོངས་སྤྱོད་མང་ཞིང་གཉིན་འཁོར་རྩ་འཛིང་ཆེ་བའོ། །དེ་
བྱུང་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་བསྐྱུས་ཏེ་སྤྲིན་པར་བྱེད་ཀུས་ལ། རྒྱ་ནི། གཞན་ལ་ཐས་གོས་སྤྲིན་
པ་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་ཡོ་བྱེད་སྤུལ་བ་སོགས་སོ། །ཡོན་ཏན་ལྔ་པ་ནི། ཆོག་བཅུན་པ་སྟེ། དེ་

བྱུང་ན་རང་གི་ཆོག་ལ་ཀུན་གྱིས་ཆད་མར་འཛིན་པ་འོང་ངོ་། །རྒྱ་ནི། དག་གི་མི་དགོ་བ་བཞི་
 སྒྲོང་བའོ། །ཡོན་ཏན་བྱུག་པ་ནི། དབང་ཆེ་བར་གྲགས་པ་སྟེ་གཏོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་
 ལྡན་པས་མཆོག་དམན་ཀུན་གྱི་དཔོན་ལྟ་བུར་གྱུར་པའོ། །དེ་བྱུང་ན་པན་འདོགས་པར་བྱས་
 ཤིང་། གཞན་གྱིས་ཀྱང་བྱས་པ་གཙོ་ཞིང་བསྒྲོལ་བའི་ཆོག་ལ་སྦྱར་དུ་ཉན་པའོ། །རྒྱ་ནི། དེ་དང་
 རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་སྒོན་ལམ་འདེབས་པའོ། །ཡོན་ཏན་བདུན་པ་ནི། སྤྱིས་
 པ་ཉིད་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་བྱུང་ན་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་བྱུང་ཞིང་འཁོར་དུ་མི་འཛིགས་པ་
 སོགས་ཀྱི་དགོ་མཆོན་ཆེ་ལ། རྒྱ་ནི། སྤྱིས་པའི་རྟེན་འདོད་ཅིང་བྱུང་མེད་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་
 བ་དང་། སོ་དབང་གཅོད་པ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པ་སོགས་སོ། །ཡོན་ཏན་བརྒྱད་པ་ནི། སྟོབས་
 དང་ལྡན་པ་སྟེ། བྱ་བ་གང་ལའང་གཞན་ལས་མཐུ་ཆེ་བའོ། །དེ་བྱུང་ན་རང་གཞན་ལ་པན་
 པའི་བྱ་བ་སྒྲུབས་སོ་ཆེ་བདེ་སྒྲུབ་དུ་འབྱུང་ལ། རྒྱ་ནི། གཞན་གྱིས་མི་བྱས་པ་རང་གིས་དང་དུ་
 སྒྲུབས་ནས་བྱེད་པ་སོགས་སོ། །མདོར་ན་བྱི་མ་པན་ཆད་སྒོས་བཏང་ན་ནི་དེར་ཟད། གཞན་
 དུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། ལམ་མཆོག་བསྐྱབ་ལ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བའི་རྟེན། །མ་རྟེན་བར་དུ་ས་སྟོན་
 མི་འོང་བས། །དེ་ཡི་མ་ཆང་མེད་པའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་བསྐྱབ་དགོས་
 སོ། །བཞི་པ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ནི། ལུས་ལ་མེས་རེག་ན་འཆོག་ཅིང་། གཞན་དུ་འཆོག་པའི་དོན་མེད་པས། ལག་པ་ལྟ་བུ་
 འཆོག་མ་འཆོག་ནི་མེར་བརྟག་མ་བརྟག་ལ་རག་ལས་ཀྱི། འཆོག་པའི་ལས་ཡོད་མེད་ལ་ལྟོས་
 པ་མིན་ནོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་བདེ་སྤྱུག་གང་ཡིན་ཡང་སྤལ་སེལ་རྒྱུན་གྱིས་བྱས་པ་མ་གཏོགས་
 ལས་ཀྱིས་བྱས་པ་གཏན་མིན་པས། དགོ་སྤྱིག་གི་བྱེད་པོ་དཀར་ནག་གི་ལས་ཡིན་པར་སྦྱ་བ་ནི་
 ལྷན་དང་ཁོ་ནའོ་སྟེ་ལ།

གཉིས་པ་ནི། ལོ་རྟོག་སྤུན་ཆོགས་འབྱུང་བ་ལ་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ས་པོན་དང་ལྷན་ཅིག་

བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཞིང་པའི་ཚོལ་བ་གཉིས་ཀ་ཆོགས་དགོས་པ་ལྟར། བདེ་སྤྱད་གི་འབྲས་བྱ་
འབྱུང་བ་ལའང་སྡོན་ལས་དང་འབྲས་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་ཆང་དགོས་ཀྱི། ལས་གཅིག་ཕྱི་སྒྲིལ་
པར་སྤྲོ་བ་མེད་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། རྒྱུ་གཅིག་གིས་ནི་ཀུན་ལུས་པ། །གང་དུ་ཡང་ནི་ཡོད་
མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་འགྲོ་བ་པལ་ཆེ་བའི་རྒྱུ་ལ་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་
སྤྲོ་ཆོགས་ཤིག་ཡོད་པས་འཆོག་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད་ངེས་ལ། དེ་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་མེ་ལ་
རེག་ན་རྒྱུ་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་ཆང་བས་ལོས་འཆོག་སྟེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། མ་ཆང་མེད་རྒྱུ་དེ་ལ་
ནི། །འབྲས་བྱ་གང་གིས་སྒྲོག་པར་ལུས། །ཞེས་སོ། །ཅི་སྟེ་འཆོག་པའི་ལས་སྤྱི་བ་ཡོངས་སུ་
སྤྱངས་ཐེན་པ་ཞིག་ལགས་ན་ནི་མེར་རེག་ཀྱང་འཆོག་པའི་གནས་མེད་དེ། རྒྱུ་གཅིག་ཁོ་
ནས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བ་ནི་གང་ནའང་མེད་དོ། །ཞེས་བཤད་ཐེན་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་འགའ་ཞིག་
འདི་སྟེ་ལྟར་དུ་དགོ་བ་ལས་བདེ་བ་དང་སྤྲིག་པ་ལས་སྤྱད་བསྐྱལ་འབའ་ཞིག་འབྱུང་བ་དེ་སྟེ་ཡིན་
ན། ཆོས་པ་ལ་བདེ་བ་འབའ་ཞིག་དང་སྤྲིག་ཅན་ལ་སྤྱད་བསྐྱལ་འབའ་ཞིག་འབྱུང་རིགས་པ་
ལ་དེ་ལས་གོ་སྒྲོག་སྟེ་ཆོས་པ་འགའ་ཞིག་སྤྱད་བསྐྱལ་གྱིས་ཉག་པར་མནར་བ་དང་། སྤྲིག་
ཅན་འགའ་ཞིག་བདེ་བས་སྤྱད་པར་འཆོ་བ་མངོན་སུམ་ཆད་བྱུང་དུ་འདུག་པ་འདི་ཅི་ཞིག་གྱ་
སྟེ་མ་ན། ཆོས་པ་སྤྱད་བསྐྱལ་གྱིས་མནར་བ་ནི་ཆེ་སྤྲོ་མར་བསགས་པའི་མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་
འབྲས་བྱ་སྤྲིན་པ་ཡིན་གྱི། ཆེ་འདིར་བྱས་པའི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ག་ལ་ཡིན། དེ་བཞིན་
དུ་སྤྲིག་ཅན་བདེ་བས་འཆོ་བ་ཡང་ཆེ་སྤྲོ་མའི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་གྱི། ཆེ་འདིའི་
མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ་མེན་པས། ལས་འབྲས་འཆོལ་བར་མི་བསམ་
སོ། །དེས་ན་ཆེ་འདིའི་བདེ་སྤྱད་ནི་སྤྲོ་མའི་ལས་ལ་རྗེ་ལྟར་རག་ལས་པ་དེ་ལྟར་བྱི་མའི་བདེ་
སྤྱད་ནི་ཆེ་འདིའི་ལས་ལ་རག་ལས་པས། ཆོས་བྱེད་དང་སྤྲིག་ཅན་གཉིས་ཀྱི་ཕོ་ཤོན་ནི་འཆོ་
བའི་དུས་ལ་བབ་ན་གདོད་མངོན་པར་འབྱུང་བ་སྟེ། མགོན་པོ་སྤྱི་སྤྱི་བ་གྱིས། སྤྲིག་པའི་ལས་

ནམས་བྱས་པ་འགའ་ཡང་ནི། །དེ་ཡི་མོད་ལ་མཆོན་བཞིན་མི་གཙོད་ཀྱང་། །འཆི་བའི་དུས་ལ་
 བབ་ན་སྒྲིག་པ་ཡི། །ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་གང་ལགས་མངོན་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །སྤྱིར་དེ་ལྟར་
 ཡིན་ཀྱང་འགའ་ཞིག་ལ་ནི་ཆེ་འདྲིར་སྤྲོན་བའང་ཡོད་པ་སྟེ། བཟོ་ལས། བསོད་ནམས་བྱས་པ་
 འདྲིར་དགའ་བྱི་མར་དགའ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྒྲིག་པ་བྱས་པ་འདྲིར་འཆིག་བྱི་
 མར་འཆིག། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་བྱེད་མང་ངོ་། །འདི་ལ་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་
 གྱིས། །མཐོང་ཆོས་འབྲས་བྱ་ཅན་གྱི་ལས། །ཞིང་དང་བསམ་པའི་བྱེད་པར་ལས། །ཞེས་ཞིང་
 བྱེད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་པ་དང་བསམ་པ་བྱུགས་བྱག་སོས་བྱས་པའི་ལས་ནམས་ཆེ་འདྲིར་
 སྤྲོན་པར་གསུངས་པས། དགེ་བའི་ལས་གང་ཞིག་བྱས་ཀྱང་ཞིང་བྱེད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་
 དང་། བསམ་པ་བྱུགས་བྱག་སོས་བྱ་དགོས་ལ། ཅིག་ཤོས་ནི་དེ་ལས་སྒྲིག་ཅི་ཐུབ་ལྟ་དགོས་
 སོ། །དེ་ནི་སྤར་བཤད་པ་ནམས་ཀྱི་དོན་བསྐྱུས་ན་འདི་ལྟར། བཟོར་ལས་སྟོན་བཤེས་གཉེན་
 ཚུལ་བཞིན་བསྟེན། །དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་རྟེན་དགའ་འཛིག་སྒྲ་བསམ། །ཆ་གང་བཤེས་སོགས་
 ངན་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱུས་བྱ། །

གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགོ་སྒྲིག་སྤྱོད་དགེ་བ་བསྐྱུབ། །ཅེས་བྱ་བ་ལས་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་
 སྤྱིས་བྱ་ཆུང་དུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་སྒྲོལ་སྒྲོལ་ཚུལ་བཤད་ཅིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་སྤྱིས་བྱ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་སྒྲོལ་སྒྲོལ་བ་ལ། སྤར་
 ལྟར་ཆུང་དུའི་ལས་ལ་བསྐྱབས་པས་བདེ་འགྲོའི་ལུས་རྟེན་ཞིག་ཐོབ་ཀྱང་ལས་བཟང་པོའི་འཕེན་
 པ་རྫོགས་ནས་སྤར་ཡང་ངན་སོང་དུ་འགོ་དགོས་པས་མཐའ་མི་བཙན་ཞིང་ལར་ནས་འཁོར་བ་
 གང་དུ་སྤྱིས་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་མི་འདའ་བས། དེ་ལས་གཏན་ཐར་བ་ཞིག་བྱ་
 དགོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་འབྲིང་གི་ཆོས་སྤྱོད་ལ་སྒྲོལ་སྒྲོལ་དགོས་སོ། །དེའང་བདེན་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་
 སྤྱོད་དགོས་པས། དེས་ན་འདི་ལ་བཞི། གང་འཁོར་བ་སྤྱག་བདེན་གྱི་ཉེས་དམིགས། གང་གིས་

འཁོར་བ་ཀྱན་འབྱུང་གི་འཇུག་རིམ། གང་ལས་ཐར་བ་འགོག་བདེན་གྱི་གནས་ཚུལ། གང་གིས་
ཐར་བ་ལས་བདེན་གྱི་སྐྱོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱག་བདེན་ཤེས་བྱར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན།
ཤེས་བྱའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཉིད་ངོས་བཟུང་བ། དེ་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འཁོར་བ་
སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་མི་ཤེས་ན་དེ་ལས་ཐར་འདོད་མི་སྤྱེ། ཐར་འདོད་མེད་ན་ཐར་ལས་མི་བསྐྱབ། དེ་
མ་བསྐྱབས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མི་ཐར་བས། དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཤེས་པར་བྱ།
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་ལ། བདེན་བཞིའི་ནང་ནས་སྤྱག་བདེན་ཐོག་མར་གསུངས་
པའི་གནད་ཀྱང་དེ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། འགྱུར་བའི་སྤྱག་
བསྐྱེད། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་གསུམ་ཡོད་པས། གང་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་
གསུངས་ཤིང་། །སྤྱག་བསྐྱེད་དང་པོ་གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན་དུང་འགྲོ་དང་བྱི་རོལ་པས་ཀྱང་ཤེས་
ཟིན་པས། འདིར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་གདམས་མི་དགོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་ཐ་
མ་ལ་དགོངས་ནས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འདུ་བྱེད་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་དགོངས་ནས། །སྤྱག་བསྐྱེད་
སྐྱོམ་པར་གསུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་གང་
གི་སྐྱོན་ཤེས་དགོས་སྟུང་ན། མི་རྟག་པའི་སྐྱོན་ཤིང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཕྱིར་མི་རྟག་
ལས་སྤྱག་བསྐྱེད། །སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་ནི་བདག་མེད་གསུངས། །ཞེས་སྤྱག་བདེན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་
སུ་ཀྱུར་པའི་མི་རྟག་སྤྱག་བསྐྱེད་སོགས་སྔ་མ་སྔ་མའི་སྐྱོན་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ཤེས་དགོས་པར་
གསུངས་ཤིང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་སྤྱག་བསྐྱེད་བའོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་
བདག་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །འོ་ན་རི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ཆོས་ཀྱི་
སྐྱོམ་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དུས་ཕྱིས་སུ་བདག་ལྟ་བུའི་ཁྱོད་

ན་མིང་ཅེས་ཡང་རྒྱལ་ནས་འདུག་པ་ལ་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་ཅིང་། མཆོན་ཅེས་ཞིག་
ནི་དེ་མ་ཐག་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱིའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་བ་དང་། སོ་སོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་བའོ། །དང་
པོ་ལ། སྤྱག་བསྐྱེད་ལྔ་བསམ་བ། བརྒྱད་བསམ་བ། གསུམ་བསམ་བའོ། །དང་པོ་ལ། མི་རྟག་
ཅིང་མི་བརྟན་པའི་སྤྱག་༡ བསྐྱེད། ཡུན་རིང་ལ་དོས་བྲག་པའི་སྤྱག་༢ བསྐྱེད། ལས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
དབང་བཅན་པའི་སྤྱག་༣ བསྐྱེད། ཉོན་མོངས་ཀྱི་འཆིང་ཐག་གཅིད་དཀའ་བའི་སྤྱག་༤ བསྐྱེད།
གལ་ལ་ཐུག་དུས་གོགས་མེད་པའི་སྤྱག་༥ བསྐྱེད་ལོ། །དང་པོ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་བྲུག་ལས།
དང་པོ་དག་གཉིས་མི་རྟག་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ནི། བན་ཚུན་དུ་འགྱུར་བས་ཏེ། དེའང་ཆེ་སྤྱིའི་
དག་གཉིས་རྣམས་ལྟ་ཞོག་གི་ཆེ་འདིའི་དག་གཉིས་རྣམས་ཀྱང་རི་ལྟར་འགྱུར་ནས་འགོ་བ་རང་
རེས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བཞིན་བ་དེ་ལྟར་ཏེ། གྲུང་ཐང་གིས། དུས་དེ་རིང་ཡིད་གཙུགས་
གོགས་པོ་ཡང་། །ཆོག་ལེགས་ཉེས་གཅིག་ལ་རྣམ་ཏྲོག་གིས། །སྒྲོ་བཏགས་ནས་སང་ཉིན་
དྲངས་མའི་དག་ཉེ་རིང་གི་འཛིན་བ་དེ་ནས་ཆོད། །ཅེས་སོ། །དེས་ན་དག་གཉིས་ལ་རྟག་པར་
བརྩུང་ནས་ཆགས་སྤང་གིས་ལས་ངན་བ་གསོག་པའི་དོན་མེད་དོ་གསུང་།

གཉིས་པ་མཐོ་དམན་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པ་ནི། བཤེས་སྤྱངས་ལས། བརྒྱ་བྱིན་འཛིག་
རྟོན་མཆོད་འོས་གྱུར་ནས་ནི། །ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱིར་ཡང་ས་སྟེང་སྟེངས། །འཁོར་ལོས་
བསྐྱར་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་ཀྱང་། །འཛིག་རྟོན་དག་ན་ཡང་བྲན་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
བ་ལྟར་དང་། དེར་མ་ཟད་ཆེ་འདི་རང་ལའང་མཐོན་པོའི་ས་ནས་དམའ་བར་སྐྱུང་བ་དུ་མ་ཞིག་
མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དེའོ། །

གསུམ་པ་སྤྱག་དབུལ་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་ནི། མདོ་ལས། ལོངས་སྤྱོད་རྟག་པ་ག་
ལ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་བ་ལྟར། ཆེ་འཕོས་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱག་དབུལ་འགྱུར་འགོ་བར་མ་

ཟད། ཆེ་སྟོད་སྟོད་དང་ལོ་སྤྱི་ཅུ་ཙམ་ལའང་འགྱུར་འགྲོ་བ་མིག་གིས་མཐོང་བཞིན་པ་དེ་ལྟར་
རོ། །དེ་བས་ན་འདོད་པའི་མཛས་སྟོད་ལ་སྟོང་པོ་གང་ཡང་མེད་པས་འདོད་ཚུང་ཆོག་ཤེས་ཀྱི་
ཚུལ་ལ་གནས་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། ངའི་ཉན་ཐོས་
ནམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁོར་ཅན་དུ་བྱའི་ཟང་ཟེང་གི་ཁོར་ཅན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལྷ་སྐྱབ་
ཀྱིས། ཁོར་ནམས་ཀྱང་ཀྱི་ནང་ནས་ཆོག་ཤེས་པ། །རབ་མཆོག་ལགས་པར་ལྷ་མིའི་སྟོན་པས་
གསུངས། །ཀྱུན་དུ་ཆོག་ཤེས་མཛོད་ཅིག་ཆོག་མཁྱེན་ན། །ཁོར་མི་བདོག་ཀྱང་ཡང་དག་འཁྱོར་
བ་ལགས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་འདོད་པ་ཆེས་ན་ངོམས་པའི་མཐའ་མེད་པར་འགྱུར་བ་
ནི། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་ལས། རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཡི་འདོད་པ་གང་ཡིན་དང་། །མི་ཡི་འདོད་པ་བཟང་པོ་གང་
ལགས་པ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་མི་གཅིག་གིས་ཐོབ་ཀྱང་། །དེས་ཀྱང་མི་ཆོག་ད་དུང་ཡང་ཆོལ་
ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་འདོད་པ་ཚུང་བ་དབུལ་པོ་དེས་པ་ལྟར་བྱའི་ཆོག་མི་
ཤེས་པ་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་བྱ་ལྟར་མི་བྱའོ་གསུང་།

བཞི་པ་བདེ་སྤྱག་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། ལྷ་ཡུལ་འདོད་བདེ་ཤིན་དུ་ཆེན་
པོ་དང་། །ཆངས་ཉིད་ཆགས་བྲལ་བདེ་བ་ཐོབ་ནས་སྤར། །མནར་མེད་མེ་ཡི་བྱད་ཤིང་གྱུར་པ་
ཡིས། །སྤྱག་བསྐལ་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་བསྟེན་འཆལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་
ཀྱི་བདེ་བའི་ནང་ནས་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཆགས་བྲལ་ཀྱི་བདེ་བ་ནམས་ཡིན་ལ། འོན་ཏེ་དེ་
ལས་ཀྱང་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་ན། བདེ་བ་གཞན་ལ་ལྷ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་
དགོས། དེ་བཞིན་དུ་ལམ་ཀྱི་གོགས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་ལྟར་སྤང་ལའང་ཡིད་བརྟན་
མེད་པ་སྟེ། རྗེ་བརྟན་མི་ལས། མཁའ་ལ་རྒྱ་བའི་ཡི་དྲགས་པལ། །མངོན་ཤེས་རྒྱ་འབྱུལ་ཁོ་ལ་
ཡོད། །མདོ་རྒྱད་ཀྱི་མཁྱེན་རྒྱ་ཁོ་ཡིས་ཤེས། །སྤྱི་ཆད་དང་ཐ་སྟོད་ཁོ་རང་དག །སྟོ་སྟོས་རིག་
པ་ཁོ་ཚོ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་དང་། རྗེ་བརྟན་མར་པས། གནད་ཀྱི་གསུང་དག་སྟོང་ལ་ཆོངས། །དེ་

དེ་མང་ཡང་འདི་ཉིད་མེད། །སྤོང་པོ་མང་ཡང་འབྲས་སུ་མེད། །ཡོན་ཏན་ཡིན་ཡང་དོན་དམ་
 མིན། །ཞེས་དང་། བཀའ་གདམས་གོང་མས། རིག་པའི་གནས་ལྷ་ལ་མཁས་པ་དང་། མངོན་
 ཞེས་དང་རྩ་འབྲུལ་སོགས་ཐོབ་པ་ལས་ཀྱང་ལམ་རིམ་ལ་གོ་བ་སྟོགས་འགྲོ་ཙམ་ཆགས་ན་དེ་
 དགལ། གང་ཡིན་ཞེ་ན། སུན་མོང་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ནི་རང་རེས་ཀྱང་སྟོན་ཆད་ལན་དུ་མར་
 ཐོབ་མོད་ཀྱི། སུགས་སུ་པན་པའི་དོན་ཅི་ཡང་མ་བྱུང་ལ། རྩོམ་པའི་ལམ་རིམ་ལ་འདི་ཅུག་ཡིན་
 སྟམ་པའི་གོ་བ་ཞིག་ཆགས་ན་འང་ཐར་པའི་བག་ཆགས་ཐེབས་ཏེ་མཆི། གསུང་བ་སོགས་མང་
 རོ། །དེས་ན་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ལས་དང་པོ་པའི་སྐབས་སུ་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་དོན་
 ཆོལ་བར་ལྷུང་ལེན་པ་མ་གཏོགས་ན་སྟད་རིག་གནས་སོགས་ལ་གཙོར་འདོན་བྱར་མི་རིགས་
 ཏེ། གྲུང་ཐང་གིས། ཐོབ་ཐོབ་མང་པོའི་རྣམ་གྲངས་གསོག་པ་དང་། །སྤྱི་ཅིས་སྟན་ངག་སོགས་
 ལ་མགོ་འཁོར་བ། །གཞུང་སུགས་ཐོས་བསམ་རྣལ་མའི་གོགས་ཡིན་བས། །རྩ་བ་པོར་ནས་
 ཡལ་ག་མ་འཛིན་ཨང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ལྷ་པ་ལུས་ལང་ཚོ་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པ་ནི། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། ཉི་མ་ཆེ་བ་ཉིད་
འཛོལ་རང་ལུགས་ཀྱི། འོད་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དག་སྤང་བས་ཏེ། སྤྲང་ཡང་སྟན་ནག་
སྤྲག་ཏུ་སྟོན་གྱུར་ནས། རང་གི་ལག་པ་བརྒྱང་བའམ་མཐོང་མི་འགྱུར། ཁྱེས་གསུངས་པ་
ལྟར། འོད་དང་ལྗན་པའི་ལྷའི་ལུས་སུ་གྱུར་ཡང་རྟག་མི་ཐུབ་པར་ཤི་ནས་ཡི་དྲགས་ལ་སོགས་
པའི་ལུས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རེ་ཞིག་ལྟ་ནས་སྤྲག་པ་ཆུ་སྟེས་གསར་པའི་ལང་ཚོ་དང་
འབྲ་བ་དག་ཡང་ཆས་པའི་སད་ཀྱིས་ཡུད་ཅོམ་ལ་བཅོམས་ནས་ཆེས་མི་སྤྲག་པ་སྤོང་རུལ་ལྟར་
འགྱུར་བ་སོགས་ཏེ། ཉམས་སྤོང་ཆེན་པོའི་འབེལ་གཏམ་ནས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

རྒྱལ་པ་མདོར་ན་མིང་ཕུན་ཚོགས་གང་ལའང་ཡིད་བརྟན་མེད་པ་ལ། དཔེ་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ནི། དན་ཉེ་ནས་རི་རྒྱད་གསུངས་པ་ལྟར། མི་ཆང་ཞིག་གི་ཕྱོད་ལས་མ་དུ་བྱུང་མེད་

བག་ཐོ་བ་ཞིག་འོངས་ནས། ང་ཁྱིམ་གང་དུ་ཞུགས་ཀྱང་དེར་བཟ་ཤིས་པ་ཤི་སྟག་འབྱུང་བས།
མིང་ལའང་བཟ་ཤིས་མར་གྲགས་པ་ཡིན་ཟེར། འོ་ན་ཡར་ཁྱོན་དང་ཟེར་ནས་ཁང་པའི་སྤྲགས་
ལ་བཞག་སྟེ་བསྟེན་བཀྱར་སྟོབ། ཡང་དེ་མ་ཐག་བྱད་མེད་མདོག་མི་སྟག་པ་ཞིག་འོངས་ནས།
ང་གང་དུ་ཞུགས་ཀྱང་བཟ་མི་ཤིས་པ་ཤི་སྟག་འབྱུང་བས། མིང་ལའང་སྟོན་ག་མར་གྲགས་པ་
ཡིན་ཟེར། འོ་ན་མར་རྒྱག་ཅིག་བྱས་པས། མོ་ན་རེ། བཟ་ཤིས་མ་དང་དེད་གཉིས་འཁོར་བ་
ཐོག་མེད་ནས་ཁ་བྲལ་ཐབས་མེད་པའི་སྟོན་མཆེད་ཡིན་པས་ཁོའི་བྱི་བཞིན་ང་ལོས་ཡོང་ཟེར་
སྟེ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སླིད་པའི་སྤྱན་རྒྱུ་ཆོགས་བཟ་ཤིས་མ་དེའི་རྗེས་སུ་བཟ་མི་ཤིས་པའི་རྒྱད་
པ་སྟོན་ག་མ་རེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་འཛིག་ཅེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་དེ། ལྷ་གནས་སུ་ཡར་སྐྱེ་བའི་བདེ་
བ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། དེ་ནས་མར་སྐྱུང་བའི་སྟག་བསྐལ་དང་ཉེ་བར་འབྲེལ་ནས་ཡོད་པ་བཞིན་
ནོ། །དེས་ན་གང་དག་ལྟར་སྐྱེ་བར་དགའ་ལ། ཤི་བར་མི་དགའ་བ་དེ་དག་ནི། བཟ་ཤིས་མ་བྱུང་
བར་དགའ་ལ་སྟོན་ག་མ་བྱུང་བར་མི་དགའ་བ་དང་འདྲ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདུས་པར་དགའ་ལ་
འབྲལ་བར་མི་དགའ་བ་སོགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །མདོར་ན་སླིད་པའི་སྤྱན་རྒྱུ་ཆོགས་གང་ཞིག་
ཐོབ་ཀྱང་བཟ་ཤིས་མ་བྱུང་བ་དང་འདྲ་བར་གནས་སྐབས་ཡུད་ཅམ་ཞིག་ལས་དབང་བྱར་མེད་
ལ། དེའི་རྗེས་སུ་སྟོན་ག་མ་ལྟ་བུའི་རྒྱད་པ་ཡུན་རིང་ལ་ཤུགས་བྲག་པ་རེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་
ཚུལ་ལ་བསམས་ན་ནི་སླིད་པའི་སྤྱན་རྒྱུ་ཆོགས་གང་ལའང་དགའ་བར་འོས་པ་ལྟ་ཞིག་གི་དེ་བྱུང་
ཅམ་ནས་དུ་བར་འོས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་སྟེང་དུ་ཡང་བྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལས། གྱེ་མ་འདོད་
པས་ཚོངས་པའི་ལྷ། །དུ་བར་འོས་ལ་དགའ་བར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །འདོད་ལྟར་གསུངས་པ་
ནི་མཆོན་པ་ཅམ་ཡིན་པས། གཞན་ལའང་དེས་འགྲེལ། །དཔེ་གཉིས་པ་ནི། སྟོད་འཇུག་ལས།
ཉོན་མོངས་རྒྱ་པས་བཞོར་ནས་ནི། །ལས་ཀྱི་རྒྱར་ནི་རྩྭ་ཁྱར་ནས། །འཆི་བདག་ཁར་ནི་སོང་
གྱུར་ན། །ཅི་སྟེ་ད་དུང་མི་ཤིས་སམ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། དེའང་ཉ་བའི་རྒྱའི་ནང་

དུ་ཚུད་པའི་ཉ་གར་དག་རེ་ཞིག་མཆོ་ནང་དགའ་དགའ་ལྟར་ཅེ་ཡང་རིང་མིན་སྐྱམ་སར་བྱངས་
 ཉན་གསོད་ངེས་པ་དེ་ལྟར། རང་རེ་གནས་སྐབས་གསོན་པོའི་ངང་ལ་དགའ་དགའ་ལྟར་འདུག་
 ། རིང་མིན་ལས་ཀྱི་ཞགས་པས་གཤིན་རྗེའི་ཁར་བྱངས་ནས་གསོད་ངེས་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མི་
 སྐྱག་སྟེ། ལེགས་པར་བསམས་ན་དང་གར་ཟས་ཀྱང་མི་འགྲོ་བའི་ཆོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཤེས་
 རབ་སྒྲོང་བྱ་ལས། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་འདི་ཀྱན་གྱིས། །འཆི་བདག་སྤྱི་པོར་གནས་མཐོང་ན། །ཟས་
 ཀྱང་ཡི་གར་མི་འོང་ན། །བྱ་བ་གཞན་ལྟ་སྟོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་སོ། །དེའང་ཉམས་སྤྱི་ལེན་པ་
 ཉན་དགའ་བ་ཡིན་གྱི། ཆོག་ཙམ་ནི་སྤྱི་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་འགྲོ་
 བ་དག །ཤེས་པའམ་སྤྱི་ལ་སྤྱི་མི་མཁས། །དེ་ནི་ཉམས་སྤྱི་ལེན་པ་ན། །བྱང་སྤོང་ནམས་ཀྱང་
 མཁས་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །མདོར་ན་སྤྱི་གས་སྤྱི་གས་པའི་རང་བཟླས་ནས་བཞག་པ་ནི་རིང་
 མིན་གསོད་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པ་ལྟར། རང་རེ་རེ་ཞིག་གསོན་པོར་བཞག་པ་འདི་ཡང་འཆི་བདག་
 གིས་གསོད་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པས། ཉན་མེད་གསོན་པོར་གནས་པ་ཙམ་ལ་རྗེ་ལྟར་དགའ་
 སྟེ། དགའ་བའི་གནས་མེད་ལ། དེས་མཆོན་ནས་ཟག་བཅས་ཆོར་བདེ་གང་གི་རྗེས་སྤྱང་དེ་
 ལས་ཆེས་ལྟག་པའི་སྤྱི་གས་བསྐྱེད་མི་ཟད་པ་རེ་ཉེ་བར་འབྲེངས་ནས་ཡོད་པས། དགའ་བར་བྱ་
 བའི་གནས་མེད་དོ། །དཔེ་གསུམ་པ་ནི། བཀའ་གདམས་སྒྲིགས་བམ་ནས་རི་སྐད་གསུངས་
 པ་ལྟར། དུལ་བྱ་ཞིག་ན་དེ་རིང་རྒྱལ་པོའི་ཁྱི་ལ་གང་མངའ་གསོལ་བ་དེ་དེའི་ཁུ་བ་མོར་བདུད་
 མོས་བཀུམས་ནས་སང་ལྷང་པོ་དུར་ཁྱོད་དུ་དབྱུང་དགོས་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་
 རྒྱལ་པོའི་རེ་མོས་སྤྱི་ལ་བབ་ཀྱང་དེ་སྤྱི་རན་གྱིས་བརྟེན་ནས་བརྒྱལ་འགྲོ་བ་ལས་དགའ་བའི་
 འདུཤེས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་འབྱུང་བ་ཡིན། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་སྤྱི་ལྟ་བུའི་སྤྱི་ལྟོས་གང་
 ལའང་གནས་སྐབས་ལྟར་ཙམ་ཞིག་ལས་དབང་བྱར་མེད་པར་མི་རྟག་སྤྱི་ནོས་འཛུམས་ངེས་
 པས། དེ་ལ་བསམས་ན་དགའ་རྒྱ་ཅི་ཡོད་དེ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བའི་གནས་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་ལའི་འཁོར་ལོ་

ཆ་ལྡ་པ་མི་རྟག་སྤྱི་པོའི་ཁར་རྒྱུད་པར་གྱིས་པ་ཡང་འདྲིའི་མཆོན་དོན་ཡིན་ཞིང་། འཕགས་
པ་སྣམ། མཁས་པ་རྣམས་ལ་མཐོ་རིས་ཀྱང་། །དཔུལ་བ་དང་མཚུངས་སྒྲོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་
པ་དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། སྤྱིད་པའི་འཕྲོར་པས་མི་བསྐྱུ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའང་འདྲི་ལ་
དགོངས་ནས་སོ། །དོན་བསྐྱུ་ན། ཟག་བཅས་སྤྱིད་པའི་ཕྱོད་ཚོགས་གང་ཅི་ཡང་རྒྱུད་སྟེ་དེ་
ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅིང་མི་བརྟན་པ་རྒྱུའི་གཉེར་མ་དང་འབྲ་བས། སྤྱག་བསྐྱུལ་བ་ཡིན་གྱི་བདེ་
བ་མཆོན་ཉིད་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་རྟག་པས་སྤྱག་བསྐྱུལ་བ་སྤྱི་བ་པའི་ཚུལ་ཏེ། མ་
དེས་པའི་དོགས་སྤང་གཞན་དུ་གྱིས་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཡི་གོ་རིམ་རྗེ་ལྟ་བུར། །མི་རྟག་པ་ལས་སྤྱག་བསྐྱུལ་མཆོན་དགོས་
མོད། །སྒྲོན་ཕྱོད་མཁས་པས་ཞིབ་དུ་མ་བཀའ་བ། །སྒྲུན་ཚོངས་བདག་གི་སྐལ་བར་འཛོག་
གམ་སྟམ། །ཞེས་ཀྱང་སྒྲུས་སོ། །

མི་རྟག་པའི་སྤྱག་བསྐྱུལ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་ཀྱང་འཇུག་འགྲེལ་ལས། སྤྱད་ཅིག་མ་རེ་རེ་
ལ་འཇིག་པའི་མི་རྟག་པའི་སྤྱག་བསྐྱུལ་ཐོག་དུ་འབབ་པ་དང་། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པས་
རང་བཟོར་མི་བསམ་མོ། །

གཉིས་པ་ཡུན་རིང་ལ་དོས་བྲག་པའི་སྤྱག་བསྐྱུལ་ལ། སྐྱེ་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པའི་རྒྱ་
མཆོན་དང་། དེས་སྤྱག་བསྐྱུལ་ལ་སྐྱ་མཐའ་མེད་པར་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བ་ལ་
ཡ་མཐའ་མེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་སྟམ་ན། འདི་ཡང་དེས་པར་དུ་ཤེས་དགོས་པ་ཞིག་སྟེ། དེ་
མི་ཤེས་ན་བྱམས་སྟོང་རྗེ་སོགས་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེའི་རྒྱ་
མཆོན་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་ན་རྣམ་ཤེས་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་དགོས། དེ་ཡོད་ན་ཐོག་
མའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྒྱ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་གང་རུང་ལས་སྐྱེད་དགོས་ཏེ། རིགས་
མཐུན་གྱི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་ན་རྣམ་ཤེས་སྤྱ་མའི་རྒྱན་ལས་སྐྱེ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟ་ན་ཐོག་མའི་རྣམ་

ཤེས་ཡིན་པ་དང་འགལ་བའི་བྱེད་རྒྱུ། །རྒྱ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་ནའང་ཐམས་ཅད་
ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་སོགས་སུ་ཐལ་བས། རྒྱ་མཆན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པར་
བྱུང་གོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལ་མཐའ་མེད་པས་སྐྱག་བསྐྱལ་ལ་མཐའ་མེད་པར་འགྱུ་
ལ། དེ་བྱུང་པས་ས་སྒྲོགས་ལ་འདིར་མ་སྐྱེས་བྱ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་འདི་མ་སྐྱེས་བྱ་བ་དང་། སྐྱག་
བསྐྱལ་ལ་འདི་མ་སྐྱེས་བྱ་བ་མེད་པ་སོགས་ཀྱང་ལེགས་པར་བྱུང་གོ། །དེར་མ་ཐད་དཔུལ་བར་
སྐྱེས་ནས་ཟངས་ལྷན་ཁོལ་མ་འཐུང་བ་དང་། མཛེས་བཤེས་དང་བྲལ་ནས་མིག་གི་མཆི་མ་
ལྟངས་པ་དང་། ཁྱི་པག་ཏུ་སྐྱེས་ནས་མི་གཙང་བའི་ཟས་ལ་རོལ་བ་སོགས་ཀྱང་རྒྱ་མཆོའི་ཆད་
ལས་ཆེས་ལྷག་པར་བྱུང་ལ། སྤྱི་ཙམ་མ་ཡིན་པར་བྱེ་བྲག་སེམས་ཅན་རེ་རེས་རེ་རེར་པན་
འདོགས་པ་དང་གཞོན་བསྐྱལ་བ་སོགས་ཀྱང་མཐའ་ཁྲུས་པར་བྱུང་གོ། །མདོར་ན་དྲག་ཅིང་
རྒྱབ་པའི་སྐྱག་བསྐྱལ་ལ་འདི་མ་སྐྱེས་བྱ་བ་མེད་པར་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་ཟེན་པར་མ་ཟད། རེ་
རེ་ཞིང་ཡང་སྤྱད་དང་མཐའ་མེད་པར་སྐྱེས་ཟེན་ལ། ད་དུང་ཡང་དེ་འདྲ་ཞིག་སྐྱེས་མི་དགོས་
པའི་རེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་མཐའ་མེད་པའི་གནད་དང་སྐྱར་ནས་བསམ་ཤེས་ན་
རེས་པ་བདེ་ལྷག་ཏུ་སྟེར་བར་འགྱུར་བས། ཤིན་ཏུ་ཡང་གནད་ཆེ་བར་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱས་
ན་ཟངས་ལྷན་ཁོལ་མ་འཐུང་བའི་ཆད་ཀྱང་རྒྱ་མཆོ་གཅིག་ལས་ལྷག་པར་མ་ཟད། ཁྱི་འབུམ་
ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་ན། སྐྱེ་བ་ལ་མཐའ་མེད་པ་དང་འགལ་བའི་
བྱེད་རྒྱུ། །སེམས་ཅན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལས་འོ་མ་འཐུང་བ་དང་། དཔུལ་བར་སྐྱེས་ནས་
ཁོ་རྒྱ་ཁོལ་མ་འཐུང་བ་དག་གི་ཆད་སྒྲོས་པ་ན་རྒྱ་མཆོ་དང་མཉམ་ཞེས་བྱས་ན་མཐའ་མེད་པ་
དང་འགལ་བར་གཟིགས་ནས། མགོན་པོ་སྤྱུས། རེ་རེས་རྒྱ་མཆོ་བཞི་ལས་ལྷག་པ་ཡི། །འོ་
མ་འཐུངས་ཏེ། ཞེས་དང་། མ་ཁོལ་གྱིས། རྒྱ་མཆོ་ནང་གི་རྒྱ་ལ་ཡང་། །དེ་ཡི་ཆད་ཙམ་ཡོད་

མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རིགས་ལམ་མཐུན་པའི་རྣམ་འགྲུར་ངོ་མཚར་བ་ཞིག་གོ །མཐའ་
མེད་རིགས་ལམ་འདི་ཡི་སྐྱེད་བར་ནས། །བཏོན་ཏེ་བསམས་ན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི །གནད་ལ་
ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ངེས་པ་ཞིག །སྟེར་རྒྱ་ཡོད་དོ་གྲོགས་དག་མཐུན་ལགས་གང་། །ཞེས་གྲང་
སྤྲུལ་སོ། །མདོར་ན་སྟོན་ཆད་ཡུན་རིང་ལ་ཤུགས་བྲག་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་དེ་སྟེད་ཅིག་སྟོང་བས་
མི་ཚོག་པར་ད་དུང་ཡང་དེ་ལྟ་ཅིག་སྟོང་དགོས་པའི་ཚུལ་ལ་བསམས་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡི་སྤྲུག་
པའི་གནས་ཏེ། ཅིའི་བྱིར་ན་ད་ལྟའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་སྤྲོ་མོ་འདི་ཙམ་ཡང་མི་བཟོད་ན་གཏན་གྱི་སྤྲུག་
བསྐྱལ་དེ་ལྟ་བུ་ག་ལ་བཟོད་དེ་བཟོད་ཐབས་གཏན་ནས་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཡིན་ཡང་ད་རེས་
དལ་འབྱོར་ལན་གཅིག་ཐོབ་པའི་སྐབས་འདིར་རྒླག་ན་རང་དབང་ཡོད་པས། སྟོང་གི་ཁོང་དང་
རུས་པའི་གཉིང་ནས་བསྐྱེམས་ཏེ་རྒླག་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ལས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དབང་བཙན་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གྲང་
ལས་དབང་བརྒླག་པར་མི་རུས་ནས་ཏྲ་ཆག་གསོལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་མཛད་ན། བལ་པ་
གཞན་གྱིས་ལྟ་ཅི་སྟོས་པས། དེས་ན་ད་ལྟ་རང་དབང་ཡོད་རུས་གཉེན་པོའི་སྟོན་ལས་སྤྱིབ་
ལྟ་མེད་དུ་སྟོང་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ནི་དེར་བད། གཞན་དུ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་འདོད་བཞིན་
དུ་ཡང་སྟོང་དགོས་ཏེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། ལྷུང་བ་ལྷུང་བར་སྤིག་སྤྱིབ་མ་སྦྱངས་ན། །རང་རེ་རང་
རེའི་ལས་འདི་དབང་བཙན་པས། །བདེ་བ་བདེ་བར་ཤེས་གྲང་འདམ་དབང་མེད། །སྤྲུག་པ་སྤྲུག་
པར་ཤེས་གྲང་འདོར་དབང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་སྤྱེ་གནས་མཐོ་དམན་
དང་བདེ་སྤྲུག་འབྱོར་རྒྱད་ལ་སོགས་པ་གང་ལའང་ལས་ཀྱིས་རྗེ་ལྷུང་བཀོད་བཀོད་ལས་རང་
གིས་རྗེ་ལྷུང་འདོད་འདོད་ཅུང་བད་གྲང་བྱུང་མེད་པས་སྤྲུག་བསྐྱལ་བ་སྟེ། རང་དབང་ཐམས་
ཅད་བདེ་བ་ཡིན། །གཞན་དབང་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

བཞི་པ་ཉན་མོངས་ཀྱི་འཆིང་ཐག་བཅད་དཀའ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ནི། ཚམས་ལས། ཁོར་

བྱ་ན་ཆ་བྱ་དང་བྱ་མོ་ལ། །ཡོངས་སྤྱུ་ཆགས་སེམས་གང་ཡིན་ལ་བལྟས་ན། །ལྷགས་ཤིང་བྱེས་
མ་ལས་བྱས་འཆིང་བ་གང་། །དེ་དག་དམ་པོ་མེན་ཞེས་འབགས་བ་གསུང་། །ཞེས་ཆགས་
སོགས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་འཆིང་བ་ནི་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲོག་ལས་ཀྱང་གཅོད་དགའ་བར་གསུངས་སོ། །

ལྷ་བ་གལ་ལ་ཐུག་དུས་གྲོགས་མེད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ནི། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་ལས། སྐྱེ་སྐྱེ་
འདི་ནི་གཅིག་ཕྱར་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་བཞིན་འཆི་ནའང་གཅིག་ཕྱར་འཆི་བར་འགྱུར། །བདག་
ཉིད་གཅིག་ཕྱར་སྤྱག་བསྐལ་སྒྲོང་འགྱུར་གྱི། །འཁོར་བ་ལ་ནི་གྲོགས་ཡོད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
དང་པོར་སྐྱེས་དུས་ཀྱང་རང་གཅིག་ཕྱར་སྐྱེས། ཐ་མར་འཆི་དུས་ཀྱང་རང་གཅིག་ཕྱར་འཆི།
བར་དུ་སྤྱག་བསྐལ་ཐུངས་དུས་ཀྱང་རང་གཅིག་ཕྱར་ཐུངས་དགོས་པས། གལ་ལ་ཐུག་དུས་
གྲོགས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གསུངས་ཏེ། ཐུགས་ཤིན་དུ་མད་བར་སྤང་ངོ་། །དེས་ན་ཞི་བ་ལྷས།
གོགས་བྱེད་མཛའ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགོས་མེད་དུ་བལྟས་ལ། ཆོས་
མེན་གྱི་གྲོགས་པོ་སྤྱ་དང་ཡང་འདྲེ་བར་མི་བྱའོ། །དེ་ལ་ཉེར་བཞག་ལས་ཀྱང་། དམ་པའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉིང་ཁུ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་གཅིག་ཕྱར་དགའ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྤྱག་བསྐལ་བརྒྱད་བསམ་བ་ལ། དང་པོ་སྐྱེ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ནི། བཤེས་
སྤྱངས་ལས། སྐྱེ་བ་བཟང་པོ་མ་ལགས་སྐྱེ་བ་ནི། །གཞོད་པ་དུ་མའི་འབྱུང་ཁུངས་ལགས་མཁྱེན་
མཛོད། །ཅེས་དང་། མདོ་ལས། སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གྱིས་ཁ་ཤི་དང་། ལྷ་དཔ་དང་། སྐྱེ་དག་འདོན་པ་
དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་དོན་ནི་ཐག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་
ཕྱང་པོ་གསར་དུ་ལེན་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཕྱང་པོ་དེ་ནི་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཉིད་ཡིན་པས།
སྐྱེ་བ་ལེན་ཟེར་ཡང་དོན་དུ་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ཁུར་ལེན་པའོ། །

གཉིས་པ་ཁ་ཤི་སྤྱག་བསྐལ་ནི། ལང་ཆོ་ཉམས་ནས་ཆེས་མི་སྤྱག་པའི་ལུས་སྤྱ་
འགྱུར་བ་དང་། དབང་པོ་ཉམས་ནས་གཞུགས་གསལ་བར་མི་མཐོང་བ་སོགས་ཏེ། དེའི་སྤྱག་

བསྐྱལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་ནི་ཀན་ཀོན་དག་ལ་མིག་གིས་བལྟས་པས་ཀྱང་ཤེས་ནུས་སོ། །དེས་ན་
ན་གཞོན་པ་དང་ཡང་ཆོ་དར་བ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱགས་ནས་ཁེངས་ཤིང་རྟེན་པ་ནི། ཀས་པའི་
སྤྱག་བསྐྱལ་རང་ཐོག་ཏུ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་མི་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་བྱས་པ་སྟེ། དེ་
ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཀས་ཁོག་མཐོང་ཅམ་ནས་རང་ཡང་རིང་མིན་དེ་ལྟ་བུར་འབྱུང་བར་མཐོང་ནས་
ཆེས་སྒྲིབ་པར་འབྱུང་གྱི། ཁེངས་ཤིང་རྟེན་པ་པའི་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱ་ཆར་
རོལ་བ་ལས། ཁ་ལོ་སྒྱུར་བ་བྱས་པའི་སྒྲིབ་པ་མེ་མཁས་པ། །སྒྲོ་རན་གཞོན་པས་རྒྱགས་ཤིང་
སྒྲིབ་པས་ཀས་མི་མཐོང་། །ར་ནི་སྒྲར་འགྲོ་ང་ཡི་ཤིང་ཏྲ་སྒྲར་དུ་སྒྲར། །ར་ཡང་ཀས་ལ་གནས་
པས་ཅེ་དགས་ཅེ་ཞིག་བྱ། །ཞེས་སོ། །འདི་ནི་སྒྲོན་རྒྱལ་བུ་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་ཀས་ཤིང་ཁོག་ལ་
ཉམ་ཐག་པ་ཞིག་གཟིགས་པ་ན་བདག་ཀྱང་རིང་མིན་དེ་ལྟ་བུར་འབྱུང་བས་ན་ཆོད་གཞོན་པ་
ལ་སྒྲིང་པོ་ཅེ་ཡོད་སྟམ་དུ་དགོངས་ནས་བྱགས་སྒྲིབ་པའི་ཚུལ་མཛད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་གོ་དགོས་
སོ། །ཞེས་བྱི་རབས་ལ་འདོམས་པའོ། །

གསུམ་པ་ན་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ནི། ནད་ཀྱིས་ཐེབས་པ་ན་མེ་རྟོག་སད་ཀྱིས་འབྲེར་དང་
འབྲ་བར་ལུས་ཀྱི་མདངས་ནི་ཤོར། འབྱུང་བ་ཆ་མི་སྒྲོམས་ནས་འབྲུག་པའི་དབང་གིས་ཡིད་
ནལ་དུ་ཐེབ་པའི་གོ་སྐབས་ནི་མེད། ཉིན་མཆན་དུ་ལུས་སེམས་གདུང་བས་མི་བཟོད་ནས་སྒྲ་
རར་རར་པོ་ནི་འདོན་པ་སོགས་ཏེ། མཐོང་བཞིན་པ་དེ་དག་གོ། །དེས་ན་ནད་པ་སྒྲ་མོ་དག་ལ་
ལེགས་པར་བལྟས་ཏེ་བདག་ལའང་རིང་མིན་འདི་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཐོག་ཏུ་འབབ་ངེས་ཤིང་།
བབ་ན་བཟོད་ཐབས་མི་འདུག་པས། ཅེ་རང་བྲག་སྟམ་དུ་ནད་མེད་པའི་བདེ་བ་ལ་རྟག་པར་
བཟུང་ནས་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་སྒྲིབ་པས་བསྒྲོམ་དགོས་ཏེ། རྒྱ་ཆར་རོལ་བ་ལས།
ནད་མེད་པ་ཡང་མི་ལམ་ན་ནི་ཅེ་དང་མཚུངས། །ནད་ཀྱི་འཇིགས་པ་འདི་ལྟར་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་
པ། །སྒྲིབ་བུ་མཁས་པས་གནས་འདི་མཐོང་ནས་ཇི་ལྟ་བུ། །ཅེ་ལ་དགའ་དང་སྤྱག་པའི་འདུ་

ཞེས་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་འཆི་བའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་ནི། བཤད་ཟེན་ཏེ། །མདོར་ན་གནས་སའི་ཁྱོན་གང་བའི་
རི་ཆེན་པོ་བཞི་རང་ཐོག་ཏུ་ལྷུང་བར་མཐོང་ན་ཞིན་ཏུ་སྐྱག་འོས་པ་ལྟར། སྐྱེ་གྲ་ལ་སོགས་པའི་
འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་བཞི་རང་ཐོག་ཏུ་འབབ་བཞིན་ཡོད་པའི་ཚུལ་ལ་བསམས་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མི་
སྐྱག་སྟེ། དོན་སྤྱིང་ཆལ་བར་གས་པའི་འོས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འང་བདག་དང་འབྲ་བའི་སྐྱེ་པོ་
པལ་པ་རྣམས་ནི་བ་སྐྱ་གཡོ་འགྲལ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་བག་ཡངས་སུ་འདུག་པོད་པ་འདི་ལ་
དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱགས་ཁྲེལ་ཉམས་ཅི་ཡང་མཛད་དེ། སྐྱེས་རབས་ལས། འགྲོ་བ་འདི་ལྟ་
བུར་ནི་འཁོད་པ་ལ། །སྐྱེ་པོ་འཛིགས་པ་མེད་པར་ངོ་མཆར་གྱེ། །ཞེས་སོ། །

ལྷ་པ་སྐྱག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་ནི། ལུལ་ཡིད་འོང་དང་བྲལ་བའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་
ཏེ། སྐྱག་པའི་བྱ་དང་བྲལ་ནས་མ་སྤང་བཞུགས་ཅི་ལྟར་མཛར་བ་དེ་བཞིན་ནོ། །འདི་ཡང་
ལན་རེ་བྱང་ཅམ་མིན་པར་སེམས་ཅན་རེ་རེས་རེ་རེར་འབྲལ་བས་མི་བཟོད་ནས་སྤང་བཞུགས་
མཆི་མ་ལྷུང་བའི་ཆད་ཀྱང་རྒྱ་མཆོ་ལས་ཆེས་བཀྲལ་ཞིང་། ད་དུང་ཡང་དེ་འབྲ་ཞིག་ལྷུང་རེས་
ཏེ། འཁོར་བ་ལ་མཐའ་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ཡང་ཇི་ཅམ་གཅེས་པ་དེ་ཅམ་ཀྱིས་དེ་
དང་བྲལ་བའི་སྤང་བཞུགས་བསྐྱེལ་ཆེ་ཞིང་། མི་འབྲལ་བའི་དབང་ཡང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
པ་སྟེ། དཔེར་ན་པ་མ་དང་སྐྱ་གྲུ་ལྟ་བུ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་འཐམས་ནས་བསྐྱད་ཀྱང་མི་པན་
པར་ནམ་ཞིག་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འབྲལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ནི་བ་ལྷས། མཛོལ་
བ་ལུན་རིང་འཁོད་འཁོད་ནས། །འཆི་བས་སོ་སོར་འབྲལ་གྱུར་ཏེ། །སྤང་བཞུགས་པོ་ལྷ་འགྱུར་
བ། །དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་འདི་ན་རེས། །ཞེས་སོ། །

དུག་པ་མི་སྐྱག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་ནི། ལུལ་ཡིད་མི་འོང་དང་བྲལ་བའི་སྐྱག་
བསྐྱེལ་ཏེ། དག་དང་བྲལ་ནས་དེས་གཞོད་བཅའ་བའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་ལྟ་བུའོ། །མདོར་ན་སྤང་བའི་

ཡིད་འོང་གི་ཡུལ་རྒྱལ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། འདི་ནི་དེ་ལས་སྡོག་བའི་ཡུལ་རྒྱལ་དང་
སྤང་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་བྱེད་ན་དོན་དུ་འགྱུར་ཞིང་བྱེད་ཆེ་བར་ཡོད་དོ། །

བདུན་པ་འདོད་པ་བཅས་ཀྱང་མི་ཉེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ནི། ཆོར་བྱས་ཀྱང་ཁེ་སྤོང་གི་
དང་། སོ་ནམ་བྱས་ཀྱང་ལོ་རྟོག་མི་འབྱུང་བ་སྟེ། མདོར་ན་འདོད་རྒྱུ་ནི་བདེ་བ་ཡིན་པས། དེ་མ་
ཐོབ་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་བྱེད་ན་གོ་བདེའོ། །

བརྒྱད་པ་མདོར་ན་ཉི་ལྔ་ལོན་པའི་སྤང་པོ་ལྟ་སྤྱག་བསྐྱེད་པ། །ཞེས་བ་ནི་འདུ་བྱེད་
སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འགའ་ཞིག་གིས་འདི་བརྒྱད་མའི་སྤྱག་བསྐྱེད་
ལ་སྤྱར་བ་ནི་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པ་འདྲ་ཡང་། ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་དུ་སྦྱི་ལ་སྤྱར་བ་ཉིད་མདོའི་
དགོངས་པར་སྤང་རོ། །གལ་ཏེ་འདི་བརྒྱད་འཁོར་བ་སྦྱི་ལ་བྱེད་མཉམ་དུ་མེད་པས་སྤྱར་མི་
རིགས་སོ་སྟུང་ན། འོ་ན་མི་སྦྱི་ལ་འདྲ་བྱེད་མཉམ་དུ་མེད་པས་སྦྱོར་མི་རིགས་པ་མཚུངས་སོ། །

གསུམ་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་གསུམ་བཤད་པ་ལ། ཆོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ནི། མཁལ་མའི་
རྒྱལ་གཞེར་ལྟ་བུ་སྟེ། སྦྱོར་པོ་ལས་པ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་རི་ལྟར་བྲགས་པ་དེ་ནམས་སོ། །འགྱུར་
བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ནི། ཟས་ཐོས་པའི་བདེ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དང་པོ་བདེ་བ་ལྟར་སྤང་ཡང་ཐོས་ཆེས་ན་
སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་འགྱུར་བས་འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞེས་བྱའོ། །དེའང་བཤེས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་
སྤྱར་བསལ་བ་ལ་སྦྱོར་བདེ་བར་སྦྱོར་བར་ཟད་ཀྱི། དོན་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
མེ་ལ་རི་ཙམ་བསྟེན་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེར་འགྲོ་བ་ལྟར། ཟས་ཐོས་པ་བདེ་བ་
ཡིན་ན་རི་ཙམ་ཐོས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་བདེ་བ་ཆེར་འགྲོ་དགོས་རྒྱུ་ལ་སྦྱོག་ནས་འགྲོ་བ་དེ་དང་པོ་
ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་ཡོད་པའི་རང་རྟགས་ཡིན་པར་གསུངས། བཤེས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེ་རིམ་
ནས་རི་ལྟར་འགགས་པ་དེ་ལྟར་ཐོས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆུང་རིམ་ནས་སྦྱོར་ཀྱང་ཆེར་མ་སོང་གི་
བར་དུ་རང་རིམ་མ་ཆོར་ཏེ། འགྲོ་འདུག་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་བ་སོགས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་

ཆེ་བས་ཆུང་བ་གནས་ནས་སྐྱད་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱལ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་འོག་ཏུ་ལྷུང་བར་མཐོང་ནས་ཕྱ་དན་གྱིས་ཡིད་གཏུངས་པའི་སྤྱད་བསྐྱལ་ཏེ། གཞན་ཡང་མང་ངོ་། །གོང་མ་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷའི་སྤྱད་བསྐྱལ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་སྤྱད་ཅེའི་སྤྱད་བསྐྱལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་སྟེ། འདིག་རྟོག་པའི་ལམ་གང་གིས་ཀྱང་དེ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་མི་རྒྱས་པར་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །དེས་ན་དེ་ཡང་མི་རྟག་ཕྱ་མོའི་སྟོན་པའི་དགོས་ཏེ། རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། ཁམས་གོང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཉིང་འདྲིན་རང་དུས་ནས་སྤྱད་བསྐྱལ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་མི་རྟག་ཕྱ་མོ་རྟོགས་པ་ལ་ངེས་པར་དུ་ལྟོས། ཞེས་སོ། །ལྟོས་ལུགས་འདི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་དཔེ་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གང་ཞིག་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་མེད་པ། །སྤྱད་བསྐྱལ་སྤྱད་བསྐྱལ་ལས་འདས་ཤིང་། ཉིང་འདྲིན་བདེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན། །བསྐྱལ་བར་གཡོ་བ་མེད་པར་གནས། །དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ངེས་གྲོལ་མིན། །དེ་ལས་སྐར་ཡང་ལྷུང་བར་འགྱུར། །རན་འགྲོའི་སྤྱད་བསྐྱལ་ཅ་སྟོང་ལས། །འདས་པ་ལྟ་བུར་བྱུང་གྱུར་ལ། །འབད་ཀྱང་རི་ལྟར་རིང་མི་གནས། །མཁའ་ལ་ལྷིང་བའི་བྱ་དང་མཚུངས། །བྱིས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མདའ་འཕངས་ལྟར། །དེ་ནི་ལྷུང་བའི་མཐའ་ཅན་ཡིན། །མར་མེ་རིང་དུ་འབར་བ་དག །སྐད་ཅིག་རེ་རེར་འདིག་པ་ལྟར། །འདུ་བྱེད་ཡོངས་འགྱུར་ཞེས་པ་ཡི། །སྤྱད་བསྐྱལ་དག་གིས་ཉེ་བར་གཅོས། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལ་དཔེ་དང་པོ་ནི། བྱ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་བ་ན་རེ་ཞིག་ས་ལས་འདས་མོད་ཀྱང་། རིང་མིན་ས་ལ་མི་འབབ་པའི་མཐུ་མེད་པ་ལྟར། གོང་དུ་སྐྱེས་པ་ན་རན་སོང་ལས་ཐར་པ་འདྲ་ཞིག་མངོན་ཡང་གཞུག་དེར་མི་འགྲོ་བའི་དབང་མེད་དེ། དེ་དང་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་ཐག་མ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དཔེ་གཉིས་པ་ནི། མཁའ་ལ་ཉག་སྒྲིལ་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་མཐར་ཐུང་བ་ལས་མི་འདུང་
བ་ལྟར། བོད་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱར་ཐུང་བ་ལས་མི་འདུང་བས། ཐུང་བའི་མཐའ་ཅན་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། མར་མེ་རིང་དུ་འབར་ཡང་སྐྱད་ཅིག་མ་རེ་རེས་ཀྱང་སྐྱུ་ཟད་ནས་ཤི་
བ་ལ་སྒྲིགས་པ་ལྟར། བསྐལ་པར་གནས་ཀྱང་སྐྱད་ཅིག་མ་རེ་རེས་སྐྱུ་ཟད་ནས་འཆི་བ་ལ་
སྒྲིགས་ཏེ། རོན་དུ་འདུ་བྱེད་མི་ཉག་པའམ་དེ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་སྐྱུ་གསུལ་གྱི་རང་བཞིན་
ནོ། །བདེ་བ་ཟད་མཐར་སྐྱུ་གསུལ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ལ་བསམས་ནས་སྐྱད་ཅིག་འཕོ་འགྱུར་
སྐྱུ་གསུལ་དུ་བྱུགས་ཀྱིས་འཆར་བས། མཐའི་སྐྱུ་གསུལ་དང་ད་ལྟའི་སྐྱད་ཅིག་འཕོ་འགྱུར་
སྐྱུ་གསུལ་ནས་བསམས་ན་གནད་ཆེ་བར་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་གང་གིས་འཁོར་བའི་ཀྱན་འབྱུང་གི་འཇུག་རིམ་ནི། རི་སྐྱད་བཤད་པའི་
སྐྱུ་གསུལ་གྱི་རྒྱ་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཀྱན་འབྱུང་ཡིན་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་
ཀྱང་གཙོ་བོ་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ན་ལས་ཡོད་ཀྱང་འཁོར་བར་འཕེན་མི་རུས་ལ།
ཉོན་མོངས་ཡོད་ན་ལས་སྤར་བསགས་མེད་ཀྱང་གསར་དུ་བསགས་ནས་འཁོར་བར་འཕེན་
རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཉོན་མོངས་སྤོང་དགོས་ཤིང་། དེ་ལའང་སྤང་བྱའི་ཉོན་མོངས་ཤེས་
དགོས་པས། དེའི་ཚུལ་ལ་བརྟན་ཏེ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། བྱེད་ལས། སྐྱེ་ཚུལ། རྒྱ། འཇུག་རིམ། ཉེས་
དམིགས་སོ། །དང་པོ་ནི། གང་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པ་ན་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་
ཀྱི་སེམས་བྱུང་ཞིག་གོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་ཉོན་མོངས་ལ་ཅ་ཉོན་དུག་དང་ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་སོགས་མང་ཡང་འདྲིར་
བསྐྱུས་ནས་བཅུར་གསུངས་པའི་དང་པོ་འདོད་ཆགས་༡ ནི། དུལ་ཡིད་འོང་ལ་སྟེན་པའོ། །ཁོང་
༢ ཁྱོ་ནི། ཡིད་མེ་འོང་བ་ལ་སྤང་བའོ། །ང་༣ རྒྱལ་ནི། སེམས་ཁེངས་པའོ། །མ་༤ རིག་པ་
ནི། ལས་འབྲས་སོགས་ལ་སྤོངས་པའོ། །ཐེ་༥ ཚོམ་ནི། སྐྱེ་བ་སྤྱི་སོགས་ཡོད་དམ་མེད་

སྒྲུལ་བཤོ། །འདིག་ཆོག་ལ་ལྟ་༤ བ་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་ང་དང་ང་ཡིར་ལྟ་བཤོ། །དེ་ལ་
འདིག་པ་ནི་མི་རྟག་པ་དང་ཆོག་པ་ནི་དུ་མ་ཡིན་པས། འདིས་གང་ལ་བདག་དུ་ལྟ་བཤོ་གཞི་
ནི་མི་རྟག་པ་དང་དུ་མའི་ཆོས་ཅམ་ཡིན་གྱི། རྟག་པ་དང་གཅིག་སྤྱིའི་གང་ཟག་ནི་མེད་དོ་ཞེས་
བསྟན་པའི་སྤྱར་འདིག་ཆོག་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་སོ། །མཐར་༡ འདིན་ནི། རྟག་ཆད་གང་རུང་གི་
མཐར་ལྟ་བཤོ། །ལྟ་བ་༥ མཆོག་འདིན་ནི། ལྟ་བཞག་སྒྲུལ་པོ་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་དང་དེ་
གསུམ་རྒྱུད་ལྟ་བཞག་ཀྱི་སྤང་པོར་དམིགས་ནས་མཆོག་དུ་འདིན་བཤོ། །གསུམ་ནི། འདིག་ལྟ་མཐར་
ལྟ་ལོག་ལྟོ། །སྤང་པོར་མཆོག་དུ་འདིན་ཚུལ་ནི་སྤྱི་བ་འགའ་ཞིག་གིས་སྤང་པོ་དག་སྐོལ་གྱི་
རྒྱུར་རྒྱུ་མས་པས་ཡིན་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་བྱགས་མཆོག་༤ འདིན་ནི། ལྟ་བཞ་དེ་དག་
གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་གཡང་གཞི་འཆང་བ་སོགས་སུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་
བརྟུལ་བྱགས་དང་། དེ་དག་གང་ལས་འབྱུང་བའི་སྤང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་མཆོག་དུ་འདིན་པ་
སྟེ། འདིན་ཚུལ་ནི། དེ་དག་གིས་སྟེགས་པ་འདག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ལས་སྐོལ་བ་དང་། འཁོར་
བ་ལས་ངེས་པར་འབྱིན་པར་ལྟ་བཤོ། །ལོག་༡༠ ལྟ་ནི། ཆོ་སྤྱི་སྤྱི་སོགས་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་།
དབང་སྤྱུག་སོགས་འཁོར་བའི་རྒྱུར་ལྟ་བ་སྟེ། བང་གསེས་ཀྱིས་གཉིས་སོ། །

བཞེ་བ་སྐྱེ་ཚུལ་ནི། མོག་མར་མ་རིག་བས་སྤར་པོའི་གནས་སྤྱགས་ལ་བསྐྱེད་སྤ། དེའི་
དབང་གིས་སྤར་པོ་ལ་བདག་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་འདྲིལ་ལྟ་སྐྱེ། འདྲིལ་ལྟའི་དབང་གིས་རང་སྤྱིགས་
ལ་ཞེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། གཞན་སྤྱིགས་ལ་སྤར་བའི་ཁོང་ཁོ་སྤྱིགས་གཞན་རྣམས་སྐྱེ་བར་

གསུངས་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་
སྒྲུང་། །འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་ལས། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

ལྷ་པ་རྒྱ་ལ་དུག་ལས། རྟེན་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ནོ། །དམིགས་པ་ནི། དུལ་སྤྱག་
མི་སྤྱག་བར་མ་གསུམ་མོ། །འདུ་འཛིན་ནི། སྒྲིགས་ངན་དང་འདུ་ཞིང་འཆལ་གཏམ་སྤྱོད་པ་སོགས་
སོ། །བཤད་པ་ནི། ཆགས་སྒྲུང་གི་བསྟན་བཅོས་བཤད་པ་ཉན་པ་ལྟ་བུའོ། །གོམས་པ་ནི། ཉོན་
མོངས་ལ་གོམས་སུ་གཞུག་པའོ། །འདི་གོམས་ཤུགས་ལ་བྱེད་ན་རྟེན་དང་སྒྲོལ་པའི་སྒྲོན་ཡོད་
དོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། སྤྱག་པ་དང་མི་སྤྱག་པའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟ་ན་
མཛོད་ལས། བླ་རྒྱས་སྤངས་པ་མ་ཡིན་དང་། །ཡུལ་ནི་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། །ཚུལ་བཞིན་མ་
ཡིན་ཡིད་བྱེད་ལས། །ཉོན་མོངས་རྒྱ་ནི་ཆང་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ནི་སྤྲུལ་དང་
དབྱེ་བསྐྱུ་ཅམ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ། །

དུག་པ་འཇུག་རིམ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་ཏེ། དེའི་ཚུལ་ཡང་། མ་རིག་
པ་སྟེ་མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས། དེ་རྣམ་ཤེས་ལ་རུས་པ་སྒྲིན་ནས་
མིང་གཟུགས་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྲུབ། མིང་གཟུགས་འཕེལ་བས་སྐྱེ་མཆེད་དོད་ཅིང་།
དེ་དོད་པས་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ཏེ་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བར་མ་གསུམ་
ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་རེག་པ་འབྱུང་། རེག་པའི་རྟེན་གྱིས་ཡུལ་གསུམ་སྒྲོང་བའི་ཆོར་བ་བདེ་
སྤྱག་བར་མ་གསུམ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་སྐྱེས་པས་བདེ་བ་དང་མི་འབྲེལ་ཞིང་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་འབྲེལ་
འདོད་ཀྱི་སྐྱེད་པ་སྐྱེ་ལ། དེའི་དབང་གིས་འདོད་ཡོན་སོགས་ལེན་པ་ལྟར་བྱེད་ཅིང་། དེ་བྱེད་
པས་འཁོར་བར་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ལས་རུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སོང་བའི་སྤིད་པ་དང་། སྤིད་པའི་དབང་
གིས་འཁོར་བར་སྐྱེས་ནས་གླ་གི་སོགས་སྤྱག་བསྐྱེལ་དག་ཅིང་རྩལ་པ་རྣམས་སྒྲོང་བ་ཡིན་
ནོ། །བཅུ་གཉིས་བསྐྱེས་ན་ཐག་བཅས་ཀྱི་ལས་དང་། ཉོན་མོངས་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་གསུམ་དུ་

འདུ་ཞིང་། རི་ལྷར་འདུ་ན། དང་པོ་བརྒྱད་པ་དགུ་ཉོན་མོངས། །གཉིས་དང་བརྒྱ་པ་ལས་ཡིན་
ཏེ། །ལྷག་མ་བདུན་ནི་སྤྱག་བསྐལ་ཡིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལྷར་དང་། །གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཁོར་
ཚུལ་ཡང་། །གསུམ་པོ་དག་ལས་གཉིས་འབྲུང་སྟེ། །གཉིས་ལས་བདུན་འབྲུང་བདུན་ལས་
ུང་། །གསུམ་འབྲུང་མེད་པའི་འཁོར་ལོ་ནི། །ཉིད་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཁོར། །ཞེས་འབྲུང་བ་
ལྷར་ཏེ། །རྒྱས་པར་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །

བདུན་པ་ཉིས་དམིགས་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱལ་ལས། ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་འཛོམས་
སེམས་ཅན་འཛོམས་ཤིང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཛོམས། །རྣམས་བཅས་རྟེན་པས་དམན་ཞིང་བསྐྱང་
དང་དེ་བཞིན་སྟོན་པས་སྦྱང། །ཚོད་པ་མི་སྟོན་དེ་ནི་གཞན་དུ་མི་ཁོམ་གནས་སུ་སྟེ། །ཐོབ་དང་
མ་ཐོབ་རྣམས་པས་ཡིད་ལ་སྤྱག་བསྐལ་ཆེན་པོ་ཐོབ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་རོ། །དེས་ན་
ཆགས་སྤང་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པས་ཐོག་མེད་ནས་ད་བར་སྤྱག་ལ་སྦྱོར་བར་མ་ཟད།
ད་དུང་ཡང་སྦྱོར་ངེས་པས། །དགའི་དྲངས་མ་ཉོན་མོངས་འདི་རྣམས་གཞོམ་ཅི་ཐུབ་ལྟ་དགོས་
སོ། །རང་རེ་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དགྲར་བབྱང་ཡང་། ཉོན་མོངས་ལ་དེ་ལྟར་མིན་
པ་ནི་དགྲར་འཛོལ་གོ་ལོག་ཡིན་གསུང་སྟེ། །ཐུགས་ཤིན་ཏུ་མད་པར་སྦྱང་རོ། །རྒྱལ་བའི་གསུང་
རབ་ལས་ནི་ཉོན་མོངས་བཅོམ་པ་ལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་མཛད་ཀྱི། །ཕྱི་རོལ་
གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་དེའི་ཐ་སྙད་མི་འདོགས་ཏེ། །འདི་གཅིག་དུར་བསམས་ན་འང་གོ་རྒྱ་ཆེ་བ་
ཞིག་ཡོད་དོ། །མདོར་ན་ཆེ་རབས་གཏན་གྱི་བདེ་སྤྱག་ནི་ཆེ་འདིར་ཉོན་མོངས་གཞོམ་ཐུབ་མིན་
ལ་རག་ལས་པས། །འདི་དང་གཉེན་པོའི་སྒྲོ་ནས་གཤུལ་སྤྱད་རིགས་པ་སྟེ། །མི་རྣམས་ཆེ་འདིའི་
དགྲ་ལ་འང་སྟོག་དང་བསྟོས་ནས་འཐབ་ན། །རང་རེ་གཏན་གྱི་དགྲ་དང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཐབ་སྟེ་
སྟོག་དང་བསྟོས་ནས་འཐབ་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམ་པ་གོང་མའི་ཞལ་ནས་ུང་། །དགྲ་ནང་
ན་འདུག་པས་ཉོན་མོངས་འདུལ། །གསུང་སྟེ། །འདི་ལས་ལྷག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བྱར་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་གང་ལས་ཐར་པའི་འགོག་བདེན་གྱི་གནས་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་བཙུན་ནས་
 གྲོལ་བ་ལ་དེ་ལས་ཐར་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་འདྲ་བར་ཉོན་མོངས་པའི་འཆི་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་ཐར་
 པ་ཐོབ་པར་འཇོག་པས། འགོག་པ་ཐར་པའི་ངོ་བོ་ནི་ཉོན་མོངས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་
 པའི་བྲལ་བ་འོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐར་པ་ཐོབ་ཕྱིན་ཆད་སྤར་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ནམ་ཡང་སྤངས་
 མི་དགོས་པར་མ་ཟད། བདེ་བ་བྱུང་མ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོག་པ་དེ་ལས་ཀྱང་ཉམས་པའི་སྐྱབས་
 མེད་པས། ཐོབ་བྱ་ཀྱན་གྱི་ནང་ནས་རབ་དང་སྤུལ་དུ་སྤྱར་བ་ནི་ཟག་མེད་ཐར་པའི་བདེ་བ་ཉག་
 གཅིག་གོ། །བདེན་བཞིའི་ནང་ནས་འགོག་བདེན་ཁོ་ན་ཐོབ་བྱུང་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་
 འདི་སྟེ། ཞེས་དགོས་སོ། །

བཞི་པ་གང་གིས་ཐར་པའི་ལམ་གྱི་སྒྲོལ་ཚུལ་ནི། རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་ཟག་
 བཅས་སྤྱད་པའི་སྤྱོད་ཆོག་པ་གང་ལའང་མ་ཆགས་པར་ཟག་མེད་ཐར་པའི་བདེ་བ་ཅི་ཐོབ་ལྟ་
 དགོས་ལ། དེ་ལའང་ལམ་བདག་མེད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཞེས་རབ་ཁོ་ནས་མ་གཏོགས་
 ཐབས་གཞན་གྱིས་མི་ཐོབ་པས། དེ་རྒྱད་ལ་ཅི་སྤྱོད་ལྟ་དགོས་ཤིང་། དེའི་རྟོན་དུ་ཉིང་འཛིན་
 བརྟན་པོ་གཅིག་ཆོལ་དགོས་ལ། ཉིང་འཛིན་དེ་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རག་ལས་པས།
 ཐར་འདོད་ཀྱིས་སྤྱག་པའི་བསྐྱབས་གསུམ་ཆང་ལ་མ་ཞོར་བར་ཉམས་སུ་སྤང་དགོས་སོ། །འབྲིང་
 དང་བྱན་མོང་པའི་སྐྱབས་འདིར་འགོག་ལམ་བསྐྱོམ་པ་ལྟར་མི་བྱེད་པས་རེ་ཞིག་དེ་ཅུང་དུ་
 བཞག་གོ། །དོན་བསྐྱེད་ན། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ། །སྤྱག་པའི་བསྐྱབས་
 གསུམ་ཚུལ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལས་མེད་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་སྤྱོད་བྱེད་འབྲིང་དང་བྱན་མོང་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྒྲོལ་སྒྲོལ་བཤད་ཅིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་སྤྱོད་བྱེད་ཆེན་པོ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྒྲོལ་སྒྲོལ་བ་ནི། འབྲིང་གི་ལམ་ལ་བསྐྱབས་
 པས་རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་ཐར་ཅུང་ཞིག་བྱུང་ཡང་དོན་གཉིས་མཐར་མ་ཕྱིན་པས། ད་གཞོད་

གཞི་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་དགོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་དང་པོ་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་རིགས་
སོ། །དེར་འཇུག་པའི་སྒོ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཉག་གཅིག་ཡིན་པས། དེ་རྒྱུད་ལ་
བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་འདྲ་ལྡན་དུ་པན་ཡོན་བསམས་ནས་ལྟོག་ཏུ་མེད་པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་
གཅིག་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སྤར་མང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་སོ། །དེས་ན་
འདི་ལ་གཉིས། སེམས་བསྐྱེད་པའི་པན་ཡོན་དང་། དེ་རི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཆུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དཔལ་ཕྱན་སྤུམ་ཆོག་གི་པ་རི་སྟེད་ཅིག་མཆིས་པ་
དེ་ཐམས་ཅད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་རླབས་ཆེ་ཉག་གཅིག་ལས་བྱུང་ལ། སྤྱན་རླབས་ཆེ་ཅན་གྱི་སངས་
རྒྱས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱུང་བས། བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་
ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ནའོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་པན་ཡོན་མཐའ་དག་
པར་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་གསུང་དུ་མི་སྟོན་མོད། །འོན་ཏེ་འདིར་མཆོན་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་
ན་ནམ་པ་བདུན་ཏེ། དང་པོ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་མིང་ཐོབ་པའི་པན་ཡོན་ནི། དཔེར་ན་འཁོར་བསྐྱར་
ཀྱི་བྱར་སྐྱེས་ཀྱང་མཚན་དང་མི་ལྡན་ན་དེས་རྒྱལ་བརྒྱུད་མི་ཟིན་པས། སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་
མི་ཐོབ་ལ། མཚན་དང་ལྡན་ཕྱིན་ཡོན་ཏན་གཞན་མེད་ཀྱང་གཏུང་རབས་ཟིན་དེས་པས། ཀྱན་
ཀྱིས་རྒྱལ་པོའི་སྤྱོད་ཞེས་གཙུག་ཏུ་བཀྱར་བ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མི་ལྡན་ན་རྒྱལ་བའི་གཏུང་མི་ཟིན་པས། རྒྱས་སྤྱོད་ཞེས་པའི་མིང་མི་ཐོབ་
ལ། སེམས་དེ་དང་ལྡན་ན་ཡོན་ཏན་གཞན་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་གཏུང་རབས་ཟིན་དེས་
ཡིན་པས། རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཐོབ་ཅིང་། ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཡོངས་ཀྱི་
བཀྱར་འོས་སུ་འགྱུར་ལ། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་རང་གི་སྤྱོད་སུ་དགོངས་ནས་སྤྱན་
ཀྱིས་གཅེས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་མཛད་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞན་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་པན་ཡོན་ནི། དཔེར་ན་རྟོ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཆག་

ནས་དུས་བྱུང་སོང་ཡང་དོན་དེ་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་དུ་གནས་པས། དེའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ།
གསེར་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་གཞན་དག་ཀྱང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་། དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
ནས་པར་སྒྲོག་པ་ལྟར། སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ནི་བསྐྱབ་པའི་ནམ་ཉན་དང་བྲལ་ཡང་རྒྱལ་སྤྱི་
མིང་མི་འདོར་ཞིང་། ཉན་རང་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་ཀྱང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་། འཁོར་བའི་
དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནས་པར་སྒྲོག་གོ། །གཞན་ཡང་ཀ་ལ་མི་རྒྱའི་སྤྱུ་གྲུས་སྒྲོ་བའི་སྤྱུ་བས་
ནས་སྐྱད་སྒྲན་པར་བསྐྱགས་པས་ཀྱང་འདབ་ཆགས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་
དང་འབྲ་བར་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བའི་སྤྱགས་ན་གནས་པས་ཀྱང་
རིགས་སྒྲོ་བས་གྱིས་ཉན་རང་མཐའ་དག་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བྲལ་ན་
ཁོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་གཅིག་ཉིད་གྱིས་གསེར་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་ཟེལ་གྱིས་
གཞོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་གཅིག་སྤྱི་ཡོན་ཉན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་
གཞོན་ངེས་པས། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བཞག་ནས་ཡོན་ཉན་གཞན་ཆོལ་བ་ནི་ཁོར་བུ་བཞག་
ནས་ཆིངས་བྱ་ཆོལ་བ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྒྲེན་པའོ། །

གསུམ་པ་ཀྱང་གྱིས་བཀྱར་འོས་སུ་འབྱུང་བའི་པན་ཡོན་ལ་དཔེ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ནི།
དེ་ལྟར་ཆེས་པའི་རྒྱ་བ་ལ་བྱག་བྱའི་ཉ་བ་ལ་མ་ཡིན་པའི་དཔེས་བྱང་སེམས་ལ་བཀྱར་སྒྲི་བྱའི་
སངས་རྒྱས་ལ་མིན་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་བྱང་སེམས་ལ་གཅེས་སྤྱི་
བྱར་རིགས་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བ་གང་དུ་བཞུགས་པའི་ཤིང་རྩ་འབྲེན་མཁན་
གཞན་མེད་ན། དེའི་ཐ་གྲུ་དེ་བཞིན་གཞུགས་པའི་དབུ་ལའང་བསྐྱར་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་
རྒྱལ་པོས་ཀྱང་རང་གི་སྤྱི་རྒྱུ་དུར་བཀྱར་རིགས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་གྱིས་ཀྱང་བྱང་སེམས་
བཀྱར་རིགས་པར་བསྐྱན་པའོ། །དེའང་འདོད་ཡོན་ལྡན་ཅེ་བ་ཞེས་གསུངས་པས། སར་རྒྱལ་བ་

གཅིག་ཕྱ་མིན་གྱི་འདོད་པ་མ་སྤངས་པའི་བྱང་སེམས་ལའང་དེ་ལྟར་རྒྱུ། །

བཞི་པ་བག་མེད་གྱུར་ཀྱང་བསྐྱུགས་འོས་ལས་མི་ཉམས་པའི་པན་ཡོན་ནི། བཟའ་བཅའ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་མི་གཙང་བའི་འདས་དུ་སྤྱངས་ན་འདོར་འོས་ལ། རིན་པོ་ཆེ་དེ་ལྟ་མིན་པ་ལྟར། སྤྱི་པོ་གཞན་དག་བག་མེད་པའི་གནས་སུ་སྤྱངས་ན་གཅིག་ཏུ་སྤྲད་འོས་ཀྱང་། བྱང་སེམས་དེ་ལྟ་མིན་པར་གསུངས་ཏེ། མདོ་རྒྱན་ལས། བག་མེད་གྱུར་ཀྱང་དེ་ཡི་རྒྱུ། །མི་བཟད་པས་ཀྱང་མི་འགྱུར་རྒྱུ། །ཞེས་སོ། །འོན་ཏེ་བག་མེད་པའི་སྤྱོད་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་ཉམས་པ་དེ་ལྟར་ཡང་། ཉེས་པ་མེད་པ་མིན་པས་འདྲིམ་བག་ནི་བྱ་དགོས་སོ། །

ལྷ་པ་གཟུགས་བརྟན་ལས་མ་བྱུང་ཡང་དོན་ཆེ་བའི་པན་ཡོན་ནི། བདུད་ཐིག་ཅན་འཇམ་དཔལ་གྱིས་བཅིངས་ཏེ་རིངས་པར་གྱུར་པ་ན་དེར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཐོལ་བྱས་པས། དེ་མ་ཐག་བཅིངས་པ་ལས་གྲོལ་ཞིང་། མ་འོངས་པར་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ལུང་བསྟན་ཡང་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་གནད་ལ་དགོངས་ནས། འདི་གཟུགས་བརྟན་ལས་མ་བྱུང་ཡང་འབད་དགོས་ཞེས་ཐེ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་སོ། །

དྲུག་པ་ཆོག་སྐྱེ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་བདེ་སྐྱེ་ཏུ་རྫོགས་པའི་པན་ཡོན་ལ། ལུང་རིགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དཔའ་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོར། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁའའི་ཁམས་ནི་ཀུན་བཀང་སྟེ། །དེ་ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་འགྱུར། །ཞེས་ཏེ། མཐའ་ཡས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་ཐུ་དང་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཆོད་བཟུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་གཉིས་ལ་དམིགས་ནས་ཞུགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་པན་ཡོན་ལའང་ཐུ་དང་མཐའ་མེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། རིན་ཆེན་ཐང་བ་ལས། དེ་ནི་བཙུགས་ལྟར་འདས་གྱིས་གསུངས། །

གཏན་ཆོག་ས་ཀྱང་ནི་འདི་ལ་སྤང་། །སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་ཆད་མེད་ལ། །པན་
འདོགས་ཀྱང་ནི་དེ་འབྲུལ། །ཞེས་དང་། རྩ་སྒྲུབ་མདོ་ལས། བསམ་མི་བྱལ་ལ་དད་བྱས་ན། །རྣམ་
པར་སྒྲིན་པའང་བསམ་མི་བྱལ། །ཅེས་སོ། །

བདུན་པ་སྤྲིག་སྒྲིབ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མོད་ལ་འབྱུང་བའི་པན་ཡོན་ནི། སྤྱིད་འཇུག་ལས།
དེ་ལྟས་དགེ་བ་ཉམ་ཚུང་ཉིད་ལ་རྟག་ །སྤྲིག་པ་སྒྲོབས་ཆེན་གིན་ཏུ་མི་བཟད་པ། །དེ་ནི་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་མིན་པ། །དགེ་གཞན་གང་གིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་འཇུག། །ཞེས་དང་།
དེ་ནི་དུས་མཐའ་མེ་བཞིན་སྤྲིག་ཆེན་རྣམས། །སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ནི་ངེས་པར་སྤྲེག་པར་
བྱེད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། །གིན་ཏུ་མང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་ཆོགས་རྫོགས་པ་དང་སྒྲིབ་པ་
སྤྱིང་བའི་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེལ་བ་ལས་ལྷག་པའི་འབྲུལ་ཆེ་བ་གང་ཡང་
མེད་པས། ལྷུང་དུ་འཆང་བྱ་བའི་ཐབས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེལ་བ་ལས་ལྷག་པ་གང་
ཡང་མེད་པར་བྱལ་བོ། །དོན་འདི་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་ནས། རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་བ་ལྟས། བསྐྱེལ་བ་དུ་
མར་རབ་དགོངས་མཛད་པ་ཡི། །ཐུབ་དབང་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཉིད་པན་པར་གཟེགས། །ཞེས་
གདུལ་བའི་པན་བདེ་བསྐྱེལ་པའི་ཐབས་སུ་གང་ཞིག་བཟད་སྟམ་དུ་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱིས་
བསྐྱེལ་བ་དུ་མར་དགོངས་དབྱུང་མཛད་ཀྱང་འདི་ལས་ལྷག་པའི་ཐབས་གཞན་གང་ཡང་མ་
གཟེགས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་། དམ་ཆོས་འོ་མ་བསྐྱེལ་བ་ལས། །མར་གྱི་ཉིང་ཁུ་ལྷུང་
བ་ཡིན། །ཞེས་འོ་མ་ཀུན་གྱི་སྤྱིང་པོ་མར་ཡིན་པ་དང་འབྲུལ་བར་ཆོས་ཀུན་གྱི་སྤྱིང་པོ་འདི་ཁོ་
ན་ཡིན་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཏེ། བགྱང་གིས་མི་ལང་ངོ་། །འོན་ཏེ་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་
པོའི་དབྱུང་དང་མི་ལྷན་ན་ཡིད་ཆེས་དཀའ་བར་གསུངས་ཏེ། མ་ཁོལ་གྱིས། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་
ནི་རིན་པོ་ཆེ། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ས་བོན་ནི། །དཔའ་ཁྱོད་ཁོ་ནས་སྤྱིང་པོར་མཐེན། །དེ་
གཞན་སྤྱི་བོས་འོལ་མི་དབྱེ། །ཞེས་དང་། རྩ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་། རེས་པ་རྟེན་པ་ཡང་འདི་ཁོ་

ན་དགལ། །ཞེས་སོ། །མདོར་བསྡུས་ན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་། ཐེག་དམན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་འབྲེད་ཆོས་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་
དང་བཅས་པའི་སྤྱགས་དམ་གྱི་མཐིལ། འཁོར་འདས་ཀྱི་རྒྱད་པ་མ་ལུས་པ་སེལ་བའི་ཡིད་
བཞིན་གྱི་ཁོར་བུ་འཁྱོ་བའི་གདུང་བ་མ་ལུས་པ་གཞིལ་བའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་པ། ཆགས་སྤང་གི་
ཁོང་རྒྱན་ཅད་ནས་འབྲིན་པའི་དཀར་པོ་ཆེག་སྤུབ་ཀྱི་སྤྲན། རང་གཞན་གང་འདོད་པའི་གནས་
སྤྱ་བ་དེ་ལྷག་ཏུ་བཞི་བའི་འབྲུལ་གྱི་ཅང་ཤེས། འཁྱོ་བའི་དོན་བསྐྱབ་པ་ལ་སྒྲོ་ངལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
མེད་པའི་གཉིས་འབྲུང་གི་དབང་སོ། སྤྱགས་དང་རིས་སྤྱ་མ་ཆད་པའི་ཡིད་ཅན་མཐའ་དག་པན་
བདེའི་དཔལ་ལ་སྒྲོར་བའི་མ་འདྲིས་པའི་མཛའ་བཤེས་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་
ལ་དད་པ་བསྐྱོམས་པ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་བས་ན་མདོ་སྡེ་བསྐླལ་བ་བཟང་པོ་ལས། གང་སྤྱིར་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་རྗེས་བཟུང་བྱིང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་གནས་པ་རི་ལྷ་བར། །དབུལ་བས་
དཔག་ཆད་ཁོར་ཡུག་གཅིག་པ་ཡི། །གཏེར་དག་རྟེན་པ་དེ་ལྟར་དགའ་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར། དབུལ་པོར་གཏེར་རྟེན་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པའི་དགའ་ཆོར་དང་བཅས་ཏེ། བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་མ་སྤྲེས་པ་སྤྲེད་ཅིང་། སྤྲེས་པ་གོང་དུ་སྤེལ་བའི་ཐབས་ལ་སྤྲེས་བྱའི་
ཅལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་རིགས་སོ། །ཆོ་འདིར་དངོས་སྤྱ་མ་སྤྲེས་ཀྱང་ལྷ་ཆུགས་ཆུན་གྱིས་
འབད་ན་རྟེན་འབྲེལ་མི་བསྐྱེད་པའི་བདེན་པས་བྱི་མར་འཛམ་གླིང་ན་ཆེ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཆད་ལྷན་ཅིག་འོང་བ་ཡིན་ཞེས་དགེ་བཤེས་སྟོན་པས་གསུང་སྤྲད། གཉིས་པ་སེམས་
དེ་རི་ལྷར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ། དངོས་དང་། བསྐྱེད་ནས་སྒྲོད་པ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ།
རྒྱ་འབྲས་བདུན་གྱི་སྟོན་ནས་བསྐྱེད་པ། བདག་གཞན་མཉམ་བཟུང་སྟོན་ནས་བསྐྱེད་པ། སེམས་
བསྐྱེད་ཆོ་གས་བཟུང་ཚུལ་ཏེ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྗེགས་བྱང་ལ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་དོན་གཉེར་
མེད་ན་དེ་ཐོབ་སྤྱིར་དུ་མི་འབད། དེ་མི་འབད་ན་ཐོབ་པའི་སྐབས་མེད་པས། མཐར་སྤྱག་རྗེགས་

བྱང་ཐོབ་པ་ལ་ཐོག་མར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་འང་ལྷག་བསམ་སོགས་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས། ཆོས་བདུན་པོ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་དགོས་ལ། བདུན་ནི། མར་ཤེས་པ། འིན་པོ་མ་པ། འིན་གཙོ་པ། བྱམས་པ། སྤྱིང་ཇེ། ལྷག་བསམ། སེམས་བསྐྱེད་དོ། །སྤྱིར་བཏང་བྱམས་སྤྱིང་ཇེ་སྤྱོད་མེད་པའི་སྤྱིང་དུ་བཏང་སྤྱོད་སེམས་སྔོན་དུ་བསྒྲུབ་དགོས་མེད་ཀྱང་། དམིགས་བསལ་མར་ཤེས་སོགས་བསྒྲུབ་ན་ནི་དེ་མི་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འིན་ཅན་གྱི་པ་མར་སྤྱོད་ན་བྱམས་སྤྱིང་ཇེ་མི་སྤྱོད་པའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐོག་མ་མར་ཤེས་ནས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་། སྦྱོར་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ། ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཏེ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སའི་དངོས་གཞི་བྲངས་པའི་མདོར། ཡུན་རིང་པོར་འདས་པ་ནས་སེམས་ཅན་གང་བྱེད་ཀྱི་པའམ་མའམ་ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷ་མ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་མགུར་ལས། དག་གཉིས་རིས་མེད་ཀྱི་འགྲོ་བ་ཀུན་ནི། །འིན་ཅན་ཨ་མ་རུ་མ་གྱུར་མེད། །དེ་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་འཐད་ཅེ་ན། །སྤྱི་བའི་ཡ་མཐའ་ལ་ཐོག་མ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་སྤྱི་བ་ལ་མཐའ་མེད་པའི་རིགས་པས། མ་ལའང་མཐའ་མེད་པར་འགྱུར་ཅིང་། དེ་གྲུབ་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འིན་ཅན་གྱི་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། སེམས་ཅན་འདིས་པ་མ་བྱས་མ་སྤྱོད་བྱ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་དེ་ལ་གཞིགས་ན་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱིས་པ་མ་བྱས་སྤྱོད་བ་ཅན་དུ་མ་ཟད། དེ་རིས་ཀྱང་སྔོན་ཆད་པ་མ་བགང་ལས་འདས་པ་བྱས་ཤིང་། ད་དུང་ཡང་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ལའང་ངེས་པ་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་སྟེར་བར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཐོག་མར་རང་གི་མ་གྲན་མོ་མདུན་དུ་གསལ་བཏབ་ནས། འདིས་ཆེ་འདི་ཅན་དུ་མ་ཟད། ཆེ་རབས་སྔོན་མ་རྣམས་སུའང་མ་བགང་ལས་འདས་པ་བྱས་པར་འདུག་སྟེ།

དུ་ངེས་པ་མ་རྟེན་གྱི་བར་དུ་བསྐྱོམ། དེ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ་ན་པ་ལ་སོགས་པར་ཁ་སྐྱོས་ཏེ་མཐར་
གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །འདི་བྱུང་ན་རིན་པོ་སོགས་
ངང་གིས་སྐྱེ་ཞིང་། གཞན་དུ་སྐྱེ་བའི་གནས་མེད་པར་ལམ་རིམ་ཆེ་བར་གསུངས་ལ། སེམས་
མགུར་ལས་ཀྱང་། ལར་ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་རང་གི་མར། །རྩེས་དབག་གི་ཆད་མས་
ངེས་བའི་བྱིར། །ལུང་རིགས་ཚུལ་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་ཡིས། །མར་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་འདིར་ནན་ཏན་
གཅེས། །ཡོངས་འགོ་ཀུན་མ་རུ་ལེགས་ངེས་ན། །ངེས་རིན་པོ་རིན་གཙོ་བྱམས་སྟོང་རྩེ། །ལྷག་
བསམ་དང་སེམས་བསྐྱེད་སྒོ་སྟོང་། །སྒོངས་རྒྱལ་གྱི་རྟོག་པར་ཤར་ལགས་སོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རིན་པོ་སོགས་ཀྱི་ རང་གི་མ་གྲན་མོ་མདུན་དུ་གསལ་བར་དམིགས་ནས།
འདིས་བདག་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་རིན་ཆེ་བར་འདུག་སྟེ། འདི་ལྟར་ཐོག་མར་མངལ་
ན་འདུག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འདྲ་བདག་ལ་གཞོད་ཀྱིས་དོགས་ནས་སྦྱོད་ལམ་གཞོབ་ཅིང་།
བཟའ་བཏུང་སོགས་ལ་འང་བག་མེད་དུ་ལོངས་མི་སྦྱོད་པར་ཤིན་ཏུ་བག་ཡོད་པར་བྱས། བར་དུ་
བཅས་པ་ན་འང་ཡལ་བར་མི་འདོར་བར་ཤིང་རྟོག་པ་བཅེར་ཞིང་། མངར་བའི་རུ་ཞོས་སྦྱད། ལྷན་
པའི་མིང་ནས་འབོད། དགའ་བའི་འཇུག་གིས་བསུས། བྱམས་པའི་མིག་གིས་བལྟས། འཇམ་
པའི་གོས་ཀྱིས་དགྱིས། ལྷག་ལུང་ཁས་བྱིས། ཟས་ལྡེས་སྟོད། མི་གཙང་བ་ལག་པས་བྱིས།
སོར་བཏུའི་ཆེ་ལ་གཡེངས་པ་སོགས་ཏེ། མདོར་ན་མིག་གི་འབྲས་བུ་བཞིན་དུ་གཅེས་པར་
བསྐྱུངས། དེ་ནས་ཅུང་ཟད་ཆེར་སོང་བ་ན་རིམ་གྱིས་འགོ་ལུགས་སྟོད་ལུགས་སྦྱ་ལུགས་ཚུན་
ཡང་སྒོའི་ཅིང་། མ་རང་གིས་སྦྱད་མི་བྱ་གོན་མི་བྱ་བྱ་མི་བྱ་བའི་ཟས་ལོར་རྣམས་ཀྱང་བདག་ལ་
མངས་མེད་དུ་བྱིན། བདག་ལ་མི་བདེ་བ་ཅུང་ཟད་ཅིག་བྱུང་ན་འང་མས་ཤིན་ཏུ་མི་བཟོད་ཅིང་
བདག་ན་བ་ལས་མ་རང་ན་བ་དང་བདག་གི་བ་ལས་མ་རང་གི་བ་ལ་སྟོང་ནས་འདམ་པ་སོགས་
བདག་མ་གཏོགས་ཅི་ཡང་བསམ་རྒྱུ་མེད་པ་བྱས་ནས་ལེགས་པར་བསྐྱུངས་པའི་ཐུགས་རྩེས་

ད་ལྟ་ཆོས་དང་མཇུག་བཤུགས་ལྟེ་བུ་དང་བསམ། འིན་རྒྱལ་ཡང་བཀའ་ངེད་ཆེ། དེར་མ་ཟད་ཆེ་རབས་སྟོན་
 མ་རྣམས་སྤྱུང་བའི་བཞིན་མ་བྱས་ནས་དེན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཆད་མེད། དཔེར་མཆོན་ན་
 བདག་ལ་རྒྱ་ཞོ་སྟར་བ་གཅིག་ལུ་འཛིན་ཆད་ཀྱང་རྒྱ་མཆོ་ལས་ཆེས་ཆེར་བརྒྱལ་ཞིང་། བདག་གི་
 རོན་དུ་ཕྱང་བཞུགས་མཆེ་མ་ལྟར་བ་སོགས་ཀྱི་ཆད་ཀྱང་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ལ། སྤར་དེ་ལྟར་དེན་
 གྱིས་བསྐྱེད་པར་མ་ཟད། ད་དུང་ཡང་བསྐྱེད་བར་འགྱུར་བས། བཀའ་ངེད་ལ་རི་ལྟར་འཁོར་
 ཏེ་འཁོར་ཐབས་རང་མི་འདུག་ཨང་སྟེ་ཕྱི་མི་ལ་མཆེ་མ་འབྱུག་པ་དང་ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱུ་ལྟར་
 བ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་བསྟོམ། དེ་ལ་ཁྱོད་བ་ཐོན་པ་ན་པ་ལ་སོགས་པར་ཁ་སྟོམ་ནས་མཐར་གྱིས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟོམ་སྟེ། དེའི་ཚུལ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་ན་བདག་གི་མ་མ་
 བྱས་པའི་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མེད། བྱས་པ་ལའང་གྲངས་ཀྱིས་མི་ཆོད། བྱས་རིས་བཞིན་
 དུ་ཆེ་འདིའི་མས་རི་ལྟར་དེན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པས། སྤྱི་དེན་རེ་ཆེ་སྟེ་ཕྱི་
 ཁྱོད་བ་མ་ཐོན་གྱི་བར་དུ་བསྟོམ། གསུམ་པ་དེན་དུ་གཙོ་བོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ངོས་ནས་
 ཚུར་ལ་དེ་ཅས་དུ་སྤྱི་དེན་ཆེ་ན། པར་ལའང་དེན་དུ་ཆོར་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེན་གཙོ་མེད་པ་ནི་
 འདིག་རྟེན་ལ་རབས་ཀྱི་ཚུལ་ལའང་མི་རུང་ན་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེན་
 དུ་གཙོ་ཚུལ་ནི་བསྐྱེད་བཀུས་ལས། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྟོ་གཏི་ཐུག་ལྟེངས། །གཡང་ས་མང་
 པོའི་ལམ་དུ་ནི། །གོམ་པ་རེ་རེ་བདེག་འཆའ་བ། །བདག་དང་གཞན་རྟག་ཕྱང་བཞུགས། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། ཆེ་འདིའི་མ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། དེ་མིག་ལོང་ནས་གཡང་སའི་ཕྱོགས་སུ་
 གོམ་པ་འཆོར་ཞིང་འགྲོ་བར་རང་གིས་མཐོང་ན། རི་མི་སྟེང་པར་ཡལ་བར་འདོར་ག་ལ་རུང་སྟེ་
 མི་རུང་བ་ལྟར། མར་གྱུར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་གྱི་དབང་གིས་ཤེས་
 པ་ལ་རང་དབང་མ་ཐོབ་པས་ནི་སྟོ། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་དབང་གིས་མཐོན་མཐོང་དང་པོས་
 ལེགས་ཀྱི་ལམ་ལྟ་བུའི་མིག་ནི་ལོང་། ཡང་དག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ལོང་ཁྱིད་དང་

ནི་བྲལ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་ཉེས་སྤྱོད་གིས་དབྱེན་བཅོས་པས་ནི་བརྟེན་འཆམ། སྤྱིར་འཁོར་བ་
དང་ཁྱད་པར་ངན་སོང་གི་གཡང་སར་ནི་ཆས་བཞིན་འདུག་པས། སྐབས་མེད་མགོན་བྲལ་གྱི་
མ་ཆུན་འདི་དག་བདག་གིས་མི་སྐྱོབ་ན་སྐྱོབ་སྐྱོབ་སྐྱོབ་ཏུ་ཡིད་འགྱུར་གྱི་སྤྱོད་བ་མ་ཐོན་གྱི་བར་
ཏུ་སྐྱོམ་མོ། །འོ་ན་འདི་དང་ལྷག་བསམ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་སྐྱམ་ན། སེམས་ཅན་སྤྱག་
བསྐལ་ལས་བདག་གིས་བསྐལ་འོས་པར་སེམས་པ་དང་། བསྐལ་བར་སེམས་པ་སྟེ། དེ་ཅུམ་
གྱི་ཁྱད་པར་རོ། །མང་པོ་ཞིག་གིས་འདྲེས་འདུག་པས། དམིགས་བྱེད་བ་དགོས་སོ། །

བཞི་བ་བྱམས་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཟག་མེད་གྱི་བདེ་བ་ལྟ་ཞོག་གི་ཟག་
བཅས་གྱི་བདེ་བ་ཅུམ་ཡང་མི་འདུག་པས། དེས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་
རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་ན་ཅི་མ་རུང་། ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག་གུ་སྐྱམ་ཏུ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་བསྐྱོམ་
མོ། །ལྷན་པར་བདག་གིས་བྱ་སྐྱམ་པ་ནི་ལྷག་བསམ་ཡིན་པས། འདིར་མ་བསྐྱོམས་གྱུར་རུང་
ངོ། །མདོར་ན་སེམས་ཅན་གང་དང་གང་ཞིག་བདེ་བ་གང་དང་གང་གིས་སོངས་ལུགས་རྣམས་
ཞིབ་ཏུ་བསམས་ཏེ་བདེ་བ་དེ་དང་དེ་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་ལྷན་གྱུ་བ་ཏུ་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་།
འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག་གུ་སྐྱམ་ཏུ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་བསྐྱོམ་མོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་བདེ་ན་དག་འ་
བའི་སེམས་བཟང་བ་བསྐྱེད་པ་ཅུམ་གྱིས་ཀྱང་བསོད་ནམས་དཔག་གིས་མི་ལང་བ་འབྱུང་
བར་གསུངས་ཏེ། ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས། བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་དཀྱིགས་པའི་ཞིང་དག་
ན། །མཆོད་པ་རྣམས་མང་དཔག་མེད་རི་སྟེང་པ། །སྤྱེས་མཆོག་རྣམས་ལ་དེ་ཡིས་རྟག་མཆོད་
པས། །བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱི་གྲངས་དང་ཆར་མི་ཕོད། །ཅེས་དང་། རིན་ཆེན་སྤངས་པ་ལས།
རྩེ་ལོ་ཆོས་སྐྱམ་བརྒྱའི་ཁ་ཟས་དང་། །ཉིན་རེ་དུས་གསུམ་སྤྱིན་པས་ཀྱང་། །བྱམས་པ་ཡུད་ཅུམ་
ཐང་གཅིག་གི། །བསོད་ནམས་དག་ལ་ཆར་མི་ཕོད། །ལྷ་མི་བྱམས་པར་འགྱུར་ཏེ། །བ་དང་། །དེ་
དག་ཀྱང་ནི་བསྐྱུང་༥ བ་དང་། །ཡིད་༣ བདེ་བ་དང་བདེ་༥ མང་དང་། །དུག་༥ དང་མཆོན་

གྲིས་གཞོན་ཆེ་མེད་དང་། །འབད་པ་ཨ་མེད་པར་དོན་འཛོལ་དང་། །ཆངས་པའི་འཛིག་ཉེན་སྒྲིབ་
། འབྱུར་ཉེ། །གལ་ཉེ་སྒྲིབ་པར་མ་གྱུར་ཀྱང་། །བྱམས་ཆོས་ཡོན་ཏན་བརྒྱན་འཛོལ་བོ། །ཞེས་
དང་། དགོན་བཅེགས་ལས། དག་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོར་ཆངས་པར་སྒྲོན་
པ་ལས་ཞིང་འདིར་སེ་གོལ་གཏོག་པའི་ཡུན་ཙམ་དུ་བྱམས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བསོད་ནམས་
ཆེ་བར་གསུངས་ཉེ། །གཞན་དུའང་མང་ངོ་། །

ལྷ་པ་སྒྲིབ་རྗེ་ལ་གཉིས། །གལ་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དེ་རི་ལྷར་སྒྲོང་བའི་ཚུལ་
ལོ། །དང་ལོ་ལ། དཔེ་དང་། དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲིབ་དུ་སྤྱག་པའི་བྱ་གཅིག་ལྷ་ནད་
ཐག་པོས་བཏབ་པར་མཐོང་ན་དེའི་པ་མ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྒྲིབ་རྗེ་བྲགས་ཐག་སྒྲིབ་ཞིང་། སྒྲིབ་
རྗེས་ནད་ལས་སྒྲོབ་འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་བྲགས་ཐག་བྲངས་ལ། དེས་སྒྲོབ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲན་ལ་དོན་
གཉིར་བྲགས་ཐག་སྒྲིབ་ནས། མི་ངལ་བར་དུས་དུག་ཏུ་བཅལ་ཞིང་། བཅལ་བས་རྟེན་ནས་བྱ་
ལ་བྱིན་ཉེ་ནད་ལས་དངོས་སུ་སྒྲོབ་སྤྱབ་པ་ཞིག་འོང་གི། །གཞན་དུ་སྒྲིབ་རྗེ་མེད་ན་སྒྲོབ་འདོད་མི་
འོང་། སྒྲོབ་འདོད་མེད་ན་བསྐྱབ་བྱིར་སྤྲན་མི་འཆོལ། དེ་མ་འཆོལ་ན་མི་རྟེན་བས། གང་གིས་རི་
ལྷར་བསྐྱབ་སྒྲིབ་སྒྲོབ་པའི་ཐབས་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱལ་གྲིས་མནར་བ་ལ་ཤས་མི་
བཟོད་པའི་སྒྲིབ་རྗེ་བྲགས་ཐག་བྱུང་ན། དེས་དེ་ལས་སྒྲོབ་འདོད་ཀྱི་ལྷག་བསམ་བྲགས་ཐག་
བྲངས་ཤིང་། ལྷག་བསམ་གྲིས་འགྲོ་ཀུན་སྒྲོབ་པའི་རྒྱས་མཐུ་སུ་ལ་ཡོད་སྤྱོད་པ་ན་
རྫོགས་བྱང་ལ་ཡོད་པར་མཐོང་ནས་དེ་ལ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་བྲགས་ཐག་བྲངས་ལ། དེས་
ཐོབ་བྱིར་དུ་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་རྩོལ་བ་བྲགས་ཐག་བྲངས་ཤིང་། རྩོལ་བའི་སྒྲོབས་གྲིས་རྫོགས་
བྱང་ཐོབ་ནས་འགྲོ་བ་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་དངོས་སུ་སྒྲོབ་སྤྱབ་པ་ཞིག་འོང་གི། །གཞན་དུ་མི་འབྱུང་
བས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སྒྲིབ་རྗེ་ལ་སྤྱག་པར་གསུངས་པའི་སྤྱག་ཚུལ་

དེ་ལྟར་རོ། །འཇུག་ལྟོག་གི་རིམ་པ་འདི་ནི་མདོ་རྒྱན་ནས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཅ་
བ་སྟོང་རྩེ་མེད་ལྟར་ན། །དཀའ་སྤྱད་བཟོད་པ་ཉིད་མི་འགྱུར། །སྟོ་ལྡན་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་བཟོད་
ན། །སེམས་ཅན་དོན་སེམས་ཉིད་མི་འགྱུར། །སེམས་པ་དང་ནི་བྲལ་བའི་སྟོ། །སྟེ་བ་དཀར་
པོ་ནམ་དག་ཏུ། །སྟོན་ལམ་འདེབས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །སྟེ་བ་བཟང་པོ་མ་ཐོབ་ན། །སེམས་
ཅན་ཡོངས་སྟོན་བྱེད་མི་འགྱུར། །ཞེས་རིམ་ལྟར་ལྟོག་པའི་རིམ་པ་དང་། ཡང་། སྟོང་རྩེ་མེད་ལྟ་བ་
བྱམས་པ་སྟེ། །དེ་སྤྱག་བསྐྱེད་ན་བདེ་བ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་པས། །ཡལ་
ག་རྒྱ་ཆེན་འཕེལ་བ་དང་། །སྟོན་ལམ་རྒྱན་ནི་མ་བཅད་པས། །ལོ་མ་འདོར་ལེན་རྒྱན་ནམ་
གཉིས། །བྱལ་བ་དེ་ཕྱིར་མེ་ཉྱག་དང་། །འབྲས་བྱ་དོན་ཡོད་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་རིམ་ལྟར་འཇུག་
པའི་རིམ་པ་ཆེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དོན་གྱི་གནད་འདི་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་ནས།
ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོར། །བཙུང་ལྡན་འདས་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔས་ཆོས་རབ་ཏུ་
མང་པོ་ལ་བསྐྱབ་པར་མི་བགྱིད། །བཙུང་ལྡན་འདས་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔས་ཆོས་གཅིག་རབ་
ཏུ་ཉྱོགས་པར་བགྱིས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེའི་ལག་མཐིལ་ན་མཆིས་པ་ལགས་
སོ། །ཆོས་གཅིག་བྱ་གང་ཞེ་ན། །འདི་ལྟ་སྟེ། སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་འོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་
ཀྱི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་སྟོང་རྩེ་རྩེས་སུ་བྱེད་ལུགས་དཔྱིས་བྱིན་པར་ཤེས་ན་སྟོང་རྩེ་
ཆེན་པོ་ཉིད་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་ལུགས་དང་། ཆད་མའི་སྟེས་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱའི་
གཙོ་བོ་ཡིན་ལུགས་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་སྟོང་རྩེ་དངོས་ནི། །སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་
བསམས་ནས། །དེ་དག་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་།
བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་གྱུ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་བསྟོམ་པའོ། །རིམ་པ་ནི། །སྤར་ལྟར་ཐོག་མར་
ཆེ་འདིའི་མ་དང་། །དེ་ནས་པ་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་སོ། །

སྤྱག་པ་ལྷག་བསམ་ནི། དེ་ལྟར་བདེ་བས་ཐོངས་ཤིང་། སྤྱག་བསྐྱེད་གྲིས་མནར་བའི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པ་ཞིག་བདག་གིས་བྱའོ་སྟེ་སྟེ་
སྤྱང་ཁོང་རྩས་པའི་གཏིང་ནས་དམ་འཆའ་བའོ། །འདི་ཆེན་ཉུ་བརྗོད་པས་ཀྱང་བསོད་ནམས་རྒྱ་
ཆེན་པོ་བདེ་ལྷག་ཉུ་འཕྲོ་བ་ན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ལྷ་ཅི་སྟོས་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །

བདུན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནི། དེ་ལྟར་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་སུ་
འགོད་པ་ལ་སྟོན་དུ་རང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོ་བ་དགོས་པས། དེས་ན་བདག་གིས་
མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་
ཀྱང་ལྷུང་དུ་འཕྲོ་བ་པར་བྱའོ་སྟེ་སྟེ་སྤྱང་བ་མ་ཐོན་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱོམ་སོ། །

གཉིས་པ་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སྟོན་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ། དངོས་དང་།
དོགས་གཙུག་དོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱད་འབྲུག་སོགས་ནས་གང་རིམ་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་
རང་གཅེས་འཛིན་ཀྱི་སྟོན་སྟོན་དུ་མ་ནས་དང་། གཞན་གཅེས་འཛིན་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྟོན་དུ་མ་ནས་
བསམས་ཏེ། སྤྱི་དེ་གཉིས་གོ་ས་བཞེ་བ་ལ་འབད་བ་སྟེ། བཞེ་ཚུལ་ནི། དེ་སྟོན་རང་གཅེས་པར་
བཟུང་ཞིང་། གཞན་ཡལ་བར་འདོར་བ་དང་འབྲུ་བར་སྤྱད་གཞན་གཅེས་པར་བཟུང་ཞིང་། རང་
ཡལ་བར་འདོར་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལུགས་མི་འབྲུ་བ་གཉིས་སུ་བྱུང་བ་ཅི་ཡིན་སྟེ་ནས། ཡིད་འོང་
གི་བྱམས་པ་སྤྱད་ལུགས་ཅུང་ཟད་མི་འབྲུ་བས་བྱུང་བ་སྟེ། དེའི་ཚུལ་ཡང་ལུགས་སྤྱད་མས་ནི་
སེམས་ཅན་ཡིད་འོང་གི་ནམ་ཅན་དུ་མར་ཤེས་པ་སོགས་གསུམ་ཀྱི་སྟོན་སྟེ་སྤྱད་པས་ལ། ལྷི་
མས་ནི་གཅེས་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ཡོན་སེམས་པའི་སྟོན་ཏེ་དེ་ལྟར་སེམས་པས་གཞན་
གཅེས་འཛིན་ནམ་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་སྤྱེ་ཞིང་། དེ་ལས་སྤྱིང་རྗེ་སྤྱེ་བ་སོགས་སྤྱད་བཞིན་

ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ལུགས་སྤྲུལ་ས་ཀྱང་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པ་བསྟེན་དགོས་ལ། ཕྱི་
མས་ཀྱང་མར་ཤེས་པ་སོགས་བསྟེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྩལ་འདོན་སྤྲུགས་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ལས་
དོན་གྱིས་ན་གཉིས་ཀ་ལ་གཉིས་ཀའི་གདམས་པ་ཆང་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ལུགས་སྤྲུལ་བྱའི་
སྒྲིང་རྗེ་སོགས་ལ་བྱད་པར་ཡོད་པར་སྤྲོ་བ་ནི་ཅལ་ཅལ་སྤྲོ་བ་ཁོ་ནའོ། །བདག་ཆགས་དང་
བདག་ལ་བྱམས་པ་གཉིས་ནི་བདག་གཅེས་འཛིན་དང་རྣམ་གངས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདག་
ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པས། །སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་བགྱི་མིན་པར། །བདེ་སྤྱད་དོར་ཐོབ་
འདོད་པས་ན། །དམན་པའི་གནས་ནི་ཡོངས་སུ་ལེན། །ཞེས་དང་། རྒྱུས་རབས་ལས། བདག་
ལ་བྱམས་པའི་དབང་ཐོབ་དེ། །འཕེལ་བར་བྱེད་པ་སུ་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་སོ། །འདི་སྒྲོར་རྒྱས་པར་
ནི་རྒྱུས་བྱ་དམ་པའི་གསུང་སྒྲོས་ལས་ཤེས་པར་བྱའི་པལ་བ་བདག་ལྟ་བུས་ཅི་དགར་ཤོད་པའི་
འོས་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོག་གས་བཟུང་ཚུལ་ནི། ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་དང་། བྱང་ཚུབ་
གཞུང་ལམ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྦྱོང་བ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལ། རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱི་སྦྱོང་བ་སྦྱི་ལ་
སློབ་ཚུལ་དང་། བྱད་པར་བྱེད་དོན་ཐེག་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། རང་རྒྱུད་སློན་བྱེད་པར་
བྱིན་བྱུག་ལ་སློབ་ཚུལ་དང་། གཞན་རྒྱུད་སློན་བྱེད་བསྐྱེད་དོས་བཞི་ལ་སློབ་ཚུལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ལ་བྱུག་སྟེ། སྦྱིན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས། བཟོད་པ། བཙོན་འགྲུས། བསམ་གཏན། ཤེས་རབ་
ལ་སློབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། གཏོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཏོང་བའི་སེམས་
པ་སྟེ། དེ་མེད་པར་གཏོང་ལོ་བྱས་ཀྱང་སྦྱིན་པའི་གངས་སུ་མི་འགྲོ་བས། གཏོང་སེམས་སྟེལ་
དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་གཏོང་བའི་པན་ཡོན་དང་འཛིན་པའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ། ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ། མི་འཛིགས་པའི་སྦྱིན་པའོ། །དང་

པོ་ནི། མཛོད་ལས། ཆོས་སྐྱེན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པས། །མདོ་སོགས་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་
བཤད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། གུན་སྒྲོང་དག་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་ལ་ཆོས་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པར་འཆད་པའོ། །སྐྱེན་ལུལ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་གཞན་ལ་འཆད་པར་མོས་ནས་ལུང་བཏོན་པ་
སོགས་ཀྱང་འདིའི་ཉམས་ལེན་དུ་འགྲོ་བར་གོང་མ་རྣམས་གསུང་ངོ། །

གཉིས་པ་ཟང་ཟེང་གི་སྐྱེན་པ་ནི། བཤེས་པ་ལ་ཟས་དང་། སྒྲོམ་པ་ལ་ཚུ་སོགས་གང་
ལ་གང་མཁོ་བའི་དངོས་པོ་སྐྱེན་པ་སྟེ། དེར་མ་ཟད་དཀོན་མཆོག་ལ་ཟང་ཟེང་གི་མཆོད་པ་ལུལ་
བ་ཡང་འདིའི་སྐྱེན་པའོ། །གལ་ཏེ་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱེན་པ་བྱིན་པའི་ཐ་སྙད་མེད་དོ་སྟེ་ན། མ་
ཡིན་ཏེ། རྩོམ་གཅོད་པ་ལས། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་སྟེང་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་བདུན་གྱིས་རབ་རུ་
བཀང་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་
སྐྱེན་པ་བྱིན་པ་བས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་མི་འཛིགས་པའི་སྐྱེན་པ་ནི། གཞན་འཛིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པ་
སྟེ། གསད་བྱ་སྟོག་གི་འཛིགས་པ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །རང་གིས་མཆོན་ཆ་སྤངས་
བའང་མི་འཛིགས་པའི་སྐྱེན་པར་གསུངས་པས་གཞན་འཛིགས་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱོབ་མི་
དགོས་སོ། །དེས་ན་སྟོད་འབྲུག་ལས། སྒྲག་པ་རྣམས་ནི་འཛིགས་མེད་ཤོག །ཅེས་གསུངས་པ་
ལྟར་དུ་སྟོན་ལམ་འདེབས་པ་ལྟ་བུའང་འདིའི་ཉམས་ལེན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྐྱེན་པ་གཏོང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་། ཇི་ལྟར་གཏོང་བའི་ཚུལ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། ཆེ་འདིར་སྐྱེན་པ་མ་བཏང་ན་བྱི་མར་ལོངས་སྟོད་མི་འབྱུང་། དེ་མ་བྱུང་ན་འཆོ་
བས་པོངས་ཏེ་ཆོས་སྐྱབ་པའི་ལོངས་མི་འོང་བས། སྐྱེན་པ་ལ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་འབད་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དམ་པ་བྱུག་ལྟར་དང་པར་བྱིན་བྱུག་ལྟར་དུ་བྱས་ནས་གཏོང་དགོས་པ་
སྟེ། དམ་པ་བྱུག་ནི། རྟེན་དམ་༡ བ། དངོས་པོ་དམ་༢ བ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམ་༣ བ། ཐབས་

མཁས་དམ་༥ པ། བསྟོན་བ་དམ་༥ པ། རྣམ་དག་དམ་༦ པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་གཏོང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་
བསམས་པས་གཏོང་བ་སྟེ། གཅིག་གཏོང་བའི་ཆེ་ཡང་ཐོག་མར་འདི་བཏང་ལ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་
ཐམས་ཅད་གཏོང་སྟམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་
དུ་གཏོང་བའོ། །བཞི་པ་ནི། གང་གཏོང་ཡང་དམིགས་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པར་
བྱས་ནས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། གཏོང་བའི་དགོ་ཅ་རྟོགས་བྱང་དུ་བསྟོན་བའོ། །དྲུག་པ་ནི། ཉོན་མོངས་
པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་གཏོང་བ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ལའང་ཅི་ལྟར་
རིགས་པར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སེར་སྣ་སྟོན་པ་སྤྱིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། གཏོང་བས་བཟོད་པ་སྤྱིན་པའི་
བཟོད་པ་སོགས་ཏེ། བྲགས་ཆེའོ། །མདོར་ན་རེ་ཞིག་རི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་གཏོང་མི་རུས་པ་རྣམས་
སྟོན་པའི་བྱས་ནས་དང་། རུས་པ་རྣམས་ད་ལྟ་ནས་ཚུལ་བཞིན་བཏང་ན། རྩོ་གོམས་པའི་རྗེས་
སྟེ་བྱེད་པས་རིང་མིན་ཀྱན་ཀྱང་གཏོང་རུས་པ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན་གསུང་། དེས་ན་སྟོན་ལས་
དང་ཁྱད་གསོད་ཀྱི་དབང་དུ་མི་གཏོང་བར་ཐ་ན་དགོན་མཆོག་ལ་ཡོན་ཆབ་ཏིང་གང་ཅམ་དང་།
བཀའ་སྟོངས་ལ་བཟའ་བཏུང་ཁམ་གང་ཅམ་ཡན་ཆད་གཏོང་གང་ཐུབ་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ། རོ་པོ། དབྱེ་བ། བསྐྱང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྟོང་བའི་སེམས་
པ་སྟེ། དེ་མེད་ན་ཉེས་པར་མི་སྤྱད་པ་ཅམ་གྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱང་བར་བཞག་མི་རུས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྟོན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། རྩོ་གསུམ་ཉེས་སྟོན་ལ་
སྟོན་པ་སྟེ། སྟོན་ལྟན་ཡིན་ན་གང་ཁས་སྐྱངས་པའི་བསྐྱབ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱང་བའོ། །

གཉིས་པ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། གཞན་དོན་བཅུ་གཅིག་པོ་རི་ལྟར་
རིགས་པར་བྱེད་བའོ། །བཅུ་གཅིག་ནི། ཐོགས་བྱར་འོས་༡ པ། ཐབས་ལ་སྟོངས་༣ པ། བན་

འདོགས་པའི་༣ ཞིང་། འདིགས་པས་ཉེན་༧ བ། ཟུང་ན་གྱིས་ཉེན་༥ བ། ལོངས་སྤྱོད་གྱིས་
མོངས་༤ བ། གནས་འཆར་འདོད་༧ བ། སེམས་དང་བསྐྱེད་འོས་༥ བ། གཞེངས་བསྐྱོད་པར་
འོས་༤ བ། ཆར་གཅོད་པར་འོས་༡༠ བ། རྩུ་འབྲུལ་གྱི་བསྐྱེད་པར་འོས་༡༡ བ་སྟེ། དེ་དག་
ལ་རིམ་བ་བཞིན་དུ་གྲགས་བྱེད་པ། ཐབས་སྟོན་པ། བན་འདོགས་པ། འདིགས་པ་ལས་སྦྱོབ་པ།
ཟུང་ན་བསལ་བ་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་
པས། །སྒྲོམ་པ་ལ་ནི་རབ་དུ་སྦྱོར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པས་གཞིར་བཟུང་
ནས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་སྦྱོབ་སོགས་ཀྱི་དགེ་བ་ལ་ཅི་རུས་སུ་འབད་པའོ། །

གསུམ་པ་རི་ལྟར་སྤྱད་བའི་ཚུལ་ནི། གང་ཁས་སྤངས་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྤྲོམ་པ་ཚུལ་
བཞིན་མ་བསྐྱངས་ན་ཆེ་འདིར་ཡོན་ཏན་སྟེ་བའི་གནས་མེད་པར་མ་ཟད། ཕྱི་མར་ངན་སོང་གི་
སྤྱག་བསལ་ཟུ་མཐའ་མེད་པ་སྤྱོད་དགོས་པས། སྤྲོམ་དང་བསྤྲོམ་ནས་བསྐྱང་དགོས་ལ། གལ་
ཏེ་ཉོན་མོངས་མང་བ་དང་བག་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་པས་བརྒྱལ་ཉེས་པས་གོས་ཐལ་ནའང་
རི་མི་སྦྲུལ་དུ་མི་འཛོག་པར་དུག་ཁོང་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུའི་འགྲོད་སེམས་དང་བཅས་ཏེ་འབྲལ་
འབྲལ་ལ་གཤགས་ནས་རྩོ་བོ་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐར་ལྟར་ཉེས་ལྷུང་དང་ཞག་དུ་མི་འགྲོགས་པ་
གནད་ཆེའོ། །

གསུམ་པ་བཟོད་པ་ལ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། སྦྱོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུན་གྱིས་རྒྱུད་མི་
འཁྲུགས་པར་བྱེད་པའི་སེམས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཞོད་བྱེད་ལ་རི་མི་སྦྲུལ་པའི་བཟོད་པ། སྤྱག་བསལ་ལ་དང་
ལེན་གྱི་བཟོད་པ། ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་གྱིས་གཞོད་
རི་ལྟར་བཅའ་ཀྱང་བསྐྱེད་བཅུགས་ཏེ་ཁྲོར་མི་འཇུག་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་རྒྱུད་ལ་སྤྱག་

བསྐྱེད་ཅི་བྱུང་ཡང་སློ་མི་ཤི་བར་དང་དུ་ལེན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་དཀའ་བ་ཅི་
བྱུང་ཡང་བཟོད་པར་བྱེད་པའོ། །

གསུམ་པ་སྐྱོང་ཚུལ་ནི། སྐྱོད་འཇུག་དང་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ནས་རི་ལྟར་
གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བཟོད་པའི་པན་ཡོན་དང་། ཁོང་ཁྱོད་ཉེས་དམིགས་ཞིབ་དུ་སེམས་པའི་སློ་
ནས་བསྐྱོམ་དགོས་ཤིང་། དེའང་གཞོད་བྱེད་ལ་རང་དབང་ཡོད་མེད་སོགས་སུ་བརྟགས་ནས་ཉེ།
རྒྱས་པར་སྐྱོད་འཇུག་དང་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་བཙུན་འགྲུས་ལ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། བསྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དགེ་བའི་བྱ་བ་
ལ་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་སྟེ། སྐྱོད་འཇུག་ལས། བཙུན་གང་དགེ་ལ་སྐྱོ་བའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། གོ་ཆའི་བཙུན་འགྲུས། དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་བཙུན་འགྲུས། སེམས་
ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བཙུན་འགྲུས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཕྱིར་ལམ་ལ་རི་ལྟར་འབད་དགོས་བྱུང་ཡང་བཙུན་
པ་མི་གཏོང་སྟམ་དུ་སྟོང་སྟོབས་ཀྱི་གོ་བགོ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་སེམས་ཅན་གཅིག་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་དུ་
དུས་ནས་མཁའ་རི་སྟོན་ཀྱི་བར་དུ་དཔྱལ་བ་ཁོ་ནར་གནས་ནས་བྱང་ཆེན་འཆལ་དགོས་བྱུང་
ཡང་དཔའ་མི་ཁྱུ་ན། སེམས་ཅན་དེ་ལས་མང་བ་དང་། དུས་ལུན་དེ་ལས་བྱུང་བར་ལྟ་ཅི་
སྐྱོས་སྟམ་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལྟ་བུའི་གོ་ཆ་བགོ་བ་ཙམ་གྱིས་ཆོགས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་མོད་ལ་རྫོགས་
ཤིང་། ཕྱིག་སྒྲིབ་དཔག་དུ་མེད་པ་རང་གིས་འབྱང་བར་མ་ཐད། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་
རྒྱས་པ་ཡང་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བར་གསུངས་པས། ཆོག་ཙམ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་འབད་དགོས་
སོ། །གཉིས་པ་ནི། དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་སྐྱོར་བ་སྟེ། ཕྱིན་དུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་འབད་པ་ལྟར་བྱ་
བ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་འབྲ་བར་གསུངས་པས།
དོན་བཅུ་གཅིག་པོ་རི་ལྟར་རིགས་པར་སྤྱད་པའོ། །

གསུམ་པ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལ། བཙུན་འགྲུས་བརྩམས་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། རི་
ལྷོ་བརྩམས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ད་ལྟའི་མི་རྣམས་ཆེ་མུང་མི་ལམ་ཙམ་གྱི་ཆེད་
དུའང་མི་བཟད་སྤྲིག་པའི་ལས་ལ་དེ་ཙམ་དུ་འབད་ཐང་ན། རང་རེ་གཏན་བདེའི་ཕྱིར་དུ་རྣམ་
དཀར་ཆོས་གྱི་ཚུལ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འབད་དེ། སློག་དང་བསྐྱོས་ནས་འབད་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བཙུན་འགྲུས་བརྩམས་པའི་པན་ཡོན་དང་། མ་བརྩམས་པའི་ཉེས་
དམིགས་ཞིབ་དུ་སེམས་པའི་སློན་ནས་ལེ་ལོ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་སོ་སོར་བསྟན་པ་སྟེ། པན་ཡོན་
ནི། སློབ་དཔོན་དཔའ་བོས། ཡོངས་སུ་སྒྲི་མེད་བཙུན་ཆེ་ལུན་ན། །མི་ཐོབ་མི་འགྲུབ་རྣམ་
པ་གང་ཡང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚུལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གོ་འཕང་ཡང་བདེ་སྒྲག་ཉིད་དུ་འཐོབ་ན་གཞན་མི་འཐོབ་པ་དང་མི་འགྲུབ་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ།
གང་ཡང་མེད་པར་གསུངས་སོ། །མ་བརྩམས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། དན་པ་ཉེར་བཞག་ལས།
གང་ལ་ལེ་ལོ་གཅིག་ཡོད་པ། །དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལེ་ལོ་འི་
དབང་དུ་སོང་ན་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་སྣ་གཅིག་ཀྱང་འབྱུང་མི་སྲིད་པས། འདི་ལ་
དམར་བལྟས་ནས་དགག་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། པ་སྒྲ་མས། ཐོག་མེད་ནས་དེང་ལ་ཐུག་
གི་བར། །རྒྱུད་ཡོན་ཏན་སྟེ་བའི་སློ་འགག་མཁན། །ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཞི་གཅིག་ལེ་ལོ་ཡིན། །ད་
འདི་ལ་འཁོན་དུ་འཛིན་པ་གཅེས། །ཞེས་གདམས་པ་ལྟར་རོ། །ལེ་ལོ་ལ་གསུམ་ལས། ཕྱི་ལོ་ལ་
གྱི་ལེ་ལོ་ནི། ལྷུང་དུ་འཆི་ཞིང་ནས་འཆི་ཆ་མེད་པའི་ཚུལ་བསམས་ནས་དགག། །བྱ་བ་ངན་ཞེན་
གྱི་ལེ་ལོ་ནི། ཆོས་མེན་གྱི་བྱ་བ་ནི་འདི་ཕྱིར་ཕུང་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་ཆོས་ཀྱི་བྱ་བཞག་
ནི་དེ་ལས་སྟོག་པའི་བདེ་བའི་རྒྱུར་བསམས་ནས་དགག། །སྦྱིད་ལུག་པའི་ལེ་ལོ་ནི། བསྐྱབས་ན་
མི་འགྲུབ་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྟེ་ལྷུང་དུ་སེམས་ལ་དཔའ་བསྐྱེད་ནས་དགག་པར་བྱའོ། །

ལྷ་པ་བསམ་གཏན་ལ། སྦྱི་དང་། ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ་ལ། རོ་བོ། དཔྱེ་བ། སྦྱིད་

ཚུལ་ཏེ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དགེ་བའི་དམིགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་དབྱེ་སྒོ་མང་ཡང་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན། ཡོན་ཏན་མངོན་པར་བསྐྱབ་པའི་བསམ་གཏན། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་ཏེ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། གང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆེ་འདྲིར་ལུས་སེམས་ཤིན་སྐྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་འདྲན་པའི་བསམ་གཏན་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་ཤེས་དང་རྩ་འབྱུང་སོགས་བསྐྱབ་པའི་བསམ་གཏན་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞན་དོན་བཅུ་གཅིག་པོ་རྗེ་ལྟར་རིགས་པར་སྤྱད་པའི་བསམ་གཏན་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་སྦྱང་ཚུལ་ནི། བསམ་གཏན་བསྐྱོམ་པའི་པན་ཡོན་དང་མ་བསྐྱོམ་པའི་ཉེས་དམིགས་ཞིབ་ཏུ་སེམས་པའི་སྒོ་ནས་རིག་པ་རྒྱ་ཡན་དུ་མི་གཏོང་བར་སྐབས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཏོད་པའོ། །

གཉིས་པ་བྱེད་པར་ནི་ཞི་གནས་ཏེ། དེ་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ལ། སྒྲིང་བ་ཆོགས་བསྟེན་པ། དངོས་གཞི་དམིགས་ནམ་སྒྲིང་བ། ཐ་མར་རྗེ་ལྟར་འབྱུང་པའི་ཚུལ་ཏེ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བ་སྐྱེ་མའི་གསུང་མགྲུང་ལས། ཆོགས་བསྟེན་ཚུལ་མང་དུ་མཆིས་ན་ཡང་། །གཞི་ཚུལ་སྤྲིམས་ནམ་པར་དག་པའི་ངོས། །དོན་བྱ་བ་ཉུང་བ་ལྟར་སྤངས་ནས། །ཆོས་འཕགས་རིགས་བཞི་ལ་གནས་ན་ཆང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་ཚུལ་སྤྲིམས་དག་པ་ནི། དབང་པོའི་སྒོ་བསྐྱེམས་ནས་ཉེས་ལྟར་གིས་མ་གོས་པར་བྱེད་པའོ། །དོན་ཉུང་བ་ནི། སེམས་ལ་ནམ་རྟོག་གི་འཕྲོ་འདྲུ་ཉུང་བའོ། །བྱ་བ་ཉུང་བ་ནི། ལུས་ལ་འདྲུ་འཛིང་གཡེང་བ་ཉུང་བའོ། །འཕགས་པའི་རིགས་བཞི་ནི་ཟས་ངན་དོན་ཅམ་གྱིས་ཆོག་༡ ཤེས་པ། གོས་ངན་དོན་ཅམ་གྱིས་ཆོག་༢ ཤེས་པ། གནས་མལ་ངན་དོན་གྱིས་ཆོག་ཤེས་༣ པ། སྒྲིང་བ་དང་བསམ་གཏན་ལ་མངོན་པར་དགའ་

༤ བཤོ། །དེ་དག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། དཔེར་ན་ས་པོན་དང་ཚུ་ལུད་སོགས་མ་ཆང་ན་སྤྱ་
 གུ་མི་འབྱུང་བ་ལྟར། རྒྱ་ཆོག་ས་དེ་ནམས་མ་ཆང་ན་ཉིང་འཛིན་མི་སྤྱེ་བས། དེས་པར་དུ་བསྟེན་
 དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་གསུང་མགུར་ལས། གདོན་ཉོན་མོངས་མངོན་འགྱུར་མགོ་གཞོན་
 ཞིང་། །མཆོག་ཡོན་ཏན་ཀུན་འབྱུང་ཞི་གནས་འབྲས། །རྒྱུད་ཞིང་སར་འབད་མེད་སྤྱེ་མི་སྤྱེ། །རྒྱ་
 ཆོག་ས་ལ་ལྟོས་ཞེས་རྒྱལ་བས་གསུངས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི། གསུང་མགུར་
 ལས། ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱབ་པའི་གདམས་ངག་ཀྱང་། །གོགས་ཉེས་པ་ལྡ་པོ་བསལ་དགོས་
 ཕྱིར། །དེ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད། །བསྟེན་ཚུལ་གྱི་ནང་དུ་འདུའོ་ཞུ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར། ཉིང་འཛིན་བསྐྱབ་པའི་གདམས་ངག་གི་གནད་བསྐྱས་ན་ཉེས་པ་ལྡའི་གཉེན་པོ་འདུ་
 བྱེད་བརྒྱུད་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་ནང་དུ་འདུ་ལ། ཉེས་པ་ལྡ་ནི། ཉིང་འཛིན་ལ་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་བའི་ལེ་
 ལོ། ཉིང་འཛིན་གྱི་དམིགས་ཉེན་མི་བླན་པའི་བཟེད་པ་ལས། ཉིང་འཛིན་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་
 བྱིང་པ་ཆོད། བྱིང་ཆོད་བྱུང་ཆེ་གཉེན་པོ་འདུ་མི་༤ བྱིང་པ། བྱིང་ཆོད་ཞི་ཆེ་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་
 ༥ བཤོ། །འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་ནི། ཉིང་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་དད་པ། ཉིང་འཛིན་སྐྱབ་པར་
 འདོད་པའི་འདུན་པ། ཉིང་འཛིན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་བཙོན་འགྲུས། ཉིང་འཛིན་བསྐྱབས་པ་ལས་
 བྱུང་བའི་ཤིན་སྤངས་ཏེ། དེ་བཞི་ནི་ལེ་ལྡའི་གཉེན་པོ་འོ། །ཉིང་འཛིན་གྱི་དམིགས་ཉེན་མི་བཟེད་
 པའི་བླན་པ། བྱིང་ཆོད་རིག་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་བཞིན། བྱིང་ཆོད་བྱུང་ཆེ་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་
 པའི་སེམས་པ། བྱིང་ཆོད་ཞི་ཆེ་གཉེན་པོ་འདུ་མི་བྱེད་པའི་བཏང་སྟོམས་ཏེ། དེ་བཞི་ནི་རིམ་
 པ་བཞིན་བཟེད་ངས་སོགས་བཞིའི་གཉེན་པོ་འོ། །དེ་ལྟར་ན་བླན་པས་དམིགས་པ་ལ་སེམས་
 བཟུང་། ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱིང་ཆོད་བྱུང་མ་བྱུང་ལྟ། བྱུང་ཆེ་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་ནས་སྤོང་། ཞི་
 ཆེ་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བསྟོམས་པས་སེམས་གནས་དགུ་རིམ་གྱིས་བསྟོད་དེ་སེམས་

ཤིན་ཏུ་དང་གི་བདེ་བ་ནས་སྐྱེས་པ་ན་ཞི་གནས་གསར་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། སེམས་གནས་པ་
དགུ་སྟོབས་དུག་གིས་འགྲུབ་ལུགས་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞིར་འདུ་ཚུལ་སོགས་ནི་གཞན་དུ་
ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོར་བསྡུས་ནས་བསྐྱོམས་ན། སྟོན་པའི་སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ཙམ་ཞིག་
རང་གི་སྟེ་བའི་ཐད་ཀྱི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་མངོན་སུམ་བཞིན་གསལ་བཟབ་ལ། དེ་ནས་དེ་ལ་
སེམས་བཟུང་སྟེ་བྱིང་གོད་ཀྱི་དབང་དུ་མི་གཏོང་བར་བྱིར་འཕྲོ་བ་རེ་ཉུང་དང་ནང་དུ་གནས་པ་
རེ་རིང་ལ་བཟང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱུབ་པར་བྱའོ། །

དུག་པ་ཤེས་རབ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ལ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། སྤྱི་དང་
ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སྟེ། ལམ་དང་
ལམ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་དབྱེ་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་ལ། གནས་ལུགས་རིག་པ་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ། གནས་ལྗེ་རིག་པ་
ཀྱན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ། གཞན་དོན་རིག་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་སྟེ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་པོ། །གཉིས་པ་
ནི། རིག་པའི་གནས་ལྗེ་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་པོ། །གསུམ་པ་ནི། འདི་བྱིར་ཕན་པའི་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་སྐྱུབ་པའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་པོ། །

གསུམ་པ་སྤྱི་དང་ཚུལ་ནི། ཤེས་རབ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་སེམས་
པའི་སྟོན་ནས་གཞི་ཆོལ་བ་སྟེ། ཕན་ཡོན་ནི། ཤེས་རབ་བརྒྱ་པ་ལས། མཐོང་དང་མ་མཐོང་ཡོན་
ཏན་འདི། །ཀྱན་གྱི་ཅ་བ་ཤེས་རབ་སྟེ། །དེ་ལྟར་གཉིས་ཀ་བསྐྱུབ་པའི་བྱིར། །ཤེས་རབ་ཡོངས་
སུ་གཟུང་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །ཉེས་དམིགས་ནི། དཔུང་ལོང་དམིགས་བྱ་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་
ཁྲིག་རྣམས། །ལམ་ཡང་མི་ཤེས་གྲོང་བྱིར་འདུག་པར་ག་ལ་རུས། །ཞེས་སོགས་སོ། །ཤེས་
རབ་ཀྱི་གཞི་ནི་ཐོས་པ་སྟེ། ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རབ་སྤྱི་བར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷག་མཐོང་ཇི་ལྟར་སྒྲོལ་པའི་ཚུལ་ཏེ། འདི་ལ་གསུམ། སྒྲོལ་བ། དངོས་གཞི། སྒྲེས་ཆད་དོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་དང་སྒྲ་མ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ། ཆོག་ས་བསགས་སྒྲིབ་སྦྱངས་ལ་འབད་པ། གཞུང་ཆེན་མོའི་དོན་ལ་དཔྱོད་པ་གསུམ་སྒྲེལ་དུ་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་པས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གནད་ཆང་བའི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱས་བསྐྱུ་གང་རིགས་ཤིག་གིས་གཞུང་བསྐྱང་ནས་བསྒྲོལ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ལ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་འཆར་བདེ་བར་གསུངས་པས། དེའི་སྒྲོལ་ནས་དཔྱད་དགོས་ལ། དེའང་གནད་བཞི་ཡོངས་སུ་ཆང་བའི་སྒྲོལ་ནས་ཏེ། དགག་བྱ་ངེས་པ། ཁྱབ་བ་ངེས་པ། གཅིག་བྲལ་ངེས་པ། དུ་བྲལ་ངེས་པའི་གནད་དོ། །དང་པོ་ལ། དགག་བྱ་ངེས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དཔེར་ན་འབེན་ངོས་མ་ཟེན་པར་མདའ་བརྟེན་ན་གར་ཐལ་ཆ་མེད་པ་ལྟར། དགག་བྱ་ངོས་མ་ཟེན་པར་རང་འགར་བཀག་ན་ཅིར་འགྱུར་ཆ་མེད་པས། བཀག་པའི་སྒྲ་ངོས་དུ་འགོག་རྒྱའི་དགག་བྱ་ངོས་ཟེན་པ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐོག་མར་ངར་འཛིན་ལྟན་སྒྲེས་ཤུགས་ཅན་ཞིག་སྒྲེས་སུ་བཅུག་ལ། དེ་ནས་སྒྲོའི་ཐུར་གཅིག་གིས་དེ་ལ་ང་ཇི་ལྟར་འཆར་ཡིན་འདུག་སྟེ་དུ་དལ་བྱས་བཏགས་ནས་འཆར་ཚུལ་སྒྲོལ་སྒྲོལ་གྱིས་ངོས་ཟེན་པར་བྱའོ། །ཟེན་པའི་ཆད་ནི། འཕམ་བདག་ཅས་བྱ་བ་འདི་ནི་དོན་གྱི་གནས་ཆོད་ལ་ཕྱང་པོར་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་མེད་མོད་ཀྱང་། སྒྲོར་སྒྲང་ཆོད་ལ་དེ་ལ་སྒྲོག་སྟེ་རང་ངོས་ནས་བྱུང་བར་སྒྲང་ཞིང་། སྒྲང་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་བར་ངོས་ཟེན་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དགག་བྱ་ངོས་ཟེན་པའི་ཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ཁྱབ་བ་ངེས་པའི་གནད་ནི། སྒྲིར་ཡོད་ན་ཕྱང་པོ་དང་གཅིག་ཐ་དད་གང་བྱུང་དུ་ཡོད་དགོས་པ་ལྟར། ཇི་ལྟར་ངོས་ཟེན་པའི་ང་དེ་ཡོད་ན་འང་གདགས་གཞིའི་ཕྱང་པོ་དང་

གཅིག་ཐ་དད་གང་རྒྱུ་དགོས་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་རྒྱུ་ལྷགས་མེད་པར་ཐག་བཅད་
པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་གཅིག་བྲལ་ངེས་པའི་གནད་ནི། དེ་འབྲེལ་བདག་དེ་ཕྱང་པོ་དང་གཅིག་རྒྱུ་
བྱུ་ན། མི་གཅིག་ལ་ཕྱང་པོ་མི་འདྲ་བ་ལྷ་ཡོད་པ་བཞིན་རྒྱུ་དེའི་རྒྱུ་ཀྱི་བདག་དེ་ལའང་མི་
འདྲ་བ་ལྷ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡང་ན་བདག་གཅིག་ཡིན་པ་བཞིན་རྒྱུ་པོ་ལྷ་ཡང་ཐ་དད་
གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་རྒྱུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་མང་བས། བདག་ཕྱང་པོ་དང་གཅིག་རྒྱུ་
པ་མི་འཐད་དོ། །བཞི་པ་རྒྱལ་ངེས་པའི་གནད་ནི། བདག་དེ་ཕྱང་པོ་ལས་བདེན་པའི་ཐ་དད་རྒྱུ་
བྱུ་ན་དེ་དང་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་རྒྱུ་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་ན་ཕྱང་པོ་ལས་ལོགས་སུ་བདག་
ཡན་འགར་རྒྱུ་རྩོམ་བཟུང་རྒྱུ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཕྱང་པོ་ལ་པན་གཞོད་བྱས་པས་བདག་ལ་
པན་གཞོད་རྒྱུ་མི་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་མང་བས་བདེན་པའི་ཐ་དད་རྒྱུ་ཡང་མ་གྱུ་བོ། །རྒྱ་
མཚན་དེ་དག་གི་ཕྱིར་ན་རང་འདྲིན་ལྟན་སྤྱོད་ཀྱིས་རི་ལྟར་བཟུང་བའི་ང་དེ་ནི་གཏན་ནས་མེད་
པ་ཞིག་སྟེ། ཡོད་ན་ཕྱང་པོ་དང་གཅིག་ཐ་དད་གང་རྒྱུ་དགོས་པ་ལས་རྒྱུ་པོ་དེ་གཉིས་
གང་རྒྱུ་འང་མ་གྱུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གནད་བཞི་ཆང་ངེས་སུ་བྱས་ནས་དབྱེད་དབྱེད་པས་
ནས་ཞིག་ན་ང་རྣམས་སྤྱི་དཀྱིལ་ནས་དམ་སྤྱོད་བར་འཆར་བའི་ང་དེ་ནི་རི་ལྟར་ཐག་ཁ་
ལ་སྤྱུལ་རྒྱུ་འདོགས་པ་དང་འདྲ་བར་ཕྱང་པོ་ལ་པར་བཏགས་པ་ཅམ་རྒྱུ་ཐད་ཀྱི། དོན་རང་རྩོས་
ནས་མི་འདུག་ཨང་སྟམ་པའི་ངེས་པ་ལྷང་པ་ཞིག་སྤྱོད་ན་དེའི་ཆེ་ལྷ་བ་ཐོག་མར་རྟེན་པ་ཡིན་
གསུང་། དེ་ལྟར་གང་ཟག་ལ་གནད་བཞིས་རི་ལྟར་དབྱེད་པ་བཞིན་རྒྱུ་ཆོས་གཞན་ལའང་ཁ་
སྒོས་ནས་བསྒྲུལ་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་ལམ་ལྷག་མཐོང་སྤྱོད་
པའི་ཆད་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་ངང་ནས་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ལ་དབྱེད་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱར་ཡང་ཤིན་སྤངས་

གསར་དུ་འབྲེན་སྐབས་ཞིག་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟར་ཚུ་མི་གཡོ་བའི་རང་ནས་ཉ་འབྲུག་པའི་ཚུ་ལ་དུ་
ཞི་གནས་ཀྱི་རང་ནས་སྒྲོང་ཉིད་ལ་དབྱེད་སྐབས་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་གོ།

གཉིས་པ་གཞན་རྒྱུད་སློན་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་བཞི་ལས། སྤྱིན་པ་ནི། ཟང་
ཟེང་གིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་འཁོར་དུ་བསྐྱེད་པའོ། །སྤྱིན་སྤྱིན་ནི། འཁོར་ལ་བྱིན་དུག་གི་དོན་སྤྱིན་
པའོ། །དོན་སྤྱིན་ནི། བསྐྱེད་པ་ཅམ་ལ་མི་འཛོག་པར་ཉམས་སུ་ལེན་དུ་འབྲུག་པའོ། །དོན་མཐུན་
ནི། རང་གིས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་སྟེ། མདོ་རྒྱན་ལས། སྤྱིན་མཚུངས་དེ་
སྤྱིན་ལེན་འབྲུག་དང་། །བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་འབྲུག་རྣམས་ཀྱིས། །སྤྱིན་པར་སྤྱིན་དང་དོན་སྤྱིན་
དང་། །དོན་མཐུན་ཉིད་དུ་འདོད་པའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱེད་པར་དུ་དོན་ཐེག་པ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་ལམ་སྐྱོན་མོང་བས་རྒྱུད་
རྒྱུངས་ནས་སྤྱུགས་ལ་འབྲུག་པའི་སྒྲོད་རུང་དུ་གྱུར་པ་ན་དོན་སྒྲོབ་དཔོན་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་
པའི་རུང་ནས་རྒྱུད་སྒྲུབ་དེ་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པའི་དབང་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་མཐོས་ལ། དེ་
ནས་དབང་དུས་སུ་ཁས་སྐྱེད་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྒྲོམ་པ་རྣམས་མིག་གི་འབྲས་བུ་ལྟར་བསྐྱེད་
བས་གཞིར་བྱས། རྒྱུད་སྒྲུབ་ལོག་མ་ལྟར་ན་མཆོན་བཅས་མཆོན་མེད་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་དང་། གོང་
མ་ལྟར་ན་བསྐྱེད་རྒྱུས་ཀྱི་ལམ་ལ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཚུན་གྱིས་ཀྱང་བསྐྱེད་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་
བསྐྱེད་པ་ཡོངས་རྒྱུས་ལ་བག་ཆགས་ཐེབས་ངེས་པས། དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་དོན་ལྡན་དུ་འགྱུར་
བ་ཡིན་གསུང་། སྒྲོམ་དུ་བསྐྱེད་ན། མར་ཤེས་འིན་འིན་གཞོ་བུམས་སྤྱིང་བསྒྲོམ། །ལྷག་
བསམ་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲོན་འབྲུག་ཆོག་གས་བཟུང་། །སྤྱིན་མོང་བྱིན་དུག་སྤྱིན་མིན་དབང་བསྐྱེད་
མཐོས། །མཆོན་བཅས་མཆོན་མེད་རིམ་གཉིས་རྣམ་འབྱོར་བསྐྱེད་སྟེ། །ཞེས་བྱ་བ་ལས་མེད་
དོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱིན་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྒྲོ་སྒྲུང་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

འདིར་སྤྱིས་པ། སྤྱིས་བཅས་རྒྱལ་བ་གང་ནས་གཤེགས་པའི་བྱུལ། །ཨ་ཉི་ཤ་ཡིས་

གསལ་བར་མཛད་པའི་ལམ། །འཇམ་མགོན་ལྷ་མའི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད་བྱངས་པའི། །གདམས་
པ་འདི་འདྲ་སྲིད་ན་རྟེན་པར་དགའ། །

མདོ་རྒྱད་མན་དག་རྒྱ་མཚོའི་བཅུད་བསྐྱས་ནས། །ཆོང་ལ་མ་ཞོར་ལམ་གྱི་ལུས་གཅིག་
ཏུ། །དེལ་བའི་ཆོས་ཚུལ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་འདི། །སེམས་ཀྱི་ཟ་མ་ཏོག་ཏུ་ཅིས་མི་བསྟེན། །དེང་
སང་གང་དག་ལམ་འདིར་མི་མོས་པར། །གཞན་ཞིག་ཆོལ་བའི་ངལ་བ་ལྷུང་བྱེད་པ། །དེ་དག་
ཅ་རྒྱལ་ས་མཆོག་ཡལ་བོར་ནས། །ཤིང་གཞན་ཆོལ་བའི་ངལ་བ་གྱིས་དང་མཚུངས། །ཡོངས་
རྫོགས་ལམ་འདིར་ཟ་ན་གོ་བ་ཅམ། །ཆགས་ནའང་རིག་པའི་གནས་ལ་མཁས་པ་དང་། །མདོན་
ཤེས་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་གཞན་དག་གིས། །བསྐྱུན་དུ་མེད་ཅེས་མཁས་རྣམས་མགྲིན་གཅིག་
གསུངས། །དེ་ཕྱིར་ལོང་བས་ཕྱོགས་སུ་རྒྱ་བ་བཞིན། །སྤྱི་བརྟོལ་བསྐྱེད་དེ་བརྟེན་བྱང་འདི་
གདབ་ཀྱི། །གཞན་དུ་མཁས་པའི་མདུན་སར་བདག་ལྟ་བུས། །ཡིག་འཛིག་སྟེལ་བ་ཤིན་ཏུ་ངོ་
ཡང་ཆ། །འདིར་འབད་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་གསུམ་འབབ། །བྱང་ཆེན་རྒྱ་མཚོའི་སྟོང་དུ་སྐྱར་
སོང་ནས། །རི་སྲིད་འཁོར་བ་སྟོང་མིན་དེ་སྲིད་དུ། །ཡིད་ཅན་ཀུན་གྱི་གསོས་སུ་གནས་སྐྱར་
ཅིག །བདག་གྲང་དེང་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །ལམ་བཟང་འདི་དང་ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་
ཞིང་། །ཚུལ་བཞིན་བསྐྱབས་པས་ཉམས་སྟོང་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། །རང་གཞན་དོན་གཉིས་ལྷུན་གྱིས་
འབྲུབ་པར་ཤོག །།

ཅེས་པ་འདི་ཡང་དལ་འབྱོར་ཐོབ་ཀྱང་སྦྱིང་པོ་ཅི་ཡང་མ་ལོན་པའི་ངང་ནས་ཕྱི་མར་
སྟོག་ཏུ་ཉེ་བར་མཐོང་སྟེ་འདི་ལ་ཆོག་ཅམ་གྱིས་བག་ཆགས་ཤིག་ཐེབས་ནའང་ཅི་མ་རུང་སྐྱམ་
དུ་དག་དབང་ཕྱན་ཆོག་པས་༡༩༩༦ ལོར་གྲིས་ཤིང་། །དེ་ཡང་དང་པོའི་ལས་ཅན་བདག་ལྟ་
བུ་ལ་ནི་རེ་ཞིག་སྤྱིས་བྱ་རྒྱུ་དུའི་ཆོས་སྟོར་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞིང་། །དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་
བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གལ་ཆེ་བར་མཐོང་ནས་དེ་སྟོར་རྒྱས་ཅམ་དང་དེ་བྱིངས་མདོར་

བསྐྱུས་པའི་ཚུལ་དུ་རྫོགས་པར་བཀོད་པ་འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བསྐྱེད་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་དུས་ཀྱི་
དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག་གྱ། །

ལམ་རིམ་གྱི་དོན་བསྐྱུས་ན། བསྐྱོམ་པ་བརྒྱད། ལག་ལེན་གསུམ། རྫོག་འཇུག་གསུམ་
དུ་འདུ་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་བསྐྱོམ་པ་བརྒྱད་ནི། རྩེ་དུའི་སྐབས་སུ་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་ཆེད་
༡ དཀའ། འཆི་བ་མི་རྟག་༢ བ། རན་སོང་གི་སྤྱད་༣ བསྐྱུས། དཀར་ནག་གི་ལས་འབྲས་༤
བསྐྱོམ། འབྲིང་གི་སྐབས་སུ་འཁོར་བའི་ཉེས་༥ དམིགས་དང་། ཐར་པའི་པན་ཡོན་༦ བསྐྱོམ།
ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཚུབ་གྱི་༧ སེམས་དང་། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་༨
བསྐྱོམ་པའོ། །ལག་ལེན་གསུམ་ནི། རྩེ་དུའི་སྐབས་སུ་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་
ལས་འབྲས་གྱི་སྒྲིང་དོར་ལ་འབད། འབྲིང་གི་སྐབས་སུ་ཐར་པ་ལ་དོན་གཉེར་བསྐྱེད་ནས་ཐར་
ལམ་ཆང་ལ་མ་ཞོར་བ་ལྟག་པའི་བསྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་སློབ། ཆེན་པོའི་སྐབས་
སུ་བྱང་ཚུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱིན་སོགས་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་དུག་དང་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་
བཞི་ལ་སློབ་པའོ། །རྫོག་འཇུག་གསུམ་ནི། རྩེ་དུའི་སྐབས་སུ་ཆེ་འདི་ལ་ཞེན་པ་ལོག་ནས་
ཆེ་སྤྱི་མའི་དོན་ལ་འཇུག། འབྲིང་གི་སྐབས་སུ་འཁོར་བ་ལ་ཞེན་པ་ལོག་ནས་ཞི་བ་སྤང་འདས་
གྱི་དོན་ལ་འཇུག། ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་རང་དོན་ལ་ཞེན་པ་ལོག་ནས་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའོ། ། ། སང་མཁྱེན་ལོ།

ལམ་རིམ་ཆོག་སྐར་བཅུ་གཉིས་མ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གྲུ་བ།

མ་ནོར་ལམ་སྟོན་བཤེས་གཉིན་ཚུལ་བཞེན་བསྟེན། །

དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་རྟེན་དཀའ་འཇིག་སྒྲ་བསམ། །

ཆ་གང་བཤེས་སོགས་ངན་འགྲོའི་སྒྲུག་བསྐྱལ་བ། །

དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་འགོ་སྤིག་སྤོང་དགོ་བ་བསྐྱབ། །

སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ། །

ལྷག་བའི་བསྐྱབ་གསུམ་ཚུལ་བཞེན་ཉམས་སྲུ་ལེན། །

མར་ཤེས་རིན་པོ་འཕྲོ་བཞེད་བྱམས་སྟོང་བསྟོམ། །

ལྷག་བསམ་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་འཇུག་ཆོགས་བཟུང་། །

ཐུན་མོང་ཕྱིན་དུག་ཐུན་མིན་དབང་བསྐྱར་མཐོས། །

མཆན་བཅས་མཆན་མེད་རིམ་གཉིས་ནལ་འབྱོར་བསྐྱངས། །

དེ་ལྟར་ཡོངས་རྫོགས་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད། །

བདག་གཞན་རྒྱུད་ལ་སྐྱར་དུ་སྤྱེ་བར་ཤོག །། དགོའོ། །

ལམ་སྒྲོན་གྱི་འགྲེལ་བ་ཡིད་གྱི་སྟོན་གས་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གྲུ་བྱ་མཆོ་ཉོ་ཤུ་ཡ། མཐུ་ཆེན་རྒྱལ་སྤྱོད་གཞན་གྱིས་མ་སྤུལ་བའི། །སྟོན་གས་བྱས་
འགྲོ་ནམས་སྒྲོལ་བར་སྤྲུགས་བསྐྱེད་ཆོ། །ཁྱོད་ནི་བསྐྱེད་དཀར་པོ་ལྟ་བུ་ཞེས། །བདེ་གཤེགས་
ཀྱན་གྱིས་བསྤྲུགས་དེར་ཅིས་མི་འདུད། །དེ་སྤྱོད་སྤྱོད་པོ་མི་མམ་འཇམ་པའི་དབྱངས། །ཤིང་རྩ་
ཆེན་པོ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཐོགས་མེད་སོགས། །ཆོས་འདི་གང་ལས་བརྒྱུད་པའི་སྤྱོད་མ་རྣམས། །ཡན་ལག་
མཆོག་གི་སྤྱོད་ལྷན་པས་མཆོད། །སྤྱོད་མཆོག་གི་ལ་ཤ་རི་ལས་འོངས་པའི། །ཟབ་རྒྱས་ཆུ་བོ་
རྣམ་གཉིས་སྤྱོད་པས་གཅིག་ཏུ། །འདིལ་བའི་ལྷ་བརྒྱུད་གཙུག་རྒྱུན་མར་མེ་མཛད། །རྩོ་བོ་ཨ་ཉི་
ཤ་དེར་སྤྱོད་ནས་འདུད། །རྒྱལ་བའི་བསྐྱེད་ལ་རྒྱལ་བ་དང་མཆོད་པས་བར། །རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་རྒྱལ་
ཆོས་གྱིས་བསྤྲུགས་བཞིན། །རྒྱལ་སྤྱོད་ཆུལ་གྱིས་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་ཅན། །རྒྱལ་བ་གཉིས་
པར་རྒྱས་པའི་གཉིད་ནས་འདུད། །འདིགས་རྒྱུད་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པས་ཐང་ཆེན་དུ། །འབྲུམས་པའི་
ཉམ་ཐག་བདག་ལ་ཐར་པའི་ལམ། །རི་བཞིན་སྤྱོད་མཛད་སྤྱོད་མ་འདི་རྣམས་ཀྱི། །སྤྱོད་པས་ཐང་ཆོ་
དད་པའི་སྤྱོད་ལོང་གཡོས། །མདོ་སྤྲུགས་ཡོངས་རྫོགས་ལམ་གྱི་ལུས་གཅིག་ཏུ། །དེལ་ནས་རོ་བོ་
གོ་རིམ་གངས་ཤེས་སོགས། །མ་ཞོར་གསལ་བར་འདོམས་པའི་སྤུལ་བྱུང་གཞུང་། །བྱང་ཆུབ་
ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་དབྱེ་བར་བྱ། །དེ་ལ་འདིར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྤུས་
པ། །ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་ལམ་སྤོལ། །སྤྱོད་པས་ཀྱི་སྤྱོད་པས་སངས་
རྒྱལ་གྱི་སར་བཞུད་པར་བྱེད་པའི་སྤྱོད་པོ་མཆོག་གི་ཆོས་ལུགས། །སྤྱོད་པས་གསུམ་གྱིས་ཉམས་

སྤྲུང་བར་བྱ་བའི་རིམ་པ་མཐའ་དག་མ་ཆང་བར་མེད་པར་བསྐྱུས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་
མ་ཞེས་ཡོངས་སྤྱུག་གསུང་བ་ནི་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སོ། །

དེས་ན་འདི་འཆད་པ་ལ་གསུམ། ཐོག་མར་དགེ་བ་སྐྱེད་ཀྱི་དོན། བར་དུ་དགེ་བ་གཞུང་
གི་དོན། ཐ་མར་དགེ་བ་མཐུག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། མཆན་གྱི་དོན་དང་། འགྱུར་གྱི་ཕྱག་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཆན་ལ། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། བོ་རྟི་པ་ཐ་བྱ་དྲི་པི་
ཞེས་བསྟན་ཅིང་། དེ་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱུར་ན་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་ཞེས་བ་སྟེ། བོ་རྟི་བྱང་
ཆུབ། པ་ཐ་ལམ། བྱ་དྲི་པི་སྒྲོན་མའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་གཞིན་རྒྱུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཆའ་
འོ། །ཞེས་པ་ནི་ལོ་རྒྱུ་བས་འགྱུར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆེད་དུ་བཀོད་པ་ཅམ་སོ། །

༥ གཉིས་པ་བར་དུ་དགེ་བ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། མཆོད་པར་བརྗོད་པ། ཚུམ་
པར་དམ་བཅའ་པ། གཞུང་ཉིད་ལ་འཇུག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་
དག་དང་དེ་ཡི་ཆོས། །དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་བྱས་ཏེ། །ཞེས་པ་སྟེ། དོན་
ནི་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་དག་དང་ཞེས་པས་སྤངས་རྟོགས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
དགོན་མཆོག་དང་། དེའི་ཆོས་ཞེས་པས་འགོག་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་དགོན་མཆོག་དང་།
དགེ་འདུན་རྣམས་ཞེས་པས་རིག་གོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྔན་པའི་དགེ་འདུན་དགོན་
མཆོག་རྣམས་ལ་ཕྱག་མཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་དགོས་པ་ནི། བསོད་ནམས་འཕེལ་ཞིང་བར་
ཆད་ཞི་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུའོ། །ཏེ་ནི་ལྷག་མ་འཕྲེན་པ་སྟེ། ཕྱག་འཆའ་ཏེ་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། གཞུང་
ཚུམ་པ་ལ་འཇུག་ཅེས་མཆམས་སྦྱར་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒོ་བ་མ་བཟང་པོ་བྱང་ཆུབ་འོད་གྱིས་བསྐྱེད་གྱུར་པས། །བྱང་ཆུབ་
ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱ་ཞེས་པ་བཤད་

གཞིའོ། །དེ་གང་ན་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅས་ཆེན་པོ་འདིའོ། །གང་གི་དོན་དུ་ན་སྒྲོབ་མ་བཟང་པོ་བྱང་ཆུབ་འོད་གྱི་དོན་དུ་སྟེ། དེས་བསྐྱལ་བར་གྱུར་བས་སོ། །དེ་ལ་སྒྲོབ་མ་བཟང་པོ་ཞེས་གསུང་བར་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོན་དུ་གྱུར་བས་ཏེ། རང་འབྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་འོ། །ཅིའི་ཕྱིར་གཞུང་འདི་ལ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་དུ་བསྐྱོད་པའི་ལམ་གྱི་དོ་ལོ་དང་། གོ་རིམ་དང་། བྱངས་ངེས་སོགས་ལ་མ་རྟོགས་པ་དང་། ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་གྱི་སྟན་པ་མཐའ་དག་བྱུངས་ནས་བྱུང་བས་ཏེ། མཚན་དོན་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བྱེད་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་བསྟན་པའང་ཡིན་ཏེ། སྒྲོས་པས་ཆོག་གོ། །

༥ གསུམ་པ་གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྐྱེས་བུ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན། སྐྱེས་བུ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་བྲག་རྩ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱང་དུ་འབྲིང་དང་མཆོག་གྱུར་བས། །སྐྱེས་བུ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། གང་ཡང་བསམ་པའི་སྟོབས་རྒྱང་དུ་དང་། འབྲིང་པོ་དང་། མཆོག་རྩ་གྱུར་བས་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྐྱེས་བུ་རྒྱང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པའོ། །

༦ གཉིས་པ་ལ། བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། དངོས་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། དེ་དག་མཚན་ཉིད་རབ་གསལ་བའོ། །སོ་སོའི་དབྱེ་བས་བྲི་བར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། གསུམ་སོ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་རབ་རྩ་གསལ་བའི་རྣམ་གཞག་ནི། སོ་སོའི་དབྱེ་བས་ཏེ་དབྱེ་མཚམས་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་ཀྱས་པ་ཞིག་བྲི་བར་བྱ། །ཞེས་པའོ། །གཞུང་སྔ་ཕྱི་འདི་དག་པལ་མོ་ཆོས་མི་འོད་པར་སྤང་ངོ། །

༧ གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་སྐྱེས་བུ་རྒྱང་དུ་འཇུག་ཉིད་ནི། གང་ཞིག་ཐབས་ནི་གང་དག་གིས། །འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཙམ་དག་ལ། །རང་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བྱེད་པ། །སྐྱེས་བུ་

དེ་ནི་ཐ་མར་ཤེས། །ཞེས་པ་སྟེ། རླུས་བྱ་གང་ཞིག་དགེ་བཅུ་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་ནི་གང་དང་
གང་དག་གིས་འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཙམ་དག་ལ་ཐོབ་བྱར་བཟུང་ནས་རང་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་དོན་དུ་
གཉེར་བར་བྱེད་པའི་རླུས་བྱ་དེ་ནི་ཆུང་དུའམ་ཐ་མར་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་ཏེ། མདོར་ན་ཆོ་འདི་
ལ་མ་ཆགས་པར་བྱེ་མར་མངོན་མཐོའི་བདེ་བ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་རླུས་བྱ་ཆུང་དུའི་མཆན་
ཉིད་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

༥ གཉིས་པ་འབྲིང་གི་མཆན་ཉིད་ནི། །སྲིད་པའི་བདེ་ལས་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཤིང་། །སྒྲིག་
པའི་ལས་ལས་ལྟོག་བདག་ཉིད། །གང་ཞིག་རང་ཞི་ཙམ་དོན་གཉེར། །རླུས་བྱ་དེ་ནི་འབྲིང་ཞེས་
བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། གང་ཞིག་བསམ་པའི་བྱེད་པར་སྲིད་པའི་བདེ་བ་གང་ཡང་མ་ཆགས་པར་
དེ་ལས་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཤིང་། ལག་ལེན་གྱི་བྱེད་པར་སྒྲིག་པའི་ལས་གང་ཡང་མི་བྱ་བར་དེ་
ལས་ལྟོག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་ལ། འདུན་པའི་བྱེད་པར་རང་གཅིག་བྱ་ཞི་བ་མུང་འདས་
ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་རླུས་བྱ་དེ་ནི་འབྲིང་གི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །ཆུང་འབྲིང་དང་ཐུན་
མོང་བའི་ལམ་རྣམས་ནི་ཆེན་པོའི་རྒྱར་མེད་མི་རུང་བས། སྟོན་དུ་དེ་དག་ལ་སྟོ་སྦྲངས་ཏེ་སྟོང་བ་
ཐོན་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་སོ། །

༦ གསུམ་པ་ཆེན་པོའི་མཆན་ཉིད་ནི། རང་རྒྱད་གཏོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས། །གང་
ཞིག་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཀྱུན། །ཡང་དག་ཟད་པར་ཀྱན་ནས་འདོད། །རླུས་བྱ་དེ་ནི་མཆོག་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ། རླུས་བྱ་གང་ཞིག་རང་རྒྱད་གཏོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་མི་བཟོད་
པས་རྒྱེན་བྱས་ནས་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་གང་ཡིན་ཀྱུན་ཡང་དག་པ་སྟེ་གཏན་ཟད་པར་འདོད་
པའི་རླུས་བྱ་དེ་ནི་མཆོག་གས་ཆེན་པོའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །མདོར་ན་རང་ཉམས་
ལ་དབགས་ནས་གཞན་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་མནར་བ་ལ་ཤས་མི་བཟོད་པའི་སྦྱིང་རྩིས་ཀྱན་ནས་
བསྐྱངས་ཏེ་རྫོགས་བྱང་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི། ཆེན་པོའི་མཆན་ཉིད་དོ། །

༥ གསུམ་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་
 དང་། དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་། འདོད་པར་གྱུར་
 པ་དེ་དག་ལ། །སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡི། །ཡང་དག་ཐབས་ནི་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་པ་
 ཟེ། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་འཆང་བྱ་བར་འདོད་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་
 ལ་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་གང་བསྟན་པའི་ཡང་དག་ཐབས་ནི་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་ཏེ། རྫོགས་བྱང་
 ཐོབ་པར་འདོད་པ་དག་ལ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་པའོ། །སྒྲ་
 མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཞེས་པས་ནི། གཅིག་ཏུ་ཆོས་ཁྲུངས་བཙུན་པར་བསྟན་པ་དང་། གཉིས་
 སུ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་ལ་རག་ལས་པར་བསྟན་པའང་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ། སྐྱོད་པ་ཆོགས་གཉིས་
 ལ་བསྐྱབ་པ། དེ་དག་གི་ཞར་ལ་བྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྟོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཡན་
 ལག་དང་བཅས་པ་དང་། འབྲུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་འཕྲོས་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྐྱོར་
 དངོས་མཐུག་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། རྫོགས་སངས་གྲིས་སྐྱ་ལ་སོགས་དང་། །མཆོད་རྟེན་དམ་
 ཆོས་མངོན་ཕྱོགས་ནས། །མེ་རྟོག་བདུག་སྟོས་དངོས་པོ་དག་། ཅི་འབྱོར་བ་ཡིས་མཆོད་པར་
 བྱ། །ཀྱན་བཟང་སྐྱོད་ལས་གསུངས་པ་ཡི། །མཆོད་པ་རྣམ་པ་བདུན་དག་ཀྱང་། །ཞེས་པ་ཟེ།
 སྐྱོར་བའི་སྐབས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། རྟེགས་མཐོན་པོའི་སྟེང་དུ་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གྲིས་
 འབྱར་གྱི་སྐྱ་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མཆོད་རྟེན་དང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྟེགས་བམ་སོགས་
 མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་བྱས་ནས་ཏེ་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་སུ་བཅུག་ལ། དེ་དག་གི་མདུན་དུ་མེ་
 རྟོག་དང་བདུག་སྟོས་སོགས་ཀྱི་མཆོད་པའི་དངོས་པོ་གཙང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་དག་ཅི་འབྱོར་
 བ་སྟེ་ཅི་བདོག་པ་ཡིས་མཆོད་པར་བྱ་ལ། ཀྱན་བཟང་སྐྱོད་པ་ལས་གསུངས་པའི་མཆོད་པ་རྣམ་
 པ་བདུན་པོ་དག་གིས་ཀྱང་མཆོད་པར་བྱའོ། །བདུན་ནི། བྲག་འཆལ་བ་དང་མཆོད་ཅིང་བཤགས་

པ་དང་། །རྩེ་སྤྱི་ཡི་རང་བསྐྱལ་ཞིང་གསོལ་བ་ཡི། །དགེ་བ་ཅུང་ཟང་བདག་གིས་ཅི་བསགས་
པ། །ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་བཟློའོ། །ཞེས་བ་ལྟར་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་པའོ། །

༥ གཉིས་པ་ལ། རྒྱལ་སྤྱི་འགོ་བ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་
སྣོང་པོའི་མཐར་ཐུག་པར། །མི་ལྡོག་པ་ཡི་སེམས་དག་གིས། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་རབ་
དད་ཅིང་། །ལུས་མའི་ལྟ་ང་སར་བཅུགས་ནས། །ཐལ་མོ་སྦྱར་བར་བྱས་ནས་ནི། །དང་པོ་རྒྱལ་ས་
འགོ་ལན་གསུམ་བྱ། །ཞེས་བ་སྟེ། རྒྱལ་ས་ལུལ་རྣམས་ལེགས་པར་གསལ་བཏབ་ལ། དུས་དེང་
ནས་བཟུང་སྟེ་རི་སྒོན་བྱང་ཆུབ་སྣོང་པོའི་མཐར་ཐུག་གི་བར་དུ་རྒྱལ་ས་སྤྱི་བཟུང་བ་ལས་ཕྱིར་མི་
ལྡོག་སྣམ་པའི་སེམས་དག་གིས་ལུལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་རབ་ཏུ་དད་ཅིང་།
ལུས་ཀྱི་སྦྱོང་ལམ་ཡང་ལུས་མོ་གཡས་པའི་ལྟ་ང་ས་ལ་བཅུགས། ལག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་
དང་བཅས་ཆོ་གའི་ཆོག་རིས་རི་ལྟ་བར་དང་པོ་རྒྱལ་ས་སྤྱི་བ་ཡན་གསུམ་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །བྱམས་པའི་སེམས་ནི་སྟོན་འགོ་
བས། །ངན་སོང་གསུམ་དང་སྦྱེ་སོགས་དང་། །འཆི་འཕོ་སོགས་ཀྱིས་སྤྱུག་བསྐྱལ་བའི། །འགོ་
བ་མ་ལུས་ལ་བལྟས་ཏེ། །སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱིས་ནི་སྤྱུག་བསྐྱལ་བ། །སྤྱུག་བསྐྱལ་སྤྱུག་བསྐྱལ་རྒྱ་
མཆོན་ལས། །འགོ་བ་ཐར་བར་འདོད་པ་ཡིས། །ལྡོག་པ་མེད་པར་དམ་བཅའ་བའི། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ། །ཞེས་བ་སྟེ། རྒྱལ་ས་སྤྱི་སོང་བ་དེ་ནས་མར་ཤེས་པ་དང་འཛིན་འཛིན་
པ་དང་འཛིན་གཞོ་བ་གསུམ་གྱི་སྟོན་སྤྱི་ལྟར་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བྱམས་པའི་
སེམས་ནི་སྟོན་དུ་འགོ་བས་ཏེ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། །སྣོང་རྩེས་བསྐྱོམས་ལ། །དེའི་ཚུལ་ཡང་
དམིགས་བྱ་ཆ་གང་སོགས་ཀྱིས་སྤྱུག་བསྐྱལ་བའི་ངན་སོང་གསུམ་དང་། །སྦྱེ་ཆ་སོགས་ཀྱིས་
སྤྱུག་བསྐྱལ་བའི་མི་རྣམས་དང་། །འཆི་འཕོ་སོགས་ཀྱིས་སྤྱུག་བསྐྱལ་བའི་ལྟ་རྣམས་ཏེ་མདོར་
ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ་ལ་བལྟས་ནས་ཏེ་ལེགས་པར་དམིགས་ནས། །རྣམ་པ་

འདི་སྐྱུལ་དུ་བསམས་ཏེ། མ་ཀུན་དེ་རྣམས་ལ་ལ་ལི་ཆོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་
བ་དང་། ལ་ལ་ལི་འགྱུར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་བ་དང་། ལ་ལ་ལི་འདུ་བྱེད་སྤྲུག་
བསྐྱེད་ཀྱིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་བར་འདུག་པས་སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་དག་གི་རྒྱ་མཆན་ཏེ་བག་ཆགས་དང་
བཅས་པ་ལས་འགྲོ་བ་དེ་རྣམས་ཐར་པར་འདོད་པ་ཡིས་རྒྱད་བསྐྱེད་ནས། བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཆས་པ་
ལས་ཕྱིར་སྒྲོག་པ་མེད་པར་དཔེ་བཅའ་བའི་སྒྲོན་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་
བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་མཐུག་གི་རིམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱན་མི་ཉམས་པར་སྐྱོང་ཚུལ། བོང་ནས་
བོང་དུ་སྒྲེལ་བ། རྣམ་ཡང་མི་བརྗེད་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱན་གནས་པའི་ཕྱིར་དུ་སེམས་
ཡང་ཡང་བསྐྱེད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་པན་ཡོན་མཐོང་ན་བྱང་ཆེ་བས་དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱོང་བྱ་
བཞོན་པ་ནས་བཤད་པ་དང་། དཔེ་བྱིན་གྱི་མདོ་ནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲོན་
པའི་སེམས་དག་ནི། །བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་སྐྱོང་བྱ་བཞོན་པ་ཡིས། །མདོ་
ལས་བྱམས་པས་རབ་ཏུ་བཤད། །དེ་ཡིས་མདོ་སྒྲོག་བཤམ་སྒྲ་མ་ལས་མཉན་ཏེ། །རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་མེད་པ། །རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དེ་གནས་རྒྱ་མཆན་
དུ། །དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱམས་པ་དང་
སྐྱོང་རྗེའི་ཅ་བ་ཅན་གྱི་སྒྲོན་སེམས་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐྱོང་བྱ་
བཞོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ལས་འཕགས་པ་བྱམས་པས་གཞོན་ལུ་ཞོར་བཟང་ལ་རབ་ཏུ་བཤད་
དེ། རི་སྐད་དུ། རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་
བོན་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དཔེ་ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་བུ་གི་སྒྲོན་སེམས་རྒྱས་པར་གསུངས་
པས་སོ། །དེས་ན་དེའི་མདོ་རང་གིས་སྒྲོག་བཤམ། ཡང་ན་སྒྲ་མ་ལས་མཉན་ཏེ་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་མེད་པ་རྣམས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ། སེམས་དེ་ཡི་རྒྱན་

མི་ཉམས་ཤིང་གནས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྟེ་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དཔལ་བྱིན་གྱིས་ཁྱེད་དག་ལས། །དེ་ཡི་བསོད་ནམས་རབ་བསྟན་པ། །གང་ཆེ་ཆེགས་བཅད་གསུམ་ཅམ་དུ། །མདོར་བསྡུས་པས་ནི་འདིར་བྲི་བ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་གཞུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་བཀའ་སྟེ། །དེ་ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་འགྱུར། །གང་གྲུའི་བྱེ་མའི་གངས་སྟེང་གི། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ནམས་མི་གང་གིས། །རིན་ཆེན་དག་གིས་ཀུན་བཀའ་སྟེ། །འཛིག་རྟེན་མགོན་ལ་ལྷུལ་བ་བས། །གང་གིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བགྱིས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བདུད་ན། །མཚན་པ་འདི་ནི་བྱང་པར་འཕགས། །དེ་ལ་མཐའ་ནི་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེར་མ་ཟད་བྲིམ་བདག་དཔལ་བྱིན་གྱིས་ཁྱེད་པའི་མདོ་དག་ལས་ཀྱང་། །སེམས་བསྐྱེད་པ་དེའི་བསོད་ནམས་རྒྱས་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ལས། །གང་ཆེ་ཆེགས་བཅད་གསུམ་ཅམ་ཞིག་མདོར་བསྡུས་པས་ཏེ་མདོར་བསྡུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྲི་བར་བྱ་སྟེ། །དེ་ཉིད་ལས། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གལ་ཏེ་གཞུགས་ཅན་དུ་གྱུར་ཆེས་ན་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་ཁྱོན་ནི་ཀུན་ཡོངས་སུ་བཀའ་བར་མ་ཟད། །ད་དུང་ཕན་ཡོན་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་དེ་བས་ཀྱང་ལྷག་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་གང་གྲུའི་སྦྱང་གི་བྱེ་མའི་གངས་དེ་སྟེང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནམས་མི་གང་ཞིག་གིས་གསེར་སོགས་རིན་ཆེན་དག་གིས་ཀུན་ནས་བཀའ་སྟེ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་མགོན་པོ་སངས་རྒྱས་ནམས་ལ་ལྷུལ་བ་བས་ཀྱང་། །མི་གཞན་གང་ཞིག་གིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་བགྱིས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་མཚན་གྱི་སེམས་བདུད་པ་སྟེ་སེམས་བསྐྱེད་ན། །མཚན་པའམ་བསོད་ནམས་འདི་ནི་བྱང་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། །ཅིའི་བྱིར་ན་བསོད་ནམས་དེ་ལ་མཐའ་ནི་མ་མཆིས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། །བྱང་ཆུབ་སྟོན་པའི་སེམས་དག་བསྐྱེད་ནས་ནི། །འབད་པ་མང་པོས་ཀུན་ཏུ་སྟེལ་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་

བ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྒྲོན་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ནི་འགལ་ཆེན་ཕྱི་སྒྲིབ་སྒྲོང་བ་དང་།
མཐུན་ཆེན་ཆོག་མཆོག་བསམས་བ་དང་། ཉེར་ལེན་དཔེ་གས་རྣམ་སྒྲོང་བ་ལ་སོགས་ཏེ་འབད་བ་
མང་པོས་ཀུན་ཏུ་སྤེལ་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། ས་ལམ་གྱི་ཉོག་མཆོག་བ་གོང་དུ་འཕེལ་
བ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱོད་བ་ལ་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞིང་ནི་མཆོམས་སྒྲོར་བའི་ཆོག་པར་དོ། །

གསུམ་བ་ནི། འདི་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་འང་བློན་དོན་དུ། །རི་སྐད་བཤད་པའི་བསྐྱབ་
བའང་ཡོངས་སུ་བསྐྱང་། །ཞེས་བ་སྟེ། སྒྲོན་སེམས་འདི་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་འང་མི་བརྗེད་ཅིང་།
བློན་པའི་དོན་དུ་འོད་སྐྱེད་ཀྱིས་ཁྱེས་པའི་མདོ་ལས་རི་སྐད་བཤད་པའི་ནག་ཆོས་བཞི་སྒྲོང་
ཞིང་དཀར་ཆོས་བཞི་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱབ་བའང་ཡོངས་སུ་བསྐྱང་བར་བགྱིའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་
ལ་ནག་ཆོས་བཞི་ནི། མཁན་སྒྲོབ་སོགས་རྩལ་གྱིས་དབུ་བསྐྱོར་༡ བ། གཞན་དགེ་བ་བྱེད་པ་
ལ་འགྱོད་བ་བསྐྱེད་དུ་བཅུག་༢ བ། བྱང་སེམས་གཞན་ལ་ཞེ་སྤང་གིས་མི་སྦྱོར་བར་སྦྱ་༣ བ།
སྦྱག་བསམ་མ་ཡིན་པའི་གཡོ་སྦྱ་བྱེད་༤ བའོ། །དཀར་ཆོས་བཞི་ནི། ཤེས་བཞིན་གྱི་རྩལ་སྒྲོང་
༡ བ། གཞན་ཐེག་ཆེན་ལ་སྒྲོར་༢ བ། ཀུན་ལ་སྒྲོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་༣ བ། གཡོ་མེད་པར་
བྱང་པོར་གནས་༤ བའོ། །གོ་རིམ་འདི་ནི་སྤང་བྱ་ནག་ཆོས་བཞིའི་གོ་རིམ་དང་བསྐྱེད་ནས་ཡིན་
གྱི། མདོའི་གོ་རིམ་མིན་ནོ། །འོ་ན་ནག་ཆོས་གཉིས་བ་དང་དཀར་ཆོས་གཉིས་བ་སྤང་གཉིན་
དུ་རི་ལྟར་འབྲེལ་སྦྱུང་ན། གང་ཞིག་བདེ་བའི་མཐར་ཐུག་ཐེག་ཆེན་ལ་སྒྲོར་འདོད་ཡོད་ན། དེ་
ཉིད་འགྱོད་པའི་སྦྱག་བསྐྱེད་ཅན་ལ་བསམ་བཞིན་སྒྲོར་བ་མི་སྤིད་པས་ཏེ། ལམ་རིམ་ཆེན་པོའི་
དགོངས་པའོ། །

གཉིས་བ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་ལ་གསུམ། འཇུག་སྒྲོམ་
སྤང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན། གང་གིས་ལེན་པའི་ཉེན། རི་ལྟར་ལེན་པའི་ཆོག་པའོ། །དང་པོ་
ནི། འཇུག་སེམས་བདག་ཉིད་སྒྲོམ་པ་མ་གཏོགས་པར། །ཡང་དག་སྒྲོན་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་

མ་ཡིན། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲིམ་པ་སྤེལ་འདོད་པས། །དེ་ཕྱིར་འབད་པས་འདི་ནི་ངེས་
པར་གླང་། །ཞེས་པ་སྟེ། །འཇུག་པའི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པའི་སྒྲིམ་པ་བཟུང་བས་མ་
གཏོགས་པ་ཐབས་གཞན་གྱིས་ཡང་དག་སྟོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་མཐའ་མེད་ཏུ་འཕེལ་བར་
འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པས། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲིམ་པའི་མིང་ཅན་སྟོན་སེམས་མཐའ་མེད་ཏུ་
སྤེལ་བར་འདོད་པས། །རྒྱ་མཚན་སྣ་མ་དེའི་ཕྱིར་འབད་བ་ཆེན་པོས་འཇུག་སྒྲིམ་འདི་ནི་ངེས་པར་
ཏུ་གླང་དགོས་ཏེ། །སྤྲོད་པོ་ངེས་པར་བསྟུ་བ་ལས། །སྟག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པས། །འཇུག་
པའི་སེམས་ནི་བསྐྱེད་བྱ་བས། །སྤར་གྱི་སྟོན་པའི་སེམས་དེ་ཉིད། །རྒྱ་ཆེར་རབ་ཏུ་འཕེལ་བར་
འགྱུར། །ཞེས་དང་། །སྟོད་འཇུག་ལས། །གང་ནས་བཟུང་སྟེ་སེམས་ཅན་ཁམས། །མཐའ་ཡས་
རབ་ཏུ་སྟོལ་བའི་ཕྱིར། །མི་སྟོག་པ་ཡི་སེམས་ཀྱིས་སྟུ། །སེམས་དེ་ཡང་དག་གླང་གྱུར་པ། །དེ་
ནས་བཟུང་སྟེ་གཉིད་ལོག་གམ། །བག་མེད་གྱུར་གྱང་བསོད་ནམས་བྱགས། །རྒྱུ་མི་ཆད་པར་
ཏུ་མ་ཞིག །ནམ་མཁའ་མཉམ་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སྟོན་འཇུག་གི་
བྱང་པར་དང་ཐོབ་པའི་ས་མཚམས་སོགས་ནི་གཞན་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། །སོ་སོ་ཐར་པ་ངེས་བདུན་གྱི། །རྟག་ཏུ་སྒྲིམ་གཞན་ལྡན་པ་ལ། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིམ་པ་ཡི། །སྐལ་བ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ཏུ་མིན། །ཞེས་པ་སྟེ། །དགེ་བསྟེན་པ་
མ་གཉིས། །དགེ་ཚུལ་པ་མ་གཉིས། །དགེ་སྟོབ་མ། །དགེ་སྟོང་པ་མ་གཉིས་ཏེ། །སོ་སོ་ཐར་པ་ངེས་
བདུན་གྱི་སྒྲིམ་པ་དངོས་སམ་ཆ་མཐུན་ཅམ་རྟག་ཏུ་ལྡན་པ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་འཕོག་
པའི་སྐལ་བ་ཡོད་ཀྱི། །གཞན་ཏུ་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་ཏེ་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་མིན། །ཞེས་པའོ། །སྒྲིམ་
གཞན་ཞེས་པ་ནི་བྱང་སྒྲིམ་ལས་གཞན་པའི་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེའི་
རྟེན་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་དགོས་སམ་མི་དགོས་ཇི་ལྟར་སྟུམ་ན། །དངོས་གནས་པ་མི་དགོས་
གྱང་། །ལུས་དག་གི་མི་དགེ་བ་བསྐྱམས་པའི་སྟོང་སེམས་ཐུན་མོང་བ་ཅམ་ཞིག་ནི་ངེས་པར་

དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱང་སྒྲོལ་གྱི་ཉེན་དུ་སོ་ཐར་རིས་བདུན་གང་རུང་དགོས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་ལ་མཆོག་དམན་གྱི་བྱང་པར་རིམ་བྱ་སྒྲོལ་ན། ཆངས་སྒྲོད་དཔལ་གྱི་སྒྲོལ་པ་ནི་དེ་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། ཆངས་སྒྲོད་དེ་ནི་དགེ་སྒྲོང་པ་མའི་སྒྲོལ་པ་དག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་བཞེད་དོ། །

གསུམ་པ་རིམ་ལེན་པའི་ཆོག་ལ་གཉིས། ལྷ་མ་ཡོད་པའི་ཆོག་དང་། མེད་པའི་ཆོག་ལོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དག་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུ་གསུངས་ཆོག་ཡིས། །ཡང་དག་མཆོན་ཉིད་ལྡན་པ་ཡི། ལྷ་མ་བཟང་ལས་སྒྲོལ་པ་སྒྲང་། །སྒྲོལ་པའི་ཆོག་ལ་མཁས་དང་། །བདག་ཉིད་གང་ཞིག་སྒྲོལ་ལ་གནས། །སྒྲོལ་པ་འཕོགས་བཟོད་སྒྲིང་རྒྱུ་ལྡན། །ལྷ་མ་བཟང་པོར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། འོག་གི་སྒྲང་ཞེས་པ་བཤད་གཞིའོ། །གང་གིས་ན། བྱང་སའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེའུ་ནས་གསུངས་པའི་ཆོག་ཡིས་སོ། །གང་ལས་ན། ཡང་དག་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ལྷ་མ་བཟང་པོ་ལས་སོ། །མཆོན་ཉིད་རིམ་བྱ་ཞེ་ན། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོལ་པའི་ཆོག་ལ་མཁས་པ་དང་། །བདག་ཉིད་ལ་སྒྲོལ་པ་མེད་ན་མི་རུང་བས་གཞན་ལ་འཕོགས་སྐྱེ་གང་ཞིག་གི་སྒྲོལ་པ་དེ་ལ་གནས་པ་དང་། །སྒྲོལ་པ་འཕོགས་པ་ལ་སྐྱེ་ངལ་བཟོད་པ་དང་། །བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྒྲིང་བཅེ་བ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྐབས་འདིའི་ལྷ་མ་བཟང་པོ་མཆོན་ལྡན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བྱང་ས་ནས་གསུངས་པའི་ཆོག་རྒྱས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ་དུ་གསལ་ལོ། །

གཉིས་པ། ལྷ་མ་མེད་པའི་ཆོག་ནི་བསྐྱབ་བརྟམ་ལ་བཞེན་པ་སྟེ། དེས་ན་འདི་ལ་གཉིས། གང་ནས་བཤད་པའི་སྒྲངས་དང་། དེ་ནས་བཤད་པའི་ཆོག་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་འབད་བས་འདི་འདྲ་བའི། ལྷ་མ་བཟང་པོ་མ་རྟོག་ན། །དེ་ལས་གཞན་སྒྲོལ་ཞོད་པ་ཡི། །ཡང་དག་ཆོག་བཤད་པར་བྱ། །དེ་ལ་སྒྲོན་ཆེ་འཇམ་པའི་དཔལ། །ཨ་ཕ་རྒྱ་ཇོ་རྒྱུ་པ་ཡིས། །རིམ་

ལྟར་བྱང་ཆུབ་སྤྱུགས་བསྐྱེད་པ། །འཇལ་དཔལ་གྱི་ནི་སངས་རྒྱས་ཞིང་། །རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས་
བཤད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འདྲིར་ནི་རབ་གསལ་གྱི། །ཞེས་པ་སྟེ། བརྒྱ་ལ་འདི་འདྲ་བའི་སྒྲ་མ་
བཟང་པོ་འབད་པས་བཅའ་ཀྱང་མ་རྟེན་ན། སྒྲ་མ་ཡོད་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པའི་སྟོམ་པ་རི་
ལྟར་ནོད་པའི་ཆོ་ག་ཡང་དག་པར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟོན་གྱི་ཆེ་རྒྱུན་འཇམ་པའི་
དཔལ་ཉིད་ཨ་ཁ་རྩ་རྩ་སྟེ་རྒྱལ་པོ་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཆེ་དེས་སངས་རྒྱས་འབྲུག་
སྟེ་རྒྱལ་པོའི་སྤྱན་རླུང་བྱང་ཆུབ་དུ་སྤྱུགས་རི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་འབགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་
སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་གི་རྒྱན་ཅས་བྱ་བའི་མདོ་ལས་གང་རི་ལྟར་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐབས་
འདྲིར་ནི་རབ་དུ་གསལ་བ་གྱི་བར་བྱའོ། །བཤད་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་བ་སྤྲ་མ་ནི་སྒྲ་
མ་མེད་པའི་ཆོ་ག་སྤྱི་དང་། ཕྱི་མ་ནི་བྱེ་བྲག་མདོ་གང་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་བར་བྱ་ཞེས་དམ་
བཅས་པ་ཅམ་ཡིན་པས་སྤྱི་བྱེ་མི་སྒྲོས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒྲ་མ་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བསྐྱེད་ནས་
བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྟོབ་པར་དམ་བཅའ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མགོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་རླུང་། །རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་། །འགོ་བ་ཐམས་ཅད་མགོན་དུ་གཉེར། །དེ་དག་འཁོར་བ་
ལས་སྟོལ་ལོ། །ཞེས་པ་སྟེ། འགོ་བའི་མགོན་པོ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
ཀྱི་སྤྱན་རླུང་དུ་འདུག་པར་མོས་ནས་དགོངས་གསོལ་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ་སྟེ་སྤྱི་བྱེ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་། འགོ་བ་ཐམས་ཅད་མགོན་
དུ་གཉེར་ནས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་འཁོར་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་སྟོལ་ལོ་སྟེ་སྤྱི་བྱེ་དམ་བཅས་པ་
སྟེ། རྒྱས་པར་བྱས་ན་སྤྱུག་བདེན་གྱི་ཆུ་པོ་ལས་མ་རྒྱལ་བ་རྣམས་སྟོལ་བ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་གི་
འཆིང་བ་ལ་མ་ཐོལ་བ་རྣམས་དཔོན་པོ་དང་། བདག་ལྟས་དབྲུགས་མ་ཕྱིན་པ་རྣམས་དབྲུགས་
དབྱུང་བ་དང་། ལྷ་དན་འཁོར་བ་ལས་མ་འདས་པ་རྣམས་འདའ་བར་བཀྱའོ་ཞེས་ཡིད་ལ་དམ་

བཅའ་ཁིང་ཆོག་ཏུ་ཡང་གསོལ་བའོ། །སྒྲ་མ་ཡོད་མེད་གང་ལྟར་ཡང་འབྲུག་པའི་སྒྲུ་བ་སྒྲང་
 ཕྱིན་ཆད་ཅ་ལྟར་བཅོ་བརྒྱད་དང་ཉེས་བྱས་ཞེ་དུག་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་བསྐྱར་
 དགོས་སོ། །

༥ གཉེས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྒྲུ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྐྱབ་པ། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་
 ལ་བསྐྱབ་པ། དགོ་བ་ཆོས་སྤྱད་ལ་བསྐྱབ་པ། དེ་དག་གི་མཚུག་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞོད་
 སེམས་ཁོ་བའི་སེམས་ཉིད་དང་། །སེར་སྒྲ་དང་ནི་ཐག་དོག་ཉིད། །དང་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་
 ཚུབ་དག་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་བྱའོ། །ཆངས་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱད་བྱ་ཞིང་། །སྤྲིག་དང་འདོད་པ་སྤང་
 བར་བྱ། །ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྲུ་བ་ལ་དགའ་བས། །སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱ། །ཞེས་པ་
 སྟེ། གཞོད་སེམས་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་བཞི་པོ་དེ་དག་དུས་དང་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་
 སྤྱོད་བྱང་ཚུབ་དག་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་ཡིད་ལ་མི་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་ཆངས་སྤྱོད་
 སྤངས་ནས་ཆངས་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པར་བྱ་ཞིང་། གཞན་གྱི་རྒྱས་རྒྱ་བ་སོགས་སྤྲིག་པའི་ལས་
 དང་། དེ་དག་གི་རྒྱར་རྒྱར་པའི་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་སོགས་ཀྱང་སྤང་བར་བྱ་ལ། མདོར་ན་
 ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲུ་བ་སྟེ་སྒྲུ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བས་སངས་རྒྱས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་པའོ། །

གཉེས་པ་ནི། བདག་ཉིད་ལྟར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ནི། །བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་མི་སྤོ་
 ཞིང་། །སེམས་ཅན་གཅིག་གི་རྒྱ་ཡིས་ནི། །བྱི་མའི་སྤྱ་མཐར་གནས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ།
 ལ་ལ་དུས་རིང་བས་སྤྱོད་ལུག་ནས་བྱང་ཚུབ་ལྟར་དུ་ཆོལ་བའི་སྐྱད་བྱས་པའང་ཡོད་མོད་ཀྱི།
 བདག་ཉིད་ནི་ལྟར་བའི་ཚུལ་གྱིས་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་མི་སྤོ་ཞིང་། དེ་ལས་ཕྱོག་སྟེ་སེམས་ཅན་
 གཅིག་ཅུང་ཞིག་གི་རྒྱ་ཡིས་ཉེ་ཆེད་དུའང་བྱི་མའི་སྤྱ་མཐར་སྤྱག་གི་བར་དུ་གནས་ནས་དེའི་
 དོན་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཚད་མེད་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པའི། །ཞིང་དག་རྣམ་པར་སྤྱང་བར་
བྱ། །མིང་ནས་བཟུང་བ་བྱས་པ་དང་། །སྟོགས་བཅུ་དག་ཏུ་རྣམ་པར་གནས། །ཞེས་པ་སྟེ། ཚད་
བཟུང་དུ་མེད་ཅིང་། བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་གི་ཉེས་སྟོན་ངམ་གྲོག་
དང་གྲོ་མོ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་སྤྱང་བར་བྱ་ཞིང་། ཀུན་གྱིས་བདག་གི་མིང་ནས་བཟུང་བ་
བྱས་པ་དང་། མིང་སོས་པ་ཅམ་གྱིས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་ཏེ་མདོར་ན་མཐོང་སོས་དྲན་
རེག་གི་སྟེ་སོ་མཐའ་དག་ལ་པན་གདགས་པའི་སྤྲད་དུ་སྟོགས་བཅུ་པོ་དག་ཏུ་བདག་རྣམ་པར་
གནས་པར་བྱའོ་ཞེས་གཡར་དམ་བཅས་པའོ། །

བཞི་པ་ནི། བདག་གིས་ལུས་དང་དག་གི་ལས། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་དག་པར་བྱ། །ཡིད་
ཀྱི་ལས་ཀྱང་དག་བྱ་སྟེ། །མི་དགའི་ལས་རྣམས་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། བདག་གིས་དེད་ཕྱིན་
ཆད་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་དག་གི་ལས་གང་བྱས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ཉེས་པས་མ་གོས་
པའི་ཚུལ་གྱིས་དག་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཀྱང་དག་པར་བྱ་ལ། མདོར་ན་
སྟོ་གསུམ་གྱི་མི་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་ནི་དེད་ཕྱིན་ཆད་སྟོག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་བྱའོ། །ཞེས་
པའོ། །སྤྱི་མ་མེད་པར་འདུག་སྟོམ་མདོར་བསྡུས་ལེན་ཚུལ་ནི། ཚོགས་ཀྱི་ཞིང་གསལ་བཏབ་
ནས་ཡན་ལག་བདུན་པ་མདོར་བསྡུས་སུལ་ལ། དེ་ནས་ལག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྤྱར་ཏེ་ཆོག་འདི་
སྤྲད་དུ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ།
བཙུན་ལྷན་འདས་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་སྟོན་གྱི་དུས་ཀྱི་ཉོགས་པ་བརྗོད་པ་ལས། སྟོན་
པ་དང་ལྷན་པས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་པར་
བགྱེདོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དོ། །

༥ གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྟོན་པ་ལ་སྟོབ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ལུན་མོང་བ་པར་
ཕྱིན་ཐེག་པ་ལ་སྟོབ་ཚུལ་དང་། ལུན་མོང་མིན་པ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སྟོབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་

ལ་གསུམ། ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ལྷག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 བསྐྱབ་པ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་ལུས་དག་སེམས་ནི་ནམ་དག་རྒྱ། །འཇུག་པའི་
 སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྒྲོམ་གནས་པས། །ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་ལེགས་བསྐྱབས་
 བ། །ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་གྲུས་ཆེར་འགྱུར། །དེ་བས་ནམ་དག་རྫོགས་བྱང་
 ལུག། །སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོམ་དག་ནི། །འབད་པར་བྱས་པས་རྫོགས་བྱང་ལུག། །ཚོགས་
 ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་བ་སྟེ། འོ་ན་རང་གི་ལུས་དག་སེམས་ནི་ནམ་པར་དགྲ་
 པའི་རྒྱུ་གང་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འཇུག་པའི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོམ་
 པ་ལ་གནས་པས་གཞིར་བཟུང་། གང་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་ནམ་
 པ་གསུམ་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱབས་ན། དེས་རྒྱུན་བྱས་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་
 མོས་པ་དང་གྲུས་པ་ཆེར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་འགྱུར་བས་ནམ་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ལུག་ཏུ་ཞུགས་
 པའི་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོམ་བ་སྟེ་བསྐྱབ་བྱ་དགྲ་ལ་ནི་འབད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་བྱས་
 པས་རྫོགས་པའི་བྱང་ལུག་ཀྱི་ཚོགས་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཏེ། སྒྲོམ་པའི་
 སྒྲོམ་བ་ཞེས་སྒྲོམ་བ་སྟེ་ཕྱི་གཉིས་བྱུང་པའི་སྟེ་མ་འཇུག་སྒྲོམ་དངོས་དང་ཕྱི་མ་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་
 ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལ་བྱའོ། །

༥ གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མངོན་ཤེས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། དེ་ནི་གནས་ལ་རག་ལས་
 པ། ཞི་གནས་རི་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་མེད་པར་མངོན་ཤེས་མི་
 འགྱུབ། དེ་མེད་ན་བདག་གཞན་གྱི་དོན་མི་འགྱུབ་པོ་ཞེས་སྟོན་བ་ནི། བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་
 རང་བཞིན་གྱི། །ཚོགས་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡི། །རྒྱ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དག །མངོན་
 ཤེས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དུ་བཞེད། །རི་ལྟར་འདབ་གཤོག་མ་རྒྱས་པའི། །བྱ་ནི་མཁའ་ལ་འཕུར་མི་
 ལུས། །དེ་བཞིན་མངོན་ཤེས་སྟོབས་བྲལ་བས། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ལུས་པ་མིན། །མངོན་

ཤེས་ལྡན་པས་ཉིན་མཆན་གྱི། །བསོད་ནམས་དག་ནི་གང་ཡིན་དེ། །མངོན་ཤེས་དག་དང་
བལ་གྱུར་ལ། །སྐྱེ་བ་བརྒྱར་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །སྤྱར་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆོགས། །ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པར་འདོད་གྱུར་པ། །དེས་ནི་འབད་བྱས་མངོན་ཤེས་དག །འབྱུང་པར་འགྱུར་གྱི་ལེ་
ལོས་མིན། །ཞེས་པ་སྟེ། ཐབས་ཤེས་གཉིས་སམ་ཆོགས་གཉིས་རྫོགས་པའི་རྒྱ་ནི་མངོན་ཤེས་
བསྐྱེད་པ་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དག་བཞེད་ལ། རི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་འདབ་གཤོག་མ་
རྒྱས་པའི་བྱ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་མི་རུས་པ་བཞིན་དུ་མངོན་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་དང་བལ་བས་
གཞན་དོན་བྱེད་མི་རུས་པར་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པར་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་བྱང་
སེམས་ཡིན་པར་མཉམ་པོ་ལ་མངོན་ཤེས་ལྡན་པས་ཉིན་མཆན་གཅིག་ཅུ་གྱི་བསོད་ནམས་
དང་ཡེ་ཤེས་དག་ནི་གང་ཡིན་པ་དེ་མངོན་ཤེས་དག་དང་བལ་བར་གྱུར་པ་ལ་སྐྱེ་བ་བརྒྱར་ཡང་
ཡོད་པ་མིན་པས། སྤྱར་བ་ཉིད་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདོད་
པར་གྱུར་པ་དེས་ནི་མངོན་ཤེས་ཅིས་ཀྱང་བསྐྱབ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་འབད་པ་བྱུགས་བྱག་སོ་
བྱས་པས་མངོན་ཤེས་དག་འབྱུང་པར་འགྱུར་གྱི་ལེ་ལོས་ནི་མིན་པས། ཅོལ་བའི་སྟོབས་བསྐྱེད་
པར་བྱའོ། །མངོན་ཤེས་བྱུག་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དོན་རི་ལྟར་སྤྱབ་ཚུལ་ནི། རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཡུལ་
ཤེས་པས་གདུལ་བྱ་གང་ན་ཡོད་པ་དེར་བསྐྱོད། གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པས་ཁམས་དང་མོས་
པ་སོགས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྫོགས། ལྷའི་ན་བའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་སྐྱད་རིགས་མི་
འདྲ་བ་མཐའ་དག་པ་ལེགས་པར་ཤེས། སྟོན་གནས་རྗེས་བྲན་གྱིས་སྟོན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་
རི་ལྟར་གྱུར་པ་རྫོགས། ལྷའི་མིག་གིས་བྱི་མར་རི་ལྟར་འགྱུར་བར་ཤེས། ཟག་བྲད་གྱིས་སྤངས་
རྫོགས་ཀྱི་ཆད་ཤེས་པ་སོགས་ཏེ། བྱུགས་ཅུ་མོ། །

༥ གཉིས་པ་ནི། ཞི་གནས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར། ཁའོན་ཤེས་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་
ལ། །དེ་མྱིང་ཞི་གནས་བསྐྱུབ་པའི་མྱིང་། །ཡང་ནས་ཡང་དུ་འབད་བར་བྱ། ཞི་གནས་ཡན་

ལག་རྒྱུ་ཉམས་པས། རབ་རྒྱ་འབད་དེ་བསྐྱོམས་བྱས་ཀྱང་། ལོ་ནི་སྒྲིག་སྒྲུབ་དག་གིས་
 ཀྱང་། ཉིང་འཛིན་འབྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཉིང་ཕྱིར་ཉིང་འཛིན་ཆོག་མེད་ལས། གསུངས་
 པའི་ཡན་ལག་ལ་ལེགས་གནས། དམིགས་པ་གང་རུང་གཅིག་དག་ལ། ཡིད་ནི་དག་
 ལ་གཞག་པར་བྱ། རྒྱལ་འབྱོར་ཞི་གནས་བྱུང་གྱུར་ན། མངོན་ཤེས་དག་ཀྱང་འབྲུབ་པར་
 འགྱུར། ཞེས་པ་སྟེ། ཞི་གནས་མེད་པར་མངོན་ཤེས་མི་འབྱུང་བས་དེ་བསྐྱུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡང་
 རྒྱལ་ཡང་དུ་འབད་པར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་ཞི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་གམ་ཆོག་མེད་དགོས་ཏེ།
 གང་གི་ཕྱིར་ན་ཞི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱུ་ཉམས་པར་གྱུར་པས་རབ་རྒྱ་འབད་དེ་བསྐྱོམ་ལོ་
 བྱས་ཀྱང་། ལོ་གངས་སྒྲིག་སྒྲུབ་དག་གིས་ཀྱང་ཉིང་འཛིན་དེ་འབྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བས་སོ། རྒྱ་
 མཚན་དེའི་ཕྱིར་ཉིང་འཛིན་ཆོག་ཀྱི་ལུ་ལས་གང་གསུངས་པའི་ཡན་ལག་རྒྱུ་ཉམས་ལ་ལེགས་
 པར་གནས་ནས་མངོན་ཤེས་གསུངས་པའི་དམིགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་དག་ལ་དམིགས་
 ཏེ་ཡིད་གཞན་དུ་མི་གཡང་བར་དག་པའི་ངང་ལ་གཞག་པར་བྱའོ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱལ་
 འབྱོར་པ་གང་གིས་ཞི་གནས་བྱུང་པར་གྱུར་ན་དེས་མངོན་ཤེས་དང་ལྷག་མཐོང་དག་ཀྱང་
 འབྲུབ་པར་འགྱུར་བས་ཞི་གནས་གལ་ཆེའོ། དེ་ན་ཞི་གནས་སྐྱབ་ཚུལ་མངོན་བསྐྱུས་ན་གཉིས་
 ཏེ། ཆོག་མེད་བསྐྱེད་པ་དང་། དངོས་བསྐྱོམ་པའོ། དང་པོ་ནི། རི་སྐད་དུ། ཆོག་མེད་ཚུལ་མང་
 དུ་མཆིས་ན་ཡང་། གཞི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱུ་ཉམས་པར་དག་པའི་ངོས། རྟོན་བྱ་བ་ཉུང་བ་ལྟར་བྲུངས་
 རྒྱུ། ཆོས་འཕགས་རིགས་བཞི་ལ་གནས་ན་ཆང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ཡང་རི་སྐད་དུ། ཉིང་འཛིན་སྐྱབ་པའི་གདམས་ངག་ཀྱང་། གཞི་གསེར་ཉེས་པ་
 ལྟ་པོ་བསལ་དགོས་ཕྱིར། དེ་སྒྲིང་བའི་གཉིས་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད། བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་ནང་དུ་འདུའོ་
 ལྷ། ཞེས་སོ། དེ་ལ་ཉེས་པ་ལྟ་ནི། ཉིང་འཛིན་བསྐྱུབ་པར་མི་སྒྲིབ་པའི་ལེ་༡ ལོ། ཉིང་འཛིན་གྱི་
 དམིགས་པ་མི་དྲན་པའི་བརྗེད་པ་༢ ངས། སེམས་ཀྱི་འཕང་ཏ་ཅང་དམའ་བའི་བྱིང་བ་དང་ཏ་ཅང་

མཐོ་བའི་ཁྱོད་༣ པ། བྱིང་ཁྱོད་བྱུང་ཆེ་གཉེན་པོ་འདུ་མི་བྱེད་༤ པ། བྱིང་ཁྱོད་ཞི་ཆེ་གཉེན་པོ་
འདུ་བྱེད་པའོ། །འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ནི། ཉིང་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཛོང་བའི་དད་༡ པ། ཉིང་རེ་འཛིན་
སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་འདུན་༢ པ། ཉིང་རེ་འཛིན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་བཙོན་༣ འབྲུས། ཉིང་འཛིན་
བསྐྱབས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེན་༤ སྦྱངས། ཉིང་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་མི་བརྟེན་པའི་བྲན་༥ པ།
དམིགས་པ་བརྟེན་མི་བརྟེན་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་བཞིན། བྱིང་ཁྱོད་བྱུང་ཆེ་གཉེན་པོ་འདུ་
བྱེད་པའི་སེམས་༦ པ། བྱིང་ཁྱོད་ཞི་ཆེ་གཉེན་པོ་འདུ་མི་བྱེད་པའི་བཏང་༧ སྟོམས་སོ། །འོ་ན་
སྤྲ་བྱི་སྤང་གཉེན་དུ་རྩི་ལྟར་འབྲེལ་སྟུང་ན། དང་པོ་བཞི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་སྟེ། གཉེན་པོ་དངོས་
བཙོན་འབྲུས། བཙོན་འབྲུས་གྱི་གནས་འདུན་པ། འདུན་པའི་རྒྱ་དད་པ། བཙོན་འབྲུས་གྱི་འབྲས་
བྱ་ཤིན་སྦྱངས་ཏེ། དབྱས་མཐའ་ལས། གནས་དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང་། །རྒྱ་དད་འབྲས་བྱ་
ཉིད་དུའོ། །ཞེས་སོ། །བྱི་མ་བཞི་ནི་རིམ་བཞིན་བརྟེན་ངས་སོགས་བཞིའི་གཉེན་པོ་སྟེ། ཤེས་
སྤོའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཞི་གནས་གྱི་རྒྱུའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཆང་བར་བྱས། བྲན་པས་སྤྲ་སྤྲ་སྤྲ་བུའི་
དམིགས་པ་གཅིག་ལ་སེམས་བཟུང་། ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱིང་ཁྱོད་བྱུང་མ་བྱུང་སྟེ། སེམས་པས་
བྱིང་ཁྱོད་བྱུང་བ་ན་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་ནས་སྤོང་། བཏང་སྟོམས་གྱིས་བྱིང་ཁྱོད་ཞི་ཆེ་གཉེན་པོ་
འདུ་མི་བྱེད་པར་ཅི་བདེར་འཛོག་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ་དགོས་སོ། །

༥ གསུམ་པ་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པར་སྟོབ་ཚུལ་ལ་བདུན། ཤེས་རབ་དགོས་པའི་རྒྱ་
༡ མཚན། དེ་ཐབས་དང་འབྲེལ་བར་བྱ་དགོས་༢ པ། ཐབས་ཤེས་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པར་དམ་
བཅའ་༣ པ། ཐབས་ངོས་བཟུང་༤ པ། དེ་དགོས་པའི་རྒྱ་༥ མཚན། ཤེས་རབ་ངོས་བཟུང་
༦ པ། དེ་དབྱེད་འཛོག་གི་སྟོན་སྟོང་༧ ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་སྦྱར་
དང་། །བྲལ་བས་སྐྱབ་པ་ཟད་མི་འགྱུར། །དེ་བྱིར་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ཡི། །སྐྱབ་པ་མ་ལུས་སྤང་
བའི་བྱིར། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་རྣལ་འབྱོར། །ཐབས་དང་བཅས་པ་བསྟོམ་པར་བྱ། །ཞེས་

བ་སྟེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོལ་བ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་དང་བྲལ་བས་ནི་སློབ་གཉིས་ཀྱི་
ས་ཐོན་གང་ཡང་ཟད་པར་བྱེད་མི་རུས་པས། ཤེས་བྱིན་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དུས་རྟག་དུ་ཐབས་དང་
བཅས་བ་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་འདིས་བྱིན་པ་ལས་དང་འདིར་བྱིན་
པ་འབྲས་བུ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། སྐབས་འདིའི་བྱིན་པ་ནི་སྤྲ་མའོ། །ཅེག་ཤོས་ནི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་
ལྷ་བ་གོམས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་བྱིན་པ་ལ་བཤད་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སས་བསྐྱས་སོ། །

༥ གཉིས་པ་ནི། ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་དང་། །ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་
དག་ནི། །གང་བྱིར་འཆིང་བ་ཞེས་གསུངས་པས། །དེ་བས་གཉིས་ཀ་སྤང་མི་བྱ། །ཞེས་པ་
སྟེ། ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ནི་འཆིང་བའོ། །ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་ནི་འཆིང་
བའོ། །ཞེས་བྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པའི་མདོར་གསུངས་པས། ཐབས་ཤེས་རེ་རེས་མི་ཆོག་གི་
གཉིས་ཀ་མི་སྟོང་བར་ཆ་མཉམ་དུ་བསྟེན་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཤེས་རབ་གང་དང་ཐབས་གང་ཞེས། །ཐེ་ཆོམ་དག་ནི་སྤང་བའི་
བྱིར། །ཐབས་རྣམས་དང་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི། །ཡང་དག་དབྱེ་བ་གསལ་བར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་
ལྟར་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ལམ་གཉིས་ཀ་བསྟོམ་དགོས་པས། ཤེས་རབ་ནི་གང་། ཐབས་ནི་གང་སྟུམ་
པའི་ཐེ་ཆོམ་དག་ནི་སྤང་བའི་བྱིར་དུ་ཐབས་རྣམས་དང་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་དབྱེ་བ་
ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་བཞིན་གསལ་བར་བྱ། ཞེས་པའོ། །

༦ བཞི་པ་ནི། ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་སྤངས་པའི། །བྱིན་པའི་པ་རོལ་བྱིན་ལ་
སོགས། །དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དག །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཐབས་སུ་བཤད། །ཅེས་
པ་སྟེ། ཤེས་བྱིན་ཀྱི་ལམ་སྤངས་པ་སྟེ། དེ་མ་ཡིན་པའི་བྱིན་སོགས་དཀར་ཆོས་མཐའ་དག་རྒྱལ་
བ་རྣམས་ཀྱིས་ཐབས་སུ་བཤད། ཅེས་པའོ། །

༧ ལྷ་པ་ནི། ཐབས་གོམས་དབང་གིས་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །གང་ཞིག་ཤེས་རབ་རྣམ་

བསྐྱོམ་པ། །དེས་ནི་བྱང་ཆུབ་སྤྱུང་དུ་ཐོབ། །བདག་མེད་གཅིག་ཕྱ་བསྐྱོམས་པས་མིན། །ཞེས་
བ་སྟེ། ཐབས་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཤེས་རབ་རྒྱུ་པས་འཆང་མི་རྒྱ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཐབས་སྟོང་
རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་གོམས་པའི་དབང་གིས་ཏེ་དེའི་དབང་དུ་སོང་བའི་བདུག་ཉིད་ཅན་གྱིས་གང་ཞིག་
ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་པར་བསྐྱོམ་པ་དེས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སྤྱུང་དུ་ཐོབ་ཀྱི།
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཅིག་ཕྱ་བསྐྱོམས་པས་ནི་ནམ་ཡང་ཐོབ་མི་རུས་པའི་གནད་
གྱིས་སོ། །

༥ དུག་བ་ནི། ཕྱང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས། །སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་སྤྱུང་
པའི། །རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་ཤེས་པ་ནི། །ཤེས་རབ་ཅེས་ནི་ཡོངས་སུ་བཤད། །ཅེས་བ་སྟེ། ཕྱང་
ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་
སྟོང་བ་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཅེས་ནི་ཡོངས་སུ་བཤད། ཅེས་སོ། །རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་ཅེས་
བ་གདོད་མའི་གནས་ལུགས་ལ་ཟེར་ཏེ། གོ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་གསུངས། །

༦ བདུན་བ་ལ་གསུམ། ཐོས་བསམ་གྱིས་དབྱེད་ནས་བསྐྱོམ་པ། བསྐྱོམ་པས་མི་དཔྱོད་
པར་སྐྱོང་བ། དེ་དག་གིས་བྱུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། འབྲས་བྱ་ལ་དཔྱོད་པ་ཡོད་
མེད་སྐྱེ་འགོག་གི་རིགས་པ། རྒྱ་ལ་དཔྱོད་པ་དོ་རྩེ་གཟེགས་མའི་རིགས་པ། རོ་བོ་ལ་དཔྱོད་
པ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ། དེ་ཅམ་ལས་མ་སྒྲོས་པའི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡོད་པ་སྐྱེ་
བ་རིགས་མིན་ཏེ། །མེད་པའང་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན། །ཉེས་པ་གཉིས་ཀར་ཐལ་འགྱུར་
བྱིར། །གཉིས་ཀ་དག་ཀྱང་འབྱུང་བ་མིན། །ཞེས་བ་སྟེ། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་ན་རྒྱ་དུས་
སུ་ཡོད་པ་སོགས་གང་ཞིག་སྐྱེ་གང་ན། དེ་ལ་རྒྱ་དུས་སུ་ཡོད་པ་ནི་སྐྱེ་བར་རིགས་པ་མིན་ཏེ།
གཞན་དུ་ན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བའི་བྱིར། རྒྱ་དུས་སུ་མེད་པའང་སྐྱེས་པ་མིན་
ཏེ། དེ་ནི་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན་གཏན་མེད་ཡིན་པའི་བྱིར། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་རྒྱ་དུས་

སྤྱི་མཐུན་གཏན་ནས་མེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དེ་དུས་གཅིག་ལ་མེད་ན་ཐམས་ཅད་དུ་
མེད་དགོས་པས་ཡིན་ནོ། །ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའང་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། གཤམ་ཏེ་སྐྱེ་ན་རེ་རེ་ལ་
བརྗོད་པའི་ཉེས་པ་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་གཉིས་ཀ་མིན་པའང་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། མི་
སྤྱི་མཐུན་ཕྱིར། རྟོན་བསྟུན་ན། སྤྱི་གུ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་ཏེ། ཡོད་མེད་སོགས་མཐའ་
བཞིར་བརྟགས་ན་གང་ཡང་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་རང་ལས་མི་སྐྱེ་ཞིང་། །གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་
མིན། །རྒྱ་མེད་ལས་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །རྩོམ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད། །ཅེས་པ་སྟེ། ཕྱི་ནང་གི་
དངོས་པོ་འདི་རྣམས་གང་ལས་སྐྱེ་ཞེས་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་རང་ལས་མི་སྐྱེ་ཞིང་།
གཞན་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། རྒྱ་མེད་ལས་ཀྱང་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རྩོམ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་
བཞིན་མེད་ཅེས་པ་སྟེ། མདོར་ན་སྤྱི་གུ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་ཏེ། བདག་གཞན་
སོགས་མཐའ་བཞི་གང་ལས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་མེ་རྟོག་བཞིན་ཞེས་
པའོ། །བདག་སྐྱེ་སོགས་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་སོགས་སྤྱི་ཞེས་པར་བྱའི།
འདིར་ནི་མངས་ཀྱིས་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །

༥ གསུམ་པ་ནི། ཡང་ན་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དག །གཅིག་དང་དུ་མས་རྣམ་དབྱེད་
ན། །རྩོམ་ཉིད་ནི་མི་དམིགས་པས། །རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས། །ཞེས་པ་སྟེ། ཡང་ན་ཕྱི་
ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུ་གྲུབ་ཅེས་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་རྩོམ་
ཉིད་གང་དུ་ཡང་མི་དམིགས་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་སོ། །ཡང་ན་ཞེས་པས་ནི་
བཤད་ཚུལ་སྤྱི་མཐུན་གཏན་དུ་སྟོན་པའོ། །

༦ བཞི་པ་ནི། སྒྲོལ་ཉིད་བདུན་ཅུའི་རིགས་པ་དང་། །དབུ་མ་རྩ་བ་སོགས་ལས་
ཀྱང་། །དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། །སྒྲོལ་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་བཤད་པ། །གང་ཕྱིར་གཞུང་ནི་

མངས་གྲུབ་པས། །དེ་ཕྱིར་འདིར་ནི་མ་སྒྲོས་ལ། །གྲུབ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཙམ་ཞིག་དུ། །བསྒྲོམ་
པའི་དོན་དུ་རབ་དུ་བཤད། །ཅེས་པ་སྟེ། དཔལ་མགོན་ཐུགས་ཀྱིས་མཛད་པའི། སྟོང་
ཉིད་བདུན་ཅུ་པའི་རིགས་པ་དང་། དབྱ་མ་ཙ་བཤེས་རབ་དང་། རིགས་པ་དབྱ་ཙ་པ་སོགས་
ལས་ཀྱང་། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ཡེ་མེད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རིགས་པས་གྲུབ་པར་
བཤད་ལ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་གཞུང་ནི་ལོན་དུ་མངས་པར་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་
སྐབས་འདིར་ནི་རྒྱས་པར་མ་སྒྲོས་ལ། ལུང་རིགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྟེ་གྲུབ་དོན་སྟོང་
པོར་གྲུབ་པ་ཙམ་ཞིག་བསྒྲོམ་པའི་དོན་དུ་རབ་དུ་བཤད། ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་མི་རྟོག་པའི་ལྷག་མཐོང་སྟོང་ཚུལ་ལ་དུག །ལྷག་མཐོང་དུ་གྲུབ་པའི་ཤེས་
རབ་བསྒྲོམ་པའི་^༡ ཆད། ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་བདེན་མེད་དུ་བསྒྲོམ་^༢ པ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
བསྐྱུགས་^༣ པ། དེ་ཉིད་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་དང་སྒྲུབ་^༤ པ། དབྱུང་མཐར་མི་རྟོག་པར་སྒྲོམ་^༥
ཚུལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་ལམ་བཟོད་^༦ ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བས་ཆོས་རྣམས་མ་ལུས་
པའི། །རང་བཞིན་དག་ནི་མི་དམིགས་པས། །བདག་མེད་པ་ནི་སྒྲོམ་གང་ཉིད། །འདིར་ནི་ཤེས་
རབ་བསྒྲོམ་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་སྤྲ་མ་དེ་བས་ན་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་མ་ལུས་
པའི་རང་བཞིན་དག་ནི་མི་དམིགས་པས་ཉི། མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདག་མེད་པ་ཉིད་
བསྒྲོམ་པ་གང་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་སྐབས་འདིར་ཤེས་རབ་བསྒྲོམ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

༥ གཉིས་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱན། །གང་གི་རང་བཞིན་མ་མཐོང་
བཞིན། །ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་རིགས་དབྱུང་པ། །རྣམ་རྟོག་མེད་པར་དེ་བསྒྲོམ་བྱ། །ཞེས་པ་
སྟེ། དེ་ལྟར་དཔྱད་བྱེད་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་དབྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་རང་བཞིན་རི་ལྟ་བུ་
ཞེས་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱུང་ན་ཆོས་གང་གི་འང་རང་བཞིན་མི་དམིགས་ཤིང་མ་མཐོང་
བ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་དབྱུང་གཞིར་བྱས་ནས་རིགས་པས་སྤྲར་ལྟར་དབྱུང་ནའང་མི་

དམིགས་ལ། གང་མི་དམིགས་པ་དེའི་ངང་དུ་ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདག་མེད་པ་དྲེ་
བསྐྱེལ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གང་ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་བརྒྱལ་བ་དང་སེམས་
མེད་སྟོམས་འཇུག་སོགས་བཅད་བྱ་ལྟ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་དགོས་པར་ཆོས་ཉིད་ནམ་འབྲེད་དུ་
གསུངས་པས། ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པ་ཅམ་ལ་ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་སྦྱ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་
འོར་བའོ། །

༥ གསུམ་པ་ནི། ནམ་རྟོག་ལས་བྱུང་སྤྲོད་པ་འདི། །ནམ་པར་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་
དེ། །དེ་ཕྱིར་མ་ལུས་རྟོག་སྤངས་པ། །ཕྱ་ངན་འདས་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ནམ་རྟོག་
བདེན་འཛིན་ལས་བྱུང་བའི་སྤྲོད་པ་འཁོར་བ་འདི་ནི་ནམ་པར་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་གྱི་བདག་
ཉིད་དེ། དེའི་ཕྱིར་ན་བདེན་འཛིན་གྱི་ནམ་རྟོག་མ་ལུས་པར་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཕྱ་ངན་ཏེ་
འཁོར་བ་ལས་འདབ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་དཔེར་མཆོན་ན།
རབ་རིབ་བསལ་བ་ཉིད་སྐྱར་སྐྱར་སེལ་བའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །

༦ བཞི་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཡང་ནི་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། །ནམ་རྟོག་མ་རིག་ཆེན་པོ་སྟེ། །འཁོར་
བའི་རྒྱ་མཆོར་ལྟར་བར་བྱེད། །རྟོག་མེད་ཏིང་འཛིན་ལ་གནས་པ། །ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་
རྟོག་མེད་གསལ། །དམ་ཆོས་འདི་ལ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ། །ནམ་རྟོག་བཟོད་དགའ་ནམས་འདས་
ཏེ། །རིམ་གྱིས་མི་རྟོག་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། ནམ་པར་རྟོག་མེད་ལམ་གྱི་མཆོག་
ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་སྦྱ་ཏའི་རྒྱད་ལས་ཆོས་དང་གང་ཟག་ཏུ་བདེན་
པར་ནམ་པར་རྟོག་པ་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཚྭངས་པ་མ་རིག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། །འཁོར་བའི་རྒྱ་
མཆོར་ལྟར་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། །ཐོག་ཕྱོགས་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་ཏེ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་
ལ་གནས་པ་ནི་མཁའ་ལ་རྒྱ་བའི་བྱ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཅན་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་
ཉིད་ལ་གསལ་བར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ནམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཟུངས་

ལས་ཀྱང་། དོན་དམ་པའི་ཆོས་འདི་ལ་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་པོ་གང་ཞིག་གིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
ཚུལ་གྱིས་བསམས་ཤིང་བསྒྲུབས་པར་གྱུར་ན། འཁོར་བའི་རྣམ་རྟོག་གི་ཆང་ཆིང་བཟོད་པར་
དཀའ་བ་རྣམས་འདས་ཏེ་རིམ་གྱིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༥ ལྷ་པ་ནི། བྱང་དང་རིགས་པ་དག་གིས་ནི། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་
པའི། །རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་བྱས་ནས། །རྣམ་པར་རྟོག་མེད་བསྒྲུབ་པར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ།
དེ་ལྟར་བྱང་དང་རིགས་པའི་ཆོག་དག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རང་
བཞིན་མེད་པ་ངེས་པར་བྱས་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་པར་
བྱའོ། །ཞེས་ཏེ། བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་ནི་མཆོན་བྱེད། རང་བཞིན་མེད་པ་ནི་མཆོན་བྱ་ལྟ་བུ་སྟེ།
དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

༦ རྒྱག་པ་ནི། དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་བསྒྲུབས་བྱས་ནས། །རབ་དགའ་ལ་སོགས་ཐོབ་འགྱུར་
ཏེ། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཡུན་མི་རིང་། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཐབས་དང་བཅས་པ་མན་ངག་བཞིན་བསྒྲུབས་པར་བྱས་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་
གྱིས་འཛིག་ཏེན་པའི་སྦྱོར་ལམ་བྱོད་ཅེ་སོགས་ཐོབ་པར་བྱས་ན། འཕགས་ལམ་རབ་དགའ་དང་
བྲེ་མ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་ཡུན་རིང་མི་འགོར་
བར་ཐོབ་པར་ངེས་སོ། །

༧ གཉིས་པ་སྤྲགས་ཀྱི་ཐེག་པར་སློབ་ཚུལ་ལ་གསུམ། སྤྲགས་ཀྱི་འཇུག་སྒོ་དབང་
ཡིན་པར་བརྟན་པ། གང་ལ་དབང་གང་ཞིག་བསྐྱར་རུང་མི་རུང་གི་བྱུང་པར་རྒྱད་འཆད་ཉན་
སོགས་བྱ་བ་ལ་དབང་བཞི་ཐོབ་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་དྲོགས་གཙུག་དོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲགས་མཐུ་
ཉིད་ལས་བྱུབ་པ་ཡི། །ཞི་དང་རྒྱས་སོགས་ལས་རྣམས་ཀྱིས། །བྱམ་པ་བཟང་བྱུབ་ལ་སོགས་

བའི། །བྱུང་ཆེན་བརྒྱུད་སོགས་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་། །བདེ་བ་ཡིས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆོགས། །ཡོངས་
 སྟུང་གས་པར་འདོད་པ་དང་། །བྱ་བ་སྟོད་སོགས་རྒྱུད་གསུངས་པའི། །གལ་ཏེ་གསང་སྟགས་
 སྟོད་འདོད་ན། །དེ་ཆེ་སྟོབ་དཔོན་དབང་བསྐྱར་བྱིས། །བསྟེན་བཀུར་རིན་ཆེན་སོགས་སྟེན་
 དང་། །བཀའ་བསྐྱབ་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །སྒྲ་མ་དམ་པ་མཉེས་པར་བྱ། །སྒྲ་མ་མཉེས་
 པར་གྱུར་པ་ཡིས། །ཡོངས་སྟུང་གས་སྟོབ་དཔོན་དབང་བསྐྱར་བས། །སྟེན་ཀུན་ནམ་དག་བདག་
 ཉིད་ནི། །དངོས་བྱུང་འབྱུང་པའི་སྐལ་ལྷན་འབྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། །གང་སྟགས་བསྐྱུས་པའི་མཐུ་
 ཉིད་ལས་བྱུང་པའི་ཞི་བ་དང་། །རྒྱས་པ་དང་། །དབང་དང་། །མངོན་སྟོད་ལ་སོགས་པའི་ལས་
 རྣམས་དང་། །འདོད་རྒྱུ་འབྱུང་བའི་བྱམ་པ་བཟང་པོ་བྱུང་པ་དང་། །བྱུང་ཆེན་བརྒྱུད་སོགས་ཀྱི་
 སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་དཀའ་ཐུབ་ལ་སྟོས་པ་མིན་པའི་བདེ་བ་ཡིས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོགས་ཡོངས་
 སྟུང་གས་པར་འདོད་པར་གྱུར་པ་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་དང་སྟོད་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་
 གསུངས་པའི་གསང་སྟགས་ཀྱི་སྟོད་པ་སྐྱར་བར་འདོད་ན། །དེའི་ཆེ་སྟོབ་དཔོན་ཀྱིས་དབང་
 བསྐྱར་བའི་བྱིད་དུ་དེ་ལ་ལུས་ངག་གིས་བསྟེན་བཀུར་བ་དང་། །རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པས་སྟེན་
 པ་བྱིན་པ་དང་། །ཅི་གསུང་བཀའ་བཞིན་བསྐྱབ་པ་ལ་སོགས་ཏེ་འབད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲ་མ་
 དམ་པ་མཉེས་པར་བྱ། །སྟགས་མཉེས་པར་གྱུར་པའི་སྒྲ་མ་དེ་ཡིས་མཐའ་ཉེན་རྗེས་གནང་དང་
 བཅས་པ་ཡོངས་སྟུང་གས་པའི་སྟོབ་དཔོན་ཀྱི་དབང་སྟེ་བྱམ་དབང་ལ་སོགས་པའི་དབང་བཞི་
 རྣམས་པར་བསྐྱར་བས་སྟོགས་ཀྱི་སྟེན་པའི་བྱི་མ་ཀུན་ནམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་
 པ་དེ་ནི་མཆོག་ཐུན་ཀྱི་དངོས་བྱུང་འབྱུང་པའི་སྐལ་ལྷན་དུ་འབྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ། །འདིས་ནི་
 དབང་དུས་སྟུང་ཁས་སྒྲངས་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་རྣམས་བསྐྱར་བས་གཞིར་བྱས། །ཐབ་ལམ་
 རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱབས་ན་སྟེན་ཀུན་དུས་ཀྱི་ཆེ་ཐུང་གཅིག་ལའང་བྱུང་
 པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་རུས་སོ། །ཞེས་པུགས་ཀྱིས་བསྟན་པའང་ཡིན་ཏེ། སྟོས་པས་ཆོག་གོ།

གཉིས་པ་ནི། དང་པོའི་སངས་རྒྱུ་རྒྱུད་ཆེན་ལས། །རབ་རྟུ་འབད་པས་བཀག་པའི་
ཕྱིར། །གསང་བ་ཤེས་རབ་དབང་བསྐྱར་ནི། །ཆངས་པར་སྟོད་པས་སྒྲང་མི་བྱ། །གལ་ཏེ་དབང་
བསྐྱར་དེ་འཛིན་ན། །ཆངས་སྟོད་དཀའ་ཐུབ་ལ་གནས་པས། །བཀག་པ་སྟོད་པར་གྱུར་པའི་
ཕྱིར། །དཀའ་ཐུབ་སྟོམ་པ་དེ་ཉམས་ཏེ། །བརྟལ་ཞུགས་ཅན་དེ་པམ་པ་ཡི། །ལྷང་བ་དག་ནི་
འབྱུང་འབྱུར་ཞིང་། དེ་ནི་རན་སོང་ངེས་ལྷང་བས། །བྱུ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ།
འོན་ཏེ་ཆངས་པར་སྟོད་པས་ནི་གསང་བ་དང་ཤེར་དབང་གཉིས་དངོས་སུ་སྒྲང་བར་མི་བྱ་སྟེ།
དང་པོའི་སངས་རྒྱུ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ཆེན་པོ་ལས་རབ་རྟུ་འབད་པས་བཀག་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དགག་བྱ་ཅི་ཞིག་གཟིགས་ནས་བཀག་ཅི་ན། །གལ་ཏེ་དབང་བསྐྱར་དེ་གཉིས་
དངོས་སུ་འཛིན་ཅིང་སྒྲངས་ན་ཆངས་སྟོད་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་ལ་གནས་པས་སྟོན་པས་བཀག་པ་
ཉིད་སྟོད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་སྟོམ་པ་དེ་ཉམས་ནས་དེ་འབྲེ་བརྟལ་ཞུགས་ཅན་དེ་
ལ་པམ་པའི་ལྷང་བ་དག་ནི་འབྱུང་བར་འབྱུར་ཞིང་། དེའི་རྒྱུ་ཀྱིས་བརྟལ་ཞུགས་ཅན་དེ་ནི་རན་
སོང་དུ་ངེས་པར་ལྷང་བས་བྱུ་བ་པའི་གོ་འཕང་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་སྟེ་དགོངས་ནས་
སོ། །ཤེར་དབང་དངོས་སུ་སྒྲངས་ན་པམ་པ་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་ཡང་། །གསང་བ་འཛིན་པ་ཙམ་
ཀྱིས་པམ་པ་འབྱུང་བ་མིན་ལ། །འོན་ཏེ་རྒྱུན་མ་ཆང་བས་དེ་དངོས་སུ་སྒྲངས་ན་ཉམས་པ་འབྱུང་
བར་ནི་གདོན་མི་ཟེམ། །སྟགས་མཐུ་ཉིད་ལས་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཁྱ་སྟོན་སོགས་ཀྱིས་ཇི་བ་ཞུས་
པའི་ལན་ཡིན་པར་གྲགས་ཆེ་ཡང་འཐད་སྟེ་པ་མེད་དེ། །གང་གིས་ཤེས་ན། །ཁྱ་སྟོན་སོགས་དང་
མ་མཐལ་པའི་སྟོན་རྒྱལ་ཉིད་ནས་ལམ་སྟོན་མཐད་ཟེན་པའི་ཕྱིར། །རྟགས་ལོ་རྒྱུས་ཆེན་པོས་
བྱུ་བོ། །དེ་དག་གི་ཇི་བ་ནི། །རྩི་རྩི་སྟོན་དཔོན་གྱི་དབང་མ་ཐོབ་པར་རྒྱུད་འཆད་དུ་རྩུང་ངམ་
མི་རུང་། །ཆངས་པར་སྟོད་པས་དབང་གོང་མ་སྒྲང་དུ་རྩུང་ངམ་མི་རུང་བ་སོགས་སོ། །

༥ །གསུམ་པ་ནི། རྒྱུད་ཀྱན་ཉན་དང་འཆད་པ་དང་། །སྤྱིན་ཐེག་མཆོད་སྤྱིན་སོགས་

བྱེད་པ། སློབ་དཔོན་དབང་བསྐྱར་བཞེས་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཉིད་རིག་ལ་ཉེས་པ་མེད། ཅེས་པ་
སྟེ། སྒྲིན་སྟེག་དང་མཆོད་སྒྲིན་སོགས་སྟེགས་ཀྱི་ལས་ཁ་ཆར་བྱེད་པ་ལའང་དབང་གོང་མ་ཐོབ་
དགོས་སམ་མི་དགོས་ཅི་ལྟར་སྟེགས་ན། མི་དགོས་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་ཅམ་ཐོབ་ལ།
དེ་ཉིད་བཅུ་རིག་པའི་ཡོན་ཏན་ཅམ་དང་ལྡན་ན་ལས་དེ་དག་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པའི་བྱིར། །

༥ གསུམ་པ་དེ་དག་གི་ཞོར་ལ་བྱུང་བ་ནི། ལམ་སློན་གྱི་དོན་འགྲེལ་ཆེ་དང་བལ་བ་
ནི་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེ་བ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ནས་གང་བཤད་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་བླངས་པས་
རྩོགས་ན་ལམ་སློན་རྒྱད་ལ་སྦྱར་ནས་ཅི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ལུགས་བྱར་དུ་ཅད་གཙོད་མི་
དགོས་སོ། །

༥ གསུམ་པ་ཐ་མར་དགེ་བ་མཐུག་གི་དོན་ལ་གཉིས། མཛད་པ་པོ་གང་གིས་མཛད་པ་
དང་། ལོ་བཅ་གང་གིས་བསྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། གནས་བརྟན་མར་མེ་མཛད་དཔལ་གྱིས། མཛད་
སོགས་ཆོས་ལས་བཤད་མཐོང་བས། །བྱང་ཆུབ་འོད་གྱིས་གསོལ་བཏབ་ནས། །བྱང་ཆུབ་ལམ་
བཤད་མཛོར་བསྐྱས་བྱས། །བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སློན་མ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དཔལ་མར་མེ་མཛད་
ཡེ་ཤེས་གྱིས་མཛད་པ་རྩོགས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། མཐའི་བྱས་ཞེས་པ་བཤད་གཞིའོ། །གང་ཟག་
སུས་ཤེ་ན། གནས་བརྟན་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོས་སོ། །རྒྱ་གང་ལས་ཤེ་ན།
མཛོ་སྟེགས་ཀྱི་ཆོས་ལས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་གནད་ནམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་མཐོང་བ་
ལས་སོ། །གང་གི་ཆེད་དུ་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་འོད་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་དེའི་ཆེད་དུ་འོ། །རོ་
པོ་གང་ཞིག་བྱས་ཤེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཏུ་བཟོད་པའི་ལམ་གྱི་བཤད་པའོ། །རྩལ་ཅི་ལྟར་བྱས་ཤེ་ན།
ཆོག་མཛོར་བསྐྱས་པའི་རྩལ་གྱིས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཆོག་ལྷག་མ་ནི་བསྐྱགས་པ་ཅམ་གྱིས་གོ་
བྱས་སོ། །

༥ གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དྲེ་པོ་ཀླ་ར་གྱི་རྒྱ་ན་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་དག་སློང་

དགེ་བའི་སྒོ་ཁྲོས་ཀྱིས་བསྐྱར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་པབ་བའོ། །ཞེས་བ་སྟེ། འོན་པོ་བར་ཟད་དོ། །

༥ འདིར་སྤྲུམ་པ། སྒོ་ཐུན་སྒོ་ཡི་ཕུན་སེལ་ལམ་ཀྱི་སྒྲོན། །མི་གཟུགས་མི་ཡི་ཐུག་ལ་
ལམ་མིང་བས། །སྒྲོས་བཤད་སྒྲོས་བ་དོར་ནས་བཀའ་ལགས་མོད། །འོར་ན་འོར་རོ་ཅིག་གང་
མཁས་ལ་འཆགས། །བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་ཆོས་ཀྱི་གཏན་ནམས་ཀྱི། །དང་པོའི་ལས་ཅན་གྱིས་
ཀྱང་རང་རྒྱུད་ལ། །སྤར་ནས་རི་ལྟར་ཉམས་སྲུ་སྒྲང་བའི་ཚུལ། །གསལ་བར་སྟོན་བ་འདི་ལས་
གཞན་ན་གང་། །ཀུན་གོ་གཅིག་ཆོད་གདམས་ཟབ་དབང་གི་རྒྱལ། །འདི་དང་མཇུག་ཡང་ཉམས་
སྲུ་མ་སྒྲངས་ན། །རིན་ཆེན་གླིང་ནས་ལག་སྟོང་ལྟོག་ལས་ཀྱང་། །ཆེས་ཆེར་པངས་བ་མིན་ནམ་
མཁོ་བསམ་ཐོངས། །ཆེ་འདིའི་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་དང་ཁ་བུལ་ནས། །རང་ཉིད་གཅིག་བྱ་འཇིག་
རྟེན་པ་རོལ་དུ། །འགྲོ་ཆེ་ཆོས་ལས་གཞན་གྱིས་མི་པན་ན། །འོན་མེད་འཇིག་རྟེན་བྱ་བས་ཅི་
རང་བྱེད། །ཐོག་མེད་དུས་ནས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདིར། །འབྲུམས་ཏེ་ངན་རྒྱའི་སྤྱུག་
བསྐྱལ་དེ་ཅམ་ཞིག །མྱངས་སྲུ་ཟེན་ཀྱང་ད་དུང་སྒྲོང་འབྱར་བའི། །དང་ཚུལ་བསམས་ན་སྟོང་
ཡང་འགས་པའི་འོས། །དེ་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ཁོང་རུས་གཏིང་ནས། །བསྐྱེམས་ཏེ་གདམས་པའི་ཉིང་
ཁུ་འདི་ལྟ་བུ། །ཉམས་སྲུ་སྒྲངས་ནས་དམའ་མཐར་འཆི་ཁ་རུ། །མི་འགྲོད་ཅམ་ཞིག་མི་བྱེད་ཐབས་
མེད་དོ། །ཚུལ་འདིར་འབད་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་ཚོགས་དེས། །བདག་གཞན་ས་ལམ་བཟོད་བ་
མཐར་ཕྱིན་ཏེ། །སྤྱོད་གསུམ་འོར་བུའི་ཕོ་བྲང་ཉམས་དགའ་བར། །རིང་མིན་བདེ་སྒྲག་ཉིད་དུ་སོན་
གྱུར་ཅིག །།

ཅས་དེ་ལྟར་ལམ་སྟོན་གྱི་འགྲེལ་བ་ཡིད་ཀྱི་སྟེགས་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་མདོ་སྤྱད་ཨ་མདོ་བ་མང་ཐོས་
བསྟན་ཁོ་ལགས་ནས་ནན་ཏན་གྱིས་བསྐྱུལ་མ་མཛད་པའི་དོར་ཆོས་སྤྱོད་བ་དག་དབང་ཕུན་ཚོགས་སྲུ་འབོད་བས། མོད་
རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་དཔལ་གདོད་ཞེས་པ་ཚུ་བྱ་ལའི་ཉོར་སྒྲུག་པའི་ཆེས་ཉེར་གསུམ་དང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༤༣ ཟླ་བ་༣
ཆོས་ ༡༠ ཉིན་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྱངས་སྲུ་སྤྱར་བ་སྟེ། ཡི་གེ་པ་ནི་སྟོབ་བྱ་དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་དབང་རྒྱུག་ནས་བཀྱིས་
བའོ། །། དགེ་ལེགས་འཕེལ།

ལམ་གཙོའི་འགྲེལ་ཆུང་དུས་ཟུན་འཛུམས་པའི་ཉི་འོད་ཅེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གྲུ་དུ། མད་བྱང་ཐུགས་རྗེས་བཙུན་པའི་གྲུ་ཞུགས་ནས། །བྱ་དཀའི་སྤྱོད་པ་རྒྱ་
མཚོའི་མཐར་བརྟེན་ཏེ། །སྤྱོད་གསུམ་རིན་ཆེན་སྤྱིང་དུ་བདེར་གཤེགས་པའི། །སྤྱོད་པ་རྒྱལ་བ་སྤྱོད་
དང་བཅས་པས་སྤྱོད་ས། །དེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་ཡང་དག་ལྟ་བུའི་གནད། །བསྐྱེད་པས་རྒྱུད་
ལ་བསྐྱེད་པར་མི་རྒྱས་ཀྱང་། །དབྱེད་པས་བག་ཆགས་ཅམ་ཞིག་འཛིག་སྤྱོད་དུ། །ལམ་གཙོའི་
དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཁྲུལ་དུ་བྱ། །

དེས་ན་འདི་ལ་གསུམ། མཐད་ཀྱི་དོན། གཞུང་གི་དོན། མཐུག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།
མཚོད་པར་བརྟེན་པ། ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བ། སྤྱོད་ལྡན་མཉན་པར་བསྐྱེད་པ་སྤྱོད་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ནི། གཞུང་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ག་ལ་བཀས་མངའ་བསྐྱུར་བའི་དོན་གྱིས་རྗེ་བོ། སྤྱོད་
གསུམ་ཉེས་སྤྱོད་ལས་སྤྱོད་པའི་དོན་གྱིས་བཙུན་པ། ཡོན་ཏན་དང་ཐུགས་རྗེས་ལྟ་བུའི་པར་སྤྱོད་
པའི་དོན་གྱིས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད། དེ་ནས་ལ་བྱུག་འཛུལ་ལོ། །ཞེས་མཚོད་པར་བརྟེན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་གསུང་དུ་བྱུག་གི་སྤྱོད་པའི་དོན་དེས་འབྱུང་། རྒྱལ་སྤྱོད་དམ་
པ་ནས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལམ་བྱང་སེམས། སྤྱོད་ལྡན་ཐར་འདོད་ནས་ཀྱི་འབྱུག་དོགས་
ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་སྤྱོད། དེ་གསུམ་རྗེ་ལྟར་རྒྱས་པ་བཞིན་དུ་ཚོང་ཁ་པ་བདག་གིས་བཤུད་པར་
བྱའོ། །ཞེས་ཚུམ་པར་དམ་བཅས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཞུང་བྱ་གང་དུ་ག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བྲལ་བའི་བྱང་པར་སྤྱོད་པའི་
བདེ་བ་ལ་མ་ཆགས་ཤིང་། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་བྱང་པར་དམ་འབྱོར་དོན་མེད་དུ་མ་སོང་བར་དོན་

ཡིད་བྱ་བའི་བྱིར་དང་། སྦྱར་བའི་བྱིར་པར་སྒོ་གསུམ་སྒོ་མས་ལས་སུ་མ་སོང་བར་རབ་ཏུ་
བཅོན་པ་ཡིས་ཏེ་བཅོན་པའི་སྒོ་ནས། བསམ་བའི་བྱིར་པར་རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་ལམ་གྱི་གཙོ་
བོ་ནམ་གསུམ་ལ་ཡིད་ཚིན་པ་སྟེ་ཡིད་ཆེས་ནས་འཇུག་པར་འདོད་པའི་སྐལ་ལྷན་དེ་དག་དང་
བའི་ཡིད་གྱིས་ཉོན་ཅིག་ཅེས་སྟོང་ལྷན་མཉན་པར་བསྐྱལ་བའོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། དེས་འབྱུང་། བྱང་སེམས་། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་སྟེ་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ལ། དེས་འབྱུང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། དེས་འབྱུང་སྟེས་པའི་ཐབས། དེས་འབྱུང་
སྟེས་པའི་ཚད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་དུག་དེས་འབྱུང་སྟེ་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་རྣམ་
དག་ཅིག་མེད་པར་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་སྟོན་མཆོ་འཁོར་བ་ཡི་བདེ་འབྲས་དོན་གཉིར་གྱི་
བསམ་པ་ནི་བའི་ཐབས་མེད་ལ། དེ་མ་ནི་ན་ནི་འཁོར་བ་ལས་ཐར་དུ་མི་འཇུག་སྟེ། སྟུང་པ་
ལས། འཁོར་བར་ཆགས་པའི་ཡིད་དང་ལྡན་རྣམས་ཉག་ཏུ་འཁོར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉོན་
མོངས་གཞན་གྱིས་འཁོར་བར་འཆིང་བར་མ་བད། སྟོན་པའི་བདེ་འབྲས་ལ་བརྟམ་པ་སྟེ་ཆགས་
པ་ཡིས་ཀྱང་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱན་ནས་འཆིང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་མཐར་ཐུག་ཐར་པ་དོན་
དུ་གཉིར་བ་རྣམས་གྱིས་ཐོག་མར་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་རྣམ་དག་ཅིག་དེས་པར་དུ་བཅའ་
དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་ཅི་བྱེད་འཁོར་བའི་རྒྱ་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་བདེ་འབྲས་དོན་གཉིར་ལ་སྒྲང་ཤས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡིད་བས་
གང་དང་གང་གིས་སྒྲོག་སྒྲུམ། དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་ཆེད་དཀྱའ་དང་། ཆེ་ལ་ལོང་མེད་པ་སྟེ་འཆི་
བ་མི་རྟག་པ་ཡིད་ལ་གོམས་སུ་གཞུག་པས་ཆེ་འདྲིའི་བདེ་འབྲས་དོན་གཉིར་གྱི་སྒྲང་ཤས་ལྟོག་
ཅིང་། ལས་འབྲས་མི་བསྐྱུ་བ་དང་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱུས་རྣམས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམ་ན་སྟེ་
མའི་བདེ་འབྲས་དོན་གཉིར་གྱི་སྒྲང་ཤས་ལྟོག་པས། ལྟོག་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དེ་གཉིས་ལ་གོམས་
པར་བྱེད་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་རེས་འབྱུང་སྒྲེས་པའི་ཚད་ནི། དེ་ལྟར་སྤང་ཤས་ལྟོག་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ལ་
གོམས་གོམས་པས་ནམ་ཞིག་འཁོར་བའི་སྤྱན་ཚོགས་ཏེ་བདེ་འབྲས་གང་ལའང་ཐོབ་ན་སྤུམ་
པའི་ཡིད་སློན་གྱི་བསམ་བ་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་སྒྲེ་ཞིང་། དེ་ལས་ལྟོག་སྟེ་ཉིན་མཚན་ཀྱན་ཏུ་
ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་འབའ་ཞིག་ངས་ངས་ཤུགས་ཀྱིས་སྒྲེ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་དེའི་ཆེ་གཞི་ནས་
རེས་འབྱུང་གི་བསམ་བ་ནམ་དག་སྒྲེས་པ་ལགས་པས། ཚད་དེར་མ་འཁྲོལ་གྱི་བར་དུ་སྤངས་
དགོས་ཤིང་། དེ་ནས་ཀྱང་གོང་དུ་སྒྲེལ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱང་སེམས་ལ། བྱང་ཚུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་།
སེམས་དེ་རི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་མ་ཟེན་ན་ལྟ་
བ་གཅིག་བྱས་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པར་མ་ཟད། རེས་འབྱུང་གི་བསམ་བ་དེ་ཡང་རྣམ་པར་དྲག་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟེན་བ་མེད་ན་ཐར་པ་ཉི་ཆེ་བའི་བདེ་བ་འཛོལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་ཡང་
སྒྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྤྱན་ཚོགས་བདེ་བ་སྟེ་བདེ་བ་སྤྱན་སུམ་ཚོགས་པ་འཛོལ་བྱེད་ཀྱི་
རྒྱ་དུ་མི་འགྱུར་བས། སྒྲོ་དང་ལྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་མཚོག་དུ་སེམས་མཚོག་བསྐྱེད་
དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒྲེ་བ་དང་། ཆ་བ་དང་། ར་བ་དང་། འཆི་བ་སྟེ། དུན་རིང་ལ་ཤུགས་བྲག་
པའི་ཆུ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་རྒྱན་གྱིས་ནི་འབྲེང་། བརྒྱུག་པར་དཀའ་བའི་ལས་ཀྱི་འཆིང་བ་དམ་
པོས་ནི་བསྐྱམས། བདག་དུ་འཛིན་པའི་ལྷགས་ཀྱི་བྱ་བའི་སྤྱབས་སུ་ནི་ཚུད། མ་རིག་པའི་ལྷན་
པའི་སྤྲུག་ཆེན་པོས་ནི་ཀྱན་ནས་འཐེབས། སྤྱད་མཐའ་མེད་པའི་སྤྱད་པར་ནི་འབྲམས། སྒྲེ་
ཞིང་སྒྲེ་བ་དུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་གསུམ་གྱིས་ནི་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་མནར་བ་སྟེ། གནས་སྤྱབས་འདྲི་
འབྲ་བར་གྱུར་པའི་མ་ཆན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ཞིབ་དུ་བསམས་ཤིང་སྟེ་བསམས་
ནས་དེ་དག་གི་དོན་དུ་བྱང་ཚུབ་མཚོག་དུ་སེམས་མཚོག་བསྐྱེད་པར་མཛོད་ཅིག །ཅེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། ལྷ་བ་རྟོགས་དགོས་པའི་རྒྱ་༡ མཆན། ལྷ་བ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་
ངོས་བཟུང་༢ བ། ལྷ་བའི་དབྱེད་པ་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་མཆན་པ་༣ དབྱེད་པ། ལྷ་བའི་དབྱེད་
པ་རྟོགས་པའི་ཆད་གཞན་བསྟན་༤ པའོ། །དང་པོ་ནི། གནུལ་བྱ་གསུམ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་དང་མི་ལྡན་ན། དེས་འབྱུང་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་རྩི་ཅམ་གོམས་པར་བྱས་
ཀྱང་སྤྲིད་པའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་བདག་འཛིན་བཅད་པར་མི་བྱས་པས། དེའི་ཕྱིར་རྟོག་འབྲེལ་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱོས་ཤིག་ཅེས་གདམས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྒྱལ་བ་དགེས་པའི་ལམ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་ཞུགས་པའི་གང་
ཟག་ངོས་བཟུང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་འཛིན་རྟོག་དུ་བྱོན་པ་ནི། གདུལ་བྱ་
འཁོར་བ་ལས་བསྐྱལ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ལ། སྒྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ནི་དབྱེད་པའི་ལྷ་བ་ལས་གཞན་
མེད་པས། དེ་ལ་རྒྱལ་བ་དགེས་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལམ་དེ་སྤྲིད་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་ན་དེ་ལ་སངས་
རྒྱས་འཛིན་རྟོག་དུ་བྱོན་པའི་གོ་བཅད་པས། རྒྱལ་བ་རྣམས་དགེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། དོགས་གཅོད་དོ། །དང་པོ་ནི། གདུལ་བྱ་གང་དང་གང་
ཞིག་འཁོར་བ་ཀྱན་ཉོན་དང་། བྱང་འདས་རྣམས་བྱང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྤྲེང་དུ་རྒྱུ་འབྲས་རྟོག་འབྲེལ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ནམ་ཡང་བསྐྱུ་བ་མེད་པར་མཐོང་ཞིང་། གང་
ལ་དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་ཤུགས་ཁོ་ནས་དེ་ལ་མཆན་འཛིན་ཀྱི་དམིགས་པའི་གཏུང་སོ་གྲང་ཡིན་
ཀྱན་ཞིག་ནས་མེད་པར་རྟོགས་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན། གདུལ་བྱ་དེ་དང་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་དགེས་
པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་དབྱེད་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །མཐའ་གཉིས་རྩི་ལྟར་སྤངས་པ་ནི། རྟོག་འབྱུང་མི་བསྐྱུ་བས་མེད་མཐའ་དང་། བདེན་འཛིན་
ཀྱི་དམིགས་གཏད་ཞིག་པས་ཡོད་མཐའ་སྤངས་པ་སྟེ། དེར་མ་ཟད་རེ་རེས་ཀྱང་གཉིས་ཀ་སེལ་
བར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་རྒྱ་འབྲས་མི་བསྐྱ་བའི་ཚུལ་རིམ་བྱ་ཞེན། ནས་ཀྱི་ས་བོན་བཏབ་
 པ་ལས་ནས་ཀྱི་ཐུ་གུ་སྐྱེའི་གཞན་མི་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་རིགས་ལ་མི་བསྐྱ་བ་དང་། ས་བོན་བཟང་ངན་
 ལས་ཐུ་གུ་བཟང་ངན་དུ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་བར་ལ་མི་བསྐྱ་བ་དང་། ས་བོན་ཡོད་ན་ཐུ་གུ་
 འབྱུང་ཞིང་། མེད་ན་མེད་བ་ལྟ་བུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་ལ་མི་བསྐྱ་བ་སོགས་རྒྱ་འབྲས་མི་བསྐྱ་བའི་
 ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་པར་སེམས་སོ། །

གཉིས་པ་ལྟ་བུ་བའི་དབྱུང་བ་རྫོགས་མ་རྫོགས་ཀྱི་མཆམས་དབྱུང་བ་ལ། མ་རྫོགས་པའི་
 ཆད་བཤད་པ་དང་། རྫོགས་པའི་ཆད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲོང་བཞིན་སྒྲོང་བ་རྟེན་འབྲེལ་
 གྱི་རྣམ་བཞག་སྒྲར་ལྟར་བསྐྱ་བ་མེད་པའི་གོ་བ་དང་། སྒྲོང་བཞིན་སྒྲོང་བ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་ཁས་ལེན་དང་བྲལ་བའི་གོ་བ་གཉིས་པོ་རྩིས་སོ་སོར་ཉེ་འགལ་བར་སྒྲོང་བ་དེ་སྤྱིད་
 དུ་སྒྲུངས་ནས་ཡུན་རིང་པོ་རིམ་ལྟར་སྤྱིད་ཡང་དུ་སྒྲོང་བའི་དགོངས་པ་མཐོང་སྟེ། དེ་སྤྱིད་
 མའི་ལྟ་བ་རྫོགས་པ་མེད་དེ། དེ་རྫོགས་པ་ལ་སྒྲར་གྱི་གོ་བ་གཉིས་པོ་འགལ་མེད་དུ་རྫོགས་
 དགོས་པ་ལས་མ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁས་ལེན་དང་བྲལ་བ་ནི། རོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 པ་སྟེ། རོན་དམ་པར་ཉག་མི་ཉག་སོགས་གང་དུ་ཡང་བརྫོད་དུ་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་ལ་གོམས་སུ་གཞུགས་
 པས་ནམ་ཞིག་ན་སྒྲོང་སྒྲོང་གི་ཕྱོགས་གཉིས་སྒྲར་ལྟར་རེས་མོས་སུ་འཛོགས་པ་མེད་པ་སྟེ།
 འཛོགས་མི་དགོས་པར་ཅིག་ཅར་དུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་བསྐྱ་བར་མཐོང་བ་ཅམ་ཉིད་
 ནས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རེས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་འཛིན་སྒྲུངས་ཀྱན་སྒྲོང་གིས་འཛོགས་པ་ཞིག་
 བྱུང་ན། དེའི་ཆོ་གཞི་ནས་ལྟ་བུ་བའི་དབྱུང་བ་རྫོགས་པ་ལགས་སོ། །མདོར་ན་གཞི་གང་ཞིག་རྟེན་
 འབྱུང་དུ་རྫོགས་ཅམ་ནས་གཞི་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྫོགས་སྟབས་ཞིག་བྱུང་ན། དེའི་ཆོ་
 ལྟ་བུ་བའི་དབྱུང་བ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །

བཞི་བ་ནི། ལྷ་བའི་དབྱང་པ་རྫོགས་པའི་ཆད་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ལྷ་བ་སྟོང་པ་ལ་
 གྲོགས་བྱས་ནས་ཡོད་མཐའ་སེལ་བ་དང་། ལྷ་བ་སྟོང་པ་ལ་གྲོགས་བྱས་ནས་མེད་མཐའ་
 སེལ་ཞིང་། དེ་ལྟར་སེལ་བས་རྟེན་འབྲེལ་ལྷ་བའི་དོན་དུ་འཆར་ལ། ལྷ་བ་ཉིད་ཀྱང་རྒྱ་དང་
 འབྲས་བུ་དུ་འཆར་བ་སྟེ། རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་དུ་འཆར་བའི་ཚུལ་ཤེས་ན། མཐུར་འཛིན་གྱི་ལྷ་
 བས་འཕྲོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་མེད་གྱི་མཐའ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་བ་ཉིད་རྒྱ་འབྲས་
 གྲུ་ཤར་བ། ལྷ་བ་རྟེན་འབྲུང་དུ་ཤར་བ། ལྷ་བ་ལྷ་བུ་བྱ་བྱེད་འཐད་པ་རྣམས་རྣམ་གྲངས་
 སོ། །མདོར་ན་དང་པོར་རང་ཉིད་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་མནར་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་བསམས་
 བས་ཡིད་འབྱུང་ཅི་སྟེར་ལྟ། དེ་སྟེས་པ་ན་རང་ཉམས་ལ་དཔགས་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་དག་
 གྲང་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་དབང་མེད་དུ་མནར་བ་ལ་ཤས་མི་བཟོད་པའི་སྟོང་རྗེ་དང་། དེས་བྲངས་
 པའི་བྲང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ལ་བཅོས་མིན་གྱི་སྟོང་བ་བཏོན། དེ་ནས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 གདགས་གཞིའི་རྒྱ་རྒྱེན་ཆོགས་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་བསམ་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་
 པ་ལ་གཏིང་ཐག་པ་ནས་དེས་པ་བྲང་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་མཐུག་གི་དོན་ལ་གཉིས། གང་ལ་གདམས་པ་དང་། གང་གིས་གདམས་
 བཤོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ལྟར་བཤད་པའི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་གྱི་གནད་དོན་རྣམས་
 རང་གིས་རྩི་བཞིན་རྟོགས་ནས་གཞན་ལ་འདི་མི་དགོས་པ་བྱུང་བའི་ཆེ་མཆན་ཉིད་ཆང་བའི་
 གནས་དབེན་པ་བསྟེན་ཏེ་རབ་ཏུ་བཙོན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ནས་གཏུན་གྱི་མདུན་མ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལྟར་བཞིན་དུ་སྐྱབས་ཤིག །ཅེས་ཆ་ཁོ་དཔོན་པོ་མཁན་ཆེན་དག་དབང་
 གཤམ་པ་ལ་བྱ་ཞེས་ཉེ་བའི་ཆེག་གིས་བོས་ནས་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་རྗེས་སུ་གདམས་པ་
 ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཞེས་པ་འདི་ནི་མང་དུ་སྐོང་བའི་དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་གཤམ་པའི་དཔལ་
 གྱིས་ཆ་ཁོ་དཔོན་དག་དབང་གཤམ་པ་ལ་གདམས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོ་སྐྱེའོ། །

འདིར་སྤྲུལ་པ། འཇམ་མགོན་དགོངས་ཟབ་ཚུ་གཉེར་ཆེན་པོ་ལས། །རང་སྒྲོའི་སྤྱི་ཅེས་
རི་ལྷོ་ཐེག་ཙམ་ཞིག་ །གྲུས་པས་སྦངས་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ལགས་ཀྱང་། །དེར་ཡང་ནོངས་
པའི་རྩལ་གྱིས་སྤྲུགས་ཏེ་མཆི། །གལ་ཏེ་འདི་ལ་ལེགས་པའི་ཆ་མཆིས་ན། །དགེ་དེས་བདག་
གཞན་སངས་རྒྱས་སྐུར་ཐོབ་ཅིང་། །ནོངས་པར་གྱུར་གང་ལྟ་དང་སྦྲ་མ་ལ། །སྙིང་ནས་འཆགས་
སོ་སྤྲུགས་རྗེས་བྱང་བར་མཛོད། ། །

ཅེས་ལམ་གཙོའི་འགྲེལ་ཚུང་དུས་སུན་འཛོམས་པའི་ཉི་འོད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་བསྟན་པའི་ཞབས་
འདེགས་སུ་བཅུན་གཟུགས་ལམ་མིང་དག་དབང་སུན་ཆོགས་པས་སྐྱར་བའོ། །འདིས་ཀྱང་དུས་ཀྱི་སྤྲུག་སྤྲུག་
སྐུར་དུ་བསངས་ནས་བསྟན་འགྲོའི་བདེ་སྦྱིད་སྐར་ལྟར་གསལ་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག ། ། འགྲོ་དོན་འཕེལ།

༡༡། །སྤྱི་འཇུག་ཆེན་མོའི་འགྲེལ་བ་ཆོག་ཅུང་དོན་གསལ་སྤྲན་གྱི་ སྤྱིང་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གྱུ་རུ་མཆུ་སྟོ་ལྟ་ཡ། འགྲོ་ལ་གཅིག་དུ་པན་པར་བཞེད་པའི་སྤྲུགས་རྗེ་མཆོག་
གི་ཅ་བ་བཏན། །རྒྱལ་ཆེན་སྤྱི་པའི་སྤྱིང་བྱ་རབ་རྒྱས་ཆོགས་གཉིས་ཡལ་འདབ་ཅིར་ཡང་
འཕྱོ། །དག་གསལ་གཉིས་མེད་དཀར་མཛེས་མེ་ཏོག་སྤྱི་ཞིའི་སྦྲ་ན་རྣམ་པར་ཅེན། །གཞན་
པན་འབྲས་བུའི་ཁྱར་གྱིས་ཡོངས་དུད་བྱབ་དབང་དཔལ་གྱི་དམ་པས་སྦྱོངས། །

རིང་མོའི་དུས་ནས་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱང་། །ཐ་མལ་འགྲོ་ལ་ཐ་མལ་ཚུལ་བསྟན་
ནས། །འཛིན་མའི་ཁྱོན་ཀུན་རྣམ་དཀར་འཕྱིན་ལས་ཀྱིས། །ཁྱབ་མཛད་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོར་
སྙིང་ནས་འདུད། །གང་ཞིག་ཆོག་དུ་བསྐྱུགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། །སྙིང་གི་གདུང་བ་སེལ་བའི་
ག་བྱར་སྤྲན། །སྤྱི་འཇུག་ཆེན་མོའི་དགོངས་དོན་རགས་རིམ་ཙམ། །བག་ཆགས་འཛོག་ཕྱིར་

དབྱེ་བའི་ལུགས་སུ་བྱ། །དེ་ལ་འདིར་རྒྱལ་སྐུ་ཞི་བའི་ལྷ་ཞེས་མཆན་སྟན་གྱི་བ་དན་ལྷང་ལྷང་
དུ་གཡོ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་གཞུང་འདི་འཆད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། མཆན་གྱི་དོན། འགྱུར་གྱི་
ཕྱག་། གཞུང་གི་དོན། མཐུག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འདིའི་མཆན་རྒྱ་གྱུར་གྱི་སྐད་དུ། བོ་རྟེ་
ས་ཏུ་ཅ་ཅུ་ཨ་བ་ཏུ་རྩ་ཞེས་བཞིན་ཅིང་། བོད་སྐད་དུ་བསྐྱུར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་
ལ་འཐུག་པ་ཞེས་ཐོབ་སྟེ། བོ་རྟེ། བྱང་ཆུབ། སྐ་ཏུ། སེམས་དཔའ། ཅ་ཅུ། སྦྱོད་པ། ཨ་བ་ཏུ་ར།
འཐུག་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱུ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆའ་
ལོ། །ཞེས་ལོ་རྒྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགྱུར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆེད་དུ་བཀོད་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། མཆོད་པར་བཞིན་པ། ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བ། དེ་གཞན་དོན་
དུ་མིན་པ། གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མངའ་
བ་གང་དག་དང་། དེའི་སྐྱེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་བཅས་པ་དྲུང་། གཞན་ཉན་རང་སོགས་
ཕྱག་འོས་པ་ཀུན་ལའང་གྱུས་པས་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་གྱུས་པས་འདུད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཏེ་ཞེས་པ་ལྷག་མ་འབྲེན་པ་སྟེ། ཕྱག་འཆའ་ནས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། བསྟན་
བཅོས་བརྩམས་པ་ལ་འཐུག་ཅེས་ཁོང་ནས་བྲངས་ལ། དེ་ཡང་བདེ་གཤེགས་སྐྱེ་གྱི་སྦྱོམ་
པའམ་སྦྱོད་པ་ལ་འཐུག་པ་འདི་ནི་རང་བཟོ་མིན་པར་བྱབ་པའི་ལྷང་བཞིན་དུ་ཆོག་མདོར་
བསྐྱེད་ནས་ནི་བཞིན་པར་བྱ་ཞེས་ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི། འོན་ཏེ་བཞིན་བྱ་སྟོན་ཆད་མ་བྱུང་བའང་སྐུ་བས་འདྲིར་བཞིན་དུ་མེད་ལ།
ཞིན་བྱེད་སྟེ་བསྐྱེད་མཁས་པའང་བདུག་ལ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་
བསམ་པ་འཛིང་བདུག་ལ་མེད་དོ། །འོ་ན་གང་གི་ཕྱིར་དུ་ཞེ་ན། རུང་གི་ཡིད་ལ་བསྐྱོམ་པའི་ཕྱིར་
དུ་རས་གཞུང་འདི་བརྩམས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་གཞུང་ཚུམ་ཆེ་བརྩམ་བྱའི་དགོ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་
ཡིད་ལ་བཤའ་ཅིང་བསྐྱོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་བདུག་གི་དྲུད་པའི་འུགས་རྒྱུན་གང་ཡིན་གཞུང་

བཅུམས་པའི་རྒྱུ་འདྲི་དྲག་གིས་ཀྱང་རྟེ་ཞིག་འཕེལ་བར་འགྱུར་ལ། དེར་མ་ཟད་བདུག་དྲང་
སྒྲོལ་སྒྲོལ་བ་མཉམ་པའི་ཐོག་གས་པོ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཅི་སྟེ་ཆོས་འདི་དྲག་མཐོང་ན་པན་ཐོགས་
ཤིང་དོན་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་སྟེ་བསམས་ནས་བཅུམས་པ་ལགས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྟོང་པོ་ལེན་
པའི་ཕྱིར་བསྐྱལ་བ་དང་། སྟོང་པོ་རི་ལྟར་ལེན་པའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དལ་འབྱོར་ཆང་བའི་
ལུས་འདི་ནི་རྟེན་པར་ཤིན་ཏུ་དགྲ་ལེད། ཅི་སྟེ་རྟེན་ན་སྟེ་བུའི་འདོད་དོན་ཅི་ཡང་སྐྱབ་པར་
རུས་པའི་རྟེན་བྱས་པར་ཅན་དུ་ལན་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ལ་གྲུ་ཏེ་སྐབས་འདི་ལ་གཏན་དུ་པན་
པའི་ཆོས་མ་བསྐྱབས་ན་ཕྱིས་འདྲི་འབྲེ་བའི་རྟེན་ཡང་དྲག་པར་འབྱོར་པར་གྲུ་ཏེ་མི་
འགྱུར་བས། རབ་ཏུ་བསྐྱེམས་ཏེ་འཆད་འགྱུར་གྱི་ལམ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྟོང་པ་ཕྱིན་
དྲག་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་འང་གཉིས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་པའི་པན་ཡོན་དང་། དེ་རི་ལྟར་
བསྐྱེད་པའི་ཆུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བདུན་ཏེ། སྟེ་ཆེན་དག་པ་དང་། པན་བདེ་སྐྱབ་པ་དང་། དེ་
འདོད་སྟོང་བ་དང་། མིང་དོན་འཕོ་བ་དང་། དཔེས་བསྐྱགས་པ་དང་། སྟོན་འཇུག་གི་པན་ཡོན་
དང་། དེ་གཉིས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། ཞར་ལ་བྱང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་
ན་མཆན་མོ་ཐོག་ཐག་ཐུན་ལྟ་སྟེ་པོས་འཁྲིགས་པ་ལ་སྟོ་བྱར་སྟེ་གྱི་རུམ་ནས་སྟོ་གྲུ་འོད་
འཇུག་ཅམ་འགྱུ་བས་སྐད་ཅིག་ཅམ་དུ་རབ་སྟངས་ལྟོན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་
གྱི་མཐུ་ཡིས་དུས་བརྒྱ་ལམ་ཅམ་ན་འཇིག་རྟེན་པལ་བ་རྣམས་ལ་བསོད་ནམས་གྱི་སྟོ་གྲོས་ཏེ་
དག་སེམས་ཐང་འགྲུལ་ཅམ་འགྱུར་སྟེ་གྱི། པལ་ཆེར་སྟེ་སེམས་ལ་གནས་པ་དེ་ལྟ་བུས་ན་
གཉིས་པོ་དག་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་བ་ཉིད་ལ་རྟག་པར་གནས་ཤིང་། སྟེ་ལྟ་བུ་དེ་ལོས་སྟོ་གྲོས་
སྟེ་སྟོ་བས་ཆེ་ཞིང་། ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ་ཡིན་པས། དེ་ནི་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་

མིན་པ་དགོ་གཞན་གང་ཞིག་གིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་ཏེ་གཞོན་མི་རུས་པས་སྤྲིག་པ་
འབྲང་བར་འདོད་ནའང་སེམས་འདི་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་དུ་མར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་གང་གིས་པན་
པར་འགྱུར་སྐྱམ་དུ་རབ་ཏུ་དགོངས་དབྱེད་མཛད་པ་ཡི། ཐུབ་དབང་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་པན་པར་གཟིགས་པ་སྟེ། རི་ལྟར་ན། སེམས་འདིས་ནི་ཆད་མེད་པའི་སྐྱེ་བོའི་
ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་མཆོག་སངས་རྒྱས་ཀྱང་བདེ་སྒྲག་ཉིད་དུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། རང་གི་སྤྲོ་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་བ་རྒྱ་སྤྲུག་གཞོམ་པར་འདོད་ཅིང་། སེམས་
ཅན་གཞན་གྱི་མི་བདེ་བ་བརྒྱ་སྤྲུག་བསྐྱལ་བར་འདོད་པ་དྲང་། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་བདེ་མང་
བརྒྱ་སྤྲུག་སྤྲོད་པར་འདོད་པས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉིད་ཉག་ཏུ་བཏང་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེས་
དོན་དེ་རྣམས་སྐྱབ་རུས་ཀྱི་ཐབས་གཞན་གྱིས་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པར་གྱུར་ན་སྐད་ཅིག་གིས་འཁོར་བའི་
བཙོན་རུར་བསྐྱམས་པའི་ཉམ་ཐག་པ་རྣམས་ཀྱང་མིང་འགྱུར་ནས་བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་
སྤྲུ་སྤྲུ་བཛྲོད་པར་བྱ་ཞིང་། དོན་འགྱུར་ནས་འཛིག་ཉེན་སྤྱི་མིར་བཅས་པས་བྲག་བྱ་བར་འོས་
པར་འགྱུར་ན། ཅིའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་མི་བསྐྱེད། འ

ལྔ་པ་ནི། དཔེས་བསྐྱུགས་པ་ལ་ལྔ་སྟེ། གསེར་དང་། རིན་ཆེན་དང་། རྩོན་ཤིང་དང་།
དཔའ་ལོ་དང་། དུས་མེས་བསྐྱུགས་པའོ། །དང་ལོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་འདི་ནི་གསེར་འགྱུར་གྱི་
ཅིའི་རྣམ་པ་མཆོག་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ལྟར་མི་གཙང་བའི་ལུས་འདི་སྐྱངས་ནས་རྒྱལ་བའི་སྐྱ་རིན་
ཆེན་རིན་ཐང་མེད་པར་བསྐྱུར་བ་དེ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རུབ་ཏུ་བཟན་
པོར་བྱངས་ཤིག །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འགྲོ་བའི་དྲིད་དཔོན་གཅིག་ལྟ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆད་བཟུང་

བཞི་པ་ནི། མཚམས་མེད་སོགས་སྟིག་པ་ཡིན་ཏུ་མི་བཟད་པ་བྱས་ན་ཡང་། མོགས་
དཔའ་ལོ་ལ་བཏེན་ནས་དབྱའི་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་ལས་སྐྱོལ་བ་ལྟར་སེམས་གྲང་ལ་བཏེན་ནས་
སྟིག་ཆེན་གྱི་ཉེས་དམིགས་ལས་ཡུད་ཀྱིས་སྐྱོལ་བར་འགྱུར་བའི་སེམས་དེ་ལ་སྟིག་པར་འཇོམ་
བཤ། ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཅིས་མི་བསྟེན་ཏེ། བསྟེན་རིགས་སོ། །

རྒྱལ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བན་ཡོན་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། བན་ཡོན་དངོས་སོ། །དང་པོ་
 བོ། རི་རྐྱེད་བཤད་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དེ་མདོར་བསྡུས་ན་རྣམ་པ་གཉིས་སྟུ་ཤེས་པར་བྱ་
 གྱེ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྒྲོན་པའི་སེམས་དྲང་ནི། བྱང་ཆུབ་ཏུ་འབྱུག་པའི་སེམས་ཉིད་ཡོན་ཀྱོ། །འདི་
 གཉིས་གྱི་བྱེད་པར་ནི་དཔེར་མཆོན་ན། ཡུལ་གང་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་ཙམ་དང་། དེར་དངོས་

སྲུ་འཁོར་བ་ཡི་ཤྱེ་བྲག་གམ་བྱང་པར་ནི་ལྷར་ཤེས་པ་ལྷར། རྟེ་བཞིན་སྐྱེས་བྱ་མཁས་པ་ས་
འདི་གཉིས་ཤྱེ་ཤྱེ་བྲག་གམ་བྱང་པར་ནི་སངས་རྒྱས་སྲུ་བཞོད་འདོད་དང་བཞོད་པ་ལ་རྟེ་མ་བ་
བཞིན་དུ་སྐྱོར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྟོན་སེམས་ཀྱི་པན་ཡོན་དང་། འཇུག་སེམས་ཀྱི་པན་ཡོན་
 འོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྟོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལས་ནི་འཁོར་བར་འཁོར་ཆེ་འབྲས་བྱ་
 བྱེན་ཏུ་ཆེ་བ་འབྱུང་བར་སྤྱང་པོ་བཞེད་པ་སོགས་མདོ་མང་པོ་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྩི་
 ལྟར་འཇུག་པའི་སེམས་བཞིན་ཏུ་བསོད་ནམས་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་ནི་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཏུས་གང་ནས་བཟུང་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་
རྩ་བ་ཏུ་སྒྲོལ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་དམ་བཅའ་ལས་མི་སྟོག་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྤྱུ་འབྲུག་སེམས་སམ་
འབྲུག་སྟོམ་དེ་ཡང་དག་པར་བླངས་པར་གྱུར་པ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་གཉིད་ལོག་གུམ་ར་རོ་བ་
སོགས་ཀྱིས་བག་མེད་པར་གྱུར་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཤུགས་རྒྱུ་མི་འཆད་པ་དུ་མ་ཞིག་ནས་
མཁའ་དང་མཉམ་པར་རྩ་བ་ཏུ་འབྱུང་ངོ། །དོན་འདྲི་ནི་རིགས་པའི་འཐད་པ་དྲང་བཅས་པར་
ལག་བཟངས་ཀྱིས་ནི་ཞུས་པ་ལས། དམན་མོས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐེག་ཆེན་ལ་སྦྱར་བའི་དོན་
ཀྱི་ཕྱིར་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། བདག་
ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་དེ་ལ་པན་པ་དང་བདེ་བའི་ཕྱིར་གོ་བགོས་ན་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་པ་དང་བདེ་བར་དམིགས་པ་མཐའ་ཡས་པའི་དགོ་བའི་ཅ་བ་མཐའ་ཡས་
པ་དག་བག་མེད་པར་གྱུར་ཏམ། གཉིད་ཀྱིས་ལོག་ཀྱང་ཉིན་མཆན་དུ་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ལ་
འཕེལ་བ་དང་རྒྱས་པ་དང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རིགས་པའི་འཐད་
པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལྷན་ནད་ཅམ་ཞིག་བསལ་ལོ་སྦྲུམ་དུ་བསམས་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་
ནུའང་པན་འདོགས་པའི་བསམ་པ་དྲང་ལྡན་པ་དེ་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་དང་ལྡན་པར་གྱུར་

ན་སེམས་ཅན་དེ་དེའི་ཡང་མི་བདེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསལ་བར་འདྲིན་ཅིང་དེ་དེའང་ཡོན་
 ཏན་དཔག་མེད་དུ་བསྐྱབ་པར་འདྲིན་པ་ལ་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་འབྱུང་བ་སྒྲོས་ཅི་དགོས་
 ཉེ་མི་དགོས་སོ། །

བདུན་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། དང་པོ་སེམས་དེའི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཐུན་མོང་བ་ནི། སེམས་ཡང་
 ན་མ་ཡང་རུང་སྟེ་བཅེ་བའི་གཉེན་བཤེས་སྟེ་ལ་འདྲི་འདྲའི་པན་སེམས་ཡོད་དམ་ཅི་སྟེ་མེད་ལ།
 ལྟ་དུང་བར་སྒྲོལ་ནམས་ཀྱང་རུང་སྟེ་ཡོན་ཏན་ཆེ་བར་གྲགས་པ་སྟེ་ལའང་དེ་མེད་ཅིང་། དེར་
 མི་ཐད་དབང་ཆེ་བར་གྲགས་པ་ཆད་ས་པ་ལ་ཡང་འདྲི་ཡོད་དུ་མ་ཅི་སྟེ་མེད་ལ་དེ་གང་གི་ཕྱིར་
 ན་སེམས་ཅན་དེ་དུག་ཉིད་ལ་སྒྲོན་ཆད་རུང་གི་དོན་དུའང་འདྲི་འདྲའི་པན་སེམས་བཟང་པོ་སྟེ་
 ལམ་དུའང་མ་སྟེ་ན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ལྟ་ཞིག་གྲ་སྟེ་ཞེས་ཉེ། ས་མ་སོགས་ལ་རང་ཉིད་ཁོ་
 ན་སྒྲོན་ཀྱང་ཐད་ཡོན་ཏན་ཀྱང་རྫོགས་སྟེ་བྱེད་བསམ་བཤང་མེད་ན་གཞན་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་
 བྱེད་བསམ་པ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་བཤོ། །དེ་བས་ན་གཞན་དུག་རུང་གི་དོན་དུའང་མི་འབྱུང་བའི་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སེམས་པ་གྲང་སེམས་གྱི་རིན་ཆེན་ཁྱད་པར་བ་འདྲི་གང་གི་རྒྱུད་ལ་སྟེ་ས་ན་
 དེའི་རྒྱུད་ལ་སྟེ་ན་མེད་པའི་སེམས་སྒྲུབ་པོ་ཆེ་གཅིག་འབྱུང་ས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དེའི་བསོད་ནམས་གཞལ་གྱིས་མི་ལང་བ་ནི། འགྲོ་བ་ཀྱན་གྱི་དགའ་བའི་
 རྒྱུར་གྱུར་ཅིང་། སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་སེམས་པའི་སྒྲོན་གྱི་ཕྱིར་གྱུར་པ་རིན་ཆེན་
 སེམས་གྱི་བསོད་ནམས་གྲང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཆད་འདྲི་ཅམ་ཞེས་སྒྲོས་རྗེ་ལྟར་གཞལ་གྱིས་ལང་
 སྟེ་མི་ལང་ངོ་། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དཔལ་བྱིན་གྱིས་ཁུས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་བསོད་
 ནམས་གང་། །གལ་ཉེ་དེ་ལ་གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁའ་ཁམས་ནི་ཀྱན་བཀའ་སྟེ། །དེ་
 བས་ཀྱང་ནི་ལྷག་པར་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རིགས་པའི་འཐད་པ་ནི། སེམས་ཅན་གཅིག་
 ཅམ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་བདེ་བར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྟེ་པན་པར་སེམས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་

སངས་རྒྱུ་མཆོད་པ་ལས་བྱུང་དུ་འཕགས་པའི་བསོད་ནམས་ཐོབ་པར་གསུངས་ན་སེམས་
ཅན་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་དོན་ལ་བཙོན་པ་སྒྲིམ་ཅི་ཞིག་དགོས། གསུམ་པ་གཞན་དང་
མི་མཉམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་འདོར་འདོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཡོད་ཀྱང་སྤྲུག་
བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་རྒྱག་ཅིང་། བདེ་བ་ཐོབ་འདོད་ཅན་ཡོད་ཀྱང་གཉི་མུག་པས་
དྲང་གི་བདེ་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་དམ་ལྷན་དུ་འདོམས་པའི་སྐྱེ་བོ་སྒྲོངས་པ་གང་ཞིག་སྟེ་གང་དག་
བདེ་བས་ཐོངས་པ་དྲང་སྤྲུག་བསྐྱེད་མང་པོ་དང་ལྷན་པ་དྲེ་དུག་ལ་དམིགས་ནས་བྱམས་པ་
ཆེན་པོས་བདེ་བ་ཀྱན་གྱིས་ཆོམ་པར་བྱེད་པ་དྲང་། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་
གཙོད་པར་བྱེད་ཅིང་། ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་སྒྲུང་དོར་ལ་སྒྲོངས་པའི་གཉི་མུག་ཀྱང་ནི་སེལ་བར་
བྱེད་པའི་སེམས་དྲེ་དྲང་དག་མཚུངས་གྲ་ལ་ཡོད། དེ་འབྲེལ་པན་འདོགས་པའི་གཉེན་བཤེས་
ཀྱང་གྲ་ལ་ཡོད། བསོད་ནམས་སྐྱེད་བྱེད་དེ་འབྲུང་གྲ་ལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །

བཞི་པ་བསྟོད་བཀྲའ་འོས་པ་ནི། སྤར་པན་བཏུགས་པའི་ལན་ལྷན་པ་གང་ཡིན་པ་དྲེ་
ཡང་དེ་ཞིག་བསྤྲུགས་པར་འོས་ན། པར་གྲོགས་སུ་མ་བཙོལ་ཡང་ཚུར་ལེགས་པར་བྱེད་པ་
སྟེ་པན་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྤྲུགས་འོས་པ་སྒྲིམ་ཅི་ཞིག་དགོས།
གཞན་ཡང་ཡུལ་འགོ་བ་ཉུང་ཟད་ལ་དུས་ནུར་མའི་ཟས་སྦྲུང་བ་ལྟ་དུས་རྒྱན་ལྷན་མིན་པར་
སྐད་ཅིག་ལན་རེ་ཅན་དང་། དངོས་པོ་མཆོག་མིན་པར་ཟས་ཀྱི་ན་ཅན་སྦྱུ་པར་བྱེད་པ་དྲང་།
སྦྲུང་བའང་ལུགས་མཐུན་མིན་པར་བརྟུས་བཅས་དང་། པན་འདོགས་ཀྱང་ཡུན་རིང་མིན་པར་
ཉིན་བྱེད་ཅན་འགངས་པར་བྱེད་པ་ཡང་དག་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྐྱེ་བོས་བཀྲའ་འོས་ན།
ཡུལ་སེམས་ཅན་རྣམས་གངས་མཐའ་ཡས་པ་ལ་དུས་ཤིན་ཏུ་རིང་པོའི་བར་དུ་དངོས་པོ་མཆོག་
བདེ་བར་གཤེགས་ཀྱི་བདེ་བ་སྒྲིམ་ན་མེད་པ། པན་འདོགས་པའི་མཆོག་ཡིད་ལ་བསམ་པ་མཐའ་
དུག་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་དུས་ལན་རེ་ཅན་མིན་པར་ཏྲག་ཏུ་སྦྱུ་པར་མཛད་པའི་བྱང་

སེམས་བཀྱར་འོས་པ་ལྟ་ཞིག་སྒྲོས་ཅི་དགོས། དེས་ན་བྱང་སེམས་ལ་བསྟོན་བཀྱར་སོགས་
བྱའི་བརྟན་སྟོན་སོགས་མི་བྱ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྐྱེ་བོ་གྲང་ཞིག་དེ་འདྲའི་རྒྱལ་སྐྱེ་བདག་
ཆེན་པོ་ལ་གྲུ་ཏེ་དྲན་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་བྱེད་པ་པོ་དེ་ཉིད་དྲན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱད་
ཅིག་ངེ་སྟེད་པའི་གྲངས་བཞིན་དུ་བསྐྱལ་པར་ནི་དཔུལ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཐུབ་པས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འོན་ཏེ་གྲང་ཞིག་རྒྱལ་སྐྱེ་དེ་ལ་ཡིད་རྟུང་དུ་དྲན་པར་བྱེད་པ་དང་
བཀྱར་བ་སོགས་བྱེད་ན་དེའི་འབྲས་བུ་དྲན་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་བས་ཀྱང་ལྷག་པར་འཕེལ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་རྒྱུན་གྱིས་མི་བརྩི་བ་ནི། རྒྱལ་སྐྱེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་བྱ་བ་དོ་
གྲུལ་ལེན་དུ་ཆེན་པོས་ཀྱང་སྒྲིག་པ་མི་འབྱུང་ཞིང་། དགོ་བ་དང་གྱིས་འཕེལ་བ་ཆོས་ཉིད་
དོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་གྲང་ལ་སེམས་ཀྱི་དུམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་སྐྱེས་པ་དེ་ཡི་སྐྱེ་ལ་
ཐུག་འཆལ་ཞིང་། །གྲང་ལ་གནོད་པ་བྱེད་ཀྱང་གནོད་བྱེད་བདེ་བ་དང་འབྲེལ་བར་མཛད་པའི་
བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སེམས་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ལེའུ་དང་པོ་
བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་སེམས་དེ་ངེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲོར་བ་དང་། དངོས་གཞི་
དང་། འཇུག་གི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱད་དེ། མཆོད་པ་ཐུལ་བ་དང་། ཐུག་འཆལ་བ་དང་།
སྐྱབས་སུ་མཆི་བ་དང་། སྒྲིག་པ་བཤུགས་པ་དང་། རྩིས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་
བར་བསྐྱལ་བ་དང་། བརྟན་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་དང་། བསོད་ནམས་བསྟོ་བའོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་བདག་པོས་མ་བཟུང་བའི་མཆོད་རྩིས་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྲེལ་བ་ནི།
རིན་ཆེན་སེམས་དེ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་འབྲེལ་ཡུལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དྲང་།
དམ་པའི་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཉེས་པའི་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱེས་འབགས་པའི་

གཉིས་པ་ལུས་འབྲུག་བ་ནི། ཟླ་གས་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་རྣམས་དྲང་དྲེ་དག་གི་སྤྱི་ཁྱེད་

སེམས་རྣམས་ལ་བདག་གིས་ནི་དངོས་པོ་གཞན་དབུལ་དུ་མེད་པ་དེ་ལྟར་ཡང་བདག་གིས་
ལུས་ཀྱི་ཆ་ཀུན་གཏུན་དུ་དབུལ་བར་བགྱི་བ་ལགས་ན་སེམས་དབུལ་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་
བདག་ནི་ཡོངས་སུ་བཞེས་ཤིག་དང་། གུས་པས་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་འབངས་སུ་བདག་མཆོ་བར་
བགྱི་ལོ། །དེ་ལྟར་བདག་ནི་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བབྱང་བས་ན། སྤྱི་པའི་འཛོག་དགོན་
པ་ན་གནས་པ་ལ་བདག་མི་འཇིགས་ཤིང་། མོགས་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ལ་འང་ཅི་ལུས་
སུ་པན་པར་བགྱི་ལོ། །འོན་ཏེ་སྤྲིག་པས་བསྐྱེབས་ན་གཞན་དོན་མི་འགྲུབ་པས་སྤོན་གྱི་སྤྲིག་པ་
རྣམས་ལས་ཡང་དུག་པར་འདྲའ་བར་བགྱིད་ཅིང་། སྤྲིག་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་ཡང་སྤྲོ་ཆད་
གཏན་མི་བགྱིད་དོ། །

གསུམ་པ་མཆོད་པ་གཞན་འབུལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་སྐྱར་བའི་མཆོད་པ་དང་།
རྣམ་གངས་གཞན་གྱི་མཆོད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེའི་རྣམ་གངས་བཅུ་གཉིས་རིམ་གྱིས་འབུལ་
བ་ལས། དང་པོ་ཁྱུས་གསོལ་བ་ནི། ཁྱུས་ཀྱི་ཁང་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་བྱི་ཞིམ་པོ་ལུས་བ། ཤེལ་གྱི་ས་
གཞི་མདངས་གསལ་ཞིང་འོད་འཆར་བ་བསྟར་བ། དེ་ཆེན་འོད་འབར་བའི་ཀླ་བ་སོགས་ཡིད་
འོང་གི་ཆས་དུ་མ་དང་ལྟན་པ། ལྷ་ཏིག་འོད་ཆགས་པས་སྤྱད་པའི་སྒྲ་རེ་བྲེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་
ཁྱུས་ཁང་དྲར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དྲར་དེའི་སྤྱི་སོགས་ཁྱུས་གསོལ་འོས་པ་རྣམས་ལ་དེ་ན་
ཆེན་ལས་གྲུབ་པའི་བྲམ་པ་མང་པོ་སྟོས་ཀྱི་ཚུ་ཡིད་དུ་འོང་བས་ལེགས་པར་བཀྱང་བ་ནས་སྟན་
པའི་སྤྱ་དྲར་ནི་རྟོལ་པོ་དང་བཅས་པ་རྣམ་གངས་དུ་མས་སྐྱ་ལ་ཁྱུས་གསོལ་བར་བགྱི་ལོ། །

གཉིས་པ་སྐྱ་འབྲི་བའི་མཆོད་པ་ནི། ཁྱུས་གསོལ་བའི་རྗེས་སུ་དེ་དུག་གི་སྐྱ་ལ་
མཚུངས་པ་མེད་པའི་གོས་འཇམ་པོ་ཤིན་ཏུ་གཙང་བ་ལ་བྱི་རུབ་དུ་ཞིམ་པོས་བསྐྱོས་པས་སྐྱ་
འབྲི་བར་བགྱི་ལོ། །

གསུམ་པ་ན་བཟའ་དབུལ་བ་ནི། སྐྱ་འབྲིས་ཟིན་པ་དེ་ནས་ཡུལ་དེ་དག་དུར་སྤིག་

སོགས་གང་ལ་དེ་ལོས་སུ་ཁ་དྲོག་ལེགས་པར་བསྐྱར་བའི་ན་བཟང་གི་ཏུ་དྲི་ཞིམ་འབྱུང་བ་
ཆད་ལྡན་དུ་པ་རྣམས་འབྱུང་ལོ། །

བཞི་པ་རྒྱན་དབྱེ་བ་ནི། ཁ་དྲོག་མི་བསྐྱར་བའི་གོས་བཟང་པོ་སྒྲུབ་ལ་འདྲམ་པ་སྣ་
ཆོགས་དྲང་། རྒྱ་ཁོར་སོགས་རྒྱ་མཆོག་བརྒྱ་པ་དྲེ་དྲང་དྲེ་དྲུག་གིས་འཕགས་པ་ཀྱན་ཏུ་
བཟང་པོ་དྲང་། འདྲམ་དབྱངས་དྲང་། འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷག་སོགས་ལོངས་སྤྱི་ཆ་བྱད་ཅན་
རྣམས་ལ་བརྒྱན་པར་བཞུགས། །

ལྷ་པ་བྱུག་པ་དབྱེ་བ་ནི། ལྷ་པ་གསུམ་ཁོར་ཡུག་ཀྱན་ཏུ་དྲི་དྲང་ལྷ་པ་བའི་ཅན་དན་གི་
བྱུག་པ་སོགས་དྲི་མཆོག་རྣམས་གིས་བྱུག་ཡུལ་ཐུབ་དབང་རྣམས་གི་སྤྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་རི་
ལྷ་པ་གསེར་སྤྱངས་བཙོ་མ་གྱི་དྲོར་བྱས་པ་དེ་ལྷ་པ་མཆོན་དཔེའི་དཔལ་གིས་འོད་ཆགས་གིང་
འབར་བ་དེ་དྲུག་བྱུག་པར་བཞུགས། །

དྲུག་པ་ཐེང་བ་དབྱེ་བ་ནི། ཐུབ་དབང་མཆོད་གནས་གི་མཆོག་རྣམས་ལ་ཡིད་དུ་འོང་
བའི་མེ་ཏོག་མཐར་དྲང་བརྒྱ་དྲང་ལྷ་ལྷུང་ལ་སོགས་ཏེ་དྲི་ཞིམ་པོའི་མེ་ཏོག་ཐམས་ཅད་དྲང་། དེ་
རྣམས་ཐེང་བ་སྤེལ་ལེགས་སུ་བྱས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་རྣམས་གིས་མཆོད་དོ། །

བདུན་པ་བདུག་སྤོས་འབྱུང་བ་ནི། སྤོས་རྣམས་གི་མཆོག་སྤྱུམས་ན་ཡིད་འཕྲོག་ཅིང་།
དྲི་དྲང་བཟང་པོ་སྤོགས་ཀྱན་ཁྱབ་པའི་བདུག་པའི་སྤོས་སྤྱི་ཆོགས་འཁྲིགས་ པ་རྣམས་ཀྱང་
མཆོད་ཡུལ་དེ་དག་ལ་དབྱེ་བར་བཞུགས། །

བརྒྱད་པ་ལྷ་བཞོས་འབྱུང་བ་ནི། ཞལ་ཟས་དང་བཟའ་བཏུང་སྣ་ཆོགས་བཅས་པའི་ལྷ་
བཞོས་རྣམས་ཀྱང་དྲི་དག་ལ་དབྱེ་བར་བཞུགས། །

དགུ་པ་སྤོན་མེ་འབྱུང་བ་ནི། གསེར་གྱི་བརྒྱ་ཆར་དྲང་དྲང་བས་བཏེག་པའི་རིན་ཆེན་
སྤོན་མེ་རྣམས་ཀྱང་དབྱེ་བར་བཞུགས། །

བཅུ་པ་ས་གཞི་དབུལ་བ་ནི། གསེར་གྱི་ས་གཞི་བསྟར་བ་སྟོན་གྱིས་བྱུག་པ་དྲེར་མེ་
ཏྲིག་ཡིད་འོང་སེལ་མ་སྟེ་ཆོག་ས་དབུལ་སྟེ་དབུལ་བར་བཞུགས། །

བཅུ་གཅིག་པ། སོ་བྲང་དབུལ་བ་ནི། མཛེས་སྟུག་གཞུལ་མེད་པའི་སོ་བྲང་གང་ལྟ་མོ་
ནམས་གྱིས་བསྟོད་དབྱངས་ཡིད་འོང་སྟོག་པ་དང་ལྟན་ཞིང་། སྟེ་ཏྲིག་དང་རྩྭ་ཆེན་གྱི་རྒྱ་
འབྱེད་བས་མཛེས་ཤིང་འོད་འབར་བ། དཔག་ཡས་ཏེ་མཐའ་ཡས་པའི་རྣམ་མཁའ་ཁྲུའི་ཁམས་ཡོངས་
ཀྱི་རྒྱ་དུ་གྱུར་པ་དེ་དུག་ཀྱང་བྱུགས་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་ནམས་ལ་དབུལ་བར་བཞུགས། །

བཅུ་གཉིས་པ་གདུགས་དབྱེལ་བ་ནི། རྩྭ་ཆེན་ལས་བྱུང་བའི་གདུགས་མཛེས་པ་
གསེར་གྱི་ཡུ་བ་ཅན་ཁོར་ཡུག་ཏུ་སྟེ་ཏྲིག་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་གྱི་ནམ་པ་དུ་མ་ཡིད་དུ་འོང་བས་
བརྒྱ་ཅིང་། དབྱིབས་ལེགས་ཤིང་ལྟ་ན་སྟུག་པ་གྲེན་མཐོན་པོར་བསྐྱེད་བ་མང་པོ་ཡིད་དུས་
ཏྲིག་ཏུ་བྱུང་དབང་ནམས་ལ་སྐྱེའི་གི་བོ་བསེལ་དུ་དབུལ་བར་བཞུགས། །

གཉིས་པ་ནམ་གངས་གཞན་གྱི་མཆོད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱ་ན་ཡོད་པའི་མཆོད་པ་
དང་། སྐྱ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པ་དང་། བསྟོད་དབྱངས་ཀྱི་མཆོད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྐར་གྱི་དྲེ་
ལས་གཞན་ཡིད་མཆོད་པའི་ཆོག་ས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷའི་རོལ་མོ་དབྱངས་སྟན་
ཅིང་འཛེབས་པ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་ལྟན་པ་སེམས་ཅན་སྟུག་བསྟེན་ཅན་ནམས་གྱིས་
སོས་ཅམ་ནས་ཡིད་བདེ་བས་སེམ་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་ལྟན་གྱི་མཆོད་པའི་སྟོན་ཆོག་ས་ནམས་
ཀྱང་སོ་སོར་འཁོར་བ་རྗེས་སྟོན་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །དུམ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་
གི་སྟེགས་བམ་ཐམས་ཅད་དྲང་། རིང་བསེལ་སྟོང་པོར་བཞུགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ནམས་དང་།
བྱུང་བའི་བྱིས་འབྱར་གྱི་སྟེ་གཟུགས་ནམས་ལ་མཆོད་པའི་སྐད་དུ་རྩྭ་ཆེན་སེལ་མ་དང་མེ་
ཏྲིག་ལ་སོགས་པའི་ཆར་པ་རྒྱ་མི་འཆད་པར་ལྷུང་ལྷུང་འབབ་པར་ཤོག །

གཉིས་པ་སྐྱ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པ་ནི། རྩྭ་ཆེན་འཇུག་དབྱངས་དང་ཀུན་བཟང་ལ་

སོགས་པས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་མཆོད་སྤྱོད་རྒྱ་མཚོས་མཆོད་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་སྤྱི་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་མཆོད་པའི་ཚོས་པ་བགྱིའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཡོན་ཏྲན་རྒྱ་མཚོ་མངའ་བ་རྣམས་ལ་བདག་གིས་བསྟོད་དབྱངས་ཡན་ལག་མི་འདྲ་བ་རྒྱ་མཚོས་བསྟོད་ཅིང་། བསྟོད་དབྱངས་སྟན་ཅིང་འདེབས་པའི་སྤྱོད་དེ་རྣམས་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་ཡུལ་དེ་དུག་ལ་ངེས་པར་ཏེ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཕྱོགས་དུས་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག །གཉིས་པ་ཕྱག་འཆའ་བ་ནི། དུས་གསུམ་དུ་གཤེགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་དྲང་། ཆོགས་ཀྱི་མཆོག་དགེ་འདུན་བཅས་ལ་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་ཀྱན་ཀྱི་གངས་དེ་སྟེད་ཀྱི་ལུས་བཏུད་པས་ཏེ། བཏུད་པའི་སྟོ་ནས་ནི་བདག་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གང་ལས་འབྱུང་བའི་གཞི་གཅིག་ཕུ་གསུང་རབ་ཀྱི་སྟེགས་བམ་རྣམས་དྲང་མཆོད་རྟེན་རྣམས་ལ་འདྲ་བ་ཕྱག་འཆའ་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་མཁན་པོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟོབ་དཔོན་དྲང་། བརྒྱལ་ཞུགས་ཅན་ཀྱི་མཆོག་དྲར་སྟེག་འཆང་བ་རྣམས་ལ་འདྲ་བ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །

གསུམ་པ་སྐྱབས་སུ་མཆི་བ་ནི། ཇི་སྟེད་བྱང་ཆུབ་སྟོང་པོར་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་སྐྱབས་སུ་མཆི་ཞིང་། །ཆོས་དྲང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོགས་ལ་འདྲ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །

བཞི་པ་སྟེག་པ་བཤགས་པ་ནི། ཕྱོགས་དང་མཆམས་རྣམས་ཀྱན་ན་བཞུགས་པ་ཡི། །རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དྲང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་མངའ་བ་རྣམས་ལ་ཐུལ་མོ་སྦྲར་ཏེ་གསོལ་བར་བྱ་བ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། དུས་ཐོག་མ་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་བ་ནས་ཆེ་རུབས་འདྲིའམ་གཞན་དུག་ཏུ་འཁོར་བ་དེའི་ཆེ་བདག་གིས་སྟེག་པའི་ཉེས་

དམིགས་མ་འཆལ་ནས་སྤྲིག་བཀྲིས་པའམ་བཀྲིད་དུ་སྦྱལ་བ་ཉིད་དང་ནི་གཉི་མཉུག་འཁྲལ་
 བས་བདག་ཡོངས་སུ་མོན་ཏེ། རྗེས་སུ་ཡི་རྩལ་བ་གྲང་བཀྲིས་པས་མོངས་པ་དེ་དང་དེ་ནི་
 མོངས་པར་མཐོང་བར་བཀྲིས་ནས་བསམ་པ་ཐག་པས་མགོན་པོ་ཁྱེད་རྣམས་ལ་མཐོལ་ཞིང་
 བཞུགས་སོ། །གཞན་ཡང་བདག་གིས་སྐབས་ཡུལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་དྲུག་ནི་དེ་ཆེ་བའི་
 པ་མའམ་སྒྲུ་མ་གཞན་དུག་ལའང་རུང་སྟེ་ཀུན་སྒྲོང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྦྱོར་བ་ཡུལ་དུག་
 དྲུག་ཡིད་ཀྱིས་གཞོད་བཀྲིས་པ་གྲང་ལགས་པ་དང་། མདོར་ན་ཆགས་སོགས་ཉིས་པ་དུ་མས་
 སྒྲོན་ཆགས་པའི་སྤྲིག་ཅན་བདག་གིས་སྤྲིག་པ་གྲང་དང་གང་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ་བཀྲིས་པ་དེ་
 ཐམས་ཅད་འདྲན་པ་རྣམས་ལ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་འཆགས་ལགས་ན་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་མ་ཡུལ་པ་བྱང་
 བར་མཛད་དུ་གསོལ། དེ་ཡང་ལྷུང་དུ་སྦྱངས་དགོས་ཏེ་བདག་ནི་སྤྲིག་པ་མ་བྱང་བར་དེའི་སྒྲོན་
 དུ་འགྲུམ་པར་འགྱུར་དུ་མཆིས་པས། རི་ལྟར་ན། ཉིས་པ་འདྲི་ལས་ངེས་པར་ཐར་བར་འགྱུར་
 ཞེས་སྦྱར་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ་དུ་གསོལ་སོ། །དེ་ཅིའི་སྒྲུང་དུ་ཞེ་ན། ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་
 བའི་འཆི་བདག་འདྲི་ནི་སྤྲིག་སྦྱོང་སོགས་བྱས་དང་མ་བྱས་ལ་ལྟོས་ནས་མི་སྤྲོད་པས། ལྟ་བ་
 དྲང་མི་ལྟ་བ་སོགས་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་སྒྲོ་བྱར་གྱི་ཆེ་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐར་
 བྱས་ཀྱི་སྤྲིག་པ་ལ་འགྱོད་པ་ནི། དག་གཉིན་སོགས་ཐམས་ཅད་ཐོར་ཏེ་ཆད་གོས་པར་བདག་
 གིས་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པས། མཛུལ་དྲང་མི་མཛུལ་བའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་དུ་ཆགས་སྐར་གི་སྤྲིག་པ་
 རྣམ་པ་སྤྲོ་ཆོགས་བྱས་པ་ནི་བདག་ཤིན་ཏུ་མོངས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་མི་མཛུལ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཤི་
 རས་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། མཛུལ་བ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དག་གཉིན་མ་
 ཟད་བདག་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ཆགས་སྐར་གི་ཡུལ་སོགས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ལ་འགགས་ནས་མེད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །འདི་ནི་དཔེར་མཆོན་ན་མི་
 ལམ་དུ་ཡུལ་སྤྲོ་ཆོགས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་སད་པར་ན་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཅེ་གོད་སོགས་ཆགས་

སྒྲུབ་གི་དངོས་པོ་གྲང་དྲུག་གྲང་སྒྲུབ་པ་དྲེ་དང་དྲེ་ཐམས་ཅད་འགགས་ནས་བློ་པའི་ཡུལ་ཙམ་
དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཆེ་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་གི་ཡུལ་འདུས་པ་ཐམས་ཅད་ད་ལྟ་མཐོང་བའི་
ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་དེ་ཞིག་ཡུད་ཙམ་གསོན་པའི་ཆེ་འདྲི་ཉིད་ལ་འང་མཛད་པ་
དྲང་མི་མཛད་པ་དུ་མ་ཞིག་འདུས་ཟེན་པ་དེ་ལྟར་ལ། འོན་ཏེ་དེ་དྲུག་གི་དོན་དུ་བྱས་པའི་སྒྲིག་
པ་མི་བཟད་པ་གྲང་ཡིན་པ་ནི་མེད་དེ་མི་འགྲོ་བར་མདུན་ན་ཉེ་བར་གནས་ལ། དྲེ་ལྟར་བྱེད་པོ་
བདུག་དང་བྱ་བ་ཆགས་སྒྲུབ་གི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ནི། སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲོ་བུར་བའོ་ཞེས་བདུག་
གིས་དེ་ལྟར་ཉོག་གས་པར་མ་གྱུར་པས། གཉི་ཟུག་དང་། འདོད་ཆགས་དྲང་། ཞེ་སྒྲུབ་གིས་དེ་
ལྟ་བུའི་སྒྲིག་པ་རྣམས་པ་དུ་མ་ཞིག་བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་སྒྲིག་པས་འཛིགས་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་
བ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཆི་ངེས་བསམ་པ། འཆི་ཆེ་གཉེན་བཤེས་སོགས་ཀྱིས་མི་པན་པར་བསམ་
པ། འཛིགས་སྐྱག་ནས་སྐྱབས་སུ་སོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཉིན་མཚན་གྱི་དུས་ལ་རང་སོར་སྡོད་
པ་ཡོང་ཡེ་གཏན་ནས་མེད་པས་ན་ཆེ་འདྲི་པར་ལ་ནི་རྟག་ཏུ་གོད་པ་སྟེ་ཟད་པར་འགྱུར་ཞིང་།
ཚུར་ལ་ནི་སྟོན་པའང་གུད་ནས་ཉེ་ལོགས་ཞིག་ནས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་འོང་བ་མེད་ན། བདུག་ལྟ་བུ་
ནི་འཆི་བར་ཅིས་མི་འགྱུར་ཏེ་གདོན་མི་ཟ་བར་འཆི་འོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདུག་ནི་མལ་སྟན་བཟང་པོའི་ནང་ན་འདུག་བཞིན་དུ་གཉེན་བཤེས་
ཀྱན་གྱིས་མཐའ་ནས་བསྐྱོར་ཡང་རུང་སྟེ་སོག་འཆད་པ་ཡི་ཆོར་བ་མི་བཟད་པ་དྲུག་ནི་བདུག་
ཉིད་གཅིག་ཤུས་སྤོང་བརྩི་འགྱུར་ལ། གཤིན་རྗེའི་སོ་ཉུས་ཟེན་ཏེ་འཛིག་རྟེན་གཞན་དུ་འཁྲིད་པ་
ལ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་གཉེན་གྱིས་ཅི་པན་ཏེ་མི་པན་ཞིང་། བཤེས་གྱིས་ཅི་པན་ཏེ་མི་པན་ལ། དྲིའི་
ཆེ་རྣམས་དཀར་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ལས་གཅིག་ཤུས་པན་ཞིང་བསྐྱབས་ན་དྲེ་ཡང་ནི་སྒྲོངས་པ་
བདུག་གིས་མ་བསྟེན་ཏོ། །དེ་བས་ན་མགོན་པོ་ཞེས་སྐྱབས་ཡུལ་རྣམས་ལ་བོས་ནས་བག་
མེད་པའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བའི་སྒྲིག་ཅན་བདུག་གིས་ནི་འཛིགས་པ་འདི་འདྲའོང་བར་ཆ་མ་

འཆུལ་ནས་མི་རྟག་ཅིང་སྤྱིང་པོ་མེད་པ་ཆེ་འདིའི་ཆེད་དུ་ག་ཏུ་སྤྲིག་པ་མང་པོ་ཉི་ཤེས་བསྐྱབས་
 བས་འདིགས་འོས་པ་སྟེ། ཉེས་ཅན་གྱི་སྤྱི་པོ་ཡན་ལག་ཅམ་གཅོད་པའི་སྤྱི་དེ་རིང་ལན་
 གཅིག་ཁྲིད་པའང་བྱེད་པར་གྱུར་ཏེ་ཁ་སྐྱམ་ཞིང་མིག་རྩ་དན་ལ་སོགས་ཏེ། ལུས་སེམས་ཀྱི་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་སྤྱད་ན། གཅིག་ཏུ་གཤེན་རྗེའི་པོ་ཉི་ཤེས་འདིགས་
 འདིགས་ལྟ་བུར་འདུག་པའི་ཤུ་ཚུགས་ཅན་གྱིས་བཟུང་བར་གྱུར་ཅིང་། གཉིས་སུ་འདིགས་
 པ་ཆེན་པོའི་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་པར་གྱུར་པ་དང་། གསུམ་དུ་ལུས་ཀྱི་ཤ་བད་ཅིང་དབུགས་ཀྱི་རྩ་
 བ་བཅེགས་པ་ལ་སོགས་ཏེ། རབ་དུ་ཉམ་ཐག་པའི་འཆི་ཁའི་ངང་ཚུལ་ལ་བསམ་ན་སྤྱོད་ཅི་
 དགོས་ཏེ། སྤྱིང་གས་པའི་འོས་སོ། །དེར་མ་བད་ད་དུང་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་སྤྲིག་པའི་ལས་ཀྱིས་
 དཔུལ་བར་ལྟངས་པ་དེའི་ཆེ་རབ་དུ་སྐྱག་ནས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཤིག་གིས་འདིགས་ཆེན་འདི་ལས་བདུག་
 ལེགས་པར་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱེད་ཤིང་ཐོན་པ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་སྐྱག་པའི་མིག་བགྱུར་
 རྣམ་སྤྲུགས་བཞིར་སྐྱབས་དུག་ཆོལ་བར་བྱེད་ལ། སྤྲུགས་བཞིར་སྐྱབས་མེད་པར་མཛོང་རྣམ་
 ཉི་དེ་རྣམ་ཀྱན་ཏུ་ཡི་ཐུག་པར་འགྱུར་རོ། །གནས་དྲེར་སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་དེའི་
 ཆེ་བདུག་གིས་རྗེ་ལྟར་བྱ་སྟེ། ཐབས་ཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔར་རི་སྐད་བཤད་པའི་རྩ་མཆན་དེ་
 བས་ན། རྩལ་བ་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ། འགྲོ་བ་སྐྱོབ་པའི་དོན་ལ་བཅོན་པ། སྐྱོབས་ཆེན་པོ་མངའ་
 བ། འདིགས་པ་ཀྱན་སེལ་རུས་པ་དེ་ལ་དེ་རིང་ཉིད་རྣམ་གདུང་ཤུགས་དག་པོས་སྐྱབས་སྤྱོད་
 མཆོའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྩལ་བ་དེའི་ཐུགས་སྤྱོད་པའི་ཆོས་གང་བསྟེན་ན་འཁོར་བའི་འདིགས་
 པ་ཀྱན་སེལ་བ་དྲང་། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་ཆོགས་ཏེ་དགོ་འདུན་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཡང་
 དུག་པར་སྐྱབས་སྤྱོད་མཆོའོ། །བདུག་ནི་དཔུལ་བ་སོགས་ཀྱི་འདིགས་པས་རྣམ་པར་སྐྱག་རྣམ་
 མཐུ་ཆེན་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་བདུག་ཉིད་འབྱུང་ཞིང་། འདྲམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་འང་བདུག་
 ཉིད་ཀྱིས་བདུག་གི་ལུས་འདི་དབྱུང་བར་བཞུའོ། །ཐུགས་རྗེ་དང་སྐྱོད་པ་མ་འབྱུང་བ་སྐྱན་

རྩམ་གཞིགས་ཞེས་བྱ་བའི་མགོན་པོ་དེ་ལ་འདྲུང་ཉམ་ཐུག་པའི་དངོས་འོ་དོད་འཛོད་དེ་སྤྲིག་ལྟ་
བདུག་ལ་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ་ལོ་ཞེས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། འབྲུག་ས་རྩམ་མཁའ་ལྷིང་
པོ་དྲང་། སའི་སྤྲིང་པོ་དྲག་དྲང་ནི་དེ་བཞིན་དུ་བྲམས་མགོན་དང་སྤྱི་བ་སེལ་སོགས་སྤྲུགས་རྗེ་
ཆེན་པོ་མངའ་བའི་མགོན་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱབས་སུ་འཆང་ཞིང་། སྤྲིང་ཐག་བ་རྩམ་འོ་འདྲོད་
འཛོད་དོ། །གྲང་ཞིག་དངོས་སུ་མཐོང་ན་གཤིན་རྗེའི་པོ་ཉ་ལ་སོགས་ཏེ་གདུག་པ་ཅན་རབ་ཏུ་
སྤང་བ་རྣམས་ཀྱང་སྤྲུག་རྩམ་ཕྱོགས་བཞིར་འབྲེད་བར་བྱེད་པའི་རྗེ་རྗེ་ཅན་ཏེ་བྲག་ན་རྗེ་རྗེ་
ལ་འདྲུང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །དོན་བསྐྱུས་ན། སྤྲིང་ཆད་ཁྱེད་ཀྱི་བཀའ་ལྟོས་འདུས་ཏེ་ཉེས་པར་
སྤྱད་པས། དུ་ནི་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་མཐོང་རྩམ་ཁྱེད་ལ་སྤྲིང་རྣམ་
སྐྱབས་སུ་མཆི་ལགས་ཀྱི་འཁོར་བ་དང་དན་སོང་གིས་བསྐྱུས་པའི་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་
སྤྱད་དུ་བསལ་དུ་གསོལ་ལོ། །འོན་ཏེ་སྤྲན་མི་ཐ་ན་སྤྲན་པས་ཀྱང་ནད་ལས་སྐྱོབ་མི་རུས་པ་
ལྟར་རང་གིས་ཆོས་ལག་ལེན་མི་བྱེད་ན་སྐྱབས་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱོབ་མི་རུས་པས། གཙོ་བོར་ཆོས་
ཉམས་སུ་སྤང་དགོས་སོ་ཞེས་གདམས་པ་ནི། གང་གི་ཆེ་སྒོ་བྱུང་བ་ཐ་མལ་ནད་ཀྱིས་འཛིགས་
ནུང་དེའི་ཆེ་སྤྲན་པའི་དྲག་བཞིན་བྱ་དགོས་ན། འདྲོད་ཆགས་ལ་སོགས་ཉེས་བརྒྱའི་འབྱུང་
ཁུངས་ཀྱི་ནད་ཀྱིས་ཉྱག་ཏུ་བརྟུབ་པའི་ནད་པས་སྤྲན་པ་སྤྲུབ་པའི་བཀའ་བཞིན་བྱ་དགོས་པ་ལ་
ནི་སྤྲོས་ཅི་ཞིག་དགོས། ཅིའི་ཕྱིར་ན་དེ་འདྲའི་ནད་གཅིག་གིས་ཀྱང་འཇམ་སྤྲིང་ན་གནས་པའི་
མི་ཀུན་བརྒྱུ་པར་བྱེད་ན་སྤྲིང་བྱུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མཚན་དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
མ་གཏོགས་པར་ནད་དེ་དྲག་གསོ་བའི་སྤྲན་གཞན་ནི་ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་རྣམས་འབད་པས་
བརྩམ་ཀྱང་མ་ཉྱེད་ན། ནད་འདྲི་གསོ་བ་ལ་སྤྲན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྤྲན་པ་སྤྲུབ་པའི་དབང་
པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པའི་བྲག་རྩུ་ཐམས་ཅད་དྲུངས་ནས་འབྱིན་པར་
མཛད་པ་ཡི་བཀའ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་ཐབས་གཞན་ཞིག་ཡོད་པར་སེམས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གཏི་

ཐུག་ཅན་ཤེས་ལྡན་ཀུན་གྱིས་སྤྲད་བའི་གནས་ཡིན་ནོ། །དཔེ་གཞན་ཡང་གཡང་ས་ཐ་མལ་ས་
 རྒྱུ་དུ་ལའང་དེར་ལྷུང་གིས་དོགས་བས་བག་ཡོད་བར་གནས་བར་བྱ་དགོས་ན། དཔག་ཚད་
 སྤྲད་དུ་ལྷུང་བའི་ཡུན་རིང་གཡང་སར་སྤྲོས་ཅི་ཞིག་དགོས་ཞེས་ཏེ། དོན་ནི་གཡང་ས་རྒྱུང་དུར་
 འཛེམ་འོས་ན་ཆེན་པོར་དེ་བས་འཛེམ་འོས་པ་ལྟར་ཉེས་སྤྲད་རྒྱུང་དུར་ཡང་འཛེམ་འོས་ན་ཆེན་
 པོར་ལྟ་ཅི་སྤྲོས། ཞེས་བའོ། །དེ་ལྟར་སྤྲིར་བག་ཡོད་ལ་གནས་དགོས་བར་མ་ཟད། ཉིན་རེ་ཞིང་
 ཡང་དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་གདམས་པ་ནི། དེ་རིང་ཁོ་ན་མི་འཆི་ཞེས་ཅི་བདེ་བར་འདུག་པ་
 ནི་གཏན་ནས་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདུག་ནི་ཤི་ནས་མེད་བར་འགྱུར་བའི་དུས་དེ་རིང་ཞེས་པ་
 ཞིག་ནི་གདོན་མི་ཐ་བར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བདུག་ལ་དེ་རིང་ཁོ་ན་
 མི་འཆི་ཞེས་མི་འཇིགས་པ་སྤྲོ་ཡིས་བྱིན་མཁན་མེད་པས་དེ་རིང་འཆི་བ་འདྲི་ལས་རྗེ་ལྟར་ན་
 དེས་བར་ཐར་བར་འགྱུར་ཏེ། མི་འགྱུར་རོ། །མདོར་ན་ཤི་ནས་གདོན་མི་ཐ་བར་མེད་བར་འགྱུར་
 ཞིང་། ནམ་ཤི་ལའང་དེས་པ་གཏན་མེད་ན། ཅི་ལྟར་ན་བདུག་ཡིད་སོས་དཔ་དུ་བདེ་བར་འདུག་
 རྗེ་འདུག་མི་འོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆེ་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་བར་མ་ཟད། འོངས་སྤྲད་ལའང་སྤྲོད་པོ་
 མེད་དེ། སྤྲོ་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟ་པན་ཆད་དུ་འོངས་སྤྲད་དུ་མ་ཞིག་ཐོབ་སྤྲོ་ཐུངས་མེད་ཀྱང་
 རྒྱལ་རིམ་གྱིས་པ་ལྟར་ཐད་ཀ་ཐད་ཀར་སྤྲོད་སྤྲོ་ཞིག་པ་ལས་ད་ལྟ་བདུག་ལ་ལྷག་པ་ཅི་ཡོད་
 ན་སྤྲོ་ཅི་ཡང་མེད་པས་སྤྲོད་པོ་མེད་པར་ཤེས་ལ། འོན་ཏེ་བདུག་ནི་མོངས་ནས་དེ་ལ་ཆགས་
 ཤིང་མདོན་པར་ཞེན་ནས་སྤྲོ་མའི་བཀའ་དྲུང་འགྲུལ་བར་བྱས་སོ། །དེར་མ་ཟད་གཉེན་བཤེས་
 ལའང་ཡིད་བརྟན་མེད་དེ། ད་ལྟ་གསོན་བཞིན་པའི་ཆེ་སྤྲོ་འདྲི་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཉེན་དྲང་
 བཤེས་པ་རྣམས་འོངས་སྤྲོ་ཐུངས་ནས་རང་གཅིག་སྤྲོ་གྲག་ཤིང་དུ་འགྲོ་དགོས་ན་མཛུལ་བ་དྲང་
 མི་མཛུལ་བ་འདྲི་ཀུན་ཅི་དུང་སྤྲོ་པན་པ་མེད་པས་དེ་དག་ལ་སེམས་པའི་བསམ་པ་དོར་ལ། དེ་
 བས་མི་དགྲོ་བ་ལས་སྤྲོ་བ་ལྡན་ཀུན་འབྱུང་བས་དེ་ལས་རྗེ་ལྟར་བྱས་ན་དེས་བར་ཐར་བར་

འགྲུར་ཞེས་དུས་ཉིན་མཆོན་ཏུ་བདག་གིས་ནི་འདྲི་ཉིད་འབྲུམ་ཞིག་བསམ་པའི་རིགས་ཏེ།
དེ་ལས་གལ་ཆེ་བ་མེད་པའི་བྱེད་རོ། །

ལེའུའི་དོན་བསྐྱབ་བཞི། སྤྲིག་ཅན་བདག་ནི་མི་ཤེས་ཤིང་གཏི་མུག་པས་རང་བཞིན་གྱི་
ཁ་ན་མ་ཐོ་བའམ་བཅས་པའི་སྤྲིག་པ་གང་ཡིན་པ་ལས་གང་ཡང་རྩད་བ་བཞིས་པ་ནམས་འཁྲོ་
བའི་མགོན་པོ་བྱེད་ནམས་ཀྱི་སྤྲན་སྤར་མངོན་སྤུས་དུ་ཐལ་མོ་སྤྲར་ཏེ་སྤྲིག་པའི་འབྲས་བུ་སྤྲག་
བསྐྱལ་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཡང་དྲང་ཡང་དུ་བྲག་འཆོལ་ཏེ། དེ་དྲག་ཐམས་ཅད་
བཤུགས་པར་བཞིན། །འདྲེན་པ་ནམས་ཀྱིས་བདག་གི་སྤྲིག་པ་གང་བཞིས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་
ནོངས་པ་ལགས་པར་བཟུང་དུ་གསོལ་ལོ། །སྤྲིག་པ་འདྲི་ནི་བཟང་པོ་མ་ལགས་པས། །སྤྲན་
ཆད་བདག་ནི་ཡོང་ཡེ་གཏན་ནས་མི་བཞིན་དོ། །

སྤྲིག་ལས་སྤྲག་བསྐྱལ་འབྲུང་བས་ན། །སྤར་བྲས་གང་ཡིན་བཤུགས་ཁྲོས་ལ། །ཕྱི་
ནས་དེ་འདྲའི་སྤྲིག་པའི་ལས། །སློག་ལ་བབ་ཀྱང་མ་བྱེད་ཅིག །ཅེས་རང་གིས་རང་ལོ། །དེ་
ལྟར་ན་ལེའུ་གཉིས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ལྷ་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ནི། ཡུལ་ལྷ་ལ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དན་སོང་གི་སྤྲག་
བསྐྱལ་བསལ་ཏེ་རེ་ཞིག་དལ་བསོ་བའི་གནས་ནི་མངོན་མཐོ་སྟེ་དེ་སྤྲབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱའི་དགེ་བ་
དྲང་། དེའི་འབྲས་བུ་དན་སོང་གི་སྤྲག་བསྐྱལ་ཅན་དྲག་ལྟ་མིར་སྦྱེས་ནས་བདེ་བར་གནས་པ་
ལ་སྦྱིང་ཐག་པ་ནས་དགའ་བས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དམན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱར་
རྒྱར་པའི་དགེ་བ་ཆོགས་སུ་བསགས་པ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷས་ཅན་
གང་འཁོར་བའི་སྤྲག་བསྐྱལ་ལས་དེས་པར་ཐར་ལ་ཡི་རང་དོ། །སློབ་པ་སངས་རྒྱས་ནམས་
ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དྲང་། རྒྱ་རྒྱལ་སྤུས་ནམས་ཀྱི་ས་བཅུ་ལའང་ཡི་རང་དོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
གཏན་དུ་བདེ་བར་མཛད་པའི་བསམ་པ་བཟང་པོ་སྤྲགས་བསྐྱེད་དགེ་བ་རྒྱ་མཆོད་དྲང་སེམས་

ཅན་དུ་མ་ལ་དངོས་སུ་པན་བར་མཛད་པའི་རྒྱལ་ཆེན་གྱི་སྒྲོན་པ་ལ་སྤྱིང་ནས་དགའ་བས་
རྗེས་སུ་ཡི་རྩེད་ཀྱི་། །

དུག་པ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་བ་ནི། ཕྱོགས་ནམས་ཀྱན་གྱི་སངས་རྒྱལ་
བཞུགས་སོ་ཙག་ལ་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ་གསོལ་བར་བྱ་བ་ནི། སེམས་ཅན་སྐྱག་བསྐྱལ་ཞིང་མི་
ཤེས་པའི་སྐྱན་པས་འཕྲོམས་ནས་གར་འགྲོ་གཏོལ་མེད་པ་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བར་དགོངས་
ཏེ་ཆོས་གྱི་སྒྲོན་མེ་སྐྱར་ནས་ལམ་མ་ཞོར་བ་བསྐྱེད་དུ་གསོལ་ལོ། །

བདུན་པ་མུ་རན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་ནི། རྒྱལ་བ་མུ་རན་ལས་འདའ་བར་
བཞེད་པ་རྣམས་ལ་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ་གསོལ་བར་བྱ་བ་ནི། འགྲོ་བ་འདྲི་རྣམས་ཤེས་རབ་གྱི་
སྒྲོངས་པའི་ལོང་བར་མི་འགོད་ཅིང་བསྐྱལ་བ་གྲུངས་མེད་པར་བཞུགས་པར་གསོལ་ལོ། །

བརྒྱད་པ་བསྐྱོ་བ་ནི། དེ་ལྟར་མཆོད་པ་དང་བཤགས་པ་སོགས་སྒྱུར་བ་འདྲི་དུག་ཀྱན་
ལེགས་པར་བྱས་ཏེ་དགེ་བ་བདུག་གིས་བསྐྱེད་པ་གྲུང་ཡིན་པ། དེས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་གྱི་སྐྱག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་བསལ་བར་ཤོག་འགྲོ་བ་ནད་པ་སུ་ཡང་རུང་སྟེ་རྗེ་སྤྱིད་དུ་
ནད་སོས་པར་གྱུར་གྱི་བར་དུ་ནི་སྐྱན་དྲུག་སྐྱན་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་། དེ་ཡི་ནད་གཡོག་བྱེད་པར་
ཤོག་བཀའ་སྒྲོམ་གྱི་ཚེན་པ་རྣམས་ལ་ཐམས་དྲུག་སྒྲོམ་གྱི་ཆར་པ་བ་སྟེ། བཀའ་བ་དྲུག་སྒྲོམ་པའི་
གཞོད་པ་བསལ་བར་ཤོག །སྐུ་བའི་བསྐྱལ་བ་བར་མའི་ཆེ་བདུག་ནི་ཐམས་དྲུག་སྒྲོམ་དུ་གྱུར་
ཅིག །སེམས་ཅན་སོངས་ཤིང་དབྱལ་བ་རྣམས་ལ་བདུག་ནི་མི་ཐད་པའི་གཏེར་དུ་གྱུར་ཏེ་ཡོ་
བྱེད་མཁོ་སྐྱ་སྒྲ་ཆོགས་སུ་དེ་དག་གི་མདུན་ན་ཉི་བར་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །དེར་མ་ཐད་རང་
གི་ལུས་དྲང་། དེ་བཞིན་ལོངས་སྒྲོན་དྲང་། དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། སེམས་
ཅན་ཀྱན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བངས་པ་མེད་པར་སྒོས་དེ་དག་ལ་བརྟུང་བར་བྱ་སྟེ། གང་
གིས་ན་ཆགས་ལུལ་ཐམས་ཅད་བརྟུང་བས་མུ་རན་ལས་འདའ་ཞིང་། བདུག་གི་སྒྲོ་ནི་མུ་རན་

ལས་འདུས་པ་བསྐྱབ་སྒྲུབ་པ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཙམ་མི་འོས་སུ་སྒྲུབ་ན། མ་ཡིན་ཏེ།
ནམ་ཞིག་གི་ནས་ཐུམས་ཅད་གཏོང་བར་ཆབས་ཅིག་ལ་ད་ལྟ་རང་དབང་ཡོད་དུས་སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་སྒྲོས་བཏང་བ་མཆོག་ཡིན་ཏེ་དོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་བདག་
གིས་ལུས་ཅན་ཐུམས་ཅད་ལ་ལུས་འདྲི་དེ་རིང་ནས་ཅི་བདེར་བྱིན་ཟིན་གྱིས། རྟག་ཏུ་གསོད་
པ་དྲང་། སྒོད་པའམ། བཟླ་བ་སོགས་ཅི་དགྲར་བྱེད་ལ་རྟག་པོ་། དེ་བཞིན་བདག་གི་ལུས་ལ་
ཅེད་མོ་ཅེ་བར་བྱེད་དུམ། ཅོ་འཛི་བར་བྱེད་དམ། ག་ཞུ་སྟེ་བཞད་གང་གི་རྒྱ་བྱེད་ཀྱང་རུང་སྟེ།
རི་ལྟར་འདོད་པར་བྱོས་ཤིག་ཅེས་བདག་གི་ལུས་འདྲི་སྟོས་པ་མེད་པར་བྱིན་ཟིན་པ་ཉིད་གྱིས་
ན། དེ་ཉིད་ཡི་སྤང་བ་སོགས་ཀྱི་ཁ་ཏུས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་མི་བྱའོ། །དེས་ན་ལུས་དྲེ་ལ་གཞན་
སྤང་ཡང་གཞོད་པར་མི་འགྱུར་བའི་དགོ་ལས་གང་ཡིན་པའང་བྱེད་དུ་ཆུག་ཅིག །ཅེས་བསྐྱེལ་
ཡོ། །དེ་ལྟར་ལུས་སོགས་བཏང་བས་མཆོན་དུས་གསུམ་གྱི་དགོ་ཅ་རྣམས་སྤང་ཡང་བསྐྱོ་བ་
ནི། འདི་ལྟར་བདག་ལ་དམིགས་ནས་དུས་ནམ་དུ་ཡང་སེམས་ཅན་འགྲའ་ཡང་དོན་མེད་པར་མ་
འགྱུར་ཅིག །ཅེས་སྤྱིར་བསྐྱོས་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བདག་ལ་དམིགས་ནས་གང་དང་གང་དུག་གིས་
ཁྱོ་བའམ་སྟེ། དེས་མཆོན་པའི་སྤིག་སེམས་དང་། དྲང་བ་སྟེ་དེས་མཆོན་པའི་དགོ་སེམས་བྱང་
ན། དེ་ཉིད་དུས་རྟག་ཏུ་དེ་དང་དེ་དུག་གི་དོན་ཀྱན་འབྲུབ་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག །གང་དུག་བདག་
ལ་དངོས་སུ་ཁ་ཐིར་རུམ་སྟེ་ཟེར་ཡང་རུང་། གཞན་དུག་བདག་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པའམ་རུང་།
དེ་བཞིན་དུ་ལ་ལས་བདག་ལ་སྒྲོག་ཏུ་བྱར་གྱི་གཏོང་ཡང་རུང་སྟེ། ཐུམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་བདེ་
ལྟག་ཏུ་ཐོབ་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག །གཞན་ཡང་དགོ་བའི་ཅ་བ་དེ་དག་ལ་བཞེན་
ནས་བདག་ནི་མགོན་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་དང་། ལམ་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དྲོད་དཔོན་
ཏེ་ས་མཁན་དྲང་། ཆུ་མོ་ལས་བརྒྱལ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་དྲང་ནི་དེ་བཞིན་དུ་གཟིངས་
དྲང་ཟམ་པ་ཉིད་དུའང་གྱུར་ཅིག །བདག་ནི་མཆོས་མཐའ་བསྐྱོར་བའི་སྤྱིང་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་

མྱིང་དྲང་ནི་མར་མེ་འདྲོད་ལ་མར་མེ་དྲང་། གནས་མལ་འདྲོད་ལ་གནས་མལ་དྲང་། བདུག་
 ཉི་ལུས་ཅན་གྱི་འདྲོད་པ་ཀྱན་གྱི་གྲུང་དྲུང་འགྱུར་བར་ཤོག། །གང་བསམ་ཡིད་བཞིན་འབྱུང་
 བའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དྲང་། ཅི་འདྲོད་འབྱུག་པའི་བྱམ་པ་བཟང་པོ་དང་གཞོན་པ་བསལ་
 བའི་རྟིག་སྒྲུགས་གྲུབ་པ་དྲང་། ནད་ཀྱན་སེལ་བའི་སྦྲུལ་ཆེན་པོ་དྲང་། འདྲོད་དགུ་འབྱུང་བའི་
 དབུག་བསམ་གྱི་ནི་ཤིང་དྲག་དྲང་། ལུས་ཅན་རྣམས་གྱི་འདྲོད་པ་འཛོལ་སྟེ། འདྲོད་འཛོལ་བ་
 ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཅིག། །གཞན་ཡང་ས་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དྲང་། ལྷ་མ་མཁའ་ནི་
 སེམས་ཅན་འཛོལ་བའི་གནས་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་དུས་རྟག་པར་ཡང་སེམས་ཅན་དབུག་དུ་མེད་པ་
 ཡི་རྣམ་མང་ཉེར་འཛོལ་གཞིར་ཡང་འགྱུར་བར་ཤོག། དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་མ་མཁའི་མཐུས་གཏུགས་
 པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཀྱན་དུ་གང་ལ་གང་འདྲོད་དུ་གྱུར་ཏེ་ཐམས་ཅད་
 རི་སྤྲོད་སྒྲུང་ན་ལས་མ་འདུས་གྱི་བར་དུ་བདུག་ནི་དེ་དག་གི་ཉེ་བར་འཛོལ་བའི་རྒྱུར་ཡང་ཤོག།
 ཅིག་གྱ །དེ་ལྟར་མཆོད་པ་ནས་བསྔོ་བའི་བར་གྱི་སྦྱོར་བ་རྣམས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས། ས་བཅད་
 གཉིས་པ་དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གཟུང་བ་ནི། སྟོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་
 སོགས་གྱིས་དགོངས་གསོལ་སྔོན་དུ་བཏང་སྟེ། རི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་སྔོན་གྱི་བདེ་གཤེགས་
 རྣམས་གྱིས་གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཐུགས་ནི་བསྐྱེད་པ་
 དྲང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་རྣམས་དེ་དྲག་གིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་
 ཅིང་གནས་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་བྱང་འགྲོལ་པ་ཕན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་
 པར་བགྱི་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ནི་བསྐྱེད་པ་ལ་འང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་
 པའོ། །དམ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་འདི་སྔོན་འཇུག་ཅིག་ཅར་བཟུང་བའི་ཆོག་པ་བཞེད་ལ། སོ་སོར་
 ལེན་ན། རི་ལྟར་སྔོན་གྱི་བདེ་གཤེགས་གྱིས། །བྱང་ཆུབ་ཐུགས་ནི་བསྐྱེད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་
 འགྲོལ་པ་ཕན་དོན་དུ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་བགྱི། །ཞེས་སྔོན་པ་དང་། རི་ལྟར་སྔོན་

གྱི་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐབ་པ་ལ། །དེ་དག་རིམ་བཞིན་གནས་
པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་བསྐབ་པ་ལའང་། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐབ་པར་བགྱི། །ཞེས་འཇུག་
པ་བཟུང་བར་བཞེད་དོ། །བྱང་ས་དང་རྡོ་བོ་ཆེན་པོའི་བྲག་སྒོལ་རི་ལྟར་ཡིན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་
གཞུང་ལམ་དུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་འཇུག་གི་རིམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲོ་དྲང་ལྟན་པ་ཡིས་ཡིད་རྩལ་དུ་དྲང་བས་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཟུང་ནས་མཇུག་ཀྱང་སྟེ་རྗེས་སུ་འདྲ་རྒྱུན་མི་ཉམས་ཤིང་རྒྱས་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་རང་གི་སེམས་ནི་འཆད་འགྲུར་ཆུམ་གྱིས་འདྲི་ལྟར་གཟེངས་བསྟོད་དོ། །དེ་ལ་གཉིས་
ལས། རང་དོན་གྲུབ་པས་གཟེངས་བསྟོད་པ་ནི། དེར་གི་དུས་འདིར་བདུག་གི་ཆེ་གསོན་པ་
འབྲས་སུ་ཡོད་པར་བྱས་པ་དང་། མིའི་སྲིད་པ་ལེགས་པར་ཐོབ་པ་སྟེ། གོ་ཆོད་པར་བྱས་པ་
དང་། དེ་རིང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྦྲེས་པ་དང་། ལྷ་དང་བཙས་པའི་ཡོན་
གནས་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྲུ་དུ་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་དགའ་བ་བསྟོམ་པའོ། །དེ་བས་ན་དུ་
ནི་བདུག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་རིགས་དེ་དྲང་མཐུན་པའི་སྟོ་གསུམ་གྱི་ལས་བརྩམས་ཏེ་སྟོན་མེད་
ཅིང་མཆོག་ཏུ་བཅུན་པའི་རིགས་འདྲི་ལ་ལྷུང་བས་རྟོག་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བསྐབ་པར་
བྱའོ། །དབུལ་པོ་ལོང་བས་བྲག་དྲར་གྱི་ཕྱང་པོ་ལས་རི་ཞིག་ལྟར་ལ་རིན་ཆེན་རིན་ཐང་མེད་པ་
ཆེད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་རི་ཞིག་ལྟར་ལ་སྟེས་ནས་ཏེ་སྟེས་དབང་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདྲི་
བདུག་ལ་སྦྲེས་ཏེ་དོ་མཆར་རོ། །

གཉིས་པ་གཞན་དོན་གྲུབ་པས་གཟེངས་བསྟོད་པ་ནི། འགྲོ་བའི་འཆི་བདུག་འཛོམས་
པར་བྱེད་པ་སྟེ་འཆི་མེད་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བདུད་རྩིའི་མཆོག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདྲི་
ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བའི་དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་མི་ཐད་པའི་གཏྲར་ཡུང་འདྲི་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་
བའི་ནད་རབ་དུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྤྲུལ་གྱི་མཆོག་ཀྱང་འདྲི་ཡིན་ནོ། །སྲིད་པའི་ལམ་དུ་འབྲུམས་

ཤིང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་དྲུབ་པའི་འགྲོ་བའི་དལ་བསྐྱེད་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ལྷོན་ཤིང་ཡང་འདི་
 ཡིན་ལ། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་ལས་སྒྲོལ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱི་སྤྱེགས་ཏེ་སྤྱིའི་ཐམ་བཤང་
 འདི་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཆ་གདུང་སེལ་བའི་སེམས་ཀྱི་ཆུ་བ་ཤར་བ་ཡིན་ལ།
 འགྲོ་བའི་མི་ཤེས་པའི་སྤྱན་པའང་རུབ་རུབ་དྲག་དཔྱིས་ཏེ་བྱང་ནས་འབྱེན་པའི་ཉི་མ་ཆེན་པོ་འང་
 ཡིན་ནོ། །དུས་པའི་ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་དོ་མ་བསྐྱབས་པ་ལས་མར་གྱི་ཉིང་ཁྱའི་ཚུལ་དུ་
 ཀྱན་གྱི་བཅུད་བྱང་བའང་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བའི་འགྲོན་པོ་གང་སྤྱིད་པའི་ལམ་རྒྱ་ཞིང་། བདེ་བའི་
 ལོངས་སྤྱོད་སྤྱད་པར་འདོད་པ་དེ་ནམས་ལ་སེམས་འདྲི་ནི་བདེ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་མཆོག་དུ་
 ཉེ་བར་གནས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་མགྲོན་ཆེན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བས་ཡོངས་སུ་ཆེས་པར་བྱེད་
 པའང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རང་ཉིད་གཟེངས་བསྟོད་ནས་གཞན་དག་ཀྱང་བསྟོད་པ་ནི། བདུག་
 གྱིས་དེ་རིང་སྐྱོབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱན་སྤར་འགྲོ་བ་ཁྱེད་ནམས་ཐམས་ཅད་མཐར་ཐུག་བདེ་
 གཤེགས་ཀྱི་བདེ་བ་ཉིད་དྲང་ནི་བར་དུ་ཡང་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་མགྲོན་དུ་པོས་ཟེན་
 ཀྱིས་ལྟ་དྲང་མི་དང་ལྟ་མིན་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་མགྲོན་ཐམས་ཅད་དགའ་བར་གྱིས་
 ཤིག་ཅེས་དབུགས་དྲྭུང་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཟུང་བ་སྟེ་ལེའུ་གསུམ་པ་
 བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་བསྐྱབས་པའི་ཚུལ་ལ་ལྟ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་
 པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ལ་བསྐྱབས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་
 ཏེ། བག་ཡོད་ལ་བསྐྱབས་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་ལ་བསྐྱབས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 བག་ཡོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། ལྷན་དོར་གྱི་གནས་ནམས་འདོར་ལེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། ཀྱན་
 བརྟུས་ཀྱི་དགོངས་པའོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱབས་པ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་སྤྱས་ཀྱིས་སྤར་དེ་ལྟ་བུར་བྱང་

ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རྩལ་ཏུ་བརྟན་པོར་བརྩེད་ནས་ཕྱིས་དོར་ན་མི་རུང་བས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་གཡེལ་
བ་མེད་པར་དུས་ཉག་ཏུ་ཡོང་བསྐྱབ་བྱ་ལས་མི་འདྲའ་བར་སྦྱིང་ཐག་པ་ནས་འབད་པར་བྱའོ། །

རྒྱས་པར་བཞད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྐྱབ་བྱ་ལ་བག་ཡོད་བསྟེན་པ་དང་། དལ་འབྱོར་
ལ་བག་ཡོད་བསྟེན་པ་དང་། ཉན་མོངས་ལ་བག་ཡོད་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་བརྟགས་པར་
བབ་ཅོལ་དུ་བརྟམས་པ་གྲང་ཡིན་པའང་། བརྟགས་ཀྱང་གྲང་ཞིག་ལེགས་པར་མ་བརྟགས་པ་
གྲང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱ་ཞེས་དུམ་བཅས་བྱས་པར་གྱུར་ཀྱང་། བྱའམ་བཏང་ཞེས་ད་དུང་བརྟགས་
པའི་རྟེན་གས་ལ། འདིར་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། དེའི་
སྤྱོད་བྱེད་སེམས་ཤེས་རྩལ་ཆེན་པོས་བསྐྱབ་པ་གྲང་བརྟགས་ནས་བཞེས་ཤིང་། མཐར་དབྱུང་
བར་མཛད་པ་དེ་ལྟར་ལ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བརྟགས་པ་བརྟགས་ནས་ལེན་པ་དེ་ལ་ད་བཤོལ་
དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། གཤམ་ཏེ་གཞན་དོན་དུ་སེམས་པ་བྱུང་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་དེ་
ལྟར་བསམ་པས་དུམ་བཅས་ནས་སྤྱོད་བའི་ལས་ཀྱིས་དངོས་སུ་བསྐྱབ་པར་མ་བྱས་ན་ཉེས་
དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། མཐོན་ཡུལ་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་དྲག་ཀྱན་བསྐྱས་པས་བདག་གི་ཆེ་
ཕྱི་མའི་འགྲོ་བ་ཅི་འདྲར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ལས་འོས་མེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན་
དངོས་པོ་པལ་པ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ལའང་ཡིད་ཀྱིས་སྤྱིན་པར་བསམ་པར་བྱས་ནས་མི་གྲང་གིས་
སྤྱོད་པས་དངོས་སུ་སྤྱིན་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ཡང་ཡི་དྲགས་སུ་འགྱུར་བར་བན་པ་ཉེར་གཞག་
ཏུ་གསུངས་ན། ལྷ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་བསམ་པ་ཐག་པས་མཐོན་དུ་གཉེར་
ནས། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་བསྐྱས་པར་བྱས་ན་བདེ་འགྲོར་རྩི་གྲ་འགྲོ་འགྱུར་རུམ་སྟེ་
མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དོ། །འོ་ན་ཉེ་རྒྱལ་སོགས་མི་གྲང་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཏང་ཡང་ངན་
འགྲོར་འགྲོ་བ་ལྟ་ཞོག་གི་ད་དུང་དེ་དྲག་སྟོན་པས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་མཛད་པར་གསུངས་
པ་རི་ལྟ་བུ་སྟུམ་ན། དེ་ནི་ལས་ཚུལ་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱུང་བ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཐའི་ན་པོ་ནས་

མཆིན་གྱིས། སྔ་སྒྲེའི་སྒྲོན་ཡུལ་མིན་ནོ། །གཞན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་བཏང་བ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དབང་ལ་ལྷུང་བའི་ནུང་ན་རབ་ཏུ་སྒྲིབ་སྟེ། འདི་ལྟར་ལྷུང་བ་དེ་ནི་བྱང་བར་གྱུར་ན།
 སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་པ་ལ་རྒྱས་པ་དཔྱད་པ་སྟེ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲེ་
 སོ་གྲང་གཞན་སྟེ་ཞིག་གིས་ཀྱང་དུས་སྐད་ཅིག་ཅུང་ལ་ཡང་བྱང་སེམས་འདིའི་བསོད་ནམས་
 གྱི་བར་ཆད་དང་གཤམ་བྱེད་པར་གྱུར་ན་བྱང་སེམས་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་རྒྱས་པ་དཔྱད་
 བར་གྱུར་པས། གཤམ་བྱེད་པ་སོ་དེའི་ངན་འགྲོ་སྟེ་དང་མཐའ་མེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན་སེམས་
 ཅན་གཅིག་གི་བདེ་བ་ཡང་ཆེད་གྱིས་བཞིག་ན་བདུག་ཉིད་མཐོ་རིས་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་
 བར་གསུངས་ན། རྒྱལ་མཁའ་མ་ལུས་པའི་མཐའ་ཁྲིམ་པའི་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་བདེ་བ་བཞིག་
 ན་བདེ་འགྲོ་སྐྱབས་ཏེ་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་སྟོས་ཅི་དགོས། ཕྱིར་བཅོས་པས་ཆོག་མེད་སྟུང་ན།
 དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཉམས་པའི་ལྷུང་བ་སྟོབས་ཆེན་དྲང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྒྲར་གསོ་བའི་
 གཉེན་སོ་སྟོབས་དང་ཐུན་པ་དག་འཁོར་བར་རེས་གྱིས་འདྲེ་བར་བྱེད་ན་སྟེ་དང་སོ་སོགས་
 རོབ་པ་ལ་ཡུན་རིང་རོགས་པ་སྟེ་འགོར་བར་འགྱུར་བས། དང་སོ་ནས་ལྷུང་བས་མ་གོས་པ་ལ་
 འབད་དགོས་སོ། །བསྐྱབ་པ་ལ་བག་ཡོད་བསྟེན་པའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། རྒྱ་མཆན་དེ་ལྟ་བུས་ན་
 སྒར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དུས་བསྐྱབ་པ་ལ་རྩི་ལྟར་སྟོབ་པར་དུམ་བཅས་པ་བཞིན་དུ་བདྱག་གིས་
 ཅི་ནས་ཀྱང་གྲུས་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེང་ཉིད་ནས་བཙོན་པར་མ་བྱས་ན་ཕྱིས་འོག་
 ནས་འོག་ཏུ་སྟེ་ངན་སོང་ནས་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་གྱིས་སྟོབ་
 པས་འོག་ཏུ་རང་མི་ལྷུང་ལས་ཆེ་སྟུང་ན་མ་ཡིན་ཏེ། སྒར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐན་བདེ་
 སྒྲོར་བར་མཛད་པའི་སངས་རྒྱས་གངས་མེད་པ་འདུས་པར་གྱུར་ཀྱང་། བདུག་ནི་རྩེ་གི་ཉེས་
 པ་འདི་ལྟ་བུས་སངས་རྒྱས་དེ་དང་དེའི་གསོ་བའི་སྒྲོན་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་ཏོ། །དེ་དུང་ཡང་སྒར་
 དེ་བཞིན་བག་མེད་པའི་སྒྲོན་པ་བདུག་གིས་བྱེད་ན། ཡང་དྲང་ཡང་དུའང་གསོ་བར་མི་རྒྱས་པ་

སྒར་དྲེ་བཞིན་ཏེ། རྟན་འགྲོར་ལྷུང་ནས་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་ནད་དྲང་། འཆི་བ་དྲང་། བཅད་
པ་དྲང་། གཤུགས་པ་སོགས་སྤྱད་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་དལ་འབྱོར་ལ་བག་ཡོད་བསྟན་པ་ལ། རྟེན་དཀའ་བར་བསམས་ནས་བག་
ཡོད་བྱེད་པ་ནི། དྲེ་བཞིན་གཤུགས་པ་འཛིག་རྟེན་ཏུ་འབྱུང་བ་དྲང་། ལས་འབྲས་སོགས་ལ་
དྲད་པ་དྲང་། མིའི་ལུས་ཐོབ་པ་དྲང་། དགྲེ་བ་ལ་གོམས་སྤྱད་བ་སོགས་ཏེ་མདོར་ན་དལ་
འབྱོར་གྱི་ཆོས་དྲེ་ལྟ་བུ་ནི་ཤིན་ཏུ་དགོན་ན་ནམ་ཞིག་ན་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཐོབ་པའི་དུས་མེད་
པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་བདག་གིས་ད་རེས་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་ལ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཆར་བའི་
གནས་ཡིན་པས་བག་ཡོད་པར་བྱོས་ཤིག །ཅེས་འདོམས་པའོ། །ནམ་འཆི་རེས་མེད་བསམས་
ནས་བག་ཡོད་བསྟན་པ་ནི། རྟན་སོགས་འགལ་རྒྱུ་མེད་པའི་དེ་རིང་གི་ནི་མ་འདྲི་ལྟ་བུ་རེ་
ཞིག་མཐུན་རྒྱུ་ཟས་དང་བཅས་ཤིང་། འགལ་རྒྱུ་འཆེ་བ་མེད་དུ་ཟེན་གྱང་ནི་ཡིད་བཞིན་མེད་
དེ། ཆེ་ནི་སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་པས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། མི་བཟོན་ལ། ལུས་ནི་ཐང་ཅིག་ལས་དབང་
བྱུང་མེད་པས་བཟོན་པོ་བཞིན་ཏེ། སྒྱུར་དུ་འདྲོར་དགོས་པས་སོ། །ད་ལྟ་མ་འབད་ན་ཕྱིས་
བཅོས་སྤྱ་མེད་པར་བསམས་ནས་བག་ཡོད་བསྟན་པ་ནི། བདག་གི་ད་ལྟའི་སྤྱད་པ་འདྲི་འབྲས་
ནི་ཕྱིས་མིའི་ལུས་ཀྱང་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ལ། མི་ལུས་འཐོབ་པར་མ་གྱུར་ན་ནི། སྤྲིག་པ་འབའ་
ཞིག་ལས་དགྲེ་བ་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་མེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན་དུས་གྲང་གི་ཆེ་དགྲེ་བ་སྤྱད་པའི་
སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་དུས་འདྲིར་ཡང་དགྲེ་བ་བདག་གིས་མ་བྱས་པ་འདི་ལྟ་ན་ངན་སོང་སྤྲིག་
པ་སྤྲུལ་གྱིས་ཀྱན་ཏུ་མོངས་པ་དེའི་ཆེ་བདག་གིས་ཅི་བྱར་ཡོད་དེ། ཅི་ཡང་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལྟར་བདེ་འགྲོའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དགྲེ་བ་དྲག་གྱང་མ་བྱས་ལ། ངན་འགྲོའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་
སྤྲིག་པ་དྲག་གྱང་ནི་བར་བསྐྱགས་ན་བསྐལ་བ་བྱེ་བ་བརྒྱུད་ཡང་ནི་བདེ་འགྲོ་ཐོབ་པར་ལྟ་ཞོག་
དེའི་སྐྱེ་ཅམ་ཡང་ཐོས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མཆན་དེ་ནི་དྲེ་བྱིར་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་

རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་རྒྱུད་གིས་གཡེངས་པའི་གཉེན་ཤིང་གི་བུ་གྲར་རྩལ་སྤུངས་ཀྱི་མགོན་པ་ཆུད་
 པ་ལྟར་མེད་འགྲོ་བ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཐོབ་དགྲའ་བར་གསུངས་སོ། །དེའི་འབད་བ་ནི། སྐད་ཅིག་མ་
 གཅིག་ལ་བྱས་པའི་སྤྲིག་པས་ཀྱང་། བསྐྱལ་བར་མཐར་མེད་དུ་གནས་པར་འགྱུར་ན། ཐོག་
 མེད་ནས་འཁོར་བར་བསགས་ལ་འབྲས་བུ་མ་ལྟར་བའི་སྤྲིག་པ་དེ་དག་གིས་བདེ་འགྲོར་མི་
 འགྲོ་བར་སློལ་ཅི་ཞིག་དགོས། འོན་ཀྱང་སྔོན་བྱས་སྤྲིག་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ཅུམ་ཁོ་ན་སྔོང་བས་
 ཟད་པར་གྱུར་ནས་འདྲི་ནི་ངན་འགྲོ་ལས་ནས་པར་ཐར་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ།
 འདྲི་ལྟར་དེ་ནི་སྤར་གྱི་འབྲས་བུ་སྔོང་བཞིན་དུ་འདར་བྱིས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་རྒྱ་སྤྲིག་པ་གཞུན་དུག་
 ཟམ་མ་ཆད་པར་རུབ་ཏུ་སྦྱེ་བའི་བྱིར་རོ། །རྒྱ་མཚོ་དེ་ནམས་ཀྱི་བྱིར་འདྲི་འདྲུང་བའི་དུལ་བ་ཆེད་
 བར་གྱུར་ནས་བདག་གིས་དགེ་བ་སྦྱི་དང་བྱུང་བར་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་གོམས་པར་མ་
 བྱས་ན། འདྲི་ལས་རང་བསྐྱུས་པ་གཞུན་མེད་དེ། འདྲི་ལས་སྔོངས་པ་འདར་གཞུན་མེད་དོ། །གལ་
 ཏེ་བདག་གིས་སྤར་བཤད་པའི་དོན་དེ་ནམས་ཉོགས་ནས་སྔོངས་པས་སྤར་མ་ཟད། བྱིས་ཀྱང་
 སྦྱིད་ལུག་སྤེ་ཚུལ་བཞིན་མ་འབད་ན་ནམ་ཞིག་འཆི་བར་འགྱུར་བའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་ན་འགྲོད་ཅིང་
 ལྷ་ངན་ཆེན་པོ་ལྷང་བར་འགྱུར་ལ་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་དཔྱལ་བའི་མེ་དཔུང་བཟོད་པར་དགྲའ་བས་
 ཡུན་རིང་པོའི་ཤར་དུ་བདག་གི་ལུས་ལ་སྤྲེག་པར་གྱུར་པ་ན་སྤར་གྱི་བྱ་བ་ལ་འགྲོད་པ་མི་
 ཟད་པའི་མེ་འབར་བས་སེམས་གདུང་བར་འགྱུར་བར་གདོན་མི་ཟེམ། །གང་ཞིག་ཤིན་ཏུ་ཆེད་
 བར་དགྲའ་ཞིང་པན་བདེའི་ལོ་ཉོག་སྦྱན་པའི་དལ་འགྱོར་གྱི་ཞིང་ས་ཅི་ཞིག་ལྟར་ཏེ་སྤེས་དབང་
 གིས་ཆེད་པར་གྱུར་ནས། མཐོ་རིམ་དང་ཐར་པའི་ཕྱོགས་སུ་མ་བྲིད་པར་བདག་ཉིད་སེམས་
 སམ་ཤེས་པ་དང་ཐུན་བཞིན་དུ་བྱིར་ཡང་སྤེ་སྤར་ཡང་དཔྱལ་བ་དེར་བྲིད་ན་སྤྲེགས་ཀྱིས་བྲན་
 མེད་དུ་སྔོངས་པར་བྱས་པ་བཞིན་དུ་བདག་ལ་སྐབས་འདིར་སེམས་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཟད། ཅེས་
 སོ། །དེ་ལྟར་མདུན་མ་གཏན་ལེགས་དང་གཏན་ཉེས་ཀྱི་འགག་ལ་གཏུགས་ནས་ཡོད་ཀྱང་ཁྱོད་

གྲིས་མི་ཤེས་པ་ཅིས་ཚོངས་སམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བདུག་གིས་ཀྱང་སྡོན་ཆད་མི་ཤེས་ཏེ་དེ་བདུག་གིས་སྤྱང་ཁོང་ན་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་བརྟག་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་ལ་བག་ཡོད་བསྟེན་པ་ནི། དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན་མོངས་བྱེད་ཉོན་མོངས་སུ་གདའ་བས་དེ་ལ་བག་ཐོན་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་མི་བྱེད་ན་རྒྱལ་ཕྱས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བསྐྱང་བར་རྗོ་མི་ཐོགས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ནས་སྤྱང་དགོས་པས། དེའི་ཉེས་དམིགས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཞེ་སྤང་དང་སྡོད་པ་སོགས་ཀྱི་དགྲ་རྣམས་ནི་རྒྱུ་ལག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་མིན་ལ། དཔལ་བ་དྲིང་འཛུངས་པ་སོགས་མིན་ཡང་རི་ཞིག་ལྟར་དེ་དུག་གིས་བདུག་དབང་མེད་པར་བྱུན་བཞིན་དུ་བཀོལ་བར་བྱས་སོ། །དེས་ན་བདུག་གི་སེམས་ལ་གནས་བཞིན་དུ་དགའ་མགུར་ཏེ་རི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་བདུག་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ། དེ་ལྟར་མི་ཁྱོ་བར་བཟོད་པ་ནི་གནས་མིན་གྱི་བཟོད་པ་སྟེ་སྤྱད་པའི་གནས་ཡིན་འོ། །དེས་རི་ལྟར་གཞོད་སྟམ་ན། འདི་ལྟར་གཤམ་ཏེ་སྤྱད་སྤྱ་མིན་རྣམས་ཏེ་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་བདུག་ལ་དགྲར་ལངས་སུ་ཐེན་ཀྱང་དེ་དུག་གིས་ཀྱིང་བདག་མཉམ་མེད་པའི་མེ་རྒྱུད་ཀྱི་ཅིང་། དེར་འཇུག་པ་སྟེ་གཞུག་པར་མི་བྱས་ལ། ཉོན་མོངས་ཞེས་བྱ་བའི་སྟོབས་ཆེན་གྱི་དགྲ་འདྲིས་ནི་གུང་དྲང་སྤྱད་ན་རི་རྩལ་ཀྱང་སྐད་ཅིག་ལ་འཆིག་ནས་ཐལ་བ་ཙམ་ཡང་ནི་མི་ལྟས་པར་བྱས་པའི་མནར་མེད་ཀྱི་མེ་དབྱང་དེར། བདུག་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་འདོར་བས་གཞོད་ཆེ་ལ་དུས་ཀྱང་རིང་བ་སྟེ། བདུག་གི་དགྲའི་དྲངས་མ་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་བོ་གུང་འདྲི་དུས་རིང་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པ་ལྟར་དགྲ་གཞན་ཀྱན་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུར་ཡུན་རིང་པོར་གནས་སྐབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་གང་དང་མཐུན་པར་རིམ་གྱོ་བྱས་ཏེ། པར་བསྟེན་པར་བྱས་ན་དགྲ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཚུར་ཐལ་དུ་པན་པ་དྲང་། དུགས་སུ་བདེ་བར་བྱེད་མོད། དེ་ལྟར་ན་འདྲ་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་རྣམས་ནི་པར་བསྟེན་པར་བྱས་ན་བྱིར་ཞིང་། ཚུར་སྐྱབ་བསྐྱལ་དང་གཞོད་པ་

གྲེ་བས་ནས་ཡང་བསྟན་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ལྟར། ཡུན་རིང་ཞིང་རྒྱ་ཆུ་ཆགས་པར་དགྲར་གྱུར་
 པ་དང་། གཞོད་པའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་གཅིག་ལྟ་ཆགས་སོགས་ཉོན་
 མོངས་པ་འདི་དག་བདུག་གི་སྙིང་ལ་ངེས་པར་གནས་འཆའ་རུ་བཅུག་ན་འཁོར་བར་འདྲིགས་
 པ་མེད་ཅིང་ཡིད་དགའ་བར་གྲ་ལ་འགྱུར་ཏེ། དེའི་སྐབས་མེད་ངོ་། །གཞན་ཡང་འཁོར་བའི་
 བཙོན་རྒྱུ་སྐབས་ནས་ཕྱིར་ཐོན་དུ་མི་འཇུག་པའི་སྤྱང་མ་དང་། དཔྱུལ་བ་སོགས་སྤྱུང་
 གསོད་བྱེད་ཀྱི་གཞེད་མར་གྱུར་པ་འདི་དྲག་ནི་གྲ་ཏེ་བདག་གི་སྒྲོལ་གནས་ལ་བག་ཆགས་
 པའི་བྱ་བ་ན་ཅི་བདེར་གནས་སུ་འཇུག་ན་བདུག་ལ་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་གྲ་ལ་ཡོད་དེ་མེད་
 ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་རྩི་སྤྱོད་བདུག་གིས་དགྲ་འདི་མངོན་སྟུང་རྩི་ཅན་ཅར་དུ་ངེས་པར་མ་བཙོམ་པ་དེ་
 སྤྱོད་དུ་བདུག་འདྲིར་བཙོན་པ་མི་འདྲོར་བར་འབད་རིགས་ཏེ་རྩི་ཞིག་གཞོད་བྱེད་རྒྱུ་དུ་ཐ་ན་
 ཆོག་རན་སྐྱབ་པ་ཙམ་ལའང་ཁྲིས་པར་གྱུར་པ་དང་ད་རྒྱལ་བདོ་བ་རྣམས་གཞོད་བྱེད་དེ་མ་བཙོམ་
 གྱི་བར་དུ་གཉིད་ཀྱང་མི་འོང་ན། ཉོན་མོངས་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་དུ་བདག་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བཙོན།
 དེའི་ཆེ་རི་ལྟར་དཀའ་བར་གྱུར་ཀྱང་ཕྱོག་པར་མི་བྱ་སྟེ། གང་ཞིག་མ་བཙོམ་པར་སོ་ན་བཞག་
 ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་འཆི་བས་སྤྱག་བསྟུལ་བར་གྱུར་པའི་སྤྱོད་ཐོ་ཉམས་ཐག་ཉོན་མོངས་ཅན་དྲག་
 དང་གཡུལ་ངོར་དངར་ནས་འཐབ་པའི་ཆེ་འཐབ་ཆེན་གྱིས་གཞོམ་པར་འདྲོད་པ་ཡང་མདུའ་
 དང་མདུང་སོགས་མཆོན་གྱིས་སོག་པའི་སྤྱག་བསྟུལ་རྣམས་ཁྱད་དུ་བསྟུང་ནས་དག་དེ་གཞོམ་
 པའི་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་དང་འབྱེད་བར་མི་བྱེད་ན། དུས་ཅག་ཏུ་སྤྱག་བསྟུལ་གྱུ་
 གྱི་རྒྱར་གྱུར་པ་དང་། མ་བཙོམ་ན་མི་འཆི་ཞིང་རང་བཞིན་གྱིས་དགྲར་ངེས་པའི་ཆགས་སོགས་
 གྱི་དགྲ་པོ་འདི་རྣམས་གཞོམ་པར་བཙོན་པ་བདུག་ལ་དེར་གི་དུས་འདིར་སྤྱག་བསྟུལ་བརྒྱ་
 གི་རྒྱར་གྱུར་པའི་གཞོད་པ་གང་གིས་ཀྱང་ཡི་ཆད་པ་དང་སྤྱིད་ལུག་པར་མི་འགྱུར་བ་སྟོས་ཅི་
 དགོས། དོན་མེད་པར་དགྲ་ཡིས་སྐྱོ་སྟོས་གཏོད་པ་ཡང་རང་དབང་པོར་མཆོན་པའི་ཕྱིར་དུ་

ལུས་ལ་རྒྱན་དྲུང་འདྲ་བར་བསྐལ་ཞིང་ངོས་པར་བྱེད་ན་དོན་ཆེན་སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་ཕྱིར་ཡང་
དྲག་པར་བཅོན་པར་གྱུར་པ་བདག་ལ་སྤྱག་བསྐྱལ་དེ་རྣམས་ཅིའི་ཕྱིར་གཞོད་བྱེད་ཡིན་ཞེས་
ཏེ། ཚོས་ཕྱིར་དགའ་བ་སྤྱད་པས་མདོག་མི་སྤྱག་སོགས་བྱང་ཡང་ངོས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེས་
བཤོ། །གཞན་ཡང་ཉ་པ་དང་གདོལ་པ་དང་། ཞིང་པ་ལ་སོགས་པ་རུང་གི་འཆོ་བ་ཅུམ་ཞིག་
སེམས་པ་ཡང་གྲང་བ་དྲང་། ཚ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཞོད་པ་རྣམས་བཟོད་པར་བྱེད་ན་འགྲོ་བ་
ཡིན་ནོ་ཅོག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཞུགས་པའི་སེམས་དབའ་བདག་ལྟ་
བུ་ཅེས་མི་བཟོད་དེ། དེ་བས་གྲང་བཟོད་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མི་བྱེད་ན་སྐྱོན་དུ་ཆེ་
སྟེ་སྤྱགས་བཅུའི་རྣམ་མཁའའི་མཐས་གཏུགས་པའི་འགྲོ་བ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་ལས་
སྐྱོལ་བར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དུས་ན་དུམ་བཅས་ནས་གང་གི་ཆེ་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་
རྣམས་ལས་མ་གྲོལ་བར་བདག་གི་རྒྱད་ཆོད་ཀྱང་མི་ཤེས་པར་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་
མིན་ཏེ་སྤྱོད་པ་དངོས་སོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཉོན་མོངས་གཞོམ་པ་ལ་དུས་རྟོག་ཏུ་ཕྱིར་
མི་སྤྲོག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་བདག་གིས་དྲིམ་ཞེན་པར་བྱ་ཞིང་འཁོན་དུ་བརྒྱང་ནྟེས་གཡུལ་
སྤྱད་དེ་ལུམ་མེད་པ་བྱའོ། །ཞེས་རེ་ཞིག་འདུག་བསྟུ་བཤོ། །འོ་ན་ཉོན་མོངས་ལ་འཁོན་དུ་འཛིན་
པ་ཉིད་ཉོན་མོངས་མིན་ནམ་ཞེ་ན། རྣམ་པ་དེ་འདྲའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་དངོས་འཛེམས་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སྤང་བྱར་མ་གཏོགས་སོ། །འོ་ན་འཁོན་དུ་རྩེ་ལྟར་བརྒྱང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་
བདག་ནི་མེར་བསྐྱབས་ཏེ་བསྐྱད་པར་གྱུར་ཏེ་མ། བདག་གི་མགོ་བོ་བཅད་ཀྱང་སྤྱིའི་རྣམ་པ་
ཀུན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པའི་དགའ་ལ་འདུད་པ་སྟེ་དེའི་དབང་དུ་བཏང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སེམས་
ལ་དབའ་བསྐྱེད་པའོ། །གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་ལན་གཅིག་སྤངས་ཀྱང་ཐ་མལ་པའི་དགའ་ལྟར་ཕྱིར་
སྤྲོག་པས་དོན་མེད་དོ་སྟུམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་མལ་དགའ་བོ་ནི་ཡུལ་ནས་ལན་གཅིག་བྱང་ཡང་
ནི་ཡུལ་གཞན་དྲག་ཏུ་གནས་བཅས་གིང་ས་ཡོངས་སུ་བརྒྱང་ནས་རྟུས་པ་བཟོས་པར་བྱས་

ནུས་དྲེ་ནུས་ཕྱིར་ཕྱོག་གི་སྟེ་ཕྱོག་པ་སྤིང་གི། ཉོན་མོངས་པའི་དགའ་འཇུག་མེ་དྲེ་དྲང་འབྲེ་བ་
མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སེམས་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་རྣམས་
ནི། བདག་མེད་ཉོགས་པའི་ཤེས་རྟེན་གྱི་མིག་གིས་སྤང་སྟེ། བདག་ཡིད་ལས་བསལ་ན་གང་
དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཏེ་འགྲོ་ས་མེད་ལ། དེ་མེད་པས་གྲང་དུ་གནས་ནུས་སྟོབས་བསྐྱེད་དེ་བདག་
གཞོན་བྱ་ཕྱིར་སྤང་འོང་སྟེ་འོང་བ་མེད་པས། སྒྲོ་ཞུན་བདག་ལ་བརྩོན་པ་མེད་པར་ཟད་གི་ཅ་
བ་ནས་སྤོང་མི་བྱས་པ་མིན་ནོ། །ཤེས་རབ་གིས་རི་ལྟར་སྤོང་ཆུ་མེ་དེའི་ངོ་བོ་ལ་དབྱེད་ནས་
ཏེ། འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་དབྱེད་ན་དམིགས་པ་ཡུལ་ན་མི་གནས། རྟེན་དབང་ཚོགས་
ལ་འང་གནས་པ་མིན། ཡུལ་དང་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་འང་གནས་པ་མིན་ན། གནས་ཡུལ་
གསུམ་པོ་དེ་ལས་གཞན་ན་འང་གནས་པ་མིན་ན། འདི་དུག་གར་གནས་ནས་འགྲོ་བ་ཀྱན་ལ་
གཞོན་པ་བྱེད་དེ་བྱེད་པ་མེད་ལ། འོན་ཏེ་མ་དབྱེད་པའི་སྒྲོ་ངོར་སྤང་བ་ཅམ་ཡིན་པས་འདི་ནི་སྒྲོ་
མ་དང་འབྲེ་བའི་བརྩན་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་གཞོན་བྱེད་དུ་བདེན་པར་བཟུང་ནས་སྟོང་ལ་འཛིགས་
པ་བསྐྱེད་པ་དེ་སྤོངས་ལ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་རང་བཞིན་བདེན་པས་སྟོང་བ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་
བརྩོན་པ་བསྟེན་ཏེ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་བདག་ལ་དཔྱུལ་སོགས་རྣམས་སྟེ་ཅེ་སྟེ་གཞོན་པ་བྱེད་
དུ་བཅུག་སྟེ་སྒྲོ་མ་ལ་སྒྲོ་མར་ཤེས་ནས་གཞོན་པ་སྤང་བར་བྱའོ། །

དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ལ་བག་ཡོད་བསྟེན་པའི་པན་ཡོན་དང་མ་བསྟེན་པའི་
ཉེས་དམིགས་སོགས་རྣམ་པ་མང་པོས་བསམས་ཏེ་ཐུབ་པས་རི་རྒྱུད་བཤུད་པའི་བྱང་སེམས་
ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་དངོས་སུ་འབད་པར་བྱའི་དེ་མིན་ན་ཅེ་ཡང་མི་པན་ཏེ། དཔེར་
ན་སྤྲུལ་པའི་དག་ལ་མ་མཉམ་ན། བཅོས་བྱེད་སྤྲུལ་དུག་གིས་བཅོས་དགོས་ནད་པ་གསོས་པ་
གྲ་ལ་ཡོད་དེ་གསོ་མི་བྱས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་བག་ཡོད་བསྟེན་པ་སྟེ། ལེའུ་བཞི་བ་བཤད་
ཟེན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་བཞིན་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྐྱབ་བའི་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱབ་བ་
དང་། སེམས་བསྐྱབ་བའི་དོན་དུ་བྱན་ཤེས་བསྟན་པ་དང་། དེ་མཐར་དབྱུང་བའི་དོན་དུ་ལག་
ལེན་བྱེད་བར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱབ་པ་མ་ཉམས་པར་བསྐྱབ་བར་འདོད་པ་ཡིས་
རྟུ་རྟུ་བསྐྱེམས་ནས་སེམས་བསྐྱབ་བར་བྱ་སྟེ་སེམས་འདྲི་ལོག་བའི་ཡུལ་ལས་བསྐྱབ་བར་མ་
བྱས་ན་བསྐྱབ་པ་བསྐྱབ་བར་ཡོང་སྟེ་གཏན་མི་རུས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་སེམས་མ་བསྐྱབ་བའི་ཉེས་
དམིགས་ནི། སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་པོ་ལོག་བའི་ཡུལ་ལ་ཡན་པར་བཏུང་བས་སྟེན་བྱས་ནས་མནར་
མེད་དུ་འཕེན་པ་སོགས་ཀྱི་གཞོད་པ་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་ནི་སྒྲུང་ཆེན་མ་སྤུལ་བ་ཆང་གིས་སྤྱོད་པ་
ཡིས། འདྲི་ན་དྲི་འདྲའི་གཞོད་པ་ཆ་ཅམ་ཡང་མི་བྱེད་དེ། སེམས་མ་བསྐྱབས་པ་ལས་གཞོད་
ཆ་བས་ཆེ་བ་གཞན་མེད་པའི་བྱིར། སེམས་བསྐྱབ་བའི་ཕན་ཡོན་ནི། སྒྲི་ཀུན་ནས་བསྐྱབ་པ་
བྱན་པའི་ཐག་པ་ཡིས་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་ཆེན་ཡན་དུ་མི་འཇུག་པར་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་དུམ་
པོར་བཏུགས་ན། འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་ངང་གིས་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་
ལག་ཏུ་སྟུག་པ་བཞིན་འོང་སྟེ། གང་སྟག་དྲང་། མེད་གྲོ་དང་། སྒྲུང་ཆེན་དང་། རེད་དང་། སྤུལ་
དྲང་། དབྱ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དྲང་། སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བའི་སྤྱང་མ་དྲང་། བྱུང་མ་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་གཞོད་སྟེན་དང་སྟེན་མོ་ལ་སོགས་པ་མ་བཏགས་ཤིང་མ་བཏུལ་བ་རྣམས་སེམས་འདྲི་
གཅིག་ཕྱ་བཏུགས་པ་ཡིས། དེ་དྲག་ཐམས་ཅད་བཏུགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། སེམས་འདྲི་གཅིག་
ཕྱ་བཏུལ་བ་ན། དེ་དྲག་ཐམས་ཅད་སྤུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདྲི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་དག་ན་འཛིགས་
ཤིང་སྟུག་པ་ཐམས་ཅད་དྲང་སྤུག་བསྤུལ་གྱི་རྣམ་གངས་དབྱག་ཏུ་མེད་པ་ཡང་སྟེག་སེམས་
ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཡང་དྲག་གསུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པས་སོ། །དོན་དེ་རིགས་
པས་ཀྱང་འཐད་པ་ནི། གཞན་དུ་ན་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བའི་མཆོན་ཆ་སྟོམ་ཆོགས་པ་རྣམས་སྟེ་
ཞིག་གིས་ནི་ཆེད་དུ་བྱས་ཏེ་བྱས་པ་མེད་ལ། ལྷགས་བསྟེན་གྱི་སྟེ་གཞི་ཡང་སྟེ་ཡིས་བྱས་

ཏེ་བྱེད་པོ་གཞན་མེད་ཅིང་། འལ་ལིའི་མོ་ཚོགས་དེ་དྲག་ཅི་ལས་བྱུང་སྟེ་གཞན་གང་ལས་ཀྱང་
མ་བྱུང་བས་འདྲི་འདྲ་བའི་སྒྲུང་ཚུལ་དེ་དྲག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟེག་སེམས་ལས་བྱུང་བར་བྱབ་
བས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བུས་ན། འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་དག་ན་སེམས་
ལས་གཞན་པའི་འཇིགས་པ་འགྲུལ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བར་བྱབ་པོ། །དེར་མ་ཟད། བར་
ཕྱིན་དྲག་ཀྱང་སེམས་ལ་སྟོས་པ་སྟེ། དང་པོར་ཕྱིན་པ་ལ་མཚོན་ན། གཤམ་ཏེ་འགྲོ་བའི་དབྱུ་
བ་པོར་བས་ཏེ་སེལ་བ་ཙམ་ཞིག་སྟེན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚད་ཡིན་ན། དུ་དྲུང་འགྲོ་བ་
བཞེན་པ་ཡོད་ན་སྟེ། དུ་མ་ཡོད་པས་སྟོན་གྱི་སྟོབ་པ་ནམས་རྩི་ལྟར་ན་དེའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་ཏེ།
མི་ཕྱིན་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ན་ཕྱི་ནང་གི་བརྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བཏང་ཞིང་། བཏང་
བའི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་ཏེ་རིས་མེད་པའི་སྟེ་པོ་ཀྱན་ལ་བཏང་བའི་སེམས་ཀྱིས་སྟེན་པའི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་སྟེན་པ་དེ་ནི་ནང་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་གཞི་དང་འཆེ་སྟོང་བའི་སེམས་ཉིད་དེ་གཞན་དུ་ན་ཏེ་ལ་སོགས་
པ་སྟོགས་གང་ཞིག་ཏུ་དེ་དྲག་གསོད་པར་མི་འགྱུར་བར་བསྐྱད་དེ་བསྐྱད་ས་མེད་པས། དེས་ན་
གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གཞི་དང་འཆེ་དང་བྲལ་བར་བྱ་མི་དགོས་ཀྱི། རང་གི་རོས་ནས་དེ་
དག་ལ་གཞི་དང་སྟོང་བའི་སེམས་ནི་ཐོབ་པ་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པར་བཞུགས་དེ།
མདོ་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ཞེ་ན། གཞན་ལ་གཞི་དང་སྟོང་བའི་སེམས་པའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་བཟོད་པ་ཡང་ནང་སེམས་ཀྱི་ཁྲོ་བ་བསྐྱོག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཕྱིའི་གཞི་དང་པ་
རྒྱུ་མི་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སེམས་ཅན་མི་སྟེན་པ་ནམ་མཁའ་བཞེན་མཐའ་གྲས་པས། དེ་
དྲག་གཞི་སྟེ་སྟེན་པར་ཡོང་མི་ལང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྲོ་བའི་སེམས་འདྲི་གཅིག་ཕུ་
བཙམ་ན་མི་སྟེན་པའི་དགྲ་དེ་ཐམས་ཅད་ཚུམས་པ་དྲུང་འདྲ་སྟེ། དཔེར་ན། ས་སྟེང་འདྲི་དྲག་
ཐམས་ཅད་ཀོས་གཡོག་ཏུ་བྱ་དགོས་ན་གཏོས་དེ་སྟེད་ཀྱི་བས་གཤམ་ལང་སྟེ་མི་ལང་ལ། འོན་

ལ་སེམས་ཀྱི་གསང་བ་ཞེས་པ་པལ་ཆེ་བས་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་ངོས་འཛིན་བར་མཛད་ཀྱང་
སྐབས་དང་མ་འབྲེལ་ལོ། །

དོན་བསྐྱེད་པ་ནི། བདེ་སྐྱབས་གི་ཅ་བ་སེམས་ལ་སྐྱབས་པའི་རྒྱ་མཆན་དེ་ལྟ་བུས་ན། བདུག་
གི་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་པོ་འདི་ནི་དྲན་པས་ཡེངས་སུ་མི་འདུག་པར་དམིགས་པ་ལ་ལེགས་པར་
བཏགས་ནས་བརྒྱུང་ཞིང་། ཤེས་བཞིན་གྱིས་ཡེང་མི་ཡེང་བྱ་རྒྱས་ནས་ལེགས་པར་བསྐྱུང་
བར་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སེམས་བསྐྱུང་བའི་བརྒྱལ་ཁྲུགས་མ་གཏོགས་པ་བརྒྱལ་ཁྲུགས་
གཞན་མང་པོས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་སེམས་རི་ལྟར་བསྐྱུང་ཞེ་ན།
འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་བསྐྱུང་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། དེའང་མ་གྲངས་གྲོལ་བ་ཞེས་པ་ནི་
སྒྲོན་ལམ་མ་བསྐྱེད་པའི་མིང་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱོད་དུ་མ་ཅན་གནས་པ་ན་བསྐྱེད་པ་ཉེ་མཆོད་པ་ག་
ཕྱེད་ལོས་པ་བཞིན་སྟེ་ཐོ་དྲན་པའི་ཁྱོད་ན་གནས་པས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་འདི་ཉག་དུ་བསྐྱུང་
ལོས་ཏེ། ལུས་རྒྱས་པའི་རྒྱའི་སྐྱབས་བསྐྱུང་དུ་ཡིས་སྐྱབས་པའང་རྒྱའི་བག་ཕྱེད་ན། བསྐྱུས་
འཛོམས་ཀྱི་དེ་ཐོ་ཆེན་པོས་ལུས་འཛོམས་ཀྱིས་དོགས་ཏེ་སྐྱབས་པ་ཡིས་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ལྟ་ཅིས་
མི་བསྐྱུང་སྟེ། སྤྲ་མ་ལས་ཀྱང་བརྒྱ་འགྲུང་གིས་བསྐྱུང་ལོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བསྐྱུང་བའི་མན་ཡོན་ནི། སྒྲོན་པ་འདི་འདྲས་རྩལ་བཞིན་གནས་པར་ཕྱེད་ན།
སྟེ་ཐོ་གཤེས་ཀ་དན་པའི་ཁྱོད་དུ་གནས་སུམ། བྱད་མེད་གཞོན་བུའི་ཁྱོད་ན་གནས་ཀྱང་བྱད་
སྟེ། སྒོམ་བརྩོན་གྱི་བརྒྱལ་ཁྲུགས་བརྟན་པ་ཆགས་སྤང་གིས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་སེམས་བསྐྱུང་བ་གང་ལས་ཀྱང་གལ་ཆེ་བ་ནི། བདུག་གི་རྟེན་པ་དྲང་བཀྱར་
སྟེ་དྲང་། ལུས་ཉམས་པ་དྲང་། དེ་བཞིན་དུ་འཛོལ་བ་ཉམས་ཏེ་མེད་ཀྱང་སྒྲ་ཞིང་། ལུས་ངག་གི་
དྲི་བ་གཞན་ཡང་ཉམས་པར་སྒྲུའི། སེམས་ནི་རྣམ་ཡང་ཉམས་པར་མི་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱུང་བའི་དོན་དུ་དྲན་ཤེས་བསྟེན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་དྲན་

ཤེས་བསྟན་པར་བསྐྱེད་པ་ནི། སེམས་མ་ཉམས་པར་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྤང་
ཐབས་གཅིག་ཕྱ་དྲན་པ་དྲང་ནི་ཤེས་བཞིན་དྲག་སྟོག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་ཉམས་པར་སྤངས་ཤིག་
ཅེས་བདག་ནི་དེ་ལྟར་ཐལ་མོ་སྟེར་ཏེ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །

གཉིས་པ་དྲན་ཤེས་མ་བསྟན་པའི་ཉེས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དང་པོ་ཆོས་ལ་བྱས་མེད་དུ་
འགྱུར་བ་ནི། དཔེར་ན་ནད་ཀྱིས་ལྷས་ཁམས་དགྲ་གྲས་པའི་མི་དྲག་ནི་འགྲོ་འོང་སོགས་ལས་
རྣམས་ཀྱན་ལ་མཐུ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་དོར་གྱི་གནས་ལ་དྲན་ཤེས་ཉམས་ཏེ་མོངས་པས་
སྤྲོས་དགྲ་གྲས་པ་དག་ཀྱང་དགོ་བའི་ལས་རྣམས་ཀྱན་ལ་མཐུ་མེད་པས། བརྩོན་འགྲུས་
བརྩམས་པ་དོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་རབ་རྒྱུད་ཐོས་སྤྱ་འགྱུར་བ་ནི། ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་ཉེ་ཉོན་གྱི་སེམས་
དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གི་ཐོས་པ་དྲང་། བསམ་པ་དྲང་། བསྟོམས་པས་རྟོགས་པ་ཡང་དཔེར་
ན་སྟོ་རྟོལ་བའི་བྱམ་པའི་རྒྱ་རྣམས་ནང་དུ་མི་གནས་པར་འཇག་ནས་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ་དྲན་པ་
ལ་ནི། དེ་རྣམས་མི་གནས་པར་བརྟེན་ནས་འགྲོ་བས། ཤེས་རབ་འཕེལ་བའི་སྐབས་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་རྒྱལ་ཁྲིམས་རྒྱུད་ཐོས་སྤྱ་འགྱུར་པའི་ཉེས་པ་ནི། མང་དུ་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་
དང་། མི་བྱེད་པའི་དྲན་པ་ཅན་དྲང་ནི། བརྩོན་པ་ལྷུང་ལེན་ཅན་དུ་མ་ཡང་། ཤེས་བཞིན་མེད་
པའི་སྟོན་ཆགས་པས་ཏེ་སྟོན་ཆགས་ན་རྒྱུད་ལྷུང་པའི་རྟོག་པ་དྲང་བཅས་ཏེ་རྒྱལ་ཁྲིམས་དག་
པར་མི་འགྱུར་དོ། །

བཞི་པ་དགོ་ཅ་འཇིག་པར་འགྱུར་པའི་ཉེས་པ་ནི། ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་ཆོས་རྒྱན་
དྲག་ནི་དྲན་པ་ཉམས་པའི་རྩེས་སྤྱ་འབྱུངས་པས་ཉམས་མེད་དུ་མ་བསྐྱེདས་ནས་བསོད་ནམས་
གྱི་ཆོགས་དྲག་ནི་མང་པོ་ཉེ་བར་བསྐྱེདས་སྤྱ་བེན་ཀྱང་། དེ་དག་རྒྱན་པོས་སྟོགས་པ་བཞིན་
ཐད་པར་བྱས་ནས་དྲན་འགྲོ་འགྲོ་བར་འགྱུར་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དྲན་པ་ཅེས་ཀྱང་བསྐྱེད་དགོས་

ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་རྒྱུ་གི་ཆོག་པ་འདྲི་ནི་ཐར་འདོད་ལ་སྒྲུག་སྒྲུག་སྒྲུག་ཆོས་བར་བྱེད་པ་
སྟེ། སྒྲུག་སྒྲུག་པར་བྱུང་ན་དེ་ནས་དགེ་བའི་ནོར་འཕྲོག་ཅིང་། བདེ་འགྲོའི་སྒྲིག་ཀྱང་འཛེམས་
པར་བྱེད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་ཤེས་རི་ལྟར་བསྟེན་ཚུལ་ལ་བཞི་སྟེ། དང་པོར་ཤེས་བཞིན་བསྐྱར་བའི་
ཐབས་སུ་འབྲས་པ་བསྐྱར་བ་ནི། དེ་བས་ན་འབྲས་པ་ཡིད་ཀྱི་བྱིས་ཏུ་བཅུག་སྟེ་དེའི་མཁར་སྒོ་ནས་
བྱུང་ཏུ་ནས་ཡང་མི་གཏོང་བར་ནང་ཏུ་བཟུང་ངོ་། །

འདི་ལྟར་ན་ཤེས་བཞིན་གྱིས་འབྲས་པ་བསྐྱར་བར་འགྲོ་ལ་འབྲས་པས་ཞེས་དེས་སེམས་
བསྐྱར་བ་ལ་སྐྱར་ནས་ཀྱང་བཞད་ཏུ་བྱང་བས་བྱ་དོག་པོ་བྲ་མི་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་
སྒོ་ནས་བྱིར་སོང་ན་འང་དེའི་འབྲས་བྱ་དུ་སོང་གི་གནོད་པ་དུག་འོང་བ་འབྲས་པར་བྱས་ཏེ་སྐྱར་
ནང་ཏུ་ཉེ་བར་གཞག་གོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི། སྒྲ་མ་དུང་ནི་འགྲོགས་པ་ལས་དུང་། མཁུ་པོས་
རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལས་དུང་། འབྲས་པོར་གི་འཛིགས་པས་སྒྲག་པ་ལས་ཏེ། དེ་ལྟའི་སྐལ་བ་དང་
ལྡན་ཞིང་། ཆོས་ལ་གྲུས་པར་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བྱ་ལ་འབྲས་པ་བདེ་སྒྲག་ཉིད་ཏུ་སྐྱེ་བའི་འགྱུར་
ངོ་། །གཞན་ཡང་འདི་སྟུང་ཏུ་རྗེས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དུག་ནི་དུས་
ཀྱན་ཏུ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་གཟིགས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། དེ་དུག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེས་སྐྱེ་ན་
རྟག་པར་བདུག་ནི་མངོན་སུམ་ཏུ་གནས་སོ་ཞེས། དེ་ལྟར་བསམས་ནས་ངོ་ཆ་དུང་འཛིགས་
དྲིང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱིས་འབྲས་པ་བརྟན་པོ་དུས་རྟག་ཏུ་ཉེ་བར་གཞག་གོ། །ཞེས་ཏེ། འདིས་
ནི་འབྲས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དང་བསྐྱར་བའི་ཐབས་གཉིས་ཀ་བསྟན་ཏོ། །འགྱུར་འགའ་ཞིག་ཏུ་གྲུས་
དུང་འཛིགས་ལྡན་དེ་བཞིན་མཛོས་ཞེས་བྱང་ངོ་། །འབྲས་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དེས་ནི་སངས་རྒྱས་
རྗེས་སུ་འབྲས་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་ཡང་དུང་ཡང་དུ་འབྱུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་ཤེས་བཞིན་བསྐྱང་བའི་མན་དག་ནི། གྲང་གི་ཆེ་བླ་པ་ནང་དུ་བཞག་སྟེ་
ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱིར་ཐོན་དུ་མི་འདུག་པར་བསྐྱང་བའི་དོན་དུ་སེམས་ཅི་གཅིག་ཏུ་གནས་པར་
གྱུར་པ་དྲིའི་ཆེ་ཤེས་བཞིན་ངང་གིས་འོང་བར་འགྱུར་ཞིང་། སྤར་སོང་བ་དྲག་ཀྱང་ཕྱིར་འོང་
བར་འགྱུར་བས། འདི་ནི་བླ་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་སྐྱོང་ཚུལ་གནད་ཆེ་བ་ཞིག་གོ།

བཞི་པ་བླ་ཤེས་བསྟན་པའི་ཡུལ་ལ་གསུམ། ཉེས་སྐྱོད་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བླ་
ཤེས་བསྟན་པ་དང་། དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བླ་ཤེས་བསྟན་པ་དང་། སེམས་
ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བླ་ཤེས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་གང་ལ་
འདུག་རན་པ་ན་རྩེ་ཞིག་དྲང་པོར་སེམས་ལ་བརྟགས་ཏེ་བྱེད་འདོད་ཀྱི་བསམ་བ་ཉོན་མོངས་
ཅན་དུ་འདུག་ན་འདྲི་འབྲེལ་སེམས་འདྲི་ནི་སྒྲིན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱས་
ནས་དྲིའི་ཆེ་བདུག་གིས་བྱ་བ་དེ་མི་བྱེད་པར་གྱིང་བཞིན་དུ་ཟུངས་སྐྱབ་པར་ནི་གནས་པར་བྱ་
ལ། བྱེ་བྱག་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་ན་ལུས་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་སེམས་ལ་
བསྟོགས་ཏེ་དོན་མེད་པར་གཡེང་བར་རམ་གཡེང་བག་ཏུ་བཟླ་བ་ནི་ནུས་ཡང་བདུག་གིས་མི་
བྱ་སྟེ། བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་དེས་པར་སེམས་པས་ཉག་ཏུ་ནི་མིག་ནི་སྐྱེ་བ་སྟེ་གཉའ་ཤིང་གང་ཅམ་
དུ་བཟླ་བར་བྱའོ། །དེས་ཏ་ཅང་དུབ་པར་གྱུར་ན་བཟླ་བ་དལ་བསོ་བའི་ཆེད་དུ་ནི་བླ་པ་མངོན་
དུ་བཞག་སྟེ་དེས་འགྲའ་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་བཟླ་བར་བྱ་ཞིང་དེའི་ཆེ་འགྲའ་ཞིག་མིག་ལམ་དུ་
སྤང་བར་གྱུར་ན་བདག་དང་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་འོང་བ་ཡིན་མིན་བཟླས་ནས་ཡིན་ན་འོངས་པ་
ལེགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ལམ་སོགས་སུ་འཇིགས་པ་ཡོད་མེད་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་ནི་
ཡང་དྲང་ཡང་དུ་ཕྱོགས་བཞིར་བཟླ་ཞིང་། དེའང་ཅབ་ཅུབ་མ་ཡིན་པར་དལ་བསོས་ནས་དལ་
བྱས་དང་ཐུབ་ཏུ་ལྟ་དགོས་ཆེ་སྟེ་ཤོག་ནས་མ་ཡིན་པར་ལུས་ཀྱི་ཁ་ནི་ཕྱིར་བཟླས་ནས་ཐུབ་ཀྱི་
ཕྱོགས་སུ་འང་བཟླ་བར་བྱ་ལ། མདོར་ན། མདུན་དྲང་། ཐུབ་ཏུ་བརྟགས་པར་བྱས་ནས་ལུས་

གྲིས་འགྲོ་བའམ་ཡང་ན་འོང་བའི་བྱ་བ་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་གནས་སྐབས་ཐུམས་ཅད་དུ་དགོས་པ་
 གང་གི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་སོགས་ལ་ཤིས་བཞིན་མ་ཉམས་པར་བྱས་ནས་ལྷན་གྱི་སྦྱོད་
 ལམ་སྦྱད་པར་བྱའོ། །ལུས་གནས་པའི་ཆེ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། འགྲོ་འོང་མ་ཟད་ལྷན་གྱིས་འདྲི་
 ལྟར་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྦྱོད་པའི་ཆེ་ཡང་། དེའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནམས་ཀྱང་ཐོག་མར་
 ཆོ་ལ་བསྟོགས་ནས་དེ་ནས་ནི་སྐབས་སྐབས་སུ་ལྷན་འདྲི་རྟེ་ལྟར་གནས་པ་ཡིན་ཞེས་ཤེས་
 བཞིན་གྲིས་ཏོག་ཅིང་བཟླ་བར་བྱའོ། །ཡིད་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་བླ་བ་ཉི་ལྔ་པར་འཛིན་ཚུལ་ནི། འདི་ལྟར་
 སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་ཆེན་ཚུལ་པ་ནི་ཡན་པར་མི་གཏོང་བར་ཆོས་ལ་སེམས་པའི་ཀྱ་ཆེན་ལ་རྟེ་ལྟར་
 བརྟགས་པ་ལོག་པར་མི་འཆོར་བར་དེ་ལྟར་གནས་སམ་མི་གནས་འབད་བ་ཀྱན་གྲིས་བརྟག་
 སྟེ། དེ་ཡང་ཅི་ནས་ཀྱང་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བཙོན་པ་ནི་བླ་བས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཀྱང་དེ་ལོས་
 གཞན་དུ་མི་འཆོར་བར་བྱས་ནས་ཤེས་བཞིན་གྲིས་བརྟག་གི་ཡིད་འདྲི་ལེགས་ཉེས་གྲར་སྦྱོད་
 ཅས་དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སོ་སོར་བརྟག་སྟེ་འཇུག་ཚུགས་བྱའོ། །དམིགས་བསལ་ནི།
 འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་དྲང་། ཆོས་ཀྱི་དགྲ་འཕྲོན་སོགས་དང་འབྲེལ་བར་གྱུར་པ་ན་གྲུལ་ཏེ་དེ་ཙམ་
 མི་རྒྱས་ན་དེའི་ཆེ་ཅུང་ཟད་ཅི་བདེར་བྱ་བར་གནང་སྟེ། འདྲི་ལྟར་སྦྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་དུས་
 དྲག་ཏུ་བཅས་ཀྱང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་འགའ་ཞིག་དུས་བླ་བ་སྟེན་ཏེ། བརྟར་སྟོམས་སུ་གཞུག་པར་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ལམ་ཀྱི་གོ་རིམ་ངེས་པས་འོག་མ་མ་སྟེས་བར་དུ་གོང་མར་མི་འཇུག་
 གོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། འོག་མ་སྟེལ་བའི་བྱ་བ་གྲང་ཞིག་ཆེད་དུ་བསམས་ཏེ་བྱ་བར་བརྟམས་པ་
 དེ་མ་གྲུབ་བར་དུ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་བསམ་སྟེ། བྱ་བ་སྔ་མ་དེར་གཏོད་པའི་བསམ་པ་ཡིས་
 དེ་ཉིད་རེ་ཞིག་མཐར་སྦྱོལ་ལ་དེ་ནས་གཞན་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྟེ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ནི་
 བྱ་བ་སྔ་ཕྱི་ཀྱན་ལེགས་པར་ཆར་བྱིན་པར་བྱས་པར་འགྱུར་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་གཉི་གྲ་
 འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རྟོ། །དེར་མ་ཟད་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཉི་ལྔ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་བྱ་བ་

མཐར་གྱིས་བཅུམས་པ་དེ་ལྟ་ན་ནི་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་བས་གནད་དུ་ཆེད། །བསྐྱབ་པ་དང་མི་
མཐུན་པའི་བྱ་བ་ནམས་དགོག་པ་ནི། བྱེ་མའི་གཏུམ་ནི་སྣ་ཆོགས་པ་དྲང་། རྩོམ་ཆར་བའི་ལྟ་
མའི་ནམ་གངས་མང་པོ་ཀྱན་ལ་ནམ་ཡང་འཇུག་པར་མི་བྱ་ཞིང་། བརྒྱ་ལ་ངོ་སྤང་བ་སོགས་ཀྱི་
དོན་དུ་འཇུག་དགོས་པར་གྱུར་པ་ནུའང་དེ་དག་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བར་བྱའོ། །དོན་མེད་པའི་བྱ་
བ་ནམས་ཀྱང་སྤང་སྟེ། དོན་མེད་དུ་སྤྱོད་པ་དང་། རྩོམ་ཆེད་པ་དྲང་། སྤྱི་ལོ་འདྲི་བ་སོགས་
བྱེད་པར་གྱུར་ན། བདེ་གཤེགས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བྱུན་པར་བྱས་ནས་དེ་ལས་འདས་པའི་ཉེས་
པས་སྐྱག་པས་དེའི་མེད་ལ་དྲོར་བར་བྱའོ། །བྱ་བ་གང་ཡང་ཀྱན་སྤོང་ལ་བཟགས་ནས་འཇུག་
སྟེ་གྲ་བར་སྟོན་པ་ནི། གྲང་གི་ཆེ་ལུས་བསྐྱོད་པར་འདོད་པར་གྱུར་ཏུ། ངག་སྤྱོད་པར་འདོད་
པར་གྱུར་ན་ཡང་། དྲང་པོར་རྩེ་གི་སེམས་ལ་བཟགས་ནས། དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འདུག་ན་
ནི་བྱ་བ་དེ་འཇོག་དགོས་ལ། དེ་མིན་ན་སྤྱད་འོས་ཏེ། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་སེམས་དཔའ་ཆོ་
བཟན་པས་གང་རིགས་པར་ལྟན་པའི་བྱ་བ་དེ་བྱ་ལ། མི་རིགས་པའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་སྤང་བར་
བྱའོ། །དེའི་ཚུལ་ཀྱས་པར་བཤིང་པ་ནི། སྤར་ལྟར་སེམས་ལ་བཟགས་པ་ན་གྲང་གི་ཆེ་རྩེ་གི་
ཡིད་ཆགས་པ་དྲང་ཁྱོད་པར་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་དེ་དག་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ལུས་བསྐྱོད་
པ་སོགས་ལས་སྤྱོད་མི་བྱ། ངག་སྤྱོད་པར་མི་བྱ་བར་ཚུགས་ཐུབ་པ་ཤིང་བཞིན་དུ་ནི་གནས་པར་
བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལུས་ཅེ་གློད་པ་དྲང་། ངག་གྲ་ཞུར་ཅུར་བ་དང་བཅས་པའོ། །གྲ་ཏེ་ཡོན་
ཏན་གྱིས་ང་རྒྱལ་བའོ། །ལང་ཆོས་རྒྱགས་པ་དང་ལྟན་པའོ། །གཞན་གྱི་མཆོང་འབྲུ་བའི་
བསམ་པ་དྲང་། གྲ་ཏེ་གཡོས་སྤྱོད་འབྲེན་པ་དང་། སྤྱོད་སྤྱོད་པར་སེམས་སམ། ཡང་ན་གྲང་
ཆེ་བདུག་བསྟོད་སྤྱོད་ལེན་པའོ། །གཞན་ལ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ལེན་པ་ཉིད་དྲང་ནི། གཤེ་བ་དང་
བཅས་པར་གྱུར་པའོ། །འབྱེད་པ་སྟེ་འཐབ་པ་དྲང་བཅས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་བྱ་བ་དེ་དང་དེ་
མི་བྱ་བར་ཤིང་བཞིན་དུ་གནས་པར་བྱའོ། །དེར་མ་ཟད་ཉིད་པ་དྲང་། བཀྱར་སྟེ་དང་། གྲགས་

པ་འདོད་པར་གྱུར་པ་ལམ། གཡོག་འཁོར་དོན་དུ་གཉེར་བར་འདོད་པ་ལམ། བདུག་གི་སེམས་སུ་
གཞན་གྱིས་རིམ་གྱོ་སྟེ་དགུ་མཉེད་སོགས་འདོད་པར་གྱུར་པ་ནུའང་དེའི་ཆེ་མི་གཡོ་བར་གྱིང་
བཞིན་དུ་གནས་པར་བྱ་ཞིང་། གཞན་དོན་ཡལ་བར་འདོར་བ་དྲང་རྒྱུ་དོན་གཉེར་བར་འདོད་
པ་དྲང་དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སྤྱོད་པར་འདོད་པའི་སེམས་བྱུང་ནུའང་སེམས་དེས་ནི་
བསྐྱང་བ་ལྟར་དག་སྤྱོད་པ་སོགས་མི་བྱ་བར་དེ་ཆེ་གྱིང་བཞིན་དུ་གནས་པར་བྱའོ། ། གཞན་གྱིས་
གཞོད་པ་མི་བཟོད་པ་དང་། བྱེད་མི་མོས་པའི་ལེ་ལོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དཀའ་སྤྱད་ལ་འཛིགས་པ་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་མེད་ཆེས་པའི་སྤྱོད་བཟོལ་དང་། འབྲེལ་མེད་སྤྱོད་ཅོར་སྤྱོད་བ་དྲང་། རྒྱུ་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་
ལ་ཞེན་པའི་སེམས་བྱུང་བ་ན། དེས་ནི་མི་གཡོ་བར་དེ་ཆེ་གྱིང་བཞིན་དུ་གནས་པར་བྱའོ། །

དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་དོན་ལོག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་བཙོན་བ་དྲང་། དོན་
མེད་ས་རིས་འབྲི་བ་སོགས་ལ་བཙོན་པའི་ཀུན་སྒྲོལ་གི་ཡིད་གང་དུ་འདུག་ཅེས་བཏགས་ནས་
དེའི་ཆེ་ཉོན་མོངས་ལ་མི་ཞུས་པའི་དཔལ་འབྱོར་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་ཡིས་སེམས་དེ་ནི་དོན་མེད་
དང་དོན་ལོག་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་མི་གཞོད་བར་བཟོ་བ་བཏགས་སོས་གཟུང་བར་བྱའོ། ། འོ་ན་དོན་ལྡན་
ལ་རིམ་ལྟར་འཇུག་པར་བྱ་ཞེ་ན། བསྐྱུ་བ་བྱ་ནམས་ཤིན་ཏུ་དེས་པར་བྱེད་པ་དྲང་། དེར་རབ་ཏུ་
དྲད་པ་དྲང་། དེ་བཏགས་པར་བྱེད་པ་དྲང་། གཞན་ལ་གྲུས་པ་དྲང་། ཞེ་ས་དང་བཅས་པ་དྲང་། རོ་
ཆ་ལེས་པ་དྲང་། སྤྱིག་པའི་ཉེས་དམིགས་གྱིས་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པ་དྲང་། ཟུང་ཞེ་ཞིང་
གཞན་དགུའ་བར་བྱེད་པ་ལ་བཙོན་པ་དང་། སན་ཚུན་ལྟ་བུ་མི་མཐུན་པའི་བྱིས་པའི་འདོད་པ་
མི་འབྲ་བ་ནམས་གྱིས་མི་སྤྱོད་ཞིང་། དེ་དག་གིས་གཞོད་པ་བྱེད་ནུའང་མི་ཁོ་བར་མ་ཟད། ད་
དྲང་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་པས་འདྲི་དུག་གིས་གཞོད་སེམས་འདྲི་རང་དབང་མེད་པར་བྱུང་རོ་སྤྱོད་
དུ་སྤྱོད་བཙོན་ལྡན་པར་བྱེད་པ་དྲང་། མདོར་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་བྱ་འོས་ཀྱི་དངོས་སོ་ལ་
ཆེད་དུ་བྱ་བ་བདུག་དྲང་སེམས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འཇུག་པར་བྱ་ཞིང་། དེའི་ཆེ་ཡང་སྤྱོད་ལ་

པ་བཞིན་དུ་ང་བདག་མེད་པར་ཤེས་པ་བྱས་ནས་ཡིད་འདི་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་དུ་
རྟག་དུ་བརྟན་པོར་གཞུང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཐེག་སྤོང་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པའི་སོགས་འདོན་དུ་
དེལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་ཆེད་དགའ་ཡང་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་དུས་རིང་ཞིག་ལོན་ནས་གདོད་
དུལ་བའི་རྟོན་མཆོག་ཐོབ་པ་ཡང་དྲང་ཡང་དུ་བསམས་ནས་དོན་ཡོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྐར་
གྱི་སེམས་དེ་ལྟ་བུ་རི་རུབ་ལྟར་རུབ་དུ་མི་གཡོ་བ་གཞུང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ལུས་ལ་ཆགས་པ་འགོག་པ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཁས་པར་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་
པོ་ནི། རམ་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་ཤིན་ཤུགས་ལ་ཆགས་པ་ཡིས་རྒྱ་ལྟོ་སོགས་ཐུལ་ནས་ཕྱོགས་སུ་ཚུན་ཀྱུན་དུ་
བཤུལ་བྱིད་བྱས་ཀྱང་ཡིད་ཁྱིད་མི་དགྲར་བར་མི་བྱེད་ན། དུ་ལྟ་ཅིའི་ཕྱིར་ལུས་འདིའི་ཁ་དུ་སྟེ་
ཕྱོགས་ཞེན་བྱེད། ལུས་འདི་རམ་ཞིག་དབང་མེད་དུ་འདོར་དགོས་ན་ད་ལྟ་བདག་གིར་བཞུང་
བར་བྱས་ནས་ཡིད་ཁྱིད་ཅིའི་ཕྱིར་སྤྱད་བར་བྱེད། ཡིད་ཁྱིད་དྲང་ལུས་འདི་གཉིས་ངོ་སོ་སོ་སོ་
ཡིན་ན་ལུས་དེས་གོ་ཁྱིད་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། གལ་ཏེ་བདག་དང་ཐ་དད་ཀྱང་བདག་ལ་གཞུགས་
ཅན་གྱི་རྟོན་ཞིག་དགོས་པས་དེའི་དོན་དུ་བཟུང་ངོ་ཞེ་ན། མོངས་པའི་ཡིད་ཁྱིད་ཅིའི་ཕྱིར་རང་
གི་རྟོན་དུ་ཤིང་གཞུགས་གཙང་མ་ཞིག་གཞུང་བར་མི་བྱེད་པར་མི་གཙང་བའི་ཆོགས་ཀྱི་འཇུག་
འཁོར་འདི་ལྟ་བུའི་རུལ་པ་བཟུང་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཅི་ཞིག་དུང་སྟེ་ཅིར་ཡང་མི་རུང་ངོ། །མི་
གཙང་བར་ཅིས་མཛོད་ཞེ་ན། ལུས་འདི་ལ་ཆར་བྱེ་ནས་བརྟགས་ན་གཙང་བའི་སྤྱིང་པོ་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། འདི་ལྟར་ཐོག་མར་བགས་པའི་རིམ་པ་འདི་རྒྱ་གྱི་སྟོ་ཡིས་ཤུལ་པས་ཐ་དད་
དུ་བྱེ་ལ། ཤུལ་ཡང་རུས་པའི་བྱ་བ་ལས་ཤེས་རུབ་ཀྱི་མཆོན་གྱིས་གུད་དུ་སྟེ་ཐ་དད་དུ་བྱེ་ཞིང་།
རུས་པ་ནམས་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་བྱེ་བར་བྱས་ནས་རྒྱུ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་བལྟ་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་
ནས་ལུས་ཀྱི་ཆ་འདི་ལ་གཙང་བའི་སྤྱིང་པོ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་བདག་ཉིད་གྱིས་ནི་བརྟག་པར་

གྲིས་ལ། དེ་ལྟར་འབད་དེ་བཅའ་ཀྱང་ལུས་དེར་ཁྱོད་གྲིས་གཙང་བའི་སྒྲིང་པོ་མ་མཐོང་ན། དུ་
 དྲུང་ཅིའི་ཕྱིར་ཆགས་པའི་ཚུལ་གྲིས་ཁྱོད་ནི་ལུས་འདི་སྤྱད་བར་བྱེད་དེ་དོན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་
 སྒྲིང་པོ་མེད་ཀྱང་རེ་ཞིག་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱིར་བཟུང་ངོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་གྲིས་ཤི་མི་གཙང་བ་བཟར་
 མི་རུང་ཞིང་། ཞུག་ཀྱང་བཏུང་དུ་མི་རུང་ལ། རྒྱ་སྒྲོལ་གཞིབ་དུ་མི་རུང་ན་ལུས་གྲིས་ཁྱོད་ལ་
 ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། ཉིས་ན་མ་དུང་བྱ་ཆོད་སོགས་ཀྱི་ཟས་ཀྱི་དོན་དུ་འདི་བསྐྱར་དེགས་སོ། །ཞེས་
 ཏེ། བསྐྱར་ཆེག་གོ། །འོ་ན་ལུས་འདི་གང་གི་དོན་དུ་གཟུང་བར་བྱ་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སྟེ།
 དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོར་ཤི་བའི་རོ་ནི་པ་རོལ་བསྐྱོད་པའི་ཐབས་ཅམ་དུ་གནས་སྐབས་བསྟེན་བྱ་
 ཡིན་པ་ལྟར། དལ་འཁྱོར་ཆང་བའི་མི་འོ་ཅོག་གི་ལུས་འདི་ནི་རི་སྒྲིང་དབང་བྱར་ཡོད་པ་དེ་
 སྒྲིང་དགེ་བར་བཀོལ་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཅམ་དུ་བསྐྱར་བར་བྱ་གི། གཞན་གྱི་ཕྱིར་མིན་ཏེ། འདི་
 ལྟར་དོན་མེད་དུ་ཁྱོད་གྲིས་འབད་པས་འདི་བསྐྱར་སྤྱད་ཀྱི་ནམ་ཞིག་འཆི་བདག་བཅུ་བ་མེད་
 པ་ཡིས་སྟོགས་ཏེ་བྱ་དྲུང་ཁྱིར་བྱིན་ན་དེའི་ཆེ་ཁྱོད་གྲིས་ཅི་ཞིག་བྱར་ཡོད་དེ་ཅི་ཡང་བྱར་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དགེ་བར་བཀོལ་དུ་མི་བཏུབ་ན་འདི་གསོ་བ་དོན་མེད་དེ། དཔེར་ན་བྲུན་
 གཡོག་བཀོལ་དུ་མི་བཏུབ་པའང་རྗེ་པོས་གོས་ལ་སོགས་པ་མི་སྒྲིན་ན་ལུས་འདི་ཟས་གྲིས་
 བསྐྱོད་ཀྱང་བཀོལ་སར་མི་འགྲོ་བར་གཞན་དུ་འགྲོ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཅི་སྟེ་ཤུ་ཐང་ཆད་ཆད་དུ་གསོ་
 སྟེ་གསོ་བར་མི་བྱའོ། །དེས་ན་ལུས་འདི་ལ་ཟས་གོས་ཀྱི་སྤྱད་ཀྱི་ནུས་ནི་དུ་ནི་རུང་གཞན་
 ལ་པན་པའི་དོན་བྱེད་དུ་ཚུག་ལ། གཞན་དུ་པན་པ་མེད་པར་འདི་ལ་ནི་ཐམས་ཅད་སྒྲིན་པར་མི་
 བྱའོ། །དེས་ན་བྱ་ནི་ཚུ་ལ་འགྲོ་བ་དྲུང་འོང་བའི་དགོས་པ་བསྐྱབ་པའི་རྟེན་ཅམ་དུ་བཟུང་བ་ལྟར།
 ལུས་ལའང་བྱ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་བཞུག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་
 བསྐྱལ་བ་སོགས་ཀྱི་དོན་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ། ཀུན་གྱི་རེ་བ་སྒྲོང་བའི་ཡོད་པ་ཞིན་གྱི་ནི་ལུས་སྤྱད་
 བསྐྱར་ཅེས་པ་སྟེ། དམན་པའི་ལུས་འདིས་རང་གཞན་ལ་པན་པའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱབས་ཤིག་

• 232 •

ནི་རྟོན་ཆེན་གྱིས་ཉོས་ནུའང་དགོན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཚུལ་དེ་ལྟ་བུས་གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་
 ཡོན་ཏན་གྱིས་བདག་དགའ་བའི་བདེ་བ་ལ་མེད་ས་སུ་སྦྱད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་སྦྱད་ན་བདག་ལ་ཆེ་
 འདིར་ནོར་གོད་པ་ཡོད་མེད་ལ། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་རྟུའང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པས་དེ་ལས་
 ཁེ་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། གལ་ཏེ་རང་གི་ཉོས་པས་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་མི་དགའ་བ་བྱས་ན་ཆེ་
 འདིར་ཡང་སྤག་དོག་གིས་སྦྱག་བསྟུལ་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་རྟུའང་སྦྱག་བསྟུལ་ཆེ་བས།
 དེ་ལས་ཁྱོད་ཆེ་བ་མེད་དོ། །སྦྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པའི་སློ་ནས་གཞན་
 གྱི་སྒྲོ་དང་མཐུན་པར་འཇུག་དགོས་པས། གཞན་དང་སྦྱ་ན་ཡིད་ལེབས་པ་དང་། སྐབས་དང་
 འབྲེལ་བ་དྲང་། དོན་གསལ་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་དྲང་། ཀུན་སྒྲོང་ཆགས་པ་དྲང་ཞེ་སྟངས་སྤངས་
 པ་དྲང་། དག་འཇུག་ཞིང་མང་ཉུང་རུན་པར་སྦྱ་བར་བྱའོ། །དེར་མ་ཟད་མིག་གིས་སེམས་ཅན་
 ལྟ་བ་ན་ཡང་འདི་སྟུམ་དུ་འདི་དྲག་འབའ་ཞིག་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་
 འཇུག་རྟོ་ཞེས་ཀྱིག་ནས་དང་སྤང་མིག་མ་ཡིན་པར་དྲང་ཞིང་བྱམས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བལྟ་བར་
 བྱའོ། །བསོད་ནམས་བྱ་བའི་ཞིང་གི་ཁྱད་པར་ནི། དུས་རྟག་པར་བྱེད་པའམ། ཀུན་སྒྲོང་མཛོན་
 ཞེན་གྱིས་ཏེ་འདུན་པ་དག་པོས་བསྐྱང་བའམ། མི་མཐུན་ཚྭ་གས་གང་དང་གང་གི་གཉེན་པོ་
 ཡིས་ནི་བསྐྱང་བ་ཉིད་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་སངས་རྒྱས་སོགས་ལ་མཆོད་པ་སོགས་དྲང་ནི་
 བན་འདོགས་པའི་ཞིང་པ་མ་སོགས་ལ་བཀྱར་བ་སོགས་དང་། སྦྱག་བསྟུལ་ཅན་གྱི་ཞིང་ནད་
 པ་སོགས་ལ་སྦྱན་བྱེན་པ་སོགས་ནི་དགེ་བ་ཆེན་པོར་འཇུག་བས་འབད་པར་བྱའོ། །དེས་ན་
 དགེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་དག་སྦྱབ་ཚུལ་ལ་མཁས་ཤིང་། དེར་དད་བྱས་དྲང་ལྡན་པར་བྱས་ནས་སྦྱབ་
 པའི་ལས་ནམས་བདག་རང་གིས་རྟག་དུ་བྱའི་ལས་དེ་ནམས་ཀུན་བྱེད་པ་ལ་གཞན་སུ་ལའང་
 ལྟོས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སློ་ནས་སྦྱོར་བའི་པ་རོལ་དུ་བྱེན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོད་
 པ་སྦྱད་པ་ན་གོང་རྟུས་གོང་དུ་ཁྱད་ཞུགས་པར་སྦྱད་དགོས་ཀྱི། འོག་མ་འོག་མས་ཆོམ་ནས་

འདུག་མི་རུང་ལ། འོན་ཏེ་གོང་མ་ཚུང་དུ་འཕྱིན་ནི་འོག་མ་ཆེ་བ་མི་གཏོང་ཞིང་། ཆེ་ཚུང་ནི་འདི་གཙོ་ཆེར་གཞུན་གྱི་དོན་བསམ་མོ་སྟེ་བསམ་པ་ཆེ་ཚུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སྟོབ་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་གནས་ནས་ས་རིག་པར་བྱས་ནས་གཞུན་དོན་ལ་རྟག་ཏུ་བཅོན་པས་གནས་པར་བྱ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཐུགས་རྩི་མངའ་བའི་སྟོན་པ་ཡུལ་དུས་རིང་ན་གནས་པ་ནས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པས་སྟོག་གོའི་སྟོན་པ་གྲགས་པ་ནས་ཀྱང་བདག་བདེ་ཡལ་བར་དོར་ནས་གཞུན་དོན་བྱེད་པ་དེ་ལ་གནང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཟས་ལ་སྟོད་པའི་ཆེ་ཡང་ཆ་བཞིར་བཞོས་ལ་གསུམ་ལོག་པར་ལྟར་བ་དུང་འཁྲེ་སྟོགས་དྲང་། མགོན་མེད་པ་སྤང་པོ་སྟོགས་དྲང་། བརྟལ་ཞུགས་གནས་པ་རབ་བྱུང་སྟོགས་ལ་བགོ་བཤའ་བྱ་ཞིང་། གཅིག་རང་གིས་སྤྱད་ལ་དེ་ཡང་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མང་ཉུང་རྟན་པ་ཅུམ་དུ་བཟའ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཟས་ལྟག་པོ་ལྟ་ཅི་ཉིན་རེའི་སྐལ་བ་ནས་ཀྱང་སྦྱོན་དགོས་ལ། གོས་ཀྱང་སྦྱུང་སྦྱང་། ལྷ་གོས། མཐང་གོས་ཏེ། ཆོས་གོས་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་སྦྱོན་དགོས་སོ། །འོན་ཀྱང་སྟོད་གཏོང་བ་བཞིན་དུ་ལུས་ཀྱང་གཏོང་ངམ་ཞེ་ན། དུམ་པའི་ཆོས་ནི་སྟོད་པའི་ལུས་ནི་དགོས་པ་སྟན་ཆེགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དེ་ལ་གཏོང་བ་མི་བྱ་བར་དེ་ལྟར་ཡུན་རིང་འཆོ་བར་བྱས་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་སྟོད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་ལྟར་དུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟག་པར་སྦྱོང་རྩིའི་བསམ་པ་མ་དུག་པར་ལུས་འདྲི་དངོས་སྟེ་གཏོང་བར་མི་བྱ་སྟེ། དགག་བྱ་ཆེ་བར་དགོངས་ནས་སྟོན་པས་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱང་རྩིའི་དག་མ་དག་ནི་སྤོང་མ་ཚུངས་པར་བཀག་སྟངས་པས། དེ་ལྟར་ན་སར་ཚུད་པ་དག་གིས་ནི་ཅི་ནུས་ཀྱང་ཆེ་འདྲི་དྲང་གཞུན་དུ་འང་དོན་ཆེན་སྦྱབ་པའི་རྒྱུ་དངོས་སུ་བརྟུང་ངོ་། །ལས་དང་པོ་བས་ཀྱང་བསམ་པས་ནི་ཡང་ཡང་གཏང་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གཞན་ལ་ཟང་ཟིང་གིས་པར་འདོགས་པར་མ་ཟད།

ལམ་བྱ་གང་ཡིན་པ་ཡང་དེ་ལྟར་བསྟན་པར་བྱ་བྱིང་དོན་ཚུང་དུ་ཅམ་བཟློད་པ་ལ་ལག་པ་
ཤུས་ཆེར་བསྟོད་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། ཅུང་ཟད་བསྟོད་ལ་གྱེ་གྱེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱ་བསྐྱགས་པ་
དང་། སེ་གོལ་གཏོག་པ་ལ་སོགས་པས་བཟླ་བྱ་སྟེ། གཞུན་དུ་མ་བསྐྱམས་པའི་སྟོད་པར་འགྱུར་
རོ། །ཉལ་བའི་ཆེ་ཡང་སྟོ་བ་གཤམ་པ་བབ་པ་སོགས་མགོན་པོ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་གཟིམ་
སྒངས་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སྤྱ་མགོ་བསྐྱས་ནས་ཉལ་བར་བྱ་བྱིང་། དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་
བན་ཤེས་བཞིན་མ་ཉམས་པའི་ངང་ནས་སྤྱར་དུ་ལྷང་ངོ་སྟམ་པ་སོགས་ཉལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་རི་
སྟོད་ཡོད་པ་རྣམས་སེམས་ལ་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་སྤྱར་བར་བྱའོ། །བསྐྱབ་བྱ་མཐའ་དག་
ལ་སྟོབ་མི་རུས་པའི་ཆེ་རི་ལྟར་བྱ་སྟམ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་སྟེ་བསྐྱབ་བྱ་དུག་
ཆད་མེད་པར་ནི་གསུངས་པ་ལས་གཞན་རྣམས་རེ་ཞིག་མི་རུས་ནའང་གཙོ་བོར་སེམས་སྟོང་
པའི་སྟོད་པ་ནི་ངེས་པར་སྤྱད་རུས་པ་དེ་མིན་སྤྱད་པར་བྱ་ལ། དེ་ལས་འདས་ནའང་ཉིན་མོ་
དང་མཆོན་མོ་ལན་གསུམ་དུ་ལྷང་པོ་གསུམ་པ་གདོན་པར་བྱ་བྱིང་ཆུལ་བ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་
བ་དྲང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྟོམ་པ་ལ་བརྟེན་རྒྱས་པས་བར་འགྱུར་བའི་ལྷང་བའི་ལྷག་མ་
རྣམས་ཐབས་དུས་ཞི་བར་བྱའོ། ཅ་བའི་ལྷང་བ་ནི་དེ་ཅམ་གྱིས་སྟོང་མི་རུས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། བསྐྱབ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་གནས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་སྟེ། འདི་ལ་ལྟ་
ལས། དང་པོར་བསྐྱབ་བྱའི་གནས་ལ་འབད་དེ་བསྐྱབ་པ་ནི། ཆེད་དུ་བ་རྟང་ངམ། གཞུན་གྱི་
དབང་ཡང་རྟང་སྟེ། གནས་སྐབས་གང་དུ་བྱ་བ་ཅི་སྟོད་ཀྱང་བསྐྱབ་པར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་
པའི་བསྐྱབ་བྱ་རི་སྟོད་ཡོད་པ་རྣམས་བན་པར་བྱས་ནས་གནས་སྐབས་དེ་དང་དེ་ལ་འབད་དེ་
བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་མང་པོར་བསྐྱབ་པ་ནི། ཆུལ་སྤྱས་རྣམས་གྱིས་མི་བསྐྱབ་པའི་ཤེས་བྱའི་
དངོས་སོ་དེ་ནི་གང་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཀུན་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་གནས་པའི་ཆུལ་

ལས་བྱ་བ་གང་ནི་མ་བཟུགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱན་ཏུ་སྦྱུ་བར་བྱ་བ་སྟེ། བཟུགས་པ་ནི་མི་བྱའོ། །བཅས་
པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྒྲན་ཆོག་གས་ཡན་ཆད་འཛིག་ཉེན་པའི་སེམས་ནི་བསྐྱུང་བའི་བྱིང་དེའི་བསྐྱུང་
བ་རྒྱལས་མཐོང་བར་བྱས་ནས་ཡང་དྲག་བར་སྦྱུ་བར་བྱའོ། །

དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། ལྷས་དྲང་དག་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་ཉིན་མཆན་དུས་དྲུག་
ཡང་དྲང་ཡང་དུ་བསྐྱུ་བ་བྱ་དང་འགལ་མི་འགལ་བརྟག་པར་བྱ་བ་འདྲི་ཉིད་ཁོ་ན་མདོར་ན་ནི།
ཤེས་བཞིན་མི་ཉམས་པར་བསྐྱུང་བའི་མཆན་ཉིད་དོ། །ལག་ལེན་གལ་ཆེ་བར་གདམས་པ་ནི།
ལྷས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་སྒོ་གསུམ་གས་བསྐྱུ་བ་འདྲི་དྲག་དངོས་སུ་སྦྱུ་བར་བྱའི་ཆོག་ཅན་
བརྗོད་པས་ཅི་ཞིག་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲན་དབྱུ་ཀྱི་བསྐྱུ་བཅོས་བསྐྱུ་གས་པ་ཅན་ཀྱིས་ནི་
ནདྲི་བ་དྲག་ལ་པན་འབྱུར་རུ་སྟེ། མི་པན་པ་བཞིན་ནོ། །

འགྲང་འཆག་ཉལ་འདུག་སྟེད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ། །བསྐྱུ་བ་པའི་གནས་རྒྱལས་ངེས་པའི་
ཤེས་བཞིན་གྱིས། །འཇུག་ཐོག་མ་ལོར་ཚུལ་བཞིན་བྱ་བ་ལས། །སྒྲག་པའི་གདམས་པ་གཞན་
ན་ཡོད་རེ་སྟེ། །དེ་ལྟར་ན་ཤེས་བཞིན་སྐྱུང་བ་སྟེ། །ལུ་ལྷ་བ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

གཉིས་པ་བཟོད་པའི་པར་བྱིན་ལ་བསྐྱུ་བ་ལ། དེ་གལ་ཆེ་བ་དང་། རི་ལྟར་སྒོམ་
ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་ཉིས་དམིགས་དང་། བཟོད་པའི་པན་ཡོན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་
ནི། བསྐྱུ་བ་སྟེད་གི་ཡུན་དུ་བསྐྱུ་གས་པའི་སྦྱིན་པ་དྲང་བདེ་གཤེགས་མཆོད་པ་ལ་སོགས་
ཉེ་ལེགས་པར་སྦྱུ་བ་གྱང་ཡིན་པ་དེ་ཀྱན་གྱི་ཁོང་ཁྱོད་གཅིག་གིས་འཛོམས་པར་བྱེད་པས།
ཞེ་སྐྱུང་ལྷ་བྱུའི་སྤྲུག་པ་མེད་ལ། དེ་མེད་པས་བཟོད་པ་ལྷ་བྱུའི་དཀར་ཕྱུ་མེད་དོ། །ཤིན་ཏུ་
གནོན་དྲིལ་བའི་ཞེ་སྐྱུང་མནན་སྐྱུ་བ་པས་ན་འདྲིར་བཟོད་པ་ལ་དཀར་ཕྱུ་བ་ཀྱི་མཆོག་ཅས་
བྱའོ། །རྒྱ་མཆན་དེ་བས་ན་བཟོད་པ་ལ་ནན་ཏུ་ནན་དུ་ཐབས་སྒྲ་ཆོག་གས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱུ་
བར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཞེ་སྐྱུང་རྒྱུག་རྒྱུའི་སེམས་དམ་པོར་འཆོང་ན་ཡིད་ནི་རྣལ་དུ་ལེབ་པའི་ཞི་

བ་ཉམས་སུ་མི་སྒྲིབ་ཞིང་། རི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་དགའ་བ་དྲང་བདེ་བའང་མི་ཐོབ་ལ། གཉིད་ཀྱང་
མི་འོང་ཞིང་། ཡིད་ཀྱི་བརྟན་པའང་ཉམས་ནས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེར་མ་ཟད་སྐྱེ་བོ་གྲང་
དྲག་ལ་རྗེ་བོས་རྟོར་དྲང་བུ་ཀྱང་སྒྲི་ཡིས་འིན་བྱིན་ཅིང་། རྗེ་བོ་དེ་ལ་བརྟན་པར་གྱུར་པ་དེ་དྲག་
ཀྱང་ནི་སྤང་ཞུགས་དང་ལྡན་པའི་རྗེ་དཔོན་དེ་ལ་གཤེ་བར་མ་ཟད་གསོད་པར་ཡང་ཆོལ་ལ། ཞེ་
སྤང་དེ་ཡིས་མཛུང་བཤེས་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་སྒྲི་བར་འགྱུར་ཞིང་། སྐྱིན་པས་བསྐྱུས་ཀྱང་དེ་ལ་
བརྟན་པར་མི་བྱེད་དོ། །མདོར་ན་ཁྱོ་བས་བདེ་བར་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་འགྲུལ་ཡང་ཡོད་
པ་མི་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། བཟོད་པའི་པན་ཡོན་ནི། ཁྱོ་བའི་དགྲ་ཡིས་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལ་སོགས་
པའི་འདི་ཕྱི་འཇུག་བསྐྱེད་དྲག་ནི་བྱེད་པར་འགྱུར་ལ། གྲང་ཞིག་བསྐྱིམས་ཏེ་ཁྱོ་བ་འཛོམས་པ་
དེ་ནི་འདི་དྲང་གཞན་དྲུང་བདེ་བས་བཟོད་པ་ལ་བསྐྱེད་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་བཟོད་པ་རི་ལྟར་སྒྲིམ་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཁྱོ་བའི་རྒྱ་དགག་པ་དང་། ཁྱོ་བ་ཉིད་
དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཡང་མི་འདོད་པ་བྱས་པ་དྲང་། འདོད་པའི་གོགས་བྱས་པའི་རྒྱུན་
ལས་བྱུང་བར་གྱུར་པའི་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེ་སྤང་འཕེལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེའི་ཟས་
ཞེས་བྱ་ལ། ཟས་དེ་ཉིད་རྣམས་ཞེ་སྤང་གི་རྣམས་པ་བརྟན་ཏེ་བདུག་རྣམས་པར་འཛོམས་ཏེ་དགེ་ཅ་
བཅོམ་ཞིང་ལས་ངན་གསོག་པས་སོ། །རྒྱ་མཆན་དེ་ལྟ་བུས་ན་བདུག་གི་དགྲ་བོ་ཞེ་སྤང་དེའི་
ཟས་ནི་རྣམས་པར་གཞོམ་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་མཆན་འདི་ལྟར་བདུག་ལ་གནོད་པ་ལས་མ་གཏོགས་
པའི་དགྲ་འདི་ལ་ནི་ལས་སུ་བྱ་བ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཅི་ལ་བབ་ཀྱང་བདུག་གིས་
ནི་ཡིད་མི་བདེ་བའི་གཉེན་པོར་དགྲའ་བའི་ཡིད་ནི། བརྟན་པོར་བཟུང་བ་ལས་དཀྱུགས་པར་མི་
བྱ་སྟེ། ཡིད་མི་དགྲའ་བར་བྱས་ཀྱང་འདོད་པའི་དོན་མི་འགྲུབ་ལ། འདོད་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དགེ་བ་
དྲག་ནི་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །གཞན་ཡང་གྲུལ་ཏེ་གང་བཅོས་སུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི།

དེ་ལ་མི་དགའ་བར་བྱ་དོན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། བཙུག་པ་ས་ཚོག་པའི་ཕྱིར་དོ། །འོན་ཏེ་བཙུག་སྟེ་
མེད་པ་ཞིག་ན་ནི་དེ་ལ་མི་དགའ་བར་བྱས་པ་ས་ཅི་པ་ན་ཏེ་མི་པ་ན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མི་དགའ་
བྱས་པ་ལ་ནི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདུག་སྟུང་ཏེ་དགག་གོ།

གཉིས་པ་ཁོ་བཉིད་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཁོ་བའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་བྱུང་བ་དང་། དེར་ཁོ་བ་
 ཉིད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ཁོ་བའི་འདིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ལ་བརྟེན་ནས་
 བྱུང་བ་སྟེ། དེའི་ཚུལ་ཡང་བདུག་གུམ་བདུག་གྱི་བཤེས་རྣམས་ལ་སྤྱག་བསྟུལ་དང་། བརྟུས་བ་
 སྟེ་ཟས་གོས་སོགས་མ་རྟེན་བ་དྲུག་། ཆོག་རྒྱུ་སྟེ་སྤྱད་པ་དྲུག་། མི་སྟན་བཞེས་བྱ་བ་བཞི་མི་
 འདོད་ཅིང་། དགྲ་ལ་ནི་དེ་ལས་རྫོགས་ནས་ཏེ། སྤྱག་བསྟུལ་དང་མ་རྟེན་བ་སོགས་ལ་སྤྱག་བསྟུལ་
 འདོད་པས་སོ། །མདོར་ན། བདག་དང་བདག་གི་ཕྱོགས་ལ་སྤྱག་བསྟུལ་སོགས་བཞི་མི་འདོད་
 ཅིང་། བདེ་བ་སོགས་བཞི་འདོད་པས་སྤྱ་མ་བཞིས་གཅེས་བ་དང་སྤྱི་མ་བཞིས་སོངས་བ་ན་དེ་
 ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་འཁྱགས་ཏེ་ཁོ་ལ། དགྲ་དང་དགྲའི་ཕྱོགས་ལ་ནི་རྫོགས་ནས་འདོད་པས་དེ་
 དག་ལ་སྤྱག་བསྟུལ་སོགས་མ་བྱུང་བ་དང་བདེ་བ་སོགས་བྱུང་བར་མཐོང་ན་མི་བཟོད་ནས་ཁོ་
 བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེར་ཁོ་བ་དགག་པ་ལ་གསུམ། སྤྱག་བསྐྱལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ། ཆོས་ལ་
 དེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པ། གཞོད་བྱེད་ལ་རི་མི་སྣམ་པའི་བཟོད་པ་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བྱུག་
 མེ། དང་པོ་བདག་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་ལས་འོས་མེད་པར་བསམས་ནས་དགག་པ་ནི། བདག་ལ་
 སྟོན་ཆད་བདེ་བའི་རྒྱ་དགེ་བ་ནི་དེས་འགྲུལ་ཙམ་དུ་འབྱུང་བར་ཟད་ལ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་སྤྲིག་
 པ་ནི་དེ་ལས་སྒོག་སྟེ་ཉག་པར་གྱིན་དུ་མང་བས་ད་ལྟ་བུ་བཞེ་བས་མོངས་གིང་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་
 མཉམ་བ་ལས་འོས་ཅི་ཡོད་སྣམ་དུ་བསམས་ནས་ཁོ་བ་དགག་པའོ། །

གཉིས་པ་དགེ་བའི་བསྐྱེད་མར་བསམས་ནས་དང་རྒྱ་མེན་པ་ནི། རྒྱ་པ་བསྐྱེད་

པར་རེས་འགྲུང་མེད་ལ། དེ་མེད་ན་ཐར་པའི་སྒྲོག་ཅ་ཆད་པས། དེ་བས་སེམས་ཁྱོད་སྟག་
བསྐྱལ་གྱིས་མ་ཞུས་པར་བརྟན་པོར་མཐོས་ཞེས་ཏེ་དང་དུ་ལོངས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །

གསུམ་པ་གཞན་དྲིག་དོན་མེད་པར་ཡང་སྟག་བསྐྱལ་བཟོད་པར་བྱེད་ན་དོན་ལྡན་
ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་ཅེས་མི་བཟོད་སྟམ་དུ་བསམས་ནས་དང་དུ་ལེན་པ་ནི། དབང་སྟག་གི་དཀྱའ་ཐུབ་
སྒྲོག་པའི་ལྷ་མོ་དབྱུ་མ་ལ་དྲད་པ་དྲད་། ཀླུ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལུས་བསྐྱེད་པ་དྲད་བཅད་པ་ལ་
སོགས་ཏེ་དག་ཅིང་རྩལ་པའི་ཆོར་བ་སྟག་བསྐྱལ་ནི་དོན་མེད་དུ་བཟོད་པར་བྱེད་ན་ནམ་གྲོལ་
ཐར་པའི་དོན་དུ་བདག་གོ་ཅིའི་ཕྱིར་སྟམ་དུ་བསམས་ནས་སོ། །སྟམ་ཞེས་པ་ནི། སྟག་
བསྐྱལ་རྒྱུང་དུ་ཅོམ་ལའང་འཛིགས་ཤིང་སྟག་ནས་འདར་བར་བྱེད་པའི་མིང་རོ། །འདི་ལ་བཟེ་
རེ་ཅན་ཞེས་ཀྱང་བེད་རོ། །

བཞི་པ་གོམས་ནས་སྟམ་བར་བསམས་ནས་དང་དུ་ལེན་པ་ནི། ཆོ་གང་ཞིག་གོམས་ན་
སྟམ་བར་མི་འགྱུར་པའི་སྒྲོལ་དངོས་པོ་དེ་ནི་གྲང་ན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་བས་ན་གཞོད་པ་
རྒྱུང་རིམ་ནས་དང་དུ་ལེན་པ་གོམས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་མཐར་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་འདྲ་
བཟོད་པར་བྱས་པ་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག །དེའི་མཐུན་དཔེ་ནི། སྟལ་དྲད་། ལྷ་སྟལ་དྲག་གི་གཞོད་
པ་དྲད་ནི། བཤེས་སྒྲོམ་ལ་སོགས་པའི་ཆོར་བ་དྲད་། གཡན་པ་ལ་སོགས་པའི་ནད་དང་བཅས་
པ་ཡི་དོན་མེད་ཀྱི་སྟག་བསྐྱལ་སྟམ་ཆོགས་པ་ཞིག་གོམས་པའི་དབང་གིས་བཟོད་བྱས་པ་ཅེས་
མ་མཐོང་སྟེ། མཐོང་བཞིན་པ་དེའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆ་གྲང་དང་། ཆར་དྲད་། རྒྱུང་སོགས་དྲད་། རྟད་
དྲད་། འཆིང་བ་དྲད་། བརྟེག་པ་སོགས་ལ་བདག་གིས་བཟེ་རེ་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་གཞོད་
པ་ལྟག་པར་འཕེལ་ལ། དྲོད་དུ་ལེན་ན་གོགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་དཔེར་མཆོན་ན།
སྟེ་བོ་ལ་ལ་གཡུལ་དུ་མས་ཏེ་བདག་གི་ཁྱུག་འཛིག་པ་མཐོང་ན་དཔེར་བརྟན་ལྟག་པར་སྟེ་བར་
འགྱུར་བ་ཡོད་ལ། ལ་ལ་གཞན་གྱི་ཁྱུག་མཐོང་ན་འདྲ་འཛོག་ཅིང་བརྒྱལ་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ།

དེ་གཉིས་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེ་ཆུང་གིས་བྱས་པ་མིན་གྱི། སེམས་ཀྱི་དང་རྒྱ་དབང་ཞིང་བརྟན་
པ་དྲང་། སྤར་མའི་ཚུལ་ལས་བྱུང་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་བྱུང་དུ་བསྟོན་
ནས་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་ནམས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པར་བྱོས་ཤིག །ཅེས་སོ། །དེས་
ན་བྱང་སེམས་མཁས་པས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཅི་བྱང་ཡང་ནི་སེམས་ཀྱི་རྟུ་ཏུ་དྲང་བའི་ཆ་གང་ཡིན་
ཡིད་མི་བདེའི་རྒྱལ་གྱིས་ཉྱུག་པར་མི་བྱའོ། །

ལྷ་པ་སེམས་ལ་དབང་བསྐྱེད་ནས་དང་དུ་ལེན་པ་ནི། གོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བས་འཆིང་
བྱེད་ཉོན་མོངས་ནམས་དྲང་གཉེན་སོས་གཡུལ་འགྲེད་དགོས་ལ། སྦྱིར་དག་དང་གཡུལ་འགྲེད་
པའི་ཆེ་ན་གཞོད་པ་མང་དུ་འབྱུང་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། དེས་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་གཞོད་པ་
ཐམས་ཅད་བྱུང་དུ་བསྟོན་ནས་ཞེ་སྤར་ལ་སོགས་པའི་ནང་གི་དག་འཛོམས་པ་དེ་དྲག་ནི་དག་
ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་སྟེ། ནང་གི་དག་འཛོམས་ལྷག་མ་བྱེད་པའི་དག་འཛོམས་པ་ནི་རྟེ་
ལ་གསོད་པ་དང་འབྲེལ་བའོ། །

དུག་པ་ཡོན་ཏུན་དུ་བལྟས་ནས་དང་དུ་ལེན་པ་ནི། ཐབས་གཞུན་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེད་སོག་
ཏུ་འབབ་པའི་ཡོན་ཏུན་ནི། འདི་དག་སྟེ། ཡིད་སྦྱོར་བས་རྟེན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཁོར་
བ་པ་གཞན་ལ་འང་སྦྱིང་རྩེ་སྟེ་བ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྤྱིག་པ་ལ་འཛོམ་ཞིང་དག་བ་ལ་
དག་པ་སོགས་ཏེ། ཤེན་ཏུ་མང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པ་ནི། འོ་ན་མཁུས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་
བསྐྱེད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཆེ་བ་ནམས་ལ་མི་ཁྱོ་བར་སེམས་ཡོད་ཀྱི་སྟེ་བོ་ནམས་ལ་ཅི་སྟེ་ཁྱོ།
གལ་ཏེ་མཁུས་སོགས་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་པས་དེར་མི་ཁྱོའི་སྦྱུལ་ན། གཞོད་བྱེད་དེ་དྲག་ཀྱུན་གྱི་
རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་ཏེ། དཔེར་ན་རང་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་ནད་འདི་ནམས་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་
ཏེ་འབྱུང་བར་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་དུ་པ་རོལ་སོ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་རྒྱས་ནན་གྱིས་

བསྐྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། དེས་པ་རོལ་པོ་རང་དབང་མེད་པར་ཁོ་བར་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་བར་
 འབྱུང་དེ། འདི་ལྟར་ཁོ་བར་བྱ་ཞེས་མ་བསམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་སྤྱོད་པ་རྣམས་
 ཉི་གྱི་རྒྱར་ཁོ་བས་ཁོ་བ་པོ་ཉོན་མོངས་གཞན་གྱི་དབང་ཡིན་པར་བྱལ་ལ། བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེས་
 མ་བསམས་ཀྱང་ཁོ་བ་དེ་བཞིན་ངང་གིས་སྤྱོད་པར་འབྱུང་བས་ཉོན་མོངས་ཀྱང་རྒྱུ་གཞན་གྱི་
 དབང་ཡིན་པར་བྱལ་བོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་དྲི་སྟེད་ཐམས་ཅད་དྲུང་། དེས་
 བངས་པའི་སྒྲིག་པ་རྣམས་པ་སྣ་ཆོག་པས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཀྱང་རྒྱུ་གྱི་སྟོབས་ལས་ཏེ་ཆོག་པས་པ་
 ལས་བྱུང་གི་རྒྱུ་དབང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྒྱུ་ཆོག་པས་པ་ལ་ཁོ་བའི་སྒྲིམ་ན། དེ་ཡང་མི་
 རིགས་ཏེ། རྒྱུ་རྣམས་ཆོག་པས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་སྒྲུང་སོགས་བསྐྱེད་པར་
 བྱ་ཞེས་སེམས་པ་མེད་ལ། ཆོག་པས་པ་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཞེ་སྒྲུང་དེ་ཡང་བདག་ཆོག་པས་པ་དེས་
 བསྐྱེད་ཅེས་སེམས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་དབང་ཡིན་པས་གང་
 ལའང་ཁོ་བར་མི་རིགས། ཞེས་པའོ། །གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ལ་རྟོག་པར་མ་བྱལ་སྟེ། སྤྱི་གཙོ་
 བོ་སོགས་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་སྒྲིམ་ན། བྱངས་ཅན་པས་སྤྱི་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱུང་གྱང་འདོད་པ་
 དྲུང་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྤྱོད་བྱ་ཞེས་བཏགས་པ་གྲང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རིགས་པས་འགོག་ཀྱས་
 པས། བདག་ནི་རྣམ་འབྱུང་རྣམས་བསྐྱེད་པ་དང་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྟོན་བྱེད་དུ་འབྱུང་བར་བྱ་
 ཞེས་ཆེད་དུ་བསམས་ཤིང་འབྱུང་བ་མེད་དེ། གཞི་མ་བྱལ་པའི་ཕྱིར། གང་ཡང་རྒྱ་མ་སྤྱོད་པར་
 ཉི་འབྲས་བྱ་དེ་མེད་ཅིང་མ་དམིགས་ན། དེའི་ཆེ་གཙོ་བོ་ལས་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་གྲང་ཞིག་ཡོད་
 དེ། གཙོ་བོ་ཉིད་མ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། མ་བྱལ་ན་རྣམ་འབྱུང་རྣམས་རང་དབང་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྟག་
 དངོས་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །ཤེས་པར་བྱུང་པའི་བདག་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར་ཤེས་བྱའི་
 ཡུལ་གཅིག་ལ་རྟག་དུ་མི་གནས་ན། རང་ཉིད་རྟག་དངོས་ཡིན་པར་ཉམས་ལ། གནས་ན་དེ་ལ་
 རྟག་དུ་གཤེང་བར་འབྱུང་བས། གཞན་ལ་འཕྲོ་བའི་སྐབས་མེད་པར་ཐལ་ཞིང་སྤྱི་མ་དེའི་རྣམ་

པ་འགྲུག་པར་འགྱུར་བའང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲིན་ན་ཤེས་བྱ་གཅིག་མྱོང་བ་བཏང་ནས། གཞན་
མྱོང་བ་མི་འཐད་པ་སོགས་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་མང་ངོ་། །དེས་ན་བདག་དང་གཙོ་བོ་གཉིས་རིམ་
བཞིན་རང་དབང་དུ་ཡུལ་མྱོང་བྱེད་དང་འབྲས་བུ་སྦྱེད་བྱེད་དུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རིག་པ་ཅན་
པས་བདག་གཟུགས་ཅན་དང་རྟག་དངོས་སུ་འདྲིན་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཅེ་སྟེ་བདུག་དྲེ་མི་
རྟག་ནུ་ནི་རྟག་དངོས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ཉམས་ལ། རྟག་ན་ནི་སྒྲིན་གསུམ་སྟེ། དེའི་ཆེ་ནམ་མཁའ་
སྐྱེན་བྱ་བ་གང་ཡང་བྱེད་པ་མེད་པར་མངོན་པ་སྟེ་གསལ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང་། རྟེན་
རྣམས་གཞན་དྲང་སྟངས་བྱ་བ་བྱེད་པར་འདྲིན་ནུ་ཡང་ངོ་བོ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ལ་རྟེན་གྱིས་ཅི་
བྱུང་ཡོད་དེ་ཅི་ཡང་བྱར་མེད་པ་དང་། རྟེན་གྱིས་སྒྲོགས་བྱེད་པའི་ཆེ་ཡང་རང་ཉིད་མི་འགྱུར་
བ་སྟེན་བཞིན་གནས་ནུ་སྒྲོགས་བྱེད་པས་དྲེ་ལ་སྤར་མེད་པའི་བྱེད་པར་ཅི་ཞིག་བྱས་ཞེས་པ་
ཅི་ཡང་མ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་མཚན་རྟེན་དེའི་བྱེད་པ་འདྲི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བདག་རྟག་པ་དེ་དང་འབྲེལ་
བར་གྱུར་པ་སྟེ་འབྲེལ་ཆགས་པ་གྲང་ཞིག་བསྟན་དུ་ཡོད་དེ་མེད་པས་སོ། །དྲེ་ལྟར་གཞོན་བྱེད་
སོགས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྟེན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་འབྱུང་ལ། རྟེན་གཞན་དེ་ཡང་རང་ལ་
སྟོས་པའི་རྟེན་གཞན་དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་དྲེ་ལ་རང་དབང་བའི་ངོ་བོ་མེད་དོ། །དྲེ་
ལྟར་རྟེན་དབང་ཡིན་པས་གནས་ཤེས་ནས་བདེན་མེད་སྤྱུལ་པ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཁྱོ་
བར་མི་འགྱུར་བས། རྒྱ་རྟེན་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱོས་ཤིག །

གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་སྤྱུལ་པ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་ན་བྱ་བྱེད་མི་འཐད་པས་སྤང་བྱ་གྲང་
ཞིག་གཉེན་པོ་གྲང་གིས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། མི་འཐད་ལ། སྤང་བྱ་ལྟོག་པའང་རིགས་པ་མེན་
ནོ་ཞེ་ན། ཐག་སྤྱུལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེས་འཛིགས་པ་རང་གིས་མེད་
པར་འགྱུར་བ་ལྟར། གཞོན་བྱེད་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་དྲེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེས་
གཙུག་པའི་སྤྱུག་བསྟུལ་བ་རྣམས་རྒྱན་ཆད་དུ་འགྱུར་བར་འདྲིན་མི་རིགས་པ་མེད་པས། རང་

བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་མི་འཐད་པའི་སྒྲོན་མེད་དོ། །འདི་ནི་དབང་མཆོན་ན་རང་བཞིན་མེད་
པའི་མི་ལམ་གྱི་ཚུས་རང་བཞིན་མེད་པའི་མི་ལམ་གྱི་མེ་བསད་ནས། དེས་འཆོག་པའི་སྤྱག་
བསྐྱེད་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དགྲ་འཇམ་མཛེས་བ་ཡང་རྩེ་སྤྱུ་མི་
རིགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་མཐོང་བར་གྱུར་ན་དེའི་ཆེ་འདི་སྤྱུ་རྩེ་འདྲའི་འབྲུལ་བའི་བྱ་
བ་ནི་རང་དབང་མིན་གྱི་རྒྱུ་གཞན་ལས་གྱུར་ཏེ་ཞེས་དེ་སྤྱུ་སོམས་ཏེ་ཡིད་འབྲུགས་སྤྱུ་མི་
འབྲུག་པར་བདེ་བར་མཐོང་ཞེས་ཏེ་གནས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །འདི་སྤྱུ་ན་མཐོང་ཞེས་
ནི་དཔེ་མ་དག་པ་འབྲའོ། །རྒྱུ་དབང་མེད་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་བསྐྱེད་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་རྒྱུ་གྱི་དབང་
མ་ཡིན་པར་རྩེ་དགས་ཏེ་རང་གང་དགའ་བས་འབྲུག་པར་འབྲུར་ན་སྤྱུ་འགའ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེད་
མི་འདོད་པས་ལྷུས་ཅན་དྲག་ནི་རེ་བྱང་མ་ཡིན་པར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱུ་འགའ་ལ་ལའང་
སྤྱག་བསྐྱེད་འབྲུང་བར་མི་འབྲུར་ཏེ་སྤྱག་བསྐྱེད་སྒྲོག་པ་ལ་རང་དབང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་གཞོན་བྱེད་ལ་རིམ་སྤྱུ་པའི་བཟོད་པ་ནི། འདི་སྤྱུ་རྩེ་བསམས་ཏེ་ཉོན་
མོངས་གྱི་དབང་རྩེ་སོང་བའི་བྲག་མེད་པས་ནི་བདུག་ལྷུས་ལའང་བདུག་གིས་ཆེར་མ་ལ་
སོགས་པ་བཅུགས་ཏེ་གཞོན་པ་བྱེད་པ་དང་། ཁོར་དང་བྱུད་མེད་ལ་སོགས་པ་སྒོ་བ་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་རྩེ་རྩེ་ཞིང་ཐས་གཅོད་པ་ལ་སོགས་བྱེད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་སྤྱེ་འགྲག་ཅིང་གཡང་སར་
མཆོང་བ་དང་། དུག་དྲང་མི་འཕྲོད་པ་བྱ་བ་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་སྤྱིག་པའི་ལས་སྤྱོད་
པ་ཡིས་འཕྲུལ་དང་ཡུན་དུ་རང་གིས་རྩེ་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པ་ཡོད་ལ། གྲང་ཆེ་ཉོན་མོངས་གྱི་
དབང་རྩེ་གྱུར་པས་བདུག་ཅེས་བྱ་བ་སྤྱིང་རྩེ་སྤྱག་ཤོས་ཉིད་ཀྱང་གསོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ཆེ་ཁོང་
ཁོའི་གཞན་དབང་ཅན་དེ་དྲག་གིས་མི་གཞན་གྱི་ལྷུས་ལ་གཞོན་པ་མི་བྱེད་པར་རིམ་སྤྱུ་སྤྱོད་
པར་འབྲུར་ཏེ། སྤྱོད་བསམས་ཀྱང་ཁོ་ལ་དབང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཉོན་མོངས་སྤྱེས་
པས་མི་རིགས་པའི་ཚུལ་དེ་སྤྱུ་བྱུར་བདུག་གསོད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ལའང་རང་དབང་

མེད་པར་ཞུགས་པ་ལ་སྤྱིར་རྩེ་སྤྱི་བར་རིགས་ཤིང་། བརྒྱུ་ལ་དེ་མ་སྤྱི་སྤྱི་རྒྱུ་བར་འབྱུང་
བ་ནི་ཅིའི་ཐ་ཆེག་སྟེ། མི་འོས་པ་ཞིག་གོ་སྟེ། བསམས་ནས་གཞིན་བྱེད་ལ་ཁོ་བ་དགག་
གོ། །གཞན་ཡང་གཞན་ལ་ཉེ་བར་འཆེ་བའི་སྤྱོད་དེ་གང་ཟག་དེའི་རང་བཞིན་དང་སྤྱི་བར་གང་
རུང་ཞིག་ལས་མི་འདའ་ལ། དེ་གཉིས་གང་ལྟར་ནའང་ཁོ་བར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི།
འདི་ལྟར་གྲུལ་ཏེ་གཞན་ལ་འཆེ་བར་བྱེད་པ་བྱས་པ་སོ་སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་རུང་བཞིན་ཡིན་ན་ནི་འཆེ་
བའི་གང་ཟག་དེ་ལ་ཁོ་བར་མི་རིགས་ཏེ། ཆ་ཞིང་སྟེག་པའི་རུང་བཞིན་ཅན་གྱི་མེས་འཆེག་པ་
ལ་བཀོན་མི་རིགས་པ་དང་འབྲུ་བའི་ཕྱིར། བཀོན་ཞེས་པ་ནི་ཁོ་བའི་མིང་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་ཉེ་
བར་འཆེ་བའི་སྤྱོད་འདི་ནི་སྤྱི་བར་བ་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་དེའི་རུང་བཞིན་ནི་ངེས་པ་སྟེ་འཇམ་
པ་ཞིག་རྒྱུང་འོ་རྒྱུང་དེར་ཁོ་བར་མི་རིགས་ཏེ་མཁའ་ལ་བྱུང་པ་འཕྱུལ་བ་ན་མཁའ་ལ་བཀོན་
པ་སྟེ་ཁོ་མི་རིགས་པ་བཞིན་ནོ། །དངོས་བརྒྱུད་ལ་བརྟགས་ནའང་ཁོ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་
ནི། དབྱུག་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་སོ་བཀོན་ཏེ་འཕེན་པའི་ཆེ་དབྱུག་པ་ལ་ཁོ་འཇམ་གང་ཟག་ལ་
ཁོ་བྱང་། གྲུལ་ཏེ་དབྱུག་པ་ཡང་དབང་མེད་པར་གང་ཟག་གིས་འཕེན་པའི་ཕྱིར་འཕེན་པ་སོ་ལ་
ཁོའི་འཕངས་པའི་དབྱུག་པ་ལ་མིན་ནོ་སྟེ། འོ་ན་འཕེན་པ་སོ་དེ་ཡང་དབང་མེད་པར་ཞེ་སྟངས་
གིས་སྟངས་ཉིས་ན་ཞེ་སྟངས་ལ་ཁོ་རིགས་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་མིན་ནོ། །འདི་ལ་དཀོན་བཅེགས་སུ་
བྱི་ཅན་དོ་ལ་བརྟེན་པའི་དཔེས་གསུངས་སོ། །རང་གིས་ལན་པར་བསམས་ནས་ཀྱང་དགག་
པ་ནི། གཞིན་པ་གང་དང་གང་རུང་བའི་ཆེ་ཡང་འདི་སྟེ། བདུག་གིས་སྟོན་ཆད་སེམས་ཅན་
ལ་འདི་འབྲུ་བ་ཡི་གཞིན་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ་དེ་བས་ན་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་
འཆེ་བར་བྱེད་པའི་སྟེག་ཅན་བདུག་ལ་གཞིན་པ་འདི་འབྲུང་རིགས་སོ་སྟེ། བཞིན་ལ་ཁོ་བ་
དགག་གོ། །པ་རོལ་སོས་མཆོན་གྱིས་བདེག་སྟེ་ལུས་ལ་མ་གཏོད་པའི་ཆེ་ཡང་འདི་སྟེ། བདུག་དེའི་
མཆོན་དང་བདུག་གི་ལུས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་བར་མཆོངས་ཏེ། འདི་ལྟར་དེས་

བོ་མ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་ཕྱང་ལ། བདུག་གིས་བོ་མ་གཏོད་བྱེད་ལུས་ཕྱང་ན། གང་ཞིག་ལ་
 བྱི་ཁྲོ་བར་བྱ་སྟམ་དུ་དགག་གོ། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་བདག་ཁོ་ནས་ནོངས་ཏེ། འདི་ལྟར་ལུ་བ་
 མིའི་གཞུགས་འདུ་བ་རེག་ཏུ་མི་བཟོད་པའི་སྤྲུག་བསྟུལ་ཅན་གྱི་ཕྱང་པོ་བྲི་བ་འདི་སྟེད་པས་
 ཆོའི་མིག་ལྟོངས་པ་བདུག་གིས་བཟུང་བར་གྱུར་ན་དེ་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་གསུང་འཁོར་བ་
 ལས་འོས་མེད་པས་སྟུལ་ཁྲོ་སྟེ། ཉིས་ན་བདག་རང་ལ་ཁྲོ་རིགས་སོ། །གཞན་ཡང་བྱིས་པ་
 བདག་ལྟ་བུ་ནི་བསམ་པའི་ངོས་ནས་སྤྲུག་བསྟུལ་མི་འདོད་ཀྱང་ལག་ལེན་གྱི་ངོས་ནས་སྤྲུག་
 བསྟུལ་གྱི་རྒྱ་འབའ་ཞིག་ལ་བརྟམ་པས་ན། མི་འདོད་པའི་སྤྲུག་བསྟུལ་གང་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་
 བོ་རུང་གིས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་ཉིས་པས་རང་ལ་གཞོད་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ན། གཞན་ལ་བཀོན་
 དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་དཔྱལ་བའི་སྤང་མ་དྲང་། རལ་གྱི་ལོ་མའི་ནྟགས་ཆལ་ལ་སོགས་
 པ་ལྟར་རུང་གི་ལས་ཀྱིས་གཞོད་བྱེད་འདི་རྣམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན་གཞན་གང་སྤྲུ་འདྲ་ཞིག་ལ་
 བོ་ཁྲོ་བར་བྱ། དེར་མ་ཟད་བདུག་གི་ཆེ་སྟོན་མའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱུལ་བར་བྱས་ནས་ད་ལྟ་བདུག་
 ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་འདི་རྣམས་འབྱུང་སྟེ་ཞེས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། གཞོད་པ་བྱས་པའི་
 རྒྱ་དེས་ནི་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་འདོང་བར་འགྱུར་ན་དོན་དུ་བདུག་གིས་བོ་
 དེ་དྲག་མ་བརྒྱག་གུམ་སྟེ་ཆུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་རི་ལྟར་ཁྲོ། དེར་མ་ཟད་གཞོད་
 བྱེད་འདི་དྲག་ལ་ནི་དམིགས་ཏེན་བཅས་ནས་བདག་གིས་བཟོད་པ་བསྐྱོམས་པས་བདུག་གི་
 སྤིག་པ་མང་དུ་འབྱུང་ཞིང་ཆོགས་ཆོགས་ལ། བདུག་ལ་བརྟེན་ནས་གཞོད་བྱེད་དེ་དྲག་ནི་ཡུན་
 རིང་སྤྲུག་བསྟུལ་ཁྲོང་པའི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་འདོང་བས། བདུག་ནི་དེ་དག་ལ་གཞོད་བྱེད་
 དུ་སོང་ལ། དེ་དྲག་བདུག་ལ་པན་འདོགས་བྱེད་དུ་སོང་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་རྟུངས་
 པའི་སེམས་ཁྲོད་ཁྲོ་བར་བྱེད་དེ་ཁྲོ་མི་རིགས་སོ། །འོ་ན་བདག་གིས་པ་རོལ་པའི་ཞེ་སྤང་གི་
 རྒྱུན་བྱས་པས་བདག་གྱང་དཔྱལ་བར་འགྲོའི་སྟམ་ན་གཤམ་དེ་བདུག་ལ་བསམ་པའི་ཡོན་ཏུན་

བཟོད་པ་ཡོད་ན་དཔུལ་བར་མི་འགྲོ་ལ། དེ་མེད་ན་འགྲོའོ་ཞེས་བྲགས་ཀྱིས་སོ། །གལ་ཏེ་ཁྱིེད་
ཀྱི་བཟོད་པ་གཞོད་བྱེད་ལས་སྐྱེ་བས་དེ་ཡང་དཔུལ་བར་མི་འགྲོའོ་ཞེས་ཞེ་ན། བདུག་གིས་
བདུག་དཔུལ་བ་ལས་བསྐྱེད་པ་ནི་བཟོད་པ་བསྐྱོམས་པ་ལས་ཡིན་ན། དེས་གཞོད་བྱེད་དེ་
དུག་ལ་སྐྱབས་འདྲིར་པན་གཞོད་ཅི་ཞེག་འབྱུང་སྟེ། འབྱུང་བའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁོས་
གཞོད་སྐྱེལ་བ་བདག་ལ་པན་འདོགས་བྱེད་དུ་སོང་ན་བདག་གིས་ཀྱང་ཁོ་ལ་གཞོད་ལན་དུ་
གཞོད་སྐྱེལ་རིགས་སོ་སྟུང་ན། འོན་ཏེ་གཞོད་ལན་དུ་གཞོད་བྱས་ན་དེ་དུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་ས་
པར་མ་གྱུར་ལ། བདུག་གི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲིབ་དུ་འབྱུང་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེར་མ་ཟད་དེས་
ནི་དགའ་ཐུབ་ཀྱི་མཆོག་བཟོད་པའང་ཞེག་པར་འགྱུར་བས་གཏན་མི་རིགས་སོ། །དཔེ་པལ་ཆེ་
བར་དེས་ན་ཞེས་བྱུང་ཡང་དེས་ནི་ཞེས་འོང་རྒྱར་སྤང་རོ། །དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་
ནང་ཆོན་བརྟན་པ་དང་ཆོག་རྩལ་དག་མི་སྟན་པར་སྤྱོད་པ་ལ་ཁོ་བ་དགག་པ་ནི། ཡིད་ནི་ལྷས་
ཅན་མ་ཡིན་པས་གང་ཟག་སྤྱོད་ཀྱང་གང་དུ་འང་གཞོམ་མི་བྱས་ལ། ལྷས་ལ་བདག་ཏུ་མཛོན་
པར་ཞེན་པས་ན་ལྷས་དེ་ལ་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དུག་གིས་གཞོད་པ་དེ་ལྟར་ཡང་བརྟན་པ་དྲང་ཆོག་
རྩལ་སྤྱོད་བྱུང་མི་སྟན་པ་ཡི་ཆོག་དེ་ཡིས་ནི་སེམས་ལྟོགས་ལྷ་ཞོག་ལྷས་ལའང་གཞོད་པར་མ་གྱུར་ན།
སེམས་ཁྱིེད་ཅི་ཕྱིར་རུ་ཁྱོ་སྟེ་ཁྱོ་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་བརྟན་སོགས་ཀྱིས་གཞན་དུག་
བདུག་ལ་མ་དད་པའམ་མི་དགའ་བའི་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་བས་ཁོ་སྟུང་ན། མི་དགའ་བ་དེས་ནི་ཆེ་
འདྲིའམ་ཆེ་གཞན་དུ་འང་བྱུང་སྟེ་བདུག་ལ་གཞོད་ཅིང་ཟ་བར་མི་བྱེད་ན། བདུག་ནི་ཅི་འདྲི་ཕྱིར་དེ་
མི་འདོད་སྟུང་དུ་བསམ། ཡང་བརྟན་པ་སོགས་ཀྱིས་རྟེན་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་
བརྟན་སོགས་འདྲི་ཉམས་བདུག་མི་འདོད་སྟུང་ན། བདུག་གི་རྟེན་པ་ཉམས་ཕྱི་མར་འཁྱེར་དུ་
མེད་པས། འདྲིར་འདོར་བར་འགྱུར་ཀྱི་ཁོ་བའི་སྤྲིག་པ་དུག་ནི་བརྟན་ཆགས་པར་གནས་པས་
རྟེན་པའི་དོན་དུ་ཁོ་ག་ལ་རིགས། གལ་ཏེ་ཁོས་མ་བརྟན་ན་ཚུལ་འཆོས་སོགས་ཀྱིས་ཁོངས་

སྒྲོད་འདུའོ་སྣམ་ན་བདག་ནི་དེར་ཉིད་དུ་ཞི་ཡང་སྒྲའི་ལོག་འཆོས་ཡུན་རིང་གསོན་དུ་མི་རྩུང་
 རྟེ་བདག་ལྟ་བུ་ཡུན་རིང་པོར་གནས་པར་གྱུར་གྱུར་འཆི་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྒྲོང་དགོས་པ་དེ་
 ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤྲེལ་པ་དུ་ལོ་བརྒྱུད་བདེ་བ་སྒྲོང་བར་མིས་ནས་སད་པར་གྱུར་
 པ་གྲང་ཡིན་པ་དྲང་། དེ་ལས་གཞན་ཞིག་གིས་མི་ལམ་དུ་ཡུད་ཅམ་ཞིག་བདེ་བ་སྒྲོང་བར་མིས་
 ནས་སད་པར་གྱུར་པ་གྲང་ཡིན་པ་ལ་དཔེར་མཆོན་ན། དེ་འདྲའི་གཉིད་སད་པ་དེ་དྲག་གཉིས་
 ཀྱ་ལའང་མི་ལམ་གྱི་བདེ་བ་དེ་དང་དེ་ནི་བླ་བའི་ཡུལ་ཅམ་དུ་འགྱུར་གྱི་ཕྱིར་འོང་བ་མེད་པ་
 དེ་བཞིན་དུ་ཆེ་རིང་ཆེ་སྤར་གཉིས་ཀྱ་ལའང་འཆི་བའི་དུས་ན་ཆེ་འདྲའི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་བླ་
 བའི་ཡུལ་ཅམ་དུ་འགྱུར་གྱི་ཕྱིར་འོང་བ་མེད་པའི་རང་ཚུལ་དེ་འདྲར་ཟད་དོ། །གཞན་ཡང་ངེ་
 ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་རྟེན་པ་མང་པོ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ་ཡུན་རིང་པོའི་དུས་སྤུ་བདེ་བ་ཅི་དགར་
 སྤྱད་གྱུར་འཆི་བའི་ཆེ་ཆོས་པོས་སྒྲིགས་པ་ངེ་བཞིན་དུ་སྒྲིན་མོ་ལག་པ་སྒྲོང་བར་ཕྱི་མར་འགྲོ་
 དགོས་པས་རྟེན་པ་ལ་སྒྲིང་པོ་ཅི་ཞིག་ཡོད། གྲུལ་ཏེ་རྟེན་པས་ཡུན་རིང་དུ་གསོན་པར་གྱུར་ན་
 དེའི་རིང་ལ་སྤྲིག་པ་ཟད་པར་བྱེད་ཅིང་བསོད་ནམས་བྱ་བར་ཆོག་པས་དེའི་གོགས་བྱེད་པ་ལ་
 ཁྲིའོ་ཞེ་ན་རྟེན་པའི་དོན་དུ་ཁྲིས་པར་གྱུར་ན་སྤར་ཡོད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཟད་ཅིང་སྤར་མེད་ཀྱི་
 སྤྲིག་པ་གསོག་པར་མི་འགྱུར་རུམ་སྟེ་འགྱུར་བས། གྲང་གི་དོན་དུ་བདག་གསོན་པའི་དགོས་
 པ་དག་བ་དེ་ཉིད་གྲུལ་ཏེ་ཉམས་པར་གྱུར་ན་སྤྲིག་པ་འབའ་ཞིག་བྱེད་པའི་ཆེ་གསོན་པ་དེས་ཀོ་
 ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། དོན་མེད་དོ། །གྲུལ་ཏེ་སེམས་ཅན་གཞན་དང་གཞན་བདག་ལ་དད་པ་ཉམས་
 པར་བྱེད་པས་མི་སྣ་པར་སྤྲེལ་བ་ལ་ཁྲིའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གཞན་ལ་མི་སྣ་བརྗོད་པ་ལའང་ཁྲིད་དེ་
 བཞིན་ཅི་སྟེ་ཁྲོ་བར་མི་བྱེད་དེ། དེ་ལ་དད་པ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གྲུལ་ཏེ་དེ་འདྲའི་མ་
 དྲད་པ་ནི་གཞན་པན་ཚུན་དུ་ལྟ་སྟངས་ལ་རྟག་ལས་པས་བདག་གིས་ཅི་བྱར་ཡོད་སྟམ་དུ་དེ་
 འདྲའི་དྲད་པ་མེད་པ་ལ་ཁྲིད་བཟོད་པར་བྱེད་ན་རང་ལ་མ་དད་པའང་ཁྲིའོ་ཉོན་མོངས་སྐྱེས་པ་

ལ་དྲག་ལས་པས་མི་སྟན་སྟེ་ལ་ཅིས་མི་བཟོད་དེ་བཟོད་རིགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུ་
ཀྱི་སྟེ་གཞུགས་དང་མཆོད་རྟེན་དང་། དུམ་ཆོས་སོགས་ལ་དག་གིས་འཆལ་བ་སྟེ་སྟོན་ཅིང་
ལུས་ཀྱིས་འདྲིག་པར་བྱེད་པ་དག་ལ་འདྲ་བ་དྲག་གིས་ཞེ་སྒྲུང་བར་མི་རྟོགས་ཏེ། ལུས་སངས་
རྒྱུ་སོགས་ལ་ནི་གང་བྱས་ཀྱང་གཞོད་པ་མི་མངའ་བས་རང་ཉིད་གཞོམ་པ་ཙམ་དུ་བྱེད་པའི་
ཕྱིར། འདི་མདོ་མང་པོ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་སྒྲུ་མ་དང་གཉེན་ལ་
སོགས་པ་དྲང་། མཛའ་བཤེས་སོགས་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ནམས་ལ་འདྲ་ཆོག་སྟེ་མའི་སྐབས་
སུ་རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་དབང་མེད་པར་རྒྱུ་གཞན་དྲག་ལས་འགྱུར་བར་མཐོང་
བར་བྱས་ནས་ཁྱོ་བ་བརྒྱུག་པར་བྱའོ། །

སེམས་ཡོད་མེད་ལ་བརྟགས་ནས་ཁྱོ་བ་དགག་པ་ནི། ལུས་ཅན་ནམས་ལ་སེམས་
ཡོད་དང་སེམས་མེད་གཉིས་ཀྱས་གཞོད་པ་བྱས་ན་ཁྱོད་སེམས་ཡོད་ཅི་སྟེ་ལོགས་སུ་བཀྱར་
ཏེ་ཞེ་བཀོན། དེ་བས་ན་སེམས་ཡོད་སེམས་མེད་ཀྱི་གཞོད་པ་གང་དང་གང་ལ་འདྲ་བསྟན་
བཅུགས་ཏེ་བཟོད་པར་བྱས་དང་། དེ་ལྟ་མེན་ན། གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཁྱད་མེད་པར་
སྟོན་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན། གཞོད་བྱེད་ལ་ལ་སྟོངས་པས་ཉེས་པ་བྱེད་ལ་གཞོད་
བྱེད་ལ་ལ་སྟོངས་ཏེ་ཁྱོས་པར་གྱུར་ན་གཉིས་ཀ་ཞོར་མཉམ་དུ་སོང་བས། དེ་ལ་སྟོན་མེད་དུ་རྒྱ་
མཁོན་གྱང་གིས་བྱ་ཞིང་སྟོན་དྲང་བཅས་པ་དེ་གྱང་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེ་ཕྱི་མི་བྱས་སོ། །གཞན་
ཡང་ཁྱོད་གཞོད་པ་མི་འདོད་ན་ལས་གྱང་གིས་གཞན་དྲག་རང་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་ལས་དེ་
སྟོན་ཆད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་བྱས། དེ་བས་ན་རང་གི་བདེ་སྤྱད་ཐམས་ཅད་རང་གི་ལས་ལ་
དྲག་ལས་ན། བདུག་གི་གཞོད་བྱེད་འདི་དག་ལ་ཅི་སྟེ་བཀོན་པར་བྱེད། དེ་ལྟར་ལས་ལ་སྟོན་
པར་མཐོང་ནས་ཅི་ནས་ཀྱང་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་པམྱ་ཚུན་དུ་ཁྱོ་བ་སྐྱངས་ནས་བྱམས་སེམས་
སུ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བདུག་གིས་བྱ་སྟེ། དེའི་ཐབས་སུ་ནི་བསོད་ནམས་དྲག་ལ་བསྐྱེམས་

ཏེ་འབད་པར་བྱཏོ། །དཔེར་ན་བྱིམ་ཆེག་པར་གྱུར་པའི་མེ་གང་དག་ལས་གཡོལ་ཕྱིར་བྱིམ་
གཞན་ཞིག་ཏུ་སོང་ནས་ནི་རྩ་སོགས་གང་ལ་མེ་མཆེད་པར་བྱེད་པའི་ཉེན་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་
སྤྱད་སྟེ་དོར་བར་རྟེན་གས་ལ། དེ་བཞིན་གང་ལ་སེམས་ཆགས་ནས་ཞེ་སྤང་གི་མེ་ནི་མཆེད་པར་
གྱུར་པའི་གཉེན་བཤེས་སོགས་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཆེག་པར་དྲོགས་པའི་མཁས་པ་ཡིས་དེ་
ཐམས་ཅད་ནི་དྲིའི་མོད་ཉིད་ལ་དོར་འོས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པས་འགྲུལ་ལ་ཅུང་ཟད་དཀའ་ཡང་
ཟླ་སྟེ། དཔེར་ན་གསལ་བྱའི་མེ་ཞིག་ལག་བཅད་དེ་གྲུལ་ཏེ་སྟོག་ལས་ཐར་ན་ཅིས་མ་ལེགས།
དེ་བཞིན་གཉེན་བཤེས་དང་ལོངས་སྟོན་གྱིས་སོངས་པ་སོགས་གྲུལ་ཏེ་མེའི་སྤྱག་བསྟེན་གྱིས་
དཔྱལ་བ་བྱལ་ན་ཅིས་མ་ལེགས། གཞན་ཡང་དགས་གཅིས་པ་སོགས་གྱིས་མཆོན་དུ་ལྟའི་
སྤྱག་བསྟེན་རྒྱུ་རྩ་འདི་ཅམ་ལའང་བདུག་གིས་བཟོད་པར་མི་རྩལ་ན་དེ་ལས་ཆེ་བ་གཤམ་
བཟོད། དེས་ན་དཔྱལ་བའི་སྤྱག་བསྟེན་གྱི་རྒྱ་ཁོང་ཁོ་བ་ཅི་སྟེ་བསྒྲག་པར་མི་བྱེད། སྟོན་ཆད་
མཐོག་རྒྱུ་རྩ་འདི་དོན་དུ་བསྟེན་པ་དང་བཅད་པ་ལ་སོགས་ཏེ་མནར་མེད་པའི་དཔྱལ་
བར་ལན་གངས་སྟོང་སྤྱག་མང་པོར་སྤྱག་བསྟེན་གྱི་ཆོར་བ་དག་སོ་སྟོང་བར་གྱུར་ཀྱང་བདུག་
གིས་རང་གི་དོན་དུང་ནི་གཞན་གྱི་དོན་གང་ཡང་མ་བྱས་སོ་སྟེ་མ་བྱས་ལ། ཆོས་ཀྱི་དཀའ་
སྤྱད་འདི་ནི་སྤྱ་མ་དེ་ཅམ་དུ་གཞོད་པའང་མིན་ལ། འབྲས་བུ་དོན་ཆེན་དུག་ཀྱང་འགྲུབ་པར་
འགྱུར་བས་འགྲོ་བའི་གཞོད་པ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱག་བསྟེན་ལ་ཁུར་མིན་གྱན་སོང་
གི་དཔེ་ལྟར་དགའ་བ་འབའ་ཞིག་འདིར་བྱ་བར་རིགས་སོ། །དག་པོའི་བདེ་བ་ལ་མི་བཟོད་པ་
དགག་པ་ནི། གཞན་གྱིས་དག་ཡོན་ཏུན་དང་ལྡན་མོ་ཞེས་བསྟོད་ནས་བསྟོད་མཁན་དེ་གྲུལ་ཏེ་
དགའ་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་ན་ཡིད་ཁྱོད་ཀྱི་དགྲི་དེ་བསྟོད་ནས་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དགའ་བར་མི་
བྱེད་དེ། ཁྱོད་གྱིས་དགའི་ཡོན་ཏུན་ལ་དགའ་བའི་བདེ་བ་འདི་ནི་བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་ཁྱ་མ་
མོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཞིང་། ཡོན་ཏུན་ལྡན་པ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གནད་བ་ཡིན་ལ། གཞན་

སྤྱད་པའི་ཐབས་ཀྱི་མཆོག་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །སྤར་ལྟར་བསྟོད་ནས་གཞན་དག་ལོ་ཡང་དེ་ལྟར་བདེ་
བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གཤམ་ཏེ་ཁྱོད་གཞན་བསྟོད་པའི་བདེ་བ་འདྲི་མི་འདོད་ན་དེའི་ཆེ་སྤྱད་ན་སྤྱན་
པ་སོགས་ཀྱང་བྱན་གཤམ་གསོགས་བདེ་བའི་རྒྱལ་ཞེས་སྤངས་དགོས་པའི་ཕྱིར་མཐོང་བ་ཆེ་
འདྲིར་བྱན་ཀྱི་ལས་མི་བྱེད་པ་དྲང་མ་མཐོང་བ་བྱི་མའི་བདེ་བ་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་ཆེས་མི་
རིགས་སོ། །ཡང་གཞན་གྱིས་རྩེ་གི་ཡོན་ཏྲན་བརྟེན་པའི་ཆེ་གཞན་ལ་འདྲེ་བརྟེན་པའི་བདེ་
བ་འདོད་པར་བྱེད་ལ་རང་གིས་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏྲན་བརྟེན་པའི་ཆེ་རྩེ་ལ་འདྲེ་བརྟེན་པའི་བདེ་
བ་མི་འདོད་པར་བྱེད་དེ། འགལ་བར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་གྱི་རྟེན་སོགས་ལ་ཁོ་བ་དགག་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གཏན་བདེར་
འགོད་པར་འདོད་པས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཁྱོད་བྱིན་མི་དགོས་པར་སེམས་ཅན་
རྩེ་གིས་བདེ་བ་སྤྲོ་ཆོགས་རྟེན་དེས་ཀྱི་ཅི་སྟེ་ཁོ་བར་བྱེད་དེ་དགར་རིགས་སོ། །འདྲི་ག་
རྟེན་གསུམ་གྱི་མཆོད་ཡུལ་དུ་འཆང་རྒྱ་བར་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་འདོད་ཅེས་དམ་བཅའ་ན་
དེ་དག་གིས་བསྐྱེད་བཀྱར་དན་དོན་ཅམ་ཐོབ་པ་མཐོང་ནས་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལ་གཏུང་བར་བྱེད།
དཔེར་ན་གསོ་བྱ་གྲང་ཞིག་གི་ནང་ནས་ཁྱོད་ཁོ་ནའི་གསོ་བར་བྱ་བ་གཉེན་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཁྱོད་
ཉིད་གྱིས་ནི་ཟས་སྒོམ་སོགས་སྤྱན་པར་བྱ་བ་དེ་ཡི་ཆབ་ཏུ་གཉེན་རང་ཉིད་གྱིས་འཆོ་བ་རྟེན་
པར་གྱུར་ན་དགའ་བར་མི་འགྱུར་བར་སྤྱར་ཁོའམ་ཅི། བསྐྱེད་བཀྱར་དན་དོན་ཅམ་ཡང་ཅི་
སྟེ་འགོ་ལ་བྱང་བར་མི་འདོད་ན། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་བྱང་བར་འདོད་པ་གྲང་ཡིན་པ་དེ་ཆོག་ཅམ་
དུ་མི་འགྱུར་རམ། དེ་བས་ན་གྲང་ཞིག་གཞན་འཕྱོར་ཅུང་ཟད་ཅམ་ལའང་མི་བཟོད་ནས་ཡིད་
ཁོ་བ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་གྲུ་ལ་ཡོད་སྟེ་ལྟ་བུ་སྤྲོ་དོག་སྒོག་གོ། །གཤམ་ཏེ་འགན་ཆེད་ས་
སྤྱན་བདག་ལྟ་བུ་དེ་ལས་དངོས་པོ་དེ་རྟེན་དུ་མ། ཡང་ན་སྤྱན་བདག་རང་གི་བྱིས་ན་གནས་པར་
གྱུར་པའང་རུང་སྟེ། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འདྲ་དངོས་པོ་དེ་ཁྱོད་ལ་ནི་མེད་ན་དགའ་དེ་ལ་བྱིན་ནའང་རུང་

ཡང་ན་མ་བྱིན་པར་སྒྲིན་བདག་གིས་བསེལ་ནའང་རྟུང་སྟེ་དངོས་པོ་འདྲིས་ཁྱོད་ལ་ནི་ཅི་ཞིག་
བྱ་སྟེ་པན་མི་སྒྲིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་རང་ལ་ཆེད་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་དྲང་
ནི་རྒྱུན་དྲད་པའམ་རྟུང་སྟེ། རྟུང་གི་ཡོན་ཏུན་ནམས་ནི་ཁོང་ཁྱོས་ཅིའི་ཕྱིར་འདྲོད། དེས་ན་ཆེད་
པ་སོབ་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་སོགས་མི་འདྲིན་པ་ལ་རྒྱ་མཆན་གྲང་གིས་ཁྱོ་བར་མི་
བྱེད་དེ་མི་ཁྱོ་བའི་རྒྱ་མཆན་དེ་སྒྲོས་ཤིག། ཁྱོད་ནི་རྟུང་གིས་སེར་སྒྲ་སོགས་སྒྲིག་བྱས་པ་ལ་
འཁྱོད་པའི་སྒྲ་རྒྱ་མཆན་པར་མ་ཟད་ཀྱི། ད་དྲུང་སྒྲོན་ཆད་སྒྲིན་པ་སོགས་བསོད་ནམས་བྱས་
པ་གཞན་དྲག་དྲང་ལྷན་ཅིག་ལོངས་སྒྲོད་སོགས་ལ་འགྲན་པར་བྱེད་འདྲོད་དུ་མ། ཤིན་ཏུ་འང་
འཁྱུལ་ལོ། །བམ་པོ་གཉིས་པའོ། །

ཡི་རང་གོ་ལོག་དགག་པ་ནི། གྲུལ་ཏེ་དགྲ་གང་ཞིག་མི་བདེ་ཞིང་མི་དགྲའ་བར་བྱུང་
ནའང་དེ་ལ་ཁྱོད་དགྲར་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་པན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ཤི་ན་ཅི་
མ་རུང་སྒྲུལ་པ་ལྟ་བུ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡིད་སྒྲོན་ཅུང་ཤིས་ནི་དེ་ལ་གཞོད་པའི་རྒྱུར་མི་འབྱུང་ལ། གལ་
ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་འདྲོད་པས་ཏེ་འདྲོད་པ་ལྟར་སྒྲུག་བསྒྲུལ་དེ་ཁོ་ལ་བྱུང་ནའང་ཁྱོད་དགྲར་ཏེ་ཁྱོད་ལ་
དགའ་རྒྱ་ཅི་ཞིག་ཡོད། གྲུལ་ཏེ་འཆོངས་པར་འབྱུང་རོ་ཞེ་ན། དན་སེམས་དེ་ལས་རང་ལྟང་
བར་བྱ་བའང་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་ཉ་བས་བཏུབ་པའི་དན་སེམས་མཆིལ་བ་
གཅིག་ཕུ་འདྲི་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པའི་གཟེ་སྟེ་འགྲུགས་བྱེད་གཅིག་ཕུ་ཡིན་པས་དེས་དམ་
པོར་བརྩུང་ནས་ཁྱིད་དེ་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བའི་བྱུམ་པར་ཡང་དཔྱུལ་བའི་སྒྲུང་མས་བདུག་
ཡུན་རིང་པོར་འཆོད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་གི་སྒྲས་ནི་ཉེས་དམིགས་གཞན་མ་ཟད་ཅེས་
པའོ། །གལ་ཏེ་བདག་གི་བསྟོད་སོགས་གཞིག་པས་དེར་ཁྱོའོ་སྒྲུལ་ན་མི་རིགས་ཏེ་བསྟོད་པ་
དྲང་སྒྲུན་པར་གྲགས་པའི་རིམ་གྲོས་ནི་ཕྱི་མར་བདེ་བའི་བསོད་ནམས་སུ་མི་འབྱུང་ལ་འདྲིར་
ཆོ་རིང་བར་ཡང་མི་འབྱུང་ཞིང་། བདུག་ལ་སྟོབས་བསྐྱེད་པར་ཡང་མི་འབྱུང་། ནད་མེད་པ་

བྱེད་པའང་མིན། ལུས་བདེ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བདག་ནི་རང་ལ་ཕན་པའི་དོན་པོ་
གང་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་པར་གྱུར་ན་ལྟ་བུ་སོགས་དེ་ལ་རང་དོན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་གང་ཡང་
མེད་དོ། །གལ་ཏེ་གནས་སྐབས་ཡུན་ཙམ་པའི་ཡིད་བདེ་འབའ་ཞིག་འདོད་ན་ནི་རྒྱ་པོ་འགྱེད་
པ་དང་བྱད་མེད་དང་ཅེ་བ་སོགས་བསྐྱེད་བྱ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་དང་ཆད་ཡང་བསྐྱེད་དགོས་
སོ། །བསྐྱེད་སོགས་ལ་ཕན་པའི་དོན་མེད་པར་མ་ཟད་ཀྱི། གཏོང་མོད་ཅན་དུ་གྱུགས་པའི་
དོན་དུ་ནོར་ཡོད་ཀྱི་གཏོང་ཞིང་དཔའ་པོར་གྲགས་པའི་དོན་དུ་གཡུལ་སར་བདག་ཉིད་ཀྱང་ནི་
གསོད་བྱེད་ན། དེ་ལས་སྤང་ཆབ་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཆོག་འབྲུ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་
བྱ་སྟེ། རང་ཤི་ན་དེ་གོ་སྟེ་ལ་བདེ་བ་སྐྱེད། འོན་ཏེ་ཅེད་མའི་ཚུལ་དུ་བཅེགས་པའི་བྱེ་མའི་ཁང་
བྱ་དེབ་པར་གྱུར་ན་བྱིས་པ་རྣམས་ནི་མི་དགའ་ནས་གྲ་ཆད་དུ་བྱ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཅི་ཡང་ཕན་
ཐོགས་མེད་པའི་བསྐྱེད་པ་དྲུང་གྲགས་པ་ཉམས་ན་རུང་གི་སེམས་ནི་བྱིས་པ་བཞིན་དུ་མི་དགའ་
བར་བྱེད་དེ་མཁས་པས་བརྟགས་ན་བཞད་གང་ཀྱི་རྒྱུའོ། །བསྐྱེད་གྲགས་ལ་དགའ་བའི་རྒྱ་རི་
ལྟར་ཡིན་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་ནི། དེ་ཞིག་སྤྲེལ་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་བདག་ལ་བསྐྱེད་
འདོད་ཀྱི་སེམས་དེ་ལ་ཡོད་མི་སྤིང་བས་སྤྲེལ་དེ་ལ་དགའ་བར་མི་རིགས་ཤིང་། བདག་ལ་བསྐྱེད་
པས་གཞན་དག་དགའ་འོ། །ཞེས་གྲགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདག་དགའ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནམ་
ཞེས་གྲང་ན་དེ་ཡང་མིན་ལ། སྤྱི་པོ་གཞན་ནམ་ཡང་ན་བདག་ལ་འདར་བྱེད་པ་རོལ་པོ་གཞན་
དག་དགའ་བས་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་ཕན་ཏེ། དགའ་བའི་བདེ་བ་དེ་ནི་པ་རོལ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་
པས། བདག་གིས་དེ་ལས་ཤུས་ཙམ་ཡང་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཏེ། དོན་བསྐྱུས་ན། བསྐྱེད་
པའི་དགའ་བ་དེ་སྤྲེལ་བསྐྱུས་སམ། གཞན་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་ཞེས་བརྟགས་ནས། དེ་གཉིས་གང་
ལྟར་ཡང་བདག་ལ་མི་ཕན་ཞེས་པའི་ཐ་ཆོག་གོ། །གལ་དེ་བདག་བསྐྱེད་པས་བསྐྱེད་པ་པོ་གཞན་
དེ་བདེ་བ་ཡིས་བདག་བདེ་འོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེ་གཅིག་སྤྲེལ་ཡིན་པར་ཀུན་ལ་འདར་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་

དགོས་ན། རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་དག་ལྟ་བུ་གཞན་ལ་བསྟོན་པའི་དགའ་བ་ཡིས་བདེ་བར་གྱུར་
 ན་བདག་མི་བདེ་བར་བྱེད། དེ་བས་ན་བདག་ནི་གཞན་གྱིས་བསྟོན་དོ་ཞེས་རུང་གི་རྒྱད་ལ་
 དགའ་བ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དགའ་བར་མི་འབྱུང་བཤ། དེས་ན་བསྟོན་སྟགས་
 ལ་དགའ་བ་བདག་ནི་བྱེས་པའི་སྟོན་པ་སྟེ་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ཁོལ་སོ་ཁོ་ནར་ཟད་འདུག་སྟེ་
 དེར་དགའ་བ་སྒྲོག་གོ། །དེ་ལྟར་བསྟོན་སྟགས་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པར་མ་ཟད་ད་དུང་སྟོན་ཡོད་དེ།
 དེས་བདག་ནི་དོན་མ་ཡིན་པའི་སྟགས་སུ་གཡེང་བར་བྱེད་ཅིང་། དེས་ནི་འཁོར་བར་སྟོབ་པའང་
 འདྲིག་པར་བྱེད་ལ་བསྟོན་ཡུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་གཞན་དག་ལ་སྤྲུག་དོག་བསྐྱེད་པ་དྲིང་།
 དགེ་བའི་ཁོར་སྤྲུག་སྟེ་ཆོག་པའང་འདྲིག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་རིམ་ལྟར་སྟེ་ན།
 གཞན་གྱི་སྤྲུག་ཆོག་པའང་འདྲིག་པར་བྱེད་ཅེས་རྒྱ་འགྲེལ་དུ་འོ། །དགོངས་པ་དངོས་ནི་བསྟོན་པས་
 ཁེངས་ནས་ཞི་དལ་ཉམས་པ་ལ་དགོངས་སམ་སྟེ་མོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་གི་བསྟོན་སྟགས་ནི་
 གཞིག་པའི་ཕྱིར་དུ་གང་དུག་ཉེ་བར་གནས་པ་དེ་དུག་བདག་ནི་དོན་གྱིས་ན་བདག་དན་སོང་དུ་
 ལྷུང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་མིན་ནམ་སྟེ་ཞུགས་པ་དངོས་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་བདག་ནི་
 འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་འབའ་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་ལ། རྟེན་པ་དྲང་བཀུར་སྟེ་སྟགས་ནི་དེར་འཆིང་
 བྱེད་ཡིན་པས་མི་དགོས་ཏེ། དེས་ན་གང་དུག་རྟེན་བཀུར་ལ་གོགས་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་བདག་
 འཁོར་བར་བཅིངས་པ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་དག་ལ་བདག་ནི་རིམ་རྒྱུ་ཁོ་
 སྟེ། བདག་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁང་བྱར་འདུག་པར་འདོད་པ་ལ་སངས་རྒྱུ་གྱིས་ནི་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་པ་བཞིན་དུ་དེར་མི་གཏོང་བའི་སྟོ་འཕར་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་བདག་ནི་རིམ་རྒྱུ་
 ཁོ་སྟེ་དགའ་བར་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་བསྟོན་ནམས་ཀྱི་གོགས་བྱེད་ཅེས་ཟེར་ནས་
 དེ་ལའང་ཁོ་བར་མི་རིགས་ཏེ། བཟོད་དང་མཚུངས་པའི་དཀྱའ་ཕྱུ་བམ་བསྟོན་ནམས་ནི་གང་
 ཡང་ཡོད་པ་མིན་ན། བདག་ནི་བཟོད་པ་དེ་ལ་མི་གནས་སམ་སྟེ་གནས་རིགས་སོ། །གཞན་དུ་

ན་འདི་ནི་འཆིང་བྱ་འཕྲོག་བྱེད་དོ་ཟེར་ནས་ནོར་བྱ་དེ་ལ་འཕངས་ཏེ་ཆུད་ཐོས་སུ་བཏང་བ་དང་
འདྲོ། །གྲལ་ཏེ་བདུག་ནི་རྩེ་གི་སྒྲིལ་གྱིས་བསོད་ནམས་གོགས་བྱེད་དུ་ལྟ་བ་འདྲི་ལ་བཟོད་
པར་མི་བྱེད་ན་དོན་དུ་ནི་ཐོགས་ཁར་འོང་བ་ལྟེན་འབྲལ་ཟེར་བའི་དཔེ་ལྟར་བསོད་ནམས་ཀྱི་
སྒྲིལ་ནི་ཉི་ལར་གནས་པ་འདྲི་ལ་བདུག་གིས་གོགས་བྱེད་པར་བྱེད་ཀྱི་ཅིག་ཤོས་གོགས་མིན་ཏེ་
བཟོད་པ་གྲང་ཞིག་གཞོད་བྱེད་གྲང་མེད་ན་མི་འབྱུང་ལ། གཞོད་བྱེད་གྲང་ཞིག་ཡོད་ན་བཟོད་
པ་རང་ཉིད་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་བསོད་ནམས་བཟོད་པ་དེའི་པན་འདོགས་ཀྱི་སྒྲིལ་ཡིན་ན། རྩེ་
ལྟར་ན་གཞོད་བྱེད་དེ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་གོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་དུས་སུ་སྤོང་བར་བྱིན་
པའི་སྤོང་མོ་བས་སྒྲིལ་པའི་གོགས་བྲས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རུབ་ཏུ་འབྱིན་བྱ་བྱེད་པར་
གྱུར་པ་མཁན་སྤོང་མོ་གས་རུབ་བྱེད་གི་གོགས་ཞེས་བྲས་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་
འདི་ག་ཉིན་ན་ནི་སྒྲིལ་བ་གཏོང་ཡུལ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་མོད་ལ། བཟོད་པ་སྤོང་ཡུལ་གཞོད་པར་
བྱེད་པ་དགོན་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྤོང་དུ་པར་ལ་གཞོད་མ་བྲས་ན་འགྲུལ་ཡང་ཆུར་ལ་གཞོད་པ་
གཏན་མི་བྱེད་དོ། །དེ་བས་ན་དཔེ་བས་མ་བསྐྱབས་པའི་སྟེ་བསྐྱབ་མི་དགོས་པར་བྱིས་གང་དུ་
གསེར་སོགས་ཀྱི་གཏེར་ནི་འབད་མེད་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་གཞོད་བྱེད་འདི་དག་ནི་སྒྲིལ་མི་དགོས་
པར་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པའི་ཐོགས་སུ་གྱུར་པས་བདུག་གིས་དགྲ་འདི་ལ་དགྲུལ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
སྐྱབ་གཞིའི་དགྲ་འདི་དྲང་སྐྱབ་བྱེད་བདུག་གིས་ལྟན་ཅིག་བཟོད་པ་བསྐྱབས་པས་ན། རྒྱ་མཚན་
དེའི་བྱིར་བཟོད་པའི་འབྲས་བྲལ་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅི་ནི་འདི་ལ་ཐོག་མར་ཏེ་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་བདུར་
བར་འོས་ཏེ། འདི་ལྟར་གཞོད་བྱེད་དེ་ནི་བཟོད་པའི་སྒྲིལ་པས་སོ། །

གྲལ་ཏེ་ཁོས་བདག་ལ་བཟོད་པ་བསྐྱབ་བསམ་པ་མེད་པས་དགྲ་འདི་མཚན་བྱ་མིན་
ཞེ་ན། འོན་པའི་བ་འབྲུག་པ་ཡི་ནི་སྒྲིལ་རུང་བ་དུམ་པའི་ཆོས་གྲང་ཅི་སྟེ་མཚན་པར་བྱེད་དེ་
འདི་ལ་བདེ་བ་སྟེར་སེམས་པ་མེད་པའི་བྱིར། གྲལ་ཏེ་དགྲ་འདི་ལ་བདག་ལ་གཞོད་པ་བྱ་བའི་

བསམ་པ་ཡོད་པས་མཆོད་བྱ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། འགལ་བར་སྒྲ་བ་སྟེ། སྒྲ་བ་བཞིན་དུ་པན་པ་
 འབའ་ཞིག་ལ་བཅོན་ན་དེ་ལ་བཏེན་ནས་བདུག་གི་བཟོད་པ་རྩི་ལྟར་འབྲུབ་སྟེ། བཟོད་པ་ནི་
 གནོད་བྱེད་ལ་བཏེན་ནས་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་དུ་བ་ཏུ་སྤང་སེམས་དང་
 ལྡན་པ་ཁོ་ན་ལ་བཏེན་ནས་བཟོད་པ་སྒྲེ་བས་ན། དེ་ཉིད་བཟོད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་དུམ་པའི་
 ཆོས་བཞིན་དུ་མཆོད་པར་འོས་སོ། །བདེ་ལེགས་ཀྱི་ཅ་བ་སྟོང་རྗེ་དང་བཟོད་པ་སོགས་སེམས་
 ཅན་ལས་སྒྲེ་བ་དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་ཞིང་དྲང་ནི་རྒྱལ་བའི་ཞིང་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱུ་བ་པས་
 གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས། སེམས་ཅན་གྱི་ཞིང་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྟེ།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱིས་དེར་ནི་ལོག་པར་
 བསྐྱབ་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་སོ། །ཞིང་ཡིན་པའི་འཐད་པ་ནི། སེམས་ཅན་འདི་དུག་ལུས་
 སོག་ཚུན་གྱིས་མགྲ་བར་བྱས་ཏེ་དེ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ས་བོན་བཏབ་པ་མང་པོ་ཞིག་འདི་ལྟ་
 བུའི་འབྲས་བུ་ལུ་སྒྲུ་སྒྲུ་ཆོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕམ་
 ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་དྲང་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
 ལྟོབས་སོགས་འབྲུབ་པར་འདྲ་བ་ལ་ཁྱོད་གྱིས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་གྲུས་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མིན་པ་ཅིའི་རྒྱལ་ཡིན། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་བསམ་པའི་ཡོན་ཏན་མི་མཉམ་
 པས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་དྲང་གིས་མཉམ་པར་བསམས་ནས་དེ་སྐད་སྒྲ་བ་མིན་གྱི་འབྲས་བུ་འབྲུབ་
 པའི་རྒྱས་པ་ལས་ཡིན་པས་རྒྱ་མཆོན་དེས་སངས་རྒྱས་དང་མཚུངས་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་
 ལ་འང་རྒྱས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ཡོད་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དེའི་ཆ་ནས་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་དེ་
 དུག་མཉམ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བྲམས་པའི་སེམས་སུ་གྱུར་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
 དང་ལྡན་པ་ལ་མཆོད་པ་ལྟག་པར་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་གྲང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྲམས་པའི་ཡུལ་
 སེམས་ཅན་གྱི་ཆེ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་ལ་དྲད་པའི་བསོད་ནམས་གཞན་དང་

མི་མཉམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དད་ཡུལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་བ་ཉིད་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་
ན་གཉིས་ཀ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འགྲུབ་པའི་ཆ་ཡོད་པར་མཆུངས་པ་དེས་ན་དེ་དྲག་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཞིང་ཅམ་དུ་མཉམ་པར་འདོད་ཀྱི། གཞན་དུ་ཡོན་ཏྲན་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ཡས་པར་མངའ་
བའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དྲང་། རྫོངས་པས་རིལ་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་སེམས་ཅན་འགྲུལ་ཡང་མི་
མཉམ་མོ། །མདོར་ན་ཡོན་ཏྲན་མཆོག་ཐམས་ཅད་གང་ལ་ཆོག་པས་པའི་སངས་རྒྱས་གཅིག་དུ་
དེའི་ཡོན་ཏྲན་ཀྱི་ཆ་ཤས་སྤྲོ་མོ་ཅམ་འགྲུལ་ཞིག་ལ་སྤྲོ་ནུང་དེ་ལ་མཆོད་པའི་དོན་དུ་ཁམས་
གསུམ་ནོར་གྱིས་བཀང་སྟེ་ཕྱུལ་ཡང་ཆུངས་པར་འགྱུར་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མཆོག་སྟེ་བའི་
རྣམས་པའི་ཆ་ཤས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འདྲ་ཡོད་པས་ན་འདྲི་ཅམ་དྲག་གིས་ཆ་བསྟན་ནས་
ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཆོད་བྱ་དང་གྲུས་བྱ་ཡིན་པར་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཞན་ཡང་བསམ་པའི་ངོས་ནས་གཡོ་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་གཉེན་དུ་གྱུར་
ཅིང་། སྦྱར་བའི་ངོས་ནས་དེ་དག་ལ་པན་པ་དཔག་མེད་མཛད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཅན་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ལ་སེམས་ཅན་མགྲུ་བར་བྱ་བའི་ཐབས་ལ་འབད་བ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གྱང་འདྲ་ཞིག་
གིས་ཟིན་ལན་ལོན་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་ལ། སེམས་ཅན་གྱང་དག་གི་ཕྱིར་དུ་སྦྱ་སྟོག་ཀྱང་
སངས་མེད་དུ་གཏོང་བ་དང་མནར་མེད་པའི་དཔྱུལ་བར་ཡང་ཆོས་ཆོས་མེད་པར་དགའ་མགྲུར་
འདྲུག་པ་རྣམས་ལ། སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་པན་བཏགས་པ་ཁོ་ནས་ལན་ལོན་པར་འགྱུར་བས་
ན་དེ་བས་སེམས་ཅན་འདྲི་དྲག་གིས་བདག་ལ་ཚུར་ཤིན་དུ་གཞོན་ཆེན་པོ་ཞིག་གྱེད་ནུང་
པར་ལ་ལན་ཐམས་ཅད་བཟང་སྟེ་ཞིག་དུ་སྦྱད་པར་བྱའོ། །དེ་ཞིག་བདག་གི་རྗེ་བོར་གྱུར་པའི་
ཐུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ནི་སེམས་ཅན་གྱང་གི་ཕྱིར་དུ་རྒྱ་ལའང་མི་གཞིགས་པར་གཏོང་
བའི་ཡུལ་གང་སེམས་ཅན་དེ་ལ་རྫོངས་པ་བདག་གིས་རྗེ་ལྟར་ན་ང་རྒྱལ་བྱ་ཞིང་། བློ་གྱི་
དངོས་པོ་ལྟར་མི་བྱ། སེམས་ཅན་གྱང་དྲག་བདེ་བས་ཐུབ་པ་རྣམས་དགྲེས་པར་འགྱུར་ཞིང་།

སེམས་ཅན་གྲང་དག་ལ་གནོད་ན་སྐྱབ་པ་རྣམས་མི་དགེས་པ་འབྱུང་བར་འབྱུང་བ་དེ་དྲག་ལ་
 སན་བདག་ཉེ་དགའ་བས་སྐྱབ་དབང་ཀྱན་དགེས་ཤིང་། དེ་དག་ལ་གནོད་པ་བྱས་ན་སྐྱབ་
 དབང་ཀྱན་ལ་གནོད་པ་བྱས་པར་འབྱུང་། དཔེ་རིམ་ལྟར་ན་ལྷས་ལ་ཀྱན་ནས་མེ་འབར་བ་ལ་
 བྱེ་འདོད་པ་ཀྱན་གྱིས་ཉེ་གང་གིས་ཀྱང་ཡིད་བདེར་མི་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་དག་ལ་
 གནོད་པ་བྱས་ན་ཡང་སྐྱགས་རྗེ་ཆེ་མངའ་སངས་རྒྱས་རྣམས་སྐྱགས་དགེས་པའི་ཐབས་མེད་
 དོ། །དེ་བས་ན་བདག་གིས་ཐོག་མེད་ནས་འགྲོ་བ་ལ་གནོད་པ་བྱས་པས་སྐྱགས་རྗེ་ཆེ་བའི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱན་མི་དགེས་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པའི་སྤྲིག་པ་དེ་དག་དེ་རིང་འགྲོད་གྲུང་བླ་
 བོས་སོ་སོར་བཞགས་པར་བཟུང་ཡི་མི་དགེས་པའི་ཉེས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ཀྱན་སྐྱབ་རྣམས་
 བཟོད་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་གསལ་ལོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁྱོད་རྣམས་གཉིང་ཐག་པ་ནས་
 སྐྱགས་དགེས་པར་བཟུང་བའི་སྐད་དུ་དེར་ནས་བཟུང་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པའི་བསམ་སྒྲུབ་
 རན་པ་མཐའ་དག་ངེས་པར་བརྟུག་ཏེ་འདྲིལ་ཉེན་ཀྱན་གྱི་བྱན་དུ་བདག་མཆི་བར་བཟུང་། །དེའི་
 བྱིར་དེར་བྱིན་ཆད་འགྲོ་བ་མང་པོས་རྟོག་པས་བདག་གི་སྤྱི་བོར་འཆོག་གུམ་ལུས་སྟོག་འབྲལ་
 ནས་འགྲུམས་པར་བཟུང་ཀྱང་རུང་སྟེ་སྒྲུབ་མི་བསྟོན་པ་འདྲིལ་ཉེན་གྱི་མགོན་པོ་བྱིང་རྣམས་
 སྐྱགས་དགེས་པར་མཛོད་ཅིག་གཞན་ཡང་འགྲོ་བར་སྒྲུབ་པ་འདྲི་དག་ཀྱན་སྐྱགས་རྗེའི་བདག་
 ཉིད་ཅན་ངེས་བྱ་གཅིག་ལྟར་བདག་གིར་མཛོད་པ་མ་ཟད། སྤྱི་ཉིད་ལྟར་བདག་ཏུ་མཛོད་པ་འདྲི་
 ལའང་ཐེ་ཆོམ་མེད་པས། སེམས་ཅན་གྱི་དོ་བོར་མཐོང་བ་འདྲི་དྲག་ཉིད་མགོན་དེའི་བདག་
 ཉིད་དུ་བལྟས་ཏེ་ཅིའི་བྱིར་གྲུས་པར་མི་བྱེད། གྲུས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་འདྲི་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་མཉེས་བྱེད་གྱི་མཆོད་སྤྲིན་ཡིན་ཞིང་། རུང་དོན་ཡང་དྲག་པར་སྐྱབ་པའང་འདྲི་ཉིད་
 དེ་འདྲིལ་ཉེན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་སེལ་བའི་ཐབས་མེད་དུ་བྱུང་བའང་འདྲི་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་
 བདག་གིས་དུས་ཉག་ཏུ་བཟོད་པ་བསྟོམ་པའི་སྤྱོད་པ་འདྲི་ཉིད་སྤྱད་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་

པོའི་འཁོར་དུ་གཏོགས་པའི་མི་འགྲའ་ཞིག་གིས་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་ཀྱང་སྐྱེ་བོ་མིག་
རྒྱུ་རིང་པོ་ཅན་དུག་གཞོན་ལན་འཇལ་བྱས་ཀྱང་གཞོན་བྱེད་དེ་ལ་བྱིར་རམ་སྤར་གཞོན་པ་མི་
བྱེད་དེ་འདྲི་ལྟར་མི་དེ་གཅིག་ཤུ་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མཐུ་སྟོབས་ནི་དེའི་དབྱུང་རོགས་ཡིན་
ནོ་སྟམ་ནས་བཟོད་པར་བྱེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཞོན་བྱེད་ཉམས་རྒྱུ་བ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་བྱུང་སྟེ་
སུ་འགྲའ་ལ་ཡང་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་གཞོན་ལན་མི་བྱ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་འདྲི་ལྟར་དཔྱལ་བའི་སྤྱང་
མ་དྲང་ཐུགས་རྗེ་ལྟན་བའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དེའི་དབྱུང་རོགས་ཡིན་པས་སོ། །རྗེ་ལྟར་ཞེ་ན།
ལས་ངན་དེའི་འབྲས་བྱར་དཔྱལ་སྤྱང་རྣམས་ཀྱིས་བརྟེན་པ་དང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཐུགས་མི་
དགེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་རྗེ་ལྟར་དཔྱངས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་གཏུམ་པོ་ལ་བྱ་བ་
བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་མགྲུ་བར་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རྒྱལ་པོ་ལྟ་ཞིག་ཁོས་ན་ཡང་
སེམས་ཅན་མི་མགྲུ་བ་བྱས་པ་ཡིས་ཏེ་དེའི་རྒྱུ་ཀྱིས་སྤྱང་བར་འགྱུར་བ་གྲང་ཡིན་པ་དཔྱལ་
བའི་གཞོན་པ་རྒྱལ་པོ་དེས་བྱེད་དུ་སྟེ་བྱེད་མི་བྱས་ལ། རྒྱལ་པོ་ལྟ་ཞིག་མགྲུ་ན་ཡང་སེམས་
ཅན་མགྲུ་བར་བྱས་པ་ཡིས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་གྲང་ཡིན་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་སྤྱན་རྒྱས་སམ་
སྟམ་ན་བྱས་པ་མི་སྤྱིད་དོ། །སྤར་ལྟར་བཟོད་པ་བསྐྱོམ་པའི་པན་ཡོན་ནི། སེམས་ཅན་མགྲུ་
བར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བྱར་མ་འོངས་པ་ན་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པ་ལྟ་ཞོག་ཆེ་འདི་
ཉིད་ལ་འང་འོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་དཔལ་ཆེན་པོ་དྲང་སྟོན་པར་གྲགས་པ་དྲཱ་། ཉིན་མཚན་
སྤྱིད་པར་འགྱུར་བ་ཅིས་མ་མཐོང་སྟེ་མཐོང་བྱས་ཤིང་། འཁོར་བར་འཇུག་པའི་ཆེ་ཡང་བཟོད་
པས་གཟུགས་མངོས་ཤིང་། སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་ཐུགས་ལ་པངས་པ་སོགས་དྲང་། ནད་མེད་པ་
དྲང་། ཐུགས་ཀྱན་ཏུ་གྲགས་པ་ཡིས་ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་པོར་འཆོ་བ་དྲང་། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་
བའི་རྒྱལ་པོའི་བདེ་བ་ཡངས་ཤིང་རྒྱས་པར་འཐོབ་པར་འགྱུར་བས་ན་བཟོད་པ་རྣམ་གསུམ་ལ་
ཉམས་ལེན་གྱི་མཐེལ་དུ་བྱའོ། །

མི་བཟོད་སྤངས་ནས་བཟོད་པ་ལ་བརྟེན་པ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་ཚུལ་
ཉག་གཅིག་ཕྱིར། །ཅི་ལ་འཕྲུག་ཀྱང་རྒྱུན་གྱིས་མི་གཡོ་བའི། །བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་པ་མཐར་
དབྱེད་ཀྱས་ཤོག། །དེ་ལྟར་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་དང་། གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་བཙལ་བ་དང་། ཆོས་
ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་སྟེ། རྒྱུན་གསུམ་པོ་གང་གིས་ཀྱང་མི་གཡོ་བའི་བཟོད་པ་དེ་ལྟར་ཉམས་
སུ་ལེན་ཚུལ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ལུ་བྱུག་པ་བཤད་ཅིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་པར་བྱིན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བཙོན་འགྲུས་བཙམ་པ་
བསྐྱལ་བ་དང་། དེ་དེ་ལྟར་བཙམས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་
བསྐྱེད་བཟོད་པས་ནི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པའི་བཙོན་འགྲུས་བཙམ་དགོས་ཏེ། འདྲི་ལྟར་
བཙོན་འགྲུས་ཅན་ལ་རྒྱུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གནས་ཀྱི་གཞན་ལ་མིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱ་
རྒྱུ་མེད་ན་འབྲས་བྱ་གཡོ་བ་མེད་པ་བཞིན་བསོད་ནམས་ཏེ་དགོ་བ་གང་ཡིན་དེར་འཇུག་པར་
སྟོབའི་བཙོན་འགྲུས་མེད་ན་གཏན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བཙོན་འགྲུས་གང་ཞེ་ན། དེ་
ནི་དགོ་བའི་བྱ་བ་ལ་མངོན་པར་སྟོབའོ། །དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དེ་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། བཤད་པར་བྱ་
སྟེ། དེ་ནི་དགོ་བ་ལ་འཇུག་པར་མི་སྟོབའི་ལེ་ལོའོ། །

དེ་ལ་དབྲེན་གསུམ་སྟེ་བྱ་བ་དན་པ་ལ་ཞེན་པའི་ལེ་ལོ་དྲང་། སྦྱོར་ལྷག་པའི་ལེ་ལོ་
དང་། བདག་ཉིད་ལ་བརྟན་པའི་ལེ་ལོའོ། །པལ་མོ་ཆེས་ཐ་མ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་སྟེལ་ནས་འཆད་
དོ། །འོ་ན་ལེ་ལོ་སྟེ་བའི་རྒྱ་གང་ཞེ་ན། སྟོམ་ལས་བརྟེན་པའི་བདེ་བའི་རྟོ་སྤང་བ་དྲང་། གཉིད་
ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་བ་ལ་སྟེད་པ་དང་། དེ་ཡིས་སྤངས་ནས་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡིད་མི་
སྟོབ་སྟེ། རྒྱ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ལེ་ལོ་ཉེ་བར་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་བཙོན་འགྲུས་དེ་ལྟར་བཙམ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། སྤང་བྱ་ལེ་ལོ་སྤང་བ་དང་།
གཉིན་པོ་བཙོན་འགྲུས་སྟེལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྟོམ་ལས་ཀྱི་ལེ་ལོ་སྤང་བ་དང་། བྱ་

བ་དན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་སྤང་བ་དང་། སྦྱིད་ལུག་པའི་ལེ་ལོ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཆི་བའི་ངང་ཚུལ་བསམས་ནས་དགག་པ་དང་། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་བས་བཞོར་ཉེ་དབང་དུ་བྱས་ནས་ནི་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་རྒྱ་དུ་བར་གྱུར་ནས་འཆི་བདུག་གི་ཁར་ཉི་མོང་བར་གྱུར་པའི་ངང་ཚུལ་དེ་ཅི་སྟེ་དུང་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་ཤེས་སམ་སྟེ་ཤེས་ལ། རྟེན་སྡེ་རིམ་གྱིས་གསོད་པ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་བར་མ་གྱུར་ཏམ་སྟེ་མཐོང་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དུང་ཆོས་མ་བསྐྱབ་པར་སྟོམ་ལས་དང་གཉིད་སོགས་ལ་བརྟེན་པ་གྲང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གདོལ་བ་དུང་ནི་སྟེ་གདོལ་བས་གསོད་ལ་ཉེ་བའི་མ་ཉེ་རྩེ་སྟམ་མེད་པར་གཉིད་ལོག་པ་བཞིན་ཤིན་ཏུ་སྒྲུབ་པའོ། །གཞན་ཡང་འཆི་བ་མེད་པའི་ཐོང་ཁྱེད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ནི་ལས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བཀྱག་ནས་སྤུ་གང་དུའང་འབྲོས་ས་མེད་ལ། འཆི་བདུག་གིས་ནི་འདི་གསལ་དཔར་བྱ་སྟམ་དེས་བལྟས་ནས་ཡོད་བཞིན་དུ་རྩེ་ལྟར་ན་ཁྱོད་ནི་དུང་ཟ་བ་ལ་དགའ་ཞིང་། འདི་ལྟར་གཉིད་ལོག་པ་ལ་རྩེ་ལྟར་དགའ། །དེས་ན་སྦྱར་བ་ཉིད་དུ་འཆི་བར་འགྱུར་བས། རྩེ་སྦྱིད་འཆི་བདག་མ་འོང་བ་དེ་སྦྱིད་དུ་ནི་འཆི་དུས་པན་པའི་དགེ་བའི་ཆོགས་གསོག་པ་ལ་འབད་པར་བྱའི་བཞིན་དུ་འཆི་བས་ཟེན་པ་ན་དེའི་ཆེ་ལེ་ལོ་སྤངས་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ཀྱང་ནི་དུས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་མི་པན་པའི་ཕྱིར་འོ། །

འཆི་བདག་ཤིན་ཏུ་དབང་བཅོན་པར་བསམ་ནས་ཀྱང་ལེ་ལོ་དགག་པ་ནི། དཔེར་ན་བྱ་བ་འདྲི་ནི་མ་བྱས་ལ། འདི་ནི་བྱར་བརྩམས་པ་དྲང་། འདྲི་ནི་བྱེད་བྱས་པར་གནས་པ་སོགས་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྟོས་པ་མེད་པས་སྟོ་བྱར་དུ་འཆི་བདུག་ཁོ་འོངས་ནས་ནི་འཁྲིད་པར་བརྩམས་པ་ན་འདི་སྟམ་དུ་ཀྱི་ཉུང་དེ་ལུས་སྟོག་བཅོམ་མོ་ཞེས་སེམས་ཤིང་འགྱོད་པར་འགྱུར་བས། ད་ལྟ་ཉིད་ནས་དགེ་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །

འཆི་བའི་སྤུག་བསྐྱལ་བསམ་ནས་ཀྱང་ལེ་ལོ་འགོག་པ་ནི། ཕྱི་ཤོལ་གྱི་ལེ་ལོ་འདྲི་དབང་

དུ་བཏང་ན་ནམ་ཞིག་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་གཞོངས་ཤིང་འབྱོར་བ་དང་སྤྱད་ན་གྱི་འཁྱུགས་ཀྱིས་
སྤྱངས་པའི་མིག་ཀྱང་དམར་པོར་གྱུར་ཅིང་། གདོང་ལས་འཆི་མ་འཇུག་པ་དང་། ཉེ་དུ་རྒྱུ་མས་
ཀྱང་གསོན་པའི་རེ་ཐག་ཆད་དེ་དུ་བཞིན་མཐའ་བསྐྱོར་བ་དྲང་། གཤེན་རྗེའི་པོ་ཉའི་བཞིན་ལ་
རིག་རིག་ཏུ་ལྟ་ཞིང་། རུང་གི་སྤྲིག་པ་དཔྱད་པས་ཡིད་གདུང་བ་དྲང་། གསོད་རྒྱུ་ལ་སོགས་
པའི་དཔྱུལ་བའི་སྤྱི་ནི་ཐོས་པ་ཡིས་སྤྲུག་པས་མི་གཙང་བ་སྤྱད་ནས་ལྷུས་ལ་གོས་ཤིང་། ཡིད་
རྟུབ་རྟུབ་པོར་སྤྱི་པ་ར་འགྱུར་ཆེ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྤྱི་ཅི་ཡང་བྱར་མེད་པས་ད་ལྟ་རང་དབང་ཡོད་
དུས་བསྐྱེམ་དགོས་སོ། །སྤྲིག་ཅན་ཁྱོད་ནི་འཆི་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱིས་ཀྱང་མི་བཟོད་ནས་ཉ་
གསོན་བྱེ་ཆན་དུ་འབྱེ་བ་ལྟ་བུའི་ཆེ་འདིར་ཡང་འཛིགས་པ་དྲང་སྤྲུག་པར་གྱུར་ན་སྤྲིག་བྱས་
པས་ཆེ་སྤྱི་མར་དཔྱུལ་བའི་མི་བཟད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་རྒྱུ་ལ་སྤྱི་པ་ར་འགྱུར་ན་ནི་འཛིགས་
པ་དང་སྤྲུག་པར་སྤྱི་པ་ཅི་དགོས། དེས་ན་ད་ལྟ་ནས་བཙུགས་དགོས་སོ། །

བག་ཡངས་སུ་བསྐྱེད་མི་རིགས་པ་ནི། དཔྱུལ་བའི་ཆུ་ཆན་ཐངས་ཁུན་གྱིས་ནི་རིག་
པ་ན་དཔྱུལ་ལྷུས་གཞིན་ཤུ་ཅན་ལ་རུབ་ཏུ་ཆུ་བའི་དཔྱུལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ནི་ག་ལ་བཟོད་དེ་
བཟོད་ཐབས་གཏན་ནས་མེད། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་སྤྱི་པ་ར་འགྱུར་བ་ཡི་ནི་ལས་
བྱས་ནས་ཅིའི་ཕྱིར་འདྲི་ལྟར་བག་ཡངས་སུ་བདེ་བར་གནས་ཏེ་གཏན་མི་རིགས་སོ། །སྤྱི་པོ་
གང་དག་སྤྱད་དག་པ་ལ་བཙོན་པ་མེད་པར་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འདོད་པ་དྲང་བཟོད་བསྐྱེད་ཡེ་མེད་
པའི་བཟེ་རེ་ཅན་དག་ལ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་གཞོན་པ་མང་ཞིང་། འཆི་བས་བཟུང་བཞིན་དུ་དེ་མི་
ཤེས་པར་ད་དུང་ལྟ་འདྲ་བར་ཡུན་རིང་གསོན་དུ་རེ་བ་དག་ཀྱང་ལོ་ཉིག་མེར་བས་འཇོམས་པ་
ལྟར། གྱི་ཉུང་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དུག་གིས་བཙུགས་པར་གདོན་མི་ཟེམ། །

དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ལས་གཏན་ཐར་པའི་དོན་དུ་འབད་རིགས་པ་ནི། དལ་འབྱོར་
ཆང་བའི་མིའི་བྱ་ལ་བཏེན་ནས་སྤྱི་ཆ་ན་འཆི་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཆུ་པོ་ཆེ་ལས་

ཡོད་ཅུས་ལ་གྱུ་འདྲི་ཕྱིན་ནས་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆེད་པར་དཀའ་བས་དེས་ན་མོངས་པ་ཁྱོད་འདི་ལྟ་བུའི་
མི་ལུས་ཐོབ་པའི་དུས་སྟེ་བག་མེད་པའི་གཉིད་མ་ལོག་པར་སྤྱང་ནས་ཡིམས་ཤིག་ཅེས་པའོ།

གཉིས་པ་བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་སྤང་བ་ནི། དགྲའ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་ནི་མཐའ་ཡས་
བའི་དུས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དགྲའ་བ་དང་བདེ་བའི་མཆོག་སྤངས་ནས་རྟག་བསྟལ་གྱི་རྒྱའི་ངོ་ཤོར་
བྱུང་བའི་གཡེང་བ་དང་ཅེ་མོད་སོགས་ལ་ཁྱོད་ཅིའི་ཕྱིན་དགྲའ་སྟེ་དགྲའ་མི་རིགས་སོ། །

གསུམ་པ་སྒྲིད་ལུག་བའི་ལེ་ལོ་སྤང་བ་ནི། རྒྱལ་པོ་གཡུལ་དུ་འཇུག་པ་དང་ཆོས་
མཚུངས་པར་ཐོག་མར་སྐྱེན་ཅི་ལ་བྱུག་ཀྱང་ཕྱིར་ལྟོག་པར་མི་བྱ་སྟེ་དུ་སྒྲིད་ལུག་པ་མེད་པའི་
གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲུས་དྲང་། དེ་ནས་དབྱུང་གི་ཆོག་གས་གསོག་པ་སྦྱར་བའི་བཙོན་འགྲུས་དྲང་།
དེ་ནས་དངོས་གཞི་བླ་བ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་སྦྱབ་པ་དངོས་སྤྱད་སྤྲང་བ་དང་། དེ་ནས་བདུག་
ཉིད་ཀྱི་སེམས་དབང་དུ་བྱ་བ་དྲང་བཞིས་འཇུག་ལ། བཞི་པོ་དེའི་ཕྱོད་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་
སྤྱར་བདུག་དྲང་གཞན་དུ་མཉམ་པ་དྲང་། བདུག་དྲང་གཞན་དུ་བརྗེ་བར་གྱིས་ཞེས་སོ། །

བདག་ཉིད་བརྟན་པའི་སྲིད་ལུག་འགོག་པ་ནི། བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་གྲ་ལ་ཐོབ་པར་
 ལུས་ཞེས་སྲིད་ལུག་པར་ནི་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བདེན་པ་འབད་
 ཞིག་གསུང་བས་བདེན་ཆོག་འདི་གསུངས་ཏེ། སྤང་བྱ་ཤུ་སྤང་བྱང་བ་དྲང་། །དེ་བཞིན་སྲིན་
 བྱར་གྲང་གྱུར་པ། །དེས་བྱང་བཙུན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ན། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དགའ་བླ་མེད་
 འཛོལ། །ཅེས་དགོན་མཆོག་སྲིན་སོགས་ལས་གསུངས་ན། བདག་ལྟ་བུ་ནི་རིགས་ཀྱིས་བྱང་
 ལུགས་པ་མེད་སྟེས་ལ། ཡན་པ་དྲང་གཞོད་པ་རོལ་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྲོད་པ་མ་བཟང་ན།
 བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཅེས་མི་ཐོབ། འོན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་རྒྱང་ལག་ལ་སོགས་པ་བཟང་
 དགོས་པས་རྒྱལ་སྤྱས་ཀྱི་སྲོད་པ་ལ་བདག་ནི་འཛིགས་ཤིང་། མྱི་བ་དྲང་ཡང་བའི་བྱང་པར་མ་
 དབྱང་པར་སྟོངས་པ་བདག་ནི་རང་དགར་འཛིགས་པར་ཟད་དེ་འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྲོད་པ་

སྤྱད་པར་བཏང་སྟོམས་སུ་བསྐྱད་ཀྱང་སྤྱང་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་བྱངས་མེད་དུ་ལན་བྱངས་དུ་མར་
 དཔུལ་བར་སྐྱེས་ནས་མཆོན་གྱི་ཡན་ལག་བཅདྲི་བ་དྲང་མཐུང་གིས་དབྱག་བ་དྲང་། མེས་སྒྲེག་
 བ་དྲང་། གྲིས་གཤེག་བར་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱིང་ནི་དགོས་ལ། འོན་ཏེ་སྤྱག་
 བསྐྱལ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་འཕྲོ་བར་ནི་མི་འབྱུང་རྟོ། །བདུག་གིས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་བྱང་
 ཆུབ་སྤྱབ་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་འདྲི་ལ་ནི་ཆོད་ཡོད་དེ་དཔེར་ན་རྩྱག་རྩྱའོང་བཟླག་གི་གཞོན་པ་
 བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་རེ་ཞིག་ལྷུས་ལ་མ་གཏོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བཞེན་ནོ། །བཅད་སོགས་ཀྱི་
 སྤྱག་བསྐྱལ་ཐུངས་ཐེན་ལ་སྤྱར་བ་ནི་གཞུང་གི་དོན་མིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྱན་བ་ཀུན་གྱི་མེ་ལ་
 སོགས་པའི་གསོ་དབྱེད་ཀྱིས་མི་བདེ་བའི་ནད་མེད་པར་བྱེད་ལ། དེ་བཤི་ན་འཁོར་བའི་སྤྱག་
 བསྐྱལ་མང་པོ་དུག་གཏན་གཞོན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་མི་བདེ་བ་རྩྱང་དུ་བཟོད་པར་
 བྱའོ། །འོན་ཏེ་ལྷུས་ལ་མ་གཏོད་པ་སོགས་གསོ་དབྱེད་པལ་བ་འདྲི་འདྲ་བ་ཅམ་ཡང་སྤྱན་པའི་
 རྒྱལ་པོ་བྱབ་པ་མཆོག་གིས་མ་མཛད་དེ་བསྐྱབ་པར་སྤྱི་བའི་ཆོ་གྲུ་ཤིན་དུ་འཇུག་པོ་ཡིས་ཉོན་
 ཤེས་ཀྱི་ནད་ཆེན་དཔག་མེད་གསོ་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རྒྱུ་ལག་སོགས་བཏང་བ་
 ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་དང་པོ་ནས་མིན་གྱི་སྤྱི་ཐུངས་ནས་དུས་ལ་བབ་པ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི།
 ཆོད་མ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་པལ་བ་སྤྱན་པ་ལའང་འབྲེན་པས་ཐོག་མར་སྤྱིར་བར་མཛད་
 ཅིང་། དེ་ལ་གོ་མས་ནས་ཕྱི་ནས་ནི་རིམ་གྱིས་རྟེན་གྱི་ལྷང་གཏོང་བར་གསུངས་ལ། གྲང་
 གི་ཆེ་རྟེན་གྱི་ལྷུས་ལ་ནི་ཆགས་ཞེན་མེད་པར་ཆོད་སོགས་ལྟ་བུའི་སྤྱི་སྤྱིས་པ་དེའི་ཆེ་ནི་གྱི་
 ལ་སོགས་པ་གཏོང་བའི་སྤྱིར་བ་དེ་དག་ལ་དཀྱའ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་དུང་བདེ་བ་ཆད་མེད་པ་
 འབྱུང་བར་མདོ་ལས་བཤད་དོ། །ཡང་སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པ་ལ་འཁོར་བར་ཡུན་རིང་གནས་
 དགོས་པས་འཛིགས་ཤིང་། འཁོར་བར་གནས་ཀྱང་སྤྱིག་པ་སྤྱངས་པའི་ཕྱིར་ན་སྤྱག་བསྐྱལ་
 མེད་ལ། མཁས་པའི་ཕྱིར་ན་མི་དགའ་བ་མེད་དེ། འདྲི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ལོག་པར་

ཉོག་པ་དྲང་། སྤྲིག་པ་བྱས་པས་སེམས་དྲང་ལྷུས་ལ་གནོད་ཀྱི། སེམས་དབང་དག་ནི་དག་
བའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ནི་ལྷུས་བདེ་ལ། བདེན་གཉིས་ལ་མཁས་པ་ཡིས་ནི་སེམས་བདེ་ན་
གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་གནས་ཀྱང་ནི་སྤྲིང་རྩེ་ཅན་དྲག་ཅི་སྟེ་སྟོ། ཞེས་ཏེ་སྟོ་བའི་དོན་མེད་
དོ། །འཁོར་བར་གནས་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་འདྲི་ནི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོན་ཀྱི་
སྤྲིག་པ་དག་ཟད་པར་བྱེད་ཅིང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་དག་སྤྲད་
པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཉན་ཐོས་རྣམས་པས་ཀྱང་མཆོག་ཏུ་བཤད་དེ། དེ་བས་ན་སྟོ་དལ་ཀྱན་
ཡོངས་སུ་སེལ་བའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྩ་ཞོན་ནས་ལམ་བདེ་བ་ནས་འབྲས་བུ་བདེ་བར་གོང་
ནས་གོང་དུ་འགྲོ་བ་ལ་སེམས་ཤེས་སུ་ཞིག་སྤྲད་ལྷག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་གནས་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་གཉེན་པོ་བཙོན་འགྲུས་སྟེལ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྟོང་
པ་སྦྱར་ལེན་པ་དང་། བདག་ཉིད་དབང་དུ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་འགྲུབ་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་མི་མཐུན་སྟོགས་འཛུམས་པའི་དཔྱད་ཆོགས་བཞི་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། བཞི་ནི་
མོས་པའི་དཔྱད་དང་། བརྟན་པའི་དཔྱད་དང་། དགྲའ་བའི་དཔྱད་དང་། དོར་བའི་དཔྱད་རྣམས་
ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ནི། རིམ་བཞིན་ལས་འབྲས་ལ་མོས་པ་དང་། བརྟམས་པ་མཐར་
དུལ་བ་དང་། དགྲའ་བཞིན་འཇུག་པ་དང་། དུབ་ན་དལ་བསོ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མོས་
པ་ནི། སྤྲིག་པའི་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྟེལ་ཀྱིས་འཛིགས་པ་དྲང་། དག་བ་དེའི་པན་ཡོན་བསམ་
པས་བསྐྱེད་དེ། འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་མི་མཐུན་སྟོགས་འགྲུལ་རྒྱུན་ལེ་ལོ་སྤངས་ཏེ།
མཐུན་རྒྱུན་མོས་པ་དྲང་། རྒྱལ་ཏེ་བརྟན་པ་དང་། དགྲའ་བ་དྲང་། དོར་ཞེས་བྱ་བ་འབད་པ་
སྤྲད་ལེན་ཅིང་། མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་པར་དབང་བསྐྱུར་བའི་སྟོབས་བཞི་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་
བཙོན་འགྲུས་གོང་དུ་སྟེལ་བའི་ཕྱིར་འབད་པར་བྱའོ། །

དེ་རྣམས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། མོས་པའི་སྟོབས་དང་། བརྟན་པའི་སྟོབས་དང་།

དགའ་བའི་སྟོབས་དང་། རྟོག་བའི་སྟོབས་སོ། །དང་པོ་ནི། མ་མོས་པའི་ཉེས་པ་དང་། མོས་པའི་
 སུན་ཡོན་དང་། མོས་པ་རི་ལྟར་བསྐྱེད་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རིམ་གྱིས་འཆད་པ་སྟེ། འདི་
 ལྟར་བདག་དྲང་གཞན་གྱི་ཉེས་པ་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་བདག་གིས་གཞོམ་པར་བྱ་དགོས་
 པ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྤར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆེ་དེ་ལྟར་དམ་བཅས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་དུས་གྲང་
 དུ་བདག་གཞན་གྱི་ཉེས་པ་རྟེ་རྟེ་གཞོམ་པ་ལའང་བསྐྱལ་པ་རྒྱ་མཚོ་བདེ་གི་བར་དུ་འབད་པར་
 འགྱུར་བ་སྟེ་འབད་དགོས་པ་ཡིན་པ་ལ། ཉེས་པ་བདེ་པར་བྱེད་པའི་ཚུམ་པ་དེའི་ནི་ཆ་ཅམ་ཡང་
 བདག་ལ་མ་མཐོང་ན་ཉེས་པ་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་གནས་ཏེ་སྒོ་དུ་གྱུར་པའི་
 བདག་གོ་སྟེ་བདག་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་གས་ཏེ་ཆལ་པར་གས་འོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་
 དྲང་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི་མང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་བདག་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྟེ། དེ་
 ལའང་སྤར་ལྟར་ཡོན་ཏན་རྟེ་རྟེ་ཞིང་ཡང་བསྐྱལ་པ་རྒྱ་མཚོས་གོམས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་གོམས་
 དགོས་པ་ཞིག་ན། བདག་གིས་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་སྟོན་གཅིག་ལའང་གོམས་པ་ནུམ་ཡང་མ་
 སྐྱེས་ཏེ། དེ་བས་ན་རི་ཞིག་ལྟར་སྟེ་ཉེད་པའི་དལ་འབྱོར་གྱི་སྐྱེ་བ་ཡང་ནི་བདག་གིས་དོན་
 མེད་བྱས་པ་ཤིན་ཏུ་མཆར་ཞེས་ཏེ་བསྐྱེད་ཆེག་གོ། །གཞན་ཡང་བདག་གིས་བྱ་དགོས་མང་
 པོ་ཞིག་མ་བྱས་ཏེ་འདི་ལྟར། བཙུན་ལྟར་འདས་མ་མཆོད་ཅིང་། ཆོས་དང་མཐུན་པའི་དགའ་
 སྟོན་ཆེན་པོའི་བདེ་བའང་མ་བྱིན་ལ། བསྐྱེད་ལ་སྐྱོན་པའི་བྱ་བའང་མ་བྱས་པ་དྲང་། དབུ་ལ་
 པོའི་བསམ་པའང་རྫོགས་པར་མ་བྱས་ཤིང་། འདྲིགས་པ་ཅན་ལ་མི་འདྲིགས་པའང་མ་བྱིན་
 པ་དྲང་། ལུས་སེམས་ཉམ་ཐག་པ་ལ་དབུགས་འབྱིན་པའི་བདེ་བའང་མ་བྱིན་པ་སོགས་ཏེ། དེ་
 ལྟར་བདག་མིར་སྐྱེ་བའི་དགོས་དོན་སྤྱོད་པོ་ནི་མའི་མངལ་དུ་བྱུག་རྒྱ་དྲང་། གཞན་ལ་སྤྱད་
 བསྐྱེད་འབའ་ཞིག་བསྐྱེད་པར་བདེ་གི་མི་ལུས་ཆེད་པའི་དོན་མ་བྱུང་ངོ་། །འོ་ན་བདག་དེ་ལྟར་
 རོངས་པའི་ཅ་བ་ནི་གང་ལ་སྤྱད་གས་སྤུང་ན། ཆེ་སྒོན་མ་དྲང་དུ་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་ཡང་ཆོས་ལ་

དེ་ན་གཉེར་གྱི་མོས་པ་དྲང་བྲུལ་བ་ཡིས་ཏེ་དེས་ཆོས་གྱིས་སོངས་པ་འདྲི་འབྲ་བ་བྱུང་བར་གྱུར་
ན་ཤེས་ལྡན་སྤྱི་ཞིག་ཆོས་ལ་མོས་པ་གཏོང་སྟེ་བཏང་མི་རིགས་སོ། །དེའི་སྤྱི་མཆན་ནི་དགེ་
བའི་སྟོགས་ནི་ཐམས་ཅད་གྱི་ཅུ་བ་མོས་པ་སྟེ་འདུན་པ་ཡིན་པར་སྤྱབ་བས་གསུངས་ལ། འོ་ན་
འདུན་པ་དེའི་འང་ཅུ་བ་དང་བསྐྱུན་ཚུལ་གང་སྟམ་ན་དུས་རྟག་ཏུ་ནི་དགེ་སྤྱིག་གང་དང་གང་གི་
ནམ་ཞིག་གྱི་འབྲས་བྱུང་དེ་དང་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་བསྟོམས་པས་ཏེ་བསྟོམ་པའི་སྟོན་སོ། །

འོན་དགེ་སྤྲེག་གི་ཆམ་སྒྲིན་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྒྱལ་པར་འཆད་པ་ནི། རྒྱལ་བསྐྱལ་དང་།
ཡིད་མི་བདེ་བ་དྲང་། མི་འདོད་པའི་འཛིགས་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་པ་དྲང་ཐད་པ་དང་། འདོད་
པའི་དངོས་པོ་རྣམས་དྲང་བྲལ་བ་ནི་སྤྲེག་པ་སྦྱོད་པ་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། ཡིད་ལ་
བསམ་པའི་དགྲི་བ་བྲས་པས་བྱེད་པོ་རང་ཉིད་སྦྱེ་བ་གྲང་དྲང་གྲང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བའི་སྦྱེ་
བ། དེ་དྲང་དེར་ནི་རྒྱ་བསོད་ནམས་དེས་འབྲས་བུ་བདེ་བའི་ཡོན་ལྷན་མཛོན་པར་མཆོད་པར་
འགྱུར་ལ། རྒྱ་སྤྲེག་པ་བྱེད་པ་ནི་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་སྦྱེ་བ་གྲང་དྲང་གྲང་དུ་འགྲོ་བར་
འགྱུར་བ་དེ་དྲང་དེར་ནི་སྤྲེག་པ་དེས་རྒྱལ་བསྐྱལ་མཆོན་ལྷན་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་འགྱུར་
རོ། །དགེ་སྤྲེག་བྱང་པར་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་སྦྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་ཏུ་
རྒྱ་ཆེ་ཞིང་དེ་བཟང་ལ་བསེལ་བའི་རེག་བྱ་དང་ལྗན་པའི་པད་མའི་སྦྱིང་པོར་གནས་ཤིང་། ཞིང་
གི་བདག་པོ་རྒྱལ་བའི་གསུང་སྟུན་ཐོས་པའི་དགའ་བའི་ཟས་ཀྱིས་གཟི་བརྗིད་བསྐྱེད་པར་བྲས་
པ་དང་། རྒྱལ་བའི་འོད་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བྲས་པའི་པད་མ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷས་མཆོག་མཆོན་
དཔེས་བརྒྱན་པ་ཅན་རྒྱལ་བའི་མདུན་ན་བདེ་བར་གནས་པའི་བདེ་གཤེགས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱུ་བྱལ་
པ་ཡང་དགེ་བས་དེར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། སྦྱེ་པོ་གང་དག་གཤེན་རྗེའི་སྦྱེས་བུས་པགས་པ་མ་
ལྷས་པར་བལྟས་པས་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཐག་ཅིང་། རྔ་བ་ཏུ་ཆོ་བའི་མེ་ཡིས་བཞུས་པའི་ཟངས་ཞུན་
ལྷས་ལ་རྒྱག་པར་གྱུར་པས་ཤིན་ཏུ་གདུངས་ལ་འབར་བའི་རྔ་བ་ཀྱི་དང་མདུང་སྤང་དག་གིས་

བརྒྱུན་ནས་ཤེས་ཏེ་དུམ་བུ་སྤྱིགས་བརྒྱུན་འཛོར་ནས་སྒྲགས་ཤིང་། ཤིན་ཏུ་འབར་བའི་སྒྲགས་ཀྱི་
ས་གཞིར་སྒྱུར་བ་གང་ཡིན་དེ་དག་ཀྱང་རྒྱ་མི་དགྲོ་བའི་ལས་མང་པོས་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་
བས་ན་གོང་དུ་རི་རྒྱུད་བཤད་བ་ལྟར་བདེ་སྤྱག་གི་ཁྱད་པར་མཐའ་ཡས་པ་དེ་དག་ནི་དགོ་སྤྱིག་
གི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བར་བསམས་ཏེ་རྟག་ཏུ་དགྲོ་བའི་སྤྱིགས་ལ་མོས་པར་བྱ་ཞིང་། ལུས་པ་ཉིད་དུ་
བརྒྱུན་པར་བྱ་ལ། མི་དགྲོ་བའི་སྤྱིགས་ལ་ནི་དེ་ལས་བརྒྱུན་པ་ཉིད་དུ་བརྒྱུན་པར་བྱ་ནོ། །

གཉིས་པ་ར་རྒྱལ་ལས་བརྟན་པའི་སྟོབས་ནི། རོ་རྩེ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་བསྐྱོ་བའི་སྐབས་སུ་
 རི་ལྷོང་གསུངས་པའི་ཆོ་ག་ཡིས་ཉེ་ཐབས་གྱིས་བྱ་བ་གླིང་ཡང་བརྟམས་ནས་མཐར་དབྱེང་བར་
 བྱ་སྟམ་པ་དང་། འབྲུག་པར་ཁུས་སྟམ་དུ་ར་རྒྱལ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་འཇུག་པའི་དྲང་
 ཐོར་བྱ་བ་དེ་བདག་གིས་འབྱོར་བ་འདུག་གམ་མི་འདུག་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་ནི་བྱ་བ་དེ་
 འབྱོར་བར་སྤང་ན་བརྟམ་མམ། ཡང་ན་མི་འབྱོར་བར་སྤང་ན་མི་བརྟམ་པར་བྱ་ལ་གང་ཡང་མི་
 བརྟམ་པ་ནི། མཆོག་ཡིན་གྱི་བརྟམས་ནས་ནི་བར་མ་དོར་ལྷོག་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
 བ། བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་གྱིས་སྦྱོར་བ་གཞན་དུ་འང་བར་མ་དོར་ལྷོག་པ་དེ་གོམས་ཤིང་། །དམ་བཅའ་
 ཉམས་པའི་སྤྲིག་པ་དྲང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྲུག་བསྟུལ་ཡང་འཕེལ་བར་འགྱུར་ལ། བྱ་བ་སྤྲ་མ་
 དོར་ནས་གཞན་བརྟམ་པ་དེ་དྲང་སྤྲ་མ་དའི་འབྲས་བྱའི་དུས་ཀྱང་ནི་དམན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཕྱི་
 མ་དེ་ཡང་འབྲུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་ར་རྒྱལ་གང་ལ་བསྐྱོམ་ཞེ་ན། ལས་དྲང་ཉོན་མོངས་པ་
 དང་། ཁུས་པ་སྟེ་གསུམ་པོ་དེ་དུག་ལ་ར་རྒྱལ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གཞན་དོན་ལ་མཆོན་
 བ་སུ་ལའང་མི་སྟོས་པར་དེ་བདག་ཉིད་གཅིག་བྱས་བྱའོ། །ཞེས་སེམས་པ་འདི་ནི་ལས་གྱིང་
 རྒྱལ་སྐྱོམ་ཚུལ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་པས་དབང་མེད་དུ་བྱེད་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་འདིས་ནི་
 གཞན་དོན་ལྟ་ཞོག་གི་རང་དོན་ཡང་སྦྱབ་པར་མི་ཁུས་པས་ན། འགྲོ་བས་བདག་ལྟར་བྱེད་མི་
 ཁུས་ཏེ། དེ་བས་ན་བདག་འབའ་ཞིག་གིས་ལས་འདི་བྱའོ། །ཞེས་སྟོ་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ཡང་

ལས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལོ། །

གཞན་དྲག་སོ་ནམ་སོགས་དང་རང་གཅིག་ཕྱ་ཐར་ཐབས་ལྟ་བུ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་དམན་
པའི་ལས་ཀྱང་ལྟར་བྱེད་ན། གཞན་དོན་ཁུར་དུ་ཆར་བའི་བདུག་ཉིད་ཀྱང་ནི་སོས་དལ་དུ་རི་
ལྟར་འདུག་སྟམ་དུ་བསྐྱོམ་པ་ནི་རྒྱས་པའི་ང་རྒྱལ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་
བསྐྱས་པའི་ང་རྒྱལ་ཀྱིས་ནི་མི་བྱེད་དེ་བདུག་ལ་ང་རྒྱལ་དེ་མེད་པ་ནི་དགོས་པའི་མཆོག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་དེ་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་ན་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་བརྩེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཤི་ལ་ཉེ་བའི་སྤྱལ་དྲང་ལྟར་བར་གྱུར་ན་བྱ་ཁྱ་ཏ་
ཡང་མཁུང་མྱེང་ལྟ་བུར་བརྟམ་ཐབས་སྤྱོད་པ་བཞིན་དུ་གྲལ་ཏེ་བདུག་ཉིད་སྤྲ་མ་ལྟ་བུའི་ང་རྒྱལ་
མི་བྱེད་པར་གཉེན་པོ་ཉམ་ཚུང་སྟེ་དཔལ་ཞུས་ན་ཉོན་མོངས་དང་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་ལྟུང་བ་ཚུང་དུ་འང་
སྟེ་ཚུང་དུས་ཀྱང་གཞོད་པ་ཆེར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངས་མི་རྒྱས་སྟམ་ནས་བསྐྱད་པ་ལ་དགོས་
པ་མེད་པ་ནི། ཞུས་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཙོལ་བ་དོར་ནས་བསྐྱད་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་པོངས་པ་ལས་ཐུར་
བར་ཡོད་དུམ་ཅི་སྟེ་མེད་ལ། ངས་ཅེས་ཀྱང་རྒྱས་སོ་སྟམ་པའི་སྟོང་སྟོབས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་དང་།
ཙོལ་བ་དྲག་ཏུ་བསྐྱེད་པས་ནི་དེ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཆེན་པོ་ཡིས་ཀྱང་སྐྱབ་པར་དགྲའོ། །དེ་
བས་ན་སེམས་ནི་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་ཡིས་རྒྱས་པའི་ང་རྒྱལ་འཆང་སྟེ་ལྟུང་བ་ནམས་ནི་གཞོམ་
པར་བྱ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་བདུག་ནི་ལྟུང་བས་ཏེ་ལྟུང་བ་ཙམ་ཀྱིས་ཀྱང་པམ་པར་བྱས་ན་ཁུམས་
གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་བར་འདོད་པ་ནི་བཞུད་གྲང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་
ན་སེང་གེ་ནི་བདག་ཉིད་གཞན་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་ཀྱི་གཞན་བདག་ལས་རྒྱལ་དུ་མི་འཇུག་
པའི་དཔེ་ལྟར་བདུག་གིས་ཀྱང་ཉེས་པ་ཀྱན་ལས་པར་རྒྱལ་བར་བྱ་སྟེ། བདུག་ལས་ཚུར་ཉེས་
ལྟུང་སྤྱ་ཡང་རྒྱལ་དུ་མི་འཇུག་པར་བྱ་ལ། རྒྱལ་བ་སེང་གེ་ལྟ་བུའི་སྤྱིས་བདུག་གིས་ནི་རྒྱས་

བའི་དྲ་རྒྱལ་འདྲི་ལྟ་བུ་ལ་རྟག་ཏུ་གནས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་དེ་སྤང་བའི་དྲ་རྒྱལ་མིན་ནམ་ཞི་
 བ། མིན་ཏེ་འགྲོ་བ་གྲང་དག་སྤང་བའི་དྲ་རྒྱལ་གྱིས་བདག་ཉིད་བཅོམ་པ་དྲེད་ག་ནི་ཉོན་མོངས་
 གཞོམ་འདོད་ཀྱི་དྲ་རྒྱལ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དག་གཞོམ་འདོད་ཀྱི་དྲ་རྒྱལ་ཅན་ནི་དགྲའི་དབང་དུ་
 མི་འགྲོ་བར་རིགས་པ་ལ་སྤང་བའི་དྲ་རྒྱལ་གྱིས་བཅོམ་པ་དྲེད་ག་ནི་དྲ་རྒྱལ་དགྲ་པོ་དེའི་དབང་
 དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་སྒྲིན་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་དྲ་རྒྱལ་གྱིས་སེམས་ཁེངས་པ་དག་ནི་
 ཞི་བའི་འོག་ཏུ་དན་འཁོར་དྲ་རྒྱལ་གྱིས་ཁྲིད་ཅིང་བརྒྱ་ལ་མིར་སྦྱིས་ནའང་མིའི་དགྲ་འཕྲོན་ཞི་
 དུལ་སོགས་བཅོམ་པ་དྲང་། གཞན་གྱི་ཟན་ཟ་བའི་བླན་གཡོག་ཏུ་སྦྱེ་བ་དྲང་ནི་སྦྱོན་པ་དང་།
 མི་སྦྱག་པ་དང་། ཉམ་ཆུང་བ་དྲང་། ཐམས་ཅད་དུ་ནི་གཞན་གྱིས་བརྟམས་པར་འགྱུར་བ་སོགས་
 སྒྲིན་མང་ངོ་། །གཞན་ཡང་སྤང་བའི་དྲ་རྒྱལ་གྱིས་ཁེངས་པའི་དགྲ་འཕྲུབ་ཅན་ཕྱི་བའི་བྲང་སྲོང་
 ལྟ་བུ་དེ་ཡང་གཉེན་པོའི་དྲ་རྒྱལ་ཅན་དུ་རྟོགས་ན་འོ་ན་གཉེན་པོའི་དྲ་རྒྱལ་གྱིས་དམན་པ་ཅི་འདྲ་
 ཡིན་པ་སྒྲོས་ཞིག །དེ་བས་ན་གྲང་ཞིག་སྤང་བའི་དྲ་རྒྱལ་གྱི་དགྲ་ལས་རྒྱལ་ཕྱིར་རུས་པའི་དྲ་
 རྒྱལ་འཆད་བ་དེ་ནི་གཉེན་པོའི་དྲ་རྒྱལ་ཅན་དྲང་། ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་
 དབང་པོ་ཡང་དེ་ཉིད་དེ་གྲང་གི་ཕྱིར་ན་གང་ཞིག་སྤང་བའི་དྲ་རྒྱལ་གྱི་དགྲ་བདོ་བ་ཡང་མ་ལུས་
 པར་ངེས་པར་བཅོམ་སྟེ། འགྲོ་བ་དག་ལ་ཅི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་
 རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་བསྟན་ན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་རུས་པ་སྟེ། གསུམ་པོ་
 དག་ལ་དྲ་རྒྱལ་བྱ། །ཞེས་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་དུ་བྱང་ཡང་རྒྱས་བཤད་དུ་ཐ་མ་གཉིས་གོ་ལྟོག་ནས་
 བྱང་བས་གཉེན་པོའི་དྲ་རྒྱལ་ལས་ཉོན་མོངས་ལ་དྲ་རྒྱལ་བ་ནི་མཆམས་འདི་ནས་འཆད་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བདག་ནི་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྲིད་དུ་གནས་ན། རྣམ་པ་སྟོང་
 དུ་གཉེན་པོས་བསྐྱབ་གཞུགས་ཏེ་ཇི་ལྟར་ཕྱ་ལ་སོགས་པས་སེང་གོ་ལ་མི་ཚུགས་པ་བཞིན་དུ་
 ཉོན་མོངས་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་སྒྲོ་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ལ་

ང་རྒྱལ་སྒོམ་ཚུལ་ལོ། །མི་ཚུགས་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི། ཉམ་ང་ཆེ་ཐང་དུ་བྱུང་བར་གྱུར་ཀྱང་མི་
ཡིས་མིག་ནི་གཅེས་པར་སྤྱད་བ་ལྟར་དེ་བཞིན་ཉམ་ང་སྟེ་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུན་བྲག་པོ་བྱུང་བར་
གྱུར་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་བདུག་ནི་མེར་བསྐྱེགས་ཏེ་
བསད་པར་གྱུར་ཏམ་བདུག་གི་མགོ་པོ་བྱངས་ནས་བཅད་ཀྱང་སྒྲའི་ནམ་པ་ཀྱན་དུ་ཉོན་མོངས་
པའི་དགུ་ལ་ནི་འདུད་པར་མི་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་བསྐྱིམས་ཏེ་གནས་སྐབས་ཐམས་
ཅད་དུ་རིགས་པའི་ལས་ཏེ་ཉོན་མོངས་དང་མ་འདྲེས་པའི་ལས་ཁོ་ན་བྱའི་དེ་ལས་ནི་གཞན་མི་
སྤྱད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་དག་འབའི་སྟོབས་ནི། བྱེས་པ་ནམས་ཅིང་མོའི་བདེ་འབྲས་འདོད་དེ་དག་འ་
བས་ངོམ་མེད་དུ་སྤྱད་བ་ལྟར། བྱང་སེམས་འདི་ཡིས་བྱ་བའི་ལས་གང་ཡིན་པའི་ལས་དེ་ལ་ནི་
དག་འ་བས་ཞེན་ཅིང་སྟོབས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ལས་དེས་མི་ངོམ་པར་དུས་རྟག་ཏུ་དེ་ལ་དག་འ་བར་
བྱའོ། །སྟམ་པ་ནི་དག་འ་བའི་དབྱང་ངམ་སྟོབས་བསྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །དག་འ་བའི་རྒྱ་མཆན་ནི། ཞིང་
པ་སོགས་བདེ་བའི་དོན་དུ་སོ་ནམ་སོགས་ཀྱི་ལས་བྱེད་ཀྱང་དེ་ལས་བདེ་བར་འགྱུར་མི་འགྱུར་
གཏོལ་མེད་ཀྱི། བྱང་སེམས་གང་གིས་གཞན་པན་ཀྱི་ལས་ཉིད་བྱས་ན་དེ་ལས་རང་གཞན་
འབྲལ་ཕྱགས་སུ་བདེ་བར་འགྱུར་བ་གདོན་མི་ཟ་བས། དེས་ན་བྱང་སེམས་དེ་གཞན་པན་ཀྱི་
ལས་མི་བྱེད་པར་ཀྱི་ནར་བསྐྱད་པ་ཅི་ལྟར་བདེ་སྟེ་མི་བདེ་ལོ། །གཞན་ཡང་སྤྱི་ལོ་སོར་ཆགས་
པའི་སྤྱད་ཅི་ལྟ་བུའི་འདོད་པ་པན་ཚུང་ལ་གཞོད་ཆེ་བ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ངོམས་ན་གང་གི་
ནམ་སྟོན་ཀྱི་འོབས་བྱ་འབྲལ་བདེ་བ་དང་ཕྱགས་ཞི་བ་ཡི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྟེ་ངོམས།
དེ་ལྟ་བུས་ན་ལས་གང་བཅུམས་པ་ཆོར་བྱིན་པར་བྱ་བའི་བྱིན་དུ་སོས་ཀ་ཉི་མ་བྱིན་དུས་སུ་ཆ་
བསོ་གདུངས་པའི་སྤྱང་ཆེན་མཆོ་དང་སྤྱད་ན་དག་འ་བས་མཆོར་འཇུག་པ་ལྟར་བཅུམས་པའི་
ལས་དེ་ལ་ཡང་དག་འ་བས་འཇུག་པར་བྱའོ། །

བཞི་བ་དོར་བའི་སྒྲོབས་ལ་གཉིས། རེ་ཞིག་དོར་བ་དང་། གཏན་དོར་བའོ། །དང་པོ་ནི།
དེ་ལྟར་བསོད་ནམས་ལ་འབད་བས་དུབ་སྟེ་ལུས་སེམས་སྒྲོབས་ཉམས་བ་དྲུང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་
ན་སྒྲུ་སྒྲོབས་བསྐྱེད་དེ་འབད་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་རེ་ཞིག་ལས་དེ་དོར་ནས་ངེས་བསོས་ལ།
སོས་བ་ན་ཡང་འབད་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱ་བ་སྒྲུ་མ་གང་དང་གང་ལེགས་བར་བྱས་ཟིན་ན་བྱ་བ་བྱི་མ་དྲུང་དེའི་
ཡང་བྱི་མ་སོགས་བྱེད་འདོད་བས་བྱས་ཟིན་པའི་སྒྲུ་མ་དེ་དང་དེ་སྒྲུང་ལ་བྱི་མ་བྱི་མ་ལ་འབྲེག་
བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྐྱོད་པ་ལྟར་བྲངས་པ་ལ་བདུན་ཏེ། དང་པོ་མཛེངས་པ་ལྟར་བྲངས་པ་ནི།
འཐབ་མོ་བ་རྟིང་བ་གཡུལ་འབྱེད་པ་ལ་མཁས་ཤིང་བྱང་ཚུབ་བ་རྣམས་དང་དགྲ་དྲུང་སྙན་ཅིག་
དུ་གཡུལ་དོར་རལ་ཁ་བཟེ་བར་སྒྲགས་བ་ན་ཚུར་མཆོན་བསྐྱབ་པ་ལ་གཟུར་ཞིང་པར་མཆོན་
གྲིས་དགྲ་འཛོམས་པའི་སྒྲུང་བ་གཉིས་བརྩམས་པ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པོས་ཀྱང་ཚུར་ཉོན་མོངས་
པའི་མཆོན་གྲིས་བཏབ་པ་ལས་གཟུར་བར་བྱ་ཞིང་། བར་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་རྣམས་འཇེབས་
བར་ཏེ་ཞིབ་མོར་བཏགས་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བྲན་ཤེས་བསྟན་པ་ལྟར་བྲངས་པ་ནི། གཡུལ་དུ་ལག་ནས་རལ་གྱི་སྐྱུང་བར་
སྐྱུར་ན་འདྲིགས་ཤིང་སྒྲགས་པས་སྐྱུར་དུ་ལེན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པ་པོས་ཀྱང་བྲན་པའི་
མཆོན་ཤོར་ན་དཔྱལ་བའི་འདྲིགས་པ་བྲན་ནས་སྐྱུར་དུ་བྲངས་སྟེ་སོར་ཚུད་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ཉེས་སྐྱུང་ཕྲ་མོས་ཀྱང་མ་གོས་པ་ལྟར་ལེན་པ་ནི། རི་སྐར་ཏེ་དཔེར་ན། དུག་
མདས་ལུས་ལ་རྩ་ཚུང་ཟད་ལས་མ་གཏོད་ཀྱང་། དེ་མ་ཐག་རྩ་དེ་སྐྱུངས་ནས་མ་དོར་ན་ཞུག་ལ་
བཞེན་བཅས་ནས་དུག་གིས་ནི་ལུས་ཡོངས་ལ་ཁུབ་སྟེ་སོག་ཆད་བར་འགྱུར་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་
སྐགས་ཏེ་སྐབས་ནི་རྟེན་པར་གྱུར་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཚུང་དུའི་ཉེས་པས་ཀྱང་མཐར་གྲིས་

སེམས་ཡོངས་ལ་བྱུང་སྟེ་མཐོ་ངེས་དང་ཐར་པའི་སྟོག་ཆད་པར་འགྱུར་བས། ཉེས་པ་སྤྱོད་པ་
ཐུ་ཡན་དུ་མི་གཏོང་བར་འབྱུང་འཛུམས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འབད་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་ཅེ་གཅིག་བཞིམས་པ་སྐྱར་བྱང་བ་ནི། འཕགས་པ་ཀ་ཏུ་ནའི་སྐྱར་བ་སྐྱར་
ཡུངས་མར་གྱིས་བཀྱང་བའི་སྟོད་ལག་ཏུ་བསྐྱར་ལ་རུས་གྱི་ཐོགས་པས་བྱུང་བྱུ་བསྐྱར་དེ་ཅུང་
ཐད་པོ་ནུའང་གསོད་དོ་ཞེས་བཞིགས་ན་འདྲིགས་པས་བཞིམས་ཏེ་སྟོད་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱར་བ་
སྐྱར་བརྟལ་ཞུགས་ཅན་པོས་བ་དོན་གཉེར་གྱིས་ཡུང་དཔེ་དེ་བཞིན་རིག་པ་བཞིམ་པར་བྱའོ།

ལྷ་པ་ཉེས་པ་བྱུང་ན་དེ་མ་ཐག་སྟོང་བར་སྐྱར་ཐང་བ་ནི། ལྷ་མཆོན་དེ་བས་ན་པར་དུ་
སྐྱུ་པ་འཛུལ་འོངས་ན་དུག་གིས་འཛིགས་པས་རྗེ་ལྷ་དུ་འོངས་པས་ཉེ་འོངས་སྐབས་སུ་ལྷ་པ་
ལྷ་དེ་བཞིན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིད་དུང་སྟོན་པས་སོགས་འོངས་ན་སྐྱུ་དུ་གཉིན་པོ་འཕྲེན་
ཉེ་དེ་དུག་བརྒྱུག་པར་སྐྱར་བཤོ། །

རྒྱལ་པ་བདག་ལ་སྦྲད་ནས་ཉེས་པ་སྤོང་བ་ལྟར་མེན་པ་ནི། རི་ལྟར་ཉེས་པ་བྱུང་བ་དེ་
 དེ་ཞིང་ཡང་བདག་གི་སེམས་ལ་ནམ་པ་སྣ་ཆོག་ས་ཀྱིས་སྦྲད་ནས་ཅི་ནམ་གྱང་བདག་ལ་ཕྱིས་
 ཉེས་པ་འདི་མི་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་བྱ་ཞེས་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་བསམ་པ་ལྟར་བྱང་ངོ་། །

བདུན་པ་རིགས་པའི་ལས་འབའ་ཞིག་བསྟེན་པ་ལྟར་བྲང་བ་ནི། དེ་རྣམས་ན་ཉེས་པ་མི་
འབྱུང་བ་དང་བྱུང་བ་སེལ་བའི་གནས་སྐབས་འདྲི་དྲག་ལ་དེ་བུ་རྒྱུ་ཆགས་སུ་གོམས་པ་ཉིད་
དུ་འབྱུང་ཞེས་ཏེ་གྲུང་ཅིག་གྲུ་སྟེང་དུ་བཞགས་ནས་ཀུན་སྟོང་གི་རྒྱ་འདྲི་ཡིས་ནི་འཇུག་ཅིང་།
ཚོགས་དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་དང་ལྷན་ཅིང་འཇོགས་པ་འཇུག་ཏེ་འཇོགས་པ་དང་རིགས་པའི་
ལས་འབའ་ཞིག་ནི་འདོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་རྣམས་བྲས་ན་དོན་དེ་འབྲུག་པར་འབྱུང་རོ། །

གསུམ་པ་བདག་ཉིད་དབང་དུ་བྱ་བ་ནི། ཅི་ལྟར་གུང་དགོ་བའི་ལས་གང་དང་གང་ཟེད་
བའི་ཕྱོད་རྩལ་ལྟར་གུང་བྱ་རྒྱུའི་དགོ་བ་དེ་དང་དེ་ཐུམས་ཅན་ལ་ནི་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་མཐུའམ་སྟོབས་

ཡོད་པ་དེ་ལྟར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤེད་ཡོད་པའི་གཏམ་བློན་པར་བྱས་ཏེ་བདུག་ཉིད་ཀྱིས་བཅམས་
 པའི་བྱ་བ་ལ་ལྷང་བ་ཡང་བར་བྱའོ། །དཔེ་རྒྱུ་ན་རྒྱུ་ནི་འགྲོ་བ་དྲུང་འོང་བས་ཤིང་བལ་
 ལ་དབང་བསྐྱུར་བ་དེ་བཞིན་བཅམ་བྱའི་དགེ་བ་ལ་སྒྲོ་བས་ལུས་དག་ལ་དབང་བསྐྱུར་བར་བྱ་
 རྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ནི་གང་བཅམས་ལས་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་
 རོ། །དོན་བསྟུན། བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་འགལ་རྒྱུ་ལེ་ལོ་གསུམ་སེལ་བ་དང་། དེའི་མཐུན་རྒྱུ་
 དབྱང་གི་སྒྲོ་བས་བཞི་བསྐྱེད་པ་དང་། དཔེ་ལས་ཀྱི་སྒྱུ་དབར་ནས་བཙུན་འགྲུས་བཅམས་པ་ལྟར་
 གྲང་བ་དང་། ལུ་དོན་ལུས་སེལས་ལ་དབང་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །

སྒྲས་པ། ལེ་ལོ་ཅན་གྱིས་ཟས་ཀྱང་མི་རྟེན་ཅིང་། །བཙུན་འགྲུས་ཅན་གྱིས་རྩོགས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱང་འབྱུང་། །དེ་ཕྱིར་ལེ་ལོ་སྤངས་ཏེ་དགེ་བ་ལ། །བཙུན་པ་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་
 འཇུག་དོགས་ལགས། །བཙུན་འགྲུས་བསྟན་པའི་ལེའུ་བདུན་པ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

བཞི་པ་བསམ་གཏན་གྱི་པར་ཕྱིན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཉིང་འཛིན་བསྐྱོམ་པར་
 གདམས་པ། དེའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་སྤངས་པ། ཉིང་འཛིན་གྱི་རོ་མོ་ཞི་གནས་སོགས་རི་ལྟར་
 སྐྱོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་དགེ་ལ་སྒྲོ་བའི་བཙུན་འགྲུས་བསྐྱེད་ནས་ནི་ཡིད་ནི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཞུག་པར་བྱ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་སེལས་ནི་རྣམ་པར་གཡོང་བའི་མི་ནི་
 ཉོན་མོངས་སྤོང་པའི་མཆོད་པའི་སྤྲུག་ན་གནས་པར་ཐར་པའི་སྤྲུག་ཆོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཡོང་
 བ་གང་གིས་སྤངས་ཤེ་ན། ལུས་འདྲུ་འཛིན་དྲུང་སེལས་ནི་རྣམ་རྟོག་གིས་དབེན་པ་ཡིས་ཏེ།
 དེས་ནི་རྣམ་པར་གཡོང་བ་མི་འབྱུང་ངོ། །དེ་བས་ན་འཛིན་ཉེན་གྱི་འདྲུ་འཛིན་སྤངས་པར་བྱ་ཞིང་།
 འདོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའང་ཡོངས་སུ་དྲོར་བར་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་ནང་ནང་སེལས་ཅན་ལ་
 ཆགས་པའི་ཕྱིར་དྲུང་། ཕྱི་རྟེན་སོགས་ལ་སྤེད་པས་ནི་འཛིན་ཉེན་གྱི་འདྲུ་འཛིན་མི་སྤྱོད་སྟེ། དེ་
 བས་ན་ཆགས་པ་དང་སྤེད་པ་འདྲི་དྲག་ཡོངས་སུ་སྤྱོདས་ལ། མཁས་པས་འདྲི་ལྟར་བཤད་པར་

བྱ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ནི་གནས་དང་རྩ་ཏུ་ལྷན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས་ཉོན་མོངས་
རྣམ་པར་འཛོམས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཐོག་མར་ནི་གནས་བཅའ་བར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་ནི་
རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གང་གིས་འགྲུབ་ན་འཛིག་རྟེན་ལ་ཆགས་པ་མེད་པར་ལུས་སེམས་དབེན་པ་
ལ་མངོན་པར་དགའ་བས་འགྲུབ་ཀྱི་གཞན་གྱིས་ནི་མེན་ལོ། །འོ་ན་ཆགས་པ་རིམ་རྒྱུ་སྟོང་ཞེ་ན།
འདི་ལ་གཉིས། ནང་སེམས་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བ་དང་། ཕྱི་ཡོ་བྱད་སོགས་ལ་ཆགས་པ་སྤང་
བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་འཆི་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་མི་རྟག་པ་སྟུ་ཞིག་གཉིན་བཤེས་འཆི་བའི་
ཆོས་ཅན་གྱི་མི་རྟག་པ་ལ་ཡང་དྲག་པར་ཆགས་པར་བྱེད་པ་སྟུ་ཞིག་ཡོད་དེ་ཆགས་མི་རིགས་
སོ། །ཅིའི་བྱར་ན་ཆགས་པའི་སྟོན་དེས་ནི་ཆེ་རབས་སྟོང་ལྷག་དག་ཏུ་ཆགས་ལུལ་གྱི་སྟག་པ་
མཐོང་བར་ཡོང་མི་འགྱུར་ལ། དེ་མངོན་དུ་མ་མཐོང་ན་ནི་སྟེང་པས་གདུངས་ནས་ཡིད་དགའ་
བར་མི་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལ་སེམས་པས་དབྱེན་སྟོས་ཏེ་ཡིད་ཀྱང་དགའ་བའི་དམིགས་པ་ལ་མཉམ་
པར་འཛོག་པར་མི་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་མཐོང་ན་ཡང་གཏན་མངོན་པར་མི་འགྱུར་བས། སྤར་
བཞིན་སྟེང་པས་ལྷག་པར་གདུང་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་སྟག་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
ཆགས་པར་བྱས་ན་དེས་ཡང་དྲག་པའི་དོན་ཉིད་ལ་ཀྱན་ནས་བསྐྱེབས་པ་དང་། འཁོར་བ་ལ་སྟོ་
བའི་སེམས་ཀྱང་འཛིགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐ་མར་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཐུ་ངན་གྱིས་གདུང་བར་
འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལ་སེམས་པ་འབའ་ཞིག་གིས་གཡེངས་ནས་ཆེ་འདྲི་དོན་མེད་དུ་འདྲའ་བར་
འགྱུར་བ་སོགས་དང་། རྟག་པ་མེད་པ་སྟེ་མི་རྟག་པའི་མཛུལ་བཤེས་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་
གྱིས་བསྐྱེས་ཏེ་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཐར་པ་གཡུང་དུང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱང་འཛིག་པར་
འགྱུར་ལ། མཛུལ་བཤེས་བྱིས་པ་དྲངས་ལ་པ་མཉམ་པ་སྟེ། སྟོད་པ་མཚུངས་པར་སྟེད་ན་དེས་
པར་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལས་འོས་མེད་ཅིང་། འཕགས་པ་དང་སྐལ་བ་མི་མཉམ་
པར་ཏེ་དེའི་མཛུལ་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ལམ་དུའང་ཁྲིད་པར་བྱེད་ན་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པའི་

གྲིས་པ་བསྟེན་པ་ས་ཅི་ཞིག་གྱུ། དེ་བས་ན་སྐད་ཅིག་གཅིག་གི་མཛུལ་བར་འགྱུར་ལ། ཡུན་ཙམ་
 ཞིག་གིས་ནི་དགྲ་ཡང་འགྱུར་ཞིང་། དགྲ་འཁྱེད་བྱ་བའི་གནས་དགེ་བ་ལའང་འབད་བས་སྦྱར་ན་
 ཁོ་བར་བྱེད་བས། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ནམས་ནི་ཤིན་ཏུ་མགྱ་བ་དགྲའོ། །གཞན་ཡང་འབྲལ་སྤྲུགས་
 སྤྱུ་པ་ལའི་ཆོས་སྤྲུས་ནུ་ཁོང་ཁོ་བར་བྱེད་ཅིང་། ད་དུང་བདུག་ཡུང་པ་ན་པའི་རྒྱ་ཆོས་དགེ་
 བ་ལས་སྒྲིག་པར་བྱེད་ལ། དེ་དུག་གིས་རི་ལྟར་སྒྲིག་པ་ལྟར་དག་ནི་མ་ཉན་ནུ་ནི་བདག་ལ་ཁོ་
 ཞིང་། ཁོས་པས་དན་འཁོར་འདོང་བ་སྟེ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །དེར་མ་ཟད་གྲིས་པ་པལ་ཆེ་བ་
 ནི། མཐོ་བ་ལ་སྤྲུག་དྲོག་མཉམ་པ་དྲང་འགྲན་སེམས། དམའ་བ་ལ་དུ་རྒྱལ་བྱེད་ཅིང་། བསྟོད་
 ནུ་ནི་དེགས་པ་སྐྱེ་ལ། སྤྲད་དེ་མི་སྟན་པ་བརྗོད་ནུ་ནི་ཁོང་ཁོ་སྐྱེ་བས། དུས་ནུ་ཞིག་ན་གྲིས་པ་
 དང་འཁྲོགས་པ་ལས་པན་པ་འཛོལ་སྟེ་ཐོབ་པའི་དུས་མེད་ལ། པན་མི་ཐོགས་པའི་ཁར་ད་དུང་
 གཞོད་བ་སྟེར་ཏེ། གྲིས་པ་དྲང་འཁྲོགས་ནུ་འཁྲོགས་ཡུལ་གྱི་གྲིས་པ་ལས་ཏེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 བདུག་བསྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་སྟོད་པ་དྲང་། འཁོར་བར་དགྲ་འཁྱེད་པའི་གཏམ་ལ་སོགས་ཏེ། མི་དགེ་
 བ་མང་པོ་ཅིས་ཡུང་དེས་པར་འབྱུང་བར་གསུངས་ཤིང་། སྤྱིང་བས་ཡུང་བྱུ་བ་དེའོ། །དེ་ལྟར་
 ན་གྲིས་པ་བདུག་དྲང་གྲིས་པ་གཞན་པན་ཚུན་དུ་བསྟེན་པ་དེས་ནི་འདི་ཕྱིར་བྱུང་བར་འགྱུར་བ་
 ཙམ་དུ་ཟད་བས། གྲིས་པ་གཞན་དེས་ཡུང་བདུག་གི་དོན་མ་བྱས་ལ། བདུག་གིས་ཡུང་དེའི་
 དོན་མི་འགྱུར་བས། རི་དྲགས་མས་མ་ལྟར་གྲིས་པ་ལས་ཐག་རིང་དུ་འཕྱོལ་བར་བྱའོ། །གལ་
 ཏེ་གྲིས་པ་དང་སྟེས་དབང་གིས་སྤྲད་ནུ་ཡུན་ཙམ་ཞིག་འཇུག་བསྟན་པ་སོགས་དགྲ་འཁྱེད་པས་མགྱུ་
 བར་བྱས་ཏེ་ཏ་ཅང་འདྲིས་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བར་བྱ་ལ། ཐ་མལ་ཏེ་རན་པ་ཙམ་དུ་ཅི་
 ལེགས་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་བསོད་སྟོམས་ལེན་པ་སོགས་དགོས་དབང་གིས་ཐོང་དུ་རྒྱ་བའི་ཆེ་
 ཡང་རི་ལྟར་བྱུང་བས་མེ་ཏོག་གི་མདངས་སོགས་ལ་མ་ཆགས་པར་སྤྱང་ཅིའི་བཅུད་ཙམ་ལེན་
 ཏེ་འཕྲུང་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཏེ་མཐུན་རྒྱུན་ཙམ་སྤངས་ནུ་ནི་འགྲོའི་གཞན་དུ་མི་ཀུན་ལ་

སྟོན་ཆད་མ་མཐོང་བ་སྟེ་མཐོང་མ་སྟོང་བ་བཞིན་དུ་སྟེ་དང་ཡང་འདྲིས་པ་དང་ཆགས་པ་མེད་
པར་གནས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཡོ་བྱད་སོགས་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་
བསམ་པ་དང་། ཆགས་ཡུལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལྟར་བདག་གི་
ཉིད་པ་མང་ཞིང་བཀྱར་སྟེ་དང་བཅས་པ་མང་ལ། བདག་ལ་མི་མང་སོ་དགའ་འོ་ཞེས་དེ་འདྲའི་
སྟེམས་པ་སྟེ་ང་རྒྱལ་འཆོང་བར་གྱུར་ན་ཉེས་པ་དེས་ཤི་བའི་འོག་དུ་དཔྱལ་བའི་འདྲིགས་པ་
ལུས་སེམས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་ནམ་པར་སྤངས་པའི་ཡིད་ཁྱོད་
ཉིད་བཀྱར་སོགས་གྲང་དྲང་གྲང་ལ་ཆགས་པར་གྱུར་པ་རི་སྟེད་པ་དྲེ་དྲང་དྲེ་བསྟོངས་ཞེས་པ་
བསྟོམས་པའི་བདེ་བ་ལས་སྟོང་འགྱུར་དུ་ཆེ་བའི་སྤྲུག་བསྤུལ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཅིང་རིགས་མཐུན་
ལྡང་བར་འགྱུར་བས་ཆགས་མི་རིགས་སོ། །དེ་བས་ན་མཁས་པས་ཉིད་སོགས་ལ་ཆགས་པར་
མི་བྱ་སྟེ། ཆགས་པ་ལས་ནི་དཔྱལ་བའི་འདྲིགས་པ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆགས་ཡུལ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བ་དང་། བསྟོད་སྟོད་ལ་
ཕན་གཤོད་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆགས་ཡུལ་ཉིད་སོགས་འདི་དྲག་གི་རུང་བཞིན་ནི་གཤོན་
མི་ཟ་བར་འདོར་བར་འགྱུར་བས་སྟོ་བརྟན་པར་གྱིས་ཏེ་རུབ་དུ་རྟོགས་ཤིག་དང་། འདི་ལྟར་ཆེ་
འདིར་ཉིད་པ་དྲག་གི་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། གྲགས་པ་དྲང་སྟན་པ་རི་ལྟར་བྱུང་བར་གྱུར་ཀྱང་ཤི་
ནས་པ་རོལ་དུ་འགྲོ་བའི་ཆེ་ཉིད་པ་དྲང་གྲགས་པའི་ཆོགས་དང་བཅས་ཏེ་གྲང་དུ་འདོར་བའི་
སྟོབས་མེད་དོ་ཞེས་ཏེ། གར་འགྲོ་ཆ་མེད་ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་འདྲུ་འདྲིའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལྟར་
བདག་ལ་སྟོད་པ་གཞན་དང་གཞན་ཡོད་ན། བསྟོད་པས་བདག་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་ལ།
བདག་ལ་བསྟོད་པ་གཞན་དང་གཞན་ཡོད་ན། སྟོད་པས་མི་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པས།

བསྟོད་སྤང་ལ་ཆགས་སྤང་སྤང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་དབེན་པའི་པན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་
མོས་པ་སྤྲ་ཆོགས་སུ་གནས་པས། རྒྱལ་བས་ཀྱང་ནི་མི་མགུ་བ་སྟེ་མགུ་བར་བྱེད་མི་རུས་ན།
བདག་ལྟོ་སྟོ་གོས་དན་པས་ནི་སྟོས་ཅི་ཞིག་དགོས། དེ་བས་ན་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འགྲོགས་
པའི་བསམ་པ་ནི་ཡོངས་སུ་བརྟུང་བར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྟེན་པ་མེད་
པ་ལ་བཞེན་པ་ཞེས་སྟོན་ཅིང་། རྟེན་པ་ཅན་ལ་འབྱུངས་པ་ཞེས་མི་སྟན་པ་བརྟོག་པས་མཆོན་
རྟུང་བཞིན་གྱིས་འགྲོགས་དགའ་བ་དེ་དྲག་གིས་བདག་ལ་དགའ་བ་དང་མགུ་བ་རི་ལྟར་སྟེ་བར་
འགྱུར་ཏེ། མི་བསྐྱེད་གཅན་གཟན་དང་འགྲོགས་པ་ལས་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་སྐབས་
མེད་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་གྲང་གི་བྱིར་ན་གྱིས་པ་རྣམས་ནི་རྟུང་དོན་ནི་གྲུབ་པ་མེད་པར་
སེམས་ལ་དགའ་བ་མི་འབྱུང་བས་གྱིས་པ་འགའ་ཡང་འགྲོགས་སུ་རྟུང་བའི་བཞེས་མིན་ནོ་
ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གྱིས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བརྟོག་པ་ནི། རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ན་རི་དྲགས་
དང་བྱའི་ཆོགས་རྣམས་དྲང་སྟོན་ཤིང་རྣམས་མི་སྟན་པ་བརྟོག་པར་མི་བྱེད་ཅིང་། འགྲོགས་
ན་བདེ་བ་དེ་དྲག་དྲིང་རྣམ་ཞིག་ན་སྟན་ཅིག་ཏུ་བདག་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་གོགས་ཀྱི་བྱེད་
པར་ལ་སྟོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གནས་བྲག་གི་ཕྱག་གུམ་གཞན་གྱིས་ཐོར་བའི་ལྷ་ཁང་སྟོང་
པའམ། སྟོན་ཤིང་ལྷ་བྱའི་བྱེད་དུ་གནས་བཅས་ཏེ་རྣམ་ཞིག་ན་རྒྱུ་ཏུ་སྐྱར་བའི་འདོད་ཡོན་
ལ་སྐར་མི་ལྷ་ཞིང་། གང་ལའང་ཆགས་པ་མེད་པར་ཅི་བདེར་གནས་པར་འགྱུར་ཞིག་གྱུ་ཞེས་
གནས་ཀྱི་ཁྲིད་པར་ལ་སྟོན་པ་དང་། ས་སྟོགས་གཞན་གྱིས་བདག་གིར་བརྟུང་བ་མེད་པར་
རྟུང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་སུ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པར་རྟུང་དབང་དུ་
སྟོན་ཅིང་། གང་ལའང་ཆགས་པ་མེད་པར་རྣམ་ཞིག་ན་བདག་ནི་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་ས་

བྱེགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་སྟོན་པ་དང་། ས་ལས་བྱས་པའི་ལྷན་བཟེད་དང་། ལ་སྟོགས་པའི་ཤིང་
 ལ་བྱས་པའི་བྱར་མ་སྟོགས་ཡོ་བྱད་ཉི་ཆེ་བ་དྲང་། སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་མི་མཁོ་བའི་གྲོས་དམན་པ་
 འཆང་ཞིང་། ལྷ་ས་འདྲི་བསྐྱར་ཞིང་སྤྱོད་པར་མ་བྱས་ཀྱང་། ཆོས་རྒྱལ་སྟོགས་ཀྱིས་འཛིགས་པ་
 མེད་པར་གནས་པར་ནུས་ཞིག་ན་འགྱུར་སྟུང་དུ་ཡོ་བྱད་དང་གོས་སྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་སྟོན་
 པ་དང་། ལྷ་ས་འགར་དུར་ཁོད་དུ་སོང་ནས་གཞན་དྲག་གི་རོ་དང་རྩས་གོང་དྲག་དྲང་བདྲག་
 གི་གསོན་པོའི་ལྷ་ས་གཉིས་པོ་མཐར་འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་དྲག་རྩ་ནི་འབྲེལ་ཞེས་ནུས་ཞིག་ན་
 མགོ་སྟོམས་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞེས་སྟོན་ལམ་སྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་སྟོན་པོ། །འོན་ཏེ་དཔེ་
 པ་མི་བསྟེན་པ་ནི་གཙོ་བོར་ལྷ་ས་སྟོགས་ལ་ཆགས་པ་ཡིན་ན། དེ་དང་དེར་ཆགས་ཤིང་ཞེན་
 པ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་འདི་ལྟར་དུར་ཁོད་དུ་རུལ་བའི་ལྷ་ས་འདི་མ་ཟད། བདྲག་གི་ལྷ་ས་
 ནི་འདྲི་ཉིད་ཀྱང་ནུས་ཞིག་ན་རུལ་ཏེ་གྲང་གི་རིང་བ་ཡིས། གཤམ་དགའ་བའི་སྤྱོད་ཀྱང་དེའི་
 དྲུང་དུ་ཉི་བར་འགོ་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་དུ་འགྱུར་བ་འོང་བས་བདག་ལྷ་ས་ལ་ཆགས་མི་
 རིགས་ཤིང་། དེ་བཞིན་མཛའ་བཤེས་ལོངས་ཆགས་མི་རིགས་ཏེ། གཤམ་ཆོགས་པའི་ལྷ་ས་
 འདྲི་གཅིག་སྤྱོད་ཀྱང་བ་ཡང་ནུས་ཞིག་དེ་དང་སྟན་ཅིག་སྟེས་པའི་ལྷ་ས་དྲག་ཀྱང་ཞིག་སྟེ་སོ་
 སོར་འགྲེས་པར་འགྱུར་ན་མཛའ་བ་གཞན་དྲག་འགྲེས་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་ཅི་ཞིག་སྟོས། དེ་བས་
 བ་སྟོགས་མར་སྟེས་པ་ན་ཡང་བདག་གཅིག་སྤྱོད་ཀྱང་ལྟར་ཞིང་། མཐར་འཁོར་བ་ནུས་དེ་ཉིད་
 གཅིག་སྤྱོད་འཆི་སྟེ། མར་གྱི་དཀྱིལ་ནས་སྤྱོད་བཞུགས་པ་ལྟར་འགོ་དཔོན་ཤིང་། སྤྱག་བསྟུལ་གང་
 མྱོང་ཡང་རང་གཅིག་སྤྱོད་ཀྱང་བ་ལ་མཛའ་བཤེས་དེ་དག་གིས་སྐལ་གཞན་མི་ཡོན་ན་ལམ་
 ཀྱི་གོགས་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་མཛའ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། དེས་ན་མགོ་ནི་པོ་ལམ་དྲག་རྩ་ནི་ཞུགས་
 པ་རྣམས་རྩི་ལྟར་གནས་ཁང་ནི་འཛིན་པར་བྱེད་དེ་དེར་ཞག་རེ་བྱང་སྟན་ཅིག་ཆོགས་པ་ལྟར།
 དེ་བཞིན་དུ་སྤྱིད་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་འང་རིགས་མཐུན་སྟེ་བའི་ལས་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་འཛིན་

ཏེ། ལྷན་ཅིག་ཡུན་ཙམ་འདུས་པར་ཟད་ཀྱི་རིང་མིན་འབྲལ་བར་འགྱུར་བས་ཆགས་མི་རིགས་
 སོ། །དེས་ན་དགོས་དོན་སྤྱོད་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་གཉེན་སོགས་ཀྱི་ནུས་གདུང་བཞིན་
 དུ་རྩི་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱ་བཞི་ཡིས་ནི་གནས་ཁང་དེ་ལས་ལྷན་དེ་ནི་དུར་ཁྲོད་དུ་མ་བཏེགས་པ་དེ་
 སྤྱོད་དུ་ནི་ནུགས་སྤྱོད་སོང་ལ། དེར་སྤྱད་དང་ཡང་བཞེས་པ་མེད་ཅིང་འཁོན་པའང་མེད་པར་བྱས་
 ནུས་ལྷན་འདྲི་གཅིག་བྱ་དབེན་པར་གནས་ཏེ་སྤྱ་ནས་ཏེ་མ་ཞི་བའི་སྤྱོད་རོལ་ནུས་ཞི་བ་དྲུང་
 འབྲུ་བར་ཅིས་བཏང་ནས་བསྐྱད་ན་ནམ་ཞིག་དངོས་སྤྱོད་ཞི་བ་ནུའང་སྤྱོད་ཀྱི་དགོས་པ་མེད་
 ལ། དུང་ནུ་འཁོད་པ་སྤྱོད་དུག་ཀྱང་སྤྱོད་སྤྱོད་གཅིག་གིས་ཀྱང་སྤྱོད་ཀོད་པ་བྱེད་པ་མེད་པས།
 འདི་ཡིས་སངས་རྒྱས་རྗེས་དྲན་སོགས་ཀྱང་སྤྱོད་ཀྱང་གཡེང་བར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །དེ་བས་
 བཞིན་དུ་མདྲངས་དང་ལྷན་ཞིང་ཉམས་དགའ་བའི་ནུགས་ཆོལ་དག་ན་ཆོགས་ཚུང་དུས་ལྷན་
 བདེ་ལ་སེམས་སྤྱོད་ཅིང་བྱི་ནང་གི་གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་ངང་གིས་ཞི་བར་བྱེད་པ་དེ་ན་བདུག་
 ཉིད་གཅིག་བྱ་གནས་པར་བྱ་ལ། དེ་ནས་ཆགས་སྤང་སོགས་ཆོས་མིན་གྱི་བསམ་པ་གཞན་
 བེ་ཀྱན་ཡོངས་སྤྱོད་བཏང་སྤྱོད་བདུག་གི་དོན་ལ་སེམས་པ་གཅིག་བྱ་ཡིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་
 སེམས་ནི་ནང་དུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་བྱིར་དྲུང་། ལྷན་ངག་ནི་ཞི་ཞིང་དུལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་
 བསམ་གཏན་བསྒྲུབ་པ་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་མི་མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་ལ་སྤྱོད་བསྤྱོད་
 པ་དང་། དབེན་པ་ལ་དགའ་བ་བསྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་སྤྱོད་མ་བསམ་ན་ནུགས་སྤྱོད་
 གནས་མི་ཚུགས་པས་དེའི་སྤྱོད་རིམ་བྱ་སྤྱོད་ན། སྤྱོད་འདོད་པ་ལ་སྤྱོད་མང་ཞིང་། ཁྱད་པར་
 བྱད་མེད་ལ་མང་ངོ་ཞེས་སྤྱོད་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་འདྲི་དྲུང་པ་རོལ་དུའང་འདོད་པ་ནམས་ཀྱིས་
 བེ་སྤྱོད་ཁོལ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པར་བྱེད་དེ། འདིར་ནི་བསྐྱད་པ་དྲུང་བཅིངས་པ་དྲུང་། ལག་གཅོད་པ་
 སོགས་སྤྱོད་ལ། པ་རོལ་དུ་ནི་དཔྱལ་བ་དང་ཡི་དྲགས་སོགས་བསྐྱབ་སྤྱོད། དགོ་སྤྱོད་སྤྱོད་བཟེད་

ལ་ཆགས་པས་དེར་སྐྱལ་དུ་སྐྱེས་པའི་བྱང་བའི་མཐའ་བཞིན་ནོ། །ལྷག་པར་ཡང་བྱད་མེད་ལ་
ཆགས་པ་སྐྱོན་དུ་ཆེ་སྟེ། རྒྱུད་མར་ལེན་པ་ལ་མཆོན་ན། བདག་པོ་པན་ཚུན་དུ་མཆོམས་སྦྱར་
པ་པོའི་པོ་ཉ་བ་དང་པོ་ཉ་མོ་ཡིས་སྦྲོན་དུ་བྱད་མེད་གྲང་གི་ཕྱིར། བ་སོགས་ལ་ལན་དུ་མར་
སྦྱོང་བར་གསོལ་བརྟུང་ཅིང་། ཕྱི་མར་ངན་འགྲོར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིག་པ་རྣམས་ས་མ་ཆེ་འདྲིར་
གཏམ་ངན་གྱི་གྲགས་མིན་ལའང་གྲང་གི་དོན་དུ་མ་འཛེམ་པར་ཐབས་སྣ་ཆོགས་བཅའ་ཏེ་སྟོག་
གི་འཛིགས་པ་ལ་ཡང་བདུག་ཞུགས་ཤིང་། རྩས་ཀྱང་ཟད་པར་བྱས་པར་གྱུར་ཏེ་དེ་ལྟར་བྱས་
པའི་དགོས་དོན་སྦྱང་པོ་ནི་གཞན་གྱི་བྱད་མེད་གྲང་ལ་ཡོངས་སུ་འཁྱུད་པས་ན་མཆོག་དུ་དགྲའ་
བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། འོན་ཏེ་དོན་དུ་ནི་དེ་དུག་ཉིད་ཀྱི་རྩས་ཀྱི་རང་བཞིན་
ཉིད་ཡིན་གྱི་གཞན་གང་ཡང་མིན་ན། རྩང་ལ་དབང་བ་མིན་པ་དྲུང་ནི་བདུག་གིར་བྱ་བ་མིན་པ་
ལ་རྩབ་དུ་འདོད་ཅིང་། ཡོངས་སུ་ཞེན་ནས་འདུག་པ་ལས་ཅིའི་ཕྱིར་སྦྱང་ལས་འདུས་པར་མི་
འགྲོ་སྟེ་འགྲོར་རིགས་སོ། །འདི་གཞན་གྱི་བྱད་མེད་ལ་ཆགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཞེས་འགྲེལ་
ཆེན་དུ་ཤོ། །བྱད་མེད་ཀྱི་གདོང་ལ་ཞེན་པས་ལྷ་བར་མི་རིགས་པ་ནི། གདོང་བ་གྲང་ཞིག་ལྷ་བའི་
ཕྱིར། དྲང་པོ་འབད་དེ་བཏེགས་ནས་བྱེན་དུ་དྲངས་ཀྱང་ངོ་ཆས་འོག་དུ་ལྷ་བས་མཐོང་བར་མ་
གྱུར་ལ། འོན་ཏེ་སྦྲོན་ནི་མཐོང་ངམ་མ་མཐོང་ངེ་ལྟར་ཡང་གོས་ཀྱིས་གདྲོང་ནི་གཡོགས་པར་
གྱུར་ཅིང་། ཁྱོད་ཆགས་པས་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་པའི་གདོང་དེ་ནི་དུ་ལྟར་དུར་ཁོད་དུ་མདོན་
སུམ་དུ་ངེ་ལྟར་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་སྤར་གདོང་གཡོག་པ་དེ་ཡང་བྱ་རྒྱུ་དེ་གྱིས་བསལ་བར་བྱས་
ནས་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་ནས་ཏེ་མཐོང་བ་ན་དེ་ལྟར་ཅིའི་ཕྱིར་འཛིགས་ཚུལ་གྱིས་འབྱེར་བར་
བྱེད་དེ་སྤར་གྱི་གདོང་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་འགྲོས་མི་རིགས་ཞེས་པའོ། །སྤག་དོག་གིས་བསྐྱང་
བར་མི་འོས་པ་ནི་སྐྱེས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་མིག་གིས་བལྟས་ན་ཡང་སེར་སྣས་ཁྱོད་མི་
བཟོད་ནས་གྲང་ཞིག་ཡོངས་སུ་བསྐྱོད་བར་གྱུར་པའི་བྱད་མེད་གང་ངེ་སྤྱིད་དེ་ནམ་ཞིག་བྱད་

མེད་དེ་ནི་བྱ་ཆོད་སོགས་དེ་དང་དེས་ཟ་ན་སེར་སྣ་ཅན་ཁྱོད་ཅིས་མི་བསྐྱུང་ཞེས་སོ། །དེ་བས་
 ན་མི་གཙང་ཤུ་ཡི་ཕུང་པོ་རུལ་བྱས་བརྒྱུད་ས་པ་འདི་མཐོང་ནས་ད་ལྟར་ཆགས་པའི་ལུས་དེ་
 ཡང་ནས་ཞིག་བྱ་ཆོད་དྲུག་གཞན་ཅེ་སྐྱུང་སོགས་ཀྱིས་ཟ་བར་བྱེད་ན་གཞན་གྱི་ཟས་ལ་ཁྱོད་མེ་
 རྟག་གི་ཐེང་བ་དང་ཅན་དྲུག་གིས་བྱུགས་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱ་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་མཆོད་དེ་ཅི་
 ཞིག་བྱ། དུར་ཁོད་དུ་དབྱུང་བའི་རོ་རྩས་གོང་དེ་ནི་དུ་མཐོང་ནས་ནི་དེ་མི་འགྲུལ་ཡང་ནི་ཁྱོད་
 སྐྱག་ན་ད་ལྟའི་ལུས་འདི་ཅེ་ནར་མི་སྟོད་པར་རོ་ལངས་བཞིན་དུ་སྒྲིན་འགྲུལ་ཡིས་ཀྱང་གཡོ་
 ཞིང་བསྐྱོད་པར་ཀྱང་ཁྱོད་ཅིས་མི་འདྲིགས་ཏེ་ཞི་བའི་རོ་ལས་ཀྱང་འདྲིགས་འོས་སོ། །ད་
 ལྟའི་ལུས་གྲང་ལ་ཀྱན་ནས་གཡོགས་ཀྱང་ལུས་འདི་ལ་ནན་ཏར་ཆགས་པ་ཁྱོད་ཞི་བའི་ལུས་
 དེ་གང་གིས་ཀྱང་མ་གཡོགས་པར་རྗེ་ཅར་སྟོན་པ་ན་ཅིས་མི་འདོད། གལ་ཏེ་དུར་ཁོད་དུ་བོར་
 བའི་ལུས་དེ་ལ་དགོས་པ་མེད་པས་མི་འདོད་པ་ཡིན་ན་ནི་གཡོགས་པའི་ལུས་ལ་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་
 འཁྱུད་དེ། ལུས་ཡིན་པ་དང་། མི་གཙང་བ་ཡིན་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བྱད་མེད་
 གྱི་འབྲམ་ཆང་འདོད་ཅེ་ན། མི་རིགས་ཏེ། རྒྱ་ཟས་ནི་གཅིག་ཕྱུ་ནི་དུ་ལས་ནི་འབྲས་བུ་བཤུང་བ་
 དྲང་ཁ་ཆུ་གཉིས་བྱུང་བར་ཀྱང་དེ་གཉིས་ལས་བཤུང་བ་ལ་མི་དགའ་ཞིང་ཁ་ཆུ་ལ་ཁྱོད་ཅིའི་
 ཕྱིར་དགའ་སྟེ་དེ་གཉིས་རྒྱ་མི་གཙང་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་མཆུངས། རོ་བོ་མི་གཙང་བ་ཡིན་པར་
 ཡང་མཆུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེའི་རིག་བྱ་ལ་དགའ་སྟེ་སྦྲུལ་ན། ཞིང་བལ་རིག་ན་འཇམ་
 པའི་སྤུས་ལ་དགའ་བར་མི་བྱེད་པར་བྱད་མེད་གྱི་ལུས་ལ་བྱི་དང་འཇུག་པ་མཐོང་བཞིན་དུ་དེ་ལྟ་
 མ་ཡིན་ཞེས་འདོད་ལྡན་རྒྱུ་མས་མི་གཙང་བ་ལ་མོངས་ནས་ཆགས་སོ། །འདོད་ལྡན་གྱི་སྒྲིབ་
 དན་པ་མི་ཞེས་མོངས་པས་བསྐྱེབས་པ་རྒྱུ་མས་ཞིང་བལ་རིག་ན་འཇམ་པ་ལ་འདྲིས་ཉལ་
 པོ་བྱ་བར་མི་རྩས་ཞེས་དེ་ལ་ཁོ་བ་དྲག་ཏུ་བྱེད་པས་དེ་དང་སྐྱར་ན་རིག་བྱ་ལ་ཆགས་པ་མིན་
 གྱི་མི་གཙང་ལ་གཙང་བར་བཟུང་ནས་དེ་ལ་ཆགས་པར་ཟད་དོ། །

གྲལ་ཏེ་མི་གཙང་བ་ལ་ཆགས་པ་མེད་ན་སྟེ་མ་ཡིན་ན། འོ་ན་རྩ་ས་པའི་གཞེན་རྒྱས་
པའི་བྲ་བས་སྟེལ་བ་ལ་ཤུའི་འདུམ་གྱིས་ཞུལ་ཞུལ་བྱས་པའི་གཞན་མི་གཙང་བ་བྱད་མེད་ལ་
ཁྱོད་ཅིའི་ཕྱིར་བྱང་དུ་འབྱུང། ཆགས་ལུལ་གྱི་བྱད་མེད་མ་ཟད། ཆགས་མཁན་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱི་ལྷས་
ལའང་མི་གཙང་བ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཁྱོད་གཏན་དུ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་། དེས་མ་ཆོམ་པར་
ད་དུང་མི་གཙང་བའི་རྒྱལ་པ་གཞན་དུག་ལའང་མི་གཙང་ལ་སྟེང་ཅིང་བརྒྱུ་པས་ཁྱོད་འདོད་
པར་བྱེད་པ་ནི་ངོ་མཆར་རོ། །གྲལ་ཏེ་བདག་ནི་བྱད་མེད་ཀྱི་ཤུའི་ལ་དགའ་ཞེས་དེ་ལ་རེག་
པ་དང་ལྷ་བར་འདོད་ན་གོ་སེམས་མེད་པའི་རྩང་བཞིན་གྱི་དེའི་ཤུའི་ནི་ཁྱོད་གོ་ཅིས་མི་འདོད།
གྲལ་ཏེ་གིང་གི་ཤུའི་འདོད་ནས་མིན་གྱི་དེའི་སེམས་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་འདོད་པའི་སེམས་གྲང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞུགས་ཅན་མིན་པས་དེ་ལ་རེག་པ་དང་བལྟ་བར་མི་རྩས་ལ། ལུལ་གྲང་ཞིག་ལ་
རེག་པ་སོགས་རྩས་པ་དེ་ནི་སེམས་སམ་ཤེས་པ་མིན་པས། རོན་མེད་ལྷས་ལ་འབྱུང་བ་དེས་
ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། སེམས་ལ་ཆགས་ནས་ལྷས་ལ་འབྱུང་བར་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མི་གཙང་
བའི་རྩང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་གཞན་གྱི་ལྷས་མི་རྟོགས་པ་ནི་ངོ་མཆར་མི་ཆེའི་རྩང་ཉིད་ཀྱི་ལྷས་
མི་གཙང་བཞིན་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་མི་འབྱུང་བ་ནི་ངོ་མཆར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞེས་བརྟེན་བཤོ། །

གྲལ་ཏེ་བྱད་མེད་ཀྱི་ཁ་དོག་མཛེས་པ་ལ་དགའ་འོ་ཞེ་ན། དེ་ལྷར་ན་སྤྲིན་དང་བྲལ་
བའི་ཉི་ཟེར་གྱིས་ཁ་བྱེ་བའི་པད་མ་གཞོན་ནུ་ལ་དགའ་རིགས་ཏེ། དངོས་གཙང་ལ་ཁ་དོག་
ལེགས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་དེ་སྤངས་ནས་ནི་མི་གཙང་ལ་ཞེན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི་མི་གཙང་
བའི་གཞེན་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་དགའ་སྟེ། དགར་མི་རིགས་སོ། །སྤྲོགས་མི་གཙང་གིས་གོས་པ་
ལ་གྲལ་ཏེ་རེག་པར་མི་འདོད་ན། གྲང་ལས་མི་གཙང་དེ་ནི་བྱད་བའི་བྱད་མེད་ཀྱི་ལྷས་ལ་རྩི་
ལྷར་ན་ཁྱོད་རེག་པར་འདོད་དེ་འགལ་འདུའོ། །གྲལ་ཏེ་མི་གཙང་ལ་ཁྱོད་ཆགས་པ་མེད་ན་སྟེ་
མ་ཡིན་ན། མི་གཙང་བའི་འབྲུང་ཁུངས་ཀྱི་ཞིང་མངལ་ལས་བྱུང་བར་གྱུར་ཅིང་། དེའི་ས་བོན་

མི་གཙང་བའི་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལྟར་སྤྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་བཙོག་པ་དེ་ཁྱོད་ཅིའི་ཕྱིར་
 བུ་དུ་འབྱུང་། མི་གཙང་ལས་བྱུང་ཞིང་། མི་གཙང་བའི་ས་བོན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་བུ་དུ་འབྱུང་།
 མི་རིགས་ཞེས་བཤོམ་། གཞན་ཡང་རྒྱ་མི་གཙང་ལས་བྱུང་ཞིང་ངོ་བོ་མི་གཙང་བའི་སྤྱོད་ལྟར་
 དུའང་ཁྱོད་འདྲོད་པར་མི་བྱེད་ལ། ཡང་ངོ་བོ་མི་གཙང་བ་མང་པོའི་རུང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ལུས་
 རྒྱ་མི་གཙང་བ་ལས་སྐྱེས་པའང་འདྲོད་པར་བྱེད་པ་ནི་འགལ་བཤོམ་། ཁྱོད་ནི་རུང་ཉིད་མི་གཙང་
 བ་ཡིན་པ་ལ་བརྟུན་དཔྱད་མི་བྱེད་པར་མ་ཟད་ཀྱི་ད་དུང་མི་གཙང་བའི་རྒྱལ་བ་ཁྱོད་མི་གཙང་
 བ་ལ་བརྟུན་པས་དེའི་དབང་གིས་མི་གཙང་བའི་རྒྱལ་བ་གཞན་ཡང་འདྲོད་པར་བྱེད་པ་ནི་འཁོར་
 ཏུ་ངོ་ཆ་བའི་གནས་སོ། །

ངོ་ན་ལུས་མི་གཙང་བར་ཅིས་ཤེས་ཤེས་ན། གཤམ་ལ་སོགས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སྒྲིབ་
 དུང་འབྲས་ཆུན་དུག་གུམ་ཆོད་མའང་རུང་སྟེ་ཁྱེད་ཀྱི་ཚམས་བྱས་ནས་ཕྱིར་བྱུང་སྟེ་བོར་
 བ་ཡིས་ས་ཡང་མི་གཙང་བ་དང་བཙོག་པར་འགྱུར་ན་ལུས་མི་གཙང་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས། གཤམ་ཏེ་
 ལུས་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་འདྲི་འབྲུ་བ་མངོན་སྟུང་དུ་གྱུར་གྱུང་། ད་དུང་གཙང་ངམ་སྟུང་
 དུ་ཁྱོད་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ན་དུར་ཁྱོད་དུག་ཏུ་བོར་བའི་ལུས་མི་གཙང་བ་གཞན་ལའང་ལེགས་པར་
 བཟླ་བར་གྱིས་ཤིག ལུས་གྲང་ལས་པགས་པའི་རིམ་པ་ཁ་ཕྱེ་ན། འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་བར་
 འགྱུར་བར་ཤེས་གྱུང་། རྗེ་ལྟར་ན་པགས་པས་གཡོག་པའི་ལུས་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱིར་ཞིང་དགའ་བ་
 སྟེ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཕྱི་པགས་པས་གཡོགས་གྱུང་ནང་འཛིགས་སུ་རུང་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཤམ་ཏེ་ལུས་ཀྱི་དྲི་ཞེས་པོ་ལ་དགའོ་ཞེ་ན། ལུས་ལ་བསྐྱུས་པའི་དྲི་དེ་ཡང་གཤམ་དང་ཅན་དུ་ན་
 སོགས་ཀྱི་ཡིན་པ་ལས། གཞན་ལུས་ཀྱི་མ་ཡིན་ན་གཞན་ཀྱི་དྲི་དེས་གཞན་དུག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་
 ལྟ་ཆགས་པར་བྱེད། གཤམ་ཏེ་ལུས་ཀྱི་རུང་བཞིན་ནི་དྲི་དེ་ལ་ཡིན་པས། འདྲི་ལ་མ་ཆགས་ན་
 ལེགས་པ་མེན་ནམ་སྟེ་ལེགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཛིག་ཏེ་མོངས་པ་ལ་སྤྱོད་དོན་མེད་པ་ལ་

མེད་པ་དྲག་ཅི་སྟེ་ན་ལྷ་ས་དེ་ལ་རྩི་ཞིམ་སྒྲུ། འོན་ཏེ་སྒྲུང་པས་རྩི་ཞིམ་འབྲུང་བས་ཡིན་ན། རྩི་
ཞིམ་དེ་ནི་ཅན་དྲན་སོགས་ཀྱིས་ཡིན་ན་ནི་ལྷ་ས་ལ་འདིར་ནི་རྩི་ཞིམ་ཅི་ཞིག་འབྲུང་སྟེ་གང་ཡང་
མི་འབྲུང་བས། གཞུན་གྱི་རྩི་ཡིས་གཞུན་དྲག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཆགས་པར་བྱེད་ཆགས་པ་ཐོངས་
ཤིག །གལ་ཏེ་གོས་དང་རྒྱན་སོགས་ཀྱིས་མ་བཅོས་ན་སྒྲུ་སེན་རིང་བ་དྲང་། སོ་སྒྲུ་བ་དང་། རྩི་
མ་དང་བཅས་པའི་ཤའི་འདུམ་གྱི་རྩིས་བསྐྱོས་པས་ལྷ་ས་ཀྱི་རྩང་བཞིན་ནི་གཅར་བྱ་འཛིགས་
སྲ་རྩང་བ་ཉིད་ཡིན་ན། རྩང་ལ་གཞོད་པའི་མཆོན་བྱེད་འོར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ལྷ་ས་དེ་ལ་འབད་
པ་ཆེན་པོས་ཅིའི་ཕྱིར་བྱེད་འོར་བྱེད། བདུག་གི་ལྷ་ས་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་ལ་སྒྲོངས་པས་
དེ་དག་ལ་ཆགས་ནས་འབད་པ་དུ་མས་གསོ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་པས་ས་འདྲི་ཀྱན་ཏུ་བཞུགས་
པ་ན། དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་དུ་རྩིས་གོང་མི་གཡོ་འབའ་ཞིག་གིས་བྱབ་པར་མཐོང་ནས་ནི་དུར་
ཁོད་དུ་ནི་ཁོད་ཡིད་འབྲུང་ན། གཡོ་བའི་རྩིས་གོང་འབའ་ཞིག་གིས་བྱབ་པའི་གྲོང་གི་དུར་ཁོད་
ལ་ཁོད་དགའ་འཕམ་ཅི། དེས་ན་དུར་ཁོད་དང་མཚུངས་པར་གྲོང་ལའང་ཡིད་འབྲུང་བར་བྱོས་
ཤིག་ཅེས་གདམས་པའོ། །དེ་ལྟར་མི་གཙང་བར་གྱུར་པའི་བྱད་མེད་དེའང་རིན་མེད་པར་ནི་
མི་ཆེད་དོ། །དེ་དོན་ཏེ་དོན་དེ་བསྐྱབས་པས་ཆེ་འདིར་དུབ་སྟེ་ཤུང་བ་དྲང་བྱི་མར་དཔྱལ་བ་
ལ་སོགས་པའི་གཞོད་པ་སྒྲོང་བར་འབྱུར་ན་བྱད་མེད་གཉེར་བ་ལས་སྤང་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད།
བྱད་མེད་ཐོབ་པ་ལ་ནོར་དགོས་ན་བྱིས་པའི་དུས་སུ་ནོར་སྟེལ་མི་རྩིས་པས་དྲར་ལ་བབ་ནས་
སྟེལ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་བྱད་མེད་འདིས་ཅི་བྱེད་དེ་དེ་ལས་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་སྐབས་མེད་པའི་
ཕྱིར། རི་ལྟར་ཞེ་ན། རོར་གསོག་པ་ཡིས་དར་མའི་ཆེ་གཏུགས་རྩིས་རྩིས་བྱད་མེད་བསྟེན་
པའི་འདོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། བསྟེན་མི་རྩིས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་འདོད་ལྡན་ངན་པ་
ཁ་ཅིག་ནི་ཉིན་རུངས་པོ་བྱད་མེད་གསོ་བའི་དོན་དུ་སོ་ནམ་སོགས་ལས་ཀྱིས་ཡོངས་དུབ་སྟེ་
བྱིས་དུ་འོང་ནས་ཐང་ཆད་པའི་ལྷ་ས་གོག་པོ་རོ་དྲང་འབྲུ་བར་ཉལ་བར་བྱེད་པ་ལས་འདོད་མི་

མི་བློ་ཞིང་སྒྲོལ་མི་ལྷན། ཁ་ཅིག་བྱང་མེད་སྒྲོལ་ཕྱིར་བྱེས་སུ་བཟོད་དེ་ཉོན་མོངས་པ་དྲང་ལ་
 ལ་ཐག་རིང་དུ་སོང་བའི་སྐབས་སུ་ཕྱག་བསྐྱེད་ཅན་དག་བྱང་མེད་སྒྲོལ་ལ་འདོད་བཞིན་དུ་བྱ་སྤྱད་ནམས་
 ལྷན། སྒྲོལ་ལོས་ཀྱང་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ན་འདོད་པས་ཅེ་བ་སོགས་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། བདུག་ལ་
 བན་པར་འདོད་ཀྱང་དེའི་ཐབས་ལ་ནམ་པར་མོངས་པས་བྱ་སྤྱད་གང་གི་དོན་ཉིད་དུ་རང་གི་
 ལུས་བཅོངས་པ་ལ་ཁྱགས་ན་ཡང་དོན་དེ་མ་ཐོབ་པར་དོན་མེད་པའི་གཞུན་སུ་སྤྱད་སོགས་ཀྱི་
 ཆེད་དུ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་གྱིས་རང་དབང་མེད་པར་བདུས་པ་དང་། ལ་ལ་རྒྱུ་གྱི་ལུས་
 གཞན་འཕྱོར་ལྷན་ཀྱི་བློ་དུ་བཅོངས་ཤིང་། རང་ལ་དབང་མེད་པར་གཞུན་གྱིས་བཞོལ་བར་
 ལྷན་ཏེ། དེར་དེའི་ཆུང་མ་དྲག་ཀྱང་བྱ་བཅའ་བར་བྱུང་ན། རང་ལ་འདུག་ས་མེད་པས་ཤིང་བྱུང་
 དང་དགོན་པ་སོགས་གར་བབ་བབ་དུ་གནས་འཆའ་དགོས་པ་འབྱུང་ངོ་། །འདོད་པས་བསྐྱེད་
 པའི་སྒྲེན་པ་ལ་ལ་དྲག་སྒོག་རིང་དུ་འཆོ་བར་འདོད་ནས་ཐབས་འདིས་འཆོ་བར་བྱའོ་ཞེས་སྒོག་
 སྒྲོལ་བར་དོགས་བཞིན་དུ་གཡུལ་དུ་འཇུག་ཅིང་། ལ་ལ་གང་ལས་ཁྱེ་ཐོབ་ཕྱིར་བློ་དུ་འགྲོ་བར་
 བྱེད་ལ། འདོད་ལྷན་ལ་ལ་ལོག་གཡེམ་སོགས་ཀྱི་རྒྱས་ལུས་ཀྱང་དུས་བཅད་པ་དང་། ཁ་
 ཅིག་གསལ་ཤིང་གི་ཅེ་ལ་བཅུགས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་མདུང་ཐུང་དྲག་གིས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཁ་
 ཅིག་མེར་བསྐྱེད་པ་དྲག་ཀྱང་སྤང་ངོ་། །དེ་ལྟར་བྱང་མེད་མ་ཟད་ནོར་ལའང་ཆགས་མི་
 རིགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཐོག་མར་བསྐྱེད་པ་དྲང་བར་དུ་བསྐྱུང་བ་དྲང་ཐ་མར་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་
 བསྐྱེད་ཀྱིས་ཡིད་གདུང་བ་ཡིས་ཏེ་གདུངས་པས་ན། ཞོར་ནི་སྤྱང་ཁོལ་མཐའ་ཡས་པའི་རྒྱར་
 ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གང་དག་ནོར་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པས་སེམས་གཡེངས་པར་བྱུར་པ་དེ་དག་
 ནམས་ནི་སྤྱད་པའི་སྐབས་སུ་ལས་གྲོལ་བའི་སྐབས་མེད་དོ། །གང་ཡང་འདོད་ལྷན་ནམས་ལ་
 རྟོ་དེ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་མང་ལ། མཐོག་ནི་ཆུང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་ཏྲ་འདིན་པའི་
 ལྷགས་དྲག་གིས་གཡང་སའི་རྩ་ནི་ཁམ་འགྲའ་ཐོས་པས་བདེ་བ་ཅུང་ཟད་ཐོབ་ཀྱིང་བར་དེར་

ཤིང་རྩ་འཕུལ་ཏེ་གཡང་དུ་ལྷངས་ནས་སྤྱག་བསྐལ་ཆེན་པོ་སྤྱང་བ་བཞིན་ནོ། །དཔེ་དོན་དེ་
ལྟར་དུ་སྤྱར་དགོས་ཀྱང་འགྲེལ་བ་དག་གིས་མ་ཐོན་པར་འདུག་པོ། །མཐོག་ཅེས་པ་ནི་བདེ་ཆེང་
བ་སྟེ། ཁེའམ་བོ་བ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་སྤྱགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་ནུའང་མི་དགོན་པའི་
སྟེ། རྟེན་སྒྲ་བའི་ཆེ་འདིའི་བདེ་བ་མཐོག་ཆུང་གང་ཡིན་དེ་དག་གི་དོན་དུ་གཏན་བདེ་སྤྱབ་བྱེད་
ཀྱི་དུལ་འབྱོར་སྤྱན་སྤྱུམ་ཆོགས་པ་ཡིད་བཞིན་ཀྱི་ནོར་བུ་ལས་ཀྱང་རྟེན་དཀྱའ་བ་འདྲི་ལས་
ཀྱིས་མནར་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་སྟེ་ཆུད་གཟན་པ་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་པངས་པའི་གནས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་ནོར་རྩལ་སོགས་འདོད་པ་རྣམས་ནི་ངོ་བོ་མི་བརྟན་པས་ངེས་པར་འདྲིགས་
པར་འགྱུར་གྲིང་། ཉེས་དམིགས་ཆེ་བ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པར་ལྷུང་བར་བྱེད་པ་
དང་། མཐོག་ཆེན་པོ་མིན་པ་སྟེ་སྒྲིན་གསུམ་ལྡན་དེའི་ཕྱིར་དུ་ཐོག་མེད་ནས་ད་བར་དུས་ཀྱན་ཏུ་
དུབ་པའི་ཆོགས་ཆེན་པོ་བྱང་བ་གང་ཡིན་པ་དེའི་བྱེ་བའི་ཆ་ཅན་གྱི་དཀྱའ་ཆོགས་ཀྱིས་སངས་
རྒྱལ་ཉིད་བདེ་ལྷག་ཏུ་འབྱུབ་ན་འདོད་ལྡན་གྱི་སྒྲེ་བོ་གང་དག་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་བས་ཀྱང་སྤྱག་
བསྐལ་བྱེ་བ་འགྱུར་གྱི་ཆེ་བར་སྤྱང་བ་ལྟ་བུར་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ཉན་རང་གི་འབྲས་བུ་ཅན་
ཡང་མེད་དོ། །གང་གིས་དཔྱལ་བ་སོགས་སུ་འཕེན་ཏེ་སྤྱག་བསྐལ་སྟེར་བའི་ཚུལ་ལ་བསམ་
པར་བྱས་ན་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་མཆོན་དྲང་ནི་དུག་དྲང་མེ་དྲང་། གཡང་ས་དྲང་། དག་
རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དཔེར་མི་ཤོད་པའི་བྱང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིན་ཆེ་བར་གནས་སོ། །

གཉིས་པ་དཔེན་པ་ལ་དགའ་བ་བསྐྱོམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་འདྲུ་འདྲི་དང་འདོད་པའི་སྒྲིན་
བསམས་ནས་དེ་དག་ལ་སྒྲི་བར་བྱས་ཏེ་འདྲུ་འདྲིས་དཔེན་པ་ལ་ནི་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་
སྟེ། འདི་ལྟར་ཕྱི་རྒྱ་ནོར་སོགས་ལ་ཅོད་པ་དྲང་། བར་གི་ཉོན་མོངས་པའི་དམིགས་ལུལ་ཀྱིས་
སྤྱང་བ་ལུས་སེམས་ཞི་བའི་ནྟགས་ཀྱི་ནུང་དུག་ཏུ་ཆོས་སྤྱབ་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་སྤྱེས་
བུ་གང་དག་ཆེ་འདོད་དང་ཅན་དུན་གྱིས་བསིལ་བའི་ཡངས་པའི་རྫོ་མིབ་གཅའ་དུ་བགམ་པའི་

རང་གཤོང་གི་ཁྱད་བཟང་ཉམས་དགྲའ་བར་བསམ་གཏན་གྱི་ཆེར་མར་གྱུར་པའི་སྤྱོ་མེད་ཅིང་།
འཇམ་ཞིང་ཞི་བའི་ནྟགས་ཀྱི་སྒྲོང་གིས་བསིལ་གཡབ་གཡོབ་པ་ཡིས་ཁེབས་པར་བྱས་པའི་
འོག་ཏུ་བསམ་པ་གཞན་ལ་པན་པའི་དོན་སེམས་ཤིང་། སྒྲོར་བ་པན་ཚུན་དུ་འཆག་པར་བྱེད་
པ་དེ་དག་གི་བདེ་བའི་བྱད་པར་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཁྱད་སྒྲོང་དང་ཤིང་བྱུང་དང་བྲག་ལྷག་སོགས་
གང་ཡང་བྱུང་བ་དྲག་ཏུ་གནས་ལ། དེ་ཡང་གཏན་ཆགས་མ་ཡིན་པར་གང་དང་གྲང་དུ་རྩི་སྲིད་
སྒྲོད་འདོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་གནས་ཤིང་། དེར་ཡང་ཡོ་བྱད་མང་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་དེ་དག་
བསྐྱུང་བའི་སྤྱག་བསྐྱུང་སྤངས་ཏེ། རི་དྲགས་ལྟར་གནས་ཡོ་སོགས་ལ་སྒྲོས་པ་མེད་པར་བྲག་
ཡངས་སུ་སྒྲོད་པས་གནས་ལ། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ནས་གཞན་སུ་ལའང་རག་མ་ལས་པར་རྟང་
དབང་དུ་སྒྲོད་ཅིང་། གང་ལའང་ཆགས་པ་མེད་ལ། སྤྱད་ཡང་ནི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་བརྟུལ་
ཞུགས་བཟུང་ནས་འདོད་པ་ཚུང་བ་དང་ཆོག་ཤེས་པའི་བདེ་བ་ལ་ལོངས་སྒྲོད་པ་གྲང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་སྤྱི་དབང་པོས་ཀྱང་ནི་ཉིད་པར་དཀྱའོ། །

གསུམ་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཞི་གནས་ཇི་ལྟར་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། གོང་དུ་རི་སྐད་བཤད་
པ་དེ་དང་དེ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཡིས་གནས་དབེན་པའི་ཡོན་ཏུན་ལེགས་པར་བསམ་པར་
བྱས་ནས་དེར་སོང་སྟེ་འདོད་པའི་རྣམ་ཏོག་ཉེ་བར་ཞི་བའི་བསམ་གཏན་ཉེ་ཞི་གནས་དྲང་།
བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ནན་གྱིས་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཞི་
གནས་ཇི་ལྟར་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། ཅིག་ཤོས་ཇི་ལྟར་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། བདག་
གཞན་མཉམ་པ་དང་། བཟླ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྒྲོམ་དགོས་པས། དེ་ལྟར་བདག་དྲང་
གཞན་དུ་མཉམ་པ་ནི་དྲང་པོ་ཉིད་དུ་འབད་དེ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བདག་གཞན་མཉམ་
པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གཉིས་ཀ་བདེ་བ་འདོད་པ་དྲང་། སྤྱག་བསྐྱུང་མི་འདོད་པར་མཉམ་པ་ཡིན་
ལ། དེ་ལྟར་འགྲོ་བ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་བཞིན་དུ་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་བསྐྱུང་བར་

བྱེད། །གལ་ཏེ་བདག་གཞན་རྒྱ་སོ་སོ་བ་ཡིན་པས་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་སྟུང་ན། ལག་པ་དང་རྒྱ་
པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་མང་ཡང་། ཡོངས་སྟུ་བསྟུང་བྱེད་
ལུས་སྟུ་མི་འདྲ་བ་མེད་པར་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ངོས་ནས་
སོ་སོར་ཐ་དྲད་ཀྱང་། རང་གི་ངོས་ནས་དེ་དག་གི་བདེ་སྤྱད་དུ་གཉི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདུག་
གི་བདེ་སྤྱད་བཞིན་དུ་འདོར་ལེན་བྱར་འོས་པ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་བདག་གཞན་ཀུན་ཀྱང་བདེ་བ་
འདོད་མཉམ་དང་། སྤྱད་བསྐྱེད་མི་འདོད་མཉམ་དུ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པས་སོ། །གལ་ཏེ་
གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱིས་བདག་ལ་མི་གཞོད་པས་བདུག་གིས་དེ་བསལ་ཅི་དགོས་སྟུང་ན།
བདག་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་མི་གཞོད་པ་དེ་ལྟ་ནའང་དེ་བདུག་ལ་ཉི་གཞོད་
པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་རང་གི་ལུས་ལ་བདུག་ཏུ་ཞེན་པས་དེ་མི་བཟོད་པ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་དེ་དུག་བདུག་གི་ལུས་ལ་འབབ་པར་
མི་འགྱུར་ཡང་། དེ་ལྟ་ནའང་དེ་བདུག་ལ་གཞོད་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཡིན་དགོས་ཏེ། གཞན་དེས་
གཞན་དེའི་ལུས་ལ་བདུག་ཏུ་ཞེན་པས་གཞན་དེ་བཟོད་པར་དཀྱའ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དང་
བདག་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །དེ་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་ནི། བདུག་གིས་ཉི་
གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་བསལ་དགོས་ཏེ། སྤྱད་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བདུག་གི་སྤྱད་
བསྐྱེད་བཞིན། ཡང་བདུག་གིས་ཉི་གཞན་ལ་པན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན་བདུག་གི་ལུས་ལ་བཞིན། ཞེས་ཏེ། དངོས་ཟིན་ལྟར་ན་དེ་ལྟར་འགོད་ལ། རོན་
ཐོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། བདག་གི་བསལ་བྱ་ཡིན་ཏེ། སྤྱད་
བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བདག་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་བཞིན། ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་
ཆོས་ཅན། བདག་གི་པན་གདགས་བྱ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བདག་གི་
ལུས་བཞིན་ཞེས་འགོད་དགོས་སོ། །

ཁྱབ་པ་སྐྱབ་པ་ནི། གྲང་གི་ཆེ་བདུག་དྲང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་བདེ་བ་འདོད་མཉམ་དུ་
 མཚུངས་པ་ལ་དེའི་ཆ་ནས་བྱས་ན་གཞན་བདག་དྲང་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ན་སྟེ་ཅི་ཡང་མེད་པས།
 རྒྱ་མཚན་གྲང་གི་ཕྱིར་བདུག་གཅིག་ཕུ་བདེ་བར་བཅོམ་ཏེ་མི་རིགས་ལ། གྲང་གི་ཆེ་བདུག་
 དྲང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབ་བསྐྱལ་མི་འདོད་མཉམ་དུ་མཚུངས་པ་ལ་དེའི་ཆ་ནས་བྱས་ན་བདུག་
 དྲང་གཞན་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ན་སྟེ་ཅི་ཡང་མེད་པས། རྒྱ་མཚན་གྲང་གི་ཕྱིར་གཞན་མིན་པར་
 བདུག་གཅིག་ཕུ་སྐྱབ་བསྐྱལ་ལས་སྤང་བར་བྱེད། མདོར་ན་བདག་གཞན་གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྐྱབ་
 ལ་འདོར་ལེན་མཚུངས་པར་བྱར་འོས་ཏེ། གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྐྱབ་འདོད་མི་འདོད་གཅིག་མཚུངས་
 ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་པའོ། །གྲལ་ཏེ་གཞན་དེ་ལ་སྐྱབ་བསྐྱལ་བྱང་བས་བདུག་ལ་མི་གཞོད་
 པའི་ཕྱིར་མི་བསྐྱུང་ངོ་སྤྲུལ་ན་ཉིས་པ་གཉིས་ཏེ། དང་པོར་དུས་སྤྱི་ཕྱི་ཕྱི་སྐྱབ་བསྐྱལ་མི་བསྐྱུང་
 བར་ཐལ་བ་ནི། འོ་ན་མ་འོངས་པ་ཡི་སྐྱབ་བསྐྱལ་ཡང་དེས་ད་ལྟ་བདག་ལ་གཞོད་པ་མི་བྱེད་
 ན་དེ་ཅི་སྟེ་བསྐྱུང་ཞེས་ཏེ། ཉིན་སྤྱི་སོགས་ལའང་རིགས་འགྲེ། །གྲལ་ཏེ་མ་བསྐྱུང་ན་བདུག་
 གིས་ཕྱིས་དེ་ནི་ཁྱོད་ངོ་སྤྲུལ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ནི་ལོག་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཞི་བའང་གཞན་
 ཉིད་ལ། སྤྱི་བ་ཡང་ནི་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ནི་བསྐྱུང་བྱ་མིན་པར་ཁྱོད་འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་རང་བཞིན་གཞན་ཡིན་ན་རྒྱད་གཅིག་མི་འཐད་པའི་གནད་ལ་གཏུགས་ནས་
 ཡིན་ནམ་སྤྲུལ་མོ། །

གཉིས་པ་ཡིད་ཐ་དད་ཀྱི་སྐྱབ་བསྐྱལ་མི་བསྐྱུང་བར་ཐལ་བ་ནི། ཡང་གྲང་གི་ཆེ་གྲང་
 ཐག་གང་གི་སྐྱབ་བསྐྱལ་གྲང་ཡིན་དེ་ནི་གང་ཐག་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུང་འོས་ཀྱི། གཞན་གྱིས་
 མིན་ཏེ་ཡུལ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་རྒྱང་པའི་སྐྱབ་བསྐྱལ་ལག་པའི་ཁྱོད་བྱ་མིན་
 པས་ཅིའི་ཕྱིར་ལག་པ་དེས་ནི་རྒྱང་པ་དེ་སྐྱབ་བསྐྱལ་ལས་བསྐྱུང་བར་བྱ་སྟེ། མི་འོས་པར་ཐལ་
 མོ། །གྲལ་ཏེ་འབྲེལ་མེད་གཅིག་གི་སྐྱབ་བསྐྱལ་འབྲེལ་མེད་གཞན་གྱིས་སེལ་བར་རིགས་པ་

མིན་ཡང་སྐབས་འདིར་གཉིས་ཀ་བདག་ཏུ་འཛིན་བྱར་མཚུངས་པས་བསལ་བའི་བྱ་བ་སོགས་
ལ་འབྱུག་ཅེ་ན། རང་དབང་བའི་བདག་དང་གཞན་དུ་འཛིན་པ་མི་རིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཅི་
ཅུས་པར་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་ལག་གཉིས་ལུས་ལ་ལྟོས་པའི་ཚོགས་
པ་གཅིག་ལ། སྤྱི་གཉིས་རྒྱུ་གཅིག་པས་བདག་གཞན་དང་མི་འདྲའོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་དྲུང་ཚོགས་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤང་བ་དང་དམག་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་བརྟུན་པས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་
ཉིད་དོ། །སྤྱུག་བསྐྱལ་ཅན་གྱི་རང་དབང་བའི་བདག་གང་ཡིན་པ་དེ་གཏན་མེད་པས། དེས་ན་
སྤྱུག་བསྐྱལ་འདི་དོན་དམ་པར་སྤྱི་ཞིག་ལ་དབང་བར་འགྱུར་ཏེ། བདག་གཞན་སྤྱི་ལའང་མི་
དབང་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྤྱུག་བསྐྱལ་སྤྱི་བ་པོའི་བདག་པོ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་ནི་བདག་གཞན་
ཐམས་ཅད་ལ་བྱེ་བྲག་གས་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། །ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ནི་གཞན་གྱི་ཚོར་བ་
གདུང་བ་ཡང་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བསལ་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་རང་གི་སྤྱུག་བསྐྱལ་
བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བདག་གཞན་རིས་སྤྱི་བཅད་པའི་རིས་པས་ཏེ་རིས་བཟུང་གི་སྐབས་འདིར་
ནི་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། བན་ཐོགས་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཅིའི་ཕྱིར་གཞན་ཀྱན་གྱི་སྤྱུག་
བསྐྱལ་ནི་རང་གཅིག་བྱས་བཞོག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེས་བརྟུན་དུ་མེད་པས། གལ་ཏེ་བདག་གི་
སྤྱུག་བསྐྱལ་བཞོག་ནའང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདུང་བཞོག་ལ། གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཞོག་པ་
དེ་མིན་ན་བདག་གི་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་མེས་ཅན་གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་བཞིན་བཞོག་བྱ་མིན་
པར་མཚུངས་པས། གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་སེལ་བ་ལྟར་བྱ་ལ། བདེ་བ་ལའང་རིགས་པ་དེ་སྤྱིར་
བར་བཤོ། །གལ་ཏེ་སྤྱིར་རྩེ་བསྟེན་ན་སྤྱུག་བསྐྱལ་མང་བར་འགྱུར་བས། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ནུན་གྱིས་
བསྐྱེད་ཅེ་ན་འགྲོ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ་བསམ་པར་བྱས་ནས་ཡིད་གདུངས་ན་དེ་དགོ་བ་ཡིན་
པས་རི་ལྟར་ན་སྤྱིར་རྩེའི་དབང་གིས་སྤྱུག་བསྐྱལ་མང་སྟེ་གནས་མེད་ལ། དེས་ནི་ཚད་མེད་པའི་
བདེ་བ་བསྐྱེད་པར་ཡང་མདོ་རྒྱན་ནས་གསུངས་ཏེ། བཅེས་བསྐྱེད་བདེ་བ་གཞན་དུ་མེད་པར་

འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གྲུལ་ཏེ་གཏུང་བ་དེ་ཉིད་སྤྱུག་བསྐྱེད་རང་མཆོན་པ་ཡིན་པར་ཚུགས་ཀྱང་།
 དེ་གཅིག་གིས་ནི་གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མང་པོ་མེད་པར་འགྱུར་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པས་བརྟེ་
 ཏུང་ལྡན་པས་སྤྱུག་བསྐྱེད་དེ་ཉིད་རྟུང་དྲུང་གཞན་ལ་འབད་པས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །རྒྱ་
 མཆོན་དེས་ན་བྱང་སེམས་མེ་ཏོག་རྩ་མཛེས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོའི་གཞོན་པ་འོང་བར་ཤེས་ཀྱང་ནི་
 བདུག་གི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མ་བསལ་བར་ཏེ་དེ་ལ་མ་འཛེམ་པར་གྱོང་དུ་གཤེགས་ཏེ་ཆོས་བསྟན་
 རས་བཅུན་མོ་སོགས་མང་པོའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཁད་ཀྱིས་ཟད་པར་འགྱུར་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་ལྟར་རང་གི་བདེ་བ་དང་གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་བཞེ་བའི་རྒྱུ་ནི་གོམས་པར་གྱུར་པ་ན་
 གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཞི་བར་དགའ་བས་རི་ལྟར་པད་མའི་མཆོ་དུ་རང་པ་དགའ་བས་འཇུག་པ་
 ལྟར། མནར་མེད་པར་ཡང་སྒོ་བཞིན་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་
 ནི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་གྲོལ་བ་ན་འགྲོལ་བ་པོ་ལ་དགའ་བའི་རྒྱ་མཆོ་ངར་གིས་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཆོག་པ་མིན་ནམ་སྟེ། དེས་ཆོགས་པས་རང་དོན་དུ་ཐར་པ་འདོད་པས་ཅི་
 ཞིག་བྱ། རྒྱལ་དེ་ལྟ་བུས་གཞན་གྱི་དོན་བྱས་ཀྱང་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་རྩོམ་སེམས་དྲང་ནི་
 རོ་མཆོར་དུ་འཛིན་པ་མེད་ལ། མཐའ་གཅིག་ཏུ་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་ལ་དགའ་བས་རྣམས་སྟེན་
 འབྱས་བྱའི་རེ་བའང་མེད་དེ། དེ་ཡང་ཡུལ་སེམས་ཅན་ལ་བསྐྱོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་
 སྟོན་ཆད་རི་ལྟར་རྒྱུད་དུ་ན་ཆོག་མི་སྟན་པ་ལས་ཀྱང་བདུག་བསྐྱེད་བ་དེ་བཞིན་ཕྱིན་ཆད་འགྲོ་
 བ་གཞན་རྣམས་ལ་བསྐྱེད་སེམས་དྲང་སྟེང་རྗེའི་སེམས་ནི་སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་གོམས་པར་
 བྱའོ། །དེ་ཙམ་ནུས་སམ་སྟམ་ན་ནུས་ཏེ། དཔེར་ན་གོམས་པའི་མཐུ་ཡིས་ནི་གང་ཟག་གཞན་
 དུག་གི་ཁྱུ་བ་དང་ཁྱུ་གི་ཐིགས་པ་ལ་བདག་གི་དངོས་པོ་མེད་པར་གྱུར་ཀྱང་ནི་གོམས་པའི་
 དབང་གིས་བདུག་གོ་ཞེས་ནི་ཤེས་ཤིང་ཞེན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་གཞན་གྱི་ལུས་ལའང་གོམས་
 ན་བདུག་ཅེས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བཟུང་སྟེ་བཟུང་ནུས་སོ། །ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། དེ་བས་རི་ལྟར་

གཞན་དག་གི། །ཁྱ་བ་ཁྱག་གི་ཐེགས་པ་ལ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ངར་འཛིན་བྱས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་གཞན་ལ་གོམས་པར་གྱིས། །ཞེས་འབྲུང་བ་གོ་བདེ་བར་སྦྱང་། །བདག་གཞན་བརྩེ་བའི་ཚུལ་ནི་འདི་ནས་འཆད་བ་སྟེ། །རི་ལྟར་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་གོམས་པའི་བྲག་གིས་བདག་ཏུ་གཞག་པ་ལ་དཀའ་བ་མེད་པ་ལྟར་བདག་གི་ལུས་ལ་ནི་གོམས་ན་གཞན་དྲག་ཏུ་འང་གཞག་པ་ལ་དེ་ལྟར་དགྲ་འབ་མེད་པས། །དེས་ན་བདག་ཉིད་གཅེས་འཛིན་ནི་སྦྱོན་ཀྱང་དང་བཅས་པ་དང་། །གཞན་ལ་ཡང་རང་ཉིད་དང་འབྲ་བར་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བདག་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ནི་ཡོངས་སུ་དོར་བ་དྲང་། །གཞན་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་སྦྱིང་དུ་སྒྲུང་བ་ནི་ནན་གྱིས་བསྒྲུམ་པར་བྱའོ། །རི་ལྟར་ལག་པ་རྒྱང་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱང་བའི་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་བྱང་མེད་དུ་འདོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱང་བུ་འགོ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཅིའི་ཕྱིར་ལུས་ཅན་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མི་འདོད་ཅེས་ཏེ། །ལུས་ཅན་ལ་བཟང་ངན་སོགས་མི་འབྲ་བ་མང་ཡང་འགོ་བའི་ཡིན་པའི་ལྗོགས་པ་ནས་བསྐྱང་བུ་ཡིན་པ་ལ། །བྱང་པར་མེད་ཅེས་པའོ། །རི་ལྟར་བདག་མེད་པའི་ལུས་འདི་ལ་གོམས་པས་བདག་གི་སྒོ་འབྲུང་བ་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཡང་གོམས་སུ་གཞུག་ན་རིམས་པས་བདག་གི་སྒོ་ཅིས་མི་སྦྱེ་སྟེ་སྦྱེ་རིགས་ལ། །དེ་ལྟར་སྦྱེས་ན་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་བྱས་ཀྱང་ངོ་མཆོར་དང་སྒྲོམ་པ་མི་འབྲུང་སྟེ། །དཔེར་ན་བདག་གིས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཟས་ཟོས་ནས་ལན་ལ་རེ་བ་མི་འབྲུང་བ་དེ་བཞིན་ནོ། །བདག་གཞན་མཉམ་པ་དེ་བས་ན་རི་ལྟར་ཚུད་དུ་ན་ཆོག་མི་སྦྱན་པ་ལས་ཀྱང་བདག་ཉིད་བསྐྱང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་འགོ་བ་ཡོངས་ལ་བསྐྱང་སེམས་དྲང་སྦྱང་རྩེའི་སེམས་ནི་གོམས་པར་བྱ་སྟེ། །ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་མགོན་པོ་སྤྱན་རླབས་གཟིགས་ཀྱིས་བྲག་པ་རྩེ་སྦྱང་རྩེ་ཆེན་པོས་དགོངས་ཏེ་འགོ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཐ་ན་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་འཛིགས་པ་དང་བག་ཆ་བ་ཅམ་ཡང་བསལ་བའི་ཕྱིར་ན་ཐ་ན་རྒྱུ་གི་མཆོན་

ཡང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་བ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བའི་མི་བདེ་བ་ཚུང་དུ་ཅམ་ཡང་བསལ་བར་བྱའོ། །

མཆན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་ཚུལ་ནི། བདག་གི་མིང་འཛིན་པ་དེ་ཡང་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་
 བག་ཆ་བའི་འཛིགས་པ་མེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བདེན་པའི་སློན་ལམ་མཛད་པའོ། །གཞན་
 ལ་བདག་ལྟར་གཅེས་པར་བཟུང་བ་མ་གོམས་པས་རེ་ཞིག་སྐྱེ་དགྲའ་ཡང་དེ་ལས་བྱིན་སྐྱུར་
 བའང་ཕྱོག་པར་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་གོམས་པའི་མཐུ་ཡིས་ནི་གང་ཞིག་ཤིན་དུ་དགྲའ་བའང་
 བདག་གིས་འགྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །དཔེར་ན་སྤར་གྲང་གི་མིང་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་འཛིགས་པ་
 ཡང་། བྱིས་འགྲོགས་གོམས་པས་དེ་ཉིད་ཡུད་ཅམ་མེད་ནུའང་མི་དགྲའ་ཞིང་འབྲལ་མི་ཤོད་
 པའི་གྲོགས་པོར་འགྱུར་བ་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བཞིན་པ་འདིའོ། །རྒྱ་མཆན་དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱིར་
 མཁས་པ་གྲང་ཞིག་བདུག་དྲང་གཞན་རྣམས་ནི་སྤྱི་ཞིའི་འཛིགས་པ་ལས་སྐྱུར་དུ་བསྐྱུབ་པར་
 འདོད་པ་དེས་བདུག་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དྲང་གཞན་དུ་བཟུང་ནས་ཡལ་བར་དོར་བ་གཉིས་
 དུས་གཏན་དུ་བརྟེན་བར་བྱ་བར་སྟེ། འདི་ནི་སྐྱེ་བོ་པལ་ཆེར་ལ་གསུང་བར་བྱ་བའི་དུམ་པའི་སྦྱོད་
 པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས་དེ་སྦྱུད་པར་བྱའོ། །དེ་སྐྱེ་བའི་གོགས་རང་གི་ལུས་ལ་དབྱར་ལྟ་བ་
 ནི། བདུག་ལུས་གྲང་ལ་ཡིད་ཆགས་པ་ཡིས་འཛིགས་གནས་ཚུང་དུ་ལའང་འཛིགས་པ་ཆེན་
 བོ་སྐྱེ་བ་སྦྱོང་བས་བྱུབ་ལ་དེ་བས་ན་འཛིགས་པ་མ་ལུས་པ་གང་ལ་སྐྱེ་བའི་ལུས་དེ་ལ་ཤེས་
 ལྡན་སྤྱི་ཞིག་དགྲ་བཞིན་སྤར་བར་མི་བྱེད། ལུས་གྲང་ཞིག་བཤེས་པ་དྲང་སྒྲོམ་པ་སོགས་ཀྱི་
 རྟེན་གསོ་བའི་ཆོ་ག་སྟེ་སྦྱོར་བ་བྱེད་འདོད་པས་བྱ་དྲང་ཉ་དྲང་རི་དྲགས་དྲག་གསོད་པར་བྱེད་
 ཅིང་། ལམ་སྐྱུག་ནས་རྒྱ་འཕྲོག་བྱེད་ལ། སྐྱེ་བོ་གྲང་ཞིག་ཁེ་དྲང་རིམ་གྱི་འཕྲིན་དུ་ཕྱིན་ཆེན་གྱི་
 པ་དྲང་མ་ཡང་གསོད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དཀོར་ཡང་བརྒྱས་
 རྟེན་ལུས་འཆོ་བར་བྱེད་ལ། དེས་ནི་མཉམ་མེད་པར་ཡུན་རིང་སྟེག་པར་འགྱུར་ན། མཁས་པ་
 སྤྱི་ཞིག་ལུས་དེ་ལ་འདོད་ཅིང་བསྐྱུང་བ་དྲང་མཆོད་པར་བྱེད་ཀྱི། འདི་ལ་སྤྱི་ཞིག་དགྲ་བཞིན་དུ་

བལྟ་བར་མི་བྱེད་ཅིང་བརྟམ་བར་མི་བྱེད་པ་ནི་དོ་མཆར་རོ། །

གཅེས་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་ཞིབ་དུ་བསྟན་པ་ནི། རོར་ལྟ་བུར་མཆོན་ན། གཤམ་
 ཏེ་གཞན་ལ་བྱིན་ནུ་བདག་ཅི་སྟོང་ཅེས་བདག་དོན་སེམས་པ་ནི་མ་རབས་འདྲེའི་ཚུལ་དང་།
 གཤམ་ཏེ་རང་གིས་སྟོང་ནུ་གཞན་ལ་ཅི་སྟོང་ཞེས་གཞན་དོན་སེམས་པ་ནི་ཡ་རབས་ལྷའི་ཆོས་
 ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བདག་བདེ་སྤྱད་གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱས་ན་དེས་དཔྱུལ་བ་ལ་སོགས་
 བར་གསུང་བར་འགྱུར་ལ། གཞན་བདེ་སྤྱད་བདག་ལ་གནོད་པ་བྱས་ན་དེས་སྤྱན་སྤྱུལ་ཆོགས་
 བ་ཐུམས་ཅད་འཛོལ་བར་འགྱུར་རོ། །བདག་ཉིད་གཞན་ལས་མཐོ་བར་འདོད་པ་དེས་བྱི་མར་
 དན་འགྲོ་དང་མིར་སྤྱེས་ཀྱང་རིགས་དན་པ་དྲང་ཞེས་པ་སྟེན་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ཉིད་གཞན་ལ་
 མོ་བ་བྱས་ན་སྟེ་གཞན་བདག་ལས་མཐོ་བར་འདོད་ན་དེས་བྱི་མར་བདེ་འགྲོར་རིགས་གཟུགས་
 བཟང་བ་དང་། ཡིད་གཞུངས་པ་དང་། གཞན་གྱི་བཀུར་བསྟོད་དང་རིམ་གྱི་ཡང་འཛོལ་བར་འགྱུར་
 ཞིང་། བདག་གི་དོན་དུ་གཞན་གཡོག་དུ་བཀོལ་ན་བྱི་མར་བྱན་ལ་སོགས་པ་སྟོང་བར་འགྱུར་ལ།
 གཞན་གྱི་དོན་དུ་བདག་བཀོལ་ཞིང་སྟོང་ན། རྗེ་དཔོན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྟོང་བར་འགྱུར་རོ། །

དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། འཛིག་ཉེན་ན་བདེ་བ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་ཀྱང་ནི་གཞན་བདེ་བར་འདོད་
 བ་ལས་བྱང་ལ། འཛིག་ཉེན་ན་སྐྱག་བསྐྱུ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་ཀྱང་ནི་རྒྱང་བདེ་བར་འདོད་པ་
 ལས་བྱང་བས། གཞན་གཅེས་འཛིན་བདེ་ལེགས་ཀྱང་གྱི་གཞི་དང་། རང་གཅེས་འཛིན་ཉེས་པ་
 ཀྱང་གྱི་གནས་སོ། །

དོན་བསྐྱུས་ནས་གདམས་པ་ནི། མང་དུ་བཤུད་ལྟ་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ། བྱིས་པ་སོ་སྟེ།
 རྒྱུ་མཉམ་དུ་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་དྲང་། ལྷན་པ་སངས་རྒྱུས་རྒྱུས་གཞུན་གྱི་དོན་འབའ་
 ཞིག་མཛད་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བྱེད་པར་ལ་ལྟོས་ཞིག་དང་། དེས་ཤེས་
 པར་འགྱུར་རོ། །

བདག་གཞན་མ་བཟེ་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི། དེ་ལྟར་བདག་གི་བདེ་བ་དང་གཞན་གྱི་
 སྐྱུ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་དེ་དྲག་ཡོད་དྲག་པར་ཉེ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་བཟེ་བར་མ་བྱས་ན་མཐར་
 སངས་རྒྱུ་ཉིད་དུ་མི་འགྲུབ་ཅིང་གཞན་སྐབས་འཁོར་བ་དྲག་ཡོད་བདེ་བ་ཐོབ་པ་མེད་ལ། ཅིའི་
 ཕྱིར་ན་འདིག་ཉིད་པ་རོལ་ལ་པར་ཞོག་གི་བྱན་གཡོག་ལས་མི་བྱེད་པ་དྲང་རྗེ་དཔོན་ལས་གྱི་
 རྒྱ་པ་མི་སྤྱིང་བའི་མ་རབས་དེ་དག་གི་ཆེ་འདིའི་དོན་ཡོད་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །མདོར་
 ན་མཐོང་བ་ཆེ་འདི་དྲང་མ་མཐོང་བ་ཕྱི་མའི་བདེ་བ་འགྲུབ་པའི་གཞི་ཕྱན་སྐྱེ་ཆོགས་པའི་བདེ་
 སྤྱིད་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་གཞན་གཅེས་འདིན་གྱི་བསམ་སྒྲུབ་ཡོངས་སུ་བོར་ཞིང་། གཞན་ལ་
 སྐྱུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་རང་གཅེས་པར་འདིན་པའི་སྐྱེ་བོ་སྒྲོངས་པས་སྐྱུ་བསྐྱེད་མི་
 བཟད་པ་ཆེད་ཀྱིས་ལེན་ནོ། །རང་གཅེས་འདིན་སྤང་བར་གདམས་པ་ནི། འདིག་ཉིད་གསུམ་
 བོ་དྲག་ན་ཉེ་བར་འཆེ་བ་གང་དག་ཡོད་པ་དྲང་། འདིགས་པ་དྲང་སྐྱུ་བསྐྱེད་ཅི་སྤྱིད་ཡོད་
 པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཀྱང་གང་ལས་བྱུང་ན་བདག་ཏུ་འདིན་པ་ཉག་གཅིག་ལས་བྱུང་བས། དེས་
 ན་འབྲུལ་ཕྱགས་ཀྱང་ཏུ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་འདྲེ་ཆེན་དེས་ཀྱོ་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། རྒྱང་རིང་དུ་
 སྒྲོངས་ཤིག །གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་གཅེས་འདིན་ཡོངས་སུ་སྒྲོས་མ་བཏང་ན། སྐྱུ་བསྐྱེད་སྒྲོང་
 བར་མི་རྒྱས་ཏེ། ཅི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་མེ་ནི་ལག་ནས་ཡོངས་མ་བཏང་ན་ལག་སྟེག་པའི་སྐྱུ་
 བསྐྱེད་སྒྲོང་བར་མི་རྒྱས་པ་བཞིན་ནོ། །

བསམ་པའི་སྒྲོ་ནས་བདག་གཞན་བཟེ་བ་ནི། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུས་བདག་གི་གཞོད་པ་ཞི་
 བ་དྲང་། གཞན་གྱི་སྐྱུ་བསྐྱེད་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བདག་ཉིད་གཅེས་པར་མི་བསྐྱང་བར་
 གཞན་ལ་ཅི་དགར་བཏང་བར་བྱ་བ་དྲང་། གཞན་རྣམས་བདག་བཞིན་དུ་གཅེས་པར་གཟུང་
 བར་བྱོ། །དེ་བས་ན་དེར་ཕྱིན་ཆད་བདག་ནི་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་ཅེས་ཡིད་ཁྱོད་ངེས་པར་
 ཤེས་པར་གྱིས་ལ། གཞན་སེམས་ཅན་ཀྱང་གྱི་དོན་མ་གཏོགས་པར་དུ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་མི་

བསམ་མོ། །སྒྲོར་བའི་སྒོ་ནས་བརྗེ་བ་ནི། གཞུན་དབང་བའི་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིས་རྟེན་གྱི་
དོན་བསྐྱབ་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་དེའི་དོན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རང་གི་མིག་ལ་སོགས་
པ་ཡིས་གཞན་དེ་ལ་ལོག་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བར་མི་དེགས་སོ། །

ལག་ལེན་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ་ནི། རྒྱ་མཚན་དེས་ནུ་བདག་ལས་སེམས་ཅན་གཙོ་བར་བྱས་
ཏེ་དོན་བསྐྱབ་དགོས་པས་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལྟས་ལ་རྒྱན་གོས་སོགས་ལེགས་པ་ཅི་དང་ཅི་མཐོང་
བ་དེ་དྲང་དེ་ནི་སོགས་ནུས་ཀྱང་གཞན་སེམས་ཅན་དྲག་ལ་ནི་པན་པར་སྒྲིད་དོ། །

བདག་གཞན་བརྗེ་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཅེས་འཛིན་གཉིས་བརྗེ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་
གཉིས་བརྗེ་བའོ། །དང་པོའི་ཚུལ་ནི་བཤད་ཟེན་ལ། གཉིས་པ་ནི། གཞན་མཐོང་མན་མཉམ་
གསུམ་ལ་བདག་གི་འདུ་ཤེས་གཞན་ཅིང་། བདག་ལ་ནི་གཞན་གྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་སྒྲག་
དོག་སོགས་བསྒྲོམ་པ་སྟེ། དེའི་ཚུལ་ནི་དམན་སོགས་གསུམ་ལ་བདག་ཏུ་བྱས་པ་དྲང་། གཞན་
ཉིད་ཏུ་ནི་བདག་ཡིན་པར་བྱས་ནས་སྒྲོ་ཅི་གཉིས་པའི་རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྒྲ་
མས་བྱི་མར་སྒྲག་དོག་དང་། འགྲན་སེམས་དྲང་དུ་རྒྱལ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གསུམ་སྟེ།
དང་པོ་སྒྲག་དོག་བསྒྲོམ་པ་ནི། འདི་ནི་གཞན་གྱིས་བཀྱར་བར་བྱས་ལ་བདག་ནི་མིན་པ་དང་།
འདི་བཞིན་བདག་གིས་ནི་མ་ཉིད་ཅིང་། འདིས་ནི་ཉིད་པ་དང་། འདི་ལ་ནི་བསྒྲིད་པར་བྱས་ཀྱི་
བདག་ལ་ནི་སྒྲིད་པ་དང་། འདི་ནི་བདེ་ཞིང་བདག་ནི་སྒྲག་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ལ། བདག་གིས་ནི་
དགའ་བའི་ལས་རྣམས་བྱེད་པ་དྲང་། འདི་ནི་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པར་བདེ་བ་ཉིད་ཏུ་གནས་པ་དང་།
འདི་ནི་འཛིན་རྟོག་ལ་ཡོན་ཏན་ཆེ་བར་གྲགས་པ་དྲང་། བདག་དམན་ཅིང་ཡོན་ཏན་མེད་པར་
གྲགས་སོ། །ཞེས་སྒྲག་དོག་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་གཞན་ཏུ་བྱས་
པ་ལ་དང་། བདག་ནི་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་བདག་ཏུ་བྱས་པ་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་
ཡོན་ཏན་མེད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། དེས་ན་བདག་ཀྱན་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཏུའོ། །ཞེས་

རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་ལ་འགོད་པར་དམ་བཅས་པའོ། །ཡང་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་གྲང་བས་ཀྱང་
 འདི་ཡོན་ཏན་དམན་པ་དེ་ཡོད་ཅིང་། དམན་པ་གྲང་བས་ཀྱང་བདག་མཆོག་ཡིན་པ་དེ་ཡང་
 ཡོད་དེ། མཆོག་དམན་ནི་ལྟོས་ནས་འཛོག་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །གལ་ཏེ་ཁོ་རེ། ཁྱོད་ལའང་
 བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཉམས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་ཡོད་པས་བདག་པས་ཁྱོད་དམན་ནོ་ཞེ་ན། ཚུལ་
 གྲིམས་ཉམས་པ་དང་། ལྟ་བུ་ཉམས་པ་དང་། འཆོ་བ་ཉམས་པ་སྟེ་དེས་སྐད་པ་དང་། སོགས་
 ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་ནི་ཆོ་ག་ཉམས་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉམས་པར་ཟད་ཀྱི།
 བདག་ལ་དབང་ཡོད་ནས་མིན་པས། ཅི་རུས་པར་བདག་ནི་ཉམས་པ་དེ་དག་ལས་ཁྱོད་ཀྱིས་
 གསོ་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆེ་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཀུན་ཀྱི་སྒྲིན་ཐམས་ཅད་
 གསོ་བར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གསོ་ན་དེའི་ཆེ་བྱང་བའི་གཞོད་པའང་བདག་གིས་དྲང་
 དུ་ཆྱང་བར་འོས་ཏེ། དཔེར་ན། ཉན་པས་གསོ་དབྱེད་ཀྱི་གཞོད་པ་དང་དུ་ཆྱང་འོས་པ་བཞིན་
 རོ། །འོན་ཏེ་བདག་ནི་འདིས་གསོ་བྱ་མིན་ཏེ། འདིས་གསོ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཅིའི་ཕྱིར་
 ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ལ་བརྟུན་པར་བྱེད། བདག་ལ་དེའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། འདི་དུག་
 ཉིད་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་། དུ་འགྲོ་བ་དུག་པའི་ཁར་གནས་པའི་འགྲོ་བ་ལའང་སྟེད་
 རྩེ་མེད་པས་འདི་བདག་ལ་མི་པན་པར་མ་ཟད། ཕྱིར་བདག་ལ་ཡོན་ཏན་གྱིས་རྒྱུ་བ་ཡིས་
 མཁུས་པ་དུག་ལ་བསྟེན་པར་འདོད་པས་གཏན་མི་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་འགྲན་སེམས་བསྐྱོམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་རྟོན་བཀུར་ལ་འགྲན་པ་ནི།
 བདག་སེམས་ཅན་དྲང་མཉམ་པའི་ཁོའི་རྟོན་སོགས་ལ་བལྟས་ནས་ནི་རྟོན་སོགས་གྲང་གིས་
 སེམས་ཅན་དྲང་ཉིད་དེ་ལས་ལྷག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བདག་གི་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་རྟོན་པ་དྲང་
 བཀུར་སྟེ་ནི་ཁོ་དང་འཐབ་པ་དང་ཅོད་པ་ཡིས་ཀྱང་འགྲོགས་ནས་ངེས་པར་བདག་སེམས་ཅན་
 ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་ལ་འགན་པ་ནི། ཅི་ནུས་ཀྱང་བདག་ཅག་གི་ཡོན་ཏན་ནི། འཛིག་
རྟེན་ཀྱན་ལ་གསལ་བར་འགྱུར་བ་དྲང་། གཞན་ཡང་འདིའི་ཡོན་ཏན་གྱང་ཡིན་པ་ནི་སྤྱི་ཀྱང་
ཐོས་བར་མི་འགྱུར་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་སྐྱོན་ལ་འགན་པ་ནི། བདག་གི་སྐྱོན་གང་ཡོད་པ་ལ་ཡང་གཞན་ལ་གསང་
ནས་སྤང་བར་བྱ་ཞིང་། འདིའི་སྐྱོན་ནམས་གཞན་ལ་གསལ་བར་བསྒྲགས་ནས་བདག་ནི་སྐྱེ་བོ་
མང་པོས་མཆོད་པར་འགྱུར་ཞིང་འདི་ལ་དེ་ལྟ་མིན་པ་དང་། བདག་ནི་དེར་རྟོག་པ་ལེགས་པར་
རྟོག་ཅིང་འདིས་མི་རྟོག་པ་དང་། བདག་ནི་ཀུན་གྱིས་བཀྱུར་བར་འགྱུར་ཞིང་འདི་ལ་མིན་པ་
དང་། འདི་ནི་ཉེར་འཆེས་མ་རུངས་པར་བྱས་པ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་བདག་ནི་དགའ་བས་ལྟ་ཞིང་།
འདི་ལ་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱིས་ཞེས་ཁྲིལ་ཏེ་བཞད་གྲང་དྲུག་ཚུན་སྟོན་པ་དུག་ཏུ་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ད་རྒྱལ་བསྐྱོམ་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་ཁོལ་བོ་འདི་ཡང་བདག་དྲང་ནི་ལྟན་
ཅིག་ཏུ་ནི་འགན་ཞེས་གྲགས་ན། གེ་མ་འདི་དག་བདག་ཐོས་པ་དྲང་ཤེས་རུབ་བཅ། གཟུགས་
དང་། རིགས་རུས་དང་། རོར་གྱིས་མཉམ་མམ་ཅི་སྟེ་གང་གི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་མི་མཉམ་ཞེས་ད་
རྒྱལ་བསྐྱོམ་པའོ། །གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་ཀྱན་ལ་གྲགས་པ་ཡི་བདག་གི་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བོ་ནམས་
གྱིས་ཐོས་ནས་ནི་བ་སྤྱི་ལྟར་བའི་དགའ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་བདེ་སྐྱིད་ལ་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་ཡོངས་
སྐྱོད་ན་ཁྱིད་ལ་དེ་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་ངོ་། །ཅི་སྟེ་འདི་ལ་རྟོག་པ་ཐོས་ཆེགས་ཡོད་སྟེ་ཀྱང་།
གྲུལ་ཏེ་དཔེ་ལས་ཏེ་གཞན་དོན་བྱེད་ན་འདི་ལ་འཆོ་བ་ཅན་བྱིན་ནས་ལྷག་མ་ནམས་བདག་གི་
སྟོབས་གྱིས་དེ་སྤང་བར་བྱ་ལ། འདི་ནི་བདེ་བ་ལས་ཉམས་པར་བྱ་ཞིང་། བདག་གིས་ཁོ་གཞོད་
པ་དྲང་རྟག་ཏུ་སྐྱར་བར་བྱའོ། །འདི་ནི་སྤུབ་པའི་དགོངས་པ་མཐར་སྐྱབ་པ་སྟེ། མདོ་རྒྱལ་ལས།
གཞན་དང་བདག་ཏུ་མཉམ་པའི་སེམས་ཉིད་དམ། །བདག་པས་གཞན་ཆེས་སྤྱག་པ་རྟོག་ནས་
ནི། །དེ་ལྟར་བདག་པས་གཞན་དོན་མཆོག་འདུཤེས། །རང་གི་དོན་གང་གཞན་གྱི་དོན་གང་

གཞན་གཅེས་པར་བཟུང་བ་ལ་བསྐྱལ་བ་ནི། གཞན་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་དེ་ལྟར་
 དེས་པར་སེམས་ཅན་གཞན་དྲག་གི་དོན་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་གྱིས་དྲང་། ཟུབ་པའི་བཀའ་ཞི་
 ཅན་ཡང་མི་བསྐྱུ་བས་དེའི་ཡོན་ཏུན་གང་ཡིན་ཤིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་དོ། །གལ་
 ཏེ་རང་གཅེས་འཛིན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆེས་སྡུ་དུས་སུ་གཞན་པན་གྱི་ལས་འདི་བྱས་པར་གྱུར་ན་ནི་
 ད་ཅེས་སངས་རྒྱས་ཏེ་དོན་གཉིས་སུ་སྡུ་ཆོག་པ་པའི་བདེ་བ་བརྟེན་པ་མིན་པ་མི་བདེ་བའི་
 གནས་སྐབས་འདི་འདྲར་འགྱུར་མི་སྲིད་དོ། །གཞན་གཅེས་པར་བཟུང་བ་ལ་བསྐྱལ་བ་ནི། དེ་
 བས་ན་དེ་པའི་འདི་ལྟར་པ་མ་གཞན་དྲག་གི་ཁྱེད་དང་ཁྱེད་གི་ཐེགས་པ་ལས་བྱུབ་པའི་ལུས་ལ་
 བདག་ཁྱོད་ཀྱིས་ངར་འཛིན་བྱས་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་འང་ངར་འཛིན་པ་
 ལོ་མས་པར་གྱིས་ཤིག །འདི་ལྟར་ངར་འཛིན་ནི་རང་གཅེས་འཛིན་ཏེ་མེད་དགོངས་པའོ། །རང་

གི་ལེགས་ཆོགས་གཞན་ལ་སྒྲུབ་བ་ནི། བདག་གིས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་རྟོག་ཆེན་པ་སྟེ་ཉེན་
རྟོག་པར་བྱས་ནས་ནི་བདག་གི་ལྷན་ལ་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་དང་ཅི་སྒྲུབ་བ་དྲེད་དྲུང་དེ་ཉིད་
བཅོན་ཐབས་སུ་སྟོགས་པར་བྱས་ནས་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་ལ་ཕན་པར་སྒྲུད་ཅིག་ཅེས་རང་གིས་
རང་ལ་གདམས་པའོ། །དེ་ལྟར་རེས་པར་གཞན་དག་གིས་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱི་བདག་གཞན་
ཞེས་པ་རྣམས་རྣལ་མར་བཞེད་ཀྱང་སྒྲུབ་ལྟར་དོར་བྱ་དང་བསྟེན་བྱའི་བྱང་པར་མ་བྱེད་ན་
བཞག་དཀའ་བར་སྒྲུབ་ངོ་། །

སྒྲུབ་དོག་གི་རྣམ་པ་གཞན་བསྒྲུབ་པ་ནི། བདག་ནི་སྒྲིད་ཅིང་གཞན་ནི་མི་སྒྲིད་ལ།
བདག་ནི་མཐོ་ཞིང་གཞན་ནི་དམའ་བ་དྲང་། བདག་ནི་རང་ལ་ཕན་པའི་ལས་བྱེད་ལ་གཞན་ནི་
མིན་ནོ། །ཞེས་རང་གིས་རྟུང་ལ་མི་བཟོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲུབ་དོག་ཅེས་མི་བྱེད་དེ། བྱེད་རིགས་
སོ། །དོན་ནི་སྟོན་ཆད་གཞན་ལ་སྒྲུབ་དོག་འབའ་ཞིག་བྱེད་པའི་གཉེན་པོར་དེ་ནི་རང་གིས་རང་
ལ་སྒྲུབ་དོག་བྱེད་པའོ། །སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་དོག་དང་མི་བསྒྲུབ་པ་ནི་འདུ་ཤེས་འཛོག་སྒྲུབ་པ་མི་འདྲ་
བས་ཡིན་ནོ། །བསམ་པའི་བརྗེ་བ་ཅུམ་དུ་མ་ཟད། སྒྲུབ་བས་ཀྱང་བདག་ནི་བདེ་བ་དྲུང་དངོས་
སུ་བྲལ་བར་གྱིས་ཉེ་དེ་གཞན་ལ་སྒྲུབ་ཞིང་། གཞན་གྱི་སྒྲུབ་བསྐྱེད་རྣམས་བདག་ལ་དངོས་སུ་
སྒྲུད་བར་བྱའོ། །བདག་གི་བདེ་དགེ་གཞན་ལ་བཏང་ཞིང་། གཞན་གྱི་སྒྲིག་སྒྲུབ་བདག་གིས་
ལེན་པའི་དོན་ནོ། །དམན་པའི་གནས་སྒྱུར་ལེན་པ་ནི། རེས་འགྲའ་འདི་ནི་ཉེས་པ་ཅི་བྱེད་ཅེས་
བདག་གི་སྟོན་ལ་བརྟག་པར་གྱིས་ལ། གཞན་གྱི་སྟོན་ལ་ཆད་དུ་རྟོག་རྒྱ་ལྡོག་གཞན་གྱི་ཉེས་
པ་བྱས་པ་སྟེས་གྱིས་མཐོང་ན་ཡང་དེ་དྲང་གི་སྟོན་དུ་བསྒྱུར་བར་བྱོས་ལ། བདག་གིས་ཉེས་པ་
ཚུད་དུ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་དེ་མ་གསང་བར་སྟེ་པོ་མང་པོ་ལ་དེ་དུ་ཞོགས་ཉེ་བདག་ཉེས་ཅན་དུ་
ཁས་ཁྲང་། གཞན་གྱི་གྲགས་པ་སྒྲུབ་པར་བཟོད་པས་དྲང་གི་གྲགས་པ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཉེ་མི་
མངོན་པར་གྱིས། བདག་ནི་བྲན་གྱི་ཐ་མ་སྒྲུབ་ང་རྒྱལ་མེད་པར་གཞན་གྱི་དོན་རྣམས་ཀུན་ལ་

བཀོལ་བར་གྱིས། གཅེས་པར་བཟུང་བའི་བདག་འདི་ནི་སྒྲོན་ཅན་གྱི་རྩེ་བཞིན་ཏེ་རང་བཞིན་
 ཡིན་པས་སྒྲོ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་དེའི་ཆས་མི་བསྟོད་པར་འདི་ཡི་ཡོན་ཏན་
 རྣམས་ཅི་ནུས་ཀྱང་སྒྲེ་བོ་འགྲུས་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་དེ་ལྟར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་པའོ། །དོན་བསྐྱུས་
 རས་གདམས་པ་ནི། མདོར་ན་བདག་རང་གི་དོན་གྱི་ཕྱིར་སྤར་ཁྱོད་གྱིས་གཞན་ལ་གཞོད་པ་
 གྲུས་པ་གྲང་ཡིན་པའི་གཞོད་པ་དེ་རྣམས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་བདག་རང་ཉིད་ལ་ནི་
 འབབ་པར་གྱིས་ཤིག །འོན་ཏེ་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་འདི་ནི་དཀའ་བའི་གནས་ཡིན་པས་གཉའ་
 གཞོན་བྱ་ག་པོ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དུ་ཤེད་བསྐྱེད་པར་ནི་མི་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་བྲག་མ་གསར་པའི་
 ཚུལ་བཞིན་དུ་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ལ་ངོ་ཆ་དང་དེའི་ཉེས་དམིགས་ལ་འཛིགས་པ་དྲང་
 བཅས་བྲན་ཤེས་གྱིས་བསྐྱེད་ཏེ་གཞུག་གོ། །བག་ཡངས་སྒྱུད་པ་ཆར་བཅད་པ་ནི། བསམ་པའི་
 སྒོ་ནས་གཞན་དོན་དེ་བྱ་ལ། སྒྱུར་བས་དེ་ལྟར་གནས་པར་བྱ་ཞིང་། རང་དོན་གྱི་བསམ་སྒྱུར་དེ་
 བཏང་ལ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་གང་གདམས་པ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་གྱིས་མི་བྱ་བ་དེ་ལྟར་ན་བདག་གིས་
 འདི་ནི་དབང་དུ་བྱ་སྟེ། གདམས་པ་དེ་ལས་འདུས་ན་གཉེན་པོས་ཆར་གཅད་པར་བྱ་འོ། །འོན་
 ཏེ་དེ་ལྟར་གདམས་ཀྱང་ནི་སེམས་ཁྱོད་གྱིས་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་ན་ཁྱོད་ལ་འདི་བྱའི་ཉེས་པ་ཀུན་
 བརྟེན་པས་ཁྱོད་ཁོ་ན་ཉིད་ཆར་གཅད་པར་བྱ་བར་ཟད་དོ། །

རང་དོན་འབའ་ཞིག་བྱ་བར་འགོག་པ་ནི། ཁྱོད་གྱིས་ཁོ་བོ་བྱ་གས་དུས་གྲར་ཡང་
 བསྐྱུ་པའི་སྒྲོན་གྱི་དུས་དེ་ནི་གཞན་ཡིན་ཏེ་ཁྱོད་གྱིས་རང་དོན་འབའ་ཞིག་བསྐྱུ་བ་པའི་ཉེས་པ་
 མ་མཐོང་བའི་དུས་ཡིན་པས་སོ། །ད་ནི་ཁྱོད་གྱི་ཉེས་པ་གང་ཡིན་ངས་ཤེས་རབ་གྱི་མིག་གིས་
 མཐོང་བས་ཁྱོད་དུ་གྲང་དུ་འགྲོ་བར་བྱ་སྟེ། འགྲོ་ས་མེད་པར་བྱས་ཟིན་ལ། ཕྱི་ཆད་ཁྱོད་གྱི་
 རང་དོན་འབའ་ཞིག་སེམས་པའི་བྲེགས་པ་ཀུན་གཞོམ་པར་བྱ་འོ། །དེ་བས་ན་དུ་དྲུང་བདག་
 ཁྱོད་ལ་རང་གི་དོན་བྱ་བའི་སྐབས་ཡོད་སྟེ་དུ་སེམས་པ་དེ་དོར་ཅིག །གཞན་ལ་དངོས་སུ་

བཏང་བ་ནི། བདུག་གིས་གཞན་ལ་ཁྱོད་བཙོངས་ཟེན་གྱིས་སྐྱོ་བར་མ་སེམས་པར་གཞན་དོན་
གྱི་ཞོལ་དུས་ལ་ཕྱལ་ཅིག །ཞོལ་ནི་དབྱ་ཁལ་ལོ། །གཞན་ལ་བཙོངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་
ན། གལ་ཏེ་འདྲེས་བཞག་མེད་པར་གྱུར་ནས་རང་གཅེས་འདྲིན་ཁྱོད་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྲན་
དུ་མ་བྱིན་ན་ཁྱོད་གྱིས་ལས་ངན་བསགས་ནས་ཁོ་བོ་དཔྱལ་བ་ཡི་སྤྱད་མ་རྣམས་ལ་བསད་
བྱར་སྤྱིན་དུ་ངེས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ཁྱོད་གྱིས་དེ་ལྟ་ཞིག་སྟེ་ཅམ་ཞིག་ཁོ་བོ་དཔྱལ་སྤྱད་རྣམས་ལ་
བྱིན་པས་ཡུན་རིང་པོར་སྤྱག་ཏུ་འཇུག་པར་གཏོན་མི་ཟེམ། །དེའི་བྱར་དུ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ཁོན་རྣམས་
བྲན་པར་བྱས་ཏེ་བྱིན་ཆད་ཁྱོད་གྱིས་རང་དོན་སེམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཞོམ་པར་བྱའོ། །

དོན་བསྐྱུས་ཏེ་གདམས་པ་ནི། དེ་སྟེ་བདུག་ལ་ནི་གཞན་དགའ་བར་འདོད་ན་རང་ལ་
བདུག་གིས་དགའ་བར་མི་བྱ་ཞིང་། དེ་སྟེ་བདུག་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་བསྐྱུང་བར་འདོད་ན་
གཞན་དུག་ཏུ་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་བསྐྱུང་བར་བྱ་སྟེ། བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱིར་
རོ། །དེ་སྟེ་ཞེས་པ་ནི་ཅེ་སྟེ་ཞེས་པ་ལ་གོ་རྒྱར་སྤང་བས། ཡི་གེ་ཞོར་བ་ཡིན་ནམ་བཟག་གོ། །

འགོག་རྒྱུན་སེལ་བར་གདམས་པ་ལ། ལུས་ལ་ཆགས་པ་འགོག་པ་ནི། རི་ལྷ་རི་ལྷར་
ལུས་འདྲི་ནི་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་ཡོངས་སུ་སྐྱོད་བྱར་བྱེད་པར་གྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཤིན་
ཏུ་ནི་བཀའ་སྐྱོམ་སོགས་སྤྲོ་མོ་ཡང་བཟོད་མི་རུས་པའི་བཟེ་རེ་ཅན་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་ལྷུང་ཞིང་
གཞན་མ་ཟད་དེ་ལྟར་ལྷུང་བ་དེ་ཡི་ཡང་འདོད་པ་གང་ཡིན་པས་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་ཐམས་ཅད་
གྱིས་རྫོགས་པར་བྱེད་རུས་པ་ཡོད་པ་མིན་ན་དེ་ཡི་འདོད་པ་སྤྱས་རྫོགས་པར་བྱེད་རུས་ཏེ་མི་
རུས་སོ། །གང་འཆོལ་བའི་རུས་པ་མེད་པར་འདོད་ཡོན་ལ་སྟེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཉེན་མོངས་པ་
དྲང་བསམ་པ་དགེ་བ་ལས་ཉམས་པ་འང་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཆོག་ཤེས་པའི་པན་ཡོན་ནི། སྤྱིས་
བྱ་གང་ཞིག་ལུས་ཡོངས་སྐྱོད་ཀྱན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་འདོད་པ་ཆུང་ཞིང་ཆོག་ཤེས་པ་དེའི་
ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པའི་འཕྲོར་བ་ནི་ཟད་མི་ཤེས་པའི་གཏེར་ལྟ་བུའོ། །དེ་བས་ན་ལུས་ཀྱི་བདེ་

བ་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་པ་ནི་གཉེན་པོས་མ་བཀག་ན་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གཅེས་
 འཛིན་གྱི་སྐབས་དབྱེ་བར་མི་བྱ་སྟེ། འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་སོ། །མཁས་
 བ་གྲང་ཞིག་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡུལ་མི་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་བཟང་པོ་ཡིན་པས་
 ཡོ་བྱད་བསྐྱུངས་པ་ལ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་ལུས་འདི་ཐ་མར་ཞིག་ནས་ཐལ་བའི་མཐར་
 གཏུགས་ཤིང་བར་དུ་ཡང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་གཡོ་བ་སྟེ་གཡོ་མི་རྒྱས་པས་གཞུན་སེམས་
 ཀྱིས་བསྐྱོད་པར་བྱ་བ་རོ་དང་འབྲ་བ་དང་ངོ་བོ་མི་གཙང་བའི་གཟུགས་ཕྱང་འདི་ནི་འཛིགས་
 རུང་མི་བཟད་པ་ཡིན་པས། འདི་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་བདག་ཏུ་འཛིན། ད་ནི་གསོན་ནུས་ཡང་ན་གྱི་
 ཡང་སྒྲའི་བདག་ལ་ཤ་རུས་གྱི་འཁྲུལ་འཁོར་འདིས་ཅི་ཞིག་བྱ། སེམས་མེད་བོང་བ་སོགས་
 དང་ལུས་འདི་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ན་སྟེ་ཅི་ཡང་མེད་པས། གྱི་རུད་ལུས་ལ་བདག་ཏུ་སྒྲོམ་པའི་
 ང་རྒྱལ་ཅིའི་ཕྱིར་སེལ་བར་མི་བྱེད། མི་གཙང་ལུས་ཀྱི་ཁ་ཏུ་བྱས་པ་ཡིས་དོན་མེད་པའི་སྤྲུག་
 བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་མང་པོ་ཉི་བར་བསྐྱབས་ནས་འདིར་པན་གཞོད་བྱེད་པ་ལ་ཇེས་སྤྲུ་ཆགས་པ་
 དྲང་། ཁོང་ཁོ་བོ་སོགས་ཉེས་པ་དུ་མའི་འབྱུང་ཁུངས་ཤིང་སྟོང་རུལ་བ་དང་མཚུངས་པའི་ལུས་
 འདི་ལ་ཆགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། བདག་གིས་འབད་པ་ཆེན་པོས་འདི་ལྟར་བསྐྱུངས་པ་འཕམ་བྱ་
 རྟོད་སོགས་ཀྱིས་ཐོས་ཀྱང་རྟེ་ལུས་རང་གི་དོས་ནས་སྤྲ་མ་ལ་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་ཕྱི་མ་
 ལ་ཞེ་སྤང་ཡོད་པ་མིན་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་སྟེ་དེ་ལ་བདག་ཏུ་ཞེན་ནས་དེར་པན་གཞོད་བྱེད་པ་
 ལ་ཆགས་པ་དང་སྤང་བར་བྱེད། ལུས་གང་ཞིག་སྟོད་པས་ཁྱོ་བ་དྲང་ལུས་གང་ཞིག་བསྟོད་
 པས་མཁྱེ་བར་འགྱུར་བ་ནི་གལ་ཏེ་ལུས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་མེད་ཅིང་། ཁྱོ་ཆགས་མེད་ན་
 བདག་གིས་ལུས་གང་གི་དོན་དུ་བསྟོད་སྤང་སོགས་སྤང་དོར་གྱིས་ངལ་བར་བྱས་ཏེ་དོན་མེད་
 དོ། །གལ་ཏེ་ལུས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་མེད་ཀྱང་གང་ཞིག་ལུས་འདི་འདོད་པར་གྱུར་པའི་སྟེང་
 པ་ཅན་དེ་དྲང་བདག་བཤེས་པ་ཡིན་པས། དེའི་དོན་དུ་ལུས་འདི་ལ་དགའ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འོ་ན་

ཁྱེད་རང་གི་ལུས་ལ་ཁྱེད་རང་གི་སྲིད་པས་རྩི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ཐུམས་ཅད་ཀྱང་
རང་རང་གི་ལུས་འདོད་པས་དེ་ལྟར་བདུག་གོ་ཅིས་མི་དགའ་མེད་དགར་རིགས་སོ། །ལུས་ལ་
ཆགས་མི་རིགས་པ་དེ་བས་ན་བདུག་གི་ཆགས་པ་མེད་པར་འགྲོ་བ་ཡོངས་ལ་པན་པའི་ཕྱིར་
དུ་ལུས་འདི་དེ་དག་གི་བྲན་གཡོག་དུ་བཏང་བར་བྱའོ། །འོན་ཏེ་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ལས་ཆོས་
འབྲུག་པ་དེས་ན་འདི་ལ་ཉེས་པ་མང་བ་དེ་ལྟར་ཡང་། འཛིག་རྟེན་པའི་ལས་ཀྱི་སྤྱད་བྱའི་རྟ་
ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་གཞན་དོན་བསྐྱབ་པའི་རྟེན་ཅམ་དུ་གཞུང་བར་བྱའོ། །

སྤྱི་ནས་བག་ཡོད་པར་བྱོས་ཤིག་ཅེས་གདམས་པ་ནི། རྒྱ་མཁན་དེ་བས་ན་ཐོག་མེད་
ནས་ད་བར་སེམས་གཡེང་བ་སོགས་ཀྱི་བྱིས་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པས་དེ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་
ཤེས་པར་བྱས་ནས། ད་ནི་བདུག་གིས་སྒྲུང་དོར་ལ་མཁས་པའི་སངས་རྒྱས་སོགས་ཀྱི་རྩེས་
སྤྱ་བསྟེན་ཏེ་དགོ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་བག་ཡོད་པའི་གཏུམ་ནི་བྲན་པར་བྱས་ནས་གཉིད་དྲང་
རྒྱགས་པ་སོགས་བསམ་གཏན་གྱི་སྤྱི་བ་པ་ལྟ་བུ་བསྐྱོག་པར་བྱའོ། །རྩི་ལྟར་ན་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱུགས་
རྩི་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་རྣམས་ཐར་ལྟར་མི་རིགས་པའི་བྱ་བའི་གཉེན་པོར་རིགས་པའི་
འོས་ཀྱི་གཞུགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཉེན་མཆོན་སྤྱད་པར་ཏེ་འདའ་བར་མ་འབད་ན། བདུག་
གིས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ནམ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་ཕྱིན་པའི་དུས་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་
བྱའི་སྤྱི་བ་པ་མ་ལུས་པ་བསམ་པའི་ཕྱིར་དུ་ལོག་པའི་ལམ་ལས་རང་སེམས་སྒྲན་ཏེ་ཡང་དུག་
པ་དགོ་བའི་དམིགས་པ་ལ་དུས་ལན་རེ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་རྟག་པར་ཡང་བདུག་གིས་མཉམ་
པར་གཞུག་པར་བྱའོ། །

འདི་ནས་རྩི་སྒྲུང་གདམས་པ་དེ་བཞིན་དུ། །འགལ་རྒྱུན་སྤྱི་ནང་གཡེང་བ་ཀྱང་སྤངས་
ཏེ། །ཡང་དག་དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་འཛོག་པ་ཡི། །ཆོད་ལྡན་ཞི་གནས་སྤྱར་དུ་འབྲུག་པར་ཤོག །དེ་
ལྟར་བསམ་གཏན་གྱི་ལེའུ་བརྒྱུད་པ་མདོ་ཅམ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

ལྷ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ཅི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་གསུམ། ཤེས་རབ་བསྐྱེད་
དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན། དེ་ཅི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་འདུག་ལུལ་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤང་ངེ་སྐད་བཤད་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་འདི་དྲག་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྱབ་
པས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རྟུང་གི་དོན་དུ་གསུངས་ལ། དེའི་སྤྱིར་ན་འཁོར་བའི་སྤྱད་
བསྐྱལ་དྲག་ཉི་བར་ནི་བར་འདོད་པས་ཤེས་རྟུང་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་སྤྱད་
བསྐྱལ་གྱི་ཅ་བ་བདག་འཛིན་མི་ལྟོག་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་གཞི་བསྟན་པ་དང་། རི་ལྗང་བསྐྱེད་ཚུལ་དངོས་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། འོན་ཏེ་ཤེས་རབ་རྒྱང་པས་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བས། །ཐབས་དང་འབྲེལ་
བར་བྱ་དགོས་ལ། ལམ་ཐབས་ཤེས་བསྟན་པ་ལ་གཞི་བདེན་གཉིས་ཤེས་དགོས་པས། དེ་
བཤད་པ་ལ་བཞི། བདེན་པ་སོ་སོའི་ངོ་བོ། དེར་བཞེན་པའི་གང་ཟག་གི་ནམ་གངས། གོང་མས་
འོག་མར་གཞོན་ཚུལ། དེ་ལ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྟོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་བདེན་གཉིས་
གང་ཞེ་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དྲུང་ནི་དོན་དུ་མ་པའི་བདེན་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་ནི་ཤེས་པར་བྱ་
བའི་གཞི་བདེན་པ་གཉིས་སྟུ་འདོད་དོ། །

ས་སའི་རོ་བོ་རྩ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལ་དོན་དུ་མ་པའི་བདེན་པ་ནི། མ་བརྟག་པར་འཇུག་
པ་འདིག་ཏེན་པའི་སྒོ་ཡི་སྟོན་ཡུལ་མིན་གྱི། བརྟག་ཅིང་དབྱེད་པ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉིང་
དོན་ཡིན་ནོ། །འདིག་ཏེན་པའི་སྒོ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པར་བརྟོག་
དེ། ཡབ་སྲས་མཇུག་པའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ནི་འདིག་ཏེན་ཀྱི་སྟོན་པར་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་གཟིགས་སོ། །དོན་དམ་པ་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པར་
བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་སོགས་སྐྱེ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་ཀླང་པ་སྤྲ་མས་ནི་མདོ་བྱི་
མའི་དོན་དང་། ཀླང་པ་བྱི་མས་ནི་མདོ་སྤྲ་མའི་དོན་བསྟན་པ་ཡིན་པས། དོན་དམ་

སྒྲོའི་ཡུལ་མིན་ཏེ། སྒྲོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀའ་བ་ནི་དོན་མ་གོ་བའི་རྣམ་འགྱུར་
རོ། །གཞན་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྲོའི་ཡུལ་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་དོན་དམ་སྒྲོའི་ཡུལ་མིན་པ་
ཉམས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྐབས་འདིར་དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ལ་བྱ་དགོས་པའི་
གནད་ཀྱིས་སོ། །སྒྲོའི་ཡུལ་མིན་ན་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ་ཏེ། ཚད་སྒྲོག་
ལས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོག་ན། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་གྲུབ་འགྱུར། །ཞེས་གང་རང་
བཞིན་མེད་པ་སྒྲོས་ཁེགས་ན་དེ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་སྒྲོས་བྲགས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་སྦྱར་ན། །ཐ་སྟད་སྒྲོའི་སྟོད་ཡུལ་མིན་ཞེས་
པའི་བྲགས་ཀྱིས་ན་རིགས་ཤེས་ཆད་མའི་ཡུལ་ཡིན་པར་བསྟན་ལ། དེ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པའི་
མཆན་ཉིད་དེ། དབྱ་མ་འཇུག་པ་ལས། ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ། ཞེས་སོ། །ཐ་
སྟད་སྒྲོའི་ཡུལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་བརྟུན་ཅེས་པས་དེའི་མཆན་ཉིད་བསྟན་པ་སྟེ། འཇུག་
པར། མཐོང་བ་བརྟུན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། ཞེས་འབྱུང་བ་དང་མཐུན་ནོ། །འདི་
དག་གི་མཐའ་གཅོད་རྒྱས་པར་ནི་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདེན་གཉིས་དེར་འཇུག་པའི་གང་ཟག་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལ་གང་ཟག་
གམ་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་མཐོང་སྟེ། འདི་ལྟར་དོན་དམ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་འགྱུར་
པ་དང་། ཅིག་ཤོས་ལ་འཇུག་པའི་འཛིག་རྟེན་པལ་པའོ། །སྐབས་འདིའི་འཛིག་རྟེན་ནི་གང་ཟག་
ལ་གོ་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་པ་སྤང་པོ་དང་། བརྟེན་པ་དེར་བཏགས་པ་ལ་གོ་དགོས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཉིས་པོ་དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་པལ་པའི་སྒོ་ལ་ནི་རྣམ་འགྱུར་འཛིག་རྟེན་
ཀྱིས་གཞོད་ཅིང་། གཞོད་ཚུལ་ནི། སྤང་པས་སྤང་པོ་བདེ་བ་བཟུང་ལ་ཕྱི་མས་ཕྱོག་སྟེ་གཟིགས་
པས་ཡིན་ནོ། །རྣམ་འགྱུར་པ་ལ་འང་སྒྲོའི་བྱུང་བར་གྱིས་འོག་མ་འོག་མ་ལ་གོང་མ་གོང་མ་
རྣམས་ཀྱིས་གཞོད་དེ། དཔེར་ན་སེམས་ཅམ་པས་སྤང་པོ་བདེན་གྲུབ་དུ་དམ་འཆང་བ་ལ་དབྱ་

མའི་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གཞིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ན་ནལ་འབྱོར་པ་དང་འཇིག་རྟེན་པལ་པ་ནི།
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་སྒྲོ་བ་སྒྲུགས་མ་སྒྲུགས་ལ་བུའོ། །

བཞི་པ་དེར་མི་འཐད་པའི་ཚད་པ་སྤྱོད་པ་ལ་གཉིས། ཀུན་རྫོབ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚད་སྤྱོད་
དང་། དོན་དམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚད་སྤྱོད་རོ། །དང་པོ་ལ་ནམ་པ་ལྷ་སྟེ། དང་པོར་གོང་མས་འོག་
མ་བྱང་དུ་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི། གང་ཟག་དེ་གཉིས་ཆོས་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་མི་མཐུན་
པའི་ཕྱིར་སྤྲ་མས་ཕྱི་མ་བྱང་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་ནི་ཐུན་མོང་
དུ་བརྟེན་པར་འདོད་པའི་དཔེས་ཁད་ཀྱིས་བདེན་མེད་ལ་སྤྱོད་དུ་བྱང་ལ། རི་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་
པའི་སྤྲང་ཞེན་བརྒྱུག་ནས་འབྲས་བུའི་དོན་དུ་རེ་ཞེག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མ་དབྱུད་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་
བཀྱི་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུའི་དོན་དུ་ཞེས་པ་ནི་བསྐྱབ་བུའི་འབྲས་བུ་
སྟོང་ཉིད་ལ་སྤྱར་བའི་དོན་དུ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤྱང་བ་ནི། སྒྲུགས་སྤྱིར་མཐུན་སྤྱང་དུ་
བྱུང་བའི་དཔེ་ཡོད་ན། འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ཚད་ཅེ་ན། འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་སྤྲ་
ཆོགས་པ་འདི་ནམས་དངོས་སུ་མཐོང་ཞིང་མཐོང་བ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་ཡང་དུག་ཉིད་དུ་འདྲེན་ཆོགས་
པར་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་སྤྲ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་པ་མིན་ལ། ནལ་འབྱོར་པས་ནི་ཚུལ་དེ་ལས་
བརྒྱུག་པས་ན་སྐབས་འདིར་ནལ་འབྱོར་པ་དྲུང་འཇིག་རྟེན་པལ་པ་ཚད་དེ་དཔེར་ན་སྤྲ་མའི་
སྤྲགས་ཇུས་ཀྱིས་མིག་བསྐྱད་པ་དང་མ་བསྐྱད་པ་གཉིས་པོ་ཡུལ་ལ་མཐོང་ཚུལ་མི་གཅིག་པའི་
དབང་གིས་ཚད་པ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་ནལ་འབྱོར་པའི་གཙོ་བོ་སངས་རྒྱལ་ལ་གཟུགས་
སོགས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ནམས་སྤྱང་ངམ་མི་སྤྱང་། སྤྱང་ན་ཀུན་རྫོབ་གང་ཡིན་རབ་རིབ་ཅན་
ལ་སྤྱང་བའི་སྤྲ་ཤད་དང་མཚུངས་པའི་འབྲུལ་རྒྱ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ལས་བྱུང་བར་གསུངས་
པ་དང་འགལ་ཞིང་། མི་སྤྱང་ན་གཏན་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། འདི་ཞིན་དུ་དཀའ་

བའི་གནས་ཡིན་མོད་ཀྱང་། སལ་མོ་ཆེར་དྲོགས་པ་ཙམ་ཡང་མ་བཞུགས་པར་སྒྲུབ་པ་ལ།
མཆོན་ཙམ་ཞིག་ལྟ་མགུར་གྱི་འགྲེལ་བར་གྲིས་ཟེན་རྟོ། །

གསུམ་པ་མངོན་སུམ་དང་འགལ་བའི་ཚད་སྟོང་ནི། གཟུགས་སོགས་མངོན་སུམ་
གྱིས་དམིགས་པའི་ཕྱིར་བདེན་སྟམ་ན། དམིགས་བྱའི་གཟུགས་སོགས་མ་ཟད། དམིགས་བྱེད་
མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱང་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པས་བྱུབ་པའི་ཡུལ་ཡིན་གྱི། རོན་དམ་དཔྱོད་
བྱེད་གྱི་ཆད་མས་བྱུབ་པའི་རོན་མིན་ལ། གྲགས་པ་དེ་ནི་མི་གཙང་ལ་སོགས་ལ་གཙང་སོགས་
སུ་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་བརྟུན་པས་ན་དེས་བྱུབ་ཀྱང་བདེན་པར་བྱུབ་པ་མིན་ནོ། །འདིའི་གྲགས་
པ་ནི་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མས་བྱ་དགོས་པས། མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་གྲགས་པའི་དབེར་ལེན་
པ་ནི་འབྲུལ་པའི་དབེར་ལེན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཆད་མ་མིན་པའི་དབེར་ལེན་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
ན་མཁས་དབང་སྟག་ཆང་པ་སོགས་གྱིས། གྲགས་པས་ཡིན་གྱི་ཆད་མས་མིན། །ཞེས་པ་འདི་
ལ་ཁུངས་བཅོལ་ནས་གཟུགས་སོགས་ཀྱན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཆད་མས་མ་བྱུབ་སྟེ། འཛིག་
རྟེན་གྱི་གྲགས་པས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་དང་གྲགས་པ་དེ་ནི་མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་གྲགས་པ་བཞིན་
དུ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གཏན་ནས་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཆེ་སྡེ་བྱེད་དང་
དཀར་ནག་གི་ལས་འབྲས་སོགས་ཀྱང་ཆད་མས་མ་བྱུབ་དགོས་པས་གཏན་མེད་འགྱུར་རོ། །

བཞི་པ་ལུང་དང་འགལ་བའི་ཚད་སྟོང་ལ། དངོས་དང་། དྲོགས་གཙུག་གཉིས་ཀྱི་དང་
པོ་ནི། འདུས་བྱས་བདེན་པར་མེད་ན་དེ་མི་རྟག་པར་གསུངས་པའི་ལུང་དང་རྗེ་ལྟར་མི་འགལ་
ཞེན་མི་འགལ་རྟེ། འཛིག་རྟེན་སལ་པ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གཞུགས་པའི་རོན་དུ་ནི་འཛིག་རྟེན་
གྱི་མགོན་པོས་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་བརྟུན་གྱི་དུ་ཉིད་དུ་དུ་གླེད་ཅིག་མ་ཉིད་མིན་རྟེ། དེར་
མ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་སྒྲིད་ཅིག་མར་འཛིག་རྟེན་སལ་པ་ལ་མ་བྱུབ་ན། དེ་དག་དོན་

དམ་དུ་ལྷ་ཞོག་འཛིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་འདྲ་སྐད་ཅིག་མར་འགྲུལ་ཞེ་ན། སལ་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་
མ་གྲུབ་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པས་སྤར་བཞོད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། ཀྱན་རྫོབ་
ཉིད་ལས་སྤྱི་མི་ཉིད་གཙོ་བའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་མི་རྟག་པ་བརྟུན་པ་ཡིན་པར་མི་འཐད་དེ། སྤང་པོ་
མི་རྟག་པ་དང་མི་གཙང་བ་སོགས་སྤྱི་མཐོང་བ་བདེན་པ་མཐོང་བར་གསུངས་པས་སོ། །ཞེ་
ན། དེ་ནི་སྤང་པོ་རྟག་པར་མཐོང་བའི་འཛིག་རྟེན་ལ་སྟོན་ཏེ་བདེན་པའམ་དེ་ཉིད་ཏུ་མཐོང་བར་
བཞག་གི་སྦྱར་མ་ཡིན་ཏེ་གཞན་དུ་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་ཆད་དེ་ཉིད་ཏུ་མཐོང་བར་ཁས་ལེན་
དགོས་ཤིང་། དེ་ཁས་ལེན་ན་བྱད་མེད་གཙང་བར་མཐོང་བའང་དེར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་བྱད་
མེད་མི་གཙང་བར་ངེས་པར་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒྲོ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པར་
ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །

ལྷ་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཅོད་སྒྲོང་ལ་བཞི་སྟེ། དང་པོར་བསོད་ནམས་མ་ཐོབ་པར་ཐལ་
བ་སྤང་བ་ནི། དངོས་མེད་སྒྱུ་མ་འདྲ་བའི་རྒྱལ་བ་མཆོད་པ་ལས་བསོད་ནམས་ནི་རྩི་ལྟར་
འཐོབ་སྟེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། ཁོ་བོའི་
ལུགས་ཀྱིས་དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་བ་མཆོད་པ་ལས་དངོས་མེད་ཀྱི་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བ་མི་འགལ་
ཏེ། དཔེར་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་དངོས་ཡོད་ཀྱི་རྒྱལ་བ་མཆོད་པ་ལ་དངོས་ཡོད་ཀྱི་འབྲས་བྱ་
འབྱུང་བ་མི་འགལ་བ་རྒྱུ་བཞིན་ནོ། །དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ནི་བདེན་པར་ཡོད་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ཉིང་མཆོམས་མི་སྦྱར་བའི་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི། གཤམ་ཏེ་སེམས་ཅན་བདེན་
སྒྲོང་སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་ན། དེ་ཤི་ནས་རྩི་ལྟར་སྦྱེ་སྦྱེ་མི་སྦྱེ་བར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། བདེན་པར་མེད་ཀྱང་
མ་རིག་པ་སོགས་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཆོགས་ན་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། དཔེར་ན་རྩི་སྦྱེ་སྦྱེ་
རྩིས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམས་ཆོགས་པར་གྱུར་པ་དེ་སྦྱེ་དུ་སྦྱུ་མའང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་
བཞིན་ནོ། །གཤམ་ཏེ་སེམས་རྒྱུན་རིང་ལ་སྦྱུ་མ་སྒྲོ་བྱར་བ་ཡིན་པས་མི་མཚུངས་ཤིང་། རྒྱུ་རིང་

བ་ཅཱ་གྲིས་ཇི་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་མི་འཐད་པར་ཐམ། དེ་འབྲུག་གི་
སྐྱེ་མ་སོགས་ལའང་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དགོས་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་བདེན་ཉིད་སྤྱི་མ་
དང་མཚུངས་ན། སེམས་ཅན་གྱིས་སེམས་ཅན་བསད་པ་དང་། སྤྱི་མས་སྤྱི་མ་བསད་པ་ལ་སྤིག་
འབྲུང་མི་འབྲུང་ཡང་མཚུངས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྤྱི་མ་འདི་སྤྱི་མ་བསད་
པ་སོགས་ལ་བསད་བྱང་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་སྤིག་མེད་ལ། དེ་ནི་ཆོག་མཐོན་དོ། །སྤྱི་མ་ལྟ་
བུའི་སེམས་དྲང་ལྟན་པ་ལ་པན་གཞིར་བྱས་ནས་བསོད་ནམས་དྲང་ནི་སྤིག་པ་འབྲུང་བས་མི་
མཚུངས་སོ། །འོ་ནི་སྤྱི་མ་མཁན་གྱིས་སྤྱི་མ་འདི་སྤྱི་མ་བྱས་ལ་དེའི་སེམས་སྤྱི་མ་མི་བྱས་
པ་ཅི་ཞེ་ན། སྤྱི་མ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱགས་རྣམས་སོགས་སྤྱི་མེད་ནམས་ལ་སེམས་སྤྱི་མ་པའི་བྱས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་ན་སྤྱི་མ་འདི་སེམས་ནི་འབྲུང་བ་མེད་ལ། གཞན་ནི་ཅི་ཡང་འབྲུང་བ་སྤིད་དོ། །གལ་ཏེ་
སེམས་ཅན་བདེན་པར་མེད་ན་སྤྱི་མ་ཆོག་པས་སྤྱི་མ་འབྲུང་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་སྤྱི་
ཆོག་པ་པའི་སྤྱི་མ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་སྤྱི་མ་ཆོག་པས་པར་མ་ཟད། སྤྱི་མ་དེ་ཡང་སྤྱི་མ་ཆོག་པས་པ་
ཉིད་ཡིན་པར་མཐོང་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྤྱི་མ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་མ་ཡང་སྤྱི་མ་ཆོག་པས་པ་ཉིད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་
སྤྱི་མ་བྱེད་སྤྱི་མ་གཅིག་གིས་ནི་འབྲས་བྱ་ཀུན་བསྐྱུན་བྱས་པ་གང་ན་ཡང་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདི་ནི་སེམས་ཅན་སྤྱི་མ་ཆོག་པས་པས་བདེན་སྤྱི་མ་པ་རྣམས་བྱེད་དོ། །

བཞི་བ་བྱང་ཆུབ་སྟོན་པ་དོན་མེད་པའི་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི། གྲལ་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
སྤྲོ་བ་དག་ན་རེ། དོན་དུ་མ་གྱིད་བར་དུ་བྱས་ན་ཉོན་མོངས་གཞི་མ་བྱུང་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་གདོད་མ་ནས་སྤྱད་ན་ལས་འདས་ཟེན་ལ། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ནི་ཀྱན་རྩིབ་ཅམ་མོ་ཞེས་སྤྲོ་
བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་དོན་དམ་དུ་སྤངས་སྤྲོ་ནས་ཀྱང་ཉི་འཁོར་བར་འགྱུར་བས་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སྟོན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་དངོས་སྤྲོ་བ་དག་གིས་ཚད་དོ། །དེ་ཡང་དངོས་སྤྲོ་བའི་ལྷགས་

གྲིས་མུང་འདས་དངོས་ཡིན་མིན་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་མིན་པར་དོན་དམ་བཅས་རང་
བཞིན་གྲིས་མུང་འདས་ཡིན་མིན་གྱི་སྒྲེང་ནས་འཛོག་ལ། འོན་ཏེ་དེ་དང་དབྱ་མའི་ལུགས་གྱི་
རང་བཞིན་མུང་འདས་གཉིས་མིང་འབྲ་ཡང་དོན་མི་གཅིག་མོད། ལྷོགས་སྤྲ་མས་དེ་གཉིས་མི་
བྱེད་ནས་སྤྲ་ལྷར་ཚྭ་བ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་མཛད་པལ་མོ་ཆེར་གཏོལ་མ་བྱུང་བ་འབྲའོ། །ལན་
ནི་འཁོར་བ་ཀྱན་རྫོབ་སྟེ་བརྟུན་བ་སྦྱ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་བདེན་མོད་ཀྱང་། འོན་ཏེ་རྒྱུན་ལ་སྟོས་པ་
མི་འགལ་བས་རྒྱུན་ནམས་རྒྱུན་ནི་མ་ཆད་ན་འཁོར་བ་མ་ཟད་སྦྱ་མ་འང་ལྷོག་པར་མི་འགྱུར་གྱི་
རྒྱུན་ནམས་རྒྱུན་ནི་ཆུང་བ་ན་གཉིས་ཀ་དོན་དམ་མ་ཟད་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་འང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་
བས། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་དོན་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་དོན་དམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚྭ་སྤྱོད་ལ་གཉིས། འཁྲུལ་བ་རང་བཞིན་མེད་ན་
དམིགས་བྱེད་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། འཁྲུལ་གཞི་རང་བཞིན་མེད་ན་འཁོར་བ་མེད་པར་
ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚྭ་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི་སེམས་ཅམ་པ་ན་རེ།
གྲང་གི་ཆེ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་འང་རང་བཞིན་གྲིས་ཡོད་པ་མིན་ན། དེའི་ཆེ་འཁྲུལ་ཆ་སྦྱ་མ་ལྟ་
བུའི་གཞན་དབང་གྲང་གིས་དམིགས་པར་འགྱུར། ཞེས་ཏེ། དམིགས་བྱེད་རང་བཞིན་མེད་ན་
དམིགས་བྱ་མི་འཐད། ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚུངས་པར་བསྐྱེ་བ། ལན་དགག་པ།
སྐབས་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི་གྲང་ཆེ་སེམས་ཅམ་པ་ཁྱོད་ལ་དམིགས་བྱ་སྦྱ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་
བདེན་པར་མེད་ན་འང་དེའི་ཆེ་ཡུལ་ཅི་ཞིག་དམིགས། ཞེས་ཏེ། ཤེས་པ་བདེན་མེད་མི་རུང་ན་
ཤེས་བྱ་ལ་འང་མཚུངས་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཤེས་བྱ་ཤེས་པར་འདོད་པ་དགག་
པ་ནི། གཤམ་ཏེ་ཡུལ་གཞུགས་སྦྱ་སོགས་སྤང་ཆུལ་དེ་ཉིད་ཏུ་སྤང་ཡང་གནས་ཆུལ་གཞན་ཏུ་

ཡོད་པ་སྟེ། རི་ལྟར་ཞེ་ན། བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ནི་རོ་བོ་ནང་གི་སེམས་ཉིད་ཡིན་པས་
དམིགས་སུ་མི་རུང་བའི་སྦྱོན་མེད་ཅེ་ན། གྲང་ཆེ་མཐོང་བ་པོའི་ནང་གི་སེམས་ཉིད་མཐོང་བར་
བྱ་བའི་སྦྱོར་པ་ཡུལ་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན། དེའི་ཆེ་ཡུལ་གྲང་ཞིག་ཡུལ་ཅན་གྲང་གིས་མཐོང་སྟེ།
མཐོང་བྱ་མཐོང་བྱེད་གཉིས་མེད་པའི་བྱིར། མ་ཁྲབ་ན་སེམས་ཀྱིས་སེམས་མཐོང་དགོས་པ་
ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ནི་མགོན་པོས་ཀྱང་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་སོགས་ལས། སེམས་ཀྱིས་
སེམས་མི་མཐོང་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆའི་མདོ་ལས་ཀྱང་རྩལ་གྱིའི་སོ་ནི་
རྩལ་ལ་རྩལ་གིས་རི་ལྟར་མི་གཙོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱིས་ཀྱང་རང་གིས་རང་མི་མཐོང་བར་
གསུངས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཀྱིས་སེམས་མི་མཐོང་བ་མིན་ཏེ། རི་ལྟར་མར་མི་གཅིག་
ཉིད་ཀྱིས་རྩལ་གྱི་དངོས་པོ་དང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་གཉིས་ཀ་ཡང་དུག་པ་གསུལ་བར་བྱེད་པ་
བཞིན་ནོ། །ཞེ་ན། མར་མི་རང་ཉིད་རང་གིས་གསུལ་བར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། གྲང་གི་བྱིར་ན་སྦྱོན་
ཀྱིས་བསྐྱེད་པས་པའི་སྐྱབས་མེད་པས། གསུལ་བར་བྱེད་མི་དགོས་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་སེམས་ལ་
རང་རིག་དང་གཞན་རིག་གཉིས་གནས་པ་དཔེ་གཞན་གྱིས་བྱུབ་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཤེས་དཀར་
པོ་རི་བཞིན་དང་པོ་ནས་སྦྱོན་པོ་མིན་པ་གཞིའི་དབང་གིས་དེར་འགྱུར་བ་རྒྱུན་གཞན་ལ་སྟོས་པ་
དང་། བེ་རྩུབ་ལྟ་བུ་དང་པོ་ནས་སྦྱོན་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་ལ་བྱུབ་པ་ནི་རྒྱུན་གཞན་ལ་སྟོས་པ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོའི་ཆ་འགྲའ་ཞིག་ནི་ཡུལ་རིག་པ་གཞན་ལ་ནི་སྟོས་པ་དྲང་། འགའ་ཞིག་
ནི་སྟོས་པ་མེད་པར་ཡང་མཐོང་སྟེ། སྔ་མ་ནི་གཞན་རིག་དང་བྱི་མ་ནི་རང་རིག་གོ། །ཞེ་ན། མི་
འཐད་དེ། བེ་རྩུབ་ལྟ་བུ་ཡང་རང་མ་བྱུབ་པའི་སྔ་རོལ་དུ་སྦྱོན་མིན་པ་ལ་བྱིས་སྦྱོན་པོར་འགྱུར་
བ་དེ་བདུག་གིས་བདུག་ཉིད་བྱས་པ་མེད་དེ། རྒྱུན་གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་བྱིར། རང་རིག་ལ་
སྦྱུབ་བྱེད་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་ནི་མར་མེས་གསུལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཤེས་པས་ཤེས་ཏེ་བརྗོད་
པར་བྱེད་ན་རིགས་ལ། སྒྲོ་ནི་གསུལ་བ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་གྲང་གིས་ཤེས་ནས་དེ་སྐད་བརྗོད་དེ།

ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་གཉིས་མེད་པས་སོ། །གྲང་ཆེ་རང་གཞན་འགྲུས་ཀྱང་མཐོང་བ་ཡོད་པ་མིན་ནུ་མེད་པར་འགྱུར་བས་སྒྲོ་ནི་གསལ་བ་འཕམ་ནི་ཡང་ན་མི་གསལ་བ་ཡིན་ཞེས་དཔྱད་པ་ནི་བྱེད་གཞི་མེད་པའི་བྱེད་ཆོས་ལ་དབྱེད་པར་སོང་བས་མོ་གཞུག་བྱ་མའི་འགྱུར་བ་གཞུག་སྟེ། མཛེས་མི་མཛེས་དཔྱད་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་བརྗོད་ཀྱང་དོན་མེད་པ་ཉིད་དོ། །

རང་རིག་བཀག་པ་མི་འཐད་པའི་ཚྭ་བ་སྒྲོང་བ་ལ་གཉིས། ཚྭ་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གཤམ་ཏེ་སྤར་གྱི་ཤེས་པ་ལ་རང་རིག་ཡོད་པ་མིན་ནུ། ཕྱིས་རྣམ་ཤེས་དྲན་པར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་ཅན་རང་གིས་རང་མ་སྒྲོང་ཡང་གཞན་ཡུལ་སྒྲོང་བ་དྲང་འབྲེལ་བ་ལས་དྲན་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་སྤར་གྱི་བའི་དུག་ཁྱུགས་པ་མ་སྒྲོང་ཡང་གཞན་ལྷུགས་པ་སྒྲོང་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལས་ལྷུགས་པ་དེའི་ཆེ་དུག་ཁྱུགས་འདུག་སྟེ་ཕྱིས་དྲན་པ་བཞིན་ནོ། །

གཤམ་ཏེ་དྲན་པའི་ཉུགས་ཀྱིས་རང་རིག་མ་གྲུབ་ཏུ་ལྷུགས་ཀྱང་། ཉེ་བའི་ཉུགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཏིང་འཛིན་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་དུག་དྲང་ལྟན་པ་ནི་རིང་ན་གནས་པའང་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་རྟེན་དྲུང་དང་ཉེ་བ་དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་གསལ་བར་མཐོང་རིགས་སོ། །ཞེ་ན། མ་དེས་ཏེ། དཔེར་ན་གྲུབ་པའི་མིག་སྒྲན་གྱི་སྒྲོར་བ་ལས་རིང་བའི་ས་འོག་གི་བྱམ་པ་སོགས་མཐོང་ཡང་ཉེ་བའི་མིག་སྒྲན་ཉིད་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རང་རིག་མེད་ན་གཞན་རིག་ཀྱང་མེད་པས་དེའི་ཆེ་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། རི་ལྟར་གཞུགས་མཐོང་བ་དང་སྒྲོ་ཐོས་པ་སོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཉི་ཆེ་བ་དུག་སྐབས་འདིར་ནི་དགྲ་གཤམ་བྱ་བ་མིན་ཏེ་ཆད་མ་ཡིན་པས་དགྲ་གཤམ་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་ནི་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་གཞུགས་

སྐབས་པདེན་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ཁོ་ནར་བསྒྲིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ན་གཞུགས་སུ་
པདེན་པར་རྟོག་པ་དག་གི་རིགས་པ་དང་། གཞུགས་སུ་རྟོག་པ་ཙམ་དག་གི་རིགས་པ་འདི་དབྱེ་
བ་ཁས་ལེན་དགོས་པས། རྟོག་པ་དང་འཛིན་པ་ལ་པདེན་རྟོག་དང་པདེན་འཛིན་གྱིས་བྱུང་བར་
སླུ་བ་རྣམས་ནི་གཞུང་འདི་དང་བྱུང་བལྟོས་ལོ། །

གཤམ་ཏེ་སེམས་ཅམ་ན་དེ། ཁོ་པོ་ཅག་ལྟར་ན་འཛིན་པ་སེམས་ལས་གཟུང་བ་སྦྱུ་མ་
གཞུན་མིན་ཞིང་། གཞུན་མིན་གཅིག་པར་ཡང་མི་བརྟགས་ན། བྱེགས་དེ་གཉིས་ལ་བཟོད་པའི་
སྦྱོན་གང་ཡང་མི་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སེམས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ནམ་མིན་གྱང་།
མིན་ན་སེམས་ལས་གཞུན་མིན་པ་ཉམས། དངོས་པོ་ཡིན་ན་རི་ལྟར་ན་དེ་སེམས་དང་དེ་ཉིད་
གཞུན་ཉིད་གང་རུང་མིན་ཏེ་ཡིན་དགོས་ལ། ཅེ་སྟེ་ད་དུང་དེ་ཉིད་གཞུན་ཉིད་གང་ཡང་མིན་ཞེ་
ན། འོ་ན་དངོས་པོར་མེད་པར་ཐལ། ཡོད་ན་ཚུལ་དེ་གཉིས་གང་རུང་དུ་ཡོད་དགོས་པ་ལ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རྟགས་ཁས་ཞེས་པའོ། །གཤམ་ཏེ་འཛིན་པ་བདེན་པར་མེད་ན་ལྟ་བུ་དུ་མི་རུང་འོ་སྦྱུ་
ན། རི་ལྟར་གཟུང་བ་སྦྱུ་མ་བདེན་པ་མིན་ཡང་བལྟ་བུར་རུང་བ་དེ་བཞིན་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱང་དེར་
མི་རུང་བ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་འཁྲུལ་གཞི་མེད་ན་འཁྲུལ་སྤང་འཁོར་བ་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤོང་བ་ནི། གཤམ་
 ཏེ་གཉིས་སྤང་འཁོར་བ་དེ་ནི་གཉིས་སྤོང་བདེན་དངོས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་གཞུན་དུ་ན་
 གཞི་མེད་ཅ་བཤམ་ནས་མཁའ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་ན་གཤམ་འཐད་ཅེས་སེམས་ཅམ་པས་ཚིང་
 འོ། །ལན་ནི་ཁྱོད་ལྟར་ན་ཡུལ་འཁོར་བ་བདེན་དངོས་སུ་མེད་པ་རྣམས་ཡུལ་ཅན་བདེན་དངོས་
 ལ་བརྟེན་པས་ན་དེ་ལ་འཆིང་གྲོལ་གྱི་བྱ་བྱེད་དྲུང་ལྟན་པར་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། ཅ་ཤེས་ལས།
 བར་ལ་སྤོང་ཉིད་མི་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མི་རུང་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མདོར་
 བ་འཁོར་བ་གཞི་མེད་དུ་སྤང་མི་རུས་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་པའོ། །དེར་མ་ཟད་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུགས་

གཉིས་པ་ཤེས་རབ་རི་ལྟར་བསྐྱེད་ཚུལ་ཐུས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ལྟོང་པ་ཉིད་
 མྲོམ་ཚུལ། མྲོམ་པའི་འབྲས་བྱེད་སྤྱོད་བཟུང་བ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་དྲོགས་སྤང་ངོ་། །དང་
 བོ་ནི། གྲུང་གི་ཆེ་ཆོས་གྲུང་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ངོ་ཞེས་བརྟག་བྱུང་དངོས་པོ་བརྟགས་
 བས་མི་དམིགས་པ་དེའི་ཆེ་གནས་ལུགས་ལྟོང་པ་ཉིད་དངོས་སུ་ཉེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟོང་པ་

ལས། གང་ཆེ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་དང་དཀར་ནག་ཆོས། །ཤེས་རབ་རྣམ་པར་བཤེག་
ནས་རྩལ་ཙམ་མི་དམིགས་ཆོ། །འཛིག་ཉེན་དག་ན་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་གྲངས་འགོ། རམ་
མཁའ་གང་ལའང་རྩང་ཟད་མི་གནས་དེ་དང་འབྲ། །ཞེས་སོ། །གང་གི་ཆེ་སྟོང་གཞིའི་དངོས་པོ་
བདེན་པར་མི་དམིགས་པ་དེའི་ཆེ་སྟོང་པ་དངོས་མེད་བདེན་གྲུབ་ཉེན་དང་བྲལ་བ་སྒྲོའི་མདུན་
ན་རི་ལྟར་གནས་ཏེ། ཅུཤེས་ལས། འདུས་བྱས་རབ་རྩ་མ་གྲུབ་ན། །འདུས་མ་བྱས་ནི་རི་ལྟར་
འགྲུབ། །ཅེས་བྲད་གཞི་བདེན་པར་མེད་པའི་བྲད་ཆོས་བདེན་གྲུབ་མི་སྲིད་པར་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་ཆེ་བདེན་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོ་དྲུང་བདེན་སྟོང་གི་དངོས་མེད་དྲག་རང་
ངོས་ནས་སྒྲོ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ་དེའི་ཆེ་དམིགས་བྱའི་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པས་དམིགས་
པ་མེད་པར་སྟོང་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པའི་རྩལ་གྱིས་སྒྲོ་རྩལ་རྩལ་ཞིའོ། །དོན་འདི་ནི་རིགས་པ་བྲུག་
ཅུ་པ་ལས། མ་རིག་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་ལ། །ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་གྱིས་གཟིགས་ན། །སྦྱེ་བ་དང་
ནི་འགག་པའང་རུང་། །འགའ་ཡང་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་མཐོང་ཆོས་སྲུང་ན་
འདས། །འདས་ཤིང་བྱ་བ་བྱས་པའང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་ཐལ་འགྱུར་བའི་
ལྷགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྲུང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་རྩལ་ལ་སྦྱར་དགོས་ཤིང་། དབྱིས་ཕྱིན་
པར་བཤད་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱང་ཉོན་པ་བཞི་གོ་ལྟ་ག་པའི་དུས་འདིར་བཤད་ཀྱང་པན་མི་ཐོགས་
པས་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་གོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྟོང་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་པ་མི་འཐད་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་ཉོགས་
པ་དགོས་ཀྱས་མེད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲོ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པའི་རྩལ་གྱིས་སྲུ་
ངན་ལས་འདས་པར་མི་འཐད་དེ། གཞན་དུ་ན་འཁོར་བ་རི་སྲིད་པར་གཞན་དོན་མཛད་པར་
གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་དཔེར་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་།

དབུག་བསམ་གྱི་ཡིང་ལ་སོགས་པར་སེམས་མེད་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་འགྲོ་བའི་རེ་བ་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་
 བ་དེ་བཞིན་དུ་གདུལ་བུའི་བསོད་ནམས་དང་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སེམས་
 མེད་དུ་ཐུངན་ལས་འདས་ཟིན་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་སྐྱེད་གཞུང་སྒྲོན་པ་སྤང་ངོ་། །ཞེས་ཏེ། སེམས་
 མེད་པ་ནི་རྣམ་ཏྲིག་མེད་པ་ལ་བུའོ། །སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པ་པོ་འགགས་ཟིན་ཀྱང་དེའི་འབྲས་བུ་
 ལ་སྒྲོད་པ་མི་འགལ་བ་ནི། དཔེར་ན་ལ་ལས་ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་ནི་མཆོད་སྒྲོང་བསྐྱབས་ནས་
 སྐྱབ་པ་པོ་འདུས་པར་གྱུར་པ་མ་ཟད་དེ་འདུས་ནས་ཡུན་རིང་པོར་ལོན་ཡང་དེ་དུང་མཆོད་སྒྲོང་
 དེས་དུག་ལ་སོགས་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བུང་ཆུབ་སྒྲོད་པའི་བསོད་ནམས་དང་རྗེས་
 སུ་མཐུན་པར་རྒྱལ་བའི་མཆོད་སྒྲོང་བསྐྱབས་པ་ཡང་སྐྱབ་པ་པོའི་བུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤར་
 ལྟར་ཐུངན་ལས་འདུས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་ལམ་སེམས་
 ཅན་གྱི་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཛད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །འོ་ན་དེ་ལྟར་མཛད་པར་སྤང་
 བའི་སྐུལ་སྐུ་སེམས་མེད་པ་དེ་ལ་མཆོད་པ་བྱས་པས་ཇི་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པར་
 འགྱུར་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ་གྲང་ཕྱིར་བཞུགས་པ་འཇམ་ཐུངན་ལས་འདུས་པ་ལ་མཆོད་པ་བྱས་
 པའི་འབྲས་བུ་མཆོངས་པ་ཉིད་དུ་བཤུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་མདོ་ལས། གང་ཞིག་
 བཞུགས་ལ་མཆོད་པ་དང་། རྒྱ་ངན་འདས་པའི་སྐྱེད་གདུང་ལ། །སེམས་ནི་མཉམ་པར་དང་བ་
 ཡིས། བསོད་ནམས་ལ་ནི་བྱད་པར་མེད། ཅེས་སོ། །དེ་བས་ན། ཀུན་རྫོབ་བམ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་འང་
 རུང་སྟེ། སེམས་མེད་དེར་མཆོད་པ་ལ་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་ལུང་ལས་བྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་
 དཔེ་གང་ཞེ་ན་ཁྱིའོ་བདེན་པའི་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འབྲས་བུ་བཅས་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྒྲོང་ཉིད་དགོས་ཀྱས་མེད་པའི་ཅོད་པ་སྒྲོང་བ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཐེག་
 ཆེན་བཀར་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དག་ན་རེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་
 མཐོང་བས་གྲོལ་བར་འགྱུར་གྱི། སྒྲོས་བྲལ་སྒྲོང་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། རྒྱ་མཆོན་

གྲང་གི་ཕྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྷང་ལས། རང་བཞིན་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་འདི་ནི་མེད་པར་
བྱང་ཆུབ་གསུམ་གང་ཡང་མེད་པར་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་བཀར་མ་གྲུབ་པས་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཁྱེད་
གྱི་ཁས་ལེན་པའི་ལྷང་དེ་ནི་བཀར་རི་ལྟར་གྲུབ། གྲང་ཕྱིར་ལྷ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་ལ་འདི་ཡིད་ཆེས་
པའི་བཀར་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཕྱིས་སྐྱེ་གྲང་གིས་ནི་དེར་ཡིད་ཆེས་པའི་སྐྱེ་དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་ལ་
ཡང་མཚུངས་པར་འཇུག་པས་བཀའ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཞན་གང་ཡང་བྱང་བ་གཉིས་ཐུན་མོང་
དུ་འདོད་པས་ཡིད་ཆེས་པའི་ལྷང་དུ་བདེན་ན་ནི་རིག་བྱེད་སོགས་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆོག་ཏུ་
བདེན་པར་འགྱུར་ལ། ཐེག་ཆེན་ཚོད་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཆེས་པའི་ལྷང་མིན་ནོ་ཞེ་ན།
དེ་ལྟར་ན་ཐུབ་པའི་ལྷང་སྤྱི་ལ་སྤྱི་སྤྱེགས་པ་རྣམས་དྲང་། ལྷང་བྱང་པར་བ་གཞན་རྣམས་ལ་འང་
རྟང་གཞན་དུག་ཚོད་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དྲོར་བྱར་འགྱུར་རོ། །བདེན་པ་མཐོང་བ་
ཅམ་གྱིས་གྲོལ་བ་ལ་སྟོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། བསྟན་པའི་རྩ་བ་དག་སྟོང་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་
ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་དག་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་དཀའ་བར་གནས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་དག་བཅོམ་
ཐོབ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་མི་སྲིད་དེ། སེམས་ནི་བདེན་པའི་དམིགས་པ་དྲང་བཅས་པ་རྣམས་
གྱི་ལྷ་དན་ཏེ་ཕྱང་སོ་ལས་འདུས་པ་འང་དཀའ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བདེན་པ་མཐོང་བ་
ལས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཅམ་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་ནི་དེའི་དེ་མ་ཐུག་ཏུ་སྟེ་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་གྲོལ་བ་
དེར་འགྱུར་རོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་མེད་ཀྱང་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་
དག་བཅོམ་པ་དེ་དུག་ལ་ཕྱི་མར་ཉིང་མཆམས་སྒྲིབ་པའི་ལས་ཀྱི་རུས་པ་མཐོང་བ་ཡིན་པས་སོ། །

གལ་ཏེ་ལས་ཡོད་ཀྱང་རེ་ཞིག་ཉིང་ལེན་སྲིད་པ་ནི་མེད་ཅས་ཏེ་མེད་པས་སྤར་འཁོར་
བར་མི་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་ཉིད་ཅེ་ན། གང་མེད་རྒྱུའི་སྲིད་པ་འདི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཅན་

ཉིད་མིན་ཡང་ཀུན་རྫོངས་བདེན་འཛིན་བཞིན་དུ་ས་བོན་གྱི་རོ་བོར་ཅི་སྟེ་མེད་དེ་ཡོད་ཆོག་
 གོ། །གཞན་ཡང་ཆོར་བའི་རྒྱུ་གྱིས་ནི་སྟེད་པ་ཡིན་ལ། ཆོར་བ་བདེན་ཞེན་ནི་དེ་དུག་གི་རྒྱད་
 ལ་འང་ཡོད་པས་སྟེད་པ་གཤོན་མི་བ་བར་ཡོད་དོ། །འོན་ཏེ་ཆོར་བ་ཙམ་ནི་དག་བཙམ་པའི་རྒྱད་
 ལ་འང་ཡོད་པས་ཆོར་བས་སྟེད་པ་འཛེན་པར་གསུངས་པ་ནི་ཆོར་བ་བདེན་མེད་མ་རྟོགས་པ་ལ་
 དགོངས་པར་མངོན་ནོ། །གཞན་ཡང་བདེན་པའི་དམིགས་པ་དྲུང་ནི་བཙམ་པའི་སེམས་ནི་སྤར་
 བཤད་པའི་དག་བཙམ་འགྲུལ་ཞིག་ལ་ནི་གནས་པར་འགྱུར་ལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དྲུང་ནི་བྲལ་
 བའི་སེམས་ཉོན་མོངས་ཙན་ནི་རེ་ཞིག་འགྲུགས་པ་སྤར་ཡང་སྟེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་འདྲུ་
 ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་རྒྱད་ལྔ་ན་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་འགྲུགས་ཀྱང་སྤར་
 སྟེ་བ་དེ་བཞིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་དེས་ན་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་གང་འདོད་ཀྱང་སྟོང་
 ཉིད་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་བདེན་འཛིན་འཁོར་བའི་ཅ་བ་ཡིན་པས་དེ་སྤངས་པའི་དག་
 བཙམ་ཐོབ་པ་ལ་བདེན་སྟོང་ཅེས་ཀྱང་རྟོགས་དགོས་ཀྱི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མཐོང་བ་ཙམ་
 གྱིས་མི་ཆོག་ཅེས་པའོ། །དག་གང་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཙད་གསུམ་ནི་གཞན་གྱིས་བཅུག་
 བར་ཡང་གསུམ་ལ། སྟོབ་དཔོན་གྱི་གསུང་ཡིན་དུ་རྒྱག་ཀྱང་། ཅོད་བཙམ་ཡིན་ཕྱིར་དོར་བྱར་
 འགྱུར། ཞེས་པའི་འཇུག་ལ་སྤར་ན་འབྲེལ་ཆགས་པར་སྤང་དོ། །ཆོག་གི་དོན་ནི། ཉན་ཐོས་སྟེ་
 པ་ཁྱོད་གྱིས་དག་གྱང་དང་གང་ཡིན་ཡང་མདོ་སྟེ་ལ་འཇུག་འདུལ་བ་ལ་སྤང་། མངོན་པ་དང་མི་
 འགལ་བ་དེ་གྲུལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་གྱིས་གསུངས་པར་འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྟེ་པལ་ཆར་
 ཁྱོད་ཅག་གི་མདོ་དྲུང་མཚུངས་པར་འདོད་རིགས་པ་མིན་ནམ་ཅི་སྟེ། འདོད་རིགས་སོ། །གྲུལ་
 ཏེ་ཁྱོད་གྱིས་མ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་གཅིག་གིས་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཐམས་ཅད་སྟོན་
 དྲུང་བཙམ་པར་འགྱུར་ན། ཁྱོད་གྱི་མདོ་དང་མཚུངས་པ་གཅིག་གིས་ཐེག་ཆེན་ཐམས་ཅད་ནི་
 རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་ཅེས་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་པར་དཔོག་རིགས་སོ། །དག་གྱང་འདྲ་སྤང་ཆེན་པོ་

ལ་སོགས་པས་ཀྱང་གཏིང་དཔོག་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་ནི་སྟོང་གིས་ལྟ་བུ་ལ་རྟོགས་ཏེ་མ་རྟོགས་པས།
རང་གིས་མ་རྟོགས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་གཟུང་བུ་མེན་པར་སྤྲུའིག་བྱེད་དེ་མི་འོས་སོ། །

མདོ་སྤེལ་འབྲུག་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ལྷག་པའི་སེམས་སྟོན་པས་མདོ་སྤེལ་
ལ་འབྲུག །ཚུལ་ཁྲིམས་སྟོན་པས་འདུལ་བ་ལ་སྤང་། ཞེས་རབ་སྟོན་པས་མདོན་པ་དང་མི་
འགལ་ཞེས་སྤྱར་བར་མཛད་དོ། །

བཞི་པ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བཛོད་ནས་དེ་བསྐྱོམ་པར་གདམས་པ་ནི། གང་
ཡང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ལ་སྟོངས་པས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་བ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་
ཞུགས་པ་སྟེ། ཚུལ་རི་ལྟར་ན་འཁོར་བར་ཆགས་ནས་སྲིད་མཐར་དྲང་། དེར་འཛིགས་ནས་
ཞི་མཐར་ལྟར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན། འཁོར་བ་རི་སྲིད་བར་འཁོར་བའི་སྒྲིན་གྱིས་མ་གྲོལ་བར་
གནས་པའང་ཡིན་པའི་ཐབས་མཁས་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་འབྲས་
བུ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སྤྲུན་འབྲེན་པ་ནི་གཏན་འཐད་པ་མ་ཡིན་པས་
དེས་ན་ཐེ་ཆོམ་མི་ཟ་བར་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཉན་མོངས་པ་དང་ཞེས་
བྱའི་སྒྲིབ་པའི་སྤྲན་པའི་གཉེན་པོ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་ལས་གཞན་མེད་པས། སྤྲར་དུ་སྒྲིབ་
གཉིས་སྤངས་པའི་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་དེ་ནི་རི་ལྟར་ན་སྐྱོམ་པར་མི་བྱེད་
དེ། སྐྱོམ་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་སྟོང་ཉིད་ལ་སྤྲུག་གོ་ཞེ་ན་ལོག་པ་སྟེ། དངོས་པོར་འཛིན་པ་གྱང་
སྤྲུག་བསྐྱེལ་སྟེད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་སྤྲུག་པ་སྟེ་བར་འགྱུར་བར་འོས་ན། སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་ནི་
སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཉག་གཅིག་ཡིན་པས། དེ་ལ་འཛིགས་པ་རི་ལྟར་སྟེ་སྟེ། མི་
འོས་སོ། །གཞན་ཡང་གྲུལ་ཏེ་དོན་དམ་དུ་བདུག་འགྲུལ་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི་འཛིགས་རྒྱ་ཅི་
ཡང་རྟུང་བ་ལས་འཛིགས་པར་འགྱུར་བར་འོས་པ་ཞིག་ན་དེར་བདུག་ཉིད་འགྲུལ་ཡང་ཡོད་པ་
མེན་པས་འཛིགས་པར་འགྱུར་བ་སྤྲུའིག་ཡིན་ཏེ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས། གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལོ། །དང་པོ་
 ལ་གསུམ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་དགག་པ། གུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་དགག་པ། དེ་ལ་ཅོད་པ་སྔོང་
 བལོ། །དང་པོ་ནི། སོ་དྲང་སྐྱ་མེན་བདུག་མ་ཡིན། །བདུག་ནི་རྩ་ས་པ་ཁྲག་མ་ཡིན། །སྐྱབས་
 མེན་བདུག་ཀུན་མ་ཡིན་ཏེ། །ཚུ་མེར་དྲང་ནི་རྒྱག་ཀྱང་མིན། །བདུག་ནི་ཞུག་དྲང་རྩལ་མེན་
 ཏེ། །སྒྲོ་མ་ཆེན་དུག་ཀྱང་བདུག་མ་ཡིན། །རྒྱུ་ཆོལ་གཞན་ཡང་བདུག་མེན་ཏེ། །བདུག་ནི་སྤྱི་
 ས་གཅིན་མ་ཡིན། །ཤུ་དྲང་པ་གས་པ་བདུག་མེན་ཏེ། །དོད་དྲང་རྒྱུ་ཡང་བདུག་མ་ཡིན། །བྱ་
 ག་བདུག་མེན་རྣམ་ཀུན་ཏེ། །རྣམ་ཤེས་བྱག་ཀྱང་བདུག་མ་ཡིན། །ཞེས་ཏེ། བཏགས་ཆོས་
 གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་ནི་གདགས་གཞི་སོ་དང་སྐྱ་མེན་སོགས་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་བྱུང་
 དགོས་ན་གང་དུའང་མ་བྱུང། ཅེས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ཆེན་སྤང་བ་ལས། སྐྱེ་བུ་ས་མེན་ཚུ་མ་
 ཡིན། །མེ་མེན་རྒྱུང་མེན་ནམ་མཁའ་མེན། །རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་གུན་མེན་ན། །དེ་ལས་གཞན་ན་
 སྐྱེས་བུ་གང་། །ཞེས་པའི་དགོངས་པ་ལོ། །དེས་ན་དེ་ཆེན་སྤང་བའི་གཞུང་འདིས་ཁམས་རེ་རེ་
 བ་དང་ཆོགས་པ་དང་། དེ་དག་ལས་གཞན་པ་གང་ཡང་བདག་མེན་པར་བསྟན་ལ། འདིར་རེ་རེ་
 བ་བདག་མེན་པར་བསྟན་ནས་གཞན་གཉིས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པ་ནི། ལོགས་སུ་བསྟན་བཞེད་
 ནས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཁམས་དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་མེད་པ་ནི་སྤྱི་རྣམས་པའི་བདག་དགག་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་ལ། ཆོགས་པ་ཉིད་བདག་མེན་པ་ཇི་སྤྱིད་ཆེན་ཆོགས་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་ཤེས་ནས་པར་དགོངས་ནས་སོ། །

གཉིས་པ་གུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་དགག་པ་ལ་གཉིས། གངས་ཅན་གྱིས་ཤེས་པར་
 བཏགས་པའི་བདག་དགག་པ་དང་། དེགས་པ་ཅན་པས་བེམ་པོར་བཏགས་པའི་བདག་དགག་
 པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གངས་ཅན་པས་བདག་གི་དོ་སྤོལ་པ་དང་ཉག་པ་དང་ཆ་མེད་གཅིག་སུ་

དང་རང་དབང་བ་སོགས་སུ་འདོད་ལ། དེ་དག་གི་མི་གྲུ་ཉེ་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་རྟག་
 གམ་མི་རྟག་ཤིང་། མི་རྟག་ནུ་བདག་ཤེས་རིག་རྟག་དངོས་སུ་སྤྱོད་བཞུགས་ཤིང་། རྟག་ནུ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་
 གྱི་ཆེ་ནུ་སྤྱོད་འཛིན་དགོས་པས་སྤྱོད་མེད་པའི་ཆེ་ཡང་དེ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་མི་རིགས་
 ཉེ། གང་ཆེ་ཤེས་བྱའི་སྤྱོད་མེད་ནུ་དེ་ཆེ་ཅི་ཞིག་རིག་ཅེས་དང་། རྒྱ་མཚན་གྲང་གིས་སྤྱོད་ཤེས་པ་
 ཞེས་རྫོང་པར་བྱེད་ཅེས་བྲིས་ན་ལན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །གྲུ་ཉེ་ཤེས་བྱེད་མེད་ཀྱང་
 ཤེས་པ་ཡིན་པར་མི་འགལ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཤིང་སྤོང་ཡང་ཤེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་སོགས་
 ཉེ་ཉེ་ཅང་ཐལ་ལོ། །རྒྱ་མཚན་དེས་ནུ་ཤེས་བྱེད་པར་གནས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་མེད་ཅེས་བྱེད་
 བར་དེས་སོ། །གལ་ཉེ་སྤྱོད་འཛིན་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྤྱོད་པའི་དུས་སུ་གཟུགས་ཤེས་
 པས་ཤེས་བྱེད་པའི་སྤྱོད་མེད་ཅེ་ན། འོ་ན་དེའི་ཆེ་སྤྱོད་ཐོས་པའང་ཅི་སྟེ་མིན་ཉེ་ཐོས་པར་ཐལ་
 ལོ། །གྲུ་ཉེ་སྤྱོད་མི་ཉེ་བ་སྟེ་ཉེས་པར་མི་གནས་པའི་བྱིར་མི་ཐོས་ཞེ་ན། དེས་ན་སྤྱོད་དེའི་ཡུལ་
 ཅན་གྱི་ཤེས་པའང་གནས་པ་མེད་དེ་ཤེས་བྱེད་མི་གནས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་སྤྱོད་འཛིན་རྒྱ་
 བཞིན་གྲང་ཡིན་པ་དེ་གཟུགས་འཛིན་རང་བཞིན་ཡིན་པར་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཉེ། དེ་གཉིས་རྣམས་
 པ་འགལ་བའི་བྱིར། གལ་ཉེ་ཤེས་པ་གཉིས་སོ་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ཡང་སོ་སོར་འཛོགས་པ་
 མི་འགལ་ཉེ་དཔེར་ན་གང་ཟག་གཅིག་ཉིད་རང་གི་བྱུ་ལ་ལྟོས་ནས་པ་དང་། རང་གི་པ་ལ་ལྟོས་
 བས་བྱུར་འཛོགས་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ལོ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གཅིག་ནི་པ་དྲུང་བྱེད་དུ་འཛོགས་མི་
 རིགས་ཉེ། དེར་འཛོགས་པ་ནི་བལྟོས་ས་སོ་སོར་ལྟོས་ནས་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་དུག་
 པ་ཉིད་མིན་ཉེ། རང་བཞིན་མིན་པའི་བྱིར། འདི་ལྟར་སྟོང་སྟོང་བས་དང་། རུལ་དྲུང་ནི་སྤྱུང་བ་གསུམ་
 ཆ་མཉམ་པ་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་ན། དེ་འབྲེལ་རང་བཞིན་དེ་ནི་བྱེད་མིན་ཞིང་། པ་ཡང་མིན་པའི་བྱིར།
 མདོར་ན་པ་བྱུ་རང་བཞིན་གཅིག་པ་དང་། དེར་ལྟོས་ནས་འཛོགས་པ་དངོས་སུ་འགལ་ཞེས་པ་ལོ། །

དམིགས་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་དགག་པ་ནི། གཞུགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ལྷ་

འཛིན་དྲུང་ལྷན་པའི་རྩལ་བཞིན་དུ་ནི་མེད་དེ། ཡོད་ན་མཐོང་དུ་རུང་བ་ལ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་གྲུང་མཁུན་གཅིག་ཉིད་ཚུལ་གཞན་དང་གཞན་དུ་བརྟུ་བ་ལྟ་བུར་སྤར་སྤྲ་འཛིན་
 པའི་ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་ཕྱིས་ཚུལ་གཞན་གྱིས་གཟུགས་དེ་ཉིད་མཐོང་བཤིས་ཉེས་པ་མེད་ཅེ་ན།
 དེ་ལྟ་ན་སྤར་གྱི་སྤྲ་འཛིན་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཉག་པ་མིན་ཏེ་ཚུལ་གཞན་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། གཤམ་
 ཏེ་ཕྱིས་གྱི་ཚུལ་གཞན་གང་ཡིན་པ་སྤར་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་གཅིག་
 པ་ཉིད་དམ་དེ་ཉིད་དེ་ནི་སྤོན་མེད་པའི་གཅིག་པ་ཞིག་སྟེ། སྤྲ་ཕྱི་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་གཅིག་
 དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་སྤྲ་ཕྱིའི་ཚུལ་གཞན་གང་ཡིན་བདེན་པ་མིན་ན། འཛིན་པ་སྤྲ་ཕྱི་དེ་
 ཡི་རྩལ་གྱི་རྩལ་བཞིན་ཆ་མེད་གཅིག་ཕུ་འདིའོ། །ཞེས་སྒྲོས་ཤིག །གཤམ་ཏེ་དེ་ནི་ཤེས་པ་ཉིད་
 རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་སྤྲ་ཕྱིས་བྱ་འདྲ་མིན་ཀྱང་ཡང་གཅིག་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་རིག་ཆ་མེད་
 རང་དུ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། སེམས་པ་བདག་དང་། སེམས་མེད་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དྲག་ཡང་
 གཅིག་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གྲང་ཕྱིར་བདེན་ཡོད་ཆ་མེད་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་གྲང་ཆེ་མི་འདྲ་བའི་བྱེ་བྲག་བརྟུན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པ་དེ་ཆེ་འདྲ་བའི་རྟེན་སྤྱི་བདེན་པ་
 གྲང་ཡིན་ཞེས་ཏེ། རོན་ནི་བྱེ་བྲག་བརྟུན་པ་དང་སྤྱི་བདེན་པ་གཉིས་འགལ་ཞེས་པའོ། །དེའི་སྒྲུ་
 མཚན་ཡང་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་འདྲ་བའི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་འདྲ་བའི་རྣམ་པས་ཞུགས་
 པ་གཅིག་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རིགས་པ་ཅན་པས་བཏགས་པའི་བདག་དགག་པ་ནི། གངས་ཅན་རི་ལྷར་
 འདོད་པའི་བདག་མི་འཐད་པར་མ་ཟད། བྱེ་བྲག་པ་དང་རིག་པ་ཅན་པས་རི་ལྷར་འདོད་པའི་
 སེམས་མེད་པ་བཅས་པོ་ཡང་བདག་མིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སེམས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དཔེར་
 ན་བྱུང་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཏེ་བདག་རང་ངོས་ནས་བཅས་པོ་ཡིན་ཡང་སེམས་དྲུང་
 ལྷན་པའི་ཕྱིར་དེས་ཡུལ་ཤེས་པར་འཛིན་གོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མི་ཤེས་པའི་བཅས་པོ་ཡིན་པ་འཛིན་པ་

ཅིང་ཉམས་པར་གྲུལ་ལོ། །ཅི་སྟེ་བདག་གི་དོ་བོ་ལ་འགྱུར་བ་ཅི་ཡང་མེད་ན། མེས་པས་དེ་ལ་
ཡུལ་ཤེས་པའི་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱས་ཏེ་ཅི་ཡང་བྱར་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པ་མེད་ཅིང་། བྱ་བ་དང་
གྲུལ་བ་ཞིག་ལ་བདག་ཏུ་བྱས་པ་ནི་ནུམ་མཁའ་བདག་ཏུ་བྱས་པ་དང་བྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ཚྭ་བ་སྔོང་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལས་འབྲས་མི་འཐད་པའི་ཚྭ་བ་
སྔོང་བ་ནི། གྲུལ་ཏེ་བདག་ནི་རྟག་པར་ཡོད་པ་མིན་ན། ལས་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་རིགས་
པ་མིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ལས་བྱས་ནས་ནི་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཞིག་ནས་མེད་ལ་དེ་
མེད་པས་ན་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་སྤྱི་ལས་སྤྱི་འགྱུར། སྤྱི་ཞིག་གིས་འབྲས་བུ་སྔོང་བར་འགྱུར་
ཞེ་ན། ལས་བྱ་བའི་དུས་ཀྱི་གཞི་དང་། འབྲས་བུ་སྒྲིན་པའི་དུས་ཀྱི་གཞི་གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་ཐ་
དྲད་པ་དྲད་། སྒྲིན་པའི་དུས་དེར་བྱས་པའི་དུས་ཀྱི་བདག་བྱེད་པ་པོ་དེ་ཉིད་མེད་པར་ཡང་ཅུ་བྱ་
གཉིས་ཀྱི་ལ་མཐུན་པར་བྱུབ་པས། འདིར་སྤར་ལྟར་བརྟན་པ་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་མིན་
ནོ། །དེས་ན་རྒྱ་དང་གང་ཐུན་པ་ཉིད་འབྲས་བུ་དྲད་བཅས་སོ་ཞེས་མཐོང་བ་འདི་ནི་སྤྱི་བ་མ་
ཡིན་གྱི། འོན་ཏེ་རྒྱ་གཅིག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སྤྱི་ལས་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་འབྲས་
བུ་སྔོད་པ་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་པ་ཅི་མ་མོ། །འདི་ནི་དཔེར་མཆོན་ན། སྤྱོད་གཏོས་
བྱེད་པ་པོའི་ལྷས་བྱིན་བྱི་བྱོར་མེད་ཅིང་། བྱི་བྱོར་ཟས་ཟ་བ་པོའི་ལྷས་བྱིན་ཡང་སྤྱོད་མེད་མོད་
ཀྱི་སྤྱིར་ལྷས་བྱིན་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་དུས་དེ་གཉིས་སུ་བྱ་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་འཛོག་ཀྱས་པ་
བཞིན་དུ་ལས་བྱས་པའི་དུས་ཀྱི་བདག་གིས་འབྲས་བུ་མ་སྔོང་ཞིང་། འབྲས་བུ་སྔོང་བའི་དུས་
ཀྱི་བདག་གིས་ལས་མ་བྱས་ཀྱང་། །སྤྱིར་བདག་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་ལས་ཀྱང་བྱས་ལ་འབྲས་བུ་
ཡང་སྔོང་བར་འཛོག་ཀྱས་པ་ནི་སྤྱིར་རྒྱ་གཅིག་པས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་པ་པོ་
དང་སྔོང་བ་པོའི་བདག་ཡོད་པ་ནི་ཐ་སྣང་དུ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་ན་མེད་དེ་གལ་ཏེ་ཡོད་ན་
དབྱང་ཆེ་ཆེད་དགོས་པ་ལ་མ་ཆེད་པའི་བྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ནི། འདི་ལྟར་འདུས་པ་དྲད་མ་འོངས་

པ་ཡི་སེམས་སམ་རྣམ་ཤེས་བདུག་མིན་ཏེ། དེ་ནི་ད་ལྟ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་སྒྲེས་པ་ད་ལྟ་
བའི་སེམས་བདུག་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་ཡང་བདག་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་
པར་ཞིག་ན་ཡང་ཁྱོད་འདོད་པས་བདུག་མེད་དེ་གཞན་དུ་ན་དུས་འདྲེས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དེ་
ལྟར་ན་རྣམ་ཤེས་ལ་བཤད་པའི་རིགས་པ་ལུང་པོ་གཞན་རྣམས་ལ་འད་སྒྲུབ་བར་བྱ་སྟེ། དཔེར་
མཆོན་ན་ཚུ་ཤིང་གི་སྤྱང་པོ་དུག་ལ་སྤྱང་པོ་འདོད་ནས་ཆུ་ཤུལ་སྤྱེ་སྟེ་བཅའ་ན་སྤྱང་པོ་འགྲུལ་
ཡང་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ཡིས་བཅའ་ན་བདུག་ཀྱང་ཅི་ཡང་
མི་རྟོག་པས་ཡང་དུག་པ་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྤྱང་རྩེ་མི་འཐད་པ་ནི། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ན།
འོན་སྟེ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱང་རྩེ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེ་ན། འབྲས་བུའི་དོན་དུ་སྟེ་དགོས་པའི་དབང་
གིས་ཁྱེད་སྤྱང་ས་པའི་སྤྱང་ས་པས་བདུགས་པའི་སེམས་ཅན་བརྩམས་པ་སྤྱེ་མ་ལྟར་གྲང་ཡིན་པ་
དེ་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱེད་པའོ། །

གསུམ་པ་འཛོལ་བྱ་མི་འཐད་པའི་ཅོད་པ་སྤྱང་བ་ནི། འོན་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་
བདེན་པར་མེད་ན་འཛོལ་བུའི་འབྲས་བུ་སྤྱེད་ཡིན་ཏེ། སུས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན།
དོན་དམ་དུ་མི་འཛོལ་པ་ནི་བདེན་ཏེ་དེར་འཛོལ་བྱ་འཛོལ་བྱེད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཀྱང་
ཏུ་སྤྱང་ས་པ་ལས་ཏེ་ཐ་སྙད་འཁྲུལ་ངོ་ཅམ་དུ་ཐོབ་པར་འདོད་དོ། །གལ་ཏེ་འཁྲུལ་ངོ་ཞེས་སྒྲེས་
མི་རིགས་སོ་སྟེ་ན། དེ་ལྟར་འཛོལ་བྱ་ཐོབ་པ་སོགས་མ་འཁྲུལ་བའི་སྤྱོད་རྒྱུ་དགོས་པས།
དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །འོན་ཏེ་ཅམ་གྱིས་མ་འཁྲུལ་པ་གཅོད་ཀྱི་ཆད་གྲུབ་གཅོད་པ་མིན་
ནོ། །དེ་བས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱུག་བསྟུལ་ཉེ་བར་ཞི་དོན་དུ་འབྲས་བུའི་སྤྱང་ས་པ་སྟེ་བདེན་
སྤང་ཅམ་ནི་རེ་ཞིག་བསྐྱེད་པར་མི་བྱ་ལ་སྤྱུག་བསྟུལ་གྱི་སྤྱེད་པ་སྤྱུག་སོགས་ནི་བདེན་ཞེན་
བདུག་ཏུ་སྤྱང་ས་པས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས་དེ་ནི་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་བདེན་སྤང་དེ་

ལས་ཀྱང་བདེན་ཞེན་འདི་བསྒྲིག་དཀའ་ཞིང་བསྒྲིག་ཏུ་མེད་ཅེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་མེད་སྒྲིམ་
པ་ནི་བདེན་ཞེན་བསྒྲིག་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་ནི། མདོ་ལས། འཇམ་དབལ་ནམ་མཁའ་དང་
འབྲ་བར་མཐོང་ན་དེ་ནི་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བསྟར་བའི་བླ་བ་ཉི་བར་གཞག་པའོ། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། དེས་ན་འདི་ལ་གསུམ། བླ་ཉིའི་སྒྲིམ་བསྟན་པ་དང་། བདེན་
གཉིས་ལ་སྒྲིམ་ཀྱང་བ་དང་། བདེན་མེད་སྒྲིབ་པའི་རིགས་པ་འགོད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི། ལུས་བླ་ཉི་བསྒྲིམ་པ། ཆོར་བ་བླ་ཉི་བསྒྲིམ་པ། སེམས་བླ་ཉི་
བསྒྲིམ་པ། ཆོས་བླ་ཉི་བསྒྲིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། དང་པོ་ཆ་ཅན་གྱི་ལུས་རང་བཞིན་
མེད་པ་ནི། ལུས་ནི་རྒྱུ་པ་བྱིན་པ་མིན། །བརྟེན་དུ་སྐྱེད་པའང་ལུས་མ་ཡིན། །རྟོ་དུང་རྒྱུ་
ཀྱང་ལུས་མིན་ཏེ། །བྱུང་དུང་དབྱུང་པའང་ལུས་མ་ཡིན། །ཅིབ་ལོགས་ལག་པའང་ལུས་མིན་
ཏེ། །མཆུག་ཁུང་སྟག་པའང་ལུས་མ་ཡིན། །རྟུང་ཁོལ་རྣམས་ཀྱང་དེ་མིན་ལ། །མགོ་དུང་མགྱིན་
པའང་ལུས་མིན་ན། །འདི་ལ་ལུས་ནི་གང་ཞིག་ཡིན། །ཞེས་ཏེ། རྒྱུ་པ་ནས་མགྱིན་པའི་བར་
ཀྱི་ཆ་སོ་སོ་བ་དང་། ཆོགས་པ་དང་། དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་གང་ཡང་ལུས་མ་ཡིན་ན། ཆ་
ཅན་གྱི་ལུས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་གང་ཡང་མིན་ཞེས་པའོ། །གྲུལ་ཏེ་ལུས་འདི་
ཡན་ལག་ཐུམས་ཅད་ལ་གནས་སོ་ཞེ་ན་རིལ་གྱིས་སམ་ཕྱོགས་རེའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་གང་།
གལ་ཏེ་ཕྱོགས་རེའི་ཚུལ་གྱིས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་ཆ་རེ་རེ་ཡན་ལག་གི་ཆ་རེ་རེ་ལ་ནི་གནས་པར་གྱུར་
ན། གནས་བྱེད་ལུས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་གནས་བྱེད་ཡན་ལག་གི་ཆ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བ་རིམ་སུ་
ཚུགས་མོད་ཀྱང་གནས་བྱེད་ཆ་དེ་དུང་ཉིད་ནི་གང་ལ་གནས་ཞེས་དབྱེད་ན་སྟག་མེད་དུ་འགྱུར་
ཏེ་སྒྲིམ་པས་ཆོག་གོ། །གྲུལ་ཏེ་བརྟག་པ་སྟེ་མ་ལྟར་ཕྱོགས་རེ་མིན་པར་བདུག་ཉིད་ཀྱན་གྱི་ལུས་
རིལ་པོ་ཡན་ལག་སོགས་རྣམས་ལ་གནས་པར་གྱུར་ན་ནི་གནས་གཞི་ལག་སོགས་དེ་དུག་རི་

སྒྲོལ་བ་དེ་སྒྲོལ་གྱི་ནི་ལྷ་ས་སྤྱི་ལུང་བས་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྷ་རྩ་དབྱེད་ཆེ་བྱི་དྲུང་ནུང་ནུ་ཡན་
ལག་ཅན་གྱི་ལྷ་ས་རིམ་པོ་ཉིད་མེད་ན། རི་ལྷ་རྩ་ན་ལག་སོགས་ཆུགས་རེ་རེ་བ་དང་ཆོགས་པ་
ལ་ལྷ་ས་ཡོད་མེད་ལ། ལག་སོགས་དེ་རྣམས་ལས་གཞན་དུའང་མེད་ན། ལྷ་ས་དེ་ནི་རི་ལྷ་རྩ་
ན་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཏན་མེད་དོ། །རྒྱ་མཚན་དེས་ནུ་ལྷ་ས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
བཞིན་དུ་དེར་ལག་སོགས་ཆོགས་པ་ལ་བདེན་པར་སྤོངས་པ་ཡིས་ནི་ལྷ་ས་སོ་སྣམ་པའི་སྒྲོལ་
ལྷ་རྩ་ཏེ། དཔེར་མཆོན་ན་མི་དང་འབྲེ་བའི་དབྱིབས་སྤྱི་བཞོད་པའི་བྱེད་པར་གྱིས་སོ་ཡོར་ལ་
ནི་མེད་སྣམ་པའི་སྒྲོལ་བྱེད་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་ན་རི་སྤྱི་ལུང་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆོགས་པ་དེ་སྤྱི་
དུ་ལྷ་ས་ལ་ནི་སྒྲོལ་བྱེད་ལྷ་རྩ་སྤྱི་བ་དེ་བཞིན་དུ་རི་སྤྱི་ལག་སོགས་ཆོས་ལ་དེ་འཛིན་སོགས་
ཡོད་པ་དེ་སྤྱི་དུ་དེར་ལྷ་ས་སྤྱི་བའི་སྒྲོལ་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི། ལྷ་ས་བདེན་པར་ཡོད་ནས་དེར་
སྤྱི་བའི་སྒྲོལ་བ་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཆུགས་ཡན་ལག་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ནི། ལྷ་ས་དེ་བཞིན་སོར་མོའི་
ཆོགས་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བཏགས་ཆོས་ལག་པའང་བཅལ་ན་གྲང་ཞིག་ཡིན་པར་
ལྷ་རྩ་ཏེ་གང་ཡང་མེད་ལ། སོར་མོ་དེ་ཡང་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་འདོགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་
རང་བཞིན་མེད་ཅིང་། ཆོགས་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་ཆ་བྱེ་བས་དང་། ཆ་ཡང་རྩལ་དུ་བྱེ་བས་
ཏེ་བྱེ་བ་དང་། རྩལ་དེའང་ཕྱོགས་ཆའི་དབྱེ་བ་ཡིས་དང་། ཕྱོགས་དབྱེའི་རྩལ་གཅིག་བྱེ་དའང་
ཆར་བྱེ་ན་ཆ་ལྷ་ས་ཀྱི་དམིགས་གཏད་དྲུང་བའི་བྱིར། མཁའ་བཞིན་སྒྲོང་པར་ལྷ་རྩ་བས་
དེས་ན་སྤྱི་ལྷ་ས་ཡང་རང་བཞིན་མེད་དོ། །དེ་དག་གི་དོན་ནི་བདག་ཏུ་འདོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་
གཙོ་བོ་ལྷ་ས་དེ་ཉིད་རང་གི་གདགས་གཞི་རྒྱུ་ལག་སོགས་སྤྱི་བཅལ་ཞིང་། རྒྱུ་ལག་སོགས་
ཀྱང་རང་རང་གི་ཆུགས་སྤྱི་བཅལ་བ་སྟེ། དེ་ལྷ་བྱེའི་རྩལ་གྱིས་རྩལ་སྤྱི་ལ་སྤྱི་བའི་བར་དུ་
བཅལ་ན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྟོག་པའི་བྱིར་ལྷ་ས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོགས་པས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་

གྱི། རང་ངོས་ནས་མེད། ཅས་པའོ། །

གསུམ་པ་ལུས་ལ་ཆགས་པ་མི་རིགས་པ་ནི། དེ་ལྟར་མི་ལམ་ལྟ་བུའི་ལུས་སམ་གཟུགས་སྤང་ལ་དཔྱོད་ལྡན་སྤྱི་ཞིག་ཆགས་ཏེ་ཆགས་མི་རིགས་སོ། །

བཞི་པ་དེ་དག་གི་ལུས་ཅན་བདག་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་པ་ནི། གྲང་ཆེ་དེ་ལྟར་སྤྱིར་ལུས་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ཆེ་སྤྱིར་པ་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་གྲང་དང་བྱུད་མེད་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་གྲང་སྟེ་གང་ཡང་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ཆོར་བ་བྲན་ཉི་བསྐྱེས་པ་ལ་བཞི། ཆོར་བ་ཉིད་དགག་པ་དང་། ཆོར་བའི་རྒྱ་དགག་པ། ཆོར་བའི་ཡུལ་དགག་པ། ཆོར་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཆོར་བ་སྤྱད་བསྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་ཏུ་ཡོད་ན་ཏུས་རྟག་ཏུ་ཡོད་དགོས་པས་ཅི་སྟེ་རྟག་དགྲའ་སྤྱི་པ་ལ་མི་གཞོན་དེ་གཞོན་པར་ཐལ། སྤྱད་བསྐྱེས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཏུས་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཡོད་དགོས་པས་བདེ་བ་སྤྱི་བའི་རིགས་པ་དེས་བདེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་འདྲ་ཅིག་ཤོས་སྤྱི་བའི་གོ་འགའ་པས་པས། སྤྱི་བུ་གྱིས་ཡིད་གདུངས་པ་སོགས་ལ་དགའ་བདེ་སྤྱི་བའི་སྐྱབས་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ན། མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ལ་ཟས་ཞིས་མངར་སོགས་སྟེར་ན་ཅི་སྟེ་དགྲའ་བར་མི་བྱེད་དེ། བྱེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། སྤྱད་བསྐྱེས་སྟོབས་དྲང་ལྡན་པས་ཟེལ་གྱིས་མནན་པའི་ཕྱིར། གྲུལ་ཏེ་བདེ་བ་དེ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། གྲང་ཞིག་ཉམས་སྤྱོད་བའི་བདུག་ཉིད་མིན་ན། དེ་ནི་ཆོར་བ་རི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཆོར་བའི་མཚན་ཉིད་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། གྲུལ་ཏེ་བདེ་བ་སྟོབས་ལྡན་སྤྱི་བའི་སྐྱབས་ན་སྤྱད་བསྐྱེས་ནི་སྤྱོ་མོ་ཉིད་ཏུ་ཡོད་ན་འོ་ན་འདིའི་རྟགས་པ་ནི་བདེ་བ་སྟོབས་ལྡན་གྱིས་བསལ་བ་མིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་ལ། སྤྱོ་མོ་དེ་ནི་དགའ་བདེ་སྟོབས་ལྡན་དེ་ལས་གཞན་དགྲའ་བ་རྒྱུ་ཅུ་ཅུ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། སྤྱོ་མོ་ཉིད་དེ་ཡང་དགའ་བ་དེའི་རིགས་ཡིན་པས་སྤྱད་བསྐྱེས་གཤམ་ཡིན། གྲུལ་ཏེ་བདེ་བ་

དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་སྟུང་ན། གཞན་དུ་གསལ་བར་བཤད་པ་མ་མཐོང་ཡང་རིགས་པས་
བརྟགས་ན་ཕྱོགས་གཅིག་སྤང་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་མ་སྤང་ན་སྤ་མ་དེ་ལ་དེ་ལས་ཀྱང་རྒྱུང་བའི་
རྩལ་གཉིས་པ་འབྱུག་དགོས་ན། དེ་ཉིད་གཞུགས་ཀྱི་རྒྱུང་མཐའ་ཡིན་པ་དང་འགལ་ཞིང་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་སྤང་ན་གོ་ས་འདྲེས་དགོས་པ་ལ་འདྲེ་སའི་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟུང་དུ་དགོངས་
སོ། །དེ་ལྟར་རྩལ་སྤང་ལ་རྩལ་སྤང་ཞུགས་པ་མེད་ལ། མ་ཞུགས་པ་ལ་འདྲེས་པ་མེད་ཅིང་། མ་
འདྲེས་པ་ལ་སྤང་བ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཆ་མེད་སྤང་བས་སྟོན་མེད་དོ་སྟུང་ན། ཆ་མེད་པ་ལ་འང་
སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྩི་ལྟར་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤང་བ་དྲུག་ཉི་ཆ་མེད་ཡིན་པར་གཞི་མཐུན་པ་
གཤམ་ཏེ་མཐོང་བ་ཡོད་ན་བསྟན་པར་གྱིས་དང་བསྟན་རྒྱ་མེད་དོ། །དུག་གིས་ཅིག་ཅར་བསྐྱོར་
བ་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་ཀྱང་ཆ་མེད་སྤང་བ་འགོག་ཀྱས་སོ། །དེ་ལྟར་དབང་དོན་
གཉིས་ལ་སྤང་བ་མེད་པར་མ་ཐད་རྣམ་ཤེས་ལྷན་ཏེ་གཞུགས་མེད་པ་ལ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་ཡུལ་
དབང་གཉིས་དང་སྤང་བ་འཐད་པ་མི་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་དང་རང་བཞིན་
ཀྱིས་སྤང་ན་གཞུགས་ཅན་དུ་ཐལ་བ་རིགས་པས་འཕུལ་ཀྱས་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྤང་རགས་པ་
ཕན་ཚུན་སྤང་བ་དགག་པ་ནི། ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་རེ་རེ་ལ་སྤང་བ་མེད་ཀྱང་གསུམ་ཆོགས་
པ་ལ་ཡོད་པས་སྟོན་མེད་དོ་སྟུང་ན། ཆོགས་པ་ལ་འང་སྤང་བའི་དངོས་པོ་བདེན་པ་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤར་ནི་རི་སྐད་དུ། དེ་ཡང་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་ཡིན་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་
སུ་རི་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་སྤང་ལྟོས་རྟེན་གསུམ་དོན་གཅིག་པར་བཤད་
པའི་སྤང་དང་། འདིར་བཤད་པའི་སྤང་བ་གཉིས་པོ་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་གཅིག་པའི་ཚུལ་ཤེས་
དགོས་པར་ཡོད་དོ། །

སྐབས་དང་སྦྱར་བ་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱ་རིག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ན། འབྲས་
བྱ་ཆོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་གྲང་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་བརྟན་པས་འབྲས་བྱ་

བདེན་པ་བསྐྱེད་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་འང་རིན་ཆེན་སྒྲིང་བ་ལས། གང་གིས་ས་མོན་
བརྒྱན་པ་དེའི། སྒྲིང་བ་བདེན་པ་ག་ལ་ཞིག །ཅེས་སོ། །དེ་བས་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་བདེན་པར་བརྒྱུང་
ནས་སེལ་བའི་ངལ་བ་བྱེད་པ་འདི་ནི་ཅིའི་དོན་དུ་ཡིན། སྤྱག་བསྐྱེད་གྲང་གིས་རྒྱ་གྲང་ལ་གཞོད་
པར་འགྱུར་ཞེས་འདྲི་བར་འོས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་གང་ཆོར་བ་དང་གང་གི་དོན་དུ་ཆོར་བ་སོགས་
དོན་དམ་པར་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཆོར་བ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ན་སྒྲིང་བ་དང་གིས་
ལྷོག་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། གྲང་གི་ཆེ་ཆོར་བ་པོ་འགྲུལ་ཡང་བདེན་པར་མེད་ཅིང་ཆོར་
བའང་བདེན་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་བདེན་མེད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་འདི་མཐོང་
ནས་ཆོར་བ་བདེ་བ་འཐོབ་འདོད་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྒྲིང་བ་ཅིའི་ཕྱིར་ལྷོག་པར་
མི་འགྱུར་ཏེ་དང་གིས་ལྷོག་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་གང་ལས་ཆོར་བའི་ཡུལ་དགག་པ་ནི། རྒྱ་མཐོང་ཐོས་སོགས་བདེན་པས་
འབྲས་བྱ་ཆོར་བ་བདེན་ལོ་སྟུང་ན་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་གིས་མཐོང་བའམ་ནི་ལུས་ཀྱི་རེག་
པ་ཡང་རུང་སྟེ། །ཐམས་ཅད་མི་ལམ་དང་སྒྱུ་མ་འདྲ་བའི་བདུག་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཆོར་བའང་བདེན་
པར་མ་གྲུབ་པོ། །ཐོག་མཐའི་མཐོང་བ་དང་རེག་པ་སྟོས་པས་ནི་བར་ཀྱི་ཐོས་པ་དང་སྟོམ་པ་
སོགས་གསུམ་སྟུང་དོ། །

བཞི་པ་གང་གིས་ཆོར་བའི་སེམས་དགག་པ་ནི། སྒྲིང་བའི་ཆོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་ན་སྒྲིང་བྱེད་ཀྱི་སེམས་འདས་པའམ་མ་འོངས་པའམ་ད་ལྟ་བའི་སེམས་ཀྱིས་སྒྲིང་གང་
ན། དེ་ལ་རེ་ཞིག་སྒྲིང་བའི་ཆོར་བ་སྒྲིང་བྱེད་སེམས་དྲུང་དབྱེར་མེད་ལྟན་ཅིག་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར་
ད་ལྟའི་ཆོར་བ་ད་ལྟའི་སེམས་དྲེ་ཡིས་ཐུངས་ཤིང་མཐོང་བ་མ་ཡིན། །སྒྲིང་རོ་བོ་གཅིག་པ་
ལ་ཆོར་བྱ་ཆོར་བྱེད་འཐད་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དེ་མི་འཐད་པས་ལྟན་ཅིག་པའི་
སེམས་ཀྱིས་དེ་མ་སྒྲིང་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཆོར་བ་དེའི་སྤྱར་དྲུང་ཕྱི་མར་

སྒྲིམ་པས་ཀྱང་སྒྲིམ་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོར་བ་དེ་བྱན་པར་འགྱུར་གྱི། མྱོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་
སྐབས་འདིའི་མྱོང་བྱ་མྱོང་བྱེད་ལ་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་པ་ཞིག་དགོས་པའི་བྱིར། དྲན་པ་ནི་མ་འོངས་
པའི་སེམས་ལ་སྦྱར་ན་རུང་གི་འདས་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

དོན་བསྟུ་བ་ནི། ཆོར་བ་རུང་གིས་བདག་ཉིད་མྱོང་བ་མིན་ལ། གཞུན་དྲག་གིས་ཀྱང་
མྱོང་བ་མ་ཡིན། དེར་མ་ཟད་ཆོར་བ་པོ་འགྲུལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་
དེས་ན་ཆོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་ལམ་ལྟར་བརྟུན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མིན་ནོ། །ཆོར་བ་
རང་གིས་རང་མི་མྱོང་བ་ནི་རང་རིག་བཀག་པས་གྲུབ་ལ། གཞན་གྱིས་རང་མི་མྱོང་བ་ནི་གཞན་
རིག་བཀག་པས་དང་། ཆོར་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་ནི་བདག་འགོག་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། དེ་ལྟར་འཁོར་གསུམ་བདག་མེད་པའི་བརྟུན་སྣང་གི་
ཆོག་མཁན་འདི་ལ་འདི་ཡིས་ཅི་སྟེ་ན་པན་པ་དང་གཞོད་པར་བྱ་སྟེ། སྦྱ་མས་སྦྱ་མ་ལ་པན་གཞོད་
བྱེད་པ་སྒྲོར་སྣང་ཅམ་ལས་དོན་ལ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སེམས་དྲན་ཏེ་བསྒྲོམ་པ་ནི། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་རྟོན་དབང་པོ་རྣམས་ལ་
མི་གནས་ཡུལ་གཞུགས་སོགས་རྣམས་ལ་འང་གནས་པ་མིན། དེ་དག་གི་བར་ན་འང་སྟེ་དབང་
ཡུལ་ཆོག་མཁན་པ་ན་གནས་པ་མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལུས་ཀྱི་རྣང་རྣའང་སྟེ་སྟེ་གས་པས་བཏགས་
པ་ལྟར་སེམས་ཡོད་པ་མིན་གྱི་ནའང་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། དེ་ལས་གཞུན་དུ་ཡང་ནི་རྟོན་པ་མ་
ཡིན། གྲང་ཞིག་ལུས་དེ་ཉིད་མིན་ཞིང་དེ་ལས་གཞུན་དུ་སྟེ་གཞན་པའང་མིན། ལུས་དང་འབྲེས་
པའང་མིན། ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་ལས་ལོགས་སྟུང་འགྱུར་ཡང་མེད་པ་དེ་ནི་བདེན་པར་རུང་ཟད་
ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་བྱིར་སེམས་ཉིད་ནི་རུང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སྟེ་སྟེ་དན་ལས་འདུས་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དཀོན་མཆོག་བཅེགས་པ་ལས། འོད་སྤང་སེམས་ནི་ནང་ནའང་
མེད། བྱི་རོལ་ན་ཡང་མེད། གཉིས་ཀ་ན་ཡང་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །འོད་སྤང་སེམས་ནི་

གཟུགས་མེད་པ། བསྟན་དུ་མེད་པ། རྒྱུགས་པ་མེད་པ། རྟེན་མ་ཡིན། སྤང་བ་མེད་པ། རྣམ་པར་
 རིག་པ་མེད་པ། གནས་པ་མེད་པའོ། །འོད་སྤང་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་
 མ་གཟིགས་མི་གཟིགས། གཟིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་
 པ་ལྟར་རོ། །སྒྲོ་ལཱའི་རྣམ་ཤེས་རང་བཞིན་མེད་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ལས་སྤྱར་ཏེ་སྤྱོད་པ་ཉུ་སེམས་
 སམ་ཤེས་པ་ཡོད་ན། ཤེས་པ་དེ་ནི་ཅི་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲེ་སྒྲེ། དམིགས་ལུལ་མ་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། ཤེས་དྲུང་ཤེས་བྱ་དུས་མཉམ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན། ཤེས་པ་དེ་ནི་ཤེས་བྱ་ཅི་ལ་དམིགས་
 རྣམ་སྒྲེ་སྒྲེ་དམིགས་བྱ་གྲུབ་ན་དམིགས་བྱེད་ཀྱང་གྲུབ་པས་སྤྱ་མས་བྱི་མ་བསྐྱེད་མི་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། འོན་ཏེ་ཤེས་པ་ཉིད་ཤེས་བྱའི་ཕྱིས་ཡོད་ན་དེའི་ཆེ་ཤེས་བྱ་འགགས་ནས་མེད་པས་ཤེས་
 པ་གྲང་ལས་སྒྲེ། ཞེས་ཏེ། འདི་དགག་བྱ་ལ་གཏུགས་པའི་ལུགས་སོ། །

བཞི་པ་ཆོས་བླ་ཉེ་བསྒྲོམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལུས་ཆོར་སེམས་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པའི་
 ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲེ་བའང་བདེན་པར་རྟོགས་པར་ཏེ་དམིགས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་
 ཏེ། སྤྱོད་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་སོགས་མི་འཐད་པའི་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། ཏ་ཅང་ཐལ་
 བ་སྤང་བ་དང་། རྣམ་དཔྱོད་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། དོན་ཤེས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་
 སྤྱོད་བྱེད་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གུལ་ཏེ་ལུལ་དབང་སོགས་བདེན་དངོས་ཅིར་ཡང་
 མ་གྲུབ་པ་དེ་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་མེད་དགོས། དེ་མེད་ན་ལུགས་དེ་ལ་གཞི་བདེན་གཉིས་གྲ་
 ལ་ཡོད་དེ་མེད་པས། ལམ་ཐབས་ཤེས་སོགས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེར་མ་ཟད་དེ་ཡང་
 ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི། གཞུན་གྱིས་སྒྲོ་བཏགས་པར་འདོད་ལ། དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་དུ་སེམས་
 ཅན་མ་གྲུབ་པས་དེ་སྤྱོད་པ་ལས་གྲ་ལ་འདུའ་སྒྲེ། འདའ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྐོལ་
 འོ། །དེ་ལྟར་བཞུགས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་བྱེད་ནས་ཚོད་པ་སྒྲེ། འདི་སྤྱམ་དུ་ཀུན་

རྒྱ་ལ་ཡིན་ན་པདེན་པའི་ན་གྱི་དོར་གྲུབ་དགོས་པ་ལ་སེམས་ཅན་དེར་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པས་
ཁྱ་རྒྱ་ལས་འདའ་བར་ག་ལ་རྩུང་སྒྲུབ་བའོ། །

ལན་ནི། གུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་གུན་རྫོབ་འདི་ནི་གཞན་སེམས་གྲིས་བསྐྱས་པའི་
རྣམ་རྟོག་བདེན་ཞེན་ཏེ། དེའི་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་དེ་ནི་དྲུང་གི་ལུགས་ཀྱི་གུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པ་མེན་
ལ། དེར་གྲུབ་པའི་ཚད་ནི་གང་དོན་དམ་དུ་བཀག་གུང་ཕྱིས་དེ་གཏན་མེད་དུ་མ་སོང་བར་ཚད་
མས་ངེས་པར་བྱར་ཡོད་ན་དེ་གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཛིག་ལ། དེ་མེན་ན་གུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་པ་
ཉིད་དེ། འདིའི་གུན་རྫོབ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའོ། །ཆེས་གསལ་བར་བཤད་ཡོད་དོ། །གལ་ཏེ་
ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་ན་བརྟག་བྱ་རྟོག་བྱེད་ཀྱང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དུལ་ཅན་
རྟོག་པར་བྱེད་པ་དྲུང་དུལ་བརྟག་པར་བྱ་བ་དྲུག་རང་བཞིན་གྲིས་འཛོག་མི་རུས་ཀྱང་གཉིས་པོ་
པན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་ནས་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཅ་ཤེས་ལས། བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་
བྱས་ཤིང་། །ལས་ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལ། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ། །འབྱུབ་པའི་རྒྱ་
ནི་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཇི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་
རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ཐམས་ཅད་བརྫོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཆམ་དབྱེད་མི་འཐད་པའི་ཚེད་པ་སྤྲོད་བཞི། གྲང་ཆེ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་ལ་
 ཆམ་པར་དབྱེད་པའི་ཆམ་དབྱེད་ཀྱིས་ནི་དབྱེད་པར་བྱེད་དགོས་ན། དེ་ཆེ་ཆམ་པར་དབྱེད་བྱེད་
 ཏེ་ཡང་ནི་ཆམ་པར་དབྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་སྤྲུག་པ་མེད་པའི་སྤྲོལ་དུ་འགྲུང་རོ། །ཞེ་ན། སྤྲོལ་
 མེད་དེ་དབྱེད་བྱ་གང་ལ་ཆམ་པར་དབྱེད་པར་བྱས་ན་མི་རྙེད་ལ་གང་མི་རྙེད་པ་དེའི་ཆེ་ཆམ་
 པར་དབྱེད་བྱེད་ལ་ནི་དམིགས་སའི་རྟེན་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། དེའི་ཆེ་དབྱེད་བྱེད་ལ་རྟེན་མིང་
 པའི་ཕྱིར་ན་མི་སྤྲེ་སྤྲེ། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུས་སྤྲེ་མེད་དུ་སོང་བ་དེ་ཡང་དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་
 ཞི། ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཞི་བ་མུ་ངན་ལས་འདྲས་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན། དབྱེད་

བྱ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་ན་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱང་མི་དམིགས་པར་བྱུགས་ཀྱིས་རྟོགས་ཏེ། དཔེར་ན།
བསྐྱེད་བྱའི་ཤིང་ཟད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་མེ་རང་གིས་ཞི་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དགོངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། དབྱ་མ་འཇུག་པ་ལས། དངོས་རྣམས་མཐའ་དག་དངོས་པོ་
མེད་པར་རྟོགས་སུ་གཞུག་པར་ནི། །རྩས་པར་ཆེས་སྤྱི་རྩ་ལྟར་རང་བཞིན་གཞན་དག་ལ།
ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་ནི་རྩས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དངོས་སྤྱི་བ་གྲང་
གི་ལྟར་ན་དཔྱད་བྱ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་དོན་ཤེས་འདྲི་གཉིས་པོ་བདེན་པར་བསྐྱབས་དགོས་ན་དེ་ཉིད་
ཤེས་ཏུ་དགྲའ་བར་གནས་ཏེ། སྐྱབས་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་གྲུལ་ཏེ་ཤེས་
པའི་དབང་ལས་ཤེས་བྱའི་དོན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་འཇོག་དགོས་ན། ཤེས་པ་བདེན་པར་ཡོད་
པ་ཉིད་ལ་རྒྱབ་རྟེན་ཀྱི་ཆད་མ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། རང་རིག་ནི་བཀག་ཅིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་ཤེས་
བྱ་བདེན་ཡོད་སྟེར་གྲུབ་པ་ལས་ཤེས་པ་བདེན་ཡོད་ཕྱིས་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། དེའི་སྟེན་དུ་ཤེས་བྱ་
བདེན་ཡོད་ལ་འང་ཆད་མའི་རྒྱབ་རྟེན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །དེ་གཉིས་ཅི་སྟེ་པན་ཚུན་གཅིག་
དབང་གིས་གཅིག་ཤོས་ཡོད་པར་འཇོག་གོ་ཞེ་ན། གཉིས་ཀྱི་ཡུང་ནི་རང་བཞིན་མེད་པར་
འགྱུར་ཏེ། པན་ཚུན་སྟོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་པ་དང་བྱ་གཉིས་པན་ཚུན་སྟོས་ནས་
གྲུབ་པས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་གཉིས་སྟོས་ནས་གྲུབ་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།
གྲུལ་ཏེ་གང་ལ་བྱ་མེད་ན་དེ་ཉིད་པ་མེན་པས་ན་པ་གང་ཡིན་རང་གི་བྱ་ལ་སྟོས་ནས་འཇོག་ལ།
པ་མེད་ན་བྱ་ཉིད་གྲང་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་མེད་པས་བྱ་གང་ཡིན་རང་གི་པ་ལ་བཞེན་ནས་
འཇོག་གོ། དེ་བས་ན་བྱ་མེད་པར་ནི་པ་མེད་ལ། པ་མེད་པར་ནི་བྱ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དོན་ཤེས་
དེ་གཉིས་ཀྱང་ཡིན་པས། གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་པོ། །

འགལ་སྟོང་གི་ལན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱི་གྲུ་སྤྱི་སྟོན་ལས་སྤྱི་ཞིང་། སྤྱི་སྟོན་རང་
བཞིན་ཡོད་པར་ནི་སྤྱི་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་རྩས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་གང་ལས་སྤྱི་སྟོན་པའི་ཤེས་

པ་ཡིས་ཤེས་བྱ་དེ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་ཅིས་མི་རྟོགས་ཏེ་རྟོགས་ནུས་སོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་གང་ཕྱིར་སྟོབ་ཀྱི་ནི་རང་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་པ་ཡིས་བརྒྱུད་ནས་ས་པོན་ཡོད་ཅིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ན། རྒྱ་མཚན་གང་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་དེ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་གང་ལས་རྟོགས་ཏེ། རང་གི་རྟོགས་པ་བཀག་ཟེན་ཅིང་། གཞན་གྱིས་རྟོགས་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་བདག་མེད་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོག་ལ་ཤོད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རོ་རྩེ་གཟེགས་པའི་གཏན་ཆོག་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོག་དང་། ཡོད་མེད་སྐྱེ་འཕོག་གི་གཏན་ཆོག་སོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ་སྟེ། དང་པོ་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བའི་ལྷགས་དགག་པ་ནི། རྒྱང་པན་པ་ན་རེ། མ་བྱའི་མདོངས་དང་ཆེར་མའི་ཚོ་བ་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སམ་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་མདོན་སྟུམ་གྱིས་གཞོད་པ་སྟོན་པ་ནི། རེ་ཞིག་འདྲིག་རྟེན་པའི་མདོན་སྟུམ་གྱིས་ཀྱང་སྟོབ་ཀྱི་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་ཡིན་ན་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་ནི་མདོན་སྟུམ་གྱིས་ཀྱང་གཞོད་ལ། རིགས་པས་ཀྱང་བད་མའི་སྤྱང་བྱ་ལ་སོགས་པ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་རི་སྟེད་འཇུག་པ་ནི་རྒྱ་ཡི་དབྱེ་བས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་རྒྱ་ལྟན་ཡིན་པར་རིགས་པས་ཀྱང་བྱུག། འོ་ན་རྒྱའི་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་གང་གིས་བྱས་ཤེ་ན། དེའི་སྟར་གྱི་རྒྱ་ཡིས་དབྱེ་བ་ཉིད་ལས་སོ། །འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱ་མི་འདྲ་བ་ཡིས་འབྲས་བྱ་མི་འདྲ་བ་སྐྱེད་པར་ནུས་ཤེས་ན། དེ་ཡང་རོ་བོ་ཉིད་ལས་མིན་གྱི་སྟར་གྱི་རྒྱའི་མཐུ་ཉིད་ལས་སོ། །

གཉིས་པ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ། །ཐོག་མར་དབང་ལྷག་གི་དོན་ངེས་ནས་དགག་པ་ནི། རྩེ་བྲག་པ་སོགས་ན་རེ། དབང་ལྷག་རྟག་པ་འགོ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་གང་ཡང་རྒྱ་མེད་ལས་བྱུང་བའང་མིན། དཀར་ནག་གི་ལས་ལས་བྱུང་བའང་མིན་ནོ། །ཞེ་ན། རེ་ཞིག་དབང་ལྷག་ཅིས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟོས་དང་། དེ་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་

ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་ནམས་སྒྲོད་བཅུད་ཀྱི་རྒྱར་འགོ་བ་དྲེ་ལྟ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེའི་ཆེ་དབང་ལྷག་གི་མེད་ཙམ་ལ་འད་ཅི་ཞིག་གིས་དལ་བ་བྱས་ནས་ཚད་དེ། འོན་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་གཞོད་བྱེད་མང་སྟེ། འདི་ལྟར་ས་སོགས་དེ་དག་ནི་དུ་མ་དྲང་། མི་རྟག་པ་དང་། གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཞིང་། དབང་ལྷག་ནི་དེ་ལ་ལྷོག་སྟེ་ཆ་མེད་གཅིག་ཕྱ་དང་། རྟག་དངོས་དང་། སྒྲོའི་གཡོ་བ་དང་བཅས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ས་སོགས་ནི་ལྟ་མིན་ཞིང་། བགོམ་བྱ་ཉིད་དུག་མི་གཙང་བས་ན། དེ་དག་ནི་དབང་ལྷག་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་དབང་ལྷག་ཅེས་པ་ནི། ལྟར་གཏོགས་པ་གཙང་ཞིང་མཚན་པར་འོས་པ། རྟག་པ་ཡིན་པ། གཅིག་ཕྱ་ཡིན་པ། ཀྱན་གྱི་བྱེད་པོ་ཡིན་པ་སྟེ་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་ཞིག་ལ་འདོད་དོ། །གལ་ཏེ་དབང་ལྷག་ནམ་མཁའ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཡང་མིན་ཏེ། དེ་ལ་གཡོ་བའི་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། བདུག་ཀྱང་དབང་ལྷག་མིན་ཏེ། སྤར་ནི་བཀྲ་ག་ཟེན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྒྲོའི་བསམ་བྱ་མིན་པའི་བྱེད་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། བསམ་བྱ་མིན་པ་ལ་བསམས་ནས་དེའི་མཚན་ཉིད་སོགས་བརྗོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། འོན་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྟག་དངོས་ལ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་མི་རུང་བ་ནི། དབང་ལྷག་དེས་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་འད་གྲང་ཞིག་ཡིན། བདུག་ནི་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་དྲང་ས་སོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཐུན་དྲང་དབང་ལྷག་གི་དོ་བོའང་རྟག་པ་མིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པས། དེའི་ཆེ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། རྟག་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ལ་ལན་མེད་དོ། །

གཞན་ཡང་ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཤེས་བྱ་ལས་སྐྱེ་བ་དྲང་། ཐོག་མེད་ནས་བདེ་སྤྱག་གང་ཡིན་རང་རང་གི་ལས་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་དབང་ལྷག་དེ་ཡིས་འབྲས་བུ་གྲང་ཞིག་བསྐྱེད་པ་སྒྲོས་ཤིག་དང་། ཅི་ཡང་སྐྱེད་པ་མེད་དོ། །

བཞི་པ་དངོས་རྒྱ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་དང་དངོས་འབྲས་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པ་སོགས་འགལ་བ་ནི། རྒྱ་དབང་ལྷག་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པ་མིན་ན། འབྲས་བུའི་ཐོག་མ་གྲ་ལ་ཡོད་དེ། ཅིའི་

ཕྱིར་ན་དངོས་རྒྱ་ཆ་ཆང་ཐོག་མེད་ནས་བྱུང་བ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་དུས་རིང་པོའི་རྗེས་སུ་བྱུང་
བ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རྒྱ་དབང་ཕྱོད་ཀྱི་ཁྱབ་ཏུ་གནས་ན་འབྲས་
བུ་ཐམས་ཅད་དུས་རྒྱ་དུ་གནས་ན་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་དུས་རྒྱ་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་བྱེད་བ་མིན་ཏེ་
བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ནི་གཞན་གང་ལ་འད་ལྟོས་པ་མིན་པར་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་རི་ལྟར་
འདོད་འདོད་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་གས་བྱུང་སྟེ། དབང་ཕྱོད་དེས་བྱུས་པ་མིན་པའི་དངོས་པོ་
གཞན་ཡོད་པ་མིན་ན། དེས་འབྲས་བུ་འདི་བསྐྱེད་པ་གཞན་གང་ལ་རི་ལྟར་ལྟོས་པར་འགྱུར་ཏེ།
ལྟོས་ས་གཞི་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གྲུ་ལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཁས་ལྷངས་པ་ལ་རིགས་པའི་དབྱུང་མི་བཟོད་
ནས་ཅིས་གྲང་རྒྱུན་གཞན་ལ་ལྟོས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་རྒྱུན་ཆོག་གས་པ་ཉིད་འབྲས་བུའི་རྒྱ་ཡིན་
པར་འགྱུར་གྱི། དབང་ཕྱོད་ཉིད་མིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྒྱུན་ཆོག་གས་ན་དབང་ཕྱོད་ལ་འབྲས་བུ་མི་
སྐྱེད་པའི་དབང་མེད་ཅིང་། རྒྱུན་དེ་མེད་པར་ནི་དབང་ཕྱོད་ལ་སྐྱེད་པའི་དབང་མེད་པའི་ཕྱིར།
གྲུ་ལ་ཏེ་དབང་ཕྱོད་གིས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འགྲོ་བའི་བདེ་སྤྱུག་སོགས་བྱེད་ན་དེ་གཞན་གྱི་
དབང་ཅན་དུ་ཐལ་བས་རང་དབང་བའི་ངོ་བོ་ཉམས་ལ། འདོད་ནས་བྱེད་ན་འད་འདོད་པ་ལ་རྒྱ་
ལས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་དེས་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདོད་པས་བྱེད་ན་འད་དབང་ཕྱོད་གིས་བྱེད་
པ་གྲུ་ལ་ཡིན་ཏེ་མིན་ནོ། །

ལྟ་བུ་རྒྱལ་ཐུན་རྒྱུར་སྤྱོད་པ་དགག་པ་ནི། གྲང་དུག་རྒྱལ་ཐུན་རྒྱ་པ་འགྲོ་བའི་བྱེད་པོར་
སྤྱོད་དེ་དུག་གྲང་ནི་སྤྱོད་བསྐྱོག་ཐེན་ཏེ། གང་དུ་ན། དེ་ཡང་ཕྱོགས་ཆའི་དབྱེ་བ་ཡིས། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འོ། །མཆོམས་འདི་ནས་གངས་ཅན་དགག་པ་སྟེ། འོན་ཏེ་སྤྱོད་པོ་དེས་
རི་ལྟར་འདོད་པའི་བདག་དགག་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་སྤྱི་གཙོ་བོ་དགག་པ་ཡིན་པས་མི་སྤྱོད་
སོ། །དེས་ན་འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། གཙོ་བོ་རྒྱ་པ་ཉག་གཅིག་
འགྲོ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ནི་གངས་ཅན་པས་འདོད་ལ། དེའི་ངོ་བོ་ནི་བདེ་སྤྱུག་བཏང་སྟོམས་

གསུམ་དང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་གྱུར་པའི་སྟོང་སྟོང་བས་དང་། རྩལ་དྲང་སྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་གཞིས་པ་ལ་ནི་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་བར་རུ་བ་བྱ་བ་རྫོང་དེ། དེ་གསུམ་ཆ་
མི་མཉམ་པ་ལ་འགོ་བ་སྟེ་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི། གང་ཡང་གཙོ་བོ་ཆ་མེད་གཅིག་ཉིད་ལ་རུང་བཞིན་གསུམ་
ཉིད་དུ་གནས་པ་ནི་གཏན་ནས་རིགས་པ་མིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རང་བཞིན་ཆ་མེད་གཅིག་ཉིད་མིན་
པར་ཐལ། ཡོན་ཏན་གསུམ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རིགས་པས་གཞོད་
ལ། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་གཙོ་བོ་དེ་ནི་སྒྲོས་སྒྲུར་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རོན་ལ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེ་
བཞིན་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཡང་སོ་སོར་ཆ་མེད་གཅིག་བདེན་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་རེ་རེ་ཡང་སོ་
སོར་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དབྱུང་པ་ན་ཡོན་
ཏན་གསུམ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོ་མེད་ཅིང་། དེ་མེད་ན་སྒྲོ་སྒྲུང་སྒྲོང་གྱུར་དག་གྱུར་ཡོད་པ་
ཉིད་ཤིན་ཏུ་རྒྱུང་རིང་བར་འགྱུར་རོ། །སེམས་མེད་གོས་ལ་སྒྲོ་སྒྲུང་སྒྲོང་གྱུར་སྒྲོ་སྒྲུང་
ཡོད་པ་སྤིང་བ་འང་མིན་པའི་ཕྱིར་བདེ་སྒྲོ་སྒྲུང་ཆ་མཉམ་གཞིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའང་ཉམས་
སོ། །གལ་ཏེ་གོས་སྒྲོ་སྒྲུང་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་བདེ་སྒྲོ་སྒྲུང་དེ་དང་དེའི་རྒྱུ་རྩེ་རང་བཞིན་དུ་
བདེན་པས་དེ་དག་ལ་བདེ་སྒྲོ་སྒྲུང་མི་འདུག་པའི་སྒྲོན་མེད་ཅེ་ན། དངོས་པོ་གང་ཡིན་བདེན་
མེད་དུ་རྣམ་པར་དབྱུང་བེན་པ་མིན་ནམ་སྟེ་དབྱུང་བེན་པས། གོས་འཆོག་པའི་ཐལ་བ་ལས་སྒྲལ་
མ་འཆོལ་བའི་ངལ་བ་མ་བྱེད་ཅིག །གང་དུ་དབྱུང་ན་ཡོད་ཉིད་ཤིན་ཏུ་རྒྱུང་རིང་འགྱུར། །ཞེས་
སྒྲོ་སྒྲུང་གྱི་སྐབས་སུ་འོ། །ཁྱིད་ཀྱི་ལྟར་ན་གོས་སྒྲོ་སྒྲུང་གྱི་རྒྱ་ཡང་བདེ་སྒྲོ་སྒྲུང་ཆ་མཉམ་པའི་
རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ན་རང་བཞིན་དེ་ལས་སྒྲུམ་སྒྲོ་སྒྲུང་འགྱུར་བ་འང་མེད་ལ། སྒྲུམ་སྒྲོ་སྒྲུང་
ལས་ནི་བདེ་སྒྲོ་སྒྲུང་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་གོ་ལྟོག་སྟེ་སྒྲུ་བའང་རི་ལྟར་རིགས།

དོན་བསྐྱུས་ན། རང་བཞིན་ཅན་གོས་སྒྲོ་སྒྲུང་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་

རང་བཞིན་བདེ་སོགས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་བྱུང་བོ། །གཞན་ཡང་བདེ་སོགས་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡང་
རེས་འགར་མ་ཟད་ནུས་ཡང་དམིགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་བདེ་སོགས་རྟག་པ་
ཉིད་དུ་གསལ་བར་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་དང་དེའི་སྤྱིར་བ་ཅིའི་ཕྱིར་འཛིན་པ་མ་ཡིན། གལ་
ཏེ་དེ་ཉིད་སྤྱི་མོར་གྱུར་ནས་མི་འཛིན་པ་ཡིན་ན་དེ་རྟགས་པ་དྲང་སྤྱོད་པ་འདྲ་བའི་ལྟར་ཡིན་པ་སྒྲིམ་
ཤིག། གལ་ཏེ་རྟགས་པ་དོར་ནས་སྤྱོད་པ་འགྱུར་བས་ཡིན་ན། སྤྱོད་རྟགས་དེ་དྲག་ནི་མི་རྟག་ཉིད་
ཡིན་པས་བདེ་སོགས་རྟག་པའི་བྱུང་མཐའ་ཉམས་སོ། །བདེ་སོགས་སྤྱི་རགས་མི་རྟག་ཡིན་པ་
དེ་བཞིན་དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་ཉིད་དུ་ཅེས་མི་འདོད་དེ་འདོད་རིགས་སོ། །

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བདེ་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་རགས་མི་རྟག་པ་ཡིན་དུ་རྟག་གྲང་། དེ་དག་གི་ངོ་བོ་
རྟག་བརྟན་ཆ་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་འདའ་བ་མེད་དོ་ཞེ་ན། བདེ་བའི་རྟགས་པ་བདེ་བ་ལས་
གཞན་ཡིན་ནམ་མིན། མིན་ན་བདེ་བ་གསལ་བར་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་བྱུང་ལ། དེས་བདེ་སྤྱོད་
དང་བཅས་སྒྲིམས་ཀྱང་མཆོད་ན། །གལ་ཏེ་རགས་པ་བདེ་བ་ལས་གཞན་ཡིན་ན་བདེ་སོགས་
རང་བཞིན་དང་གནས་སྐབས་སྤྱི་རགས་སོགས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་རྩ་བའི་དམ་
བཅའ་འཛིག་གོ། །འདི་ལྟ་བུའི་གནད་མིགས་པའི་བཤད་པ་གཞན་དུ་མ་མཐོང་ངོ། །

དངོས་སོའི་སྤྱི་རྩེ་ལ་ལ་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྟག་དུས་ན་མེད་པ་འགྲུལ་
ཡང་ནི་སྤྱི་བ་མིན་ཏེ། དེ་འདྲ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྤྱིར་འདོད་ན། མཛོན་པར་གསལ་བ་རྟག་དུས་
ན་མེད་པར་སྤྱི་བར་ནི་སྤྱི་མི་འདོད་ཀྱང་དོན་ལ་ནི་གནས་པ་ཉིད་དེ། སྤྱི་བའི་དོན་ནི་སྤྱི་མི་
གསལ་བ་ཕྱིས་སྒོ་ཡུལ་དུ་གསལ་བ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བའང་འཇུག་པ་ནི།
གལ་ཏེ་རྟག་ལ་འབྲས་བུ་གནས་ན། ཟན་ཟ་ཆེ་མི་གཙང་བར་ཟ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དུས་ཀྱི་
རིན་གྱིས་དུས་བལ་གྱི་ས་བོན་ཉོས་ལ་བགོ་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གདམས་རིགས་པར་ཐལ་བ་
ལ་སོགས་ཏེ་ཉེས་པ་བརྗོད་གྱིས་མི་ལང་ངོ། །

དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། རྒྱལ་འབྲས་བྱ་གནས་ཀྱང་འཛིག་ཉེན་སྒྲོལ་པ་མ་མཐོང་
ནས་རས་གོན་གྱིས་དེའི་ས་བོན་མི་གོན་ལོ་ཞེ་ན། མ་སྒྲོལ་བར་དུ་ཉིད་ཤེས་པར་འདོད་པ་
སེར་སྒྱལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་མི་བགོ་བར་འབྲས་བྱ་གོན་པའི་རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་
ལ་གནས་པས། སྒྲོན་སྒྲོལ་མི་ལུས་སོ། །འཛིག་ཉེན་སྒྲོལ་པས་མི་མཐོང་ཟེར་བའང་མི་
རིགས་ཏེ། ཁྱིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་དེ་འཛིག་ཉེན་ལ་ཡང་ནི་ཡོད་པས། རྒྱལ་འབྲས་
བྱ་གནས་པ་ཅི་སྟེ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་འཛིག་ཉེན་
གྱིས་མཐོང་བ་གནས་ལུགས་ལ་ཆད་མ་ཉིད་མིན་པས་སྒྲོན་མེད་ཅེ་ན། འོ་ན་འཛིག་ཉེན་པའི་
གཞུགས་སོགས་གསལ་བ་སྟེ་རྣམ་འགྱུར་མཐོང་བའང་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

རང་ལ་གཞོད་པ་སྒྲོལ་བ་ནི། གལ་ཏེ་དབྱུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ཆོས་གཞན་མ་ཟད་ཆད་
མའང་དོན་དམ་པར་ཆད་མ་མིན་ན། དེ་བརྒྱན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེས་གང་གཞུགས་བའང་
བརྒྱན་པར་མི་འགྱུར་རུ་སྟེ་འགྱུར་བས། དེ་ཉིད་དུ་སྟེ་དོན་དམ་པར་ན་སྒྲོལ་བ་ཉིད་ཀྱང་མ་
བྱུང་བས་དེ་སྒྲོལ་བ་ཡང་རྒྱལ་མཆོན་དེའི་ཕྱིར་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲོལ་ཉིད་བདེན་པར་
མེད་པ་བདེན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། གལ་ཏེ་བདེན་མེད་བདེན་པར་བྱུང་ན་སྒྲོལ་བརྒྱུས་པའི་དངོས་
པོ་དགག་བྱ་བདེན་བྱུང་བཀག་པ་ལ་མ་རེག་པར་ཏེ་མ་སྒྲོལ་པར་དགག་བྱ་དེའི་དངོས་པོ་མེད་
པའི་བདེན་སྒྲོལ་སྒྱུ་བ་པ་རང་དབང་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་རྒྱུ་ཡོད་དགོས་པ་ལ་དེ་ལྟར་འཛིན་
ལུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་གི་དགོངས་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་བཤད་ཡོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་
ཅན་བརྒྱན་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཆོས་ཉིད་དངོས་མེད་ཀྱང་གསལ་བར་བརྒྱན་པས།
བདེན་མེད་བདེན་པར་བྱུང་བའི་ལྟ་ངན་ལ་བརྟེན་པར་མི་བྱའོ། །དེས་ན་སྒྲོལ་ཉིད་བདེན་པར་མ་
བྱུང་ཀྱང་བདེན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་བསྒྲོལ་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་མི་ལམ་དུ་བྱ་ཤི་བར་མིས་ཏེ་
སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱ་དེ་མེད་སྟུང་པའི་མི་ལམ་གྱི་རྣམ་ཏོག་ནི་བྱ་དེ་ཡོད་པ་རྣམ་པར་ཏོག་པའི་

གཤམ་ཡིན་ལ། འོན་ཏེ་དེ་ཡང་མི་ལས་ཀྱིས་བརྟུན་པའི་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཏེ། གཉེན་པོ་
བརྟན་པ་བཟོམས་པས་སྤང་བྱ་བརྟན་པ་མེད་ཅུས་པའི་དཔེའོ། །

རྒྱ་མཐོན་དགག་པའི་དོན་བསྐྱབ་ནི། རྒྱ་མཐོན་དེ་ལྟ་བུ་ན་དེ་ལྟ་བུ་རིགས་པས་ནས་
 བར་དབྱེད་པས་ཆོས་འགྲུལ་ཡང་རྒྱ་མཐོན་ལས་སྤྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། རྒྱ་མོ་མོ་བའི་མ་
 ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་རྒྱ་ནམས་ལ་ཡང་བྱང་སྟེ་གནས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན། དང་ཐོར་གཞུན་
 ལྟས་འོངས་པའང་མ་ཡིན་ལ། བར་དུ་བདེན་པར་གནས་པའང་མ་ཡིན། ཐ་མར་གཞན་དུ་འགྲོ་
 བའང་མ་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་སྤངས་པ་ལས། རི་ལྟར་སྤྱུ་མའི་སྤངས་པོ་ནི། །གང་ནས་མ་འོངས་
 གར་མི་འགྲོ། སེམས་སྤོངས་ཅམ་དུ་ཟད་པས་ན། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་གནས་པ་མེད། །དེ་བཞིན་
 སྤྱུ་མའི་འཛིག་ཏེན་ནི། །གང་ནས་མ་འོངས་གར་མི་འགྲོ། སེམས་སྤོངས་ཅམ་དུ་ཟད་པས་
 བ། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་གནས་པ་མེད། །ཅས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ནི། དེ་བས་ན་བདག་དང་ཕྱང་པོ་སོགས་དོན་དུ་
བདེན་པར་མེད་པ་ལ་མ་རིག་ཚུངས་པས་བདེན་པར་གྱུར་བུས་པ་འདི་ནི་སྐྱུ་མ་ལས་ནི་ཁྱུང་
ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་ལ། སྐྱུ་མས་སྒྲགས་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱུ་ལ་པའི་ཁང་བཟང་གྱུར་ཡིན་དྲང་། ས་
རྩོ་སོགས་སྐྱུ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གྱུང་སྐྱུ་ལ་པར་གྱུར་པའི་ཁང་བཟང་དེ་དག་ནི་དང་པོར་གྲུབ་པ་ན་
གྱུང་ནས་འོངས་པར་གྱུར་ཅིང་། སྤྱིས་འགགས་པ་ན་གྱུང་དུ་འགྲོ་བའང་བརྟག་པར་གྱིས་དང་།
འགྲོ་འོང་མི་རྟེན་ལ། དེའི་སྤར་ས་ལུ་ལྡང་པའི་མདོ་ལས། འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་། ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱུ་གྱུང་ཞིག་འབྲས་བུ་གྱུང་དང་ནི་ཉེ་བ་ཡིས་འབྲས་བུ་དེ་སྤྱེ་བ་མཐོང་བར་
འབྱུང་ལ། ཚུལ་དེ་མེད་ན་མིན་པ་ཤེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྱུང་བཙུག་བུ་གཟུགས་བརྟན་
དྲང་མཚུངས་པ་དེ་ལ་བདེན་པ་ཉིད་རི་ལྟར་ཡོད་དེ་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མེད་དོ། །

གཞུང་པ་ཡོད་མེད་ལྟེ་འགོག་གི་གཏན་ཆིགས་ནི། དེས་ཐོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་

བར་གྱུར་བ་ལ་རྒྱ་ཡིས་དགོས་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་རྒྱུན་གྱིས་བཅོས་མི་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། འོན་ཏེ་དངོས་པོ་དེ་ནི་གཏན་ནས་མེད་ནུང་དེ་ལ་རྒྱ་ཡིས་དགོས་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། རྩེ་
 བ་སྒྲག་བརྒྱ་རྒྱ་ཡིས་ཏེ་རྒྱ་གང་གིས་ཀྱང་དངོས་པོ་མེད་བ་ཡོད་པར་བརྒྱུར་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 གལ་ཏེ་དངོས་མེད་དངོས་པོ་ལ་བརྒྱར་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གང་དུ་སྐར་ལྷ་གྱ་མེད་
 བ་ལ་ཕྱིས་ཡོད་པར་བརྒྱར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། །སྤྱིར་དེ་ལྟར་ཡང་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་
 ལ་དེ་མི་རུང་སྟེ། འདི་ལྟར་དངོས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་མ་བཟང་ནས་སམ་བཟང་ནས་འགྱུར་
 གང་། དང་པོ་ལྟར་ན་གནས་སྐབས་དེ་དངོས་པོ་དྲི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དངོས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་
 ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩེ་མ་ལྟར་ན་དངོས་པོར་འགྱུར་བ་གཞན་ཡང་གྲང་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ལྷ་གྱ་རང་
 ཉིད་སྐར་མེད་པའི་ཆེ་ནི་དངོས་ཡོད་སྤྱིད་པ་མིན་ནུ་མེད་པ་དེ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ནུ་མ་ཞིག་ན་
 འགྱུར་ཏེ། རྒྱུན་གྱིས་འགྱུར་དུ་རུང་ན་དངོས་མེད་ཡིན་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་
 དངོས་པོ་སྐྱེས་པར་མ་གྱུར་པར་དངོས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་དྲུང་ནི་འབྲུལ་བར་མི་འགྱུར་ལ། དངོས་
 མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་དྲུང་ནི་མ་བྲུལ་ན་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་སྐབས་མི་སྤྱིད་པས། དངོས་མེད་ཀྱི་
 གནས་སྐབས་བཟང་ནས་ཅིག་ཤོས་སུ་འགྱུར་ཞེས་པའང་ཆེ་ག་ཅུ་སྟེ། བཟང་བའི་སྐབས་མི་
 རྟོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དོན་བསྐྱུས་ན་དངོས་པོར་མ་གྱུར་པའི་ཆེ་དངོས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་མི་འབྲུལ་
 ལ། གྱུར་པའི་ཆེ་དངོས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་མི་སྤྱིད་པས་དེ་བཟང་མ་བཟང་གི་ཐ་སྙད་མི་ཐོབ་
 བོ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་འང་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གང་འགྱུར་
 བ་དངོས་པོ་དང་། གང་འགྱུར་བ་དངོས་མེད་ཀྱི་རུང་བཞིན་གཉིས་སུ་ཐུལ་བར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར། དེགས་པ་འདི་དངོས་པོ་ལ་སྤྱོར་ཀྱི་དངོས་མེད་ལ་མིན་པ་ནི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་དབང་ལས་
 ཡིན་ཏེ། ཆད་མ་རྣམ་འབྲེལ་ལས། ལྷོག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཕྱིར། །གནས་དང་མི་གནས་རྟོག་པ་

མིན། །ཞེས་པ་དང་རིགས་པའི་འཁོས་མཚུངས་པ་ཞིག་སྟེ། གོ་དགོས་པར་སྤང་ངོ་། །འདིར་
དར་རྟེན་ལས། རིགས་པ་འདི་དག་གིས་ཡེ་མེད་དང་དངོས་པོར་མེད་པ་མཐའ་དག་སྐྱེ་བ་
བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་ཡོད་པ་མིན་ན་འགྲགས་པ་བདེན་
པར་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། བྱང་ཆོས་སྐྱེ་འགག་མ་ཟད་བྱང་གཞི་དངོས་པོའང་བདེན་པར་ཡོད་
པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་འཁོ་བ་འདི་དྲག་ཐུམས་ཅད་ནི་ཉླ་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་
མ་འགྲགས་པ་ཉིད་ཡིན་པས། འཁོ་བ་རྣམས་ནི་མེད་བཞིན་སྤང་བ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྣམ་པར་
དབྱེད་ན་མི་རྟོག་པ་རྩ་ཤིང་དང་འབྲེ་ལ། ལྟ་བུ་ལས་འདུས་པ་དྲང་མ་འདུས་པ་འང་དེ་ཉིད་ཏུ་ནི་
སྟོང་དབྱིངས་སྟོས་བྲལ་གྱི་ངོ་པོར་བྱེད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །

དེ་ནི་དོན་བསྐྱེད་ནས་སྐྱབ་པར་གདམས་པ་སྟེ། དོན་དམ་དུ་ཆོས་བརྒྱད་མགོ་སྟོམས་
པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིར་རྩེ་བསྟོན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་སྟོང་
པའི་དངོས་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་འདོད་བྱ་ཐོབ་པ་ཅི་ཡོད་འདོད་བྱ་ཤོར་བའང་ཅི་ཡོད་དེ་
ཅི་ཡང་མེད་པ་དེ་དག་ལ་དགའ་སྦྱག་བྱ་བའི་དོན་མེད། དེ་བཞིན་དུ་གྲང་གིས་དོན་དམ་པར་
རིམ་གྱོ་བྱས་པའམ་ཡོངས་སུ་བརྟན་པའང་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པས་དེ་དག་ལ་ཆགས་སྤང་བྱ་
བའང་དོན་མེད། ཡིད་ལ་སེམས་པའི་བདེ་བའམ་གཤུང་བར་བྱེད་པའི་སྦྱག་བསྐྱེད་ཡང་གྲང་ལས་
ཡིན་ཏེ་བརྟགས་ན་གཞི་ཅས་སྟོང་པས་སྦྱག་བསྐྱེད་ལ་མི་དགའ་བར་བྱར་ཅི་ཡོད། བདེ་བ་ལ་
དགའ་བར་བྱར་ཅི་ཡོད། མ་བརྟགས་ཉམས་དགའ་ཅམ་མིན་པར་དེ་ཉིད་ཏུ་ནི་བཅའ་བར་བྱས་
ན་ཡུལ་ཅན་གྲང་ཞིག་སྟེད་ཅིང་། ཡུལ་གྲང་ལ་སྟེད་དེ་ཅི་ཡང་མི་རྟོག་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དབྱེད་ན་
གསོན་པའི་འཛིག་རྟོག་འདི་ཡང་གྲང་ཞིག་ཡིན་ཏེ། མ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་མ་གྲུབ་པས་འདིར་ནི་འཆི་
བར་འགྱུར་ཏེ་ཕྱིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་གྲང་ཡིན། སྤར་བྱུང་བར་གྱུར་པའང་གྲང་ཡིན། བན་
པའི་གཉེན་གྲང་དང་བཞེས་ཀྱང་གྲང་ཞིག་ཡིན་ཏེ། མདོར་ན་དེ་ཐུམས་ཅད་རང་བཞིན་སྟོང་པ་

ནུས་མཁའ་དང་འབྲུ་བར་ནི་ཚུམ་པ་པོ་བདུག་འདྲུས་ཡོངས་སུ་བརྒྱུད་བར་གྱིས་དང་། ཞི་བ་མུང་འདས་ཐོབ་པའི་ཐབས་གཅིག་ཕྱི་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གདམས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱང་རྗེའི་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་བཤོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དང་པོར་ཆེ་འདིར་སྤྱག་བསྐལ་བ་ནི། བདུག་ཉིད་བདེ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ནི་འཐབ་པའི་རྒྱ་ཞེ་སྤང་དྲང་སྟོ་བའི་རྒྱ་འདོད་ཆགས་དྲག་གིས་རེས་འགར་རྩ་བ་ཏུ་འཁྱུགས་པ་དྲང་རེས་འགར་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱག་པ་དང་བལ་བའི་སྤྱང་ན་དང་། ཡོངས་སྟོང་གི་དོན་དུ་འབད་ཚེ་ལ་དང་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཚོད་པ་དྲང་། བན་ཚུན་དུ་མཆོན་བསྐྱེད་ཏེ་ཡན་ལག་སོགས་གཅོད་པ་དྲང་ལུས་ཐལ་བྱུང་དུ་འབེགས་པ་དྲང་སྟོག་གཅོད་སོགས་སྤྲིག་པའི་ལས་དྲག་གིས་ནི་ཆེགས་ཆེན་པོས་འཆོ་བས་འདིག་ཉེན་འདིར་ཡང་ཤིན་ཏུ་སྤྱག་བསྐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ཕྱི་མར་སྤྱག་བསྐལ་བ་ནི། བདེ་འགྲོར་ཡང་དྲང་ཡང་འོངས་ཏེ་བདེ་བ་མང་པོ་སྤྱད་སྤྱད་ནུས་ཤི་ནུས་དན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐལ་ནི་ཡུན་རིང་ལ་བརྒྱག་དཀའ་བ་མི་བཟད་པ་རྣམས་སུ་སྤྱང་བས་ན་སྤྱག་བསྐལ་ལས་མི་འདའོ། །

གསུམ་པ་འཁོར་བ་སྤྱིའི་ཉེས་དམིགས་ལ་གསུམ་སྟེ། དང་པོར་ཐར་པ་དང་རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། མིད་པ་ན་ནི་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་གཡང་ས་མང་ཞིང་། དེར་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐོང་བ་མིན་པའི་ཡོང་བའི་ངང་ཚུལ་འདི་འབྲུ་བར་ཟད་ལ། ད་དྲུང་དེར་ཡང་སྤྱང་སྟོང་པན་ཚུན་འགལ་བར་བཟུང་བས་ན། མིད་པ་གསུམ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐོང་བ་འདི་འབྲུ་བ་ནི་མེད་ལ་དེར་ཡང་དཔེ་མེད་མི་བཟད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་རྒྱ་མཆོ་མཐའ་ལས་འདྲུས་པ་སྟོང་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་སྟོན་དེ་བསྐྱོག་དཀའ་བ་ནི། འཁོར་བ་དེར་ནི་དེ་ལྟར་གཉེན་པོ་སྟོབས་རྒྱུང་ཞིང་། དེར་ནི་ཆེ་ཡང་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཆེ་བྱུང་དེར་ཡང་ཡུན་རིང་དུ་གསོན་པར་རེ་བ་དྲང་ནུད་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཆོས་མིན་གྱི་བྱ་བྱེད་མང་བ་དྲང་། དེ་དག་གི་རྒྱས་བཤེས་པ་

དྲུང་ན་བའི་དལ་བ་དྲུང་གཉིད་ཀྱིས་ནོན་པ་དྲུང་གཞན་གྱིས་འཆེ་བ་དྲུང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་
དྲུང་འགྲོགས་པ་སོགས་དོན་མེད་པའི་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཆེ་ནི་དོན་མེད་དུ་སྒྱུར་དུ་འདྲའི་དོན་
ལྡན་ཆོས་བཞིན་མི་བྱེད་པ་དང་། ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱིད་ཤིན་ཏུ་ཆེད་པར་དགྲའ་
ཞིང་། བརྒྱལ་ལན་རེ་ཙམ་ཆེད་དུ་ཚུགས་ཀྱང་དེར་ཡང་འཁོར་བའི་ཆོས་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་
གོམས་པ་ནི་བརྒྱུག་པའི་ཐབས་ནི་གྲ་ལ་ཡོད། དེར་མ་ཟད་དུང་ཡང་མི་རྣམས་དན་སོང་ཆེན་
སོར་ནི་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་དུ་བདུད་ནི་བཙོན་པར་བྱེད་ལ་བཙོན་པའི་སྐབས་དེར་ནི་ལོག་པའི་ལམ་
མང་ཞིང་། ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་ཐེ་ཆོས་ལས་ཀྱང་བརྟལ་དགྲའ་བ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཕྱི་ནང་གི་
བདུད་ཀྱིས་སྒྲགས་ལྟ་བུ་ཞིང་། སྒྲགས་ཆེད་པས་སོ། །དེ་བས་ན་རང་ངོས་ནས་སྤར་ཡང་དུལ་བ་
ཆེད་པར་དགྲའ་ཞིང་། གཞན་ངོས་ནས་སངས་རྒྱུ་འདིག་ཉེན་དུ་འབྱུང་བའང་ཆེད་པར་ཤིན་ཏུ་
དགྲའ་སྟེ། ཨེ་མའོ་འགྲོ་བ་འདི་དག་ནི་དུང་ཡང་སྤྱག་བསྟུལ་བརྒྱད་མར་ཐོང་བར་འབྱུར་བ་
ལས་མི་འདའོ། །

གསུམ་པ་ཕྱིན་ཅེ་ལོག་གིས་ནོན་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་བའི་སྤྲུམས་སྤྲུ་
སྤྱང་ཡང་རྩེ་ལྟར་སྤྲུག་བསྐྱེད་བའི་ཚུལ་མི་མཐོང་བར་ཕྱིན་ཅེ་ལོག་གི་གཞན་དབང་དུ་
སོང་བ་གང་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་དང་ལུ་མེད་པའི་ཚུ་བོར་
གནས་པ་འདི་དྲག་ལ་ཀྱེ་མ་ཀྱེ་ཏུད་ཤིན་ཏུ་ཀྱེ་ཏུད་ཅེས་སྤྱང་ན་བྱེད་ཅིང་སྒྲིང་བཅེ་བྱ་བར་འོས་
སོ། །དཔེར་མཚོན་ན་མི་འགྲའ་ཞིག་ཡང་ཡང་བསེལ་བའི་དོན་དུ་ཁྱས་བྱས་ཏེ་ཡང་ཡང་མེར་
འབྲུག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་བར་གནས་ཀྱང་སྒྲང་བ་འཁྱུལ་ཏེ་ད་དུང་བདུག་ཉིད་བདེ་
བར་ཚློས་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་སྤྲུག་བསྐྱེད་བའི་བར་འཛིན་པའི་ལོག་ཤིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་སྤྲུག་ཏེ་ལྟ་བ་
དྲུང་འཆི་བ་མེད་པའི་དག་བཙེས་པ་བཞིན་དུ་བག་ཡངས་སྟོད་པས་གནས་པ་ནམས་ལ་འཆི་བདག་
འོངས་ནས་དྲང་པོ་ཉིད་དུ་བསད་པར་བྱས་ནས་དེ་མ་ཐག་དན་སོང་གི་གཡང་དུ་སྤྱང་བ་སོགས་ཏེ།

མདོར་ན་ཡུན་རིང་ལ་དོས་དྲག་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་འཛིགས་ཤིང་སྤྱི་གཡའ་བ་མི་བཟད་པ་འགོག་
མེད་དུ་འོང་བའི་སྤྱི་བོ་ཉམ་ཐག་པ་རྣམས་ལ་བསམས་ན་སྤྱིང་གས་པའི་འོས་སུ་གདའོ། །

གཉིས་པ་སྤྱིང་རྗེའི་རྣམ་པ་བསྟེན་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་མེས་བར་དུ་གདུངས་
པའི་སྤྱི་བོ་ཉམ་ཐག་པ་རྣམས་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤྱི་ལྟ་ལས་ལེགས་པར་བྱུང་བའི་བདག་རྟེན་
གི་བདེ་བའི་ཆོགས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཆར་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྐབས་དམ་པར་
བདག་ནི་རྣམ་ཞིག་ན་འགྱུར་ཏེ། རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག །རྣམ་ཞིག་ན་
བསག་བྱ་གསོག་བྱེད་སོགས་འཁོར་གསུམ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་ཉག་པ་དང་གྲུས་
པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ལེགས་པར་བསྐྱེད་ཏེ་སྤྱིང་དུ་སངས་རྒྱུ་ནས་དམིགས་པས་
སྤྱིང་བར་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་གཏད་སོ་འཛིགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལོ་སྤྱིང་པ་ཉིད་
ནི་སྤྱིང་དུ་སྤྱི་ལྟ་པར་འགྱུར་ཞིག་གྱ་སྤྱིང་དུ་ནན་གྱིས་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་
སྤྱིང་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ལེའུ་དགུ་པའི་བཤད་པའོ། །

ཆོས་གཟུགས་ལྷུང་འབྲེལ་ཐོབ་བྱེད་ལམ་གྱི་ཚུལ། །རི་བཞིན་གསལ་མཛད་ཤིང་
ལེའུས་བཀའ་བ་བཞིན། །ཉམས་སུ་སྒྲངས་ན་སྤྱིང་ཞིའི་མཐའ་སྤངས་ཏེ། །མི་གནས་སྤྱིང་ན་
འདས་པར་གདོན་མི་ཟ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པའི་དགོས་པ་བསྟོན་པ་ནི། ཆོས་པ་པོ་བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སྤྱིད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་པར་བརྩམས་པའི་དགོ་བ་གྲང་ཡིན་པ་དེས་མཁའ་
ཁབ་ཀྱི་འགོ་བ་ཀྱན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དྲིལ་སྤྱིད་པ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འཇུག་པར་ཤོག །དགོ་བ་
གང་དེས་ཞེས་པ་ནི་འོག་མ་རྣམས་ལའང་རི་ལྟར་རིགས་པར་སྤྱིང་བར་བྱའོ། །སྤྱིགས་རྣམས་
ཀྱན་ན་ལྟས་དྲིལ་སེམས་མི་བདེ་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ནད་པ་རི་སྤྱིད་མཆིས་པ་དེ་དྲག་མེས་
ཅད་བདག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ནད་གང་ལས་སྤྱིང་དུ་གྲོལ་ཏེ་བདེ་དགའ་རྒྱ་མཆོ་ཟད་མི་

ཤེས་པ་ཐོབ་པར་ཤོག། དེ་དྲག་འཁོར་བ་རི་མིན་གྱི་བར་དུ་དུས་ནུས་ཡང་བདེ་བ་ལས་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་ཉམས་པར་མ་གྱུར་ཅིག། །བདེ་མེད་སྤྱད་བསྐྱེད་གྱིས་གཙུག་པོའི་འགྲོ་བས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་བདེ་བ་སྤྱད་མེད་པའི་བདེ་བ་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་ཐོབ་པར་ཤོག། །ནམ་མཁའི་མཐའ་
གཏུགས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དག་ནུ་ཆ་གྲང་གི་དཔྱལ་བ་དྲག་གང་དྲག་རི་སྟེད་ཡོད་པ་
ནམས། དེ་དྲག་དུ་ནི་ལྷུས་ཅན་ནམས་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་བྲལ་ནས་བདེ་ཅན་ཞིང་གི་བདེ་བས་
ཡིད་ཆེས་ཞིང་དགའ་བར་ཤོག། །གྲང་བས་ཉམ་ཐག་པ་ནམས་རྩོ་བར་ཤོག། །སངས་རྒྱས་དང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ལམ་དང་བསོད་ནམས་གྱི་སྤྱན་ཆེན་པོ་ལས་བྱང་བའི་རྩ་བོ་མཐའ་
ཡས་པ་ནམས་གྱིས་ཆ་བས་ཉམ་ཐག་པ་ནམས་བསེལ་བ་འཐོབ་པར་ཤོག། །དཔྱལ་བའི་བྱེ་བྲག་
རལ་གྱི་ལོ་མའི་ནྟགས་ཆལ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་དཔྱལ་བ་བ་དེ་ལ་ལྷའི་དགའ་ཆལ་སྤྱད་གྱུར་
སྟེང་དུ་སྤྱད་ཤོས་སུ་འབྱུང་བར་ཤོག། །ལལ་མ་ལི་ཡི་སྟོང་བུ་ཞེས་རལ་གྱིའི་འབྲུལ་འཁོར་གྱིས་
བརྒྱན་པ་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་དེ་ལ་འདོད་རྒྱ་འབྱུང་བའི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དུ་འབྱུངས་པར་
ཤོག། །གཞན་ཡང་དེར་བྱ་འདབ་ཆགས་མཐིང་རིལ་དང་དྲུར་བ་དྲག་དྲང་དྲང་བ་དྲང་བཞུད་
སོགས་སྐད་སྟན་འབྱེན་པས་ཤིང་དེ་མངེས་པར་གྱུར་ཅིག། །གསེར་གྱི་པདྨ་མ་ནི་བསྐྱང་ཆེ་བ་
དང་ལྷན་པའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་མཆོད་དྲག་གིས་བྲབ་པ་ལས་དཔྱལ་བའི་ས་ཁྲོགས་དྲག་ནི་ཤིན་ཏུ་
ཉམས་དགའ་བར་ཤོག། །ཆ་དཔྱལ་ནམས་སུ་ལྷགས་གྱི་སོལ་བྱང་དམར་འབར་བ་དེ་ཡང་རིན་
ཆེན་གྱི་སྤྱང་པོ་ལྟ་ན་སྤྱད་པར་གྱུར་ཅིག། །ས་གཞི་ཆ་ཞིང་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་གནས་གྱུར་ཏེ་
ཤེས་གྱི་ས་གཞི་འཇམ་ཞིང་བསེལ་བ་བསྐྱར་བར་ཤོག། །བསྐྱས་འཛོམས་གྱི་རི་བོ་ནམས་ཀྱང་
མཆོད་པའི་གཞུལ་མེད་ཁྱད་དུ་གྱུར་ཏེ་བདེ་གཤེགས་སྤྱས་དང་བཅས་པ་ནམས་གྱིས་གྲང་བར་
ཤོག། །མེ་སྟག་མདྲག་མ་རྩོ་བསྐྱེད་པ་མཆོན་གྱི་ཆར་བ་དྲག་ཀྱང་དེང་ནས་བརྩེ་སྟེ་མེ་ཏོག་གི་
ཆར་པར་གྱུར་ཅིག། །པན་ཚུན་ཁོས་ཏེ་མཆོན་གྱིས་འདེབས་རེས་བྱེད་པ་དེ་ཡང་ནི་དེང་ནས་

ཅེད་མོ་ཅེ་ཕྱིར་མེ་ཉླ་གི་རྒྱུ་པོ་འཕེན་རེས་བྱེད་པར་ཤོག། ཉེ་འཁོར་བའི་དཔུལ་བ་རྩ་བོ་
 རྩ་བ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་མེ་དོང་དྲང་འདྲ་བའི་ནུང་དུ་བྱིང་བ་གང་དུག་ལུས་ཀྱི་ཤུ་ཀུན་ཞིག་པར་
 གྱུར་ཏེ་རྩ་བ་པོར་མེ་ཉླ་གི་རྒྱུ་དེ་མདོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ཀྱང་བདུག་གི་དགེ་བའི་སྟོབས་
 ཀྱིས་ལྷའི་ལུས་སྟོབ་པར་གྱུར་ནས་ལྷ་མོ་རྣམས་དྲང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཁྱས་ཀྱི་རྗེར་བུའི་རྩ་དུལ་གྱིས་
 འབབ་པ་དག་ཏུ་གནས་པར་ཤོག། འདྲུལ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ཞི་བར་སྟོན་པ་
 བློ། ཅེའི་ཕྱིར་སྐབས་འདིར་ནི་གཞོན་པར་བྱེད་པའི་གཤེན་རྗེའི་མི་དྲང་། ཁྱེད་དྲང་བྱ་གོད་མི་
 བཟད་པ་རྣམས་སྐྱག་པར་བྱེད་ཅིང་། ཕྱོགས་ཀུན་ནས་སྤྱན་པ་རྣམས་བསལ་བ་བདེ་དགུའ་
 བསྐྱེད་པའི་མཐུ་བཟང་པོ་འདི་ཀོ་སྟེ་འདི་ནི་སྤྱི་མཐུ་ཞིག་གྱུ་སྟེ་སྟེ་གྱེན་དུ་བལྟས་པས་ན་
 རྣམ་མཁའི་དཀྱིལ་ནུ་ཕྱག་ནུ་རྟོ་རྟོ་འབར་བ་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་བཞུགས་པ་མཐོང་ནས་རྩ་བ་ཏུ་
 དགུའ་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྤྱིག་དྲང་བུལ་ནས་དེ་དྲང་ལྷན་ཅིག་འཕྲོགས་ཏེ་དག་པའི་ཞིང་རྣམས་
 སུ་ཆས་པར་ཤོག། ཡང་མེ་ཉླ་གི་ཆར་བ་སྟོས་རྩ་དྲང་འདྲེས་པ་ལྷུང་ལྷུང་བབ་པ་ཡིས་དཔུལ་
 བའི་མེ་མདུག་ཆེལ་ཆེལ་གསོད་པ་མཐོང་བར་གྱུར་ནས་སྟོ་བུར་བདེ་བས་ཆེས་པ་འདི་ཅི་ཡིན་
 རྣམ་སྟེ་སྤྱི་བསམས་པ་དྲང་། དེ་མ་ཐག་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་ནུ་བདེ་མོ་
 བསྐྱེད་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་དངོས་སུ་མཐོང་བར་ཤོག། འདྲང་པོ་གཅིག་གིས་
 མཐོང་སྟེ་དེ་ནས་གཞན་རྣམས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཀྲོགས་དུག་འཛིགས་པ་རྣམས་ཐོར་ལ་རིངས་
 པར་རྩྭ་ཤོག་དང་དུ་བུའི་ཐད་དུ་ནི་ལྷ་གྲང་གི་མཐུ་ཡིས་ལུས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་དྲང་
 བུལ་ནས་ཡིད་ཀྱི་དགུའ་བའི་ཤུགས་བྱིན་ལ། འཕྲོ་བ་ཀུན་ནས་ཡོངས་སུ་སྟོབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
 བུང་རྩུབ་སེམས་དཔའི་བཅེ་བ་སྟེང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་མཆོན་ལ་
 གཞོན་ནུ་བྱུང་བྱུང་ཅན་འབར་བ་ཞེས་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་མེད་པར་བྱེད་པ་འདིར་མདོན་
 སུམ་དུ་གཤེགས་ཤིང་བཞུགས་པས་ན་གཞན་དུ་སྐབས་འཆོལ་བར་སྤྱི་ཞིག་བྱིན་ཏེ་སྤྱི་ཡང་

ཕྱིན་མི་དགོས་ཀྱི། དེ་བས་ཁྱོད་ཀྱིས་ལྷ་བརྒྱའི་ཅོད་པན་དྲག་གིས་གང་གི་ཞུབས་ཀྱི་པད་མོ་ལ་
མངོན་དུ་མཆོད་ཅིང་སྤྲུགས་རྗེས་བཟོན་པའི་སྤྲུན་མངའ་བའི་དབྱེ་ལ་མེ་ཉླ་དུ་མའི་ཆོགས་
ཀྱིས་ཆར་བ་སིལ་སིལ་འབེབས་པ། བཞུགས་གནས་ཁྱད་བཅེགས་ཡིད་འོང་ལྷ་མོ་སྟོང་སྤྲུག་དུ་
མས་བསྟོད་དབྱངས་སྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་ན་བཞུགས་པ་འདི་ལྟོས་ཞེས་བསྐྱེལ་བས། གཞན་
དག་གིས་ཀྱང་འཇུག་དབྱངས་དེ་འོད་དོས་སུ་མཐོང་ནས་དགའ་བས་ཡིད་སྟོས་ཏེ། དུ་ནི་
སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་པ་རྣམས་ཨ་ལ་ལ་ཞེས་དགའ་བའི་ཅ་ཅ་འབྲུག་སྐྱ་བསྐྱགས་པ་ལྟར་
འདོན་པར་ཤོག། དེ་ལྟར་བདུག་གི་དགོ་རྩ་ཏེ་དགོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་། ལ་སོགས་པས་བསྐྱེལ་བ་བྱམས་པ་དང་། སའི་སྟོང་པོ་སོགས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་གཞན་དོན་སྦྱོང་བ་ལ་སྤྱི་བ་པ་མེད་ཅིང་། མཐུ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མཛད་འཇིག་
ལྷན་གྱིས་བྱུང་པའི་སྤྲུན་བཟང་པོ་ལས་ཉམས་བདེ་བ་དྲང་། ལུས་བསིལ་ཞིང་། ཇི་ཞེས་ལ་དང་
དང་ལྡན་པའི་ཆར་བ་འབེབས་པར་མཐོང་ནས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་པ་དེ་དྲག་མངོན་པར་
དགའ་བར་གྱུར་ཅིག། །དེ་ལྟར་འཕྲོ་རྣམས་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བའི་འཛིགས་པ་དྲང་བུ་ལ་བར་
ཤོག། །སྤྱི་མི་སྤྲུན་པའི་མི་བཞེན་དུ་ཟས་སྟོམ་འབད་མེད་དུ་རྟེན་ནས་ཡི་དྲགས་རྣམས་ནི་བདེ་
བར་གྱུར་ཅིག། །འཕགས་པ་སྤྲུན་དུས་གཟིགས་དབང་གི་ཕྱག་ནས་འབབ་པའི་འོ་མའི་རྒྱན་
གྱིས་ཡི་དྲགས་རྣམས་ནི་ཆོམ་པར་བྱས་ཤིང་། དེས་ཁྱུས་བྱས་ནས་དུས་རྟག་ཏུ་བསིལ་བར་
ཤོག། །འོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་ཞིང་། འོན་པས་དུས་རྟག་ཏུ་སྤྱི་ཐོས་པར་
ཤོག། །ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་འབྱུང་ལས་ལྷ་བྱ་འབྱུང་བ་རི་བཞེན་དུ་སྐྱེས་མའང་ལུས་ལ་གནོད་པ་
མེད་པར་བྱ་བཅོམ་བར་ཤོག། །གཅེར་བུ་རྣམས་ཀྱིས་གོས་དྲག་རྟེན་པ་དྲང་། བཤེས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ཟས་རྟེན་པ་དྲང་ནི། སྟོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་དྲག་རྟེན་པ་དྲང་། བཏུང་བ་ཞེས་པོ་རྣམས་
ཀྱང་ཐོབ་པར་ཤོག། །དབུལ་པོངས་མི་གེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནོར་ཐོབ་པར་ཤོག། །སྤྲུག་པ་དང་བུལ་

བའི་མུ་དན་གྱིས་ཉམ་ཐག་པ་རྣམས་ཡིད་དགྲའ་བར་ཐོབ་པར་ཤོག ། མུ་དན་སོགས་གྱིས་ཡིད་
 ཆད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་སོས་ཤིང་། རྒྱུན་གྱིས་མི་གཡོ་བའི་བརྟན་པ་ཕྱུན་སྐྱུམ་ཆོགས་པ་ཐོབ་
 པར་ཤོག ། སེམས་ཅན་ནད་པ་རྩིས་པ་མུ་དན་ནད་ལས་ཐར་གྱུར་ཅིག ། འགྲོ་བའི་ནད་ཀྱི་
 རིགས་ནི་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་དུས་རྟག་ཏུ་འབྱུང་བ་མེད་པར་ཤོག ། འཇིགས་པས་སྐྱག་པ་
 རྣམས་ནི་ནམ་ཡང་འཇིགས་པ་མེད་པར་ཤོག ། བཅིངས་པ་རྣམས་ནི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བར་
 གྱུར་ཅིག ། ལམ་སྐྱབ་པ་སོགས་ལ་མཐུ་མེད་པ་རྣམས་ནི་མཐུ་སོགས་པ་མེད་པ་དང་ལྡན་ཞིང་།
 འགྲོ་བའི་སེམས་ནི་པན་ཚུན་དུ་དབང་བཟུང་བ་དང་བྲལ་ནས་གཉེན་གྱི་འདུལ་སྤྱོད་པར་
 གྱུར་ཅིག ། མགོན་པོ་དྲག་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་གང་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བཟ་
 ཤིང་ཤིང་། བདེ་ལེགས་ཕྱུན་སྐྱུམ་ཆོགས་པ་འབྱུང་བར་ཤོག ། གང་གི་དོན་དུ་འགྲོ་བར་བྱེད་
 པའི་དོན་དེ་འབད་མི་དགོས་པར་སྐྱུན་གྱིས་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག ། བྱ་དྲང་བྱ་ཆེན་ཞུགས་པ་
 རྣམས། ། ཡིད་ལ་བསམ་པ་བྱུང་གྱུར་ཏེ། ། རྒྱ་ཡི་དོགས་སུ་བདེར་བྱིན་ནས། ། གཉེན་དྲང་སྐྱུ་
 ཅིག་དགྲའ་བར་ཤོག ། མུ་དན་གྱི་ཐ་དང་ལམ་གོལ་བར་འབྱུངས་པ་རྣམས་མགོན་པོ་དྲག་དྲང་
 འབྱུང་བར་གྱུར་ནས་ཆོས་རྒྱན་དང་སྐྱག་སོགས་ཀྱི་འཇིགས་པ་མེད་པར་ལུས་མི་དལ་ཞིང་།
 བདེ་ཆེག་ཏུ་འདོང་བ་སྟེ་འགྲོ་བར་ཤོག ། འགྲོག་དགོན་པ་སོགས་ལམ་མེད་ཅིང་། ཉམ་དུ་བར་
 གྱིས་པ་དང་གྲུན་པོ་དང་། མགོན་མེད་པ་རྣམས་གཉིད་ལོག་པ་དང་། ཆང་གིས་སྒྲོས་ཤིང་།
 རབ་ཏུ་སྒྲོས་པ་རྣམས་ལྟ་དྲག་གིས་སྤང་ཞིང་། སྤྱོད་བར་བྱེད་པར་ཤོག ། སྤྱ་ཡང་མི་དུལ་བ་
 བརྒྱད་པོ་ཀུན་ལོས་ཐར་པ་དྲང་། དྲང་པ་དྲང་། ཤེས་རྟུང་དང་། བཅས་བཅེར་ལྡན་ཞིང་། ཟས་
 དྲང་སྤྱོད་པ་ཕྱུན་སྐྱུམ་ཆོགས་ནས། ། རྟག་ཏུ་ཆེ་རབས་དྲན་གྱུར་ཅིག ། མི་རྣམས་ཐོམས་ཅད་ནམ་
 མཁའི་མཛོད་ལ་མངའ་བརྟེན་པ་བཞིན་དུ་ལོངས་སྤྱོད་གང་ཡང་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་པར་འབྱུང་
 བར་ཤོག ། དེར་ཡང་གཞན་གྱི་རྩོད་པ་མེད་ཅིང་། འཆོ་བ་མེད་པར་རྟུང་དབང་དུ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་

པར་ཤོག །སེམས་ཅན་གཟི་བརླིང་ལྟ་བུ་གྲང་། །དེ་དྲག་གཟི་བརླིང་ཆེན་པོར་ཤོག །ལུས་
ཉམས་པའི་དཀྱའ་སྤྱད་ཅན་གྲང་གཟུགས་དྲན་པ་དེ་དག་གཟུགས་བཟང་པོ་ཕྱན་སྤྱམ་ཆོགས་
པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །འཇིག་རྟེན་བྱད་མེད་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་དྲག་སྦྱེས་པ་ཉིད་གྱུར་ཅིག །མ་
རྒྱལ་རིགས་དམན་པ་རྣམས་ཉི་རིགས་མཐོ་བ་ཐོབ་ཅིང་། ཐོབ་ནས་ད་ཀྱང་དྲག་གྲང་བཅོམ་
པར་ཤོག །བདག་གི་བསོད་ནམས་འདི་ཡིས་ནི། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པ། །སྤྱི་
པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ནི། །རྟག་ཏུ་དགོ་བ་བྱེད་པར་ཤོག །སེམས་ཅན་སྤྱ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་དྲང་མི་འབྲལ་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་སྦྱོད་པ་ལ་གཞིལ་བ་དྲང་། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་
ཡོངས་བཟུང་ཞིང་། །བདུད་ཀྱི་ལས་རྣམས་སྤང་བར་ཤོག །ཆོས་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དེ་དྲག་
ཐམས་ཅད་ནི། ཆེ་ཡང་དབག་མེད་རིང་བར་ཤོག །རྟག་ཏུ་བདེ་བས་འཆོ་འགྱུར་ཞིང་། །འཆི་
བའི་སྒྲ་ཡང་གྲགས་མ་གྱུར། །དབག་བསམ་ཤིང་གི་སྦྱེད་མོས་ཀྱི་ཆལ་དུ་སངས་རྒྱལ་དྲང་ནི་
སངས་རྒྱལ་ཀྱི་སྤྱི་ཆོས་སྟོན་པར་སྦྱོག་པས་ཡོངས་སྤྱ་གྲང་བ་ཡིས་སྤྱོད་ནས་རྣམས་ཐམས་
ཅད་བརྒྱུ་ཅིང་གྲང་བར་ཤོག །སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་སའི་གཞི་ཐ་དྲག་ལ་གོས་གཟུང་དང་
སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་དྲང་། ལག་མཐེལ་སྟར་མཉམ་ཞིང་། བེ་རྒྱུ་ཅིའི་རྒྱུ་བཞེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་
ཉེ་རིག་བྱ་འཇུག་པོར་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །འཁོར་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོད་རྒྱུ་ཉེ་ཡོད་ཆད་ན་
ཡང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་མང་པོ་དྲག །རྒྱུ་གི་ལེགས་པར་སྤྱད་པས་ཉེ། །སྤྱད་པའི་
སྦྱོབས་ཀྱིས་སའི་སྦྱེད་མཐའ་དྲག་བརྒྱན་པར་མཛད་པས་ཉེ་མཛད་པའི་སྦྱོ་ནས་བཞུགས་པར་
གྱུར་ཅིག །ལུས་ཅན་ཀུན་ཀྱི་བྱ་དྲང་ནི། །ཤིང་དྲང་འོད་ཟེར་ཐམས་ཅད་དྲང་། །ནུམ་མཁའ་
ལས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ། །རྒྱན་མི་ཆད་པར་ཐོས་པར་ཤོག །དེ་དྲག་རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱལ་
དྲང་། །སངས་རྒྱལ་སྤྱི་དྲང་འབྲུད་གྱུར་ཅིག །མཆོད་པའི་སྦྱིན་ནི་མཐའ་ཡས་པས། །འཁྱོ་
བའི་སྒྲ་མ་མཆོད་པར་ཤོག །ལྷས་ཀྱང་དུས་སྤྱ་ཆར་འབབས་ཤིང་། །ལོ་རྟག་ཕྱན་སྤྱམ་ཆོགས་

བར་ཤོག། རྒྱལ་པོ་ཆོས་བཞིན་བྱེད་གྲུར་ཅིག། འཛིག་ཉེན་དྲག་གྲང་དྲར་བར་ཤོག། ཉན་པ་
 རྣམས་ལ་སྦྱོན་རྣམས་གྲང་ནད་སེལ་བའི་མཐུ་དྲང་ལྟན་པ་དྲང་། གསུང་སྦྱགས་དང་རིག་
 སྦྱགས་དང་བསྐྱེད་བརྗོད་ལ་བཙོན་པ་རྣམས་གྲང་སྦྱར་དུ་འགྲུབ་པར་ཤོག། མཁའ་འགྲོ་དང་
 སྤོམ་པོ་ལ་སོགས་པའི་གཞོན་བྱེད་གཤུག་པ་ཅན་རྣམས་གྲང་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་སེམས་
 དྲང་ལྟན་པར་གྲུར་ཅིག། སེམས་ཅན་སྤྱ་འགྲུལ་ཡང་མི་འདོད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ཅུང་ཟད་གྲང་
 མྱོང་པར་མ་གྲུར་ཅིག། སྤྱ་ལའང་གཞན་གྱིས་འཛིགས་པར་བྱེད་པ་དྲང་བརྟམས་པར་མི་འགྲུར་
 ཞིང་། སྤྱ་འགྲུལ་ཡང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཅུང་ཟད་གྲང་མྱོང་བར་མ་གྲུར་ཅིག། གཞུག་ལག་ནི་འདིར་
 དམ་པའི་ཆོས་ཡིན་ལ། དེ་སྦྱོད་པའི་ཁང་པ་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་ཟེར་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་དེ་རྣམས་གྱི་
 བར་དུ་སྦྱོག་པ་དྲང་། ཁ་བཏོན་གྱིས་དབྱར་མཆོ་ལྟར་རྒྱས་ཤིང་། གཙུག་ལག་ཁང་དེ་ཉིད་ཡུན་
 རིང་པོའི་བར་དུ་ལེགས་པར་གནས་པར་ཤོག། དུས་ཉག་ཏུ་དེར་བཞུགས་པའི་དགེ་འདུན་
 རྣམས་གྲང་སྦྱགས་མཐུན་པ་དྲང་། དགེ་འདུན་གྱིས་གང་བྱ་བའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་སྦྱོག་པ་ཐོས་
 བསམ་དང་། མྱོང་བ་བསམ་གཏན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཡང་སྦྱགས་དགོངས་བཞིན་འགྲུབ་པར་
 ཤོག། བསྐྱབ་པ་ཉོད་པའི་དགེ་སྦྱོང་དྲག་ནི་འདུ་འཛིས་མི་བསྦྱོད་པའི་གནས་དཔེན་པ་དྲག་གྲང་
 འཛོལ་པར་ཤོག། དེར་གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ནི་སེམས་ནི་ལས་དྲུང་དུ་བྱེད་པའི་ཉིང་
 འཛིན་བསྐྱོམ་པར་གྲུར་ཅིག། དགེ་སྦྱོང་མ་རྣམས་གྲང་ཆོས་བསྐྱབ་པའི་མཐུན་སྦྱེན་ཟས་གོས་
 སོགས་གྱི་ཉེད་པ་དང་ལྟན་ཞིང་། ཉན་པ་ཚུན་དུ་འཐབ་པ་དྲང་། གཞན་གྱི་གཞོན་པ་སོགས་
 མྱོང་བར་ཤོག། དེ་བཞིན་རྟུན་ཏུ་བྱུང་བ་ཀུན་། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་མེད་གྲུར་ཅིག། གལ་ཏེ་
 ཉོན་མོངས་མང་བ་སོགས་གྱིས་རྒྱལ་ཁྲིམས་འཆལ་བར་གྲུར་ནའང་། དེ་ལ་འགྲོད་གཤུངས་
 གྱིས་ཡིད་བྱུང་བར་གྲུར་ནས། དུས་ཉག་ཏུ་སྤིག་པ་དེ་ཉིད་ཟད་པར་བྱེད་པར་ཤོག། དེས་ཆེ་བྱི་
 མར་ངན་སོང་དུ་མི་ལྷུང་བར་བདེ་འགོ་ལྟ་མི་དྲག་གྲང་འཛོལ་པར་གྲུར་ནས། དེར་ཡང་རྒྱལ་

ཁྱིམ་གྱི་བརྟུལ་ཞུགས་མི་ཉམས་པར་སྤང་བ་ལྟར་པར་ཤོག། མཁས་པ་རྣམས་ནི་ཀྱན་གྱིས་
བཀྱར་བ་དྲང་། བསོད་སྦྱོམས་དྲག་ཀྱང་དཀའ་ཆོག་མེད་པར་རྟེན་པར་ཤོག། དེ་དག་རྒྱན་ནི་
ཡོངས་སུ་དྲག་པ་དྲང་། རྩོགས་རྣམས་ཀྱན་ཏུ་མཆོན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པར་ཤོག། ལུས་ཅན་
སུ་ཡང་དན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐྱལ་མི་སྤོང་ཞིང་། དཀའ་བ་སྤྱད་པ་མེད་པར་ཡང་། ལྷ་བས་ལྷག་
པའི་ལུས་ཀྱི་ནི། དེ་དྲག་སངས་རྒྱས་སྤྱར་ཐོབ་ཤོག། སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱིས་ལན་མིང་
དུ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཆོད་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་མཆོད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདེ་བ་
བསམ་ཡས་ཏེ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མཐུས་སེམས་ཅན་དེ་ཀྱན་དུས་རྟག་ཏུ་བདེ་བ་ཐམས་
ཅད་དྲང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་ནི། འགྲོ་དོན་འདི་ལྟར་བྱ་
སྒྲུལ་དུ་སྤྱགས་ལ་གང་དགོངས་པ་དེ་འབྱུང་པར་ཤོག། མགོན་པོ་ཡིས་ནི་གང་དགོངས་
པ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་འབྱོར་ཤོག། དེ་བཞིན་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དྲང་། ཉན་ཐོས་
རྣམས་ཀྱང་བདེ་གློད་ཅིག།

རང་དོན་དུ་བསྐྱོ་བ་ནི། ཙམ་པ་པོ་བདུག་ཀྱང་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་བཀྱའ་བློན་གྱིས། འདི་
སྤེལ་སྤང་པོ་རབ་ཏུ་དཀའ་བ་འཛོལ་གྱི་བར་དུ་སྦྱེ་མ་ཐོབ་པ་དེ་སྤེལ་དུ། རྟག་ཏུ་ཆེ་རབས་དྲན་
པ་དྲང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པར་ཤོག། ཅེས་ཏེ། འདིས་རང་ཉིད་སྤང་པོ་ཙམ་ཡང་མ་ཐོབ་
པའི་ཆུལ་མཛད་ཀྱང་། དོན་དུ་ནི་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་ཐོལ་ཡིན་ཞེས་མཁས་པ་དག་གསུང་
ངོ་། བདུག་ནི་ཁ་ཟས་ཀྱི་རྣམས་ཀྱང་། ཉམས་དྲང་ལྷན་ཞིང་འཆོ་བར་ཤོག། ཅེས་ཏེ། ཟས་
གོས་ངན་ངོན་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་ཤིང་འཆོ་བུས་པར་ཤོག། ཅེས་པའོ། ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་
དབེན་པར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཕྱན་སྤྱོད་ཆོགས་པ་དང་ལྷན་པ་ཐོབ་པར་ཤོག། གྲང་
ཆེ་བལྟ་བར་འདོད་པའམ། རྩྱུང་ཟད་འདི་བར་འདོད་ན་ཡང་། མགོན་པོ་འཇམ་དབྱངས་དེ་
ཉིད་ནི། རྩི་ནང་གི་གཤམ་མེད་པར་ཡང་མ་ཐོང་བར་ཤོག། རྩོགས་བརྩུ་རྣམ་མཁའི་མཐུས་

གཏུགས་པའི། །སེམས་ཅན་ཀུན་དོན་བསྐྱབ་བྱའི་ཕྱིར། །རི་ལྟ་འདྲམ་དབྱངས་སྟོན་མཛད་
པ། །བདག་གི་སྟོན་པ་ཡང་དེ་འདྲར་ཤོག། །རྩི་སྲིད་ནུམ་མཁའ་གནས་པ་དྲང་། །འགྲོ་བ་རི་སྲིད་
གནས་སྟུང་པ། །དེ་སྲིད་བདག་ནི་གནས་སྟུང་ཏེ། །འགྲོ་བའི་སྐུ་གྱ་བསྐྱལ་སེལ་བར་ཤོག། །འགྲོ་
བའི་སྐུ་གྱ་བསྐྱལ་གྱང་ཅི་ཡང་རྩང་། །དེ་ཀུན་བདག་ལ་སྦྱོར་སྟུང་ཅིག། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
དགེ་འདུན་གྱིས་ཏེ། །དགེ་བ་ལ་འདུན་པ་ཕྱལ་དུ་བྱང་བ་དེས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ལ་
དགའ་མགུར་ལོངས་སུ་སྟོན་པར་ཤོག།

བསྐྱན་པའི་དོན་དུ་བསྟོ་བ་ནི། །འགྲོ་བའི་སྐུ་གྱ་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་སྦྱན་གཅིག་
ཕྱ་དང་། །བདེ་བ་ཐམས་ཅད་གང་ལས་འབྱུང་བའི་གནས་གཅིག་ཕྱ། །རྒྱལ་བའི་བསྐྱན་པ་རིན་
པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་སྟོགས་དུས་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་ཆེད་པ་དྲང་བཀྲུ་བསྦྱི་དྲང་བཅས་ཏེ་དར་
ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་སྟུང་ཅིག། །བཀའ་རིན་པོ་འཕྲུལ་ཕྱག་མཛད་པ་ནི། །གྲང་གི་རིན་
གྱིས་དགེ་སྟོ་ཕྱན་ཆོགས་འབྱུང་བའི་འདྲམ་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །གྲང་གི་རིན་
གྱིས་བདག་གི་དགེ་ཆོས་དྲར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་ཕྱག་
འཆའ་ལོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ལ་འདུག་པ་ལས་བསྟོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ལེུ་བཅུ་
པའོ། །བཞི་པ། །མཐུག་གི་དོན་ནི། །ལོ་བཏ་གང་གིས་བསྐྱར་བ་སོགས་ཏེ་གོ་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར་ན། །མ་
སྟོས་སོ། །འདིར་སྤྲོས་པ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བསྟོད་གཅིག་ལམ། །སྤྲོས་བཅས་རྒྱལ་
བ་ལོངས་ཀྱི་ཐུགས་དམ་མཐེལ། །རྣམ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་གདམས་པ་མཆོག། །སྟོན་
འདུག་ཆེན་མོའི་ངོ་མཆར་བརྗོད་ལས་འདས། །གང་གི་གཞུང་ཆོག་བསྐྱབས་པ་ཅམ་གྱིས་
ཀྱང་། །མ་རུངས་སེམས་ཀྱི་བྱང་འགྲོ་ཕྱིར་བསྐྱེལ་བའི། །གཞུང་འདིར་བག་ཆགས་ཅུང་ཟད་
འཛིག་སྤང་དུ། །ཆོག་དོན་དབྱེ་བའི་ངལ་བ་འདི་བྱས་སོ། །

རྒྱལ་མཆོག་ཕྱག་ན་པད་མོས་ཐོག་བྲངས་པའི། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ལྷན་སྐྱེས་མཆོག་དུ་

མ་ཞིག །མངོན་དུ་བཞུགས་བཞིན་ཡོང་བ་བདག་ལྟ་བུས། །འདི་འདྲ་བྱས་པ་ཞིན་ཏུ་ངོ་ཡང་
གཞོངས། །དེས་ན་འདི་ལ་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་གིས། །དྲི་མ་ཡོངས་སུ་སྒྲགས་པའི་ནོངས་པ་
ཀྱན། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ལྡན་རྣམས་ལ་འཆགས་ལགས་ན། །ཐུགས་རྗེས་ཡོངས་སུ་བྱང་བར་བྱིན་
གྱིས་རྫོབས། །གལ་ཏེ་འདི་ལ་ལེགས་པའི་ཆ་མཆིས་ན། །རྒྱ་དེས་བདག་གཞན་ཆེ་རབས་ཐམས་
ཅད་དུ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་ཞིང་། །རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་པ་རྒྱ་མཆོའི་མཐར་མོན་
ཤོག །མཁའ་མཐས་གཏུགས་པའི་འགོ་རྣམས་བདེ་ཞིང་སྤྱིད། །ཕན་ཚུན་ཕྱ་ཕྱ་ལྟ་བུར་བྱམས་
ཤིང་བཅེ། །སློ་གསུམ་རྣམ་དཀར་ཆོས་ལ་ངང་གིས་གཞོལ། །འཛིག་རྟེན་བདེ་ལེགས་ཆེན་
པོས་བྱབ་པར་ཤོག །རིས་མེད་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱོགས་དུས་ཀྱན་ཏུ་དར། །དེ་འཛིན་སྤྱི་དང་བྱང་པར་
འཛིག་རྟེན་མགོན། །ཐུག་ན་བདེ་མོ་སྤྱིད་མཐར་ཞབས་བརྟན་ཅིང་། །ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དགོངས་
སྤར་དུ་སྤྱན་བྱལ་ཤོག །

དེ་ལྟར་སྤྱོད་འཇུག་ཆེན་མོའི་འགྲེལ་པ་ཆོག་ཉུང་དོན་གསལ་སྤྱན་གྱི་སྤྱོད་བྱ་ཞེས་བྱ་
བ་འདི་ཡང་བྱལ་བའི་དབང་སྤྱུག་ཁྲུང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་ཆོག་དོན་གོ་སྤྱི་ཞིང་ས་བཅད་
དང་ལུང་འདྲེན་སོགས་ཀྱི་སྤྱོས་པ་དོར་ནས་ཆོག་ཉུང་ལ་དོན་འདུ་ཆེ་བ་ཞིག་ཅི་ནས་ཀྱང་གིས་
ཤིག་བཀས་བསྐྱལ་བ་ན་གང་ཡང་མ་བསྐྱབས་ལ་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི་སྤྱན་རྫོངས་མགིན་
བཟང་བདག་ལྟ་བུས་དེ་འདྲ་ག་ལ་རུས་ཞེས་དགོངས་པ་ནན་གྱིས་ཁྱས་ཀྱང་མི་གནང་བར་མ་
ཟད། །སྤར་ཡང་ལན་དུ་མར་བཀའ་སྤྱལ་པར་བརྟེན་དབང་མེད་དུ་འགོ་འཇུགས་ཅམ་ཞིག་བྱ་
དགོས་བྱུང་། །དེ་ནས་ཁོ་པོས་ཡོང་བཅོ་མི་འདུག་ཅེས་སྤར་ཡང་དགོངས་པ་གཙང་ཁྱས་བྱས་
བསམས་ཀྱང་དེའི་བར་ན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་རྒྱལ་བསྤྱན་བྱལ་
པས་བྱ་ཐབས་ཟད་ནས་སྤྱི་མའི་བཀའ་མི་གཙོག་ཅམ་དུ་ཤུགས་དགེ་སྤོང་ལམ་རིམ་པ་དག་
དབང་ཕྱན་ཆོག་ས་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༥ལོ་རང་ལོ་བཟང་ཆ་བཅུ་པ་ལྟར་དང་ཉག་མ་བཞིའི་

ལོར་ཆོས་ཕྱེ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲུངས་སུ་སྤྲུང་བའོ། །ཡི་གེའི་གྲོགས་དན་པ་ནི་སྒྲོབ་
བྱ་དགེ་སྒྲོང་སྒྲོ་བཟང་བཙུན་འབྲས་དང་སྒྲོ་བཟང་དབང་ལྷག་གཉིས་ནས་བགྲིས་པའོ། །དགེ་
ལེགས་འཕེལ། །

བཤེས་སྤྲིངས་འབྲེལ་པ་ཆོག་དོན་རབ་གསལ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གྲུ་རྩ། སྒྲ་མ་མཆོག་དང་དབྱེར་མེད་པའི། །སྤྱ་སྤྱབ་ཞབས་ལ་གྲུས་བཏུང་
ནས། །དེའི་གསུང་བཤེས་པའི་སྤྲིངས་ཡིག་གི། །ཆོག་དོན་མདོ་ཙམ་བཟུལ་བར་བྱ། །

གང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྩ་བ་བཞིན་དགེ་བའི་ཆོས་ལས་བརྩམས་ཏེ་འདོམས་པའི་འོས་སུ་
གྱུར་པའི་རྒྱལ་པོ་བྱེད་ལ་དགེ་སྒྲོང་བདུག་གིས་ནི་གཞི་སྟོན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་
སྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་དགོས་པ་བསོད་ནམས་ལ་འདུན་པ་བསྐྱེད་པའི་སྦྲུ་དུ་རོ་བོ་
འཕགས་པའི་དབྱངས་ཏེ་བདེན་པའི་གཏམ་འདྲི་དུག་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཆོགས་བཅད་དུ་བསྐྱེབས་
ཏེ་ལེགས་པར་གསོལ་ན་བྱེད་ཀྱིས་གསུན་པའི་རྩིགས་ཏེ། དཔེ་རྩི་ལྟར་ན་བདེ་གཤེགས་ཀྱི་སྤྱ་
གཞུགས་ནི་རྒྱ་དམན་པ་ཤིང་ལས་ཀྱང་དང་། དབྱིབས་མི་མཛེས་པར་བགྲིས་པ་སོགས་ཅི་འདྲ་
ནའང་རྩུང་སྟེ་དོན་སྤྱི་ཡོན་པའི་ཆ་ནས་མཁུས་པས་མཆོད་འོས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདུག་གི་སྟན་
དག་གི་ཁྱེ་འཕྲིན་འདྲི་ཆོག་རིམ་ལྡན་ཡང་དོན་དུ་མ་ཆོས་བརྗོད་པ་ལ་བཞེན་པའི་སྦྲུ་དུ་སྦྲུ་
པར་མི་བགྲིས་པར་གྲུས་པས་གསན་རིགས་སོ་ཞེས་པའོ། །དོན་ཞེས་པ་ནི་ཁེངས་སྤྲུངས་ཙམ་
ཡོན་གྱི་དོན་འདི་ལས་བཟང་བའི་སྟན་དག་ཡོད་པ་ནི་མིན་ནོ། །

འཕགས་པའི་དབྱངས་ཞེས་པ་སྤེབ་སྤྱོད་ལ་བཤད་པའང་ཡོད་དོ། །སྤྱབ་པ་ཆེན་པོ་
སངས་རྒྱུ་གྱི་བཀའ་ནི་ཆོག་དོན་སྟན་སྤྱི་ཞེས་སྟེ་སྟན་ཆད་ཅིག་བྱེད་ཀྱི་སྤྱགས་སུ་ལྟ་ཡང་

བ་ཅི་ཡིང་སོགས་ཀྱི་གཞི་ནི་ས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏུན་ཀྱང་ཀྱི་གཞི་དང་རྟེན་གཅིག་ལ་
ལགས་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད་སྤྱིན་པ་དྲང་། ཚུལ་ཁྱིམས་དང་། བཟོད་པ་
དང་། བཙོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏུན་དྲང་། དེ་བཞིན་ཤེས་རུབ་སྟེ། དག་མཚན་གཞུལ་དུ་
མེད་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདྲི་དུག་གིས་ཉམས་ལེན་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་ཞུགས་པའི་ཚུལ་
ཀྱིས་རྒྱས་པར་མངོན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་འབྲུལ་གྱི་བྱ་གཟིངས་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་བ་དང་སྤྲིད་པའི་
རྒྱ་མཚོ་ཡི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐོབ་པར་མངོན་ཅེས་སོ། །

བཀུར་བསྐྱེད་རིམ་པ་ནི། དེགས་རྒྱུད་གྲང་ལ་པ་དྲང་མ་དུག་ཚུལ་བཞིན་མཚོན་པ་ཡི་
སྤེ་ཞུ་དང་ལྡན་པའི་དེགས་རྒྱུད་དེ་ལ་ནི་ཆངས་དང་ལྟ་དབང་སོགས་ཀྱང་འཁོར་བས་དེ་དག་
གི་སྒོགས་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་སོགས་ཀྱང་མཉེས་པས་དེ་དག་
གི་མགོན་དང་བཅས་པ་ལགས་ཤིང་། པ་མ་དེ་དུག་ལ་མཚོན་པའི་འབྲས་བུར་ཆེ་འདིར་ཀྱན་
ལ་གྲགས་པར་འགྱུར་བ་དྲང་། ཆེ་རབས་སྤྲད་མ་ལ་ཡང་མཐོ་རྒྱུ་སོགས་འཐོབ་པར་འགྱུར་
བ་ལགས་སོ། །བསྐྱེད་གནས་ཀྱི་རྒྱུ་སྒྲིགས་གང་དག་ཅེ་ན། འཆེ་བ་སྒོག་གཅོད་པ་དྲང་།
ཆོམ་རྒྱན་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། འཇིག་པ་མི་ཆངས་པར་སྤྲིད་པ་དང་། རྒྱ་དུ་སྤྲོ་བ་དྲང་
བཅས་རྩ་བ་བཞི་དང་ནི། ཆང་བཏུང་བ་དྲང་། དུས་མིན་ཟས་ལ་ཆགས་ནས་སྤྲིད་པ་དྲང་། མལ་
སྟན་ཆེ་མཐོ་ལ་དགའ་ནས་བསྐྱེད་པ་དྲང་། སྤྲོ་དུག་ལེན་པ་དྲང་གར་དག་འབྲལ་བ་དྲང་སྤེང་བའི་
ཁྱིད་པར་དག་འདོགས་པ་གསུམ་གཅིག་དུ་བྱས་པའི་ཡན་ལག་བཞི་པོ་དེ་རྣམས་ལགས་པས་
སྤྲོད་ཞིང་། དག་བཅོམ་པའི་ཚུལ་ཁྱིམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཡི་བསྐྱེད་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་
པོ་འདྲི་དུག་དྲང་ལྡན་ན་གསོ་སྤྲོད་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ནི་འདྲོད་པ་ན་སྤྲོད་པའི་ལྟ་བུས་
ཡིད་དུ་འོང་བ་སོགས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས། སྤོམ་པ་དེ་སྤྲེས་པ་དང་བྱུང་མེད་དུག་ལྟ་སྤྲོལ་
བར་བབྱེད་ལ། སྤྱི་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་མངོན་ཅེས་པའོ། །གཞན་ཡང་ཡོ་བྲང་གཏོང་མི་

མེད་པའི་སེར་སྒྲ་དང་། རྒྱུན་ཡོད་བཞིན་འགོ་བ་པའི་གཡོ་དང་ཡོན་ཏན་མེད་བཞིན་འཆོས་པའི་
སྒྲ་དང་། ཕྱི་མེད་སྒྲོད་ལ་མེད་པའི་ཆགས་པ་དྲང་། དགོ་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་མི་སྒྲོ་བའི་སྒྲོ་ལས་
དྲང་། ཡོན་ཏན་གོང་མ་མ་ཐོབ་ཀྱང་ཐོབ་པར་སེམས་པའི་མངོན་པའི་དྲ་རྒྱལ་དང་། ཉང་སེམས་
ཅན་ལ་མེད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། གཞན་ལ་ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་པའི་ཞེ་སྤང་དྲང་བཅས་
ཉོན་མོངས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་དང་། གཞན་ཡང་རིགས་མཐོ་བས་རྒྱགས་པ་དྲིང་། གཞུགས་
མཛེས་པས་རྒྱགས་པ་དྲང་། ཐོས་པ་མང་བས་རྒྱགས་པ་དང་། ལང་ཆོ་དར་བས་རྒྱགས་པ་
དྲང་། དབང་ཐང་ཆེ་བས་རྒྱགས་པ་སོགས་མདོར་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རིགས་གང་ལའང་དགྲ་
བཞིན་དུ་གཟིགས་ནས་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་སྒོ་གསུམ་ཉེས་སྒྲིང་ལས་བསྐྱེད་བའི་བག་ཡོད་ནི་འཆི་མེད་བདུན་ཅིའི་གནས་
 ཉེ་ཐར་པའི་རྒྱ་དང་། དེ་ལས་པོ་ལྗོགས་པའི་བག་མེད་པ་ནི་འཆི་བ་འཁོར་བའི་གནས་སུ་སྐྱབ་
 པས་བཀའ་སྒྲུབ་པ་ལགས་ཏེ། ཉེ་བས་ན་རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཐར་ལམ་དགེ་ཆས་རྣམས་གོང་
 ལས་གོང་དུ་སྒེལ་བའི་སྤྱད་དུ་སྤྱན་ཆད་བག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་མི་བཏང་བར་གྲུས་པས་དང་རྟག་
 ཏུ་བག་དྲང་བཅས་པར་མཛོད་ལ། དེ་ལྟར་མཛད་ན་ཆེར་བསྐྱབས་པར་འོས་པ་སྟེ། གཏང་སྤྱི་
 འབྲེལ་གྱི་ཡིན་ཡང་སྤྱན་ཆད་བག་མེད་པར་གྱུར་པ་ལས་སྤྱིས་ནས་འཁྱོད་དེ་སྒོ་གསུམ་བག་
 དྲང་ལྟར་པར་གྱུར་པ་དེ་ཡང་ཟླ་བ་སྤྱིན་ཀྱིས་གཤོགས་པ་ལས་སྤྱིར་བྱེད་པ་ལྟ་བུར་སྤྱིས་བྱ་
 དམ་པའི་གཞིགས་ཅོར་གྱིན་ཏུ་རྣམ་པར་མཛེས་ཏེ། དཔེར་མཆོད་ན། འདོད་ཆགས་ཅན་གཙུང་
 དགའ་བོ་དང་། ཞེ་སྤང་ཅན་སོར་མོའི་སྤང་བ་ཅན་དང་། སྤྱིག་གོགས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་བ་མཐོང་
 ལྟར་མ་སྤྱིས་དབང་དང་། བ་མ་དང་དབང་བཅོམ་བསད་པའི་བདེ་ལྟེད་ཀྱི་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །

དུས་རྒྱུ་ཏུ་བཟོད་པ་ནས་ཀྱིས་བསྐྱོམ་དགོས་པ་ནི། འདྲི་ལྟར་བཟོད་པ་དང་མཚུངས་
པའི་དགྲ་ལྟ་བུ་ནི་འགའ་ཡང་མ་མཆིས་པར་གསུངས་པས་རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས་གཞི་དབྱེད་ལ་

ཁྱོ་བའི་གོ་སྐབས་དབྱེ་བར་མི་བགྱི་སྟེ། ཁྱོ་བ་སྤངས་བས་སྲིད་ཞིར་བྱིར་མི་ཕྱོག་བཞི་ད་ཐོབ་
 བར་འགྱུར་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཞུལ་གྱིས་བཞེས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་བདུག་དང་བདག་
 གི་ཕྱོགས་ལ་ནི་མི་འདིས་ཆེག་གིས་སྦྱོས་འདྲིས་ཐག་བས་བདུགས་ཐམ་བར་བྱས། འདྲི་ཡིས་
 བདུག་གི་ཁོར་འཕྲོགས་བར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་བ་ལྟ་བུས་འཁོན་དུ་འཛིན་བས་འཐབ་ཅོད་སོགས་
 འཇུག་ལོང་རྣམས་སྦྱེད་དེ་གཉིད་ཀྱང་མི་འོང་ལ། གལ་ཏེ་འཁོན་དུ་འཛིན་བ་རྣམས་སྤངས་ཀྱས་
 ན་བདེ་བར་གཉིད་གྱིས་ལོག་བས་མཆོན་དགེ་མཆོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པས་འཁོན་འཛིན་
 སྤངས་དགོས་སོ། །དེ་ནི་ལྟར་སྤངས་དགོས་སྟམ་ན། ལར་ནས་སེམས་ནི་ཚུ་ལ་རི་མོ་བྲིས་བ་
 དྲང་། ས་ལ་རི་མོ་བྲིས་བ་དྲང་། རྩོ་བ་ལ་རི་མོ་བྲིས་པའི་དཔེ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཏུ་རྟིག་བར་བགྱི་ལ།
 དེའི་རྒྱང་ནས་འཁོན་འཛིན་སོགས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ལ་དཔེ་དྲང་པོ་ནི་མཆོག་སྟེ། དེ་
 དག་གང་ཡིན་ཡང་བརྟན་པོར་བཅང་མི་འོས་པའི་བྱིར་རོ། །ཆོས་འདོད་དགེ་སེམས་རྣམས་ལ་
 བྱི་དཔེ་ཐ་མ་མཆོག་ལགས་ཏེ། དེ་དག་གང་ཡིན་ཡང་ཡལ་དུ་མི་རུང་བའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་དག་
 གིས་སྦྱས་ཕྱོགས་རི་ལྟར་བྱ་སྟམ་ན། འདི་ལྟར་བདུད་ལས་རྒྱལ་བས་གང་སྟོང་ལ་འབབ་བ་
 དྲང་། བདེན་བ་དྲང་། ལོག་བར་སྦྱ་བ་དང་ལུན་པའི་སྦྱེས་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ནི་དག་ལ་དགོངས་ནས་
 སྟན་བ་སྦྱང་ཅི་ལྟ་བུ་དང་། མཛེས་བ་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་དང་། སྦྱང་བ་མི་གཅོང་བ་ལྟ་བུའི་ཆེག་རྣམ་
 བ་གསུམ་བཀའ་སྩལ་བ་དེ་ལས་ཐ་མ་སྤངས་ཏེ་སྦྱ་མ་གཉིས་བསྟེན་དགོས་སོ། །འོ་ན་བདེ་འཁྱོ་
 རས་བདེ་འཁྱོར་འཕོས་བ་ལྟ་བུ་སྦྱང་བ་རྟམ་སྦྱང་བའི་མཐུར་སྟུག་པར་འཁྱོ་བ་དང་། ངན་འཁྱོ་
 རས་ངན་འཁྱོར་འཕོས་བ་ལྟ་བུ་སྦྱང་བ་རྟམ་སྦྱང་བའི་མཐུར་སྟུག་པར་འཁྱོ་བ་དང་། བདེ་འཁྱོ་
 རས་ངན་འཁྱོར་སྦྱང་བ་ལྟ་བུ་སྦྱང་བ་རྟམ་སྦྱང་བའི་མཐུར་སྟུག་པར་འཁྱོ་བ་དང་། ངན་འཁྱོ་རས་
 བདེ་འཁྱོར་སྦྱེས་བ་ལྟ་བུ་སྦྱང་བ་རྟམ་སྦྱང་བའི་མཐུར་སྟུག་པར་འཁྱོ་བ་དང་བཅས་གང་ཟག་ནི་
 རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་བཞི་བཀའ་སྩལ་བ་སྟེ། བཞི་པོ་དེ་དུག་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གང་ཟག་དྲང་པོར་

འགྲུར་བའི་ཐབས་ལ་འབད་བར་མཛོད་ཅེས་སོ། །

ཡང་མི་ནི་ཤིང་ཨ་མའི་འབྲས་བུ་བཞིན་དུ་རིགས་བཞི་སྟེ། ཉང་མ་སྟོན་པ་ལ་བྱི་སྟོན་
པ་དང་འདྲ་བ། ཉང་སྟོན་པ་ལ་བྱི་མ་སྟོན་པ་དང་འདྲ་བ། བྱི་ཉང་གཉིས་ཀ་མ་སྟོན་པ་ལ་མ་སྟོན་
པར་སྦྱང་བ། བྱི་ཉང་གཉིས་ཀ་སྟོན་པ་ལ་ནི་སྟོན་པར་སྦྱང་ཞེས་བགྱི་བ་དང་འདྲ་བར་རྟོགས་
པར་མཛོད་ལ། རང་ཡང་དབེ་ཐ་མ་ལྟར་ཅི་འགྲུར་མཛོད་ཅིང་། གྲོགས་ཀྱང་རབ་ཏུ་ན་དི་འདྲ་
དང་། མ་མཐར་ཡང་རིགས་གཉིས་པ་ལ་བསྟེན་གྱི་གཞན་གཉིས་ལ་མིན་ནོ་ཞེས་བའོ། །ཡང་
དབང་པོའི་སྟོན་མ་བསྐྱམས་ན་དགེ་བ་ཚུད་ཐོས་སུ་འགྲོ་བས་མིག་དབང་སྤང་ཚུལ་ནི་གཞན་
གྱི་ཚུད་མ་ལ་ཆེད་དུ་མི་ལྟ་ཞིང་། ཞོར་ལ་མཐོང་ན་ཡང་ན་ཆོད་དང་མཐུན་པར་ཀན་པ་ལ་མ་
དྲང་། གཞོན་པ་ལ་བྱུ་མོ་དྲང་། མཉམ་པ་ལ་སྤྱིང་མོའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བགྱི་ལ། ད་དུང་
ཆགས་པར་གྱུར་ན། འཆད་འགྲུར་ལྟར་མི་གཙང་བ་ཉིད་དུ་ཡང་དུག་པར་བསམ་པར་བགྱི།
ཞེས་སོ། །ཡིད་དབང་སྤང་ཚུལ་ནི། སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་གནས་པར་ཡུལ་ལ་གཡོ་བའི་སེམས་ནི་
ལེགས་པར་བསྐྱང་འོས་པ་སྟེ། དེའི་ཚུལ་ཡང་གདམས་དག་ཐོས་པ་དང་མཚུངས་པར་མི་
གཡེང་བར་དང་། བྱ་ཚུང་ཤིང་མ་བྱ་བ་ལྟ་བུར་རྟག་ཏུ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་བཞིན་དུ་སྟོ་
ཀྱན་ནས་དང་། གཅེས་པའི་སྟོག་དྲང་འདྲི་བར་འབད་བས་བསྐྱང་བར་བགྱི་བ་སྟེ། འདོད་པའི་
བདེ་བ་ནི་སེམས་ལ་མ་འབྱེན་པའི་བྱིར་གདུག་པ་ཅན་གྱི་སྦྱལ་དུག་དྲང་། ཐར་པའི་སྟོག་གཙོད་
པའི་བྱིར་མཆོན་རྟོན་པོ་དྲང་། གཞོད་པ་སྟོ་དུ་མ་ནས་སྟེར་བའི་བྱིར་མི་སྦྱན་པའི་དགྲ་པོ་དྲང་།
དགེ་བའི་ཕོ་རྟོག་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་མེ་བཞིན་དུ་བལྟས་ལ། འདོད་པའི་བདེ་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་
བར་མཛོད། གཞན་ཡང་འདོད་པ་རྣམས་ནི་ཆེ་འདི་བྱིར་ཕྱང་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་
རྒྱལ་བའི་དབང་པོས་འདོད་པ་ནི་ཀླིང་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོས་ནས་འཕྲིལ་ཞིམ་ལ་
ཕྱགས་ལུས་སྟོག་འཕྲོགས་པར་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པས། འདོད་པ་དྲེད་དུག་སྤང་བར་

བཅི་སྟེ། གཞན་དུ་ན་དེ་ཡི་སྒྲུག་སྒྲོག་གིས་འཁོར་བའི་བཙོན་རྒྱུ་འདྲིལ་ཅེན་འདྲི་དུག་
 བཅེངས་པ་དང་འབྲེལ་བར་སྒྲུལ་པོ་བྱེད་ཀྱང་འཆིང་ཉེན་བདོག་ཅེས་པའོ། །དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་
 ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་ནས་དབང་པོའི་སྒྲོ་བ་སྒྲུལ་སྟེ་འདོད་སྟེད་ལས་སྒྲུལ་བ་ནི་བསྐྱུགས་
 པའི་གནས་ཏེ། སྒྲེ་པོ་གྲང་དུག་ཅིག་ནི་དབང་པོ་དུག་གི་ཡུལ་ནམས་ལ་ནི་དུས་ཉག་ཏུ་མི་
 བརྟན་པར་གཡོ་བའི་སེམས་ལ་གཉེན་པོ་བསྐྱེན་ཏེ་དེ་ལས་སྒྲུལ་པོ་དྲང་། སྒྲེ་པོ་གྲང་དུག་ཅིག་
 ནི་གཡུལ་ངོར་དག་ཆོགས་ལས་སྒྲུལ་བ་དེ་དུག་ལས་མཁུས་པ་ནམས་ཀྱིས་ནི་དྲང་པོ་འདོད་
 སྟེད་ལས་སྒྲུལ་བ་དབང་བའི་དབང་མཆོག་ལགས་པར་འཆུང་ཏི། བྱི་ཡི་དག་ལས་སྒྲུལ་བ་
 ཅམ་ནི་དུད་འགོ་ལའང་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། རྒྱུ་
 གོས་ཀྱིས་སྒྲུས་པའི་བྱུང་མེད་གཞོན་ནུ་མར་ཆགས་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། དེའི་ལུས་ནི་སྒྲོས་
 དར་གོས་སོགས་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བསལ་ལ། དེ་ནས་དེར་དམིགས་ཏེ་བྱི་རྩ་བ་དྲང་། སྒྲོ་
 དུག་དོད་པ་ནས་མཆིལ་སྒྲུབས་དང་བཤང་གཅི་སོགས་འཛུགས་པ་དྲང་། རྒྱག་ཁག་སོགས་མི་
 གཙང་བ་ཀུན་ཀྱི་སྒྲོད་དང་འབྲེལ་བ་བཟའ་བཏུང་སོགས་ལ་ངེ་ཅམ་ལོངས་སྒྲོད་ཀྱང་ངོམས་པ་
 མེད་པས་དགྲང་དཀྱའ་བ་དྲང་། ནང་མི་གཙང་བས་ཁེངས་པའི་བྱམ་པ་ལ་བྱི་དར་ཟབ་ཀྱིས་
 གཏུམས་པ་དང་འབྲེལ་བར་ཤ་བྱས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་བགས་པས་ཉི་ཆེ་གཡོགས་པར་གཟིགས་ལ། རྒྱུ་
 ཡང་ལུས་ལས་འབྲེལ་མེད་ལོགས་ཤིག་ཏུ་གཟིགས་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་
 བསྐྱོམ་དགོས་པ་ཅི་ཡིན་སྟེན་ན། འདོད་ཆགས་ནི་སྒྲོན་ཆེ་བས་ཏེ། དཔེ་དེ་ལྟར་ན་མཛེ་ཅན་
 སྟེན་བྱས་ཐོས་ཏེ་ཉེན་པ་ནི་དེ་ཞི་ནས་བདེ་བའི་དོན་དུ་མེ་ལ་ཀུན་ཏུ་བསྐྱེན་ཀྱང་། ཞི་བར་མི་
 འགྱུར་བར་སྒྲུར་གཏུང་བ་འཕེལ་བ་ངེ་འབྲེལ་བ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་འདོད་པ་ནམས་ལ་ཆགས་
 པའང་ངོམས་པའི་མཐའ་མེད་པ་མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་མི་སྤྱུག་པ་སོགས་
 བསྐྱོམས་ཀྱང་སྒྲོང་ཉིད་མ་རྟོགས་ན་མིད་པའི་རྩ་བ་བཅད་མི་བྱས་པས། །དོན་དུ་སྒྲོང་བ་ཉིད་

གཞིགས་པར་བགྱི་བའི་སྒྲུབ་དུ་བྱིན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་གཅིག་དུ་བལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་
 བས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་དྲེ་གོམས་པར་མཛོད་ཅིག་དང་། མིད་པ་བྱངས་ནས་འབྲིན་
 བ་ལ་དྲེ་དྲང་འབྲེ་བར་ཡོན་ཏུན་དང་ལྡན་པ་ཡི་ཆོས་གཞན་ནི་འགྲུའ་ཡང་མཆོས་པ་མ་ལགས་
 སོ། །དེའི་བྱིར་སྐྱེས་བྱ་གང་སུ་ཡང་རྟིགས་གཞུགས་བཟང་པོ་དང་། རིག་གནས་སོགས་མང་
 དུ་སྒོས་པ་དྲང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱང་། དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་དེའི་གཞི་ཚུལ་ཁྲིམས་
 དང་བྲལ་བ་དེ་ནི་སྐྱེས་བྱ་དམ་པའི་ཡོན་ཏུན་དང་མི་ལྡན་པས། བཀྲུ་འོས་མ་ལགས་ཤིང་། དྲེ་
 ལྟ་བས་ན་སྐྱེས་བྱ་གང་ལ་ཡོན་ཏུན་འདྲི་གཉིས་དང་ལྡན་པ་དྲེ་ནི་སྐྱེས་བྱ་དམ་པའི་ཡོན་ཏུན་
 འདྲི་ལྡན་པའི་བྱིར་རིག་གནས་ལ་མཁས་པ་སོགས་ཡོན་ཏུན་གཞན་དྲང་བྲལ་ཡང་མཆོད་ཅིང་།
 བཀྲུ་བའི་འོས་ལགས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་སྒྲིག་པ་ལས་ལྟོག་ཅིང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དགོ་
 བ་ལ་འཇུག་པ་ནི་སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཆོས་དེ་གཉིས་ནི་དམ་པའི་ཡོན་ཏུན་ནོ། །ཞེས་
 ཀུ་མ་ར་མ་ཉིས་སོ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་གནས་ལུགས་མཁྱེན་པ་ཞེས་རྒྱལ་པོ་ལ་བོས་ནས་ནོར་
 རྟེན་ན་དགའ་བ་དྲང་། མི་རྟེན་ན་མི་དགའ་བ་དྲང་། ལུས་བདེ་ན་དགའ་བ་དྲང་། མི་བདེ་ན་མི་
 དགའ་བ་དང་། གཏམ་སྟན་ན་དགའ་བ་དྲང་། མི་སྟན་ན་མི་དགའ་བ་དྲང་། རོར་བསྟོད་ན་དགའ་
 བ་དང་། སྒྲུབ་ན་མི་དགའ་བ་ཞེས་བགྱི་བའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་པོ་དེ་ནི་བདུག་གི་ཡིད་
 ཀྱི་ཡུལ་མིན་པར་མགོ་སྟོམས་མཛོད་ཅེས་ཏེ། སྟོམས་ཚུལ་ནི་རྟེན་མི་རྟེན་སོགས་ལ་དགའ་མི་
 དགའི་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་ཆ་མཉམ་པ་བགྱི་བའོ། །དེ་བརྒྱད་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་དང་མཐུན་
 བས་ན་འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཅེས་སོ། །འོ་ན་ཆོས་བརྒྱད་མགོ་སྟོམས་པ་ལྟར་དགོ་སྒྲིག་ལ་
 བྱར་བྱང་ངམ་སྟམ་ན་མིན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས་བྲམ་ཟེ་དང་། དགོ་སྟོང་དང་། ལྟ་དྲང་ནི།
 མགོ་ན་པོ་དྲང་། ཡུལ་ཡུམ་དང་། སྤྲུང་དྲང་། བཅུན་མོ་དྲང་། འཁོར་སོགས་གཞན་གྱི་སྒྲུབ་
 དུ་འད་སྒྲིག་པ་མི་བགྱི་ཉེ། དེའི་འབྲས་བྱ་དཔྱལ་བའི་རྣམ་སྟོན་ནི་ཡོངས་རྫོགས་རང་ཁོ་ནས་

མྱོང་དགོས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ཅོད་པ་ནི་འགྲུལ་ཡང་མ་མཆིས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སྤྲིག་ཅན་འགའ་
 ཞིག་ད་ལྟ་བུ་བདེ་བར་གློན་པ་འདི་རིམ་ལྔ་མ་ན། སྤྲིག་པའི་ལས་རྣམས་སྤྱད་པ་འགྲུལ་སྤྱུ་ཡང་
 ཉི་མྱོད་པ་དེ་ཡི་མོད་ལ་མཆོན་བསྐྱུན་པ་བཞིན་དུ་མི་གཅོད་པ་སྟེ་མི་མངོན་གྲང་ནས་འཆི་བའི་
 དུས་ལ་བབ་པ་ན་སྤྲིག་པ་ཡི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གྲང་ལགས་པ་དེ་མངོན་པར་འགྱུར་བས་ཐལ་
 མི་གཞོད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ན་སྤྲིག་པའི་ལས་མི་བྱ་ཞེས་ཏེ། འདི་སྤྲིས་ནས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་
 ལས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་གསུངས། ཅེ་སྟེ་སྤྲིག་པའི་ལས་མ་བྱས་ན་ནོར་མི་རྟོག་པས་དུབ་
 བར་མི་འགྱུར་གྲང་སྤྲིས་ན། ལས་འབྲས་དང་དགོན་མཆོག་སོགས་ལ་དྲད་པ་དྲད་། ཁས་སྒྲངས་
 པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱང་བ་དང་། སེར་སྤྲོ་སྤངས་པའི་གཏོང་བ་དྲད་། དམ་པའི་ཆོས་མང་དུ་སྒྲོས་
 པ་དྲད་། འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱི་མེད་པའི་རོ་ཆ་ཤེས་པ་དྲད་། དེ་འབྲའི་བྱི་མེད་པའི་ཁྲེལ་
 ཡོད་པ་དྲད་། ཆོས་རབ་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་དེ་དག་ནི་འཕགས་པའི་ནོར་བདུན་
 ལགས་པར་བྱུབ་པས་གསུངས་པས། གསེར་དཔལ་སོགས་ནོར་གཞན་དག་ནི་པལ་པ་དང་
 སྟོང་པོའི་དོན་མ་མཆིས་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་མཛོད་ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་ནའང་རྒྱུ་ལོ་འབྱེད་པ་
 དྲད་། སྤྱི་ལོ་འདུས་པ་ལ་ལྟ་བུ་དྲད་། ལེ་ལོ་དང་དུ་ལེན་པ་དྲད་། སྤྲིག་པའི་གྲོགས་སོ་ལ་བརྟེན་
 པ་དྲད་། ཆང་འཐུང་བ་དྲད་། མཆོན་མོ་གར་བབ་དུ་རྒྱ་བ་སོགས་མ་སྤངས་ན་ནོར་བདུན་ཆུད་
 རོས་སྤྱུ་འགོ་བས། དེས་ན་སྤྱི་མ་ངན་སོང་དུ་འགོ་བ་དང་། ཆེ་འདིར་གྲགས་པ་ཉམས་པར་
 འགྱུར་བའི་རྒྱ་དེ་བྱུག་ནི་སྤྱོད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ནོར་ལ་ཆོག་ཤེས་བྱར་འོས་པ་ནི་མདོ་ལས།
 འདི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་ནོར་ཅན་དུ་བྱའི་ཟང་ཟང་གི་ནོར་ཅན་དུ་མ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་ནོར་
 རྣམས་ཀྱན་གྱི་ནུང་ནས་ཆོག་ཤེས་པའི་ནོར་ཉིད་རབ་དང་མཆོག་ལགས་པར་ལྟ་མིའི་སྟོན་
 སྤྲིས་གསུངས་པས། དུས་ཀྱན་དུ་རང་གི་ནོར་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པར་མཛོད་ཅིག་དེ། མཆོག་
 མཁུན་པའི་ནོར་བྱང་ན་ནོར་གཞན་མི་བདོག་གྲང་ཡང་དུག་པའི་དཔལ་དང་འབྱོར་བ་ཕུན་སུམ་

• 368 •

གནས་པ་འབའ་ཞིག་གི་ཕྱིར་དུ་བུའི་ཤ་བ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟེན་པར་བགྱེད། །

གཉིས་པའི་ཚུལ་ནི་རིགས་པའི་བདུག་ཉིད་ཅེས་རྒྱལ་པོ་ལ་བོས་ནས། ཁྱོད་ཉིད་པར་གྱི་དུས་མཐའ་དུག་དྲང་། མཚན་མའི་འང་ཐུན་གསུམ་གྱི་ཆ་སྟོད་སྟེན་གཉིས་དགེ་བས་འདུས་ནས་ནི་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་བྱོས་ལ། མཉམ་ཆེའང་འབྲས་བུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བར་དགེ་སེམས་ཀྱི་ངང་ནས་དུན་ཤེས་དྲན་བཞིན་པར་ཐུན་སྟོད་སྟེན་དེ་དུག་གི་བར་དུ་སྟེ་ཐུན་པར་བ་ལ་མཐོལ་ཞེས་པའོ། །

ཆད་མེད་བཞི་བསྐྱེམས་ཚུལ་ནི། སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་ལྡན་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་དྲང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་དུག་དྲང་དེ་དག་བདེ་ན་དགའ་བ་དྲང་། ཀྱན་ལ་ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྟོམས་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི། སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། བསོད་ནམས་ཆད་མེད་པ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན་ཆད་མེད་ཅེས་བྲལ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དུས་རྟག་དུ་ཡང་དུག་པར་བསྐྱེམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ན་དེ་ལྟར་བསྐྱེམས་པས་གོང་མ་དེས་ལེགས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཛོལ་པར་འགྱུར་ཞིང་། བརྒྱལ་རེ་ཞིག་དེ་བརྟེན་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་ལྟར་མངོན་མཐོ་ཆངས་པའི་འཛིག་ཉེན་ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཆད་མེད་བཞི་བསྐྱེམས་པ་ལས་འདོད་སྟོད་དེ་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། དགའ་བ་དྲང་། བདེ་བ་དྲང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་དུག་ནམ་པར་སྤངས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་ཐོབ་ཅིང་། བཞི་པོ་དེ་ཡིས་གོ་རིམ་བཞིན་ཆངས་ཆེན་དྲང་། འོད་གསལ་དུག་དྲང་དགེ་རྒྱས་དྲང་། འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ལྷ་ནམས་དྲང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་སྐྱེ་བ་འཛོལ་ཅེས་ཏེ། འདོད་འདུན་སྤངས་པས་བསམ་གཏན་དེའི་པོ་དང་། དྲིག་པ་སྤངས་པས་བསམ་གཏན་གསུམ་པ། བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་སྤངས་པས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཐོབ་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྟོག་དཔྱད་སྤངས་པས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཐོབ་མོད་ཀྱང་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་བྱས་པ་ལ་དགོངས་ནས་འདིར་མ་སྟོས་

སོ། །གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་གང་དང་གང་གིས་སྤང་བྱའི་ཡན་ལག་གང་དང་གང་ཞིག་གི་རི་ལྟར་
སྤྲང་ཚུལ་སོགས་ཞིབ་པར་ནི་གཞུང་ཆེན་མོ་དག་ལས་ཤེས་དགོས་པར་ཡོད་དོ། །

ལས་ཀྱི་ལྷ་ཡང་བསྟན་པ་ནི། དུས་ཉག་ཏུ་བྱས་པ་དྲང་། བསམས་པ་མངོན་པར་ཞུན་པ་
དག་པོས་བྱས་པ་དྲང་། མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་གཉིན་པོ་མེད་པ་དང་། ཡོན་ཏུན་གཙོ་ལྟན་སྤྲུལ་
སོགས་ཀྱི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་དང་། བན་འདོགས་པ་པ་མ་སོགས་ཀྱི་གཞི་ལས་བྱུང་བའི་ལས་
དགེ་བ་དྲང་། མི་དགེ་བ་ནམ་པ་ལྷ་ལྷ་ནི་ནམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ན་ལས་ཆེན་པོ་
ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་བས་ན་མི་དགེ་བ་ཆེན་པོ་ལྷ་སྤངས་ནས་དགེ་བ་ཆེན་པོ་ལྷ་སྟོད་པ་ལ་བཙོན་
པར་བགྱིད་མཛོད་དང་། དེ་ལྟར་མཛོད་ན་ཉེས་སྟོད་ཆུང་དུས་བསྐྱལ་པར་བགྱིད་མི་ལུས་ཏེ།
དཔེར་མཆོན་ན་ལན་ལྟ་སྤང་འགྲུས་ཆུ་ནི་ཉུང་དུ་ཞིག་རོ་སྤྲུང་བགྱིད་ལུས་ཀྱི་གྲུ་ལྷེ་སྤང་མིན་
པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་སྤིག་པའི་ལས་ནི་ཆུང་དུ་ཡང་དགེ་བའི་ཅུ་བ་དམན་པ་ལ་གཞོད་ལུས་
ཀྱི། ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་མིན་པའི་ཆུལ་མཐུན་པར་མཛོད་ཅེས་ཏེ། ཡོན་ཏུན་གཙོ་དང་པན་
འདོགས་གཞི་ལས་བྱུང་། །ཞེས་དོན་འགྲུར་དུ་བྱས་ན་འགྲེལ་བདེ་བར་འོང་ངོ་། །

བསམ་གཏན་གྱི་སྤྱི་བ་པ་ནི་ལྷ་སྟེ། ལྷག་པའི་ཡུལ་ལ་སེམས་འཕྲོ་བའི་ཁྱེད་པ་དྲང་།
སྤང་བྱས་ཀྱི་ལས་ལ་ཡིད་མི་དགའ་བའི་འགྱོད་པ་དྲང་། གཞན་ལ་རྒྱུད་འཁྲལ་པའི་གཞོད་
སེམས་དང་ལྷས་སེམས་སྟེ་ཞིང་ལས་སྤྱ་མི་རུང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་པ་དྲང་། དབང་ཤེས་ནང་
དུ་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་གཉིད་དྲང་། འཁྲིག་པ་སོགས་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དྲང་། ལས་འབྲས་
སོགས་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་ཐེ་ཆོམ་སྟེ། སྤྱི་བ་པ་ལྷ་པོ་འདྲི་དྲག་ནི་དགེ་བའི་ཅོར་འཕྲོག་པའི་
ཆོམ་རྒྱན་པ་ལགས་པར་མཐུན་པར་མཛོད་ལ་སྤྲངས་ཤིག་ཅེས་བཤོ། །ཁྱེད་འགྱོད་གཉིས་
གཡོ་བར་ཆོས་མཐུན་པས་གཅིག་ཏུ་དང་། རྒྱལ་ས་གཉིད་གཉིས་སྟུན་པར་ཆོས་མཐུན་པས་
གཅིག་ཏུ་བགྲངས་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་གངས་སྤང་འགྲུར་ཞིང་། ལྷ་པོ་དེས་བསྐྱལ་གསུམ་ལ་བསྤྱི་བས་

བས་ན་སྒྲིབ་པ་ལྟེན་མོ། དེ་ལྟར་སྒྲིབ་པ་ལྟེན་སྒྲིབ་ནས་གང་ལ་བཅོམ་སྒྲིབ་ན། བདེན་བཞི་
ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དྲན་པ་དྲན། དེའི་དོན་བསྒྲིམས་པ་ལ་སྒྲོ་བའི་བཅོམ་འགྲུས་དྲག་དྲན། དེའི་
རྣམ་པ་མི་བརྟེན་པའི་དྲན་པ་དྲན། དེ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་འདྲིན་དང། དེའི་དོན་སོ་
སོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རྟོག་ཅི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ལྟ་ཉིད་དེ། འདྲི་རྣམས་ལ་མངོན་པར་བཅོམ་པར་
མངོན་ཅིག་དང། ལྟ་སོ་འདྲི་དྲག་ནི་དུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་བས་ལྟ་དང། དབང་སོ་ལྟེན་བཞི་བ་
དེ་ལགས་ཤིང། འཛིག་ཉེན་པའི་ལམ་ཀུན་ཀྱི་ཅེ་མོར་གྱུར་བའང་ལགས་སོ། །ཁ་ཅིག་ཆོས་ཀྱི་
མཆོག་དང་ཅེ་མོར་གྱུར་ཅེས་བསྒྲུར་ལམ་གཉིས་ལ་བཀའ་བ་ནི་ཆོག་གི་གོ་རིམ་དང་མི་མཐུན་
བས་དོར་རོ། །

རྒྱགས་པའི་གཉེན་སོ་བསྒྲིམ་ཚུལ་ནི། གལ་ཏེ་ནད་མེད་པས་རྒྱགས་ན་ནི་རིང་མིན་
ན་བ་དང། གཞོན་པས་རྒྱགས་ན་ནི་རིང་མིན་རྒྱ་བ་དང། གསོན་པས་རྒྱགས་ན་ནི་རིང་མིན་
འཆི་བ་དང། སྤྱག་པའི་ཡུལ་དང་ཐད་པས་རྒྱགས་ན་ནི་རིང་མིན་བྲལ་བ་དྲན། དེ་བཞིན་དུ་
སྒར་ལས་ངན་བ་ནི་མ་བྱས་པ་མེད་པས་བྱིས་རྣམས་སྒྲིབ་བདུག་གིར་བྱ་བ་ལས་མ་འདྲས་ཞེས་
དེ་ལྟར་ཡང་དྲན་ཡང་དུ་སེམས་པ་ནི་གནད་དམ་བ་སྟེ། དེས་མེ་ལ་ཚུ་འདེབས་པ་དང་འབྲ་བར་
དེ་དང་དེ་ཡི་གཉེན་སོར་སོང་བའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱགས་སུ་འདུག་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཏེ། དབྱིས་
བྱིན་པར་བཤད་དོ། །ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པའི་བྱིར་གྲུལ་ཏེ་རྒྱལ་སོ་སྐྱེད་
ཀྱིས་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་གོ་འཕང་མངོན་པར་བཞེད་ན་འདས་མ་འདས་ཀྱི་ཡང་དྲག་པའི་
ལྟ་བ་གཉིས་ལ་གོམས་པ་ཉིད་དུ་མངོན་ཅིག་དང། གཞན་དུ་ན་གྲང་ཟག་ལོག་པར་ལྟ་བས་
ཆོས་ལེགས་པར་སྤྱད་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ཀྱང་ཅོམ་པ་ཐུམས་ཅད་ཀྱི་འབྲས་བྱ་རྣམས་པར་སྒྲིབ་
པ་བྱིན་ཅི་ལོག་མི་བཟད་པ་ཉིད་དུ་སྒྲིབ་པ་དང་ལྟན་པར་འགྱུར་རོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ནི་རྒྱ་ལོག་པ་
ལས་འབྲས་བྱ་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བ་མི་སྤྱི་དཔེ་བྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་འཆོ་བ་ཆོས་སུ་སྤྱོད་པས་

བྱས་ཆད་དཔུལ་བར་སྒྲིན་པ་དང་འདྲའོ། །འདིའི་ལྷ་བ་ཕྱི་མ་ནི་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་
དང་། ཅིག་ཤོས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རིག་པ་སྟེ། རིམ་བཞིན་མངོན་མཐོ་དང་རེས་
ལེགས་ཀྱི་རྒྱའོ། །

ལོག་པའི་ལྷ་བའི་བྱེ་བྲག་གཙང་བདེ་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། འདི་ལྷར་མི་
རྣམས་ནི་ཡང་དྲག་ཉིད་དུ་ན་འདུ་བྱེད་སྤྱག་བསུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་མི་བདེ་ཞིང་། གན་
གཞོན་སོགས་སྒྲ་ཆོགས་སུ་འགྱུར་བས་མི་རྟག་ཅིང་མི་བརྟན་ལ། རང་རྒྱ་སྤྱབ་པའི་ངོ་བོར་མ་
བྱུང་བས་བདུག་མེད་པ་དང་། བཤང་གཅི་སོགས་རྩས་ངན་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་ཁེངས་པས་མི་
གཙང་བ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བསྐྱེ་ལ། དེ་ལྷར་བྱན་པ་ཉི་བར་མ་བཞག་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཙང་
བདེ་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིན་ལྷ་བ་སྟེ། དེ་ན་སྤྱང་ཁོལ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་བདག་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་ནི་བདུག་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་
གསུངས་པས་ཏེ། དེར་མ་ཟད་རིགས་པས་ཀྱང་བདུག་ནི་གཟུགས་དྲང་རང་བཞིན་གྱིས་ལྡན་པ་
མིན། གཟུགས་ལ་བདུག་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་མིན། བདུག་ལ་འང་གཟུགས་རང་བཞིན་
གྱིས་མི་གནས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱང་པོ་སྤྲག་མ་བཞི་ལ་ཡང་སྦྱར་ནས་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་
སྤྱང་བར་རྟོགས་པར་བསྐྱེའོ། །དེ་ལྷར་བདག་ཙམ་དུ་མ་ཟད་སྤྱང་པོ་ཡང་དབྱེད་ན་འདྲོད་རྒྱལ་
ལྷས་བྱང་བ་མིན། དུས་རྟག་པ་ལས་བྱང་བ་མིན། རང་བཞིན་གཙོ་བོ་ལས་བྱང་བ་མིན། ངོ་
བོ་ཉིད་ལས་བྱང་བ་མིན། དབང་སྤྱག་རྟག་པ་ལས་བྱང་བ་མིན། རྒྱ་མེད་པ་ཅན་ཡང་མིན་ཏེ།
འོ་ན་གང་ལས་བྱང་ཞེ་ན། མི་ཤེས་སྤོངས་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དྲང་། སྟེན་པ་འདོད་
ཆགས་ལས་བྱང་བ་རྟོག་པར་མཐོང་ཅས་ཏེ། དོན་ནི་ལས་ཉོན་ཆོགས་པ་ལས་བྱང་བའི་ཕྱིར་
རང་བཞིན་མེད་ཅེས་བའོ། །ཐར་པའི་འགལ་རྒྱུན་ཀྱན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་དགོས་པ་ནི་དཔེར་
ན་ཡུལ་གང་དུ་འགོ་མི་འདོད་པ་དང་། ལམ་ནོར་བ་དང་། ལམ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་གསུམ་ནི་ཡུལ་

དེར་སྒྲེབ་པའི་གོགས་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ལྟ་རན་གྱིས་བསྐྱད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དེས་བསྐྱད་
 པའི་བརྟུལ་ཞུགས་འགའ་ཞིག་དག་གོལ་གྱི་རྒྱ་མཆོག་དུ་འཛིན་པ་དང་། རུང་གི་ལུས་སོགས་
 སྤང་པའི་འཇིག་ཅིང་ཆོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་དེ་ལས་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་རྟག་གཅིག་
 རང་དབང་པའི་བདག་ཡོད་པར་ལྟ་བ་དྲིང་། ཐར་ལམ་ལ་ཡིད་གཉིས་གྱིས་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་སྟེ།
 ཀུན་དུ་སྒྲོར་བ་འདྲི་གསུམ་ནི་ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེད་དུ་བཞུད་པ་ལ་སྒྲོ་འགྲོགས་བྱེད་ལགས་པར་
 མཁུན་པར་མཛོད་ལ། སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐར་པ་ཐོབ་མི་ཐོབ་ནི་བདག་རང་
 ལ་རྟག་ལས་བ་སྟེ། རང་གིས་ཀུན་སྒྲོར་སོགས་སྤངས་མི་སྤངས་ལ་སྟོས་པས་འདྲི་ལ་ནི་གཞན་
 གྱིས་གྲོགས་བགྱིར་ཅི་ཡང་མ་མཆིས་ཏེ། ཐར་པ་ལོགས་ནས་སྤངས་ཏེ་བདག་ལ་སྟེར་བ་
 སོགས་བྱར་མེད་པས། རང་ཉིད་གྱིས་ཐོས་པ་དྲང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བསམ་གཏུན་དང་ཐུན་པ་
 ཡིས་བདེན་པ་རྣམས་བཞི་གཏན་ལ་བབ་ནས་བསྟོམ་པ་ལ་འབད་པར་མཛོད་ཅེས་ཏེ། མཛོད་
 ན་ལམ་བསྐྱབ་གྱིས་ལ་འབད་པར་མཛོད་ཅེས་བའོ། །འོ་ན་བསྐྱབ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། ལྷག་
 པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རུབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དྲིང་། ལྷག་པའི་སེམས་
 ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་དུས་རྟག་དུ་བསྐྱབ་པར་བགྱི་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཛོད་ན་གཞན་དུ་བསྐྱབ་པ་བརྒྱ་
 ཅུ་གཉིས་དང་ལྷ་བཙུ་ལྷག་གཅིག་ནི་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱང་བསྐྱབ་པ་གསུམ་པོ་འདིའི་རྣང་
 དུ་ཡང་དུག་པར་འདྲུ་བར་འགྱུར་བས་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲོམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཏེ་དཔེ་
 ཤེས་མི་བརྟན་ན་དེ་མི་འོང་བས། དབང་སྤྱད་ཅེས་རྒྱལ་པོ་ལ་བོས་ནས་ལུས་ཀྱི་གནས་སྐྱབས་
 སོ་སོར་རྟོག་པའི་དུན་པ་ནི་བདེ་གཤེགས་སྤྱད་བཅས་ཀྱི་བཞུད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དུ་མཛོད་
 ན་ཏེ་བར་བསྟན་པས། དེ་ནི་ཁྱེད་གྱིས་རབ་དུ་བསྐྱིམས་ནས་མཛོད་པར་བསྐྱུང་བར་བགྱི་བ་
 སྟེ། གཞན་དུ་སྒྲོ་མ་བསྐྱམས་པའི་སྒྲོན་གྱིས་ཞོར་བརྒྱག་པ་དང་འབྲུ་བར་དུན་པ་ཉམས་པས་
 ཆོས་ཀུན་ཀྱང་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས། དག་སྒྲོང་དག་སེམས་

ཅན་ཅམས་ཅམ་པར་དག་པར་བྱེད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལས་ཡང་དག་
 པར་འདའ་བར་བྱེད་པ་དང་། རིགས་པའི་ཆོས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་དན་ལས་འདས་པ་
 མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ལུས་སུ་རྟོག་པའི་བྲན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཏེ། ལུས་
 ལ་རྟོག་པའི་ཞེས་འོང་རྒྱུར་སྣང་ངོ་། །དེས་ན་དཔེ་བལ་ཆེ་བར་ལུས་གཏོགས་སམ་ལུས་རྟོགས་
 ཞེས་བྱུང་བ་ནི་ཡི་གེ་ཉམས་པར་གསལ་ལོ། །འདིར་ལུས་ཞེས་པས་ནི་དག་ཡིད་ཀྱང་མཆོན་པ་
 ཡིན་ནོ། །འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་ལ་བྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི། ཉང་སྦྱེས་བྱའི་ཆེ་ནི་ཉམ་རྒྱུང་ཞིང་ནང་
 སོགས་ཀྱི་གཞོད་པ་མང་བས། ལྷ་དྲ་གིས་བཏུབ་པ་ཡི་རྩ་ཡི་རྩ་བྱུར་བས་ཀྱང་ཆེས་མི་རྟག་
 ཅིང་མི་བརྟན་ན། དབྱུགས་ནང་དུ་རྩལ་ནས་བྱིར་མ་བྱུང་བའི་བར་དེར་ཡང་འཆི་ཉེན་འདྲིག་
 པ་ལ་མ་ཞི་བར་སྦྱར་དབྱུགས་འབྱུང་ཁོམ་པ་དང་མདང་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་ལས་ད་ནངས་མ་
 སད་པའི་བར་དེར་ཡང་འཆི་ཉེན་འདུག་པ་ལ་མ་ཞི་བར་སྦྱར་སད་ཁོམ་པ་གྲང་ལགས་པ་དུ་
 ཡང་ནི་ཆེས་ངོ་མཆོར་ཆེ་བར་བྱར་འོས་ན། ད་ནི་ཡུན་རིང་པོར་སྡོད་པའི་གནས་མེད་བས།
 ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཆོས་ལ་བརྟེན་དགོས་སོ་ཞེས་པའོ། །སློག་དེ་བཞིན་དུ་ལུས་ཀྱང་མཐའ་མར་མེར་
 བསྐྱེད་ནས་ཐལ་བར་སོང་བའོ། །ཡང་ན་མཐར་རྒྱུང་དང་ཉི་མས་སྐྱམ་བའོ། །ཡང་ན་རྒྱུར་
 སྦྱར་བས་མཐར་འབྱུང་ཞིང་། མདོར་ན་ཐ་མར་ནི་མི་གཙང་བ་ཉིད་དྲིང་། ལྷིང་པོ་མ་མཆིས་
 པར་དང་། ཅམ་པར་འཇིག་པ་དང་། འཇོར་ཏེ་དེངས་པ་དང་། རུལ་ཞིང་སྤྱགས་པ་དང་། རུལ་
 ཅམ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་རྣམས་ཀྱང་སོ་སོར་འགྲེས་པའི་
 ཆོས་ཅན་དུ་མཐེན་པར་མཛོད་ལ། རང་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་མ་ཆགས་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །འོ་
 ན་ནང་གི་འདུས་བྱས་རྣམས་མི་རྟག་པ་དེ་ལྟར་ཡང་། བྱི་ཡི་འདུས་བྱས་རྣམས་རྟག་གམ་སྦྱུས་
 ན་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྤྱི་ཞིང་འཐས་པའི་སྤྱི་གཞི་ཆེན་པོ་དྲིང་། མཐོ་ཞིང་བརྗིད་པའི་རི་རྒྱལ་
 ལྷན་པོ་དང་། ཡངས་ཤིང་སྤྱག་པའི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱང་ནམ་ཞིག་བསྐྱལ་པའི་མཐའ་

ལ་སྐྱུག་པ་ན་ཉི་མ་བདུན་རིམ་གྱིས་ཤར་ནས་ཆ་ཟེར་རབ་ཏུ་འབར་བས་དག་ཏུ་བསྐྱེགས་ཏེ་
 འཆིག་པས་ཐ་མར་སྤེལ་མཁེགས་པའི་ལྷན་ཅན་འདྲི་དྲག་གྲང་ཐལ་བ་ཙམ་ཡང་ནི་ལྷན་
 པར་མི་འགྱུར་ན། ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་བའི་མི་ནམས་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་འཆུང་བས། ཆགས་ཞེན་
 མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱིན་གྱི་ཆས་འདྲི་ཀྱན་མི་ཉག་ཅིང་བདུག་མེད་དེ། སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་མེད་
 པ་དང་པན་པའི་མགོན་མེད་པ་དང་། བརྟེན་པའི་གནས་མེད་པ་དེ་སྤྲད་དུ་འཁོར་བ་ཚུ་ཤིང་ལྟ་
 བྱ་སྤྲོད་པོ་མེད་པ་ལ་མི་མཆོག་ཁྱེད་གྱིས་མ་ཆགས་པར་སྐྱགས་ནི་འབྱུང་བར་མཛོད་ཅེས་པ་
 ཟེ། བདག་གང་ལ་མེད་པ་ནི་གཙོ་བོ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའོ། །དེའི་ཕྱིར་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་
 དུས་འདྲིར་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་ལ་འབད་རིགས་པ་ནི། དཔེར་མཆོན་ན། ས་ཆེན་
 པོ་འདྲི་རྒྱ་མཚོ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ལ་རྒྱུད་གིས་ཀྱན་ཏུ་གཡེངས་པའི་གཉེན་ཤིང་གི་བྱ་གྲ་
 དྲང་ལོ་བརྒྱའི་མཆོམས་ནས་མཆོ་ཁར་ཡུད་ཙམ་རེ་འོངས་པའི་དུས་སྤུལ་ལོང་བའི་མགྱིན་པ་
 གཉིས་སྤྲད་པ་བས་ཀྱང་དཔུལ་བ་དང་དུད་འགྲོ་སོགས་ལས་སྤར་མི་ལུས་ཉིད་ཆེས་ཐོབ་པར་
 དཀྱའ་བས་ན། མི་ཡི་དབང་པོ་གང་གིས་དུམ་པའི་ཆོས་སྤྲད་པས་མི་ལུས་དེ་ཐོབ་པ་འབྲས་བུ་
 མཆིས་པར་མཛོད་ལ། གཞན་དུ་མི་གང་ཞིག་གསེར་གྱི་སྟོད་རིན་པོ་ཆེས་སྤྲད་པ་ཡིས་བདུད་
 ཅི་ལ་འོངས་མི་སྟོད་པར་དན་སྐྱགས་སོགས་མི་གཙང་བ་འབྲུག་སྟེ་བརྒྱག་པར་བགྱིད་པ་དེ་
 བས་ཀྱང་གང་ཞིག་མི་དུ་སྤྲོས་ནས་དགེ་བ་མི་བསྐྱབ་པར་སྤྲིག་པའི་ལས་དག་ལ་བཀོལ་ནས་
 དལ་འབྱོར་དོན་མེད་བགྱིད་པ་དེ་ནི་ཆེས་རྩལ་དང་མཆོག་ཏུ་སྤྲད་པ་ལགས་པས། མི་ལུས་ཐོབ་
 པ་དོན་ཐུན་དུ་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་ནི་སྤྱིར་མི་ལུས་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ཁྱད་པར་མཐུན་
 རྒྱུན་འཛོམས་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་དྲང་། སྤྲོས་བྱ་དུམ་པ་དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་ལ་
 ནི་བརྟེན་དུ་ཡོད་པ་དྲང་། བདུག་ཉིད་བསམ་པས་ལེགས་པར་སྟོན་ཞིང་སྦྱོར་བས་ཀྱང་བསྐྱབ་
 པར་ལུས་པ་དང་། ཆེ་སྟོན་མར་ཡང་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་བགྱིས་པས་རྒྱད་སྟོན་པ་སྟེ། ཤིང་

ཏྲ་དང་འབྲ་བར་ཐེག་པ་མཆོག་གི་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི་ཁྱེད་ལ་མངའ་བས། སངས་རྒྱུ་
ཀྱི་སར་བཞོད་པར་བྱའི། །འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་ལམ་དུ་མིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟ་ན་མི་
དགྲ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྤངས་ནས་དགྲ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་འོས་པ་སྟེ། གང་གིས་ན་
ཆངས་པར་སྟོད་པ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་སྒྲ་མ་ལ་སྟོས་པར་བྱུ་བ་པས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་
སྒྲ་མ་སྟེས་བྱ་དུམ་པ་ལ་བསྟེན་པར་བཟུ་བ་ནི་ཁེ་ཁིན་དུ་ཆེ་བ་སྟེ། དཔེར་མཆོན་ན་རྒྱལ་བ་
སངས་རྒྱུ་ལ་བཏེན་ནས་སྟེ་པོ་རུ་བ་དུ་མང་པོས་ཞི་བ་མུང་འདས་ཆོགས་མེད་པར་ཐོབ་པ་
བཞིན་ནོ། །འདིར་ཆངས་སྟོད་ཅེས་པའི་ཆངས་པ་ནི་ཐར་པ་དང་། སྟོད་པ་ནི་བསྐྱབ་པ་སྟེ། ཐར་
ལམ་བསྐྱབ་པ་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཐར་ལམ་བསྐྱབ་དགོས་པ་དེ་ལྟར་ཡང་ད་ལྟ་བུ་བཞག་
མང་བས་སྐྱབ་མི་ཁོམ་སྟམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་ཆེ་སྒྲ་ཕྱི་སོགས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བ་
འཛིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དུ་འགྲོ་དང་། ཡི་དུགས་ཉིད་དང་། དུལ་བར་སྟེ་བ་དང་། རྒྱལ་
བའི་བཀའ་མེད་པའི་ཁམས་སུ་སྟེ་བ་དང་། ཞིང་ཁམས་དེར་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཡོད་ཀྱང་མཐུ་
འཁོབ་དུ་སྒྲ་སྟོར་སྟེ་བ་དང་། སེམས་སྟེན་ཞིང་དག་སྐྱགས་པ་ཉིད་དུ་སྟེ་བ་དང་། ཆེ་རིང་གི་
ལྟར་སྟེ་བ་དང་བཅས་བརྒྱད་པོ་གང་ཡང་རུང་བར་ནི་སྟེ་བ་ཞེས་བཟུ་བ་འདི་ནམས་ནི་མི་ཁོམ་
པོ་དངོས་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་མི་ཁོམ་པའི་གནས་མེད་དེ། དེ་བས་ན་མི་ཁོམ་པའི་སྟོན་བརྒྱད་པོ་
དེ་དུག་དང་བུལ་ཏེ་ཁོམ་པའི་དལ་བ་ཉིད་ནས་ནི་སྤར་འཁོར་བར་སྟེ་བ་བརྒྱུ་པའི་སྤྲད་དུ་
འབད་པར་མཛོད་ཅེས་ཏེ། གཞན་དུ་རང་མགོ་རང་གིས་བསྐྱོར་བ་ལས་མ་འདས་ཞེས་པའི་ཐ་
ཆོག་གོ། །འོ་ན་འཁོར་བའི་སྟེ་བ་སྤངས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་གང་སྟམ་ན། དེས་པ་ཞེས་རྒྱལ་
པོ་ལ་བོས་ནས། ཐས་གོས་སོགས་འདོད་པས་ཕོངས་པ་དང་། འཆི་བ་དང་། ལྷ་བ་དང་། ལྷ་
བ་དང་། སོགས་པས་མྱ་ངན་དང་སྟེ་དག་འདོན་པ་སོགས་སྐྱག་བསྟུལ་དུ་མ་ཡི་འབྱུང་གནས་
ནི་འཁོར་བ་ལགས་པས་དེ་ལ་ནི་སྟོ་བ་སྟེད་པར་མཛོད་ཅིང་། འདི་ཡི་ཉེས་པའི་ཆ་ཤས་ཀྱང་

གསོལ་ན་གསུན་པར་མཛོད་ལ། དེ་ཡང་རེས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་ནི། དག་གཉེན་ལྟ་བུར་
 མཆོན་ན། ཆེ་རབས་གཅིག་གི་པ་ནི་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་བུ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཆེ་
 རབས་གཅིག་གི་མ་ནི་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་ཆུང་མ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཆེ་རབས་གཅིག་གི་
 སྐྱེ་བོ་དགར་གྱུར་པ་དུག་ཀྱང་གཞན་དུ་བཞེས་ཉིད་དེ་སྟོགས་སོར་འགྱུར་བ་དྲི་ལང་བུ་པར་
 འགྱུར་ཞིང་། ཆུང་མ་མར་འགྱུར་བ་སོགས་གོང་གི་ཚུལ་དེ་ལས་གོ་བོ་སྒྲོག་པ་ཉིད་དུ་མཆིས་
 པར་འགྱུར་བས། རྒྱ་མཚན་དེའི་སྤྱད་དུ་འཁོར་བ་དུག་ན་དག་གཉེན་སོགས་གང་ལའང་རེས་
 པ་འགྲུལ་ཡང་སྟེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་མཆིས་སོ། །

རོམ་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་ནི། ལུ་ཞོ་བཤྲག་པ་གཅིག་ལྟར་མཆོན་ནའང་སྒྲོན་ཆད་
 སེམས་ཅན་རྟེ་རེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྟེ་རེར་རྒྱ་མཆོ་བཞི་ལས་ཆེས་ལྷག་པ་ཡི་འོ་མ་འབྱུངས་
 ཉེན་ཅིང་། འོན་ཏེ་དེས་ཀྱང་མ་ཆེས་པར་དུ་དྲུང་ཡང་འཕགས་པའི་འོ་མ་ལས་རྒྱབ་སྟོགས་ཏེ་
 སོ་སོ་ཡི་སྐྱེ་བོའི་སྤྱད་ཚུལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱུངས་པའི་འཁོར་བ་པས་དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་མང་བ་
 ཉིད་ཅིག་བརྟུང་འཆུལ་ལོ་སྟེ་བརྟུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཏེ། འོ་མ་ནི་མཆོན་པ་ཅམ་ཡིན་
 རོ། །སེམས་ཅན་རྟེ་རེས་ཀྱང་སྒྲོན་ཆད་ལུས་སྦངས་ནས་དོར་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རུས་པའི་སྤྱང་
 སོ་ནི་ལྷན་སོ་དང་མཉམ་པ་ཉིད་ཅིག་འདས་པར་གྱུར་ཏེ། ལམ་ལ་མ་བསྐྱབས་ན་དུང་ཡང་
 དེ་སྟེད་ཅིག་འདའ་དགོས་སོ། །མཉམ་ཞེས་པ་ནི་མཆོན་དོན་ཡིན་གྱི། དེར་རེས་ནས་མེན་ཏེ།
 རུས་པ་འདོར་བ་ལ་མཐའ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་ཡང་ཉིང་མཚམས་སྒྲོར་བའི་ཉེས་དམིགས་
 ནི་བདག་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་མཆོན་ནའང་། ཆེ་སྒྲོན་མའི་མའོ། །དེའི་སྒྲོན་མའི་མའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་ཡི་སྤྱག་མཐུང་འཆོལ་བའི་སྤྱད་དུ་ས་ཆེན་སོ་ལས་རྒྱ་བྱག་གི་ཆོག་
 ལུ་ཅམ་གྱི་རིལ་བུར་བཅད་དེ་བཟངས་ཀྱང་ས་གཞི་ཆེན་སོ་འདི་ཡིས་ལང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་
 རང་གི་མ་ལ་མཐའ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །མདོའི་སྤྱ་ཟེན་དང་བསྐྱུན་ན་མའི་མ་དེའི་མ་ཞེས་སོགས་

སྤྱ་བཀའ་དགོས་ཀྱང་། འདིར་དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྐབས་དང་འབྲེལ་དཀའ་བས་སྤར་ལྟར་བྱས་
སོ། །མས་མཆོན་ཏེ་པ་སོགས་ཀྱི་ཐུག་མཐའ་ལའང་སྤྱོད་འོས་ཏེ་རིགས་པ་མཆུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཡང་ཡང་མཐོ་དམན་དུ་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་ནི་སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་མཆོན་ནའང་། སྤོན་
ཆད་ཆེས་མཐོ་བ་བརྒྱ་བྱེད་དུ་སྐྱེས་ཏེ་འདིག་ཉེན་ཀྱན་གྱི་མཆོད་འོས་སྤྱ་བྱུར་ནས་ནི་ཡང་ལས་
ཀྱི་དབང་གིས་ཕྱིར་ཡང་སྤྲེ་སྤར་ཡང་ས་སྤོང་དུ་ལྷུང་ནས་སྤྱག་བསྐུལ་ཅི་ཡང་སྤོང་བ་དང་།
ཆེས་དབང་ཆེ་བ་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བྱེད་ཉིད་དུ་བྱུར་ནས་ཀྱང་འཁོར་བ་དྲག་དུ་བྱན་གྱི་ཡང་
བྱན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཏེ་མཐོ་དམན་ལ་ཡིད་བརྟན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །

འདོད་བདེ་མི་རྟག་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། མཐོ་རིས་ལྟའི་བྱ་མོའི་བྱ་མ་དང་སྐྱེད་པ་
སོགས་ལ་འདོད་རྒྱར་རྟེག་པའི་བདེ་བ་ཡུན་རིང་པོར་ཉམས་སྤྱོད་ནས་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་
རྩོགས་ཏེ་སྤར་ཡང་དཔུལ་བར་སྐྱེས་ནས་ལུས་འཐུག་པ་དང་གཙོན་པ་དང་དབྱེད་པའི་འཐུལ་
འཁོར་གྱིས་རྟེག་པ་ཤིན་དུ་མི་བཟད་པ་བསྐྱེན་འཆལ་ལོ་སྤྲེ་བསྐྱེན་པར་འགྱུར་བས་འདོད་
པའི་བདེ་བ་ལ་སྤོང་པོ་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་ལུས་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་རྒྱུད་པའི་
རྟེག་པས་མཉམ་ན་ཞེས་བྱེད་ལ། བཏེག་ན་སྤར་བྱེད་པ་སོགས་ཏེ་སྤོང་གྱི་བཀོད་པ་བསམ་
གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་ཁོངས་སྤྱོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་སྤོང་ལ་སེམ་ཞིང་བཟོད་དུ་རུང་བ་ལུལ་
སྤོངས་ཕྱན་སྤུམ་ཆོགས་པ་ལྟན་པོའི་སྤོང་ལ་ཤིན་དུ་ཡུན་རིང་པོར་དགའ་མགུར་གནས་ནས་ནི་
སྤར་ཡང་དཔུལ་བར་སྐྱེས་ནས་མེ་སྤྱོད་ཀྱི་འོབས་དང་རྩོ་སྤྱགས་ཀྱི་འདམ་སོགས་སྤྱ་བྱུར་
ཡི་སྤྱག་བསྐུལ་མི་བཟད་པ་དབང་མེད་དུ་མདའ་ལྟར་འཕྲོག་པར་ངེས་སྤུམ་པ་ཡིད་ལ་བཞེད་
འཆལ་ལོ་ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་མཐོ་རིས་ལྟ་ཡི་བྱ་མོས་འབྲོངས་ཤིང་སྤྲེ་བསྐྱེན་ཅིང་དེས་
ཡིད་དགའ་བ་དྲང་། རྩམ་པར་མཛེས་པའི་ཆལ་དུ་སོན་པར་སྤྱ་གར་སོགས་ལ་ཅི་དགར་ཅེས་
ནས་སྤར་ཡང་དཔུལ་བར་སྐྱེས་ནས་འདྲབ་མ་རུལ་གྱི་འདྲ་བའི་ཆལ་དུ་བྱེད་ཏེ་དེ་ན་གནས་

སའི་མཆོན་རྒྱུ་གྱིས་རྒྱ་ལག་དང་། རྒྱ་བ་དང་། རྒྱ་སོགས་གཙོད་སའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མི་ཟད་
 ས་འཛོལ་བརྒྱ་བ་དང་། དུལ་གྱིས་འབབ་པ་ཁྲུམ་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་ལོ་ལྟ་བུ་མོ་ཉི་
 གཞོང་མཛེས་པ་གསེར་གྱི་བུ་རྒྱ་དང་ལྷན་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་དང་ལྷན་ཅིག་ཁྲུམ་གྱི་དོན་དུ་ལྷགས་
 རྒྱས་ལྷན་རིང་པོར་དགའ་ཅིང་གྱིས་རོལ་ཏེ་སྤྲུང་ཡང་དཔུལ་བར་སྤྲུང་ནས་ཚུ་པོ་རུབ་མེད་
 སར་ཚུ་གློ་ཅན་བཟོད་སྤྲུངས་དང་བྲལ་བའི་ཚུ་ཆུན་དུ་འཇུག་འཆའ་ལོ་ཞེས་ཏེ་ཚུ་གློ་ཉི་འཇུག་
 བྱེད་གྱི་རྒྱས་སོ། །དེ་ལྟར་ལྟ་ལྟ་གྱི་འདོད་བདེ་ཡིན་ཏུ་ཆེན་པོ་དེ་དག་དྲུང་། ཆངས་པ་ཉིད་
 ཆགས་པ་མངོན་འཇུག་དང་བྲལ་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་རྒྱས་ལྷན་རིང་པོར་གནས་ཀྱང་སྤྲུང་ཡང་
 མུན་མེད་དུ་སྤྲུང་ཏེ་མེ་ཡི་བསྐྱེད་བྱུང་བྱེད་ཤིང་ལྟ་བུར་གྱུར་བ་ཡི་སྤྱུག་བསྐྱེད་བྲག་ཅིང་
 རྒྱུ་བ་རྒྱུ་མི་འཆད་པ་ལོ་གངས་བྱེ་བ་མང་པོ་བསྐྱེད་འཆའ་ལོ་སྤྲུང་བསྐྱེད་དགོས་པ་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་སྐབས་འགར་ལྟའི་བྱ་ཉི་མ་དང་རྒྱ་བ་ཉིད་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ནས་རྒྱ་ལྟ་གྱི་འོད་གྱིས་
 འཇིག་རྟེན་མཐའ་དུག་སྤྲུང་བར་བྱས་ཏེ་གནས་མོད་ཀྱང་། སྤྲུང་ཡང་ཆེ་འཕོས་ཏེ་སྤྲུང་བར་གྱི་
 ལྷན་རྒྱག་སྤྱུག་རུམ་དག་ཏུ་སྤྲུང་ནས་ཏེ་སྤྲུང་སའི་གྱུར་ནས་ཐ་ན་རྒྱ་ལག་པ་བརྒྱད་ས་
 སའང་མི་མཐོང་བའི་གནས་སྐབས་ངན་པ་ཐོབ་སའི་འཇུག་ན་འཁོར་བའི་སྤྲུང་ཆོགས་གཞན་
 དང་གཞན་ལ་ཡིད་བརྟན་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་པའོ། །དེ་ལྟར་སྤྲུང་སའི་སྤྲུང་ཆོགས་གྱིས་ནོངས་
 ས་སྤྲུང་བསྐྱེད་སའི་འཇུག་བར་འཆའ་ནས་དེར་མ་ཆགས་སའི་སྤྲུང་གསུམ་གྱི་བསོད་ནམས་ཉི་
 རྒྱས་པ་གསུམ་མར་མེའི་སྤྲུང་བ་དང་འབྲུ་བ་རུབ་ཏུ་བཞུགས་ཤིག་དང་། གཞན་དུ་སྤྲུངས་མེད་
 སའི་རང་ཉིད་གཅིག་སྤྲུང་ཏེ་མ་དང་རྒྱ་བས་ཀྱང་མི་རྒྱུ་མི་སེལ་བའི་ངན་སོང་གི་སྤྱུག་བསྐྱེད་
 ལྷན་རྒྱག་མཐའ་ཡས་སའི་ནད་དུ་འཇུག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་པའོ། །བདེ་འགྲོ་ལའང་དེ་ལྟ་བུའི་
 ཉེས་དམིགས་མངས་ན་ངན་སོང་ལ་ནི་ལྟ་ཅི་སྤྲུང་ཏེ་དེའི་ཚུལ་ཡང་སེམས་ཅན་ཉེས་པར་སྤྲུང་
 ས་སྤྲུང་པ་རྒྱུ་ལ་སྤྲུང་བར་བྱ་བ་ནི་དཔུལ་བ་ཡང་སོས་དང་། ཐིག་ལྷག་དང་། རུབ་ཏུ་ཆུ་བ་

དྲང་། བསྐྱུས་འཛོམས་དང་། དྲ་འབོད་དང་། མནྟར་མེད་དང་། ལ་སོགས་པའི་ཉི་ཆེ་ཉེ་འཁོར་
དང་། གང་བའི་དཔྱལ་བ་རྣམས་སྤྱད་ཏུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བར་འགྱུར་བ་སྟེ།
འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ནི་ཉིལ་མར་བཞིན་དུ་རིག་ཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འཆོར་ཏེ་སྤྱུག་བསྐྱེད་
བར་བྱེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དག་ནི་ལྷགས་ཀྱི་རྒྱན་དུ་བྱེད་མ་ཞིབ་མོ་བཞིན་དུ་བརྟུངས་ཏེ་
བྱེད་མར་ཆོག་ཅིང་། ཁ་ཅིག་ནི་སོག་ལེས་དྲས་ཏེ་གསེལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཞན་དག་ནི་སྤྱི་རྒྱ་
མི་བཟད་པ་སོ་རྣམས་ཀྱིས་གཤེག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དྲག་ཁོ་ཆུ་བཞིན་
པ་ཡི་སྤྱོད་པ་རབ་དུ་འབར་བ་མི་སྟེ་གཅིག་དུ་འཁྲིགས་པ་ཁར་སྤྱད་པར་བཞུགས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་
སྤྱུགས་ཀྱི་གསལ་ཤིང་མེ་རུ་བ་ལྟར་བ་ཅེ་རྣམས་ཀྱི་ཆེར་མ་ཅན་ལ་ཀྱན་དུ་བརྒྱས་པར་བཞུགས་
དང་། ཁ་ཅིག་སྤྱུགས་ཀྱི་མཆོད་བ་དང་ལྷན་པའི་བྱི་གཏུམ་པོས་འབྲུད་ཅིང་། བགས་པ་བཤུས་
བས་ལག་པ་གནམ་དུ་བསྐྱེད་ཏེ་སྐད་དུ་འཆོར་བ་དང་། རང་དབང་མེད་པ་གཞན་དྲག་ནི་
སྤྱུགས་ཀྱི་མཆུ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མི་བཟད་པ་དང་ལྷན་པའི་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་མིག་འབྲུ་
འཛོག་ཅིང་ཟ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པ་སྤྱོད་ཆོགས་དྲང་། སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཆོགས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་
སྤྱུག་དུ་མ་དྲག་གིས་རིག་ཏུ་མི་བཟོད་པའི་སྤྱོད་ཆེར་འབྱེན་པས་དེ་ནང་ཞུགས་ཏེ་རྒྱག་ཁག་
སོགས་ཟ་བར་བཞུགས་ཅིང་། རོས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མི་བཟོད་ནས་ས་ལ་འགྲེལ་བྱེད་ཅིང་སྤྱོད་པ་
འདོན་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་དཔྱལ་བ་སྤྱད་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་ནས་མེའི་མདྲག་མ་རབ་དུ་འབར་
བའི་ཆོགས་སྤྱོད་ཏེ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་རུ་བ་ལྟར་བསྐྱེད་ཏེ་ཁ་ཡང་བཟུང་དགོས་པར་འགྱུར་བ་
དང་། ཁ་ཅིག་སྤྱུགས་ལས་བྱས་པའི་ཟངས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་བར་དུ་སྤྱི་ཆུགས་སྤྱོད་པ་
ཀྱི་ཅུང་པོར་བཞིན་དུ་འཆོད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱུང་ཅིང་།
བཟོད་ཀྱིས་མི་ལང་བ་དག་ཡོད་དོ། །དག་ཅིང་རྒྱབ་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དེ་རྣམས་ཀྱང་འབྲེལ་
མེད་ཐག་རིང་ཞིག་དུ་ཡོད་པར་མི་བསམ་སྟེ། བདག་ལྟ་བུའི་སྤྱི་ཆུག་ཅན་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ནི་

དབྱུགས་འབྱུང་རྒྱུ་འགྲུགས་པ་ཙམ་ཞིག་གི་དུས་ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་པར་ཟད་ལ། དེའི་ཕྱིར་
 བདག་འདྲ་བའི་སྒྲིག་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གོང་དུ་བཤད་པའི་དཔྱུལ་བ་ཡི་སྤྱུག་བསྟུལ་གཞུལ་ཡས་
 ཏེ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ཐོས་ནས་སྒྲིང་རྣམས་སྒྲིང་དུ་གས་ཏེ་འདྲིགས་འོས་པ་ལས་མི་འདྲིགས་
 པ་གྲང་ལགས་པ་དེ་ནི་རྫོ་རྫོའི་རྒྱུ་འབྱུང་བཞིན་ཏེ་སྤྱུགས་མ་རངས་པའི་གསུང་རོ། །གཞན་
 དུ་དཔྱུལ་བ་རི་མོ་བྲིས་པ་མཐོང་བ་དྲང་། གཏམ་དུ་བསྒྲགས་པ་ཐོས་པ་དྲང་། སྤར་སྤྱོད་བ་
 དྲན་པ་དྲང་། ཡི་གེར་བྲིས་པ་བསྒྲགས་པ་དྲང་། འདྲ་བའི་གཞུགས་སུ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 གྲང་སྒྲིང་ལ་འདྲིགས་པ་མི་བཟད་པ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ན་མི་བཟད་པའི་རྣམས་སྒྲིང་གི་སྤྱུག་
 བསྟུལ་དེ་ལྟ་བུ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ས་ན་སྒྲིང་ཅི་འཆལ་ཏེ་སྒྲིང་སུ་མེད་དོ། །འོ་ན་དཔྱུལ་བ་རྣམས་
 གི་ནང་ནས་སྤྱུག་བསྟུལ་ཆེ་ཤོས་དེ་གང་ཞེ་ན། མནར་མེད་དེ། འདི་ལྟར་བདེ་བ་ཀྱན་གྱི་ནང་
 ན་སྤྱོད་ཟད་ཐར་པའི་བདེ་བ་ནི་བདེ་བའི་བདག་པོ་སྟེ་གཙོ་བོ་བཞུགས་པ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་
 སྤྱུག་བསྟུལ་ཀྱན་གྱི་ནང་ན་ནི་མནར་མེད་པའི་དཔྱུལ་བའི་སྤྱུག་བསྟུལ་ཉིད་རྒྱ་མི་བཟད་པ་
 སྟེ་ཆེ་ཤོས་སུ་བཞུགས་དོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་ཡུལ་འདི་ན་པས་ཀྱི་ཆོལ་བས་ཉིན་
 གཅིག་བཞིན་དུ་མདུད་ཐུང་སྟུམ་བརྒྱ་ཡིས་རྒྱ་ལྷགས་དྲག་པོས་བཏུབ་པའི་སྤྱུག་བསྟུལ་
 གྲང་ལགས་པ་དེས་ནི་དཔྱུལ་བའི་སྤྱུག་བསྟུལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་གི་ཆེས་ཆུང་དུ་ལའང་འོལ་སྤྱི་
 ཙམ་ཡང་མི་བཞུ་བ་སྟེ་མཆོན་མི་རུས་ཤིང་། ཆར་ཡང་སྟེ་ཆའས་ཙམ་གྱི་འང་དཔེར་མི་ཤོད་
 དོ། །དེ་ལྟར་གཤེག་གཅོད་སོགས་དཔྱུལ་བའི་སྤྱུག་བསྟུལ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལོ་
 མང་གྲེ་བ་སྤྱུག་བརྒྱུ་ཏེ་དུས་ཡུན་ཤིན་ཏུ་རིང་པོར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ཡང་ནི་རྫོ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་
 མི་དགའི་ལས་དེ་ཟད་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྤྱོད་དུ་རི་ལྟར་བསྐྱེད་ཀྱང་སྤྱོག་དྲང་བུལ་བར་མི་འགྱུར་
 བས་བར་མ་ཆད་དུ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་དོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་རི་སྐད་བཤད་
 པའི་མི་དགའི་འབྲས་བུ་དཔྱུལ་བ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ནི་ལུས་དག་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་རྣམས་

ལགས་པས་རྒྱལ་པོ་ཁྱིད་ཀྱིས་ནི་ཅི་ནུས་ཀྱང་སྟོག་ལ་བབ་ཀྱང་དེ་རྣམས་རགས་པ་ལྟ་ཞོག་གི་
 རྣམས་རྒྱལ་ཅན་ཡང་སྤངས་ཏེ་མ་མཆིས་པ་དེ་ལྟར་དུ་སྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱིའི་རྒྱུས་ལྟར་བར་
 མཛོད་ཅེས་ཏེ། དཔུལ་བ་མི་འདོད་ན་དེའི་རྒྱུ་མི་དགེ་བཅུ་སྟོང་ས་ཤིག་ཅེས་པའི་ཐ་ཆོག་གོ།

དེ་ལྟར་དཔུལ་བར་མ་ཟད་དུང་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་ན་ཡང་མཆོད་ཀྱིས་གསོད་པ་དྲང་།
 ཐག་པས་བཅིངས་པ་དྲང་། ལྷགས་ཀྱིས་བརྟེན་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་སྣ་ཆོགས་པ་ཞིག་
 ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། དེའང་སྤྱག་བསྐྱལ་ནི་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་དགེ་བ་སྤྲོས་པ་སྟེ་དེ་སྤྱག་
 བའི་སྐྱལ་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ལ་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པའི་སྤྱག་
 བསྐྱལ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་འདི་ལྟར་དུང་འགྲོ་ཁ་ཅིག་སྤྲོ་ཏིག་གི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁ་
 ཅིག་བལ་དྲང་། ཁ་ཅིག་རུས་པ་དྲང་། ཁ་ཅིག་ཤུ་དྲང་། ཁ་ཅིག་པགས་པའི་ཆེད་དུ་བསང་ནས་
 འཆི་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལ་ལ་དབང་མེད་དུ་མི་གཞན་དུག་གིས་རྟོག་པ་དང་ལག་པ་དྲང་།
 ལྷག་དྲང་ལྷགས་ཀྱི་སོགས་གདུབ་པ་སྣ་ཆོགས་པས་བདུབ་སྟེ་བཀོམ་པ་སོགས་སྤྱག་བསྐྱལ་
 ཡང་བ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་དཔུལ་བ་དང་དུང་འགྲོ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ཡི་དྲགས་ན་ཡང་
 འདོད་པས་དབུལ་ཞིང་སོངས་པ་ཡིས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བར་མ་ཆད་པ་རྒྱན་ཆགས་
 ཤིང་། ཐབས་ཀྱིས་མི་འཆོས་པ་སྟེ་བཙུག་སུ་མེད་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་སྟེ་གང་དང་གང་ཞེ་ན།
 བཤེས་སྒྲིམ་དང་། གྲང་བོ་དང་། དལ་བ་དྲང་། འཛིགས་པ་ཡིས་བསྐྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ་
 བསྟེན་འཆལ་ལོ་སྟེ་དབང་མེད་དུ་བསྟེན་དགོས་སོ། །དེའང་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་ན། ཡི་དྲགས་ཁ་ཅིག་
 བེ་ཁ་ནི་ཁབ་ཀྱི་མིག་ཙམ་དུ་དོག་ལ་མཐིན་པ་ནི་རྩ་རྩ་ལྟར་དུ་སྤྲོ་ཞིང་། ལྟ་བུ་ནི་རི་ཡི་གཏོས་
 ཙམ་དུ་ཆེ་བས་བཤེས་པས་ཉེན་ཞིང་། བཟའ་བདུང་བཟང་མང་ལྟ་ཞིག་གོ་བཤད་གཅི་སོགས་
 མི་གཙང་གི་ནུར་ཐོར་བ་རུང་ཟད་ཀྱང་འཆལ་བའི་མཐུ་དྲང་ལྟན་པ་མ་ལགས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་
 ན་ལར་ནས་བཟའ་བདུང་མི་རྣམས་ཅིང་རུང་ཟད་རྣམས་ཀྱང་ཁར་མི་རྒྱུད། རྒྱུད་དུ་རྒྱག་ཀྱང་མཐིན་

བར་མི་ཐར། ཐར་དུ་ཆུག་ཀྱང་སྟོ་བ་མི་ཁེངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཡང་ཡི་དྲགས་ཁ་ཅིག་ནི་བཟའ་
 བརྟུང་མ་རྟེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤུག་ཡོངས་སུ་བསྐྱམས་ནས་པགས་པ་དང་རྩུས་པའི་གཟེབ་
 ཅམ་ཞིག་སྟུག་མར་ལུས་ཤིང་། བོས་མེད་པས་ལུས་ཉིད་ཀྱང་གཅོད་བྱ་སྟེ། དཔེར་མཆོན་ན་
 ཤིང་རྩ་ལའི་ཡང་ཐོག་སྟེ་ཅེ་མོ་བསྐྱམས་ཏེ་ཕྱིར་དེར་འགྲེངས་པ་ལྟ་བུ་ལ་གིས་ཤིང་། ཡང་ཡི་
 དྲགས་ཁ་ཅིག་ནི་མཆོན་མོ་རེ་རེ་ཞིང་སྟོགས་པའི་རྒྱངས་ཀྱིས་ཁ་ལྷོས་མེ་འབར་བ་སྟེ། དེར་མ་
 ཟད་ཟས་སུ་གང་ཐོས་པ་ལ་མེ་འབར་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་དང་། ཁར་བྱེ་ཆོན་གྱི་ཆར་བོ་བས་ཤིང་།
 བབ་པའི་བྱེ་མ་དེ་དག་ཟས་སུ་འཆོལ་བ་སྟེ་ཟ་བར་བྱེད་དོ། །ཡི་དྲགས་སྟུང་རིགས་འགུལ་ནི་
 རི་ལྟར་བཅའ་ཀྱང་བཟའ་བརྟུང་བཟང་པོ་ལྟ་ཞིག་གི་ཁ་ན་ནག་དྲང་། ཕྱི་སྟུང་། རྟག་སོགས་
 མི་གཅོད་བ་ཡང་མི་རྟེན་དུ། ཟས་ནི་ཡི་དྲགས་པ་ན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གཏོང་དུ་འཆོག་
 ཅིང་དེ་ལྟར་འཆོག་པས་མགོན་པ་རྩུ་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་ནག་ཁག་ཏུ་འཛག་པ་
 འཆོལ་ལོ་སྟེ་ཟ་བར་བྱེད་དོ། །ཡི་དྲགས་འདི་རྣམས་ལ་ནི་ལས་ངན་པའི་མི་ཐུས་སོས་ཀྱི་དུས་
 སྟེ་རྒྱ་བའང་ཆོ་བའི་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་ལ། དཔྱད་དུས་ནི་ཉི་མའང་གྲང་བའི་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་ཞིང་།
 སྟོན་ཤིང་གི་བྱང་དུ་སོང་བ་ན་དེའི་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། འདི་དྲག་གིས་བཟླས་
 པ་ཅམ་ཀྱིས་ཆུ་སྟངས་ཆེན་པོ་ཡང་བསྐྱམས་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཏེ། སྟུག་བསྐྱེད་བསམ་ཀྱིས་
 མི་བྱུང་པོ། །འོ་ན་སྟུག་བསྐྱེད་དེ་རྣམས་ལུན་རི་ཅམ་ཞིག་གི་བར་དུ་སྟོང་བར་འགྱུར་སྟམ་ན།
 རེས་འགའ་སྟོང་ལ་རེས་འགའ་མི་སྟོང་བ་ལྟ་བུའི་དུས་ཀྱི་བར་དུ་ཆད་པ་མེད་པར་སྟུག་བསྐྱེད་
 རྒྱུ་ཆགས་སུ་བསྟེན་པར་གྱུར་བ་དང་། ཉེས་པར་སྟུང་པའི་ལས་ཀྱི་ཞུགས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྟ་
 བས་དེར་དམ་པོར་བཅིངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ལུས་ཅན་ཁ་ཅིག་ནི་ལོ་ལྷོ་སྟོང་
 དྲག་དྲང་ཁྲིར་ཡང་འཆོ་བར་མི་འགྱུར་བས་དེ་མིད་དུ་སྟུག་བསྐྱེད་བཞགས་ཏེ་སྟོང་དགོས་
 སོ། །སྟུག་བསྐྱེད་དེ་རྣམས་སྟོང་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་གང་ཞེ་ན་དེ་ལྟར་ཡི་དྲགས་རྣམས་ཀྱིས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རན་སོང་དང་ལྟའི་འཇིག་རྟེན་ན་བདེ་བ་མེད་པར་མ་ཟད། ལྟ་མིན་གྱི་
 འཇིག་རྟེན་དྲག་ཏུ་འང་བདེ་བ་མེད་དེ། རྟོན་མེད་པར་རུང་བཞིན་གྱིས་ལྟ་ཡི་དཔལ་ལ་སྤང་ཕྱིར་
 ཡིད་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཆེ་ཞིང་། དེ་དྲག་ལེགས་ཉེས་དཔྱོད་པའི་སྒྲོ་གྲོས་དྲང་ལྟན་ཏུ་འདྲེ་འགྲོ་བ་
 ཡི་སྒྲིབ་པས་ཞེས་བྱ་བ་གཡོ་སྒྲུས་བསྐྱད་ནས་བདེན་པ་མཐོང་བའི་སྐྱལ་བ་མི་མཆིས་སོ་ཞེས་
 ཉེ། བྱམས་བསྟོད་ལས། ལྟ་རྟེན་དཔལ་ལ་འཁྲུགས་པའི་སྤྲུག་དོག་མེ་ཆེན་འབར་བས་ཡིད་
 བདེའི་གོ་སྐབས་བཙམ། །འཐབ་ཚོད་ལས་བྱུང་ལུས་བཅད་པའི་ཞིང་གཡོ་སྒྲུས་བསྐྱད་པས་
 བདེན་མཐོང་སྐྱལ་བ་མེད། །ཅེས་སོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་རྟེན་གྱི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱལ་
 གྱི་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་ལགས་པས། ལྟ་དང་། མི་དྲང་། དཔྱལ་བ་དང་། ཡི་དྲགས་དང་། དུད་
 འགྲོ་རྟེན་གྱི་རྟེན་དྲག་ཏུ་སྒྲེ་བ་ནི་མི་ཟུང་པོ་མ་ལགས་ཉེ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྒྲེ་བ་ནི་
 གཞི་སོགས་གཞོད་པ་དུ་མའི་འབྱུང་ཁུངས་དང་སྟོད་དུ་གྱུར་བ་ལགས་པར་མཁྱེན་པར་མཐོང་
 ལ། སྐར་སྒྲེ་བ་སྒྲོག་པའི་སྐད་དུ་བཙོན་པར་བཞུག་ཏེ། །དེའང་དོ་གཤམ་ཆེན་པོས་བཙོན་དགོས་པ་ནི་
 འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མགོ་འཇམ་ཡང་ན་གོས་ལ་སྒྲོ་བྱུང་དུ་མེ་ཤོར་ན་དེ་དྲག་ཕྱིར་བསྒྲོག་པ་ནི་ཤིན་
 ཏུ་གཤམ་མོད་ཀྱང་། འོན་ཏེ་བཞུག་པ་དེ་བཏང་ནས་ཀྱང་ཡང་སྤྱིད་མེད་པར་བཞུག་པའི་སྐད་དུ་འབད་
 འཆལ་ཉེ། དེ་བས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དགོས་པ་ནི་གཞུན་གང་ཡང་མ་མཆིས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་ཡང་སྤྱིད་སྒྲོག་པའི་རྒྱ་གང་ཞེ་ན། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཕྱིར་གཡེང་བ་འགོག་པའི་
 ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་དྲག་དྲང་། བདག་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རུབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་
 དང་། སེམས་ནང་དུ་གནས་པའི་བསམ་གཏུན་གྱི་བསྐྱབ་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་གྱིས་ཐུང་ན་ལས་
 འདས་པ་ཞེས་བཞུག་པ། སྤང་པོ་ཞི་བ། དབང་པོ་དུལ་བ། ཉོན་མོངས་པའི་བྱི་མ་མེད་པའི་གོ་
 འཕང་དམ་པ་གང་ཐོབ་ན་ནམ་ཡང་མི་རྒྱ་བ། མི་འཆི་བ་ཟད་མི་འཆལ་བ། སྤ་དང་། ཚུ་དང་། མེ་
 དང་། རྒྱུ་དང་། ཉི་མ་དང་། རླེབ་དང་བུལ་བ་དེ་ཐོབ་པར་མཐོང་ཅེས་ཉེ། ཐུ་སྟེགས་པ་འགའ་

ཞིག་གིས་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ས་ཚུ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པར་འདོད་པས་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་
དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །བསྐྱུས་གསུམ་རྒྱས་པར་བྱེན་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་ཏེ། དེ་ཡང་
བྱན་པ་དྲུང་། ཆོས་རྩལ་ཏུ་ནམ་འབྱེད་དྲུང་། བཙུན་འབྱུང་དྲུང་། དགྲའ་བ་དྲུང་། ལྷན་ཏུ་སྦྲུངས་
པ་དྲུང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དྲུང་། བཏྲང་སྟོམས་དང་འདྲི་བདུན་ནི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ། སྦྲུང་ན་
ལས་འདུས་པ་ཐོབ་པར་བགྱིད་པའི་དགྲ་བའི་ཆོག་མཆང་ལ་མ་ཞོར་བ་ལགས་སོ། །གང་དང་
གང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་འབྱུང་ཚུལ་སོགས་ཞིབ་པར་ནི་མདོ་རྒྱན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བདུན་
ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་གཙོ་བོ་ནི་ཞེ་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་སྟེ། འདི་ལྟར་གང་ལ་ཆོས་རབ་ཏུ་ནམ་
འབྱེད་གྱི་ཤེས་རྩལ་མེད་པར་ནི་དེ་ལ་བསམ་གཏུན་ཡོད་པ་མེན་ཏེ་དེ་བསྟོམ་ཚུལ་མི་ཤེས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ལ་བསམ་གཏུན་མེད་པར་ཡང་ནི་དེ་ལ་ཤེས་རྩལ་དུ་བྱིན་པ་མེད་དེ།
བསམ་གཏུན་གྱིས་ཤེས་རབ་སྟེལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་
པའི་བསམ་གཏུན་དང་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་ནི་སྲིད་པ་
ཡི་རྒྱ་མཚོ་ཡང་གནམ་རྩེས་ཀྱི་རྒྱ་ལྷ་བྱུང་ལྷུང་དུ་བསྐྱུས་པར་འཆོལ་བར་བགྱི་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་
སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞེ་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ནི་སྲིད་པ་སྟེལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །བདག་ཏུག་མི་ཏུག་སོགས་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི། འཛིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྷན་མི་
ལྷན་སོགས་ཀྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོངས་པན་ཆད་འབྱུང་མི་
འབྱུང་སོགས་མུང་འདས་ཀྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི། བདག་སྤང་གཅིག་ཐ་དད་དེ་ལུས་སྟོག་
ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་བཅས་ལྷུང་མ་བསྟན་པའི་ལྷ་བ་བརྟུ་བཞི་ཞེས་འཛིག་རྟེན་གསུམ་ན་ཉི་མའི་
གཉེན་གྱིས་རྩལ་ཏུ་གསུངས་པ་གྲང་ལགས་པ་དེ་དུག་ནམས་ལ་རྩེས་སུ་བསམ་པར་མི་བགྱི་
སྟེ་གལ་ཏེ་བསམས་ན་མཐར་ལྷ་དེ་ཡིས་རྒྱུད་དཀྱགས་ནས་སྟོན་ཏེ་མཐའ་བལ་གྱི་ངར་དུ་ཞི་བར་
བགྱིད་པ་མ་ལགས་སོ། །འོ་ན་གང་ལ་བསམ་པར་བྱ་ཞེ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་

ཚུལ་ལ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཐོག་མ་མ་རིག་པ་ལས་གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཏེ་དེ་ལས་ནི་གསུམ་
 པ་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་ལ། རྣམ་ཤེས་དེ་ལས་བཞི་པ་མིང་དྲུང་གཞུགས་རྟུ་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་། མིང་
 གཞུགས་དེ་ལས་ལྔ་པ་སྟེ་མཆེད་དུག་འབྱུང་སྟེ་དེ་དག་ལས་ནི་དུག་པ་རེག་པ་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་
 བར་ཐུབ་པས་གསུངས་ལ། ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་འདུས་པའི་རེག་པ་ལས་ནི་བདུན་པ་ཆོར་བ་
 ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་སྟེ། བདེ་སྤྱག་ཆོར་བའི་གཞི་ལས་བརྒྱད་པ་སྟེད་པ་འབྱུང་བར་འབྱུང་ཞིང་སྟེད་
 པ་དེ་ལས་དགུ་པ་ལེན་པ་སྟེ་བར་འབྱུང་བ་སྟེ། ལེན་པ་དེ་ལས་བཅུ་པ་སྟེད་པ་དང་། སྟེད་པ་
 དེ་ལས་བཅུ་གཅིག་པ་སྟེ་བ་འབྱུང་བ་ལགས་ཤིང་། སྟེ་བ་ཡོད་ན་བཅུ་གཉིས་པ་སྟེ་དཔ་དང་།
 རྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་དྲང་། འདོད་པས་འཕོངས་པ་དྲང་འཆེ་བས་འདྲིགས་པ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་
 པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་འབའའཁིག་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་འདི་འབྱུང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་སྟེ་བ་
 འགྲགས་པས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་འདི་ཀྱན་འགྲག་པར་འབྱུང་བ་ནས་མ་རིག་པ་འགྲགས་
 པས་འདུ་བྱེད་འགྲག་པའི་བར་དུ་འབྱུང་བས། ཅ་བའི་མ་རིག་པ་སྒྲོང་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
 རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་འདི་ནི་ཐུབ་པ་བདུད་ལས་རྒྱལ་བ་ཡི་གསུང་གི་
 མཛོད་ཀྱི་ནང་ན་ཆེས་པངས་ཤིང་གཅེས་པའི་འོར་ཟུང་མོ་སྟེ། སྟེས་བྱ་གང་གིས་དོན་འདི་ནི་
 ཡང་དུག་པར་མཐོང་བ་དེས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཁོ་ཉིད་མཛོད་སྟེ་དུ་དེ་ག་པ་རྣམ་
 ཀྱན་མཆོག་ལྟ་དེ་མཐོང་བར་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། སྟེས་ཆོས་མཐོང་བ་དེས་སངས་རྒྱས་
 མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །བྱེ་བྲག་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཇི་ལྟར་བསྟོམ་ཚུལ་ནི་ཡང་དུག་
 པའི་ལྟ་བ་དྲང་། ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ་དྲང་། ཡང་དག་པའི་ཚོལ་བ་དྲང་། ཡང་དག་པའི་དཔ་པ་
 དྲང་། ཡང་དག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཡང་དག་པའི་དག་དྲང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐུང་
 དྲང་། ཡང་དུག་པའི་ཉིང་པ་ཉིད་དེ། འཕགས་ལམ་ཀྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་འདི་ནི་སྤྱག་ཀྱན་ཉི་
 བར་ཞི་བར་བགྱི་སྤྱུ་ཚུལ་བཞིན་བསྟོམ་པར་བགྱིའོ། །ཡན་ལག་ཏུ་འབྱུང་ཚུལ་ནི། དང་པོ་

སྤྱི་མཐུན་ན། འདི་ལྟར་མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཏེ་འཛིགས་པ་དྲུང་བྱུང་བའི་
སྒྲོལ་ས་པ་བརྟེན་པ་ཁྱེད་ལ་མང་དུ་གསོལ་ཅི་འཆལ་ཏེ་ཁྱ་མི་དགོས་ཀྱི། བཞུགས་པའི་གདམས་
དག་གཞན་དུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཏེ་འདི་ལྟར་གསོལ་ཏེ། ཁྱེད་ཀྱིས་སྤྱུགས་ལེགས་པར་དུལ་བར་
མཛོད་ཅིག་དང་། གང་གིས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སེམས་ནི་དགོ་མི་དགའི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ལགས་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ཅ་བར་འགྲོ་ཚུལ་ནི། རང་གི་སེམས་དགོ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་ཕྱི་ལུས་དག་གི་བྱ་བྱེད་
ཐམས་ཅད་རང་གིས་ཆོས་སྤྱོད་ཞིང་། དེ་མིན་ན་ལྷོག་སྟེ་འགྲོ་བས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འདྲ་
རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་ལ་གོང་དུ་དེ་སྐད་གདམས་པ་གྲང་ལགས་པ་དེ་རྟེན་པས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཏེ་ཡོངས་སྤྱོད་
ཆོགས་པར་ནི་དགོ་སྒྲོལ་གིས་ཀྱང་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཏེ་གདམས་པ་འདི་ལས་གྲང་ཞིག་
སྤྱོད་པས་རྒྱུ་ཆོགས་པའི་རོ་བོ་གང་དག་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེའི་ཡོན་ཏྲན་བསྐྱེད་པས་སྤྱོད་ཆེའི་
ལྷག་མ་དོན་ཡོད་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་སོ། །མདོར་བསྐྱེད་སྤྱོད་པ་མཆོག་དམན་ཀྱན་ཀྱི་དགོ་བ་
ཀྱན་ལ་རྟེན་སྤྱོད་པ་ལྟར་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཏེ། ཉིད་ཀྱིས་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལེགས་པར་སྤྱོད་པ་
རྟེན་གསུམ་ཡང་། གཞན་དོན་དུ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཏེ་ཐོབ་པར་བསྐྱེད་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་བསྐྱེད་
རྟེན་དུས་འདྲའ་བར་བྱས་ན། དགོ་ཆོགས་རྒྱལ་ས་པོ་ཆེ་ཞོག་ལ་སྤྱོད་ཅིང་། དེ་རྟེན་དགོ་བའི་
བྱུང་པོ་འདི་ཡིས་ཁྱེད་སྤྱོད་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་སྤྱོད་སྤྱོད་ཏེ་འཛིག་ཏེན་དུ་སྤྱོད་ཏེ། གཞུངས་
སྒྲོལ་ས་སོགས་ཀྱན་ཀྱི་རྩ་བ་འགྲོ་འདོད་རྒྱུར་དྲུང་མཛོད་རྟེན་སྤྱོད་པའི་ལྷོག་པར་འགྱུར་ལ།
དེ་ནས་ཀྱང་འཕགས་པ་སྤྱོད་རྟེན་གཞིགས་དབང་སྤྱོད་གིས་རི་ལྟར་སྤྱོད་པ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་
ཡིས། སྤྱོད་པོ་མགོན་མེད་ཉམ་ཐག་པ་མང་པོ་རྟེན་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཏེ་མཐར་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་སྤྱོད་
ནས་སམ་འབྱུངས་རྟེན་འགྲོ་བ་རྟེན་སྤྱོད་ཀྱི་བ་དང་ལྟ་བ་དེ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤྱོད་རྟེན་སྤྱོད་
བསལ་ཏེ་རང་གི་སངས་རྒྱུ་སྤྱོད་ཏེ་ཞིང་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འོད་དཔག་མེད་དྲུང་འདྲེ་བར་

བདེ་དགས་འཆོ་བར་ཤོག །

ཅེས་བཤེས་སྤྲིངས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཚོགས་དོན་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ཤུག་ཀྱི་དགེ་སྦྱོང་དག་
དབང་ཕྱན་ཚོགས་སུ་འབོད་པས་འབྲེལ་བ་གཞན་དང་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་སྒྲོ་བའི་གར་མི་བྱེད་པར་གཙོ་ཆེར་
གཞུང་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བརྟགས་ཏེ་མཐར་ཆགས་སུ་བསྐྱོལ་བ་འདིས་ཀྱང་བསྐྱེད་འབྲས་ལ་དགེ་ཞིང་
ཤེས་པར་གྱུར་ཅིག་གྱུ། །། དགེ་ལེགས་འཕེལ།

སྒྲོ་སྦྱོང་ཚོགས་བརྒྱད་མ་བཞུགས་སོ། །

བདག་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལས་སྟག་པའི། །དོན་
མཚོགས་སྒྱུ་བ་པའི་བསམ་བ་ཡིས། །རྟག་ཏུ་གཅེས་པར་འཛིན་པར་ཤོག །གང་དུ་སྤྱད་པར་འབྲོགས་
པའི་ཆོ། །བདག་ཉིད་ཀྱན་ལས་དམན་ལྟ་ཞིང་། །གཞན་ལ་བསམ་བ་ཐག་པ་ཡིས། །མཚོགས་ཏུ་
གཅེས་པར་འཛིན་པར་ཤོག །སྦྱོང་ལམ་ཀྱན་ཏུ་རང་རྒྱུད་ལ། །རྟོག་ཅིང་ཉོན་མོངས་སྤྲེས་མ་
ཐག །བདག་གཞན་མ་རུངས་བྱེད་པས་ན། །བཅན་ཐབས་གདོང་ནས་བསྒྲོགས་པར་ཤོག །རང་
བཞིན་ངན་པའི་སེམས་ཅན་དང་། །སྤྲིག་སྤྲུག་པའི་ལོ་མོན་མཐོང་ཆོ། །རིན་ཆེན་གཏེར་
དང་སྤང་བ་ལྟར། །རྟེན་པར་དཀའ་བས་གཅེས་འཛིན་ཤོག །བདག་ལ་གཞན་གྱི་སྤྲུག་དོག་
གིས། །གཤེ་སྦྱར་ལ་སོགས་མི་རིགས་པའི། །སྦྱོང་ཁ་རང་གིས་ལེན་པ་དང་། །རྒྱལ་ཁ་
གཞན་ལ་འབྲུལ་བར་ཤོག །གང་ལ་བདག་གིས་པན་བརྟགས་པའམ། །རེ་བ་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་
གིས། །ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་གཞོན་བྱེད་ནའང་། །བཤེས་གཉེན་དམ་པར་བལྟ་བར་ཤོག །མདོར་
ན་དངོས་སམ་བརྒྱུད་པ་ཡི། །པན་བདེ་མ་རྣམས་ཀྱན་ལ་འབྲུལ། །མ་ཡི་གཞོན་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་
ཀྱན། །གསང་བས་བདག་ལ་ལེན་པར་ཤོག །དེ་དག་ཀྱན་ཀྱང་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི། །རྟོག་པའི་བློ་མས་
མ་སྤྲུགས་ཤིང་། །ཆོས་ཀྱན་སྒྱུ་མར་ཤེས་པའི་སྒྲོས། །ཞེན་མེད་འཆིང་བ་ལས་སྦྱོལ་ཤོག །།

སྒོ་སྤྱོད་ཆེགས་བརྒྱད་མའི་མཆན་འགྲེལ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གྲུ་རུ། །སྒོ་མ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་གི། །ཞབས་ཀྱི་པ་སྒོར་གྲུས་བཏུད་
ནས། །ཐེག་ཆེན་སྒོ་སྤྱོད་ཆེག་བརྒྱད་མའི། །འབྲུ་འགྲེལ་ཙམ་ཞིག་གི་བར་བྲ། །

༥ དེ་ལ་ཆེགས་བཅད་དང་པོའི་དོན་ནི། མི་གཞན་དག་ཇི་ལྟར་ཡང་སྤང་ཐང་བ་བདུག་
གིས་ནི་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁྱོར་བྱ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་
པའི་དོན་མཆོག་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟམ་པའི་བསམ་བློས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་མ་གྲོན་སེམས་
ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་ཏྲག་ཏུ་གཅེས་པར་འཛིན་པར་ཤོག། དེ་ལ་དོན་མཆོག་ནི། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་གོ་འཕང་ཡིན་ལ། དེ་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་ཏུ་ཡོད་པས་ན། སེམས་ཅན་ནི་ཡིད་
བཞིན་གྱི་ཁྱོར་བྱ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པ་ཡིན་ནོ། །

༦ ཆེགས་བཅད་གཉིས་པའི་དོན་ནི། གནས་གྲང་དུ་གྲོགས་སྤྱད་འགྲོགས་པའི་ཆེ་
ཡང་བདུག་ཉིད་ནི་འགྲོགས་ཡུལ་ཀྱན་ལས་དམན་པར་ལྟ་ཞིང་། གཞན་དག་ལ་ནི་ཁ་ཙམ་མིན་
པར་བསམ་བློས་ཐག་པ་ཡིས་རང་ལས་མཆོག་ཏུ་བལྟས་ཏེ་གཅེས་པར་འཛིན་པར་ཤོག། །མདོར་
ན་རང་ལས་དམན་པ་ནི་སྤྱི་ཡང་མེད་སྟམ་དུ་ང་རྒྱལ་དང་ཁེངས་པ་སྤྱངས་ཏེ་འགྲོ་ཀྱན་སྤྱི་བོར་
འཁུར་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །

༧ ཆེགས་བཅད་གསུམ་པའི་དོན་ནི། འགྲེང་འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྤྱོད་ལམ་ཀྱན་ཏུ་
རང་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པའི་ཀྱིས་ཏྲོག་པར་བྱེད་ཅིང་། བརྟགས་པ་ན་ཉོན་མོངས་སྤྱིས་ནས་འདུག་
ན་དེ་མ་ཐག་འདིས་བདུག་གཞན་མ་རུངས་པར་བྱེད་དེས་པས་ན་རང་སོར་བཞག་ག་ལ་རུང་
སྟམ་དུ་བཅུན་ཐབས་སྤྱི་གདོང་ནས་བརྒྱུག་པར་ཤོག། །དོན་བསྟུས་ན། ཉོན་མོངས་སྤྱིས་མ་ཐག་

རིག་པར་བྱས་ནས་འབྱུང་འཛུམས་བྱ་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །

༥ ཆོགས་བཅད་བཞི་པའི་དོན་ནི། ཡུལ་དུས་གང་ནའང་རུང་སྟེ་རང་བཞིན་ཤིན་ཏུ་
དྲན་པའི་སེམས་ཅན་དག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཅང་ཆབས་ཆེ་བའི་སྤྲིག་པའི་ལས་ལ་ཞུགས་
པ་དང་། སྤྱག་བསྐུལ་ཤུགས་དགྲ་པོས་ཀྱན་ནས་འོན་པའི་སེམས་ཅན་ཆམས་མཐོང་ཆེ་སྦྱིད་མི་
ལྷག་པར་དབྱེ་པོས་རིན་ཆེན་གཉེར་དང་སྤྲད་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་འདི་ལྟ་བུ་ནི་བྱང་ཆུབ་སྦྱབ་
པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཉིད་པར་དགྲའ་བས་སོ་སྦྲས་དུ་སྦྲག་པར་ཡང་གཅེས་པར་འཛིན་པར་ཤོག།

༥ ཆོགས་བཅད་ལྔ་པའི་དོན་ནི། བདུག་ལ་མི་གཞན་གྱིས་སྤྲག་དོག་གིས་ཀྱན་ནས་
བསྐྱངས་ཏེ་གཤེ་ཞིང་མཆོང་འབྱུ་བ་དང་བསྤྲིགས་ཤིང་སྦྱར་བ་ལ་སོགས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་
པའི་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་ཇི་འབྲཞིག་བྱེད་ནའང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཁྱོད་བར་བྱུང་དང་པམ་ཁ་ཐམས་
ཅད་རང་གིས་ལེན་པ་དང་། ཁེ་དང་རྒྱལ་ཁ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་འབྱུལ་བྱས་པར་ཤོག། མདོར་
ན་རྒྱལ་པམ་ཚོད་པ་ན་པམ་ཁ་རང་གིས་ལེན་ཅིང་། རྒྱལ་ཁ་གཞན་ལ་སྟེར་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །

༥ ཆོགས་བཅད་དྲུག་པའི་དོན་ནི། མི་གང་ལ་བདུག་གིས་པར་པན་ཆེན་པོ་གཏུགས་
པའི་ལན་དུ་ཆུར་ཡང་པན་འདོགས་པའི་རྟེ་བ་ཆེར་བྱེད་པ་འགྲུལ་ཞིག་གིས་པན་ཐོགས་རྒྱ་ལྟ་
ཞོག་གི་དེ་ལས་ལྟོག་སྟེ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་པའི་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱང་ཁྱོད་མི་འབྲུག་
པར་བཟོད་པ་ལ་བསྐྱུལ་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པར་ལྟ་བུར་ཤོག། དོན་འདི་ལ་འཆད་ཁ་བ་
ཆེན་པོས། པན་གདགས་ལན་དུ་གཞོད་བྱུང་ན། །ཡང་ལོན་སྟོང་ཇི་ཆེན་པོ་བསྟོམ། །ཞེས་དང་།
རྒྱལ་སྤྲས་རིན་པོ་ཆེས། བདག་གིས་བྱ་བཞིན་གཅེས་པར་བསྐྱངས་པའི་མིས། །བདག་ལ་དག་
བཞིན་ལྟ་བུར་བྱེད་ན་ཡང་། །བྱམས་པའི་དབང་གིས་སྦྲར་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་བཟོད་པ་
རྒྱལ་སྤྲས་ལག་ལེན་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

༥ ཆོགས་བཅད་བདུན་པའི་དོན་ནི། གོང་དུ་རི་རྒྱན་བཤད་པ་ཆམས་མདོར་བསྐྱས་ན།

དངོས་སམ་སྟེ་ད་ལྟ་རང་ལ་དངོས་སུ་ཡོད་པའམ་དེ་མེད་ཀྱང་བརྒྱད་པ་ཡི་སྟོན་མ་འབྲུང་བར་
འབྲུང་བའི་པན་བདེ་མ་ལུས་པ་མ་ནམས་ཀྱན་ལ་པར་འབྲུལ་ཞིང་། མ་ཡི་སྟེ་མ་ཞན་ནམས་ཀྱི་
རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་གཞོན་པ་སྟེ་གསེབ་དྲང་འབྲས་བུ་གཞོན་པ་སྟེ་གསེབ་ཀྱན་གསང་བས་
ཏེ་མངོན་ཆུང་གི་སྟོན་པ་དུག་ལ་ཆུར་ལེན་ཏུས་པར་ཤོག །

༥ ཆོགས་བཅད་བརྒྱད་པའི་དོན་ནི། གོང་དུ་བཤད་པའི་ལག་ལེན་དེ་དག་ཀྱན་ཀྱང་
འཛིག་ཏེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ཉོག་པའི་བྱི་མས་མ་སྟགས་ཤིང་། བྱི་ནང་གི་ཆོས་ནམས་ཀྱན་བརྒྱན་
པ་སྟེ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་པའི་སྟོན་གང་ལའང་བདེན་པར་ཞེན་པ་མེད་ཅིང་མཚན་མར་འཛིན་པའི་
འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བར་ཤོག ། ཅས་པའོ། །

དེ་ལྟར་མཚན་འགྲེལ་ཤིན་ཏུ་བསྟན་པ་འདི་ནི་འགའ་ཞིག་གི་འདོད་མོས་ལྟར་ལམ་མིང་དག་དབང་
ཕྱན་ཆོགས་པས་གེལ་སྟབས་སུ་སྦྱར་བའོ། །

སྟོ་སྦྱང་གི་ཟེན་གཉིས་གཅེས་འཛིན་ཆ་གསུང་སེལ་བའི་ཁ་བའི་ རེག་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གྲུ་རུ། བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་ཆོས་ཀྱི་སྟོང་པོའི་བཅུད། ། བྱམས་དང་སྟོང་རྗེ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྟོན། ། གངས་མེད་བསྐྱལ་པར་ཡང་དང་ཡང་བསྟེན་པས། ། ཉོན་མོངས་ནད་
སེལ་སྐྱ་མ་ལྟ་ཡིས་སྦྱོངས། །

ཀྱན་གོ་གཅིག་ཆོད་ཐེག་ཆེན་སྟོ་སྦྱང་ལ། ། ཉམས་སུ་སྦྱོད་པའི་སྐལ་བ་མི་ལྟན་ཡང་། ། ཆོག་
ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བག་ཆགས་ཐེབས་པའི་བྱིར། ། དེ་ཡི་གདམས་པ་མདོ་ཙམ་གྱི་བར་བྱ། །

དེ་ནས་འདིའི་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟོན་འགོ། དངོས་གཞི། བཞུག་གི་རིམ་པའོ། །དང་

སོ་ལ་བཞི་ལས། མཆོད་པར་བརྟེན་པ་ནི། སྤྲུག་རྩེ་ཆེན་སོ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་ཏེ། རོན་
 གོ་བར་ཟད་དོ། །བརྟེན་པའི་རིམ་པ་ནི། མན་ངག་བདུད་ཅི་སྟོང་སོ་འདི། །གསེར་སྦྱིང་པ་ནས་
 བརྟེན་པ་ཡིན། །ཞེས་ཏེ། གདམས་པ་འདི་གང་ནས་བརྟེན་པ་སྦྱིང་སངས་རྒྱུ་དང་ཁྱད་པར་
 གླ་མ་གསེར་སྦྱིང་པ་ནས་བརྟེན་པ་སྟེ། རི་ལྷར་བརྟེན་ཚུལ་ནི་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཆི་
 མེད་སངས་རྒྱུ་གི་གོ་འཕང་སྐབ་པའི་ལམ་གྱི་སྟོང་སོ་ཡིན་པས་ན། བདུད་ཅི་སྟོང་སོ་ཞེས་
 ཏེ། བདུད་ཅིའི་སྐད་དོན་ཨ་མི་ཏ་ཞེས་པ་འཆི་བ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པས་ཡིན་ནོ། །ཆོས་འདིའི་
 ཆེ་བ་ནི། རྩོམ་ཉི་མ་ལྟོན་ཤིང་བཞིན། །གཞུང་དོན་ལ་སོགས་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་ཏེ། དཔེར་
 བརྟེན་ཅི་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བསྐྱུན་པའི་རྒྱན་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པས་ལྟ་ཅི་ཆག་ནས་དུམ་བུར་སོང་
 བའི་ཆ་ཤས་སྤྲོ་མོས་ཀྱང་གསེར་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་།
 དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་རྫོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་གདམས་པ་འདི་ཡོངས་སུ་རྩོགས་
 པས་ལྟ་ཅི་གདམས་དོན་སྤྲོ་མོ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་
 ཅིང་། འཁོར་བའི་དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་རྫོགས་གོ། །གཞན་ཡང་ཉི་མའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པས་ལྟ་ཅི་ཉི་མེར་སྤྲོ་མོ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཐུན་པའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་
 རྣམ་པར་འཛོམས་པ་དང་། སྤྲན་གྱི་ལྟོན་ཤིང་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པས་ལྟ་ཅི་ཡལ་འདབ་སྤྲོ་
 མོ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ནད་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིའི་གཞུང་དོན་ཆ་ཤས་སྤྲོ་
 མོ་གཅིག་ཉམས་སུ་སྦངས་པས་ཀྱང་མ་རིག་པའི་ཐུན་པ་ཐམས་ཅད་བྱངས་ནས་སྦྱངས་ཤིང་།
 ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བས། ཆེས་ངོ་མཆར་མད་དུ་བྱུང་བའི་གདམས་
 པའོ། །གདམས་པ་འདི་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། སྟོགས་མ་ལྟ་སོ་བདོ་བ་འདི། །བྱང་ཆུབ་ལམ་
 དུ་བསྐྱར་བ་ཡིན། །ཞེས་ཏེ། དེ་ཡང་ཆེ་དང་། དུས་དང་། སེམས་ཅན་དང་། ལྟ་བ་དང་། ཉོན་
 མོངས་པའི་སྟོགས་མ་ལྟ་སོ་ཆེས་ཆེར་བདོ་བའི་དུས་འདིར་ཆོས་བསྐྱབ་པ་ལ་འགལ་རྒྱུ་མང་

ཞིང་མཐུན་རྒྱུ་ཉུང་བས་གདམས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་མ་བསྟེན་ན་ཆོས་འགོ་ཐོན་པའི་གནས་མེད་
ལ། གལ་ཏེ་འདིའི་སྒོ་ནས་འགལ་རྒྱུ་ནམས་ལམ་དུ་བསྐྱར་ཤེས་ན་རྒྱུ་ངན་རིམ་མང་བ་དེ་
ཅམ་གྱིས་དགེ་སྦྱོར་ལ་ཐོགས་ཐོན་པར་འགྱུར་བས། དགོས་པ་དེ་ལ་གཟིགས་ནས་གདམས་པ་
འདི་བཅའ་ས་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །ལམ་དུ་རིམ་བསྐྱར་ཚུལ་ནི་རྒྱུ་ངན་ལམ་འབྱེད་ཀྱི་སྐབས་
སུ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ། སྟོན་འགྲོ་ཉིན་གྱི་ཆོས་བསྟན་༡ བ། དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་༢ བ། རྒྱུ་ངན་ལམ་དུ་བསྐྱར་༣ བ། ཆེ་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་འི་ནས་བསྟན་
༤ བ། རྩོམ་འབྱེད་པའི་༥ ཆད། རྩོམ་གྱི་དམ་༦ ཆེག །རྩོམ་གྱི་བསྐྱབ་༧ བྱ་སྟེ་བདུན་
ནོ། །དང་པོ་ནི། དང་པོ་སྟོན་འགྲོ་དག་ལ་བསྐྱབ། །ཅེས་ཏེ། རྩོས་བྱ་ཆུང་འབྱིང་དང་ཐུན་མོང་
པའི་ལམ་ནམས་ཆེན་པོའི་སྟོན་འགྲོ་མེད་མི་དུང་ཡིན་པས། རྒྱས་པར་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་ནས་
གང་གསུངས་པ་ལྟར་བསྒྲམས་ནས་སྦྱོང་བ་ཐོན་ངེས་སུ་བྱ་ལ། མདོར་བསྟན་ན་འདི་ལྟར་
བསམས་ཏེ། ད་ངེས་ཉིད་པར་དཀའ་ཞིང་ཉིད་ན་དོན་ཆེ་བའི་དལ་འབྱོར་ལན་གཅིག་ཅམ་ཞིག་
ཉིད་མོད་ཀྱང་། ཉིད་པ་རིང་དུ་མི་གནས་པར་སྒྱུར་དུ་འཆེ་ཞིང་། ནམ་འཆེ་ལ་ནི་ངེས་པ་མེད་
པས། ཆོས་བྱེད་མོངས་མ་སྦྱང་བར་གི་ནས་ངན་སོང་དུ་སྦྱངས་པའི་ཉིན་ཡོད་ལ། དེར་ལན་
གཅིག་སྦྱངས་ན་སྤྱི་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ལྟ་ཞོག་གི་བདེ་འགྲོའི་སྒྲ་
ཅམ་ཡང་ཐོས་དཀའ་བར་གསུངས་པས། དེས་ན་ད་ལྟ་ཅི་བྱེད་རང་ལག་ཏུ་ཡོད་པའི་དུས་འདིར་
སྦྱིར་འཁོར་བ་དང་། བྱད་པར་ངན་སོང་ལས་གཏན་ནས་ཐར་པའི་ཐབས་ཤིག་བྱ་ལ། ཐབས་ཀྱི་
ནང་ནས་ཀྱང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་ལ་སྟོ་སྦྱང་
བར་བཞུགས་དུ་སྦྱོང་བ་མ་ཐོན་གྱི་བར་དུ་བསྒོམ་མོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བ་དང་། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་སྒྲོང་བའོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱ་འབྲས་བདུན་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོང་བ་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་
བརྗེའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལྟར་བསམས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེན་ཅན་
གྱི་པ་མ་ཤིང་དག་ཡིན་པས། དེན་ལན་མངལ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་མ་གྲན་འདི་རྣམས་བདེ་བ་
འདོད་ཅིང་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་འདོད་མོད་ཀྱང་། བདེ་བའི་རྒྱ་དགེ་བ་བསྐྱབ་མི་ཤེས་ཤིང་། སྤྱག་
བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྤྲིག་པ་སྒྲོང་མི་ཤེས་པས། དེའི་དབང་གིས་བདེ་བས་པོངས་ཤིང་སྤྱག་བསྐྱེད་
གྱིས་མཛད་ནས་འདུག་པས་སྒྲོང་རེ་རེ། དེས་ན་མ་གྲན་ཉམ་ཐག་པ་དེ་རྣམས་བདེ་བ་ཐམས་
ཅད་དང་ལྡན་ལ། སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཞིག་བདག་གིས་བྲ། དེའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲུབ་བ་
སྒྲུབ་བར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་འཕྲོ་བར་
བྲ། སྒྲུབ་དུ་བཅོས་མིན་གྱི་སྒྲོང་བ་ཐོན་པར་བྲའོ། །

གཉིས་པ་ལ། རུན་གྱི་སྐབས་སུ་སྒྲོང་ཚུལ་དང་། རུན་མཆམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྒྲོང་
ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྒྲོན་བསམ་པ། གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་
བསམ་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གཞན་བརྗེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལེ་ལན་ཐམས་ཅད་གཅིག་
ལ་བདེ། །ཞེས་ཏེ། སྒྲེ་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་བ་འདིར་འབྱམས་ཏེ་
ཡུན་རིང་ལ་ཤུགས་བྲག་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་ཅིང་། བརྗེད་གྱིས་མི་ལང་བ་
ཞིག་སྒྲོང་དགོས་བྱུང་བའི་ལེ་ལན་ཐམས་ཅད་ནི་རང་གཅེས་འཛིན་འབའ་ཞིག་ལ་བདེ་འཁོས་
པ་སྟེ། སྒྲོད་འཇུག་པས། འཛིན་ཉེན་སྤྱག་བསྐྱེད་རི་སྟེད་པ། །དེ་ཀྱན་རང་བདེ་འདོད་ལས་
བྱུང་། །ཞེས་དང་། སེམས་མཁྱུར་ལས། ལར་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་མཆིས་སོ་ཅོག །རང་
གཅེས་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ལས་བྱུང་། །ཞེས་སོ། །དེ་བས་ན་སྒྲོ་མ་གསེར་གླིང་པས། བདག་
ནི་ལས་རན་གྱི་ཅ་བ་སྟེ། །རྒྱངས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་གཅིག་ཡིན། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་
ལྟར། རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྒྲོན་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་བསམས་ལ། རྒྱང་རིང་དུ་སྤང་བར་བྲའོ། །འདིར་

གཅེས་འཛིན་ལ་སྒྲོན་དུ་བལྟས་ཟེར་ཡང་། འོན་དུ་རང་ལ་སྒྲོན་དུ་མཐོང་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་།
གཉིས་པ་ནི། གུན་ལ་བཀའ་འཛིན་ཆེ་བར་བསྐྱོམ། །ཞེས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། འཛིག་རྟེན་བདེ་
བ་རི་སྟེང་པ། །དེ་གུན་གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །ཞེས་འབྲུལ་ཡུན་གྱི་པན་བདེ་མ་ལུས་པ་
གཞན་གཅེས་འཛིན་ལས་བྱུང་བར་གསུངས་པས། དག་གཉེན་རིས་མེད་ཀྱི་ལུས་ཅན་གུན་ལ་
རིན་ཅན་གྱི་པ་མར་བལྟས་ཏེ་མཆོག་དུ་གཅེས་པར་བཟུང་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ལྷ་མ་
གསེར་སྒྲིང་པས། གཞན་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཏེ། །ཅམ་གྱིས་སྒྲུངས་པའི་ཆོས་གཅིག་
ཡིན། །ཞེས་དང་། སེམས་མགྲར་ལས། དཔལ་གུན་མཁྱེན་གོ་འཕང་སྐྱབ་བྱེད་ལམ། །ཡུལ་
གང་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོད་པའི་གཞི། །རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་འདིར་རེས་པས། རང་སྟོང་
ལྟར་གཅེས་པར་ཅིས་མི་འཛིན། །ཞེས་སོ། །མདོར་ན་གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་སྟོ་དུ་
མ་ནས་བསམས་ལ། སྟོང་གི་དཀྱིལ་དུ་བསྟེན་པར་བྱོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཏོང་ལེན་བསྐྱོན་ཚུལ། ལེན་བའི་གོ་རིམ། རྒྱང་དང་རྒྱང་
 ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། གཏོང་
 ལེན་གཉིས་པོ་སྟེལ་མར་རྒྱང་། །ཞེས་ཏེ། དེ་ལྟར་རང་གཅེས་འཛིན་ནི་ཉེས་སྟོན་ཀྱང་གི་གཞི་
 དང་། གཞན་གཅེས་འཛིན་ནི་ལེགས་ཚོགས་ཀྱང་གི་གནས་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་བརྗེ་དགོས་
 ལ། རི་ལྟར་བརྗེ་ཚུལ་ནི། རང་གི་བདེ་དགོ་གཞན་ལ་མར་གཏོང་ཞིང་། གཞན་གི་སྟོབས་སྤྲུལ་རང་
 ལ་རྒྱང་ལེན་བའི་སྟོན་པ་ཏེ། དེ་གཉིས་སྟེལ་མར་རམ་རེ་མོས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་རྒྱང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལེན་པ་དང་། གཏོང་བཤོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་
འཁོར་བ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡུན་རིང་ལ་བྱུགས་དྲག་པས་རི་ལྟར་མནར་ཚུལ་ཞིབ་དུ་
བསམས་ནས་དེ་དག་གི་སྤྱག་བསྐྱེལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་སྐྱ་གྲིས་བཞར་བ་བཞིན་དུ་རང་སྤྱིང་དུ་
ཚུར་ལེན་བའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱ་སྟེ། སེམས་མགྱུར་ལས། མནར་མེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ནས་

བཟུང་སྟེ། །རྒྱན་མཐའ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་བར། །སྤྱག་བསྐྱེད་དང་སྤྱི་བ་གཉིས་ཆེ་སྤྱ་
ཀྱུ། །རང་གཅེས་འཛིན་ཐོག་ཏུ་སྤྱི་བ་ན་སྤྱུམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བས་ངེ་ལྟར་ཐོངས་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ནས་
རང་གི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དུས་གསུམ་གྱི་དགོ་ཆོགས་དང་བཅས་པ་གཞན་ལ་པར་བཏང་བའི་
མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱ་སྟེ། སེམས་མགྱུར་ལས། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དུས་གསུམ་དགོ་ཆོགས་
ཀྱུ། །ཡུལ་རང་རང་འདོད་པའི་དངོས་བསྐྱུར་ཏེ། །སེམས་ཆགས་ཞེན་སྤངས་ཏེ་ལོངས་
བསྐྱོས་ན། །ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་བཟོད་པ་སྤྱར་བར་ངེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་
ལུས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་བཏང་ན་གང་ལ་གང་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཏོང་བ་སྟེ། དེའི་ཚུལ་ཞིབ་
པར་སྒྲོ་སྤྱོད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་སོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའི་འདིར་ནི་མངས་ཀྱིས་དོགས་ནས་མ་
བྲིས་སོ། །གང་ལྟར་ཡང་ཆོགས་བསགས་པ་དང་སྤྱི་བ་པ་སྤྱོད་པའི་སྒྲོ་གཅིག་ལ་གཏོང་ལེན་
ལས་ཟབ་པ་མེད་པར་གསུངས་པས། གཟུགས་བརྟན་ལས་མ་བྱུང་ཡང་འབད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལེན་པའི་གོ་རིམ་རང་ནས་བརྩམས། །ཞེས་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེད་ལེན་
པའི་གོ་རིམ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མར་རང་གིས་མ་འོངས་པར་སྤྱོད་སྤྱི་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་རྣམས་ད་
ལྟར་སྤངས་ལ། དེའི་རྗེས་ཁོ་ནར་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་རྣམས་སྤངས་ན་སྤྱི་བར་འགྱུར་བས།
ལེན་པའི་འགོ་རང་ནས་བརྩམས་ཏེ་སྤང་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་གཉིས་སྤྱོད་ལ་བསྐྱོན་པར་བྱ། །ཞེས་ཏེ། གཏོང་ལེན་གྱི་དམིགས་པ་
དེ་གཉིས་སྤྱོད་འགོ་འོང་ལ་བསྐྱོན་ནས་བྱེད་ན་འགྲོངས་སྤྱོད་པས། དེའི་ཚུལ་ནི། ལྷ་སྒྲོའི་དབུགས་
སྤྱོད་པར་བཏང་བ་ན་དེ་དང་འགྲོགས་ནས་རང་གི་བདེ་དགོ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་སོང་བ་དང་།
ཚུར་རྟུབ་པ་ན་དེ་དང་འགྲོགས་ནས་གཞན་གྱི་སྤྱི་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་རང་ལ་བྱུང་བར་བསྐྱོས་
པའོ། །

གཉིས་པ་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྒྲིང་ཚུལ་ལ། དུག་གསུམ་ལས་དུ་འབྲེང་ཚུལ་
 དང་། དེ་ལ་དན་ཤེས་བརྟེན་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དུལ་གསུམ་དུག་གསུམ་དགོ་ཅ་
 གསུམ། །ཇེས་ཀྱི་མན་ངག་མདོར་བསྡུས་པའོ། །ཞེས་ཏེ། དུལ་བཟང་ངན་འབྲིང་གསུམ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་ཆགས་སྤང་མོངས་གསུམ་དབང་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ན་འདིག་རྟེན་ན་ང་འདྲ་
 བ་མང་པོ་ཡོད་པས། སྤྲིང་རེ་རྗེ་སྟམ་དུ་གཞན་གྱི་ཆགས་སྤང་མོངས་གསུམ་པོ་ཡང་ཚུར་བྲངས་
 བས་དེ་དག་ཆགས་སོགས་མེད་པའི་དགོ་ཅ་གསུམ་དང་ལྔན་སོང་སྟམ་དུ་བསྐྱོམ་བ་སྟེ། འདི་ནི་
 ཇེས་ཐོབ་ཀྱི་མན་ངག་མདོར་བསྡུས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་བླ་པ་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར། སྟོང་ལམ་ཀུན་ཏུ་ཆོག་གིས་སྒྲུང་། ཞེས་
 ཏེ། རེས་ཐོབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དེ་ལ་བླ་པ་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་དུ་འགྲང་འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྟོང་
 ལམ་ཀུན་ཏུ་ཐ་ན་ཆོག་གིས་ཀྱང་སྒྲུང་བར་བྱའོ། འོ་ན་ཆོག་རི་ལྟ་བུས་ཤེ་ན། བདག་ལ་དེ་དག་
 རྟེན་སྒྲིབ་ཅིང་། བདག་དགེ་མ་ལུས་དེར་སྒྲིབ་ཞོག ཅེས་བྲ་བ་ལྟ་བུས་སོ། །

གཉིས་པ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེལ་ཚུལ་ལ། མཉམ་བཞག་ཏུ་བསྐྱེལ་ཚུལ་
 དང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བསྐྱེལ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ནམ་པ་ལྷ་ལས། དང་པོ་བསྟེན་པའི་དུས་ནི།
 བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་གསང་བ་བསྟེན། །ཞེས་ཏེ། ཐབས་ཀྱན་རྫོབ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་དེའི་རྗེས་
 ཁོ་ནར་གསང་བ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟེན་པར་བྱའི་དང་པོ་ནས་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཟུང་བ་བདེན་མེད་ནི། ཚོས་རྣམས་མི་ལམ་ལྟ་བུར་བསམ། །ཞེས་ཏེ། སྤྱི་
གཟུང་བས་བསྐྱས་པའི་ཚོས་རྣམས་མི་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བ་ལྟར་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་པབ་ནས་
བསྐྱོམ་མོ། །

གསུམ་པ་འཛིན་པ་བདེན་མེད་ནི། མ་སྐྱེས་རིག་པའི་གཤིས་པ་དབྱུང། ཁེས་ཏེ། ཟྱ་
གཟུང་བར་མ་བྱད། ཉན་འཛིན་པའི་ཚོས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མ་སྐྱེས་པས། དེས་ན་རིག་པའི་

གཤེས་ལུགས་བདེན་སྟོང་ལ་དབྱད་ནས་བསྟོམ་བར་བྱའོ། །

བཞི་པ་གཉེན་པོ་བདེན་མེད་ནི། གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱང་རང་སར་གྲོལ། །ཞེས་ཏེ། སྨར་གཟུང་འཛིན་བདེན་མེད་དུ་བསྟོམས་པས་སྟོམ་བྱེད་གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱང་བདེན་ཞེན་ལས་རང་སར་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། གཟུང་འཛིན་གྱིས་མ་བསྟུས་པའི་གཉེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་དབྱད་མཐར་སྟོང་ཚུལ་ནི། ལམ་གྱི་རོ་བོ་ཀུན་གཞིའི་རང་ལ་གཞག། །ཅེས་ཏེ། དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་ལ་དབྱད་པའི་ལམ་གྱི་རོ་བོ་གང་ཡིན་མཐར་ཀུན་གཞི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རང་དུ་བསྟུས་ནས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྟོང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རི་ལྟར་སྟོང་ཚུལ་ནི། ཐུན་མཚམས་སྒྲུ་མའི་སྐྱེས་བུར་བྱ། །ཞེས་ཏེ། མཉམ་གཞག་ཏུ་མ་ཟད། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུའང་སྒྲུང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྲུ་མའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་རོལ་བར་བྱའོ། །

༥ གསུམ་པ་རྒྱུན་ངན་ལམ་དུ་བསྐྱར་བ་ལ། ལམ་དུ་འབྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། རི་ལྟར་འབྱེད་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྟོད་བཅུད་སྤྲིག་པས་འཁོལ་བའི་ཆོ། །རྒྱུན་ངན་བྱང་ཆུབ་ལམ་དུ་བསྐྱར། །ཞེས་ཏེ། སྟོད་ཀྱི་འཛིན་ཉེན་དང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་སྤྲིག་པའི་བདག་འབྲས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཁོལ་བའི་དུས་འདིར་ཐབས་རི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རྒྱུན་ངན་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་ལས་མི་འདའ་བས། དེས་ན་ལུས་མི་བདེ་བ་དང་སེམས་མི་སྦྱིད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་ངན་ཅེ་བྱང་ཡང་སྔོ་མི་ཤི་བར་འདིས་ཀུན་གྱི་གོ་ཚད་པར་ཤོག་སྟམ་དུ་གཏོང་ལེན་གྱི་སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་བསྐྱར་བ་ནི་གནད་དམ་པ་སྟེ། སེམས་མགུར་ལས། དུས་སྤྲིག་པ་མ་ཆེས་ཆེར་བདོ་སྐབས་འདིར། །རྒྱུན་གང་བྱང་ལམ་དུ་མ་འབྱེད་ན། །ཉམས་ལེན་ཞིག་གཞན་དུ་འབྱུང་དགའ་བས། །ཚུལ་སོམས་ལ་རྒྱུན་ངན་ལམ་དུ་ཡོངས། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་

ན་མི་འདོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཅི་ཙམ་བྱུང་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་ལས་ངན་སྤྱི་བྱི་བ་འདག་ཅིང་། ཕྱི་
མ་ཕན་ཆད་དུ་བདེ་ནས་བདེ་བར་འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མང་བས་དེ་ལ་དགའ་བ་བསྐྱོམ་
འོས་པ་སྟེ། ཁ་རག་སྐྱོམ་ཆུང་གིས། ད་ལྟའི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་། །སྤྱི་བྱི་བ་ལས་ངན་
ཟད་བྱས་ནས། །ཕྱི་མའི་དུས་ན་བདེ་འགྱུར་གྱི། །སྤྱག་ལ་དགའ་བ་སྐྱོམས་ཤིག་ཨང་། །ཁྱེན་
ངན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན། །བར་ཆད་དགེ་སྦྱོང་བསྐྱེད་མ་ཡིན། །སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱི་བྱི་
པའི་འབྲུག་ཤིང་ཡིན། །མི་དགའ་བྱུང་དུ་མ་ལྟ་ཨང་། །ཞེས་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་བྱེད་
སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་བ་ནི་ཕྱགས་སུ་དགེ་བའི་རྟགས་ཡིན་པ་དང་། རྟེན་བཀྱར་སྟོན་བྱགས་
སོགས་རྒྱ་ཆེར་བྱུང་བ་ནི་སྤྱི་བྱི་བ་ལས་ངན་གསལ་བའི་བསོད་ནམས་འཛད་ཅིང་། བར་ཆད་
འབྲུག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་དགེ་བཤེས་པོ་རྟོ་བས། འཛིག་རྟེན་
ཆོས་ཀྱི་མི་འདོད་བཞི་ལྟར། །ནམ་གྲོ་ལ་སྐྱབ་པས་དེ་ནི་འདམ་བྲ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་
བསྐྱབ་གང་སྐྱབ་བྱའོ། །

གཉེས་པ་ལ། བསམ་པའི་སྐྱོན་ནས་ལམ་དུ་འབྱེད་ཚུལ་དང་། སྦྱོར་བའི་སྐྱོན་ནས་ལམ་
དུ་འབྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འབྲུག་ལ་གང་སྐྱབ་བསྐྱོམ་ལ་སྦྱར། །ཞེས་ཏེ། འབྲུག་འབྲུག་
ལ་ཁྱེན་བཟང་ངན་གང་དང་སྤྱག་ཀྱང་གཏོང་ལེན་བསྐྱོམ་པའི་ཡན་ལག་དུ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་སྟེ།
དཔེར་ན་སྦྱིད་པར་བྱུང་ན་བདེ་བ་དེ་གཞན་ལ་བཏང་བ་དང་། སྤྱག་པར་བྱུང་ན་གཞན་གྱི་སྤྱག་
བསྐྱེད་རྣམས་ཀྱང་ཆུར་ལེན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཁ་ཆེ་བའི་ཆེན་གྱིས། སྦྱིད་ན་བདེ་བ་
ཆོགས་སུ་བསྐྱོ། །སྤྱག་ན་ཀྱན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་འཁུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉེས་པ་ནི། སྦྱོར་བ་བཞི་ལྟར་ཐབས་ཀྱི་མཆོག་ །ཅེས་ཏེ། དེ་ལ་སྦྱོར་བ་བཞི་ལས་
ཆོགས་བསགས་པའི་སྦྱོར་ཉ བ་ནི། བདེ་བ་འདི་འབྲུག་བྱུང་ན་ནི་ཅི་མ་རུང་སྟམ་པ་ཤར་བའི་
ཆེ་བདེ་བའི་རྒྱ་ནི་དགེ་བ་ཡིན་པས་དེ་སྐྱབས་ཤིག་ཅེས་པའི་བརྟན་གོ་བར་བྱོས་ལ། ཆོགས་ཅི་

རྒྱལ་སྤྱི་གསལ་པར་བྱའོ། །སྤྲིག་པ་སྤྱོད་བའི་སྤྱིར་༥ བ་ནི། སྤྱག་བསྐྱེད་འདི་འདྲ་དང་བལ་ན་
 ཅེ་མ་རྒྱུ་སྤྱུ་པ་ཤར་བའི་ཆེ་སྤྱག་བསྐྱེད་ནི་སྤྲིག་པའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པས་དེ་སྤྱོད་ས་ཤིག་ཅེས་
 བའི་བཅར་གོ་བར་བྱོས་ལ་སྤྲིག་པ་ཅེ་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་བར་བྱའོ། །གཞོན་བྱེད་མཆོད་པའི་སྤྱིར་༥
 བ་ནི། གཞོན་བྱེད་འབྱུང་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་དེ་ལ་གཏོར་མ་བྱུལ་ནས། ཁྱོད་ཀྱིས་བར་ཆད་གཏོང་
 བར་བདག་གི་དགོ་སྤྱོད་འཕེལ་བར་འདུག་གི་ད་དུང་ཐོང་ས་ཤིག་ཅེས་བསྐྱེད་ལ། དེ་ཅམ་མི་
 རྒྱལ་ན་བུམས་སྤྱིར་རྗེ་བསྐྱོམས་ནས་བདག་གིས་ཁྱེད་ལ་པན་གདགས་པར་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་བར་
 ཆད་མ་བྱེད་ཅེས་བསྐྱོད་བར་བྱའོ། །ཆོས་སྤྱོད་མཆོད་པའི་སྤྱིར་༥ བ་ནི། དཀར་ཕྱོགས་ལ་མདོན་
 བར་དགའ་བའི་སྤྱང་མ་བྱུང་བར་ཅན་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་དང་གཏོར་མ་བྱུལ་ནས་ཆོས་སྤྱོད་
 བའི་འགལ་རྒྱུན་ཞི་ཞིང་། མཐུན་རྒྱུན་འཛོམས་པའི་ཕྱོགས་བཙལ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱིར་བ་
 བཞི་ནི་སྤྱོད་མི་ཉམས་ཤིང་། བོད་དུ་འཕེལ་བའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

༥ བཞི་པ་ཆེ་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་དེའི་ནས་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆེ་འདིའི་སྟོབས་
 ལྡན་དང་། འཆི་ཁ་མའི་སྟོབས་ལྡན་དང་། བོད་པོ་ནི། མན་ངག་སྤྱིར་པོ་མདོར་བསྐྱེད་པ། །སྟོབས་
 ལྡན་དག་དང་སྤྱར་བར་བྱ། །ཞེས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་མན་ངག་སྤྱིར་པོ་མདོར་བསྐྱེད་པ་ནི་སྤྱོད་
 ཡིན་པས། སྟོབས་ལྡན་སྤྱར་ནས་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ལ། དེ་ཡང་དང་པོ་འཕེན་པའི་སྟོབས་ནི།
 སྤྱིར་ནམ་དུ་འདྲ་བདག་འཛོམས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་གཏོང་ཞིང་། ཁྱད་པར་དེ་རིང་གི་ཉིན་ཞག་སྤྱགས་
 གཅིག་པོ་འདི་དེའི་དབང་དུ་མི་གཏོང་བར་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྤྱོད་བར་བྱའོ་སྤྱིར་དུ་
 འཕེན་པ་བྱུགས་དག་པོ་ཡང་ཡང་བཏང་བའོ། །གཉིས་པ་གོམས་པའི་སྟོབས་ནི། འཕེན་པ་
 རི་ལྟར་གཏོང་བ་བཞིན་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་དཀར་པོ་
 ས་བོན་ཀྱི་སྟོབས་ནི། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་། སྐྱེས་པ་འཕེལ་བའི་དོན་དུ་
 ཆོགས་གསོག་པའོ། །བཞི་པ་སྤྱན་འབྱེན་པའི་སྟོབས་ནི། རང་གཅེས་འཛོམས་ལ་དབང་བསྐྱེད་

ཏེ་སུན་འབྲིན་པའོ། །ལྷ་པ་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ནི། སེམས་རིན་པོ་ཆེ་སྤར་དུ་སྐྱེ་བའི་སྟོན་ལམ་
འདེབས་པའོ། །

གཉིས་པ་འཆི་ཁ་མའི་སྟོབས་ལྷ་ནི། ཐེག་ཆེན་འཕྲོ་བའི་གདམས་དག་ནི། །སྟོབས་ལྷ་
ཉིད་ཡིན་སྟུང་ལམ་གཅེས། །ཞེས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ཀྱིས་འཕྲོ་བའི་གདམས་དག་
ཀྱང་སྟོབས་ལྷ་པོ་ཉིད་ལ་བྱེད་ན་ལེགས་པས། དཀར་པོ་ས་བོན་ནི། ནམ་ཞིག་འཆི་བར་ཉེ་བ་
ན་ཡོ་བྱད་ནམས་ཆོགས་སུ་བཏང་ལ་ཤུལ་ན་ཆགས་པ་མེད་པར་བྱ་ཞིང་། དམ་ཆེག་དང་སྟོམ་
པ་ཉམས་པ་ནམས་སྤར་གསོས་ལ་འཆི་ཁར་གནོངས་ཤིང་འགྲོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་
བྱའོ། །སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ནི། འཆི་ཁར་གནད་གཅོད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་འབྱུང་ཞིང་། དགེ་
སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་གསལ་ཐེབས་པར་དགོན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་ཤུགས་བྲག་གདབ་ཅིང་།
སྟོན་ལམ་ཡང་དེ་ལྟར་གདབ་པར་བྱའོ། །འཕེན་པའི་སྟོབས་ནི། འཆི་ཁ་དང་བར་དོ་སོགས་སུ་
དགོན་མཆོག་ལ་ཡིད་བྱེད་ཤེས་ཀྱི་དད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་སྦྱང་རྩེ་བསྟོམ་པ་དང་
མི་འབྲུལ་བར་བྱ་སྟམ་དུ་འཕེན་པ་ཡང་ཡང་བཏང་ངོ་། །སུན་འབྲིན་པ་ནི། འཆི་ཁར་རང་གཅེས་
འཛིན་བྱང་ན་སུན་བྱང་སྟེ་དགག་ཅི་བྱུབ་ལྟོ། །གོམས་པ་ནི། རེ་དོགས་གཞན་སྤངས་ནས་
དད་པ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཁོ་ན་ལ་གོམས་འདྲིས་སུ་བྱའོ། །སྟོན་ལམ་ནི། མགོ་བྱང་དུ་བལྟས།
གཞོག་གཡས་པ་པལ། ལག་གཡས་པར་འགམ་པ་གཏད་པ་སོགས་ཏེ། སྟོན་པ་མུ་དན་ལས་
འདས་པའི་རྣམ་ཐར་ལྟར་བྱའོ། །

༥ ལྷ་པ་སྟོན་འབྲོངས་པའི་ཆོད་བསྟན་པ་ལ་བྲུག་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོས་ཀྱན་དགོངས་
པ་གཅིག་ཏུ་འདུས། །ཞེས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆོས་ཀྱན་གྱི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ནི། བདག་
འཛིན་སྤྱོད་བ་གཅིག་ཤར་འདུས་པས། ཅི་བྱེད་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་སོང་ན་སྟོན་འབྲོངས་
པའི་ཉུགས་ཡིན་གྱི། དེ་མིན་ན་ཆོས་ཆོས་སུ་མ་སོང་བ་ཡིན་པས། འདི་ནི་ཆོས་སྤང་ལ་འཇལ་

བའི་ཁུ་ལེར་རིང་པོ་ཡིན་གསུང་།

གཉིས་པ་ནི། དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་བོ་གཟུང་། །ཞེས་ཏེ། གང་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབང་
པོ་ལ་བདག་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རང་ཉིད་གཙོ་བོར་བཟུང་དགོས་པས། དེས་ན་རང་གིས་
རང་ལ་ངོ་གཞོངས་མི་དགོས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་ཡང་སྒྲོ་འགྱུངས་པའི་ཆད་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཡིད་བདེ་འབང་ཞིག་ལ་རྒྱན་ཏུ་བསྟེན་ཞེས་ཏེ། རྒྱན་བཟང་ངན་ཅི་བྱུང་
ཡང་སྤྲ་སྤུམ་དུ་རེ་དོགས་ཀྱིས་མ་འཆིང་ནས་ཡིད་བདེ་འབང་ཞིག་ལ་རྒྱན་ཏུ་བསྟེན་སྟབ་པ་
ཞིག་བྱུང་ན་དེ་ཡང་སྒོ་འཁྱུངས་པའི་ཉགས་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། བྱང་བའི་ཚད་ནི་ལོག་པ་ཡིན། །ཞེས་ཏེ། གཉེན་པོ་གཞན་གཅེས་འཛིན་ལ་
 གློ་བྱང་བའི་ཚད་དངོས་ནི་སྤང་བྱང་གཅེས་འཛིན་ལས་གློ་ལོག་པ་སྟེ། དེས་སྤང་གཉེན་གཞན་
 ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ལྷ་བ་ནི། ཡངས་ཀྱང་སྦྱབ་ན་འགྱུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་ཏེ། ཏྲ་ཅལ་ཅན་ཡངས་ཀྱང་ཏྲ་
བས་མི་སྦྱངས་པ་ལྟར། སེམས་ཡངས་ཀྱང་སྐྱེན་ངན་གྱིས་ཆོས་མི་འཆོར་ན་ཆོ་འགྱུངས་པ་
ཡིན། ཞེས་པའོ། །

རྒྱལ་པ་ནི། འབྱོངས་ཏྲགས་ཆེན་པོ་ལྔ་ལྔ་ན་ཡིན། །ཞེས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་
 གྱི་ལུས་ཡོངས་རྫོགས་ལ་སྒྲོ་འབྱོངས་པའི་ཏྲགས་ཆེན་པོ་ནི་ལྔ་དང་ལྔ་ན་པ་ཡིན་ཞེས་པ་སྟེ།
 དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྤྱགས་དམ་གྱི་མ་ཐེལ་དུ་བྱེད་པས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ། ཉེས་
 ལྟར་ལྔ་མོ་ཙམ་ལའང་ཤིན་ཏུ་འཛེམ་པས་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ། ཉོན་མོངས་འཛེམས་པ་ལ་
 དཀའ་སྤྱད་ཀྱིས་སྤན་འཇུགས་པས་དཀའ་སྤྱབ་པ་ཆེན་པོ། ལྟོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་
 དང་མི་འབྲལ་བས་དགེ་སྤྱོད་ཆེན་པོ། སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གོམས་
 པར་བྱེད་པས་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོའོ། །

༥ རྒྱལ་པ་སྒོ་སྤྱོད་གི་དམ་ཆོག་ལ་ནམ་པ་བཅུ་རྒྱལ་སྟེ། དང་པོ་ནི། སྤྱི་དོན་གསུམ་ལ་ཉག་ཏུ་བསྐྱབ། །ཅེས་སོ། །དེ་ཡང་སྤྱི་དོན་གསུམ་ནི། སྒོ་སྤྱོད་ཁས་སྒྲུང་དང་མི་འགལ་བ། སྒོ་སྤྱོད་ཐོ་ཅོར་མ་སོང་བ། སྒོ་སྤྱོད་སྤྱོད་མ་རེར་མ་ཞོར་བ་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་ད་སྒོ་སྤྱོད་བ་ཡིན་ཟེར་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ཕྱ་མོ་བྱུང་མི་གསོད་པར་གང་ཁས་སྒྲུངས་པ་དང་མི་འགལ་བར་བྱེད། བདག་གཅེས་འདྲིན་མེད་པར་བསྟན་ཕྱིར་ཤིང་གཉན་གཅོད་པ་སོགས་ཐོ་ཅོ་མི་བྱ་བར་མདོན་ཆན་ཆུང་བར་བྱ། སེམས་ཡོད་ལ་བཟོད་ལ་སེམས་མེད་ལ་མི་བཟོད་པ་དང་། གཉེན་ལ་བཟོད་ལ་དགྲ་ལ་མི་བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་མ་རེ་སྤྱོད་མ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདུན་པ་བསྐྱར་ལ་རང་སོར་གཞག་ཅེས་ཏེ། ནང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་རང་གཅེས་འདྲིན་གྱི་འདུན་པ་གང་ཡིན་གཞན་གཅེས་འདྲིན་དུ་བསྐྱར་ལ། ཕྱི་ལུས་དག་གི་སྤྱོད་པ་ནམས་མདོན་ཆན་ཆུང་ཕྱིར་རང་སོར་གཞག་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཡན་ལག་ཉམས་པ་བཟོད་མི་བྱ། །ཞེས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཉམས་པ་མིག་ཞར་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཉམས་པ་བསྐྱབ་པ་འཆལ་བ་ལ་སོགས་ཏེ། མདོར་ན་སྤྱོད་ལ་བབ་ཀྱང་སྤྱི་ཐོ་པ་རོལ་ཐོའི་སྤྱོད་ནས་བཟོད་པར་མི་བྱ། །ཞེས་པའོ། །

བཞི་པ་ནི། གཞན་སྤྱོད་མ་གང་ཡང་མི་བསམ་མོ། །ཞེས་ཏེ། དེ་ལྟར་དག་གི་སྤྱོད་ནས་གཞན་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་བཟོད་མི་རུང་བར་མ་ཟད། ཡིད་ལའང་གཞན་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་བསམ་དུ་མི་རུང་སྟེ། ལྷག་བསམ་བསྐྱལ་བ་ལས། ཡོན་ཏན་འདོད་པ་ནགས་ན་གནས་པ་ཡིས། །པ་རོལ་དག་གི་སྤྱོད་ལ་རྟོག་མི་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་གཞན་གྱི་སྤྱོད་ལ་ཆེད་དུ་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་གི་སྤྱོད་ལ་མཐོང་ནའང་རང་སྤྱོད་མ་དག་པའི་སྤྱོད་ཡིན་སྟེས་པ་བྱའོ། །

ལྔ་པ་ནི། ཉོན་མོངས་གང་ཆེ་སྤྱོད་ལ་སྤྱང་། །ཞེས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ནས་ཉོན་མོངས་གང་ལྟགས་ཆེ་བར་འདུག་པ་དེ་ཉིད་འབད་པས་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་དགོས་སོ། །

དུག་པ་ནི། འབྲས་བུ་རེ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས། །ཞེས་ཏེ། དགེ་བ་གང་བྱས་ཀྱང་རང་
དོན་དུ་རྟེན་བཀྱར་སྟོན་གྲགས་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་རེ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱའོ། །

བདུན་པ་ནི། དུག་ཅན་གྱི་ཟས་སྤང་ཞེས་ཏེ། ཟས་བཟང་པོ་བཅན་དུག་དང་བསྐྱེས་ནས་
ཐོས་ན་འཆི་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ལྟར། ཆོས་ཉོན་མོངས་དང་འདྲེས་ན་ཐར་པའི་སྲོག་ཆད་པས། མ་
འདྲེས་པར་བྱའོ། །འོན་ཏེ་ལས་དང་པོ་པ་ལ་དེ་དཀའ་བས་ཆོས་བརྒྱད་དང་མ་འདྲེས་པ་གཙོ་བོ་
བརྩུང་ངོ། །

བརྒྱད་པ་ནི། གཞུང་བཟང་པོ་མི་བསྟེན། ཞེས་ཏེ། ཕྱི་ལ་གཞུང་བཟང་བ་ལྟར་བྱས་ནས་
གཏིང་གཞག་པ་བྱི་ལ་ལྟར་མི་བྱ། །ཞེས་པའོ། །

དགུ་པ་ནི། འགས་ངན་མི་མྱོད། ཅེས་ཏེ། གཞན་གྱི་མཆོང་འདྲུ་བའི་འགས་ངན་གདབ་
པ་དང་ཁྲིལ་མྱོད་སོགས་མི་བྱའོ། །

བཅུ་པ་ནི། འཕྲང་མི་སྐྱག། ཅེས་ཏེ། རི་ལྟར་ལམ་འཕྲང་དོག་པོ་ལ་སྐྱག་རྒྱག་པའི་ཚུལ་
དུ་པ་རོལ་པོར་གཞོད་ལན་འཇུག་པའི་དུས་སྐབས་ནམ་ཞིག་ན་འོང་སྟམ་དུ་སྐྱག་ནས་མི་སྟོད།
ཅེས་པའོ། །སྐབས་བྱུང་བ་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་དང་འདིའི་དུས་སྟུང་ལ་གཞོད་འདི་དང་འདི་འདྲ་
བསྐྱུལ་ཞེས་ཉེས་པ་ཤར་ཤར་བཟང་བ་ནི་ཆོས་པའི་ངི་མི་ཐོ་བའི་རྟགས་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་།

བཅུ་གཅིག་པ་ནི། གནད་ལ་མི་དབབ། ཅེས་ཏེ། སྐྱེ་བོ་པ་རོལ་པོ་ཆམ་ལ་འབེབས་
པའམ་འགག་བཅོར་གཏོང་བའི་ལས་ནག་པོ་མི་བྱ། ཞེས་པའོ། །

བཅུ་གཉིས་པ་ནི། མཛོ་ཁལ་སྒྲང་ལ་མི་འབྱོ། ཞེས་ཏེ། དཔེར་ན་མཛོ་ལ་འགལ་རྒྱུའི་
ཁལ་ལྷི་བོ་སྒྲང་ལ་འགལ་དུ་མི་རུང་བ་ལྟར། རང་ལ་འབབ་པའི་ཁུར་ལྷིད་པོ་ཐབས་ཀྱིས་གཞན་
ལ་བསྐྱར་དུ་མི་རུང་ངོ། །

བཅུ་གསུམ་པ་ནི། ལྟོ་ལོག་མི་བྱ། ཞེས་ཏེ། ཆེ་འདིའི་ནད་གདོན་བར་ཆད་སེལ་བ་

སོགས་ཀྱི་ཆད་དུ་ཆོས་བྱེད་པ་ནི་ཐོན་པོའི་ལྟོ་བཙས་བྱེད་པ་དང་འབྲ་བས། དགེ་བ་གང་བྱས་
གྲང་ཆེ་འདི་པར་མ་ཞོར་བ་གས་ཆེའོ། །

བཅུ་བཞི་པ་ནི། མགྲོགས་ཀྱི་ཅེ་མི་གཏོད། ཅེས་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྱི་ཐུན་ལྟ་བུ་ལ་གང་
སྤྱི་མགྲོགས་ཀྱིས་ཚུལ་དུ་ལེགས་ཤོས་རང་གིས་བསྐྱར་བ་ནི་མཐོ་སྤྱོད་དང་འགལ་བས། མི་རུང་
ཞེས་པ་འོ། །

བཙེ་ལྷ་པ་ནི། ལྷ་བདུད་དུ་མི་དབབ། ཅེས་ཏེ། ཆོས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཁྲོགས་སུ་མོང་ན་
 ལྷ་བདུད་དུ་འབབ་པ་དང་འབྲ་བས། བྱག་མཆོད་དང་། རྩོས་བསམ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་གང་
 བྱས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཁྲོགས་སུ་མ་མོང་བ་གལ་ཆེན། །

བཙུ་བྱག་པ་ནི། རྒྱུད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་སྤྱག་མི་འཆོལ། ཞེས་ཏེ། དེ་ཡང་བསམ་པ་འདི་
 གྲོ་ནས་དག་ཤི་ན་རང་ཉིད་སྤྲོད་བདེ་པོ་འོང་སྟེ་མ་པ་དང་། རྒྱགས་ཤི་ན་ཁོའི་ཡོ་བྱད་བདག་ལ་
 འོང་སྟེ་མ་པ་དང་། འགྲན་ཆུ་ཤི་ན་རང་གཅིག་ཏུ་གཟེངས་སུ་ཐོན་ཏེ་འོང་སྟེ་མ་པ་སོགས་དང་།
 རྒྱུད་བའི་གྲོ་ནས་རང་ཉིད་རྒྱགས་ཕྱིར་སློག་ཆགས་གཞན་བསད་པ་དང་། རང་ཁེ་བྱིར་གཞན་
 ལ་ཕྱོང་བསྐྱར་བ་དང་། རང་ལ་བསྟོད་བསྐྱགས་འབྱུང་ཕྱིར་གཞན་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་སོགས་ཏེ།
 མདོར་ན་རང་རྒྱུད་པར་འདོད་ནས་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གཞན་ལ་སྤྱག་འཆོལ་བའི་བསམ་པ་ངན་
 པ་དང་སྐྱོར་བ་རྩལ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡིད་དེ། དེ་ཐམས་ཅད་དུག་བཞིན་དུ་སྤང་བར་བྱའོ། །

༥ བདུན་པ་སྒོ་སྟོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ། ཉི་ཤུ་ཙ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ནི། རྣལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་གཅིག་གིས་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་སྒྱིར་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་གོས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་གཞན་པའི་ཀྱི་བསམ་པ་གཅིག་ཕུས་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རོག་གཞོན་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཡིས་བྱ། །ཞེས་ཏེ། ཆོས་བྱས་པས་རེ་

ཞིག་ནད་མང་བ་དང་། མི་ཁ་ལྡང་བ་དང་། མཐུན་རྒྱུན་དགོན་བ་དང་། མགོ་བོ་དམའ་རྩ་སོང་བ་
ལ་སོགས་པའི་གོགས་ཅི་ཡང་འོང་མིད་ཅིང་། དེ་འདྲ་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ངས་ཆོས་འོང་བ་མི་
འདུག་སྟུང་པའི་སྤྱིད་ལུག་གི་སྒྲོ་བྱུང་བའང་མིད་ལ། གལ་ཏེ་དེ་འདྲའི་སྒྲོ་སྤྱིས་བྱུང་ན་དེའི་ལོག་
གཞོན་ནམ་གོགས་སེལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཏོང་ཡིན་བསྟོམ་བ་གཅིག་ཤུའི་སྒྲོ་ནས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་
ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་སུ་ཆོས་ལམ་དུ་མ་སོང་ནས་སྤྱིད་ལུག་གི་སྒྲོ་
འདི་འདྲ་སྤྱི་བ་མང་པོ་ཡོད་པས། དེ་དག་གི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་གི་འདིས་གོ་ཆོད་ནས་དེ་
རྣམས་ཆོས་ལམ་དུ་འགོ་བར་ཤོག་སྟུང་དུ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་བསྟོམ་མོ། །འདི་ནི་ཆོས་ལམ་དུ་མ་
སོང་བ་ཉིད་ལམ་དུ་གཏོང་བའི་ཐབས་དམ་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་བྱ་བ་གཉིས། ཞེས་ཏེ། ཐོག་མར་མལ་ནས་ལྡང་
བ་ན་དེ་རིང་དོན་ལྡན་བྱ་སྟུང་དུ་འཕེན་བ་བཏང་ལ། བྱིས་ཉལ་བ་ན་སྤར་འཕེན་བ་བཏང་བ་ལྟར་
བྱུང་འདུག་མི་འདུག་བརྟགས་ནས་འདུག་ན་དགའ་བ་དང་། མི་འདུག་ན་རང་ལ་བརྟན་བགྲངས་
ཏེ་སང་པན་ཆད་དེ་ལྟར་མི་བྱ་བའི་ཞེ་དམ་འཆའ་བ་གནད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། གཉིས་པོ་གང་བྱུང་བཟོད་པར་བྱ། ཞེས་ཏེ། དེ་ཡང་ལ་ལ་སྤྱིད་པར་བྱུང་
བ་ན་སྤྱིད་མི་འབྲུག་ནས་ཆོས་འགོ་མི་ཐོན་བ་སོགས་དང་། ལ་ལ་སྤྱུག་པར་བྱུང་བ་ན་སྤྱུག་མི་
འབྲུག་ནས་ཆོས་པོར་བ་སོགས་ཏེ། ལྷ་ཆོགས་ཡོད་པས་དེ་འདྲར་མ་སོང་བར་སྤྱིད་ན་སྤྱིད་
འབྲུག་པ་ཞིག་དང་། སྤྱུག་ན་སྤྱུག་འབྲུག་པ་ཞིག་དགོས་གསུངས་པར་གདའོ། །དེས་ན་རི་རྒྱུད་
དུ། ལྷ་བཞེན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པས་ཀྱང་། །ཁེངས་པ་ཉིད་དུ་མི་བྱ་བའོ། །ཡི་དྲགས་བཞེན་དུ་
རྒྱུད་པས་ཀྱང་། །ཞུམ་པ་ཉིད་དུ་མི་བྱ་བའོ། །ཞེས་གདམས་པ་ལྟར་དུ་བསྟུན་པོ། །

ལྔ་པ་ནི། གཉིས་པོ་སྟོག་དང་བསྟོས་ལ་བསྟུང་། ཞེས་ཏེ། ཆོས་སྤྱིའི་དམ་ཆོག་
དང་། །ཁྱད་པར་སྒྲོ་སྒྲིང་གི་དམ་ཆོག་གཉིས་ནི་ལམ་གྱི་གཞིར་མེད་མི་རུང་བས། སྟོག་དང་

བསྐྱོས་ནས་བསྐྱུང་དགོས་སོ། །

དུག་པ་ནི། དཀའ་བ་གསུམ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ། །ཞེས་ཏེ། ཉོན་མོངས་སྐྱེས་པ་ན་དང་
པོར་རིག་དཀའ། བར་དུ་བསྐྱོག་དཀའ། ཐ་མར་རྒྱན་གཅོད་པར་དཀའ་བས། དེས་ན་ཉོན་མོངས་
གང་ཡང་དང་པོར་སྐྱེས་ཅམ་ནས་ངོས་ཟེན་པར་བྱས་ལ། དེ་ནས་གཉེན་པོས་གཡུལ་སྤྲད་དེ་
བྱིས་མི་འབྱུང་བའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

བདུན་པ་ནི། རྒྱ་ཡི་གཙུག་པོ་ནམ་གསུམ་སྒྲང་ཞེས་ཏེ། ཚད་ལྡན་གྱི་སྒྲ་མ་དང་མངལ་
བ་དང་གཅིག་། རྫོ་ཆོས་ལ་བཀོལ་དུ་བདུབ་པ་དང་གཉིས། ཟས་གོས་སོགས་ཀྱི་མཐུན་རྒྱུན་
འཛོམ་པ་དང་གསུམ་ནི། ཆོས་བསྐྱབ་པའི་རྒྱའི་གཙུག་པོ་ཡིན་པས། བྱི་ནས་དེ་གསུམ་དང་མི་
འབྲལ་བའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

བརྒྱད་པ་ནི། ཉམས་པ་མེད་པ་ནམ་གསུམ་བསྐྱོམ། །ཞེས་ཏེ། སྒྲ་མ་ལ་མོས་གྲུས་མ་
ཉམས་ཀྱི་པ་དང་། རྫོ་སྤྱང་ལ་སྤྱོ་བ་མ་ཉམས་ཀྱི་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་ལ་བག་ཡོད་མ་ཉམས་ཀྱི་
པར་བྱ་དགོས་པ་སྟེ། ཅིའི་བྱིར་ན་སྒྲ་མ་ལ་དད་གྲུས་ཉམས་ན་ཡོན་ཏན་སྤྱི་བའི་སྤོ་མེད། རྫོ་
སྤྱང་ལ་སྤྱོ་བ་ཉམས་ན་བྱང་ལེམས་སྤྱི་བའི་གནས་མེད། བསྐྱབ་པ་ལ་བག་ཡོད་ཉམས་ན་ཚུལ་
ཁྲིམས་དག་པའི་ཐབས་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །

དགུ་པ་ནི། འབྲལ་མེད་གསུམ་དང་ལྡན་པར་བྱ། །ཞེས་ཏེ། ལུས་ཕྱག་བསྐྱོར་སོགས་
དང་། དག་བསྐྱས་བརྗོད་སོགས་དང་། ཡིད་ངེས་འབྱུང་སོགས་དང་མི་འབྲལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ།
མདོར་ན་སྤྱོ་གསུམ་དག་སྤྱོར་དང་འབྲལ་བ་མེད་པར་བྱེད་པའོ། །

བརྒྱུ་པ་ནི། དུལ་ལ་ཕྱོགས་མེད་དག་ཏུ་སྤྱང་། །ཞེས་ཏེ། དུལ་མི་དང་། མི་མིན་སོགས་
གང་ལའང་ཕྱོགས་དང་ངེས་སུ་མ་ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྫོ་སྤྱང་བར་བྱ། །ཞེས་པའོ། །

བརྒྱུ་གཅིག་པ་ནི། རྩལ་དང་གཉིང་འབྱོངས་ཀྱན་ལ་གཅིས། །ཞེས་ཏེ། ལུས་དག་ཡིད་

གསུམ་གྱི་རྒྱ་བ་ཀུན་ལ་སྒོ་སྤྲོད་གིས་བྱུང་བར་བྱ་ཞིང་། དེའང་ཆོག་ཙམ་དུ་མ་སོང་བར་གཏིང་ནས་འབྱོར་བར་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་ལ་ཤིན་ཏུ་གཅེས་སོ། །

བཅུ་གཉིས་པ་ནི། བཀོལ་བ་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་བསྒོམ། །ཞེས་ཏེ། དེ་ཡང་གང་དག་ཟུར་དུ་བཀོལ་ནས་ཆེད་གྱིས་སྒོ་མ་སྤྲངས་ན་ཆགས་སྤང་སོགས་འཆར་བའི་ཉེན་ཡོད་བ་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་སོགས་དུས་རྟག་ཏུ་ནན་ཏན་གྱིས་བསྒོམ་བར་བྱའོ། །རྒྱལ་སྤྱི་པ་སྤྱོད་པ་བཀོལ་བ་ཞེས་པ་དཀའ་བ་ལ་བཟུང་ཞིང་། ལ་ལས། གོལ་བའི་དོན་དུ་བཟུང་བའང་མཐོང་ངོ་། །

བཅུ་གསུམ་པ་ནི། རྒྱུན་གཞན་དག་ལ་སྒྲོམ་མི་བྱ། །ཞེས་ཏེ། དགེ་སྦྱོར་གཞན་ལ་ནད་མེད་པ་དང་ཟས་གོས་འཛོམས་པ་སོགས་དགོས་མོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་དེ་འདྲི་རྒྱུན་གཞན་དག་ལ་སྒྲོམ་བར་མི་བྱ་སྟེ། གང་ཡིན་ཞེ་ན། གང་མཐུན་རྒྱུན་མ་ཆང་བ་དང་འགལ་རྒྱུན་གྱིས་ཟིན་པ་ཉིད་མཐུན་རྒྱུན་དུ་བྱས་ནས་སྒོ་སྤྲངས་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་ལྷར་སྤྲངས་ན་སྤར་ལྷར་གཏོང་ལེན་གྱི་སྒོ་ནས་སོ། །དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་མགུར་ལས། འདོད་མི་འདོད་ཕྱིག་སྤྱད་ནས་རྟོག་བཅས། །ཅི་བྱང་ཡང་སྒོ་སྤྲོད་སོགས་འདོན་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

བཅུ་བཞི་པ་ནི། ད་རེས་གཙོ་བོ་ཉམས་སྤྲངས་། །ཞེས་ཏེ། རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་དང་སྤང་ན་གང་གཅིགས་ཆེ་བ་རྣམས་ལེན་འོས་པ་ལྟར། ད་རེས་ཆོས་དང་མཇུག་བའི་དུས་འདིར་གང་གཙོ་ཆེ་བ་རྣམས་ཉམས་སྤྲངས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་གང་དང་གང་གཙོ་ན་ཆོས་ལ་བཞུགས་པ་གཉིས་ལས་སྤྱི་བ་གཙོ་ཞིང་། དེ་ལའང་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་པ་ཉིད་གཙོ་བས། དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་གཉིས་ལ་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐུན་ཏུ་བྱ་དགོས་སོ། །

བཙུ་ལྔ་པ་ནི། གོ་ལོག་མི་བྱ། །ཞེས་ཏེ། དེ་ཡང་གོ་ལོག་དུག་སྤྲངས་ནས་གོ་མ་ལོག་པ་དུག་བསྟེན་བར་བྱ། །ཞེས་པའོ། །འོ་ན་གོ་ལོག་དུག་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་དཀའ་སྤྲང་།

གང་ཡང་མི་བཟོད་ལ། སྤྲིག་པའི་སྤྲིག་ས་སུ་ཅི་ཡང་བཟོད་པ་ནི། བཟོད་པ་གོ་ལོག། གཏན་དུ་
པན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བར་འདི་ཕྱིར་བུང་བའི་སྤྲིག་པའི་བྱ་བ་ཞག་དོན་དུ་
གཉེར་བ་ནི། འདུན་པ་གོ་ལོག། དཔལ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རོ་མི་ཐུང་བར་ནག་ཆང་སོགས་འདོད་ཡོན་
ཀྱི་རོ་ཐུང་བ་ནི། རོ་ཐུང་གོ་ལོག། སྤྲིག་པའི་ལས་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིང་མི་རྩེ་བར་ཆོས་ཕྱིར་དཀའ་བ་
སྤྲད་པ་ལ་སྒྲིང་རྩེ་བ་ནི། སྒྲིང་རྩེ་གོ་ལོག། རང་དང་ཉེ་བའི་མི་རྣམས་དཔལ་པའི་ཆོས་ལ་མི་སྦྱར་
བར་སྤྲད་པའི་ཕྱན་ཆོག་ས་སྦྱར་བ་ནི། ཉེ་སེམས་གོ་ལོག། གཏན་བདེ་ཞིང་སྤྲད་པ་ལ་རྩེ་ས་
སུ་ཡི་མི་རང་བར་སྤྲག་ཅིང་ཕོངས་པ་ལ་རྩེ་ས་སུ་ཡི་རང་བ་ནི། རྩེ་ས་སུ་ཡི་རང་གོ་ལོག་སྟེ།
འདི་དག་ནི་མཆོན་པ་ཅམ་དུ་ཟད་ཀྱི། ཞིབ་ཏུ་བསམས་ན་བདག་འདྲ་བས་བསམ་ཆད་དང་བྱེད་
ཆད་ཐམས་ཅད་པལ་ཆར་གོ་ལོག་རང་དུ་སོང་གདའོ། །

བཅུ་དྲུག་པ་ནི། དེས་འཛོག་མི་བྱ། ཞེས་ཏེ། དེས་བྱེད་དེས་མི་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་
པར་བཅོན་པ་ཆུ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་དུ་བསྟེན་འཇལ་ལོ། ཞེས་པའོ། །

བཅུ་བདུན་པ་ནི། རོལ་ཆོད་དུ་སྤྱང་། ཞེས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་འདུན་པ་ཆིག་
རིལ་གྱིས་ཆུལ་དུ་སྦྱང་དགོས་པའི་དོན་ནོ། རོལ་ཆོད་ཅེས་པ་ཅེ་གཅིག་གི་བདེ་སྤྱིང་པ་ཡིན་
ནས་སྟུང་སྟེ། དབྱེད་དོ། །

བཅུ་བརྒྱད་པ་ནི། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀྱིས་ཐར་བར་བྱ། ཞེས་ཏེ། རང་གི་སེམས་རྒྱུད་
ལ་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀྱིས་ལྷག་ནན་ཐར་གསུམ་བྱ། ཞེས་པ་སྟེ། དཔེ་ལ་ལར། རྟོག་དཔྱོད་
གཉིས་ཀྱིས་ཁུན་ཐར་བྱ། ཞེས་ཀྱང་འབྲུང་ངོ། །

བཅུ་དགུ་པ་ནི། དུས་མ་སྒོམ། ཞེས་ཏེ། པན་ཅུང་ཟད་བཏགས་པ་ལ་དུས་ཆེ་བར་མ་
བྱེད། ཅེས་པའོ། ཉི་ཤུ་པ་ནི། ཀོ་ལོང་མ་སྒོམ། ཞེས་ཏེ། དཔེར་ན་དབྱགས་ནང་དུ་བཟུང་བ་ལ་
དབྱགས་བསྐྱམ་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར། ཁོང་ཁོ་ཡལ་དུ་མི་འཇུག་པར་དེའི་རྒྱན་སྦྱང་བ་ལ་ཀོ་ལོང་

སྒྲོམ་ཞེས་ཟེར་བས། དེ་འདྲ་གཏན་ནས་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །

ཉེར་གཅིག་པ་ནི། ཡུད་ཙམ་པ་མི་བྱ། ཞེས་ཏེ། ལེགས་བཤད་ལས། སྐྱེ་བོ་ངན་པ་སྤང་
མདའ་བཞིན། །སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་འགྱུར་ལྡོག་སྟོན། །ཞེས་པ་ལྟར་མི་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ཉེར་
གཉིས་པ་ནི། བྱར་ཆེ་མི་འདོད། །ཅེས་ཏེ། ཆོས་བྱས་པ་ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ཆོག་
གི་གཏང་རག་དང་། མཁས་བཙུན་སོགས་ཀྱི་སྟོན་གྲགས་ལ་རེ་བར་མི་བྱ། ཞེས་པའོ། །

༥ གསུམ་པ་མཐུག་གི་དོན་ནི། རང་གི་མོས་པ་མང་བའི་རྒྱས། །སྤྱག་བསྐྱེད་གཏམ་ངན་ཁྱད་བསད་
ནས། །བདག་འདྲིན་འདུལ་བའི་གདམས་རག་ཞུས། །ད་ནི་ཤི་ཡང་མི་འགྲོད་དོ། །ཞེས་མིའི་དཔའ་སོ་འཆད་ཁ་
ཆེན་སོས་དག་བདག་འདྲིན་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་གསུང་འབྱོན་པའོ། །

དེ་ལྟར་སྒྲོ་སྒྲུང་གི་ཟིན་གྱིས་གཅེས་འདྲིན་ཆ་གདུང་སེལ་བའི་ཁ་བའི་རེག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་
གྲོགས་སོ་འགའ་ཞིག་གི་འདོད་མོས་ལྟར་ཤུག་དགེ་སྦྱོང་དག་དབང་བྱུང་ཆོག་པས་སྤྱར་བ་འགྲོ་བ་དུ་མ་
ལ་པན་ཐོགས་པར་གྱུར་ཅིག་གྱ། །

བྱར་ཚུབ་སེམས་སྦྱོང་གི་གདམས་པ་གཅེས་འདྲིན་ཆ་གདུང་གཞིལ་བའི་ ག་བྱར་ཚུ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

སངས་རྒྱས་སར་བཞོད་པའི་ལམ་གཅིག་བྱ། །ཡོངས་སྤྱོད་བཅས་རྒྱལ་བའི་
སྤྱགས་དམ་མཐིལ། །ཆོས་བྱར་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན། །ཕྱི་མར་སྤྱོད་ཁའི་ཞབས་
ལ་འདུད། །འཁོར་འདས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་སེལ་བའི་སྤྲན། །དགོས་འདོད་ཀྱན་འབྱུང་བའི་ཡིད་
བཞིན་ནོར། །རིན་ཆེན་སེམས་སྦྱོང་གི་གདམས་པའི་བཙུན། །རང་མཉམ་སྤྱོད་དམན་ལ་
མཆོག་སྦྱིན་འབྱེད། །འདི་སྦྱེ་བའི་རྟེན་གྱར་སྦྱོན་འགྲོའི་ཆས། །མགོན་ལྷ་མར་བཅས་མིན་
དད་གྲུས་བསྐྱེད། །རྟེན་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་རྟེན་དཀའ་ཞིང་། །མི་རྟག་དང་ངན་སོང་སྤྱག་
བསྐྱེད་པར། །མཆོག་གསུམ་ལ་སྦྱིང་ནས་རེ་སྟོན་འཆལ། །ལས་འབྲས་ལ་དད་པས་སྤང་

སྒྲིབ་གཅེས། །འཁོར་བ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་མེ་འོབས་ལ། །བདེ་དགའ་རྩ་འཛིན་པའི་འབྲས་
པ་གཙོད། །ལུས་སེམས་འདི་བསྐྱེད་པའི་ཨ་མ་དང་། །མིག་མཐོང་བས་མི་བཟོད་དག་པོ་
གཉིས། །གཅེས་འཛིན་དང་ཅིག་ཤོས་རྒྱང་བསྐྱེད་སྟེ། །སེམས་ཀྱི་ཡངས་བཏང་སྟོམས་ཆེན་པོ་
སྒྲོད། །དག་གཉིན་རིས་མེད་ཀྱི་འགོ་བ་ཀུན། །རིན་ཅན་ཨ་མ་རྩ་མ་གྱུར་མེད། །དེ་རྒྱ་མཚན་
གང་གིས་འཐད་ཅེན། །སྟེ་བའི་ཡང་མཐའ་ལ་ཐོག་མ་མེད། །ལར་ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་
རང་གི་མར། །རྩིས་དབག་གི་ཆད་མས་ངེས་པའི་བྱིར། །ལུང་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་
ཡིས། །མར་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་འདྲིར་ནན་ཏན་གཅེས། །ཡོངས་འགོ་ཀུན་མ་རྩ་ལེགས་ངེས་ན། །དེས་
རིན་འན་རིན་གཙོ་བུམས་སྟེ་རྩིས། །སྤྱད་བསྐྱེད་དང་སེམས་བསྐྱེད་སྟོལ་སྟེ། །ཚོངས་རྩལ་
ཀྱི་རྟོག་པར་ཤར་ལགས་སོ། །མ་འགོ་བའི་བཀའ་རིན་བསམ་ལས་འདས། །གཞི་ལམ་འབྲས་
གསུམ་གར་མེད་མི་རུང་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནས་མཛོན་མཐོའི་བར། །དཔལ་དགོ་ལེགས་
ཀུན་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན། །སྤྱད་བསྐྱེད་བ་ཆ་ཅམ་མི་འདོད་ཅིང་། །བདེ་དགའ་ལ་ཆོག་ཤེས་
མེད་པར་ནི། །བདག་གཞན་གཉིས་ཁྱད་པར་ཅུང་མེད་པས། །གཞན་བདེ་ལ་དགའ་བ་སྟོང་
ནས་བསྐྱེད། །སྤྱད་སྤྱོད་དགའི་འབྱུང་ཁུངས་གཅེས་འཛིན་འདི། །ཐོག་མེད་ནས་ད་བར་སྟོང་ལ་
གནས། །པན་ཐོལ་གྱིས་གཞོད་པའི་ཕུལ་སྟེན་པས། །གདོན་ཆེན་འདིས་རང་མགོ་གདུགས་
ལྟར་བསྐྱོར། །དཔལ་ཀུན་མཁྱེན་གོ་འཕང་སྤྱད་བྱེད་ལམ། །ཡུལ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱོད་
པའི་གཞི། །རིགས་རྒྱལ་གི་སེམས་ཅན་འདྲིར་ངེས་པས། །རང་སྟོང་ལྟར་གཅེས་པར་ཅིས་
མི་འཛིན། །དུས་རིང་མོ་ཞིག་ནས་རང་གཅེས་འཛིན། །འདིས་པན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཅུང་ཟད་
མེད། །གཞན་གཅེས་འཛིན་བསམ་འཕེལ་ནོར་གྱི་བུས། །སྟོའི་བང་མཛོད་བཀའ་ན་དགའ་
བ་ལ། །མནར་མེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ནས་བརྒྱུད་སྟེ། །རྒྱན་མཐའ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་
བར། །སྤྱད་བསྐྱེད་དང་སྟོབ་གཉིས་ཆེ་པ་ཀུན། །རང་གཅེས་འཛིན་ཐོག་ཏུ་སྟོན་ན་སྟེ། །ལུས་

ཡོངས་སྒྲོད་དུས་གསུམ་དག་ཚོགས་ཀྱི། །ཡུལ་རང་རང་འདོད་པའི་དངོས་སྒྲུང་ཏེ། །སེམས་
 ཆགས་ཞེན་སྤངས་ཏེ་ཡོངས་བསྐྱོས་ན། །ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་བཟོད་པ་སྒྲུང་བར་ངེས། །དུས་
 སྤྲེགས་མ་ཆེས་ཆེར་བདོ་སྐབས་འདིར། །རྒྱུན་གང་བྱང་ལམ་དུ་མ་འབྱེར་ན། །ཉམས་ལེན་
 ཞིག་གཞན་དུ་འབྱུང་དགའ་བའི། །ཚུལ་སེམས་ལ་རྒྱུན་ངན་ལམ་དུ་ཡོངས། །འདོད་མི་འདོད་
 སྤྲེག་སྤྲེག་ནམ་ཉིག་བཅས། །ཅི་བྱང་ཡང་སྒྲོ་སྒྲོང་ཐོགས་འདོན་ཡིན། །གོགས་བར་ཆད་གཏོང་
 བའི་འདྲེ་གཏོན་ཡང་། །དེན་ཆེ་བར་བསམས་ནས་མཆོད་པར་གྱིས། །དཔལ་ཐུབ་བསྐྱེད་
 སྒྲོང་བའི་སྒྲུང་ཚོགས་ལ། །རྒྱུད་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཉིད་གོང་འཕེལ་བའི། །ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུན་ཀྱན་
 འཛེམས་སྤང་དུ། །མཆོད་གཏོར་དང་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བ་གཅེས། །རང་རྒྱུད་ངན་ས་གཞི་
 བ་རྒྱོད་འདིར། །མཆོག་བྱང་སེམས་སྤྲུ་བྱ་སྤྲེད་བསྐྱིད་ཕྱིར། །ཆོས་སྒྲོབས་བཞི་ཆང་བའི་
 བཤགས་སྤྲོམ་གྱིས། །རྒྱུད་ཞིང་རེངས་འདུལ་ལ་བཅོན་པ་བསྤྲེད། །ལར་རིན་ཆེན་སེམས་
 མཆོག་སྤྲན་གྱི་ལྗོན། །ས་ལམ་འབྲས་ལོ་འདབ་གཡུར་དུད་པས། །ཡོངས་འགྲོ་བའི་རེ་སྒྲོང་
 མཆོག་གྲུར་སྤང། །འདི་སྤྲེ་གནས་འཕེལ་ཕྱིར་ཅིས་མི་འབད། །དུས་ཉིན་རེ་བཞིན་ཡང་སེམས་
 མཆོག་འདི། །ཚུལ་ཅི་འབྲས་སྤྲེ་སྒྲུལ་ཡང་ཡང་བསྐྱོམས། །དེའི་མི་མཐུན་ཐོགས་ཀྱན་འཛེམས་
 པ་དང་། མཐུན་རྒྱུན་ཚོགས་བཅོན་པས་བསྐྱེད་པར་གྱིས། །མཆོག་སངས་རྒྱས་སྤྲུབ་པའི་
 གདམས་པའི་ཕུལ། །སྒྲོ་སྒྲོང་གི་བསྐྱེད་བྱ་དམ་ཆོག་ནམས། །བཀའ་མ་ཐུས་གདམས་པར་
 ཤར་བ་ཡི། །གསུང་ལེགས་བཤད་གཏོང་ནས་ངེས་པར་གྱིས། །དུས་ཀྱན་ཏུ་བཞུགས་ཤུགས་
 དག་གིས། །དག་གཅེས་འཛིན་མགོ་བོ་དྲུང་ནས་འབྱེན། །ཡོངས་སེམས་མཆོག་ཡིད་འཕྲོག་
 སྤྲོན་ལེགས་མ། །སེམས་གསལ་རིག་བྱེད་ཐོགས་སུ་བསྐྱེན། །གཏམ་འདི་སྤྲེད་བསྐྱེད་པའི་
 རྣམ་དགར་དགོས། །དཔལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་བདུད་ཅི་ཡིས། །སྤྲོའི་བུམ་བཟང་ཡོངས་སུ་
 འགོངས་པ་དང་། །མ་འགྲོ་ཀྱན་གཏན་བདེར་མགོན་གཉིས་ཤོག །

ཅེས་རིན་ཆེན་སེམས་སྤྱོད་གི་གདམས་པ་དབྱངས་སུ་འཁོལ་བ་གཅེས་འཛིན་ཆ་
གདུང་གཞིལ་བའི་ག་བྱར་ཚུ་ཆུན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་རིན་ཅན་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་པ་ཐོང་ཁ་བའི་
ཐུགས་རྩེའི་ཞོ་གས་འཆོ་བ་འདུ་གསུམ་པ་སངས་རྒྱ་མིང་གིས་བྲིས་པའོ། ། ། འདི་ཨ་བུ་རྩོ་རྩེ་
འཆང་གིས་མཛད་ཀྱང་དཔེ་ཆུན་མི་ཉམས་པའི་བྱིར་འདིར་བཞུགས་སུ་གསོལ།

སྒོ་སྤྱོད་ལམ་རིམ་གྱི་སྒྲོར་ནམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པ།

༡ རང་སེམས་ཆོས་ལ་བསྐྱེད་བའི་བསྐྱེད་བྱ། ར་མོ་གྲུ་རུ། སྒྲ་མ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཞབས་གྱི་པད་མོར་གྲུས་པས་བྱག་བྱས་ཏེ། །ལོག་པའི་ལམ་ཞུགས་དཔྱ་ཆོད་
སེམས་གྱི་རྟ། །ཆོས་ལ་བཅུད་བྱིར་བསྐྱེད་བའི་ལྷག་འདི་གདེངས། །༢ གང་ལ་བརྟེན་ན་མཐོ་
རིས་ཐར་པའི་སར། །ཡུད་ཀྱིས་འཕྲེན་པའི་ལམ་སྟོན་དག་པའི་བཤེས། །ལེགས་ཆོགས་ཀྱན་
གྱི་ཅ་བར་གསུངས་པས་ན། །གྲུས་པས་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་ཅིག་སྟོང་གཏམ་ཡིན། །༣ མཐོར་
ལམ་སྟོན་རིན་ཅན་སྒྲ་མ་རྩེ། །རྒྱལ་ཀྱན་འདུས་པའི་ཆོས་བྱ་ཡིན་པས་ན། །དེ་ཉིད་གཅིག་བྱར་
མཆོད་པས་རྒྱལ་བ་ཀྱན། །མཆོད་དང་བྱུང་པར་མེད་དོ་སྟོང་གཏམ་ཡིན། །༤ རྒྱལ་བ་མ་ལུས་
ཡུན་རྒྱ་མཆོད་པ་བས། །སྒྲ་མའི་བསྐྱེད་གཅིག་མཆོད་བསོད་ནམས་ཆེ། །དེ་བྱིར་མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་
ཡོངས་སྤངས་ཏེ། །སྒྲ་མར་མཆོད་པར་རིགས་སོ་སྟོང་གཏམ་ཡིན། །༥ རིན་ཅན་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱལ་
ཀྱན་དངོས་སུ། །བཞུགས་ནས་གྲུས་པས་མཉེས་པར་བྱེད་ཀྱས་ན། །མཆོག་དང་ཐུན་མོང་དངོས་
བྱུང་མ་ལུས་པ། །ཆེ་འདིར་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ་སྟོང་གཏམ་ཡིན། །༦ ཅ་བ་བྱུང་ན་སྤོང་བུ་
འགྲེལ་བ་ལྟར། །སྒྲ་མར་བཟུང་ནས་མ་དད་བརྟེན་གྱུར་ན། །སྤྲེས་ཐེན་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ཀྱང་
ཉམས་འགྱུར་བས། །དད་མོས་ཅེ་གཅིག་སྒྲོམས་ཤིག་སྟོང་གཏམ་ཡིན། །༧ ཅ་བ་བརྟེན་པོར་

ཚུགས་པའི་ལྷོན་པ་ཆེད། །ལོ་འབྲས་མེ་ཉོག་ངང་གིས་སྤྲེ་བ་ལྟར། །སྒྲ་མར་དད་མོས་བརྟན་པོ་
 རྟེན་གྱུར་ན། །ཆོས་ཀྱན་ངང་གིས་སྤྲོའི་སྤྲོང་གཏམ་ཡིན། །༩ མདོར་ན་པན་བདེ་མ་ལུས་འབྱུང་
 བའི་སྒོ། །འདི་ཕྱི་ལོགས་ཆོགས་ཀྱན་གྱི་གཞི་དང་རྟེན། །རིན་ཆེན་སྒྲ་མ་བསམ་དང་སྤྲོར་བ་
 ཡིས། །ཚུལ་བཞིན་མཉམ་པར་གྱིས་ཤིག་སྤྲོང་གཏམ་ཡིན། །༡༠ འདི་ཕྱི་གཏན་གྱི་འདོད་དོན་བདེ་
 གྲག་ཏུ། །སྤྱབ་པར་རུས་པའི་རྟེན་བཟང་འདི་འབྲ་བ། །ཕྱི་ནས་རྟེན་པར་དཀའ་བས་རྟེན་དུས་
 འདིར། །གཏན་གྱི་མདུན་མ་སྤྱབས་ཤིག་སྤྲོང་གཏམ་ཡིན། །༡༠ ད་ལྟ་སྐད་ཅིག་རང་དབང་འགྱུར་
 དུས་སུ། །སྤྲོང་ནས་སྤྲོམ་སྤྲོ་སྤྲོང་པོ་མ་ལེན་ན། །རྟེན་ངན་གཞན་གྱི་དབང་དུ་འཆོར་བའི་
 ཆོ། །འགྱོད་ཀྱང་ཅི་བཞིར་མེད་དེ་སྤྲོང་གཏམ་ཡིན། །༡༡ གཏིང་ཟབ་མི་ཁོམ་གནས་སུ་ལྷུང་གྱུར་
 བ། །ཕྱི་ནས་ལྷང་བར་དཀའ་བས་ཁོམ་དུས་འདིར། །མ་ཡེངས་ཉིན་མཆོན་སྤྱབ་ལ་བཅོན་བྱས་
 བས། །བཅོན་ས་ཐེན་པར་གྱིས་ཤིག་སྤྲོང་གཏམ་ཡིན། །༡༢ ཆོས་དང་མཇལ་ནས་ཆོས་དོན་མ་
 བསྐྱབས་པར། །ཆོས་མིན་ལས་གྱིས་མི་ཆེ་འདས་གྱུར་ན། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཁྲིམས་རར་
 འགྲིམ་པའི་ཆོ། །ཆོས་པའི་རང་མཆོང་རྣམས་ལོ་སྤྲོང་གཏམ་ཡིན། །༡༣ རྒྱལ་པོར་གཏན་གྱི་བདེ་
 བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ། །རྣམ་དག་ཆོས་བཞིན་སྤྱབ་པའི་སྐྱབས་བྱུང་ན། །ཡུན་བྱང་ཆེ་འདིར་རི་ལྟར་
 ལྷག་ཀྱང་བཟོད། །སྒོ་ཕྱགས་ཆོས་ལ་གཏོད་ཅིག་སྤྲོང་གཏམ་ཡིན། །༡༤ སྤྲོང་པོ་མེད་པའི་འདི་
 སྤྲོང་བྱ་བ་ལ། །སྤྲོང་པོར་རྣམས་སྤྲོ་མགོ་བོ་འཁོར་འཁོར་ནས། །སྤྲོང་པོའི་སྤྲོ་ཆོས་སྤྲོ་གཅིག་མི་
 བྱེད་ན། །སྤྲོང་ཅ་རུལ་བར་ངེས་པོ་སྤྲོང་གཏམ་ཡིན། །༡༥ འོང་ངེས་མི་རྟག་དུས་ཀྱི་པོ་ཉ་
 ལ། །པན་ངེས་རྣམ་དག་ཆོས་ལས་མ་མཆིས་ཕྱིར། །ཆོས་མིན་བྱ་གཞག་བཅོན་ཆོད་དུ་དོར་ཏེ། །ཅི་
 རུས་ཆོས་ལ་འབྱུངས་ཤིག་སྤྲོང་གཏམ་ཡིན། །༡༦ ཕྱི་ནས་འོང་རྒྱ་མི་རྟག་འཆི་བའི་ཚུལ། །སྤྲོན་
 བས་བསམས་ཏེ་འཆི་བཟའས་མ་བྱས་ན། །དུས་ལ་གཏུགས་ཆེ་ཅི་བྱར་མ་མཆིས་པས། །རྗེས་
 ཡོང་སྤྲོན་ལ་སོམས་ཤིག་སྤྲོང་གཏམ་ཡིན། །༡༧ དུས་མིན་འཆི་རྟེན་བྱ་ཡུག་ལྟར་འཚུབ་

ཅིང་། །ལུས་སྒོག་དབུ་བ་ལྟ་བུར་ཉམས་ཆུང་བས། །སྤྱར་དུ་འཆི་ཞིང་ནས་འཆི་ཆ་མེད་ཀྱི། །འཆི་
ཆོས་ཐལ་དུ་སྐྱབས་ཤིག་སྙིང་གཏམ་ཡིན། །༡༩ ཐལ་དང་ཐལ་དུ་ལག་ཏུ་མི་ལེན་པར། །སང་དང་
སང་ཞེས་ཕྱི་ཤོལ་དབང་གཏོང་ན། །སྒོ་བྱར་ཉིད་དུ་འཆི་དགོས་བྱུང་བའི་ཆོ། །འབྱོར་གཏུངས་བཟོད་
སྐགས་མེད་དོ་སྙིང་གཏམ་ཡིན། །༢༠ གཅེས་པའི་ནོར་དང་མཛའ་བའི་གྲོགས་པོ་སྟགས། །སྙིང་
དང་འབྲུ་བའི་འདི་སྤང་བྱ་ཆོག་སྟེ། །ལུས་དུ་བཞག་ནས་དབང་མེད་འབྲོ་དགོས་ན། །ཀྱུ་
ལ་སྙིང་པོ་མེད་དོ་སྙིང་གཏམ་ཡིན། །༢༡ རྒྱས་མེད་ལུས་དུ་གྲོགས་མེད་འབྲུམས་པའི་ཆོ། །ཆོ་
འདིའི་བཤེས་གཉེན་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱན་གྱིས་བསྐྱེ། །བསྐྱེ་བ་མེད་པ་དགོན་མཆོག་རིན་ཆེན་
གསུམ། །གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འཆོལ་ཤིག་སྙིང་གཏམ་ཡིན། །༢༢ ཆོ་འདིའི་བདེ་སྤྱག་སྤྱུ་མའི་
ལས་ལས་བྱུང་། །ཕྱི་མའི་བདེ་སྤྱག་ཆོ་འདིའི་ལས་ལ་རག་ཕྱི་མར་བདེ་འདོད་སྤྱག་བསྐྱེལ་མི་འདོད་
ན། །སྤྱིག་སྤོང་དགོ་བ་སྐྱབས་ཤིག་སྙིང་གཏམ་ཡིན། །༢༣ བདེ་བ་འདོད་ན་དགོ་ལ་ནན་ཏན་
བསྐྱེད། །སྤྱིག་མི་འདོད་ན་དེ་རྒྱ་སྤྱིག་པ་སྤོངས། །སངས་རྒྱས་དངོས་ལ་ཞུས་ཀྱང་དེ་ལས་
ལྷག་ཀྱང་མས་པ་གསུང་རྒྱ་མེད་དོ་སྙིང་གཏམ་ཡིན། །༢༤ སྤོང་ཆད་འཁོར་བར་སྤྱིག་བསྐྱེལ་དེ་
ཉིད་ཅིག་ །སྤོང་དུ་ཟེན་ཀྱང་ད་དུང་སྤྱིག་བསྐྱེལ་གྱི། །ཕྱི་མཐའ་མི་མངོན་འདི་ལ་བསམ་ཤེས་
ན། །སེམས་པ་གཏིང་ནས་སྤོང་སྙིང་གཏམ་ཡིན། །༢༥ སྤོང་ཆད་དཔུལ་བའི་ཁོ་རྒྱ་གཅིག་སུ་
ཡང་། །རྒྱ་མཆོའི་ཆད་ལས་ལྷག་ཅམ་འབྱུངས་མོད་ཀྱི། །ད་དུང་དེ་ཅམ་འབྱུང་དགོས་བྱུང་ན་
ནི། །བཟོད་སྐགས་ཡོད་དམ་སྟེ་མས་ཤིག་སྙིང་གཏམ་ཡིན། །༢༦ སྤོང་ཆད་མ་སྤོང་བདེ་སྤྱིག་
གང་ཞིག་ཡོད། །ད་ལྟ་བསམ་ན་པན་གཞོད་ཅི་ཞིག་གདལ། །དེས་ཀྱང་འཁོར་བའི་ཆོས་ལ་ཡིད་
བརྟན་མེད། །ཞེན་པ་གཏིང་ནས་སྤོངས་ཤིག་སྙིང་གཏམ་ཡིན། །༢༧ ལུས་རིང་ལྷགས་དག་སྤྱི་
མང་འཁོར་བའི་སྤྱིག་ །ཕྱི་ནས་ཅིས་ཀྱང་སྤོང་བར་མི་འདོད་ན། །མི་འདོད་བྱས་པས་རང་སྤྱིག་མི་
འོང་གི། །སྤྱིག་བསྐྱེལ་རྩ་བ་ཆོད་ཅིག་སྙིང་གཏམ་ཡིན། །༢༨ རྟེན་འབྲེལ་བརྟུ་གཉིས་སྒོ་ནས་

བསམ་ཤེས་ན། །སྤྱག་བསྐྱེད་ཅ་བ་མ་རིག་ཉིད་ལ་སྤྱག་དེ་ཕྱིར་བདག་འཛིན་མ་རིག་སྤྱོད་བྱེད་
 ལམ། །བསྐྱེད་གསུམ་སྤྱབ་ལ་བཙུག་ཞིག་སྤྱོད་གཏམ་ཡིན། །༣༡ བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྤྱོད་ཆོས་ཀྱི་
 སྤྱོད་པོའི་བཅུད། །བྱམས་དང་སྤྱོད་རྗེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད། །ཚུལ་བཞིན་ཡུན་དུ་བསྐྱེད་
 བས་གཅེས་འཛིན་ཀྱི། །རྩག་རྩ་བྱངས་ནས་བྱང་ཞིག་སྤྱོད་གཏམ་ཡིན། །༣༢ ཕྱི་ནང་ཆོས་
 རྣམས་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་ལས། །བདེན་དངོས་རྩལ་ཅམ་མེད་པས་སྤྱོད་གསུམ་ཀྱི། །སྤྱོ་
 མ་མི་ལམ་ལྟ་བུར་ཤེས་བྱས་ནས། །བདེན་འཛིན་ཡུལ་ནས་འབྱུང་ཅིག་སྤྱོད་གཏམ་ཡིན། །༣༣
 ཆོས་ཀྱི་གདོད་ནས་རང་བཞིན་སྤྱོད་པ་དང་། །འདི་ལས་འདི་འབྱས་འབྱུང་བའི་རྣམ་གཞག་
 གཉིས། །པན་ཚུན་འགལ་མེད་ཐོགས་སུ་འཆར་བ་ཡི། །ཐལ་འབྱུར་ལུགས་བཟང་ཆོལ་ཅིག་
 སྤྱོད་གཏམ་ཡིན། །༣༤ འགྲོ་ཀྱན་སྤྱོད་མཆོ་ཆེ་ལས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། །སྤྱོ་མེད་བྱང་ཚུབ་མཆོག་
 ཏུ་སྤྱགས་བསྐྱེད་དེ། །པ་རོལ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ། །རྟག་གྲུས་སྤྱོད་བས་བཙུག་ཞིག་
 སྤྱོད་གཏམ་ཡིན། །༣༥ ཐེག་པའི་ཡང་ཅེ་གསང་སྤྱགས་རྩོམ་ཐེག་ཐེག་ཐེག་། །སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་
 དགོན་པའི་སྤྱོད་ལམ་མཆོག་། །འདི་དང་མཇུག་དུས་ཉམས་སུ་མི་ལེན་ན། །སྤྱགས་དང་བྱེད་པར་
 མེད་དོ་སྤྱོད་གཏམ་ཡིན། །༣༦ གཞན་དུ་གངས་མེད་བསྐྱེད་པར་སྤྱོད་དཀའ་བའི། །སྤྱོ་གསུམ་
 གོ་འཕང་ཆེ་འདིར་སྤྱོད་བྱེད་ལམ། །ཐབ་གསང་སྤྱོད་མེད་དོ་ཐེག་ཐེག་པ་ལ། །བག་ཆགས་ཅི་
 རུས་འཛིན་ཅིག་སྤྱོད་གཏམ་ཡིན། །༣༧ འཁོར་བ་ལ་སྤྱོད་པོ་མེད་པའི་བསྐྱེད་བྱ་སྤྱོད་གི་ལོར་བུ་
 བཞུགས་སོ། །སྤྱོད་དང་ཞི་བའི་བདེ་དགེ་མ་ལུས་པ། །གང་ལས་འབྱུང་བའི་བསམ་པའི་ཡིད་
 བཞིན་ལོར། །སྤྱོ་མ་མཆོག་གསུམ་གཙུག་ཏུ་གྲུས་མཆོད་ནས། །སྤྱོ་བ་སངས་ཕྱིར་བདེན་དོན་
 དབྱངས་སུ་ལེན། །གཞན་དུ་སྤྱོ་མེད་བསྐྱེད་པར་གངས་མེད་རྒྱལ། །མཉེས་པ་གསུམ་གྱིས་
 མཉེས་པར་བྱས་པ་བས། །སྤྱོ་མའི་བ་སྤྱོ་གཅིག་མཆོད་ལྟག་གསུངས་ན། །སྤྱོ་མར་མི་མཆོད་
 གཞན་དུ་སྤྱོ་ལ་མཆོད། །མཆོག་ཏུ་དབྱེད་པོར་རིན་ཐང་བལ་བའི་དབྱིག་། །རྟོད་པའི་རོ་མཆར་

གྲིས་ཀྱང་མཆོན་མིན་པའི། །དལ་འབྱོར་རིན་ཆེན་ལན་ཅིག་ཉེད་པ་འདི། །ཚུད་ཆོས་གཏོང་ན་
དེ་ལས་ལྷན་པ་སུ། །དང་པོ་སྦྲེས་པའི་གཡང་ལ་ལྷུང་བྱིན་ཆད། །སྐད་ཅིག་བར་མེད་ཡུད་གྲིས་
སོང་བས་ན། །འཆི་བའི་ས་ལ་སྦྱར་དུ་སྦྱང་ངེས་ཀྱང་། །ཡུན་རིང་སྟོད་ཅིས་ཀྱེ་མ་མ་འཁྲལ་
ལམ། །འོང་རྒྱ་གཅིག་བྱ་མི་རྟག་འཆི་བ་ལ། །པན་རྒྱ་གཅིག་བྱ་ཆོས་ལས་གཞན་མེད་
ཀྱང་། །བྱེད་རྒྱ་གཅིག་བྱ་ཆོས་མིན་ལ་བརྟེན་པ། །བསམ་རྒྱ་གཅིག་བྱ་གཉི་ལྷག་གཏོན་གྲིས་
ནོངས། །གཅིག་ཏུ་པན་པའི་ཆོས་ལ་མ་བརྟེན་པར། །གཉིས་པུང་བགྲིས་པའི་སྒྲིག་ལ་ཞེན་པ་
ནི། །བཅུད་ལེན་བདུད་ཅིའི་བས་ལ་མ་ཐོས་པར། །གནོད་ལྡན་དུག་བཅ་ཐོས་དང་མཚུངས་མིན་
ནས། །སོས་ཀར་ཉི་མས་གདུངས་པའི་ཆ་བ་དང་། །དགུན་དུས་བ་མོས་རྟེན་པའི་གྲང་བ་
ཡང་། །བརྟག་པར་མི་རྣམས་སྟོང་བས་ཤེས་བཞིན་དུ། །དཔྱལ་བའི་རྒྱ་ལ་དགའ་མགུར་འཇུག་
རིགས་སམ། །བྱི་མ་མེད་ཅིང་ལས་འབྲས་མི་ལྡན་ན། །ཆོས་བྱེད་སྦྲེས་བྱ་ཅུང་བད་འཁྲལ་པ་
སྟེ། །ཆེ་འདིའི་བདེ་བ་འགའ་ཞིག་ཁྱད་བསད་ནས། །སྦྱག་བསྐྱལ་དང་ལེན་འབྲས་བྱ་མེད་བྱིར་
རོ། །བྱི་མ་ཡོད་ཅིང་ལས་འབྲས་བདེན་གྱུར་ན། །ཆོས་མིན་སྟོད་རྣམས་ཤིན་ཏུ་འཁྲལ་བ་
སྟེ། །གཏན་གྱི་བདེ་བ་དོན་གྲིས་ཁྱད་བསད་ནས། །སྦྱ་མེད་སྦྱག་བསྐྱལ་ཆེད་དུ་བསྐྱབས་བྱིར་
རོ། །སྐྱབས་སུ་བཅོལ་ན་གཏན་དུ་སྟོབ་རུས་པའི། །སྐྱབས་གསུམ་པོ་ལ་སྐྱབས་སུ་མ་བཅོལ་
བར། །སྒྲིག་པའི་གྲོགས་དང་མི་དགའི་བཤེས་གཉེན་ལ། །སྐྱབས་སུ་བཅོལ་རྣམས་ཀྱེ་མ་ཤིན་
ཏུ་ལྷན། །རི་འབྲ་བ་ཡི་རྒྱ་ལས་དེ་ལྟ་བུའི། །འབྲས་བྱ་འབྱུང་བ་ཡོངས་ལ་སྤང་བཞིན་དུ། །བདེ་
སྦྱག་འབྲས་བྱ་དཀར་ནག་ལས་ཚུལ་གྱི། །རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་མི་ཤེས་ཅི་ཡིས་སྟོངས། །བདེ་བ་
འདོད་ཀྱང་དགོ་ལ་འབད་མི་བུབ། །སྦྱག་མི་འདོད་ཀྱང་སྒྲིག་ལ་ངང་གིས་འཆོར། །ཀྱེ་མ་
བདག་དང་བདག་འདྲའི་སྟོང་དབུས་སུ། །གཏོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་ཞུགས་པར་གྱུར། །སྟོན་
ཆད་འཁོར་བའི་གནས་འདིར་ཁོལ་བའི་ཁྱ། །འཕྱང་བའི་གཏོས་སུ་རྒྱ་མཆོས་ལང་མིན་

ཞིང་། །ད་དུང་དུ་ཡང་དེ་ཉིད་འཁྱུང་འཁྱུང་ན། །བག་ཐེབས་བདེ་བར་གནས་བའི་སྐབས་འདུག་
 གས། དེ་སྒྲིང་ཐམས་ཅད་རིན་ཆེན་ནམ་བདུན་གྱི། །བྱུང་པོར་འགོངས་པའི་ནོར་ལ་མངའ་
 བཞེས་ཀྱང་། །འཆི་བའི་ཆེ་ན་ཉིལ་གྱི་ཆ་ཤས་ཅམ། །འབྱེད་དབང་མེད་ན་ནོར་ལ་སྒྲིང་པོ་
 ཅེ། །མཐོན་པོའི་མཐའ་ལ་ངེས་པར་སྒྱུར་བ་དང་། །འབྱོར་བའི་མཐའ་མར་ཅི་ནས་དབུལ་བ་
 སོགས། །སྲིད་པའི་སྤྱན་ཆོགས་བཀྲ་ཤིས་མ་ཡི་འདུག། རྒྱུད་པ་ན་ནག་མ་ཡིས་མ་བསྐྱས་
 ཅེ། །སྲ་མར་ཤི་བས་ཆེ་འདི་སྒྲེས་ཀྱུར་ཅིང་། །འདི་ནས་འཆི་སྟེ་ཕྱི་མར་སྒྲེ་འཁྱུར་བས། །སྒྲེ་
 འཆིའི་འཁོར་ལོའི་སྲིད་རྒྱན་གཙོད་བཞེད་ན། །བཅད་པའི་དུས་ནི་དེང་ལ་བབ་མིན་
 ནས། །བསམ་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་བྱ་རྒྱུ་སྤྲིག་པ་ལས། །ཅུང་ཟད་མེད་པའི་སྲོད་ཚུལ་འདི་ལགས་
 མོད། །འོན་ཀྱང་ད་དུང་ཆོས་པར་རྒྱུ་མོད་པ། །བྱེད་ལས་ཉམ་ཆེ་འདིག་ཉེན་གསུམ་ན་
 སུ། །ཐོག་མེད་དུས་ནས་དེང་ལ་བྱུག་གི་བར། །སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱ་མཚོའི་སྒྲོང་ནས་མི་ཐར་
 བ། །རང་ཉིད་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་ཕྱང་འབྲེ་འདིས། །སྒྲིང་ནས་གཞོན་པ་ཁོ་ནས་ལན་མིན་
 ནས། །ད་དུང་འདི་ལ་རང་དབང་བསྐྱུར་ཀྱུར་ན། །སྲར་བཞེན་ཡུན་རིང་སྤྱག་ལ་སྒྲོར་ངེས་
 བས། །ད་ནས་འདི་ཡི་ཕྱང་གྲོལ་བྱེད་བྱས་ནས། །ཡོད་རྒྱུའི་རྩལ་གྱིས་འཛོམས་པའི་དུས་ལ་
 བབ། །གཞན་གྱི་དོན་ཕྱིར་རང་ལ་གཞོད་བཅའ་བ། །ཆེ་བའི་ཆེ་མཆོག་སྟོན་པའི་ལུགས་སྒོལ་
 ཉེ། །རང་གི་དོན་ཕྱིར་གཞན་ལ་གཞོད་བཅའ་བ། །མ་རབས་སྲོད་པ་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཤལ་
 ལགས། །མདོར་ན་མི་དགའི་ལས་རྣམས་ལྟ་ཞོག་གི། །ལུང་མ་བསྐྱེད་གྱི་ལས་ཀྱང་སྤངས་བྱ་
 ཞིང་། །དགེ་ལ་འདུག་བྱ་དེ་ཡང་སྐབས་བབ་པར། །སྐྱར་བྱ་སྐབས་སུ་མ་བབ་པ་ལ་
 མིན། །འབྲལ་དང་འབྲལ་དུ་རང་གི་སྒྲོ་གསུམ་ལ། །ཞིབ་ཏུ་རྟོག་ནས་ཆོས་མིན་འདོར་བ་
 དང་། །ཆོས་ལ་སྐྱར་ཉེ་ཉིན་མཆོན་དོན་ཡོད་པར། །མཛོད་ཅིག་ཅེས་ནི་བྱེད་ལ་ཐལ་མོ་
 སྐྱར། །འཆི་བདག་བཤས་རར་ཚུད་ནས་གང་དུའང་། །འགྲོས་ས་མི་འདུག་གེ་མ་ཡང་

བའི། །སྤང་ཚུལ་འདི་ལྟར་གྱུར་ཀྱང་འཛིགས་མེད་པ། །ཅི་ཞིག་ཡིན་སྟེ་རང་ལའང་ཡིད་མ་
ཆེ། །མི་ཏྲག་མི་བཏན་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱིར། །འཁོར་བ་ལ་ནི་སྤྲོད་པོ་མེད་གསུངས་ཀྱང་། །ཏྲག་
ཅིང་བཏན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་སྟེ་སྤྲོད་པོར་ཞེན་ནམས་འབྱུལ། །

ན་མོ་གྲུ་བྱ། བྱིན་ཆེན་པོ་དངོས་གྲུབ་ཀྱན་གྱི་གཞི་གཅིག་ལ། །འིན་ཅན་སྒྲ་མ་ཚུལ་
བཞིན་བསྟེན་བྱེད་ཅིང་། །དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་སྟེད་དཀའ་འཛིག་སྤྲི་ཚུལ། །བསམས་ཏེ་ཆོ་
འདིའི་སྤང་ཤས་བསྐྱོག་པར་བྱ། །ད་ལྟའི་སྤྲོད་ཚུལ་འདི་ལ་རྗེས་དཔག་ན། །ཤི་ནས་ངན་སོང་
གཡང་དུ་སྤྱང་ངེས་ཤིང་། །དེ་ལས་སྦྱོར་བྱེད་སྦྱབས་འགྲོ་ལས་འབྲས་ལ། །སྤྲོད་ཁུང་བྱས་
པའི་གཏིང་ནས་འབད་པར་བྱ། །འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཞིབ་དུ་བསམས་བྱས་ནས། །དེ་
ལས་ཐར་འདོད་ཤུགས་བྲག་བསྐྱེད་པ་དང་། །ཐར་ལམ་དངོས་གཞི་བསྐྱབ་གསུམ་ཉམས་ལེན་
ལ། །ཁ་ཅམ་མིན་པར་སྤྲོད་ནས་འབད་པར་བྱ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་དང་སྤྲོད་རྗེ་
དང་། །དེ་དག་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་། །ཕྱིན་དུག་བསྐྱུ་དངོས་བཞི་ཡི་ཉམས་ལེན་
ལ། །འབད་པ་བྲག་པོས་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱབ་པར་བྱ། །དབང་གིས་རྒྱུད་སྤྲོད་དབང་དུ་ཁས་སྒྲང་
བའི། །དམ་ཆོག་སྤྲོས་པ་བསྐྱུང་བའི་གཞིར་བྱས་ནས། །བསྐྱེད་རྗེས་ལམ་ལ་ཡིད་སྤོན་ཚུན་
གྱིས་ཀྱང་། །བསྐྱབ་ན་མདོ་རྒྱུད་གནད་རྣམས་ཆང་བ་ཡིན། །

ཞེས་པ་འདི་ཡང་ལམ་མིང་པས་མེ་བྱི་སྒྲ་བ་བཙུ་གཉིས་པའི་ཆོས་ཉིར་གསུམ་ལ་ཐུན་
གྱི་གསང་དབང་དུ་སྦྱར་བའོ། །

སྒྲ་མ་མཆོག་དང་དབྱེར་མེད་པའི། །འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་བྲག་འཆལ་ནས། །གཟུར་
ནས་སྒོ་ལྷན་གྲོགས་དག་ལ། །གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་འདི་བྱའོ། །དེར་སང་ཆན་རིག་དར་ཆོ་
བས། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལས་ཀྱང་དེར། །མོས་པ་མང་ཡོད་དེ་དག་ནི། །ཆོས་ལ་ཡིད་
ཆོས་མེད་པས་ལན། །ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཆན་རིག་ལ། །བརྟེན་ནས་གཏན་བདེ་ལྟ་ཞོག་གི། །ཆོ་

འདི་ཙམ་གྱི་བདེ་བ་ཡང་། །འབྲུག་ཆང་བསྐྱབ་པར་རུས་མ་ལགས། །སངས་རྒྱས་ཆོས་
 ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས། །འདི་ཕྱི་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ཀུན། །སྐྱབ་པར་རུས་ཏེ་གང་ཞེ་ན། །ཕྱི་ག་
 སྒོང་དགེ་སྐྱབ་རུས་ཕྱིར་རོ། །བདེ་སྐྱབ་ཅ་བ་སེམས་ཡིན་ཕྱིར། །སེམས་མ་དུལ་ན་བདེ་བ་
 མེད། །དེ་ཕྱིར་སེམས་རྒྱད་འདུལ་བའི་ཐབས། །གང་ལ་ཡོད་པ་དེར་འཇུག་འོས། །ཆན་རིག་
 རི་ལྟར་འབྲུལ་ཆེ་ཡང་། །སེམས་རྒྱད་འདུལ་བའི་ཐབས་མེད་ལ། །དེ་རྒྱུན་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་
 གྱིས་ནི། །དེ་ལ་འཇུག་པར་མི་འོས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱིས་རང་གི་སེམས། །འཆོས་པར་
 རུས་ཕྱིར་ཅི་ནས་ཀྱང་། །ནང་བའི་སྟོན་དང་བསྟན་པ་ལ། །སྐྱབས་སུ་བཟུང་ནས་འཇུག་པར་
 འོས། །སྐྱབ་བསྐྱལ་ཀུན་གྱི་ཅ་བ་ནི། །བདག་ལྟ་ཡིན་པར་རིགས་པས་འཐད། །དེ་ཉིད་སྒོང་
 བའི་ཐབས་དམ་ལ། །བདག་མེད་རྟོགས་ལས་གཞན་ཡོད་མིན། །དེ་ལྟའི་བདག་མེད་རྟོགས་
 བའི་ཐབས། །སྐྱབ་པའི་བསྟན་ལས་གཞན་ན་གང་། །དེ་ཕྱིར་ཆན་རིག་ལྟ་ཞོག་གི། །ཕྱི་པའི་
 ཆོས་ཀྱང་དོར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་འཛམ་གླིང་ཆགས་ཚུལ་སོགས། །སྟོན་པས་གསུངས་རྣམས་
 ཆན་རིག་པའི། །མངོན་སུམ་དག་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། །རི་ལྟར་འཐད་པ་འགྱུར་ཞེ་ན། །རྒྱ་
 གླུང་རྣམ་ཐག་དཔེ་བཞིན་དུ། །བལྟ་བྱ་གཅིག་ལ་ལྟ་བ་སོ། །སོ་སོས་མཐོང་ཚུལ་མི་གཅིག་
 ཀྱང་། །པན་ཚུན་འགོག་པར་རུས་མ་ལགས། །དབྱར་དང་དགུན་གྱི་རྒྱ་གླུང་བཞིན། །དུས་ཀྱི་
 རིམ་པས་སྟོད་བཅུད་ཀུན། །འགྱུར་ནས་འགྲོ་བས་སྐྱ་དུས་ཀྱི། །སྟོད་བཅུད་རི་བཞིན་དེང་མི་
 གནས། །ཀུན་ཀྱང་ལས་སྣང་ཡིན་གསུངས་པས། །རི་གླིང་སྣང་བའང་ལས་སྣང་སྟེ། །དེ་ཕྱིར་
 ལས་ཚུལ་མི་གཅིག་པས། །སྣང་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་ག་ལ་འོང་། །ནམ་ཞིག་བྱམས་མགོན་འཛིག་
 རྟེན་འདིར། །བྱོན་ཆེ་ས་གཞི་འཁོད་སྟོམ་ཞིང་། །ཡངས་ལ་རྒྱ་ཆེ་ལྟ་ཡུལ་དང་། །མཚུངས་
 པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བར་གསུངས། །གཞན་ཡང་གང་དག་ཆན་རིག་པས། །མཐོང་བ་ཁོ་ན་ཆད་
 ཡིན་ན། །ལས་དང་ཆེ་རབས་སྐྱ་ཕྱི་སོགས། །དེས་མ་མཐོང་ཕྱིར་མེད་དམ་ཅི། །དེང་གི་

ལག་ཤེས་བཟོ་ལས་སོགས། །བྱང་བ་དག་གིས་སྒྲུང་ཅི་བཞིན། །ཟག་བཅས་ལས་ཀྱི་མཐུས་
ཡིན་གྱི། །ཤེས་རབ་སྟོབས་ཀྱིས་ག་ལ་ཡིན། །མ་རིག་ཐུན་པས་ཀྱན་བསྐྱེད་པའི། །འཛིག་
ཏེན་པ་ཡི་ལྟ་བ་དང་། །ཡང་དག་ལྟ་བ་མཐུན་སྟུམ་པ། །སྒྲུང་ཐུན་མཐུན་པར་སེམས་དང་
མཚུངས། །གང་ཡང་ཏེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་ལས། །ཟབ་མོ་དབྱ་མའི་ལྟ་བ་ནི། །ཀྱན་དང་
ཐུན་མོང་མིན་གསུངས་ན། །ཆན་རིག་ལྟ་དང་ཅང་མཐུན་ནས། །དེ་ཕྱིར་དབྱ་སེམས་ལྟ་བ་
གཉིས། །མཐུན་པར་སྒྲུང་བའང་མི་རིགས་ན། །ཕྱི་ནང་ལྟ་བ་དེ་བས་ཀྱང་། །མཐུན་པར་སྒྲུང་
བ་ག་ལ་རིགས། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཤེས་པ་ལ། །བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
དགོས། །ཆན་རིག་ལྟ་ཞིག་ཤེས་པ་ལ། །དེ་འདྲི་བསོད་ནམས་ཅང་དགོས་སམ། །ཆན་རིག་
རི་ལྟར་འབྲུལ་ཆེ་ཡང་། །ཏོན་མོངས་དག་ཡི་ལག་ཆ་སྟེ། །ཅིག་ཤོས་རི་ལྟར་ཐབས་རྟུགས་
ཀྱང་། །ཏོན་མོངས་དག་རྣམས་འཆོས་ཀྱི་ཡིན། །གཏན་བདེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་ལས། །ཅིག་
ཤོས་སྐྱབ་ཀྱི་ཆན་རིག་ལ། །དགའ་མགུ་རངས་བ་ཀྱི་བ་རྣམས། །ཞེ་མ་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཆར་
ཆེ། །སྒྲིན་གྱི་མི་རྣམས་མཁའ་ལམ་ནས། །གཞན་དུ་ཕྱིན་པར་མི་སྒྲིན་ཀྱང་། །ཆོས་ཀྱི་ལམ་ནས་
གཏན་བདེའི་སར། །བདེ་སྐྱབ་བསྟོད་མཁན་གངས་ལས་འདས། །འབྲུལ་བྲལ་སངས་རྒྱས་ཉིད་
ལས་གཞན། །མེད་ཅེས་ངག་ནས་སྒྲ་བཞིན་དུ། །ཆན་རིག་པ་ཡིས་གང་མཐོང་བ། །འབྲུལ་བྲལ་
ཡིན་ཞེས་སྒྲ་བ་མཆར། །གང་ཡང་མངོན་སུམ་འབྲུལ་བྲལ་དུ། །འོག་མས་འདོད་ཀྱི་གོང་མས་
མིན། །དེ་ཕྱིར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ཡང་། །དོན་ལ་གནས་པའི་ངེས་པ་ཅི། །གཞན་ཡང་ས་
གཞི་འཁོར་བ་དང་། །རི་རབ་མཐོང་བྱ་མིན་པ་སོགས། །ཡབ་སྐས་མཇལ་བའི་མདོར་གསུངས་
ཏེ། །དེ་ལའང་ཅུང་ཟད་བསམ་པའི་རིགས། །རི་ལྟར་རབ་རིབ་སྒྲ་ཆོགས་པས། །སྒྲུང་སྒྲུང་སྒྲ་
ཆོགས་འོང་བ་ལྟར། །འབྲུལ་རྒྱ་མི་འདྲ་སྒྲ་ཆོགས་པས། །འབྲུལ་སྒྲུང་མི་འདྲ་ཅི་ཡང་འོང་། །ཀྱན་
ཀྱང་མི་ལམ་སྒྲ་མ་ལྟར། །རྒྱན་སྒྲུང་ཡིན་པར་སྒྲ་བཞིན་དུ། །ཆན་རིག་ལམ་ནས་གང་མཐོང་

བ། །བདེན་པར་སེམས་འདི་ཅི་ཡི་ཚུལ། །འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ཏུ་ཡང་། །གདུལ་བྱ་
སོ་སོའི་ལས་དབང་གིས། །མཐོང་སྣང་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བའི་ཚུལ། །མདོ་ལས་གསུངས་པ་མ་
མཐོང་ངམ། །སྒྲིན་ཤིང་གཅིག་ལ་དབྱར་དགུན་གྱིས། །མཐོང་སྣང་མི་འདྲ་འོང་དེ་བཞིན། །ས་
གཞི་གཅིག་ལ་འདྲུས་དབང་གིས། །མཐོང་སྣང་མི་འདྲ་ཅིས་མི་འོང་། །སྤར་གྱི་སྒྲོང་བཅུད་རི་
ལྟ་བ། །ད་ལྟའི་དུས་སུ་གནས་དགོས་ན། །དེ་དག་གནས་པ་མི་འགྱུར་བའི། །རྟག་དངོས་ཡིན་
པར་འདོད་དམ་ཅི། །(མ་དགེ་ལ་ཆད་)

ན་མོ་གུ་རུ་རྩེ་རྒྱུ་སྤྱི་འཁོར་མེད་གྱི་སྒྲ་མ་དང་། །དབྱར་མེད་བདེ་གཤེགས་སྤུས་
དང་བཅས། །དེང་རྩུ་འབྲུལ་སྒྲོ་བས་གྱིས་འདིར་བྱོན་ལ། །འབངས་བདག་གི་སྒྲོ་བའི་སྒྲ་
འདི་གསོན། །སྒྲོ་གང་ནས་རི་ལྟར་བསམ་ནའང་། །སྤྱག་བསྐུལ་གྱི་རང་བཞིན་མ་གཏོགས་
པར། །བདེ་ཉིལ་འབྲུ་ཅམ་ཡང་ཡོད་མིན་པའི། །གནས་འཁོར་བ་འདི་ལ་སྒྲོ་བ་སྒྲེས། །ཐོག་
མེད་ནས་ད་ལ་སྤྱག་བའི་བར། །སྤྱག་བསྐུལ་དང་སྐྱད་ཅིག་འབྲུལ་མ་སྒྲོང་། །ད་ལན་གྱི་སྒྲོང་
ཚུལ་འདིར་བལྟས་ན། །ད་དུང་ཡང་འབྲུལ་ཐབས་མ་མཆིས་སོ། །ཆེ་འདི་སྣང་ཅམ་གྱི་སྤྱག་
བསྐུལ་ཡང་། །བརྒྱགས་མི་རུས་མདོན་སྤུམ་འདི་ལགས་ན། །དུས་གཏན་གྱི་སྤྱག་བསྐུལ་
ཤུགས་དག་པོ། །འབངས་བདག་གིས་བཅོད་ཐབས་ག་ལ་མཆིས། །དོན་དེ་ཕྱིར་རང་གཞན་
ཐམས་ཅད་གྱི། །སྤྱག་བསྐུལ་ཀྱང་ཅད་ནས་དབྱུང་བའི་ཕྱིར། །དུས་ཉིན་མཆོན་ཁོར་ཡུག་
ཐམས་ཅད་དུ། །ཆོས་ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །དུས་དེ་ནས་ཆོས་མིན་བྱ་བ་
ཀྱུ། །རྒྱངས་སྤིངས་ཉེ་ཆོས་མཐུན་འབའ་ཞིག་གིས། །དལ་འབྱོར་ལ་སྤྲོད་པོ་ལེན་པ་རུ། །ཁྱེད་
རྣམས་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། །སྒྲོ་རང་གི་རང་གིས་ཆོས་ལ་འགོ། །ཆོས་ཚུལ་བཞིན་
ལམ་དུ་འགོ་བ་དང་། །ལམ་སྒྲུབ་ལ་བར་ཆད་མེད་པའི་ངོས། །ཆེ་ལྷག་མ་ཆོས་གྱིས་འདའ་བྱིན་
རྒྱོབས། །མགོན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་ཁྱེད་རྣམས་ལ། །གདུང་ཤུགས་སུ་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་

མཐུས། །བྱིན་རྒྱལ་གི་ཆར་གྱིས་རྒྱུད་བརྒྱན་པས། ཉམས་སྤྱོད་གི་ལོ་ཉོག་སྟེ་བར་ཤོག །།

ཅེས་པ་འདི་ནི་ཚུ་ལུག་རྩེ་༡ ཆོས་༥༣ ལ་སྟོང་པའི་སྤྱི་ཁང་དུ་བྱིས།

ན་མོ་གྲུ་རུ། ལེགས་ཉེས་སྒྲུང་དོར་གནས་ལ་མི་འབྱུགས་པའི། །ཡེ་ཤེས་སྤྱན་གྱི་
གཟིགས་པ་དང་ལྷན་ཞིང་། །དོན་དེ་འགྲོ་ལ་བཅེ་བས་འདོམས་མཛད་པའི། །རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་
བཅས་ལ་གྲུས་ཕྱག་འཆོལ། །རང་གི་རང་རྩལ་རན་པའི་མི་སྤྱུག་གཟུགས། །ཆོས་ཀྱི་མེ་ལོང་
ནང་དུ་གསལ་མཐོང་ནས། །ཡིད་ལ་གདུང་བའི་ཤུགས་ཀྱི་སྟེང་བའི་སྤྱ། །ཆོག་གསུམ་དབང་
མེད་ཐལ་ལ་ཡུད་ཅམ་དགོངས། །སྟེ་རྒྱུད་ཐོག་མ་མེད་ནས་ཁམས་གསུམ་འདིར། །མགལ་
མེ་བཞིན་དུ་འཁོར་ཉེ་སྤྱུག་བསྐལ་ལ། །སྤྱན་ཉེ་སྟོང་བ་མེད་པའི་བདག་གི་ཡིད། །གདོན་གྱིས་
བརྒྱམས་པ་མིན་ན་ཅི་ཞིག་ལགས། །རང་གི་སྤྱོད་རྩལ་འདི་ལ་རྩེས་དཔག་ན། །ད་དུང་དུ་ཡང་
སྤར་ལས་རིང་བ་ཞིག །འབྲམས་པ་ཉིད་ལས་འོས་གཞན་མི་འདའ་ན། །རྩལ་འདི་དགོངས་ལ་
སྤགས་རྩེའི་སྤྱན་གྱིས་གཟིགས། །སྤྱེས་ནས་ད་བར་ཆོས་མིན་མ་གཏོགས་པ། །ཆོས་དང་མཐུན་
པའི་ཉམས་ལེན་གཤམ་མ་ཞིག །སྤྱན་གཅིག་ཅམ་ཡང་སྤྱད་བར་མི་བྱན་ན། །བྱི་མའི་འགྲོ་བ་རི་
ལྟར་གྱུར་བ་དགོངས། །རྒྱ་མཚོ་ཆེར་གཡེངས་གཉའ་ཤིང་བྱག་པའི་ནང་། །རུས་སྤལ་མགྱོན་པ་
རྒྱུད་པའི་དཔེ་བས་ཀྱང་། །རྟེན་པར་དཀའ་བའི་དལ་འབྱོར་འཐོབ་མོད་ཀྱི། །བྱི་བཤོལ་ལེ་ལོས་
ཉིན་མཚན་འདའ་ལ་གཟིགས། །གཏན་གྱི་མདུན་མ་བདེ་སྒྲག་སྤྱབ་རུས་པའི། །རྟེན་བཟང་ཡིད་
བཞིན་ནོར་ལས་ལྷག་པ་འདི། །དོན་རྒྱུང་འདི་སྤང་ལས་ལ་རྒྱུད་གཟན་པའི། །མཚོག་ཏུ་སྤྱན་
པ་བདག་ལ་སྤགས་རྩེས་དགོངས། །དེ་ལྟར་སྤྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་སྤྱན་སྤྱ་ན། །ནོངས་པ་སྟོང་
པོར་གསོལ་ནས་སྤྱན་ཆད་དུ། །བག་ཡོད་ཆོས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་བྱིར། །བདེན་སྟོན་འདི་
ལྟར་བརྗོད་དོད་པར་མཛོད་ཅིག །བདག་པོས་མ་བཟུང་རི་སྤལ་ཉམས་དགའ་བར། །བག་ཐེབ་
རི་དྲགས་ཆོགས་དང་སྤྱན་ཅིག་རྒྱ། །གནས་ལ་རྩེས་སྤྱ་བ་བའི་སྟོང་སྤངས་ནས། །སྟོན་པའི་རྣམ་

ཐར་རྒྱུ་སྒྲོལ་བར་ཤོག། རྩོལ་ཤོག་གྲོན་འབྲས་བུའི་དོ་ཤལ་དབྱང་། རྣམ་མང་མེ་ཏོག་
 ཐོར་གཙུག་ཅིང་པན་ཅན། རྩེམ་ལྗེམ་གཡོ་བའི་ལྷན་པའི་སྒྲིན་ལེགས་མ། གང་དང་ལྷན་ཅིག་
 ཆོས་ཀྱིས་ཅེན་པར་ཤོག། ཤེལ་གྱི་མདངས་འཕྲོག་གེ་ལ་ཤ་རིའི་དོགས། ཤེང་གེ་རྣམ་པར་
 བསྐྱེདས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས། འདི་སྒྲུང་ཆོས་བརྒྱད་རི་དྲུགས་སྤྲོའི་ཆོགས། ཟེལ་གྱིས་
 མནན་ནས་ཅི་བདེར་རོལ་བར་ཤོག། བསེལ་བའི་ཡལ་ག་ལྷན་པའི་ཤིང་བྱང་བྱ། གདེངས་ཅན་
 དབང་པོ་འབྲིལ་བའི་ཚུལ་ལྟ་བུས། ཆོས་བདུན་ངང་དུ་ཆོས་ཀྱི་རོ་མཆོག་ལ། ཉག་ཏུ་རོལ་
 བའི་སྐལ་བཟང་ཐོབ་པར་ཤོག། རྩེད་བཀུར་གྲགས་པའི་བྱ་བུའི་སེམས་འཆང་ཞིང་། བདག་
 བསྟོད་གཞན་སྟོད་ལྟེ་གཉིས་ཆེར་རྒྱུར་སྟེ། གཉིས་བུང་བཀྱིས་པའི་སྐལ་གདུག་ནག་པོའི་
 ཚུལ། བསམ་པས་སྦྱིང་ལ་འདིགས་པ་སྦྱེ་བར་ཤོག། བདག་པོས་མ་བཟུང་ཅ་བ་འབྲས་བུ་
 ཡིས། གུན་ཏུ་ཆོག་ཤེས་མི་ལ་རས་པ་དང་། འབྲན་པར་བཟོད་པའི་དཀའ་ཐུབ་ལ་གནས་
 བས། སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་མཆོན་ཉག་ཏུ་ཚུགས་པར་ཤོག། རྩོགས་རེ་བ་དང་ལྷན་སྒྲུང་ལ་ཞེན་
 པའི། གཞན་སྟོང་སྤངས་ཏེ་ཆང་ལ་མ་ཞོར་ལམ། ཉིན་མཆོན་གུན་ཏུ་ཡལ་མེད་སྦྱེ་བའི་
 མཐུས། ཡོངས་རྫོགས་ལམ་བཟང་སྒྱུར་དུ་མཐར་ཕྱིན་ཤོག། ཐགས་སུ་མ་བཏགས་ཤིང་ལོའི་
 གོས་གྲོན་ཞིང་། དཀོར་གྱིས་མ་སྤགས་གཙང་མའི་འཆོ་བ་བ། ཉོག་པས་མ་དཀྲུགས་ཏིང་
 འཛིན་ལ་རོལ་བའི། རྣམ་གསུམ་ངོ་མཆར་ཆོས་ཀྱི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག།

ཅེས་པ་འདི་ནི་ལམ་རིམ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་མཇུག་སྐབས་རང་གི་ཚུལ་ལ་ཡིད་མ་མགྲུ་
 བས་བཙུན་གཞུགས་ལམ་མིང་པས། སྟེལ་ལྷ་ཨེས་ཆོས་༡༤ ལ་སྟོང་བའི་སྦྱི་ཁང་དུ་བྲིས་པའོ། །

ན་མོ་གྲུ་བུ། ལྷན་ཉོན་དང་ཤེས་ལྷན་ལམ་གྱི་མིང་། ཤོས་ཆོག་གསུམ་གསོལ་ལ་
 མ་ཡིངས་དགོངས། རྩོད་ལྷ་ཉོག་རང་ལ་ཚུག་ཅིག་དང་། ཆེ་འདི་ལ་ཞེན་ནས་མི་འདུག་
 གས། རྩོད་ཆེ་འདིར་རི་ལྷན་ཡུན་རིང་ཡང་། ལོ་འགའ་བྱུང་ཅམ་ལས་སྟོད་དབང་མེད། རོན་

དེ་ཕྱིར་ཆེ་འདིའི་བདེ་སྦྱིད་ལ། །ཁྱོད་ཆགས་རིན་འདུག་གམ་མི་འདུག་སོམས། །ཆེ་འདི་ཡི་
སྟོ་གོས་གཏམ་ལ་སོགས། །དབལ་ཕུན་ཚོགས་ཇི་ཅམ་འབྱོར་གྱང་ནི། །ཀུན་རིང་མེན་བཞག་
ནས་འགོ་དགོས་པས། །དེར་བསམས་ན་སྟོང་པོ་མེད་པར་གོ། །ལར་འདུས་བྱས་ཆོས་ཀུན་མི་
ཏྲག་ཅེས། །ཁྱོད་ཁ་ནས་བརྒྱ་པག་སྦྱས་བཞིན་དུ། །ཆེ་འདི་ཡི་བདེ་སྦྱིད་ཏྲག་སྟོམ་པ། །དེ་ཏ་
ཅང་འགལ་འདུ་མ་ལགས་སམ། །གཞན་པར་ཞོག་ཆེ་འདིར་སྦྱེས་པ་ནས། །དུས་དེ་རིང་ཡན་
ལ་བཟའ་བརྟུང་སོགས། །གང་སྤྱད་པའི་ཚུལ་ལ་ལེགས་སོམས་དང་། །བན་ཅམ་ལས་པན་
ཐོགས་ཅི་ཞིག་གདལ། །དེས་དེ་བཞིན་རང་ཉིད་འཆི་བའི་ཆེ། །ཀུན་བན་པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་
བས་ན། །ཆེ་འདི་ཡི་ཕུན་ཚོགས་གང་ལའང་། །དོན་སྟོང་པོ་ཉིལ་ཅམ་ཡོད་རེ་སྟུན། །ཆེ་འདི་
བྱི་གཏན་དུ་པན་རེས་བའི། །དོན་སྟོང་པོ་ཆོས་ལས་མེད་པས་ན། །ཆེ་འདི་ཡི་འཁྲི་བ་ཆད་
བཅད་ནས། །ད་ཆེ་མཇུག་ཆོས་ལ་སྦྱོལ་ཞིག་ཨང་། །ལྷ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྟོ་ཕྱགས་
གཏོད། །ཁྱོད་སྟོ་གོས་གཏམ་གྱི་སྟེང་དུ་བསྐྱར། །ཆོས་ཅི་རྒྱས་ལག་དུ་ལོངས་ཤིག་དང་། །ཁྱོད་
མི་གལ་བུད་གྱང་ལྷ་གལ་ཐོབ། །ཆེ་འདི་ཡི་གཉེན་བཤེས་ལོངས་སྟོད་སོགས། །ཀུན་དབང་
མེད་བཞག་ནས་འགོ་དགོས་པར། །ཤེས་བཞིན་དུ་དུང་ཆགས་གྱུར་ན། །མི་དེ་ལས་སྒྲན་པ་
སུ་ཞིག་ཡོད། །ལས་གང་བྱས་ན་ཡིད་བཞིན་ནོར་ཐོབ་ལ། །གཞན་ན་མགོ་བོ་བྲེགས་པའི་ཉེན་
ཡོད་ན། །ལས་དེ་མི་བྱེད་སྟོད་ཐབས་མེད་པ་ལྟར། །ཁེ་ཉེན་དུས་ལ་གཏུགས་སོ་× །ལས་འདི་
བགྱིས་དང་ནོར་བྱ་འདི་སྟེར་ལ། །མིན་ན་མགོ་བོ་བྱངས་ནས་འབྱིན་ནོ་ཞེས། །བསྐྱོ་བ་ལས་
གྱང་ཁེ་ཉེན་ཆེས་ཆེ་བའི། །དུས་ལ་གཏུགས་ནས་ཡོད་དོ་×

ན་མོ་གྲུ་རུ། །འཆི་ནི་རན། །འཆི་ཆོས་ནི་མ་གྲུབ། །གཡང་ས་ནི་ཆེ། །སྐབས་མཁན་
ནི་མེད། །ལུལ་ལམ་ནི་རིང་། །སྒྲེལ་མཁན་ནི་མེད། །ལས་འབྲས་ནི་ཟབ། །སྒྲང་དོར་ནི་མི་རྒྱས།
དན་འགོ་ལ་ནི་མངོན་དུ་སྟོགས། །སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་མཐའ་ནི་མི་མངོན། །ཡུན་ནི་རིང་། །ལྷགས་ནི་

དཔག །གང་དུ་ཅི་ལ་བསམས་ཀྱང་ཡིད་ཆད་སྤྱིད་ལུག་གི་རྒྱ་ལས་མི་འདུག །སྒྲོན་ཆད་དེ་ཙམ་
འབྲམས་ཏེ་སྤྱག་བསྐྱེད་བཞེད་སྤྱགས་མེད་པ་རྩི་སྤྱིད་ཅིག་སྒྲོང་དུ་ཟེན་ཀྱང་། དེས་ཀྱང་མི་ཆོག་
བར་ད་དུང་དེ་ཙམ་སྒྲོང་དགོས་པའི་ངང་ཚུལ་འདི་བསམ་ན་ངེས་པར་དོན་སྤྱིད་གས་འགྲོ་བའི་
ཆོད་ཙམ་དུ་འདུག །འོན་ཏེ་ད་ལན་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་སྐབས་འདིར་རང་གི་ངོས་ནས་སྐྱབ་པ་
ལ་འབད་རྒྱས་ན་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་གཏན་སྤངས་ཏེ་བདེ་ཆེན་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་གོ་འཕང་ཡང་ཐོབ་པར་བྱར་ཡོད་པས། ད་ངེས་སྤྱིད་ལ་རུས་པ་བཅུག་སྟེ་རབ་ལ་ཆེ་འདི་དང་
འབྲིང་བར་དོར་མ་མཐར་སྐྱེ་བ་བདུན་ནམ་བཅུ་དྲུག་ཚུན་ཆད་དུ་བྱུང་འདུག་དོ་རྩེ་འཆང་གི་གོ་
འཕང་ཐོབ་པ་ཞིག་ཅི་ནས་ཀྱང་བྱོས་ཤིག །རང་གི་རང་ལ་ཐལ་མོ་སྤྱར་ཏེ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་
ལགས་སོ། །ཞེས་པ་འདི་ཡང་རྩལ་སྤྱང་ཉོར་ཆེ་ ༦ ཆེས་ ༡༥ ཉིན་ཤར་མར་བྱིས་པ་སྟེ་བྱེད་པོ་
ལམ་རིམ་པར་འབོད་པའོ། །

༥ ཐོག་མཐའ་བར་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྤྱིད་གི་སྤྱར་མ། ཐོག་མཐའ་བར་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྤྱིད་གི་
སྤྱར་མ་ཞེས་བྱ་བ་ཀྱན་འདུས་ཀྱན་གྱི་བདག་ཉིད་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་བྱག་འཆལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་
མཆིའོ། །བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་དུ་གསོལ། འོ་ལགས་སོ། །དང་པོར་གལ་ཆེ་བ་ནི། མ་ཆང་བ་དང་
མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ལས་འབྲས་བྱ་མི་འབྱུང་བ་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། ཆང་ལ་མ་ནོར་བའི་
གདམས་པ་ཞིག་བཅལ་དགོས་ལ། དེའང་ཤེས་བྱ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་གྲོས་རྒྱལ་བ་དང་
ཆེ་ཆད་སྤྱང་ཞིང་། དེའང་པལ་ཆེར་རྩོགས་ཟེན་པས་ད་མང་པོར་བསྐྱབས་པའི་ལོང་མེད་ཀྱི་དེ་
བས་མདོ་སྤྱགས་ཀྱི་གནས་ཆང་ཞིང་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་བཅུད་མ་ཉམས་པའི་སྒྲ་མའི་མན་ངག་ཅུང་
འདུས་ཤིག་ལ་བརྟེན་ཏེ་ལམ་གྱི་སྤྱི་ཁོག་རགས་རིམ་ཆགས་སུ་ཚུད་པ་ཞིག་མེད་དུ་མི་རུང་
ངོ། །བར་དུ་གལ་ཆེ་བ་ནི་སྤྱར་རང་གིས་མཐོང་ཞིང་ཐོས་པའི་ལུང་དང་རིགས་པ་སོགས་གང་
ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་མན་ངག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁོག་རྒྱ་ཉིལ་གྱིས་འབྲེལ་བར་བྱས་ཏེ་རྩེ་རྒྱས་སུ་གཏོང་

བ་དང་ཆབས་གཅིག་གཞན་གྱི་རིང་ལ་མི་འཛོག་པའི་ངེས་པ་བརྟན་པོ་ཉིད་པ་ཞིག་དགོས་
སོ། །ཐ་མར་གལ་ཆེ་བ་ནི་དཀྱིས་བསྟན་ནས་ཏྲ་རྒྱལ་པའི་དཔེ་ལྟར་གང་ཐོས་བསམ་གྱིས་
གཏན་ལ་པབ་པ་དེ་ཉིད་བསྐྱོམས་པས་ལག་ལེན་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤེས་གཉིན་བསྟེན་པ་ནས་ཟུང་
འབྲུག་ལ་ཐུག་གི་བར་རབ་ལ་ཆེ་འདི་དང་། འབྲིང་བར་དོ། ཐ་མར་སྐྱེ་བ་བདུན་ནམ་བཅུ་དྲུག་
ཚུན་ལ་བཞོད་ཐུབ་པ་ཞིག་འདོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ན། ཆང་ལ་མ་ནོར་བའི་བསྟན་པ་དང་མཇལ་བའི་
གོ་བཅད་ཅིང་། དལ་བའི་ཉེན་ལ་སྦྱང་པོ་ལེན་པ་ཡིན་པས་སྦྱང་གི་མཐེལ་དུ་བྱངས་ཤིག་ཅེས་
རང་གིས་རང་ལ་བསྐྱལ་བའོ། །ཞེས་བྲ་བ་འདི་ཡང་བཅུན་གཟུགས་ལམ་རིམ་པས་ཚུ་སྒྲུང་སྒྲ་
བ་བདུན་པའི་ཆེས་ ༣༠ ཉིན་གྱིས་པ། རྩ་ཡུལ།

བལྟམས་པའི་ཆེ་ན་ཁང་བཟང་འོད་གྱིས་འགོངས། །སྟོན་གནས་རྗེས་བྲན་ཆེབས་
བ་དངོས་འཛིན་མཛད། །ཡི་གེ་འབྲི་ལྟོག་བལྟས་པ་ཅམ་གྱིས་མཁྱེན། །ཨ་བྲ་དོ་རྩེ་འཆང་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །གཞོན་ཏུའི་དུས་ནས་ཡ་བྱང་རྩུ་འབྲུལ་བསྟན། །ཆེ་རབས་བརྒྱ་སྟོང་མ་
ནོར་གསལ་བར་བྲན། །དགེ་བའི་བཤེས་ལ་བསྟེན་ཚུལ་ཕྱལ་དུ་བྱིན། །ཨ་བྲ་དོ་རྩེ་འཆང་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །གང་ཡང་གཞིགས་པ་ཅམ་གྱིས་ཐུགས་སྲ་ཅུད། ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་པ་
སྟན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་མཛད། །ཀུན་ཀྱང་རང་གི་སྤྱི་པོའི་གཙུག་ཏུ་བཀྱར། །ཨ་བྲ་དོ་རྩེ་འཆང་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །སྤྱ་སྤྱུབ་ཞབས་སོགས་ཞལ་གཞིགས་གདམས་པ་ཐོས། །བདེ་མཆོག་ཡབ་
ཡུམ་ཡུན་རིང་མངོན་སུམ་གཞིགས། །ལྷ་མ་ལྷ་ཡི་གཞིགས་སྤང་འབྲུམས་སུ་སྒྲུས། །ཨ་བྲ་དོ་
རྩེ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་འདི་རྣམས་སྤྱུ་མ་དང་མི་ལམ་དང་དྲངས་པའི་མཆོ་འདི་རྣམས་ནི་
རིེ་ལྟར་རྒྱ་རྒྱུ་ཆོག་ཅོགས་ཅམ་དབང་གིས་སྤང་བ་སྤྱུ་མ་དང་གཉི་ཐུག་གི་གཉིད་གྱིས་ནོན་པའི་
སྟོབས་གྱིས་སྤང་བ་མི་ལམ་དང་གང་དུ་སྤང་ཡང་དེར་ངོ་པོས་མ་བྱུབ་པ་དྲངས་པའི་མཆོ་ནང་

སྒྲུང་བའི་ཆེ་གཟུགས་འི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་ཡང་བདེན་པར་མེད་པའོ། །

རྒྱལ་ས་སངས་རྒྱལ་ཀྱང་གི་ངོ་པོ་ཉིད། །པ་ཆ་མ་བློ་བའི་གདུང་ཕྱགས་
 ལ། །བདག་ལྷང་ལྷང་གསོལ་བ་འདེབས་ལགས་ན། །ཐུགས་བརྩེ་བས་དགོངས་མཛོད་
 ཐུགས་རྗེའི་གཏེར། །མགོན་ཐུང་ཞབས་བད་མོ་ལ་བརྟུང་ནས། །སྒྲིབ་ཐོལ་གི་གདམས་པ་
 མནོས་ལགས་ཀྱང་། །དོན་ཉམས་སྲུ་ལེན་པར་མི་རུས་པས། །རྒྱུ་མ་ཐུལ་ད་དུང་སྐམ་པོར་
 ལུས། །ལར་ཆོས་དང་བསྐྱུན་ན་ཐུང་ཆོས་ཀྱན། །ཀྱུན་བཟང་གི་ལམ་དུ་སོང་བ་ལས། །ལས་
 བཟང་པོ་སྣེ་གཅིག་མ་མཆིས་ན། །ན་རག་གི་དཔུལ་བར་ཅིས་མི་འགོ། །ཆེས་ཤིན་ཏུ་རྩྭ་དཀར་
 མི་ལུས་ཤིག །རྗེ་ཐུང་གི་བྱིན་ལས་རྩྭ་ལགས་མོད། །དོན་སྦྱིང་པོ་ཆ་ཅམ་མ་ལོན་པར། །ཆོ་
 བལ་ཆེར་ཡོལ་འདིས་སྤིང་ལ་གཟས། །

རྒྱུ་བ་རྒྱ་དུས་སུ་གསུངས་པ་དང་རང་དུས་གསུངས་པ་གཉིས་མིང་འབྲང་ཡང་དོན་
 མི་གཅིག་སྟེ། རྒྱ་མ་རྒྱུ་བ་ཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ལ་དང་གཅིག་ཤོས་ནི་རྒྱུས་ཟེན་གྱི་གནས་
 སྐབས་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ས་སྐྱུག་ལ་མཆོན་ན། རང་ཉིད་རྒྱུ་འགྱུར་གྱི་ཆ་ལ་
 ལྟོས་ནས་རྒྱུ་བར་འཛོག་ན་རྒྱུ་བ་དེ་ཉིད་རང་དུས་སུ་འཛོག་དགོས་པ་སྟེ། རང་གི་རྒྱ་བྱས་ནས་
 འབྲས་བྱའི་རོ་བོར་རྒྱུ་བ་རང་དང་དུས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་རང་གི་རྒྱ་ཁྱེན་བྱས་ནས་རྒྱུ་བར་
 འཛོག་ན་རང་གི་སྒྲ་རོལ་དུ་འཛོག་དགོས་པ་སྟེ། རྒྱས་རང་ཉིད་རྒྱུ་བ་ཞིན་པའི་སྐབས་ལ་འཛོག་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་གཞན་གྱིས་རང་ཉིད་སྦྱེད་པའི་རྒྱུ་བ་རྒྱ་དུས་དང་། རང་གིས་
 གཞན་དག་སྦྱེད་པའི་རྒྱུ་བ་རང་དུས་སུ་འཛོག་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལས་ཀྱང་གོ་བདེ་བར་བརྫོད་
 བ། དཔེར་ན་ལ་དེ་རང་གི་ལ་ལ་ལྟོས་ན་བྱ་དང་། རང་གི་བྱ་ལ་ལྟོས་ན་ལ་ལིན་ལ་བཞིན་དུ་སྐྱ་
 བྱ་ལྟ་བུ་རང་གི་རྒྱ་ལ་ལྟོས་ན་རྒྱུས་པ་དང་རང་གི་འབྲས་བྱ་ལ་ལྟོས་ན་རྒྱུ་བ་ཡིན་པས་ལྟོས་ས་
 ལྟོས་འཛོག་གི་སྟེ་ནས་རྒྱུ་བ་དང་རྒྱུས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །

ན་མོ་གྲུ་རུ། ཉེས་སྒྲིན་རྣམས་གཞན་གྱིས་ཤེས་དོགས་ཏེ། །སྒྱུ་ཐབས་གྱིས་དམ་དུ་
སྤྲས་སྤྲས་ནས། །དཀར་ནག་གི་ལས་ཀྱི་མེ་ལོང་ནང་། །ལྷམ་ལྷམ་དུ་བཟ་བ་ཨ་ཙ་མ། །ཆེ་
འདོད་གྱིས་གང་ཤེས་ཁར་བཏོན་ཏེ། །དོན་མེད་གྱིས་ཆོག་སྒྲུམ་བཞུས་ཞས་ནས། །ཁ་བཤད་
དང་ལག་ལེན་འགལ་བའི་མཆང་། །འཆི་བདག་གིས་བརྟོལ་བ་འདི་ཨ་ཙ་མ། །ཆེ་འདི་ན་གཏན་
དུ་འདུག་ཅིས་གྱིས། །གནས་མལ་སོགས་ཅི་ལེགས་འཆོས་འཆོས་ནས། །སློ་བྱར་དུ་དུས་ཀྱི་
མོ་ཉ་ཡིས། །པ་རོལ་དུ་བགྱི་བ་འདི་ཨ་ཙ་མ། །ཆེ་འདི་ཡི་སྤང་བ་བཟ་ལམ་ཀྱུན། །ནག་ཐེབས་
གྱིས་ཀུབ་སྟེ་འཛིགས་རུང་བའི། །བྱི་མ་ཡི་སྤང་ཚུལ་ངན་པ་ཞིག །འགོག་མེད་དུ་འབྱུང་བ་འདི་
ཨ་ཙ་མ། །

ལྷ་མ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་
མཆིའོ། །དུས་དང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱགས་རྗེས་བཟུང་དུ་གསོལ། །འོ་ལགས་
སོ། །བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དང་ཉེ་བ་
སོགས་འདི་ཕྱི་འཛིན་ལེགས་ཆོག་མཐས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་ཚུགས་ལ། གཞན་དུ་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་
ཆོག་སྟེ་འབྱུང་བས་ཅི་ནས་ཀྱང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཉེས་པ་ཁོ་ན་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཡི། མི་
མཉེས་པ་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་བྱའོ། །རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་རང་ཉིད་དུས་ཀྱི་ཐ་མར་སློབ་དཔོན་
ཀྱི་གཟུགས་སུ་བྱོན་པར་གསུངས་ལ། ལྷ་མ་འདིས་ཀྱང་བདག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་
བསྐྱབས་པ་དང་། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལ་གཞན་དོན་གཡེལ་བ་མི་མངའ་
བས་དེང་སང་གི་དུས་སུའང་གཞན་དོན་མཛད་པ་དག་རང་ལ་སྒྲིན་དུ་སྤང་བས་སྒྲིན་ཡོད་
པར་མི་འགྲུབ་ཅིང་ཡོན་ཏན་མི་སྤང་བས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པ་སོགས་ལུང་རིགས་ཀྱི་སློ་གང་
ནས་བསམས་ཀྱང་ལམ་སྟོན་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་འདི་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་རེལ་ཤ་སྟག་དུ་
འདུག །བཀའ་འདྲིན་ཀྱི་དོས་ནས་ནི་སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་ལྷག་སྟེ། ཕྱོགས་བཅུ་འཛིན་སངས་རྒྱས་

རི་སྟེང་ཅིག་བཞུགས་ཀྱང་རང་ལ་གསུང་ཆེག་གཅིག་མི་འབྱོན་ལ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
འདི་དག་གིས་སྟོན་གྲོལ་གྱི་གདམས་པ་ཆང་ལ་མ་ནོར་བ་ཐུགས་ཀྱི་བཅེ་བས་འདོམས་པ་
དང་། (མ་དག་ལ་ཆད་)

ན་མོ་ཀྱ་རུ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆོལ་བའི་ཆེ་མ་བརྟག་མ་དབྱང་པར་གང་ལྟང་པ་
དེ་ལ་བསྟེན་རྒྱ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་བརྟགས་ཤིང་དབྱང་ནས་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་ལ་བསྟེན་
དགོས། བྱི་མ་ལྟར་ན། མཆན་ཉིད་ཆང་མ་ཆང་ནི་མངོན་ཤེས་ཡོད་མེད་ལ་བལྟ་རྒྱ་ཡིན་ནམ།
ཡང་ན་གཞན་ཞིག་ལ་བལྟ་རྒྱ་ཡིན། མཆན་ལྟན་གྱི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་ཐུགས་རི་ལྟར་
བྱེད། མགོ་སྐྱར་སྐྱར་དང་སྟེ་ནར་ནར་ཅམ་གྱིས་འགྲིག་གམ། ཡང་ན་བསྟེན་ཚུལ་གཞན་ཞིག་
ཡོད། དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་ལ་མཐོང་ཆེན་པོ་བྱེད་མཁན་ཉིན་སྐར་ལྟར་དགོན་པར་སྒྲུང་ཞིང་། ཆེ་
འདིའི་གོ་གནས་སོགས་སུན་ཆོགས་སྟེ་ཅམ་ཐོབ་པ་ལ་དགའ་ཆོར་བྱེད་མཁན་མང་བར་
འདུག་པ་དེ་གནད་འགག་གང་ལ་ཐུག །

དགོན་མཆོག་གསུམ་རིགས་ལམ་ནས་རི་ལྟར་འགྲུབ་ཚུལ་ནི། འདི་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དང་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་སུ་དཔོག་བྱས་ཤིང་།
རྗེས་དཔག་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱན་གོམས་པས་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་བཟེན་དང་
མཐོང་སྒྲུང་སྒྲུངས་པའི་འགོག་བཟེན་ཏེ་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ། དེ་གྲུབ་པ་ན་དེར་
གནས་པའི་དགེ་འདུན་དང་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ཡོད་པར་ཡང་གྲུབ་པས། རྒྱབས་གསུམ་
ཆར་གྲུབ་པོ། །

ཆེ་མ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །མདོ་ལས་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཤེས་པར་
བྱ། །ཞེས་འདོན་པ་དེས་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེའང་སྐྱུག་བསྐྱེད་
གསུམ་གྱི་ནང་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་

མི་རྒྱལ་པ་ལས་སྐྱལ་བསྐྱལ་བཞོམ་པར་གསུངས་པ་ཡང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱལ་བསྐྱལ་ཡིན་པར་
བྱལ་སྟེ། ཤེས་པར་བྱ་རྒྱའི་སྐྱལ་བསྐྱལ་དེ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱལ་བསྐྱལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་
པར་བྱེད་ཚུལ་མི་རྒྱལ་པའི་མོ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འདྲ་བྱེད་སྐྱལ་བསྐྱལ་ལ་
དགོངས་ནས། །སྐྱལ་བསྐྱལ་བཞོམ་པར་གསུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེ་ཕྱིར་མི་རྒྱལ་ལས་
སྐྱལ་བསྐྱལ། །ཞེས་གསུངས། མདོར་ན། མི་རྒྱལ་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་སྐྱལ་བསྐྱལ་བཞོམ་པར་
ནི་གསུངས་ལ། བཞོམ་རྒྱའི་སྐྱལ་བསྐྱལ་ཡང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱལ་བསྐྱལ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་
རྒྱལ་པའི་མོ་ནས་སྐྱལ་བསྐྱལ་བཞོམ་ཚུལ་དེ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱལ་བསྐྱལ་ཡིན་པར་བྱལ་ལོ། །དེས་
ན་བརྟན་བཙས་རྣམས་སྟ། འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱལ་བསྐྱལ་བཞོམ་ཚུལ་འདི་ཡིན་ཞེས་གསལ་བར་མ་
བཤད་ཀྱང་མི་རྒྱལ་པའི་མོ་ནས་ཚུལ་ཉིད་དེའི་སྐྱལ་བསྐྱལ་བཞོམ་ཚུལ་ལོ། །འཇུག་འགྲེལ་ལས་
སྐད་ཅིག་དེ་དེ་ཞིང་འཇིག་པའི་མི་རྒྱལ་པའི་སྐྱལ་བསྐྱལ་གྱིས་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་དང་། ཞེས་
གསུངས་པའི་མི་རྒྱལ་པའི་སྐྱལ་བསྐྱལ་ཡང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱལ་བསྐྱལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་གསུང་
རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ནས་མི་རྒྱལ་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པའང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱལ་
བསྐྱལ་མཆོན་བཞེད་ནས་གསུངས་པ་ཁོ་ནའོ། །སྐྱལ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞིའི་ཐོག་མར་མི་རྒྱལ་
པ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་འདྲ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། མིང་གསུམ་མི་རྒྱལ་སྟོན་ཀའི་སྟོན་
དང་འབྲ། །ཞེས་སོགས་ལྟར་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྟོན་བརྒྱད་ཐམས་ཅད་མི་རྒྱལ་ཅིང་མི་བརྟན་
པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱས་བཅའ་སྟེ་སྐྱལ་བསྐྱལ་དུ་བཞོམ་དགོས་སོ། །གཞན་དུ་ན་མིང་ཅེའི་སྟོམས་
འཇུག་ལྟ་བུ་སྐྱལ་བདེན་དུ་ཤེས་པའི་ཐབས་མེད་པས་མི་རྒྱལ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱལ་བསྐྱལ་དུ་
ཤེས་པ་འདི་སངས་རྒྱས་པའི་བྱད་ཆོས་སོ། །

ཆེ་མ་འཇམ་དབལ་དབྱངས་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །འདིར་མཁས་བྱ་བ་ཆེན་པོ་ཞིང་
བཟང་པ་ན་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་གཞི་བྱ་བ་ན་འདུས་བྱས་ཀྱིས་ཁྱེད་ལ་ར་གསུངས།

དེའང་མདོ་ལས། རྒྱ་མེད་རྒྱུ་མེད་ཆོས་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཕྱང་དང་རྟོག་
 བས་མ་བཏགས་པའི་ཆོས་མེད་པས་རྟོག་པའི་རྒྱ་ལས་མ་བྱུང་བ་མེད་ཅེས་རིགས་པའི་འཐད་
 བས་སྐྱབ་པར་མཛད་དོ། །ཐལ་འགྱུར་བའི་ཕྱགས་ལ་འདུས་མ་བྱས་མེད་ན། འདུས་མ་བྱས་
 རྟོང་བ་ཉིད་ཁས་ལེན་པ་འགལ་ཏེ། གང་ལ་སྦྱེ་གནས་མི་རྟག་ཉིད། །དེ་དག་མེད་པ་འདུས་མ་
 བྱས། །ཞེས་སྦྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་གྱིས་དབེན་པ་རྟོང་གཞིར་གསུངས་ལ། རྟོང་གཞི་གཞི་
 མ་བྱུབ་ན། དེའི་རྟོང་ཉིད་གཞི་མ་བྱུབ་དགོས་པས་རྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་གངས་ངེས་མི་འཐད་
 བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་ཉིད་འདུས་བྱས་ཡིན་པ་གཏན་མི་རུང་སྟེ། ཟབ་ཞི་སྒྲོས་བྲལ་
 འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། །ཞེས་དང་། རང་བཞིན་རྒྱ་དང་རྒྱུ་ལས་ནི། །འབྱུང་བར་རིགས་
 བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་བའི་ཆོས། །ཞེས་
 འདུས་བྱས་ཡིན་ན་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཡིན་དགོས་པ་དང་། ཡང་ཟུང་ན་འདས་པ་བདེན་གཅིག་
 ལ། །ཞེས་ཆོས་ཉིད་ཐུང་འདས་ནི་བདེན་པ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་གསུངས་པས་ཀྱང་གཞོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། གོང་དུ་གཞི་བྱུབ་ན་འདུས་བྱས་ཀྱིས་ཁྱབ་ཅེས་དངོས་སུ་གསུངས་
 བས་ཡང་འོག་ཏུ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གང་ཡིན་ཀྱང་། རྒྲོས་པ་ཡིན་དགོས་པས་རྒྲོས་
 བྲལ་ཆོས་ཉིད་ནི་དེ་གཉིས་གང་དུ་འང་མི་རིགས་ཞེས་གསུངས་པས་ཁས་སྒྲུངས་འགལ་བའི་
 རྒྱུན་ཡང་འདུག་པ་ཡིན་ནོ། །ད་དུང་ཐུང་འདས་བཏགས་པའི་རབ་བྱེད་སོགས་དང་གྱང་བསྐྱེགས་
 བས་དབྱེད་པ་མང་དུ་བྱར་ཡོད་ཀྱང་རེ་ཞིག་དེ་ཅི་ལས་མ་རྒྱོས་སོ། །

འདིར་སྐྱས་པ། མཁས་བྱུབ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་རྟོང་འབར་བའི། །བྱོན་དབང་ཉིན་མོར་
 བྱེད་པའི་གམ་ན་བདག །མེ་འཁྲེར་བས་ཀྱང་རང་བཞིན་དམན་པས་ན། །ཀློལ་བར་མི་རུས་
 རྒྱུབ་པའི་མཆོད་པ་ལགས། །ཞེས་ལུག་ལོའི་རྒྱ་ ༩ ཆེས་ ༥ ལ་བྲིས།

རྒྱ་མ་དག་དབང་ཆོས་བྱུབ་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །འདིར་ནང་པ་སངས་རྒྱས་

པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བདེན་བཞིའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་གསུམ་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱའོ། །དེ་
ཡང་། མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ། སྟོང་། བདག་མེད་བཞིའི་སྒོ་ནས་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་
དགོས་ལ། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་རིགས་ཅན་དང་། ཐེག་དམན་རིགས་ཅན་ཡིད་འབྱུང་ཚུལ་མི་
འབྲ་བ་ཡོད་པ་རྣམས་ཤེས་དགོས་སོ། །སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བ་ན་དེ་ཁ་ཐུག་གཅོད་
མི་རུས་པས། དེ་ཡིས་རྒྱ། ཀུན་འབྱུང་། རབ་སྐྱེ། རྒྱུན་བཞིའི་སྒོ་ནས་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་ཅ་བ་མ་
རིག་པ་བཅད་ན་སྤྱག་བསྐྱལ་མཐའ་དག་འགོག་པའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་རུས་སུ་མཐོང་ནས།
འགོག་པ་ཆོས་དགོན་མཆོག་དང་། མ་རིག་པ་དང་འཛིན་སྒྲངས་དངོས་འགལ་གྱི་རིག་པ་ཡེ་
ཤེས་བསྐྱོམ་པས་མ་རིག་པ་འགོག་ཚུལ་ཤེས་པས། ལམ་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཏུ་བྱལ། དེས་
ཆོས་དགོན་མཆོག་ལ་སྐྱོབ་པའི་རུས་པ་ཡོད་པ་ཤེས་ལ། སྐྱབས་དངོས་ཆོས་དགོན་མཆོག་
ཡིན་པ་ཡང་བྱལ། དེ་ལྟར་རང་དབང་གིས་མི་རུས་པས་དེ་སྟོན་པ་པོ་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་
ཁོ་རང་གིས་མཐུན་དགོས། གཞན་རྣམས་མ་མཐུན་ན་ཡང་འགྲིག །དེས་ན་རང་གིས་མཐུན་
ཅིང་མཐུན་དོན་ལྟར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཡོད་པར་རིགས་པས་བྱལ། དེའི་ཆ་ཤས་སངས་
རྒྱས་དགོན་མཆོག་ཏུ་བཞག །རང་གིས་རི་ལྟར་སྐྱབ་པ་བཞིན་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་རྣམས་དོན་
དམ་པའི་དགོ་བ་ལ་འདུན་པའི་དགོན་མཆོག་ཏུ་གཞག །དེའི་ཕྱིར་བདེན་བཞིའི་སྒྲང་དོར་གྱི་སྒོ་
ནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་རྣམ་འགྲེལ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱལ་པོ། །དེ་ལྟར་དགོན་མཆོག་
གསུམ་ལ་སྐྱབས་རི་ལྟར་འགྲོ་ཞེ་ན། སྤྱག་བདེན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་། རན་སོང་
གི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་ཅ་བ་མ་རིག་པ་དང་། དེ་འགོག་དགོས་པ་དང་། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་འགོག་
རུས་ཚུལ་དང་། དེ་སྟོན་པ་པོ། སངས་རྒྱས་དགོས་པ་དང་། ཡོད་ཚུལ་དང་། དེ་ཡི་གྲོགས་
དགོ་འདུན་རྣམས་ལ་རེ་ལྟོས་བྱེད་པའི་སེམས་པ་བྱུང་ངོ་། །རེ་ལྟོས་བྱེད་ཚུལ་ཡང་འགོག་པ་
དང་། ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་ན་དང་། དེ་སྟོན་པ་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོན་རྒྱལ་བྱེད་ན་དང་། འདི་

ཡིས་བདག་གི་གྲོགས་བྱེད་རྒྱལ་བྱེད་ཅིས་རེ་སྟོས་འཆར་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་པལ་ཆར་གྱིས་
དཀོན་མཆོག་གི་སྦྱོར་ཚུལ་འདི་ཅུར་ན་མེད་པ་གཅིག་གིས་གཅིག་དངོས་སུ་བསྐྱུབ་རྒྱ་ཡོད་པ་
ལྟར་བཤད་ན་སྤྱི་རོལ་བ་དང་འདྲའོ། །འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷ་གཞན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ན་སྐྱབས་
འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་ཚུལ་དེ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ས་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པ་ཡོད་པའི་
སྤྱིར་རོ། །

འདི་ལྟར། རོ་རྩེ་འཆར་དབང་དག་དབང་ཆོས་འབྱུང་མཆོག་ཀྱི་བ་སྟེ་བསྐྱལ་ཆེ་སྐྱབས་
གསུམ་ས་གཞི་ཀྱན། །ཐུན་ནག་འཐིབ་བཞིན་གྲོགས་ནམས་པན་ཚུན་རྒྱ། །དེ་ཆེ་ལྷ་མ་སྟོད་
མཆོམས་འོད་དཀར་སྟོས། ཏ་ཏ། གང་ལས་གང་ནམས་མཁས་མཁས་འདྲ། །རྟེ་རྟེ། སྐྱབས་
གསུམ་ནམ་གཞག་ཤེས་པ་དཀོན། །རྟོ་རྟོ། སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་ཐ་མ་ལ། །རྟི་རྟི། འདི་འདྲ་
བཤད་པ་ངོ་མཆར་ཆེ། །འདི་ཚུལ་ཁང་ལྷ་མའི་གསུང་ལས་བྲངས།

དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སྤྱི་ནས་སྐྱབས་འགྲོའི་ཚུལ་སོ་སོ་ལ་ཡང་འདི་བཞིན་སྐྱར་ནས་
བྱེད་ནམས་ཤེས་པར་བྱ། ལྷ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མན་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །

ལྷ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱན་ལ་བྱག་འཆོལ་ལོ། །གང་འདུས་བྲས་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་
པའོ། །གང་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལོ། །གང་སྤྱག་བསྐྱལ་པ་དེ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །གང་
བདག་མེད་པ་དེ་ནི་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་ཅུང་ཟད་
བཤད་ན། སྤྱ་མ་སྤྱ་མ་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྲས་ནས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་བསྐྱབས་པར་མཛད་ལ། དེའང་འདུས་
བྲས་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་མི་རྟག་པར་རིགས་སུ་ཆུག་ཀྱང་། མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་སྤྱག་
བསྐྱལ་དུ་མི་རིགས་པས་རྒྱ་མཆོན་གཉིས་པ་མ་ངེས་ལ་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡིན་ན་བདག་མེད་ཡིན་
པས་བྱབ་པ་ཙམ་ཡོད་པར་བདེན་མེད་བདག་མེད་ཀྱི་སྦྱོར་བྱེད་དུ་མ་འབྲེལ་བས་རྒྱ་མཆོན་
གསུམ་པ་མི་རིགས་ཤིང་བདག་མེད་ཡིན་ན་མྱང་འདས་ཡིན་པས་བྱབ་པ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་མི་

རིགས་པས་ལུང་གི་དགོངས་པ་རི་ལྟར་ཡིན་པ་ཤོད་ཅེ་ན། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སོགས་ཀྱང་
འདུས་བྱས་ཅན་ཡིན་མོད་ཀྱི་འདིར་བསྟན་འདུས་བྱས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ནི་ལས་ཉོན་གྱིས་
འདུས་པ་ལ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། གདུལ་བྱ་ཐར་པར་བགྱི་བའི་སྒྲིབ་དུ་
མདོ་འདི་གསུངས་ཤིང་། ཐར་པ་དོན་གཉེར་མེད་ན་ཐར་པར་ཁྲིད་མི་རུས་པས་ཐོག་མར་ཐར་
པ་དོན་གཉེར་ཆོག་ཅན་མིན་པ་ཞིག་དགོས་ལ། དེའང་སྤྱག་བདེན་གྱི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བ་
ལ་རག་ལས་པས་ཐོག་མར་སྤྱག་བདེན་གྱི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་དགོས་སོ། །སྤྱག་བདེན་གྱི་ནང་
ནས་ཀྱང་ཟག་བཅས་ཡིད་འོང་གིས་བསྐྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་དགོས་ཏེ། ཟག་
བཅས་ཡིད་འོང་རིགས་ལ་ཆགས་ན་དེ་ལས་ཐར་འདོད་མི་སྦྱི་བའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་བཅས་ཡིད་
མི་འོང་ལ་ཆགས་པ་སྦྱི་བའི་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟག་བཅས་ཡིད་འོང་ལ་ཆགས་པ་སྦྱི་
བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། དེ་ཉིད་རྟག་པར་བཟུང་བའི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གནས་ཁང་
ལྟ་བུ་རེ་ཞིག་གནས་ཡིན་པ་ཤེས་ན་མི་ཆགས་ལ། གཏན་གྱི་སྤྲོད་གནས་སུ་བཟུང་ན་ཆགས་
པ་སྦྱི་བ་ནི་ཕྱོང་བས་ཤེས་པ་བཞིན་རོ། །དེ་བས་ན་མི་རྟག་པའི་རྟགས་ལས་སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་
བསྐྱེད་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ནི་ཟག་བཅས་ཡིད་འོང་ངམ་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་རྣམས་ཡིན་ལ་དེའང་
རྟག་པར་ཞེན་ན་ཡིད་འོང་དུ་འཆར་གྱི་མི་རྟག་པར་ཤེས་ན་ཡིད་མི་འོང་དུ་འཆར་བར་འགྱུར་
རོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། དེ་རིང་རྒྱལ་སྤྱི་དཔེ་ཐོབ་ཀྱང་སང་གི་ཉོན་མོར་དེ་ལ་དབང་བྱར་མེད་
པར་ཤེས་ན་དེ་ཅན་གྱིས་ཆགས་པ་རྒྱུར་ལ་གཏན་དུ་དབང་བྱར་ཡོད་པར་ཤེས་ན་ལྷག་པར་
ཡིད་འོང་དུ་མཐོང་ནས་ཆགས་པ་དྲག་པོ་འདྲེན་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཟག་བཅས་ཀྱི་རྣམ་པ་
གང་དང་གང་རྟག་པར་བཟུང་ན་དེ་དང་དེར་བདེ་བའི་རྣམ་པ་འཕམ་ཡིད་འོང་དུ་མཐོང་ནས་འགྱུར་
ལ། མི་རྟག་པར་ཤེས་ན་ཡིད་མི་འོང་སྟེ་སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་འདུས་
བྱས་ཐམས་ཅད་ཅེས་གསུངས་ཀྱང་ཟག་བཅས་ཡིད་མི་འོང་གི་རིགས་

ནམས་འདིར་འོང་དོན་མེད་པས། སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རང་གིས་གང་ལ་ཆགས་པའི་
འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཞེས་གསུངས་པར་གོ་བར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ལས་ཉོན་
ཀྱིས་འདུས་བྱས་པའི་ཟག་བཅས་ཡིད་འོང་ནམས་ནི་གདོན་མི་བ་བར་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་
ཚུལ་ཀྱིས་མི་རྟག་པའོ། །གང་དེ་ལྟ་བུའི་མི་རྟག་པ་ནི་སྤྱག་བསྐལ་ལོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། གྲེ་
བྲག་འབྱོར་པ་སོགས་ལའང་སྒྲོར་དགོས་སོ། །

སྤྱག་བསྐལ་ལས་བདག་མེད་བསྐྱབ་ལུགས་ནི། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལྟར་ན།
བདག་མེད་པ་བདག་ཏུ་བརྩུང་བར་མི་འོས་པ་ལ་བཤད་ཅིང་། དེའང་སྤྱག་བསྐལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
འདོར་བར་འོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་བརྩུང་བར་མི་འོས་ཞེས་སྒྲུར་བར་མཛད་དོ། །ནམ་འགྲེལ་ལྟར་ན།
སྤྱག་བསྐལ་གྱི་དོན་ལྟོག་ནི་རང་རྒྱུ་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ལ། གཞན་དབང་ཡིན་
ན་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ཡིན་པར་འགལ་བས་དེའི་ཆ་ནས་སྤྱག་བསྐལ་བདག་མེད་ཀྱི་སྐྱབ་
བྱེད་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །གཞན་ཡང་སྤྱག་བསྐལ་དུ་ཤེས་ན་དེ་ལས་ཐར་འདོད་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་
ལས་ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་བདག་མེད་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བས་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་འོག་ཏུ་
བདག་མེད་གསུངས་ཞེས་གསུངས་པའང་ཡོད་དོ། །

བདག་མེད་མུང་འདས་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ནི། །རང་བཞིན་མུང་འདས་སམ། ཡང་ན།
བདག་མེད་བསྐྱོམས་པས་མུང་འདས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་སོ། །སེམས་ཅན་ནམས་
འཁོར་བར་འཆིང་བ་ནི། ནམ་བྱང་གི་ཆོས་ལ་ཆགས་ནས་མིན་གྱི། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་
ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པས་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་གནས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱས་གདུལ་བྱས་གང་ལ་ཞེན་པའི་འདུས་བྱས་ཙམ་
བརྩུང་བས་རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་རྩོལ་སོགས་འོང་ས་མེད་དོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར་སྒྲུར་ཏེ། རང་ཉིད་
གང་ལ་ཞེན་པའི་དངོས་པོ་འདི་ཐམས་ཅད་ནི། ལས་ཉོན་ཀྱིས་འདུས་བྱས་པ་ཡིན་ལ། གང་

ལས་ཉོན་གྱིས་འདུ་བྱས་པའི་དངོས་སོ་ཡིད་འོང་ཐམས་ཅད་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་ཉམས་པར་
འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མི་རྟག་པའོ། །གང་དེ་ལྟ་བུའི་མི་རྟག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དགའ་བར་བྱ་བའི་
གནས་མིན་གྱི་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་གནས་ཡིན་པས་སྤྲུག་བསྐྲུལ་བའོ། །གང་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲུག་
བསྐྲུལ་བ་ནི་བདག་ཏུ་བཟུང་བར་མི་འོས་པས་བདག་མེད་པའོ། །ཞེས་སྒྱུར་ཏེ། བདག་མེད་དང་
ཟུང་འདས་འབྲེལ་བ་ནི་བཤད་ཚུལ་མང་ངོ་། །

ན་མོ་གྲུ་རུ། དཀར་ནག་གི་ལས་འབྲས་ཡོད་པ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། གོ་ནས་
སོགས་ས་སོན་གང་བཏབ་པ་དེ་ཁོ་ན་འབྱུང་གི་འཆོལ་ནས་མི་འབྱུང་བ་ལས་བཟང་ངན་གང་
བྱས་ཀྱང་འབྲས་བྱ་བཟང་ངན་དེ་ཁོ་ན་འབྱུང་གི་གཞན་མི་འབྱུང་བ་ནི་ལས་ངེས་པའི་དོན་དང་།
ས་སོན་པར་ཉུང་བ་ལས་མ་བཏབ་ཀྱང་ཚུར་མང་སོ་འབྱུང་བ་ལྟར། ལས་བཟང་ངན་ཚུར་བྱ་ལས་
མ་བྱས་ཀྱང་འབྲས་བྱ་བཟང་ངན་གྱི་ཆེར་འབྱུང་བ་ནི་ལས་ཚུལ་འཕེལ་ཆེ་བའི་དོན་དང་། ས་
སོན་གང་མ་བཏབ་ན་འབྲས་བྱ་དེ་འབྱུང་བའི་གནས་མེད་པ་ལྟར། ལས་བཟང་ངན་གང་མ་བྱས་
ན་འབྲས་བྱ་བཟང་ངན་དེ་འབྱུང་བའི་གནས་མེད་པ་ནི་ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་སྤང་བའི་དོན་
དང་། ས་སོན་གང་བཏབ་ནས་ཚུ་ལུད་སོགས་ཆང་ན་འབྲས་བྱ་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་བ་ལྟར།
ཉེར་ལེན་གྱི་ལས་བྱས་ནས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཆང་ན་ནམ་སྟོན་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་
བ་ནི་བྱས་པ་ཚུད་མི་ཟ་བའི་དོན་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་འཇུག་ལྡོག་གི་རིམ་པ་ཡང་དཔེ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཤེས་ནུས་པ་སྟེ། ལྡོག་ཤིང་ནི་བསྐྱེད་བྱ། ཅ་བ་ནི་སྐྱེད་བྱེད། དེ་ཤུལ་མེད་དུ་སོང་བ་
ནི་འགགས་པ། ལྟ་གི་ནི་འགོག་བྱེད་གྱི་ཐབས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ནི་བསྐྱེད་བྱ། ཀྱན་
འབྱུང་ནི་སྐྱེད་བྱེད། དེ་གཏན་དུ་འགགས་པའི་བྲལ་ཆ་ནི་འགོག་བདེན། དེ་གཏན་དུ་འགོག་བྱེད་
གྱི་ཐབས་ནི་ལམ་སྟེ། ཚུལ་བཞི་སོ་འདི་ནི་འདུས་བྱས་གྱི་ཆོས་ཀྱན་ལ་འཇུག་གོ། །

ན་མོ་གྲུ་རུ། གང་ཞིག་བྲན་པ་ཡིས་ཀྱང་མཆོག་ཐུན་དངོས། །དངོས་སུ་འབད་མེད་

ལག་ཅེར་སྒྲོལ་བའི་ལྷ། །ལྷ་མཆོག་འཇམ་མགོན་འཛིགས་མཛད་དོ་རྗེ་ལ། །ལ་ཁུར་རུས་པའི་
གཉིད་ནས་སྐྱབས་སུ་མཆི། །ཐོག་མ་མེད་ནས་འཁོར་བ་འདིར་འབྱམས་ཤིང་། །ད་དུང་དུ་ཡང་
འབྱམས་བར་འགྱུར་བའི་ཚུལ། །ཞིབ་ཏུ་བསམས་ཆེ་སྟོང་གིས་མི་བཟོད་ནས། །སྒྲ་མ་ལྷ་ལ་
གདུང་ཁུས་ཅི་ཡང་ཐལ། །ངན་འགྲོར་ལྷ་ལ་ཉེ་བའི་སྟེག་ཅན་བདག་། །ཁྱེད་མིན་གཞན་གྱིས་
གདུལ་བར་མི་སྒྲོད་ན། །ཐུགས་རྗེའི་ཕྱག་རིང་སྒྲོང་བས་དབྱགས་དབྱུང་སྟེ། །འཛིགས་མེད་
གཡུང་དྲུང་ས་ལ་འགོད་དུ་གསོལ། །

ཞེས་སྒྲ་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་འགའ་བྱུང་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་སྐྱབས་སུ་སྦྱང་བར་བྱ་བ་ནི་འདི་
ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་གང་ཡང་སྤྲོན་ནན་གྱིས་བསྟེན་ཅིང་དུག་འབད་བས་སྤང་བ་ལྟར། རང་ལ་ཕན་
པའི་བྱ་བ་རྣམས་བསྟེན་ཅིང་། གཞོད་པའི་བྱ་བ་རྣམས་དོར་དགོས་ལ། དེ་ཡང་གང་གིས་ཕན་
ན་ཆོས་དགེ་བས་དང་། གང་གིས་གཞོད་ན་སྟེག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་གྱིས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་བདེ་
སྤྱག་གམ་ཕན་གཞོད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་དགེ་སྟེག་ལས་གཞན་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་དེར་སང་གི་
མི་རྣམས་གྱིས་ནི་བདེ་སྤྱག་དཔལ་འབྱོར་སོགས་ལས་བྱུང་བར་འདོད་པ་དང་། སྟོན་གྱི་རྒྱང་
འཕེན་པས་རྒྱ་མེད་ལས་དང་། བྱེ་བྲག་པས་དབང་བྱུག་དང་། གངས་ཅན་པས་གཙོ་བོ་ལས་
བྱུང་བར་སྐྱ་བ་སོགས་ནི་གཞན་དུ་བཀག་ཐེན་པས། འདིར་བཏང་སྟོམས་སུ་གཞག་གོ། །དེས་
ན་རང་རེ་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་ནི་སྒྲོང་བས་ཀྱང་ཤེས་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་རྗེ་
སྐད་དུ། བདག་ཉིད་ལ་ནི་གཞོད་འགྱུར་བའི། །བྱ་བ་རྣམས་ནི་བྱེད་པར་སྒྲ། །ཕན་དང་ལེགས་
པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་མཆོག་ཏུ་བྱ་བར་དཀའ། །ཞེས་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་སྟོན་པས་གསུངས་
པ་ལྟར། སྟེག་སྟོང་དགེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྒྲ་དོར་ཚུལ་བཞིན་བྱ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་གནད་ཡིན་
མོད་ཀྱང་། དེ་མི་བྱར་མི་རུང་སྟེ། གང་གིས་ཤེས་ན། རྒྱ་དགེ་བ་མ་བསྐྱབས་ན་འབྲས་བྱ་བདེ་བ་
རྗེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་མི་འབྱུང་ཞིང་། རྒྱ་སྟེག་པ་མ་སྤངས་ན་འབྲས་བྱ་སྤྱག་བསྐྱེད་རྗེ་ལྟར་བཀག་

ཀྱང་མི་ཁེགས་པར་ཐོག་དྲུ་འབབ་པ་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་གཞི་ལ་སྦྱར་ན་འདི་
ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ལོངས་སྤྱོད་ཕྱན་སུམ་ཆོག་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ནི་སྤྱན་པ་ཉག་གཅིག་ཡིན་
པས། སྤྱན་པ་མ་བཏང་ན་ཐབས་རིམ་ལྟར་ཀྱང་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱན་སུམ་ཆོག་པ་མི་འབྱུང་བ་
དང་། དབུལ་ཞིང་ལོངས་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ནི་སེར་སྣ་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་མ་སྤངས་ན་ཐབས་རིམ་
བྱས་ཀྱང་དབུལ་ཞིང་ལོངས་པ་མི་སྒྲོག་པ་བཞིན་ཏེ། གཞན་དང་གཞན་ལ་རྒྱ་ཆེར་སྦྱར་རོ། །

ལྷ་མ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་ལ། །ཐོལ་མེད་དད་པའི་ཡིད་ཀྱིས་བྱག་བྱས་
ནས། །སེམས་ལས་བརྩམས་པའི་རྟུ་རྟེན་ཅུ་ལ་ཚུལ་འགྲུལ། །འཆད་པར་འདོད་དོ་མཁས་
རྣམས་མ་ཁྲིལ་ཞིག །

སེམས་དག་མ་དག་གི་སྒོ་ནས་འཁོར་འདས་སུ་འཛོག་པར་གསུངས་པས་ན། སེམས་
སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་མདོ་སྤྲལ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདུ་ལ། དེའི་ཚུལ་དུ། སེམས་སྤྱོད་
རོ། །ཞེས་བྱས་པའི་ཆོ། གང་སྤྱོད་བ། གང་གིས་སྤྱོད་བ། གང་ལས་སྤྱོད་བ། རི་ལྟར་སྤྱོད་བ། དེ་
ལྟར་བྱང་བ་སྟེ་དོན་ཆོན་ལྟར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སྤྱད་གཞི་སྟེ། ཀྱན་གཞི་འདོད་པ་ལྟར་
ན་ཀྱན་གཞི་དང་དེ་མེན་ན་དུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་ཅུ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོག་པ་ལས་ནས་
རྒྱན་མཐའི་བར་གྱི་ལམ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ལམ་སོ་སོའི་ངོས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྤང་བ་སྟེ་མདོར་
བསྡུས་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པ་གཉིས་སོ། །བཞི་པ་ནི། དམ་པའི་མན་དག་
བཞིན་བསྒོམས་པའོ། །ལྷ་པ་ནི། དཔེར་ན། གོས་ཀྱི་རི་མ་ལེགས་པར་བཀྱས་པ་ལས་མཐར་
དག་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱི་རི་མ་ཡུན་དུ་སྤྱངས་པས་རི་བལ་གྱི་སེམས་སུ་འགྱུར་བ་
སྟེ་སྤྱངས་པའི་འབྲས་བུའོ། །

ལྷ་མ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ། །ཀུས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་བདག་ནི་སྤྱབས་སུ་
མཆི། །བདག་གི་བྱ་བ་ལས་དུ་འགྲོ་བ་དང་། །བསྟན་ལ་སྤྱན་པའི་བྱི་བར་བསྦྱར་དུ་གསོལ། །

འདིར་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་གང་གི་ལམ་དུ་ཁྱེད་ཀྱི་ལྷན་གྱི་རྣམ་འབྱོར་མེད་མི་
 རུང་དུ་གསུངས་ཤིང་ལྷན་མཐོང་ལའང་སྔོན་དུ་ཞི་གནས་ཐོབ་དགོས་པས། འདིར་ཞི་གནས་ཀྱི་
 གདམས་པ་སྒྲ་མའི་གསུང་མགྲུང་གི་སྟེང་ནས་འཆད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཆོད་པར་བརྗོད་པ།
 ཚུལ་པར་དམ་བཅའ་བ། གཞུང་དོན་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཐུགས་རྒྱལ་པར་མི་རྟོག་མཆོན་
 རྟོན་གྱིས། །དག་ཕྱིར་ཆོད་མགོ་བོ་དཔྱིངས་སུ་གཙོད། །དཔལ་ཉིང་འཛིན་གྱི་བར་དབང་འབྱོར་
 བའི། །པ་བདེ་ཆེན་སྟོང་པོའི་ཞབས་ལ་འདུད། །ཅེས་སོ། །དོན་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་འགལ་སྟེན་
 ཕྱིར་ཆོད་གཉིས་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ནི་བསམ་གཏན་པའི་དགའ་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། ཐུགས་རྒྱལ་
 པར་མི་རྟོག་པའི་མཆོན་རྟོན་པོས་དག་ཕྱིར་གཉིས་ཀྱི་མགོ་བོ་དཔྱིངས་སུ་སྟེ་ཅད་ནས་གཙོད་དེ་
 ཉིང་འཛིན་གྱི་དཔལ་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་གྱི་བ་མང་པོར་བཞེད་རྒྱུར་དབང་འབྱོར་བའི་པ་སྒྲ་མ་
 བདེ་ཆེན་སྟོང་པོའི་ཞབས་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་འདུད་ཅེས་པའོ། །གསུང་རབ་ནས་བཤད་པའི་
 མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཆོས་
 ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ནས་བཤད་ཀྱང་། འདིར་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་ལ་བྱ་སྟེ། སྐབས་སྟོབས་
 གྱིས་བྱུང་བོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྲིད་ཞི་བའི་མཆོ་ལས་བཀལ་འདོད་རྣམས། །ཞི་གནས་ཀྱི་བྱ་ལ་བརྟེན་
 དགོས་ཞེས། །ཡོངས་མདོ་རྒྱད་རྒྱ་མཆོར་གསུངས་པའི་བྱིར། །སེམས་གནས་ཀྱི་གདམས་
 པ་དབྱངས་སུ་གྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མཆོ་ལས་བཀལ་བ་ལ་བྱ་ལ་བརྟེན་པ་བཞིན་དུ་
 སྲིད་མཐའ་ལས་བཀལ་ཉེ་དམན་པའི་མྱང་འདས་སུ་བྱིན་པའམ་སྲིད་ཞི་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ལས་
 བཀལ་ཉེ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་སུ་བྱིན་པ་ལམ་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་མདོ་དང་
 རྒྱུད་སྟེ་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུར་ཡང་ཡང་གསུངས་པའི་བྱིར་ན། ཞི་གནས་ནི་ཤིན་ཏུ་འང་གལ་ཆེ་ལ།
 དེའི་བྱིར་སྐལ་ལྷན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་དུ་སེམས་གནས་ཀྱི་གདམས་པ་དབྱངས་སུ་གྱུར་བར་

བྱེད་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་བཞི། ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་བསྟེན་པ། ཞི་གནས་སྐྱབ་ཚུལ་དངོས། ཞི་
གནས་བྱུང་པའི་ཚད། ཞི་གནས་བསྐྱོམ་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚོགས་བསྟེན་
པའི་དགོས་པ་དང་། ཚོགས་རི་ལྟར་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གདོན་ཉོན་མངས་མངོན་གྱིར་
མགོ་མཛོན་ཞིང་། མཆོག་ཡོན་ཏན་ཀྱང་འབྱུང་ཞི་གནས་འབྲས། རྒྱུད་ཞིང་སར་འབད་མེད་
སྟེ་མི་སྟེ། རྒྱ་ཚོགས་ལ་ལྟོས་ཞེས་རྒྱལ་བས་གསུངས། ཞེས་བ་སྟེ། དོན་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
ཉོན་མངས་མངོན་གྱིར་པའི་མགོ་གཞོན་ཞིང་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོག་ཐེག་པ་གསུམ་
གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་གང་ལས་འབྱུང་པའི་གནས་གཅིག་ལུ་ཞི་གནས་ཀྱི་འབྲས་སྐྱབ་རང་རྒྱུད་
གྱི་ཞིང་སར་འབད་མེད་ཏུ་སྟེ་དང་མི་སྟེ་ནི། དེའི་རྒྱ་ཚོགས་ཆང་དང་མ་ཆང་ལ་ལྟོས་ཞེས་རྒྱལ་
བས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་རྒྱ་ཚོགས་བསྟེན་པ་གལ་ཆེ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོགས་བསྟེན་ཚུལ་མང་དུ་མཆིས་ན་ཡང་། །གཞི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནམ་པར་
དག་པའི་ངོས། །དོན་བྱ་བ་ཉུང་བ་ལྟར་བྲངས་ནས། །ཆོས་འཕགས་རིགས་བཞི་ལ་གནས་ན་
ཆང་། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་ནི་གནས་ཀྱི་ཆོགས་བསྟེན་ཚུལ་མང་དུ་མཆིས་ནའང་། མཐུན་པའི་
ཡུལ་ན་གནས་པའང་དགོས་མོད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནམ་པར་དག་པས་གཞི་གཟུང་པའི་ངོས་ནས་
ནམ་ཉིད་གི་དོན་ཉུང་བ་དང་ཡུས་དག་གི་བྱ་བྱེད་ཉུང་བ་ལྟར་བྲངས་ནས། བསོད་སྦྲེལ་ས་ངན་
ངོན་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ། ཆོས་གོས་ངན་ངོན་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ། གནས་མལ་ངན་ངོན་
ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ། སྟོང་བ་དང་བསམ་གཏན་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་སྟེ། འཕགས་པའི་
རིགས་བཞི་ལ་གནས་ན་ཆོགས་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་ཆང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཉིས་པ་ལྗེ་གཉིན་པོ་སྟོང་པའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བརྟེན་པ་དང་།
དེ་ལས་མེས་གནས་དག་རྗེ་ལྟར་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མདོར་

བསྟན་པ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་སྐབ་པའི་གདམས་ངག་ཀྱང་། གེགས་ཉེས་པ་ལྔ་པོ་བསལ་དགོས་
 ཕྱིར། །དེ་སྟོང་བའི་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད། །བསྟེན་ཚུལ་ནང་དུ་འདུའོ་ཞུ། །ཞེས་པ་སྟེ། རོན་
 བྱི། །ཞི་གནས་ཀྱི་ཆོགས་བསྟེན་ཚུལ་མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་སོགས་
 གསུམ་དུ་འདུ་བར་མ་ཟད་ཉིང་དེ་འཛིན་སྐབ་པའི་གདམས་ངག་ཀྱང་ཉེས་པ་ལྔ་པོ་གཉེན་པོ་སྟོང་
 བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་ནང་དུ་འདུའོ་ཞུ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཉེས་པ་ལྔ་ནི། དབུས་མཐའ་
 ལས། ལེ་ལོ་དང་ནི་གདམས་ངག་རྣམས། །བརྟེན་དང་བྱིང་དང་ཁྱོད་པ་དང་། །འདུ་མི་བྱེད་
 དང་འདུ་བྱེད་དེ། །འདི་དག་ཉེས་པ་ལྔར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉིང་འཛིན་སྐབ་
 པ་ལ་མི་སྟོ་བའི་ལེ་ལོ། དམིགས་པ་བརྟེན་པའི་བརྟེན་ངས། གསལ་ཆའམ་རར་ཆ་མེད་པའི་
 བྱིང་བ། དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་འཕྲོ་བའི་ཁྱོད་པ། བྱིང་ཁྱོད་བྱུང་བའི་ཆེ་གཉེན་པོ་འདུ་མི་
 བྱེད་པའི་བཏང་སྟོམས། །བྱིང་ཁྱོད་ཞི་བའི་ཆེ་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ་སྟེ། བྱིང་ཁྱོད་
 གཉེས་གཅིག་ཏུ་བབས་པས་ལྟོ། །དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ནི། དབུས་མཐའ་
 ལས། གནས་དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང་། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་འདུའོ། །དམིགས་པ་བརྟེན་
 པར་མ་ཁྱར་དང་། བྱིང་དང་ཁྱོད་པ་རྟོགས་པ་དང་། །དེ་སྟོང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་། །ཞི་
 ཆེ་རྣལ་དུ་འཇུག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གནས་ཞེས་པས་བཙོན་འབྲས་ཀྱི་གནས་འདུན་པ་
 བསྟན། དེ་ལ་གནས་ཞེས་པས་འདུན་པ་ལ་གནས་པའི་བཙོན་འབྲས་བསྟན། རྒྱ་དང་ཞེས་པས་
 འདུན་པའི་རྒྱ་དང་པ་བསྟན། འབྲས་བུ་ཞེས་པས་བཙོན་འབྲས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཕྱིན་སྦྱངས་བསྟན་
 ཏོ། །དེ་བཞི་ནི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོའི་ནང་དུ་འདུ་སྟེ། བཙོན་འབྲས་ནི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་དངོས་
 ཡིན་ལ། གཞན་གསུམ་ནི་བཙོན་འབྲས་ཀྱི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་བྱིང་
 རོ། །དེ་ནས་བརྟེན་ངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་དམིགས་རྣམ་མི་བརྟེན་པའི་བྲན་པ་ནི་ཆོག་ཀྱང་གསུམ་
 པས་བསྟན། བྱིང་ཁྱོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་དེ་གཉེས་བྱུང་མ་བྱུང་། རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་བཞིན་

ནི། ཀྲང་བ་བཞི་བས་བསྟན། དེ་གཉིས་སྒྲིམ་པའི་ཆེ་གཉེན་པོ་འདུ་མི་བྱེད་པའི་གཉེན་པོར་འདུ་
བྱེད་པ་ནི་ཀྲང་བ་ལྔ་བས་བསྟན། བྱིང་ཆོད་ཞི་བའི་ཆེ་འདུ་བྱེད་པའི་གཉེན་པོར་འདུ་མི་བྱེད་པ་
ནི་ཀྲང་བ་དྲུག་བས་བསྟན་རྟོ། །དེ་ནས་བརྗེད་ངས་སོགས་ཉེས་པ་ལྷག་མ་བཞིའི་གཉེན་པོ་དྲུག་
བ་སོགས་བཞི་ནི། རིམ་བཞིན་ཀྲང་བ་ལྷག་མ་བཞིས་བསྟན་རྟོ། །མདོར་ན། དད་པ། འདུན་
པ། ཚུལ་པ། ཤིན་སྦྱངས། དན་པ། ཤེས་བཞིན། སེམས་པ། བཏང་སྦྱོམས་ཏེ་དེ་བརྒྱད་ལ་
གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་རོ། །དེའང་ལྔ་མ་བཞིས་ནི་རི་ལྟར་བསྒོམ་པའི་རིམ་
པ་དང་། བྱི་མ་བཞིས་ནི། རི་ལྟར་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཉིང་འཛིན་གྱི་ཡོན་
ཏན་མཐོང་བའི་དད་པ་ཡོད་ན་ཉིང་འཛིན་སྦྱབ་འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་སྟེ། གང་ལ་འདུན་པ་དེ་ལ་
ཚུལ་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་འདུན་པས་བཙོན་འགྲུས་དངས། བཙོན་པས་བསྦྱབ་ན་མི་འགྲུབ་པ་
མེད་པས་བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་ཞི་གནས་འགྲུབ་ཅིང་ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་འཛོལ་
བོ། །རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་པ་འདི་ནི་བསྦྱབ་བྱའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་བས་བསྦྱབ་པར་འདོད་
ཀྱང་དེ་དང་དེའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་དད་པ་བརྟན་པོ་སྡོན་ལ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་
སྦྱོད་འཇུག་ལས། དག་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། རྩ་བ་མོས་པ་ཐུབ་པས་གསུངས། དེ་
ཡི་རྩ་བ་ཏག་ཏུ་ཡང་། རྣམ་སྤྲོན་འབྲས་བྱ་བསྒོམ་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མདོར་
ན་ཐོབ་བྱ་གང་ཡང་ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་ནི། དེའི་དོན་དུ་ཚུལ་བ་བསྐྱེད་དང་མ་བསྐྱེད་ལ་རག་ལས།
ཚུལ་བ་བྲགས་དག་འོང་དང་མི་འོང་ནི། འདུན་པ་བྲགས་དག་ཡོད་མེད་ལ་རག་ལས་པས། གང་
ལ་འདུན་པ་བྲགས་དག་སྦྱིས་དང་མ་སྦྱིས་ནི། དེའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་དད་པ་བྲགས་དག་ཡོད་
མེད་ལ་རག་ལས་པས་ན་དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་དད་པ་ལ་ཐུག་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་རོ། །དེ་
བས་ན་འདིར་ཡང་ཐོག་མར་གཡེང་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་ཉིང་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་
དད་པ་བརྟན་པོ་ཞིག་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་རི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། གཞུང་ཉིད་ནས་འཆད་

པར་འགྱུར་རོ། །ལྷག་མ་བཞིས་རི་ལྟར་བསྐྱོམ་བ་ནི། གཞུང་དོན་འཆད་བ་ཉིད་ལས་ཤེས་སོ། །
 གཉིས་བ་ལ་གསུམ། ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་བསྐྱོམ་བ། གཉེན་པོ་ལྷག་མ་བསྐྱོམ་བ། བསྐྱོམ་
 བས་ཞི་གནས་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལེ་ལོའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་བ་དང་།
 དེ་སྤྱོད་བའི་ཐབས་བསྐྱོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐོག་མེད་ནས་ད་ལ་ཐུག་གི་བར། །རྒྱུད་ཉོན་མོངས་
 སྤྱི་བའི་སྒོ་འགོག་མཁན། །ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཞི་གཅིག་ལེ་ལོ་ཡིན། །ད་འདི་ལ་འཁོན་དུ་འཛིན་
 བ་གཅིས། །ཞེས་བ་སྟེ། སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྡན་འདས་རྣམས་དང་བདག་ཅག་འཁོར་བར་
 འབྱམས་བ་མཉམ་བ་ལ་ཁོང་རྣམ་པས་བཙོན་འགྲུས་བརྩམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆེས་སྤྱོད་བར་
 སངས་རྒྱས་སུ་ཟེན་ཀྱང་བདག་ཅག་ད་དུང་ལམ་སྤྱོད་ཅམ་ཡང་མ་ཟེན་བ་འདི་ལེ་ལོའི་དབང་གིས་
 ཡིན་པས། ཆེ་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟ་ལ་ཐུག་པའི་བར་དུ་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་སྤྱི་བ་མི་འཇུག་
 པའི་སྒོ་འགོག་མཁན་ནི། ཉོན་མོངས་ཀྱན་གྱི་གཞི་ཉེན་གཅིག་ཤུར་གྱུར་པའི་ལེ་ལོ་ཁོ་ན་ཡིན་
 པས། ད་འདི་ལ་འཁོན་དུ་འཛིན་ནས་སྤྱོད་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་འདར་གཅིས་ཏེ། མདོ་བླ་བ་ཉེར་བཞག་
 ལས། ཉོན་མོངས་ཀྱན་གྱི་གཞི་གཅིག་ནི། །ལེ་ལོ་ཡིན་ཏེ་གང་ལ་ཡོད། །གང་ལ་ལེ་ལོ་གཅིག་
 ཡོད་པ། །དེ་ལ་ཆོས་ཀྱན་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གཉིས་བ་ལ་བཞི། དད་པ། འདུན་པ།
 བཙོན་འགྲུས། ཤིན་སྤངས་སོ། །དང་པོ་ནི། དཔུ་མོད་ཀྱི་སེམས་ལ་དབང་བསྐྱུར་ཞིང་། སྒོ་དགེ་
 བར་གང་འདོད་བཞོལ་ཀྱང་བཏུབ། །ལུས་སེམས་ལ་ཤིན་སྤངས་བདེ་བས་བྱུང། །ཞི་གནས་ཀྱི་
 རང་ཚུལ་བསམས་ཤིང་དད། །ཅེས་བ་སྟེ། སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་གནས་པའི་དཔུ་མོད་ཀྱི་སེམས་ལ་
 འདོད་སྐྱུར་དབང་བསྐྱུར་ཞིང་སྒོ་དགེ་བའི་དམིགས་བ་ལ་གང་འདོད་འདོད་དུ་བཞོལ་ཀྱང་བཏུབ་
 ལ་ལུས་དང་སེམས་ལ་ཤིན་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བས་བྱུང་བ་སོགས་ཞི་གནས་ཀྱི་རང་ཚུལ་བསམས་
 པའི་སྒོ་ནས་ལྷོག་ཏུ་མེད་པའི་དད་བ་བཟོན་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་བ་ནི། ས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་སྟོན། །སེམས་གནས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་བཟོན་

བོ་ཞིག་ཀླུ་ལ་ཅི་འདས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་སྟེ་སྟེ་དུ། །དཔེ་སྐྱོམ་པས་རྒྱ་འཁོལ་ངེ་བཞིན་མཛོད། །ཅེས་
 པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྐྱོམ་པའི་མེས་རྒྱ་འཁོལ་པའི་འདུན་པ་ངེ་ལྟར་སྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ས་ལམ་གྱི་
 ཡོན་ཏན་ཀྱང་གྱི་སྟོད་དུ་སྐྱར་པའི་སེམས་གནས་གྱི་ཉིང་འཛིན་བརྟན་པོ་ཞིག་ཀླུ་ལ་ཅི་འདས་རང་
 རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིག་གྱི་སྟེ་དུ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་ཕྱགས་ཡག་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་བཙུག་པ་ཞི། རི་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ར་བརྟན་པའི། བདེ་གསལ་མི་རྟོག་
པའི་བསམ་གཏན་མཆོག་སེམས་གཡེང་བའི་གཤེད་དུ་འབེབས་སྤྲད་དུ། གུས་རྟག་སྦྲར་བཙུག་
པ་མི་སྟོད་འཆམ། ཞེས་པ་སྟེ། བརྟན་པའི་བྱང་པར་རྣམ་རྟོག་གི་གཡོ་བར་མི་རུས་པ་རི་དབང་
གི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ར་བརྟན་ཅིང་། རྟོགས་ཀྱི་བྱང་པར་བདེ་བ་དང་གསལ་བས་བརྟན་པ། རོ་བོའི་
བྱང་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་བསམ་གཏན་ཏེ། མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱང་པར་གསུམ་ལྟ་བུ་གི་
ཞི་གནས་དེ་ཉིད་སེམས་གཡེང་བའི་གཤེད་དུ་འབེབས་པའི་སྤྲད་དུ་གུས་སྦྲར་དང་རྟག་སྦྲར་གི་
བཙུག་པ་མི་སྟོད་པར་བཞུ་འཆམ་ཏེ། མདོ་རྒྱལ་ལས། དེ་ལ་རྟག་ཏུ་བྱ་བ་ནི། །གུས་པར་བྱས་
ཏེ་སྦྲར་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །རྩལ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་དང་། རྒྱལ་མི་འཆད་དུ་བྱ་བ་ནི། རིམ་བཞིན་དུ་
སྦྲར་བ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཏེ། དཔེར་ན། རྩལ་ཤིང་བདར་བའི་ཆེ་ཡུན་སྤང་ནས་མི་བདར་ན་མི་མི་
འབྲིན་ཅིང་། ལུང་དུ་མ་སྤྲད་པ་སོགས་རྩལ་བཞིན་མ་བདར་ན་འང་མི་འབྲིན་པས་དེ་གཉིས་ཀ་
ཆང་དགོས་པ་བཞིན་དུ་ཉིང་འཛིན་སྐྱབ་པ་སོགས་ལའང་གུས་རྟག་གཉིས་ཀ་ཆང་དགོས་སོ། །

བཞི་པ་ཤིན་ཐུངས་ནི། སེམས་གནས་ལ་བརྟན་བ་ཐོབ་པའི་ཆེ། ལུས་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ཡོན་དང་བྲལ། ཤིན་ཐུངས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་དགའ་སྟོན་ལ། ཏུས་རྟག་ཏུ་ལོངས་སྤྱོད་པས་ཆོག །ཞེས་པ་སྟེ་སེམས་གནས་ལ་བརྟན་བ་ཐོབ་པའི་ཆ་དེ་ནི། ཞི་གནས་ཐོབ་པ་ན་ཡོན་ལ། དེའི་ཆེ་ལུས་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ཡོན་དང་བྲལ་བའི་ཤིན་ཐུངས་ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་ཅིང་། དེ་ལ་ཏུས་རྟག་ཏུ་འདོད་སྐྱེད་ལོངས་སྤྱོད་པས་ཆོག་པའི་མྱེད་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བསམ་

གྲིས་མི་ཁྱབ་པོ།

གཉིས་པ་གཉིན་པོ་སྐྱག་མ་བསྐྱོམ་པ་ལ་བཞི། དན་པ། ཤེས་བཞིན། སེམས་པ། བཏང་
སྒྲོམས་སོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱོམ་བྱའི་བསམ་གཏན་ལ་གཞིལ་སྐྱབས། དམིགས་རྟེན་གྱི་རྣམ་
གྲངས་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། །མཆོག་བདེ་གཤེགས་སྐུ་ལ་དམིགས་དགོས་ཞེས། །མདོ་ཉིང་འཛིན་
ལས་གསུངས་དགོས་གཤེགས། །དོན་དེ་བྱིར་རྒྱལ་བའི་སྐུ་མཛེས་པ། །མདོན་སུམ་བཞིན་དྲངས་
གསལ་སྒྲན་མ་ཙམ། །གནས་ལྟེ་བའི་ཐད་དུ་ལེགས་དམིགས་ཏེ། །སྒྲོ་ངར་ལྡན་ཤུགས་དག་དན་
བས་བཟུང་། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བའི་བསམ་གཏན་ལ་གཞིལ་བའི་སྐྱབས་སུ་
ཁྱབ་བའི་དམིགས་པ་སོགས་དམིགས་རྟེན་གྱི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གསུངས་ཀྱང་།
རྒྱུ་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་དམིགས་དགོས་ཞེས། ད་ལྟར་གྱི་
སངས་རྒྱས་མདོན་སུམ་བའི་མདོ་དང་ཉིང་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་
སྟེ། དགོས་པ་དང་གཤེགས་ཏུ་ཆེ་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཞེ་ན་སངས་རྒྱས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་
མི་འབྲལ་བ་དང་། ཆོགས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་གསོག་པ་སོགས་དགོས་པ་མཐའ་ཡས་
སོ། །དེའི་བྱིར་རྒྱལ་བའི་སྐུ་མཆོག་ཏུ་མཛེས་པ་མདོན་སུམ་དུ་བཞུགས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་
དམིགས་ལ་དེའང་དྲངས་ཤིང་གསལ་བ་བོང་ཆོད་སྒྲན་མ་ཙམ་ཞིག་གནས། ལྟེ་བའི་ཐད་དུ་ནམ་
མཁའ་ལ་བཞུགས་པར་དམིགས་ཏེ། སྒྲོ་ངར་དང་ལྡན་ཞིང་ཤུགས་དག་ལ་གཞན་དུ་མི་གཡེང་
བའི་དན་བས་བཟུང་སྟེ་བསྐྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ནི་སེམས་གནས་པ་སྐྱེ་བའི་གོགས་ཀྱི་གཙོ། བྱིང་ཁྱོད་ཀྱི་བྱང་པར་སྤ་
རགས་དང་སྐྱེ་ཚུལ་རྣམས་ངེས་པའི་ཤེས་བཞིན་གྱིས། །དག་བྱང་མིན་བྱ་ར་བྱ་ལ་སྤྲིམ། །ཞེས་
པ་སྟེ། ཞི་གནས་སྐྱེ་བའི་གོགས་ཀྱི་གཙོ་པོ་ནི་བྱིང་ཁྱོད་གཉིས་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་པོ་
དང་། སྤ་རགས། བྱང་པར། སྐྱེ་ཚུལ་སོགས་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་བཞིན་གྱི་དག་དེ་ཉིད་

བྱང་ངམ་མ་བྱང་ཞེས་བྱ་ར་བྱས་ལ་སྒྲིམ་པར་བྱའོ། །བྱིང་བ་ནི། སེམས་ལ་ཐུན་པ་འབབ་པ་
ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། རྟོན་པ་ནི། ཆགས་པའི་སྒོ་ནས་གཞུགས་སྒྲ་སོགས་ལ་སེམས་རྒྱག་པ་ཡིས།
དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་འཕྲོ་བའི་བྱེད་ལས་ཅན་ཞིག་ཡིན། བྱིང་བ་དང་རྒྱགས་པ་མི་གཅིག་
པའི་བྱེད་པར་ཡོད། རྟོན་པ་དང་རྣམ་གཡེང་མི་གཅིག་པའི་བྱེད་པར་ཡོད། གསལ་ཆ་དང་
འགྲིམ་ཆ་གཉིས་ཀ་མེད་པ་བྱིང་བ་རགས་པའི་སྐབས་ཡིན། གསལ་ཆ་ཡོད་ཀྱང་དང་ཆ་མེད་
པ་བྱིང་བ་སྤྲོ་མོའི་སྐབས་ཡིན། སེམས་ཞུམ་པ་ལས་བྱིང་བ་སྟེ། སེམས་རྒྱས་པ་ལས་རྟོན་པ་
སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཞེ་གནས་སྐྱབ་པའི་དངོས་གཞི་བླ་བས་སྟོངས་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད།
དེ་ལ་གོགས་སེལ་བོགས་འདོན་རྩི་ལྟར་བྱ་སྒྲུམ་ན། དེ་སྟོན་པ་ནི། སེམས་གནས་པ་སྟེ་བའི་
xxxxཞེས་སོ། །དེ་ལ་xབྱིང་བས་ནི། སེམས་གསལ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་ཅིང་། རྟོན་པས་ནི་
སེམས་གནས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་བྱིང་། སེམས་གནས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་སྟེ་བའི་གོགས་ཀྱི་
གཅོ་བོ་ནི། བྱིང་རྟོན་གཉིས་སོ། །དེའང་སེམས་ལ་གསལ་ཆའམ་གྲིམ་ཆ་མི་ཐོན་པ་ནི་བྱིང་བ་
ཡིན། ཆགས་པའི་དབང་གིས་སེམས་གཞན་དུ་གཡེང་བ་ནི་རྟོན་པ་ཡིན། གསལ་ཆ་ཐོན་ལ་
གྲིམ་ཆ་མི་ཐོན་པ་དེ་བྱིང་བ་སྤྲོ་མོ་ཡིན། གསལ་དང་གཉིས་ཀ་མི་ཐོན་པ་ནི་བྱིང་བ་རགས་པ་
ཡིན། གཡེང་ནས་དམིགས་རྟེན་ཤོར་བ་ནི་རྟོན་པ་རགས་པ་ཡིན། དམིགས་རྟེན་མ་ཤོར་ཀྱང་།
ཅེ་གཅིག་དུ་མི་གནས་པ་ནི། རྟོན་པ་སྤྲོ་མོ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲོ་རགས་དང་། བྱིང་བ་ནི་ཞུམ་
པ་དང་མི་གཅིག་ལ། རྒྱགས་པ་དང་ཡང་མི་གཅིག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟོན་པ་དང་རྣམ་གཡེང་
མི་གཅིག་པ་སོགས་བྱིང་རྟོན་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་སེམས་ཉ་ཅང་འཕང་མཐོ་བ་སོགས་ལས་རྟོན་
པ་སྟེ་ཞིང་། ཉ་ཅང་དམའ་བ་སོགས་ལས་བྱིང་བ་སྟེ་བ་སོགས་བྱིང་རྟོན་ཀྱི་སྟེ་ཚུལ་རྣམས་རྩི་
བཞིན་ངེས་པའི་ཤེས་བཞིན་ཀྱི་སྒྲོས་དག་བྱང་མིན་བྱ་ར་བྱེད་པ་ལ་བསྐྱེམ་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཆེ་བྱིང་གྲོང་གྲོང་སྒྲེ་བར་མཐོང་ན་ངེ་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་
 པ་ནི། སྒྲོང་བྱིང་གྲོང་འགྲོ་འོང་བར་མ་ཆད། །སེམས་གནས་པའི་གོགས་ལ་མངོན་བཅོན་ཆེ། དེ་
 སྒྲོང་བའི་ཐབས་མང་ངེས་སྒྲོ་ཡིས། །འཛོམས་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོའི་འདུ་བྱེད་འཆལ། །ཞེས་པ་སྟེ།
 བྱིང་གྲོང་གྲོང་འགྲོ་འོང་བར་མ་ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་སུ་མི་འདུག་པར་
 ཉིང་འཛིན་གྱི་གོགས་ལ་མངོན་པར་བཅོན་པའི་ཆེ་ན། དཔྱ་བྱུང་བ་ན་གྱི་གདེངས་པའི་དཔེ་ལྟར་
 འཛོམས་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོའི་འདུ་བྱེད་བགྱི་འཆལ་ཏེ། དེའང་བྱིང་བ་ནི། སེམས་ནང་དུ་བསྐྱུས་
 དག་པ་ལས་སྒྲེ་བ་ཡིན་པས། དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་སེམས་པ་སོགས་སེམས་དགའ་བར་
 འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱེད་དེ་སྒྲོང་། གྲོང་པ་ནི། སེམས་ཏུ་ཅང་འཕང་མཐོ་བ་
 ལས་སྒྲེ་བ་ཡིན་པས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་པ་སོགས་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བའི་དམིགས་
 རྣམ་ཡིད་ལ་བྱེད་ནས་སྒྲོང་བ་སོགས། མདོར་ན་དེ་དག་སྒྲོང་བའི་ཐབས་ཆེས་མང་བར་གཞུང་
 ཆེ་བ་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་ལེགས་པར་ངེས་པའི་སྒྲོས་སྤང་བར་བྱའི། དེ་ལྟ་མིན་ན་ལག་རྒྱུ་
 གྱིས་དཔྱ་ལ་འཛིངས་པ་དང་འབྲ་བས་གནད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། དཔྱ་ཤེས་བཞིན་ཤུགས་དག་བཟན་པོ་ཡིས། བྱིང་གྲོང་གྲོང་འགྲོ་འདུ་ཅད་
 བཅད་ནས། །སེམས་ཉིང་འཛིན་ངང་དུ་འབྱུམས་པའི་ཆེ། །གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་བ་
 སྒྲོང་། །ཅེས་པ་སྟེ། གཉེན་པོ་དཔྱ་ཤེས་ཤུགས་དག་བཟན་པོས་ཡུན་རིང་དུ་བསྟེན་པའི་མཐུས།
 སྤང་བྱ་བྱིང་གྲོང་གྲོང་འགྲོ་འདུ་ཅད་དེ་བཅད་ནས། སེམས་ཉིང་འཛིན་གྱི་ངང་དུ་ལྟན་ལྟན་
 འབྱུམས་པའི་ཆེ་ན། གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་བ་སྒྲོང་བར་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་
 བའི་བྱིང་རོ། །སྒྲོང་པའི་མཆོམས་ནི་སེམས་གནས་དགུ་པ་ནས་ཡིན་ནམ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་པས་ཞེ་གནས་འགྱུ་བ་ཚུལ་ནི། ཚུལ་དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་ལས་
 སེམས་གནས་དགུ། སྟོབས་དུག་གིས་འགྱུ་བ་ཅིང་དེ་ལ་ཡང་། །ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞི་དང་

བཅས། །མཐར་ཕྱིན་ལས་རྗེས་མཐུན་ཞི་གནས་འབྱུང་། །ཞེས་པ་སྟེ། ཉེས་པ་ལྡེའི་གཉེན་པོ་
སྔོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱན་སྤར་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་བསྐྱེམས་པ་ལས། རང་དུ་འཛོག་པ་
སོགས་སེམས་གནས་པ་དགུ་རིམ་གྱིས་བཟོད་ཅིང་དེའང་ཐོས་པའི་སྟོབས་བྱུག་གིས་འབྲུབ་
ཅིང་། འབྲུབ་བྱ་དེ་ལའང་ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་སོགས་བཞི་པོ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་ཞི་
གནས་རྗེས་མཐུན་པ་འབྱུང་ངོ་། །སེམས་གནས་དགུ་ནི། རང་དུ་འཛོག་པ། རྒྱན་དུ་འཛོག་པ།
སྤྲོད་ཏེ་འཇུག་པ། ཉེ་བར་འཛོག་པ། དུལ་བར་བྱེད་པ། ཞི་བར་བྱེད་པ། རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་
པ། ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ། མཉམ་པར་འཛོག་པའོ། །སྟོབས་བྱུག་ནི། ཐོས་པའི་སྟོབས། བསམ་
པའི་སྟོབས། བྲན་པའི་སྟོབས། ཤེས་བཞིན་གྱི་སྟོབས། བཙུན་འབྲས་ཀྱི་སྟོབས། ཡོངས་སུ་
འདྲིས་པའི་སྟོབས་སོ། །ཡིད་བྱེད་བཞི་ནི། བསྐྱེམས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད། ཆད་ཅིང་འཇུག་
པའི་ཡིད་བྱེད། ཆད་མེད་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད། ལྷན་གྱིས་བྲུབ་པའི་ཡིད་བྱེད་དོ། །སྟོབས་བྱུག་
གིས་རི་ལྟར་འབྲུབ་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞི་རི་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ནི། སྤྲོ་མ་རིན་ཆེན་
ཉིད་ཀྱིས་སྟོམ་དུ་མཛད་པ་ལྟར་ཏེ། ཐོས་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲུབ་ནང་དུ་འཛོག །བསམ་སྟོབས་
ཀྱིས་འབྲུབ་རྒྱན་དུ་འཛོག །བསྐྱེམས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་དོ། །བྲན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
སྤྲོད་ཏེ་འཛོག །ཉེ་བར་འཛོག་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས། །དུལ་བར་བྱེད་དང་ཞི་བར་བྱེད། །བཙུན་
འབྲས་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་ཞི་བྱེད། །ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་དོ། །ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་ཆད་མེད་
འཇུག །ཡོངས་འདྲིས་སྟོབས་ཀྱིས་མཉམ་པར་འཛོག །ལྷན་གྱིས་བྲུབ་པའི་ཡིད་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ཞི་གནས་བྲུབ་པའི་ཆད་ནི། དོན་འདི་ལ་གོམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་
པས། །སེམས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་སྤྲུང་དགེ་བ་ལ། །བཀོལ་མི་རུང་གནས་ངན་ལེན་བྲལ་བའི།
སེམས་ཤིན་སྤངས་བདེ་བའི་དཔལ་ལ་རོལ། །དེའི་སྐྱེན་གྱིས་ལས་རུང་བདེ་བའི་སྤྲང་། །ལུས་
ཀྱན་ལ་བྲུབ་པའི་རྒྱས་སྟོབས་ཀྱིས། །གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་ཤིང་བལ་ལྟར། །ལུས་ཡོད་

དུ་མི་ཚོར་བདེ་བ་བཏགས། །ཞེས་པ་སྟེ། ཚིགས་བཅད་དང་པོས་སེམས་ཤིན་སྐྱབས་ཐོབ་པའི་
 ཚད་དང་། གཉིས་པ་ལུས་ཤིན་སྐྱབས་ཐོབ་པའི་ཚད་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ལུས་སེམས་ཤིན་སྐྱབས་
 བྱི་མདོ་རྒྱན་ལས། དེ་གོམས་པ་ལས་འདྲུ་མི་བྱེད། །དེ་ནས་དེ་ཡི་ལུས་དང་སེམས། །ཤིན་ཏུ་
 སྐྱབས་པ་ཆེ་ཐོབ་ནས། །ཡིད་ལ་བྱེད་དང་བཅས་ཞེས་བྲ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། སེམས་གནས་
 དགུ་བའམ་ཞི་གནས་རྗེས་མཐུན་པའི་དོན་འདི་ལ་གོམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ནམ་ཞིག་ན་
 སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཤིན་སྐྱབས་ཀྱི་བདེ་བའི་དཔལ་ལ་རོལ་བར་
 འགྱུར་ཞིང་། དེའི་ཆེ་ཞི་གནས་གསར་དུ་བྱུང་བའང་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་རྗེ་ལྟ་
 བྱ་ཞེ་ན། སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཅིང་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་བཀོལ་དུ་མི་རུང་
 བའོ། །སེམས་ཤིན་སྐྱབས་དེའི་རྒྱུ་ཀྱིས་ལུས་ལས་སྤྱུང་ཞིང་མཆོག་ཏུ་བདེ་བའི་རྒྱུ་ལུས་
 ཀྱི་ཆ་ཤས་ཀྱན་ལ་བྲལ་བའི་རྣམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་དང་བྲལ་ཞིང་། དེའི་
 དབང་གིས་ཤིང་བལ་ལྟར་ཡང་བ་སོགས་ལུས་ཡོད་དུ་མི་ཚོར་བདེ་བ་བཏགས་པ་སྟེ་རྒྱས་
 པར་འགྱུར་རོ། །ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ནི། ལུས་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་རྗེ་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་
 བཀོལ་དུ་མི་རུང་བའི་སྐྱེ་བའོ། །

བཞི་པ་ཞི་གནས་སྒྲོལ་པའི་དགོས་པ་ནི། ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་འཛིན་ལས། །འདི་
 འབད་པས་བསྒྲོལ་པའི་དགོས་པ་ནི། །སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་ །མེད་མི་
 རུང་རྒྱུ་ཡིན་བཙོན་ཞིག་བྲ། །ཞེས་སོ། །ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་འཛིན་ནི་ཞི་གནས་ཏེ། འདི་
 ཆེད་དུ་འབད་པས་བསྒྲོལ་པའི་དགོས་པ་ནི། གཙོ་བོར་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་
 བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་མེད་མི་རུང་གི་རྒྱ་ནི་ཞི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད་བཤེས་
 གཉིན་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་བསྒྲོལ་པ་སོགས་ལའང་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་ཡོད་
 བ་མཐུ་ལུ་དུ་བྱུང་བར་གསུངས་པས། ཞི་གནས་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་པ་དང་། སྐྱེས་པ་སྐྱེལ་བའི་

དོན་དུ་ལེགས་པར་བརྩོན་ཞིག་བྱ། ཞེས་སོ། །དགེ་ཅུ་བསྟོ་བ་ནི། འདིར་སྤྲུམ་པའི་དགེ་ཆོག་གས་
རྒྱ་མཚོའི་མཐུས། །སེམས་སྤྲད་ཅིག་མི་གནས་གཡོ་བ་འདི། །བྲན་ཤེས་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱས་དབང་
བྱེད་ནས། །ཅེ་གཅིག་བསམ་གཏན་དབང་འཕྱོར་ཤོག །ཅེས་པ་སྟེ། གོ་སྤྲོད། །མཛད་བྱང་ནི།
ཅེས་སེམས་གནས་སྤྲུབ་པའི་གདམས་པ་དབྱངས་སུ་གྱུར་བ་རྣམ་གཡེང་སྤྱད་རྒྱན་འགོག་པའི་
རྒྱ་ལོན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་རང་གཡོག་གིས་བསྐྱེད་ཅོར་སྤྲུགས་དུས་ཀྱི་འདྲེན་གཞུགས་སྐྱ་
རྒྱ་མིང་གིས་སྤྱར་བ་འདིས་ཀྱང་བདག་འདྲིའི་སྟོ་དམན་རྣམས་སྤྲུག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱེད་
པ་ལ་བག་ཆགས་ཐེབས་པའི་རྒྱར་རྒྱར་ཅིག་ཅེས་སོ། །

འདིར་སྤྲུམ་པ། ཉུང་དུའི་ཆོག་གིས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེའི་དོན། །གསལ་ལ་འབྲེལ་བར་
གདམས་པའི་ལེགས་བཤད་འདི། །གཞུར་གནས་མཁས་པ་དགེས་པའི་རྩལ་མོ་སྟེ། །སྟོ་སྤྲུག་
སྟོ་མིག་སྤྲུག་སེལ་སྟོན་མེའང་ཡིན། །གང་དེའི་འབྲེལ་པ་ཅུང་ཟད་བཀྲིས་པའི་དགོས། །བདག་
གཞན་རྣམ་རྟོག་བདུད་ཀྱི་གཡེང་བ་ལས། །རྣམ་པར་ལྡན་ཏེ་(མ་དཔེ་ལ་ཆད་)ལུས་ལ། །རྟག་
ཏུ་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་མཐུ་ཐོབ་ཤོག །

འདིར་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྩབ་པའི་དང་། སྤྱད་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་
བའི་དང་། མཁས་པའི་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་
བཞི་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཞུགས་བརྟན་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་
གཞུགས་བརྟན་དང་། དངོས་པོའི་མཐའ་དང་། དགོས་པ་ཡོངས་སུ་བྱུབ་པ། དེ་བཞི་པོ་བསྐྱེད་
ན། དམིགས་བྱེད་ལུལ་ཅན་གྱིས་གཞག་པ་དང་། དམིགས་བྱེད་ལུལ་གྱི་སྟོ་ནས་གཞག་པ་གཉིས་
སུ་འདུ་སྟེ། སྤྲུམ་གཉིས་དང་། ཐ་མ་གཉིས་ཏེ། གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ལྷག་
མཐོང་གི་དམིགས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་མི་རྟོག་
ནི་རྣམ་པར་དཔྱད་མི་དཔྱད་དེ། ལྷག་མཐོང་ལ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ཡོད་ཅིང་ཅིག་ཤོས་ལ་

མེད་པས་རྟོག་བཅས་དང་རྟོག་མེད་དུ་གསུངས་ལ། དམིགས་པ་གཉིས་ནི། གློས་བཏགས་ཅན་
 ཡིན་གྱི་དངོས་མིན་པས་གཟུགས་བརྒྱན་ཞེས་སོ། །དམིགས་བྱ་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཞག་པ་ནི།
 དངོས་པོའི་མཐའ་ཡིན་ལ། དེ་ལའང་ངེ་ལྟ་བ་དང་ངེ་སྟེང་པའི་དངོས་མཐའ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ནི་
 འདི་ཁོ་ན་ལྟར་གནས་གྱི་གཞན་མིན་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་འདི་ཅན་དུ་ཟད་གྱི་གཞན་མེད་ཅེས་
 པའོ། །འདི་གཉིས་དཔེར་མཆོན་ན། གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ནི་བདེན་པས་སྟོང་པ་དེ་ཁོ་ན་
 ཡིན་གྱི་གཞན་མིན་པ་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཤུང་པོ་ལྟར་འདུས་གྱི་དེར་མ་འདུས་པ་དེ་པན་
 ཆད་དུ་གཞན་མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དགོས་པ་ཡོངས་སུ་བྱུང་པ་ནི། འབྲས་བུའི་སྒྲོ་ནས་བཞག་
 པ་སྟེ། གཟུགས་བརྒྱན་གཉིས་ལ་དམིགས་ནས་ཚུལ་བཞིན་བསྒྲུབས་པས་ཞེ་ལྟག་འབྱུང་པའོ། །

རྩ་བའི་ས་བཅད་གཉིས་པ། སྤྱད་པ་རྣམས་སྟོང་ནི། དུག་གསུམ་དང་ར་རྒྱལ་དང་རྣམ་
 རྟོག་ཤས་ཆེར་སྤྱད་པའི་གཉེན་པོར་མི་སྤྱག་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་དང་། ཁམས་
 གྱི་རབ་དབྱེ་དང་། དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱ་དང་སྤྱ་ལ་སོགས་ནང་དང་
 རྣམ་པར་སྤྱས་པ་སོགས་ཕྱིའི་མི་སྤྱག་པ་ལ་དམིགས་ནས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དག་གཉེན་བར་
 གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་པན་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །འདིར་བྱམས་པས་དམིགས་པ་ལ་བྱམས་
 པ་ལ་དམིགས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དམིགས་བྱ་ལའང་དམིགས་བྱེད་གྱི་མིང་གིས་བསྟན་
 པའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་གི་
 བྱེད་པོ་སོགས་གཞན་མེད་དེ་ཞེས་དམིགས་པའོ། །བཞི་པ་ནི། ས་སོགས་ཁམས་དུག་གི་ཆ་
 རྣམས་སོ་སོར་བྱེ་ཏེ་དམིགས་པའོ། །ལྔ་པ་ནི། དབུགས་འབྱོ་འོང་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་
 འཛིན་པའོ། །

རྩ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་པ་མཁས་པའི་དམིགས་པ་ལ་ལྔ་སྟེ། ཤུང་པོ་དང་ཁམས་
 དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་རྟེན་འབྲེལ་དང་གནས་དང་གནས་མིན་ལ་མཁས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤུང་

པོར་མ་གཏོགས་པའི་བདག་མེད་པར་ཤེས་ནས་སེམས་འདྲིན་པ་ནི་སྤང་པོ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་
བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁམས་བཙེ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་རི་ལྟར་འབྱུང་
བའི་ཚུལ་ཤེས་ནས་དམིགས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། མིག་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ལ་
དམིགས་ནས་ཕྱི་རྒྱེ་མཆེད་བྲལ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་དང་། བར་གི་སྐྱེ་མཆེད་བྲལ་ནི་
རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་དང་། འགགས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་དུ་
ཤེས་པའོ། །བཞི་པ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལ་དམིགས་ནས་མི་རྟག་པ་དང་སྤྱུག་བསྐྱལ་བ་
དང་བདག་མེད་པར་ཤེས་པའོ། །ལྔ་པ་ནི། དག་སྤྲིག་ལས་བདེ་སྤྱུག་འབྱུང་བ་ནས་དང་། ལྷོག་
སྟེ་འབྱུང་བ་གནས་མིན་པར་ཤེས་པའོ། །

ཅ་བའི་ས་བཅད་བཞི་པ། ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་སྦྱང་བའི་དམིགས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
མངོན་གྱར་སྦྱང་བའི་དམིགས་པ་ནི། ས་གོང་མའི་ཞི་བ་དང་འོག་མའི་རགས་པ་འོ། །ས་ཐོན་
སྦྱང་བའི་དམིགས་པ་ནི། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་འོ། །འདི་དག་གྲང་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་
པར་བྱེད་ཆེ། དེ་དང་དེར་མི་དཔྱེད་པར་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་འོ། །ཞེས་པ་འདི་ཡང་རང་
ལོ་རེ་བརྒྱད་པ་ས་སྒྲུབ་ལོར་བྲིས་པ་འོ། །

ན་མོ་གྲུ་རུ། བསྟན་པའི་མགོན་དུ་ཐ་མལ་ཚུལ་འདིན་ཏེ། །གང་འཚམས་ཐབས་
 གིས་འགོ་བ་སློལ་བ་ལ། །མཛད་བྱང་འཕྲིན་ལས་ཀྱན་ལས་ཁྱད་ལྷགས་པའི། །མཁུན་བཙེའི་
 རང་གཞུགས་འཇམ་མགོན་སྐྱ་མས་སྐྱོངས། །མགོན་པོ་ཁྱེད་གིས་བཙེ་བས་གདམས་པ་
 ཡི། །སེམས་གནས་སྐྱབ་ཚུལ་མདོ་ཅམ་སློལ་བ་ལ། །སྐྱགས་གི་དགོངས་ཞེས་དོན་དང་མཐུན་
 པ་ཡི། །སློབས་པའི་སློ་གོས་བདག་ལ་སྦུལ་དུ་གསོལ། །འདུའོ་ལྷ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ལེ་ལོའི་
 གཉེན་པོ་བཞི་དང་གཞན་རྣམས་གི་གཉེན་པོ་དེ་དེར་བྱས་པས་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ནི་ཉེས་པ་ལྗེའི་
 གཉེན་པོའི་ནང་དུ་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཉེས་པ་ལྗེའི་དང་པོ་ལེ་ལོའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་པ་

ནི། མོག་མེད་ནས་མ་དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་དམིགས་ཅན་གྱི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་དངོས་ནི་བཙུན་འགྲུས་
སོ། །བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་ཤིན་ཏུ་དངོས་སོ། །བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་འདུན་པའོ། །འདུན་
པའི་གནས་ནི་དད་པ་སྟེ། དབྱས་མཐའ་ལས། གནས་དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང་། །རྒྱ་དང་འབྲས་
བུ་ཉིད་ཀྱི་ལེ་ལོ་བུ་ལྟར་དོ། །དེ་བས་ན། ཤིན་ཏུ་དངོས་ཀྱིས་ཐེན་པའི་ཉིང་འཛིན་བསྐྱབ་པ་
ལ་དེའི་དོན་དུ་བཙུན་འགྲུས་བཙུན་དགོས། བཙུན་འགྲུས་བཙུན་པ་ལ་འདུན་པ་བསྐྱེད་དགོས་
ཏེ། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས། འབད། འདུན་པ་བསྐྱེད། བཙུན་འགྲུས་ཙམ། ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་
དོ། །འདུན་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་དད་པ་བསྐྱེད་དགོས་པ་དེའི་ཚུལ་ནི། དཔུ་མོད་ཀྱི་སེམས་ལ་མ་

གང་སྐྱེ་མི་གཡོ་ས་འཛིན་ཆེ། །དང་བའི་ཡིད་ལ་བཞེན་ཅན་གྱིས། །བྱིང་དང་མོད་པས་
མི་བསྐྱེད་པའི། །སེམས་གནས་བསྐྱེན་མཛད་སྒྲུ་མ་རྒྱལ། །

ཉིང་འཛིན་སྐྱབ་པ་ལ། སྐྱེད་དངོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོག་པ་བསྐྱེན་ཚུལ་
སོགས་ཆོག་པ་བཅད་གཅིག་སྟེ་གོ་སྟོན། །གཉིས་པ་ནི། འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་དུ་འདུ་བའི་རྒྱ་མཆན་
དང་། འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་རིམ་ལྟར་བསྐྱེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉིང་འཛིན་སྐྱབ་པའི་གདམས་ངག་
ཀྱང་ཞེས་སོགས་ཉེ་གོ་བར་ཟད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། སྐྱེད་བྱ་གང་གི་གཉེན་པོ་གང་ཡིན་ངོས་
བཟུང་བ་དང་། སྐྱེད་བྱ་དེ་དང་དེས་རིམ་ལྟར་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉིང་འཛིན་
སྐྱབ་པའི་གོག་པ་སམ་ཉེས་པ་ནི་ལྟ་སྟེ། ལེ་ལོ། བཟུང་ངས། བྱིང་མོད། འདུ་མི་བྱེད། འདུ་
བྱེད་པའོ། །དེ་དག་སྐྱེད་པའི་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་ནི། དད་པ། འདུན་པ། བཙུན་འགྲུས།
ཤིན་ཏུ་དངོས། དབྱས་པ། ཤེས་བཞིན། འདུ་བྱེད་དམ་སེམས་པ། འདུ་མི་བྱེད་དམ་བཅའ་སྒྲོལ་ས་
སོ། །དེ་ལ་བྱན་པ་སོགས་བཞི་ནི། བཟུང་ངས་སོགས་བཞིའི་གཉེན་པོ་སྟེ་རིམ་བཞིན་ནོ། །ལེ་
ལོའི་གཉེན་པོ་དངོས་ནི་བཙུན་འགྲུས་ཡིན་ལ། བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་གནས་ནི་འདུན་པའོ། །འདུན་
པའི་རྒྱ་ནི་དད་པའོ། །བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་ཤིན་ཏུ་དངོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབྱས་མཐའ་

ལས། གནས་དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང་། །རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་ཉིད་དུ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། །དེ་བྱིར་དང་པོར་ལེ་ལོ་འགོག་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། ཐོག་མེད་ནས་× ཞེས་སོ། །རྩི་ལྟར་འགོག་
ཅེ་ན། འགོག་བྱེད་དངོས་ནི་བཙུན་འབྲས་ཡིན་ལ། བཙུན་འབྲས་ཀྱི་གནས་འདུན་པ་དང་།
འདུན་པའི་རྒྱ་དང་པ་ཡིན་པས་ཐོག་མར་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་དད་པ་བསྐྱེད་
དགོས་སོ། །དེའི་ཚུལ་ནི། གདོན་ཉོན་མོངས་མདོན་གྱུར་× ཞེས་པ་སྟེ། རིམ་བཞིན་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་འཛོམས་པའི་ཡོན་ཏན། རྫོང་ལས་བྱེད་པའི་× མཐོང་ཆོས་བདེ་བར་གནས་པའི་ཡོན་
ཏན་ཉི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་། གཞན་ཡང་ཞི་གནས་གྱི་ཡོན་ཏན་གསུང་རབ་
ནས་འབྱུང་བ་ནམས་ལ་དད་པ་སྦྱོང་བའོ། །གཉིས་པ། འདུན་པ་རྩི་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ནི། ས་ལམ་
× གསུམ་པ་བཙུན་འབྲས་ནི་××××× བཞི་པ་ཤིན་ཐུངས་ནི། ལྷ་པ་བྲན་པ་བསྟེན་ཚུལ་ལ་གཉིས་
ལས། རྟན་པའི་ཡུལ་ནི། བསྐྱོམ་བྱའི་ཉིང་འཛིན་ལ་གཞོལ་སྐབས། དམིགས་ཉེན་གྱི་ནམ་
གངས་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། མཆོག་བདེ་གཤེགས་སྐྱེལ་དམིགས་དགོས་ཞེས། མདོ་ཉིང་འཛིན་
ལས་གསུངས་དགོས་གལ་ཆེ་ཞེས་སོ། །ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་ཉེན་ལ། རྒྱབ་པའི་དམིགས་པ་
སོགས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གསུངས་ཀྱང་། དགོས་པ་དང་གལ་ཆེ་བའི་བྱིར་བདེ་བར་གཤེགས་
པའི་སྐྱེལ་དམིགས་ཉི་སངས་རྒྱུ་མདོན་སུམ་པའི་མདོ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས་
གསུངས་སོ། །རྩི་ལྟར་དམིགས་པའི་ཚུལ་ནི། དོན་དམ་བྱིར་སོགས་སོ། །དེའང་མདོན་སུམ་
བཞིན་ཞེས་པས་ནི་ལུགས་མ་དང་བྲིས་སྐྱེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་སྐྱེ་དངོས་གནས་པ་བསྐྱོམ་པར་
བསྟན་ལ། སྟན་མ་ཙམ་ཞེས་པས་ནི་དམིགས་ཉེན་ཆེ་ཚུང་གི་ཆད་དང་། གནས་ལྟེ་བའི་ཐད་དུ་
ཞེས་པས་གང་དུ་སྐྱོམ་པའི་གནས་བསྟན་ཉི། བསྐྱོམ་བྱའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་བྱིར་བ་སྤངས་པའི་
གསལ་ཆ་དང་། རྟོད་པ་སྤངས་པའི་གནས་ཆ་གཉིས་དང་ལྟན་པ་དགོས་པས། དང་པོ་ནི་དྲངས་
གསལ་ཞེས་པས་བསྟན་ལ། གཉིས་པ་ནི། རྟན་པས་བཟུང་། ཞེས་པས་བསྟན་ཉི། རྟན་པས་མ་

ཡེངས་བར་བརྒྱུད་བཞིན་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་ཡིན་པས་སོ། །གསལ་ཆ་ཡོད་ཀྱང་འདྲིན་
 ལྷངས་ཀྱི་ངར་རམ་གྱིས་ཆ་ལྷགས་དྲག་པོ་མེད་ནའང་བྱིང་བར་ཤོར་བས། སྒྲོ་ངར་ལྷན་ལྷགས་
 དྲག་ཅེས་སྒྲོས་སོ། །མདོར་ན་གསལ་ཆའི་ངར་དང་གནས་ཆའི་མི་གཡོ་བ་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་
 སྒྲོ་ནས་ཐུབ་པའི་སྒྲུ་ལ་དམིགས་པ་ནི་དྲན་པས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་སོ། །དྲག་པ་ཤེས་བཞིན་ནི།
 སེམས་གནས་མམ་མམ་ཞེས་པ་སྟེ། ཞི་གནས་སམ་སེམས་གནས་སྐྱེ་བའི་གོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི།
 བྱིང་ཆོད་གཉིས་ཡིན་ཏེ། བྱིང་བས་གསལ་ཆའམ་གྱིས་ཆ་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་ཅིང་། ཆོད་པས་
 གནས་ཆ་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་བྱིང་རོ། །དེས་ན་བསམ་གཏན་སྒྲོམ་པའི་ཆེ་བྱིང་ཆོད་ཀྱི་
 ཁྱད་པར་དང་ཐ་རགས་སྐྱེ་ཚུལ་རྣམས་གཞུང་ཆེ་བ་ནས་འབྱུང་བ་དེས་པར་བྱས་ལ། དེ་ནས་
 བསམ་གཏན་ཀྱི་དགྲ་པོ་བྱིང་ཆོད་བྱུང་ངམ་མ་བྱུང་བྱ་ར་བྱས་ལ་བསྐྱིས་པར་བྱའོ། །བདུན་པ་
 འདུ་བྱེད་ནི། སྒྲོར་བྱིང་ཆོད་འགྲོ་འོང་བར་མ་ཆད། །སེམས་གནས་པའི་གོགས་ལ་མངོན་བཙོན་
 ཆོ། །དེ་སྒྲོང་བའི་ཐབས་ཀྱང་དེས་སྒྲོ་ཡིས། །འདྲིམས་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་འཆལ། །ཞེས་
 པ་སྟེ། ལྷན་ལྷན་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བཏན་པའི་ཆོ། །བྱིང་ཆོད་ཀྱི་འགྲོ་འོང་རྒྱུ་མི་ཆད་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་སེམས་གནས་པ་ལ་གོགས་སུ་འབྱུང་བའམ་དེས་འགའ་ལས་མི་འོང་ནའང་བྱུང་སྟེ་རིག་
 པར་བྱས་ནས། དེ་དག་རི་ལྷན་སྒྲོང་བའི་ཐབས་མང་པོ་གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་ལེགས་པར་དེས་
 པའི་སྒྲོས། བྱིང་ཆོད་འདྲིམས་(མ་དཔེ་ལ་ཆད་)

༥ ལམ་རིམ་སྒྲོན་མགྱུར་གྱི་འགྲེལ་པ་བཞུགས་སོ། །གང་ལ་བསྟེན་ན་འདི་བྱིང་ལེགས་
 ཆོགས་ཀྱུན། །འབད་མེད་ལག་ཅེར་སྒྲོལ་བའི་ཡིད་བཞིན་ནོར། །དེན་ཅན་སྒྲོ་མ་གཙུག་གིས་
 གྲུས་མཆོད་ནས། །དེ་ཡི་ཞལ་གདམས་ཅུང་ཟད་དེ་བར་བྱ། །

འདིར་ལམ་རིམ་སྒྲོན་མགྱུར་འཆད་པ་ལ་གཉིས། །ལམ་གྱི་ཅ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་
 པའི་ཚུལ་དང་། བསྟེན་ནས་སྒྲོ་རི་ལྷན་སྒྲོང་བའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐབས་དུས་གསུམ་ཞེས་

སོགས་ཤོ་ལོ་ག་གཅིག་སྟེ། དེའང་ཆོག་རྒྱུ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ཅ་བ་དད་པ་སྦྱོར་ཚུལ་དང་། བ་
མས་བཀའ་བློན་རྗེས་སུ་བློན་ནས་གྲུས་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །རྗེ་ལྟར་ཞེ་ན། སྐབས་
གི་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྡན་འདས་ནས་ལ་ནི་གདུལ་བྱའི་དོན་ལས་མེད་པས་གང་
འདུལ་དུ་སྦྱུལ་བར་ངས་ལ། དེ་ནི་སྐྱ་མ་ལས་འོས་མེད་པས་ན་དུས་གསུམ་དུ་གཤེགས་ཤིང་
གཤེགས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱལ་བ་མ་ལུས་པ་དོན་གཅིག་དུ་བསྐྱུས་པའི་ངོ་བོ་ནི་དྲིན་ཅན་གྱི་སྐྱ་
མ་ཉིད་ཡིན་པས་རྗེ་བཙུན་སྐྱ་མ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉིང་པོ་ཡིན་མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་སངས་
རྒྱས་སུ་མ་མཐོང་བ་ནི་མཁྲིས་ནད་ཅན་ལ་དུང་དཀར་པོར་མི་སྦྱང་བ་ལྟར་རང་གི་ལས་གྱིས་
ནོངས་པ་ཡིན་པས། ད་ནི་ཁོང་ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་མཐོང་བར་ཤོག་ཅེས་སྟོན་པ་སྟེ། སངས་
རྒྱས་སུ་མཐོང་བའི་བཙུན་མིན་གྱི་དད་པ་ཞིག་སྦྱེས་ན་དེའི་དབང་གིས་མཆོག་ཐུན་གྱི་དངོས་
བྱུང་མ་ལུས་པ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་འཕྲོལ་བར་གསུངས་ཏེ་རྒྱུད་ལས། བསྐྱུལ་བ་དུས་གསུམ་ཐམས་
ཅད་དུ་མ་དེ་ལྟ་ནའང་རྗེ་སྐྱ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་བལྟས་ནས་མོས་གྲུས་མ་བསྐྱེད་ན་བྱིན་ཆུབས་
མི་འཇུག་པས་ཁོང་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་དད་པ་དང་། བཀའ་བློན་རྗེས་སུ་སེམས་
པའི་མོས་གྲུས་གྱི་ཅ་བ་ཚུགས་པ་སྟེ་བཙུན་པོར་སྦྱེ་བར་ཤོག་ཅིག་སྟོན་པའོ། །དེ་ལྟར་མཆོན་
ལྡན་གྱི་སྐྱ་མ་ལ་བསམ་པའི་སྟོན་ནས་དད་གྲུས་དང་སྦྱོར་བའི་སྟོན་ནས་མཆོད་པ་གསུམ་གྱིས་
མཉེས་པར་བྱས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་སྐུར་དུ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དུས་འཁོར་
ལས། བསྐྱུལ་བ་དུས་གསུམ་ཐམས་ཅད་དུ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་པ་དང་། །སྟོག་
ཆགས་བྱེ་བའི་ཆེ་བསྐྱབས་པས། །ཆེ་འདིར་སངས་རྒྱས་མི་འཕྲོལ་གྱི། །བཀའ་བློན་ཅན་གྱི་སྐྱ་
མ་ལ། །དད་པ་ཡིས་ནི་མཉེས་བྱས་ན། །མཆོག་དང་ཐུན་མོང་དངོས་བྱུང་ནི། །ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་
འཕྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྦྱོང་པོ་ལེན་པའི་བྱིར་བསྐྱུལ་བ་དང་། སྦྱོང་པོ་

ཤིང་། དེ་ལ་སྟོན་དུ་རང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཛོལ་དགོས་པས། དེའི་ཕྱིར་དུ་རང་
རྒྱུད་སྟོན་གྱིས་པར་ཕྱིན་དུག་དང་གཞན་རྒྱུད་སྟོན་གྱིས་བསྟུ་དངོས་བཞི་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་
པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་གྱིས་ལྷན་པར་སྒྲུ་མ་ལྷན་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། །
ཞེས་པ་འདི་ཡང་སྤྱི་ལོ་༡༩༡༩ལོའི་ཟླ་༣ཆེས་༡༧ལ་འབྲས་སྤངས་སུ་བྱིས་པའོ། །

ཕྱག་ཆེན་གྱི་བྲིད་ཡིག་བསྐྱུས་པ་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་སེལ་ཞེས་ བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གྲུ་ཅུ་མཉུ་ལྟ་ལ། གཞི་ཡི་ཕྱག་ཆེན་ཆོད་མས་གཏན་ལ་པལ། །ལམ་གྱི་ཕྱག་
ཆེན་བསྐྱེམས་པས་རྒྱུད་ལ་སྤྱར། །འབྲས་བུའི་ཕྱག་ཆེན་རི་བཞིན་ཐུགས་ལ་བྱོན། །ཕྱག་ཆེན་
བརྒྱུད་པའི་སྒྲུ་མ་ནམས་ལ་འདུད། །

རང་ཉིད་ལམ་འདིར་བག་ཆགས་འཛོག་ཕྱིར་དང་། །གཞན་གྱིས་བསྐྱུལ་བ་ངོ་མ་སྒྲོག་
པའི་ཕྱིར། །ཕྱག་ཆེན་རྩ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ་གྱི། །དགོངས་དོན་སྟོང་པོ་མདོར་བསྐྱུས་ཚུལ་
དུ་འབྲི། །དེ་ལ་འདིར་སྤང་མཐའི་སྒྲོས་གར་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་མཆོད་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་ཕྱག་ཆེན་རྩ་བ་རགས་རིམ་ཅམ་འཆད་པ་ལ་གསུམ།
ཐོག་མར་དགེ་བ་སྦྱང་གྱི་དོན། བར་དུ་དགེ་བ་གཞུང་གི་དོན། །ཐ་མར་དགེ་བ་མཁུག་གི་དོན་
ནོ། །དང་པོ་ལ། མཆོད་པར་བཛྲོད་པ་དང་། ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ན་མོ་
གྲུ་ཅུ་མཉུ་ལྟ་ལ། ཀུན་ཁྱབ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །དབྱེར་མེད་བཛྲོད་བྲལ་སེམས་
ཀྱི་རྩི་རྩེའི་དབྱིངས། །རྒྱུན་པར་སྟོན་མཛད་ཁྱབ་བདག་ཐུབ་པའི་རྩེ། །སྒྲུ་མེད་སྒྲུ་མའི་ཞབས་ལ་
གྲུས་པས་འདུད། །ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ན་མོ་ཕྱག་ །གྲུ་ཅུ་སྒྲུ་མ། མཉུ་ཆེན་པོ། ཐུ་ལྟ་ །ཡ་ཆེད་

དམ་ལའི་དོན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ངེས་དོན་གྱི་སྒྲ་མ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་འདྲད་ཅེས་པའོ། །ཡང་ཆོས་
ཀྱན་ལ་བྱབ་ཅིང་། ཀྱན་གྱི་བྱེད་པོ་བདེན་སྟོང་ཕྱག་ཆེན་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་བརྗོད་བྲལ་
སེམས་ཀྱི་དོ་རྗེའི་དབྱིངས་ཏེ་གཉུག་མ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་རྗེན་པར་སྟོན་མཁན་བྱབ་བདག་གྲུབ་
པའི་རྗེ་བོ་བཀའ་བློན་སྒྲ་མེད་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་འདྲད་ཅེས་མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ལ་
ཕྱག་འཆའ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་རྒྱ་མཚོའི་བཙུན་བསྐྱས་ནས། །ལེགས་པར་འདོམས་
མཛད་དགའ་ལྡན་བཀའ་བརྒྱུད་པ། །གྲུབ་མཆོག་རྣམ་བཟླ་ཡབ་སྲས་ཀྱི། །བཀའ་སློལ་ཕྱག་རྒྱ་
ཆེན་པོའི་གདམས་པ་བྲི། །ཞེས་པ་སྟེ། མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་བཙུན་ནམས་མ་
ལུས་པར་བསྐྱས་ནས་སྐལ་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ལེགས་པར་འདོམས་པར་མཛད་པའི་དགའ་
ལྡན་བཀའ་བརྒྱུད་པ་གྲུབ་མཆོག་རྣམ་བཟླ་ཡབ་སྲས་ཏེ་གྲུབ་ཆེན་ཆོས་དོ་རྗེ་དང་། རྒྱལ་བ་
དཔེན་ས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཀའ་སློལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གདམས་པ་བྲི་བར་བྱ། །ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་བར་དུ་དགེ་བ་གཞུང་གི་དོན་ནི། ཅ་བར། འདི་ལ་སྟོར་དངོས་མཐུག་གསུམ་
ལས། ཞེས་ཏེ། གདམས་པ་དངོས་བཤད་པ་འདི་ལ། སྟོར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། མཐུག་
གསུམ་སྟེ། དང་པོ་ལའང་། སྐབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོགས་བསགས་སྤྱིབ་སྤྱང་། སྒྲ་མའི་
ནལ་འཁྱོར་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། ཅ་བར་དང་པོ་བསྟན་དང་ཐེག་ཆེན་ལ། །འཐུག་པའི་སྟོ་
ནས་གཞུང་ཤིང་བྱིར། །ཁ་ཅམ་ཆོག་ཅམ་མ་ཡིན་པའི། །སྐབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་ནན་ཏན་
བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྐབས་སུ་འགོ་བ་ནི་བསྟན་པ་ལ་འཐུག་པའི་སྟོ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། དེ་གཉིས་ཁ་ཅམ་དང་། ཆོག་ཅམ་མིན་
པར་ནན་ཏན་གྱིས་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་ཡང་། །ཆོགས་བསགས་སྤྱིབ་སྤྱངས་

ལ་ལྟོས་པས། །ཡིག་བརྒྱ་འབུམ་ཙམ་ལྟར་བཤགས་ནི། །བརྒྱ་ཕྱག་གང་མང་ཕྱོན་བཏང་
ནས། །ཞེས་པ་སྟེ། གཞན་དུ་གལ་ཆེ་བར་མ་ཟད། ཕྱག་ཆེན་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་ཡང་
ཆོག་པ་བསགས་སྒྲིབ་སྤངས་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་པས། དེས་ན་ཡིག་བརྒྱ་འབུམ་ཙམ་དང་། ལྟར་
བཤགས་དང་འབྲེལ་བའི་བརྒྱ་ཕྱག་གང་མང་། དེ་བཞིན་མཆོལ་སོགས་སྤྲོ་ཆོས་སུ་མ་སོང་བར་
ལེགས་པར་ཕྱོན་དུ་བཏང་དགོས་སོ། །ནས་ནི་མཆོལ་སྤྲོ་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་། །དབྱེར་མེད་ཅ་བའི་སྤྲ་མ་
ལ། །སྤྱིར་ནས་གསོལ་འདེབས་ཡང་ཡང་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། དོན་གོ་བར་ཟད་དོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་ལྟ། ཕྱག་ཆེན་གྱི་དབྱེ་བ། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་ངོ་བོ། མིང་མི་འབྲ་བ་
རྣམས་དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་ཚུལ། ལྟ་སྒྲོམ་གང་ལས་གང་ཆོལ་བའི་དོགས་གཅོད། ཕྱག་ཆེན་
ཉིད་རི་ལྟར་སྒྲོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་གཞི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ། །བཞེད་ཚུལ་མང་དུ་
འདུག་ན་ཡང་། །མདོ་སྤགས་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་ཡོད། །ཅེས་པ་སྟེ། སྤྱིར་ཕྱག་ཆེན་ལ་བཞེད་
ཚུལ་མི་འབྲ་བ་མང་དུ་བྱུང་འདུག་ནའང་། མདོར་བསྡུས་ན་མདོ་སྤགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་
ཡོད་ཅེས་ཏེ། གཉིས་པ་ནི། མདོ་སྤགས་ཀྱི་ཕྱག་ཆེན་དང་། སྤགས་སྤགས་ཀྱི་ཕྱག་ཆེན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྤགས་སྤགས་ཀྱི་ཕྱག་ཆེན་ངོས་བཟུང་བ། མདོ་སྤགས་ཀྱི་ཕྱག་
ཆེན་ངོས་བཟུང་བ། འདིར་གང་ལ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱེ་མ་དོ་རྗེའི་ལུས་
ཉིད་ལ། །གནད་དུ་བསྡུན་སོགས་ཐབས་མཁས་ལས། །བྱུང་བའི་བདེ་ཆེན་འོད་གསལ་ཏེ། །ས་
ར་ཏ་དང་ལྷ་སྤྱབ་ཞབས། །ན་རོ་མི་ཉེའི་ཕྱག་ཆེན་ཏེ། །བྱུང་སྤྱིར་སྒྲོར་ནས་བསྟེན་པ་ཡི། །སྤྲ་
མེད་རྒྱུད་སྤེའི་ཡང་སྤྱིར་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། མདོ་སྤགས་གཉིས་ཀྱི་ཕྱེ་མ་སྤགས་སྤགས་ཀྱི་ཕྱག་
ཆེན་ནི། དོ་རྗེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྡུན་པ་སོགས་ཐབས་མཁས་པ་དུ་མ་ལས་བྱུང་བའི་རིམ་
པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཏེ། དེ་ནི་ས་ར་ཏ་དང་ལྷ་སྤྱབ་ཞབས་སོགས་ནས་བརྒྱུད་པ།

བྱུང་བ་ཕྱི་བདུན་དང་སྟོང་པོ་སྟོར་གསུམ་ནས་བསྟན་པ། ལྷ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་པོའི་ཡང་སྟོང་
པོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཏེ། ཞིབ་པར་སྟོར་མི་རུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་མདོ་ཕྱགས་ཀྱི་ཕྱག་ཆེན་ངོས་བཟུང་བ་ནི། སྟོན་མ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་
གསུམ་གྱི། །དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་ཚུལ་ཏེ། །འདི་ལས་གཞན་པའི་ཐར་པའི་ལམ། །མེད་
ཅེས་འཕགས་མཆོག་སྐྱབས་གསུང་། །ཞེས་པ་སྟེ། མདོ་ཕྱགས་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་མ་མདོ་ཕྱགས་
ཀྱི་ཕྱག་ཆེན་ནི། ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་པ་རྣམས་གསུམ་གྱི་བརྗོད་བྱ་ལ་དངོས་སྤྱད་གཉིས་
ཡོད་པའི་དངོས་བསྟན་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟོམ་ཚུལ་ཏེ། །འདི་ལས་གཞན་པའི་ཐར་པའི་ལམ་མེད་
ཅེས་འཕགས་མཆོག་སྐྱབས་ཞབས་གསུངས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་
ལས། སངས་རྒྱས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་བཞུག་པའོ། །ཐར་
པའི་ལམ་གྱི་གཅིག་ཉིད་ཁྱོད། །གཞན་དག་མེད་ཅེས་བྱ་བར་ངེས། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། འདིར་ནི་དེ་ཡི་དགོངས་པ་བཞིན། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཁྲིད་པོག་
སྟེ། །སེམས་ཀྱི་རྩོད་བྱེད་པའི་ཚུལ། །བརྒྱུད་ལྡན་སྤྲེལ་མའི་གསུང་བཞིན་བརྗོད། །ཅེས་པ་
སྟེ། དེས་ན་སྐབས་འདིར་ནི་ཡུམ་མདོ་དེའི་དགོངས་པ་བཞིན་ཆོས་ཉིད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཁྲིད་
པོག་པར་བྱ་ལ། དེ་ལྟར་འདུག་སྟེ་ཆོས་ཅན་སེམས་ཀྱི་རྩོད་རྒྱུར་བྱེད་ཚུལ་རང་བཟོ་མིན་
པར་བརྒྱུད་ལྡན་སྤྲེལ་མའི་གསུང་དག་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་ སོ། །འོ་ན་ཆོས་ཉིད་ལ་
ཕྱག་ཆེན་དུ་གང་ནས་བཤད་དམ་སྟུམ་ན། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་
རང་བཞིན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལྟར་ན་མདོ་ཕྱགས་ལ་ཕྱག་ཆེན་མེད་ཟེར་བའང་དེས་
ཁེགས་སོ། །འོ་ན་བདེན་སྟོང་ལ་ཕྱག་ཆེན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་གང་སྟུམ་ན། འཛིག་ཉེན་
ན་ཕྱག་རྒྱས་གདབ་པ་ནི་འདར་མི་རུང་པའི་མཆོན་ཉགས་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་གྱི་བདེན་
སྟོང་ལས་མི་འདའ་བས་ན་ཕྱག་རྒྱ་དང་། དེ་རྟོགས་པ་ལམ་གྱི་མཆོག་ཡིན་པས་ན་ཆེན་པོ་སྟེ།

འཆི་མེད་མཛོད་ལས། ཆེན་པོ་མཆོག་དང་ཆོད་མེད་དང་། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། ཕྱག་ཆེན་
ཐེག་ལེ་ལས། ཕྱག་ནི་སྟོང་པའི་ཡེ་ཞེས་ཏེ། །རྒྱ་ནི་འཁོར་བའི་ཆས་ལས་གྲོལ། །ཆེན་པོ་བྱང་
དུ་འཇུག་པ་སྟེ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་ཕྱག་ཆེན་གྱི་ངེས་ཆོག་གསུངས་པ་ནི་
སྒྲགས་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྐྱོར་གཏུ་ལ། །ལྷ་ལྷན་རོ་སྟོམས་ཡི་གེ་བཞི། །ཞི་བྱེད་
གཙོད་ཡུལ་རྫོགས་ཆེན་དང་། །དབུ་མའི་ལྷ་ཁྲིད་ལ་སོགས་པ། །སོ་སོར་མིང་འདོགས་མང་ན་
ཡང་། །དེས་དོན་ལུང་རིགས་ལ་མཁས་ཤིང་། །ཉམས་སྤྱོད་ཅན་གྱི་རྣམ་འབྱོར་པས། །དབུད་ན་
དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འབབ། །ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་སྒྲུལ་སོ་བའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྐྱོར་དང་། །ཤངས་
པའི་གཏུ་མ་དང་། །འབྲི་ཁུང་པའི་ལྷ་ལྷན་དང་། །གཙོད་པ་རྒྱ་རས་པའི་རོ་སྟོམས་དང་། །སྟོ་བྲག་
པའི་ཡི་གེ་བཞི་པ་དང་། །པ་དམ་པའི་སྐྱག་བསྐྱལ་ཞི་བྱེད་དང་། །མ་ཅིག་གི་གཙོད་ཡུལ་དང་།
སྐགས་སྟིང་མའི་རྫོགས་ཆེན་དང་། །གཞན་དག་གི་དབུ་མའི་ལྷ་ཁྲིད་ལ་སོགས་ཏེ། །སོ་སོར་མིང་
འདོགས་མི་འདྲ་བ་མང་ན་ཡང་དོན་ལ་མི་འདྲ་བ་རྩད་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན་དེས་དོན་གྱི་
ལུང་རིགས་ལ་མཁས་ཤིང་། །ཉམས་སྤྱོད་ཅན་གྱི་རྣམ་འབྱོར་པས་དབུད་ན་དགོངས་པ་གཅིག་
ཏུ་འབབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། དེས་ན་འདི་ལ་ལྟ་ཐོག་ནས། །མྱོམ་པ་ཆོམ་དང་མྱོམ་ཐོག་ནས། །ལྟ་བ་
 ཆོམ་བའི་ཕྱགས་གཉིས་ལས། །འདིར་ནི་ཕྱི་མའི་ཕྱགས་བཞིའི་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། ལྟ་བ་སྟོན་
 ལ་བཙལ་ཏེ་རྟེན་པ་ན་དེ་དམིགས་རྟེན་དུ་བྱས་ནས་མྱོམ་པ་ཞི་གནས་ཆོམ་བ་དང་། ཡང་དེ་
 ལས་སྟོན་སྟེ་ཞི་གནས་སྟོན་ལ་ཆོམ། རྟེན་པ་ན་དེའི་དང་ནས་ལྟ་བ་ཆོམ་བའི་ཕྱགས་གཉིས་
 ལས། སྐབས་འདིར་ནི་ཕྱི་མའི་ཕྱགས་བཞིའི་ཡིན། །ཞེས་པ་འོ། །

ལྷ་པ་བྱུག་ཆེན་ཉིད་རི་ལྷ་ཕོ་མ་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཡུར་པ་དང་། དངོས་གཞིར། །དང་།

པོ་ནི། གསམ་གཏན་བདེ་བའི་སྟེགས་བྱ་ལ། །ལུས་གནད་བདུན་དང་ལྗན་བྱས་ལ། །རྒྱུ་རྩ་སྟེགས་དག་ཏུ་བསལ། །རིག་བ་དྲངས་སྟེགས་ལེགས་བར་བྱ། །རྣམ་དག་དགེ་བའི་སེམས་ལྗན་བས། །སྐབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་དུ་བཏང་། །ཟབ་ལམ་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེམ། །ཤུགས་དྲག་གསོལ་འདེབས་བརྒྱ་ཙ་མོགས། །བྱས་ནས་སྒྲ་མ་རང་ལ་བསྟེམ། །ཞེས་བ་སྟེ། གནས་ཁང་གི་དོར་བྱས་ནས་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་དགམ། མཆོད་བ་གཡོ་མེད་བར་བཞོད་བ་མཛེས་བར་བཞམས། བསམ་གཏན་གྱི་སྟེགས་བྱའམ་སྟེན་བདེ་བ་ལ་ལུས་རྣམ་སྣང་གི་ཆོས་བདུན་དུ་འཁོད། རྒྱུ་རྩ་སྟེགས་སུ་བསལ། རིག་བ་དྲངས་སྟེགས་རྣམས་བྱ། དགེ་སེམས་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་ངང་ནས་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་སེམས་བསྐྱེད་བ་སྟོན་དུ་བཏང་། ཆོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་བ་སོགས་ཀྱིས་མདོར་ན་སྦྱོར་ཆོས་རྣམས་གང་གསུངས་བ་ལྟར་ཆད་ལྷག་མེད་པར་བྱ་ལ། སྐྱ་གཞི་བདག་ཉིད་མ་ལྟ་བུས་གསོལ་འདེབས་ཤུགས་དྲག་བརྒྱ་ཙ་མོགས་བྱས་ནས་མཐར་སྒྲ་མ་རང་ལ་བསྟེམ་པའི་མོས་བ་བརྟན་པོ་བྱའོ། །གོང་དུ་སྦྱོར་དངོས་སོགས་གསུངས་བ་ནི་སྦྱོར་བཏང་ཅམ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་བྱུང་བར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པས་སྒྲོས་པའི་སྦྱོན་མེད་དམ་སྟུང་མོ། །

གཉིས་བ་ལ་གཉིས། ཐུན་མོང་བའི་ཕྱག་ཆེན་སྒྲོམ་ཚུལ་དང་། ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཕྱག་ཆེན་སྒྲོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་དུག །སེམས་རང་བབས་སུ་བཞག་ནས་སྦྱོང་བ། སེམས་ཀྱི་གསལ་རིག་ལ་བལྟས་ནས་སྦྱོང་བ། རྣམ་རྟོག་ཅི་སྦྱོས་ངོས་ཟེན་པར་བྱས་ནས་སྦྱོང་བ། རྣམ་རྟོག་ཅི་སྦྱོས་བྱེད་བྱེད་ལ་བཅད་ནས་སྦྱོང་བ། གནས་འགྲུ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་ནས་སྦྱོང་བ། རྣམ་རྟོག་མི་འགོག་པར་སྦྱེ་བཅུག་ནས་སྦྱོང་བའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། དན་ཤེས་བསྟེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྣང་བ་བན་བུན་ངང་དེ་ལ། །རེ་དོགས་ལ་སོགས་རྣམ་རྟོག་གིས། །བཅས་བཅོས་གང་ཡང་མི་བྱེད་པར། །གཡོ་མེད་ཅུང་ཟད་མཉམ་པར་ཞོག །ཅེས་བ་སྟེ། སྤར་ལྟར་སྒྲ་

མ་རང་ལ་ཐེམས་པས་སྒྲུབ་བ་བན་བྱན་དུ་སོང་བ་དེའི་ཆེ་དེ་ཁའི་རང་དུ་སེམས་རང་བབས་སུ་
བཞག་ལ། དེར་རེ་དོགས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་རྟོག་གིས་བཅས་བཅས་ཏེ་བཟོ་བཅས་གང་ཡང་མི་
བྱེད་པར་གཡོ་མེད་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་གོ། འོན་ཏེ་དང་སོ་ནས་སྤྱན་རིང་ན་མི་ལེགས་པས་དུས་
ཡུན་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་ཅམ་དུའོ། །བན་བྱན་ཞེས་པ་ནི་ཚྲོས་ཚྲོས་སོ་ཞེས་པ་སྟེ། བརྟེན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བརྒྱལ་དང་གཉིད་ལོག་ལྟ་བུ་ཡི། ཡིད་བྱེད་བཀག་པ་མ་ཡིན་པར། །མ་
ཡིངས་འབྲས་པའི་རྒྱུ་སོ་རྒྱུ་གས། །འགྲུ་བ་རིག་པའི་ཤེས་བཞིན་བསྟོགས། །ཞེས་པ་སྟེ། གཡོ་
མེད་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་རྒྱུ་ཡང་། བརྒྱལ་བ་དང་གཉིད་ལོག་པ་ལྟ་བུའི་ཡིད་བྱེད་
བཀག་པ་ཅམ་མིན་གྱི། འོ་ན་གང་ཞེ་ན། སེམས་རང་བབས་སུ་བཞག་པ་དེ་ལས་མ་ཡིངས་པར་
བྱེད་པའི་འབྲས་པའི་རྒྱུ་སོ་རྒྱུ་གས་པ་དང་། མི་མཐུན་ཚྲོགས་གང་འགྲུ་བ་དེ་མ་ཐག་རིག་པར་
བྱེད་པའི་ཤེས་བཞིན་གྱི་བྱ་ར་བ་བསྟོགས་ནས་ཏེ། འབྲས་ཤེས་ནར་མར་བསྟེན་པའོ། །འབྲས་ཤེས་
བཞིན་ནི་སྐབས་འདི་ཅམ་དུ་མ་ཟད། གཞན་དུའང་གལ་ཆེ་སྟེ། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། དབང་
ལྷག་ལུས་རྟོག་འབྲས་པ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས། །བསྟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དུ་ཉེ་བར་བསྟན། །དེ་
ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡང་དག་བསྐྱུང་བཤི་སྟེ། །འབྲས་པ་ཉམས་པས་ཆོས་ཀུན་འཛིག་པར་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེར་སང་གི་དཔེ་པལ་ཆེ་བར་ལུས་གཏོགས་ཞེས་བྱུང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མ་
དག་གོ། །

གཉིས་པ་ནི། རིག་ཅིང་གསལ་བའི་ངོ་བོ་ལ། །ཉིམ་གྱིས་བསྐྱེམས་ལ་ཅེར་གྱིས་
སྟོས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འདིར་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རིག་ཅིང་གསལ་བ་ལ་སྟོས་གསུངས་པས།
རི་ལྟར་ལྟ་བར་བྱ་སྟམ་ན། ཉིམ་གྱིས་བསྐྱེམས་ལ་ཅེར་གྱིས་སྟོས། །ཞེས་ཏེ། ཉིམ་རང་གི་ཆོད་
རན་པའི་སྟོན་སྟོས། །ཞེས་པའོ། །མདོར་ན་སྐབས་འདིར་སེམས་གསལ་རིག་དམིགས་ཉེན་
དུ་བྱས་ནས་ཞི་གནས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པས། ཉེས་པ་ལྷའི་གཉེན་སོ་སྟོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་རི་

ལྷ་བསྟན་ཚུལ་དང་། སེམས་གནས་པ་དགུ་སྟོབས་བྱ་གིས་འབྱུང་ལུགས་དང་། དེ་ལྷ་ས་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞིར་འདུ་ཚུལ་སོགས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་
བཅས་ཆེ་བ་ལྷ་ས་ནས་གསུངས་པའི་མན་ངག་གི་གནད་ལྷ་ས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བསྟོམ་
དགོས་ཀྱི། དེ་ལྷ་ས་ཡིན་ན་ངལ་བ་དོན་མེད་དུ་འགྲོ་གསུང་།

གསུམ་པ་ནི། ལྷ་རྟོག་གང་དང་གང་སྐྱེས་པ། །དེ་དང་དེ་བཞིན་ངོས་ཟིན་བྱ། །ཞེས་
པ་སྟེ། ལྷ་རྟོག་བཟང་ངན་གང་དང་གང་སྐྱེས་པ་དེ་དང་དེ་ཐམས་ཅད་རེ་རེ་ཞིང་ངོས་ཟིན་པར་
བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུ་སྐྱེད་བའོ། །དོན་རིལ་ན་ལྷ་རྟོག་རི་ལྷ་འགྲུང་ཡིན་འདུག་སྟེ་དེ་
ལ་བྱ་ར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པའོ། །

བཞི་པ་ལ་གཉིས། ལྷ་རྟོག་རི་ལྷ་འགྲུང་པ་དང་། བཅད་མཐར་རི་ལྷ་འགྲུང་བའོ། །དང་
པོ་ནི། ཡང་ན་རལ་བསྟོར་མཁན་བཞིན་དུ། ལྷ་རྟོག་ཅི་སྐྱེས་ནད་ནད་བཅད། །ཅེས་པ་སྟེ།
དཔེར་ན་རལ་གྱི་བསྟོར་བའི་སྐྱེ་ཅལ་བྱང་ཆུབ་པ་དག་གིས་གཞན་གྱིས་མདའ་རི་ལྷ་འགྲུང་པ་
ཀྱང་ནད་ནད་ལ་བཅད་ནས་བཏང་བ་ལྟར། རང་རྒྱུད་ལ་བཏགས་ཏེ་ལྷ་རྟོག་ཅི་སྐྱེས་ཀྱང་རྒྱུན་
འཁུད་དུ་མི་འཁུག་པར་ནད་ནད་ལ་བཅད་ནས་བཏང་བ་སྟེ། དེ་ལྷ་བྱའི་ཚུལ་གྱིས་བྲན་པའི་རྒྱུན་
སྐྱེད་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བཅད་མཐར་གནས་པ་དེ་ཡི་ཆོ། །བྲན་པ་མ་ཤོར་སྟོང་གིས་སྟོང་། །མིས་
གྱིས་བསྐྱེམས་པ་སྟོང་གིས་སྟོང་། །སེམས་ཀྱི་འཛོགས་དེ་ན་གདམ། །ཞེས་དང་གཞན་ཡང་
རི་སྐད་དུ། འདྲར་བྱས་བཅིངས་པའི་སེམས་ཉིད་ནི། །སྟོང་ན་གྲོལ་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་
གསུངས་པ་ལྷ་ས་མ་ཡེངས་སྟོང་། །ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལྷ་ས་ཡང་ཡང་བྱས་པའི་སྟོབས་གྱིས་མཐར་
ལྷ་རྟོག་གི་འགྲུང་བ་བག་ལ་ཞན་ནས་མི་རྟོག་པའི་ངང་དུ་ལྷན་གྱིས་གནས་པ་ཞིག་འོངས་ལ།
དེའི་ཆོ་བྲན་པ་མ་ཤོར་བའི་ངང་ནས་སྟོང་གིས་སྟོང་དེ་བཞག་པར་བྱའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་མ་

ལྷ་པ་གནས་པ་ལྷ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་སྒྲོང་བ་ནི། རྣམ་རྟོག་གང་སྐྱེས་ལོ་པོ་

• 470 •

སྒྲུང་སྤྱད་ཅན་ཅིག་གི་བའམ་ལྷན་མེ་བ་ལ་བྱེད་ན་རུང་ཙམ་མོ། །སྐབས་འདིར་ནི་ཀླུ་
རྟོག་གི་ངོ་བོ་རིམ་བུ་ཞིག་འདུག་ཅེས་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། སྒྲུང་ནི་སེམས་རིག་ཅིང་གསལ་བ་ལ་
ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ཅུང་མི་འདྲོ། །མདོར་ན་ཀླུ་རྟོག་འགྲུ་བའམ་གནས་པ་ལའང་རུང་སྟེ། དེ་དང་
དེའི་ངོ་བོ་རིམ་བུ་ཞིག་འདུག་སྟུང་དུ་བྱུང་ནས་ཅིར་གྱི་ལྟ་བུ་ནི་གནད་དམ་པ་སྟེ། རྩེ་བཙུན་མི་
ལས། སེམས་ཀྱིས་སེམས་ལ་བལྟས་པས་བདེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པའང་འདིའོ། །

དུག་པ་ལ་གཉིས། རིམ་ལྡན་སྒྲོལ་ཆུང་དང་། དེ་ལྟར་བསྐྱུངས་པའི་འབྲས་
བུའོ། །དང་པོ་ནི། ཀླུ་རྟོག་ཅི་སྐྱེས་ཀྱང་། །མི་འགོག་འགྲུ་བ་ངོས་ཟིན་པར། །བྱས་ཏེ་དེ་ཡི་
ངོ་བོ་ལ། །འཇོག་པ་གཟིངས་ཀྱི་བྱ་བཅོམ་ནི། །འཕྱར་བའི་དཔེ་དང་མཆུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་
སྟེ། ཡང་ན་ཀླུ་རྟོག་བཟང་ངན་ཅི་སྐྱེས་ཀྱང་མི་འགོག་པར་སྐྱེ་བྱུ་བཙུག་ལ། གང་རིམ་སྐྱེས་
པ་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ་དེའི་ངོ་བོ་ལ་ལྟོད་ཀྱིས་འཇོག་པ་ནི་རྩེངས་ཀྱི་བྱ་རྟོག་བཅོམ་དུ་བཟུང་
བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་དབྱས་ནས་མཁའ་ལ་འཕྱར་དུ་འཇུག་པ་ན་འབབ་ས་མ་རྟེན་ནས་སྤྱར་ཡང་
གཟིངས་དེར་བབ་སྟེ་ལྟོད་ཀྱིས་སྟོད་པ་ལྟར། ལྷུང་འཕྲོ་བའི་ཀླུ་རྟོག་ཅི་བདེར་འཕྲོ་བྱུ་འཇུག་
པ་ན་རེ་ཞིག་གཅིག་ནས་འཕྲོ་བའི་རྒྱས་པ་གཏུགས་ཏེ་མི་འཕྲོ་བར་ནང་དུ་ཅེ་ལེར་སྟོད་པ་ནི་
དཔེ་དེ་དང་མཆུངས་པས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་ངོ་། །དེ་སྐད་དུ། རོ་ཏ་ལས།
རིམ་ལྡན་གཟིངས་ནས་འཕྱར་བའི་བྱ་རྟོག་ནི། །ཕྱོགས་ཀླུ་སྤྱོད་ནས་སྤྱར་ཡང་དེར་འབབ་
བཞིན། །ཞེས་སོ། །འོན་ཏེ་ལས་དང་པོ་པས་ཉོན་མོངས་པའི་ཀླུ་རྟོག་ལ་ཐོག་བཞེས་སམ་
འཕྱར་འཇོམས་ཀྱི་ཆུ་ལ་དུ་སྐྱེས་མ་ཐག་དགག་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ཆེ་སྟོན་དུ་འགྱུར་
བར་གསུངས་པས། དམིགས་སྒྲོར་འདི་ནི་ཉོན་མོངས་ལས་དུ་འབྱེད་རྒྱས་པ་དག་གིས་ཉམས་
སུ་མྱུང་བྱ་ཞིག་གམ་སྟུང་མོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བསྐྱུངས་པའི་ལག་རྩེས་ལ་གསུམ། མཉམ་གཞག་གི་ངོ་བོ་ངོས་

བཟུང་བ། དེ་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཞེད་ཚུལ། དེ་ལྟར་ཡིན་མིན་ལ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
ཞེས་པ་རིམ་བཞིན་བསྐྱེད་སྤངས་པ་ལས། །མཉམ་གཞག་ངོ་པོ་གང་གིས་ཀྱང་། །མ་བསྐྱེད་སྤངས་
ཤིང་གསལ་བ་དང་། །གཟུགས་ཅན་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པས། །སྟོང་སང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་
དང་། །ཅི་ཡང་འཆར་བའི་ཕྱིག་གོ་བ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྤར་རིམ་དང་བཞུགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལེགས་
པར་བསྐྱེད་སྤངས་པ་ལས་ལག་རིམ་རིམ་ལྔ་ཞིག་འབྱུང་ངམ་སྟུམ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་མཉམ་གཞག་གི་ངོ་
པོ་ནི་རྟོག་བྱེད་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྐྱེད་སྤངས་ཤིང་གསལ་བ་དང་། །གཟུགས་ཅན་གྱི་
ཆོས་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པས་སྟོང་སང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་། །ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅི་ཡང་འཆར་དུ་
བྱུང་བའི་ཕྱིག་གོ་བ་སྟེ། །བྱུང་བར་གསུམ་དང་ལྟན་པ་ཞིག་གོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ནི། །མངོན་སུམ་ལྷག་གེར་མཐོང་མོད་
ཀྱང་། །འདི་ཞེས་གཟུང་ཞིང་བསྟན་དུ་མེད། །གང་ཤར་ངོས་འཛིན་ལྟ་བུའི་གནད། །འདི་ནི་
སངས་རྒྱུ་སྤར་བཅངས་སུ། །གཏོད་པའི་གདམས་ངག་ཡིན་ལོ་ཞེས། །དང་སང་གངས་རིའི་
སྟོམ་ཆེན་པ། །པལ་ཆེར་དགོངས་པ་གཅིག་གིས་སྟོག་ཅིས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཉམ་གཞག་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པའམ་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཐོང་བ་
གསལ་རིག་ཅམ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་ལྷག་གེར་མཐོང་བ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། །འདི་ཡིན་འདི་མིན་ཞེས་
སྟོམ་ངོས་བཟུང་དུ་མེད་ཅིང་། སྐྱུ་བཟོད་དུའང་མེད་ལ། །མདོར་ན་གང་ཤར་འཛིན་མེད་དེ་གང་
སྤང་ཞེན་མེད་དུ་ལྷག་པར་འཛིན་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱུ་སྤར་བཅངས་སུ་གཏོད་པའི་གདམས་
པ་ཟབ་མོ་ཡིན་ལོ་ཞེས་དང་སང་གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་སྟོམ་ཆེན་པ་པལ་ཆེ་བས་དགོངས་པ་
གཅིག་དང་དབྱེད་སྤངས་གཅིག་གིས་སྟོག་པར་མཛད་དོ། །དམ་པ་དེ་དག་གི་དགོངས་པར་ཞིབ་ཏུ་
བརྟགས་ན་རང་སེམས་རྩིན་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཅམ་ཞིག་ལྟ་བུ་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཞལ་
གྱིས་བཞེས་པར་གདའོ། །འདི་དག་གི་མཐའ་དཔྱོད་རྒྱས་པར་བྱི་བ་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་

དང་། ལྷ་དན་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་སེལ་སོགས་སུ་གསལ་བས། མ་གྲིས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྷ་མོད་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ནི། །དང་པོའི་ལས་ཅན་སེམས་གནས་
པ། །བསྐྱབ་པའི་ཆད་བྱང་ཐབས་མཁས་དང་། །སེམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་རྩོད་ཚུལ། །ཡིན་ཞེས་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་སྟེ། །ཞེས་པ་སྟེ། བསྐྱབས་བརྩོད་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པ་དེ་ལྷ་མོད་ཀྱི་སྟེ་དེ་
ལྷ་ནའང་གོང་དུ་བཤད་པའི་སེམས་རྩོད་ཚུལ་འདི་དག་ནི་ལས་དང་པོ་པའི་གང་ཟག་རྣམས་
ཀྱིས་སེམས་གནས་བསྐྱབ་པའི་གདམས་པ་ཆད་དུ་བྱང་བ་དང་། སེམས་ནང་དུ་དགྲུག་པའི་
ཐབས་མཁས་ཀྱི་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་དང་། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་རགས་པ་ཀུན་རྫོབ་དང་ཕྱ་
བ་དོན་དམ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱ་མ་ལ་རྩོད་ཚུལ་ཡིན་ཞེས་ཆོས་པ་པོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་
བདག་སྟེ། །ཞེས་སོ། །ཞི་གནས་ཐོག་མར་སྐྱབ་ཆེ་ལྷ་སྟེ་སོགས་ལ་དམིགས་ཏེན་དུ་བྱེད་
པ་ལས་ནང་སེམས་ཉིད་ལ་དམིགས་ཏེན་དུ་བྱེད་ན་བྱང་ཆེའམ་སྟུམ་སྟེ། རི་ལྷར་ཞེ་ན། ནང་
སེམས་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་བྱིར་གཡེང་བ་རང་ལྷགས་ཀྱིས་འགགས་ལ། སེམས་
གནས་པ་བསྐྱབ་པའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ཡང་དེ་ཡིན་པས་སོ་སྟུམ་མོ། །

གཉིས་པ་ལ། བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། དངོས་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།
ད་ནི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ། །རྩོད་རིམ་ལྷར་བྱ་བའི་ཚུལ། །སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
ཀུན། །དུར་སྤིག་འདྲིན་པའི་ཚུལ་བཟུང་ནས། །བདག་སྟོ་སྟོངས་པའི་ཐུན་སེལ་བའི། །རྩ་བའི་
སྒྲ་མའི་ཞལ་གདམས་འགོད། །ཅེས་པ་སྟེ། དོན་དམ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་རྩོད་རིམ་ལྷར་བྱ་
བའི་ཚུལ་ནི་རང་བཟོ་མེན་པར་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཞལ་གདམས་
རིམ་ལྷ་བ་བཞིན་འགོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། དམིགས་པ་ལ་ཡིད་རིམ་གཏད་ཚུལ་དང་། གཏད་སའི་དམིགས་
པ་རིམ་གཏད་ལ་དབབ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། སྒར་གྱི་མཉམ་བཞག་ངང་ཉིད་

ལས། །མ་གཡོས་དྲངས་པའི་ཚུ་ནང་དུ། །རི་ལྟར་ཉེའུ་ཚུང་འཁྲུག་པ་ལྟར། །སྤ་མོའི་ཤེས་པས་
སྒྲོམ་པ་པོའི། །སྦྱེས་བྱའི་རང་བཞིན་མཛངས་པར་བརྟག། །ཅེས་པ་སྟེ། །སྤར་རི་སྐད་བཤད་པ་
ལྟར་སེམས་གསལ་རིག་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དེ་ལས་མ་གཡོས་པའི་རང་ནས་སྒྲོའི་བྱར་
གཅིག་གསལ་ཤེས་པའི་ཆ་སྤ་མོ་ཞིག་གིས་སྒྲོམ་པ་པོའི་སྦྱེས་བྱའི་རང་བཞིན་ལ་མཛངས་པར་
བརྟག། །ཅེས་ཏེ། །རང་འདྲིན་ལྟན་སྦྱེས་ལ་ར་རི་ལྟར་འཆར་ཡིན་འདུག་སྟུང་དུ་བརྟག་ཅེས་
པའོ། །དེས་ན་འདི་ནི་དགག་གཞིའི་སེམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱའི་རང་བཞིན་ངོས་ཟེན་པར་
བྱེད་ཚུལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། །མཉམ་གཞག་ཏུ་སྦྱོར་ཚུལ་དང་། །རྩིས་ཐོབ་ཏུ་སྦྱོར་ཚུལ་ལོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། །དང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། །འཕགས་པ་སྤྱ་སྤྱབ་སྦྱོབ་ཉིད་
ཀྱིས། །སྦྱེས་བྱ་ས་མིན་ཚུ་མ་ཡིན། །མེ་མིན་རྒྱུད་མིན་ནམ་མཁའ་མིན། །རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཀྱང་
མིན་ན། །དེ་ལས་གཞན་ན་སྦྱེས་བྱ་གང་། །སྦྱེས་བྱ་ཁམས་བྱག་འདུས་པའི་བྱིར། །ཡང་དག་མ་
ཡིན་རིམ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཁམས་ནི་རེ་རེ་ཡང་། །འདུས་བྱིར་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མིན། །གསུངས་
པ་རིམ་བཞིན་བཅའ་བ་ན། །མཉམ་གཞག་མཉམ་པར་འདྲིན་མཁན་སོགས། །རྟུལ་སྤན་ཅམ་ཡང་
མ་རྟེན་པ། །དེ་ཆེ་གཡེང་མེད་ཅེ་གཅིག་བུ། །ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་མཉམ་གཞག་སྦྱོར་། །ཞེས་པ་
སྟེ། །གང་ཡང་བརྟགས་ཆོས་སྦྱེས་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་གདགས་གཞི་ས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་བྱག་
པོ་རེ་རེ་བཤམ། །ཀྱང་ཆོགས་པཤམ། །དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་པ་གང་ཞིག་ཅེས་བཅའ་ན་གང་
དུའང་མ་རྟེན་ཅིང་། །མཉམ་གཞག་དང་མཉམ་པར་འདྲིན་མཁན་སོགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཅའ་
བ་ན་རྟུལ་སྤན་ཅམ་ཡང་མ་རྟེན་པ་དེའི་ཆེ་བདག་མེད་པའི་དོན་སྟེད་པ་ཡིན་པས། །དེ་གའི་རང་
དུ་ཅེ་གཅིག་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོར་བར་བྱ་ཞེས་དང་། །སྦྱེས་
བྱ་ཁམས་བྱག་འདུས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡང་དག་མིན་པ་རིམ་ལྟར་ཁམས་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་བྱག་
བྱག་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ཡང་དག་མིན། །ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་སེམས་བདག་མེད་སྒྲོལ་ཚུལ་ནི། ཡང་ན་མཉམ་པར་བཞག་པའི་
 ངང་། །གཟུགས་སུ་མ་གྲུབ་སྟོང་སང་རེ། །སྤྱི་བ་མེད་སྣ་ཚོགས་འཆར་ཞིང་འསྟོ། །འགག་
 མེད་གསལ་ཤིང་རིག་པའི་རྒྱན། །འཆད་པ་མེད་པར་འབྲུག་པའི་སེམས། །སྟོས་མེད་སྣང་
 ཞིང་འཛིན་པ་ཡི། །ཞེན་ཡུལ་མགོན་པོ་ཞི་བ་ལྟས། །རྒྱད་དང་ཚོགས་ཞེས་བྲ་བ་ནི། །སྤང་བ་
 དམག་སོགས་བཞིན་དུ་བརྒྱན། །ཞེས་གསུངས་ལུང་དང་རིགས་པ་ཡིས། །སྣང་ཚུལ་ལྟར་དུ་མ་
 གྲུབ་པའི། །ངང་དུ་ཅེ་གཅིག་མཉམ་པར་ཞོག །ཅེས་བ་སྟེ། ཡང་ན་ཞེས་པ་ནས། །འབྲུག་པའི་
 སེམས་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དགག་གཞི་དང་། །སྟོས་མེད་སྣང་ཞིང་འཛིན་པ་ཡི། །ཞེན་ཡུལ་
 ཞེས་པས་དགག་བྲ་དང་། །དེ་མན་གྱིས་བྱི་མས་སྤྲ་མ་རི་ལྟར་སྟོང་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དེ་
 ལྟར་ན་ཆོག་གི་དོན་ནི། ཡང་ན་སྤང་གི་མཉམ་གཞག་ལས་མ་གཡོས་པའི་ངང་ནས། །སྤང་སྤང་
 གཟུགས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་སང་རེ་བ། །གང་གིས་ཀྱང་སྤྱི་བ་བ་མེད་བ། །ཡུལ་སྣ་ཚོགས་འཆར་
 ཞིང་། །འགོག་མེད་དུ་འསྟོ་བ། །སྟོང་བ་གསལ་རིག་ཅམ་དུ་འགག་པ་མེད་བ། །རོ་ཤོ་གསལ་ཞིང་
 རིག་བ། །རྒྱན་འཆད་པ་མེད་པར་འབྲུག་པའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རང་འཛིན་གྱི་སྟོ་ལྟན་
 གྱེས་ལ་རི་ལྟར་སྣང་ཡིན་འབྲུག་སྟམ་དུ་བལྟས་པ་ན་གང་ལའང་སྟོས་མེད་དུ་གྲུབ་པར་སྣང་
 ཞིང་། །སྣང་བ་ལྟར་དུ་ཞེན་ཅིང་འཛིན་པ་ཡོད་ལ། །གང་རི་ལྟར་སྣང་ཞིང་ཞེན་པའི་ཡུལ་ནི་མི་སྤྱི་
 བའི་ཡང་དག་མིན་པ་སྟེ། །མགོན་པོ་ཞི་བ་ལྟས། །རྒྱད་དང་ཚོགས་པ་ཞེས་བྲ་བ་ནི་དཔེར་ན་སྤང་
 བ་དང་། །དམག་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་བརྒྱན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་ལུང་དང་རིགས་པའི་
 ཚོགས་དག་ལ་བཞེན་ནས་སྣང་ཚུལ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ངང་དུ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་ཞོག་ཅེས་
 སོ། །དེ་ཡང་སྤང་བ་ནི་སྤང་དོག་དུ་མ་སྤྱད་བྱར་བརྒྱས་པ་ལ་བཏགས་པ་བཞིན་དུ་རྒྱན་ཞེས་བྲ་
 བའང་སྤྱད་ཅིག་དུ་མ་བར་མ་ཆད་དུ་འབྲུག་པ་ལ་བཏགས་པས་ན་བརྒྱན་ལ། །དམག་ཅེས་བྲ་
 བའང་མི་དང་རྟ་སྤང་སོགས་དུ་མ་འབྲུས་པ་ལ་བཏགས་པ་བཞིན་དུ་ཚོགས་པ་ཞེས་བྲ་བའང་

ཆོགས་ཆོས་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་བཏགས་པས་བརྒྱན་ནོ། །

དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། མདོར་ན་བདག་གི་དག་བའི་བཤེས། །དོན་དང་མཐུན་
བའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞལ་སྤྲོས། །གང་ཤར་རྣམ་རྟོག་འཛིན་པར་
ཡོངས་རིག་ན། །དོན་དམ་ཆོས་དབྱིངས་གཞན་ལ་སྟོན་མེད་འཆར། །ཤར་བའི་ངང་དུ་རིག་པ་
ཞུགས་པ་ལ། །ཅེ་གཅིག་མཉམ་པར་འཛིག་པ་ཨི་མ་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་དེ་བཞིན་དམ་པས་
ཡུང་། །སྟོང་བའི་ངང་དུ་རིག་པའི་མདུང་བསྐྱོར་བྱ། །ལྟ་བ་ལ་ཐོགས་རྟུགས་མེད་དོ་དིང་རི་
བ། །ཞེས་སོགས་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འབབ། །ཅེས་པ་སྟེ། མདོར་བསྐྱུ་ན་བདག་གི་བཤེས་
གཉིན་མཆོད་དོན་དང་མཐུན་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོ། མཁས་བྱུང་སངས་རྒྱས་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཞལ་སྤྲོས། འདི་སྐད་དུ་ཆོ་ལྷན་སྟེས་ལ་གང་ཤར་བའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་རྣམ་རྟོག་
གི་འཛིན་པས་པར་བཏགས་ཅམ་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་རིག་པར་བྱུང་ན་རང་བཞིན་གྱུ་བ་
པས་སྟོང་བའི་དོན་དམ་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་རང་ཞལ་གཞན་ལ་སྟོན་མེད་དུ་ངང་གིས་འཆར་ཞིང་།
གང་རི་ལྟར་ཤར་བ་དེའི་ངང་དུ་རིག་པ་རྗེན་པར་ཞུགས་པ་ལ་གཞན་དུ་མི་གཡོ་བར་ཅེ་གཅིག་
མཉམ་པར་འཛིག་པ་ནི་ཨི་མ་ཏེ་སྟེ་ཆེས་ངོ་མཆར་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་གནས་ཡིན་པར་གསུངས་
ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཅོད་མེད་ཀྱི་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡུང་། གང་ཡང་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོང་བའི་སྟོན་བྲལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མདུང་སྐྱོར་བྱ་
སྟེ། དབུ་མའི་ལྟ་བ་དེ་ལ་ནི་སྟོན་མཆོད་གང་གིས་ཡུང་ཐོགས་སྟུགས་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་དང་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་གནས་ཞེས་ཏེ། མདོར་ན་གང་སྤྲང་རྟོག་བཏགས་སུ་
ཤེས་ན་རང་བཞིན་མེད་པར་ངང་གིས་ཤེས་ཞེས་པའོ། །འོ་ན་ཐུན་ཀྱི་རྗེས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན།
ཅ་བར། རྗེས་ནི་བྲག་ཆེན་བསྐྱོམ་པ་ལས། །བྱུང་བའི་རྣམ་དཀར་ཅི་མཆིས་པ། །དུས་གསུམ་
དག་ཆོགས་སྐྱ་མཆོ་བཅས། །སྤྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྟོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྟོ་

སྒྲོལ་ནས་ཏུ་བྱ་བའོ། །

གཉིས་པ་རྗེས་སྐོར་ཏུ་རྗེ་ལྷ་ར་བྱ་བ་ལ་བཞི། ལྷ་ར་བ་སྒྲོང་པར་འཆར་བའི་
 ཐབས། །ཆོས་ཀྱན་གྱི་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་སྒྲོར་བ། ཐ་སྐད་སྤྲོ་མོ་འཛིན་ཚུལ། ལྷ་ར་སྒྲོང་འགལ་
 མེད་ཏུ་འབྱེད་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྷ་ར་གོམས་ནས་ཆོགས་ཏུ་གཤི། །ཡུལ་ཏུ་སྒྲོང་བ་ཅི་ཤར་
 ཡང་། །སྒྲོང་ཚུལ་ཞིབ་མོར་ཆོགས་ཤིག་དང་། །གནས་ཚུལ་རྗེས་པར་སྒྲོང་གིས་འཆར། །གང་
 ཤར་འོས་འཛིན་ལྷ་བའི་གནད། །འདོར་ན་རང་སེམས་ལ་སོགས་པ། །གང་གང་སྒྲོང་བའི་དོན་
 དེར་ནི། །མ་འཛིན་དེ་དེའི་གནས་ཚུལ་དེ། །ངེས་པར་བསྐྱེད་ལ་ཏུ་སྒྲོང་ས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་
 ལྷ་ར་བྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བས་སྒྲོང་བའི་ཚུལ་ལ་ཡང་ཡང་གོམས་
 པར་བྱས་ནས་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་ཏུ་གཤི། །ཡུལ་ཏུ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོང་བ་ཅི་ཤར་ཡང་སྒྲོས་
 བྱུང་གི་སྒྲོང་ཚུལ་ཡིན་པར་ཞིབ་མོར་ཆོགས་ཤིག་དང་། །གནས་ཚུལ་ངོ་བོས་སྒྲོང་པར་རྗེས་པར་
 ལྷ་ར་གིས་འཆར་ཏེ། རྗེ་མེ་ཏྲེ་པས། །གང་ཤར་འོས་འཛིན་ལྷ་བའི་གནད། །ཅེས་གསུངས་པའི་
 དགོངས་པའོ། །མདོར་ན་རང་གི་སེམས་ལ་སོགས་པ་གང་དང་གང་བདེན་པར་སྒྲོང་བའི་དོན་
 དེ་དང་དེར་བྱུང་བར་མ་འཛིན་པར་དེ་དང་དེའི་གནས་ཚུལ་བདེན་སྒྲོང་དེ་ཉིད་ངེས་པར་བསྐྱེད་ལ།
 ཏུ་གཏུ་སྒྲོང་ས། །ཞེས་ཏེ། །གང་སྒྲོང་བདེན་སྒྲོང་ཏུ་འཆར་བ་ལ་སྒྲོབས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྷ་ར་ཤེས་ནས་འཁོར་འདས་ཀྱི། །ཆོས་ཀྱན་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་
 སྒྲོར། །དེ་སྐད་ཏུ་ཡང་འཕགས་པ་ལྷས། །དངོས་པོ་གཅིག་གི་ལྷ་པོ་གང་། །དེ་ནི་ཀྱན་གྱི་ལྷ་
 པོར་བཤད། །གཅིག་གི་སྒྲོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཀྱན་གྱི་སྒྲོང་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་
 ལྷ་ར་གང་ཤར་བདེན་སྒྲོང་ཏུ་ཤེས་ནས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་
 སྒྲོར་ལ། ཐ་དད་ཏུ་བདེན་པར་ཞེན་པ་སྒྲོང་བར་བྱ་སྟེ། དཔལ་འཕགས་པ་ལྷས། །གཅིག་གི་སྒྲོང་
 ཉིད་ཀྱན་གྱི་སྒྲོང་ཉིད་ཏུ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་ལ། ཚུལ་བཞིན་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ངོར། །ཡོད་
མེད་ལ་སོགས་འཁོར་འདས་ཀྱི། །སྒྲིམ་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་མོད་ཀྱི། །དེ་ལས་ལངས་ནས་
བརྟགས་པའི་ཆོ། །མིང་རྒྱང་བརྟགས་ཡོད་ཅམ་ཞིག་གི། །བྱ་བྱེད་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོན་མེད་
པར། །མི་ལམ་སླེབ་རྒྱ་ཆུ་ཆེ་དང་། །སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་ངང་གིས་འཆར། །ཞེས་བ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ལ་
མཉམ་པར་བཞག་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པ་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྒྲིམ་པའི་
མཐའ་གང་ཡང་མ་གྲུབ་མོད་ཀྱི། དེ་ལས་ལངས་ནས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཤུལ་
དུ་ལྷག་པ་ཅི་འདུག་ཅེས་བརྟགས་ཆེ་མིང་རྒྱང་བརྟགས་ཡོད་ཅམ་ཞིག་གི་བྱ་བྱེད་རྟེན་འབྲེལ་
བསྟོན་དུ་མེད་པར་མི་ལམ་དང་སྒྲུ་མ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་དུ་ངང་གིས་འཆར་བ་སྟེ། དབུ་མ་
ཐལ་འགྲུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྤྲོ་མོ་འཛོག་ས་མཐར་ཐུག་པ་ནི་འདི་ཅམ་ལས་མེད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། ལྷང་བས་སྟོང་བ་མི་བསྐྱབ་ཅིང་། །སྟོང་བས་ལྷང་བ་མི་འགོག་པ། །སྟོང་
དང་རྟེན་འབྲུང་དོན་གཅིག་པའི། །ལམ་བཟང་དེ་ཆེ་མངོན་སུམ་འགྲུར། །ཞེས་བ་སྟེ། དེ་ལ་ལྷང་
བས་སྟོང་བ་མི་བསྐྱབ་ཅེས་པ་ནི། ལྷང་ཕྱོགས་རྟེན་འབྲེལ་ཀྱི་ངེས་པས་སྟོང་ཕྱོགས་རང་བཞིན་
མེད་པའི་ངེས་པ་ལ་གོགས་མི་བྱེད་པའི་དོན་དང་། ལྷང་བས་ལྷང་བ་མི་འགོག་ཅེས་པ་ཡང་སྟོང་
ཕྱོགས་ཀྱི་ངེས་པས་ཅིག་ཤོས་ལ་གོགས་མི་བྱེད་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ལྟར་ངེས་པ་གཉིས་སོ་མན་
ཚུན་དུ་གོགས་མེད་པར་མ་ཟད་གྲོགས་བྱེད་པར་ཤེས་ན་སྟོང་བ་དང་རྟེན་འབྲུང་དོན་གཅིག་ཏུ་
རྟོགས་པའི་ལམ་བཟང་སོ་དེའི་ཆེ་མངོན་སུམ་དུ་འགྲུར་ངོ། །ཞེས་པའོ། །སྒྲུར་བྱང་དང་དགེ་ཅ་
བསྟོ་བ་ནི། དེ་སྐད་སྒྲུ་བ་མང་ཐོས་སྟོང་བ་པ། །ཆོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། །དགེ་
བས་འགོ་ཀུན་ཞི་སྟོ་གཉིས་པ་དང་། །བྲལ་བའི་ལམ་འདིས་སྒྲུར་དུ་རྒྱལ་གྲུར་ཅིག་ །ཅེས་ཕྱག་
རྒྱ་ཆེན་པའི་ངོ་སྟོན་བྱེད་ཚུལ་འདི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སོགས་ཏེ་གོ་སྒྲུ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་གྲིས་སོ། །

ད་ནི་དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཟོད་ན། དེ་ཡང་ཕྱག་

ཆེན་ཐུན་མོང་བ་ལ་དམིགས་སྒྲོར་བདུན་ཏེ། དང་པོ་ནི། སེམས་རང་བབས་སུ་སྒྲོད་ཀྱིས་
བཞག་ནས་རྒྱན་སྒྲོང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་ངོ་པོ་རིག་ཅིང་གསལ་བ་ལ་དམིགས་
ནས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྣམ་རྟོག་ཅི་སྒྲེས་ངོས་ཟིན་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་
ཀྱིས་སྒྲོང་བའོ། །བཞི་པ་ནི། རྣམ་རྟོག་ཅི་སྒྲེས་ཐད་ཐད་ལ་བཅད་ནས་བཏང་བའོ། །ལྔ་པ་ནི།
བཅད་མཐར་གནས་པ་ན་དེ་ཁའི་ངང་དུ་འཛོག་པའོ། །དྲུག་པ་ནི། དང་པོར་རྣམ་རྟོག་སྒྲེས་པ་
ན་དེའི་ངོ་པོ་ལ་ཅེར་ཀྱིས་ལྟ་ཞིང་། བར་དུ་གནས་པ་ན་འང་དེ་ལྟར་བལྟས་པས། གཉིས་ཀ་སྒྲོང་
ཆམ་དུ་འགྲོ་ཞིང་། སོང་བ་ན་དེ་ཁའི་ངང་དུ་སྒྲོ་སྒྲོད་ཀྱིས་འཛོག་པའོ། །བདུན་པ་ནི། རྣམ་རྟོག་
བཟང་ངན་གང་འགྲུ་ཡང་མི་འགོག་པར་སྒྲེ་བྱ་བཅུག་ལ། དེ་ནས་སྒྲོའི་ཟུར་གཅིག་གིས་གང་ལ་
འགྲུ་རི་ལྟར་འགྲུ་སྟམ་དུ་རྣམ་རྟོག་དེ་དང་དེ་ལ་བལྟས་ནས་མ་ཡེངས་པར་བྱེད་པའོ། །ཐུན་མོང་
བའི་དམིགས་སྒྲོར་བདུན་པོ་དེ་དག་དང་། ཐུན་མོང་མིན་པ་སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་གང་བསྟོམས་གྲང་
བྱང་སྟེ། གླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལམ་ཀྱི་སྟོག་ཤིང་དུ་བྱ་བ་སོགས་མན་ངག་གི་གནད་རྣམས་ཆང་
ངས་སུ་བྱས་ནས་ཚུལ་བཞིན་ཉམས་སུ་གླངས་ན་རྟོགས་པ་གདོན་མི་ཐ་བར་སྒྲེ་སྟེ། རི་སྐད་དུ།
སྒྲོང་སྒྲོབས་ལྡན་པའི་སྒྲེས་བྱ་ཡིས། །བསྐྱབས་ན་མི་འགྲུབ་གང་ཡང་མེད། །ཅེས་དང་། མ་ཆང་
མེད་རྒྱ་དེ་ལ་ནི། །འབྲས་བྱ་གང་གིས་སྒྲོག་པར་བྱས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཕྱག་ཆེན་ཐུན་མོང་མིན་པ་ནི། གཙོ་བོར་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་བསྟོམ་པ་སྟེ། དེའི་
ཚུལ་སྟོན་པ་ལ་ནི་དབྱུ་མ་རིགས་ཆོགས་དང་འཇུག་པ་རྩ་འབྲེལ་སོགས་ལས་ལྷག་པ་མེད་
ངོ། །ད་དུང་སེམས་ཀྱི་གཞག་ཐབས་དྲུག་བཤད་དེ། རི་སྐད་དུ། སྤྱིན་དང་བྲལ་བའི་ཉི་བཞིན་
བཞག་ །ཁྱུང་ཆེན་མཁའ་ལ་ལྷིང་བཞིན་བཞག་ །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་འཛིང་བཞིན་བཞག་ །བྱ་ཚུང་
ཁང་པ་ལྟ་བཞིན་བཞག་ །མཁའ་ལ་བྱ་འཕྱར་རྗེས་བཞིན་བཞག་ །རས་བལ་བརྟམ་བ་བཞིན་
དུ་བཞག་ །ཅེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིན་བྲལ་ཀྱི་ཉི་མ་དེ་ཤིན་ཏུ་འོད་གསལ་བ་ལྟར་སེམས་

དམིགས་པ་གང་ལ་འཛོག་གུང་དྲངས་ཤིང་གསལ་ལ་རང་ཐོན་པའི་སྟོན་ས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
 སྒྱུང་ཆེན་མཁའ་ལ་རྒྱ་བ་ན་གཏིང་གིས་ལ་འབྲལ་སྟོང་གིས་རྒྱ་བ་ལྟར། ཉིང་འཛིན་བསྟོན་པ་
 ནངས་སེམས་ཐང་སྟོང་རན་པར་བཞག། ཅེས་པ་སྟེ། འདི་རང་རེ་ལ་གལ་ཆེད། །གསུམ་པ་ནི།
 རྒྱ་མཚོ་ཁ་གཡོས་གུང་གཏིང་མི་གཡོ་བ་ལྟར། བྲལ་ཅུང་ཟད་ཡེངས་གུང་གཏིང་མ་ཡེངས་པར་
 བཞག། ཅེས་པ་དོ། །བཞི་པ་ནི། བྱ་ཚུང་ལྷ་ཁང་ལྷ་བ་ན་ལམ་ཅམ་ལས་ཞིབ་ཏུ་མི་དཔྱོད་པ་ལྟར།
 སྟོ་ལྷའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བཟང་ངན་གྱི་སྒྲུང་བ་ཅི་ཤར་ཡང་རྟོག་དཔྱོད་མི་བྱེད་པར་སྐབས་
 ཀྱི་དམིགས་པ་ཉིད་ལ་ཞོག། ཅེས་པ་དོ། །ལྔ་པ་ནི། བྱ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་བ་ན་རྗེས་མི་འབྱུང་
 བ་ལྟར། ཡུལ་བཟང་ངན་གང་དང་བྲད་གུང་ཆགས་སྒྲུང་གི་རྗེས་མི་འབྱུང་བར་བྱས་ནས་མཉམ་
 པར་འཛོག་། ཅེས་པ་དོ། །དྲུག་པ་ནི། རས་བལ་བདལ་བ་ལ་འདུག་ན་འཇམ་སྟོང་གིས་འགོ་བ་
 ལྟར། སེམས་བདེ་འོོལ་ལེ་བར་བཞག། ཅེས་པ་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྗེ་ལྟར་ཉམས་
 གུ་ལེན་ཚུལ་རགས་རིམ་ཅམ་བཟོད་ཟེན་རྟོ། །

འདིར་སྐྱུལ་པ། སྲིད་པའི་ཅ་བ་བྱངས་ནས་འབྲིན་བྱེད་ཅིང་། །ཐར་པའི་སྒོ་མོ་འབྲེད་
པའི་ཐབས་གཅིག་ལ། །དེས་དོན་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་གྲགས་པའི། །སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ་འདི་ལས་
གཞན་ན་གང་། །དེ་ཕྱིར་སྐྱག་བསྐྱེད་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་དབྱེད་ནས། །རྣམ་ཐོལ་རིན་ཆེན་གླིང་དུ་
བསྐྱེགས་འདོད་ན། །ཡང་དག་ལྟ་བུའི་བྱ་ཆེན་འདིར་བཞུགས་ནས། །ཙོལ་བྱགས་མཐུན་པའི་
ཆུང་དང་སྦྱར་བའི་རིགས། །གནས་ལུགས་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་ཟབ་ཅིང་ལ། །བདག་ནི་ཅི་ཡང་མི་
ཤེས་སྐྱགས་དང་མཚུངས། །དེ་ཕྱིར་འདི་ལ་ནོངས་པ་གང་མཆིས་པ། །སྒྲ་མ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་
བཅས་ལ་འཆགས། །འབད་པའི་ལོགས་བྱས་ངི་སྟེད་མཆིས་པ་དེས། །བདག་གཞན་མ་ལུས་
སྤུང་པའི་བཀའ་བཞིན་དུ། །རྩལ་བཞིན་བསྐྱབས་པས་དུས་རྣམས་འདའ་བས་ཏེ། །སྐྱ་གསུམ་
གཞལ་མེད་ཁང་དུ་སྦྱར་འདུག་ཤོག །

དེ་ལྟར་ཕྱག་ཆེན་གྱི་ཁྱིད་ཡིག་བསྐྱུས་པ་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་སེལ་ཞེས་བྲ་བ་འདི་ཡང་ཨ་མ་དོ་
བྲ་བལ་བ་དག་སྒྲོང་སྒྲོ་བཟང་དོན་བྱུང་ནས་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་ཡང་ཡང་བསྐྱུལ་བ་དོ་མ་ཆོག་ནས་
རིགས་པར་སྒྲ་བ་དག་དབང་ཐུན་ཆོག་ས་སྤྱ་འཛོད་པས་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༣ལོར་སྐྱར་བའོ། །ཡི་གེ་བ་ནི་
སྒྲོབ་བྲ་དག་སྒྲོང་སྒྲོ་བཟང་དབང་ཐུག་ནས་བཀྲིས་བའོ། །དག་ལེགས་འཕེལ།

༥ གྲུང་ཐང་གིས་མཇུག་པའི་ཕྱག་ཆེན་སྒྲོན་ལམ་ནི། དངོས་གྲུབ་གཏེར་ཆེན་གྱི་
མ་དོ་རྗེས་འཆང་། །སྤྱིང་ཁར་སྤྱིམ་པས་དགའ་བདེས་སྤྱོས་པའི་སེམས། །གསལ་སྤྱོད་
འཛིན་མེད་མ་བཙས་གཉུག་མ་ཡིས། །ཀུན་རྟོག་གནས་ལུགས་རྟོགས་པར་བྱིན་གྱིས་
ཆོབས། །སྐད་ཅིག་རྒྱུན་གྱི་སྤྱིང་བར་རང་སེམས་ཞེས། །མིང་བདུས་པར་བཏགས་ཅམ་ལས་
དོན་སྤྱིང་ནས། །བྲུབ་པའི་བདེན་དངོས་ཆ་ཅམ་མ་དམིགས་པས། །སྤྱོད་པའི་ངང་རྒྱལ་རྟོགས་
པར་བྱིན་གྱིས་ཆོབས། །དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་དོན་གྱི་ཕྱག་རྒྱའི་མདངས། །སྤྱིན་ལེགས་
དགའ་མར་རོལ་བའི་བདེ་བ་ཆེས། །བཞིན་ལེགས་རོལ་གར་གཟུགས་སྤྱི་བཞོད་པ་
འབྱུལ། །འགྲེད་པའི་འགྲོ་ཀུན་སྤྱིང་ལས་སྒྲོལ་བར་ཤོག །

ཅེས་པ་སྟེ། ཆོག་ས་བཅད་དང་པོའི་དོན་ནི། ལྷ་མར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་རང་གི་
སྤྱིང་གར་ཐེམ། ཐེམ་པའི་རྒྱུན་གྱི་སྤྱིང་བ་བན་བྱུན་དུ་སོང་བའམ་སེམས་དགའ་བདེས་སྤྱོས་
པར་གྱུར། དེ་འབྲེལ་གསལ་སྤྱོད་འཛིན་མེད་དམ་མ་བཙས་གཉུག་མའི་སེམས་ཀྱི་ཀུན་རྟོག་གི་
གནས་ལུགས་རྟོགས་པར་བྱིན་གྱིས་ཆོབས། ཞེས་ཏེ། ཐུན་མོང་བའི་ཕྱག་ཆེན་གྱི་དོན་བསྐྱུས་
པའོ། །

ཆོག་ས་བཅད་གཉིས་པའི་དོན་ནི། སྐད་ཅིག་ཆོག་ས་པའི་རྒྱུན་ཅམ་ལ་རང་སེམས་
ཞེས་མིང་བདུས་པར་བཞག་པ་ཅམ་ལས་དོན་སྤྱིང་ནས་རྒྱུང་བྲུབ་པའི་དངོས་པོ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་
མེད་པའི་སྤྱོད་ཉིད་ལྷ་མོ་རྟོགས་པར་བྱིན་གྱིས་ཆོབས། །ཞེས་པ་སྟེ། ཐུན་མོང་མེན་པའི་ཕྱག་

ཆེན་གྱི་དོན་བསྐྱེད་པའོ། །

ཆོག་པ་བཅད་གསུམ་པས་ནི། སྒྲགས་ལྷགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱག་ཆེན་གྱི་ཚུལ་
བསྐྱེད་པ་སྟེ། ཐུན་མོང་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་མིན་ནོ། །
འདི་ཡང་སློབ་དོན་གྱི་འདོད་མོས་ལྟར་ངག་ཕྱན་པས། བྲེལ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པའོ། །

འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་མཆན་འབྲེལ་མཁས་པ་དག་འབྲུད་ཅེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གྲུ་རུ། མ་ལུས་འཛིག་རྟེན་དུ་ཁས་གཟིར་བ་ལ། །སྒྲགས་གྱིས་མི་བཟོད་བཙོན་
པའི་སྒྲུབ་སྒྲུད་དེ། །རྩོགས་སངས་རྒྱས་ནས་ཐོག་མཐའ་བར་དགོ་བའི། །ཆོས་གྱི་བདུད་
ཅིས་འགོ་བ་སྒྲོངས་ལ་འདུད། །

རྒྱལ་བ་གཉིས་པས་འདུལ་གཞུང་རྒྱ་མཚོའི་བཅུད། །བསྐྱེད་ནས་སྒྲེབ་ལེགས་ཆོག་
གིས་འདོམས་པ་གང་། །སྒྲོ་དམན་རྣམས་གྱིས་ཤིན་ཏུ་གོ་བདེ་བར། །མཆན་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་
པར་གསལ་བར་བྱ། །འདིར་འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་དོན་རགས་རིམ་ཅམ་འཆད་པ་ལ་གསུམ་ཏེ།
མྱད་གྱི་དོན། གཞུང་གི་དོན། འཇུག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཀྱི། ཤིས་པར་བརྟེན་པ་ནི།
ཨོ་བདེ་ལེགས་སྒྲུ་གྲུར་ཅིག། ཅེས་སོ། །མཆོད་པར་བརྟེན་པ་ནི། ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ལ་ཕྱག་
འཆལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ནི། ཐབས་གང་ལ་བཏེན་ན་སྤིང་པའི་འགྲོག་དགོན་ལས་
བཀལ་ཏེ་ཆོག་པ་མེད་པར་བདེ་སྒྲུ་ཏུ་ཐར་པའི་གོང་དུ་བཞེད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི། སྟོན་
པ་བདེ་བར་གསལ་གསལ་པའི་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིང་པོ་མཆོག་ཏུ་གྲུར་པ་སོ་སོར་ཐར་ཅེས་གྲགས་པའི་

སྒྲོལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལགས་པས། རོ་སོ་དང་ནི། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། བྱེ་བ་སོ་སོའི་རོ་ས་
འཛིན་དང་། དེ་དག་གང་ལ་སྒྲེ་བའི་ཉེན་དང་། གང་གིས་གཏོང་བའི་རྒྱ་དང་། ཚུལ་བཞིན་
བསྐྱང་བའི་ཕན་ཡོན་ཏེ། རྣམ་པ་རྒྱག་གིས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་བཞུགས་པར་བྱའོ། །

༥ དེ་ལ་དང་པོ་སོ་སོར་སྒྲོལ་བའི་རོ་སོ་ནི། བྱང་པར་གྱི་ཆོས་གསུམ་ལྡན་ཏེ། ལྷུའི་བྱང་
པར། དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་སྒྲེ་བྱས་ནས་བྱང་བའོ། །བྲལ་བའི་བྱང་པར། གཞུན་ལ་གཞོད་
པ་ལུས་དག་གི་མི་དགོ་དང་། གཞི་ཡིད་གྱི་མི་དགོ་དང་བཅས་པ་ལས་སྒྲེ་བྱ་བའོ། །རོ་སོའི་བྱང་
པར་ནི། དེ་ཡང་ལུས་དག་གི་ལས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་གཟུགས་ཅན་དགོ་བ་ཡིན་ཞེས་འདོད་པ་
དང་། ཚུལ་འཆལ་སྒྲོང་བར་བྱེད་པའི་སེམས་པ་རྒྱན་ཆགས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་འདོད་པའི་ཚུལ་ནི་རྣམ་པ་མི་འབྲ་བ་གཉིས་རང་གི་སྒྲེ་བ་གོང་འོག་དག་སྒྲེ་བོ། །དེ་ཡང་
བྱེ་སྒྲོང་དང་ཐལ་འབྱུང་བས་གཟུགས་སུ་བཞེད་ལ། མདོ་སྒྲེ་པོས་བརྒྱལ་བ་སོགས་གྱི་ཆེ་ན་སྒྲོང་
སེམས་གྱི་རྒྱན་དང་། དེ་མིན་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲོང་སེམས་མདོན་གྱུར་ལ་བཞེད་ཅིང་། སེམས་
ཅོམ་པས་སྒྲོངས་སེམས་གྱི་ས་བོན་ལ་བཞེད་དོ། །

༦ གཉིས་པ་རབ་དབྱེ་ནི། བསྐྱེན་གནས་གྱི་སྒྲོལ་བ་དང་། དགོ་བསྐྱེན་པའི་སྒྲོལ་བ་
དང་། དགོ་བསྐྱེན་མའི་སྒྲོལ་བ་དང་། དགོ་ཚུལ་པའི་སྒྲོལ་བ་དང་། དགོ་ཚུལ་མའི་སྒྲོལ་བ་དང་།
དགོ་སྒྲོབ་མའི་སྒྲོལ་བ་དང་། དགོ་སྒྲོང་མའི་སྒྲོལ་བ་དང་། དགོ་སྒྲོང་པའི་སྒྲོལ་བ་སྒྲེ། སོ་སོར་
ཐར་པའི་སྒྲོལ་བ་ལ་རིགས་མི་འབྲ་བ་བརྒྱུ་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ལས་ཁྱིམ་པའི་ཕྱོགས་གྱི་སྒྲོལ་
པ་ནི་དང་པོ་གསུམ་དང་། རབ་བྱུང་ཕྱོགས་གྱི་སྒྲོལ་པ་ནི་ཐ་མ་ལྟའོ། །

༧ གསུམ་པ་སོ་སོའི་རོ་ས་འཛིན་ལ། ཅུ་བ་བཞི་དང་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ་བརྒྱུད་ཉིན་ཞག་
གཅིག་ཅུ་སྒྲོང་བ་ནི་བསྐྱེན་གནས་གྱི་སྒྲོལ་པའོ། །མི་ཆངས་པར་སྒྲོད་པ་དང་། མ་བྱིན་
པར་ལེན་པ་དང་། སྒྲོག་གཅོད་པ་དང་། རྒྱན་དུ་སྒྲུབ་རྣམས་ནི་ཅུ་བ་བཞི་ཡིན་ལ། མལ་ཆེ་མཆོ་

དང་། ཆང་འཕྱར་བ་དང་། གར་སོགས་མེད་སོགས་དང་། བྱི་འོ་ཁ་ཟས་ཀྱི་ལན་ལག་
 བཞི་ཡིན་ནོ། །མི་གསོད་པ་དང་། རོར་རྒྱ་བ་དང་། རྩལ་དུ་སྦྱོར་བ་དང་། ལོག་པར་གཤེམས་པ་
 དང་། རྩོས་འགྱུར་འཕྱར་བ་སྟེ། སྤང་བྱ་ལྟ་ཅི་སྟེད་འཆོའི་བར་དུ་སྤྱོད་བ་ནི། དགོ་བསྟེན་གྱི་ནི་
 རྩོམ་པ་འོ། །དབྱེ་ན། ལྷ་གཅིག་སྟོན་པའི་དགོ་བསྟེན་དང་། ལྷ་འགྲའ་སྟོན་པའི་དགོ་བསྟེན་དང་།
 གལ་ཆེད་སྟོན་པའི་དགོ་བསྟེན་དང་། ཡོངས་རྫོགས་སྟོན་པའི་དགོ་བསྟེན་དང་། ཆངས་པར་
 སྟོན་པའི་དགོ་བསྟེན་དང་། རྒྱལ་ས་སུ་འགྲོ་བའི་དགོ་བསྟེན་དང་བཅས་ཀྱི་པ་དྲུག་ཡོད་ལ། དེ་
 དག་གི་ངོ་བོ་ཡང་རྩ་བ་བཞི་ལས་ལྷ་གཅིག་ཙམ་སྟོང་བ། གཉིས་ཙམ་སྟོང་བ། གསུམ་ཙམ་སྟོང་
 བ། གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་འདྲིན་ཡིག་སྟོང་བ། དེའི་སྟེང་དུ་མི་ཆངས་སྟོན་སྟོང་བ་དང་། རྒྱལ་ས་སུ་
 འགྲོ་བ་ཙམ་གྱིས་དགོ་བསྟེན་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཀྱིས་དང་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་འདི་ཀྱིས་
 དགོ་བསྟེན་དངོས་གནས་པ་ཡིན་མིན་ཅི་ལྟར་སྟེན་ན། རྟེན་པ་གཞན་གྱིས་དྲུག་ཆང་དགོ་བསྟེན་
 དངོས་གནས་པར་བཞེད་ལ། འདི་པས་ཡོངས་ཆངས་གཉིས་མ་གཏོགས་དངོས་གནས་པར་
 མི་བཞེད་ཅིང་། གཞན་བཞིའི་ཐ་སྟངས་ཀྱང་བཞེད་མི་བཞེད་བརྟགས་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་དངོས་
 བརྟགས་གང་ཡིན་ལ་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། ཆངས་ན་དགག་བྱ་མེད་ཅིང་།
 དགོས་པ་དང་བཅས་པས་ཤིན་དུ་ལེགས་ལ། ལེན་ཚུལ་ཡང་ཆོ་ག་གཞན་ཡོངས་རྫོགས་དང་
 འདྲ་བ་ལ། ལྷ་གཅིག་སྟོན་པའི་དགོ་བསྟེན་དུ་བཙུན་པས་བཟུང་དུ་གསོལ། ཞེས་ཁ་བསྐྱར་ནས་
 ཉེ། ལྷ་འགྲའ་སྟོན་པ་སོགས་ལའང་དེས་མཆོད་ནས་ལེན་རུང་བར་དམ་པ་སྟེ་མ་ཀྱིས་བཞེད་
 འོ། །འདི་ལྟར་རུང་བ་ནི། བརྒྱད་སྟོང་འབྲེལ་ཆེན་དུ། རྒྱལ་ས་གསུམ་འཛིན་པའི་དགོ་བསྟེན་དུ་
 སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བཟུང་དུ་གསོལ། ཞེས་ལུང་བྲངས་པས་ཀྱང་ཤེས་བྱས་སོ། །དེ་བས་ན་སོ་ཐར་
 གྱི་རྒྱལ་ས་སུ་ལྷ་གཅིག་ལྷ་འགྲའ་ཙམ་འཛོགས་པ་དང་། རྒྱགས་གྱི་རྒྱལ་ས་སུ་དབང་མི་བསྐྱར་
 བར་དཀྲུག་འཁོར་དུ་གཞུག་ཙམ་བྱེད་པ་ནི། ད་ལྟའི་གདུལ་བྱ་དང་ཤིན་དུ་འཆོམས་མོད་ཀྱང་།

སྒྲོལ་རྒྱལ་ནས་མི་སྣ་དང་བས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲེལ་འཆའ་ལོ། །

༥ ཅུ་བ་བཞི་དང་ཡན་ལག་དྲུག་སྟེ། བཅུ་སྟོང་བའི་དགེ་ལྡན་གྱི་སྒྲུབ་པ་ལོ། །ཅུ་བ་
བཞི་ནི་སྤྲ་མ་དང་འབྲེལ། གཞན་དྲུག་ནི། གར་སོགས་སྟེང་སོགས་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་།
གསེར་དངུལ་ལེན་པ་དང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་སྒྲེབ་པས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྤྲ་བཞིན་མལ་ཆེ་༡ མཐོ།
ཆང་༢ འབྲུང་བ། ཕྱི་དྲིའི་ཁ་༣ ཟས། གར་༤ སོགས། སྟེང་༥ སོགས། གསེར་དངུལ་ལེན་
༦ པ་དང་བཅས་ཡན་ལག་དྲུག་དུ་འགྱུར་རོ། །དེར་མ་ཟད། མཁན་པོར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་
ལས་ཉམས་པ་དང་། ཁྱིམ་པའི་རྟགས་ནི་སྟོང་བ་ལས་ཉམས་པ་དང་། རབ་དུ་བྱུང་བའི་རྟགས་
ནི་ལེན་པ་ལས་ཉམས་པ་དང་བཅས་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་བསྒྲན་པ་ཡིས་སྤང་བུ་བཅུ་གསུམ་དག་
དུ་འདྲེན་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལས་ཀྱང་རྒྱས་པར་སྒྲེན་སྒྲུངས་འདས་སོ་དྲུག་དུ་འདྲེན་ཏེ། སྒྲོག་
གཙང་བཞི་དང་མ་བྱེན་ལེན། །ཞེས་སོགས་སྒྲུབ་ཆོག་དུ་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དགེ་ལྡན་
གྱི་སྒྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་རྗེས་སུ་ཅུ་བའི་ཆོས་དྲུག་དང་རྗེས་མཐུན་གྱི་ཆོས་དྲུག་སྟོང་བའི་སྒྲུབ་པ་
ནི་དགེ་སྒྲོབ་མའི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། གཅིག་སྟེ་ལམ་དུ་འགྲོ་བར་མི་བྱ་བ་དང་། ལྷ་པོའི་ལྷ་རོལ་
ནས་པ་རོལ་དུ་རྒྱལ་བར་མི་བྱ་བ་དང་། སྦྱེས་པ་ལ་ནི་རེག་པ་མི་བྱ་བ་དང་། སྦྱེས་པ་དང་ནི་
མཉམ་དུ་འདུག་པར་མི་བྱ་བ་དང་། ཐོ་ཐོ་གང་དག་སྦྱར་དུ་འགྱུར་བར་མི་བྱ་ཞིང་། རང་གི་ཁ་
ན་མ་ཐོ་བའི་ཉེས་པ་འཆབ་པར་མི་བྱ་བ་སྟེ། བྱ་མིན་དེ་དག་སྟོང་བའི་ཅུ་བའི་ཆོས་དྲུག་སྟོང་བ་
ཞེས་བྱའོ། །གསེར་ལ་བཟུང་བར་མི་བྱ་ཞིང་། འདོམས་ཀྱི་སྦྱ་ནི་བྲེག་པར་མི་བྱ་བ་དང་། བྱིན་
ལེན་མ་བྱས་པར་བཟའ་བར་མི་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གསོག་འཛོག་བྱས་པ་བཟའ་བར་མི་
བྱ་བ་དང་། ཅུ་སྟོན་སོགས་ལ་མི་གཙང་སོགས་འདོར་བར་མི་བྱ་བ་དང་། ས་ནི་བརྟོ་བར་མི་
བྱ་བ་སྟེ། བྱ་མིན་དེ་དག་སྟོང་བའི། རྗེས་མཐུན་གྱི་ཆོས་ནི་རྣམ་དྲུག་སྟོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དཔེ་
ལ་ལར། ཅུ་སྟོན་དག་ཀྱང་གཙང་མི་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དག་ཅེས་མཁས་པ་འགའ་གསུང་

དེ། །པམ་པ་བརྒྱད་དང་། ལྷག་མ་ཉི་ཤུ་དང་། སྤང་བའི་ལྷུང་ཕྱེད་སྲུང་ཙུ་ཙ་གསུམ་དང་། ལྷུང་
 ཕྱེད་འབའ་ཞིག་པ་བརྒྱ་བརྒྱུ་ཙུ་དང་། སོ་སོར་བཞག་པ་བརྒྱ་གཅིག་དང་། ཉེས་བྱས་ཞེས་
 པ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་གཉིས་ཏེ། བསྐྱེམས་པའི་ལྷུང་པ་སྲུང་བརྒྱ་ལྷུང་ཙུ་ཙ་བཞི་ཅུ་མ་སྤོང་བར་
 ཕྱེད་པ་ནི་དགེ་སྤོང་མའི་སྤོམ་པའོ། །པམ་པ་བཞི་དང་། ལྷག་མ་ཉི་བརྒྱ་གསུམ་དང་། སྤང་ལྷུང་
 སྲུང་ཙུ་དང་། ལྷུང་ཕྱེད་འབའ་ཞིག་པ་དགུ་བརྒྱ་དང་། སོར་བཞག་པ་བཞི་དང་། ཉེས་བྱས་ནི་
 བརྒྱ་ཙུ་བརྒྱ་གཉིས་ཏེ། བསྐྱེམས་པ་ཡིས་ཉིས་བརྒྱ་ལྷུང་ཙུ་ཙུ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བ་ཅུ་མ་སྤོང་
 བར་ཕྱེད་པ་ནི་དགེ་སྤོང་གི་སྤོམ་པའོ། །

༥ བཞི་པ་སྟོམ་པ་དེ་དག་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ནི། དེ་ལྟར་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་རིགས་བརྒྱད་པོ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱེ་མི་སྟན་པའི་མི་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱིར་བཏང་གླིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་དང་།
 བྱད་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྐྱེའི་དམིགས་བསལ་ཟ་མ་དང་། མ་ཞིང་དང་། མཆོན་གཉིས་པ་དང་།
 མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་བྲས་པ་སོགས་ལ་སྐྱེ་བ་མིན་ནོ། །

༥ ལྷ་པ་ལྷོ་མ་པ་དེ་དག་གང་གིས་གཏོང་བའི་རྒྱ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷེ་པ་རང་གི་ལུགས་
དང་། ལྷེ་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ལ། ལུན་མོང་དང་། ལུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་གྱི་
དང་པོ་ནི། བསྐྱབ་པ་སྤུལ་བ་དང་། ལྷི་འཕོས་པ་དང་། མཆོན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་བྱུང་བ་དང་།
མཆོན་ལན་གསུམ་དུ་བྱུང་བ་དང་། དགེ་ཙུ་ཆད་པ་སྟེ། ལྷ་པོ་དེ་ནམས་ནི་ལྷོ་མ་པ་ཀྱན་གྱི་
གཏོང་རྒྱ་ལུན་མོང་ངོ་། །ལོ་ནི་ལྷ་མ་ལན་པ་ལ་དེར་ཤེས་པ་དང་། ལྷེས་པས་བསྟེན་ཕྱིར་ཁས་
ལྷངས་པ་དང་། ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་མཆོན་མོའི་མཐའ་འདས་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་ནི་རིམ་བཞིན་
དགེ་སྟོང་དང་། དགེ་སྟོབ་མ་དང་། བསྟེན་གནས་ནམས་ཀྱི་གཏོང་རྒྱ་ལུན་མོང་མིན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཅུ་བའི་ལྷུང་བ་གིང་རུང་བྱུང་བ་དང་། དམ་བའི་ཆོས་ནི་ཡོངས་སུ་རྒྱ་བ་
བ་ལས་སྒྲིམ་བ་གཏོང་ཞེས་བ་འདོད་བའང་ཡོད་ལ། ལྷག་པར་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲིམ་བ་ནི།

སྒྲོམ་ལྷན་ཅུ་ལྷུང་བྱུང་བ་ལ་མི་འགའ་ཞིག་འབྲུ་ལྷ་བྱུང་བྱུ་ལོན་དང་། གསེར་ལྷ་བྱུང་བྱུ་ལྷན་གཉིས་ཆོག་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཅུ་ལྷུང་གང་བྱུང་བ་དེ་སྒྲོང་བའི་སྒྲོམ་པ་གཏོང་བ་དང་། གཞན་སྒྲོང་བའི་སྒྲོམ་པ་དང་ལྷན་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཞེས་ཏེ། མདོར་ན་གཏོང་མི་གཏོང་གི་ཆ་གཉིས་ལྷན་དུ་འདྲོད་ཅེས་པའོ། །

༥ དྲུག་པ་བསྐྱེད་སྒྲོམ་པའི་པན་ལོན་ནི། སྒྲོམ་པ་དྲེ་དག་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱེད་སྒྲོམ་པ་ལས་གནས་སྐྱབས་ཀྱི་འབྲས་བྱུ་མདོན་མཐོ་ལྷ་མི་གཉིས་དང་། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བྱུ་ངེས་ལེགས་བྱང་ཚུབ་གསུམ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། བཙུན་འབྲས་དང་ལྷན་པ་ནུམས་ཀྱིས་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་གང་ཁས་སྒྲུངས་ཀྱང་ཉག་ཏུ་དང་གུས་པས་འབད་དྲེ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཐུགས་བརྩེ་བའི་སྒྲོ་ནས་གདམས་པའོ། །

༦ གསུམ་པ་མཐུག་གི་དོན་ལ། བསྐྱེད་བ་དང་། མཛད་བྱང་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། དགོ་དེས་སྒྲེ་བར་ལུས་ཅན་ནུམས། །ཉག་ཏུ་ཆད་སྒྲོད་ལ་གནས་ཤོག །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅེས་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ་འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྲིང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཡུལ་གངས་ཅན་གྱི་མཐར་སྒྲེས་པའི་སྒྲན་དངགས་མཁན་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་སྒྲོ་བཟང་གཤམ་པའི་དབལ་གྱིས་སྐྱར་བའོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་མཆན་གྱི་ལྷེ་མིག་གིས། །ཟབ་བརྗེད་སྒྲོ་མོ་འབྲེད་པའི་མཐུས། །བདག་གཞན་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པའི་ངོས། །ཐོས་བསམ་བསྒྲོམ་པ་མཐར་ཕྱིར་ཤོག །།
ཅེས་པ་འདི་ཡང་འདུལ་འཛིན་དག་དབང་ཕུན་ཆོགས་པས་སྐྱར་བའོ། །། དགོ་ལེགས་འཕེལ།

ཐེག་ཆེན་གསེས་སྤྱོད་གི་སྒྲིམ་པའི་པན་ཡོན་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གུ་རུ། འདིར་ཐེག་ཆེན་གསེས་སྤྱོད་གི་པན་ཡོན་མདོ་ཙམ་འཆད་པ་ལ། སྤྱིའི་པན་ཡོན། སོ་སའི་པན་ཡོན། དེ་དག་ལ་དོགས་པ་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོར་དུས་ཀྱི་སྒྲིམ་ནས་པན་ཡོན་ཆེ་བ་ནི། ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས། གང་གིས་བསྐྱལ་བ་གཏྲའི་བྱེ་སྤྱད་དུ། །དང་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཟས་དང་སྒྲོམ་ནམས་དང་། །གཏུགས་དང་བ་དན་མར་མེའི་སྤང་བ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཕྱག་ཁྲིག་རིམ་གྱོ་བྱས། །གང་གིས་དམ་ཆོས་རབ་རྒྱ་འཛིག་པ་དང་། །བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ་འགག་པར་འགྱུར་བའི་ཆོ། །ཉིན་མཆན་དུ་ནི་བསྐྱལ་བ་གཅིག་སྤྱོད་ན། །བསོད་ནམས་དེ་ནི་དེ་བས་བྱུང་བར་འཕགས། །ཞེས་བསྟན་པ་མ་ཉམས་པའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཕྱག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྤྱོད་དུ་མ་ལ། །བསྐྱལ་བ་གཏྲའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མའི་གངས་སྤྱོད་དུ་ཟས་སྒྲོམ་སོགས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྒྱལ་བཞིན་མཆོད་པ་ལས། །བསྟན་པ་ཆེས་ཆེར་ཉམས་པའི་དུས་ངན་འདི་ལྟ་བུར་ཐ་ན་བསྐྱལ་བ་སྤྱ་གཅིག་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཙམ་དུ་བསྐྱངས་ན་པན་ཡོན་ཆེས་ཆེ་བར་གསུངས་པས་གསེས་སྤྱོད་གི་སྒྲིམ་པ་ལན་གཅིག་ཙམ་བསྐྱང་ན་འང་བསོད་ནམས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཞིག་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་ལ་རིེ་ཙམ་དུ་བསོད་ནམས་འབྱུང་བ་དེ་ཙམ་དུ་བདེ་བ་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་རིམ་ཀྱིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས། །བསམ་ཤེས་ན། །ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་བྱེ་བ་ཕྱག་ཁྲིག་རྟེན་པ་ལས་ཀྱང་དུས་ངན་འདི་ལྟ་བུར་གསེས་སྤྱོད་གི་སྒྲིམ་པ་ཉིན་གཅིག་ཙམ་སྤང་རྒྱ་བྱུང་ན་ཆེས་སྐྱལ་བ་བཟང་ཞིང་དོན་ཆེ་བ་ལགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལུལ་གྱི་སྒྲིམ་ནས་པན་ཡོན་ཆེ་བ་ནི། དག་པའི་ཞིང་ཁམས་ནམས་སུ་དགོ་

བ་ནམ་དག་བསྐྱལ་བའི་བར་དུ་བསྐྱབས་པ་ལས་མ་དག་བའི་ཞིང་ཁམས་འདི་ལྟ་བུར་དག་བ་
སྒྲ་གཅིག་སེ་གོལ་གཏོག་བའི་ཡུན་ཙམ་དུ་བསྐྱབས་ན་བསོད་ནམས་ཆེས་ཆེ་བར་གསུང་རབ་
དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ནས་ལན་གཅིག་མིན་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་མ་དག་བའི་
ནང་ནས་ཀྱང་ཆེས་མ་དག་བའི་ཡུལ་ཕྱོགས་འདི་ལྟ་བུར་ཡན་ལག་བརྒྱད་བའི་གསོ་སྦྱང་གི་
སྒྲོམ་པ་སྤངས་ནས་ཐ་ན་སེ་གོལ་གཏོག་བའི་ཡུན་ཙམ་དུ་བསྐྱང་ནའང་བསོད་ནམས་མཐའ་
སྤྲས་ཏེ། གཞུགས་སུ་བྱལ་ན་སྟོང་ཆེན་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་སུ་ཡང་ཤོང་དགའོ། །

གསུམ་པ་རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་པན་ཡོན་ཆེ་བ་ལ་ནམ་པ་དགུ་ཉེ། དང་པོར་མི་མིན་གྱི་
གནོད་པས་མི་ཚུགས་པའི་པན་ཡོན་ནི། སྔོན་ཆུན་མོ་ཞིག་གིས་ཉིན་གཅིག་ཡན་ལག་བརྒྱད་
བའི་གསོ་སྦྱང་གི་སྒྲོམ་པ་སྤངས་ནས། དེའི་མཆན་མོ་ནམ་བྱེད་ཙམ་ན་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་
གྱི་བར་ཆེན་དུ་མི་ནག་ཅན་ཞིག་ལ་ལྟོ་བསྐྱལ་བར་བྱིན་པས་ལམ་དུ་མི་མ་ཡིན་ཁག་གསུམ་
དང་ཐད་ཀྱང་སྐགས་མི་རྟེན་བའི་ལོ་རྒྱུས་འདུལ་བ་ལུང་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་སྤངས་
བའི་སྒྲོམ་པ་བསྐྱང་བའི་རིང་ལ་མི་མ་ཡིན་གང་གིས་ཀྱང་སྐགས་མི་རྟེན་པ་རྟེན་འགྲེལ་གྱི་ཆོས་
ཉིད་དེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་ལྡན་པའི་མདོ་ལས། །རི་ལྟར་སྐྱལ་གདུག་སྐྱེ་ཆེན་ནག་པོ་
ཡང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་ལ་གནོད་མེད་གཞན་ཅི་སྟོས། །ཞེས་མི་མིན་གྱི་ནང་ནས་གདུག་རྩལ་
ཆེ་ཤོས་སྐྱེ་བདུད་ནག་པོས་ཀྱང་སྒྲོམ་ལྡན་ལ་གནོད་མི་བྱས་ན་གཞན་གྱིས་ལྟ་ཅི་སྟོས་པར་
གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་བྱིའི་གནོད་པ་བསྐྱང་བའི་ཐབས་སུ་ནང་གི་སྒྲོམ་པ་སྐྱང་
བ་ཉིད་མན་དག་གི་མཆོག་གོ། །

གཉིས་པ་ལྟ་ནམས་ཀྱིས་སྐྱང་སྐྱོབ་མཛད་པའི་པན་ཡོན་ནི། རང་གིས་ཁས་སྤང་བའི་
སྒྲོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱངས་ན་དཀར་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བའི་ལྟ་ནམས་ཀྱིས་ཉིན་མཆན་ཡེལ་
མེད་དུ་སྐྱང་སྐྱོབ་མཛད་པར་མདོ་མང་པོ་ནས་གསུངས་པས། གསོ་སྦྱང་གི་སྒྲོམ་པ་ཐོབ་ལ་མ་

ཉམས་པ་དེ་སྤྲོད་དུ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲོད་མཛད་པ་ཐེ་མི་ཆོམ་མོ། །

གསུམ་པ་དགེ་བ་གང་བྱས་སྟོབས་ཆེ་བའི་པན་ཡོན་ནི། སྤྱིར་སྤྲོམ་པ་དང་མི་ལྡན་
བས་མར་ཁྱ་རྒྱ་མཆོ་ཙམ་ལ་སྟོང་པོ་རི་རབ་ཙམ་བཅུགས་ཏེ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྤུལ་
བ་བས་སྤོམ་ལྡན་གྱིས་མར་ཁྱ་ཐེགས་པ་གཅིག་ལ་སྟོང་པོ་ཁབ་ཅེ་ཙམ་བཅུགས་ཏེ་སྤུལ་ན་
བསོད་ནམས་ཆེས་ཆེ་བར་གསུངས་པས། གསོ་སྦྱོང་མ་ལེན་པར་དགོ་ཅ་མང་པོ་བསྐྱལ་པར་
བསྐྱབས་པ་ལས་སྤངས་ནས་དགོ་ཅ་སྟེ་གཅིག་ཡུད་ཙམ་དུ་བསྐྱབས་ན་བསོད་ནམས་ཆེས་ཆེ་
བར་མངོན་ནོ། །

བཞི་པ་སྟོན་ལམ་བཟབ་ཆད་འབྱུང་བའི་པན་ཡོན་ནི། སྤྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་བས་སྟོན་
ལམ་རིམ་རྟུར་བཟབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་བར་གསུངས་པས་ཡན་ལག་བརྒྱད་
པའི་གསོ་སྦྱོང་གི་སྤོམ་པ་སྤངས་ནས་མ་ཉམས་པའི་རིང་ལ་སྟོན་ལམ་བཟབ་ཆད་འབྱུང་ངེས་པ་
ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་ལྷ་མའི་རྟེན་བཟང་ཐོབ་པའི་པན་ཡོན་ནི། བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལན་
གཅིག་ཙམ་བསྐྱངས་པས་ཀྱང་ལྷ་དང་མའི་སྤུས་རྟེན་བྱུང་བར་ཅན་ཐོབ་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་
དང་མཐུན་པའི་ལོ་རྒྱས་ཀྱང་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་དེ་བྱིར་མི་ལང་ངོ་། །

དུག་པ་བྱམས་པའི་བསྟན་པ་དང་མཇལ་བའི་པན་ཡོན་ནི། རི་སྐད་དུ། །ལྷ་སྤྱུང་བའི་
བསྟན་པ་ལ། །གང་གིས་དད་པས་ཆོས་མཉན་ཅིང་། །བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་བསྐྱངས་
པ། །ང་ཡི་འཁོར་དུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསོ་སྦྱོང་གི་སྤོམ་པ་བསྐྱངས་ན་བྱམས་པའི་འཁོར་
དུ་སྦྱེ་བར་བྱམས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས། མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་རྩེ་བཅུན་
བྱམས་པའི་བསྟན་པ་དང་མཇལ་ནས་འཁོར་བ་མཐའ་ཅན་དུ་བྱ་བར་འདོད་ནའང་ཐེག་ཆེན་
གསོ་སྦྱོང་གི་སྤོམ་པ་སྤངས་ནས་བསྐྱང་བ་ལ་འབད་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་བསྟེན་གནས་དང་

གསོ་སྦྱང་གི་སྒྲོལ་བ་གཉིས་མི་གཅིག་པས། བསྟེན་གནས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་གསོ་སྦྱང་ལ་སྦྱར་བ་མི་
 རིགས་སོ་སྟེན་ན། མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་བྱའི་ཡན་ལག་གི་མང་ཉུང་དང་ངོ་ཤོ་འདྲ་བས། བསྟེན་
 གནས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་གང་ཡིན་གསོ་སྦྱང་ལ་འབྱུང་བར་མ་ཟད། ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་དམིགས་མ་དམིགས་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་བསྟེན་གནས་ལས་ཀྱང་
 འདི་ཉིད་ཕན་ཡོན་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསུངས་ཏེ། རིགས་པས་ཀྱང་འཐད་བཤོ། །

བདུན་པ་ལྷ་མི་ཀྱན་གྱིས་མཆོད་འོས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕན་ཡོན་ནི། ཉ་སྟོང་བརྒྱད་
 གསུམ་ལ་བསྟེན་གནས་བསྐྱེད་བའི་མི་དེ་བརྒྱ་ཁྲི་དང་དང་འདྲ་ཞེས་གསོལ་བ་ལ། སྟོན་པས་
 ཁྱོད་དེ་སྐད་མ་ཟེར་ཅིག །དེ་ནི་དང་དང་འདྲ་ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་ན་སྟོན་པ་མ་གྲངས་
 བའི་སྟོན་རོལ་དུ་ཐ་ཤལ་གྱི་དང་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་ཡང་སྟོན་པ་གྲངས་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ་
 རི་སྤྱོད་མ་ཉམས་པ་དེ་སྤྱོད་དུ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་འདྲ་བར་ལྷ་མི་ཀྱན་གྱིས་མཆོད་ཅིང་
 བཀྱར་འོས་སུ་འགྱུར་བས། སྟོན་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བར་ན་མཆོག་དམན་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་ལྟ་བུ་
 ཡོད་དེ་ཤེས་དགོས་སོ། །

བརྒྱད་པ་བྱ་སྐྱ་བའི་ཡོན་ཏན་ནི། བཟླས་བཞེད་དང་ནི་དཀའ་ཐུབ་དག །ཡུན་རིང་དུས་
 སུ་སྦྱད་བྱས་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། བཟླས་བཞེད་དང་དཀའ་ཐུབ་སོགས་དགེ་
 སྦྱོར་གཞན་དག་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་སེམས་མ་གཡེང་བ་གཙོ་བོར་དགོས་ཀྱི། གཞན་
 དུ་བཤད་ཆོད་དང་མཐུན་པའི་ཕན་ཡོན་མི་འབྱུང་བས་ངལ་བ་དོན་མེད་དུ་འགྲོ་ལ། འདིར་ནི་
 དེ་དང་མི་འདྲ་བར་དང་པོར་ལེན་དུས་སུ་རིག་པ་གཏད་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་བྱིན་དེ་ནས་གཡེངས་
 ཀྱང་ཕན་ཡོན་ལ་གོགས་སུ་མི་འགྱུར་བས། དགེ་སྦྱོར་གཞན་ལས་འདི་ཉིད་བྱ་སྐྱ་ཞིང་། བསྐྱེད་
 བྱ་ཉུང་བ་དང་བསྐྱེད་ཡུན་སྤྱི་བས་འགོ་འདོན་པར་ཡང་སྐྱ་བ་སོགས་མདོར་ན་བདག་དང་
 བདག་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལེན་ལ་འདི་ལས་བྱ་སྐྱ་བ་དང་དོན་ཆེ་བ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །

དགྲ་པ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པའི་པན་ཡོན་ནི། རི་སྐད་དུ། ལྷའི་དབང་
པོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། །ཆེས་བརྒྱད་དག་དང་བཙེ་ལྷ་དང་། །ཆོ་འབྲུལ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་བ་
ལ། །བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་བསྐྱངས་པས། །དེ་ནི་སངས་རྒྱུ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་
དང་། གཞན་ཡང་དེ་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་ཏེ་གྲེང་མི་ལང་རོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོའི་པན་ཡོན་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་པན་ཡོན་དང་། མཐར་ཐུག་གི་པན་
ཡོན་ནི། །དང་པོ་ལ་སྤང་བྱ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་པན་ཡོན་བརྒྱད་དེ། སྟོག་གཙོད་སྤངས་པས་ཆེ་
རབས་སུ་ཆེ་རིང་ཞིང་ནད་མི་འབྱུང་། མ་གྱིན་ལེན་སྤངས་པས་ཆེ་རབས་སུ་ལོངས་སྟོད་ཕྱན་
སུམ་ཆོགས་པ་ཐོབ་ཅིང་། དེར་ཡང་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་མེད་པར་རང་དབང་དུ་ལོངས་སྟོད་
པར་འགྱུར་རོ། །མི་ཆངས་སྟོད་སྤངས་པས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུགས་བཟང་ཞིང་། ཁ་
དོག་མཛེས་པར་འགྱུར་རོ། །རྩན་སྤངས་པས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་གཞན་གྱིས་མི་བསྐྱུ་ཞིང་
རང་གི་ཆོག་བཅུན་པར་འགྱུར་རོ། །ཆང་སྤངས་པས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དྲན་ཤིས་བརྟན་
ཅིང་དབང་པོ་གསལ་བ་དང་ཤེས་རབ་ཕྱན་ཆོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཁྲི་སྟན་ཆེ་མཐོ་སྤངས་པས་
ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་གཞན་གྱིས་བསྟོད་ཅིང་བཀྱར་བ་དང་། མལ་སྟན་བཟང་ཞིང་བཞོན་པ་
མང་བར་འགྱུར་རོ། །དུས་མ་ཡིན་པའི་ཟས་སྤངས་པས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་བཟའ་བརྟུང་ཕྱན་
སུམ་ཆོགས་པ་ཐོབ་ཅིང་། ལོ་ལེགས་པར་འགྱུར་རོ། །དྲི་དང་ཕྱེང་བ་སོགས་སྤངས་པས་ཆེ་
རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ལུས་ལ་དྲི་ཞིམ་པོ་འབྱུང་བ་དང་། མདོག་ལེགས་ཤིང་དབྱིབས་མཛེས་
པར་འགྱུར་རོ། །གར་དང་སྤྱ་ལ་སོགས་པ་སྤངས་པས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ལུས་དང་སེམས་
དུལ་བ་དང་། དག་དགོ་བ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་བྱངས་རྒྱན་མི་འཆད་དུ་སྟོག་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་པན་ཡོན་ལའང་བརྒྱད་ལས། སྟོག་གཙོད་སྤངས་པའི་འབྲས་
བྱུར་རྩི་རྩེ་ལྷ་བུའི་སྐྱུ་འགྲུབ། མ་གྱིན་ལེན་སྤངས་པའི་འབྲས་བྱུར་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་མཐེལ་ན་

འཁོར་ལོས་མཚན་པ་འབྲུག། མི་ཆངས་སྒྲོད་སྤངས་པའི་འབྲས་བུར་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་ཆང་
 ཞིང་ལུས་རྒྱས་པར་འབྲུག། རྩན་ཆོག་སྤངས་པའི་འབྲས་བུར་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཁེབས་
 པའི་ལྷགས་དང་ཆངས་པའི་དབྲངས་ལྟར་སྟན་པའི་གསུང་འབྲུག། ཆང་སྤངས་པའི་འབྲས་བུར་
 ལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པའི་སྒྲོ་དང་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་གསལ་བ་འབྲུག། དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་
 ཟས་སྤངས་པའི་འབྲས་བུར་ཆེམས་བཞི་བརྩུ་ཆང་ཞིང་ཐགས་བཟང་བ་འབྲུག། ཇི་དང་སྤེང་བ་
 སོགས་སྤངས་པའི་འབྲས་བུར་སྒྲོ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དེ་དད་བུན་སུམ་ཆོགས་པས་ཡོངས་སུ་
 ཁྱབ་པ་འབྲུག། གར་དང་སྒྲུ་སོགས་སྤངས་པའི་འབྲས་བུར་སྒྲོ་ལ་མཚན་བཟང་པོ་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་བརྒྱན་པར་གྱུར་བ་འབྲུག། ཁྱི་སྟན་ཆེ་མཐོ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུར་ཆོས་ཀྱི་སྟན་གསུམ་ལ་
 ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྒྲོད་པར་འབྱུར་བ་སྟེ། འདི་དག་ནི་ཀུན་དུ་རྒྱ་སེལ་རིང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་
 ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྲིས་བཤོ། །

གསུམ་པ་དོགས་པ་དབྱད་པ་ལ་བཞི། ཉིན་ཞག་མ་ཆང་བར་ལེན་དུ་རུང་མི་རུང་
 དབྱད། ཉིན་ཞག་མན་ཆད་དུ་སྒྲེ་མི་སྒྲེ་དབྱད། ཉིན་ཞག་མང་པོ་དུས་གཅིག་ལ་ལེན་དུ་རུང་མི་
 རུང་དབྱད། གཅིག་ཉམས་པས་གཞན་བསྐྱང་བར་འོས་མི་འོས་དབྱད་བཤོ། །དང་པོ་ནི། མཛོད་
 རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་བཤུན་པ་དང་གྱི་པོ་བྱེད་པ་དག་གིས་མཚན་མོ་དང་ཉིན་མོ་
 བསྟེན་གནས་སྤངས་པ་དག་གྱང་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་རུང་ངོ་། །ཞེས་ཉིན་ཞག་བྱེད་ཅམ་དུ་
 བསྟེན་གནས་སྤངས་ནས་བསྐྱང་ནའང་དགག་བྱ་མེད་ཅིང་དགོས་པ་ཆེ་བར་གསུངས་པས།
 རབ་ལ་ཉིན་ཞག་ཉིལ་པོར་བསྐྱང་གང་ཐུབ་བྱེད་ཅིང་། ཅེ་སྟེ་དེ་ལྟར་མི་རྣམས་ན་ཉིན་ཞག་བྱེད་
 ཅམ་དང་ཐ་ན་རྩ་ཆོད་བྱེད་ཅམ་དུའང་ལེན་དུ་རུང་ལ། ཇི་ལྟར་སྤངས་པའི་ཚུལ་ཡང་། གནས་
 བརྟན་བྱང་རྩལ་བཟང་པོས། ཉིན་མོ་ཅམ་དུ་ཡང་དག་པར་ལེན་ན་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་
 མི་དེ་ཉི་མ་མ་རྩལ་གྱི་བར་དུ་ཞེས་དུས་ཆོད་ཡོངས་སུ་བཅད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་

ལྟར་ཏེ། མཚན་མོ་ཙམ་དུ་རྒྱུ་ལེན་པ་སོགས་ཀྱང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐེག་དམན་ལྟར་ན་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ནི་ཉིན་ཞག་གཅིག་པའི་
མཐའ་ཅན་ཡིན་པས། ཉིན་ཞག་པན་ཆད་དུ་སྒྲངས་ཀྱང་མི་སྦྱེ་ཞིང་། ཉིན་ཞག་མ་ཆད་ནའང་མི་
སྦྱེ་ལ། འོན་ཏེ་ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན་དེ་དང་མི་འདྲ་བར་རྫོགས་བྱང་གི་བར་དུ་སྒྲངས་ཀྱང་སྦྱེ་བར་
བཞེད་པ་སྟེ། རྒྱལ་ཆབ་རྒྱུ་མཛད་པའི་ཀུན་བུས་ནམ་བཤད་ལས། བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་
པ་ཉིན་ཞག་རེ་མ་གཏོགས་མི་སྦྱེ་བར་འདོད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་ཁ་ཅིག་གི་ལུགས་ཡིན་པས་
བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དགེས་དོར་ལས་ཀྱང་། དང་པོ་གསོ་སྦྱང་སྦྱིན་
པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་འཆད་པ་ན། མི་ཉི་བས། དང་པོ་གསོ་སྦྱང་སྦྱིན་པ་ནི་
བཅུན་པའམ་སྒྲོམ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་དགེ་བསྟེན་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་བྱང་
རྒྱུ་སྟེ་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་
བཞད་པས་ཀྱང་། བྱང་རྒྱུ་བར་དུ་སྒྲངས་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་བསྟེན་གནས་ཀྱི་ཆོ་ག་
ཡང་མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་ནས་བཤད་ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་
རྫོགས་བྱང་བར་དུ་སྒྲངས་པས་སྦྱེ་ན་གསོ་སྦྱང་གི་སྒྲོམ་པ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་སྦྱེ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་
དང་འབྲེལ་དགོས་པའི་གནད་ལ་བསམས་ནའང་ཤེས་ཏུས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཉིན་ཞག་རེ་མ་གཏོགས་མི་སྦྱེ་བར་འདོད་པའི་
ཐེག་དམན་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡང་ཉིན་ཞག་མང་པོ་དུས་གཅིག་ལ་ལེན་དུ་རུང་བ་སྟེ། ཐུབ་བསྟན་
བྱེ་དོར་ལས། དེས་ན་བསྟེན་གནས་ཉིན་ཞག་གི་མཐའ་ཅན་དུ་ངེས་ཀྱང་ཆོ་འབྲུལ་ཆེན་པོ་ལྟ་
བུ་ལ་སྒྲ་བྱེད་བར་མ་ཆད་དུ་བསྐྱངས་པ་དུས་གཅིག་ལ་སྒྲང་དུ་རུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཉིན་
ཞག་གཅིག་པའི་སྒྲོམ་པ་ལན་བཙུའི་བར་དུ་བསྐྱས་ཏེ་སྒྲངས་པ་ཡིན་པས་ཉིན་ཞག་གི་སྒྲོམ་
པར་མི་འགྱུར་བའི་སྦྱོན་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། མདོད་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། རྒྱ་བ་བྱེད་ལ་སོགས་

བ་ནི་ཉིན་ཞག་བསྐྱེད་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རིམ་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ་ཡང་།
 ཆོས་གཅིག་ནས་རི་སྤྱོད་བཅོ་ལྔའི་བར་དུ་ཞེས་ཆོ་ག་ཁ་བསྐྱུར་ནས་དང་། ལོ་གཅིག་གི་ཉ་སྟོང་
 བརྒྱད་གསུམ་གང་ཡིན་ལ་ལེན་པར་འདོད་ནའང་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་སྤྱོད་ལོ་གཅིག་གི་
 ཉ་སྟོང་བརྒྱད་གསུམ་བྱུང་ངོ་ཙམ་ལ་ཞེས་པ་ལྟ་བུས་ཁ་བསྐྱུར་ནས་ལེན་དགོས་པར་བཞེད་ལ།
 དེས་གཞན་ཡང་ཤེས་དགོས་པར་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཉིན་ཞག་མང་པོ་
 དུས་གཅིག་ལ་ལེན་དུ་རུང་ན་གསོ་སྦྱང་གི་སྟོན་པ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་སྟོན་མི་འཆའ་བས། རི་སྤྱོད་
 བསྐྱུང་བར་འདོད་པ་དེ་སྤྱོད་དུ་ལེན་དུ་རུང་ལ། ལོན་ཏེ་ཉིན་རེ་ཞིང་གསལ་དུ་ལེན་སྐབ་ན་ནི་བླ་
 ཤེས་བརྟན་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་མང་བས་ཆེས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་འགྱུར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། བསྐྱེད་གཞིའི་གཙོ་བོ་གཅིག་ཉམས་ཕྱིན་དེ་ནས་གཞན་བསྐྱུང་བ་ལ་དགོས་
 པ་ཡོད་དམ་མེད་རིམ་རྣམས་ན། ཡོད་དེ། སྟོན་ཀྱན་དུ་རྒྱ་གཉིས་ལས་གཅིག་གིས་ཡན་ལག་
 བརྒྱད་ཀ་བསྐྱུངས་པས་མི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོར་སྦྱེས། གཅིག་གིས་རྒྱུང་མའི་ངོ་མ་གཙོག་པར་
 སྤྱི་ངོའི་ཁ་བསྐྱེད་པ་དགོས་བྱུང་བས། མི་ཡུལ་དུ་སྦྱེས་མ་སྐབ་ཀྱང་ཡན་ལག་ལྷག་མ་བསྐྱུངས་
 པས་སྦྱུང་རྒྱལ་པོར་སྦྱེས་ཏེ་མཐར་གྱིས་གཉིས་ཀས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར། གང་
 བསྐྱུངས་པའི་པན་ཡོན་དང་གང་མ་བསྐྱུང་བའི་ཉེས་དམིགས་གཉིས་པོ་སོ་སོར་མ་འཆའ་བར་
 འབྱུང་བས། གཅིག་ཤོར་ཡང་གཞན་རྣམས་བསྐྱུང་འོས་པ་སྟེ། གཅིག་པོ་དེ་ཡང་དུས་ཐམས་
 ཅད་དུ་སྟོན་བཏང་མི་དགོས་པར་བསྐྱུང་སྐབ་པའི་དུས་རྣམས་སུ་དེས་པར་དུ་བསྐྱུང་འོས་པ་སྟེ།
 ཐ་ན་བསྐྱེད་པ་སྟེ་གཅིག་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཅུང་བསྐྱུངས་པ་ལའང་། པན་ཡོན་དཔག་
 གིས་མི་ལང་བ་རིམ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་རྣམས་བཤད་ཅིན་པ་ལྟར་ལགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་
 ཏེ་ཉེས་པ་ལ་མ་ཞུགས་པ་ཅུང་གིས་བསྐྱུངས་པའི་པན་ཡོན་མི་འབྱུང་བས། དུས་འདི་ནས་
 འདིའི་བར་དུ་བསྐྱུང་སྟེ་པའི་འཕེན་པ་རེ་སྟོན་དུ་བཏང་དགོས་སོ། །མདོར་ན་རང་གིས་རང་

མ་བསྐྱུས་པ་ཞིག་བྱེད་བསམ་ན་སྒོམ་པ་ཆེ་བ་ཆུང་བའི་དཔེར་མི་ཐེར་བར་བསྐྱུང་བྱའི་དབང་དུ་
བྱས་ན་བསྐྱུང་པ་སྣ་གཅིག་ཅུམ་ལས་མ་ཐུབ་ཀྱང་བསྐྱུང་དགོས་ཤིང་། སྐྱུང་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱས་ན་ཡུད་ཅུམ་ཞིག་ལས་མ་ཐུབ་ཀྱང་དེ་བསྐྱུང་དགོས་སོ། །

འདི་བྲིས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །དགེ་བ་དེས་ཀྱང་འགྲོ་བ་ཀུན། །བསྐྱུང་གཞིའི་ཐེམ་སྐྱུས་ལ་
བརྟེན་ནས། །བྱང་ཆེན་ཁང་བཟང་འཛེགས་པར་ཤོག །།

ཅེས་པ་འདི་ཡང་ལམ་མིང་དག་དབང་ཕྱུག་ཚོགས་པས་བཞུགས་སུ་བཏབ་པའོ། །། བཏག་ཤིས།

སྒྲོམ་གསུམ་དྲན་ཤེས་བསྟན་ཚུལ་སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན་ཞེས་ བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གྲུ་རུ། མི་མཉམ་སྤངས་རྟོགས་གང་བ་རྫོགས། །འགྲོ་སྒྲོའི་གདུང་སེལ་འོད་
དཀར་འགྱེད། །གཞན་ཕན་ཀུ་སྐྱུང་འབྱེད་ལ་གཞོལ། །ཐུབ་དབང་སྣ་བའི་རྒྱ་བར་འདུད། །

སྒྲོམ་གསུམ་བསྐྱུང་བྱ་རྒྱ་མཚོའི་བཅུད། །བསྐྱུས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ། །སྒྲོ་
དམན་རྣམས་ཀྱིས་གོ་བདེ་བར། །འཇུག་པའི་སྟོགས་ནས་འདིར་བརྫོད་བྱ། །

སྒྲོམ་པ་གང་ཡང་ཁས་སྤངས་ནས་མ་བསྐྱུངས་ན་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བས་བསྐྱུང་དགོས་
ལ། སྐྱུང་ཚུལ་ནི་ཉེས་པ་འདི་དང་འདི་མི་བྱེད་སྟུམ་དུ་སྒྲོམ་སེམས་བསྟན་པ་ལས་གཞན་མེད་
པས། དེ་རིམ་རྒྱུར་བསྟན་ཚུལ་མདོ་ཅུམ་བརྫོད་ན་གསུམ་སྟེ། སོ་ཐར། བྱང་སེམས། གསང་
སྤགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་བསྐྱུང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་དགེ་སྟོང་གི་བསྐྱུང་བྱར་མཚོན་ན། ལྷུང་བ་སྟེ་ལྷ་
ལས། དང་པོ་པམ་པ་བཞི་བསྐྱུང་ཚུལ་ནི། མི་ཆངས་པར་མི་༡ སྟེད། མ་བྱིན་པར་མི་༢ ལེན།
མིའམ་མིར་ཆགས་པ་མི་༣ གསོད། མི་ཆོས་སྒྲ་མའི་རྩལ་མི་༤ སྒྲའི་སྟུམ་དུ་སྟེ། འོག་མ་རྣམས་

ལའང་དེས་མཆོན་ནས་སོ། །

༥ གཉིས་པ་ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། བསམ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་མི་༡ འབྲིན། བྱད་མེད་ལ་ཆགས་སེམས་གྱིས་མི་༢ རེག། བྱད་མེད་ལ་འཁྲིག་ཆོག་མི་༣ སྤྲ། བྱད་མེད་ལ་འཁྲིག་པའི་བསྐྱེད་བཀྱར་མི་༤ བསྐྱེད་པ། རོ་མོ་པན་ཚུན་དུ་མཐུན་པ་བསྐྱེད་པ་ནས་འཁྲིག་པ་སྒྲོལ་དུ་མི་༥ འཇུག། །ས་གཞི་མ་དག་པར་དཀོན་མཆོག་ལས་གཞན་པའི་ཆེད་དུ་ཁང་བ་མི་༦ བཅེགས། ས་གཞི་མ་དག་པར་དཀོན་མཆོག་གི་ཆེད་དུ་ཁང་ཆེན་མི་༧ བཅེགས། དགོས་པ་གཞན་ལ་གཞི་མེད་དུ་པམ་བས་སྐྱར་བ་མི་༨ གདག། དགོས་པ་གཞན་ལ་བག་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་པམ་བས་སྐྱར་བ་མི་༩ གདག། དགོས་པ་འདུན་གྱི་དབྱེན་མི་༡༠ བྱ། དབྱེན་འབྱེད་པའི་རྗེས་སུ་མི་༡༡ བྱེགས། ཁྲིམ་པ་སུན་འབྲིན་གྱི་ལས་མི་༡༢ བྱ། ལྷུང་བ་སྐྱེད་པ་ན་བཀའ་སྒྲོ་མི་བདེ་བའི་ཆོག་མི་༡༣ སྤོ། །

༦ གསུམ་པ་ལྷུང་བྱེད་གྱི་སྤེལ་ལ། སྐྱེད་ལྷུང་དང་། འབའ་ཞིག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཅུ་ཆོན་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པའི་གོས་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་ཞག་བཅུ་ལས་ལྷག་མི་༡ འཆང་། ཆོས་གོས་གསུམ་དང་ཞག་གཅིག་ཅམ་ཡང་མི་༢ འབྲལ། འཁོར་གསུམ་མ་ཁེབས་ཀྱང་ཁ་སྒྲོང་གི་རེ་བ་ཡོད་ན་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་ཆོས་པ་གཅིག་ལས་ལྷག་མི་འཛོག་ཅིང་། མེད་ན་ཞག་བཅུ་ལས་ལྷག་མི་༣ འཛོག། །ཉེ་དུ་མིན་པའི་དགོས་པ་མ་ལ་གོས་འཁྱར་མི་༤ འཇུག། །ཉེ་དུ་མིན་པའི་དགོས་པ་མ་ལས་གོས་མི་༥ ལེན། རང་ལ་གོས་ཆང་བར་ཡོད་ན་ཁྲིམ་པ་ལས་གོས་མི་༦ བསྐྱེད། ཆང་བར་མེད་ཀྱང་གང་མ་ཆང་བའི་གོས་བྱུང་གཅིག་ལས་ལྷག་མི་༧ བསྐྱེད། ཁྲིམ་པ་པོ་མོ་སུན་མོང་ནས་གོས་སྤགས་ན་རི་ལྷུང་སྤགས་ཆོད་ལས་ལྷག་མི་༨ བསྐྱེད། །པོ་མོ་སོ་སོ་ནས་སྤགས་ན་འང་སྤགས་ཆོད་ལས་ལྷག་མི་༩ བསྐྱེད། སྤྱིན་བདག་ཁྲིམ་པས་གོས་ཀྱི་རིན་བསྐྱར་བ་ཞལ་༩ བ་ཁྲིམ་པས་རང་ལ་མ་སྤྱེར་

གྲང་བསྐྱལ་བསྐྱད་རྒྱག་ལས་ལྷག་མི་༡༠ བྱའོ། །

༩ བཅུ་ཚད་གཉིས་པ་ནི། སྒྲིབ་བལ་གྲིས་སྟན་མི་༡ རྒྱ། བལ་ནག་འབའ་ཞིག་གིས་
སྟན་མི་༢ རྒྱ། དཀར་ནག་གི་ཆ་གཉིས་བསྐྱེད་ཡུང་ནག་པོ་མང་བས་མི་༣ རྒྱ། ལོ་དྲུག་ནང་
ཚུད་དུ་གནང་བ་མ་ཐོབ་པར་སྟན་གཉིས་པ་མི་༤ རྒྱ། གདིང་བ་རྩིང་བ་ནས་བདེ་བར་གཤེགས་
པའི་མཐོ་གང་སྟེ་པལ་བའི་ཁྲུ་གང་གིས་མ་གྲུབ་པར་གདིང་བ་གསུམ་པ་མི་༥ རྒྱ། བསྐྱེད་པར་
མ་རྩོགས་པའི་ཁུར་གྲོགས་ཡོད་ན་བལ་ཁུར་བསྐྱར་ཏེ་རྒྱང་གྲགས་བཟལ་ཏེ་མི་འགྲོ་ཞིང་། མེད་
ཡུང་དཔག་ཚད་གསུམ་དང་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་བཟལ་ཏེ་མི་༦ འགྲོ། ཉེ་དུ་མིན་པའི་དགོས་པ་
མ་ལ་བལ་མེལ་དུ་མི་༧ འཇུག། རུང་བ་མ་བྱས་པར་རང་གི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་སྟེ་བདག་གིར་
མི་༨ བྱེད། གསེར་དབྱུང་སོགས་གྲིས་བྲིས་པ་ལ་བསྐྱེད་དུ་མི་བཏང་། ཟས་གོས་སོགས་གྲིས་
བྲིས་པ་དང་ཉོ་ཆོང་ཡང་ཡང་མི་༡༠ བྱའོ། །

༩ བཅུ་ཚེ་གསུམ་པ་ནི། ལྷུང་བཟེད་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་ཞག་བཅུ་ལས་ལྷག་
མི་༡ འཆང་། ལྷུང་བཟེད་ལྷག་པོ་ཡང་མི་༢ ཆོལ། ལྷ་བརྒྱུ་མེད་པར་ཐག་འཐག་དུ་མི་༣
འཇུག །སྤྱིན་བདག་གིས་བསྐྱོས་ཆོད་ལས་ལྷག་པར་མི་དེ་ཞེད་དུ་རྒྱ་བསྐྱེད་དུ་མི་འཇུག་ཅིང་།
རྒྱ་བཟང་བར་ཡང་བཏང་དུ་མི་༤ འཇུག །དགོ་སྤོང་གཞན་ལ་བྱིན་ཐེན་པའི་དངོས་པོ་སྤྲུང་མི་
༥ འཕྲོག །ཟས་ལས་གཞན་པའི་དབྱར་རྩེད་དབྱར་ནང་དུ་མི་བགོ་ཞིང་། བདག་གིར་མི་བྱེད་
ལ། དུས་ལ་མ་བགོས་པར་ཡོལ་དུའང་མི་༦ འཇུག །ཆོམ་རྒྱན་གྱི་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པའི་
དགོན་པར་གནས་ཀྱང་སྤྲུང་སྤྲུང་དང་ཞག་བདུན་དུ་མི་༧ འབྲལ། དབྱར་གྱི་རས་ཆེན་དུས་
ལས་སྤྲ་བར་མི་ཆོལ་ཞིང་འབྲིས་པར་ཡང་མི་༨ འཛོག །སྤྱིན་བདག་གིས་གཞན་ལ་བསྐྱོས་པའི་
གོས་དང་སྤྲུང་བཟེད་སོགས་རང་ལ་མི་༩ བསྐྱུར། ལྷན་གྱི་རིགས་བཞི་པོ་གང་ཡིན་ཡང་བྱིན་
ལེན་བྱས་ནས་མ་གཤིག་པར་དུས་ལས་ཡོལ་དུ་མི་༡༠ འཇུག་གོ །

༥ གཉིས་པ་ལྟར་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་ལ་བཅུ་ཚན་དགུ་ལས། བཅུ་ཚན་དང་པོ་ནི། བམ་
 ལྷག་སོགས་སུ་མི་འགྲུང་ཡང་ཤེས་བཞིན་དུ་རྩན་གྱི་རིགས་གང་ཡང་མི་༡ སྤྲ། དགེ་སློང་
 གཞན་ལ་ཞར་ལོང་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་མི་༢ བཟོད། དགེ་སློང་པན་ཚུན་གྱི་བར་དུ་སྤྲ་མ་མི་༣
 འདུག །དགེ་འདུན་གྱིས་ཞི་བར་བྱས་ཟེར་བའི་ཚོད་པ་སྤྲར་མི་༤ སློང་། བྲིམས་གྲོགས་མེད་
 བར་བྲིམ་པ་མོ་ལ་ཆོས་མི་༥ སྟོན། བསྟེན་པར་མ་རྩོགས་པ་ལ་སྒྲོག་སྒྲོབ་པ་ལྟ་བུའི་ཆེན་རང་
 གིས་སྟོན་ལ་འདོན་གྱི་མཉམ་དུ་དང་རྩེས་ལ་མི་༦ སྟོན། དགེ་སློང་གཞན་གྱི་པམ་པའམ་ལྷག་
 མའི་གནས་ངན་ལེན་བསྟེན་པར་མ་རྩོགས་པ་ལ་མི་༧ བཟོད། རང་གི་ཆོས་སྤྲ་མའི་ཡོན་ཏན་
 གྲང་དེར་མི་༨ བཟོད། དགེ་འདུན་གྱི་རྟེན་པ་གང་ཟག་ལ་ལོག་པར་བསྟོས་སོ་ཞེས་སྤྲར་པ་མི་༩
 གདབ། གསོ་སྦྱང་གི་སྐབས་སུ་མདོ་འདོན་པ་ན་འདིས་ཅི་བྱ་ཞེས་པ་ལྟ་བུས་འདུལ་བའི་ཆོག་
 བྱེད་དུ་མི་༡༠ གསོད་དོ། །

བཅུ་ཚན་གཉིས་པ་ནི། རུང་བ་མ་བྱས་པར་ས་བོན་མི་གཞོམ་ཞིང་། སྐྱེ་བ་མི་༡
 གཙོད། དགེ་སློང་ལས་བྱེད་པ་ལ་ཉེ་རིང་བྱས་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུས་སྤྲར་པ་མི་༢ གདབ། རང་ལ་
 ཆོས་མཐུན་གྱིས་བསྐྱོ་བའམ་གཏམ་དེས་པ་ལ་ལན་ལོག་པར་མི་༣ འདེབས། དགེ་འདུན་གྱི་
 གནས་མལ་སྤྲ་གབ་མེད་པར་བཞག་ནས་པན་སྤྲན་དུ་གྱུར་དུ་མི་འདུག་ཅིང་། དེར་མ་གྱུར་གྲང་
 བཀམས་ནས་མ་བསྐྱས་པར་འདོམ་ཞེ་དགུ་བཀལ་ཏེ་མི་༤ འཕྱོ། དགེ་འདུན་གྱི་གནས་སུ་
 རྩལ་ལོ་མའི་གདིང་བ་བཏིང་ནས་པན་སྤྲན་དུ་གྱུར་དུ་མི་འདུག་ཅིང་། པན་སྤྲན་མ་གྱུར་གྲང་
 བཏིང་ནས་མ་བསྐྱས་པར་འདོམ་ཞེ་དགུ་འདས་ཏེ་༥ མི་འཕྱོ། དགེ་འདུན་གྱི་གནས་ནས་དགེ་
 སློང་གཞན་དག་དགོས་མེད་དུ་ཕྱིར་མི་༦ སྤྲ། དགེ་འདུན་གྱི་གནས་སུ་སྤྲར་ཞུགས་པའི་དགེ་
 སློང་ལ་བྱིས་གཞོན་ཏེ་མཐོ་མི་༧ འཆོམ། ཀླང་པ་སྤྲར་བུ་ལྟར་ནོ་བའི་ཁྱི་སྟེང་དུ་བསྐྱད་ནས་དགེ་
 འདུན་གྱི་གནས་ཁང་གི་ཐོག་འབྱུང་བའམ་བྱབ་དུ་མི་༨ འདུག །རང་གཞན་སྤྲན་མོང་ངམ་གཞན་

ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་སློབ་ཆགས་ཡོད་མེད་མ་བཟགས་པར་ཚུ་ཤིང་སོགས་ལ་ཡོངས་མི་༤ ཟུང་། ཉི་མ་གཅིག་ལ་པ་གུ་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་མི་༡༠ ཅིག་གོ།

༥ བཅུ་ཚན་གསུམ་པ་ནི། དགེ་འདུན་གྱིས་མ་བསྐྱོས་པར་དགེ་སློང་མ་ལ་ཆོས་མི་༡ སྟོན། བསྐྱོས་ཀྱང་ཉི་མ་མ་རྒྱབ་པའི་གོང་དུ་མཇུག་བསྐྱའི་རྒྱབ་ནས་མི་༢ སྟོན། དགེ་སློང་གཞན་གྱིས་དགེ་སློང་མ་ལ་ཟས་གོས་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་འཆད་ཅེས་ལོག་པའི་སྐྱར་པ་མི་༣ འདེབས། ཉི་དུ་མིན་པའི་དགེ་སློང་མའི་གོས་མི་༤ ཟུང་། ཉི་དུ་མིན་པའི་དགེ་སློང་མ་ལ་གོས་མི་༥ ཟུན། དགེ་སློང་མ་དང་བསྐྱེབས་ནས་སའི་ལམ་དུ་རྒྱང་གྲགས་འདས་ཏེ་མི་༦ འགྲོ། དགེ་སློང་མ་དང་ལྷན་ཅིག་གྱུར་ཞུགས་ནས་ཚུའི་ལམ་དུ་རྒྱང་གྲགས་འདས་ཏེ་མི་༧ འགྲོ། དཔེན་པ་སྐྱབས་ཡོད་ན་འདོམ་གང་ཚུན་ཆད་དུ་བྱད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་མི་༨ འདུག །དཔེན་པ་སྐྱབས་ཡོད་ན་འདོམ་གང་ཚུན་ཆད་དུ་དགེ་སློང་མ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་༩ འགྲོང་། དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་རང་གི་ཡོན་ཏན་སློ་བཟགས་ནས་སྐྱོར་དུ་བཅུག་པའི་ཟས་མི་༡༠ བཟའོ།

༦ བཅུ་ཚན་བཞི་པ་ནི། ཉིན་གཅིག་ལ་སྤྱིན་བདག་དུ་མས་མགྲོན་དུ་ཤོས་ཀྱང་ཟས་སྒྲ་མ་ལས་མི་༡ བཟའ། ལུ་སྤྲེགས་ཅན་གྱི་འདུག་གནས་སུ་ཞག་གཅིག་ལས་ལྷག་མི་སྟོང་ཅིང་། ཟས་གཅིག་ལས་ལྷག་མི་༢ བཟའ། ཉི་དུ་མིན་པའི་བྲིམ་བས་ཅི་བདེར་སྟོབ་པ་མ་ཡིན་ན་སྤེ་སོགས་ལྷུང་བཟེད་ཆེ་ཆད་གང་དང་ཆུང་ཆད་གང་སྟེ་དོམ་ཡང་ན་ཆུང་ཆད་གསུམ་ལས་ལྷག་མི་༣ བསྐྱར། ཉིན་གྲང་མ་ཡོལ་ཀྱང་དེ་རིང་འདི་ལས་མི་བ་སྟུམ་དུ་ཡིད་གྱིས་སྤངས་ཟེན་ན་ལྷག་པོ་ཆོ་ག་མ་བྱས་པར་སྐྱར་མི་༤ བཟའ། །ཕྱི་རྒྱུར་ཟས་མི་བ་པའི་དགེ་སློང་ལ་དུས་རུང་གི་ཟས་མི་༥ སྟོན། ཟས་མཆམས་ནང་དུ་བའི་ཕྱི་རོལ་དུ་དགེ་སློང་བཞི་ཡན་འདུས་ནས་མི་༦ བཟའ། ཉིན་གྲང་ཡོལ་ནས་སང་གི་སྐྱུ་རེངས་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་དུས་རུང་གི་ཟས་མི་༧ བཟའ། སྐྱར་ལྷར་གསོག་འདོག་དུ་སོང་བའི་སྟུན་གྱི་རིགས་བཞི་པོ་གང་ཡང་མི་༨ བཟའ། ཕྱིན་ལེན་མ་

བྱས་པར་ཚུ་ལས་གཞན་པའི་ཟས་གང་ཡང་མི་༤ བཟུང། ཅི་བདེར་སྟོབ་པ་མ་ཡིན་ན་ཤ་ལྟ་བུའི་
ཟས་བསོད་པ་ཆེད་དུ་བསྐྱངས་ནས་མི་༡༠ བཟུང། །

བཙུ་ཚན་ལྔ་པ་ནི། རང་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་སྟོག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཚུ་ཤིང་ལ་མ་
བརྟགས་པར་བབ་ཅིང་དུ་ལོངས་མི་༡ སྟུང། ཁྱིམ་པ་པོ་མོ་ཉལ་པོ་བྱེད་པར་ཤོམ་པའི་སར་མི་
འདུག་༥ ཅིང་། དེ་འདྲའི་སར་མི་༣ འབྱེད་། གཅེར་བྱས་མཆོན་པའི་ཐུ་སྟེགས་པའི་རབ་བྱུང་
ལ་དགོས་མེད་དུ་ཟས་མི་༤ སྟུང། དམག་ལ་ལྟ་བྱིར་དུ་མཆོམས་གྱི་ཉེ་འཁོར་འདས་ཉེ་མི་༥
འགྲོ། དགོས་པ་མེད་པར་དམག་གི་ནང་དུ་ཉིན་ཞག་གཉིས་ལས་ལྷག་མི་༤ འདུག །དམག་ལ་
མི་རེ་ག་ཅིང་མི་ལྟ་ལ་བཞུགས་པའང་མི་༥ དགྲུག །སེམས་རྟོག་པ་ཅན་གྱིས་གཞན་སུ་ལའང་
མི་༥ བདེག །སེམས་རྟོག་པ་ཅན་གྱིས་གཞན་སུ་ལའང་བདེག་པར་མི་༤ བཟུང། དགག་དགོས་
གང་ཡང་མེད་པར་དགོ་སྟོང་གཞན་གྱི་པམ་ལྷག་མི་༡༠ འཆབ་པོ། །

༥ བཙུ་ཚན་དུག་པ་ནི། སྟུན་བདག་ལ་དགོ་སྟོང་གཞན་གྱི་ཟས་གཅོད་དུ་མི་༡
འདུག །དུས་བྲན་མ་བྱས་པར་མེ་ལ་མི་༥ རེག །འདུན་པ་སྤུལ་ནས་སྦྲར་མི་༥ བསྐྱར། བསྐྱར་
པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ཞག་གསུམ་དུ་ལྟན་ཅིག་མི་༤ ཉལ། དགོ་འདུན་གྱིས་སྟེགས་ལྟོག་ན་མི་
གཉིད་བ་མི་༥ བྱེད། དགོ་འདུན་གྱིས་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་དགོ་སྟོང་དང་ཆོས་དང་ཟང་ཟང་
གིས་མི་༤ འཕྲེ། དགོ་འདུན་གྱིས་བསྟེལ་བའི་དགོ་ཚུལ་དང་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་འཕྲེལ་བ་མི་༥ བྱེད།
ཁ་མ་བསྐྱར་བའི་གོས་དཀར་པོ་མི་༥ བལོ། །གཞན་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་དངོས་སམ་རོལ་ཆ་སོགས་
རིན་པོ་ཆེར་སྟོས་པ་ལ་དགོས་མེད་དུ་མི་༤ རེག །ཆ་དུས་མ་ཡིན་ན་སྒྲིབ་ནང་ཆུད་དུ་བྱས་
གཉིས་པ་མི་༡༠ བྱུང། །

༦ བཙུ་ཚན་བདུན་པ་ནི། བསམ་བཞིན་དུ་དུད་འགྲོ་མི་༡ གསོད། དགོ་སྟོང་གཞན་ལ་
བྱེད་དགོ་སྟོང་མིན་ནོ་ཞེས་འགྲོད་པ་སྟེས་སུ་མི་༥ འདུག །གཞན་ལ་ག་ག་ཆོལ་མི་༥ བྱེད།

མཆོད་དང་མཆོའུ་ལ་སོགས་པའི་ཆུར་མི་༥ ཅེ། བྱད་མེད་དང་གནས་གཅིག་ཏུ་ལྷན་ཅིག་མི་༥
ཉལ། འབྲེར་བརྩས་པ་ལྟ་བུས་མི་གཞན་ལ་མི་༤ བསྐྱེགས། དགོས་མེད་དུ་རབ་བྱུང་གཞན་གྱི་
གོས་མི་༥ སྤྲོད། གཞན་ལ་བྱིན་ཟེན་པའི་ལྷང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་སོགས་ལ་གདེངས་མེད་དུ་
ལོངས་མི་༤ སྤྲོད། དགོས་པ་གཞན་ལ་ལྷག་མས་སྐྱར་པ་མི་༤ གདབ། ཁྱིམ་ས་གྲོགས་མེད་པར་
བྱད་མེད་དང་བསྐྱེབས་ནས་རྒྱང་གྲགས་འདས་ཏེ་མི་༡༠ འགྲོའོ། །

༥ བཅུ་ཆོན་བརྒྱུད་པ་ནི། ཆོས་རྒྱན་པའམ་ཤོ་གམ་འདྲལ་བའི་ཆོང་པ་དང་བསྐྱེབས་
ནས་རྒྱང་གྲགས་འདས་ཏེ་མི་༡ འགྲོ། བསྐྱེབ་བྱ་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་བསྐྱེན་པར་མི་༣ རྫོགས།
འཐས་པར་གནས་པའི་ས་མི་༣ བརྟོ། གཞན་གྱིས་དུས་བཅད་ནས་མགོན་དུ་གཉེར་ན་དུས་དེ་
ལས་ལྷག་མི་འདུག་ཅིང་། མ་བཅད་ཀྱང་རྒྱ་བ་བཞི་ལས་ལྷག་མི་༥ འདུག །དགོས་པ་གཞན་
གྱིས་རང་ལ་བསྐྱེབ་པའི་སྒོ་ནས་གདམས་ན་སྤར་མི་༥ རྫོགས། འཐབ་རྒྱས་ཅི་ཟེར་ལྟ་བུར་དུ་བག་
ནས་ཉན་ན་མི་༤ བྱེད། ལས་ལ་འདུས་ནས་གཞན་ལ་མ་སྤྲོས་པར་གྲ་ཆོམས་སུ་ལངས་ཏེ་བྱིར་
མི་༥ འགྲོ། དགོ་འདུན་སོགས་གྱིས་ཆོས་ལྡན་གྱི་བཀའ་བསྒྲོ་བ་ལ་མི་རུས་ན་ཤད་སྐྱངས་བྱའི་
མ་གུས་པའི་རྣམ་པས་བཀའ་མི་༤ གཅོག །རྩྱའི་ཅེ་མོས་ཀྱང་ཆང་མི་༤ འཐུང་། ཉིན་ཕྱེད་ཡོལ་
ནས་རབ་བྱུང་གཞན་ལ་མ་སྤྲོས་པར་གྲོང་དུ་མི་༡༠ འགྲོའོ། །

༦ བཅུ་ཆོན་དགུ་པ་ནི། རང་གི་ཆོག་གིས་དགོ་འདུན་ཟས་ལ་སྤྱན་དངས་པ་ཡིན་ན་
སྤྱན་བདག་ལ་བསོད་སྟོམས་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བར་བྱིམས་ཤིག་ཅེས་མ་བསྒྲོས་པར་སྤྱོད་
ཁྱིམ་གསུམ་ལ་སོགས་པར་མི་རྒྱ་ཞིང་བྱི་དྲོར་བཞི་ལ་སོགས་པར་མི་༡ རྒྱ། ཉི་མ་རུབ་ནས་
སང་གི་སྐྱ་རངས་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་རྒྱལ་པོའི་སྤྱང་ངམ་བཅུན་མོའི་འཁོར་གྱི་གནས་སུ་མི་༣
འགྲོ། གསོ་སྤྱོད་གི་སྐྱབས་སུ་མདོ་འདོན་པ་ན་མ་རངས་པའི་རྣམ་པས་ད་གདོད་གཞི་ནས་གོའོ་
ཞེས་པ་ལྟ་བུས་རང་གི་བསྐྱེབ་པའམ་འདུལ་བའི་དོན་ཁྱད་དུ་མི་༣ གསོད། བ་སོ་སོགས་གྱིས་

ཁབ་རལ་ཉེ་ཁབ་བྱབ་མི་༤ བཟོ། དགེ་འདུན་གྱི་ཁྱིམ་ཁྱིམ་རྒྱ་རྒྱ་ཀང་པ་ཆད་ལས་སྟག་པར་མི་༥
འཆོས། དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་ལ་ཤིང་བལ་གྱིས་གོས་སྟ་མི་༤ འདུག །གདིང་བ་སྟིང་དུ་
ཁྱ་གསུམ་ཞིང་དུ་ཁྱ་དོ་དང་སོར་བཅོ་བརྒྱད་ལས་སྟག་པར་མི་༥ བྱེད། གཡན་འགབ་སྟིང་དུ་ཁྱ་
དུག་ཞིང་དུ་ཁྱ་གསུམ་ལས་སྟག་པར་མི་༥ བྱེད། དབྱར་གྱི་རས་ཆེན་སྟིང་དུ་ཁྱ་དུག་ཞིང་དུ་ཁྱ་
གསུམ་དང་སོར་བཅོ་བརྒྱད་ལས་སྟག་པར་མི་༤ བྱེད། ཆོས་གོས་གང་ཡང་བདེ་བར་གཤེགས་
པའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཆད་ཅམ་པ་མི་༡༠ བྱའོ། །

༥ བཞི་པ་པོར་བཤགས་ཀྱི་སྟེ་པ་བཞི་པས། ཉེ་དུ་མིན་པའི་དགེ་སྟོང་མ་གྲོང་སོགས་
 ལུ་འདུག་པ་ལས་ཟས་སྒྲངས་ཏེ་མི་༡ བཟའ། དགེ་སྟོང་གསུམ་ཡན་ཆད་ཁྱིམ་པས་མཐོན་དུ་
 བོས་པ་ན་དགེ་སྟོང་མས་གལ་རིམས་སུ་མ་ཐེབས་པར་སྟོན་རང་ལ་འབྱིམ་དུ་འཇུག་ན་དེ་མ་
 རྒྱུག་པར་མི་༢ བཟའ། ཁྱིམ་གང་ལས་སུས་ཀྱང་བསོད་སྟོམས་མི་ཡོན་པར་དགེ་འདུན་གྱིས་
 ཁྱིམས་སུ་བསྐྱམས་ན་ཁྱིམས་དཔ་ནས་ཟས་སྒྲངས་ཏེ་མི་༣ བཟའ། འཛིགས་པའི་གནས་སུ་
 དགེ་འདུན་གྱིས་ཆོམ་རྒྱན་ཡོད་མེད་བརྟག་བྱིར་དུ་རང་ལ་ནགས་ཅུལ་བ་པོར་བསྐྱོས་ན་ལེགས་
 པར་ཅུལ་བར་བྱའི་མ་ཅུལ་བར་སྟེན་བདག་ལས་ཟས་སྒྲངས་ཏེ་མི་༤ བཟའོ། །

༩ ལྷ་པ་ཉེས་ལྷས་ཀྱི་སྟེ་ལ། ལྷས་པར་ན་བརྒྱ་བཅུ་གཉིས་དང་། བསྐྱས་ན་སྟེ་ཚན་
དགྲུར་འདུ་བས། དང་པོ་གོས་བགོ་བའི་སྟེ་ཚན་ལ་བཅུ་ནི། འདི་ལྷ་སྟེ། ཤམ་ཐབས་མཐའ་
མཉམ་པའི་རྒྱལ་པོར་བགོ་འོ་རྒྱལ་སྟེ་མི་༡ བགོ། རྟེ་བཞིན་དུ་སྐྱས་མོ་མ་ཁེབས་པའི་ཆེངས་པོར་
མི་༢ བགོ། ཁོང་དུ་བཀག་པའི་འཛོལ་བ་མི་༣ བགོ། རྟོགས་གཅིག་ནར་བ་སྒྲང་སྒྲ་ལྟར་མི་༤
བགོ། སྟེ་གོང་དུ་སྟེབ་པ་ཉ་པའི་ལོ་མ་ལྟར་མི་༥ བགོ། སྟེ་རགས་ཀྱི་བར་ནས་ལྷག་པ་འདྲའི་
སྐར་མ་ལྟར་མི་༦ བགོ། སྟེ་འོག་ནས་གདེངས་པ་སྐྱལ་མགོ་ལྟར་མི་༧ བགོ། ལྷ་གོས་དང་སྐྱམ་
སྐར་ཡང་སྐར་ལྟར་རྒྱལ་མིན་མི་༨ བགོ། ཆེངས་པར་མི་༩ བགོ། འཛོལ་བར་མི་༡༠ བགོ་འོ། །

༥ གཉིས་པ་བྲིས་དུ་འགྲོ་བའི་སྡེ་ཆོན་ལ་ཉི་ཤུ་སྟེ། དན་ཤེས་ཀྱིས་མ་བསྐྱམས་པར་མི་
༡ འགྲོ། ཆོས་གོས་ཚུལ་བཞེན་མ་བགོས་པར་མི་༣ འགྲོ། ཅ་ཅའི་སྐྱ་མ་སྦྱངས་པར་མི་༣ འགྲོ།
མིག་གཡེང་བག་ཏུ་ལྟ་ཞིང་མི་༤ འགྲོ། གཉའ་ཤིང་གང་པན་ཆད་དུ་ལྟ་ཞིང་མི་༥ འགྲོ། གོས་
ཀྱིས་མགོ་གཡོགས་ཏེ་མི་༦ འགྲོ། གོས་བརྩེས་ཏེ་མི་༧ འགྲོ། གོས་སྒྲག་གཉིས་སུ་གཟར་ནས་
མི་༨ འགྲོ། ལག་གཉིས་གཉའ་བར་བསྐྱོལ་ནས་མི་༩ འགྲོ། ལག་གཉིས་ལྷག་པར་བསྐྱོལ་ཏེ་མི་
༡༠ འགྲོ། ཆོངས་ཤིང་ཆོངས་ཤིང་མི་༡༡ འགྲོ། བརྒྱངས་བསྐྱམས་བྱེད་ཅིང་མི་༡༢ འགྲོ། ཅོག་
བྱས་མི་༡༣ འགྲོ། ཉིང་པ་བཏེག་སྟེ་བྲང་གིས་མི་༡༤ འགྲོ། ལག་གཉིས་དཀྱར་བརྟེན་ཏེ་མི་༡༥
འགྲོ། ལུས་བསྐྱར་ནས་མི་༡༦ འགྲོ། ལག་གཡུགས་ཏེ་མི་༡༧ འགྲོ། མགོ་བསྐྱར་ནས་མི་༡༨
འགྲོ། སྒྲག་སྒྲད་ནས་མི་༡༩ འགྲོ། ལག་སྟེལ་ནས་མི་འགྲོ་ལོ། །

༥ གསུམ་པ་བྲིས་ན་འདུག་པའི་སྡེ་ཆོན་ལ་དགུ་སྟེ། བྲིས་པས་འདིར་འདུག་ཅེས་མ་
བསྐྱོས་པར་མི་༡ འདུག། དེར་འདུག་ཏུ་རུང་མི་རུང་མ་བརྟགས་པར་མི་༣ འདུག། ལུས་ཀྱི་སྡིང་
པབ་ནས་མི་༣ འདུག། ཀླང་པ་བསྐྱོལ་ནས་མི་༤ འདུག། བརྒྱབས་པ་བསྐྱོལ་ནས་མི་༥ འདུག། ཁོང་
བུའི་སྟེང་དུ་ཁོང་བྱ་བཞག་ནས་མི་༦ འདུག། ཀླང་པ་བྲི་སོགས་ཀྱི་འོག་ཏུ་དགུག་ནས་མི་༧
འདུག། ཀླང་པ་སོ་སོར་བརྒྱངས་ཏེ་མི་༨ འདུག། འདོམ་སྤང་བར་བྱས་ནས་མི་༩ འདུག་གོ། །

༥ བཞི་པ་ཟས་སྒྲངས་པའི་སྡེ་ཆོན་ལ་བརྒྱད་དེ། ཟས་སྒྲངས་པའི་ཆེ་ན་འདུལ་བའི་
བསྐྱབ་བྱ་དང་མི་འགལ་བར་ལེགས་པར་སྒྲང་གི་རྒྱོག་སྟེ་མི་༡ སྒྲང་། ཟས་སྤྱང་བཟེད་ཀྱི་ལུ་
དང་ཁ་ད་ཆད་དུ་མི་༢ སྒྲང་། ཆོད་མ་མང་ལ་ཟན་ཅུང་བར་སྒྲང་གི་མཉམ་པ་དང་ཟན་ལྷག་པར་
མི་༣ སྒྲང་། གྲལ་གོང་ནས་མཐར་ཆགས་སུ་སྒྲང་གི་ཐོད་ཀླལ་དུ་མི་༤ སྒྲང་། ལྷང་བཟེད་ལ་
ཡིད་གཏད་དེ་སྒྲང་གི་མ་གཏད་པར་མི་༥ སྒྲང་། ཟས་འབྲིམ་པ་པོ་ཉི་བར་མ་སྟེབས་པའི་གོང་
ནས་སྒྲོད་མི་༦ བཟེད། འབྲས་ཆན་དང་ཆོད་མ་ཅི་རིགས་སྤྲུག་པོ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་

དབུས་ནས་འགྲོ་བ་ལ་ལམ་གྱི་འགྲམ་ནས་མི་༥ བཤད། མགོ་གོས་སོགས་གྱིས་གཡོགས་པ་
ལ་མི་༦ བཤད། གོས་བརྗེས་པ་ལ་མི་༧ བཤད། གོས་ཐུག་གཉིས་སུ་གཟར་བ་ལ་མི་༨ བཤད།
ལག་གཉིས་གཉིས་བར་བསྐྱེད་པ་ལ་མི་༩ བཤད། ལག་གཉིས་ལྷག་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་མི་༡༠
བཤད། མགོ་དོ་ཀར་ཅན་ཉེ་མོར་ཅན་ཅན་ལ་མི་༡༡ བཤད། ཞུ་གྲོན་པ་ལ་མི་༡༢ བཤད། ཅོད་
པན་བཅིངས་པ་ལ་མི་༡༣ བཤད། མགོར་བྲེང་བ་བཅིངས་པ་ལ་མི་༡༤ བཤད། མགོར་ཐོད་
དགྱིགས་པ་ལ་མི་༡༥ བཤད། གླང་ཆེན་ཞོན་པ་ལ་མི་༡༦ བཤད། ཏྲ་ཞོན་པ་ལ་མི་༡༧ བཤད།
དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་བཞོན་པ་ཞོན་པ་ལ་མི་༡༨ བཤད། ཁྲོགས་ན་འདུག་པ་ལ་མི་༡༩
བཤད། ལྷམ་གྲོན་པ་ལ་མི་༢༠ བཤད། ལག་ན་འཁར་བ་ཐོགས་པ་ལ་མི་༢༡ བཤད། ལག་ན་
གདུགས་ཐོགས་པ་ལ་མི་༢༢ བཤད། ལག་ན་མཆོན་ཆ་ཐོགས་པ་ལ་མི་༢༣ བཤད། ལག་ན་
རལ་གྱི་ཐོགས་པ་ལ་མི་༢༤ བཤད། ལག་ན་དག་ཆ་སྟེ་མདའ་གཞུ་ཐོགས་པ་ལ་མི་༢༥ བཤད།
གོ་ཆ་གྲོན་པ་ལ་མི་༢༦ བོད་དོ། །

༥ བརྒྱད་པ་སྐྱབ་པའི་སྡེ་ཆོན་ལ་གསུམ་སྟེ། བཤང་གཅི་འགྲེང་སྟེ་མི་༡ བྱེད། བཤང་
གཅི་སོགས་ཚུར་མི་༢ འདོར། བཤང་གཅི་སོགས་རྩ་སྟོན་པོར་མི་༣ འདོར་དོ། །

༦ དགུ་པ་རྒྱ་བ་དགག་པའི་སྡེ་ཆོན་གཅིག་ནི། དགོས་མེད་དུ་ཤིང་ལ་མི་གང་ལས་
ལྷག་པར་མི་འདྲི་གོ། །

དེ་ལྟར་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་གསུམ། །རི་སྤྱོད་འཆོ་ཡི་བར་དུ་ངས། །ཚུལ་བཞིན་ལེགས་
པར་བསྐྱེད་སྟུང་དུ། །ཡིད་གྱིས་ཞེ་དམ་དག་བྱའོ། །

༧ གཉིས་པ་བྱང་སྡོམ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ། རྩ་ལྷུང་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་། ཉིས་བྱས་བསྐྱེད་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ལ་བཙུང་བརྒྱད་དེ། རྟེན་བཀྲར་ལ་ཆགས་ནས་བདག་ལ་མི་བསྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་མི་
༡ སྟོན། དགག་དགོས་གཞན་མེད་ན་ཆོས་དོན་གཉིས་ལས་ཆོས་དང་ལོར་དོན་གཉིས་ལ་ལོར་

ཆང་ཡང་འབྲིང་། དེ་མེད་ན་གཞན་གསུམ་ཆང་ཡང་ཆུང་དུ་འོ། །དེ་བས་ན་སེམས་འདོར་དང་
ལོག་ལྟ་ལས་གཞན་པའི་གཞི་གང་ལ་ཞུགས་ཀྱང་ཀུན་དགྲིགས་ཆེན་པོ་མ་ཆང་ན་ཟག་པ་ཆུང་
འབྲིང་གིས་བསྐྱས་པའི་ཉེས་བྱས་ཅམ་དུ་འགྱུར་གྱི། བམ་བར་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་པས། མ་
ཆང་བའི་ཐབས་ལ་འབད་རིགས་སོ། །

༥ གཉིས་པ་ལ། ཉེས་བྱས་ཞེ་དུག་སྟེ། དེ་དག་རི་ལྟར་བསྐྱམས་ཚུལ་ནི། སྐབས་གསུམ་
ཉིན་བཞིན་གྲས་པས་༡ མཆོད། །འདོད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྩིས་མི་༢ འདུག །ཞན་པ་ནམས་ལ་
གྲས་བྱེད་༣ ཅིང་། །བྲིས་ལ་ལོག་ལན་མི་གདབ་༤ བོ། །གཞན་གྱིས་མགྲོན་དུ་བོས་ན་༥
འགྲོ། གསེར་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབས་ན་༦ ལེན། །ཆོས་དོན་གཉེར་ལ་ཆོས་སྟེར་༧ ཞིང་། །ཚུལ་
འཆལ་ཡལ་བར་མི་༨ འདོར་རོ། །པ་རོལ་དད་བྱིར་ཉན་ཐོས་༩ བཞིན། །བྱ་བ་ཉུང་ལ་དེ་ལྟར་༡༠
མིན། །སྟོང་བདུན་སྐབས་དང་བསྐྱན་ལ་༡༡ འདུག །ལོག་པའི་འཆོ་བས་འཆོ་མི་༡༢ བྱ། །ཁོད་
བག་བྱིར་གཡེང་མི་བྱ་༡༣ ཞིང་། །འཁོར་བར་གཅིག་བྱ་བཟོད་མི་༡༤ སེམས། །གྲགས་པ་
ངན་པ་སེལ་བྱེད་༡༥ ཅིང་། །དྲག་པོས་འཆོས་འོས་འཆོས་བར་༡༦ བྱ། །དགོ་སྟོང་ཆོས་ལས་
མི་འདའ་༡༧ ཞིང་། །པ་རོལ་སྟེ་པོ་ཁྲོས་ནས་༡༨ འཆགས། །གཞན་གྱིས་རང་ལ་འཆགས་ན་
༡༩ གྲང་། །ཁྲོ་བ་དང་དུ་མི་༢༠ ལེན་ནོ། །རྟེན་བཀྱར་འདོད་བྱིར་འཁོར་མི་༢༡ བསྐྱ། །གཉིས་
སྐྱགས་ལེ་ལོ་དང་མི་༢༢ ལེན། །བྲེ་མོའི་གཏམ་ལ་བརྟེན་མི་༢༣ བྱེད། །ཉིང་འཛིན་གདམས་པ་
དུས་༢༤ ལུ་འོ། །སྐྱིབ་པ་ལྷ་པོ་དང་མི་༢༥ ལེན། །ཉིང་འཛིན་བདེ་ལ་ཞེན་མི་༢༦ བྱེད། །དམན་
པའི་ཐེག་པ་མི་སྟོང་༢༧ ཞིང་། །རང་ཚུལ་དོར་ནས་དེར་༢༨ མིན་ནོ། །བྱི་རོལ་བསྐྱན་བཅོས་
ལ་ཡང་༢༩ ལྟེ། །བཅོན་འོས་གྱུར་ཀྱང་དགར་མི་༣༠ བྱ། །ཐེག་ཆེན་སྟོང་བར་མི་བྱ་༣༡
ལྟེ། །བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་མི་སྟོད་༣༢ དོ། །ཆོས་ཀྱི་བྱིར་ན་གར་ཡང་༣༣ འགྲོ། ཆོག་ལ་
རྟོན་པ་ཡོང་མི་༣༤ བྱེད། །གྲོགས་བྱས་འོས་ལ་གྲོགས་བྱེད་༣༥ ཅིང་། །ནད་པའི་རིམ་གྲོ་ལ་

ཡང་། ༣༤ རོ། །སེལ་འོས་སྤྱག་བསྐྱེད་སེལ་བྱེད་༣༥ ཅིང་། །གདམས་འོས་ལ་ཡང་འདོམས་
 བར་༣༦ བྱེད། །བྱས་པ་ཐིན་དུ་གཞོ་བྱ་༣༧ ཟླ། །གཞན་གྱི་ཐུང་ན་དག་སེལ་༣༨ ལོ། །ཁོར་
 འདོད་རྣམས་ལ་ཁོར་སྤྱོད་༣༩ ཞིང་། །འཁོར་རྣམས་གྱི་ནི་དོན་ཡང་༤༠ བྱ། །གཞན་གྱི་སྒོ་དང་
 མཐུན་འདུག་༤༡ ཅིང་། །བསྐྱེད་སེལ་པར་འོས་ལ་འཆམ་བར་༤༢ རོ། །བཅད་འོས་རིགས་
 བར་ཆར་གཅོད་༤༣ ཅིང་། །བསྐྱེད་སེལ་འབྲུལ་གྱིས་བསྐྱེད་སེལ་༤༤ བཟློ། །

༥ གསུམ་པ་སྤྱགས་སྒྲོམ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ། ཅ་ལྷུང་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་། སྒྲོམ་པོ་བསྐྱེད་
 ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་རྣམ་པ་བཅུ་བཞི་ཟླ། གང་ལས་དབང་ཅོད་པའི་རྩོམ་པ་ལ་མི་༡
 བརྟམ། སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་བྱ་ཆེ་ཆུང་གང་ལའང་བྱེད་མི་༢ གསོད། ལྷ་མ་གཅིག་གྱི་བྱེད་
 རྣམ་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་དུ་དབང་ཐོབ་པའི་རྩོམ་པ་ལ་ཁོས་ཏེ་སྤྱོད་མི་༣ བཟློ། སེམས་
 ཅན་སྤྱ་ཡང་བདེ་བ་དང་བྲལ་ན་དགའ་བའི་སེམས་མི་༤ བསྐྱེད། བདག་ལྟ་བུས་གཞན་དོན་དུ་
 རྩོགས་བྱང་བསྐྱེད་ག་ལ་རུས་སྒྲུལ་དུ་སྤྱོད་སེམས་མི་༥ གཏོང་། རྒྱལ་བའི་བཀའ་གང་ལའང་
 འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་མི་༦ སྤྱོང་། དབང་གིས་རྒྱུད་མ་སྤྱོད་པའི་གང་
 ཟག་ལ་སྤྱགས་གྱི་གསང་བ་མི་༧ བསྐྱེད། བྱང་པོ་རྒྱུད་འདོད་ཀྱི་བསམ་བསམ་ཟས་གཅོད་པ་
 སོགས་མི་༨ བྱ་ཞིང་། འདིས་ལྷུང་བསྐྱེད་མི་བྱང་པོ་ཞེས་མི་༩ བརྟམ། སྤྱོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་འདི་
 ཆད་སྤྱོང་པོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུས་སྤྱོད་པ་མི་༡༠ གདག་། མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་རྣམས་བསྐྱེད་བར་བྱ་བའི་གང་
 ཟག་ལ་ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་རྣམས་བསམ་བར་མི་༡༡ བྱེད། སྤྱོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བཅུ་ཅམ་རེ་མི་བྱེད་པར་
 ཉིན་མཆན་འདའ་བུ་མི་༡༢ འདུག། སྤྱགས་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་གི་འདུན་པ་མི་༡༣ རྒྱུག། བཟའ་
 བའི་དམ་ཆེག་དང་ལག་པའི་བྱག་རྒྱ་སོགས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་གྱི། རང་གི་རྣལ་འབྱོར་གཙོ་ཆེ་
 བ་སྤྱོད་བྱས་ནས་དེ་དག་དགོས་མེད་དུ་བསྐྱེད་ཏེ་མི་༡༤ སྤྱོང་། བྱད་མེད་སྤྱིའམ་ཡང་ན་མཁའ་
 འགོ་ལྟ་བུའི་བྱེད་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་གཡོན་ཅན་ཞེས་པ་ལྟ་བུས་བརྟམ་བར་མི་༡༥ བྱེད། །

༥ གཉིས་པ་སྒྲིམ་པོ་སྤང་ཚུལ་ལ། བརྒྱད་སྤང་ཚུལ་དང་། རྒྱག་སྤང་ཚུལ་སོགས་མང་
ཡང་མཆོན་ཅམ་ཞིག་བརྗོད་ན། ཚུལ་མིན་རིག་མ་མི་བསྟེན་ཏེ། །བསྟེན་ཚུལ་ལས་ཀྱང་འདའ་
མི་བྱ། །གསང་ཇུས་སྟོད་མིན་ལ་མིན་ཏེ། །ཆོག་གས་འཁོར་དུས་སུ་མི་ཅོད་དོ། །དེས་ལ་ལོག་
ལན་མི་གདབ་སྟེ། །ཉན་ཐོས་ནང་དུ་ཞག་བདུན་མིན། །རྣལ་འབྱོར་པ་རུ་མི་སྒྲིམ་སྟེ། །དད་པ་
མེད་ལ་སྤྲགས་མིན་ནོ། །བསྟེན་སོགས་དག་པར་མ་བྱས་པར། །དབང་ལ་སོགས་པ་མི་བྱ་
སྟེ། །དགོས་པ་མེད་པར་སོ་བྱང་གི། །བསྐྱབ་ལས་འདའ་བར་མི་བྱའོ། །དེ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིམ་
གསུམ་གྱི། །བསྐྱབ་བྱ་གིན་ཏུ་མང་མོད་ཀྱང་། །མཐའ་དག་འབྲི་བར་མི་ལང་བས། །རྒྱས་པར་
གཞན་དུ་མཐུན་འཆལ་འོ། །འདྲིར་འབད་པ་ལས་བྱང་བའི་དགོས། །བདག་གཞན་ཉིས་སྤང་
སྤོས་ཀྱང་། །མ་གོས་ཐུབ་པའི་བཅས་མཆོམས་ཀྱན། །མིག་འབྲས་བཞིན་དུ་བསྤྱང་བྱས་
ཤོག། །ཚུལ་འདིའི་བྱེད་པོ་སྒྲིམ་ལས་པ། །དག་དབང་ཕྱོད་ཆོག་གས་ཞེས་བགྱི་བས། །དཔལ་ལྷན་
འབྲས་དཀར་སྤངས་པ་ཡི། །ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོའི་དོགས་སུའོ། །

༥ མཐུག་བྱང་ནི། གང་གྱི་ལ་སོགས་པས་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་མི་སྤྲོ་ཡང་། དེ་དང་
དེ་སྤྱང་བའི་པན་ཡོན་མི་འབྱུང་བའི་གནད་ནི། དེ་དག་ལ་ཉིས་དམིགས་སུ་བསྟེན་ནས་སྤྱང་
སེམས་མེད་པས་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་གང་སྤྱང་བའི་པན་ཡོན་འབྱུང་བ་ལ་ནི་དེ་མི་བྱེད་སྟུང་པའི་
སྤྱོད་སེམས་བསྟེན་དགོས་པར་གྱུ་བོ། །དེ་ལྟ་ནའང་སྤྱོད་སེམས་རི་ལྟར་བསྟེན་ཚུལ་གསལ་
ཞིང་འདིལ་ལ་འཐུག་པ་བདེ་བ་ཞིག་སྟོན་ཆད་མ་མཐོང་བས། བདག་ལྟ་བུའི་སྟོང་མན་པ་རྣམས་
གྱི་དོར་བྱས་ནས་འདི་བྲིས་པའི་ཁུལ་ལགས་ཤིང་། དེའང་དཔེར་མཆོན་ན། དབྱེན་ལྷག་དངོས་
གཞི་འབྱུང་བར་དགེ་འདུན་གྱིས་བཞུགས་བསྐྱོད་པ་སོགས་ལ་ལྟོས་མོད་ཀྱང་། ཐོག་
མ་ནས་དབྱེན་གྱི་སྤྱོད་པ་མི་བྱེད་ན་དབྱེན་ལྷག་དངོས་གཞི་འབྱུང་བའི་དོན་མེད་པས། དེ་ལ་
བསམས་ནས། འདྲིར་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་མི་བྱ། ཞེས་པས་འབྲས་པར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་

འབྲ་བ་གཞན་ཡང་མང་བར་ཡོད་པས། ཞིབ་ཅིང་སྤྲ་བར་གཞུང་གཞན་ནས་མཁྱེན་པར་འཆའ་
ལ། གཙོ་ཆེར་སྟོང་གསུམ་མོར་གྱིས་བཀའ་སྟེ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཕུལ་བ་ལས་ཀྱང་།
དུས་ངན་འདི་ལྟ་བུར་བསྐབ་བ་སྣ་གཅིག་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཙམ་དུ་བསྐྱངས་ན་པན་ཡོན་ཆེས་ཆེ་
བར་གསུངས་པས། སྣ་རེ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་འབད་དེ་བསྐྱང་དགོས་ལ། བསྐྱང་ཚུལ་ཡང་གཙོ་
ཆེར་ཉེས་པ་ལ་ཉེས་པར་བཟུས་ཏེ་ཡིད་གྱིས་ཡང་དག་པར་བསྐྱམས་པ་ཡིན་པས། དེས་ན་
འདིར་ངེ་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ལྷུང་བ་ངོ་རེ་ཞིང་ཡང་ཕྱིན་ཆད་མི་བྱེད་སྟུང་བའི་སྟོམ་སེམས་
རེ་ཅི་ནས་ཀྱང་བསྟེན་འཆའ་ལོ། ། །ཞེས་པ་འདི་ཡང་ཚུམ་བ་པོས་ཆེད་དུ་སྦྱས་པའོ། ། །
དགེ་ལེགས་འཕེལ།

སྤང་ལྷུང་ཐུན་མོང་བའི་ཟིན་གྱིས་བཞུགས་སོ། །

ཉིན་མཚན་གྱི་དང་པོ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པ་མ་ཡིན་པའི་དུས་འབྲེལ་གྱི་ལྷུང་བ་
རྣམས་ལ་ནི་ཉིན་མཚན་གྱི་ཐ་མ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་མ་གཏོགས་པའི་ཐུན་ཆོད་སྤང་རྣམས་ངེས་
བབས་གི་ཡན་ལག་དུ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །

དོན་ནི། དུས་འབྲེལ་གྱི་ལྷུང་བ་ལ་ཞག་གངས་དང་པོའི་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ལ་ལྟོས་པ་
དང་མི་ལྟོས་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་ནི་ཉིན་དའི་མཚན་མཐའ་ཁོ་ན་ཡན་ལག་
ཡིན་གྱི་ཐུན་སྤང་རྣམས་མིན་ཞེས་པའོ། །གཞི་གང་དུ་གནུས་པའི་ཆ་ནས་ཉེས་ལྷུང་བསྐྱེད་པ་
ལ་ནི་མཚན་མཐའི་སྐད་ཅིག་སྤང་རྣམས་སྟོར་བའི་ལྷུང་བ་བསྐྱེད་པའི་སྟོད་ཉིད་དོ། །ཉིན་ཞག་
དེ་དང་དེའི་དང་པོ་ནི་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་དེ་དང་དེའོ། །འོན་ཏེ་གསེར་སྐྱ་ལྟ་བུའི་ལས་ལ་ནི་བརྗེད་
ནས་འདས་ན་ཉི་མ་ཤར་བའི་སྟེ་ཉིན་ཞག་རྫོགས་པའི་མཚམས་དེའོ། །

བདག་ལ་བཟེལ་གྱི་སྤང་བའི་སྦྱང་བ་ནམས་ལ་ནི་དངོས་པོ་དེ་རང་གི་ཡིན་པའི་
འདུ་ཤེས་དགོས་མོད་ཀྱི། དེ་ལས་ཀྱང་གཙོ་ཆེར་དོན་ལ་རྟེན་གྱི་ཡིན་པ་ཡན་ལག་ཉིད་
དོ། །རང་གི་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་དེ་ནི་གཞན་ལ་བསྟུངས་པ་ཅམ་ཉིད་ནུ་རང་གི་ཡིན་པ་དང་བྲལ་
བ་ཉིད་དོ། །སྦྱང་བཟེད་ལྟ་བུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་སྦྱོན་པའི་དོན་དུ་རེས་པར་བྱས་པ་ཡང་བསྟུངས་
པ་དེ་ཉིད་དོ། །སྦྱང་བཟེད་མ་ཟད་ཆོས་གོས་ལས་ཀྱང་གཞན་གྱི་ཡིན་པར་ནམ་པར་བརྟགས་ན་
གཞན་ལ་བསྟུངས་པའོ། །

བསྐྱོམ་པ་དངོས་པོ་དངོས་ཀྱི་ལྷ་པོ་མེ་འབྱུང་བར་མ་ཟད། འཁ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་
 ཉིད་ཀྱང་ཉམས་པ་སྟེ་མེ་འབྱུང་བ་ཡིན་དོ། །ཤེས་པ་རྟེན་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལས་ཉམས་ན་
 ཡང་དངོས་འཁ་ཀྱི་ལྷ་པོ་མེ་འབྱུང་ངོ་། །ཁྱེད་ཀྱིས་མ་བརྒྱབས་པའི་སྤར་རྟེན་དངོས་པོ་དེ་
 ཡོད་ན་རིགས་མཐུན་མི་མཐུན་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་བྱིས་རྟེན་དངོས་པོ་དེ་ལྟ་བུ་གཞན་ལ་ཡང་
 འཁ་ཀྱི་ལྷ་པོ་མེ་འབྱུང་བ་ཉིད་དོ། །འོན་ཏེ་ཞག་བདུན་པ་ལ་ནི་རིགས་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ལ་འཁ་
 བརྟེན་པ་འོ། །སྤར་བའི་ལྷ་པོ་དེ་མ་བཞགས་པར་ཡོད་ན་ཡོ་བྱང་ཅམ་བདུག་གིར་བྱས་པ་ལ་
 དམིགས་བསལ་མེད་པར་ཐམས་ཅད་སྤར་དགོས་པ་ཉིད་དོ། །ཅམ་ཀྱི་དོན་ནི་ཡོ་བྱང་རིགས་
 མཐུན་མི་མཐུན་གང་ཡིན་ཡང་འདྲ་ཞེས་པ་འོ། །

འོན་ཏེ་ཁྱ་གང་ལས་ཆུང་བ་ཉིད་ཀྱི་དུས་ལུ་དེ་ནི་སྤང་དགོས་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་
རོ། །དགེ་འདུན་གྱི་དངོས་པོ་ཡང་ངོ་མཉེ་དེ་ཡང་སྤང་མི་དགོས་སོ། །སྤང་བར་བྱ་བ་འདི་ལ་
དངོས་པོ་དེ་མཉེན་པ་དེ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་པོར་བརྒྱུག་སོགས་སོང་ན་དེས་ཆོག་གི་སྤང་ཆ་བ་
བཅས་ཏེ་སྤང་མི་དགོས་པའོ། །འཆང་འབྲལ་འདོག་པ་འདི་གསུམ་ནི་སྤྱ་བརྒྱང་བཉིད་པ་ལ་མི་
འཛུང་ངོ། །ཞེས་སྤང་སྤྱང་སྤུན་མོང་བའི་མདོ་ཆོན་བཅུ་བདུན་པོ་འདི་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་དམའ་
བར་མཛོང་ནས་དགེ་སློང་དག་དབང་ཕུན་ཆོགས་པས་དམིས་ཕྱིན་པར་བཀོལ་བའོ། །

མདོར་བསྡུས་ཆོག་སྐྱུངས་ཀྱི་སྒྲོལ་ཆོག་གཞན་པན་ལྷག་བསམ་
དཀར་བའི་སྒྲོལ་བ་ཞེས་བྲ་བ་བཞུགས་སོ། །

ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལ་ཕྱག་འཆའ་སོ། །འཁོར་འདས་ཅ་བ་རང་རྒྱུད་འདུལ་བ་
ལ། །འདུལ་བྱེད་ཅ་བ་འདུལ་བ་མདོ་ཡི་དོན། །ཞུ་བ་སྤྱིར་བསྟན་གཞུང་གིས་མདོར་བསྡུས་
དང་། །ཆོག་སྐྱུངས་གང་ཡིན་ཞིན་ཏུ་གསལ་བར་བྲ། །

སྤྱིར་བསྟན་མདོ་ཆོན་བྱ་ཅ་རེ་ལྷ་ལས། །གཉིས་ཆོགས་བཅོ་བརྒྱད་ཆོག་སྐྱུངས་ཁོ་
ན་བདུན། །མདོར་བསྡུས་གཉིས་ཞེས་དང་སང་གྲགས་པ་བཞིན། །དང་པོ་གཉིས་ཆོགས་བཅོ་
བརྒྱད་འཆད་པ་ལ། །མ་རྩོགས་དང་ལྷན་ཞེས་པའི་མདོ་འདི་ཡིས། །མདོར་བསྡུས་དང་བྱ་ཆོག་
སྐྱུངས་བཞི་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་དག་སྒྲོང་གིས་བསྐྱེད་ཞེ་བྱ་ལས། །དམིགས་གསལ་གཉིས་དང་
ཆོག་སྐྱུངས་བཞི་བཀོལ་བའི། །ལྷག་མ་བཞི་བཅུ་དེ་སྟེང་དག་སྒྲོང་མས། །བསྐྱེད་པ་བཅུ་བཞི་
བདེན་སྒྲུབ་ལྷག་གཉིས། །བསྐྱེད་པ་ལས་དང་བྱ་ཆོག་སྐྱུངས་བསྐྱེད་པ་སྐྱུར་སོགས། །འདོན་
དང་གནས་རན་ལེན་ལ་ཆོག་སྐྱུངས་ཞེས། །ཐ་སྙད་མི་འཛོལ་གཉིས་ལས་མེད་ཕྱིར་དོ། །འདི་
དག་བསྐྱབ་ཕྱིན་མ་རྩོགས་དང་ལྷན་པའི། །རྒྱ་མཆོན་བཞི་ལས་བརྟུས་པ་ཤེས་པ་གཅེས། །དེ་ལ་
མ་ཡིན་ཞེས་པའི་མདོ་འདི་ཡིས། །མདོར་བསྡུས་བཞི་དང་ཆོག་སྐྱུངས་དང་བརྒྱད་དེ། །རྒྱ་མཆོན་
བཞི་པོ་ལྷག་ནས་དང་པོ་ལ། །དངོས་གསུངས་གཞན་ལ་མདོར་བསྡུས་སྐྱར་ཕྱིར་དོ། །ཟེར་
ཡང་མཆོ་ཤིག་ལས་ནི་བདེག་གཞན་སོགས། །མཆོན་པ་ཅམ་ལས་གངས་འདྲེན་ངེས་གཞུང་
མེད། །འགྲོ་འདྲེན་ནམ་པ་ཞེས་པའི་མདོ་འདི་ཡིས། །མདོར་བསྡུས་གཉིས་དང་ཆོག་སྐྱུངས་ལྷ་
ལ་སྟེ། །བདུན་ཞེས་གྲགས་ཀྱང་མཆོན་དོན་ཡན་ལག་གི། །ཆ་ནས་གཞན་ལའང་སྐྱར་བྱ་ཡོད་
དམ་དཔྱད། །ཆོགས་སྤྱ་སྤྱིར་བ་ཞེས་པའི་མདོ་འདི་ཡིས། །མདོར་བསྡུས་བཞི་བཅུ་ཅ་གཉིས་

དེ་ལྟ་གུ་ཀྱན། །ཆོག་སྐྱུངས་གངས་འདྲན་ངོས་འཛིན་བཤུག་པ་མེད། །མཆོན་གྱུར་བ་ནི་ཞེས་
བའི་མདོ་འདི་ཡིས། །མདོར་བསྡུས་བརྒྱད་དང་ཆོག་སྐྱུངས་ཞེ་བརྒྱད་དེ། །ངོས་འཛིན་མཆོན་
གྱུར་སྐབས་ཀྱི་སྒྲུལ་ན་གསལ། །དེ་ཆོ་ལུས་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་འདི་ཡིས། །མདོར་བསྡུས་ཉིས་
བརྒྱ་ཞེ་བརྒྱད་ཆོག་སྐྱུངས་ལ། །དངོས་སྤྱ་ལུས་ཞེས་སྒྲོས་ཀྱང་མཆོན་ནས་ནི། །ངོས་གཟུང་
ཡན་ལག་ཀྱན་ལ་སྐྱར་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་ནི་རིག་སྐྱུན་འཁྱར་འཇུག་ལེན་གོས་བྱེད། །འཕྲོ་གསལ་
ཅེས་བའི་མདོ་འདིའི་མདོར་བསྡུས་གཉིས། །ཆོག་སྐྱུངས་ལྷ་སྟེ་མི་ཆངས་སྟོད་བ་དང་། །སྟོག་
གཙོད་བཞི་ལ་དངོས་གསུངས་རྒྱུར་བྱིན་སྐྱར། །མདོ་འདིས་སྐྱལ་བ་ཡུལ་བྱས་ན་སྟོད་ཀྱི། །ཆ་
ནས་གཞན་ལ་སྐྱར་སྟེད་སྐྱུན་སྐྱུལ་ལོ། །དེའི་ཆ་དེར་གཏོགས་ཞེས་བའི་མདོ་འདི་ཡིས། །མདོར་
བསྡུས་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་ཆོག་སྐྱུངས་གསུམ། །དེ་ཡང་བདེག་གཟུམ་ཁྲུས་ལ་རང་རང་གི
།ཀྱན་སྟོང་དགོས་གསུངས་གཞན་ལ་སྐྱར་ཕྱིར་རོ། །བྱེད་བྱས་བྱེད་ཉིད་ཅེས་བའི་མདོ་འདི་
ཡིས། །མདོར་བསྡུས་བཞི་དང་ཆོག་སྐྱུངས་བཙུ་ལྷ་སྟེ། །དེ་ཡང་བྱེད་བྱས་བྱེད་ཉིད་བཅུ་དགུ་
ལས། །འཁྱུ་སྟེལ་ཐག་གཉིས་མདོར་བསྡུས་གཞན་དངོས་གསུངས། །ན་སྟོང་ཆ་ནི་ཞེས་བའི་
མདོ་འདི་ཡིས། །མདོར་བསྡུས་གསུམ་དང་ཆོགས་སྐྱུངས་གསུམ་ལ་སྟེ། །སྐྱར་འདེབས་གསུམ་
ལ་ན་སྟོང་གསུངས་བསྡུས་ནས། །འཆབ་བརྟོད་འཕྲོད་བསྐྱེད་གསུམ་ལ་སྐྱར་ཕྱིར་རོ། །ཐམས་
ཅད་ཐེ་ཆོམ་ཞེས་བའི་མདོ་འདི་ཡིས། །མདོར་བསྡུས་ཉིས་བརྒྱ་ཞེ་བྱུག་ཆོག་སྐྱུངས་བྱུག །དེ་
ཡང་རྒྱ་དང་སྟོག་གཙོད་བཞི་དང་རེག །བྱུག་ལ་གསུངས་བསྡུས་གཞན་ལ་སྐྱར་ཕྱིར་རོ། །སྟོར་
དང་བསམ་ལ་ཞེས་བའི་མདོ་གཉིས་ཀྱིས། །མདོར་བསྡུས་བཅུ་གཉིས་ཆོག་སྐྱུངས་ཉིས་བརྒྱ་
དང་། །བཞི་བཅུ་དེ་ཡང་མདོར་བསྡུས་བཅུ་གཉིས་དང་། །དངོས་གཙོ་གཉིས་ཉེ་བཅུ་བཞི་
ལས་གཞན་ལ། །གསུངས་བསྡུས་བཅུ་གཉིས་ཁང་སོགས་གཞུང་ན་གསལ། །ཡན་ལག་དང་
སྐྱངས་ཞེས་བའི་མདོ་འདི་ཡིས། །མདོར་བསྡུས་བཙུ་བརྒྱད་ཆོག་སྐྱུངས་བདུན་ལ་སྟེ། །དེ་ཡང་

བྱད་མེད་ལ་བརྟེན་ཉེར་བཞི་དང་། །མི་ཚངས་སྤྱོད་དེ་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔ་ལས། །སྤྱན་སོགས་བདུན་
 ལ་གསུངས་ནས་བཅོ་བརྒྱད་ལའང་། །བརྟེན་རུང་ཡན་ལག་དགོས་ཞེས་སྤྱར་བྱིར་རོ། །མི་
 ལ་དུད་འགྲོ་ཞེས་བའི་མདོ་འདི་ཡིས། །མདོར་བསྟུས་གོ་དགུ་ཆོག་སྤྱངས་གསུམ་ལ་སྟེ། །དེ་
 ཡང་མི་ལས་གྱུར་བ་བརྒྱ་དང་བཞི་འི། །རྒྱ་དང་མི་གསོད་བཀོལ་བའི་ལྷག་མ་ལས། །རེག་དང་
 འཁྲིག་ཆོག་བསྟེན་བཀྱར་སྤགས་གསུམ་ལ། །དུད་འགྲོ་ཡུལ་སོང་ཉེས་བྱས་གསུངས་བསྟུས་
 བས། །དགུ་བཅུ་དགུ་ལ་མདོར་བསྟུས་སྤྱར་བྱིར་ལོ། །མི་ཡི་འགྲོ་བ་ཞེས་བའི་མདོ་འདི་
 ཡིས། །སྤྱིར་བཏང་ཐ་སྙད་ཡུལ་དགོས་དབང་བྱས་ན། །མདོར་བསྟུས་བཅུ་བཞི་ཆོག་སྤྱངས་
 བརྒྱད་ཅུ་བརྒྱད། །དེ་ཡང་མི་ལས་གྱུར་བ་བརྒྱ་བཞི་ལས། །རྒྱ་གསོད་གཉིས་བཀོལ་ཁང་བ་
 ཁང་ཆེན་སོགས། །བཅུ་བཞི་མདོར་བསྟུས་གཞན་ལ་སྤྱར་བྱིར་རོ། །བྲེ་བྲག་བཅོལ་ཡུལ་ཐ་
 སྙད་དབང་བྱས་ན། །མདོར་བསྟུས་བཅུ་གཉིས་ཆོག་སྤྱངས་བཅོ་ལྔ་སྟེ། །དེ་ཡང་བཅོལ་རྫོགས་
 སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ལས། །རྒྱ་གསོད་ལྔ་བཀོལ་ལྷག་མ་ཉེར་བདུན་ལས། །སྤྱན་དང་ཁང་སོགས་
 བཅུ་གཉིས་མདོར་བསྟུས་དང་། །དེ་ལྷག་བཅོ་ལྔ་དངོས་སུ་གསུངས་བྱིར་རོ། །མཆོན་དང་ལྷ་
 བ་ཞེས་བའི་མདོ་འདི་ཡིས། །མདོར་བསྟུས་བཅུ་དགུ་ཆོག་སྤྱངས་སུམ་ཅུ་བདུན། །དེ་ཡང་པ་
 ཡིས་བསྐྱེད་བ་ཞེ་བྲག་དང་། །མས་བསྐྱེད་བཅུ་བཞི་བསྐྱེམས་བས་བྲག་ཅུ་སྟེ། །དེ་ལས་སྤྲིག་ལྷ་
 སྤངས་བསྟོལ་ཉན་ན་བཞི། །བཀོལ་བའི་ད་བྲག་ནང་ནས་བཅུ་དགུ་ལ། །མདོར་བསྟུས་གཞན་
 ལ་དངོས་སུ་གསུངས་བྱིར་རོ། །བཅུ་དགུ་བསྟོ་བཞི་ལ་སོགས་སྟོམ་ན་གསལ། །རང་གི་དོན་
 ཉིད་ཅེས་བའི་མདོ་འདི་ཡིས། །མདོར་བསྟུས་ཉེར་གཅིག་ཆོག་སྤྱངས་ཉེར་ལྔ་སྟེ། །ཁངས་འཕེན་
 སྟོམ་ན་གསལ་བས་འདིར་མི་སྟོས། །ད་ནི་ཆོག་སྤྱངས་མདོ་བདུན་འཆད་བ་ལ། །ཉམས་དང་མ་
 ཆགས་ཞེས་བའི་མདོ་འདི་ཡིས། །ཆོག་སྤྱངས་ཉིས་བརྒྱ་ད་གསུམ་དེ་ཡི་ཚུལ། །ན་སྤྱད་དངོས་
 གཞི་གཉིས་ཀར་དངོས་ཤུགས་ཀྱིས། །སྤྱར་ན་གཉིས་ཆོགས་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རམ། །བསྟེན་

པར་མ་རྩོགས་ཞེས་པའི་མདོ་འདི་ཡིས། །ཆོག་སྐྱུངས་ཉིར་བདུན་དེ་ཡང་གསུམ་ཀ་ལ། །ཐུན་
མོངས་ཉིར་གཉིས་དེ་སྟེང་དགེ་སློབ་མར། །ལྷ་བསྐྱན་པ་སྟེ་གངས་འདྲན་སྟོན་ན་གསལ། །དེ་
ཡི་སྟོགས་མཐུན་ཞེས་པའི་མདོ་འདི་ཡིས། །ཆོག་སྐྱུངས་ཉིས་བརྒྱ་བྱེད་དང་བཙེ་ལྷོ། །བསྐྱབ་
བྱིན་འདྲ་ཉིད་ཅེས་པའི་མདོ་འདི་ཡིས། །ཆོག་སྐྱུངས་ཉིས་བརྒྱ་དགེ་གཅིག་གྲགས་ཆེའོ། །བཏང་
བ་ཡང་ངོ་ཞེས་པའི་མདོ་འདི་ཡིས། །ཆོག་སྐྱུངས་བཅུ་གཅིག་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་སོགས། །བྱི་
པའི་རབ་བྱུང་ཞེས་པའི་མདོ་འདི་ཡིས། །ཆོག་སྐྱུངས་སོ་ལྷོ་དེ་ཡང་པས་བསྐྱེད་དུག །མས་
བསྐྱེད་བཞི་དང་གང་རུང་བསྐྱེད་ཉིར་བདུན། །དེ་ལས་ཉལ་ཤོམ་གཉིས་གཉིས་བསྟོམས་པས་
སོ། །ནམ་པར་རིག་བྱེད་ཅེས་པའི་མདོ་འདི་ཡིས། །ཆོག་སྐྱུངས་སུམ་ཅུ་མཐར་ཐུག་དོན་གོ་
ཉིད། །དེ་ནི་མདོར་བསྐྱུས་མདོ་གཉིས་འཆད་པ་ལ། །རྩེ་འབུལ་ཆོས་ཅན་ཞེས་པའི་མདོ་འདི་
ཡིས། །མདོར་བསྐྱུས་ཉིར་གཅིག་དེ་ཡང་བྱུང་མེད་ལ། །བརྟེན་པའི་ཉིར་གཉིས་ནང་ནས་འབྲིག་
ཆོག་ལ། །དངོས་གསུངས་གཞན་ལ་མདོར་བསྐྱུས་སྐྱར་བྱིར་རོ། །འདིར་གཏོགས་པ་ལ་ཞེས་
པའི་མདོ་འདི་ཡིས། །མདོར་བསྐྱུས་རེ་གཅིག་དེ་ཡང་ལྷག་མས་སྐྱར། །པས་བསྐྱེད་བཞི་བཅུ་
མས་བསྐྱེད་བཅུ་བཞི་སྟེ། །གཞི་མེད་བག་ཅམ་དངོས་གསུངས་གཞན་སྐྱར་རོ། ། །
ཅེས་པ་འདི་ཡང་ལམ་མིང་པ་དག་དབང་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་བྲིས་པའོ། ། ། །བཟུལ་ཤིས་ཤོག །

གསུང་ཐོར་བྱ་སྒྲ་ཆོག་གསུམ།

༥ འཇམ་དབྱངས་ཕྱག་ཆའི་ལོ་རྒྱུས། འཇམ་དབྱངས་ཕྱག་ཆའི་ལོ་རྒྱུས་མདོ་ཙམ་བརྗོད་ན། རིག་གནས་གསར་བརྗོད་སྐབས་འཇམ་སྒྲ་ཆེན་མཐའ་ཡས་པ་འཛོམས་ཞིག་ཏུ་སོང་བ་སྒྲིགས་པའི་ཆུང་དུ་བཞུགས་པ་ནམས་བསྐྱེད་ནས་དེ་དག་ལ་རྒྱ་བྱས། དམ་ཅུས་ཆེན་སྲིད་ན་དཀོན་པ་དུ་མ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བསྐྱེད། རབ་གནས་སོགས་ཀྱང་ཆད་ལྟན་དུ་བསྐྱེད་ཏེ་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་པོའི་མཆོད་ཆུང་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་པ་འདི་ཡང་ལམ་མིང་པས་བྲིས་པའོ། །

༦ རིམ་ནག་ཆེན་མོའི་དཀར་ཆག་འཇམ་སྒྲ་ཆེན་པོ་ཡ། མཐའ་ཡས་འགྲོ་ལ་བཅེ་བས་མ་བཟོད་ནས། །དཔག་ཡས་བསྐྱེད་པར་སྒྲིད་པ་སྒྲིད་པའི་མཐུས། །བསམ་ཡས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆེར་སོན་པ། །བཟང་ཡས་རྒྱལ་བ་གྱུན་ལ་མགོས་ཕྱག་འཆོལ། །གང་ཞིག་མྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་གནས་སྐབས་སྤྱ། །མི་འདོད་ཉེར་འཆོ་ཞེ་ཞེང་མཐར་ཐུག་ཏུ། །དེས་ལེགས་འབྲས་བྱ་སྒྲེར་བའི་ངོ་མཆར་ཅན། །དམ་ཅུས་རིམ་བྱ་རིམ་བྱ་འདི་ཡི་འབྲེ། །

དེའང་བདག་དང་བདག་འདྲ་བའི་སྒྲེ་ལོ་པལ་མོ་ཆེ་ནི་བསམ་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་དང་བྱེད་རྒྱུ་སྤྲིག་པ་ལས་མེད་པའི་སྒྲོལ་བས་ཀྱིས། ཆེ་འདིར་ནད་གདོན་བར་ཆད་སོགས་མི་འདོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྒྲ་ཆོག་གསུམ་གྱིས་བར་མེད་དུ་མནར་ཞིང་། བྱི་མར་ཡང་ངན་སོང་ཐུ་མཐའ་མེད་པར་སྒྲིང་བར་འགྱུར་བ་སོགས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གྱུན་དུ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་དབྱུགས་མི་བྱིན་པ་ནམས་ལ་པན་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་གྱུན་ནས་བསྐྱེད་ཏེ་ཉེན་འདུས་རིམ་བྱ་འདི་བཞིན་བསྐྱེད་ཁུལ་ལགས་ཞིང་། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་སྒྲོང་ནམ་པར་དག་པ་དང་།

གཉིས་སུ་འདུམ་བྱེད་ཀྱི་དམ་ཇས་ཕྱན་སུམ་ཆོག་པ་པོ་རིགས་མང་བ། གསུམ་དུ་དམིགས་གནད་བརྟན་པོར་བསྐྱབས་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་པར་ཆོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མང་པོ་ལ་ཕན་ཐོགས་བ་བྱུང་ཞིང་། རོ་མཆར་བའི་ལྷས་ཀྱང་མང་དུ་བྱུང་བ་སྟེ། དཔེར་མཆོད་ན་མི་འགའ་ཞིག་ནད་གཞི་ཆེན་པོས་བཏབ་པ་ལས་སྤྲན་བཙས་རིལ་རྩལ་ཀྱང་མི་ཕན་པར་རྩལ་ཀྱི་སོང་སྟེ་མཐར་འཁེབས་ལ་སྤྲག་པ་ན་རིལ་བྱུ་འདི་བཞིན་བཙོས་པ་ལས་དེ་མ་ཐག་དག་འགོ་བཙུགས་ཏེ་རིང་མིན་ཡང་དག་དུ་ཕྱིན་ནས་ད་ཆ་སྤར་མཁོ་བཞིན་དུ་གནས་སྐབས་པའང་དུ་མ་ཞིག་བྱུང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་འགོང་གི་གཞོན་པ་དང་། གློ་བུར་དུ་མགོ་གཟེར་ལངས་ཏེ་བརྒྱལ་བ་སོགས་ནད་གཞོན་གྱིས་གཙེ་བ་ལ་ཕྲལ་དུ་ཕན་པའང་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་གཙང་སྤྲ་སྐབས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་རང་འབྲེལ་འབྲེལ་གསུང་འབྲུངས་པའང་བྱུང་སྤང་ལ། དེ་ནི་སྤྱོད་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཁོ་བོ་རང་གིས་ཀྱང་མཛོད་སུམ་དུ་རིག་པ་སོགས་མཛོད་ན་འདིའི་དགེ་མཆན་ཞིབ་དུ་བརྗོད་ན་བསྐྱལ་པར་བརྗོད་ཀྱང་མི་ལང་བས། དད་བྱས་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ནས་བསྟེན་པར་འོས་ཤིང་། ད་དུང་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བརྟན་པོ་སྤྱོད་པའི་དོན་དུ་འདིའི་རྒྱ་ཆར་དམ་ཇས་ཁྱད་འཕགས་ཀྱི་རིགས་རིལ་སྟེད་ཅིག་བཞུགས་པའི་དཀར་ཆག་ཀྱང་རགས་རིམ་འབྲི་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་འོད་སྤང་དང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རིང་བསྐལ་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་སོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་མང་པོའི་འབྲེལ་གསུང་སྤྱོད་རྩལ་སོགས་ས་གསུམ་ན་རྟེན་པར་དཀར་བའི་དམ་ཇས་ཀྱི་རིགས་རོ་མཆར་བ་མཐའ་མྱས་པ་བཞུགས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། རྩོམ་པ་པོ་ཆེའི་སྤྱོད་ཆོས་སྤྲུལ་སྤྱར་སོགས་ན་བཟའི་རིགས་དང་། ཆོས་སྤྱོད་རྩལ་སོགས་རྟེན་གྱི་ཆ་ཤིས་མང་པོ་དང་། རྒྱལ་ཆབ་རིན་པོ་ཆེའི་བཞུགས་གཞིང་། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་ན་བཟའ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་ཆོས་འཕགས་ཀྱི་ཆོས་འཁྲུལ་མེད། མཁའ་འགོ་མ་གསང་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབུ་ཐོད། མཁའ་

འགྲོ་མ་ཡེ་ཤེས་མཆོ་རྒྱལ་གྱི་དབུ་སྒྲུ། ཆོས་རྒྱལ་སྒོང་བཅན་སྐམ་པོའི་ཤངས་ཁྲག །རྒྱལ་བ་
 ཡབ་སྐམ་སྐྱ་མེད་རིམ་ཕྱོན་གྱི་ན་བཟའ་དང་དབུ་ལོ། གཏུང་མྱ། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བའི་སྐྱ་
 འབྲུང་བྱིན་ཅན། ལྷ་ལྷ་མ་བྱང་རྒྱལ་འོད་གྱི་སྐྱ་ལ། །བྲག་གཡལ་ཆེ་ཆང་རྒྱུང་ཆང་རིམ་ཕྱོན་གྱི་
 དབུ་ལོ། མར་བ་ལོ་རྒྱའི་དབུ་མྱུང་འབྲུལ་མེད། རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་སྐྱ་ལ་དང་ན་བཟའ། མི་ལའི་
 སྒྲོམ་ཐག །མཉམ་མེད་དྲགས་པོ་ལྷ་རྗེའི་དབུ་ལྷ་ཆལ་བྱ། བ་དམ་བ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞབས་
 ཆག །རྗེ་པག་མོ་བྱ་པའི་རིང་བསྐལ་དང་། དབུ་སྒྲུ། ན་བཟའ། འཕེལ་གཏུང་། འཕྱི་གུང་སྒྲོལ་བ་
 འཇིག་རྟེན་མགོན་པོའི་དབུ་སྒྲུ། དག་བཤེས་པོ་རྟོ་བའི་ན་བཟའ། ཀུ་ཐོག་བ་དམ་བ་བདེ་
 གཤེགས་གྱི་སྐམ་སྐྱར། རྗེ་ང་འབྲུ་མ་བཤེགས་པའི་སྐྱ་ལ། །ཀམ་བ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་གྱི་དབུ་སྒྲུ།
 བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེའི་ན་བཟའ་དང་དབུ་ལྷ། འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་སྐྱགས་གྱི་ཆ་
 ལས་དང་འཕྲེང་ཐག་ན་བཟའ་བཅས་འབྲུལ་མེད། རོ་བོ་རྗེའི་སྐམ་སྐྱར་དང་ཞབས་ཆག །ལྷ་མ་
 བྱ་ནག་གི་ན་བཟའ། ཁ་ཆེ་པན་ཆེན་ལྷ་གྱི་ཕྱིའི་སྐམ་སྐྱར། རུ་ལོ་དོ་རྗེ་གྲགས་གྱི་སྒྲོམ་ཐག །རྒྱལ་
 མཆོག་ཕྱག་ན་པརྟའི་དབུ་སྒྲུ་འཕོར་ཆེན། བྱབ་དབང་སྒོང་དོལ་ལྷ་མའི་ན་བཟའ། རྗེ་བྱང་བཞད་
 པ་དོ་རྗེའི་དབུ་མྱུང་། ས་སྐྱ་བ་ངག་དབང་བསོད་ནམས་ཀྱན་དགའི་སྐྱ་ལམ། པག་མོ་བྱ་པའི་
 བདུད་ཅི་རིལ་བྱ། བྱབ་ཆེན་ཐང་སྒོང་རྒྱལ་པོའི་སྐྱ་ཆོས་ན་བཟའ་སྐྱེལ་བཅས་འབྲུལ་མེད། བྱམ་
 ཟེ་བྱི་མེད་སྐྱེད་པོའི་སྐྱ་ལ་དང་འཕེལ་གཏུང་འབྲུལ་མེད། ལྷག་མོ་ལུས་བྱིན་གྱི་ལྷག་ལྷགས། ལྷ་
 ལྷན་སྐྱལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྟེན་རྒྱལས་གྱི་གསེར་བྱེ། རྒྱལ་མཆོག་ལྷ་བ་ཆེན་པོའི་དབུ་
 མྱུང་། རུ་མོ་ཆེའི་རོ་བོ་དང་། བྱམས་བ་ཆོས་སྒྲོང་བཅས་གྱི་གཟུངས་བཞུགས་ནས་བྱང་བའི་
 རིན་ཆེན་བཙོ་ཐལ་འཕོར་ཆེན། ཁྱི་བྱང་རྒྱལ་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ན་བཟའ། རི་བོ་མ་ལ་ཡའི་ཅིང་
 སྐྱལ་པའི་བྱ་ཁྱུང་ཁ་རུའི་སྐྱེར་མའི་ཆ་ལས་ཏེ། འདི་སྐྱ་དང་། མཛེ་ནད་ལ་མཆོག་ཏུ་བསྐྱགས།
 ཀུ་ཆང་འཇམ་དབྱངས་སྒོན་ལམ་གྱི་དབུ་ལོ། ལྷོ་བྲག་བྱབ་ཆེན་ལས་གྱི་དོ་རྗེའི་རྗེ་ལྷགས།

[illegible]

འདི་བྲམ་ཟེ་སྒྲེ་བ་བདུན་པའི་གདུང་རུས་ལ་མཁའ་འགྲོ་མ་གྱེ་བ་འབྲུམ་གྱིས་ཕྱག་བརྒྱ་སྐོས་སྲུ་
 མཛད་པར་གྲགས། གྲུབ་ཆེན་ན་རོ་པའི་རྒྱན་ཕྱག་འདིའང་སྤང་ཆེན་ས་ལ་རབ་བརྟན་གྱི་གདུང་
 རུས་ལ་མཁའ་འགྲོ་སྐོས་པར་གྲགས། ན་རོ་པའི་དབྱུང་རལ་འབྲུམ་མེད། གྲུབ་ཆེན་ཀྱ་ཀྱ་རི་
 པའི་སྒྲུལ་ཕྱགས་ཀྱི་སྒྲོམ་ཐག་རིལ་བྱ། གྲུབ་ཆེན་མི་ཉི་པ་ཆེན་པོའི་དོ་རུས་སྒྲོམ་ཐག། །མི་ཉི་
 པའི་ཆེ་ཉ་རིལ་བྱ། མཁའ་འགྲོ་མ་ནི་གུའི་གདུང་རུས་དང་སྒྲུབ་ཀྱི། སྒྲོབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོའི་
 སྒྲུ་ཆོས། ལྷ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆའི་ཆེམས་ལས་འབྲུངས་པའི་སྒྲུལ་པའི་རིང་བསྐལ་རིལ་བྱ་འགྲོ་བ་
 བཞི་ལྟོ། འདི་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཅའི་དབང་པོ་ལ་བྱང་གཉེན་ཆེན་ཐང་ལྷས་དངོས་སྲུ་
 ཕུལ་པར་གྲགས། ཀོང་སྒྲུལ་རིན་པོ་ཆེས་ཟབ་གཏེར་དུ་སྒྱུན་བྱངས་པའི་ཨོ་རྒྱན་ཡབ་ཡུམ་གྱི་
 ཨ་བརྒྱ་མི་བརྒྱའི་ཆེ་རིལ་རིལ་བྱ། ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆའི་ཤངས་ཆལ་རིལ་བྱ། མདོ་ཁམས་
 མཁྱེན་བཅའི་ཀོང་སྒྲུལ་གྱི་གཏེར་ཇས་བདེ་ཆེན་རོལ་བའི་རིལ་བྱ། འདི་ཨོ་རྒྱན་གྱ་རུ་ཡབ་ཡུམ་
 གྱི་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་གྲོལ་སེལ་མེད་བཞི་སྤྱོགས་བསྐྱུས་
 བྱས་པའི་ཆེ་ཉ་རིལ་བྱ། འདི་གྱ་རུ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་གཡའ་མ་ཡུང་དུ་བསྐྱུབས་པའོ། །རྒྱ་གར་
 རིག་འཛིན་སྤྱོད་དང་བདུད་ཅི་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་མཆོད་སྒྲུན་ལྷ་སྤྱོད་ཅམ་
 གྱི་དམ་ཇས་པལ་རྒྱན་འདི་མཁྱེན་བཅའི་དང་ཀོང་སྒྲུལ་གཉིས་ཀྱི་གཏེར་ཇས་ཡིན། ལྷ་ལྷམ་མཛྲ་
 ར་པའི་འཆི་མེད་དོ་རྗེའི་ཆེ་རིལ། མཁའ་འགྲོ་མ་ཡེ་ཤེས་མཆོ་རྒྱལ་གྱི་རྟཱའི་རིལ་བྱ། བལ་མོ་
 རྒྱ་ཉ་དེ་བའི་དབྱུང་ཐོད་ཀྱི་རིལ་བྱ། ཆོས་རྒྱལ་ཁྱི་སྤོང་ལྷེ་བཙན་གྱི་གདུང་རུས་རིལ་བྱ། ལྷ་སྐས་
 ལྷ་ཁྱི་བཙན་པོའི་རིང་བསྐལ་རིལ་བྱ། རྒྱ་གར་པཎ་ཆེན་པེ་མ་མི་ཉའི་འཆི་མེད་ཆེ་ཡི་རིལ་བྱ།
 ཨོ་ཆེན་བེ་རོ་ཅ་ནའི་འཆི་མེད་ཆེ་རིལ། དག་སྤྱོད་ནམ་མཁའི་སྤྱིང་པོའི་སྒྲུ་ཆོས། རྗེ་འབངས་
 ཉེར་ལྷའི་ནང་ཆོན་གཉགས་རྩྭ་ན་ཀྱ་མ་རའི་གདུང་རུས། མདོ་སྐགས་སྤྱིང་པའི་ཟབ་གཏེར་ནས་
 བཞེས་པའི་མ་ཅིག་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་མོའི་འཆི་མེད་ཆེ་རིལ། བ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་

ཆ་ཤས། ལབ་སྒྲོན་དབུ་མ་སྒྲོན་བསོད་ནམས་བཟང་པོའི་དབུ་མོད་རིམ་བྱ། མ་ཅིག་ལབ་
སྒྲོན་གྱི་དབུ་མོད། མ་མ་གསེར་སྒྲིང་པའི་གདུང་རུས། སྤུལ་དང་མ་མདོ་ཕྱེད་གདུང་རུས།
དྲགས་པོ་ལྷ་རྗེའི་རིང་བསྐལ། རས་རྒྱུང་རྡོ་རྗེ་གྲགས་གྱི་དབུ་ལོ། རས་རྒྱུང་པའི་ཆེ་རིམ། རས་
པ་ཞི་བ་འོད་གྱི་དབུ་མོད་ལས་ཨ་ཡིག་རང་ཐོན་དུ་ཐེབས་པ་རུས་པའི་རིམ་བྱ། དྲགས་པོ་ལྷ་
རྗེའི་ཐུགས། ཐུགས་སྤུལ་གྱུ་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཅ་རིའི་གནས་སྒོ་ཕྱེ་སྐབས་གྱི་ཞབས་
ཆག་ཁྲེ་བཙུན་པག་མོ་གྱུ་ཐོབ་པའི་ཆེས་ཆེན་གྱི་རིམ་བྱ། གྱུ་ཐོབ་སྒྲིང་རས་པའི་དབུ་མོད། ལོ་རས་
གྲགས་པ་དབང་ཕྱུག་གི་ཐུགས་གྱི་རིམ་བྱ། འགྲོ་མགོན་གཙང་པ་རྒྱ་རས་གྱི་དབུ་མོད། གྱུ་
ཐོབ་སྐྱུག་ལུང་པའི་དབུ་མོད་རིམ་བྱ། སྐྱུག་ལུང་ཆོས་སྐྱུ་སངས་རྒྱས་ཡར་ཁྱོན་གྱི་རིང་བསྐལ་
རིམ་བྱ། སྐྱུག་ལུང་ཆོས་སྐྱུ་ཨོ་རྒྱན་མགོན་པོའི་རིང་བསྐལ་རིམ་བྱ། གམ་པ་དུས་གསུམ་མཁུན་
པའི་དབུ་མོད། དབུ་མོད། རིང་བསྐལ་བཅས་གྱི་རིམ་བྱ། གམ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ་དང་རོལ་པའི་
རྡོ་རྗེའི་དབུ་མོད། གདུང་རུས་རིམ་བྱ། ས་སྐྱ་ཀུན་དགའ་སྦྱིང་པོའི་དབུ་ལོ། ཅ་བཟའ། དེས་
བསྐྱབས་པའི་བདུད་ཅི་རིམ་བྱ་བཅས་འཁྲུལ་མེད། ས་སྐྱ་རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་
བདུད་ཅི་རིམ་བྱ་ན་བཟའ་དབུ་ལོ། རྗེ་བཙུན་བསོད་ནམས་ཅེ་མོའི་དབུ་མོད་དང་ན་བཟའ། ས་སྐྱ་
པཎ་ཆེན་གྱི་དབུ་མོད། དེས་བསྐྱབས་པའི་བདུད་ཅི་རིམ་བྱ། འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་
པའི་དབུ་ལྷ་སྒྲོམ་ཐག་ཁ་བཟའ། དེས་བསྐྱབས་པའི་བདུད་ཅི་རིམ་བྱ། བདག་ཆེན་སྒོ་གྲོས་
རྒྱལ་མཆོན་གྱི་བདུད་ཅི་རིམ་བྱ། ཆར་ཆེན་སྒོ་གསལ་རྒྱ་མཆོའི་ཆེས་ཆེན་དང་བདུད་ཅི་རིམ་བྱ།
རོར་པ་ཀུན་བཟང་གི་གདུང་རུས་རིམ་བྱ། ས་སྐྱ་དག་དབང་ཀུན་དགའ་བཟའ་ཤེས་བརྒྱས་པའི་
རྟེན་དམ་རིམ་བྱ། ས་སྐྱ་རྗེ་བཙུན་ཀུན་སྒྲོའི་རྟེན་དམ་རིམ་བྱ། ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་ཆོས་སྐྱ་དབང་
འབུས་གྱི་བདུད་ཅི་རིམ་བྱ། ལྷོ་གྲག་སྤུལ་གྱི་རྒྱ་ཆོས་དབང་གི་རིང་བསྐལ་རིམ་བྱ། མངའ་
བདག་ཐུང་ཉི་མ་འོད་ཟེར་གྱི་དབུ་རལ། གྱུ་ཐོབ་འདར་འཕྱར་གྱི་དབུ་མོད་རིམ་བྱ། རྒྱལ་བ་

སྒྲོལ་ཆེན་རབ་འབྲམས་པའི་དབུ་མཉམ་རིང་བསྐལ་རིམ་བྱ། ཨོ་རྒྱན་རིན་ཆེན་དཔལ་གྱི་ཞལ་
 འབྲམ་རིམ་བྱ། ཡར་རྗེ་གཏེར་སྟོན་ཨོ་རྒྱན་སྒྲིང་པའི་སྐྱེ་ཤེའི་རིམ་བྱ་བྱིན་ཅན། འདིར་བསྐྱལས་
 བརྗོད་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་བཞུགས་སོ། །ཨོ་རྒྱན་གསུང་གི་སྤྱལ་བ་སྟོ་བྲག་སྐས་བྱ་རུ་
 ཆོས་དབང་གི་ཞབས་ཀླང་ལ་སྐྱ་སྐྱའི་རང་བྱོན་དངོས་སུ་འབྱུངས་པའི་གཏུང་རུས་རིང་བསྐལ་
 རིམ་བྱ། ཟངས་དཀར་ལོ་རྩ་བའི་གཏུང་རུས་འབྱུང་མེད། ཆག་ལོ་རྩ་བ་ཆོས་རྗེ་དཔལ་གྱི་སྐྱེ་ཤེ
 ཁྲོ་ཕུ་ལོ་ཙ་བ་བྲམས་བ་དཔལ་གྱི་སྐྱམ་སྐྱར། གདན་ས་མཐེལ་གྱི་ནང་ཏེན་བྱུབ་ཆེན་གྱི་ལོ་འེ་
 ཞལ་འབྲམ་རིམ་བྱ། ཟང་སྟོང་རྒྱལ་པོའི་གཏུང་ས་རིམ་བྱ། ཟང་སྟོང་རྒྱལ་པོ་དང་གཏེར་སྟོན་
 ཤེས་རབ་འོད་ཟེར་གྱི་འཆི་མེད་ཆེ་རིམ། ཨོ་རྒྱན་རྩ་སྒྲིང་པའི་སྐྱེ་ཤེའི་རིམ་བྱ། སྐྱག་ཤམ་རུས་
 ལྷན་རྗོ་རྗེའི་གཏེར་བྱོན་ཨ་བརྒྱ་ཕིམ་བརྒྱ་དང་། ཨོ་རྒྱན་གཏེར་བདག་སྒྲིང་པའི་ཨ་བརྒྱ་ཕིམ་བརྒྱས་
 གཙོས་པའི་གཏེར་རྩས་བྲོགས་བསྐྱས་རིམ་བྱ་སྟེ། འདི་གཏེར་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་བྲག་གིས་རོ་མ་
 ཡིན། མཁས་བྱུབ་བྱུང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་བྲགས་དང་རིང་བསྐལ་རིམ་བྱ། རྒྱལ་བ་ཡང་མགོན་
 པའི་བྲགས་རྒྱས་རིམ་བྱ། དགེ་བཤེས་སྟེ་ཕུ་ཟུར་པའི་གཏུང་རུས། དགེ་བཤེས་སྦྱང་རི་ཟང་པའི་
 སྐྱ་ཆོས། རྒྱལ་བ་གཡའ་བཟང་པ་སེ་སྟོན་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན་དང་། རྒྱ་འཆད་ཁ་མ། ལྷ་བ་
 ཆོས་གྱི་སེང་གོ། རྗོད་སྐྱག་བྲགས་བ་འབྱུང་གནས། རྒྱ་སྟོན་རིན་ཆེན་སོགས་བྱུབ་ཐོབ་རྣམས་
 གྱི་དབུ་ལོ། ཅ་བཟའ། སྟོམ་ཐག། ཆོས་སྐྱབ་ཅས་གྱི་རིམ་བྱ། འདུལ་འཛིན་རྒྱལ་བ་བྲག་ནའི་སྐྱ་
 ཆོས། འཇམ་དབྱངས་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན། རོག་ལོ་རྩ་སྟོ་ལྷན་ཤེས་རབ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་མ་
 དམ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ། རྒྱལ་བ་དཔེན་ས་པ་སྟོ་བཟང་དོན་
 བྱུབ་སོགས་གྱི་དབུ་ལོ། ཅ་བཟའ། སྐྱ་ཆོས། སྟོམ་ཐག་བཅས་གྱི་རིམ་བྱ། རྒྱལ་སྐས་དདུལ་རྩ་
 ཐོགས་མེད་བཟང་པོའི་སྐྱ་ཆོས། འབྲི་བྱང་རྒྱལ་དབང་རིན་ཆེན་སྐྱོན་ཆོགས་གྱི་སྐྱེ་ཤེའི་རིམ་བྱ།
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བརྒྱ་དཀར་པོའི་དབུ་མཉམ་རིང་བསྐལ་རིམ་བྱ། སྐྱལ་སྐྱེ་མཆོག་ལྷན་མགོན་

པའི་སྐྱུ་ལའི་རིལ་བུ། ཆོས་རྗེ་ཞོད་ཆངས་པའི་དབུ་ལོ། འཇམ་བརྒྱ་མཆིད་རྒྱ་པའི་གདུང་རུས།
 ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་གྱི་སྐྱུ་གདུང་ལས་མེགས་པའི་བདུད་ཅི་རིལ་བུ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ།
 མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་། རྟོགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ། བྱང་ཅེ་ཚུལ་ཁྲིམས་
 ཆོས་འཕེལ། འགོས་ལོ་གཞོན་བུ་དཔལ། རྒྱན་ལྷ་གཞོན་བུ་དཔལ་སོགས་གྱི་དབུ་ལོ། དབུ་
 མོད། ཐུགས་དང་ཞལ་འགྲམ་བཅས་གྱི་རིལ་བུ། རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་གྱིས་དམིགས་བཅེ་མའི་
 རྒྱབ་པ་མཛད་པའི་རིལ་བུ། མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གདུང་རུས་དང་དབུ་ལོ། རྒྱལ་བ་
 དཔེན་ས་པའི་ཆེ་རིལ། པཎ་ཆེན་ལྷོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཆེ་རིལ། ཟུར་ཆེན་ཆོས་དབྱིངས་རང་
 གྲོལ་གྱི་དབུ་ལྷ་དང་། སྐྱ་ཆོས། བཀྲས་ལྷན་རྟེན་འདུས་རིལ་བུ། གཞུང་མའི་རྟེན་འདུས་རིལ་བུ་
 རི་སྟེད། ས་སྐྱའི་ཁྱུང་གྲོལ་རིལ་བུ། ས་སྐྱའི་ཁི་དོ་རིལ་བུ། ཀུན་སྦྱིང་རྟ་ཆག ། སུར་སྟོག ། བྲག་
 གཡལ་བཅས་གྱི་རྟེན་འདུས་རིལ་བུ་བྱང་ཅན་དུ་མ། གོ་མོ་དགེ་བཤེས་གྱི་རིལ་བུ་རི་སྟེད། ཆར་
 ཆེན་ལོ་གསལ་རྒྱ་མཚོའི་དབུ་ལོ། ལྷ་མ་ཞང་གི་ཞབས་བཅག ། རྟེ་ལོ་པའི་ཆེམས། ཀམ་པ་རོལ་
 པའི་དོ་རྗེའི་དབུ་སྒྲ། འབྲུག་པརྒྱ་དཀར་པོའི་ན་བཟའ། རྒྱབ་ཆེན་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོའི་ཕྱག་འཁར།
 ལོ་ཆེན་པེ་རོ་ཅ་ཎའི་རྒྱ་དཔེ། ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་མེད་སྦྱིང་པའི་ན་བཟའའབྲི་ལྡན། བསམ་ཡས་
 ཨོ་རྒྱན་ང་འདྲ་མའི་སྐྱའི་ཆལ་བུ། འཇམ་དབྱངས་དགའ་ལྷོའི་ན་བཟའ། མངའ་བདག་མི་ཉི་པའི་
 སྒོམ་ཐག ། རྒྱལ་ལྷས་ཐོགས་མེད་བཟང་པོའི་ན་བཟའ། གནས་བརྟན་བརྩུག་གི་ཞབས་
 བཅག ། རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་གསོལ་སྟེའི། རྟོར་སྦྱིང་ལྷས་རིལ། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོའི་ན་བཟའ།
 ས་པཎ་གྱི་ན་བཟའ། འཕགས་པོད་ལོ་པཎ་རིག་འཛིན་མཁས་གྲུབ་དུ་མའི་གདུང་། རིང་བསྐལ་
 ཁག་མང་པོ་དང་ཁྱུང་གྲོལ་རྟེན་དམ་རིལ་བུ་སོགས་རོ་མཆར་ཅན་སྟེ་འདུས་རིལ་བུ། ཡར་རྗེ་
 ཨོ་རྒྱན་སྦྱིང་པའི་སྐྱུ་ལའི་གདུང་རུས། ལེལ་བྲག་གྲུབ་ཆེན་རྟོགས་གྲོལ་རལ་པའི་དབུ་སྦྱང་
 འཁྲལ་མེད། པཎ་ཆེན་ལྷོ་བཟང་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་སྐྱུ་ལ། པཎ་ཆེན་ཆོས་གྱི་ཉི་མའི་སྐྱུ་

༡༡ ། གྲུལ་བ་ཕྱག་ན་བསྐྱོས་འཕགས་ཡུལ་ནས་སྤུལ་བའི་བྱིན་རྟེན་བྱང་འཕགས། འགར་ཆོས་
 སྤེངས་དགོན་པའི་ནང་རྟེན་མ་ཉི་ཆུ་ནག་ཆོས་འཁོར་མ་ཞེས་ཆོས་བཟང་དུས་བཟང་རྣམས་ལ་
 རང་འགྲུལ་གྱིས་འཁོར་བ་དེའི་ལྟེ་བའི་ཞབས་སྤྲུལ། ཆ་བ་མཆོད་རྟེན་ཉི་འགྲམ་དུ་བཞུགས་པའི་
 འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་རང་བྱོན་དུ་ཕེབས་པ། དབུ་སྐྱ་འབྲུལ་མེད། གྲུབ་ཆེན་ནག་པོའི་དུས་རྒྱུ་
 སོགས་དང་། ད་དུང་འདིར་འཇུག་རྒྱ་མ་རྒྱུང་བའི་བྱིན་རྟེན་དམ་ཚུས་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་རི་
 བཞུགས་རིམ་གྱིས་དཀར་ཆག་དུ་འགོད་ཅིས་ཡོད། མདོར་ན་འདི་ལས་སྤྲུག་པའི་དམ་ཚུས་
 མེད་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པར་ཡོད་དོ། །

༩ ། གསུང་འབུམ་གྱི་དཀར་ཆག ། དམ་བ་མང་པོས་མཛད་པའི་ན་རོ་མཁའ་སྤྱོད་གྱི་ཆོས་
 སྐྱོར་ཕྱོགས་བསྐྱུས།

བཤ་ཆེན་བཟང་པོ་བགྱིས་གྱིས་མཛད་པའི་གྲུབ་མཐའ། བསྐྱེད་དར་ལྟ་རམས་བས་
 མཛད་པའི་རྒྱུད་གཞན་གྲུབ་པའི་འགྲེལ་པ། དེས་མཛད་པའི་སྒྲོལ་བསྐྱོད་མཁའ་པའི་གཙུག་རྒྱུ་
 གྱི་འགྲེལ་པ། མཛོད་གྱི་སྒྲོལ་ཆོག་མཇུག་མ་ཆང་ཞིང་མཛད་པ་པོ་མི་གསལ་བ་གཅིག ། འདུལ་
 མཛོད་ལས་བརྒྱམས་པའི་དོགས་སྤོང་དགོན་མཆོག་འཛིགས་མེད་དབང་པོས་མཛད་པ། དེ་ན་
 བཟླ་གྱིས་མཛད་པའི་མཛོད་གྱི་དོགས་སྤོང་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། སུ་ཉིད་དགོ་བཤེས་གྱི་འིན་
 ལན་རྒྱལ་མཁའ་པོ་གྲགས་རྒྱལ་གྱིས་མཛད་པ། རྟེན་འགྲེལ་བཙུ་གཉིས་གྱི་དོགས་གཙོད་སུ་ཉི་
 རས་མཛད་པ། དགོན་མཆོག་ཉི་མའི་མཛོད་མཇུག་མ་ཆང་བ་གཅིག ། མཛོད་གྱི་དོགས་གཙོད་
 མདོན་པའི་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བ་མཛད་པ་པོ་མི་གསལ་བ་གཅིག ། གཤུགས་དཀར་གྱི་སྤྲུགས་སྒྲོག་
 ཐབས་སྒྲོ་བཟང་རིན་ཆེན་གྱིས་མཛད་པ། རྒྱ་སྐད་སྒྲོག་ཐབས་གྱི་གཞུང་དོན་དཔེར་བཛོད་དང་
 བཅས་པ་ཀུན་དགའ་བདེ་ལེགས་གྱིས་མཛད་པ། དབྱངས་ཅན་དགའ་སྒྲོའི་གསུང་ལེ་ཆོན་བཅས་
 བཞུགས། དཔེ་ཆོས་རིན་ཆེན་སྤངས་པ། རྗེས་མཛད་པའི་སྐྱ་མ་ལྷ་བཙུ་པའི་རྣམ་བཤད་བཅས་

བཞུགས། བཟ་ཤེས་འབྱིལ་གྱི་པར་ཕྱིན་མཆན་འབྲེལ་གྱུང་ཐང་། རྗེ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོ་སྟོབ་
འཁོར་དང་བཅས་པའི་གསུང་ལེ་ཆན་ཨ་མདོ་སྤར་མ་མི་ཉུང་ཅམ་བཞུགས། དགེ་བཤེས་ཤེས་
རབ་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་བསྐལ་པའི་མེ་དབྱུང་སོགས་དང་། ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་མདོ་
སྤྲད་སྤར་མ་པོད་གཅིག་བཞུགས། འུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་དང་། རྒྱ་ལར་ཆོས་འབྱུང་ཏུ་ར་ན་ཐུས་
མཛད་པ་གཉིས་བཞུགས། དབྱངས་ཅན་དགའ་སློའི་གསུང་སྟོན་དག་ཕྱ་ཉིག་སྤེལ་བ་དབྱ་མའི་
དཀའ་གནད་ཀྱི་ཟེན་ཟིན། གསལ་བྱེད་དུ་རྒྱ་རི་ཀའི་འབྲེང་མཛེས། ཀར་ལན་སྤྱ་སྤྱབ་དཔོངས་
རྒྱ། གྲུབ་མཐའ་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ། རྒྱད་སྤྲད་ཁྱིད་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་སྦྱོང་ཚུལ།
མདོན་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་། ཅོ་ནེ་ལྷ་མ་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་ལྷག་ལྷ་འགའི་བསྟོད་པ། ལུང་
སྤྱ་དག་ཆོས་ཀྱི་གསུང་ཞི་ལྷག་ཆོས་སྟོར་སྤར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་བཅས། རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་ཀྱི་
རྣམ་ཐར། ལུང་སྟོག་དག་དབང་བྱམས་པའི་གསུང་པོད་དང་པོ། བཅ་ཆེན་བསོད་གྲགས་ཀྱི་པར་
ཕྱིན་ཅི་ཀྱི་སྤར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་པོད་གཅིག །རྒྱད་སྤྲད་པའི་དབྱངས་ཡིག །འདིགས་བྱེད་ཀྱི་
ཆོས་སྟོར་བཀའ་རྒྱ་མ་འདིགས་མེད་བསམ་གཏན་རིན་པོ་ཆའི་ལེ་ཆན། ཁྱིད་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་
དམིགས་རིམ་སྦྱོང་ཚུལ། རྗེ་སྟོ་གྲོས་ཆོས་སྦྱོང་དང་། ལྷ་བཙུན་བསམ་མཛད་པའི་འདིགས་བྱེད་
བསྟེད་རྫོགས་སོགས་མདོར་ན་འདིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སྟོར་ཐབ་གནད་ཉེར་མཁོ་ཕྱོགས་བསྐྱས་
པོད་གཅིག །ཆོས་སྦྱོད་རབ་གསལ་དང་། ཤེས་རབ་ལེའུའི་ཟེན་ཟིན་སོགས་སོ། །ཀུན་རིག་གི་
ཆོ་ག་མཁུག་མ་ཆང་བ་གཅིག །གསང་སྤྲགས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས། གསང་འདུས་བདག་འཁུག་
སྤྱིན་བསྐྱེགས་སོགས་འདོན་ཆོག་སྤྱ་ཆོགས། བསྐྱང་གསོ་རྣམ་གྲངས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་བཅས་
བཞུགས། ལུང་སྤྱ་དག་ཆོས་དང་། རོལ་རྫོར་ཀྱི་རྫོ་སྤར་གསུང་པོད་གཅིག་སྟེ། འདི་ནང་བདེ་
ལམ་ཆོགས་བཅད་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སོགས་བཞུགས། འདི་ནང་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་
གསུང་ཀ་པ་པོད་གཅིག་བཞུགས། སྤྱིང་གི་ཐེམ་སྤྲས་སོགས་འདིགས་བྱེད་ཆོས་སྟོར་ཤིན་ཏུ་

གསལ་བ་པོད་གཅིག ། རྒྱལ་བ་བསྐྱལ་བཟང་གི་དཀའ་གནད་མཆན་བྱ་དཀའ་ཆེན་གྱི་གསུང་།
 རྗེའི་བསམ་གཟུགས་ཟིན་ཟིས། སྒྲོ་སྒྲོང་ལེགས་བཤད་ཀྱན་འདུས་ལྷན་ཆེན་དགོན་འབངས་ཀྱི་
 གསུང་། རྒྱལ་སྐུ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲོང་། དེ་ཉིད་ཁང་གསར་སྐྱབས་མགོན་གྱི་གསུང་པོད་
 གཅིག ། འདི་ནང་དུས་འཁོར་གྱི་དབང་བཤད་སོགས་བཞུགས། འདུལ་ཤིག་རིན་ཆེན་སྤེང་བ་
 བཞུགས། དག་བཤེས་ཤེས་རབ་ལྷ་བའི་གསུང་ཚོད་ཡིག་ཡོད་བཤད་གཅིག་བཞུགས། མཛོད་
 ཤེས་བྱ་རབ་གསལ། ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ། བསྟེན་ཡིག་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཆོ་སོགས་བསྟེན་ཡིག་
 སྒྲོང་། ལྷ་སྐྱ་དག་ཆོས་ཀྱི་གསུང་ལྷན་སྤྱི་བོ་གཏོར་ཆོག ། འཇམ་དཀར་ལས་ཆོགས་ཀྱི་ཟིན་
 ཟིས། ཤེས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་དེ་བ་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་གྱི་དེས་ལན་སྒྲོ་བཟང་བཞད་སྐྱ་སྐྱར་
 ཤིན་ཏུ་གསལ་བ། རྣམ་བཅུ་དབང་ལྷན་སྐྱབ་ཚུལ་ལེགས་སྐྱར་སྐྱ་བའི་སྒྲོན་མེ། དག་ཡིག་ཆོག་
 དོན་གསལ་བྱེད། བཤེས་གཉིན་སྒྲོ་བཟང་སྒྲིན་པའི་དབང་ཆོག་ལ་རྒྱལ་མཆོག་བསྐྱལ་བཟང་
 གིས་མཆན་གྱིས་དག་བཅོས་མཛད་པ། འཁོར་ལོ་སྤྲོམ་པའི་བདག་མདུན་བཅས་བཞུགས། སྤེ་
 བདུན་ཡིད་ཀྱི་སྒྲིན་མེལ། སྒྲོར་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ། དབྱུག་གུའི་དག་ལས་རྒྱལ་མཆོག་
 བསྐྱལ་བཟང་གི་གསུང་། འདུག་འགྲེལ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་
 བྱེད་ལེའུ་གཉིས་པ་མན་ཆད་ཆ་ཆང་བཅས་བཞུགས། ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་སྒྲོན་པོ་སྐྱར་ཤིན་
 ཏུ་གསལ་བ། ལྷ་སྐྱ་དག་ཆོས་ཀྱི་གསུང་ཁ་པ་ཐེང་གི་གྲི་གྲི་སྒྲོར་སོགས་ཡིག་འབྲུ་ཤིན་ཏུ་
 གསལ་བ་པོད་གཅིག་བཞུགས། རྗེ་དག་འདུན་གྲུབ་པའི་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་དང་པོ། རྗེའི་གསུང་
 ལ་རྒྱལ་ཆབ་བས་ཟིན་ཟིས་མཛད་པའི་རིགས་པ་དུག་བཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་རྒྱས་བསྐྱུས་གཉིས།
 ཕྱི་རོལ་མཆོད་པའི་ལག་མཆོད་དང་། དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་སྐྱ་དབངས། རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་རྩ་ལྷ་
 རྣམ་བཤད་དང་། ས་གསུམ་མའི་ཤི་ཤ་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་གསུང་། འཁོར་ལོ་སྤྲོམ་པའི་འདོན་
 ཆོག་སྒྲོར་བཅས་བཞུགས། དབངས་ཅན་སྐྱ་ཤིག ། འདར་པ་དག་ཕུན་གྱི་གསུང་མཆོམས་སྒྲོར་

ལྷ་པའི་འགྲེལ་བ་ཅུང་མ་ཆང་བ་གཅིག་དང་། ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་གི་བསྟོད་བ་ཞང་ཞུང་
ཆོས་དབང་གྲགས་པས་མཛད་པ། རིགས་གནས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས། མཆིམས་མཛོད་སྤར་
གསལ་བ་གཅིག །རྣམ་གྲོལ་ལག་བཅངས། ལམ་གཙོ་དང་། བཤེས་གཉེན་བསྟན་ཚུལ་སྟོར་
ཀྱི་ཟེན་ཟིན་བཅས་སོ། །འདུལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ཆེན་མོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ལེགས་བཤད་
སྟོང་པོ། གཟའ་ཉི་མ། མདུང་གང་། གཏུན་ཆོགས་རིགས་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས། བཅ་ཆེན་
བསོད་གྲགས་ཀྱི་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་བཞི་བ་དང་། དུས་ཆོགས་རྣམ་གྲངས། དགེ་བཤེས་སྟོང་
དཔོན་ཀྱི་དགག་བྱ་དོས་འཛིན་ཅ་འགྲེལ་བཅས།

སྤྱ་མདོ་ཐུན་པའི་འགྲེལ་བ་ཡར་འབྲོག་བ་རིན་ཆེན་ཉིག་གིས་སྤར་བ། དང་ངེས་
མེམས་ཅན་སྐལ་བ་ཀྱི་ཟེན་ཟིན། རུ་སྟོད་སྟོ་རིག་མཁུག་མ་ཆང་བ། སྤར་བར་ལོ་རྒྱ་བའི་
སྤགས་སྟོག་ཐབས། ཞ་ལུའི་སུམ་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་སོགས་བད་སྟོད་སྟོར་མང་བ་བཞུགས།
བདེ་མཆོག་དཀར་པོའི་ཆེ་སྐྱབ། རྩེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་གསུང་ཐོར་བྱ། མཁའ་སྟོན་མའི་བསྐྱེད་
ཆོགས་ཀྱི་ཁྱིད་དཔུལ་ཚུའི་གསུང་། དུང་ཆེན་ལེགས་བཟང་གི་སྟོ་རིགས་དང་། རུ་སྟོད་བསྐྱུས་
གྲུ་མཁུག་མ་ཆང་བ་བཅས་བཞུགས། དཔུལ་ཚུ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཐོགས་མེད་པའི་གསུང་ཐོར་བྱ་པོད་
གཅིག་བཞུགས། སྟོ་སྟོང་སྟན་བརྒྱད་ཆེན་མོ། གསང་འདུས་ཡིག་ཚུང་ཉེར་གཅིག །ཀྱེ་དོ་རྩེའི་
ཟེན་ཟིན་རྩེ་རིན་པོ་ཆེས་གནང་བ། ཆོས་རྒྱལ་ལྷ་མོ་སོགས་དང་ཀོང་བཙུན་དེ་མོའི་གསོལ་
མཆོད། དེ་བ་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་དང་། དེས་ལན་སྟོ་བཟང་བཞད་སྤྱ་བཅས། རྒྱལ་ཆབ་
གསུང་ག་བ་པོད་གཅིག །འདི་ནང་རྒྱད་ཆ་དང་། ཀུན་བདུས་འགྲེལ་བ་བཞུགས། རྩེའི་གསུང་
འབུམ་ཆ་བ་དང་། རྒྱལ་ཆབ་ཀྱི་གསུང་འབུམ་ཅ་བ་གཉིས་བཞུགས། དྲགས་པོ་ཆོས་དོ་རྩེའི་
ལྷ་ཁྱིད། དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད། འབས་སྤྱངས་ཆོགས་ཆེན་དང་། བཏེན་སྟོ་མང་ག་ཆང་གི་
ཆོགས་འདོན་ཆོས་སྟོད། ཀེའུ་ཆང་ལམ་རིམ་ཤོག་བྱ་སྤྱས་ལེགས་བཅས་བཞུགས།

བཤུ་ཆེན་བསོད་གྲགས་ཀྱི་པར་བྱིན་མཐའ་དཔྱོད། ལུ་མ་ཉི་ཉམ་ཉི་ཉམ་འབྲེལ་མཐའ་
དཔྱོད། རྗེ་འགྲུང་མངོན་སུམ་ལེའུ་རྟེན་བཅས་སོ། །མཁས་གྲུབ་རྗེ་འགྲུང་ཀ་པ། རྒྱུད་ཅི་པ་
སྡེ་དགེ་སྤར་མ་པོད་གཅིག །སྤྱ་ཀ་ལྷ་པའི་བཤའ་སྤར་ཀམ་པ་མི་བསྐྱོད་རྟོ་རྗེས་མཛད་པ། སྤྱ་
རིག་བསྐྱུག་ཐབས་སྤྱ་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་བཅས་བཞུགས། པོད་འདི་དབུ་མེད་བྱིས་མ་ཤ་སྟག་
ལགས། རྒྱོ་སྤྱིང་འདུལ་སྒྲོམ་རྒྱས་པ། མདོ་རྩའི་མཆན་འབྲེལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་བཅས་སོ། །

པར་བྱིན་སྤྱི་དོན་སྐལ་བཟང་རྒྱ་དབང་གི་རོལ་མཆོ་ལས་སྤྱོར་ལམ་གྱི་སྤྱི་དོན་དུམ་བུ་
གཅིག །ཆོ་དཔག་ལྷ་དགྲའི་དཀྱིལ་ཆོག་འདོན་སྤྲིགས་སེར་སྤགས་སྤར་མ། ལམ་རིམ་འཇམ་
དཔལ་ཞལ་ལུང་། འཇམ་དབྱངས་དགའ་སྒྲོམ་མཛད་པའི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་གཞུང་འབྲེལ་ཀྱན་
བཟང་མཆོད་སྤྲིན། དགེ་བ་ཤེས་བསྐལ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་འདུལ་སྒྲོམ་ཆོག་དོན་གསལ་བའི་
སྒྲོན་མེའམ་མཆན་གཞན་བྱ་སྒྲོམ་ཞེས་བྱ་བ། བཤུ་ཆེན་བདེ་ལེགས་ཉི་མའི་འདུལ་བ་ཆ་ཆང་
བཅས་བཞུགས།

མཛོད་འབྲེལ་ཞོར་བུའི་གཏེར་མཛོད་ལས་གནས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱོད། ལྷང་སྤྱིའི་
གྲུབ་མཐའ་ཐུབ་སྤྱན་ཡོངས་རྫོགས། དཀའ་ཆེན་གྱི་མཆན་བཛོད་འབྲེལ་པ། རོ་ཡོན་སྒྲ་མ་ཡེ་
ཤེས་དོན་གྲུབ་གྱི་གསུང་འཇམ་དཔལ་བསྟོད་པ་ལེགས་སྤར་སྤྲད་དུ་ཅོམ་པ། དེ་བ་སྤྱག་བསམ་
རབ་དཀར་དང་། དེས་ལན་སྒྲོ་བཟང་བཞད་སྤྱ་བཅས་སོ། །རྗེ་པ་པོར་ཁའི་གསུང་འབྲེལ་པོད་
གཉིས། ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་འབྲེལ་པོད་གཅིག་ཨ་མདོའི་སྤར་མ། ལྷན་གྲུབ་པཱི་
ཉིའི་རིག་འཛིན་དགའ་སྟོན། སྤགས་རིམ་ཆེན་མོ་དབུ་ཞབས་མ་ཆང་བ་གཅིག་བཅས། ཅ་ཤེས་རྣམ་
བཤའ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ། དབུ་མའི་ཐེན་བྱིས་ཞོར་བུའི་བང་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ། བཟ་ཤེས་
འབྲེལ་གྱི་ཁྱི་པ་དག་དབང་བཟ་ཤེས་པའི་གསུང་ལ་ཆོས་སྤྱོར་རྒྱ་མཆོས་ཐེན་བྱིས་བྱས་པ།
འཇམ་བཞད་དབུ་མ་ལུང་རིགས་གཏེར་མཛོད་གྱི་དགོངས་དོན་གསལ་བྱེད་བཅས་བཞུགས་

སོ། །མ་ཅིག་ཁྲོས་ནག་སྡེ་ལྗེ་བདག་མདུན་བྱས་གསུམ་དབང་ཆེན་དང་བཅས་གཙོད་ཡུལ་
བ་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་རི་ཆོས་རྩེབས་སྟོང་འཁོར་ལོ། མཛོད་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་
སྤར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ། བཤ་ཆེན་སློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེའི་དཀར་ཆག་རྒྱལ་
མཆོག་སྐལ་བཟང་གིས་མཛད་པ་དབུ་ཆེན་ངེ་མ་སྤྲུམ་ལེགས། དགེ་བཤེས་སློ་བཟང་ཆོས་
དབྱིངས་ཀྱིས་མཛད་པའི་དགག་ལན་སྟོང་གི་གདུང་སེལ། དྲང་ངེས་བེ་རྒྱར་དཀར་པོའི་གན་
མཛོད་བཅས་བཞུགས།

ཐུག་བཀུན་གསུང་ཇ་པ་པོད་གཅིག །འདི་ནང་རྟ་མགིན་དང་། མཁའ་སྟོན་མའི་ཆོས་
སྟོར་བཞུགས། དྲང་ངེས་སྟན་སྟོན། གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུད་ལེུ་བཅུ་གཉིས། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་
བད་མ་ཡུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་ས་ཆོག་དག་འདོན། ཞི་ཁོ་བཀའ་བརྒྱུད་གསང་བ་ཡོངས་
རྒྱུགས་བྱུ་ཆེན་ཀྱི་ཐེན་ཐེས་ལྷ་པའི་གསུང་། དྲང་སྟོང་ལོག་ཏི་སྤ་ལའི་ལས་བྱང་ཆོག་སྤྲིགས་
གནམ་ལྷགས་རྩོ་རྗེ་དག་འབེབས་ལྷ་པའི་གསུང་། བྱང་རྒྱལ་ལམ་གི་སྟོན་མ། བདེ་མཆོག་ཐེལ་
བུ་ཡུགས་ཀྱི་ཞི་བའི་སྟོན་སྟེག །རྩོར་སེམས་ལྷ་བཅུ་བདུན་ཀྱི་སྐུ་ཐབས་བསྐལ་བཟང་གསུང་།
མི་འབྲུགས་ལྷ་དགྲའི་དཀྱིལ་ཆོག་དག་འདོན་སྒྲ་མཆོད་ཆོ་ག་བཅས།

ཐེག་ཆེན་མདོ་སྡེ་མཐོང་བའི་པན་ཡོན་རྩ་དབལ་སྤྲུལ་ཀྱི་གསུང་། སྟོལ་མ་གཡུལ་
བརྒྱུག་གི་ཆོ་ག །ཕྱི་རོལ་མཆོད་པ་གཙུག་ཏིར་བརྒྱུག་ཆེན། ཆོས་རྒྱལ་བསྐྱང་གསོ། དཔལ་
ལྷན་ལྷ་མོ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་བཞི་བསྐྱབས་པའི་མཆོལ་བཞི་པ་འབྲུལ་ཚུལ་བསྐལ་བཟང་གི་
གསུང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་བུམ་བསྐྱེད་དང་། ཡུལ་ཁུས་བྱ་ཚུལ། ཡོངས་འཛིན་ཕུར་
སྟོག་གི་གསུང་། མ་ཅིག་བྱུ་རྒྱལ་ཡུགས་ཀྱི་ཆེ་དབང་བསྐྱར་ཚུལ། རྒྱ་བཟང་སྒྲ་མའི་གསུང་།
གསང་སྤགས་མིང་གི་རྣམ་གངས་སྟོར་རྩོལ་སྒྲ་མའི་གསུང་། སྐར་འདེབས་ཚུལ། གཙོད་དཔེ་
མཁའ་འགོ་སྟན་རྒྱུད་ལམ་ཐབ་རྒྱུན་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ། འཇམ་དབྱངས་ཨ་ར་པ་ཅ་ན་

དཀར་པོ་ལྷ་ལྷའི་སྐབ་ཐབས་རྒྱལ་མཆོག་སྐལ་བཟང་གི་གསུང་། ཆེ་ཆོག་འཆི་མེད་འདོད་འཛི་
 དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་པཎ་ཆེན་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་། ཆེ་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་འཆི་མེད་
 ཆེའི་རིག་འཛིན་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་། འག་པོ་སུམ་སྒྲེལ་གྱི་སྐབ་ཐབས་བསྐལ་བཟང་གསུང་
 ཡིན་པར། མཁའ་སྐྱོད་གྱི་སྐབ་ཐབས་ཏྲ་ཆག་གསུང་། རབ་གནས་དགེ་ལེགས་ཆར་འབེབས།
 སྐྱུང་གནས་མ་རྒྱུད་གསོལ་འདེབས། མཆོད་འཕྲེང་། སྒོན་ལམ་བཅས་དང་། སྐྱུང་གནས་བདག་
 མདུན་བུམ་གསུམ་དཀར་ཆེན་གསུང་བཅས་བཞུགས། རྗེའི་རྣམ་ཐར་ཆེན་མོ་རྒྱལ་དབང་ཆོས་
 རྗེའི་གསུང་། རྒྱལ་བ་གཡུང་སྒོན་དོ་རྗེ་དཔལ་གྱི་རྣམ་ཐར་ཆོགས་བཅད་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱར་བ།
 པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གཤགས་བ་རྣམ་དཔྱོད་མཆོག་གི་སྤེའི་རྣམ་ཐར། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བྲག་
 སྒོང་སྐུར་སྒོང་དཔལ་མེད་ལུགས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་ཅིང་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆོག་རྒྱལ་
 མཆོག་བསྐལ་བཟང་གསུང་། རྣམ་འགྲེལ་ཙ་བ། ཆོད་མ་རིགས་རྒྱན་བཅས་བཞུགས།

ཆེ་ཁྲིད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཞལ་ཤེས་དཔེན་ས་སྟན་བརྒྱུད་གྱི་མན་ངག་ཐབ་གནད་
 བཀའ་རྒྱུ་མ་གཏུ་ཆར་འཇམ་སྒོན་གྱི་གསུང་། གཞོན་ཏུ་བྲག་གི་རྟོགས་བརྗོད་རྒྱལ་བའི་སྤེས་
 མཛད་པ། ལྷ་མགྲུང་ཨ་མ་ངོས་འཛིན་གྱི་འགྲེལ་བ་སྤྲལས་དང་སྐྱར་བ་ཁྲི་ཆེན་བསྟན་པ་རབ་
 རྒྱས་གྱི་གསུང་། བ་ཉི་རིན་ཆེན་དོན་བྱུང་གིས་མཛད་པའི་ཀ་དཔེ་བྲེས་སྤར་མ། ཤེར་སྤྲིང་
 བདུད་བརྗོད་། ཤེར་བྲེས་ཏར་གདོང་དགེ་བཤེས་སྒོ་བཟང་ཆེ་བརྟན་གྱིས་མཛད་པའི་སྤྲལས་
 གྱི་ས་ལམ་རྣམ་བཞག། བྲེས་རྗེ་བརྟན་པའི་རྣམ་ཐར་གསོལ་འདེབས་གཉན་སྒོན་དཔལ་སྐུན་
 གྱི་གསུང་། ཡང་གསང་ཁོས་པའི་ལས་བྱང་སྤྲིང་པོ་བརྟན་བསྐྱུས། ཡང་གསང་གི་ཆོགས་
 འཁོར། བདེ་ལམ་སྐྱན་ཐབས་དབུལ་ཚུའི་གསུང་། སྒོ་མ་ར། ཐང་ལྷ། རྟོར་ལེགས། དཔལ་
 གཤགས། འག་རྒྱལ་མ་སོགས་གྱི་གསོལ་མཆོད་མཁོ་བསྐྱུས། མགོན་དཀར་ཡིད་བཞིན་ལོར་
 བུའི་གཏོར་ཆོག། གཞིའི་སྐྱུ་གསུམ་རྣམ་བཞག་དགེ་ལྡན་བྲག་ཆེན་སྟན་བརྒྱུད་ཁ་ཆེས་རྒྱང་

བསྐྱུར། གསུང་འབུམ་གསུ་བཞུགས་པའི་མདོ་ཆོག་ཡིད་བཞིན་དབང་རྒྱལ་མ་གཅིག་བཅས་
བཞུགས་སོ། །དང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ། ལུང་ལའི་བྲང་བ། དང་ངེས་བསྟན་སྟོན། སང་
ཕྱིན་མིང་གི་རྣམ་གངས། སང་ཕྱིན་སྐལ་བཟང་རོལ་མཆོ་ལས་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་དོན། རྩོ་མིང་དོན་
བདུན་ཅུ་བཅས་བཞུགས།

རྒྱལ་མཆོག་ལྷ་པའི་གསན་ཡིག་གསུམ་ལྷ་པོ་དང་གཅིག་དང་། ཆོས་རྒྱལ་གཏོར་
 ཆོག་བསྐྱང་གསོ་བཟོད་བསྐྱལ་བཅས་བཞུགས། ལུང་རྒྱ་དག་ཆོས་གསུང་། དུས་དབང་གི་རྒྱལ་
 ཐབས་འབྲུལ་སྤོང་། རྒྱུན་སྲེགས། གཟུངས་འབྲུལ་རབ་གནས་ལྷན་ཐབས། བསྲེག་ཆོག་གས་
 རྒྱ་གདུང་ཞུགས་འབྲུལ་བྱེད་རྒྱལ་སོགས་ཉེར་མཁོ་མང་པོ་དང་། ལྷ་པའི་ལུགས་བྱང་བསྐྱལ་
 བྱ་རྒྱ་བ་འབྲུལ་སྲག་འཆར་པའི་རྩིང་བྱ་ཞེས་བྱ་བ། ལྷན་དག་དཔེར་བཟོད་ཡོངས་འབྱུང་འབྲས་
 བྱ་ཞེས་བྱ་བ་དེས་མ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ། ཕར་ཕྱིན་སོགས་ལས་བརྒྱམས་པའི་དེས་ལན་རྒྱལ་
 དབང་རྒྱ་འཕྲོང་ཞིག་ལ་གཞན་ཞིག་གིས་ལུལ་བ་མཇུག་མ་ཆར་བ་གཅིག །རབ་གནས་དགེ་
 ལེགས་ཆར་འཕེབས་དང་། མགོན་དཀར་བུམ་རྒྱལ་སོགས་ཆོས་ཆོན་རྣམ་གངས་མང་བ་
 བཞུགས། ཕར་ཕྱིན་མིང་གི་རྣམ་གངས། དགེ་བཤེས་རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམ་རྒྱལ་གྲིས་མཛད་པའི་
 དེས་ལན་བཞུགས་གནས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྩི་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་བ། དང་ངེས་ཨུ་ལའི་སྤོང་བ།
 འཛམ་དབྱངས་བཞད་པའི་བསམ་གཞུགས་ཆེན་པོ་བཅས་བཞུགས།

རྒྱལ་སྐུ་མཆོག་གི་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་འཇུག་འགྲེལ་བ། རྒྱལ་ཆབ་ཇེས་མཛད་པའི་དབུ་
 མ་རིན་ཆེན་གྱི་བའི་འགྲེལ་བ་ཡིག་འབྲུག་སྐུ་ལ་བ། མ་ཅིག་ནམ་བཤད་ཆེན་མོ་ཡིག་འབྲུ་
 གསལ་བ་བཅས་བཞུགས། སངས་རྒྱལ་གྱི་མཛད་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་པ་མཆོག་
 གི་གཏེར་ཞེས་བྱ་བ་སྣ་ནམ་གྱི་བཅུན་པ་སྐུ་ལ་བཟང་ཆོས་གྱི་རྒྱ་མཆོ་བཤོད་ནམས་དབང་པོའི་
 རྗེས་མཛད་པ་དབུ་མེད་གིས་མ་ཤོད་གཅིག་བཞུགས། རྣམ་སྐུ་གཡང་འགྲུགས། སྣན་དག་

མེ་ལོང་གི་བཤད་སྒྲུང་དཔྱིད་དགོངས་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་བོད་མཁས་པ་མི་པམ་དགེ་ལེགས་རྣམ་
རྒྱལ་གྱི་གསུང་བཟའི་ས་འབྲིལ་སྤར་མ། ཡང་སྟན་ཤིག་དབག་བསམ་སྒྲོན་པ་ལེགས་བཤད་
འདོད་འཛེ་ཞེས་བྱ་བ་མདོ་སྤྲད་གྱི་མཁས་པ་དགོན་མཆོག་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མཛད་
པ། བཟའི་ས་འབྲིལ་ཁྲི་དག་དབང་བཟའི་ས་པའི་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་བཅས་བཞུགས།

རྣམ་བཤད་སྤྱིར་རྒྱན། སྤང་སྒྲུང་ག་ཆོས་གྱི་གསུང་འབྲུམ་བོད་གསུམ་པ་རྩོ་སྤར་
གསལ་བ་བཞུགས། འདི་ནང་སྤེང་བ་དང་གི་ཡ་སྒྲོར། ཆད་མ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་སྒྲོབ་དཔོན་
རྒྱལ་བ་ཅན་གྱིས་མཛད་པའི་སྟོད་ཆ། རྗེའི་གསུང་ད་པ་སྒྲོན་མཆོན་ཞོལ་སྤར་མ། མདོ་ཅའི་སྤྱི་
དོན་ཤིག་ཆེན་རིན་ཆེན་སྤེང་བའི་དགོངས་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་སྒྲོ་བྲོས་ལེགས་བཟང་གིས་མཛད་པ།
མཛོད་གནས་ལྷ་པ་དང་། རྒྱག་པའི་མཐའ་དཔྱོད་འཇམ་བཞད་གྱི་གསུང་། མཛོད་ཅ་བ་བཅས།

སྟག་ཕུ་དང་། ཞ་ཕུའི་མཁའ་སྒྲོད་གྱི་ཁྲིད་ཡིག །བེ་རྒྱར་ལུན་མའི་ཐེམ་སྐས་དང་མཁའ་
སྒྲོད་བཟོད་པའི་བདེ་ལམ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོན་པ་གཉིས་དང་། གཞན་ཡང་མཁའ་སྒྲོད་སྒྲོར་འགའ་
རེ་བཞུགས་སོ། །རྒྱ་སྒྲོན་ཞོར་ནས་མཇལ་དུ་མེད་པའི་མཁས་བྱུ་བ་རྗེའི་གསུང་བོད་གཉིས་
བཞུགས། སྒྲོར་པའི་ཆོས་རྒྱག་རི་ལྟར་བྱ་རྒྱལ་ཐུབ་བསྟན་སྟུན་པོའི་མཛེས་རྒྱན། ལམ་རིམ་
གསེར་ལུན་མ། ལེགས་བཤད་གསེར་སྤེང་ཆ་ཆང་། རྗེའི་གསུང་ད་པ་བོད་གཅིག །མཁས་བྱུ་བ་
རྗེའི་གསུང་ཁ་པ་འདི་ནང་དོར་ལན་བཅས་བཞུགས་སོ། །ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོ་སྒྲོབ་འཁོར་
གྱི་གསུང་ཨ་མདོ་སྤར་མ་ཁག་གཅིག །མདོ་རྒྱན་དང་རྒྱུད་སྒྲ་ཅ་བ་བཅས་སོ། །རྗེའི་གསུང་ཅ་
པ་འདི་ནང་སྒྲོན་གསལ་མཐའ་སྒྲོད། བསྐྱུས་དོན་སོགས་བཞུགས། མཁས་བྱུ་བ་རྗེའི་གསུང་ཆ་
པ་འདི་ནང་དུས་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་སོགས་བཞུགས། རྩོ་བོའི་ཉིང་འཛིན་གྱི་སྤྱོ་སོགས་ལེ་ཆོན་
གསུམ། བོ་ཉོ་བའི་གསུང་ཆེག་ལབ་རིང་མོ་དང་། བྱང་རྒྱལ་འོད་གྱི་ཞལ་གདམས་གཏམ་རྒྱུད་
རིན་ཆེན་སྤེང་མཛེས། མན་དག་རིན་ཆེན་སྤངས་པ་བཅས་བཞུགས། སྤང་མཆོད་འདོན་ཐབས་

ཆེ་མྱིང་སྤྱང་གནས་ཐུང་མས་བསྐྱེགས་པ། ལྷན་བརྒྱུད་སྤྱལ་བའི་སྒྲེགས་བམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་
བསྟུས་གཏེར་གྱི་ཁ་བྱང་ཞེས་བྱ་བ་པཎ་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་གསུང་། དགེ་ལྷན་ཕྱག་ཆེན་གྱི་སྟོན་
འགྲོ་ཐུང་ལྷན་བསྟུས་དོན་དཀའ་ཆེན་ཡེ་རྒྱལ་གསུང་། དགེ་ལྷན་ཕྱག་ཆེན་ཅ་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་
བཤད་མཆོག་ཕྱན་དངོས་བྱུང་གྱི་བང་མཛོད་བསྟན་མིང་ཅན་གྱིས་སྤྱར་བ། དཀའ་ཆེན་ཡེ་རྒྱལ་
དང་དབུལ་ཚུའི་གསུང་དགའ་ལྷའི་འདོན་བསྐྱེགས་སོགས་སོ། །

སྟོན་ཕྱག་ལྷན་རྒྱུད་གྱི་ནང་གསེས་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཁྱིམ་ཡིག་བརྒྱུད་
འདེབས་དང་བཅས་པ། ལྷ་རྩེ་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ཁྱིམ་ཡིག་རྗེ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོས་མཛོད་པ། ཡེ་
ཤེས་མཁའ་འགྲོའི་ཞལ་ལུང་ཞེས་བྱ་བ་བྱ་སྟུང་གྱི་ཆོ་ག་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་འདུལ་འཛིན་གྲགས་
རྒྱལ་གྱི་གསུང་། ལྷ་རྩེ་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ཁྱིམ་ཡིག་བསྟུས་བ་དཀའ་ཆེན་ཡེ་རྒྱལ་གསུང་། རྩོམ་
སེམས་གྱི་ཁྱིམ་རྒྱས་བསྟུས་གཉིས་དང་། སྤགས་གྱི་ལྷུང་བ་བཤགས་ཚུལ་སོགས་ལྷུང་སྤྱང་ག་
ཆོས་གྱི་གསུང་ལེ་ཆན། རྩོམ་འཆང་གི་གོ་འཕང་བརྟེན་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ལ་སློབ་པར་བྱེད་
པའི་ཚུལ་ཞེས་བྱ་བ་མཛོད་པ་པོ་མི་གསལ་བ་གཅིག །ཐུབ་ཐོབ་བརྒྱུད་ཚུའི་བརྟོད་པ་བལ་
པོ་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་མཛོད་པ། རྣམ་ཤེས་གོང་དུ་འཕོ་བའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་རྗེའི་གསུང་།
དགོངས་པ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རིམ་པའི་ཐེན་གྱིས་རྗེའི་གསུང་། སྤགས་སྟོག་ཐབས་སྤར་ཐང་ལོ་རྩ་
བའི་གསུང་། ཐབ་ལམ་འཕོ་བའི་མན་ངག་མཁའ་སྟོན་བཟོད་པའི་ཐེམ་སྐྱས་ཞེས་བྱ་བ་ལྷ་པའི་
གསུང་། བཟོ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་མདོ་རྒྱུད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། ཡི་གེ་བཞི་བསད་བརྒྱུག་
སོགས་རྗེའི་གསུང་ལེ་ཆན་གཉིས། མགོན་པོ་རྒྱལ་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱུད་སྤྱུབ་ཤིན་ཏུ་ཐབ་པ་
ཞེས་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་གཉན་སྟོན་གྱི་གསུང་། འཁྲལ་འཁོར་སྤྲོ་ཆོགས་ལ་བརྟེན་པའི་མན་ངག་
ཕྱོགས་བསྟུས་སྒྲ་བ་མེད་གས་མཛོད་པ། འཛིགས་བྱེད་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་དང་། རྩོགས་རིམ་སྤྱད་
རྒྱུད་པའི་སྒྲ་མ་སི་རྟེའི་མིང་ཅན་གྱི་མཛོད་པ། འཛིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་བསྐྱེད་རིམ་ཐེན་

བྱིས་མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེའི་གསུང་། རྣམ་སྤྱོད་དག་གིས་པའི་འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་ཚུལ་འགྲོ་
 བཟང་སྒྲིང་པོའི་ལུགས་ཞེས་བྱ་བ་རིན་ཆེན་རྒྱན་མཆན་གྱི་གསུང་། ལུས་མེད་མཁའ་འགྲོའི་
 ཆོས་སྒྲོལ་དགུ་ཉེ་ལོའི་ལུགས་ཞེས་བྱ་བ་དབུ་མེད་བྱིས་མ་ཆ་ཆང་། དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་པའི་
 གཅེས་བ་བརྟུས་བ་རིན་པོ་ཆེའི་འཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནང་ལས་ཆོགས་འབྲེལ་སྒྲོལ་ཆོགས་
 བཞུགས། དེའུ་བཅུད་ལེན་གྱི་གདམས་བ་འདོད་ཡོན་འཁྲིད་གཅོད། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་སྒྲོལ་མ་
 ལྷ་བཅུན་པའི་གསུང་འདིགས་གྲེད་རྫོགས་རིམ། རྒྱལ་བ་དཔེན་ས་བས་མཛད་པའི་ཆུའི་བཅུད་
 ལེན། བསྐྱེན་ཡིག་དངོས་སྐྱབ་རྒྱ་མཆོ་སོགས་བསྐྱེན་ཡིག་སྒྲོལ་ལུང་སྐྱབ་ཆོས་གྱི་གསུང་།
 སྒྲོལ་མ་བྱུག་འཆལ་ཉེར་གཅིག་གི་འགྲེལ་བ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་། དབུ་
 མའི་ལྷ་ཁྲིད་འཇམ་དཔལ་སྒྲིང་པོའི་ཞལ་ལུང་ཞེས་བྱ་བ་ལྷ་པའི་གསུང་། རྣམ་འབྱོར་རོལ་པའི་
 དགའ་སྟོན། རྣམ་ཤེས་གོང་འཕྲོའི་ཁྲིད། ཐེག་ཅའི་རིམ་བ་བཅས་བཞུགས་སོ། །

རྗེ་པ་བོང་ཁའི་གསུང་པོད་གཅིག་བཞུགས་སོ། །ཐུའུ་བཀྲའ་གྱི་ཆབ་ཤོག་སྒྲོལ། བཏ་
 ཆེན་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ། ལྷ་པའི་བཅའ་ཡིག་སྒྲོགས་བསྐྱུས། ལམ་རིམ་
 ཆེན་མོའི་ས་བཅད་བཅས་བཞུགས། སྐྱབ་ཐབས་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་གྱི་ཁ་སྒྲོང་རིན་ཆེན་མཛོད་
 ཁང་ཞེས་བྱ་བ་མི་ཉག་ལེགས་བཤད་བཟང་པོའི་གསུང་པོད་གཅིག །བཏ་ཆེན་བསོད་གྲགས་གྱི་དབུ་
 མ་སྐྱེདོན་བཅས་བཞུགས། སྐྱགས་རིམ་ཆེན་མོ་སྤར་གསང་སྐྱབ་ཆང་གཅིག །བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་
 བཤགས་གྱི་འགྲེལ་བ་སྐྱབ་སྐྱབ་གྱིས་མཛད་བ། གསང་བའི་རྣམ་ཐར་ལུང་བསྐྱེན་དང་བཅས་
 བ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོལ་བྲག་མཁན་ཆེན་གྱི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་མཇལ་ཚུལ་དང་ཁོང་གཉིས་གྱི་རྣམ་ཐར་
 བཀོད་བ། འགྲེལ་ཆེན་བྱི་མེད་འོད་གྱི་བརྗེད་བྱང་རྗེའི་གསུང་ལ་མཁས་གྲུབ་རྗེས་ཐེན་བྱིས་སུ་
 བཏབ་བ་སྤར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ། བར་བྱིན་སྒྲོལ་འཕྲོ་མ་ཆང་བ་འགའ་རེ་གྲུང་ཐང་གི་གསུང་།
 བར་བྱིན་ལམ་བསྐྱིགས་རྒྱལ་ཆབ་གསུང་། ཆོ་སྤྲིང་འདུལ་སྒྲོལ་བསྐྱུས་བ་བཅས་བ་བཞུགས་

སོ། །མཁའ་སྤྱོད་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་དམིགས་རིམ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་བདེ་ཆེན་ལམ་གྱི་སྤྱང་པོ་ཞེས་
བྱ་བ་ཐུབ་བཞུག་པའི་གསུང་། འདྲུ་མི་པམ་གྱི་དགག་ལན་ཨ་མདོའི་རྣ་མ་མཆོ་བྱུང་རོལ་པའི་
ཆོ་གྲོས་ཞེས་བྱ་བས་མཛད་པ། བླ་ཉིའི་སྤུམ་རྟགས་བཟུ་ཤིས་འབྲིལ་སྤར་མ། དག་ཡིག་དག་
སྟོན་གྱི་མཆན་འགྲེལ་ཨ་མདོའི་རྣ་མ་ཞིག་གིས་མཛད་པ། ཡང་དག་སྟོན་གྱི་འགྲེལ་པ་ཆ་ཆང་
བ་གཅིག་ཁོས་སྤྱོད་མ་ཆང་བ་གཅིག་བཅས་བཞུགས། ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོའི་གསན་ཡིག་
དང་། ཞང་སྟོན་བསྟན་པ་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་ལེ་ཆན་བཅས་སོ། །ལྷང་སྤྱའི་རྣམ་ཐར་ཨ་མདོའི་
སྤར་མ་གཅིག་བཞུགས། བཤ་ཆེན་བསོད་གྲགས་ཀྱི་པར་བྱིན་ཅ་འིག་དང་། རོ་བོའི་རྣམ་ཐར་
རྒྱས་པ་བཅས་བཞུགས། ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོའི་སྟོབ་མ་དག་དབང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཆོའི་
གསུང་སོད་གཅིག་རྗེ་ལམ་སྤུམ་གསུམ་གྱི་པར་བྱིན་ཡིག་ཆའི་སྟོམ་ཆིག་ཤེལ་གྱི་འཁར་བ་ལྷ་
ལྷན་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་བླ་སྟོར་བ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བས་མཛད་པ་དགོན་ལུང་སྤར་མ།
འཇམ་བཞད་པར་བྱིན་མཆན་འགྲེལ་བཟུ་ཤིས་འབྲིལ་སྤར་མ། པར་བྱིན་མཆན་འགྲེལ་གསེར་
གྱི་ལྗེ་མིག་ཅེས་བྱ་བ་ཨ་མདོའི་མཁས་པ་ཤེས་ན་དེ་པམ་ཞེས་པས་མཛད་པ།

རྗེའི་གསུང་ཁྲ་ཆོ། འདི་ནང་གསེར་ཐོང་སྤྱད་ཆ་སོགས་བཞུགས་སོ། །མཆིམས་མཛོད་
དབྱ་ཞབས་ཅུང་མ་ཆང་བ་གཅིག་། འདུལ་བ་མཆོ་འིག་གཞི་སྤྱད་ཆ་ཆང་དང་གཞི་སྟོད་ཅུང་མ་
ཆང་བ་གཅིག་བཞུགས། མཆོ་འིག་གཞི་སྟོད་མཐུག་མ་ཆང་བ་བཞུགས། མཆོ་འིག་ཆ་ཆང་
སྤར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་གཅིག་དང་། མ་བྱ་སྟོམ་བཅས་བཞུགས། ཁྱི་ཆེན་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱི་
གསུང་འབུམ་བླ་ཉི་གསུམ་བཞུགས་པའི་སོད་གཉིས་ཆ་ཆང་། དང་ངེས་དཀའ་འགྲེལ་བསྟན་པའི་
སྟོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་གཉན་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷན་འབྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པ། ལེགས་བཤད་སྤྱང་པོའི་
དགོངས་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་དཀའ་བཅུ་རིན་ཆེན་དོན་བྱུབ་ཀྱིས་མཛད་པ་བཅས་བཞུགས་སོ། །

རྗེའི་ལམ་རིམ་ཅུང་བ་ཆ་ཆང་གཅིག་། ལྷང་སྤྱ་སོགས་ཀྱི་གསུང་ཁ་ཐོར་འགའ་རེ་

བཞུགས། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་བཀའ་ལྟན་སྤྲོད་མ་པོད་གཅིག །འདི་ནང་པལ་ཆེར་དུས་
འཁོར་གྱི་སྒྲིང་བཞུགས། འཛིགས་བྱེད་ལྟ་བུ་གསུམ་མའི་འདོན་བསྐྱིགས། བསམ་གཟུགས་
ཐེན་གྱིས། རྣམ་སྤྲོད་བསྐྱེད་པ་ལགས། ཤེར་སྤྱིང་བདུད་རློག་ །མངོན་ཉིགས་རྒྱན་ཅ་འགྲེལ།
དང་རིས་བསྟན་སྒྲོན་སྤར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ། དུས་འཁོར་བསྐྱེད་རྒྱུ་གྱི་སྤྱིང་པོ་བསྐྱེད་པ་བཤ་
ཆེན་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་ཡིག་འབྲུ་གསལ་བ། རྒྱལ་བ་སྐྱེ་བྱེད་བུ་གསུམ་པས་མཛད་པའི་
སྒྲོལ་མའི་ཆེ་སྐྱབ་སོགས་བཞུགས།

ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་གྲུབ་ཀྱན་འབྱུང་སོགས་ཚུ་བཟང་ལྷ་མའི་གསུང་དུས་
བྱ་གཅིག །དགོ་སྒྲོང་གི་ཕྱིར་བཅོས། དུང་ཆེན་ལེགས་བཟང་གི་སྒོ་རིག་མཁུག་མ་ཆང་བ་
གཅིག །ཡོངས་འཛིན་བསྐྱེད་བྲལ་ཆ་མ་ཆང་བ། དུས་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་སོགས་མཁས་གྲུབ་
གྱི་གསུང་འགའ་རེ། ཁ་འབར་མའི་གཏོར་ཆེན་གྱི་དག་འདོན་དབུལ་རྩའི་གསུང་། བཤ་ཆེན་
བསོད་གྲགས་གྱི་པར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དབྱེད་བཅས་བཞུགས་སོ། །

གསང་འདུས་འགྲེལ་བ་སྒྲོན་མ་གསལ་བའི་མཆན་བཀའ་ལྟན་སྤྲོད་མ། བཤ་ཆེན་
བསོད་གྲགས་གྱིས་མཛད་པའི་དུས་ཆེགས་བཅས་བཞུགས། མདོ་མཛད་སྤྱོད་སོད་གཅིག་
བཞུགས། སྒོ་བརྟན་བཞི་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཆོད་དགུ་བ་མན་ཆད་ཡོངས་རྒྱུགས་དབུ་མེད་གྱིས་མ་
ཤོག་གངས་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ཞིག་བཞུགས་སོ། །

བུ་སྟོན་སྤྱིང་ཐུང་མ། ཟབ་ལམ་ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མན་དག་སྤྱིང་པོའི་རྩ་ཆོག་ཅེས་
བྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་གཅིག །མངོན་ཉིགས་རྒྱན་ །གཅོད་གྱི་གདམས་པ་གདན་
ཐོག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱིལ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་རྩལ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་དག་དབང་བཙོན་
འབྲས་གྱི་གསུང་། ཐུག་བཀའ་གྱི་གསུང་སྒྲོལ་དཀར་ཆེ་སྐྱབ། ཆེ་དཔག་ལྟ་དབུའི་དབང་བསྐྱེད་
རྩལ་དགོན་མཆོག་འཛིགས་མེད་དབང་པོའི་གསུང་། འཛིགས་བྱེད་གྱི་སྒྲོན་སྤྲོད་ཁོ་བཏུའི་གཏོར་

ཆོག་མི་བསྐྱོད་རྟོ་རྩེས་མཛད་པ། གསར་སྐྱལ་ས་མིར་གི་རྣམ་པར་སྐྱོད་རྟོ་ལ་ཐུ་མའི་གསུང་།
གཞི་གསུམ་ཆོག་པདུལ་འཛིན་གྱི་གསུང་སྤར་རྩིང་གཅིག །ཀུན་རིག་གི་ཆོས་སྐྱོར་མཛུགས་
ཆོང་བ་གཅིག །ཆོག་བཟའི་རིམ་བཤེར་རྒྱལ་བའི་གསུང་བཅས་བཞུགས།

[illegible]

རྫོགས་རིམ་དབྱེད་ཐོག་གི་ཟེན་གྱིས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པ། རྒྱད་ཟུལ་དཀར་ལྗེའུ་
 ཅ་པ་གྲེས་བྲུ་ཆོད་གི་སྤྲར་མ། ལམ་རིམ་སྤྱར་ལམ་ཞལ་གསལ་བ་གཅིག །རྫོན་པ་གི་གནས་
 བཤད་མཇུག་ཅུང་མ་ཆོད་པ་གཅིག །འདམ་དབྱེད་ས་ཆོས་རྗེའི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་ཁོང་གི་སྟོན་མ་
 གཅོད་ལ་སྟོད་པ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོད་དཔལ་བཟང་པོས་སྤྱར་བ་ཆ་ཆོད་བཅས་བཞུགས་སོ། །
 བཞ་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་ཅ་པ་ཤོད་གཅིག །ལོགས་བཟང་གི་འདུལ་ལྷོག་བཅས་བཞུགས།

ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ཆགས་སྐར་གཅིག་བཞུགས། ལྷག་ཟླ། ཉ་ཟླ། དངུལ་ཆུ་བཅས་ཀྱི་

མཁའ་སྒྲོན་ལྷགས་ཁྱིད་ཞལ་གསལ་བ། རྗེ་པ་བོད་ཁའི་མཁའ་སྒྲོན་རིམ་གཉིས་ཟབ་ཁྱིད་ལག་
 མཆོད་བྱ་ཚུལ། དེའི་དཀྱིལ་ཆོག་བཅས་བཞུགས། ཆེ་རིང་མཆོད་ལཱའི་གསང་འགྲུགས། སྒྲོལ་
 དཀར། ཆེ་སྒྲུབ། ཀུན་རིག་སྟོ་སྟོ། ཀུན་རིག་གི་བདག་མདུན་སོགས་ཆོས་སྒྲོར་ཆ་ཆོད། སྒྲོང་
 ཆེན་སྙིང་ཐེག་ལས་དཀར་དམར་གྱི་བསྐྱར་འབྲུལ་ཚུལ། ཁ་འབར་མའི་འཆི་བསྐྱ་ཐུའུ་བཀྱན་
 གསུང་། གཙུག་ལག་སྤར་ཁ་མདུན་བབས་གྱི་སྟོ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་འཕགས་པ་མི་གཡོ་བ་ཞེས་
 བྱ་བའི་གཟུངས། སྒྲོལ་དཀར་ཆེ་སྒྲུབ་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་རྗེས་གནང་དབུ་
 རྒྱུགས། མཆོ་སྤྱན་དགུ་མདོས་སྤྱར་མཛད་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོའི་གཏོར་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 བ། བྱང་གཏོར་བསྐྱན་སྤྱང་ཡོངས་རྫོགས་དང་བཀའ་བསྐྱར་རྒྱས་པའི་མཆོད་འཕྲིན་ཡིད་བཞིན་
 འཁོར་ལོའི་སྤྱན་སྟེགས། སྤར་ཁའི་སྤྱུམ་མདའ་འབྱེད་བ། དམག་བོར་མའི་གཏོར་ཆེན་གྱི་འདོན་
 བསྐྱིགས། ས་སྐྱ་བའི་ཁྱུང་ནག་གི་མན་ངག་ཤིན་ཏུ་ཟབ་བ། བྱག་རྩོར་གྱི་སྟོ་ནས་ས་བདག་
 གདོན་སྒྲོལ་བྱེད་ཚུལ། ཉན་བདག་སྟོབས་འཛེམས་བཅས་བཞུགས་སོ། །

པཎ་ཆེན་གྱི་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད། རྟེན་འགྲེལ་གྱི་མཐའ་དཔྱོད་ལུང་རིགས་གཏོར་
 མཛོད། པར་ཕྱིན་གྱི་མཐའ་དཔྱོད་མཁས་པའི་མགྲུལ་རྒྱན་ཉོར་བུའི་འགྲེང་མཛེས་ལས་སྐབས་
 རྒྱག་པའི་མཐའ་དཔྱོད། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་སྤར་ཤིན་ཏུ་ལེགས་བ། རྟེན་འགྲེལ་རྣམ་བཤད་
 ལུང་རུ་ཆོས་འབྱུང་གི་གསུང་རྒྱན་བཅས་བཞུགས་སོ། །གནས་གསུམ་པ་ཡན་གྱི་མཛོད་གྱི་
 འགྲེལ་བཤད་བཞུགས། རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་དང་པོའི་རང་འགྲེལ་གྱིས་མ་དབུ་ཞབས་མ་ཆོང་བ་
 གཅིག །པར་ཕྱིན་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་ཞེས་དབུ་ཞབས་མ་ཆོང་བ་སོགས། ཁྱེས་རྗེས་བཙུན་
 པའི་མཛོད་ཆ་ཆོད། པར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པའི་སྟོམ་ཆོག་རྒྱལ་རིང་དགེ་བཤེས་སྟོ་བཟང་ཆེ་
 རིང་གིས་མཛད་བ། དེས་མཛད་པའི་བསམ་གཟུགས་སྟོམ། དགེ་བཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་རྒྱལ་
 གྱི་བྱིས་ལན། སྟོ་སྤྱིང་དོན་བདུན་ཅུ། དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་སྐལ་བཟང་མགྲུལ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་སེར་

ར་རྩེ་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མཛད་པ་བཅས་བཞུགས་སོ། །

མཛོད་རྩ་དང་། མཆིམས་མཛོད་ཞལ་གསལ་ཆ་ཆང་བ་བཞུགས་སོ། །པར་སྤྱན་སྤྱི་
དོན་ལྷ་དབང་རོལ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། སྤྱིར་ལམ་ནས་སྐབས་བཞི་པའི་བར་གྱི་སྤྱི་དོན་ཆ་
ཆང་པོད་གཅིག་བཞུགས། གསེར་རྟོག་གིས་མཛད་པའི་སྤྲུགས་ཀྱི་ས་ལམ་རྣམ་བཞག །དེས་
མཛད་པའི་སྤྲོད་ཀྱི་འདོན་བསྐྱིགས། དཀོན་མཆོག་རྩེས་བྲན་གྱི་མདོ་འགྲེལ་དཀོན་མཆོག་
འཛིགས་མེད་དབང་པོས་མཛད་པ་སོགས་སོ། །

པོད་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཟིན་བྲིས། ལྷ་མར་གསོལ་འདེབས། དོན་
ཡོད་མཁས་བྱུང་པའི་གསུང་སྤྲུལ་རྟགས་རྩ་བ། ཀྱན་རིག་གི་རྩེས་ཀྱི་རིམ་པ་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་
དགའ་ལྡན་ཁྱི་དྲུགས་ཀྱིས་མཛད་པ། འདུལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་མདོར་བསྐྱུས་པཎ་ཆེན་ཆོས་རྒྱན་གྱི་
གསུང་། རྒྱལ་པོའི་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྲུགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་ལས་བྱང་ཉི་མའི་སྤྱིང་པོ་དང་། བརྒྱད་འདེབས་
བསམ་དོན་སྤྱན་འབྲུབ་ཅེས་བྱ་བ་རྒྱལ་བ་ལྷ་པོའི་གསུང་། བ་ཉི་རིན་ཆེན་བྱུང་གྱི་རྟགས་འཇུག་
དང་ཡེ་གཤེན་བཞད་པ། བརྩོན་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་འཇམ་བཞད་གཉིས་པའི་སྒོ་བ་
མ་རྒྱའི་མིང་ཅན་གྱིས་བྲིས་པ། ཀྱན་རིག་གི་ཞི་བའི་སྤྱན་བསྐྱེད་ཀྱིས། ཀྱན་རིག་གི་བསྐྱེད་པ་བྱ་
ཚུལ་ཉི་མའི་སྤྱང་བ་ཞེས་བྱ་བ། གཞན་ཡང་ཀྱན་རིག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱབ་མཆོད་སོགས་དེའི་
ཆོས་སྐོར་མང་པོ་བཞུགས་སོ། །

མན་དག་རིན་སྤངས། སྐད་གཉིས་ཤན་སྤྱར་མདོ་ཁར་ཞབས་བྱང་ཆེ་རིང་དབང་རྒྱལ་
གྱིས་མཛད་པ་སྒོལ་མའི་འེམ་སོགས་སོ། །སྤོང་ཕྱན་དང་རྩ་ཤེས་འེམ་ཆེན་བཞུགས། དབུ་མ་
རིན་ཆེན་སྤོང་བའི་འགྲེལ་པ་དབུ་ཞབས་བྱང་མ་ཆང་ཡང་གཞུང་དོན་པལ་ཆེར་རྩོགས་པ་དབུ་
མེད་བྲིས་མ་གཅིག །འདིའི་སྤྱར་བྱང་མི་གསལ་ཡང་རྩེ་ཉམས་ལས་དབག་ན་པལ་ཆེར་རིན་
སྤངས་པས་བྱས་པ་འདྲ། སྤྲུལ་རྟགས་ལས་བརྩམས་པའི་བྲིས་ལན་སྤྱན་དག་མཁན་སྒོ་བཟང་

གི་འདུལ་བ་གཞི་དང་ནམ་འབྲེད་གི་འབྲེལ་བ་པལ་ཆེར་ཆང་བ་གཅིག་མདོ་ཅ་སྟོད་མ་ཆང་བ་
གཅིག ། བཤེད་བསོད་གྲགས་གིས་མཛད་པའི་པར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་སྐབས་དང་པོ་ཆ་ཆང་།
ཡང་དེས་མཛད་པའི་སྐབས་ལྷ་བ་བྱག་བ་བདུན་བ་བཅས་གི་མཐའ་དཔྱོད། སྐབས་བཞི་པའི་
སྟོམ་ཆོག་བཅས་བཞུགས་སོ། །

དབུ་མ་འབྲུག་པ། མདོན་རྟོགས་རྒྱལ། འདུལ་བའི་དཔེ་རིས། ཆད་མ་ནམ་འབྲེལ་
བྲང་རིས་བེད་དཀར་པོ། བྲང་རིས་པད་དཀར་ཐེང་བ་ཞེས་བྲ་བ་བྱབས་ཆང་གཉིས་བཅས་
བཞུགས། པར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱོད་དབུ་ཞབས་མ་ཆང་བ་བསོད་གྲགས་གི་
གསུང་། མདོར་ན་འདི་ནང་ཆ་མ་ཆང་བ་ཤ་སྟག་ལས་མ་བཞུགས་སོ། ། ལམ་རིམ་མཆན་བཞི་
སྟགས་དབུ་ནས་ཅུང་མ་ཆང་བའི་སྟངས་ཆ་བཞུགས་སོ། ། སྦྲེས་རབས་སོ་བཞི་པའི་འབྲེལ་བ་
དཀར་ཆེན་ཡེ་རྒྱན་གིས་མཛད་པའི་པོད་དང་པོ། ལེའུ་བརྒྱད་བ་ཡན་བཞུགས་སོ། ། གཟུངས་
འབྲུལ་ཤེལ་དཀར་མེ་ལོང་། ཉ་མཁྱིན་གསང་སྦྱབ་གི་སྦྱབ་ཐབས་རབ་གནས་སྟོར་ཡིག་སྟེ་མང་
པོ་དང་། གཉན་སྟོད་ཡིག་རྒྱུད་། མ་ཉི་རིལ་སྦྱབ། སྦྱང་གནས་ཆོ་ག ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཙུ་
གཅིག་ཞལ་གི་ཞེ་བའི་སྦྱོར་བསྟེན། སྦྱོར་ཆོས་སྦྱབ་བསྟན་ལྟན་མཛེས་ཆ་ཆང་གཉིས་བཅས་
བཞུགས། ནམ་སྤྱིང་བཤེད་ཀྱི་སྟུང་ཉགས། ཆད་མ་མདོའི་འབྲེལ་བ་རྒྱལ་ཆ་བའི་གསུང་།
རྗེའི་གསུང་ཁྲ་ཆེ་པའི་ནང་གི་ལེ་ཆན་ཁ་ཤས། བཤེད་ཀྱི་གསུང་ལྷ་བ་སྦྱིར་བསྟན་གི་འབྲེལ་
བ་བཞུགས། ཞེ་ལྷག་དང་། ཐུག་ཆེན་སྟོམ་ཚུལ་སྦྱང་སྦྱར་གཞི་གསུང་། ཆོས་རྗེ་ལོ་ནང་
བ་ཉ་རྒྱ་ཐའི་ལམ་རིམ། སྟག་ཆང་ལོ་རྒྱ་བའི་དགག་ལན་བཤེད་ཆོས་རྒྱལ་གིས་མཛད་པ།
ཆེ་བཟང་པའི་དགག་ལན་རྗེ་སྦྱང་སྦྱུལ་སྦྱས་སྦྱར་བ། ནམ་འབྲེལ་ལེའུ་དང་གཉིས་གི་འབྲེལ་བ་
དབུ་ཤོག་ཅུང་མ་ཆང་བ་རྗེ་དགེ་འདུན་བྲུབ་གི་གསུང་། བསྟན་མ་བཙུ་གཉིས་གི་བསྟན་སྦྱབ་
རྗེས་གནང་སྟོག་གཏད་བཅས་གི་ཆོ་ག་དབུ་མེད་བྲིས་མ། གཙོད་གི་ཆ་ལག་འགའ་ཞིག་དང་།

ཚོ་སྤྱོད་མཆོན་ཆ་འཁོར་ལོ། ཉེ་བརྒྱད་ཆེ་ཁྱིད་འཆི་མེད་རྩོམ་གྱི་ཆེ་དབང་བསྐྱར་
 ཚུལ་དབྱངས་ཅན་གྱུ་དྲོད་ཀྱི་གསུང་། བདེ་མཆོག་དེལ་བྱ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་སྒྲིམ་ཆོས་མདོར་
 བསྐྱས། རྩོམ་འཁོར་མེད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཚུལ། སྤྱོད་རས་གཟིགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རིམ་བཤོ་རྩོམ་
 ཆེ་ག་ཤར་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱ་གར་གྱུ་ཆེན་མི་རྩ་ལ་འཇུག་གསུང་། གཉན་ཁོང་ཡིག་རྒྱུང་
 གསལ་བའི་སྒྲོལ་མ། འཇམ་དབྱངས་ཨ་ར་བ་ཅའི་རྩེས་གནང་། ཉན་ཞག་ཁྱག་གཅིག་མ་ཅིག་ཞི་
 བ་ལམ་ཐབ་ཀྱི་དམིགས་ཁྱིད་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་སྤྱད་མ་ཆང་བ་གཅིག་དགོངས་བསྐྱོད་མ་དང་།
 འབྲུལ་བསྐྱལ་མ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ། བསག་སྤྱད་གི་གནད་བསྐྱལ་བའི་སྤྱོད་མེད་ལུས་འཁོར་བཅས།

མཁས་བྱ་བ་གསུང་། ཉེ་བཤོད་གཅིག་འདི་ནང་གསུང་ཐོར་བྱ་རྒྱས་བཤོད་བཞུགས།
 ལྷ་བ་སྤྱིར་བསྐྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་བསོད་གསུང་གི་གསུང་། གཞི་བཅུ་དྲུག་གི་འགྲེལ་བ་དེའི་
 གསུང་། ཚོ་སྤྱོད་དོན་བདུན་ཅུ། སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཀྱི་ལམ་རིམ་གཞན་པ་སྤྱོད་པོ། ལེགས་
 བསྐྱེད་ཚོ་སྤྱོད་དོ་སྤྱོད་གསལ་སྤྱོད། ལམ་རིམ་ཅ་འགྲེལ། སྤྱོད་ལུས་འདེབས། ཚོ་སྤྱོད་གི་
 སྤྱོད་ཐབས་མན་ངག་རབ་གསལ། ཚོ་སྤྱོད་རིགས་པའི་རྒྱ་གཉེར་ཞེས་བྱ་བ་བཅས། གཞན་
 པ་སྤྱོད་པོ་ནས་འདིའི་བར་སྤྱོད་སྤྱིའི་གསུང་ཤ་སྤྱོད། བཤོ་ཆེན་བསོད་གསུང་གི་དབྱ་པར་སྤྱི་
 དོན་གཉིས་དང་། འཇུག་པ་སྤྱོད་པ་གཉིས་བཅས་བཞུགས། རྩོམ་པོར་ཁ་པའི་མཛད་ཀྱིས་སྤྱོད་
 ཆ། རྩོམ་པོར་ཁ་པའི་མཛད་ཀྱིས་སྤྱོད་ཆ། སྤྱོད་པ་གསུམ་པ་ཡན་གྱི་གསེར་ཐོང་། རྩོམ་འགྲེལ་
 དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལེའུ་དང་པོ་དང་། གསུམ་པ། གཞི་བཤོད་ཀྱི་རྩེ་བཤོད་པཤོ་ཆེན་
 བསོད་གསུང་གི་གསུང་། ལེའུ་གཉིས་པའི་དགོངས་པ་རབ་གསལ་སྤྱོད་ཆེན་བཅས་བཞུགས།

མཛད་བརྒྱ་ཞེས་སྤྱོད་པ་རབས་སོ་བཞི་པ་དང་དེའི་ཁ་སྤྱོད་ཀྱིས་རང་བྱུང་རྩོམ་
 མཛད་པ་པོད་གཅིག་ལམ་རིམ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཐར་སྤྱོད་ཆ་བཞུགས། ལམ་རིམ་སྤྱོད་
 རྩོམ་ཐར་སྤྱོད་ཆ་བཞུགས། མཁས་བྱ་བ་གསུང་འབྲུལ་པོད་དང་པོ། སྤྱོད་པ་ཅི་ཏུ་མ་ཞི་ཞེས་

བྱ་བ་སྟག་ཕྱེད་དག་སྣང་། སྟག་གི་ས་ལམ་ནམ་བཞག་རྒྱུད་གཞུང་གསལ་བྱེད་ཅེས་པ་
མཛད་བྱང་མི་གསལ་ཡང་པལ་ཆེར་ཉེ་བཞག་འགྲུང་གོང་མའི་གསུང་ཡིན་ནམ་སྟག་པ་
གཅིག །བརྒྱ་བཀོལ་སྤྱར་བྱང་མི་གསལ་བ་གཅིག །འདིགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་བཞི་བ་དབྱ་
མེད་གིས་མ་གཅིག་བཅས་བཞུགས། དམིགས་བཅེ་མའི་བེུ་བུམ་པོད་གསུམ་པ། དམིགས་
བཅེའི་བེུ་བུམ་པོད་དང་པོ་བཞུགས། འཇུག་པའི་འབྲུ་འབྲེལ་ཟབ་དོན་སྣང་བའི་འོད་ཅེས་
བྱ་བ་གིས་མ་གཅིག །རྒྱུ་ཀྱི་འབྲུ་འབྲེལ་དེ་ཉིད་སྣང་འོད། གློ་སྤྱོད་དོན་བདུན་མའི་ཉེར་མཁོ་
བསྟན་དར་ལྷ་རམས་པའི་གསུང་། མཁས་བྱུབ་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱུད་སྤེ་སྤྱི་ནམ། འཇམ་དཀར་
ཞི་ཁྲི་སྟག་སྤྱབ་དཀར་ཆེན་ཀྱི་གསུང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ས་བཅད་བཅས། འདུལ་བ་རིན་
ཆེན་མེད་བ་སྤར་གསར་གཞི་སྤྲད། ཁྲི་རྒྱལ་མཆོན་མེད་གས་མཛད་པའི་འདིགས་བྱེད་རྟོགས་
རིམ། རྒྱས་འབྱེད་བསྟུས་གསུམ། བུམས་ཆོས་སྤེ་ལྷ་སོགས་ཀྱི་མིང་གི་ནམ་གངས་སྤོང་རྣམས་
གསུང་། འདིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་སྐལ་བཟང་གསུང་། རྒྱུད་སྤེ་མའི་འབྲེལ་བ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་
མཛད་པ། མཛོན་པ་ཀུན་བདུས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་གིས་མ་སྤྱར་བྱང་
མི་གསལ་བ་གཅིག་བཅས་བཞུགས་སོ། །སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཆོན་ཀྱིས་
བསྐྱེགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གློ་སྤྱོད་ཆོས་སྟོད།

ལམ་རིམ་སྤྱར་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་པཎ་ཆེན་གློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསུང་། ཆོས་སྤྱོད་
རབ་གསལ་བ་ཤེས་སྤྱིངས་རྩ་འབྲེལ་བཅས་བཞུགས། པར་ཕྱིན་ཐིན་གིས་ཆ་མ་ཆང་བ་ཨ་
མདོའི་སྤར་མ་གཅིག །དེལ་བུ་ལུས་དཀྱིལ་ལུང་སྤྱོད་ག་ཆོས་ཀྱི་གསུང་། རྟགས་རིགས་དབྱ་
མེད་ཡི་གེ་མང་པོ་བསྟུས་པ་གཅིག །རྟ་མགིན་གསར་སྤྱབ་ཀྱི་བསྟེན་སྤྱབ། ལས་གསུམ་ཀྱི་
ནམ་བཞག་རྩེ་ཤེར་རྒྱལ་པའི་གསུང་འདུལ་བ་དང་། སྟག་གི་ཆེག་བཟ། གློ་རིགས་དབྱ་
མེད་ཡིག་གཟུགས་ཏ་ཅང་བསྟུས་པ་གཅིག །རྒྱ་སྟོན་ཀུན་དགའ་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་གསུང་ཉེར་

མཁོ་འགའ་ཞིག །འཇམ་དབྱངས་ཞི་ཁོ་སྒྲགས་སྒྲུབ་དག་དབང་གྲགས་པའི་གསུང་། བཤེན་
བསོད་ནམས་གྲགས་པས་མཛད་པའི་ཀུན་བདུས་དཀའ་འབྲེལ། དག་ཡིག་གང་འདོད་བསྐྱབ་
པས་འབྲུབ་པ་ཞེས་བྲ་བ། སྒྲན་སྒྲའི་སྒྲིང་པོ་བསྐྱས་པ། ཡིད་བཞིན་ལོར་བྲ་ཞེས་བྲ་བ་ཆོས་རྒྱན་
ཀྱི་གསུང་། འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེན་ཡིག་དངོས་བྲུབ་ཀུན་འབྱུང་ཞེས་བྲ་བ་གསེར་ཁང་པའི་
གསུང་། ཅ་ཤེས་འབྲེལ་བ་བྱུང་རྟ་བ་ལི་ཏ་ཞེས་བྲ་བ་དང་། འཛིགས་བྱེད་བསྐྱེན་ཆེན་བཅུ་ཆའི་
སྒྲོར་ཀྱི་དཀར་ཆག་དང་། བརྒྱད་རིམ་ཀུན་གསལ་མེ་ལོང་བཅས་བཞུགས་སོ། །

བཤེན་བསོད་གྲགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས། རྒྱལ་མཆོག་
བསྐལ་བཟང་གི་གསུང་འཛིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ། ཞི་ཁོ་སྒྲགས་སྒྲུབ། བདེ་མཆོག་འདོད་འཛོ་
བཀྲས་སྒྲན་སྒྲར་མ་གསལ་བ་བཅས་བཞུགས་སོ། །

སྒྲོལ་མ་ཅེ་རྩ་མ་ཉིད་བསྐྱེད་རྫོགས་རྗེ་པ་པོར་ཁས་མཛད་པ། བདེ་མཆོག་བྲུག་ཅུ་
ཅ་གཉིས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་བདེ་ཆེན་གསལ་བ་ཞེས་བྲ་བ་རྗེའི་གསུང་བདེ་མཆོག་ལྷ་ཨི་པའི་
རྫོགས་རིམ་དངོས་བྲུབ་སྒྲེ་མ་རྗེའི་གསུང་། སོག་པོ་དག་དབང་དཔལ་ལྷན་གྱིས་མཛད་པའི་
སྒྲགས་ཀྱི་ས་ལམ་རྣམ་བཞག །དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཅ་ལྷ་རྣམ་བཤད་རྒྱལ་ཆ་བ་ཀྱི་གསུང་། ལྷ་ལ་
འབྱོར་བ་རྒྱད་ལས་བཤད་པའི་དབང་གི་མཆོམས་སྒྲོར་ཞེས་བྲ་བ་འབྲུག་པ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་
གསུང་། འཛིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མ་དང་དཔའ་གཅིག་གི་བསྐྱེད་རྫོགས་སྒྲུང་ག་ཆོས་
ཀྱི་གསུང་། སྒྲན་བརྒྱད་ལྟ་ངན་ཐུན་སེལ་ཞེས་བྲ་བ་སྒྲན་སྒྲའི་རྒྱན་ཀྱི་གསུང་། དབུ་མའི་ལྷ་
ཁྱིད་ཀྱི་ཐེན་གྱིས་ཆོས་ལྷན་རབ་འབྱོར་ཀྱི་གསུང་། ལྷ་ཁྱིད་ལེགས་བཤད་འོད་དཀར་ཞེས་བྲ་
བ་སྒྲན་བརྒྱད་བཀའ་རྒྱ་ཅན་བ་སོ་ཆོས་རྒྱན་ཀྱི་གསུང་བཅས། མཁས་བྲུབ་སྒྲོང་བུན། མདོ་སྒྲེ་
རྒྱ། མཁས་བྲུབ་ལོར་བཟང་པས་མཛད་པའི་དབུ་མའི་ལྷ་ཁྱིད། གཞི་བྲུབ་ན་འདུས་བྲས་ཀྱིས་
ཁྲབ་ཅེས་བ་དེ་དང་། དབྱངས་ཅན་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་རྗེའི་གསུང་། མ་ཉི་ལུགས་ཀྱི་འཇམ་དཀར་

སྐྱུ་བ་ཐབས་ལྟ་བུའི་གསུང་། ལྷ་ཁྱིད་དེས་དོན་རབ་གསལ་ལྟར་སྐྱུ་རག་ཆོས་ཀྱི་གསུང་བཅས་
སོ། །ལམས་གྲུབ་ཁྱི་ཆེན་བརྟན་རབ་ཀྱི་གསུང་ཐོང་བུ། དག་ཡིག་རག་སྟོན་བཅས་སོ། །བཀའ་
གདམས་ཀྱི་གསུང་ཐོང་བུ། དབྱ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ། སེར་གྲེས་དགེ་བཤེས་དཔལ་ལི་ལྟོ་བཟང་
ལུན་ཆོགས་ལགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བཞི་རྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ། དེས་མཛད་པའི་བཟང་སྟོན་ཀྱི་
འགྲེལ་བ་སོགས་བཞུགས་སོ། །རྩ་ལོའི་རྣམ་ཐར་བཞུགས། སྐགས་རིམ་ཆེན་མོ་བཞུགས།
གསེར་མེད་སྟོན་ཆ་བཀས་ལུན་སྐར་མ་ཞལ་གསལ་གཅིག་བཞུགས།

ན་མོ་གུ་རུ། འདྲར་རང་གི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱུར་འདེབས་འགའ་ཞིག་གི་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་
ལོ་སྤུམ་ཅུ་ཡས་མས་ཤིག་ལ་ལམ་རིམ་ཁླ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཞིག་གཡར་པོ་ཞུས་ནས་མངལ་
བས་མིག་ནས་མཆི་མ་འབྱུགས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱ་ལྗང་བའི་དད་གུས་ཚད་མེད་སྟེས།
འོན་ཏེ་རང་གི་སྤྱོད་ཚུལ་ནི་སྟོན་གྱི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་རྒྱབ་འགལ་སོང་འདུག་སྟེ།
ཡིད་ལ་གཏུང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་སྟེས། དེས་ཁྱག་རྒྱུང་འདྲེན་པ་ཡིན་ནམ་གང་ལྟར་མགོ་
པོ་ན་སྟེ་འཆི་ལ་ཁད་པ་ཞིག་བྱུང་། དེ་དུས་བཀའ་རིམ་གྱི་འོ་རྒྱས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཅུང་ཟད་ཆེད།
རྒྱབས་རྒྱབས་སུ་བཀའ་གདམས་སྤྲགས་ནོར་བཅུའི་ལག་ལེན་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་ཅི་ནས་ཀྱང་
བྱ་སྟེས་པ་སྟེ་ལ་ཡང་ཡང་འཁོར་མོད་ཀྱི་ལག་ལེན་དུ་མ་འཁྱོལ་བར་རྒྱབས་ཤིག་ལྟ་བུ་སྟོངས་
ཁུལ་བྱས་པ་ན་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་འགགས་ནས་སྟོང་ཆམ་དུ་སོང་བ་ལན་ཁ་ཡང་བྱུང་། དེ་ནི་
འབྱུང་བའི་འཁུལ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ཤར་བ་སོགས་ནི་
ག་ལ་ཡིན། རྒྱབས་ཤིག་རྒྱབས་སུ་འགོ་ཚུལ་ནི། འདི་འདྲ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་མཆི་སྟེས་སྟེ། དཔེར་
ན་ནད་གཡོག་གི་གྲོགས་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྤྲན་ཟོས་ནས་ནད་དང་བྲལ་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་
བཞིན་དུ་གྲོགས་དགེ་འདུན་རྣམས་ཅིག་ཆོས་ཉམས་སུ་སྦངས་ནས་སྤང་འདས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་
ནི་གསུམ་ལ་རྒྱབས་སུ་འགོ་ཚུལ་ཏེ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྒྱབས་སུ་འགོ་ཚུལ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མའོ། །ཁྱ་

མ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱན་འགྲེལ་ཐེབས་པའི་དགོང་མོར་མི་ལམ་དུ་ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་
 ཚུལ་ལ་ཁྱོད་བྱང་སེམས་ཆོས་འཕགས་འབྲེལ་བཞིག་འོང་གསུང་བ་མིས་ཏེ། ཡིད་བརྟན་བཅས་
 སུ་ག་ལ་རུང་། ལྷ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འཕྲིན་ཐ་མའི་ནང་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། སྐལ་བཟང་
 བྱང་བའི་ཆོགས་ཀྱི་ཉེར་འཆོ་ཞེས། །གྲགས་པའི་མགྱོན་སྒྲུ་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་མོས་ལེན། །ཞེས་
 སོགས་སྐལ་བ་ཞིག་ད་བསམ་ན་པལ་ཆེར་མ་འོངས་ལུང་བསྟན་དུ་འདུག་སྐམ་མོ། །མདོར་
 ན་རྒྱན་འགྲེལ་ཐེབས་པའི་དགོང་མོར་གོང་གི་མི་ལམ་དེ་དང་འདྲུག་འགྲེལ་ཐེབས་པའི་དགོང་
 མོར་གསེར་ཟངས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་ཆེ་བ་ཞིག་འཇུགས་པར་མིས་པ་དང་། ལྷ་མགུར་ཀྱི་དཔེ་
 ཐེབས་པའི་དགོང་མོར་སྤང་ལྗོངས་ཉམས་དགའ་ལ་ལྷ་ན་སྤྱག་པ་ཆོས་ཀྱི་ཁྲིས་བརྒྱན་པ། སྤྱི་
 བོའི་སྒྲུ་འཕྲུལ་གྱིས་དབེན་པ་སོགས་དག་པའི་ཞིང་དང་རྗེས་མཐུན་པ་ཞིག་དུ་སྦྲེབ་པར་མིས་
 ཏེ། དེ་དག་དང་སྤྱར་ན་ལས་ཀྱིས་འགྲེལ་བའི་ལྷ་མ་ནི་གཙོ་བོ་རྒྱུ་ཆེ་འཆང་ཆེན་པོ་འདི་རང་ཡིན་
 ནས་སྟུམ། འཇང་དགུན་ཆོས་སུ་སྡོད་དུས་ཞིག་བྱུང་གཅིག་བདག་གི་ལྷ་མ་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་བཙུན་
 བྱམས་མགོན་ཀྱི་ནམ་རོལ་ཡིན་ཞེས་པ་ཞིག་མི་ལམ་དུ་གསལ་བར་བྱུང་། དེ་རྗེས་ཁམས་ཆོན་
 ཀྱི་བྲུ་དམངས་ཡོངས་རྫོགས་རྗེའི་སྒྲུབ་སྤྱག་མཇུག་བར་ཐེབས་ནས་དེར་ཐོང་བ་དང་ལྷམ་ཐག་
 སོགས་རྒྱན་བསྐྱས་ཏེ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དང་རྒྱན་དུག་སོགས་གང་ལ་འབབ་པ་དེའི་
 གཞུང་ནས་ཆོག་བཟང་རེ་བཏང་སྒོལ་ཡོད་པ་ལ་དེ་དུས་སྤར་གྱི་མི་ལམ་དེ་བདེན་པ་ཡིན་ན།
 ད་རེས་བདག་གི་རྒྱན་ནི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་ལ་འབབ་པར་ཞོག་ཅེས་དམོན་བོར་ནས་སྟེར་
 བས་རྒྱན་འགྲེལ་པ་ན་རྗེ་བཙུན་ལ་འབབ་སོང་བས་ཡ་མཆན་སྟེས། སྤྱི་ལོ་༡༩༤༩ལོར་བཀའ་
 འགྱུར་ཆར་གཅིག་སྟོན། །དེ་ཡང་ཆོག་རེ་རེ་ཞིང་དལ་བྱས་བསྐྱགས་ནས་དོན་ཅི་གོ་ལྷ་བ་ལས་
 ཆོག་ཅི་འགོ་མ་བྱས། སུ་ཉི་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཆོས་ཆོན་གང་དང་གང་བཞུགས་དང་ཆོས་ཆོན་རེ་
 རེས་ཀྱང་བརྗོད་བྲུ་གང་དང་གང་སྟོན་གྱི་བརྗོད་བྲུང་རེ་ཡང་བཏབ་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ཏེ་ད་

ལྷ་འང་མཇུག་རྒྱ་ཡོད་པ་འདྲོ། །སྐབས་ཤིག་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཟེར་བའི་ལས་འགུལ་
གདུག་པ་ཅན་དེས་རྒྱུན་པས་མི་རྣམས་མ་ཉི་ཅམ་ཡང་བཏོན་མི་ཤོད་པའི་ཡུལ་ལུང་ཐམས་
ཅད་ཐུན་ཀྱག་ཏུ་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་ཡིད་ལ་འདི་སྟུམ་དུ། འདི་འབྲེལ་བྱ་བ་སྟུན་སྟུག་ཏུ་ཐིམ་དུས་
འདིར། །མེ་འབྲེར་ཅམ་གྱི་སྟོབས་ལས་མེད་ན་ཡང་། །ཅི་ཡོད་རྒྱས་པས་སྤང་བ་མི་འབྲིན་
ན། །བསྟན་ལ་བཏང་སྟོམས་བྱས་པར་ཅིས་མི་འགོ། སྟུམ་དུ་བསམས་ནས་བྲག་མཆོད་འབུལ་
དང་གཞན་ལ་དགོ་བའི་བསྐྱལ་མ་འདེབས་པ། སྐྱ་གསུང་བྲགས་རྟེན་སྤྱང་སྟོབ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་མཆོན་མཛོན་པོར་སྤྱོད་བའི་ལུགས་སུ་བྱས། ཁོ་བོས་ལམ་རིམ་ཞིག་བྲིས་ཏེ་སྤར་བསྟོར་
འཇུག་པ་ནམ་ཟེན་ཆ་མེད་ཀྱང་། རང་ཤག་ཏུ་སྟོབ་མ་འགའ་ཞིག་ལ་ལམ་རིམ་ཐོག་མར་འཆད་
པའི་ཉིན་དང་པོ་དེར་སྤར་རྒྱབ་ནས་སྤར་བུད་འཕྱོར་བུང་སྟེ། མ་བསྐྱེགས་ལྷན་བྲུབ་ཀྱི་རྟེན་
འབྲེལ་འབྲིག་པ་འདི་ལ་བལྟས་ན་ལམ་རིམ་ཟེན་བྲིས་དེས་ཀྱང་ཅུང་ཕན་ཐོགས་འབྱུང་ངམ་
སྟུམ་པ་བུང་།

ན་མོ་གྲུ་རུ། ཤེས་བྱའི་གནས་ཀྱང་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད། ཀྱན་བཏགས་སོགས་མཆོན་
ཉིད་གསུམས། གསུམ་པོ་དེར་འཇུག་བྱེད་རྣལ་འཕྱོར་གྱི་ས་གསུམ། ཐེག་ཆེན་དེའི་རྒྱ་འབྲས་
ཞེས་པ་རྒྱའི་ས་རབ་དགའ་སོགས་དགྲ་དང་། འབྲས་བྱའི་ས་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན། དེའི་རབ་དབྱེ་བ་
པར་བྱིན་བཅུ། ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་སྟེ་ཚུལ་ཁྲིམས། ཉིང་ངེ་འཛིན། ཤེས་རབ། དེ་འབྲས་
སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་ནོ། །རྣལ་འཕྱོར་གྱི་ས་བཞི་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་
དང་། སེམས་ཅམ་ལ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དང་། སྤང་མེད་ལ་དམིགས་པའི་རྣལ་འཕྱོར་གྱི་
ས་སྟེ། རིམ་བཞིན་བྱོད་ཅེ་དང་། བཟོད་མཆོག་དང་། མཐོང་སྟོམ་དང་སྦྱར་ལ། དེ་ཡང་དང་པོ་
གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱི་དོན་གྱི་སྤང་བ་ཤས་ཆེ་བས་ཀྱན་བཏགས་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྲ། བར་
པ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སེམས་ཀྱི་སྤང་བ་ཤས་ཆེ་བ་གཞན་དབང་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྲ། ཐ་མ་

གཉིས་སུ་གཉིས་སྤང་རྒྱལ་བ་ཤིས་ཆེ་བས་ཡོངས་གྲུབ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྲོ། །(མ་དཔེ་ལ་
ཆད་)

བཀའ་འགྲུར་ནང་གི་ལུང་གལ་ཆེན་སྒྲོང་ཁོལ་བྱར་བཏོན་པའི་རིན་ཆེན་སྒྲོམ་བྱའི་
འཕྲོས། རྣམ་འབྲེད་པམ་པ་གཉིས་པའི་ཐད། དགོ་སྒྲོང་གིས་ནད་པ་ལ་མ་ངེས་པར་སྤྲོས་སྒྲོར་དུ་
མི་གཞུག་ཤིང་ཕང་དུ་ཡོད་ན་སུ་ལ་སྒྲོར་དུ་གཞུག་ཅེས་ངེས། གཞན་དུ་འགལ་ཆབས་ཅན་དུ་
འགྲུར་ཞེས། འདིར་དགོ་འདུན་གྱི་ལྷ་འབངས་ཏེ་མི་སེར་འཇུགས་པའི་གནང་བ་དང་། རི་ལྷར་
བཅུགས་ཚུལ་སོགས་བཞུགས། འདིའི་གོང་ལོག་དུ་དགོ་སྒྲོང་གིས་མཁར་ལས་བྱ་བའི་བཅའ་བ་
དག་ཡོད། འདིར་དགོ་སྒྲོང་གིས་སྤྲོས་པ་སོགས་ལ་མ་ངེས་པར་རང་སྒྲོས་ནད་པ་ལ་སྤྲོས་སྒྲོར་
ན་འགལ་ཆབས་ཅན་ནོ། །བཅུ་བདུན་ཕྱེད་བྱུང་བ་ལས། ག་ག་ཆེལ་འདི་ན་བཀའ་གོ། །གང་
དུ་རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་ལ་མི་མིན་གྱིས་མི་འཆེ་ཞིང་གཞན་ལ་འཆེ་བའི་གནས་དེར། བདག་
དེར་གནས་ཀྱང་མི་མིན་གྱིས་མི་གཅེ་ཞེས་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ཏེ་སྤྲོས་ན་པམ་པར་གསུངས། ཁུ་
བ་འབྲིན་པའི་ལྷག་མ། སྤྲོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤོན་བྲེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །

འདུལ་བ་༼ཅེ༽ལན་འགའ་ནི་རྩ་ཤིན་དུ་མེད་ཅིང་། ལན་འགའ་ནི་རྩ་ཤིན་དུ་དགོན་པར་
གྱུར་པ་ན། དགོ་སྒྲོང་གིས་རྩ་ཤིན་དུ་དགོན་པའི་ཆེ་བདག་གི་འཕྲོར་བར་གྱུར་ལ་གཞན་གྱི་རྒྱད་
པར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་པས་བདག་གི་ས་ལུའི་ནང་ལ་ཡུར་བ་གཏོང་བར་བྲེད་ཅིང་གཞན་གྱི་ལ་
གཅོད་པར་བྲེད་ན། གལ་ཏེ་དེའི་འཕྲོར་བར་གྱུར་ཅིང་གཞན་གྱི་རྒྱད་པར་གྱུར་ན། དེའི་འཕྲོར་
པའི་རིན་ཐང་བཅི་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་ཆང་ན་པམ་པར་འགྲུར་ལ། དངོས་པོ་མ་ཆང་ན་ཉེས་པ་
སྒྲོམ་པའོ། །ཞེས་སོ། །འདི་མདོ་རྩའི་སྐབས་སུ་མ་བསྐྱུས་སམ་སྐྱུས་ཏེ་དབྱེད། དེ་བཞིན་དུ་རྩ་
མེད་པའི་ཆེ་རང་གི་རང་གཅོད་ཅིང་། གཞན་ལ་གཏོང་བར་ཡང་པམ་པར་གསུངས།

༼ཆ༽ ཟླ་བ་ཞི་བ་ནི། ཆོལ་ཐངས་པའི་མིང་བསྐྱར། ཉི་ཟླ་ནི་དེའི་ལུང་པོ་དེས་ཁྲིམ་

• 550 •

ཁྱེད་ཞིང་། །དེ་ཆེ་ཤིང་རྩ་བའི་ན་པར་བྱེད། །ཡིད་དུ་འོང་བ་བརྗོད་བྱས་ནས། །ཤིན་ཏུ་སྡི་བའི་
 ཁུར་ཁྱེད་ཅིང་། །དེ་ཡང་རྩེད་དང་ལྷན་གྱུར་ལ། །དེ་གཉིས་ཀྱང་ནི་ཡིད་དགར་གྱུར། །དེ་བས་
 ཡིད་འོང་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། །ཡིད་དུ་མི་འོང་ནམ་ཡང་མིན། །ཡིད་དུ་འོང་བ་རྗོད་བྱེད་ན། །དགེ་
 བར་གྱུར་ཞིང་སྤྲིག་མེད་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དགེ་སྦྱོང་གིས་མིའི་སྦྱོན་ནས་སྤྱི་བའི་བསམ་བསམ།
 བསམ་ཟེ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གན་དུ་སོང་སྟེ། །འདི་སྐད་ཅེས། ཆེ་དང་ལྷན་བ་ལ་དགེ་སྦྱོང་གི་
 ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བསམ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཆེ་དང་ལྷན་བ་ནི། བསམ་ཟེ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྤྱི་བ་ན། དགེ་སྦྱོང་སྤྱི་བ་ཀོང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཀྱང་མ་གྱུར་ཀྱང་དགེ་སྦྱོང་
 ལ་ཉིས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་རིགས་ལ་བྱེད་ནའང་ཉིས་བྱས་དང་།
 རྗེའི་རིགས། དམངས་རིགས། ཐ་ག་བའི་རིགས་སོགས་ལ་བྱས་ན་ནི་ལྷོད་བྱེད་དུ་གསུངས་
 བས། དུལ་དུས་འདིར་སྦྱོན་དུ་གསུམ་མ་གསུམ་གྱིས་བྱད་ཡོད་དོ། །མེ་ལོང་འཆང་བ་དཔེར་
 མཛད་ནས། རང་གི་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་སྦྱོང་ཚུལ་ལ་ཞིབ་དུ་རྟོགས་ཏེ། བྱ་བ་གང་ཞིག་བདག་ལ་
 བན་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་དགེ་བ། བདེ་བ་ནམ་པར་སྤྲིན་བ་སོགས་སུ་འདུག་ན་སྦྱད་པར་བྱ་བ་
 དང་། གཞན་དུ་ན་སྤང་བར་བྱ་ཞིང་། གང་ཞིག་འདས་པའི་བྱ་བ་དེ་དག་ལའང་སོ་སོར་བརྟགས་
 ཏེ། བན་པའི་རྒྱ་སོགས་སུ་འདུག་ན། ཡི་རང་དང་། དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་ན་འགྱོད་པས་བཞགས་བ་
 སོགས་གསུངས་ཏེ། ཆོག་རྒྱས་དོན་གསལ་བ་ཡིད་ལ་གཅགས་བ་ཞིག་ཏུ་བཞུགས་པས་ཕྱིས་
 མཇལ་ལོ། །

༼༤༽ ལམ་པས་རྒྱ་བ་གསུམ་དུ་མི་ཐེན་པའི་ཆོགས་བཅད་ནི། ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་སྤྲིག་
 པ་མི་བྱ་ཞིང་། །འཛིག་རྟེན་ཀུན་ལས་ཡོངས་འཛིན་འདོད་བྲལ་བ། །བན་དང་ལྷན་ཞིང་ཤེས་
 བཞིན་ཅན་གྱིས་ནི། །གཞོད་ལྷན་སྤྱུག་བསྐྱེད་གང་ཡིན་བསྟེན་མི་བྱ། །ཞེས་དང་འདིའོ། །འཛིག་
 རྟེན་ཀུན་ལས་ཞེས་བ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྡོ་པོ་ཀུན་ལས་ཞེས་བའོ། །ཡོངས་འཛིན་ནི་

དྲུག་གསུམ་མོ། །རྩལ་འདྲིང་འདྲོད་ཆགས་དེ་ནི་ས་རྩལ་མིན། །རྩལ་ནི་འདྲོད་ཆགས་མིང་སྟེ་
རྩལ་གྱིས་མིན། །མཁས་པ་གང་གིས་རྩལ་དེ་རྣམས་སྤངས་པ། །དེ་དག་བདེ་གཤེགས་བསྟན་
ལ་བག་ཡོད་འགྱུར། །དེ་བཞིན་དུ། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་ཐུག་གཉིས་ལའང་སྤྱར་ནས་གསུངས།
སྟོན་པ་སྤྱུ་རྒྱུ་གཅིག་པའི་ཆོང་དཔོན་གྱིས་གདམས་པས། ལམ་པའི་ཆེ་རབས་སྤྲ་མ་གྱི་དབྱིག་
པས། གྱི་བས་རོས་སྟན་མ་དང་། སྟན་མས་ཤིང་ཁྱུར། ཤིང་གིས་བཟའ་བཅའ། བཟའ་བཅས་
སྟོས། སྟོས་གྱི་དབྱིག་དེའི་ཕྱིར་དབྱིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །

ཡང་ཡང་ཟ་བའི་སྐབས། ལོངས་སྟོད་དབུལ་བའི་ཁྱེུ་ཞིག་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་ཆ་
སྤྲ་པ་མཐོང་ནས་སྟར་སྟེས་པ་ལ་མོས་ཤིང་། དེའི་རྒྱ་སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་
ལ་གདུགས་ཆོད་གསོལ་འདྲོད་ནས་གཞན་ལ་སྤྲ་མིང་བསྟན་དེ་རི་ཙམ་སྤྲ་རྩན་གྱིས་གདུགས་
ཆོད་གསོལ། དེའི་ཉིན་ཡུལ་གཞན་ནས་ཆོང་པ་མང་པོ་ཞིག་སྟགས་པ་ཡུལ་དེར་དུས་སྟོན་བྱུང་
བའི་སྐབས་དང་འདུམ་པས་དེ་དག་གི་ཆོང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཟེན་ཏེ། ཟས་གྱིས་སོངས་ཏེ། དེ་
ལ་བསོད་སྟོམས་གྱི་སྟག་ཅུང་ཟད་ཡོད་པའི་རེ་བས་ཕྱིན་པ་ན། དེས་ཀྱང་རིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་
བྱིན། དེ་ནས་གཏམ་དག་བྱས་པ་ན། ཁྱེུ་དེའི་པ་ཆོང་དཔོན་དེའི་རྒྱང་གྲོགས་ཡིན་པར་རྟོགས་
ནས་དེ་ལ་བྱམས་པར་སེམས། གཞན་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་ཉེ་དུ་ཡིན་པར་འཕྲིགས་ནས། འོ་
ཅག་མང་པོས་གཅིག་འདྲེན་པར་མི་རྒྱས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེས། དེ་དག་གིས་སོ་སོ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་
དག་སྟོན་པ་ན། དེས་སྟར་སྟེ་པ་ལ་གཞོད་གྱིས་དོགས་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཁྱུས་པ་ན། དེ་
ནི་མེ་ཏོག་ཙམ་ཡིན་གྱི། འབྲས་བུ་གདོད་འོངས་པས་འོངས་ཤིག་གསུང་བས་དེས་ཀྱང་སྤངས།
དེ་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ་ན་ཡུལ་དེའི་ཆོང་དཔོན་ཞིག་དུས་བྱས་ནས་ཆོང་པ་དག་ན་རེ། འོ་
ཅག་ལས་སུ་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་ཞིག་ཆོང་དཔོན་དུ་བསྟོའོ། དེའི་མཆན་མ་གང་ལས་བཟུང་ཞེ་
ན། ས་པོན་ཆོན་སྤྲ་ཆོགས་པ་སྟོད་གཅིག་དུ་སྟགས་ལ། ཆོན་གཅིག་པ་ཁོ་ན་ཟེན་པ་དེ་བསོད་

ནམས་ཆེ་བ་ཡིན་ཟེར། དེ་ནས་དེ་བཞིན་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བྱས་བ་ན། བྱེད་དེས་ནི་ཆོན་གཅིག་པ་ཁོ་ནར་ཟེན་བས། དེ་ཆོང་དཔོན་དུ་དབང་སྐྱུར། ཆོང་དཔོན་གཞན་ཞིག་གིས་ཀྱང་རང་གི་བྱ་མོ་རྫོང་དང་བཅས་དེ་ལ་བྱིན་བས། དེ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་འབྲུལ་ལ་མཐོས་བར་གྱུར། དེའི་དབང་གིས་མིང་ལའང་ཆོང་དཔོན་འབྲུལ་ལ་མཐོས་ཞེས་འབོད་དོ། །དེས་དེ་ལྟར་གྱུར་བ་སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པའི་བྱིན་དུ་གོ་ནས་བསོད་སྦྲུམས་སུལ་ཏེ། ཆོས་ཉན་པས་བདེན་པ་མཐོང་ངོ། །བྱེད་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་དང་། མདའ་གཞུ་ཐོགས་ཏེ། སྟོན་པའི་སྟོན་དུ་སོང་བྱེད་སྟོན་པ། སང་གའི་འཛིགས་པ་ལས་བསྐྱལ་བའི་འོལ་བྱས་པས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས། འདི་ལྟར་ལུང་བཀའ་ཏེ་ཀུན་དགའ་བོ། བྱེད་འདི་གཉིས་ནི། དགེ་བའི་རྩ་བ་འདི་དང་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་འདིས་བསྐྱལ་བ་བཙུ་གསུམ་དུ་ལོག་པར་ལྷུང་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་མདེན་ནས་རང་སངས་རྒྱས་རྩ་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་མི་འཛིགས་སྟོན་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ངོ། །གསུངས། རི་བོང་ཅལ་འབྲོགས་ཀྱི་སྐབས་ལྷན་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། རབ་དུ་གྲགས་པས་འགྲོ་མི་བྱ། །བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མངོན་སུམ་བྱ། །ཐེལ་བ་རྟེན་པས་ནགས་ཆལ་ནི། །རྒྱུ་བཞི་མེད་པར་བློས་ལ་སྟོས། །ཞེས་སོ། །རི་བོང་དུག་ནི་དུག་སྡེ་དང་། སང་གེ་རལ་ཅན་སྟོན་པ་ཡིན་པར་གསུངས། དུས་བྲན་བསྟེན་ཚུལ་ནི་མེ་རིག་གི་སྐབས་འདིར། དངོས་བྱུང་གི། ལྷའི་རི་བོ་དང་། ཡིད་འོངས་གཉིས། གཟུགས་ཅན་སྟོང་པོས་བསྐྱེད་པའི་བྱུང་བ་འདིར་ཡང་བཞུགས། ནམ་འབྱེད། །རྩ་འདིར་མོང་འགལ་གྱི་བྱས་ཉེ་བར་འཁོར་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེས་སྤུངས་གཞན་ལ་བཙུ་བ་དུན་སྟེ་ཆོགས་དག་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་། རྩོགས་པར་བསྟེན་ཞེས་དང་། གཞན་དུའང་དེ་སྐད་མང་དུ་འབྱུང་ལ། ཡང་བྱུང་བ་གཞན་དུ་ཉེ་བར་འཁོར་སྟོན་པས་ཚུར་ལོག་གི་བསྟེན་པར་རྩོགས་ཞེས་བྱུང་བ་གཉིས་ཤིན་ཏུ་འགལ་བས་དབྱེད་དགོས། །རྩ་འདིར་བ་སྟོན་དུ་ཁྱེད་དང་ལ། ཞིང་དུ་ཁྱེད་དང་སོར་དུག་ལས་ལྷག་པ་བྱེད་དུ་འཇུག་ན། ཐམས་ཅད་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །འདིར་སྐར་

བཅས་ལ་སྲིད་དུ་ཁྱེད་གསུམ་ཡིན་ཡང་། རྗེས་བཅས་ལས་ཁྱེད་དང་དོ་སྲིད་ས་བར་གནང་ངོ་། །

༥ བ་མོ་གུ་རུ། སྤང་བ་ལ་ནི་ཞེས་པས་མདོར་བསྡུས་དང་ཆོག་ཆོག་གི་རྩལ་སྤྲུངས་
ཚུ་ལ་ནི་ཀོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞི་ལས་དག་སྤོང་གིས་དག་སྤོང་ལ་གོས་བཀྱར་བ་བཀྱར་ཡུལ་གྱི་
གམ་དུ་མ་བྱིན་པའི་བར་སྐབས་དེར་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབ་པར་ཞག་བཅུར་འདས་ཀྱང་བཀྱར་
བྱ་བཀྱར་བྱེད་སྲུ་ལའང་འཆང་སྤང་མི་འབྱུང་བར་གསུངས་ལ། དེའང་ལྷ་མ་ལ་མི་འབྱུང་བ་ནི་
རང་ལ་དབང་བར་འདུག་པའི་མེད་པས་དང་། བྱི་མ་ལ་མི་འབྱུང་བ་ནི་རང་གི་མ་ཡིན་པས་ཏེ།
དེ་ལྟར་ན་འཆང་སྤང་འབྱུང་བ་ལ་རང་གི་ཡིན་པ་དང་། དབང་བར་འདུག་པ་གཉིས་དགོས་
ཤིང་། ལྷ་བ་ལས་ཀྱང་། འཁྱར་འཇུག་ཅེས་འཇུག་གཉིས་ལ་དངོས་པོ་དེ་གཞན་ཁོ་ནའི་ཡིན་ན་
དང་། འཇུག་འཇུག་སོགས་ལྷ་ལ་རང་གཞན་ཕྱན་མོང་བའི་ཡིན་ན་ལྟར་བ་ན་སྤྲད་དུ་གསུངས་
པའི་འགྲུགས་གྱིས་རང་ཁོ་ནའི་ཡིན་དགོས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་འདིར་ཆོག་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་
ཤིང་། ལྷ་པོ་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་བདག་འབྲེལ་རྣམས་ལའང་དེ་ལྟར་དགོས་ཞེས་མདོར་
བསྡུས་ཀྱང་སྤྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །བསྔོས་པ་ཉིད་ན་ཞེས་པས། བཀྱར་མཁན་ལ་འཆང་སྤང་མི་འབྱུང་
བར་ལུང་ལས་གསུངས་པ་ནི་གཞན་ལ་བསྔོས་ཟེན་པས་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་འཆང་གཉིས་
དང་འཇོག་གཉིས་ཏེ། བཞིའི་སྐབས་སུ་གཞན་ལ་བཏང་བ་སྟེ་བསྔོས་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་པ་
རྣམས་འདིར་བསྡུས་ཤིང་། ལྷ་པོ་དེ་དག་ལས་གཞན་ལའང་དེ་ལྟར་དགོས་ཞེས་མདོར་བསྡུས་
ཀྱང་སྤྲུང་ངོ་། །དེ་ཡོད་ན་དངོས་པོ་ཞེས་སོགས་གྱིས་ཆོས་གཅིག་ལ་ཆོས་གོས་རྟེན་ལ་ཆོས་
གཉིས་ལའང་གཞན་ཞིག་རྟེན་དེ་ལྷ་མ་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབ་པར་ཞག་བཅུར་འདས་ན་དེ་ལ་
རང་སྟོབས་དང་། ཅིག་ཤོས་ལ་ཤུན་སྟོབས་གྱིས་འཆང་སྤང་བར་གསུངས་ཤིང་། ལྷ་
འཇོག་དང་སྟོད་འཆང་དང་ཞག་བཅུན་པའི་གསོག་འཇོག་གསུམ་ལའང་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་
འདིར་ཆོག་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཤིང་། མའི་ཆོས་གོས་ལྷ་བ་བྱེད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབ་པ་ལ་

ནི་མདོར་བསྡུས་སྤྱར་བའོ། །ཆེས་གཉིས་ལ་ཞེས་བས་ནི་བཙུ་ཡང་མཆོན་བས་ཞག་གཅིག་གས་སྐད་ཅིག་ཅམ་ལས་མ་ལོན་བ་ལའང་ཞག་བཙུ་འཆང་སྤང་གི་ཤན་ལྷུང་འབྱུང་བར་འདོད་དགོས་སོ། །ལྷུང་བ་དེ་ཡོད་ན་ཡོ་བྱད་ཅམ་ཞེས་བས་ནི། བཙུ་ཆོན་དང་པོའི་འཁྱུ་ལེན་སྒོར་གསུམ་མ་གཏོགས་པའི་བདུན་དང་། ཐ་མའི་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ཏེ་དགུ་པོ་རེ་རེ་ལ་སྤང་ཤན་འབྱུང་བར་གསུངས་བ་རྣམས་འདིར་ཆོག་གཅིག་ཏུ་དང་། འཁྱུ་ལེན་སྒོར་སོགས་ལ་མདོར་བསྡུས་སྤྱར་བའོ། །འདི་ལ་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བས་ནི་འཆང་བ་གཉིས་དང་སྤན་གསུམ་རེ་རེ་ནས་གསུངས་བ་བསྡུས་ཤིང་གསེར་སོགས་ལ་སྤྱར་བའོ། །

མཆོ་རེ་ལ ལས། བཞི་པོ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པ་ཞེས་འཆང་བ་གཉིས་དང་། ཟླ་འཛོག་གསེར་དབུལ་རེག་བ་བཞི་ལ་རང་གཞན་སྤྱན་མོང་དུ་དབང་ཡང་སྤང་ལྷུང་འབྱུང་བར་བཤད་ལ། ཡང་བར། མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ན་བདག་འབྲེལ་གྱི་སྤང་ལྷུང་བཅོ་བརྒྱད་པོ་གང་ཡང་མི་འབྱུང་བར་བཤད་དེ་སྤྱི་བྱི་འགལ་ལོ། །རི་ལྷར་ཞེ་ན། མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ལ་རང་གཞན་སྤྱན་མོང་དུ་དབང་བར་འདུགས་པ་དགོས་པའི་བྱིར་སྤྲུམ་ལོ། །རིམ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ན་གསུངས་གྱི། ཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ན་ཞེས་མ་གསུངས་ཏེ། རྒྱུན་སྤྱི་མ་འདུག་པར་གཞིགས་ནས་སོ། །སྤྱི་སྤྱི་གས་པའི་འདུག་གནས་སུ་བ་བ་དུས་འབྲེལ་ལ་མི་བཟང་བའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡོན་དབྱེད་དགོས་སོ། །གང་ལ་ཤན་ཞུགས་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་དབྱེ་ན་གོས་ལྷུང་སྤན་གསུམ་དང་ལྷུང་ཤན་གཅིག་སྟེ་བཞི་དང་བསྡུས་ན་ལྷུང་བའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤན་དང་སྤང་བའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ལྷུང་ཤན་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། སྤྱི་མ་གསུམ་དང་ཐ་མ་གཅིག་སྟེ་རིམ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་གང་ཞུགས་པས་ལྷུང་བར་འབྱུར་བའི་ལྷུང་ཤན་དང་གང་ཞུགས་པས་ལྷུང་བར་མ་གྱུར་གྱང་སྤང་བར་འབྱུར་བའི་སྤང་ཤན་གཉིས་སུ་འབྱུང་ནའང་མི་རུང་བ་མེད་དོ། །རིན་ཐང་རང་གི་ཉིད་ཀྱི་རྒྱན་འབྲེལ་བ་དེས་བརྟེན་བྱའི་རྣམ་ལའང་གོས་

པར་བྱས་ཞེས་དང་། རིགས་ཀྱི་རང་གི་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཞེས་པའི་རང་སྐྱེ་ཤིན་ཏུ་ལ་
འབྲུག་གི་གང་ཟག་ལ་འབྲུག་པ་མིན་ནོ་སྟུམ་ཏེ། དབྱུང་འཆལ་ལོ། །རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་དུ་འགྲོ་བ་
དུས་འབྲེལ་དུ་མ་བསྐངས་པ་ཅི་ཡིན། ཞག་ཤིན་གང་ལ་སྦྱར་ཞེ་ན། འཆང་གཉིས་འཛོག་གཉིས་
མའི་ཆེ་བྱེད། །ལྷ་ལ་སྦྱར་ཏེ་ཞག་གི་ཆོག་ས། །ཐལ་ལས་ཡིན་ཞིང་ཡོ་བྱད་དེ། །བརྒྱབས་པས་
ཞེགས་པའི་རིགས་ཡིན་ཕྱིར། །སྤྲ་མས་གསེར་དབྱལ་རེག་སེལ་ཞིང་། །ཕྱི་མས་དགོན་འབྲལ་
སེལ་ཞེས་གསུངས། །ཁ་ཅིག་ཆེས་ལ་གཉིས་ཉིད་ནས། །གཅིག་བརྒྱབས་ཅིག་ཤོས་འཛོག་
པ་ལས། །ཤིན་འབྱུང་བ་དེ་ལྷུང་ཤིན་ཡིན། །ཞག་ཤིན་མིན་ཏེ་མ་ལོན་པ། །ལོན་པར་བྱས་པ་
མེད་ཕྱིར་ལོ། །གོས་ལྷུང་རེག་བྱེད་བརྒྱུ་ལས། །སྤྲ་རམ་མཉམ་དུ་ཉིད་དགོས་ཏེ། །ཕྱི་
ལས་གཞན་གྱི་ཆེ་ནའོ། །བརྒྱུ་བྱ་རང་གི་རེག་བྱེད་ལས། །ཕྱིས་སམ་ཡང་ན་མཉམ་དགོས་
ཏེ། །སྤྲ་ལས་གཞན་གྱི་ཆེ་ནའོ། །སྤྲ་ཞག་བདུན་པའི་རེག་བྱེད་ནི། ཞག་གཅིག་ཡན་གྱི་
སྤྲ་བརྒྱབས་དགོས། །བརྒྱུ་བྱ་ཞག་གཅིག་ཡན་ཆད་ཀྱི། །ཕྱིས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་
དགོས། །དེ་ཕྱིར་ཉིད་དུས་མི་བཅིའོ། །

མཆོ་རིག་གཞི་སྟོང་ལས། སྤྲ་གཞན་གསུམ་ལ་ནི་ཞག་ཤིན་མེད་དེ། རང་སྟོབས་ཀྱི་
སྟོན་གསོག་འཛོག་འབའ་ཞིག་ཏུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །མཆོ་ལྷུང་བ་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཞག་ལོན་
པའི་ཆོས་གཞན་ལས་འབྲས་པར་བྱེད་པ་པོ་གང་ཞིག །བརྒྱུ་བྱ་གོས་བྱིན་རྒྱབས་མེད་པ་ལ་
བརྒྱུ་བྱ་བ་དེ་གོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཞག་ཤིན་བྱེད་ཅན་མིན་པའི་རེག་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་
དེ། བྱིན་རྒྱབས་ཅན་ལ་བརྒྱུ་བྱ་ཞེས་བྱེད་ཅན་གྱི་དེ་ལའང་སྦྱར་རོ། །གོས་བྱིན་རྒྱབས་མེད་
པ་གང་ཞིག་ལྷུང་བ་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཞག་ལོན་པའི་ཆོས་འབྲས་པར་བྱ་བ་དེ་གོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
པའི་བྱེད་ཅན་མིན་པའི་བརྒྱུ་བྱའི་མཆོན་ཉིད་དེ། བྱེད་ཅན་ལའང་ཅི་ལྟར་རིགས་པར་སྦྱར་
རོ། །འདིས་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་བྱེད་ཅན་ཡིན་མིན་ལའང་ཤེས་ཀྱས་སོ། །སྤྲ་ཞག་བདུན་པའི་ཞག་

ཤུག་ལ་འདེགས་པར་བྱ་སྟེ། འོན་ཀྱང་འདིའི་ཞག་ཤུག་ལ་བྱང་ཅན་མིན་པ་མེད་དོ། །འདྲམ་
བཞད་ཡོད་པར་གསུང་ངོ། །

མཆོ་བར། སྤར་རྟེན་ལ་བྱིས་ཀྱིས་ཤུག་མི་བརྟེན་པ་ཤུག་གི་སྤྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་བྱིར།
ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་ན། སྤར་རྟེན་བྱིན་ཀྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་ཞག་འདས་ན་བྱིས་རྟེན་ལ་ཞག་
ཤུག་བརྟེན་གི་ཆོག་སྟེ་མི་བརྟེན་གོ། །འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཆེས་གཅིག་ལ་རྟེན་པའི་གོས་བྱིན་
ཀྱིས་མ་བརྒྱབས་ན་བཅུ་གཅིག་གི་སྤྱི་རངས་ཤར་ཆེ་དེ་ལ་རང་སྟོབས་དང་ཆེས་གཉིས་ཀྱི་མ་
བརྒྱབས་ལ་ཤུག་བརྟེན་ཅིང་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཆེ་དེ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷུང་བ་འབྱུང་བ་ལས་ཅིག་
ཤོས་ལ་ཤུག་མི་བརྟེན་གོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

མཆོ་བར། ཡོ་བྱང་ཅམ་བྱིས་རྟེན་ཅིང་བདག་གིར་བྱས་པ་ལ་སྤང་བར་བྱ་དགོས་པ་
ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱིས་རྟེན་གི་བྱང་པར་བསྐྱན་ལུགས་ལ་བལྟས་ན་སྤར་རྟེན་སྤར་མི་དགོས་སམ་
སྤམ་སྟེ་དབྱད།

༥ ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པའི་གཏམ་སྟུན་ནི་ཟའི་རྒྱ་མངས་ཞེས་བྱ་བ། བ་མོ་གྲུ་རུ།
མིད་ཞེའི་སྤྱག་བསྐྱལ་མ་ལུས་སེལ་བྱེད་ཅིང་། །འབྲལ་ཡུན་པན་བདེ་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་
གནས། །དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་པན་ཡོན་མདོ་ཅམ་ཞིག །རང་གཞན་དད་པའི་གསོས་སུ་སྤེལ་
བར་བྱ། །དེ་ཡང་དང་པོ་སྤྱི་གསུང་བྱགས་རྟེན་སོགས་ལ་བྱག་འཆལ་བའི་པན་ཡོན་ནི། ལས་
རྣམས་འབྱེད་ཀྱི་མདོར། བྱག་འཆལ་བའི་པན་ཡོན་བཅུ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། གཞུགས་བཟང་སྟེ།
མདོག་གསེར་གི་ཁ་དོག་ལྟ་བུར་འགྱུར་བ་དང་། མཛེས་ཉེ་མིག་ཏུ་སྤྱག་པར་འགྱུར་བ་དང་།
སྐད་སྟུན་ཞིང་བཟུང་བའི་ཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། བག་ཆ་བ་མེད་པར་འཁོར་གི་ནང་དུ་འགྲོ་བ་
དང་། ལྟ་དང་མི་རྣམས་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དང་། གཟི་བརྗིད་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་དང་། གཟི་
བརྗིད་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱུ་བཙུན་ལྟ་རྣམས་དང་། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་

དཔའ་རྣམས་དང་། །སངས་རྒྱུ་གི་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་འགྲོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། །ཡོངས་
སྤྱོད་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། །མཐོ་རིས་སུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་དང་། །སྤྱར་དུ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་
ལས་འདའ་བ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེར་མ་ཟད་ཐལ་མོ་སྤྱར་ཙམ་བྱས་པ། མགོ་པོ་
གྲག་ཙམ་བྱས་པ། ལུས་བརྟན་ཙམ་བྱས་པ་ལའང་། བན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་སྟེ། མདོ་
དེ་ཉིད་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ལ་ཐལ་མོ་སྤྱར་བའི་བན་ཡོན་ནི་བཙུ་པོ་འདི་
དག་སྟེ། བཙུ་གང་ཞེ་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་བྱིས་དུ་སྤྱོད་བ་ཐོབ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་གཟུགས་དང་།
རྒྱ་ཆེ་བའི་གཡོག་འཁོར་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་མཆོད་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཁོར་དང་།
རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐོས་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་དད་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་བྲན་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཤེས་རབ་
དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་རྟོགས་པ་འཕྲོ་བ་སྟེ། དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ལ་ཐལ་མོ་
སྤྱར་བའི་བན་ཡོན་ནོ། །ཞེས་དང་། དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས་མཆོད་རྟེན་དེ་ལ་གང་གིས་ཐལ་
མོ་སྤྱར། །ཡོངས་སུ་ཆང་བའི་ཐལ་མོ་ཡ་གཅིག་གས། །ཡང་ན་མགོ་པོ་སྤྱད་ཅིག་བརྟན་པ་དང་།
དེ་བཞིན་ལུས་ཀྱང་ལན་གཅིག་བརྟན་པ་དང་། །གང་གིས་རིང་བསྐལ་གནས་པ་དེ་དག་ལ།
གཡེང་བའི་སེམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་ཕྱག་འཆའ་ཞེས། །ཆོག་ཏུ་ལན་འགའ་བརྗོད་པར་བྱས་པ་
ཡང་། དེ་དག་ཀྱན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་འདི་འཕྲོ་བ། །ཅེས་དང་། དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པ་
ལས། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་ཡང་སྤྱོན་མ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཉན་
མོངས་པ་རྣམས་ངེས་པར་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཐར་པ་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་སུ་
རྒྱས་པའི་མདོ་ལས་མ་དད་པ་ནི་དེར་མི་གཏོགས། གང་ཞེག་དད་པའི་དབང་བྱས་ནས། རྒྱལ་
བ་རྣམས་ལ་ཕྱག་བྱས་ན། ཆོས་ལམ་མི་འབྲུབ་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་དང་། དད་པས་ཕྱག་གཅིག་
འཆའ་ནའང་ལུས་ཀྱི་རིམ་ཚུལ་ལོན་པའི་སྐབས་སུ་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་ཕྱག་གི་བར་
དུ་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱིས་འཁོར་བསྐྱར་ཐོབ་པར་ཡང་གསུངས་པ་སོགས་ཏེ།

ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །དེ་བས་ན་དགོན་མཆོག་གི་རྟེན་ལ་སོགས་པར་ཡན་ལག་ལྔ་ས་ལ་བརྩམས་
 པའི་ཕྱག་གཅིག་གས་ཐ་ན་ཐལ་མོ་བྱུང་ནའང་འབད་རིགས་ཏེ། དེ་ཙམ་བྱས་པས་ཀྱང་ཞིང་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བའི་མཐུས་མཐར་ཐུག་སངས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཟད་དེ་
 མ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུའང་ལོག་པར་མི་བྱུང་ཞིང་། གཞུགས་བཟང་ལ་སྐད་
 ལྷན་པ་སོགས་ཀྱི་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་བཟང་བརྒྱད་མར་འཕྲོ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་གྱི་བསམ་བ་ཡིད་
 བཞེན་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་པན་ཡོན་དཔག་གིས་མི་ལང་བ་འབྱུང་བར་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་དེ་
 དག་དང་། གཞན་དུའང་ལན་གཅིག་མིན་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མཆོད་པའི་པན་ཡོན་ལ། དང་པོ་མར་མེ་ཕུལ་བའི་པན་ཡོན་ནི། མདོ་ལས།
 མར་མེ་ཕུལ་བའི་པན་ཡོན་བཅུ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་ན་མར་མེ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བ་
 དང་། དེའི་མིག་གི་དབང་པོ་ནམ་ཡང་འགག་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་པར་དག་
 པར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷའི་མིག་རྣམས་པར་དག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་
 བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཤེས་རབ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། མ་རིག་པ་དང་གཉི་སྤྱག་གི་སྤྲོ་བ་
 སེལ་ཞིང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲིབ་བཟོ་བ་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་འཁོར་བ་ན་འཁོར་བའི་ཆེ་ནམ་དུའང་
 སྤྲོ་བ་ན་གནས་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་བར་
 འགྱུར་བ་དང་། སྤྱར་དུ་ཡོངས་སུ་སྤྲོ་བ་ལས་འདའ་བ་སྟེ། ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

སྟོན་ཕུལ་བའི་པན་ཡོན་ནི། མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་ན་སྟོན་ལྟ་བུར་འགྱུར་བ་དང་།
 ལུས་ཀྱི་དྲི་མི་ཞེས་པ་རྣམས་དག་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྟག་ཏུ་དྲི་ཞེས་པར་འགྱུར་བ་དང་།
 གཞུགས་བཟང་བར་འགྱུར་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བར་བྱ་བར་འགྱུར་བ་དང་།
 སྤྱག་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། མཐོ་རིས་
 སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྤྱར་དུ་ཡོངས་སུ་སྤྲོ་བ་ལས་འདའ་བ་སྟེ་ཞེས་སོ། །

རོལ་མོ་སྤུལ་བའི་པན་ཡོན་ནི། གཞུགས་བཟང་ཞིང་ལྟ་ན་སྤྲུག་པར་འགྱུར་བ་དང་།
རྒྱན་སྟན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་སྤྲོ་བ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་། གྲགས་པ་དང་
ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་། བཟུང་བའི་ཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། ཏྲག་ཏུ་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དང་།
ཀྱན་དགའ་བའི་སྤྲ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཏྲག་ཏུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། མཐོ་རིམ་སྤྲུ་བར་འགྱུར་བ་
དང་། ལྷུང་དུ་ཡོངས་སྤྲུ་བར་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། ཞེས་སོ། །སྤྱི་དབང་པོ་དག་པ་
སོགས་སྟོས་སྤུལ་བའི་པན་ཡོན་དང་འབྲེལ།

མདོར་ན་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་ནས་ཡོན་ཆབ་ཏིང་གང་ཅམ་སྤུལ་ནའང་པན་ཡོན་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྟེ། དམ་ཆོས་བད་དཀར་ལས། ཀྱན་དགའ་པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་
བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ད་ལྟར་བཞུགས་པ་ལ་གང་བསྟེ་སྟར་དུ་བྱེད་
པ་ལྟ་ཞོག །ཡོངས་སྤྲུ་བར་ལས་འདས་པའི་སྤྲུ་བ་དུང་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་པའང་ལྟ་ཞོག །ཀྱན་
དགའ་པོ། གང་དག་ཁ་ཅིག་ཐ་ན་མི་ལས་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་མཐོང་ནས་
སེམས་དང་བར་བྱེད་ན། ཀྱན་དགའ་པོ། དགོ་བའི་རྩ་བ་དེའི་འབྲས་བུ་སྤྲུ་བར་ལས་འདའ་བ་
ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་དང་། སྟོང་ཐག་ཉི་ལུ་ལྔ་པ་ལས། མི་ལམ་དུ་སངས་
རྒྱས་ལ་མེ་ཏོག་གཅིག་འདོར་བར་མིས་ནའང་རྒྱ་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་
ཞིང་། རི་སྤྱོད་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ་ལ་རི་ལྟར་ཡོངས་སྤྲུད་ཀྱང་མི་
འཇོག་པར་གསུངས་སོ། །

རི་ལྟར་ལེགས་སྦྲར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དབྱང་གསལ་གཉིས་སྤྲུ་བའི་གསལ་བྱེད་
དངོས་ནི། སྟོག་མེད་ཁོ་ན་ལ་འཛོག་དགོས་པ་ལྟར། བོད་ཡིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་མཐའ་མེད་
ཁོ་ན་ལ་འཛོག་དགོས་ལ། དེའི་བྱིར་རྒྱ་ཡིག་གི་གསལ་བྱེད་ལ་དབྱངས་སྟོག་ཏུ་མ་ཞུགས་
ན་བཞིན་དུ་མེད་པ་ལྟར། བོད་ཡིག་གི་གསལ་བྱེད་ལ་རྩིས་འཇུག་མཐའ་རྟེན་དུ་མ་ཞུགས་ན་

བརྗོད་དུ་མེད་པས། གསལ་བྱེད་གང་ཡང་ངག་དྲུ་བརྗོད་པ་ལ་རྗེས་འཇུག་མེད་པའི་ཐབས་
 མེད་དོ། །དེ་ལྟར། རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་སྒྲོག་པ་ན་དབྱངས་སྒྲོག་ཞུགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་དང་། རྗེས་
 འཇུག་མཐའ་ཉེན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཞུགས་པར་བྱས་ནས་སྒྲོག་ཤེས་པ་དགོས་ལ། འདི་གཉིས་སོ་
 སོར་མ་བྱེད་པ་ཁོ་ནས་བོད་ཡིག་ལའང་ཨ་སྒྲོག་ཁྱད་སྒྲོག་དགོས་པར་སྒྲུབ་སོགས་བྱུང་སྒྲུང་
 རོ། །དབྱངས་ལྡན་སྒྲུབ་པའང་དཀའ་གནད་འདི་མི་མཐུན་པས་ནོངས་འདུག་གོ། །དེས་ན་གསལ་
 བྱེད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་བརྗོད་ཚུལ་བྱེད་པ་ནི་གང་ལས་ཀྱང་གནད་ཆེ་བར་ཡོད་དོ། །

༥ རྣམ་དཀར་བསོད་ནམས་ཚོགས་སུ་བསྐྱོད་པ་དོན་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱུངས། ཡོ་
 སྤྱི། མང་མང་འགྲོ་རྣམས་སྲིད་ཞིའི་འཇིགས་པ་ལས། །སྒྱུར་སྒྱུར་བསྐྱལ་བྱིར་རྫོགས་སངས་
 རྒྱས་ནས་སྒྲུབ། །རིང་རིང་ཐུགས་རྗེའི་བྲག་གིས་འདྲེན་མཛད་པའི། །དེས་དེས་སྐབས་གཅིག་
 །ལྟ་ལྟའི་སེང་གོས་སྒྲོང་། །ཐོག་མ་བར་དང་ཐ་མར་དགེ་བའི་གཏེར། །ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་བོད་
 དུ་འགྱུར་རོ་འཆོལ། །མཐའ་འཁོབ་འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་ཞིང་ས་རུ། །བསྐྱུན་སྒྲུབ་གཏོང་བའི་
 རྫོང་འཕར་ཡངས་པོ་བྱེ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་དཀར་སྒྱུར་པོའི་མཐུས། །བསྐྱུན་དང་འགྲོ་བའི་
 མིག་གཅིག་སྐྱུན་རས་གཟིགས། །བྲག་ན་བརྒྱའི་ཞབས་བྱུང་སྲིད་མཐར་བཏན། །ཐུགས་ཀྱི་
 བཞེད་རྒྱ་སྒྱུར་དུ་སྐྱུན་འགྲུབ་ཤོག། །རིགས་པའི་སྒྱུར་མས་སྒྲོགས་ལ་བྱེ་བའི་མིག། །འབྲེད་ལ་
 འགན་ཆེ་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་མགོན། །ཐུབ་བསྐྱུན་སྐུལ་བྱུང་སྐྱུ་ཆེ་ཡུན་བཏན་ཅིང་། །རྒྱལ་
 ཆེན་ཐུགས་བཞེད་སྐྱུན་གྱི་གྲུབ་གྲུར་ཅིག། །གང་གི་སྐྱུ་འིན་གཞལ་དུ་མ་མཆིས་པའི། །རྩ་བའི་སྒྲ་
 མ་ཟངས་འབྲུམ་དོ་རྗེ་འཆང་། །ཐུགས་དགོངས་ཟབ་མོ་དབྱིངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། །སྐུལ་པའི་
 རྫོས་གར་མཛད་བཟང་མཐར་བྱིན་ཤོག། །བདག་ཀྱང་དེང་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །ཐེག་
 མཆོག་དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་། །བསྐྱུན་ལ་ཐོས་བསམ་བསྒྲོམས་པ་མཐར་བྱིན་
 ཏེ། །མཐའ་ལྷས་འགྲོ་བའི་མགོན་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག། །མདོར་ན་རིས་མེད་ཐུབ་བསྐྱུན་དར་ཞིང་

རྒྱལ། །རྒྱལ་ཁམས་ཀུན་ཏུ་ནད་ལྷག་འཁྱགས་ཚེད་ཞི། །འགྲོ་རྣམས་ཆོས་འབྱོར་བདེ་དགེས་
འཆོ་བ་ཤོགས། །བག་ཤིས་དགེ་ལེགས་ཆེན་པོས་བག་ཤིས་ཤོག།

ཅེས་ནས་དཀར་བསོད་ནམས་ཆོགས་སུ་བསྐྱོ་བ་དོན་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་བྱངས་ཞེས་
བྱ་བ་འདི་ཡང་། ཞལ་སྤྱོད་ནས་ཤལ་སྒྲོང་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་ལུལ་བྱང་མཆོག་དང་
གྲུས་སྒོ་བ་ཆོས་འཕེལ་སྤྱོད་མིང་ཐུན་མོང་ནས་ཡོན་ལྷན་ཏེ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྲུང་ཡོངས་རྫོགས་
སྟེགས་ཤིང་སྟེགས་ཐག་སྟེལ་རས་དང་བཅས་པ་རང་འགྲིག་རྒྱལ་ཐང་དགོན་ཆེན་དགའ་ལྡན་
གསུམ་ཅེན་མིང་དུ་ལུལ་བའི་དགོ་བསྟེའི་སྒོ་བ་ཆོག་འདི་བཞིན་སྤྱོད་ཆོས་འཕེལ་སྤྱོད་མིང་པ་རག་
དབང་ཆོས་འཕེལ་བསྟན་འཛིན་ནས་སྤྱར་བ་དགོ་ལེགས་འཕེལ།

༥ བཀའ་པོད་ལྟེ་སྒྲིབ་ལམ། ཅ་མོ་གྲུ་བ། སྤལ་བྱང་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་མཐར་མོན་
པ། །སྒྲ་མ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་ལ། །སྟིང་ཁོང་རུས་པའི་གཏིང་ནས་སྐྱབས་མཆིས་
ན། །བྱང་ཚུབ་སྟིང་པོའི་བར་དུ་སྤྲུགས་རྗེས་བྱངས། །དགོ་ལེགས་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་
གནས། །རྣམ་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་རི་ལྟར་བསྐྱང་བའི་ཚུལ། །གསལ་བར་ཕྱེ་བའི་འདུལ་གཞུང་
རྒྱ་མཆོ་ལ། །དབང་འབྱོར་ཡོན་ཏན་པོད་དང་མཚུངས་པར་ཞོག །ཞི་དབྱིངས་ཐར་པར་འཇུག་
པའི་ལམ་གྱི་སྟོག །ཡོད་མེད་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མའི་ཚུལ། །བརྒྱ་སྤྲུག་རིགས་པའི་ལམ་
ནས་གསལ་མཛད་པ། །སྐྱ་སྐྱབ་གཉིས་པ་ལྟ་བུར་བདག་གྲུང་ཅིག །ཡོད་མེད་མཐའ་བྲལ་དབུ་
མའི་ལམ་གྱི་སྟོལ། །རི་བཞིན་འབྱེད་པར་རྒྱལ་བས་ལྷུང་བསྟན་པའི། །ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་
ཡབ་སྤྲས་ཀྱི། །དགོངས་དོན་འབྱེད་ལ་རྒྱ་གྲགས་ལྟ་བུར་ཞོག །གཞི་ལྟེ་རང་སྤྱི་འབྱེད་ལ་རྒྱ་
མེད་པ། །བསྟན་པའི་ནང་མཛོད་ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཆོའི་མཐར། །གཏུགས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་
པའི་སྟོབས་པ་ཅན། །དབྱིག་གི་སྟིང་པོའི་ཞབས་དང་བདག་མཚུངས་ཞོག །ཤིང་ཕྱིན་སྤྲས་དོན་
མངོན་རྟོགས་ལམ་གྱི་གནད། །རི་བཞིན་འབྱེད་པའི་རྒྱལ་ཆབ་དམ་པའི་གཞུང་། །མངོན་རྒྱུན་

ཅ་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་ཆེས་མཁས་པ་ལྟེ། །འཕགས་སེང་གཉིས་པ་ལྟ་བུར་བདག་གྱུར་ཅིག །བསྟན་
པའི་ནང་མཛོད་ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཆོའི་མཐར། །ཡུད་ཀྱིས་བརྒྱལ་བའི་སྟོན་མེད་དེད་དཔོན་
ཆེ། །ཐོགས་མེད་སྒྱུ་མཆེད་གཞུང་ལ་སྒྲོ་བརྟན་དང་། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྟོབས་པ་ཐོབ་པར་
ཤོག། །དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་ལམ་ནས་སྟོན་དང་བསྟན། །སྟོན་མེད་བསྐྱབ་པའི་མ་སྦྱང་
གཞུང་ལུགས་མཆོག་། ཆད་མ་སྤེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པ་ལ། །སྟོགས་སྒྲུང་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་
དང་མི་གཉིས་ཤོག། །མདོར་ན་སྤེ་སྟོན་གསུམ་དང་རྒྱད་སྤེ་བཞིའི། །ཆོག་དོན་ཡོངས་ལ་མཁས་
ཤིང་བྱབ་བརྟེས་པ། །འཛམ་གླིང་མཛེས་བྲེད་རྒྱན་བྱུག་མཆོག་གཉིས་དང་། །བྱབ་ཆེན་བརྒྱད་
ཅུ་ལྟ་བུར་བདག་གྱུར་ཅིག །སྤངས་རྟོགས་ཡོན་ཏན་ལྷན་རྒྱལ་སྤྱུགས་རྗེའི་གཉེར། །སྒྲ་མ་
རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་ཡིས། །བདག་གིས་རི་ལྷར་སྟོན་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱུ། །འབད་མེད་
ལྷན་གྱིས་འབྱུང་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །མད་བྱང་སྤྲས་བཅས་ཞེས་པ་ནས། ཤོག།

༥ མདོ་བསྐྱལ་བཟང་གི་པར་བྱང་སྟོན་ཆོག །འདིར་སྤྲས་པ། རྟོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
རང་བཞིན་སྟོས་བྲལ་དབྱིངས། །དབྱིངས་ལས་མི་གཡོ་སྤྲོ་ཆོགས་སྤྱལ་པའི་སྒྱ། །སྤྱུ་སྤྱུགས་
བྱང་འཕྲུག་རྗེ་བཙུན་སྟོན་རས་གཟིགས། །གཟིགས་པ་སྤྱི་བ་མེད་ཕྱག་ན་པར་སྒྲོས་སྒྱིངས། །འཁོར་
བ་འཇིག་སོགས་བསྐྱལ་བཟང་རྣམ་འབྲེན་སྟོང་། །སོ་སོའི་མཆོན་དང་བསྟན་པའི་གནས་ཆད་
སོགས། །མ་ཙོར་མ་འབྲེས་གསལ་བར་ལུང་བསྟན་པའི། །ཆོས་འདིའི་ངོ་མཆར་བསམ་བཞིན་
ཡུལ་ལས་འདས། །ས་སྟོགས་གང་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲེགས་བམ་འདི། །བཞུགས་པ་ཡིས་ཀྱང་མཐའ་
ཡས་འགྲོ་བ་ལ། །འབྲལ་ཡུན་པན་བདེ་མ་ལུས་འབྱུང་ངོ་ཞེས། །སྟོན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་
པས་ཆེད་གྱིས་བསྐྱུགས། །ཆོས་འདི་ལན་ཅིག་བསྐྱུག་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། །སྤིང་ཞིའི་དབྱུལ་
བ་པ་མཐར་བསྐྱེལ་དང་ལྟན། །ཆོས་མཐུན་རེ་བ་མེད་ལ་སྒྲོང་མཛད་ན། །འདི་ལས་ལྷག་པའི་
དབང་གི་རྒྱལ་པོ་གང་། །དེ་ལྟར་པན་བདེ་ལེགས་ཆོགས་འབྱུང་བའི་གནས། །མདོ་སྤེ་བསྐྱལ་

བ་བཟང་པོ་གང་འདི་དང་། །སྒྲུབ་ཅིག་རྣམས་འདྲེན་སྟོང་གི་སྒྲུབ་རྒྱུན་སོགས། །ལུས་སྟོག་ཐེང་
 ལ་པོར་ཉེ་སྤར་དུ་བསྒྲུབ། །སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་སྒྲུབ་ལི་སྤར་བརྒྱན་དག། །སྒྲུབ་ཅིག་འབད་བ་དུ་
 མས་སྤར་དུ་བཀོད། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་ལེགས་ཆོགས་ཇི་སྟེད་པས། །ཐུབ་བསྒྲུབ་ཕྱོགས་དུས་
 ཀུན་དུ་དར་ཁིང་རྒྱས། །དེ་འཛིན་སྟེམ་བུ་བསྐྱལ་བ་རྒྱུར་ཞབས་བརྒྱན་ཅིང་། །འཛིག་རྟེན་བདེ་
 ལེགས་ཆེན་པོས་ཁྲབ་པར་ཤོག། །ལྷག་པར་དུ་ཡང་གངས་ཅན་པན་བདེའི་དབལ། །སྒྲུབ་རས་
 གཟིགས་དབང་ཕྱག་ན་པརྫོ་ཡི། །སྒྲུ་ཆེ་བརྒྱན་ཅིང་བཞེད་དོན་ལྷུན་གྲུབ་སྟེ། །སྟོངས་འདིར་
 འཇུམ་ཞལ་སྒྱུར་དུ་མཛོན་འགྱུར་ཤོག། །སྤར་བ་མཐའ་ཡས་མི་ཡི་གར་མཛད་པ། །ཀུན་གཟིགས་
 པཎ་ཆེན་ལྷ་བ་ཁོར་བུ་ཡང་། །སྤྱི་ནང་འགལ་སྟེན་སྒྲུབ་གཅན་ལས་གྲོལ་ཉེ། །སྤྱ་མཁོ་བཞེན་དུ་
 ལྷར་པར་འཆར་རུས་ཤོག། །ཆོས་འདིའི་ཕྱོགས་སུ་རལ་བ་སྒྱུར་ལྷངས་བའི། །སྒྲུབ་ཤེགས་ཡབ་
 ཆེན་དཔལ་ལྷན་ཆེ་རིང་དང་། །ཁྲད་པར་སྤྱིན་པའི་བདག་པོ་གང་ཉིད་ཀྱང་། །གནས་སྐབས་
 ཆེ་རིང་ནད་མེད་བདེ་སྦྱིད་འཕེལ། །མཐར་ཐུག་སྟོ་གོས་བཟང་པོས་དག་ཆོས་ལ། །གཅིག་དུ་
 བརྩེན་ཁིང་རྟག་འགྲུས་བྱེད་པར་ཤོག། །གཞན་ཡང་རིན་ཅན་པ་མ་རྣམས་གཉིས་ཀྱིས། །སྟོག་པར་
 ཆོས་འདིར་འབྲེལ་བ་སྟོབ་ཆད་ཀུན། །ཆེ་རབས་ཀུན་དུ་བཞེས་གཉེན་དམ་པ་དང་། །འབྲལ་
 མེད་ས་ལམ་བསྟོད་པ་མཐར་ཐིན་ཤོག །།

ལྷ་མིའི་སྟོན་བ་ཡང་དག་རྟོགས་སངས་བྱེད། །ཉེས་སྦྱོན་སེམས་བྱེད་ལུང་རྟོགས་དམ་
པའི་ཆོས། །གཏན་གྱི་གྲོགས་མཆོག་འཕགས་ཆོགས་དགེ་འདུན་ཏེ། །རིན་ཆེན་གསུམ་གྱི་
བདེན་ཆོག་འབྲུབ་ཤིན་རྒྱལ་ས། །

རྩོལ་བཟང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་རིང་ལུགས་གདུགས། །དུམ་ཚུལ་ལོང་ལུའི་ཉིག་གིས་
 རབ་མཛེས་པ། །ཚུལ་ཁྱིམས་དབྱང་པ་བརྟན་པོས་ཡོངས་བཟུང་སྟེ། །པན་བདེའི་བསེལ་བ་
 འབེབས་ལ་ཞེས་བ་ནས།

ཆོ་གཏེར་བསྐྱལ་བཟང་ནམ་འཕེན་བཞི་པའི་བསྟན། །ལུང་རྟོགས་དམ་ཚུལ་ཀུན་གྱི་
གཞི་གཅིག་ལ། །ནམ་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱུང་བའི་མཆོག་གྱུར་པ། །ཉེ་འཁོར་གཉིས་པ་ལྟ་བུར་
སྐྱར་བྱོན་ཤོག །

གང་གི་གཟུགས་སྐྱ་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་ཞེས་པ་ནས། །ཤོག །མ་སྤང་ཐོས་
བསམ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲིབ་བྱ་ལ། །ས་དང་ལམ་གྱི་ཡལ་འདབ་ཀུན་ནས་དགྲིགས། །དོན་གཉིས་
འབྲས་བུའི་ཁུར་གྱི་རབ་དྲད་པའི། །མཁས་མཆོག་དཔག་བསམ་དབང་པོ་སྐྱར་བྱོན་ཤོག །

མདོ་སྔགས་གཞུང་ལུགས་ཞེས་པ་ནས། །ཆད་བྱུང་སྤུས་བཅས་ཀུན་གྱི་བྱིན་ཆུབས་
དང་། །དེ་ལྟར་སྐྱར་བྱོན་གསོལ་འདེབས་དོན་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་རྒྱལ་ཐང་དགོན་གྱི་ཆ་
མ་སྐྱབས་གཅིག་ཁང་གསར་རིན་པོ་ཆེ་ཞི་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱར་བྱོན་འདི་འབྲ་དགོས་ཞེས་
མཁན་གྱ་འདུས་མང་ཁང་གསར་ཆ་བྲང་ནས་བསྐྱལ་བའི་ངོར་ལྷུའི་དགེ་སྦྱོང་དག་དབང་ཕུན་
ཆོགས་པས་སྐྱར་བའོ། །

སྤུས་པ། །མི་འགྱུར་བྱགས་བསྐྱེད་གསེར་གྱི་གཞི་ལ་བརྟེན། །མི་ཉམས་ཆོགས་གཉིས་
ཡལ་འདབ་ཅི་ཡང་བྲ། །མི་གཡོ་དམ་བཅའི་འབྲས་བུ་གཡུར་དུ་བ། །མི་སྤེད་ཐུབ་དབང་དཔལ་
གྱི་དུམ་བུས་སྒྲོངས། །ཐོག་མཐའ་བར་དགེ་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཆོགས། །འཕགས་པའི་ཡུལ་
ནས་ཁ་བ་ཅན་ལྗོངས་སྤ། །རི་སྟེང་འགྱུར་ནམས་སྤྱོགས་གཅིག་བསྐྱུས་པའི་ཆེ། །བཀའ་ཡི་
སྤེགས་བམ་བརྒྱ་པོ་ཅམ་ཞིག་བཞུགས། །

དཔར་བྱང་སྟོན་ཆོག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །

གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་རྩེལ་དལ་འབབ་སྤྱང་། །

ཆོག་གི་གཞེགས་མ་རེས་ཀྱང་དྲག་གསུམ་གྱི། །

དེ་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི། །

དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་བྱང་པོའི་མཐུས། །

ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་མོ་སྟོང་སྤྲག་བརྒྱ། །

གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ། །

ངེས་ལེགས་ཙོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་འཇམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་འབྲེན་ཤུག་
མེད་གཏེ་རིང་ལུགས་སྟོ་ཀྱན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་
དམིགས། རང་བསྐྱུན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འགྱུར་
གང་ལ་ཡང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགོ་བསྟེན་སྟོན་ཆོག་ཏུ་ཤུག་ཏེ་དགོ་སྟོང་ཆོས་སྒྲ་བ་དག་དབང་སྟོ་
བཟང་བསྐྱུན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ། ། དགེའོ། །

ཚུམ་སྒྲིག་དང་ཁྱེད་ཀྱི་འགན་འཁུར་བ།

དགེ་སློང་ཕུན་ཚོགས་ཚུམ་བཟང་།

སྒྲིག་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲིག་སྒྲུབ་བ།

ཚུམ་ཡེ་ཤེས་བསམ་གཏན།

རྒྱ་ལམ་རིམ་བཤུ་དབང་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་འབྲུམ།

ཐོད་གསུམ་བ།

བྱི་ལོ་ ༢༠༡༧ ལྷ་ ༤ ཚེས་ ༡ ཉིན་དཔར་ཐངས་དང་ཐོ་བཏབ།

པར་གྲངས། 110

དེབ་ཚད། 7 X 9.5 in